

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**PROSPEKTÜSLERDE (İLAÇ TANITMALIKLARINDA)
DİL KULLANIMI**

**Tezi Hazırlayan
Serpil BÖLÜKBAŞ**

**Tezi Yöneten
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN**

**Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Dili Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Ağustos- 2009
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**PROSPEKTÜSLERDE (İLAÇ TANITMALIKLARINDA)
DİL KULLANIMI**

**Tezi Hazırlayan
Serpil BÖLÜKBAŞ**

**Tezi Yöneten
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN**

**Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Dili Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

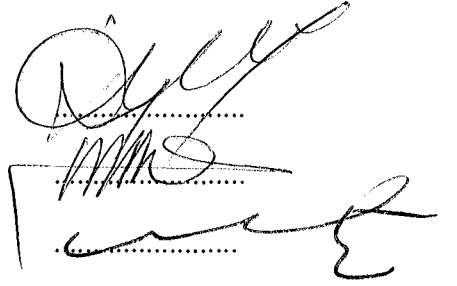
**Ağustos- 2009
KAYSERİ**

Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN danışmanlığında Serpil BÖLÜKBAŞ tarafından hazırlanan “Prospektüslerde (İlaç Tanıtmalıklarında) Dil Kullanımı” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı’nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

22./07/2009

JÜRİ:

Danışman : Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN
Üye : Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH
Üye : Doç. Dr. Mümtaz MAZICIOĞLU

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu’nun 12.08.09 tarihi ve 26... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

12./08/2009

Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

“Prospektüs” kelimesi, Lat. *pro-* “önce, öne, önde” ön eki ile Lat. *spectare* “bakmak, seyretmek” kelimesinden türeyip Fr. “prospectus” tan dilimize geçmiştir. TDK’nin 2005 yılında çıkan *Türkçe Sözlük*’ünde bu kelime, “tanıtmalık, tarife” şeklinde açıklanmaktadır. Bu açıklamadan hareketle “Herhangi bir şey hakkında tanıtıcı bilgi içeren bir unsur.” akla gelmekle birlikte günümüzde “prospektüs” kelimesi daha dar bir alanı kapsayacak şekilde, yani sadece ilaçları tanıtmak veya tarif etmek için kullanılan bir kavram durumuna gelmiştir. Her ne kadar Türkçeye yerleşmiş de olsa, ilk zikredildiğinde zihinde canlandırılması oldukça zor olan “prospektüs” kelimesi yerine, kelime ile kavram dünyası arasında ilişki kurulmasını kolaylaştıran “ilaç tanıtımlığı” teriminin kullanılmasında fayda olduğunu düşünüyorduk. Fakat tez boyunca edindiğimiz kazanımlar, bu kavramın da Türkçe bilenler tarafından anlaşılıp dile yerleşebileceğini ancak dilde bütüncül bir yaklaşımı engelleyeceğini göstermiştir.

Dilde bütünlük sağlamak, en az dili Türkçeleştirmek kadar önemli ve dil kullanıcısına kolaylık sağlayıcı bir unsurdur. Kullanım kılavuzları, kullanıcıyı ürün hakkında doğru bir şekilde yönlendirmek ve bilgilendirmek için hazırlanıp ürünle beraber kullanıcıya ulaştırılır. Prospektüsler de aynı görevi yerine getirir. Bu düşünceden hareketle de çalışma boyunca yalnızca “ilaç kullanım kılavuzu” terimine yer vermeyi uygun bulduk.

Bu çalışma da isminden içeriğine ilaç kullanım kılavuzları ve kılavuzlardaki dille ilgili genel bir değerlendirmeyi içermektedir.

Bütün bu çalışma boyunca yardımlarını bizden esirgemeyen E.Ü. Anatomi Bölümünden Doç. Dr. Erdoğan UNUR’a, E.Ü. Halk Sağlığı Bölümünden Yard. Doç. Dr. İskender GÜN’e, E.Ü. Farmakoloji Bölümü Arş. Gör. Dr. Tuncer SUMAK’a; Santa Farma İlaç Sanayi AŞ, Ruhsat ve Tescil Bölümünden Zühal TOPTUTAN’a teşekkürlerimi sunarım. Beni edebiyat fakültesine yönlendiren, tüm çalışma boyunca fikirlerinden yararlandığım Tıp Fakültesi 3. sınıf öğrencisi sevgili ablam Sibel Bölükbaş’a teşekkür ederim. Bana bu konuda çalışma imkânı tanıyıp dille ilgili bakış açımın genişlemesine vesile olan ve yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen, çalışma süresince yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN’a teşekkürlerimi sunarım.

Serpil BÖLÜKBAŞ

Kayseri - 2009

PROSPEKTÜSLERDE DİL KULLANIMI

Serpil BÖLÜKBAŞ

ÖZET

Bu çalışmada, prospektüslerin söz varlığı ve anlaşılabilirliğinin değerlendirilmesi esas alındı. Bu sebeple prospektüslerde yer alan kelime ve terimlerden hareketle kullanılan diller (Yunanca, Latince, Fransızca, İngilizce, Almanca, İtalyanca, Arapça) incelendi.

Prospektüsler, doktorlara, eczacılara ve halka ilaç hakkında bilgi verme amacına hizmet eder. Ancak hitap ettiği bu üç kitleden en büyük paya sahip olan halktır. Prospektüsler, halka ulaşım amacına hizmet etme konusunda söz varlığı sebebiyle yetersiz kalmaktadır. Bu çalışma da; bu probleme dikkat çekmek, isminden (prospektüs) içeriğine uzanan süreçte uyandırdığı intibayı tespit etmek üzere hazırlanmıştır. Zira halk hastalıktan korunma, teşhis ve tedavi süreçlerinde çok da söz ve bilgi değildir. Prospektüsleri Latinceye dayalı tıp terminolojisi ile sınırlamak halkı, tedavinin en büyük parçası olarak kullanılan ilaçlar konusunda da doktorlara ve eczacılara bağımlı kılar.

Çalışmanın başında tıp tarihi, dili ve terminolojisi hakkında genel bir bilgi verildi, ardından da tüm bu süreçlerin birikimiyle prospektüslerin kavram dünyasını oluşturan dil ve anlamsal içeriklerine değinildi.

İlaçların kullanıldığı durumlar ve kullanılma amaçları esas alınarak 80 grup ilaç belirlendi. Her bir gruptan halk tarafından en yaygın kullanılan birer tane ilaç alındı. Bu ilaçların prospektüslerinden hareketle halkın anlaması gereken “endikasyonları, kontrendikasyonları, uyarılar/ önlemler, yan etkiler/ advers etkiler, ilaç etkileşimleri, kullanım şekli ve dozu, doz aşımı ve tedavisi” başlıklarının olduğu kısımlar tarandı. Taranan bu kısımlarda halkın anlayabileceği kelimeler listeden çıkarılarak, halkın anlamakta zorlanacağı söz varlığı ortaya kondu. Bu kelimeler tek tek ele alınarak prospektüslerde kaç defa geçtikleri yay ayrıç “()” içinde belirtildi. Ardından kelimenin hangi dilden geldiği, hangi dil vasıtasıyla Türkçeye geçtiği, anlamı, kelime türü, köşeli ayrıç “[]” içinde kelimenin geldiği dildeki anlamsal veya fonksiyonel karşılığı ile kelimelerin etimolojisini içeren bir sözlük hazırlandı. Prospektüslerden hareketle burada kullanılan dilin, hitap ettiği kitle tarafından nasıl karşılandığı ve anlaşılıp anlaşılmadığı yapılan anket vasıtasıyla değerlendirilip çalışma neticelendirildi.

Anahtar Kelimeler: Prospektüs, halk, ilaç, terminoloji, anlaşılabilirlik.

THE USE OF LANGUAGE IN PROSPECTUSES

Serpil BÖLÜKBAŞ

ABSTRACT

This study bases on the evaluation of the verbal assets and understandability of the prospectuses. Therefore, the languages in use (Greek, Latin, French, English, German, Italian, Arabic) are examined through the words and terms used in prospectus.

Prospectuses are employed to inform the public, doctors and pharmacists about the drugs. But of these three masses, public has the greatest share. Prospectuses are insufficient to reach and serve to public because of its verbal assets. This study is carried out to attract attention to this problem, and to determine the impressions of them throughout the process from its name (prospectus) to its content, for the public has not so much knowledge and a say throughout the processes of protection from the illnesses, diagnosis and treatment. To limit the prospectuses to medical terms rooting in Latin makes the public depend on the pharmacists and doctors for the drugs which are used as the greatest part of the treatment.

At the beginning of the study, a general information about the history, language and terminology of medicine, is given, and then their contents of language and meaning which compose the conceptual worlds of prospectuses as a result of an accumulation of all these processes are dealt with.

80 groups of drugs have been determined basing on their usage conditions and purposes. One drug which is most commonly used by public from each group has been taken. In the prospectuses of these drugs, the parts under the titles of “indications, contradictions, warning/precautions, side effects/ advers effects, drug interactions, usage methods and dosage, overdose and its treatment” are scanned. The words that can be understood by the public in these scanned parts are extracted from the list and the verbal assets that may cause difficulty for the public in understanding are put forward. These words are dealt individually and how many times they are used in prospectuses have been stated in brackets “()”. Then a dictionary containing the origin of the word, via which language it came to Turkish, its meaning, its word type, its semantic and functional equivalents in box brackets “[]” in the language it originated and the etymology of the word has been prepared.

From the prospectuses, how the languages used here welcomed by the target group and whether it is understood have been evaluated by means of the questionnaire and the study is concluded.

Key Words: prospectus, public, drug, terminology, understandability.

İÇİNDEKİLER

ONAY	I
ÖN SÖZ.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER	V
KISALTMALAR	VII

GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.TIP TARİHİ ÇERÇEVESİNDE İLAÇLARA VE TIP TERMİNOLOJİSİNE GENEL BİR BAKIŞ	3

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. TIP DİLİ VE TERMİNOLOJİSİ	24
2.1.1. Tıp Dili.....	24
2.1.2. Tıp Terminolojisi.....	25
2.2. TÜRK TIP DİLİ VE TERMİNOLOJİSİ	26
2.3. İKK'DEKİ TIP DİLİ VE TERMİNOLOJİSİ.....	29
2.3.1. İKK'de Yer Alan Başlıklar:.....	30
2.3.2. İKK'de Yer Alan Başlıkların İçerikleri:	30
2.3.3. İKK'de Açıklamalarıyla veya Örnekleriyle Birlikte Yer Alan Bazı İfadeler.....	32
2.3.4. İKK'de Yer Alan Söz Varlığı.....	33
2.3.4.1. Organizmalar	33

2.3.4.2. Kimyasallar	34
2.3.4.3. Kısaltmalar	37
2.3.4.3.1. Anlam ile ilgili karşılıkları İKK’de olan kısaltmalar	38
2.3.4.3.2. Anlam ile ilgili karşılıkları İKK’de olmayan kısaltmalar	40
2.3.4.4. Herhangi Bir Gruba Dahil Edilmeyenler	40
2.3.4.5. Eponimler	41
2.3.4.6. Ön/ Son Ekler ve Birleşik Şekiller	41
2.3.4.6.1. Ön Ekler ve Birleşik Şekiller.....	42
2.3.4.6.2. Son Ekler ve Birleşik Şekiller.....	63
2.3.4.7. Sözlük.....	74
2.3.4.8. Yazım Farklılıkları ve/ veya Yazım Yanlışlıkları.....	491
2.3.4.9. Türkçenin Diğer Dillerle Karşılaştırılması.....	504

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. ANKET DEĞERLENDİRMESİ	505
SONUÇ.....	508
KAYNAKÇA.....	511
EKLER.....	514
Ek-1	515
Ek-2	517
Ek-3	535
ÖZ GEÇMİŞ	911

KISALTMALAR

Alm.	Almanca
bk.	bakınız
DLT	Divânü Lügâti't-Türk
e.	edat
E.Ü.	Erciyes Üniversitesi
f.	fiil
Fr.	Fransızca
İng.	İngilizce
İKK	ilaç kullanım kılavuzu
is.	isim
İt.	İtalyanca
KB	Kutadgu Bilig
Lat.	Latince
MÖ	Milattan Önce
MS	Milattan Sonra
sf.	sıfat
T.	Türkçe
TDK	Türk Dil Kurumu
vb.	ve benzeri
vs.	vesaire
Yun.	Yunanca
zf.	zarf

GİRİŞ

Günümüzde kullanılan “İlaç Kullanım Kılavuz”ları, müstahzar ilaç olarak adlandırılan hazır ilaçların varlığıyla birlikte ihtiyaca binaen düzenlenmiş ve standartlaştırılmıştır.

Bu çalışma, İKK’ler vasıtasıyla bilgilendirilmeye çalışılan halka, İKK’lerin ne kadar ulaşabildiğini kullanılan dil açısından değerlendirme çabasından ibarettir. Her ne kadar konu, içerdiği malzeme bakımından çok daha fazla genişletilmeye müsait olsa da burada en genel hatlarıyla ele alınmaya ve kısaca değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın başında kullanılan malzemenin asıl unsurunu oluşturan ilaçların ve bu çerçevedeki terminolojinin tıp tarihi içindeki seyri ifade edildi. Böylece bugünkü noktaya nasıl gelindiği konusunda genel bir bakış açısı sağlanmaya çalışıldı.

Çalışmanın devamında genel olarak tıp dili ve terminolojisi, özelde ise Türk tıp dili ve neticede de İKK’deki tıp dili ve terminolojisi konularına değinildi.

İKK’deki tıp dili ve terminolojisi kısmındaki kelime varlığı şu şekilde oluşturuldu: Oğuz KAYAALP’in farmakoloji kitabından hareketle ilaçların kullanıldığı durumlar ve kullanılma amaçları esas alınarak 80 grup ilaç belirlendi (bk. Ek-2). Her bir gruptan birer ilaç seçilip bu ilaçların kullanım kılavuzları tarandı (bk. Ek-3). Taranan bu kısımlardan halkın anlayamayacağı, daha doğru bir ifadeyle anlamasının gerekmediği “formülü” ve “farmakolojik özellikleri” başlıklarının yer aldığı kısımlar çıkarılarak kelimelerin dizini oluşturuldu. Bu dizin yaklaşık olarak 58.000 kelimeyi içermekteydi. Bu malzeme tekrar ele alınarak halkın anlayabileceği, dilimize yerleşmiş olan *adaptasyon, romatizmal, vitamin, kompleks, operasyon, kapsül, tablet, depresyon, obez, alerji, ritim, terapi, test* vs. kelimeler çalışma dışı bırakıldı. Neticede çalışma, halkın anlamakta zorlanacağı 12.139 kelime ile sınırlandırıldı.

İKK’lerdeki söz varlığı, çeşitli gruplandırmalarla ele alınıp halkın anlamakta zorlandığı kelimeler tek tek ifade edildi. Çalışmanın ağırlıklı kısmını ise sözlük oluşturdu. Bu sözlük oluşturulurken kaynakçada künyeleri belirtilen *Tıp Öğrencileri İçin Fransızca,*

Mesleki Latince, Fono Fransızca Büyük Sözlük, Fransızca-Türkçe Resimli Büyük Dil Kılavuzu, Sağlık Terimleri Sözlüğü, Türkçe Sözlük, Yazım Kılavuzu, Anatomi-Histoloji ve Embriyoloji Sözlüğü, Biyoloji Terimleri Sözlüğü, Tıp Sözlüğü, Açıklamalı Tıp Terimleri Sözlüğü, Tıp Terimlerinin Oluşması İle İlgili Genel Bilgiler ve Fonksiyonel Anatomi Terimleri Sözlüğü, Tıbbi Latince Gramer ve Sözlük, Türk Hekimlik Dili, Yeni Redhouse İngilizce-Türkçe Sözlük, Almanca-Türkçe Sözlük (2 cilt), Türkçe-Yabancı Kelimeler Sözlüğü, Büyük Fransızca-Türkçe Sözlük, Longman-Metro Büyük İngilizce-Türkçe-Türkçe Sözlüğü, Büyük Türkçe-Fransızca Sözlük, Gıda Sözlüğü, Ülker Tıp Terimleri Sözlüğü gibi çeşitli kitap ve sözlüklerden yararlanıldı. Bu kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında kelimelerin etimolojik değerlendirmesi yapıldı. Hemen ardından İKK'de görülen yazım çeşitliliği veya farklılığına bağlı çoklu yazımlara değinilip listelendi.

Çalışmanın sonunda yer alan anket (bk. Ek-1) ile halkın bu konuya genel yaklaşımı değerlendirilmeye çalışıldı. Seçilen örnek grup, dile daha hâkim ve kültürel seviye olarak ortalama bir grup olacakları düşüncesiyle E. Ü. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 3- 4. sınıf öğrencileri arasından oluşturularak çalışma sonlandırıldı.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. TIP TARİHİ ÇERÇEVESİNDE İLAÇLARA VE TIP TERMINOLOJİSİNE GENEL BİR BAKIŞ

Günümüz modern tıbbı, Akdeniz çevresi ve Yakındoğu’da beş bin yıl önce ortaya çıkan medeniyetlerin tıp sanatı, aynı coğrafyada bir sonraki medeniyete devredilip geliştirilerek günümüzde dünyaya egemen olan bilimsel tıbbı ortaya çıkarmıştır. Bu zincirin halkaları şöyle sıralanabilir: **Mezopotamya-Mısır → Yunan-Roma → İslam tıbbı → Rönesans ve sonrası Avrupa’nın geliştirdiği tıp**. Bu temel kültür ve medeniyetlere Çin ve Hint tıbbının, küçük de olsa bazı katkıları olmuştur.¹

İlk insanlar deneme-yanılma yoluyla birçok bitki, hayvan ve madenin tıbbi etkisini öğrenebilmişti. Tedavi edici birtakım bitkilerin yanında ağrıyı dindiren afyon, kenevir ve koka da biliniyordu. Toprağı işleyen kadınlar şifalı bitkileri erkeklerden daha çok tanıyorlardı. Bu nedenle halk ilaçları birçok yerde “koca-karı ilaçları” olarak adlandırılmıştır.²

Bir süre sonra, o güne kadar birikmiş tıbbi bilgiler yazının icadıyla kaydedilmeye başlanmış ve dönemin sosyal hayatının merkezi durumunda olan tapınaklarda koruma altına alınmıştır. Tapınaklardaki kayda geçirilmiş tıbbi bilgiler, burada çalışan din adamlarına hekimlik yapma imkânı sağlamıştır. Tabletlerin tapınak dışına çıkarılması yasak olduğundan çok az kimsenin (ki hemen hepsi rahiplerdi) yazıyı bilmesi sonucu tıp, din adamlarının yürüttüğü bir meslek olmuştur.³

Antik Mezopotamya, Mısır ve Anadolu kültürlerinin yeni bir sentezi olan Yunan tıbbının büyük hekimi Hippokrates, gözlemi tıba sokarak, tıbbi mitolojik anlayıştan kurtardı. Hippokrates’in tıbbi anlayışı zaman içinde yer ve toplum olarak elden ele

¹ Bayat, Ali Haydar; Tıp Tarihi, Sade Matbaa, İzmir 2003, s. 1.

² Sarı, Nil; Ayten Altıntaş; İbrahim Başağaoğlu ve Diğerleri; Tıp Tarihi ve Tıp Etiği Ders Kitabı, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yay., İstanbul 2007, s. 9.

³ Bayat, a.g.e., s. 20.

geliştirilerek bugünkü modern tıbbı ortaya çıkardı, geçmişin “halk hekimliği” (Halkın bu alandaki tutum ve davranışlarını içermektedir.)⁴ değerlerini kaybederek terk edildi.⁵

Dünya tarihinde ilk yerleşik medeniyetler Dicle-Fırat, Nil, Ganj, İndus, Huang Ho (Sarı Irmak) gibi büyük nehirlerin kıyılarında kurulmuştur. Ön Asya medeniyetleri denilince Mezopotamya, Mısır ve bunların ikisinden de etkilenen Anadolu kültür çevreleri anlaşılır. Mezopotamya ve Mısır dünyada ilkel hayat şartları üzerine yükselen ilk coğrafi bölgelerdir. Bu bölgelerin her birinin kendisine mahsus bir yazısı vardır: Çivi yazısıyla Mezopotamya, hiyeroglif yazısıyla Mısır; çivi yazısıyla birlikte kendilerine has hiyeroglif yazılarını müştereken kullanan Hitit kültür çevreleri. Bütün Doğu krallılarının resmî dili Akad diliydi.⁶

Mezopotamya buluşlarının en önemlisi yazının icadı olmuştur denilebilir. İlk Çağ’da Sümercenin oynadığı rolü Orta Çağ’da Batı’da Latince, Doğu’da da Arapça oynamıştır.⁷

Sümerliler zamanında tapınaklarda öğretilen yazı, Bâbil döneminde saray okulunda ve tablet evlerinde (laik okullar) öğretilmeğe başlanmıştır. Alfabe aracılığıyla daha önce rahipler ve yüksek eğitim görmüş yazıcıların kendilerine sakladıkları uygar toplumun yüksek entelektüel gelenekleri, halkın ulaşabileceği kaynaklar durumuna getirilerek toplumun edebî mirasına katkıda bulunmasını kolaylaştırmıştır. Sonuçta aritmetik, geometri, astronomi ve tıp bilgilerinin kaydedilerek daha sonraki kuşaklara aktarılmasını sağlamıştır.⁸

Mezopotamya’da hastalıkların tedavisi dua, sihir, muska gibi büyüsel araçlarla halk hekimliği temelinde oluşturulan bitki, hayvan ve mineral kökenli ilaçlara dayanmaktaydı. Mezopotamya’da mabetlerde ilaç da yapılmakta ve hap, şurup, lapa, fitil, tütsü, merhem gibi çeşitli şekillerde hazırlanmaktaydı. Yüzyıllarca denenene ve gözlenen maddeler MÖ 2000 başlarından itibaren dikkatle kaydedilmiş ve bu malzeme kuşaktan kuşağa zenginleştirilerek geliştirilmiştir. R. C. Thomson, Mezopotamya kodeks (ilaçların formüllerini gösteren resmî kitap)inde; hardal, hurma, kenevir, raziyâne, siyah banotu, zeytin gibi 250 *bitkisel*; bal, bal mumu, domuz, fil yağı,

⁴ Acıpayamlı, Orhan; “Türkiye Folklorunda Halk Hekimliğinin Morfolojik ve Fonksiyonel Yönden İncelenmesi”, Türk Halk Hekimliği Sempozyum Bildirileri (23-25 Kasım 1988), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1989, s. 1.

⁵ Bayat, a.g.e., s. 21.

⁶ Bayat, a.g.e., s. 33.

⁷ Bayat, a.g.e., s. 34-35.

⁸ Bayat, a.g.e., s. 35.

kaplumbağa, yılan gibi 180 *hayvansal*; alçı, bakır, kaya tuzu, kireç, kükürt, potasyum nitrat, tuz gibi *mineral* kaynaklı 120 ilaç tespit etmiştir.⁹

Mezopotamya tıbbının en eski kodeksi Berlin Ön Asya Müzesi'nde sergilenmektedir. Asurlular zamanında yaşamış *Nabu.leu* adında bir doktorun eseri olan tabletin iki yüzünde üç sütunda ilaç yapımında kullanılan çeşitli maddeler on üç grupta sınıflandırılarak yazılmıştır. Birinci kolonda bitkinin adı, ikinci kolonda kullanıldığı hastalık, üçüncü kolonda ise ilacın hazırlanma ve kullanılış şekli bulunmaktadır. Yüz elliden fazla tıbbi bitkinin tohum, yaprak, kök, kabuk gibi hangi kısımlarının kullanılacağı belirtilmiştir.¹⁰

Bu tek tablet bile Sümerlilerde eczacılığın bir hayli gelişmiş olduğunu gösteriyor. Dolaylı olarak tablet çeşitli kimyasal metotlara ait geniş bilgileri içermediği, reçetelerin hangi hastalıklar için düzenlendiği yazılmadığından, günümüz tedavi değerlerini kontrol imkânı yoktur.¹¹

Bu tabletlerde, daha sonraki dönemlerde sık olarak karşımıza çıkan tanrı, cin, sihir ve büyücüden bahsedilmez. Devrine göre yüksek tedavi gücüne sahip ilaçlara ait ilaç formüllerini içermektedir. Ancak MÖ 2000 yıllarından itibaren büyü ile tıp iç içe girmeye başlamış ve bu durum MÖ IV. yüzyıla kadar devam etmiştir.¹²

Tıp sanatı Mısır'da Mezopotamya'ya nazaran daha fazla gelişmişti. En önemli tıbbi kaynaklar olan papirüslerdeki bilgiler MÖ 3000 yıllarına kadar uzanır.¹³

MÖ 1500'lerde yazılmış olan *Ebers Papirüsü*, 1875 yılında *Mısırlıların İlaçlarına Dair Hieratik Yazı İle Kaleme Alınmış Gizli Kitap* adıyla iki cilt olarak yayınlanmıştır. Bu papirüs, her biri 22 satırlık 108 kolonda 875 reçete ile 250 civarında hastalığı ihtiva eder. Bu bakımdan *Ebers Papirüsü* hem bir kodeks hem de tıbbi önlemleri içeren bir kitaptır. Papirüste sihir, astrolojik görüşler, cinleri kovmaya yarayan büyüler yanında cerrahi operasyonların açık tarifleri, teşhise ait kesin gözlemler, rasyonel ilaç reçeteleri ve sağlık öğütleri vardır. Papirüste yer yer ilaçların hazırlanışı ve kullanılış şekilleri

⁹ Bayat, a.g.e., s. 38-39.

¹⁰ Bayat, a.g.e., s. 39.

¹¹ Bayat, a.g.e., s. 39.

¹² Bayat, a.g.e., s. 39.

¹³ Bayat, a.g.e., s. 48.

açıklanmıştır. İlaçların terkebine girecek maddelerin sayısı (10-12) son derece karmaşık reçeteler olduğu gibi, bazıları iğrenç maddeleri içermektedir.¹⁴

Eski Mısır'da çok sayıda ilaç vardı. Papirüslerdeki reçetelerde *Firavun inciri, hurma, akasya, pelin otu, ardıç, safran, reçine, soğan, sarımsak, anason* gibi bitkisel, kurutulmuş kan veya taze kan, hayvan organları, *deniz tuzu, şap, güherçile, göztaşı* gibi madensel maddeler tespit edilmiştir. Mısır, eski dünyada ilaçları, zehirleri ve parfümleri ile de tanınmıştı. İlk Çağda ilaç ham maddelerinin bir kısmı Mısır'dan, bir kısmı da Kızıl Deniz'in güneyindeki ülkelerden temin edilmekteydi. Kullanılan ilaçlar çoğunlukla basitti. Çeşitli maddelerin karışımından yapılmış kombine ilaçların bazılarında, terkiбинdeki maddelerin miktarı açıkça belirtilmekte, hazırlanışları ayrıntılı olarak anlatılmaktaydı. İlaçlar toz olarak, ekmek hamuruyla; bira, hurma şarabı, süt gibi sıvılar içinde hastaya verilirdi. Rektum ve vajinal hastalıklarda fitiller kullanılmaktaydı. Bu bilgiler bize, eczacılığın Mısır'da bir uzmanlık dalı olarak varlığını göstermektedir. Tedavide kullanılan maddelerin büyük bir kısmının etkili oldukları tespit edilmiştir.¹⁵

Mısır tıbbının bu zengin kodeksi uzun deneyimlerle elde edilmiş etkili maddeleri içerdiğinden, yakın zamanlara kadar Batı tıbbının vazgeçemediği ilaçlar olmuştur. Mesela sindirim sistemi gazlarına karşı *anason*; kabızlığa karşı *bal* ve *Hint yağı* kullanılmaktaydı. Mısır'ın ilaç bilgisi daha sonra Dioskorides'in *Materia Medica* adlı eseriyle Roma, İslam ve Avrupa tıbbına aktarılmıştır. Günümüz hekimliğinde bazı hastalıkların isimleri (*katarakt, migren...*) ile bazı hastalıklarda ilaç olarak kullanılan maddeler (*gomme, stibium, amonya, petrol, nitre...*) ve eczacılık karşılığı Yunancada *pharmakon* (Mısır dilinde *Pha-r-maki*) Mısır tıbbının hatıraları olarak yaşamaktadır.¹⁶

Hitit tıbbı, çağdaşları olan Mezopotamya ve Mısır tıbbına göre çok ilkel idi (Hititler döneminde Mezopotamya ve Mısır birkaç bin yıllık birikime sahip olduklarından bu çok doğaldır.). Ele geçirilen yirmi iki tıbbi tabletteki bilgilerin tıbbı layık olmadığı ifade edilmiştir.¹⁷

Hitit tıbbi tabletlerinde kırka yakın hastalığın (sarılık, cüzzam, sara gibi) adı geçmekte, bunların tedavileri için çeşitli bitki kaynaklı ilaçlar tavsiye edilmektedir. Hastalıkların

¹⁴ Bayat, a.g.e., s. 48.

¹⁵ Bayat, a.g.e., s. 55.

¹⁶ Bayat, a.g.e., s. 55-56.

¹⁷ Bayat, a.g.e., s. 60.

bulgularına göre ayrımı yapılmakta, mesela göz şikâyetleri; *göz kanaması*, *gözlerin bulutu=katarakt*, *gözde kızarıklık* ve *gözlerin yaşarması* şeklinde ayrılmaktadır.¹⁸

Hititlerin kullandığı bitki kaynaklı ilaçların birçoğu Anadolu bitkilerinden (adamotu, banotu, haşhaş, mazi, mersin meyan kökü, safran, zeytin... gibi) elde edilerek tedavi amacıyla, ağız ve cilt yoluyla, merhem ve yağlı çözeltiler şeklinde kullanılmıştır. Maden ve hayvan kökenli ilaçlar nadiren görülür. İlacın yapımı için kullanılacak drog (eczacılıkta kullanılan ham madde)un miktarı *biraz*, *fazla* veya *yarım* gibi ölçülerle ifade edilir, alınacağı zaman da bitkilerde var olduğuna inanılan sihir güçleri göz önünde bulundurularak *gece* veya *gündüz* şeklinde belirtilirdi. Bitkilerin kullanılışı, kimyasal yapılarına dayanmaktan ziyade, bünyelerinde var olduğuna inanılan sihir gücünden dolayı idi. İlaç reçetelerinin bir kısmı Mezopotamya'dan alınmıştı.¹⁹

Çin ve Hint kültürünün Asya'da, Mezopotamya ve Mısır medeniyetiyle aynı zamanda ortaya çıkmalarına karşılık, kapalı bir toplum hayatı yaşadıklarından, bugünkü Batı tıbbını doğrudan etkilediği söylenemez.²⁰

Çin medeniyetinin modern tıbbı katkılarını, bazı tıbbi bitkileri, nabız muayenesi ile akupunktur metodunu kazandırmış olmasıdır.²¹

Eski Çin medeniyetinde tıp ile ilgili en eski yazılı kaynaklardan biri Chen-Nungh (MÖ 2737-MÖ 2800) adlı bir Çin imparatorunun tıp bitkilerini tanıttığı ve 365 ilacı tarif ettiği *Pen-tsao* adlı eseridir.²²

Hint tıbbı, belli başlı iki dönemlik uzun bir zaman dilimi geçirmiştir: MÖ 800 yıllarına kadar devam eden ve daha ziyade dinî bilgilerin ağırlıkta olduğu *Vedik Dönem*; diğeri MÖ 800-MS 1000 yılları arasında, Şaraka ve Susruta gibi büyük hekimlerin ve eserlerinin hâkim olduğu *Brahmatik Dönem*.²³

*Vedik Dönem*in tıbbi bilgileri, Hint toplumunun ilk kutsal metinleri olan *Veda*'ların birinci (*Rig-veda*) ve dördüncü (*Atharva-veda*) kitaplarından öğrenilmektedir. Bunlardan *Rig-veda* daha eski olup sağlığı korumayı, büyüsel ve mistik tedavi yollarını; *Atharva-veda* ise "tümörler, ishaller, kalp hastalıkları, romatizmal hastalıklar, felçler ve

¹⁸ Bayat, a.g.e., s. 61.

¹⁹ Bayat, a.g.e., s. 61-62.

²⁰ Bayat, a.g.e., s. 68.

²¹ Bayat, a.g.e., s. 73.

²² Sarı, a.g.e., s. 6.

²³ Bayat, a.g.e., s. 77.

cinsel ilişki ile geçen hastalıklar” gibi hastalıklar için özlü sözleri, tıbbi bitkileri, ilaçları ve duaları ihtiva eder. *Brahmatik Dönem*’de tıp anlayışında büyük değişiklikler olmuş, büyük hekimlerin derledikleri tıbbi eserler bilimsel tıp anlayışını başlatmıştır.²⁴

I-II. yy.da yaşamış olan Şaraka, kral Kanishka’nın hekimiydi. Kendisine kadar gelen yüzlerce yıllık tıbbi bilgileri topladığı *Şaraka-samhita* adlı eseri; şeker, tüberküloz, sarılık, delilik, kuduz, bulaşıcı hastalıklar gibi konularla, altı yüzden fazla bitki, hayvan, maden kaynaklı birçok ilacı ihtiva eder. V. yy.da yaşamış Susruta, *Susruta-samhita* adlı tıp kitabıyla tanınmıştır ki kitapta; terkinde *afyon, güzel avrat otu, köpek üzümü, croton yağı, sinâmeki, esrar* gibi 760 bitki yanında, *antimon, boraks, cıva, gümüş, sodyum karbonat* gibi bitki ve maden kaynaklı maddeleri ihtiva eden kompoze ilaç reçeteleri vardır.²⁵

Hint tıbbi Mezopotamya, Yunan ve İslam medeniyeti tıbbi yoluyla günümüz tıbbına etkili olmuştur. MÖ V.yy.dan itibaren Hindistan’dan Mezopotamya’ya ve Yunan topraklarına ilaç ve tıbbi bilgilerin gönderildiğine dair bilgiler vardır. Büyük bir ihtimalle birbirinden oldukça uzak olan bu iki ülkenin ortasında olan Mezopotamya bu bilgi akışında aracı olmuştur. Güney Hindistan’dan gelen malzemenin Yunan doktorlarına ulaştığına açık belge, Hippokrates’in *Kadın Hastalıkları ve Kadınların Tabiatları* adlı eserindeki Hint tıp öğretilerine ait bilgiler ile ilaç formüllerinin bulunmasıdır. Yunan tıbbının *humoral patoloji teorisi* olan dört unsur teorisi yani evrenin hava, toprak, su ve ateşten meydana geldiği düşüncesinin temeli de Hint felsefesinden alınmıştır. Ayrıca Dioskorides’in *Materia Medica*’daki terminolojinin bir kısmının Hint dilinden alındığı ispatlanmıştır. İslam tıbbi da Hint tıbbından etkilenmiş ve Şaraka, Susruta vs.nin eserleri Arapçaya çevrilmiştir.²⁶

“Denge” konusu eski uygarlıklarda en önemli sağlık ilkesiydi. Unsurların dengesinin bozulmasıyla vücut fonksiyonları bozulur ve kişi hastalanırdı. Eski Çin, Hint ve Yunan tıp görüşleri unsurların dengesi üzerine kurulmuştu.²⁷

Humoral Patoloji Teorisi, Hippokrates tarafından benimsenip hastalıkların oluş mekanizması ve tedavi yöntemlerini açıklamak amacıyla geliştirilerek insan bedenine uygulanmıştır. Bu anlayışa göre insan, dört elemandan ve bunların dört fiziksel

²⁴ Bayat, a.g.e., s. 77.

²⁵ Bayat, a.g.e., s. 77.

²⁶ Bayat, a.g.e., s. 79.

²⁷ Sarı, a.g.e., s. 26

özelliğinden (yaşlık, kuruluk, soğukluk, sıcaklık) meydana gelmişti. Hava, su, ateş ve toprağın karşılığı olarak, kompozisyonları değişik dört temel sıvı: *kan, balgam, sarı safra* ve *kara safra* vardı. Hastalığın teşhisi vücutta hangi sıvının arttığını tespit etmekle olurdu. Hastalık çok defa en göze batan belirtiye göre isim alırdı. Hastalığın mizacı; iklim, mevsim, coğrafya, gıdalarla orantılı olduğundan, ilaç hazırlanırken bütün bu unsurlar göz önüne alınırdı.²⁸ Daha sonra Galen ve İbni Sina tarafından geliştirilen Hippokrates'in bu hastalık nazariyesi iki bin yıl boyunca Avrupa ve İslam tıbbına hükmedecektir.²⁹

Her organın sıcaklığı, soğukluğu, yaşlığı ve kuruluğu farklı olduğundan, hastalanan bir organ, dört unsurdan gelen özelliklerinin zıddı özelliklerine göre basit, kompoze ilaçlar ve diyetle tedavi edilirdi. Yiyeceklerin ve ilaçların; kuvvetli, yaş, zayıf, kuru, serinletici, ısıtıcı, bağırsakları boşaltıcı, kabız yapıcı etkileri birden dörde kadar çeşitli derecelerde olabilmekteydi. Bir ilaç, gerekli miktarda alındığında etkisini göstermez, tekrar alındığında etkisini gösteriyorsa birinci dereceden, ilk kullanımda etkisini gösteriyorsa ikinci, ilk alındığında zararlı etkisi görülüyorsa üçüncü, etkisi öldürücü ise dördüncü derecedendi. Bu dört yoğunluk derecesi de kendi arasında üçe ayrılırdı: güçlü (başı), ortası ve zayıf (sonu). Bu dereceler ilaçların etkilerinin kuvvet ve zayıflık yönünden birbirlerine olan farklılıklarını gösterirdi. Mesela, *delice otu*, üçüncü derecenin başlangıcında sıcak (zayıf), ikinci derecede kuru olarak değerlendirilirdi. İlaç ve gıdaların mizaçları; kabızlık veren, yumuşatıcı veya dokuya nüfuz edici, uyuşturucu veya geçirtici özellikte olabilirdi. Tedavide ilaçların, uygulanacak diyetin, ilaç olarak kullanılacak maddelerin yukarıdaki özelliklerinin bilinmesi gerekmekteydi. Mesela marul, nilüfer, it üzümü, afyon *uyutucu*; ebegümece, hatmi, pazı, kudret helvası, yer fesleğeni *yumuşatıcı*; et, *kuvvetli ve kabızlık yapıcı*ydı.³⁰

Hippokrates (MÖ 460-370)'in eserlerinde kullandığı tıbbi terimlerin birçoğu günümüz tıbbında da kullanılmaktadır: *amigdalitis, askariasis, assit, astma, difteri, epilepsi, hemipleji, hidrosel, hidrotoraks, histeri, ikter, kistitis, malarya, melankoli, nefrolitiazis, orşit, paralizi, parapleji, pnömoni, skrobüt, tetanoz, tonsillitis, varikosel...* gibi.³¹

²⁸ Bayat, a.g.e., s. 98-100.

²⁹ Sarı, a.g.e., s. 29.

³⁰ Bayat, a.g.e., s. 100.

³¹ Bayat, a.g.e., s. 92.

Hippokrates'ten sonra çeşitli tıbbi ekoller çıkmışsa da bunların etkileri uzun süreli olmamıştır. Çeşitli anlayıştaki tıp okullarının (Dogmatik, Ampirik, Metodik, Pnömatik) çokluğu tıbbı faydadan çok zarar getirmiştir.³²

MÖ IV. yy.da yaşayan, Dogmatik Tıp Okulu'nun kurucusu olan Yunan hekim Diokles, farmakoloji alanında yeni bir çağır açmıştır. Tıpta kullanılan bitkiler ile meşgul olmuş ve bitkilerin insan vücuduna etkilerini anlatan ilk eseri (Rhizotomika) yazmıştır.³³

Dogmatizm anlayışına karşı, Serapion'un MÖ 200 yıllarında ortaya attığı *Ampirizm* *ekolü* deneyimlerin mantık tartışmalarından daha değerli olduğunu savunarak hastalığı yaratan sebeplerin bilinmesinden çok hastalığın ortadan kaldırılması için daha önce benzeri belirtilere iyi gelen ilaçların kullanmasını esas almaktadır. Bu anlayışı benimseyenler hastaları gözleyip, doğadaki bitki ve madenleri hastalıklardaki görünüş ve şekillere dayanarak tedaviye çalıştıklarından farmakolojinin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır.³⁴

Roma İmparatorluğu; Mezopotamya, Mısır ve Yunan kültür ve medeniyetine ait yüklü ve birikime sahip olmasına rağmen, bilimsel alanda gözle görülür bir gelişme sağlayamamış, hiçbir özgün ve yaratıcı teori geliştirememiştir. Roma'nın uygulamalı bilim dallarında yaptığı tek şey, Yunanlılardan aldığı bilgileri kendinden sonrakilere aktarmak olmuştur.³⁵

Roma İmparatorluğu'nda drog ticaretinin önemli bir yeri vardı. Çok sayıda ilaç satan dükkânlar ihtisaslaşarak, merhemciler *unguentarii*, ilaç satıcıları *pharmacopolae*, kök kesiciler *rhizotomoi* ve baharatçılar *aromatopoles* adlarıyla görev yapıyorlardı.³⁶

Celsus (MÖ 10-MS 50)'un kendi gözlemleriyle Yunan kaynaklarından derleyerek yazdığı *De Medicina* adlı eserdeki çeşitli bölümlerde eczacılık, hijyen, diyet, tek tek hastalıkların tarifi, ilaçlar ve dozları gibi konular yer almaktadır.³⁷

Roma İmparatorluğu'nun ordu hekimlerinden olan Dioskorides (MS I.yy.) tıbbi bitkiler alanında antik çağın en ünlü uzmanıdır. Roma ordusuyla gittiği Kuzey Afrika, Suriye ve Anadolu'da araştırmalar yaptığı söylenmektedir. MS 64-70 dolaylarında Yunanca

³² Bayat, a.g.e., s. 93-94.

³³ Bayat, a.g.e., s. 93-94.

³⁴ Bayat, a.g.e., s. 94.

³⁵ Bayat, a.g.e., s. 105.

³⁶ Bayat, a.g.e., s. 109.

³⁷ Bayat, a.g.e., s. 114.

yazdığı beş bölümlük eseri *Perihyles Íatrikes* (Latinceye *Materia Medica* adıyla çevrilmiştir.) adlı kitabı, tedavide kullanılan 1066 bitkiyi (% 60) ihtiva eder, kalan % 40'ı ise hayvansal maddeleri ve mineralleri içerir. Hekimler için tedavi rehberi olan kitapta, resimleriyle birlikte anlatılan bitkiler, çeşitli yöredeki farklı adları, bitkinin tanımı, yetiştiği coğrafya, tedavide kullanıldığı kısımlar (kök, yaprak, tohum, reçine), saklama yöntemleri, ilaca dönüştürme metotları, ilaç olarak özellikleri, kullanılabileceği hastalıklar, yan etkilerini gideren droglar belirtilir.³⁸

Roma'da Yunan tıbbının en büyük temsilcisi ve tıp tarihinin yetiştirdiği birkaç büyük dehadan biri olan Galenus (MS 129-200), tedavilerinde bazen yirmi beşe yakın maddeyi ihtiva eden terkipler kullandığından, sonraki dönemlerde içinde birden fazla maddeyi içeren ilaçlara *Galenik ilaçlar* denmiştir.³⁹

Roma İmparatorluğu'nun çöküşü ile Rönesans arasında yıkım dönemi olarak kabul edilen Orta Çağ (MS 500-1500)'ın başında, Hristiyanlığın Avrupa'da benimsenmesi ve kilisenin etkili duruma gelmesiyle, bin sene kadar (MS 500-1000) sürecektir Karanlık Çağ denilen bağnazlığın olduğu, tedavide sihir ve duaya başvurulduğu⁴⁰ bir dönem yaşanmıştır.⁴¹ Bu dönemin tek olumlu yanı, antik dönem eserlerinin manastırlarda korunup çoğaltılarak kaybolmaktan kurtarılması, Roma İmparatorluğu'ndan kalan cılız tıbbi bilgilerin korunması olmuştur denilebilir.⁴²

Avrupa'nın İslam dünyasıyla ilişkileri X. yy.da başlar. O dönemde modern bilimi temsil eden İslam dünyasıyla ilişkileri tüccar ve askerlerin ardından giden bilim adamları kurdular. Orta Çağ'da İslam ülkelerinde yazılan tıbbi eserler ve oluşturulan kurumlar, X. yy.da Haçlı Seferleri, Sicilya, İspanya yoluyla Avrupa'da tanınmaya, XI. yy.dan itibaren de tercüme edilmeye başlanmıştır. Özellikle 1125-1280 yılları arasında yoğunluk kazanan çeviri işinde bilhassa Afrikalı Konstantin ile Cremonalı Gerhard büyük çaba harcamışlardır.⁴³

Afrikalı Konstantin, uzun yıllar İslam ülkelerinde ilaç satıcısı olarak çalışmış ve bu arada birçok kitap edinmişti. Cremonalı Gerhard, başta Râzî'nin *Hâvî'si*, İbn Sînâ'nın *Kânûn'u*, Zehrâvî'nin *Tasrîf'i* gibi tıbbi eserler olmak üzere 92 kitap tercüme etmiştir.

³⁸ Bayat, a.g.e., s. 114-115.

³⁹ Bayat, a.g.e., s. 115-117.

⁴⁰ Erten, Asalet; Tıp Terminolojisi ve Tıp Metinleri Çevirisi, Seçkin Yay., Ankara 2003, s. 19.

⁴¹ Bayat, a.g.e., s. 125.

⁴² Bayat, a.g.e., s. 128.

⁴³ Bayat, a.g.e., s. 130.

Tıp kitaplarındaki terimlere Latince bir karşılık uydurmak yerine Arapçasını kullanmayı tercih ettiğinden, günümüz Batı tıbbında kullanılan yüzlerce Arapça kökenli terimin yerleşmesine yol açmıştır.^{44*}

İtalya’da 1350’lerde başlayan Rönesans, daha sonra diğer Avrupa ülkelerine yayılmış ve XVI. yy. başında doruğa ulaşmıştı. Avrupa’nın bilimde uyanışının iki aşaması vardır: Birinci dönem XI. yy.ın ikinci yarısından başlayan ve XIII. yy.da doruğa çıkan İslam kaynaklarından yararlanılarak antik bilim ve düşüncesiyle ilişki kurma devresi olup XI. yy. *Rönesans*’ı olarak adlandırılır ki, mevcut bilgiyi alma ve hazmetme çabası ile karakterizedir. İkinci devir ise, XVII. yy.da büyük bir atılımla ortaya çıkar ve doğaya gerçek, yeni ve yaratıcı bir yaklaşımı temsil eder. Rönesans varlığını bu iki dönem arasında sürdürmüştür.⁴⁵

XVI. yy. tıp dünyasında, daha öncekileri reddederek tıpta Rönesans’ın ilk adımlarını atan hekim Paraselsus, tedavide kullanılan ilaçların çoğu bitkilerden hazırlandığı hâlde onları reddetmiş ve madensel ilaçları tedaviye sokmuştur. Cıva, kükürt, demir, bakır sülfat içeren kimyasal bileşimler hazırlamıştır.⁴⁶

Tedavide vücudun doğal güçlerinin desteklenmesi gerektiğini savunan Thomas Sydenham (1624-1689), çok ilaç yerine, basit ilaçları tercih etmiştir. Mesela anemide demiri kullanmıştır.⁴⁷

İslam medeniyeti; Mısır-Mezopotamya, Yunan-Roma kültürleri ve Rönesans ile başlayan ve günümüze kadar gelişen Batı medeniyeti arasındaki bağlayıcı halka olup, İslam’ın birleştirici ve itici gücüyle, üzerinde oturduğu coğrafyadaki eski kültür birikimini, kendi değerleriyle sentez ederek, insanlığın hizmetine sunmuş, bir süre sonra da Sicilya ve İspanya (Endülüs) yoluyla Avrupa’ya aktarmıştır.⁴⁸

Orta Çağ’da klasik kültür hemen her yerde iniş gösterirken, onu yeniden canlandıran, ona yeni bir ruh veren İslam medeniyeti olmuştur. Yunan ve Hint bilim ve kültürüne ait eserlerin Arapça çevirileri (VIII.-X); VIII. yy.dan itibaren bilim ve kültür dünyasına

⁴⁴ Bayat, a.g.e., s. 130-131.

* Batı dillerine geçen tıbbi terimler arasında; *alambik, alchemie/ chemie, aldehyt, alizarin, alkohol, amalgam, antimon, balsam, benzin, borax, café, calium, droge, drogerie, elixir, henna, julep, kampher, koton, miyrrhe, natrium, saccharin, safran, sandalholz, sirup, soda, tamarinde, vena sephalica, vena saphena, vena, salvetalla, zucker...* sayılabilir.

⁴⁵ Bayat, a.g.e., s. 136.

⁴⁶ Sarı, a.g.e., s. 92

⁴⁷ Bayat, a.g.e., s. 143.

⁴⁸ Bayat, a.g.e., s. 161.

hâkim olan İslam medeniyetinin bilimsel eserlerinin XII. yy.dan başlayarak Latinceye çevrileri, Avrupa'yı uyandırıp ilmin burada gelişmesine imkân sağlamıştır. Ancak sonrasında İslam medeniyeti; yaratıcılığını gittikçe kaybederek XIV. yy.dan itibaren donmuş, kalıplaşmış, kendini tekrar eden düşünce olarak statik bir yaşama tarzıyla varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.⁴⁹

Tıbbın gelişimine paralel olarak İslam dünyasında eczacılık da çok gelişmişti. Yunan ve Hint dillerinden tercüme edilen kitaplar sayesinde, tıbbi ilaçların toplanması için büyük gayret sarf edilmiş ve basit ilaçlar *akrabadin* denen kitaplarda toplanmıştı. Tıbbi bitkiler kendi coğrafyaları dışında Hindistan'dan da ithal ediliyor ve dış ülkelere de pazarlanabiliyordu.⁵⁰

İslam eczacıları farmakolojinin gelişmesine büyük katkıda bulunmuş; distilasyon (imbik) kullanmışlar, filtrasyon ve evaporasyon (buharlaştırma) gibi ince teknikleri eczacılığa kazandırmışlardır. İlaçları, alımını cazip hâle getirmek için altın, gümüş gibi yaldızlı ve tatlandırılmış olarak hazırlamışlar; hafif serinletici şurupları, meyve şekerlerini, bitki özlerinden yapılmış hapları tıbbın hizmetine sunmuşlardır.⁵¹

VIII.-XVI. yy.lar arasında bilimsel tıbbın temsilcisi olan İslam medeniyetinde, eserleriyle doğu ve batı dünyasını aydınlatan yüzlerce hekimden biri olan Afrikalı İbnü'l-Cezzâr, *Kitâbu'l-İ'timâd fî'l-Edviyeti'l-Müfredede* adlı eserde basit ilaçlardan bahsetmiştir. Latinceye çevirisi de yapılan bu eserde, tıpta kullanılan 278 maddenin Arap, Fars, Süryânî ve Berberî dillerindeki adları da verilmiştir. Ayrıca yazarın kompoze ilaçlar konusunda yazdığı *Kitâbu'l-Buğye* adlı tıbbi eseri de bulunmaktadır.⁵²

Biruni (973-1051), İslam döneminin en önemli eczacılık kitabı olan *Kitabü's-Saydala* (İlaçlar Hakkında Kitap)'yı yazdı. Bu kitap 850 ilaçla ilgili farmakolojik bilgi birikiminin geniş bir derlemesidir. Kitapta drogların Yunanca, Süryanice, Arapça, Farsça vb. dillerdeki karşılıkları da vardır.

Batı kaynaklarında, Abucasis, Albucasis, Azaravius gibi değişik isimlerle tanınan Zehrâvî, *et-Tasrîf* adlı tek kitabıyla bütün Orta Çağ cerrahlığını etkilemiştir. Otuz ana bölümden meydana gelen bu eserin 3-25. kısmında, tıpta kullanılan kompoze ilaçlar

⁴⁹ Bayat, a.g.e., s. 163-172

⁵⁰ Bayat, a.g.e., s. 179.

⁵¹ Bayat, a.g.e., s. 179.

⁵² Bayat, a.g.e., s. 183-186.

belli bir düzen içinde aktarılırken; Latinceye de çevrilmiş 28. kısmında, tedavide kullanılan hayvansal, madensel ve bitkisel basit ilaçlardan; 29. kısmında ise, ilaçların hazırlanışı ve formüllerindeki miktarlarından bahsedilmektedir.⁵³

İbni Sina (980-1037)'nin en büyük tıbbi eseri, batılılarca *Tıbbın İncil'i* olarak anılan *el-Kânûn fi't-Tıb* (Tıbbın Kanunu)'dır. XII. yy.dan XVII. yy.a kadar çeşitli dillere tercüme edilmiş olan bu eser, beş kitaptan (bölüm) meydana gelmektedir. İkinci kitapta, basit ilaçları; beşinci kitapta, eserde bahsedilen hastalıklarda kullanılan yaklaşık sekiz yüzden fazla ilaç formüllerini ve kullanılış şekillerini içeren bileşik ilaçları aktarır.⁵⁴

Endülüslü üretken bir hekim olan İbn Meymûn, *Şerhu Esmâ'î'l- 'Ukkâr* adlı eserinde ilaç isimlerinden bahsetmektedir.⁵⁵

Endülüslü İbnü'l-Baytâr (1197-1248), botaniğe merak salarak ülkesinde yetişen tıbbi bitkileri özellikleri, bilimsel ve yöresel adlarıyla tespit etmiştir. 1220'den sonra Kuzey Afrika, Mısır, Anadolu ve Makedonya'da bitki araştırmaları yaparak zengin malzeme toplamıştır. Bu malzeme ile Mısır'a döndüğünde, hükümdar tarafından takdir edilerek ülke eczacılarının başı demek olan *reisü'l-aşşâb* olarak atanmıştır. Topladığı tıbbi bitkileri bütün özellikleriyle tanıtan İbnü'l-Baytâr, bitkilerin isimlerini Arapçadan başka Farsça, Berberîce, Latince, Yunanca yazmış ve okunuşlarında yanlışlığa meydan vermemek için bunları harekelemiştir.⁵⁶

Türk toplulukları, Orta Asya'dan Orta Avrupa'ya kadar, geniş bir coğrafyada binlerce yıl içinde değişik kültür ve medeniyetle alışveriş sonucu, çok zengin birikime sahip olmuşlardır. Türklerin, temelini Orta Asya'dan alan kültür ve medeniyetini, bu arada tıbbi birikimlerini etkileyen unsurlar arasında *Budizm*, *Manihaizm* ve *Hristiyanlık* gibi geçici, *İslamiyet* gibi kalıcı inançlar; vatan olarak yerleştikleri *Anadolu* ve *İran* gibi köklü ülkelerin coğrafyaları ve kültürleri sayılabilir.

Bütün bunlar göz önüne alındığında, Türk tıp tarih şu şekilde incelenebilir:

- 1- İslam öncesi, Orta Asya,
- 2- İslami dönem, Orta Asya (Türkistan hanlıkları), Yakın Doğu (Büyük Selçuklu), Anadolu Selçuklu, Beylikler, Klasik Osmanlı dönemi,

⁵³ Bayat, a.g.e., s. 188.

⁵⁴ Bayat, a.g.e., s. 189-190.

⁵⁵ Bayat, a.g.e., s. 191.

⁵⁶ Bayat, a.g.e., s. 192.

3- Batıya yöneliş (çağdaşlaşma).⁵⁷

Türkler, Uygurların yerleşik düzene geçmesine kadar Orta Asya’da, göçebe topluluklar hâlinde bozkır kültürü yaşamışlardır. Bu nedenle Türk topluluklarında bilimsel bir tıptan bahsetmek mümkün değildir. Tabiata ve toprağa yakın yaşamalarından dolayı, sağlık problemlerini, dini inançlarına (atalar kültü, Gök Tanrı inancı, Şamanizm) göre gidermeye çalışmışlardır. İslam öncesi Orta Asya Türk tıbbı, uygulanan tedavi metotlarına, amaçlarına ve biçimlerine göre iki gruba ayrılabilir:

- 1- *Kam* (şaman) ve *baksı* denilen, Şamanizm’in sihre dayalı tedavi yöntemlerini uygulayan büyücü-hekimlerin yürüttüğü tıbbi anlayış.
- 2- *Otacı*, *emçi* ve *atasagun* denilen, droglarla ve diğer maddi tedavi yöntemleri kullanılarak yapılan, dönemin maddi tıbbi anlayışını temsil eden hekimlik.⁵⁸

İslam öncesi Orta Asya Türk dünyasında böyle bir ayrımın mevcudiyetinin kesin delili, Kutadgu Bilig’deki beyitlerdir. Bu eserle, İslamiyet’in kabulünün ilk yıllarında da, Türk topluluklarında sağlık işlerini kamlar ile tabiplerin müştereken yürüttükleri, *otaçların/ tabiplerin* bitki, maden kaynaklı ilaçları kullanarak; *kamların/ şamanların* ise büyüsel işlemlerle daha ziyade ruhi problemleri tedaviye çalıştıkları görülmektedir.⁵⁹

Otacı, Türk hekimidir. Kaşgarlı Mahmut, Divânü Lügâti’t-Türk adlı eserinde otacı’yı şöyle açıklar; ot= bitki, ilaç, ağı bundan dolayı hekime *otacı* denir. “Otamak” ise *tedavi etmek* anlamındadır. Em= ilaç, bundan alınarak ilaç yapan adama *emçi* denir. Emçi, aynı zamanda *hekim* anlamında da kullanılır. Uygurca sözlükte de em kelimesi “ilaç, tedavi vasıtası” anlamını karşılar. Hekim olan *otacı* ve *emçi* dışında *atasagun* da “tabip, Türk hekimi” olarak Kaşgarlı Mahmut tarafından belirtilmiştir. Bunlara ilave olarak “idişçi” ilaç hazırlayan bir çeşit eczacıdır. “İdiş” kelimesi ‘kap-kacak, çanak-çömlek ve kadeh, tas, bardak gibi her nevi kap’ anlamındadır. KB’de “idişçi başı” şeklinde geçer ki idişçinin görevi, içki hazırlamanın yanında her türlü otları hazır bulundurup ilaç (özellikle müshil) hazırlamaktır.⁶⁰

Bitkilerle tedavi, büyüye dayalı tedaviler kadar eski olmasına rağmen, Türkler arasında bu uygulamayı yapan hekimlerin geç dönemlerde ortaya çıkışı, onların hayvancı konar-

⁵⁷ Bayat, a.g.e., s. 202.

⁵⁸ Bayat, a.g.e., s. 203.

⁵⁹ Bayat, a.g.e., s. 203-204.

⁶⁰ Altıntaş, Ayten; “Eski Türk Tıbbına Bir Bakış”, Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları, CSA Global Publishing, İstanbul 2006., s. 5-9.

göçer oluşlarından veya Uygur döneminden önceki dönemlere ait yazılı belgelerinin olmayışındandır.⁶¹

KB, Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü'ndeki ve DLT'deki tıpla ilgili kelimelere bakılarak, Uygurlardan itibaren İslam öncesi Orta Asya tıbbının geçmişe göre hayli gelişmiş olduğu söylenebilir. DLT'de anatomi, fizyoloji, semptomlar (bulgular), hastalık, tıpta kullanılan aletler ve ilaç isimleri olarak 581 sözcük vardır.* Buradaki sözcüklerin çok büyük kısmının Türkçe olduğu, İslam öncesi Orta Asya Türklüğünde hastalıkların bir kısmının tanındığı ve bunların imkân ölçüsünde tedaviye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bazı ilaçlar, Orta Asya'da önemli bir tıbbi birikime sahip olan Hindistan'dan getirilmekteydi. Bunlar arasında *buga*; sarısına *sarığ buga*, bozuna *boz buga* denen ilaç zikredilebilir.⁶²

İslam öncesi Orta Asya bilimsel tıbbı, dönemin yazılı kaynaklarından olan Uygur tıbbi metinlerinden öğrenilebilmektedir. Turfan'da ve değişik alanlarda bulunan kırk beş Uygur yazmasında, döneminin bir tıp kitabında olması gereken hastalık ve ilaçların varlığı yanında altmışa yakın tıbbi bitkiden bahsedilmektedir.⁶³

Yakın zamanlarda yapılan karşılaştırmalı araştırmalar, Uygur tıbbi metinlerinin, başta Vabghata'nın *Astângahrdayasamhitâ* olmak üzere *YogaŚataka*, *Siddhasâra* adlı meşhur Hint tıp kitaplarından çeviri olduğu tespit edilmiştir. Bütün bu verileri ışığında Uygur tıbbının, büyük ölçüde dönemin Sanskrit, Soğd, Çin vs. gibi dillerden çeviri yolu ile elde edildiği ortaya çıkmaktadır.

Uygur tıbbı hakkında en geniş bilgi, R.R.Arat'ın çalışmasının Türkçe tercümesi sayılabilecek Süheyl Ünver'in yayınından öğrenilebilir. Uygur harfleriyle yazılmış 201 satırlık metnin konuları baş ağrısı, saç kepeklenmesi, göz hastalıkları (göz yaşarması, gece körlüğü...), göğüs ve kalp hastalıkları, ağız hastalıkları, diş hastalıkları, boyun hastalıkları, ses kaybı, deri hastalıkları vs. olan pek çok hastalığa karşı kısa reçeteler ihtiva eder. 29 hastalığa karşı 88 ilaç terkibi verilmiştir. Bu kitapta yer alan bir reçete örneği, günümüz Türkçesiyle birlikte şu şekildedir:

⁶¹ Bayat, a.g.e., s. 210.

* DLT'de yer aldığı zikredilen başlıklar altındaki tıpla ilgili sözcükleri görmek için bk.Bayat,a.g.e, s. 220-223.

⁶² Bayat, a.g.e., s. 210.

⁶³ Bayat, a.g.e., s. 211.

“Köz agrıg em. Kişi öti toñuz öti eçkü öti tavişkan öti bu törteğü-te kayu-sı boslar kar a kaç ıgaç kasık-ın ot-ka küyürüp kül-in alıp suv-ka yogurup köz-ke yakgu ol, bat edgü bolur.

Göz ağrısına ilaç: İnsan ödü, domuz ödü, keçi ödü veya tavşan ödü (dördünden herhangi biri) alınır, kara kaç ağacının göbeği yakılarak, külü su ile karıştırılıp göze sürülürse hemen iyi olur.”⁶⁴

Tedavide gıda olarak kullanılan meyve ve sebzelerden de ilaç olarak faydalanmışlardır. Bunlar arasında üzüm, nar, kabak, susam, soğan, sarımsak sayılabilir. Bazı bitkilerin Hint kültüründen alındıkları, isimlerinin Sanskritçe olmasından anlaşılmaktadır.⁶⁵

Uygurlar tedavide basit ve kompoze ilaçlar kullanmışlardır. İlaçların hazırlanış biçimleri, veriliş yolları; *merhem, dekoksion (bitkisel maddenin suyla kaynatılmasıyla elde edilen sıvı ilaç), infüzyon, hap, fitil, toz, kül, damla* şeklinde; *süngük, çan, si, mercimek, bıçak ucu, tang, ayag (çanak), kaşık, arpa* gibi miktarlarda günün belirli saatlerinde verilirdi. İlaçların hazırlanmasında yardımcı madde olarak et suyu, bal, pirinç suyu, şarap, tereyağı, yoğurt, keçi sütü, eşek sütü sayılabilir.⁶⁶

Tıbbi amaçla kullanılan maddeler, büyüye dayalı düşünceden tamamen uzak değildir. Çünkü tıbbi metinlerdeki büyüye dayalı işlemlerin büyük bir kısmının maddi araçlar, bitkisel ve hayvansal, mineral maddeler ile cansız bazı nesneler kullanılarak yapıldığı görülmektedir. Hayvansal droglar arasında kurt kemiği, ödü, dili; geyik boynuzu ve hayvan idrarlarının kullanım amacı bunların eski devirlerin kültik hayvanları olması sebebiyle kısmen büyüsel nitelik taşımalarındandır.⁶⁷

Türkler İslam’ı kabul ettikleri ilk devirlerde, eski geleneklerinin büyük bir kısmını devam ettirmişlerdi. Ancak bu dönemde, az da olsa bazı bilimsel faaliyetlerin ve hekimlerin varlığı tespit edilmiştir. 730 yılında Nato adındaki Türk hekimi, Toharistan’dan Çin’e gittiğinde yanında Çin bilim adamlarının hiç tanımadığı birçok tıbbi ilacı götürmüş; 759 yılında Toharistan Yabgu’su tarafından Çin imparatoruna iki yüz çeşit tıbbi preparat, birçok ıtriyat hediye olarak gönderilmiştir.⁶⁸

⁶⁴ Bayat, a.g.e., s. 212.

⁶⁵ Bayat, a.g.e., s. 214.

⁶⁶ Bayat, a.g.e., s. 214.

⁶⁷ Bayat, a.g.e., s. 214.

⁶⁸ Bayat, a.g.e., s. 215.

Kan-Chou Uygurları, kendilerinin imal ettikleri veya Hindistan'dan gelen çeşitli ilaçlarla, parfüm ve diğer kokulu drogları, tıbbi bitki ve kökleri, Si-chou (Buda dişi), buhur gibi çeşitli tıbbi maddeyi Çin'e satmışlardır.⁶⁹

Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra da önemli devletler kurmuşlar ve buralarda da tıbbi hizmet etmişlerdi. Mısır'da Tolunoğulları Devleti'nde Ahmed İbn Tolun IX. yy.da çok düzenli ilk hastane ve eczaneyi halkının hizmetine sunmuştu.⁷⁰

Büyük Selçuklu Devleti'nin ve Türkiye Selçukluları'nın tıbbi, yüzyıllardır süregelen tecrübe ve bilgilerle gelişen İslam tıbbının Selçuklu coğrafyasındaki uzantısıdır.⁷¹

İzzeddîn Keykâvus'un 1220 tarihli vakfiyesi, Selçuklu dönemi hastanelerinden günümüze ulaşan tek örnek olması açısından büyük önem taşır. Eczacıların ücretlerini tespit etmek, ilaç yapımında kullanılan ham maddelerin teminini sağlamak bu vakfiyenin görevleri arasındadır.⁷²

II. Kılıç Arslan döneminde Anadolu'ya Azerbaycan'dan geldiği sanılan İbrahim et-Tifisî'nin *Edvîyetü'l-Edviye* adlı eczacılığa dair eserinde; müfred ilaçların toplanması, depolanması, yakılması, pişirilmesi, kullanım süresi, mürekkep ilaçların formülleri ve hazırlanışı konu edilmektedir. Ayrıca *Takdîmü'l-Îlâc ve Bezrekâtü'l-Minhâc, Rumûzü'l-Minhâc ve Künûzü'l-Îlâc* gibi tıbbi eserleri de bulunmaktadır.

Selçuklu dönemi Anadolu'sunda ilaçlar şehirlerde aktar dükkânlarında hazırlanır ve satılırdı. Tıp kitaplarındaki formüllere göre hazırlanan bu ilaçların ham maddelerinin büyük bir kısmı Anadolu'da yetişen bitkilerdi. Diğerleri ise İpek ve Baharat yolu ile Hindistan'dan ve İslam ülkelerinden temin edilirdi. Darüşşifa ve kervansarayların içinde de kendi ölçülerinde eczaneleri vardı.⁷³

Beylikler dönemi Anadolu Selçuklu tıbbının Türk kültür tarihi açısından en önemli yönü, tıp dilinin Türkçeleştirilmeye başlaması ve İslam tıp anlayışı içerisinde ilk Türkçe tıp eserlerinin kaleme alınmasıdır. Beyler, Arapça ve Farsça bilmediklerinden, yazılan eserlerin daha Türkçe olmasına özenerek hem kendilerinin hem de halkın istifadesini göz önünde bulundurmuşlardır. Bu yönelim 1233 yılı civarında Harezm'den

⁶⁹ Bayat, a.g.e., s. 216.

⁷⁰ Sarı, a.g.e., s. 147.

⁷¹ Sarı, a.g.e., s. 226.

⁷² Bayat, a.g.e., s. 228.

⁷³ Bayat, a.g.e., s. 235.

Anadolu'ya gelen Hekim Bereket'in Arapça yazdığı *Lübâbu'n-Nuhâb*⁷⁴ adlı eserini *Tuhfe-i Mübârizî* adıyla bizzat kendisinin Türkçeye tercümesiyle başlayıp, daha sonra Beylikler döneminde Aydınoğlu, Menteşe, Karesi, Çandarlıoğlu Beylikleri'nde yazılan eserlerle tıp dilinin Türkçeleşmesiyle sonuçlanması, Türkiye tıp tarihinin en önemli özelliklerinden biri olmuştur. *Tuhfe-i Mübârizî*, Anadolu'da yazılan Türkçe ilk tıp kitabıdır.⁷⁵ Dört bölümden oluşan eser, ilaç olarak kullanılan bitkileri ve formülleşmiş hâllerini içermektedir.⁷⁶

Her ne kadar Anadolu'da ilk Türkçe tıp eseri, XIII. yy.ın ilk çeyreğinde yazılmışsa da, tıp dilinin Türkçeleşmesi XIV. yy.ın ilk yarısında oluşmaya başlamıştır. İslam dünyasında Arapça, Hristiyan Avrupa'da Latince'nin hâkim olduğu Orta Çağ'da, bu akım dilimiz ve tıp tarihimiz açısından gurur verici bir olaydır. Çünkü Avrupa'da tıp eserlerini millî dillerle yazma, XVI. yy.da, Fransa'da A. Paré (1509-1590), Almanya'da Paracelsus'un (1493-1541) öncülüğüyle başlamıştır.⁷⁷

XIV. yy.ın ortalarından itibaren birkaç istisna dışında, hemen bütün tıp kitapları bugün dahi kolayca anlaşılacak Türkçeye yazılmaya başlanmış veya önemli Arapça tıp kitapları Türkçeye çevrilmiş, metinlerdeki tıbbi terminoloji ise Arapça, Farsça ve bazen Yunancanın yanında Türkçe olarak da kullanılmaya başlanmıştır.⁷⁸

Beylikler dönemi büyük yazarı Şîrvânî'nin Germiyan hükümdarı Yakup Bey adına XV. yy.da yazdığı *Ya'kubiyye*'de; yatıştırıcı, teskin edici ilaçlar, ilaç terkipleri, macunlar, pomatlar, bazı bitki çaylarının hazırlanması geniş olarak ele alınmıştır. Yine Şîrvânî'nin *Ravzatü'l-Itr* adlı eserinde; macunlar, müshiller, uyuşturucular, merhemler, yağlar, panzehirler, özsular, toz ilaçlar, hap, tablet ve pastiller, lavmanlar, fitiller; ilaçların yararları, hazırlanışı, faydaları, kullanılacağı zaman ve süresi, yan etkileri ayrı başlıklar altında anlatılmıştır.⁷⁹

Anadolu'da yazılmış ilk Türkçe kitapların en tanınmışlarından olan *Müntehabü's-şifâ*, Hacı Paşa'nın sade Türkçeye yazdığı, üç bölümden meydana gelen bir eseridir. Eserin

⁷⁴ Kaya, Önal; "Eski Anadolu Türk Yazı Dili Dönemine Ait Bir Tıp Kitabı (Kitâb-ı Muhtasarât'tıb ve'l-Müfredât ve'l-Havas), IX. Türk Tıp Tarihi Kongresi Bildirileri XXIV. Gevher Nesibe Tıp Günleri (24-27 Mayıs 2006-Kayseri), Nobel Yay., Ankara 2006, s. 152-164.

⁷⁵ Bayat, a.g.e., s. 237.

⁷⁶ Sarı, a.g.e., s. 152.

⁷⁷ Bayat, a.g.e., s. 242.

⁷⁸ Bayat, a.g.e., s. 242.

⁷⁹ Bayat, a.g.e., s. 244.

ikinci bölümü yiyecek, içecek ve ilaçlara ayrılmıştır.⁸⁰ Hacı Paşa'nın 1380 yılında *Şifâ ü'l-Eskâm ve Devâü'l-Âlâm* adıyla Arapça yazdığı telif-tercüme dört bölümlük kitabı; yiyecek, içecekler, basit ve kompoze ilaçlar, hastalıkların tedavilerini içerir.⁸¹

Osmanlı Beyliğinin bilinen ilk tıp kitabı olan *Edviye-i Müfred* adlı eser, Geredeli İshak bin Murad tarafından 1390'da yazılmıştır. İki bölümlük kitabın I. Bölümünde alfabetik olarak, tedavi amacıyla kullanılan hayvansal, bitkisel yani basit ilaçlar, kullanıldığı hastalıklar, zararlarının giderilme yolları anlatılmaktadır. Eserin sonunda Arapça-Farsça-Türkçe terimler sözlüğü bulunmaktadır.⁸²

Necmüddîn Mahmûd bin İlyâs eş-Şirâzî'nin eserinin tercümesi olan *Mecmû'atü'l Mücerrebât* adlı eserin dördüncü bölümünde alfabetik olarak müfred ilaçlar, beşinci bölümünde ise elli başlık altında mürekkeb ilaçlar anlatılmaktadır.⁸³

Klasik dönem Osmanlı tıbbı, Anadolu Selçuklu tıbbi gelenekleriyle dönemin kültür merkezleri olan Mısır, Suriye, İran ve Türkistan'dan gelen bilim adamlarının sayesinde gelişmiş, tıbbi problemlerin çözümleri hep İslam tıbbında aranmıştır. Rönesans sonrası Avrupa'da gerçekleşen büyük tıbbi gelişmeleri, başlangıçta uzaktan da olsa takip etmeye çalışmışlar, daha sonra tıbbi eserlerin tercümeleriyle tanımışlar, zamanla benimseyerek İslam tıp geleneğinden Batı tıbbına yönelmişlerdir. Bu sebeple Osmanlı tıbbı, üç başlık altında incelenebilir:

1- Klasik Dönem

A- İslam tıbbının devamı olan klasik dönem (1450-1730)

B- Batı tıbbını tanıma ve tercüme dönemi (1730-1827)

2- Batıya açılış, modernleşme dönemi (1827 ve sonrası).⁸⁴

Osmanlı Devletinde hekimlerin en üst mevki, bugünkü Sağlık Bakanlığının yerinde olan hekimbaşılık müessesesi idi. Orduda, sarayda, sivil halka hizmet verecek hekimlerin kontrolü ve atamaları yanında halkın kullanacağı ilaçların kontrolü de hekimbaşılığa

⁸⁰ Bayat, a.g.e., s. 245.

⁸¹ Bayat, a.g.e., s. 244.

⁸² Bayat, a.g.e., s. 247.

⁸³ Bayat, a.g.e., s. 250.

⁸⁴ Bayat, a.g.e., s. 252-253.

bağlıydı. Osmanlılar kullandıkları ilaçları dünyanın neresinde olursa olsun getiriyor, ticaretini yapıyorlardı. Hekim de istediği ilacı kolayca bulabiliyordu.⁸⁵

Osmanlı döneminde hekim, mesleğinin gereği olarak ilaç yapmasını biliyorsa da genelde dükkânına gelen hastaya gerekli ilacın terkiibini (reçete) yazar, hasta bu terkipleri eczacıya götürüp yaptırırdı. Ancak hekim de gerektiğinde ilaç hazırlar, dükkânında ilaç terkipleri bulundurur ve özellikle gizli tutmak istediği terkipleri bizzat kendisi yapardı.⁸⁶

Şerefeddîn Sabuncuoğlu'nun 82 yaşında, uzun süren meslek hayatının tecrübelerine dayanarak yazdığı *Mücerreb-nâme* (1468)'si tıpta kullanılan ilaçların hap, merhem, şurup, toz, lavman, macun, yakı vs. gibi hazırlanış şekline göre on yedi başlık altında sınıflandırarak hangi durumlarda nasıl kullanılacağına anlatıldığı farmakoloji kitabıdır.⁸⁷ İlk Türkçe deneysel tıp kitabı olan *Mücerreb-nâme* (Sınanmış Tedavi Yöntemleri Kitabı)'de, Sabuncuoğlu tarafından denen ve başarılı bulunan tıbbi tedavi yöntemleri ile yine kendisinin denediği ilaçlar yer almaktadır.⁸⁸

Sakızlı İsâ, *Nizâmü'l-Edviye* adlı eserinde tıpta kullanılan ilaçların Arapça, Farsça ve Türkçe isimlerini harf sırasına göre tertiplemiştir.⁸⁹

Hayâtîzâde Mustafa Feyzî'nin batı yazarlarının Latince eserlerinden istifade ederek yazdığı *Hamse-i Hayâtîzâde* adlı eseri beş kitaptan meydana gelmiştir. *Risâle-i İllet-i Merâkiyye*'de; hastalığın adı, sebep olan maddenin ortaya çıkışı, yerleştiği organlar, sebep ve belirtileri, alınacak önlemler, kullanılacak ilaç terkipleri ile hastalığın sonucu belirtilir. *Risâle-i Maraz-ı Efrencî*, frengiyi anlatan hamse içindeki en uzun risâledir. Hastalığın adının etimolojisi, belirtileri, sebepleri, bulaşma yolları aktarılır. Tedavide kullanılan *palosento* (peygamber ağacı), *duhân-ı zeybak* (cıva yağı) ve diğer ilaçların özellikleri ve kullanımı ayrıntılı bir şekilde verilir.⁹⁰

Osmanlı devletinde XVII. yy.da başlayan siyasi gerilemelere paralel olarak bilimsel hayatta da gerileme ortaya çıkmış ve bu durum XVIII. yy.da da devam etmişti.

⁸⁵ Hatemi, Hüsrev; Ayten ALTINTAŞ; "Sunuş", Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları, CSA Global Publishing, İstanbul 2006., s. vi-vii.

⁸⁶ Sarı, a.g.e., s. 157.

⁸⁷ Bayat, a.g.e., s. 257.

⁸⁸ Uzel, İlter; Kenan Süveren; Şerefeddin Sabuncuoğlu *Mücerreb-nâme*, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 1999, s. 10.

⁸⁹ Bayat, a.g.e., s. 261-262.

⁹⁰ Bayat, a.g.e., s. 263-264.

Avrupa’da bilim süratle gelişme ve ilerleme kaydederken Osmanlı toplumu bunu takip edip benimseyememiş, Avrupa’daki yeni tıbbi gelişmelerden haberdar olamamıştır. XVIII. yy.dan itibaren ülkedeki gerilemeyi tespit eden devlet, bazı sistemlerde değişiklik yapmaya başlamıştır.⁹¹

Avrupa’yla teması olan veya Avrupa dillerinden birine vakıf hekimler, Batıda yeni tıp anlayışını temsil eden eserlerden tercüme veya alıntılarla kendi yorumlarını kattıkları tıbbi eserler yazarak Osmanlı toplumunu uyarmaya çalışmışlardır. Osmanlı tıbbında Batıda yazılmış tıp kitaplarını tanıma ve tercüme XVII. yy.ın ortalarında başlamıştır.⁹² Yine bu yüzyılda ilk defa kodeks (Sağlık Bakanlığının onayladığı ilaçlar) yürürlüğe girmiştir. Amerika kıtasından Avrupa kıtasına kınakına, ipekaka gibi şifalı otlar gelmiş ve ülkemizde de kullanılmıştır. Latince bilen bazı Türk doktorları batıda kullanılan ilaç rehberlerini Türkçeye çevirmişlerdir.⁹³

Ömer Şifâî, gezileri sırasında öğrendiği Latinceyle Batı tıbbını takibe çalışmış, bilhassa Rönesans’ın büyük hekimi Paracelsus’un etkisinde kalarak ondan tercümeler yapmıştır. *Cevherü’l-Ferîd fî Tıbbi’l-Cedîd*, Paracelsus’tan faydalanarak yazılmış farmakolojiye ait bir eseridir. Basit ve kompoze ilaçlar, otuz bir bölümde tasnif edilerek verilmiştir. 1710 yılında Latince’den çevirdiği *Ravzatü’n-Necât* adlı eser, çeşitli hastalıklara karşı ilaç formüllerini içerir.⁹⁴

Abbas Vesîm’in *Vesîletü’l-Metâlib fî ‘İlmü’t-Terâkib* adlı tıbbi eseri, Gorgios’un kompoze ilaçlar konusundaki eserlerden alıntılar ve kendi deneyleriyle hazırladığı ilaç formüllerini ihtiva eder.⁹⁵

Subhizâde, XVIII. yy. Avrupa’sının büyük hekimlerinden Boerhaave’nin, 1709 yılında yayınladığı kitabını *Kıta’ât-ı Nekâve fî Tercümeti Kelimât-i Boerhâve* adıyla çevirmiştir. Bu kitap, Osmanlı tıbbında Avrupa tıbbına ait derli toplu ilk eser olmanın yanında; *anevrizma*, *mania*, *melankolia*, *iskorbüt*, *pletora*, *rumatizma*, *flegmon*, *gangren*, *rahitis* gibi Latince tıbbi terimlerin aynen kullanılması bakımından önemlidir.⁹⁶

⁹¹ Bayat, a.g.e., s. 273.

⁹² Bayat, a.g.e., s. 273.

⁹³ Erten, a.g.e., s. 27.

⁹⁴ Bayat, a.g.e., s. 275.

⁹⁵ Bayat, a.g.e., s. 276.

⁹⁶ Bayat, a.g.e., s. 276-277.

Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde sağlık hizmetleri İç İşleri Bakanlığına bağlı ikinci derecede bir devlet örgütü tarafından yürütülürken, Ankara'da kurulan Millî Hükümet, 1920'de "Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı"nı kurdu.⁹⁷

Türkiye'de müstahzar ilaç yapımındaki gelişmeler 1926-1928 yılları arasında çıkartılan üç kanun desteğiyle gerçekleşti. Çıkarılan kanun, yönetmelik ve kararnameler, cumhuriyet hükümetlerinin desteği ve ilaç üreten firmaların gayretleriyle Türk ilaç sanayi devamlı gelişme gösterdi.⁹⁸

1928'de "İспенçiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu" ile ticari amaçla yapılacak müstahzarat (hazır ilaçlar)ın sağlığa zararlı olmaması için yapımı, dağıtımı, kullanım ve kontrolü bakanlık denetimine alındı ve bunlar ruhsata bağlandı.⁹⁹

1928'de kurulan Merkez Hıfzısıhha Enstitüsüne; ruhsat almak için müracaat edilen yerli ve yabancı farmasötik ve biyolojik preparatların ilk muayenelerini yapmak, ilaçların biyolojik aktiviteleriyle toksik etkilerini incelemek, kontrendikasyonlarıyla tedavideki yerlerini tayin ve tespit etmek gibi görevler verildi.¹⁰⁰

Cumhuriyetin ilk yıllarında üretilen yerli hazır ve kozmetik preparat sayısı 90 civarındaydı. Ayrıca 50 çeşit ampul şeklinde preparat bulunuyordu. Tıbbi müstahzar üreten tesis sayısı 15 civarındaydı. Bu 15 tesisten Beşir Kemal, Ethem Pertev ve Hasan Rauf laboratuvarları fabrikasyon yöntemiyle ilaç üretebilecek tesislere sahipti. Diğerleri eczane laboratuvarlarında ve han odalarında üretim yapılabiliyorlardı. Türk müstahzaratçıların gelişimi ve ilaç sanayinin kurulması cumhuriyetten sonra gerçekleşebildi.¹⁰¹ 1950 yılından sonra başlayan fabrika dönemi ile Türkiye'nin ilaç gereksinimi % 90 oranında karşılanır duruma geldi. 1950 yılında kurulan "Eczacıbaşı" ilk Türk ilaç fabrikasıydı. 1952'de Abdi İbrahim ve Mustafa Nevzat Pisak, 1956'da İbrahim Ethem ilaç fabrikaları açıldı.¹⁰² Çıkarılan yabancı sermaye kanunuyla 1954 yılından sonra Amerikan, Alman, İsviçre ve İtalyan firmaları Türkiye'de ilaç fabrikaları açmaya başladı.¹⁰³

⁹⁷ Sarı, a.g.e., s. 188.

⁹⁸ Sarı, a.g.e., s. 205.

⁹⁹ Ege, Rıdvan; Atatürk ve Cumhuriyet Dönemi Sağlık Hizmetleri (1923-1998), Türk Hava Kurumu Basımevi, Ankara 1998, s. 34.

¹⁰⁰ Ege, a.g.e., s. 35.

¹⁰¹ Sarı, a.g.e., s. 205.

¹⁰² Sarı, a.g.e., s. 205.

¹⁰³ Sarı, a.g.e., s. 205.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Tıp DİLİ VE TERMİNOLOJİSİ

2.1.1. Tıp Dili

Grekçe-Latince dil ikilisi bilimsel terminolojinin ve tıp dilinin temelini oluşturmaktadır. Tıbbın babası kabul edilen Hippokrates ve Bergama'lı Galen'in yazılı eserleri bu konuda en önemli rolü oynamıştır. Yunan tıbbının da Roma'ya aktarılmasında Asclepides gibi doktor çevirmenlerin bulunduğu yolunda kanıtlar bulunmaktadır. II. yy.dan başlayarak Latince Grekçeyi III. yy.ın sonuna kadar tıp öğrencilerinin eğitim dili olmasına rağmen beslemiştir. VII. yy.da da İslam'ın yükselmesi ve de Caliph Al-Mansur'un Şam ve Bağdat'ta çevirmenler okulu açmasıyla birlikte Arapça tıpta etkin rol oynamaya başlamıştır.¹⁰⁴

MÖ V. yy.da Hippokrates'ten başlayarak MS III. yy.ın sonunda ölen Galen'e kadar yaklaşık 600 yıl Grekçe tıp araştırmaları Güney Avrupa ve Orta Doğu tıp dünyasını egemenliği altına almıştır.¹⁰⁵

Dünya kültürüne ve evrensel bilime damgasını vuran Latince, Roma İmparatorluğu'nun resmî dili idi. Fakat bugün “yaşayan” bir dil olmaktan çıkmış ve diğer “ölü diller” (Sümerce, Akadca, Hititçe, Avestçe, Sanskritçe vb.) gibi tarihte yerini almıştır.¹⁰⁶

Bugün yaşayan ve dünyada çok yaygın konuşulan 5 çağdaş dilin (Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Rumence) ortak atasıdır. Bu dil ailesine Roman dilleri (Roma İmparatorluğu'ndan) veya Latin dilleri denilmektedir.¹⁰⁷

Klasik Latince (MÖ VII.-MS V. yy.)nin gelişmesinde Grekçenin etkisi çok büyüktür. Özellikle tıbbi terminolojinin çoğunluğu Grekçe kökenlidir. Çünkü Roma'daki hekimler genellikle Doğu Akdeniz çevresindeki Helenistik ekolden (İskenderiye, Bergama, Efes) geliyorlardı. Rönesans Latincesinde ise Arapçanın etkisi sezilir zira Batı Avrupa, antik

¹⁰⁴ Erten, a.g.e., s. 32.

¹⁰⁵ Erten, a.g.e., s. 32.

¹⁰⁶ Mesut, Recep; Tıbbi Latince Gramer ve Sözlük, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul 2007, s. 1.

¹⁰⁷ Mesut, a.g.e., s. 1.

çağların bilgi birikimini İspanya ve Sicilya Müslümanları sayesinde yeniden keşfeder.¹⁰⁸

Avrupa’da 11. yy.dan itibaren faaliyete geçen üniversitelerde eğitim-öğretim 18. yy. sonlarına kadar Latince olarak sürdürüldü.¹⁰⁹

Latince tıp biliminde yaklaşık 800 yıl yaşadı (1000-1800). Orta Çağ Avrupa’sında tıp öğrencileri, hastalar, üniversite eğitimi almayan doktorlar arasında iletişim ihtiyacını karşılayamadığı için önemini kaybetmeye başladı. Daha ucuz baskı yöntemleri ve eğitimin kitle iletişiminde hız kazandırmasıyla ulusal kültürler Avrupa kültürünün yerini almaya başladı.¹¹⁰ Avrupa’da ulus-devletlerin oluşumu ile üniversitelerde ulusal dillerde eğitime geçildi.¹¹¹ Böylece din eğitimi veren kuruluşların dışında 1800’lerde Latince öğretim dili olarak sona erdi. Bununla birlikte yerel dillerin yeniden canlanmasına rağmen Grekçe-Latince terminoloji özlerini koruduklarından Batı Avrupa’daki bütün tıp dilleri sanki el değmemiş gibiydi.¹¹²

2.1.2. Tıp Terminolojisi

Terminoloji (terim bilimi), bir sanat kolunda, bilim dallarında veya teknik alanlarda özel olarak kullanılan terimlerin tümüdür.¹¹³ Tıp terminolojisi ise, tıp alanı ile tıp alanına hizmet eden diğer bilim dallarının -ki bunların da kendine özgü terimleri vardır- kullandığı, anlamsal karşılığı belli olan kavramlardır.

Tıp dili, özel teknik terimlerden oluşan bir dildir. Bu teknik dilin sözcük dağarcığı hastalığın teşhisine, tedavisine, önlenmesine ve araştırılmasına yönelik terimlerden oluşmaktadır. Bu nedenle, bu dil tıp eğitiminden geçmiş kişilerce kullanılmakta, tıp eğitimi almamış insanlar ise bu dile tamamen yabancı kalmaktadır.¹¹⁴

Anatomi, tıbbın bilim dalları arasında temel bilim dalıdır. Bu nedenle tıp bilimleri içinde terimlerini ilk belirleyen bilim dalı anatomi olmuştur. Anatomi terimleri ilk defa 1895 yılında İsviçre’nin Basel kentinde Alman anatomistleri tarafından belirlenmiştir.

¹⁰⁸ Mesut, a.g.e., s. 1.

¹⁰⁹ Mesut, a.g.e., s. 1.

¹¹⁰ Erten, a.g.e., s. 34.

¹¹¹ Mesut, a.g.e., s. 1.

¹¹² Erten, a.g.e., s. 34.

¹¹³ Güncel Türkçe Sözlük Çalışma Grubu; Türkçe Sözlük, TDK Yay., Ankara 2005, s. 1960.

¹¹⁴ Erten, a.g.e., s. 34.

Daha sonraları uluslararası düzeyde toplanan anatomi kongresinde belirleme çalışmaları sürmüş ve sürmektedir. Histoloji ve embriyoloji alanındaki terimler ilk defa 1970 yılında Rusya'nın St. Petersburg kentinde toplanan Uluslararası Anatomi Kongresi'nde belirlenmiştir.¹¹⁵

Tıp alanında, kesin tanımlanmış bilimsel kavramları ifade eden terimlerin sayısı 170.000 civarındadır. Tıbbi terimlerin büyük çoğunluğu Latince ve Latinceleştirilmiş Grekçe kökenli isimlerden türetilmiştir. Az sayıda Latinceleştirilmiş Arapça kökenli terimlere de rastlanır. Son yüzyıllarda çok sayıda İngilizce, Fransızca, Almanca vb. çağdaş dillerden sözcükler de tıp literatürüne girmiştir. Özellikle 20. yy.ın ikinci yarısından itibaren kültürel ve bilimsel terminoloji alanındaki Latince hâkimiyetine karşı İngilizce terimlerin sayısı hızla artmaktadır.¹¹⁶

2.2. TÜRK TIP DİLİ VE TERMİNOLOJİSİ

Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Türk tıp terimleri İslam bilim âlemine ait olup, Arapça ve Farsça sözcüklerden oluşuyordu. 17-18. yy.da bazı hekimbaşılar Latinceye ilgi gösterdiler, fakat medrese eğitime Latincenin girmesi mümkün değildi.¹¹⁷

XIX. yy. Osmanlı'da modernleşme, Batının önde gelen toplumlarına her bakımdan yetişebilmek için bir devlet projesi olarak benimsendi. Yeniçeri Ocağı'nın ortadan kaldırılmasından sonra, modernleştirilmeye çalışılan ordunun hekim ve cerrah ihtiyacını karşılamak için 1827'de Tıbhâne-i Âmire, 1832'de bir Cerrahhane II. Mahmut tarafından açıldı. Eğitimin Türkçe olduğu bu kurumlarda, ecza ve tıbbi bitkilerin isimleriyle hastalıkların olabildiğince Arapça ve Türkçe isimlerinin öğretilmesi yanında tıp öğrencilerinin Avrupa tıbbına ait kitapları okuyup anlayabilecekleri ölçüde Fransızca ve İtalyanca öğretilmekteydi.¹¹⁸

Yüzlerce senelik tıbbi anlayışı bırakıp yeni bir düzene geçmenin yarattığı problemleri halletmek için Tıbhâne-i Âmire'de sık sık düzenlemeler yapılmıştır. Tıphâne ve Cerrahhane 1836'da Mekteb-i Tıbbiye adıyla birleştirilmiş¹¹⁹, Mekteb-i Tıbbiye-i

¹¹⁵ Erten, a.g.e., s. 48.

¹¹⁶ Mesut, a.g.e., s. 1-3.

¹¹⁷ Mesut, a.g.e., s. 3.

¹¹⁸ Bayat, a.g.e., s. 278.

¹¹⁹ Unat, Ekrem Kadri; Mustafa Samastı; "Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiye", I. Türk Tıp Tarihi Kongresi (İstanbul, 17-19 Şubat 1988), Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara 1992, s. 113-126.

Adliye-i Şâhâne adıyla modern tıp fakültesi 1839 yılında açılmıştır. Avrupa’da tıp eğitimi görmüş, Fransızcaya vakıf hocaların görev aldığı bu dönemde, eğitim dili Fransızca olmuştur.¹²⁰ Sultan II. Mahmut açılıştaki, Batı’daki gelişmelerin Türkçeye kazandırılması için zamana ihtiyaç olduğunu, bu nedenle acil ihtiyacı karşılamak için şimdilik Fransızca eğitim yapılacağını bununla beraber esas amacın tıbbın Türkçe olarak memleketin her tarafına yayılması olduğunu ifade etmiştir.¹²¹

1839 Tanzimat Fermanı’yla azınlıkların da Tıbhâne-i Âmire’ye girme hakkı kazanmasıyla hoca ve öğrencilerin çoğunu yerli gayrimüslimler teşkil etmeye başlamış ve eğitim dili tamamen Fransızca olmuştur. Okul müdürü Cemaleddin Mehmed Efendi, tıp kitaplarının Türkçeye tercüme edilerek yabancı dilde eğitime son verilmesi amacıyla 1857’de Türk öğrencilerden seçilmiş özel bir sınıf oluşturmak istediye de gayrimüslim hocaların itirazıyla 1859’da okuldan uzaklaştırılmıştır. 1862 yılında, bu seçilmiş sınıfın öğrencileri bir dernek çatısı altında bir araya gelerek 1865’te Cemiyet-i Tıbbiye-i Osmaniye adıyla resmî olarak derneği kurulmuşlardır. Derneğin çabalarıyla Türkçe eğitim ve öğretim mücadelesi şiddetlenerek Namık Kemal gibi dönemin aydınlarını da kendi safına çekmiştir.¹²² N. Kemal bir makalesinde; yeterince bilinmeyen bir dilde yapılacak öğretimin eksik kalacağına değinmiş, başlangıçta Avrupa’da öğretimin Latince olduğunu, sonraları her ulusun öğretimi kendi dilinde yapmaya başladığını belirttikten sonra bizde de tıp öğretiminin Türkçe olarak yapılması gereğine değinmiştir.¹²³ Bu mücadele 1866 yılında etkisini göstererek, sivil sağlık işleri için hekim yetiştirmek üzere Türkçe tıp eğitimi veren Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiye (Sivil Tıp Mektebi) açılmasını, 1867 yılında da eğitime başlanmasını sağlamıştır. 1870 yılında Mekteb-i Tıbbiye (Askerî Tıp Mektebi)’de Türkçe eğitim kararının alınmasıyla 31 yıl (1839-1870) süren Fransızca tıp öğretimi sona ermiştir.¹²⁴ Ancak bu, Türkçeye dönüş anlamını taşımaz. Ne kurulan tıp dernekleri (Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane, Cemiyet-i Tıbbiye-i Osmaniye) ne de yapılan sözlük çalışmaları (çeviri ve uyarlamalar) konuya dil açısından bakmaz.¹²⁵

¹²⁰ Bayat, a.g.e., s. 278-279.

¹²¹ Unat, a.g.e., s. 113-126.

¹²² Bayat, a.g.e., s. 279.

¹²³ Mihçioğlu, Cemal; Türk Hekimlik Dili, Kültür Bakanlığı, Ankara 1997, s. 8.

¹²⁴ Bayat, a.g.e., s. 279.

¹²⁵ Erten, a.g.e., s. 37.

Tıp dilini Türkçeleştirme girişimleri dil devrimiyle bir ivme kazanmaya başlar. Bunda önyak olanlar Dr. Şefik İbrahim İşçil (kulak burun boğaz uzmanı) ve Ali Ulvi Elöve (lise edebiyat öğretmeni) idiler.¹²⁶ Bu ikilinin *Türk Hekimlik Terimleri Üzerine Bir Deneme* (1944-1948) adlı eserleri TDK tarafından yayımlanır. Bu eserde, hekimlik terimlerine Türkçe karşılık önerilirken çok çeşitli kaynaklardan yararlanılmıştır. Orhun yazıtları, Divânü Lügâti't-Türk, Dede Korkut masalları, Yunus Emre Divanı, Karacaoğlu'nın şiirleri, Evliya Çelebi'nin Seyahatname'si vs. Türk dilinin söz değerlerinin yer aldığı başlıca kaynaklar olabildiğince değerlendirilmiştir.¹²⁷

Tıp terimlerine Türkçe karşılık bulunabileceği çalışmalarını yürüten başka insanlar da vardı. Doktor Kemal Cenap Berksoy'un *İnsan Teşrih Modeli- Erkek ve Kadın* (1934) başlıklı eserinde vücut organlarına Türkçe karşılıklar önermektedir.¹²⁸

TDK içinde hekimlik dilinin özleşmesiyle ilgili olarak yapılan ikinci çalışma, Prof. Dr. Saim Ali Dilemre'nin 1945 yılında yayınlanan "Hekimlik Dili Terimleri" başlıklı incelemesidir. Bu eserinde, hastalık adları üzerinde ağırlıklı olarak durulur ve Türkçe karşılıklar önerilir.¹²⁹

Hekimlik dilimizin Türkçeleşmesi yolunda çaba gösteren bir başka bilim adamı da, 1946 yılında bir *Latince-Türkçe-Osmanlıca Anatomi Sözlüğü ve Anatomi Terimleri* adıyla yayınlayan Ord. Prof. Dr. Zeki Zeren'dir.¹³⁰

1948'de Doç. Dr. Fazıl Noyan ve Dr. Cihat Tahsin Gürson'un *Küçük Tıp Terimleri Kılavuzu*, 1953'te Dr. Haydar Palavan'ın *Türk Dili ve Terminolojisi Hakkında Bazı Düşünceler* adlı 48 sayfalık bir kitapçığı, 1964'te Pars Tuğlacı'nın *Tıp Lugatı*,¹³¹ 1978'de de Aykut Kazancıgil'in *Tıp Sözlüğü* yayımlanmıştır.

1960'lı yıllardan itibaren tıp dilinin Türkçeleştirilmesi konusunda bireysel çabalardan ziyade çeşitli kurulların, terim kollarının çalışmaları ağırlık kazanmıştır.

¹²⁶ Erten, a.g.e., s. 37.

¹²⁷ Mihçioğlu, a.g.e., s. 15-17.

¹²⁸ Erten, a.g.e., s. 40-41.

¹²⁹ Mihçioğlu, a.g.e., s. 17-18.

¹³⁰ Mihçioğlu, a.g.e., s. 18.

¹³¹ Unat, a.g.e., s. 7-8.

Hekimlik dilimiz üzerinde yapılmış toplu bir çalışma TDK içinde yürütülmüştür. Bunlar sonucunda önce 1978 yılında *Hekimlik Terimleri Kılavuzu I*, sonra 1980 yılında onun düzeltilip genişletilmiş biçimi olan *Hekimlik Terimleri Kılavuzu* ortaya konmuştur.¹³²

“Hekimlik Terimleri Kılavuzu” nu hazırlayan Hekimlik Dilini Türkçeleştirme Yarkurulunda yer alan Dr. Ceyhun Atuf Kansu “Yabancı terimlere dayanan bir bilim uygulamasını büyüye benzetebiliriz. Büyünün de uygulamada kendine özgü sözcükleri, terimleri, törenleri ve yalın halktan gizlenen kutsal dokunulmazlıkları vardır. Hekimliği de anadilden ayrılan terimlere uygularsanız, onu bir büyü hâline getirirsiniz. O zaman bilim ile büyü arasındaki sınır kalkar, bilim de bir gizem, bir büyü olur...” şeklindeki sözleriyle hekimlik dilinin durumuna ilişkin eleştirisini ortaya koyar.¹³³

Ülkemizde 1929 yılına kadar Arapça, Farsça ve Türkçe sözcükleri esas alan terimler kullanılmıştır. 3 Kasım 1928 tarihinde Latin alfabesini esas alan 29 harfli Türk alfabesi kabul edildikten sonra Latince ve Grekçeyi esas alan uluslararası terimlerin kullanılması yaygınlaşmıştır. Bu amaçla terimlerin belirlenmesi için İstanbul Darülfünununda (İstanbul Üniversitesi) bir Istılah Kurulu (Terimler Kurulu) oluşturulmuş ve bugünkü tıp terimlerine geçiş başlamıştır.¹³⁴

Günümüzde kullanmakta olduğumuz birçok tıbbi terim çok karmaşık bir değişimden geçerek gelmiştir. Örneğin Grekçeden Latinceye, Latineden Fransızcaya, Fransızcadan Türkçeye intikal eden sayısız tıbbi terim vardır.¹³⁵

2.3. İKK’DEKİ TIP DİLİ VE TERMINOLOJİSİ

İKK’ler, belli konu başlıklarına göre standart olarak hazırlanmaktadır. Bu çerçevede, “formülü” ve “farmakolojik özellikleri” başlıklarının yer aldığı kısımlar çıkarılıp geri kalan başlıklardan elde edilen söz varlığı çalışmanın bu kısmında ele alınıp değerlendirilmeye çalışılmıştır.

¹³² Mihçioğlu, a.g.e., s. 19.

¹³³ Mihçioğlu, a.g.e., s. 19.

¹³⁴ Erten, a.g.e., s. 48.

¹³⁵ Mesut, a.g.e., s. 3.

2.3.1. İKK’de Yer Alan Başlıklar:

- Formülü
- Farmakolojik Özellikleri
- Endikasyonları
- Kontrendikasyonları
- Uyarılar / Önlemler
- Yan Etkiler / Advers Etkiler
- İlaç Etkileşimleri
- Kullanım Şekli ve Dozu
- Doz Aşımı
- Saklama Koşulları
- Ticari Takdim Şekli ve Ambalaj Muhtevası
- Piyasadaki Mevcut Diğer Farmasötik Dozaj Şekilleri
- Ruhsat Tarihi ve Numarası
- Üretim Yeri
- Ruhsat Sahibi

2.3.2. İKK’de Yer Alan Başlıkların İçerikleri:

- **Formülü:** Etken maddenin bu maddeyle uyumlu etkin olmayan belirli yardımcı maddelerle hangi oranlarda bileştirildiğini tarif eder.
- **Farmakolojik Özellikleri:** İlaçların yapıları, hazırlanışı, özellik ve etkileri gibi konularla ilgilenir. Farmakodinamik ve farmakokinetik gibi iki alt başlıkta ele alınır. Farmakodinami, ilacın vücuda ne yaptığını; farmakokinetik ise vücudun ilaca ne yaptığını inceler.
- **Endikasyonları:** İlacın kullanılacağı durumlar, kullanım alanlarından bahsedilir.

- **Kontrendikasyonları:** İlacın kullanılamayacağı durumlar, kullanım dışı alanlarından bahsedilir.
- **Uyarılar / Önlemler:** İlaçla ilgili çeşitli uyarılarda bulunulur. Bu başlık altında “Gebelik ve Emzirme Döneminde Kullanımı” veya “Gebelik ve Laktasyonda Kullanımı” alt başlıkları yanında “Araç ve Makine Kullanımına Etkisi” başlığı da yer alabilmekle beraber, her iki alt başlığın ana başlık hâlinde ele alındığı ilaç tanıtımalarına da rastlanmaktadır. Bunun yanında “Araç ve Makine Kullanımına Etkisi”ne yer vermeyen ilaç tanıtımaları da bulunmaktadır.
- **Yan Etkiler / Advers Etkiler:** İlacın uygun dozda kullanımına rağmen oluşabilecek istenmeyen etkilerinden bahsedilir.
- **İlaç Etkileşimleri:** İlacın diğer ilaçlarla kullanımı durumunda ortaya çıkabilecek etkilerden bahsedilir.
- **Kullanım Şekli ve Dozu:** “Kullanım Şekli ve Dozaj” şeklinde de ifadelendirilen bu başlıkta, ilacın çocuk ve yetişkinlerde nasıl ve hangi dozda kullanılması gerektiğinden bahsedilir.
- **Doz Aşımı:** İlacın yüksek dozda kullanılması durumunda karşılaşılabilecek sorunlar ve bunun tedavi yolları üzerinde durulur.
- **Saklama Koşulları:** İlacın nasıl ve hangi sıcaklıkta muhafaza edilmesi gerektiğinden bahsedilir.
- **Ticari Takdim Şekli ve Ambalaj Muhtevası:** İlacın piyasaya ne şekilde (tablet, şise vs.) ve nasıl bir ambalajla sürüldüğünden bahsedilir.
- **Piyasadaki Mevcut Diğer Farmasötik Dozaj Şekilleri:** İlacla aynı adı taşımakla beraber farklı dozajlardaki ilaçlardan bahsedilir.
- **Ruhsat Tarihi ve Numarası:** İlacın ruhsatlandırıldığı tarih; gün, ay, yıl olarak ifade edilir.
- **Üretim Yeri:** İlacın imal edildiği yer belirtilir.
- **Ruhsat Sahibi:** İlaç ruhsatını alan firma ve firmanın adresinden bahsedilir.

İKK’de geçen “Formülü” ve “Farmakolojik Özellikleri” başlıkları doktor ve eczacılara yönelik olarak yazıldıklarından çalışmada bu iki başlık değerlendirme dışı tutulmuştur.

2.3.3. İKK’de Açıklamalarıyla veya Örnekleriyle Birlikte Yer Alan Bazı İfadeler:

Burada İKK’de geçen Latince terimlerin yay ayrıç “()” içinde Türkçe karşılıkları veya Türkçe terimlerin yay ayrıç “()” içinde Latince karşılıkları, bazen de terimlere ait kısaltmalar veya örnekler yer almaktadır. Böyle bir ifade tarzı halkın anlaması adına gerekli bir uygulama olmakla birlikte yetersizliği aşikârdır.

enterobius vermicularis (oxyuris-kıl kurdu), ascaris lumbricoides (solucan), ancylostoma duodenale (kancalı kurt), trichuris trichiura (kamçı kurdu), toksik epidermal nekroliz (Lyell sendromu), tinea pedis (atlet ayağı), mantarlar (candida), uyuz (scabies), bit (pediculosis), enterobiasis (oksiyuriyazis), baskılanması (supresyonu), necator americanus (Amerikan kancalı kurdu), plazma renin aktivitesini arttıran ajanlar (diüretikler), Q-fever (endokarditis), torsades de pointes (ventriküler taşikardik kalp ritim bozukluğu), idiosinkratik pulmoner ödem (respiratuar bozukluklar), aort ve mitral kapak stenozu (obstrüktif hipertrofik kardiyomiyopati), steroid olmayan antienflamatuvarlar (NSAID), psikoaktif ilaçlar (trisiklik antidepresanlar), cyanid (siyanür), yüz kızarması (flushing), rinore (burun akıntısı), kserostomi (ağız kuruluğu), desensitizasyon (duyarsızlaştırma), niasin (nikotinik asit), aritmi (ventriküler taşikardi ve atrial fibrilasyon dahil), revaskülerizasyon (CABG, PTCA) uygulanacak hastalar, hipoglisemik ilaçlar (klorpropamid, tolbutamid), antikonvülzanlar (fenitoin, fenobarbital), kronik bronkokonstriktif (obstrüktif) solunum yolu hastalığı, burun mukozasında şişme (nazal polip), mukozada lokalize şişme (Quinke’nin ödemi), mental duyu kaybı (blunted mental acuity), unstabil (kararsız) anjinası olan hastalar, solunum darlığı (dyspnea), huzursuzluk (akathisia), herediter optik sinir atrofi (Leber hastalığı), anjiyografiler (damarın kontrast madde verilerek röntgeninin çekilmesi), kalp-akciğer makinesinin ana pompası (pump prime), yanlarında örnek verilerek açıklanan ifadeler, potasyum tutucu bir diüretik (ör.: triamteren), semptomatik hiperürisemi (gut hikâyesi veya ürik asit taşı), antikolinerjik ajanlar (atropin, biperiden gibi), beta-blokerler (bisoprolol, karvedilol, metorolol), H1 reseptör antagonisti (klorfeniramin), homolog fibrinolitikler (ör.: ürokinaz, t-PA), alfa-adrenerjik blokörler (prazosin, terazosin, haloperidol, loxapin, fenotiazin, tioksantinler), yukarı motor nöronlara bağlı spastisiteler (serebral felç ve paraplejiler), enterotoksin üreten bakterilerin (salmonella, shigella) sebep olduğu diyareler, sülfonilürelerin etkisini artıran ilaçlar (hipoglisemi,

hiperglisemi), lipid seviyelerini düşüren ilaçlar (klofibrat), eksüdatif erythema multiforme (Stevens-Johnson sendromu) vs.

2.3.4. İKK’de Yer Alan Söz Varlığı

Farmakoloji (ilaç bilimi), biyoloji ve tıbbın diğer dalları ile fizik ve kimyadan yararlanan bir bilim dalıdır.¹³⁶ Bu nedenle bu disiplinlere ait dil ve terminolojiyi İKK’de bulmak mümkündür. İKK’deki tıbbi terimlerin büyük çoğunluğu Latince ve Latinceleştirilmiş Grekçe kökenli isimlerden türetilmiştir. Az sayıda Latinceleştirilmiş Arapça kökenli terimlere de rastlanır (alkalinizasyon vs.). Bunun dışında fazlaca Fransızca terim yer alır. Ayrıca İngilizce, çok az sayıda da Almanca ve İtalyanca sözcük mevcuttur. Arapça ise sadece 60 kez yer alan “basur, batın, fitil, habis, itrah, mayi, mesane, mutad, mükerrer, müterafık, müşhil, nüks, safra, sara, selim, tedricen, tedrici” gibi sözcüklerde yaşatılmaktadır.

Aşağıdaki başlıklar, İKK’de yer alan kelimelerden halkın anlamakta zorlanacağı söz varlığını içermektedir. Bu kelimeler tek tek ele alınarak kaç defa kullanıldıkları yay ayrıç “()” içinde belirtilmiştir. Taranan kelime sayısı yaklaşık olarak 58.000’dir. Bunların da 12.139’u halk tarafından anlaşılması zor olan kelimeler olup, toplam kelime sayısının yaklaşık % 20’sine tekabül etmektedir.

2.3.4.1. Organizmalar

İKK’deki hastalık etkeni canlıların adları, bu konuda herhangi bir açıklamaya gidilmeksizin doğrudan ifade edilmiş, sadece sözcüklerin kaç defa kullanıldıkları yay ayrıç “()” içinde belirtilmiştir. Bu kısımdaki sözcükler, İKK’lerde 71 kez geçmekle beraber sözlükte anlama dayalı karşılığı verilen organizmalar bu rakama dahil değildir.

acylostoma duodenale (kancalı kurt)(1), ascaris lumbricoides (solucan)(1), bacteriodies(1), Bacteroides sp.(1), Bartonella bacilliformis(1), C. difficile(1), chlamydia trachomatis(1), clostridia(1), Clostridium difficile(3), Clostridium welchii(2), capillaria philippinensis(1), E. coli(1), E. granulosus(2), echinococcus multilocularis(1), Enterobacter aerogenes(1), enterobius vermicularis (oxyuris-kıl kurdu)(1), epidermophyton floccosum(1), Escherichia coli(1), gnathostoma spinigerum(1), H.

¹³⁶ Akçasu, Alâeddin; “Farmakoloji Terimleri Hakkında Görüşler”, Türkçe Tıp Terimleri Toplantısı, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Atatürk Haftası (18-28 Mayıs 1981), İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yay., İstanbul 1982, s. 66.

influenzae(1), Haemophilus influenzae(2), Haemophilus ducreyi(1), H. pylori(2), Klebsiella sp.(1), M. catarrhalis(1), M. pneumoniae(1), moraxella catarrhalis(1), Mycobacterium avium/ intracellulare/ chelonae/ fortuitum/ kansasii (1), mycoplasma pneumoniae(2), necator americanus (Amerikan kancalı kurdu)(1), Pasteurella pestis(1), Pasteurella tularensis(1), peptococcus(1), pneumocystis carinii(4), pseudomonas aeruginosa(1), S. pneumoniae(1), Shigella sp.(2), Stafilokok(1), Stafilokok(2), Staphylococcus aureus(2), Staphylococcus pneumoniae(1), Streptococcus(5), Streptococcus pyogenes/ pneumoniae(1), Streptokok(5), Streptokok pyogenes/ pneumoniae(1), trichinella spiralis(1), trichophyton mentagrophytes(1), trichophyton rubrum(1), trichuris trichiura (kamçı kurdu)(1), β -hemolitik streptokoklar(1).

2.3.4.2. Kimyasallar

İKK'deki kimyasallar, bu konuda herhangi bir açıklamaya gidilmeksizin doğrudan ifade edilmiş, sadece sözcüklerin kaçar defa kullanıldıkları yay ayraç "()" içinde belirtilmiştir. Bu kısımdaki sözcükler, İKK'lerde 2232 kez geçmekle beraber sözlükte anlama dayalı karşılığı verilen kimyasallar bu rakama dahil değildir.

aktif kömür(7), alendronat(1), alanin(1), albümin(1), alüminyum tuzları(1), alüminyum tuzları(1), alkale(5), alkale fosfataz(2), alkali(3), alkali fosfataz(1), alkaline(1), alkaline fosfataz(1), alkaloid(4), allopurinol(2), allopürin(1), allopürinol(1), alprazolam(1), alüminyum(1), alüminyum(1), alüminyum hidroksit(1), amantadin(2), amfoterisin(1), amid(3), amifostin(1), amfetamin(2), amilaz(1), amilo-barbitone(1), amin(6), amino(1), aminofilin(1), aminoglikozid(1), aminoglikozit(3), aminosalisilik(1), aminotransferaz(1), amiodaron(8), amisulprid(1), amitriptilin(1), amlodipin(29), amoksisilin(3), ampisilin(6), angiotensin(1), angiotensin II(1), anjiotensin(5), anjiyotensin(8), anjiyotensin II(1), antipirin(1), apolipoprotein B(1), aprotinin(10), asebutolol(1), asenokumarol(2), asetaminofen(1), asetazolamid(1), asetil salisilik asit(1), asetilsalisilik(14), asetilsistein(9), asid(5), asiklovir(19), asit(38), askorbik(2), askorbik asit(1), aspart(5), aspartam(2), astemizole(1), atenolol(1), atropin(10), azot(3), bactrim(6), bakır(1), bakır sülfat(1), baklofen(1), balantidiaz(2), barbitürat(1), barbitürat(2), barbitürat(9), belladonna alkaloidleri(1), Benedict ayracı(1), benserazid(2), benzamid(1), benzbromaron(1), benzil(1), benzin benzoat(3), benzodiazepin(5), benzodiyazepin(1), benzotropin(1), bepridil(1), beta-laktam(2), bifosfonat(1),

bikarbonat(2), bilirubin(7), billirubin(1), billirubin(1), biperiden(2), bisoprolol(2),
 birbitürat(1), bretilyum(1), bromazepam(1), bromelain(1), butirofenon(1),
 buttirrofonon(1), C-1 esteraz(1), carvedilol(1), cephalosporin(1), cıva(1), cimetidin(1),
 cıva(1), coumarin(3), cyanid(1), cytochrome P450 (3A4)(1), çinko(2), çinkofen(1),
 çinko insülin(1), dalteparin(5), danazol(1), dekarboksilaz(2), deksametazon(2),
 dekstran(4), dekstran sulfat(1), dekstrotiroksin(1), dekstroza(2), demetildiazepam(1),
 demir(1), demir-hidroksit polimaltoz(1), demir oksit(1), desferroksamin(2),
 desipramin(1), detoksif(1), diazem(1), diazepam(19), diazoksit(2), diazooksit(1),
 difenhidramin(2), digoksin(15), dihidroergotamin(2), dihidrofolat(1), dihidropiridin(2),
 dijoksin(3), diltiazem(7), dinitrat(17), dinitrat nitrat(14), dipiridamol(1),
 disbetalipoproteinemi(1), disopiramid(1), disopyramide(1), disülfiram(3),
 dizopramidin(1), dobutamin(4), dofetilid(1), doksapram(1), doksepin(1),
 doksorubisin(1), dokusat sodyum(1), dolbutamin(1), dopamin(3), dopeksamin(1),
 droperidol(2), efedrin(1), enalapril(3), entakapon(1), ephedra(1), epinefrin(7), ergo
 alkaloidleri(1), ergonovin(1), ergot(5), ergotamin(14), ergotamin tartarat(1),
 eritomisin(1), eritomisin IV(1), eritromisin(7), Erlich reaktifi(2), etakrinik asit(2),
 ethambutol(1), etinilestradiol(2), etinilöstradiol(1), etklorvinol(1), famotidin(1),
 fenasetin(1), fenilbutazon(2), fenilefrin hidroklorür(1), fenilketonüri(1), feniramidol(1),
 fenitoin(20), fenitoin levotiroksin(1), fenobarbital(6), fenobarbital levotiroksin(1),
 fenobarbiton(1), fenolftalein(8), fenolsülfonftalein(1), fenoprofen(1), fenotiazin(5),
 fenotiyazin(1), fenprokumon(1), fentolamin(2), fibrat(6), fluoksetin(3), fluvoksamin(1),
 folik(5), folik asit(1), folinat(1), folinik asit(2), fosamatan(1), fosfataz(3),
 fosfodiesteraz(2), fosfotungstat(1), fosinopril(14), fosinoprilat(5), furosemid(5),
 galaktoz(2), gemfibrozil(4), gentamisin(10), glibenklamid(2), glibornurid(1),
 gliburid(4), glikoz(4), glikozid(7), glimeprid(1), glipizid(2), glisin(1), globulinler(1),
 glukagon(10), glukokortikoid(2), glukoz(19), glukoz-6-fosfat(1), glutamik asit(1),
 glutatyon(4), glutetimid(2), glükoz(1), griseofulvin(1), guanethidin(1), guanetidin(2),
 halofantrin(1), haloperidol(7), halojen(2), heparin(83), heparine(32), heparinoid(1), HIV
 proteaz(1), hidralazin(2), hidrate(1), hidrokarbon(2), hidrokinidin(1), hidroklorid(4),
 hidroklorotiyazid(3), hidroklorür(3), hidrokortizon(2), hidroksit(1), hidroksizin(7),
 hikroklorid(1), histamin(2), hiyosin-N-butilbromür(7), levotiroksin(2), I-metyonin(1),
 ibuprofen(3), ibutilid(1), imipramin(2), indandione(1), indigo karmin(1),
 indometasin(6), indometazin(1), indomethazin(1), indoramin(1), insülin(70), insülin

aspart(1), iyot(2), itrakonazol(4), izoniazid(1), izoprenalin(1), izosorbid(10), izosorbid dinitrat(1), kafein(6), kafein-sodyum benzoat(1), kallikreini(1), kalsitonin(1), kalsiyum disodyum(1), kalsiyum glukonat(1), kalsiyum tuzları(1), kandesartan(12), kapreomisin(1), kaptopril(1), karbamazepin(7), karbenisilin(1), karbenoksolon(1), karbidopa(1), karbon(3), karbonhidrat(1), karbon monoksit(1), karbutamid(1), karvedilol(68), katekolamin(3), ketamin(1), ketoasidoz(2), ketokonazol(6), ketoz(2), kimotripsin(1), kinidin(4), kinin(1), kinolin(1), kinolon(10), klaritromisin(34), klavulanik asit(2), klidamisin(1), klindamisin(16), klofibrat(2), klonazepam(1), klonidin(8), kloral hidrat(1), kloralhidrat(1), kloramfenikol(10), kloramfenikol-eritromisin-sulfonamid-tetrasiklin(1), klordiazepoksit(1), klorfeniramin(2), klorpromazin(2), klorpropamid(3), klortalidon(20), klorür(1), klorzoksazon(5), kolesterol(12), kolestiramin(2), kolşisin(1), kortizol(1), kotrimoksazol(4), kreatin(50), kreatin kinaz(2), kumarin(14), kumarinik(1), kürar(1), lapp laktaz(1), levadopa(1), levarterenol(1), levedopa(1), levodopa(17), levonorgestrel(1), levomepromazin(1), levotiroksin(3), lidokain(7), lidokain hidroklorid(1), lincomycin(1), linestrenol(2), linkomisin(3), lityum(1), lityum(15), lityum tuzları(2), lorazepam(1), lovastatin(1), loxapin(1), magnezyum(4), maprotilin(1), mebendazol(6), mebroamat(1), mefenamik asit(1), menotropin(2), merkaptomisin(1), merkürokrom(2), metalazon(1), metaraminol(3), metildopa(5), metilen(2), metilergobasin(7), metilergonovin(1), metilfenidat(1), metilprednizolon(1), metirapon(1), metformin(5), metoclopramid(2), metoklopramid(4), metoklopramid(1), metoprolol(3), metotreksat(12), metrodinazol(1), metronidazol(23), mevalonat(1), mianserin(1), midazolam(1), milrinon(1), mirtazapin(1), mizolastin(1), moklobemid(1), moksifloksasin(1), monoamin oksidaz(1), monoamin(3), mono amin oksidaz(3), monohidrat(1), nalidiksik asit(1), naloksan(1), nalokson HCl(1), nalorfin HBr(1), naproksen(2), N-asetil sistein(1), N-desmetil(1), N-desmetildiazepam(1), nefazodon(3), neomisin(1), neostigmin(1), niasin(6), nifedipin(5), nikotin(30), nikotinamid(1), nikotinik asit(1), nikotinik asit(1), nitrat(14), nitrit(1), nitrogliserin(4), nitroimidazol(2), nitroprussid(2), noradrenalin(4), norepinefrin(3), norfenefrin(1), oksalat(1), oksazepam(2), oksifenbutazon(1), oksijen radikalleri(1), oktreotide(1), omeprazol(6), omeprazole(2), organik kömür(3), orsiprenalin(1), panadol(4), paraldehid(1), parasetamol(27), penicillin(1), penisilin(15), pentamidin(1), pentazosin(1), perheksilin(1), petidin(1), physostigmin(1), pilokarpin(2), pimozid(1), pirasetam(9), piridoksin(2), piridyum(8), pirimidin(1), pirrolidon(1), potasyum(49),

potasyum klorür(1), prazosin(1), prednisolon(1), primetamin(1), primidon(1), probenesid(6), progesteron(1), progestin(2), paroksetin(1), prolaktin(5), propantelin(2), propiltiourasil(1), propoksifenin(1), propranolol(6), prostaglandin(3), prostaglandin sentetaz(1), protamin(32), protamin sülfat(1), protrombin(39), pyridoxine(1), ranitidin(1), renin(1), retinoid(1), rezerpin(34), rifampin(2), rifampisin(6), rilmenidin(2), Ringer laktat(2), salisilat(14), salisilik asit(1), sefadroksil(3), sefalosporin(5), selegilin(1), sertraline(1), serotonin(2), serüloplazmin(1), sibutramin(16), sibutramin hidroklorid monohidrat(1), siklofosamid(2), siklopropan(2), siklosporin(19), simetidin(11), simetikon(2), simvastatin(48), siprofloksasin(34), sisaprid(1), sisplatin(1), sistein(2), sitokrom(2), sitokrom P450(1), sitalopram(1), sitrat(2), siyanür(7), sodyum(26), sodyum bikarbonat(3), sodyum klorür(1), sodyum levotiroksin(1), sodyum metabisülfat(1), sodyum sitrat(2), sodyum-sitrat(1), sodyum tiyosulfat(1), sotalol(1), spiramisin IV(1), spironolakton(3), sukralfat(1), sulindak(1), sulpirid(1), sulfit(1), sulfonilüre(2), sultoprid(2), sumatriptan(2), sükralfat(1), sülfonilüre(5), sülfafenazol(1), sülfametoksazol(3), sülfat(5), sülfipirazon(1), sülfonamid(7), talidomid(1), tartarat(3), temazepam(1), teofilin(8), terfenadin(3), terozosin(9), terazosin hidroklorür(1), tetrakosastid(1), tetrasiklin(12), tetrasiklin-kalsiyum(1), thiamylal(1), thiopental(1), tiazid(4), tiazin(1), tiklopidin(1), tioksantin(1), tirofiban(10), tiroksin(3), titanyum dioksit(1), tiyaprid(1), tiyazid(20), tiyoridazin(1), tiyosiyanat(2), tiyosulfat(11), tiyosülfat(2), tolazamid(1), tolazoline(1), tolbutamid(4), transaminaz(24), trankilizan(3), trazodon HCl(2), trazodon(1), triamteren(3), triazolam(1), triklofos sodyum(1), trimetafan kamsilat(1), trimetoprim(8), trimipramin(1), tripeptit(1), tripsin(1), troleandomisin(2), Tyosuffat(1), tyramine(1), urobilinojen(1), ürobilinojen(1), ürokinaz(2), valproat(1), valproik(3), vankomisin(1), varfarin(8), vazopresin(1), verapamil(12), verfarin(1), vinsamin IV(1), vitamin K(1), warfarin(6), γ -glutamil transpeptidaz(1), zidovudine(2), zidovudin(1), zolmitriptan(10), 17-hidroksi-ketosteroidler(1), 17-ketosteroidler(1), 4-Dimetilamino-fenol Hidroklorid(1), β -laktam(1).

2.3.4.3. Kısaltmalar

İKK'deki ifadelerin kısaltma olarak karşılıkları ve sözcüklerin kaçar defa kullanıldıkları yay araç "()" içinde belirtilmiştir. Bu kısımdaki sözcükler, İKK'lerde 435 kez

geçmektedir. Bunlardan; anlam ile ilgili karşılıkları bulunanlar 303 kez, bulunmayanlar ise 132 kez yer almaktadır.

1.3.4.3.1. Anlam ile ilgili karşılıkları İKK’de olan kısaltmalar:

ACE(34)	Anjiyotensin Convering Enzyme
ACT(5)	aktive edilmiş pıhtılaşma zamanı/ süresi
ADE(12)	Anjiyotensin Dönüştürücü Enzim
AIDS(3)	Acquired ImmunoDeficiency Syndrome.
apo B(2)	apolipoprotein B
aPTT(9)	aktive parsiyel tromboplastin zamanı
aPTT(1)	aktive olmuş kısmi tromboplastin zamanı
APTZ(3)	Aktive Parsiyel Tromboplastin Zamanı
BT(1)	Beyin Tomografi
CABG(1)	Koroner Arter By-pass Grefti
CBPA(1)	yarışmalı protein bağlama tekniği
CK(4)	kreatin kinaz
CLcr(2)	kreatinin klerensi
HPS(2)	kalp koruma çalışması
INR oranı(2)	uluslararası normalleştirilmiş oran
IU(38)	İnternational Unite
İ.M.(17)	İntraMusculaire
İ.V.(44)	İntraVeineuse (Fr.), İntraVenous (İng.)
KBB(1)	Kulak Burun Boğaz
KKH(10)	Koroner Kalp Hastalığı
KOAH(1)	Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı
LDL-C(4)	lipoprotein kolesterolü
LDL-kolesterolü(1)	lipoprotein kolesterolü

MAO(14)	Mono Amin Oksidaz
MAOI(1)	Monoamin Oksidaz İnhibitörleri
MSS(6)	Merkezi Sinir Sistemi
NNP(3)	sodyum nitroprussid
NSAID(1)	steroid olmayan antienflamatuvarlar
OHA(1)	Oral Hipoglisemik Ajanlar
PRISM(4)	Platelet Receptor Inhibition for Ischemic Syndrome Management
PRISM PLUS(6)	Platelet Receptor Inhibition for Ischemic Syndrome Management Patients Limited By Unstable Signs and Symptoms (İskemik sendrom tedavisinde trombosit reseptörü inhibisyonu, stabil olmayan belirti ve semptomlarla kısıtlı hastalar)
PSA(1)	Prostat Spesifik Antijen
PSP(1)	fenolsülfonftalein
PTCA(2)	perkütan transluminal koroner anjiyoplasti
RIA(3)	RadyoImmunoAssay
SMZ(5)	Sülfametoksazol
SPH(7)	Selim Prostat Hiperplazisi
SSS(3)	Santral Sinir Sistemi
SSRI(1)	selektif serotonin geri-alım inhibitörü
TM(5)	TriMetoprim
TT(28)	trombin zamanı
TTS(1)	Transdermal Tedavi Sistemi
UNO(1)	Uluslararası Normalizasyon Oranları
Vit(1)	Vitamin
VKI(8)	Vücut Kitle İndeksi
VTE(1)	Venöz TromboEmboli

4S çalışmaları(1) İskandinav Simvastatin Sağkalım Çalışması.

2.3.4.3.2. Anlam ile ilgili karşılıkları İKK’de olmayan kısaltmalar:

ACTH(2), ALT (SGPT)(14), AST (SOT)(5), AUC(5), AZT(2), BUN(1), CYP1A2(2), CYP2C9(2), CYP3A4(14), DVT(2), EAA(1), ECG(1), ECT(1), EDTA(1), EKG(7), G6PD(1), GGT(1), hCG(5), HCI(5), HDL(2), HIV(3), HMG(1), HMG-CoA(7), HRT(2), IV(7), KFT(3), LD(1), LDH(3), MAC(1), MAO-A(2), MAO-B(1), NPN(1), pH(1), P 450(2), P 450 (3A4)(1), S-ALAT(1), SGOT(3), SGPT(5), S-GPT(1), SOT(1), t-PA(1), TG(2), TIMI(7), TİA(1).

2.3.4.4. Herhangi Bir Gruba Dahil Edilmeyenler

İKK’deki bu kelimelerde bir sınıflandırmaya gidilmeksizin kelimelerin varlığına işaret etmek adına doğrudan ifade edilmekle yetinilmiş, sadece sözcüklerin kaçar defa kullanıldıkları yay ayraç “()” içinde belirtilmiştir. Bu kısımdaki sözcükler, İKK’lerde 159 kez geçmektedir.

aktif transport(1), anabolizan(2), antabus(1), anti-trombositer(1), AT1-reseptör(1), AV-blok(1), AV ileti bozukluğu(7), bb-blokerler(1), beta-adrenoseptör(1), bif(1), blumia nervosa(1), carbachol (Doryl)(1), CHARM klinik çalışması(1), Clinistix test(1), Clinitest tabletleri(1), Coat-A-Count RIA Kit(1), difemanil(1), Digi-Tab RIA Kit(1), dihidralazin(10), Dubin-Johnson sendromu(1), folat(1), gardnerella(1), Gonadorelin(1), Gonadorelin testi(1), humegon(1), infuzomat(2), infüzomat(1), IPPB cihazı(1), Jaffe(1), josamisin(1), kloazma(4), klopidoğrel(1), kodol(2), kolifin(1), laevuloz(1), lan(1), Lance-Adams sendromu(1), liquemine(1), liyofilizat(1), loperami(1), Lyell sendromu(2), makrolid(11), metenolonun(1), minimaldirü(1), monitörize(1), monoterapi(1), mönitörizasyon(1), nekrozitan(1), novofine(3), oksalinik(1), PBI testleri(1), perfuzor(1), perfüzor(1), perfüzör(3), petfüzör(1), Rhodanase enzimi(1), pikrat(1), pirazolon(1), pizotifen(2), plasman(1), polijelin (Haemaccel)(1), polijelin(1), primobolan(8), primobolan-depot(4), prinzmetal(6), prodrom(1), QT aralığı(1), renin-anjiyotensin sistemi(3), renin-anjiyotensin-aldesteron sistemi(1), Reye sendromu(1), Riva-Rocci yöntemi(2), Rotor sendromu(1), S. hydril(1), SA ileti bozukluğu(2), scabin(2), setirizin(2), sidero-akrestik(1), sileksetil(3), simplein(2), sistolik KB(1),

skabin likit(1), stiff-man sendromu(2), tartrazin(1), teratojenite(1), timiditis(1), torbadab şırınga(1), total-C(1), utterances of Gilles de la Tourette sendromu(1), vaginosis(1), vagosirkulatuvar(1), Vincent enfeksiyonu(1), Wernicke-Korsakoff sendromu(2), β -agonistler(1), β -septomimetik(1), β -tromboglobulin(2), gram (-) mikroorganizmalar, gram negatif bakteriler.

2.3.4.5. Eponimler

Bu terimler, ünlü doktor ya da bilim adamlarının adlarından uyarlanan sözcüklerdir. Genellikle ilk bulan kişinin adına saygı göstermek üzere bir hastalık, ameliyat, uyarılma, bulgu, organ, oluşum üzerinde çalışmış kimsenin adına dayanılarak yapılan terimlerdir. Kişinin isim ve soyadının sonuna ilgili çalışma, uygulama, hastalık, alet gibi terimler eklenerek eponimler kullanılmaktadır.¹³⁷ İKK’de yer alan ve çalışmanın “sözlük” kısmında bazılarının açıklamaları verilen eponimler şunlardır:

Addison hastalığı, Alzheimer hastalığı, Benedict ayracı, Burger hastalığı, Cheyne-Stokes solunumu, Coombs testi, Crohn hastalığı, Crohn hastalığı, Dubin-Johnson sendromu, Fehling ayracı, Gilbert sendromu, Guillain Berré sendromu, Korsakoff psikoza, Leber hastalığı, leber optik atrofi, Lyell sendromu, Meulengracht’s hastalığı, Parkinson, Parkinsonizm, Quinke’nin ödemi, Raynaud hastalığı, Raynaud fenomeni, Raynaud sendrom, ricketsia, Reye sendromu, ricketsia, Riva-Rocci yöntemi, Rotor sendromu, Salmonella, Stevens-Johnson sendromu, Vincent enfeksiyonu, Wernicke hastalığı, Wernicke-Korsakoff sendromu, Wolf-Parkinson-White sendromu.

2.3.4.6. Ön/ Son Ekler ve Birleşik Şekiller

Tıbbi terimlerin büyük çoğunluğu belirli kök sözcüklerden “yapım ekleri” (ön ekler ve/ veya son ekler) sayesinde türetilmiştir. Terimler oluşturulurken birden fazla sözcük kökünün bitişik yazılmasıyla da birleşik sözcükler elde edilir. Tıp terminolojisini anlamlandırmada en önemli unsurlar, kelime köküne gelen ön ve son eklerdir.

¹³⁷ Erten, a.g.e., s. 62.

2.3.4.6.1. Ön Ekler ve Birleşik Şekiller

Tıbbi terimlerin türetilmesinde önemli rol oynarlar. Menşe itibariyle *Latince kökenli ön ekler* ve *Grekçe kökenli ön ekler* şeklinde ikiye ayrılırlar. Ancak her iki dilde de ortak kullanılan ön ekler vardır. Kural olarak Latince'den gelen köklere Latince ön ekler ve Grekçe'den gelen köklere Grekçe ön ekler getirilir. Bu nedenle her bir sözcüğün kaynağını iyi bilmek gerekir. Bununla birlikte, istisna olarak, bazı terimlerde Latince ön ekle Grekçe kök veya Grekçe ön ekle Latince kök görülebilir.¹³⁸ Esasen tıp terminolojisinde kullanılan ön ekleri “birleşik sözcük” şeklinde yorumlamak da mümkündür. Ancak bunlar, tıbbi terminoloji tarihinde farklı anlamlar yüklenen ön eklerle dönüşmüşler ve gelenekselleşmişlerdir.¹³⁹ (adren-, cerebr-, encephalo-, vertebr-, vesiculo- vb.) İKK'deki terimlerde görülen ön ekler, ön eklerin anlam ve fonksiyonları ile İKK'de bu ön eklerle türetilen kelime örnekleri aşağıda alfabe sırasına göre belirtilmiştir. Örnekler verilirken, kelimenin Lat. veya Yun., yay ayraç “()” içinde T. şekli belirtilmiş; “⟨” işaretinden sonra kelimeyi oluşturan parçalar ayrı ayrı gösterilerek, açıklanan ön ek koyu puntıyla belirginleştirilmiştir. Kelimenin anlamına bu kısımda yer verilmeyip tüm ayrıntılar sözlük kısmında izah edilmiştir.

a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek. Ör.: anomalia (T. anomali) ⟨ **a-** + nomos + -alis/ -ale + -ia.

a-: Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek. Ör.: agranulocytosis (T. agranülositoz) ⟨ **a-** + gran- + -ulum + cyto- + -osis.

ab-: Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek. Ör.: absorptio (T. absorpsiyon) ⟨ **ab-** + sorbere + -tio.

ab-: Lat. bu ön ek; *c, t* ile başlayan köklerin önünde *abs-*, *s* ile başlayanların bazılarında ise *a-* şeklinde gelir. Ör.: aspiratio (T. aspirasyon) ⟨ **ab-** = **a-** + spirare + -tio.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek. Ör.: adrenalis (T. adrenal) ⟨ **ad-** + ren- + -alis.

¹³⁸ Mesut, Recep; Tıbbi Latince Gramer ve Sözlük, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul 2007, s. 82.

¹³⁹ Mesut, Recep; Tıbbi Latince Gramer ve Sözlük, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul 2007, s. 106.

ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür; *d* ünsüzü köklerin ilk ünsüzünü taklit eder ve “çift ünsüzler” ortaya çıkar. Ör.: affectivus (T. affektif) < **ad-**= **af-** + feci/ facere + -ivus.

adeno-/ aden-: Yun. *bez; salgı bezi* anlamına ön ek. Ör.: adenoma (T. adenom) < **adeno-/ aden-** + -oma.

adreno-/ adren-: Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek. Ör.: adrenalinum (T. adrenalin) < **adren-** (ad- + ren-) + -alis/ -ale + -inum.

aero-/ aer-: Yun. aer'den *hava; hava ile ilgili* anlamına ön ek. Ör.: aerosol (T. aerosol) < **aero-/ aer-** + sol.

all-: Yun. allos'tan *başka, diğer* anlamına ön ek. Ör.: allergia (T. alerji) < **all-** + erg- + -ia.

alveolo-/ alveol-: Lat. alveolus'tan *küçük kese, küçük boşluk* anlamına ön ek.

Ör.: alveolitis (T. alveolit) < **alveolo-/ alveol-** + -itis.

amblyo-/ ambly-: Yun. amblys'tan *bulanık, yetersiz, körelmiş* anlamına ön ek.

Ör.: amblyopia (T. ambliyopiya) < **ambly-** + -opia.

amylo-/ amyl-: Yun. amylon'dan *nişasta* anlamına ön ek. Ör.: amyloidosis (T. amiloidoz) < **amyl-** + oidum + -osis.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek. Ör.: analgeticus/ analgeticum (T. analjezik) < **an-** + algesi- + -icus/ icum.

ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek. Ör.: analepticus (T. analeptik) < **ana-** + lepsis + -icus.

andro-/ andr-: Yun. aner'den *adam, erkek*; andros'tan *adamin* anlamları yanında *erkek ile ilgili; erkeğe has* anlamına ön ek. Ör.: androgen (T. androjen) < **andro-** + -gen.

angio-/ angi-: Yun. ang(e)ion'dan *damar* anlamına ön ek. Ör.: angiographia (T. anjiyografi) < **angio-** + -graph + -ia.

ant-/ anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek. Ör.: antibacterialis (T. antibakteriyel) < **anti-** + bacter- + -alis.

arachn-: Yun. arachne'den *örümcek* anlamına ön ek. Ör.: arachnoideus (T. araknoid) < **arachn-** + -oideus.

arteri-: Yun. arteria'dan *arter (atardamar)* anlamına ön ek. Ör.: arterialis (T. arteriyel) < **arteri-** + -alis/ -ale.

arthr-: Yun. arthron'dan *eklem* anlamına ön ek. Ör.: arthralgia (T. artralji) < **arthr-** + -algia.

audio-: Yun. auditus'tan *işitme* anlamına ön ek. Ör.: audiogramma (T. odiogram) < **audio-** + -gram.

bacterio-/ bacter-: Lat. bacteria'dan *bakteri, bakteriler* anlamına ön ek. Ör.: bacterialis (T. bakteriyel) < **bacter-** + -alis.

bi-: Lat. *iki, çift; ikili* anlamına ön ek. Ör.: bilateralis (T. bilateral) < **bi-** + -later + -alis.

bili-: Lat. bilis'ten *safrâ, öd* anlamına ön ek. Ör.: biliaris (T. biliyer) < **bili-** + -aris.

bio-: Yun. bios'tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek. Ör.: biopsia (T. biyopsi) < **bio-** + -opsia.

blasto-: Yun. blastos, Lat. blastus' tan *tohum, tomurcuk; ana hücre* anlamına ön ek. Ör.: blastomycosis (T. blastomikoz) < **blasto-** + myco- + -osis.

brachi-: Yun., Lat. brachium'dan *kol* anlamına ön ek. Ör.: brachialis (T. brakiyal) < **brachi-** + -alis.

brady-: Yun. bradys'ten *ağır, yavaş* anlamına ön ek. Ör.: bradytocia (T. braditoki) < **brady-** + toc- + -ia.

broncho-/ bronchi-/ bronch-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.

Ör.: bronchitis (T. bronşit) < **bronch-** + itis.

caco-/ cac-: Yun. kakos'tan *kötü, kusurlu; anormal* anlamına ön ek. Ör.: cachexia (T. kaşeksi) < **cac-** + hexis + -ia.

calc-: Lat. calx, calcis'ten *kemik; topuk* anlamına ön ek. Ör.: calcemia (T. kalsemi) < **calc-** + -ium + -emia.

cardia-/ cardio-/ cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek. Ör.: cardiacus (T. kardiyak) < **cardi-** + -acus.

carcino-/ carcin-: Yun. karkinos'tan *kanser* anlamına ön ek. Ör.: carcinoma (T. karsinom) < **carcin-** + -oma.

cata-: Yun. kata'dan *iniş, yıkılış, düşüş, gerileme, aşağı, altında* anlamına ön ek.

Ör.: catabolicus (T. katabolik) < **cata-** + ballein + -icus.

cathar-: Yun. *temiz* anlamına ön ek. Ör.: catharticus/ catharticum (T. katartik) < **cathar-** + -icus/ -icum.

cell-: Lat. cella'dan *hücre; oda, boşluk* anlamına ön ek. Ör.: cellulitis (T. selülit) < **cell-** + -ula + -itis.

centr-: Yun. kentron, Lat. centrum'dan *orta kısım; merkez* anlamına ön ek. Ör.: centralis (T. santral) < **centr-** + -alis.

cephalo-/ cephal-: Yun. kephale, kephalos'tan *baş* anlamına ön ek. Ör.: encephalopathia (T. ensefalopati) < en- + **cephalo-** + -pathia.

cerebro-/ cerebr-: Lat. cerebrum'dan *beyin* anlamına ön ek. Ör.: cerebralis (T. serebral) < **cerebr-** (cereus- + -brum) + -alis.

cervico-/ cervic-: Lat. cervix'ten *boyun veya organın boyun kısmı* anlamına ön ek.

Ör.: cervicalis (T. servikal) < **cervic-** + -alis.

cheilo-/ cheil-: Yun. cheilos'tan *dudak* anlamına ön ek. Ör.: cheilitis (T. cheilitis) < **cheil-** + -itis.

chlor-: Yun. chloros'tan *yeşil* anlamına ön ek. Ör.: chloremia (T. kloremi) < **chlor-** + -emia.

cholo-/ chole-/ chol-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek. Ör.: cholestasis (T. kolestaz) < **chole-** + -stasis.

chorio-/ chori-: Yun. chorion'dan *embriyo kesesinin dış zarı; derinin tabakalarından her biri* anlamına ön ek. Ör.: chorionicus (T. korionik) < **chorio-** + -icus.

chromato-/ chromo-/ chrom-: Yun. chroma'dan *renk* anlamına ön ek. Ör.: chromatosis (T. kromatöz) < **chromato-** + -osis.

chrono-/ chron-: Yun. chronos'tan *zaman* anlamına ön ek. Ör.: chronicus (T. kronik) < **chron-** + -icus.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek. Ör.: cognitio (T. kognisyon) < **co-** + -gno + -tio.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde co-, *b, m, p* önünde com-, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde con-, *l* önünde col-, *r* önünde cor- şeklinde gelir. Ör.: complicatus (T. komplike) < **co-** = **com-** + plicare + -atus.

colo-/ col-: Yun. *kolon (kalın bağırsak)* anlamına ön ek. Ör.: colicus (T. kolik) < **col-** + -icus.

contra- (T. kontra-): Lat. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek. Ör.: contraindicatio (T. kontrendikasyon) < **contra-** + in- + dicere + -tio.

cortico-/ cortic-: Lat. cortex'ten *korteks, kabuk* anlamına ön ek. Ör.: corticalis (T. kortikal) < **cortic-** + -alis.

cranio-/ crani-: Yun. kranion, Lat. cranium'dan *kafatası* anlamına ön ek.

Ör.: cranialis (T. kraniyel) < **crani-** + -alis.

creato-/ creat-: Yun. kreas'tan *et* anlamına ön ek. Ör.: pancreatitis (T. pankreatit) < pan- + **creat-** + -itis.

crypto-: Yun. kryptos'tan *gizli, örtülü* anlamına ön ek. Ör.: cryptorchismus (T. kriptorkizm) < **crypto-** + -orchi + -ismus.

cut-: Lat. cutis'ten *deri* anlamına ön ek. Ör.: cutaneus (T. kutanöz) < **cut-** + -aneus.

cyan-/ cyano-: Yun. kyanos'tan *mavi; mavi renkli* anlamına ön ek. Ör.: cyanosis (T. siyanoz) < **cyan-** + -osis.

cyclo-/ cycl-: Yun. kyklos'tan 1) *Daire, çember* anlamına ön ek. 2) *Belli aralıklarla tekrarlayan; devresel* anlamına ön ek. 3) *Kirpiksi cisim* anlamına ön ek. Ör.: cycloplegicus/ cycloplegicum (T. sikloplejik) < **cyclo-** + -pleg + -icus/ -icum.

cysto-/ cyst-: Yun. cystis, kystis'ten 1) *Kist* anlamına ön ek. 2) *İdrar kesesi veya safra kesesi* anlamına ön ek. Ör.: cysticus (T. kistik) < **cyst-** + -icus.

cyto-/ cyt-: Yun. kytos'tan *hücre* anlamına ön ek. Ör.: cytostaticus/ cytostaticum (T. sitostatik) < **cyto-** + -stasis + -icus/ -icum.

de-/ des (Fr. de-/ dé-/ dés): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek. Ör.: defectus (T. defekt) < **de-** + feci/ facere + -tus.

dento-/ dent-: Lat. dens'ten *diş* anlamına ön ek. Ör.: dentalis (T. dental) < **dent-** + -alis.

dermato-/ dermat-/ derm-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.

Ör.: dermatosis (T. dermatit) < **dermat-** + -osis.

di-: Yun. dis'ten *iki; ikili* anlamına ön ek. Ör.: dicrotus (T. dikrot) < **di-** + krotos.

di-: Fr. İng. *iki misli* anlamına ön ek. Ör.: distress (T. distres) < **di-** + stress.

di-/ dif-/ dis-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek. Ör.: dilutus (T. dilüe) < **di-** + luere + -tus.

di-/dia-: Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek. Ör.: dialysis (T. diyaliz) < **dia-** + -lysis.

digi-: Lat. digitus'tan *parmak* (el veya ayak) anlamına ön ek. Ör.: digitalis (T. dijital) < **digi-** + -alis.

disc-: Yun., Lat. discus'tan *her iki yüzü basık yuvarlak cisim veya oluşum; disk* anlamına ön ek. Ör.: discoideus (T. diskoid) < **disc-** + -oideus.

dynami-: Yun. dynamis'ten *güç, enerji* anlamına ön ek. Ör.: dynamicus (T. dinamik) < **dynam-** + -icus.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

Ör.: dysphagia (T. disfaji) < **dys-** + -phag + -ia

electro-: Yun. elektron'dan *elektrik, akım; elektrik niteliği* anlamına ön ek.

Ör.: electrolytus (T. elektrolit) < **electro-** + lyt-

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek. Ör.: enzyme (T. enzim) < **en-** + -zyme.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde em- şeklinde gelir.

Ör.: embryo (T. embriyo) < **en- = em-** + bryo.

encephalo-/ encephal-: Yun. encephalon'dan *beyin* anlamına ön ek. Ör.: encephalopathia (T. ensefalopati) < **encephalo-** (en- + cephalo-) + -pathia.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek. Ör.: endoscopia (T. endoskopi) < **endo-** + -scopia.

entero-/ enter-: Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek. Ör.: entericus (T. enterik) < **enter-** + -icus.

epi-: Yun. *üst, üstü, üstte, üstünde* anlamına ön ek. Ör.: epilepsia (T. epilepsi) < **epi-** + lepsis + -ia.

ergo-/ erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek. Ör.: adrenergicus (T. adrenerjik) < ad- + ren- + **erg-** + -icus.

erythro-/ erythr-: Yun. erythros'tan *kızıl, kırmızı* anlamına ön ek. Ör.: erythema (T. eritem) < **erythr-** + -ema.

eso-: Yun. eso'dan *içinde* anlamına ön ek. Ör.: esophagitis (T. özofajit) < **eso-** + -phag + itis.

estr-: Yun. oistros, Lat. oestrus'tan *aşırı istek; kızışma devresi* anlamına ön ek.

Ör.: estrogen (T. östrojen) < **estr-** + -gen.

etio-: Yun. aitia'dan *sebepe* anlamına ön ek. Ör.: **etio-** + -logia (T. etioloji) < etio- + -logia.

eu- (T. ö-): Yun. *normal, uygun; iyi, sağlıklı* anlamlarına ön ek. Ör.: euphoria (T. öfori) < **eu-** + phoro + ia.

eury-: Yun. eurys'ten *geniş* anlamına ön ek. Ör.: aneurysma (T. anevrizma) < ana- + **eury-** + -sma.

ex-/ ef-/ e-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.

Ör.: extensio (T. ekstensio) < **ex-** + tendere + -tio.

ex-: Lat. bu ön ek; *f* ile başlayan köklerin önünde ef-, *m, n, r, j* ile başlayanlarda ise e- şeklinde gelir. Ör.: effusio (T. efüzyon) < **ex= ef-** + fundere + -sio.

ex-/ ec- (T. ek-): Yun. *içten dışarı, dışarıda, dışında; sızma, çıkarma, ayırma* anlamlarına ön ek. Ör.: eclampsia (T. eklampsi) < **ec-** + lampsis + -ia.

exo-: Yun. ekso'dan *dış, dışa, dışta* anlamına ön ek. Ör.: exogenus (T. eksojen) < **exo-** + -gen.

extra- (T. ekstra-): Lat. *dış, dışında, ötesinde; fazladan* anlamına ön ek.

Ör.: extracorporalis (T. ekstrakorporal) < **extra-** + corpus + -alis.

fascio-/ fasci-: Lat. fascia'dan *fasya (sargı, bant); kasların üzerini örten zar; kas zarı* anlamına ön ek. Ör.: fascialis (T. fasiyal) < **fasci-** + -alis.

fibro-/ fibr-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek. Ör.: fibrinum (T. fibrin) < **fibr-** + inum.

galacto-/ galact-: Yun. galaktos'tan *süt* anlamına ön ek. Ör.: galactorrhea (T. galaktore) < **galacto-** + -rrhea.

gastro-/ gastr-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek. Ör.: gastricus (T. gastrik) < **gastr-** + -icus.

genito-: Lat. genitalia'dan *üreme organları* anlamına ön ek. Ör.: genitourinarius (T. genitoüriner) < **genito-** + urin- + -arius.

gero-: Yun. geros'tan *yaşlı, yaşlılık* anlamına ön ek. Ör.: geriatria (T. geriatri) < **gero-** + -iatria.

gingivo-/ gingiv-: Lat. gingiva'dan *diş eti* anlamına ön ek. Ör.: gingivitis (T. jinjivit) < **gingiv-** + itis.

glosso-/ gloss-: Yun. glossa'dan *dil* anlamına ön ek. Ör.: glossitis (T. glosit) < **gloss-** + itis.

glyco-/ glyc-/ gly-: Yun. glykys'ten *glikoz (şeker); tatlı* anlamına ön ek. Ör.: glycemia (T. glisemi) < **glyc-** + -emia.

gon-: Yun. gone'den *tohum; cinsiyet hücresi* anlamına ön ek. Ör.: gonococcus (T. gonokok) < **gon-** + -cocc.

gnatho-/ gnath-: Yun. gnathos'tan *çene* anlamına ön ek. Ör.: gnathostomiasis (T. gnathostomiasis) < **gnatho-** + -stom + -iasis.

gran-: Lat. granum'dan *tane, tanecik* anlamına ön ek. Ör.: granuloma (T. granülom) < **gran-** + -ulum + -oma.

gyneco-/ gyne-/ gyn-: Yun. ginaikos'tan *kadınla ilgili*, Yun. gyne'den *kadın* anlamına ön ek. Ör.: gynecologia (T. jinekoloji) < **gyneco-** + -logia.

gyro-/ gyre-: Yun. gyrus'tan *halka, daire; kıvrım* anlamına ön ek. Ör.: oculogyria (T. okülojir) < oculo- + **gyro-/ gyre-** + -ia.

hemato-/ hemat-/ hemo- /hem- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek. Ör.: hematemesis (T. hematemez) < **hemat-** + -emesis.

hemi-: Yun. *yarı, yarım* anlamına ön ek. Ör.: hemiplegicus (T. hemiplejik) < **hemi-** + -pleg + -icus.

hepato-/ hepat-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek. Ör.: hepatitis (T. hepatit) < **hepat-** + -itis.

heredo-: Lat. hereditas'ten *kalıtım; soya çekim* anlamına ön ek. Ör.: hereditarius (T. hereditör) < **heredo-** + -arius.

hetero-/ heter- (Fr. hétéro-): Yun. heteros'tan *farklı, başka, diğer* anlamına ön ek. Ör.: heterozygotus (T. heterozigot) < **hetero-** + zygo- + -cytus.

hist-: Yun. histos'tan *doku* anlamına ön ek. Ör.: histaminicus (T. histaminik) < **hist-** + amine + -icum.

homo-/ homeo-: Yun. homoiios'tan *aynı, benzer, eş* anlamına ön ek. Ör.: homogeneous (T. homojen) < **homo-** + -genous.

hydro-/ hydr- (T. hidro-): Yun. hydor'dan 1) *Su, sıvı* anlamına ön ek. 2) *Hidrojen* anlamına ön ek. Ör.: hidrosis (T. hidroz) < **hydr-** + -osis.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek. Ör.: hyperactivitas (T. hiperaktivite) < hyper- + agere + -ivus + -itas.

hypno-: Yun. hypnos'tan *uyku* anlamına ön ek. Ör.: hypnosis (T. hipnoz) < **hypno-** + -osis.

hypo-/ hyp- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek. Ör.: hypophysis (T. hipofiz) < **hypo-** + physis.

idio-: Yun. idios'tan *kendine özgü; bağımsız* anlamına ön ek. Ör.: idiopathia (T. idiyopati) < **idio-** + -pathia.

ileo-/ ile-: Lat. *ileum (ince bağırsağın son kısmı)* anlamına ön ek. Ör.: ileostomia (T. ileostomi) < **ileo-** + -stomia.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek. Ör.: inactivus (T. inaktif) < **in-** + agere + -ivus.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde *im-*, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir. Ör.: immunis (T. immün) < **in-** = **im-** + munis.

ino-: Yun. inos'tan *fibra; lif, iplik; kuvvet* anlamına ön ek. Ör.: inotropia (T. inotrop) < **ino-** + -trop + -ia.

inter-: Lat. *arası, arasında; birbiriyle* anlamına ön ek. Ör.: intermittentia (T. intermitan) < **inter-** + mittere + -entia.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek. Ör.: intramuscularis (T. intramüsküler) < **intra-** + mus + -culus + -aris.

irido-/ irid-: Yun. iris, iridos'tan *iris (gözün daire şeklindeki -ortasında göz bebeğinin bulunduğu- renkli bölümü)* anlamına ön ek. ör.: iridectomy (T. iridektomi) < **irid-** + -ectomy.

ischo-/ isch-: Yun. ischein'den *durma, kesilme, önleme* anlamına ön ek. Ör.: isch(a)emia (T. iskemi) < **isch-** + -emia.

ischio-/ ischi-: Yun. ischion/ ischium'dan *kalça, but; kalça kemiğinin yan-alt parçası* anlamına ön ek. Ör.: ischiadicus (T. siyatik) < **ischi-** + -icus.

iso-: Yun. isos'tan *eşit, aynı, benzer* anlamına ön ek. Ör.: isotonicus (T. izotonik) < **iso-** + -ton + -icus.

jug-: Lat. jugum'dan *iki parçayı birbirine bağlayan çöküntü veya kabartı; boyunduruk* anlamına ön ek. Ör.: jugularis (T. jügüler) < **jug-** + -ulum + -aris.

kine-: Yun. kinesis'ten *hareket* anlamına ön ek. Ör.: kinesia (T. kinezi) < **kine-** + -sia.

lacri-: Lat. lacrima'dan *gözyaşı* anlamına ön ek. Ör.: lacrimatio (T. lakrimasyon) < **lacri-** + -tio.

laryngo-/ laryng-: Yun. larynx, laryngis'ten *larenks (gırtlak)* anlamına ön ek.

Ör.: laryngealis (T. larengal) < **laryng-** + -alis.

leuco-/ leuc-: Yun. leukos'tan 1) *Beyaz* anlamına ön ek. 2) *Lökosit (akyuvar)* anlamına ön ek. Ör.: leucopenia (T. lökopeni) < **leuco-** + -penia.

linguo-/ lingu-: Lat. lingua'dan *dil* anlamına ön ek. Ör.: sublingualis (T. sublingual) < sub- + **lingu-** + -alis.

lipo-/ lip-: Yun. lipos'tan *yağ* anlamına ön ek. Ör.: lipidum (T. lipit) < **lip-** + -idum.

litho-/ lith-: Yun. lithos'tan *taş* anlamına ön ek. Ör.: cholelithiasis (T. kolelitiaz) < chole- + **lith-** + -iasis.

loc-: Lat. locus'tan *yer, bölge* anlamına ön ek. Ör.: localis (T. lokal) < **loc-** + -alis.

logo-/ log-: Yun. logos'tan *bilim, konuşma, düşünce* anlamına ön ek. Ör.: logopedia (T. logopedi) < **logo-** + ped- + -ia.

lumbo-/ lumb-: Lat. lumbus'tan *bel* anlamına ön ek. Ör.: lumbalgia (T. lombalji) < **lumb-** + -algia.

lympho-/ lymph-: Yun. lymph'a'dan *beyaz kan; lenf* anlamına ön ek.

Ör.: lymphogranuloma (T. lenfoganülom) < **lympho-** + gran- + -ulum + -oma.

lyso-/ lyo-/ lys-/ lyt-: Yun. lysis'ten *erime, çözülme* anlamına ön ek. Ör.: lysozyme (T. lizozim) < **lyso-** + -zyme.

macro-: Lat. makros'tan *büyük* anlamına ön ek. Ör.: macrovascularis (T. makrovasküler) < **macro-** + vas- + -culum + -aris.

mal-: Lat. malus'tan *bozuk, kötü, kusurlu* anlamına ön ek. Ör.: malformatio (T. malformasyon) < **mal-** + formare + -tio.

masto-/ mast-: Yun. mastos'tan *meme* anlamına ön ek. Ör.: mastitis (T. mastit) < **mast-** + -itis.

mega-: Yun. megas'tan *büyük, iri* anlamına ön ek. Ör.: megacolon (T. megakolon) < **mega-** + colon.

megalo-: Yun. megalos'tan *büyük, iri* anlamına ön ek. Ör.: megaloblasticus (T. megaloblastik) < **megalo-** + -blast + -icus.

melan-/ mela-: Yun. melas'tan *siyah* anlamına ön ek. Ör.: mel(a)ena (T. melen) < **mela-** + -eana.

meno-/ men-: Yun. men "ay" sözcüğünden *âdet kanaması* anlamına ön ek.
Ör.: menorrhagia (T. menoraji) < **meno-** + -rrhagia.

meningo-/ mening-: Yun. meninges'ten *beyin ve omuriliği saran zarlar* anlamına ön ek. Ör.: meningitis (T. menenjit) < **mening-** + -itis.

ment-: Lat. mens, mentis'ten *akıl, zihin*; Lat. mentum'dan *çene* anlamına ön ek.
Ör.: mentalis (T. mental) < **ment-** + -alis.

meta-/ met-: Yun. 1) *Değişme, dönüşme* anlamına ön ek. 2) *...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası* anlamına ön ek. Ör.: metastasis (T. metastaz) < **meta-** + stasis.

metro-/ metr-: Yun. metra'dan *uterus (rahim)* anlamına ön ek. Ör.: metrorrhagia (T. metroraji) < **metro-** + -rrhagia.

micro-: Yun. mikros'tan *küçük, ufak* anlamına ön ek. Ör.: microbiologia (T. mikrobiyoloji) < **micro-** + bio- + -logia.

mono-/ mon-: Yun. monos'tan *bir, tek* anlamına ön ek. Ör.: monoplegia (T. monopleji) < **mono-** + -plegia.

morpho-: Yun. morphe'den 1) *Şekil, biçim* anlamına ön ek. 2) *Yapı* anlamına ön ek.
Ör.: morphologia (T. morfoloji) < **morpho-** + -logia.

moto-/ mot-: Lat. motus'tan *hareket* anlamına ön ek. Ör.: motilitas (T. motilite) < **mot-** + -ilis + -itas.

muco-: Yun. myksa'dan 1) *Mukus (yapışkan sıvı)* anlamına ön ek. 2) *Mukoza* anlamına ön ek. Ör.: mucolyticus (T. mukolitik) < **muco-** + -lytic + -icus.

multi-: Lat. *çok, birçok* anlamına ön ek. Ör.: multiformis (T. multiforme) < **multi-** + -formis.

mycet-/ myco-/ myc-: Yun. myces'ten *mantar* anlamına ön ek. Ör.: mycetoma (T. miçetom) < **mycet-** + oma.

myelo-/ myel-: Yun. myelos'tan 1) *Omurilik* anlamına ön ek. 2) *Kemik iliği* anlamına ön ek. 3) *Miyelin tabakası* anlamına ön ek. Ör.: myelocytus (T. miyelosit) < **myelo-** + -cytus.

myo-/ my- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek. Ör.: myalgia (T. miyalji) < **my-** + -algia.

narco-/ narc-: Yun. narke'den *uyku hâli; uyuşukluk* anlamına ön ek. Ör.: narcosis (T. narkoz) < **narc-** + -osis.

nas-:/ nas-: Lat. nasus'tan *burun* anlamına ön ek. Ör.: nasalis (T. nazal) < **nas-** + -alis.

necro-/ necr-: Yun. necros'tan *ölü, ölüm; hayatını kaybetmiş olan doku* anlamına ön ek. Ör.: necrolysis (T. nekroz) < **necro-** + -lysis.

neo-: Yun. neos'tan *yeni* anlamına ön ek. Ör.: neonatus (T. neonat) < **neo-** + nasci + -tus.

nephro-/ neph-: Yun. nephros'tan *böbrek* anlamına ön ek. Ör.: nephrosis (T. nefroz) < **neph-** + -osis.

neuro-/ neur-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek. Ör.: neuralgia (T. nevralsi) < **neur-** + -algia.

non-: Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

Ör.: nonselectivus (T. nonselektif) < **non-** + se- + legere + -ivus.

normo-: *Tabii, normal* anlamına ön ek. Ör.: normokaliemia (T. normokalemi) < **normo-** + kalium + -emia.

nucle-: Lat. nucleus'tan *çekirdek* anlamına ön ek. Ör.: nuclearis (T. nükleer) < **nucle-** + -aris.

ob -: Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek. Ör.: obstructio (T. obstrüksiyon) < **ob-** + struere + -tio.

ob -: Lat. bu ön ek; *c* önünde *oc-*, *p* önünde *op-* şeklinde gelir. Ör.: opacus (T. opak) < **ob= op-** + -acus.

oculo-/ ocul-: Lat. oculus'tan *göz* anlamına ön ek. Ör.: ocularis (T. oküler) < **ocul-** + -aris.

odonto-/ odont-: Yun. odous, odontos'tan *diş* veya *dişler* anlamına ön ek.

Ör.: odontoma (T. odontom) < **odont-** + -oma.

odyno-: Yun. odyne'den *ağrı* anlamına ön ek. Ör.: odynophagia (T. odinofaji) < **odyno-** + -phag + -ia.

oligo-/ olig-: Yun. oligos'tan *yetersiz miktarda; az, seyrek* anlamına ön ek. Ör.: oliguria (T. oligüri) < **olig-** + -uria.

ophthalmo-/ ophthalm-: Yun. ophthalmos'tan *göz* anlamına ön ek. Ör.: ophthalmicus (T. oftalmik) < **ophthalm-** + -icus.

organo-: Yun. organon, Lat. organum'dan *organ* anlamına ön ek. Ör.: organogenesis (T. organogenez) < **organo-** + -genesis.

oro-/ or-: Yun. os, oris'ten *ağız* anlamına ön ek. Ör.: oralis (T. oral) < **or-** + -alis.

ortho-/ orth-: Yun. orthos'tan *düz, dik, doğru; düzgün* anlamına ön ek. Ör.: orthopaedicus (T. ortopedik) < **ortho-** + -ped + -icus.

osteo-/ oste-/ ost-: Yun. osteon'dan *kemik* anlamına ön ek. Ör.: osteoporosis (T. osteoporoz) < **osteo-** + porus + -osis.

oto-/ ot-: Yun. ous, otos'tan *kulak* anlamına ön ek. Ör.: otitis (T. otit) < **ot-** + -itis.

oxy-: Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek. Ör.: oxyuriasis (T. oksiyuriyazis) < **oxy-** + -ura + -iasis.

pan-: Yun. *tüm, bütün* anlamına ön ek. Ör.: pancreatitis (T. pankreatit) < **pan-** + creat- + itis.

para-/ par-: Yun. 1) *Yanında, yakınında* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek. Ör.: paranoia (T. paranoya) < **para-** + noeo + -ia.

patho-/ path-: Yun. pathos'tan *normal dışı durum; hastalık* anlamına ön ek.

Ör.: pathologia (T. patoloji) < **patho-** + -logia.

pedi-/ ped-: 1) Yun. paedi'den *çocuk* anlamına ön ek. 2) Lat. pedis'ten *ayak* anlamına ön ek. Ör.: pediculus (T. pedikül) < **pedi-** + -culus.

pell/ pell-: Yun., Lat. pella, pellis'ten *deri* anlamına ön ek. Ör.: erysipelas (T. erisipel) < erythr- + **pell-/ pell-** + -as.

per-: Lat. *yoluyla, vasıtastıyla, aracılığıyla* anlamına ön ek. Ör.: perforatio (T. perforasyon) < **per-** + forare + -tio.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek. Ör.: peripharia (T. perifer) < **peri-** + -pher + -ia.

ph(a)eno-: Yun. *görülebilir, görünür* anlamına ön ek. Ör.: ph(a)enomenon (T. fenomen) < **ph(a)eno-** + -men.

ph(a)eo-: Yun. *kahverengi* anlamına ön ek. Ör.: ph(a)eochromocytoma (T. feokromositoma) < **ph(a)eo-** + chromo- + cyto- + -oma.

pharmaco-: Yun. pharmacon'dan *ilaç, ilaçlar* anlamına ön ek. Ör.: pharmacologia (T. farmakoloji) < **pharmaco-** + -logia.

pharyng-: Yun. pharynx'ten *boğaz, yutak* anlamına ön ek. Ör.: pharyngitis (T. farenjit) < **pharyng-** + -itis.

phleb-: Yun. phlebos, phleps'ten *ven (toplardamar)* anlamına ön ek.

Ör.: phlebitis (T. flebit) < **phleb-** + -itis.

photo-: Yun. phos, photos'ten *ışık* anlamına ön ek. Ör.: photophobia (T. fotofobi) < **photo-** + -phobia.

physio-: Yun. physis'ten *yaratılış, tabiat; fizyoloji* anlamına ön ek. Ör.: physiologia (T. fizyolojik) < **physio-** + -logia.

pituit-: Lat. pituita'dan *mukus salgı (balgam veya sümük)* anlamına ön ek.

Ör.: pituitarium (T. pituiter) < **pituit-** + -arium.

pleur-: Yun. pleura'dan 1) *Plevra (göğüs, akciğer zarı)* anlamına ön ek. 2) *Kaburga* anlamına ön ek. Ör.: pleuritis (T. plörezi) < **pleur-** + -itis.

pneumo-: 1) Yun. pneuma'dan *hava* veya *gaz* anlamına ön ek. 2) *Solunum* anlamına ön ek. 3) Yun. pneumon'dan *akciğer* veya *akciğerler* anlamına ön ek. Ör.: pneumonia (T. pnömoni) < **pneumo-** + -ia.

poly-: Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek. Ör.: polypus (T. polip) < **poly-** + pus.

post-: Lat. poster'den *sonra, sonrası, sonunda* anlamlarına ön ek. Ör.: postpartum (T. postpartum) < **post-** + partum.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek. Ör.: preparatum (T. preparat) < **pre-** + parare + -atum.

presby-: Yun. *yaşlılık, ihtiyarlık* anlamına ön ek. Ör.: presbytia (T. presbit) < **presby-** + ia.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek. Ör.: prostata (T. prostat) < **pro-** + -stasis.

proct-: Yun. proktos'tan 1) *Rektum (kalın bağırsakların kolon ile aniüs arasındaki bölümü)* anlamına ön ek. 2) *Aniüs* anlamına ön ek. Ör.: proctitis (T. proktit) < **proct-** + itis.

proto-/ proteuo-: Yun. protos'tan *en eski; ilk, birinci* anlamına ön ek. Ör.: proteinum (T. protein) < **proteuo-** + -inum.

pseudo-: Yun. pseudos'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek. Ör.: pseudotumor psödotümör) < **pseudo-** + tumere + -or.

psycho-/ psych-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek. Ör.: psychiatria (T. psikiyatri) < **psych-** + -iatria.

pter(ygo)-: Yun. pterygium'dan *kanat* anlamına ön ek. Ör.: Hymenoptera (T. Hymenoptera) < hymen + **pter(ygo)-** + -era.

pulmon-/ pulmo-: Lat. pulmo, pulmonis'ten *akciğer* anlamına ön ek. Ör.: pulmonarius (T. pulmoner) < **pulmon-** + -arius.

pyelo-/ pyel-: Yun. pyelos'tan *böbrek pelvisi* anlamına ön ek. Ör.: pyelitis (T. piyelit) < **pyel-** + -itis.

pyo-/ py-: Yun. pyon'dan *cerahat, irin* anlamına ön ek. Ör.: pyodermia (T. piyoderma) < **pyo-** + -derm + -ia.

pyreto-: Yun. pyretos'tan *ateş, yanma, yakma* anlamına ön ek. Ör.: pyreticus (T. piretik) < **pyreto-** + -icus.

pyro-: Yun. pyr'den *ateş, yanma, yakma* anlamına ön ek. Ör.: pyrophobia (T. pirofobi) < **pyro-** + -phobia.

radio-: Lat. radius'tan *ışın, ıslanma* anlamına ön ek. Ör.: radiologia (T. radyoloji) < **radio-** + -logia.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek. Ör.: reductio (T. redüksiyon) < **re-** + ducere + -tio.

rect-: Lat. *rektum (kalın bağırsakların kolon ile anüs arasındaki bölümü)* anlamına ön ek. Ör.: rectalis (T. rektal) < **rect-** + -alis.

ren-: Lat. ren'den *böbrek* anlamına ön ek. Ör.: renalis (T. renal) < **ren-** + -alis.

retino-/ retin-: Lat. retina'dan *gözüün iç, ağ tabakası* anlamına ön ek. Ör.: retinalis (T. retinal) < **retin-** + -alis.

retro-: Lat. *arka, arkası, arkasında; geriye doğru* anlamına ön ek. Ör.: retrogradus (T. retrograd) < **retro-** + -grad.

rhabdo-/ rhabd-: Yun. rhabdos'tan *çubuk, çubuk şeklinde; çizgili lif* anlamına ön ek. Ör.: rhabdomyoma (T. rabdomiyom) < **rhabdo-** + my- + -oma.

rheo-/ rheu-: Yun. rheuma, rheumatis'ten *akım, akıntı* anlamına ön ek. Ör.: rheumatismus (T. romatizma) < **rheu-** + -ismus.

rhino-/ rhin-: Yun. rhinos'ten *burun* anlamına ön ek. Ör.: rhinorrhea (T. rinore) < **rhino-** + -rrhea.

schizo-: Yun. schistos'tan *bölünme, yarıma, parçalanma* anlamına ön ek. Ör.: schizophrenia (T. şizofreni) < **schizo-** + -phren + -ia.

sclero-/ scler-: Yun. skleros'tan *sert, sertlik* anlamına ön ek. Ör.: sclerosis (T. skleroz) < **scler-** + -osis.

se-: Lat. *ayırma, ayrılma* anlamına ön ek. Ör.: *selectivus* (T. selektif) < **se-** + *legere* + -ivus.

semi-: Lat. *semis'ten yarı, yarım, kısmen* anlamına ön ek. Ör.: *semisyntheticus* (T. semi-sentetik) < **semi-** + *syn-* + -thesis + -icus.

sero-: Lat. *serum'dan serum veya seruma benzer sıvı* anlamına ön ek. Ör.: *serologia* (T. seroloji) < **sero-** + -logia.

sino-: Lat. *sinus'tan boşluk* anlamına ön ek. Ör.: *sinoatrialis* (T. sino-atriyal) < **sino-** + *atrium* + -alis.

somat-: Yun. *soma, somatos'tan* 1) *Vücut, beden* anlamına ön ek. 2) *Gövde (kol ve bacaklar dışındaki vücut kısım)* anlamına ön ek. Ör.: *somaticus* (T. somatik) < **somat-** + -icus.

spasmo-: Yun. *spasmos*, Lat. *spasmus'tan spazm (ani kas kasılması); kasılma* anlamına ön ek. Ör.: *spasmodicus* (T. spazmodik) < **spasmo-** + -oidum + -icus.

spermato-/ sperm-: Yun. *spermato, sperma'dan* 1) *Erkek cinsiyet hücresi veya hücreleri* anlamına ön ek.. 2) *Meni (er suyu)* anlamına ön ek. Ör.: *spermatogenesis* (T. spermatogenez) < **spermato-** + -genesis.

spino-/ spin-: Lat. *spina'dan* 1) *Dikenimsi çıkıntı* anlamına ön ek. 2) *Omurga* anlamına ön ek. Ör.: *spinalis* (T. spinal) < **spin-** + -alis.

splanchn-: Yun. *splanchna'dan* 1) *İç organ veya iç organlar* anlamına ön ek. 2) *Splanchnik sinir* anlamına ön ek. Ör.: *splanchnicus* (T. splanchnik) < **splanchn-** + -icus.

steno-: Yun. *stenos'tan dar, ensiz; daralma* anlamına ön ek. Ör.: *stenosis* (T. steno) < **steno-** + -osis.

stereo-: Yun. *stereos'tan sert, katı, sağlam, dayanıklı; üç boyutlu* anlamlarına ön ek.

Ör.: *steroidum* (T. steroid) < **stereo-** + -oidum.

sterno-/ stern-: Lat. *sternum'dan sternum (göğüs kemiği)* anlamına ön ek.

Ör.: *sternalis* (T. sternal) < **stern-** + -alis.

sthen-/ sthen-: Yun. *sthenos'tan güç, kuvvet, zindelik* anlamına ön ek. Ör.: *asthenia* (T. asteni) < a- + **sthen-** + ia.

stomat-: Yun. stoma, stomatos'tan *ağız* anlamına ön ek. Ör.: stomatitis (T. stomatit) < **stomat-** + itis.

strepto-: Yun. streptos'tan 1) *Bükük, kıvrılmış* anlamına ön ek. 2) *Streptokok* veya *streptokoklar* anlamına ön ek. Ör.: Streptococcus (T. Streptokok) < **strepto-** + -cocc.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek. Ör.: subcutaneus (T. subkutan) < **sub-** + cut- + -aneus.

sub-: Lat. bu ön ekteki *b* harfi; *c, f, g, p, s* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür. Ör.: suppression (T. süpresyon) < **sub-**= **sup-** + pressare + -tio.

super-: Lat. *üst, üstünde; normalin üstünde; aşırı* anlamına ön ek.

Ör.: superinfectio (T. süperenfeksiyon) < **super-** + in- + feci/ facere + -tio.

supra-: Lat. super, supra'dan *üstü, üstünde, yukarısında* anlamına ön ek.

Ör.: supraventricularis (T. supraventriküler) < **supra-** + ventr- + -culum + -aris.

sur- (Fr. sur-, T. sür-): Lat. *super-* ön eki yerine bazı kelimelere üstünlük göstererek eklenen ön ek. Ör.: surrenalis (T. sürrenal) < **sur-** + ren- + -alis.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek. Ör.: synthesis (T. sentez) < **syn-** + -thesis.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde sym- şeklinde gelir.

Ör.: symptoma (T. semptom) < **syn-**= **sym-** + ptoma.

syn-: Yun. bu ön ek; *s* ile başlayan köklerin önünde sy- şeklinde gelir. Ör.: systolicus (T. sistolik) < **syn-**= **sy-** + stello + -ole + -icus.

tachy-: Yun. tachys'ten *çabuk, hızlı* anlamına ön ek. Ör.: tachyarrhythmia (T. taşiaritmi) < **tachy-** + a- + rhytmos + -ia.

tele-/ telo-: Yun. telos'tan *son, nihayet; uç nokta* anlamına ön ek. Ör.: atelectasis (T. atelektaz) < a- + **tele-/ telo-** + -ektasis + -asis.

terato-/ terat-: Yun. teras, teratos'tan *anomali, ucube* anlamına ön ek. Ör.: teratogenicitas (T. teratojenisite) < **terato-** + -gen + -icus + -itas.

tetan-: 1) *Tetanos* anlamına ön ek. 2) *Tetani* anlamına ön ek. Ör.: tetania (T. tetani) < **tetan-** + -ia.

thalass-: Yun. *deniz* anlamına ön ek. Ör.: thalassemia (T. talasemi) < **thalass-** + -emia.

thec-: Yun. *theke*, Lat. *theca*'dan *kabuk*, *kılıf*, *zar* anlamına ön ek. Ör.: intrathecalis (T. intratekal) < intra- + **thec-** + -alis.

therap-: Yun. *therapein*'den *tedavi* anlamına ön ek. Ör.: therapeuticus (T. terapötik) < **therap-** + eu- + icus.

thrombo-/ thromb-: Yun. *thrombos*'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek. Ör.: thrombolysis (T. tromboliz) < **thrombo-** + -lysis.

thyreo-/ thyro/ thyr-: Yun. *thyreos*'tan *kalkan*; *tiroit bezi* anlamına ön ek.

Ör.: thyroideus (T. tiroit) < **thyr-** + -oideus.

top-: Yun. *topos*'tan *yer*, *bölge* anlamına ön ek. Ör.: topicalis (T. topikal) < **top-** + -icus + -alis.

toxico-/ toxi-/ tox-: Yun. *toksik madde*; *zehir* anlamına ön ek. Ör.: toxicatio (T. toksikasyon) < **tox-** + -icatio.

tracheo-/ trachea-/ trache-: Yun. *trakea* (*soluk borusu*) anlamına ön ek.

Ör.: tracheitis (T. trakeit) < **trache-** + -itis.

trans-: Lat. *aracılığıyla*; *içinden geçerek*; *ötesinde* anlamlarına ön ek. Ör.: transfusio (T. transfüzyon) < **trans-** + fundere + -sio.

traumat-: Yun. *trauma*, *traumatosis*'tan *travma* anlamına ön ek. Ör.: traumaticus (T. travmatik) < **traumat-** + -icus.

tri-: Yun, Lat. *üç* anlamına ön ek. Ör.: trimestris (T. trimester) < **tri-** + mensis.

tricho-/ trich-: Yun. *thrix*, *trichos*'tan *kıl*, *saç* anlamına ön ek. Ör.: trichosis (T. trikoz) < **trich-** + -osis.

tubo-: Lat. *tubus*'tan *fallop tüpü* anlamına ön ek. Ör.: tuboovarianus (T. tuboovaryan) < **tubo-** + ovum + -arium + -aneus.

ultra-: Lat. *ötesi, ötesinde* anlamına ön ek. Ör.: ultravioleaceus (T. ultraviyole) < **ultra-** + viola + -aceus.

un-: Olumsuzluk belirten ön ek. Ör.: unstabilis (T. unstabil) < **un-** + stare + -bilis.

ureo-/ ure-: Yun., Lat. 1) *Üre* anlamına ön ek. 2) *İdrar* anlamına ön ek. Ör.: uricosuria (T. ürikozüri) < **ure-** + -icus + -osis + -uria.

urethr-: Yun. urethra'dan *üretre (idrar yolu)* anlamına ön ek. Ör.: urethralis (T. üretral) < **urethr-** + -alis.

urin-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan *idrar* anlamına ön ek. Ör.: urinarius (T. üriner) < **urin-** + -arius.

urono-/ uro-/ ur-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan 1) *İdrar* anlamına ön ek. 2) *Üriner sistem* anlamına ön ek. Ör.: urologia (T. üroloji) < **uro-** + -logia.

utero-/ uter-: Lat. uterus'tan *uterus (rahim)* anlamına ön ek. Ör.: uteronicum (T. uterotonik) < **utero-** + -ton + -icum.

vagino-/ vagin-: Lat. vagina'dan 1) *Vajina (döl yolu)* anlamına ön ek. 2) *Sarıcı tabaka (kılıf, kapsül)* anlamına ön ek. Ör.: vaginalis (T. vajinal) < **vagin-** + -alis.

varico-/ varic-: Lat. varix'ten *varis* anlamına ön ek. Ör.: varicosis (T. varikoz) < **varic-** + -osis.

vaso-/ vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek. Ör.: vasectomy (T. vazektomi) < **vas-** + -ectomy.

veno-/ veni-: Lat. vena'dan *ven (toplardamar)* anlamına ön ek. Ör.: venosus (T. venöz) < **veno-** + -osus.

ventr-: Lat. *karın* anlamına ön ek. Ör.: ventriculus (T. ventrikül) < **ventr-** + -culus.

vertebr-: Lat. vertebra'dan *omur* anlamına ön ek. Ör.: vertebralis (T. vertebral) < **vertebr-** + -alis.

vesiculo-: 1) *Kesecik* anlamına ön ek. 2) *Deride oluşan vezikül* anlamına ön ek.

Ör.: vesiculobullosus (T. vezikülobüllöz) < **vesiculo-** + bulla + -osus.

vit-: Lat. vita'dan *hayat* anlamına ön ek. Ör.: vitalis (T. vital) < **vit-** + -alis.

xero-/ xer-: Yun. xeros'tan *kuru* anlamına ön ek. Ör.: xerostomia (T. kserostomi) < **xero-** + -stom + -ia.

zygo-: Yun. zygon'dan *boyunduruk; birbirine bağlı, bitişik* anlamına ön ek.

Ör.: zygota (T. zigot) < **zygo-** + -cytus.

2.3.4.6.2. Son Ekler ve Birleşik Şekiller

Tıbbi terimlerin türetilmesinde önemli rol oynarlar. Ön ekler kadar bol çeşitlilik göstermeseler de, elde edilen sözcük sayısı çok daha fazladır. Ön eklerde olduğu gibi son ekler de *Latince kökenli son ekler* ve *Grekçe kökenli son ekler* şeklinde ikiye ayrılırlar. Kural olarak Latince'den gelen köklere Latince son ekler ve Grekçe'den gelenlere Grekçe son ekler getirilir. Ancak bu iki dilin uzun birlikteliği sonucu karma türetilmiş terimlere de rastlanır.¹⁴⁰ Son eklerin bir kısmını “birleşik sözcükler” şeklinde yorumlamak da mümkündür (-icatio, -argia, -iatria, -formis, -oideus, -pathia, -tomia vb.).¹⁴¹ İKK'deki terimlerde görülen son ekler, son eklerin anlam ve fonksiyonları ile İKK'de bu son eklerle türetilen kelime örnekleri aşağıda alfabe sırasına göre belirtilmiştir. Örnekler verilirken, kelimenin Lat. veya Yun., yay ayraç “()” içinde T. şekli belirtilmiş; “<” işaretinden sonra kelimeyi oluşturan parçalar ayrı ayrı gösterilerek, açıklanan son ek koyu puntıyla belirginleştirilmiştir. Kelimenin anlamına bu kısımda yer verilmeyip tüm ayrıntılar sözlük kısmında izah edilmiştir.

-acus/ -aca/ -acum (Fr. -aque, İng. -ac, T. -ak/ -ik/ -iyak): Yun. sıfatlarda kullanılan son ek. Ör.: cardiacus (T. kardiyak) < cardi- + **-acus**.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek. Ör.: analis (T. anal) < anus + **-alis**.

-algia (Fr. -algie, T. -alji): Yun. algos, algia'dan *ağrı* anlamına son ek. Ör.: myalgia (T. miyalji) < my- + **-algia**.

-ana/ -aena/ -ena: Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek. Ör.: hemikraena (T. migren) < hemi- + crani- + **-aena**.

-antia/ -entia (Fr., İng. -ance/ -ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir. Ör.: flatulencia (T. flatulans) < flare + -tus + **-entia**.

¹⁴⁰ Mesut, Recep; Tıbbi Latince Gramer ve Sözlük, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul 2007, s. 108.

¹⁴¹ Mesut, Recep; Tıbbi Latince Gramer ve Sözlük, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul 2007, s. 128.

-argia (T. -arji): Yun. *dönüşümsüz gidişat* anlamına son ek. Ör.: lethargia (T. letarji) < Lehte + **-argia**.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek. Ör.: glandularis (T. glandüler) < glandula + **-aris**.

-arium/ -orium (T. -aryum/ -oryum): Lat. belirli bir mekanı, işlemi veya muhafaza yerini ifade eden son ek. Ör.: ovarium (T. over) < ovum + **-arium**.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek. Ör.: coronarius (T. koroner) < corona + **-arius**.

-as/ -ias/ -es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

Ör.: hemorrhoides (T. hemoroit) < hemo- + -rrhea + -oideus + **-es**.

-atus/ -ata/ -atum (Fr. -e/ -é/ -ée): Lat. sıfatlarda biçimsel benzetme veya yapısal içerik anlatan son ek. Ör.: foliatus (T. foliat) < folium + **-atus**.

-az (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek. Ör.: proteinase (T. proteinaz) < proteuo- + -inum + **-ase**.

-bilis/ -bile (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek. Ör.: reversibilis (T. reversibl) < re- + versare + **-bilis**.

-biotic (Fr. -biotique, T.-biyotik): Yun. biotikos'tan *canlı organizmalara ait, canlı ile ilgili olan* anlamına son ek. Ör.: antibioticum (T. antibiyotik) < anti- + **-biotic**.

-blast/ -blastus: Yun. *tohum; henüz olgunlaşmamış genç hücre; ana hücre* anlamına son ek. Ör.: megaloblastus (T. megaloblast) < megal- + **-blast**.

-bra: Lat. herhangi bir eylem aracını ifade eden; anatomik yapıları adlandırılmasında kullanılan son ek. Ör.: vertebra (T. vertebra) < vertere + **-bra**.

-brum: Lat. nesnelerde benzerlik ifade eden son ek. Ör.: cerebrum (T. serebrum) < cereus + **-brum**.

-bula/ -cula/ -tula/ -ula/ -ola (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek. Ör.: particula (T. partikül) < pars/ partis + **-cula**.

-bulum/ -culum/ -ulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek. Ör.: coagulum (T. koagulum) < cogere + **-ulum**.

-chromia: Yun. chroma'dan *renk* anlamına ön ek. Ör.: hemochromia (T. hemokrom) < hemo- + **-chromia**.

-cid/ -cide: Lat. caedere'den *öldürmek* anlamına son ek. Ör.: amebicide (T. amebisit) < amoeba + **-cide**.

-cocc: Yun. kokkos'tan *yuvarlak bakteri; mikrop* anlamına son ek. Ör.: gonococcus (T. gonokok) < gon- + **-cocc**.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek. Ör.: tuberculum (T. tüberkül) < tuber + **-culum**.

-culus: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek. Ör.: folliculus (T. folikül) < follis + **-culus**.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek. Ör.: thrombocytus (T. trombosit) < thrombo- + **-cytus**.

-derm: Yun. derma'dan *deri* anlamına son ek. Ör.: pyodermia (T. piyoderma) < pyo- + **-derm** + -ia.

-dynam: Yun. dynamos'tan *kuvvet, kudret* anlamına son ek. Ör.: pharmacodynamicus (T. farmakodinamik) < pharmaco- + **-dynam** + -icus.

-ektazi(ya) (Yun., İng. -ectasia; Fr. -ectasie): Yun. ektasis'ten *genişlemesi* anlamına son ek. Ör.: bronchiectasia (T. bronşiektazi) < bronchi- + **-ectasia**.

-ektomi(a) (Yun. -ectomy, Fr. -ectomie, İng. -ectomy): Yun. ektome'den *ameliyatla çıkarma* anlamına son ek. Ör.: atherectomy (T. aterektomi) < athere + **-ectomy**.

-ema/ -yma (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek. Ör.: emphysema (T. amfizem) < en-= em- + physo + **-ema**.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

Ör.: leuc(a)emia (T. lösemi) < leuc- + **-emia**.

-era: Yun. sıfat veya isim kökenli kavramlarda benzerlik ifade eden son ek. Ör.: cholera (T. kolera) < chole- + **-era**.

-erna: Lat. işlevine bağlı bir mekanı veya yapıyı anlatan son ek. Ör.: caverna (T. kaverna) < cavus + **-erna**.

-emesis: Yun. emein'den *kusmak* anlamına son ek. Ör.: hematemesis (T. hematemez) < hemat- + **-emesis**.

-esthesia: Yun. aisthesis'ten *duyu*; *duyu alma* anlamına ön ek. Ör.: anesthesia (T. anestezi) < an- + **-esthesia** + -ia.

-eus/ -ea/ -eum/ -aneus/ -aceus: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek. Ör.: cutaneus (T. kutanöz) < cut- + **-aneus**.

-ferent: Lat. fero, ferentis'ten *taşıyıcı, iletici* anlamına son ek. Ör.: afferent (T. aferez) < ad-= af- + **-ferent**.

-formis (Fr. -forme, T. -form): Lat. forma'dan *şekil, biçim* anlamına son ek.

Ör.: multiformis (T. multiforme) < multi- + **-formis**.

-gen/ -genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

Ör.: apyrogen (T. apirojen) < a- + pyro- + **-gen**.

-genesis: Yun. gennao'dan *meydana gelme, oluşma* anlamına son ek.

Ör.: organogenesis (T. organogenez) < organo- + **-genesis**.

-gma/ -sma/ -ma: Yun. eski terimlerde korunabilmiş olan son ek. Ör.: aneurysma (T. anevrizma) < ana- + eury- + **-sma**.

-gno: Yun. gnosis, gignoska'dan *tanuma, bilme* anlamına son ek. Ör.: diagnosticus (T. diagnostik) < dia- + **-gno** + -icus.

-go: Lat. renk ve şekil benzerliği ifade eden son ek. Ör.: impetigo (T. impetigo) < in-= im- + petere + **-go**.

-grad: Lat. gradior'dan *derece; ilerleme, yürüme* anlamına son ek. Ör.: retrogradus (T. retrograd) < retro- + **-grad**.

-gram: Yun. *gramma*'dan *yazmak*, *kaydetmek* anlamına son ek. Ör.: *cardiogram* (kardiyogram) < *cardio-* + **-gram**.

-graph (T. -grafi): Yun. *grapho*'dan *yazma*, *çizme*, *kaydetme*, *resmini alma* anlamına ön ek. Ör.: *angiographia* (T. anjiyografi) < *angio-* + **-graph** + *-ia*.

-ia/ -ea (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek. Ör.: *arhythmia* (T. aritmi) < *a-* + *rhythmos* + **-ia**.

-ia/ -ria (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek. Ör.: *insomnia* (T. insomnia) < *in-* + *somnus* + **-ia**.

-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek. Ör.: *cholelithiasis* (T. kolelitiaz) < *chole-* + *lith-* + **-iasis**.

-iatria (T. -yatri): Yun. *iatros* (hekim)'tan *iyileştirme*; *tedavi etme yöntemi* anlamına son ek. Ör.: *geriatria* (T. geriatri) < *gero-* + **-iatria**.

-ica/ -tica (Fr. -ique, T. -ik): Yun. bilim, sanat, beceri alanı; rahatsızlık, yakınma belirten son ek. Ör.: *diaetetica* (T. diyetetik) < *diaeta* + **-tica**.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek. Ör.: *gastricus* (T. gastrik) < *gastr-* + **-icus**.

-ido: Lat. son ek. Ör.: *libido* (T. libido) < *libere* + **-ido**.

-idus/ ida/ -idum (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek. Ör.: *candidus* (T. kandidiyus) < *candere* + **-idus**.

-ilis/ -ile (Fr. -ile, T. -il): Lat. aidiyet ve eylem yeteneği belirten son ek. Ör.: *senilis* (T. senil) < *senium* + **-ilis**.

-ina (Fr. -ine, T. -in): Lat. meslek, sanat; ustalık eseri ürün; beceri ifade eden son ek. Ör.: *agnina* (T. anjina) < *angere* + **-ina**.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek. Ör.: adrenalinum (T. adrenalin) < ad- + ren- + -alis/ -ale + **-inum**.

-inus/ -ina/ -inum: Lat. canlı yaratıklara aidiyet belirten son ek. Ör.: uterinus (T. uterin) < uter- + **-inus**.

-ismus (T. -ism/ -izm): Lat. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

Ör.: hirsutismus (T. hirsutizm) < hirsutus + **-ismus**.

-ismus/ -smus/ -gmus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek. Ör.: thyroidismus (T. tiroidizm) < thyr- + -oideus + **-ismus**.

-ist: Lat. ista, Yun. istes'ten herhangi bir işin mensubunu; işi yapanı gösteren son ek.

Ör.: agonist/ agonistes (T. agonist) < agon/ agnos + **-ist**.

-itas/ -etas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek. Ör.: extremitas (T. ekstremité) < extremus + **-itas**.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. itis'ten *iltihap* anlamına son ek. Ör.: cellulitis (T. selülit) < cell- + -ula + **-itis**.

-ium/ -eum: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek. Ör.: pericardium (T. perikart) < peri- + cardi- + **-ium**.

-ium/ itium: Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek. Ör.: delirium (T. deliryum) < delirare + **-ium**.

-ius: Lat. son ek. Ör.: anaerobius (T. anaerob) < an- + aero-/ aer- + bio- + **-ius**.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek. Ör.: tussivum (T. tüsif) < tussis + **-ivus**.

-later: Lat. latus, later'den *yan; yan taraf* anlamına son ek. Ör.: collateralis (T. kollateral) < co-= col- + **-later** + -alis.

-liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek. Ör.: hemolysis (T. hemoliz) < hemo- + **-lysis**.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici. Ör.: hemolyticus (T. hemolitik) < hemo- + **-lytic** + icus.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek. Ör.: pharmacologia (T. farmakoloji) < pharmaco- + **-logia**.

-mania (Fr. -manie, T. -mani): Yun. *psikiyatrik hastalık; fikir saplantısı; tutku* anlamına son ek. Ör.: hypomania (T. hipomani) < hypo- + **-mania**.

-men: Lat. işlem sonucunu içeren yapı için kullanılan son ek. Ör.: abdomen (T. abdomen) < abdere + **-men**.

-ment: Lat. mens, mentis'ten *akıl* anlamına son ek. Ör.: dementia (T. demans) < de- + **-ment** + -ia.

-mentum/ -entum (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek. Ör.: pigmentum (T. pigment) < pingere + **-mentum**.

-metr: Yun. metron'dan *ölçme* anlamına son ek. Ör.: stereometria (stereometri) < stereo- + **-metr** + -ia.

-oid: *Benzer, gibi* anlamına son ek. Ör.: corticoid (T. kortikoid) < cortic- + **-oid**.

-oideus/ -oidea/ -oideum (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek. Ör.: thyroideus (T. tiroit) < thyr- + **-oideus**.

-oidum (T. -oid/ -oit): Yun. *benzer, gibi* anlamına son ek. Ör.: amyloidum (T. amiloid) < amyl- + **-oidum**.

-om(a) (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek. Ör.: adenoma (T. adenom) < aden- + **-oma**.

-ole/ -one/ -ope: Yun. fizyolojik ve patolojik olgular için kullanılan son ek.

Ör.: diastole (T. diyastol) < dia- + stello + **-ole**.

-onum (T. -on): Yun. yapı, şekil, birim belirtmede kullanılan son ek. Ör.: neuronum (T. nöron) < neur- + **-onum**.

-opia: Yun. ops, opao'dan *görme* anlamına son ek. Ör.: amblyopia (T. ambliyopiya) < ambly- + **-opia**.

-opsia: Yun. opsis'ten *görme* anlamına son ek. Ör.: biopsia (T. biyopsi) < bio- + **-opsia**.

-or/ -tor/ -sor/ -xor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek. Ör.: tremor (T. tremor) < tremere + **-or**.

-orchi: Yun. orchis'ten *testis (erkek cinsiyet bezi)* anlamına ön ek. Ör.: cryptorchismus (T. kriptorşizm) < crypt- + **-orchi** + -ismus.

-orius/ -oria/ -orium (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek. Ör.: respiratorius (T. respiratuar) < re- + spirare + **-orius**.

-os: Yun. son ek. Ör.: baseos (T. baz) < base + **-os**.

-osa (Fr. -ose, T. -oz): Lat. sakarid grubu karbonhidratlar için kullanılan kimyasal madde son eki. Ör.: glycosa (T. glikoz) < glyco- + **-osa**.

-osus/ -osa/ -osum (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek. Ör.: mucosa (T. mukoza) < mucus + **-osa**.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek. Ör.: fibrosis (T. fibrozis) < fibro- + **-osis**.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek. Ör.: psychopathia (T. psikopati) < psycho- + **-pathia** (pathos + -ia).

-pedi/ -ped: 1) Yun. paedi'den *çocuk* anlamına ön ek. 2) Lat. pedis'ten *ayak* anlamına ön ek. Ör.: orthopaedicus (T. ortopedik) < ortho- + **-ped** + -icus.

-penia: Yun. penomai'den *azlık, eksiklik* anlamına son ek. Ör.: granulocytopenia (T. granülositopeni) < gran- + -ulum + cyto- + **-penia**.

-phag (T. -faj): Yun. phagein'den *yeme, yutma* anlamına son ek.

Ör.: odynophagia (T. odinofaji) < odyno- + **-phag** + -ia.

-phil: Yun. phileō, philos'tan *sevmek* anlamına ön ek. Ör.: eosinophil (T. eozinofil) < eosinum + **-phil**.

-phobia: Yun. phobia, phobos'tan *korkma, korku* anlamına ön ek. Ör.: photophobia (T. fotofobi) < photo- + **-phobia**.

-phren: Yun. phrene'den *akıl, zihin* anlamına ön ek. Ör.: schizophrenia (şizofreni) < schizo- + **-phren** + -ia.

-pher: Yun. phero, pherein'den *taşımak; üzerine yüklemek* anlamına son ek.

Ör.: peripheria (T. perifer) < peri- + **-pher** + -ia.

-plasia: Yun. sayica artma; çoğalma anlamına son ek. Ör.: hyperplasia (T. hiperplazi) < hyper- + **-plasia**.

-plasia: Yun. plassein'den *oluşma, oluşum, gelişim* anlamına son ek. Ör.: hypoplasia (T. hipoplazi) < hypo- + **-plasia**.

-plast: Yun. plastos'tan *oluşma, oluşum; meydana getirme* anlamına son ek.

Ör.: aplasticus (T. applastik) < a- + **-plast** + -icus.

-plastia: Yun. plassein'den *herhangi bir şekil bozukluğunu ameliyatla düzeltme* anlamına son ek. Ör.: angioplastia (T. anjiyoplasti) < angio- + **-plastia**.

-plegia/ -pleg: Yun. plege'den *felç* anlamına son ek. Ör.: hemiplegia (T. hemipleji) < hemi- + **-plegia**.

-pnoea/ -pnea: Yun. pnoia'dan *solunum* anlamına son ek. Ör.: hyperpn(o)ea (T. hiperpne) < hyper- + -pn(o)ea.

-poiez(is)/ -poez (Yun., Lat., İng. -poiesis; Fr. -poése): Yun. poiesis'ten *oluşma; meydana gelme* anlamına son ek. Ör.: hematopoiesis (T. hematopoez) < hemato- +

-poiesis.

-rrhagia (Fr. -rrhagie, T. -raji): Yun. aşırı akış; çatlama, yarıлма anlamına son ek.

Ör.: hemorrhagia (T. hemoraji) < hemo- + **-rrhagia**.

-rrhea: Yun. rheo'dan *akma, akıntı* anlamına son ek. Ör.: diarrh(o)ea (T. diyare) < dia- + **-rrhea**.

-scopa (Fr. -scope): Yun. skopeo'dan *muayenede kullanılan alet* anlamına son ek.

Ör.: microscopa (T. mikroskop) < micro- + **-scopa**.

-scopia (Fr. -scopie): Yun. skopeo'dan *görmek, bakmak; muayene etmek* anlamına son ek. Ör.: endoscopia (T. endoskopi) < endo- + **-scopia**.

-sia/ -esis (Fr. -sie, T. -zi/ -si): *Hal, durum, vaziyet* anlamına son ek. Ör.: paresis (T. parezi) < par- + **-esis**.

-sis: *Hâl, durum, vaziyet* anlamına son ek. Ör.: stasis (T. staz) < stare + **-sis**.

-spasm: Yun. spao, spas'tan *spazm (ani kas kasılması); kasılma, büzülme* anlamına son ek. Ör.: angiospasmus (T. anjiyospazm) < angio- + **-spasm**.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek. Ör.: cholestasis (T. kolestaz) < chole- + **-stasis**.

-sterol: Yun. stereos'tan *katı*, Yun. oleum'dan *yağ* kelimelerinin birleşiminden *yağ özelliği gösteren alkol* anlamına son ek. Ör.: cholesterol (T. kolesterol) < chole- +

-sterol.

-stomi (Yun. -stomia, Fr. -stomie, İng. -stomy): *İki şey arasında ameliyatla geçit oluşturma* anlamına son ek. Ör.: ileostomia (T. ileostomi) < ileo- + **-stomia**.

-tact: Lat. tactus'tan *dokunma, temas* anlamına son ek. Ör.: contactus (T. kontakt) < co- = con- + **-tact**.

-taxis: Yun. taxis'ten *nizam, düzen; yönelim* anlamına son ek. Ör.: ataxia (T. ataksi) < a- + **-taxis** + ia.

-ter/ -er: Yun. beceri, ustalık gereci veya meslek erbabı için kullanılan son ek.

Ör.: catheter (T. kateter) < kathiemi + **-ter**.

-therm: Yun. therme'den *ısı, sıcaklık* anlamına son ek. Ör.: hyperthermia (T. hipertermi) < hyper- + **-therm** + -ia.

-thesis: Yun. yerleştirme, koyma; konu, düşünce anlamına son ek. Ör.: diathesis (T. diyatez) < dia- + **-thesis**.

-tio/ -sio/ -xio/ -icatio/ -isatio/ -ficatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek. Ör.: indicatio (T. endikasyon) < in- + dicere + **-tio**.

-toc: Yun. tokos'tan *çocuk doğumu* anlamına son ek. Ör.: oxytocicus/ oxytocicum (T. oksitosik) < oxy- + **-toc** + -icus/ -icum.

-tomi(a) (Yun., İng. -tomia; Fr. -tomie): Yun. temnein'den *kesit yapma; kesme* anlamına son ek. Ör.: anatomia (T. anatomi) < ana- + **-tomi**a (temnein + ia).

-tono/ -ton: Yun. tonos'tan *gerginlik* anlamına son ek. Ör.: atonia (T. atoni) < a- + **-ton** + -ia.

-trix (T. -triks): Lat. dişil cinsten eylem öznesini gösteren son ek. Ör.: obstetrix (T. obstetrik) < ob- + stare + **-trix**.

-trop: Yun. trepo, trop'tan 1) *Uyarıya yönelen veya uzaklaşan* anlamına son ek. 2) *Uyarıcı, kamçılayıcı* anlamına son ek. Ör.: gonadotrop(h)icus (T. gonadotropik) < gon- + **-trop** + -icus.

-troph: Yun. trophein'den *beslenme* anlamına son ek. Ör.: hypertrophia (T. hipertrofi) < hyper- + **-troph** + -ia.

-tum/ -etum/ -itum/ -idum: Lat. işlem sonucu elde edilen ürün için kullanılan son ek.

Ör.: ex(s)udatum (T. eksüda) < ex- + sudare + **-tum**.

-tura/ -sura/ -xura/ -ura (T. -tür/ -sür/ -ür): Lat. bir eylem sonucu ortaya çıkan olguları belirtmede kullanılan son ek. Ör.: sutura (T. sütür) < suere + **-tura**.

-tus/ -sus/ -xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek. Ör.: infarctus (T. enfarktüs) < in- + farcire + **-tus**.

-typ: Yun. typus, typto'dan *örnek* anlamına son ek. Ör.: atypicus (T. atipik) < a- + **-typ** + -icus.

-typho: Yun. typhos'tan *ateş ve dalgınlık ile karakterize tablo; tifo, tifüs* anlamına son ek. Ör.: paratypho (T. paratifo) < para- + **-typho**.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek. Ör.: anuria (T. anüri) < an- + **-uria**.

-zyme: Yun. zyme'den *maya* anlamına son ek. Ör.: enzyme (T. enzim) < en- + **-zyme**.

2.3.4.7. Sözlük

İKK’de geçen ve halkın anlaması gereken “endikasyonları, kontrendikasyonları, uyarılar/ önlemler, yan etkiler/ advers etkiler, ilaç etkileşimleri, kullanım şekli ve dozu, doz aşımı ve tedavisi” başlıklarının içerdiği kelimelerden, halkın anlamakta zorlanacakları, bu kısımda tek tek ele alınmıştır. Kelimelerin İKK’de kaç defa geçtikleri yay ayrıç “()” içinde belirtilmiştir. Ardından kelimenin hangi dilden geldiği, hangi dil vasıtasıyla Türkçeye geçtiği, kelime türü, anlamı, köşeli ayrıç “[]” içinde kelimenin geldiği dildeki anlamsal veya fonksiyonel karşılığı ile kelimelerin etimolojisi bu kısımda gösterilmiştir. Etimoloji (köken bilimi), kelime köklerini ve bu köklerden türetilen kelimeleri inceleyen bilim dalıdır. Bir dili oluşturan kelimelerin parçalarını bilmek, kelimenin bütününe anlamlandırmayı kolaylaştırır. Tıp terminolojisini oluşturan ön ekler ve son ekler ile bunların anlamlarını bilmek de, kelimelerin anlamsal karşılığının kolaylıkla bulunabilmesi demektir. Bu kısımda kelimelerin etimolojisine değinilme sebebi bu anlayışa dayanmaktadır.

Sözlükte, Türkçe olmasına rağmen terminolojik kavramları karşıladığı, bu sebeple de anlaşılamadığı için alınan bazı kelimer de vardır. Örneğin *yarılanma ömrü/ süresi, yarı ömrü, tersinir* gibi.

Sözlükte, özel adların ilk harfleri büyük yazılmıştır. Kelime açıklamalarının sonuna, kelimelerin Türkçedeki yazılış veya okunuş şekilleri konulmuştur. Farklı yazımlardan birine “bk.” diyerek gönderme yapıldığı gibi aynı anlama gelen kelimeler karşılıklı göndermelerle izah edilmiştir. Bazı Türkçe eklere, *-lar, -dır* gibi yer verilerek İKK’de geçtiği şekilde alınmış; ancak bunlar, yay ayrıç “()” içinde ve açık renkle yazılarak kelimenin aslından ayırt edilmiş, yine aynı yöntemle de açıklanmıştır. Bu kısımdaki sözcükler, İKK’lerde 9242 kez geçmektedir.

abdominal (19)	abdominalis Lat., abdominal Fr. sf.: Karınla ilgili; karna ait.
	abdomen Lat. is.: Karın.
	abdere Lat. f.: Barındırmak, saklamak.
	-men: Lat. işlem sonucunu içeren yapı için kullanılan son ek.
	-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

- abortus(1)** **abortus** Lat. is.: 1) Yavrunun yaşayabilecek hâle gelmeden doğması; düşük. 2) Düşük olayı ile uterus dışına atılan embriyo.
- aboriri** Lat. f.: Batmak, sönmek, ölmek.
- tus:** Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- abse(16)** bk.apse.
- absorbe(2)** **absorbé** Fr. is.: 1) Emme. 2) İçine çekme; soğurma.
- absorber** Fr. f.: 1) Emmek. 2) İçine çekmek; soğurmak.
- T. absorbe etmek.
- ab-:** Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.
- sorbere** Lat. f.: Emmek; içine çekmek; soğurmak.
- absorbsiyon(9)** **absorptio** Lat., **absorbition** İng. is.: 1) Bir maddenin diğer bir maddeyi içine çekmesi; emme. 2) Gıdaların emilmesi. 3) İltihabın vücut tarafından emilmesi; iltihabın ortadan kaldırılması.
- absorb** İng. f.: Emmek; içine çekmek. T. absorbe etmek.
- ab-:** Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.
- sorbere** Lat. f.: Emmek; içine çekmek; soğurmak.
- tio** (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- absorpsiyon(11)** **absorptio** Lat., **absorption** Fr. is.: 1) Bir maddenin diğer bir maddeyi içine çekmesi; emme. 2) Gıdaların emilmesi. 3) İltihabın vücut tarafından emilmesi; iltihabın ortadan kaldırılması.
- absorber** Fr. f.: Emmek; içine çekmek. T. absorbe etmek.
- ab-:** Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.
- sorbere** Lat. f.: Emmek; içine çekmek; soğurmak.
- tio** (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

abstinan sendromu(1) **abstinence syndrome** İng. is.: Alışkanlık hâline gelen bir ilacın ani kesilmesine bağlı huzursuzluk ve diğer bazı psişik belirtilerin eşlik ettiği durum.

abstinentia Lat.; **abstinence** İng., Fr. is.: Belli bir şeyden (yiyecek, içecek, cinsel temas) iradesi ile sakınma; perhiz.

ab-: Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.

ab-: Lat. bu ön ek; *c, t* ile başlayan köklerin önünde **abs-**, *s* ile başlayanlarda ise *a-* şeklinde gelir.

tenere Lat. f.: Tutmak, zaptetmek.

-entia (Fr., İng. *-ance/-ence*; T. *-ans*): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

abzorbsiyon(1) bk.absorpsiyon.

Addison hastalığı(1) **Addison's disease** İng. is.: Böbrek üstü bezi korteks (dış tabaka)indeki yetersizlik sonucu meydana gelen ağır hastalık [Thomas Addison, İngiliz doktor, 1793-1860].

additif(1) **additivus/ additivum** Lat., **additif** Fr. sf., is.: Katılacak, eklenecek.; katılacak şey; ek.

addere Lat. is.: Katmak; ilave etmek.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

dare Lat. f.: Vermek, başışlamak; neden olmak.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

adenom(1) **adenoma** Yun., İng.; **adénome** Fr. is.: Bez epitelinden gelişen iyi huylu tümör; bez dokusu uru.

adeno-/ aden-: Yun. *bez; salgı bezi* anlamına ön ek.

-om(a) (Yun., İng. *-oma*; Fr. *-ome*): Yun. *oma*, onkoma'dan *ur* anlamına son ek.

Adisson hastalığı(1) bk.Addison hastalığı.

- adneksit(2)** **adnexitis** Lat. is.: Hanımlardaki over (yumurtalık) ve ona bağlı tuba uterina (tüpler)nın beraber iltihabı.
- adnexa** Lat. is.: İlave parçalar; ek kısımlar; bir organa bağlı yardımcı kısım veya oluşumlar; adneksa.
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
- nectere** Lat. f.: Bağlamak, tutturmak, birleştirmek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- adolesan(lar)(5)** **adolescentia** Lat.; **adolescence** İng., Fr. is.: Büluğ çağı başlangıcından erişkin çağa kadar (13-18 yaş arası) uzanan ferdin fiziksel ve cinsel gelişimiyle belirgin devre; ergenlik devresi.
- adolescens** Lat. is.: Büluğ çağına erme; gelişip büyüme.
- entia** (Fr., İng. -ance/ -ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
- adolesan(s)(1)** bk.adolesan(lar).
- adrenal(1)** **adrenalis** Lat. zf.,is.: 1) Böbreğin yakınında. 2) Böbrek üstü bezi.
- adreno/ adren-:** Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek.
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
- ren-:** Lat. *böbrek* anlamına ön ek.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- adrenalin(54)** **adrenalinum** Lat., **adrénaline** Fr. is.: Böbrek üstü bezinin etkin salgısı (Damarları daraltma, kanamaları önlemede etkilidir.).
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
- renalis** Lat., **rénal** Fr. sf.: Böbrekler ile ilgili; renal.
- ren-:** Lat. *böbrek* anlamına ön ek.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- inum** (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

- adrenerjik(9)** **adrenergicus** Lat., **adrenergic** İng. sf.: Adrenalin gibi etki gösteren; uçlarında adrenalin'e benzer madde açığa çıkan.
- adreno/ adren-:** Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek.
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
- ren-:** Lat. *böbrek* anlamına ön ek.
- erg-:** Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- adrenokortikal(1)** **adrenocorticalis** Lat., **adrenocortical** Fr. sf.: Böbrek üstü bezi korteksi veya onun salgıladığı hormonlarla ilgili.
- adreno/ adren-:** Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek.
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
- ren-:** Lat. *böbrek* anlamına ön ek.
- corticalis** Lat., **cortical** Fr. sf.: Korteks ile ilgili; kortekse ait; kortikal.
- cortex** Lat. is.: 1) Bir organın dış tabakası; kabuk. 2) Beyin zarı. T. korteks.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- adrenolitik(1)** **adrenolyticum** Lat., **adrenolytique** Fr. sf.: Adrenalin salgılanmasını veya adrenalinin etki etmesini engelleyen.
- adreno:** Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek.
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
- ren-:** Lat. *böbrek* anlamına ön ek.
- lytic** (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici, tahrip edici.
- icum** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.
- adrenoreseptör(1)** **adrenoreceptor** Lat., **adrenorécepteur** Fr. is.: Adrenalin'e duyarlı reseptör, algıç; adrenerjik reseptör.

adreno-: Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ren-: Lat. *böbrek* anlamına ön ek.

receptor Lat., **récepteur** Fr. is.: 1) Hissi sinirin uyarları alan ucu; duyuları alan sinir. 2) Hücrede toksin vb. yabancı unsurlarla birleşme gücü taşıyan atom grubu. T. reseptör.

recipere Lat. f.: Almak; kabul etmek.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.

ceptor Lat., **cepteur** Fr. is.: 1) Dış uyarıyı alan hassas sinir ucu. 2) Enfeksiyon etkenine karşı gelişen ve onunla birleşme yeteneğine sahip bağışıklık cisimciği; antikor. T. septör.

ceps Lat. is.: Baş; başlangıç; seps.

-tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

advers(98)

adversus Lat. e. “karşısında; -e karşı”; **adverse** Fr., İng. sf.: Zıt, ters, karşı, aksi; olumsuz.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

versus Lat. e., sf.: (bir yere) doğru; dönmüş.

versare Lat. f.: Dönmek, eğilmek.

-sus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

aerosol(2)

aerosol İng. is.: Sprey türü; aletle çevreye fışkırtıldığında havada küçük zerrelere halinde dağılan ilaçlı madde eriyiği.

aero-/ aer-: Yun. aer’den *hava; hava ile ilgili* anlamına ön ek.

sol Lat. is.: Güneş.

afarez(1)

bk.aferez.

aferez(2)

afferens/ afferent Lat. sf.: Çevreden merkeze ileten, getiren.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**af-**).

ferre Lat. f.: Getirmek, taşımak.

-ferent: Lat. fero, ferentis'ten *taşıyıcı, iletici* anlamına son ek.

affektif(1)

affectivus Lat., **affectif** Fr. sf.: Hissî, duygulu, duygusal.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**af-**); *d* ünsüzü köklerin ilk ünsüzünü taklit eder ve “çift ünsüzler” ortaya çıkar (**aff-**).

feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

-ivus (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

aggregasyon(1)

bk.agregasyon.

agonist(5)

agonist/ agonistes Yun. sf.: Çalışan; mücadele eden; belli bir işi yapan; aynı etkiyi gösteren [savaşçı].

agon/ agonos Yun. is.: Çalışma, çabalama.

agonia Yun. is.: Mücadele; ölümle pençeleşme.

-ist: Lat. ista, Yun. istes'ten herhangi bir işin mensubunu; işi yaparı gösteren son ek.

agranülositoz(9)

agranulocytosis Lat., **agranulocytose** Fr. is.: Kanda granülosit sayısının ileri derecede azalmasıyla belirgin klinik tablo.

a-: Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.

granulocytosis Lat., **granulocytose** Fr. is.: Kanda granülosit sayısının ileri derecede artmasıyla belirgin klinik tablo; granülositoz.

granulocytus Lat., **granulocyte** Fr. sf.: Tanecikli; granüllü lökosit (tanecikli akyuvar); granülosit.

granulum Lat., **granule** Fr. is.: Tanecik; granül.

gran-: Lat. granum'dan *tane*, *tanecik* anlamına ön ek.

-ulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

cytosis Yun., **cytose** Fr. is.: Hücre artımı; sitoz.

cyto-: Yun. kytos'tan *hücre* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

agregasyon(4)

aggregatio Lat., **aggregation** İng. is.: Toplanma, kümeleşme, yığılma; bir araya gelme.

aggrex Lat. is.: Toplanma.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**ag-**); *d* ünsüzü köklerin ilk ünsüzünü taklit eder ve “çift ünsüzler” ortaya çıkar (**agg-**).

grex Lat. is.: Sürü, küme.

aggregare Lat., **aggregate** İng. f.: Toplanmak, kümelenmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

ajan(67)

Lat. **agent** Fr. is.: İstenilen etkiyi yaratma gücü taşıyan madde veya ilaç; bir sonucu yaratan etken.

ajitasyon(15)

agitatio Lat., **agitation** Fr. is.: 1) Ruhsal gerilim içinde durmaksızın hareket etme hâli. 2) Titreme, sarsılma; silkinme.

agit   Fr. sf.: Heyecanlı, tedirgin, huzursuz; ajite.

agitare Lat., **agiter** Fr. f.: 1) Sallamak. 2) Çalkalamak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

akalazya(1)	achalasia Yun.. is.: Herhangi bir sfinkter (büzücü kas)in gerektiği şekilde gevşememesi. a-: Yun. <i>yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız</i> anlamına ön ek. chaliasia Yun.. is.: Gevşeme; kalazya.
akathisia(2)	bk.akatizi.
akatizi(2)	akathisie/ acathésie Fr. is.: Oturamayıp devamlı hareket etme, sıkıntı ve huzursuzlukla belirgin ruhsal bozukluk.
akne(4)	acné Fr. is.: Yağ bezlerinin deri üzerinde oluşturduğu iltihaplı sivilce.
akne vulgaris(1)	acne vulgaris Lat. is.: Ergenlik sivilcesi. acné Fr. is.: Yağ bezlerinin deri üzerinde oluşturduğu iltihaplı sivilce; akne. vulgaris Lat. sf., is.: 1) Bayağı, adi. 2) Ergenlik. vulgus Lat. is.: Güruh, kalabalık. -aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
akomodasyon(2)	accomodatio Lat., accommodation Fr. is.: Uyum; gözün bakılan eşyanın uzak veya yakınlığına, ışık durumuna göre kendini ayarlaması. ad-: Lat. <i>-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma</i> anlamına ön ek. ad-: Lat. bu ön ekte bulunan <i>d</i> harfi; <i>c, f, g, p, t, r</i> ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (ac-). co-: Lat. <i>ile, beraber, birlikte</i> anlamına ön ek. co-: Lat. bu ön ek; <i>o</i> ile başlayan köklerin önünde <i>co-</i>, <i>b, m, p</i> önünde com-, <i>c, g, f, j, s, t, v</i> önünde <i>con-</i>, <i>l</i> önünde <i>col-</i>, <i>r</i> önünde <i>cor-</i> şeklinde gelir. moderari Lat. f.: Ayarlamak, yönetmek; yol göstermek.

- aktivasyon(2)** **activatio** Lat., **activation** Fr. is.: 1) Harekete geçirme; etkin hâle koyma; hareketlendirme. 2) Uyarma; hücre bölünmesini veya beyinin çalışmasını uyarma. 3) Radyoaktif hâle getirme.
- activer** Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.
- agere** Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.
- ivus/ -iva/ -ivum** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- aktive(5)** **activus** Lat., **actif** Fr. sf.: 1) Hareketli, etkin, aktif. 2) Etkili.
- activer** Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.
- agere** Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.
- ivus** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- akut(111)** **acutus** Lat., **acute** İng. sf.: 1) Keskin, hızlı, ivergen. 2) Aniden şiddetli belirtilerle başlayan fakat kısa seyir izleyen (hastalık).
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
- ad-:** Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**ac-**).
- cutere** Lat. is.: Üzerine vurmak.
- tus:** Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- akut bronşit(1)** **acute bronchitis** İng. is.: Bronşların öksürük ve cerahatli balgam çıkışıyla belirgin akut iltihabı.
- acutus** Lat., **acute** İng. sf.: 1) Hızlı, ivergen. 2) Aniden şiddetli belirtilerle başlayan fakat kısa seyir izleyen (hastalık). T. akut.
- ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**ac-**).

cutere Lat. is.: Üzerine vurmak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

bronchitis Yun., **bronchite** Fr. is.: Bronş mukozasının iltihabı.

bronch-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu*; *bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

albuminüri(1)

bk.albüminüri.

albüminüri(1)

albuminuria Lat., **albuminurie** Fr.is.: İdrarda albümin bulunuşu.

albuminum Lat., **albumine** Fr. is.: Hayvansal dokularda ve çeşitli besin maddelerinde bulunan beyaza yakın protein; albümin.

album Lat. sf.: Beyaz, ak.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

aldosteron(1)

aldostérone Fr. is.: Böbrek üstü bezi korteks (dış tabaka)inden salgılanan bir hormon.

alerjen(2)

allergéne Fr. is.: Alerji yaratan etken; kişide aşırı duyarlığa sebep olan herhangi bir madde (ilaç, gıda maddesi, koku vs.).

allergia Yun., **allergie** Fr. is.: Vücudun bazı alerjenlere karşı

-doğuştan veya sonradan oluşan- aşırı hassasiyeti; alerji.

all-: Yun. allos'tan *başka, diğer* anlamına ön ek.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

alerjenisite(1)

allergenicitas Yun., **allergenicity** İng. is.: Alerji meydana getirebilme niteliği.

allergia Yun., **allergie** Fr. is.: Vücudun bazı alerjenlere karşı

-doğuştan veya sonradan oluşan- aşırı hassasiyeti; alerji.

all-: Yun. allos'tan *başka, diğer* anlamına ön ek.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

alfa(7)

alpha Yun. is.: 1) Yun. alfabesinin ilk harfi olup, bilim dilinde *ilk, birinci* anlamında kullanılır. 2) Radyoaktif maddenin çıkardığı ışın tiplerinden biri; alfa ışını.

alfa-adrenerjik(2)

Alfa reseptörleri üzerinden etki eden adrenerjik madde.

alpha Yun. is.: 1) Yun. alfabesinin ilk harfi olup, bilim dilinde *ilk, birinci* anlamında kullanılır. 2) Radyoaktif maddenin çıkardığı ışın tiplerinden biri; alfa ışını. T. alfa.

adrenergicus Lat., **adrenergic** İng. sf.: Adrenalin gibi etki gösteren; uçlarında adrenalin'e benzer madde açığa çıkan; adrenerjik.

adreno/ adren-: Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ren-: Lat. *böbrek* anlamına ön ek.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

alfa-bloker(1)

Alfa reseptörleri üzerinden bloke eden (madde).

alpha Yun. is.: 1) Yun. alfabesinin ilk harfi olup, bilim dilinde *ilk, birinci* anlamında kullanılır. 2) Radyoaktif maddenin çıkardığı ışın tiplerinden biri; alfa ışını. T. alfa.

bloquer Fr. is.: Tıkayıcı; bloker.

alfa-blokör(1) bk.alfa-bloker.

α-blokör(3) bk.alfa-bloker.

alkalinizasyon(1) **alcalinisation** Fr. is.: Kalevîleştirme, alkalileştirme.

al-gili Ar., **alcalin** Fr. is., sf.: 1) Kalevî ilaç; alkali. 2) Alkalik; antiasit.

alcaliniser Fr. f.: Kalevîleştirmek, alkalileştirmek.

-tio (Fr., İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

alkaloz(1) **alcalose** Fr. is.: Alkalileşme, tuzullanım; alkali fazlalığı.

al-gili Ar., **alcali** Fr. is.: Alkali metallerin hidroksitleriyle amonyum hidroksitin genel adı; alkali.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

alkolik siroz(1) **alcoholic cirrhosis** İng. is.: Kronik alkolizm sonucu oluşan siroz.

alcoholic Fr. sf.: Alkollü içkilere aşırı düşkün (kimse); alkolik.

el-küûl/ al-cool Ar., **alcohol** Fr. is.: Alkol.

cirrhosis Yun., **cirrrose** Fr. is.: Karaciğerin büyümesi veya körelmesi, sertleşip sarı renk alması vs. ile belirgin hastalık; siroz.

cirrhosis Yun. is.: Kehribar; koyu sarı.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

allerjen(4) bk.alerjen.

alopeci(4) **alopecia** Yun., **alopécia** Fr. is.: Saç dökülmesi; kellik [tilki gibi].

alopex Yun. is.: Tilki.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

alveolar(1)

alveolaris Lat., **alvéolaire** Fr. sf.: Alveolus'a ait; onunla ilgili.

alveolus Lat., **alvéole** Fr. is.: 1) Küçük bir kese veya kese şeklinde genişleme gösteren herhangi bir oluşum. 2) Diş yuvası. 3) Akciğer hava keseciği. 4) Bez alveolü. T. alveol.

alveol-: Lat. alveolus'tan *küçük kese, küçük boşluk* anlamına ön ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

alveolit(1)

alveolitis Lat., **alvéolite** Fr. is.: Alveol iltihabı.

alveolo-/ alveol-: Lat. alveolus'tan *küçük kese, küçük boşluk* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

Alzheimer hastalığı(1) **Alzheimer's disease** İng. is.: Yaşlılık öncesi bunama.

ambliyopiya(1)

amblyopia Yun. is.: Görme bulanıklığı; yetersiz görme duyusu. T. ambliyopi.

ambly-: Yun. amblys'tan *bulanık, yetersiz* anlamına ön ek.

-opia: Yun. ops, opao'dan *görme* anlamına son ek.

amebik(3)

amoebicus Yun, **amoebic** İng. sf.: 1) Amiplerle ilgili. 2) Amiplerin sebep olduğu.

amoeba Yun., **amoeba** İng., **amibe** Fr. is.: Ameba cinsi tek hücreli parazit; amip; ameba.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

amebiozis(1)

bk.amebiyaz.

amebisit(1)

amebicide İng. sf.: Amipleri öldüren.

amoeba Yun., **amoeba** İng., **amibe** Fr. is.: Ameba cinsi tek hücreli parazit; amip; ameba.

- cid/ -cide:** Lat. caedere'den *öldürmek* anlamına son ek.
- amebiyaz(4)** **amebiosis/ amoebiasis** Yun., **amibiase** Fr. is.: Ameba cinsi parazitlerin meydana getirdiği enfeksiyon; bulaşıcı amip hastalığı.
- amoeba** Yun., **amoeba** İng., **amibe** Fr. is.: Ameba cinsi tek hücreli parazit; amip; ameba.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
- iasis** (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- amenore(4)** **amenorrhoea** Yun., **aménorrhée** Fr. is.: Âdet (aybaşı) yokluğu; âdet kanamasının kesilmesi.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- meno-:** Yun. men “ay” sözcüğünden *âdet kanaması* anlamına ön ek.
- rrhea:** Yun. rheo' dan *akma, akıntı* anlamına son ek.
- amfizem(3)** **emphysema** Yun., **emphyséme** Fr. is.: 1) Dokunun hava veya gaz toplanması sonucu aşırı şişme göstermesi. 2) Akciğer amfizemi.
- en-:** Yun. *iç, içte, içinde* anlamına ön ek.
- en-:** Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.
- physo** Yun. f.: Üflemek, şişirmek.
- ema** (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.
- amiloidoz(1)** **amyloidosis** Yun., **amyloidose** Fr. is.: Çeşitli organ ve dokularda ‘amiloid’ adı verilen protein bileşiğinin toplanmasıyla oluşan metabolik hastalık.
- amyloidum** Yun. is.: Nişasta benzeri madde; amiloid.
- amyl-:** Yun. amylon' dan *nişasta* anlamına ön ek.

-oidum (T. -oid/ -oit): Yun. *benzer, gibi* anlamına son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

amilorid(1)

amyloidum Yun., **amyloid** İng. is.: Nişasta benzeri madde; amiloid.

amyl-: Yun. amylon' dan *nişasta* anlamına ön ek.

-oidum (T. -oid/ -oit): Yun. *benzer, gibi* anlamına son ek.

ampli dizanteri(1)

amebic dysentery İng is.: Özellikle entamoeba histolytica' nın sebep olduğu bağırsakta yaralar ve kanlı ishale belirgin dizanteri.

amoebicus Lat., **amoebic** İng. sf.: 1) Amiplerle ilgili. 2) Amiplerin sebep olduğu. T. amebik.

amoeba Yun., Lat.; **amoeba** İng., **amibe** Fr. is.: Ameba cinsi tek hücreli parazit; amip.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

dysenteria Yun., **dysenterie** Fr. is.: Bazı mikroplara bağlı olarak gelişen bozuk bağırsak hastalığı; kanlı basur; dizanteri.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

entero-/ enter-: Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

ampiyem(2)

empyema Yun., **empyéme** Fr. is.: Plevra (göğüs zarı) boşluğunda cerahat toplanması.

en-: Yun. *iç, içte, içinde* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

pyon Yun. is.: İrin, cerahat.

- ema** (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.
- ampul(47)** **ampulla** Lat., **ampoule** Fr. is.: İçinde sıvı ilaç bulunan cam şişe.
amplus Lat. sf.: Büyük, geniş.
bull Lat. is.. Kabarcık; küçük kese.
- ampütasyon(1)** **amputatio** Lat., **amputation** Fr. is.: Bir organı kesip çıkarma.
amputare Lat. f.: Kesmek.
-tio (Fr., İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- anabolik(3)** **anabolicus** Yun., **anabolique** Fr. sf.: Anabolizma ile ilgili.
anabolismus Yun., **anabolisme** Fr. is.: Alınan gıda maddelerinin asimile edilmesi sonucu vücuda yararlı hâle getirilerek dokuların yapısında yer alışı; özümleme; yapıcı metabolizma; anabolizma.
anabole Yun. f.: Yığmak.
ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.
boleo Yun. is.: Yerleştirme, halletme, düzleme.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- anaerob(8)** Yun., **anaerobius** Lat., **anaérobe** Fr. is.: Oksijensiz çevrede yaşayabilen mikroorganizma; anaerop.
an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
aerobius Lat., **aérobe** Fr. is.: Yaşamayı için oksijene gerek duyan canlı; aerop.
aero-/ aer-: Yun. aer'den *hava; hava ile ilgili* anlamına ön ek.
bio-: Yun. bios'tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek.
-ius: Lat. son ek.
- anaerobik(4)** **anaerobicus** Yun., **anaérobique** Fr. sf.: 1) Oksijensiz ortamda yaşayan. 2) Oksijensiz ortamda yaşayan canlı ile ilgili.

Yun., **anaerobius** Lat., **anaérobe** Fr. is.: Oksijensiz çevrede yaşayabilen mikroorganizma; anaerop.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

aerobius Lat., **aérobe** Fr. is.: Yaşamayı için oksijene gerek duyan canlı; aerop.

aero-/ aer-: Yun. aer'den *hava; hava ile ilgili* anlamına ön ek.

bio-: Yun. bios'tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anafilaktoid(1) bk.anafilaktoid.

anafilaksi(4) **anaphylaxia** Yun., **anaphylaxie** Fr. is.: Yabancı bir protein veya ilaca karşı evvelce duyarlılık kazanmış kimseye aynı yabancı maddenin ikinci defa verilmesi sonucu oluşan aşırı duyarlılık hâli.

ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.

phylaxis Yun. is.: 1) Koruma, gözetme, saklama. 2) Vücudun

-enfeksiyona karşı- antikor yaparak gösterdiği faaliyet. T. filaksi.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

anafilaksi reaksiyon(1) Bk.anafilaktik reaksiyon.

anafilaksik reaksiyon(1) Bk.anafilaktik reaksiyon.

anafilaktik(12) **anaphylacticus** Yun., **anaphylactique** Fr. sf.: Anafilaksi'ye ait.

anaphylaxia Yun., **anaphylaxie** Fr. is.: Yabancı bir protein veya ilaca karşı evvelce duyarlılık kazanmış kimseye aynı yabancı maddenin ikinci defa verilmesiyle oluşan aşırı duyarlılık; anafilaksi.

ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.

phylacticus Yun., **phylactique** Fr. sf.: Vücudun enfeksiyona karşı gösterdiği dirençle ilgili; enfeksiyona karşı antikor oluşması ile ilgili. T. filaktik.

phylaxis Yun. is.: 1) Koruma, gözetme, saklama. 2) Vücudun

-enfeksiyona karşı- antikor yaparak gösterdiği faaliyet. T. filaksi.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anafilaktik reaksiyon(1) anaphylactic reaction İng. is.: Bk.anafilaktik.

anafilaktoid(6) anaphylactoideus Yun., **anaphylactoïde** Fr. sf.: Anafilaksi (aşırı duyarlılık)ye benzeyen; anafilaksi gibi.

anaphylaxia Yun., **anaphylaxie** Fr. is.: Yabancı bir protein veya ilaca karşı evvelce duyarlılık kazanmış kimseye aynı yabancı maddenin ikinci defa verilmesiyle oluşan aşırı duyarlılık; anafilaksi.

ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.

phylaxis Yun. is.: 1) Koruma, gözetme, saklama. 2) Vücudun

-enfeksiyona karşı- antikor yaparak gösterdiği faaliyet. T. filaksi

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

anafilaktoid reaksiyon(2) anaphylactoid reaction İng. is.: Bk.anafilaktoid.

anafilaktoid purpura(1) anaphylactoid purpura İng. is.: Vücutta alerjiye sebep olan bazı ilaç veya gıda maddelerine bağlı olarak gelişen kılcal damar geçirgenliğinin artmasıyla belirgin purpura; alerjik purpura.

anaphylactoideus Yun., **anaphylactoïde** Fr. sf.: Anafilaksi'ye benzeyen; anafilaksi gibi; anafilaktoid.

anaphylaxia Yun., **anaphylaxie** Fr. is.: Yabancı bir protein veya ilaca karşı evvelce duyarlılık kazanmış kimseye aynı yabancı maddenin ikinci defa verilmesiyle oluşan aşırı duyarlılık; anafilaksi.

ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.

phylaxis Yun. is.: 1) Koruma, gözetme, saklama. 2) Vücudun

-enfeksiyona karşı- antikor yaparak gösterdiği faaliyet. T. filaksi

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

purpura Lat. is.: Kılcal damar duvarlarından kan sızmasına bağlı olarak deri ve mukozalarda yaygın kanama odakları görülmesiyle belirgin durum; cilt altı kanamalarla belirgin bir deri hastalığı.

anafilaktoik(1)

bk.anafilaktoid.

anaflaksi(6)

bk.anafilaksi.

anaflaksik(1)

bk.anafilaktik.

anaflaktik(4)

bk.anafilaktik.

anajezik(1)

bk.analjezik.

anal(1)

analıs Lat., **anal** Fr. sf.: Anüs, makat ile ilgili.

anus Lat., **anus** Fr. is.: Sindirim sisteminin sonunda bulunan ve dışkının atılmasına yarayan çıkış deliği; makat; anüs.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

analeptik(2)

analepticus Yun., **analeptique** Fr. sf., is.: 1) Canlandırıcı.. 2) Merkezi sinir sistemini uyarıcı ilaç; zihni uyanık tutan madde.

analepsia Yun., **analepsi** Fr.is.: Yaşam gücünün artışı; canlanma, güçlenme; analepsi.

ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.

leptis Yun. is.: Alma, tutma; hayata tutunma; yaşama sarılma.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

analjezik(9)

analgeticus/ analgeticum Yun., **analgésique** Fr. sf., is.: 1) Ağrı hissetmeyen. 2) Ağrıyı ortadan kaldıran. 3) Ağrı kesici ilaç.

analgesia Yun., **analgésie** Fr. is.: Acıya karşı duyarlılığın kaybı; ağrı duyusunun yokluğu; analjezi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

algesi-: Yun. *algesia*'dan *ağrıya karşı aşırı duyarlılık* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- analog(3)** **analogus** Yun., **analogue** Fr., İng. is.: Yapıları farklı olmasına rağmen aynı özellikleri gösteren iki madde veya bileşikten her biri; ayrı kökenli olup aynı işi görenler.
- ana-**: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.
- logo-/ log-**: Yun. logos'tan *konuşma, düşünce* anlamına ön ek.
- androjen(4)** **androgen** Yun., **androgène** Fr. is.: Erkeklik özelliklerini oluşturan veya bu özelliklerin gelişimini uyaran herhangi bir madde; erlik iç salgısı.
- andro-**: Yun. aner'den *adam, erkek*; andros'tan *adamin* anlamları yanında *erkekle ilgili; erkeğe has* anlamına ön ek.
- gen** (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.
- aneljezi(1)** **analgesia** Yun., **analgésie** Fr. is.: Acıya karşı duyarlılığın kaybı; ağrı duyusunun yokluğu; analjezi.
- an-**: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- algesi-**: Yun. algesia'dan *ağrıya karşı aşırı duyarlılık* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- anemi(13)** **anaemia** Yun., **anémie** Fr. is.: Kansızlık.
- an-**: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- anestetik(3)** **anaestheticus/ anaestheticum** Yun., **anesthetic** İng. is., sf.: 1) Anestezi meydana getiren ilaç. 2) Anesteziye sebep olan; uyuşturucu. 3) Uyarılara karşı hissiz; duygusuz.

anesthesia Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma; anestezi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-esthesis: Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anestezi(18)

anesthesia Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-esthesis: Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

anestezik(28)

anesthésique Fr. sf.: Uyuşturucu (ilaç), duyumsuzlaştırıcı.

anesthesia Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma; anestezi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-esthesis: Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.

anestezi(2)

anaesthetist İng. is.: Anestezi uzmanı.

anesthesia Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma; anestezi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-esthesis: Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.

-ist: Lat. ista, Yun. istes'ten herhangi bir işin mensubunu; işi yapanı gösteren son ek.

- anevrizma(4)** **aneurysma** Yun., **anévrisme** Fr. is.: Atardamar duvarının bölgesel genişlemesi; damar torbalaşımı.
- aneuryno** Yun. f.: Genişletmek.
- ana-**: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.
- eury-**: Yun. eury's'ten *geniş* anlamına ön ek.
- sma**: Yun. eski terimlerde korunabilmiş olan son ek.
- anfizem(1)** bk.amfizem.
- angina(11)** bk.anjina.
- angina pectoris(1)** **angina pectoris** Lat. is.: Kalbi besleyen damarların yetersizliği sonucu göğüste şiddetli ağrı, nefes alamama ve baygınlık ile seyreden ani nöbetlerle belirgin durum; anjina pectoris.
- angina** Lat., **angine** Fr. is.: 1) Nefes alamama (tikanıklık) hissi. 2) Nefes alamama hissinin eşlik ettiği herhangi bir durum veya hastalık; boğazlayan ağrı. 3) Boğazı ilgilendiren hastalık. T. anjin.
- angere** Lat. f.: Boğmak; boğazını sıkmak.
- ina** (Fr. -ine, T. -in): Lat. meslek, sanat; ustalık eseri ürün; beceri ifade eden son ek.
- pectus/ pectoris** Lat. is.: Göğüs; göğüsün ön duvarı; pectoris.
- angina pectoris(18)** bk.angina pectoris.
- anginal(2)** bk.anjinal.
- anikor(1)** bk.antikor.
- anjina(14)** **angina** Lat., **angine** Fr. is.: 1) Nefes alamama (tikanıklık) hissi. 2) Nefes alamama hissinin eşlik ettiği herhangi bir durum veya hastalık; boğazlayan ağrı. 3) Boğazı ilgilendiren hastalık. T. anjin.
- angere** Lat. f.: Boğmak; boğazını sıkmak.
- ina** (Fr. -ine, T. -in): Lat. meslek, sanat; ustalık eseri ürün; beceri ifade eden son ek.

anjinal(1)	anginalis Lat., anginal Fr. sf.: Nefes alamama veya tıkanma hissi ile ilgili; buna sebep olan olayla ilgili. angina Lat., angine Fr. is.: 1) Nefes alamama (tıkanıklık) hissi. 2) Nefes alamama hissinin eşlik ettiği herhangi bir durum veya hastalık; boğazlayan ağrı. 3) Boğazı ilgilendiren hastalık. T. anjin. angere Lat. f.: Boğmak; boğazını sıkmak. -ina (Fr. -ine, T. -in): Lat. meslek, sanat; ustalık eseri ürün; beceri ifade eden son ek. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
anjiografi(2)	bk.anjiyografi.
anjionörotik(2)	bk.anjiyonörotik.
anjioödem(1)	bk.anjiyoödem.
anjioplasti(1)	bk.anjiyoplasti.
anjiyografi(2)	angiographia Yun., angiographie Fr. is.: Kan damarlarının radyoopak (X ışınlarını geçirmeyen) madde zerkinin takiben röntgenle incelenmesi; bu yolla damarların filminin çekilmesi. angio-: Yun. ang(e)ion'dan <i>damar</i> anlamına ön ek. -graph (T. -grafi): Yun. grapho'dan <i>yazma, çizme, kaydetme, resmini alma</i> anlamına ön ek. -ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
anjiyonörotik(5)	angioneuroticus Yun., angioneurotique Fr. sf.: 1) Anjiyonevroz ile ilgili. 2) Anjiyonevroz'a bağlı. angioneurose Fr. is.: Vazomotor (kan damarlarını genişleten veya daraltan) dengesizlik sebebiyle gelişen çeşitli bozukluklarla belirgin durum; anjiyonevroz. angio-: Yun. ang(e)ion'dan <i>damar</i> anlamına ön ek.

neuroticus Yun., **neurotique** Fr. sf., is.: 1) Nevrozla ilgili. 2) Nevroz gösteren; nevrozla belirgin. 3) Nevrozlu kimse. T.nörotik.

neurosis Yun., **névrose** Fr. is.: Sinir hastalığı; nevroz.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anjiyonörotik ödem(1) **angioneurotic edema** İng. is.: Alerjik veya sinirsel etkenlerle

deri veya mukozalar üzerinde aniden, gelişip kaybolan ödem.

angioneuroticus Yun., **angioneurotique** Fr. sf.: 1) Anjiyonevroz ile ilgili. 2) Anjiyonevroz'a bağlı. T. anjiyonörotik.

angioneurose Fr. is.: Vazomotor (kan damarlarını genişleten veya daraltan) dengesizlik sebebiyle gelişen çeşitli bozukluklarla belirgin durum; anjiyonevroz.

angio-: Yun. ang(e)ion'dan *damar* anlamına ön ek.

neuroticus Yun., **neurotique** Fr. sf., is.: 1) Nevrozla ilgili. 2) Nevroz gösteren; nevrozla belirgin. 3) Nevrozlu kimse. T.nörotik.

neurosis Yun., **névrose** Fr. is.: Sinir hastalığı; nevroz.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

oedema Yun., **oedème** Fr. is.: Deri altı dokularında aşırı sıvı toplanması; ödem.

anjiyoödem(13)

angiooedema Yun., **angiooedème** Fr. is.: Damardan sızan sıvının deri altı dokularda birikmesi.

angio-: Yun. ang(e)ion'dan *damar* anlamına ön ek.

oedema Yun., **oedème** Fr. is.: Deri altı dokularında aşırı sıvı toplanması; ödem.

anjiyoplasti(3)

angioplastia Yun., **angioplasty** İng., **angioplastie** Fr. is.: Kan damarları üzerinde yapılan estetik ameliyat.

angio-: Yun. ang(e)ion'dan *damar* anlamına ön ek.

-plastia: Yun. plassein'den *herhangi bir şekil bozukluğunu ameliyatla düzeltme; estetik ameliyat* anlamına son ek.

ankilostomiazis(1) **ankylostomiasis** Yun. is.: Kancalı kurt hastalığı.

ankylostoma Yun., **ancylostome** Fr.is.: Kancalı kurt; ankilostom.

ankylos Yun. is.: Sivri çengel; kanca; ankilos.

-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar, bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

anksiete(1) bk.anksiyete.

anksiete nevrozu(4) **anxiety neurosis** İng. is.: Hastada belli bir sebebe bağlanamayan aşırı sıkıntı hissi, korku ve endişeli davranışlarla belirgin nevroz.

anxietas Lat., **anxiété** Fr. is.: İç sıkıntısı; huzursuzluk; anksiyete.

anxius Lat. sf.: Huzursuz, endişeli; anksiyus.

-etas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

neurosis Yun., **névrose** Fr. is.: Sinir hastalığı; nevroz.

neuro-/ neur-: Yun. neuron' dan *sinir* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

anksiyete(16) **anxietas** Lat., **anxiété** Fr. is.: İç sıkıntısı; huzursuzluk, endişe.

anxius Lat. sf.: Huzursuz, endişeli; anksiyus.

-etas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

anksiyolitik(1) **anxiolyticus** Yun., **anxiolytique** Fr. sf.: Kaygı giderici.

anxius Lat. sf.: Huzursuz, endişeli; anksiyus.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- anogenital(1)** **anogenitalis** Lat., **anogenital** İng. sf.: Anal ve genital bölge ile ilgili; her iki bölgeye ait olan.
- anus** Lat., **anus** Fr. is.: Sindirim sisteminin sonunda bulunan ve dışkının atılmasına yarayan çıkış deliği; makat; anüs.
- genitalis** Lat., **génital** Fr. sf.: 1) Üreme organları ile ilgili. 2) Üreme ile ilgili. T. genital.
- genito-:** Lat. genitalia'dan *üreme organları* anlamına ön ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- anoksi(1)** **anoxia** Yun, **anoxie** Fr. is.: Çevrede canlı için gerekli oksijenin bulunmayışı; oksijensizlik.
- an-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- oxy-:** Yun. oxys' ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- anomali(8)** **anomalial** Yun., **anomalie** Fr. is.: 1) Normalden uzaklaşma, sapma; düzensizlik. 2) Doğuştan şekil bozukluğu.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- nomos** Yun. is.: Kanun, düzen.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- anoreksi(4)** **anorexia** Yun., **anorexie** Fr. is.: İştah kaybı; iştahsızlık.
- an-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- orexis** Yun. is.: İştah, arzu; oreksis.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- anorexia nervosa(1)** **anorexia nervosa:** Sindirim sisteminde bir hastalık olmaksızın sinirsel ve psişik etkenlere bağlı iştahsızlıkla belirgin kilo kaybı.

- anovulasyon(2)** **anovulatio** Lat., **anovulation** Fr. is.: Yumurtlamanın ortadan kalkması.
- an-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- ovulatio** Lat., **ovulation** Fr. is.: Yumurtlama; ovülasyon.
- ovum** Lat. is.: Yumurta.
- tio** (Fr., İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- anovulatuvar(1)** **anovulatorius** Lat., **anovulatoire** Fr. sf.: (memelilerde) yumurtlama görülmeyen.
- an-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- ovulatorius** Lat., **ovulatoire** Fr. sf.: Yumurtlamalı; ovulatuvar.
- ovum** Lat. is.: Yumurta.
- orius/ -oria/ -orium** (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.
- antagonis(1)** bk.antagonist.
- antagonist(23)** **antagonistes** Yun., **antagoniste** Fr. is.: 1) Birbirinin karşıtı hareket yaptıran kas. 2) Bir ilacın etkisini ortadan kaldıran diğerk ilaç [hasım].
- ant-:** Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.
- agonist/ agonistes** Yun. sf.: Çalışan; mücadele eden; belli bir işi yapan; aynı etkiyi gösteren [savaşçı]. T. agonist.
- agon/ agonos** Yun. is.: Çalışma, çabalama.
- agonia** Yun. is.: Mücadele; ölümle pençeleşme.
- ist:** Lat. ista, Yun. istes'ten herhangi bir işin mensubunu; işi yapamı gösteren son ek.
- antagonize(6)** **antagonize** İng. f.: Zıtlık yaratmak.
- antagonizma(2)** **antagonismus** Yun., **antagonisme** Fr. is.: Karşıt etki gösterme.

ant-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

agonismus Yun. is.: İşi yapan oluşum.

agon/ agonos Yun. is.: Çalışma, çabalama.

agonia Yun. is.: Mücadele; ölümle pençeleşme.

-ismus/ -smus/ -gmus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

antaljik(1)

antalgescicum Yun., **antalgic** İng. sf.: Uyuşturucu; ağrı kesici.

ant-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

-algia (Fr. -algie; T. -alji): Yun. algos, algia'dan *ağrı* anlamına son ek.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antasit(4)

antacidus/ antacidum Lat., **antacide** Fr. sf., is.: 1) Asiti etkisiz hâle getiren. 2) Asitin etkisini ortadan kaldıran madde (ilaç).

ant-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

acidus Lat. sf.: Keskin, sivri; ekşi.

acidum Lat., **acide** Fr. is.: Bir tür kimyasal madde; asit.

-idus/ ida/ -idum (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.

anti(1)

anti Yun. is.: *Karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

antiagregan(1)

Agregasyonu önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

aggregatio Lat., **aggregation** İng. is.: Toplanma, kümeleşme, yığılma; bir araya gelme; agregasyon.

aggrex Lat. is.: Toplanma.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**ag-**); *d* ünsüzü köklerin ilk ünsüzünü taklit eder ve “çift ünsüzler” ortaya çıkar (**agg-**).

grex Lat. is.: Sürü, küme.

aggregare Lat., **aggregate** İng. f.: Toplanmak, kümelenmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

antialerjik(1)

antiallergique Fr. sf.: Alerji önleyici; alerjiye neden olmayan.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

Yun. **allergique** Fr. sf.: Alerji ile ilgili; alerjik.

allergia Yun., **allergie** Fr. is.: Vücudun bazı alerjenlere karşı -doğuştan veya sonradan oluşan- aşırı hassasiyeti; alerji.

all-: Yun. *allos*'tan *başka, diğer* anlamına ön ek.

erg-: Yun. *ergon*'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

antianabolik(1)

antianabolicus Yun., **antianabolique** Fr. sf.: Vücutta protein sentezini engelleyen.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

anabolicus Yun., **anabolique** Fr. sf.: Anabolizmaya ait; anabolik.

anabolismus Yun., **anabolisme** Fr. is.: Alınan gıda maddelerinin asimile edilmesi sonucu vücuda yararlı hâle getirilerek dokuların yapısında yer alışı; özümleme; yapıcı metabolizma; anabolizma.

anabole Yun. f.: Yığmak.

ana-: Yun. *üstte; geri; tekrar; artan, ilerleyen* anlamlarına ön ek.

boleo Yun. is.: Yerleştirme, halletme, düzleme.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antianginal(2)**antianginal** Fr. sf.: Anjina'yı önleyici; anjina'ya karşı.**anti-**: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.**anginalis** Lat., **anginal** Fr. sf.: Nefes alamama veya tıkanma hissi ile ilgili; buna sebep olan olayla ilgili; anjinal.**angina** Lat., **angine** Fr. is.: 1) Nefes alamama (tıkanıklık) hissi. 2) Nefes alamama hissinin eşlik ettiği herhangi bir durum veya hastalık; boğazlayan ağrı. 3) Boğazı ilgilendiren hastalık. T. anjin.**angere** Lat. f.: Boğmak; boğazını sıkmak.**-ina** (Fr. -ine, T. -in): Lat. meslek, sanat; ustalık eseri ürün; beceri ifade eden son ek.**-alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.**antiaritmik(5)****antiarythmique** Fr. sf.: Ritim bozukluğunu düzeltici.**anti-**: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.**arythmique** Fr. sf.: Aritmi ile belirgin; aritmik.**arhythmia** Yun., **arythmie** Fr. is.: Ritim bozukluğu; çalışmada düzensizlik; aritmi.**a-**: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.**rhythmos** Yun., **rythme** Fr. is.: Düzen, ritim.**-ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.**anti-aritmik(1)**

bk.antiaritmik.

antiasid(1)

bk.antiasit.

anti-asit(1)

bk.antiasit.

antiasit(1)**antiacidus/ antiacidum** Lat., **antiacide** Fr. is., sf.: 1) Asitin etkisini ortadan kaldıran madde (ilaç). 2) Alkalik.**anti-**: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.**acidus** Lat. sf.: Keskin, sivri; ekşi.

acidum Lat., **acide** Fr. is.: Bir tür kimyasal madde; asit.

-idus/ ida/ -idum (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.

antibakteriyel(11) **antibacterialis** Lat., **antibactériel** Fr. sf.: Bakterilerin gelişimini durduran veya onları öldüren (ilaç).

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

bacterialis Lat., **bactériel** Fr. sf.: Bakterilerle ilgili; bakterilerin sebep olduğu; bakteriyel.

bacterion Yun., **bacterium** Lat., **bactérie** Fr. is.: Bakterium sınıfına mensup herhangi bir mikroorganizma; basit yapılı ve tek hücreli (hastalık yapabilen ancak çoğu yararlı olan) canlı; bakteri.

bacter-: Lat. *bacteria*’ dan *bakteri, bakteriler* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

antibiyotik(4) bk.antibiyotik.

antibiyoterapi(2) **antibiotherapia** Yun., **antibiothérapie** Fr. is.: Biyoterapiye karşı.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

biothérapie Fr. is.: Canlılardan alınıp hazırlanan madde (kan, aşı vs.) ile yapılan tedavi; biyoterapi.

bio-: Yun. *bios*’tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek.

therapia Yun., **thérapie** Fr. is.: Tedavi; terapi.

therapeo Yun. f.: Tedavi etmek.

therap-: Yun. *therapein*’den *tedavi* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

antibiyotik(29) **antibioticum** Yun., **antibiotique** Fr. sf.: 1) Canlı organizma (mikrop)ların yaşam karşıtı. 2) Mikropların gelişimini durduran veya onları öldüren (ilaç).

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

-biotic (Fr. -biotique, T.-biyotik): Yun. biotikos'tan *canlı organizmalara ait, canlı ile ilgili olan* anlamına son ek.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antidepresan(12) **antidepressant** İng. sf., is.: 1) Depresyonu (ruhi çöküntüyü) önleyen; kişiye zindelik veren. 2) Depresyonu önleyen ilaç.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

depressant İng. sf., is.: 1) Herhangi bir organ veya sistemin çalışmasını azaltan. 2) Herhangi bir organ veya sistemin çalışma temposunu yavaşlatan ilaç; yatıştırıcı. T. depresan.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

antidepressan(3) bk.antidepresan.

antidepressant(1) bk.antidepresan.

antidiabetik(4) bk.antidiyabetik.

antidiskinetik(1) **antidyscinétique** Fr. sf.: Diskinezi'ye karşı; diskinezi'yi önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

dyskinesia Yun., **dyscinésie** Fr. is.: İstemli hareketlerde güçlük çekme veya bu hareketler esnasında ağrı duyma; diskinezi.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

kinetikos Yun., **cinétique** Fr. sf.: Hareketle ilgili; hareket sebebiyle olan; kinetik.

kine-: Yun. kinesis'ten *hareket* anlamına ön ek.

antidiüretik(1) **antidiureticum** Yun., **antidiurétique** Fr. is.: İdrar oluşmasını azaltıcı madde veya ilaç.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

diureticus/ diureticum Yun., **diurétique** Fr. sf., is: 1) İdrar söktürücü. 2) İdrar söktürücü ilaç. T. diüretik.

diuresis Yun., **diurése** Fr. is.: İdrar miktarının artışı; diürez.

di-: Yun. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

ureticus Yun., **urétique** Fr. sf.: 1) İdrarla ilgili. 2) Böbreklerden idrar çıkışı ile ilgili. T. üretik.

ure-: Yun., Lat. 1) *Üre* anlamına ön ek. 2) *İdrar* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antidiyabetik(8) **antidiabeticus** Yun., **antidiabétique** Fr. sf.: Şeker hastalığı karşıtı; şeker hastalığını önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

diabeticus Yun., **diabétique** Fr. sf., is.: 1) Şeker hastalığı ile ilgili. 2) Şeker hastası. T. diyabetik.

diabetes Yun., **diabète** Fr. is.: Şeker hastalığı; diyabet.

dia-: Yun. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

baino Yun. f.: Geçirmek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antidot(22) **antidotum** Yun., **antidote** Fr. is.: Bir zehrin tesirini engelleyen veya ortadan kaldıran madde; karşıtlığında verilen ilaç; panzehir.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

didonai Yun. f.: Yermek.

antienflamatuar(1) bk.antiinflamatuar.

antienflamatuvar(2) bk.antiinflamatuar.

antiepileptik(1) **antiepilepticus** Yun., **antiepileptique** Fr. sf., is.: 1) Epilepsiyi önleyen. 2) Epilepsi nöbetini önleyici ilaç.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

epilepticus Yun., **épileptique** Fr. sf., is.: 1) Epilepsi ile ilgili. 2) Epilepsi nöbetleri gösteren kişi; epilepsili kimse. T.epileptik.

epilepsia Yun., **épilepsie** Fr. is.: Sara hastalığı; epilepsi.

epi-: Yun. *üst, üstü, üstte, üstünde* anlamına ön ek.

lepis Yun. is.: Alma, tutma; hayata tutunma; yaşama sarılma.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anti-epileptik(1) bk.antiepilektik.

anti-faktör(1) **antifakteur** Fr. sf.: Olayın ve durumun oluşmasını önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

factor Lat., **fakteur** Fr. is.: Bir sonucun alınmasına yardım eden veya bir olaydan sorumlu olan etken veya madde; faktör.

facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

-tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

antifibrinolitik(1) **antifibrinolyticus** Yun., **fibrinolytique** Fr. sf.: Fibrinin erimesini önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

fibrinolyticus Yun., **fibrinolytique** Fr. sf.: Fibrini eritici; fibrinolitik.

fibrinum Lat., **fibrine** Fr. is.: Fibrinojen'den oluşan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan protein yapısında lifsel bir madde; fibrin.

fibr-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- antiflatülan(1)** **antiflatulence** Fr. sf.: Gaz oluşumunu önleyici.
- anti-:** Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.
- flatulentia** Lat., **flatulence** Fr. is.: Mide ve bağırsaklarda aşırı gaz toplanması; gaz sebebiyle oluşan karın şişliği; flatülans.
- flatus** Lat. is.: Mide ve bağırsaklarda toplanan gaz; gaz çıkarma.
- flare** Lat. f.: Esmek, üflemek.
- tus:** Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- entia** (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. eylem kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
- antifungal(1)** **antifungal** İng. sf.: Mantarlara karşı.
- ant-/ anti-:** Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.
- fungalis** Lat., **fungous** İng. sf.: 1) Mantarlar ile ilgili. 2) Mantarların sebep olduğu. 3) Mantara benzeyen. T. fungal.
- fungus** Lat. is.: Mantar, küf.
- alis** (T. -al): Lat. iyelik sıfatı türeten son ek.
- antihipertansif(36)** **antihypertensif** Fr. sf.: Yüksek basıncı düşürücü.
- anti-:** Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.
- hypertensivus** Lat., **hypertensif** Fr. sf., is.: 1) Yüksek kan basıncı gösteren. 2) Kan basıncını yükseltici. 3) Tansiyon yükseltici ilaç. T. hipertansif.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, aşırı, fazla, çok* anlamına ön ek.
- tenere** Lat. f.: Tutmak, zaptetmek.
- ivus/ -iva/ -ivum** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- anti-hipertansif(1)** bk.antihipertansif.
- antihipertonik(1)** **antihypertonicus** Yun., **antihypertonique** Fr. sf.: Tonüs'e karşıt.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

hypertonicus Yun., **hypertonique** Fr. sf., is.: 1) Kas tonüsünün artışı ile ilgili. 2) Tonüs'te artış gösteren. 3) Organları oldukça uyaran ve güçlendiren ilaç. T. hipertonik.

hypertonia Yun., **hypertonie** Fr. is.: Kas tonüsünün aşırı derecede artışı; kasların sert ve katı olması; hipertoni.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, aşırı, fazla, çok* anlamına ön ek.

tonicus Yun., **tonique** Fr. sf., is.: 1) Devamlı kasılma gösteren. 2) Tonüsü artırıcı ilaç. 3) Organları uyaran ve vücudu güçlendiren ilaç. T. tonik.

-ton: Yun. tonos'tan *gerginlik* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antihistaminik(13) **antihistaminicum** Yun., **antihistaminique** Fr. sf.: Histemine karşıt; histamin'in etkisini ortadan kaldıran.

antihistamine Fr. is.: Histamin'in etkisini ortadan kaldıran ilaç; antihistamin.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

histaminicum Yun., **histaminique** Fr. sf.: Histamin ile ilgili; histamin'e ait; histaminik.

histamine Fr. is.: Doku harabiyetinde açığa çıkan -damar genişletici etkiye sahip- bir madde; histamin.

hist-: Yun. histos'tan doku anlamına ön ek.

amine Fr. is.: Amonyaktaki hidrojenin hidrokarbon köküyle yer değiştirmesi sonucu oluşan azotlu organik bileşik; amin.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antiinflamatuvar(2) **antiinflammatoire** Fr. sf.: İltihap giderici; iltihabı tedavi edici.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

inflammatorius Lat., **inflammatoire** Fr. sf.: 1) İltihapla ilgili; iltihaba bağlı. 2) İltihap gösteren; iltihaplı. T. inflamatuvar.

inflamare Lat. f.: İltihaplanmak.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

flamma Lat. is.: Alev, ateş.

-orius/ -oria/ -orium (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.

antiinflamatuvar(3) bk.antiinflamatuvar.

antijen(1) **antigen** Yun., **antigène** Fr. is.: Vücuda girip bağışıklık sistemini uyarak antikor salgılanmasını sağlayan uyarıcı madde.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan *meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek.

antikoagulan(3) bk.antikoagulan.

antikoagulan(39) **anticoagulans** Lat., **anticoagulant** Fr. sf., is. : 1) Kanın pıhtılaşmasını önleyen veya geciktiren. 2) Kanın pıhtılaşmasını önleyen veya geciktiren madde.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

coagulans Lat., **coagulant** Fr. sf., is.: 1) Pıhtılaştırıcı. 2) Pıhtılaştırıcı madde. T. koagulan.

coagulare Lat., **coaguler** Fr. f.: Pıhtılaştırmak.

coagulum Lat. is.: Pıhtı; koagulum.

cogere Lat. f.: Koyulaştırmak, pıhtılaştırmak.

-ulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

antikoagülasyon(3) **anticoagulatio** Lat., **anticoagulation** Fr. is.: Kanın pıhtılaşmasını önleme; kanı sulandırma.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

coagulatio Lat., **coagulation** Fr. is.: 1) Pıhtılaşma. 2) Kanın pıhtılaşması. 3) Pıhtı. T. koagülasyon.

coagulare Lat., **coaguler** Fr. f.: Pıhtılaştırmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

antikolinerjik(22) **anticholinergicus** Yun., **anticholinergique** Fr. sf.: Parasempatetik sinir sisteminden doku ve organlara giden uyarıları önleyen; bu uyarıların etkisini ortadan kaldıran (ilaç).

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

cholinergicus Yun., **cholinergique** Fr. sf.: Uçlarında asetilkolin açığa çıkan (parasempatetik sinirle ilgili); safra artırıcı; kolinerjik.

cholin Yun. is.: Organik baz; kolin.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antikonvülsan(5) **anticonvulsant** İng. sf., is.: 1) Konvülsiyon (çırpınma)ları önleyen. 2) Konvülsiyonları önleyici ilaç.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

convulsant İng. sf., is.: 1) Konvülsiyon (çırpınma)a sebep olan. 2) Konvülsiyon oluşturan ilaç. T. konvülsan.

anti-konvülsan(1) bk.antikonvülsan.

antikonvülsif(2) **anticonvulsivus/ anticonvulsivum** Lat., **anticonvulsif** Fr. sf., is.: Konvülsiyon göstermeye karşı; buna karşı kullanılan ilaç.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

convulsivus Lat., **convulsif** Fr. sf.: 1) Konvülsiyon (çırpınma) ile ilgili. 2) Konvülsiyon gösteren; çırpınmalı. T. konvülsif.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *g*, *f*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

volvere Lat. f.: Yuvarlamak, çevirmek; uçmak, yükselmek.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

antikonvülsiv(1) bk.antikonvülsif.

antikonvülzan(5) bk.antikonvülsan.

antikor(6) **anticorpus** Lat., **anticorps** Fr. is.: Hastalığa sebep olan etkenleri zararsız duruma getirmek için vücudun çıkardığı madde.

anti-: Yun. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

corpus Lat. is.: 1) Organ veya oluşumun ana kısmı; gövde parçası. 2) İnsan vücudu; gövde. T. korpus.

antimigren(1) **antimigraine** Fr. sf.: Migrene karşı.

anti-: Yun. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

hemikraena Yun., **hemicrania** Lat., **migraine** Fr. is.: Başın bir yarısında hissedilen ağrı; yarım baş ağrısı.

hemi-: Yun. *yarı*, *yarım* anlamına ön ek.

crani-: Yun. kranion, Lat. cranium'dan *kafatası* anlamına ön ek.

-aena: Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek.

antimikobakteriyel(1)**antimycobacterialis** Lat., **antimycobactérial** Fr. sf.:

Mikobakteriye karşı kullanılan.

anti-: Yun. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

mycobacterialis Lat., **mycobactériel** Fr. sf.: 1) Mikobakteri ilgili. 2) Mikobakteriye ait. T. mikobakteriyel.

mycobacterium Yun. is.: Mycobacterium cinsi herhangi bir bakteri; mikobakteri.

myco-: Yun. myces'ten *mantar* anlamına ön ek.

bacterialis Lat., **bactériel** Fr. sf.: Bakterilerle ilgili; bakterilerin sebep olduğu; bakteriyel.

bacterion Yun., **bacterium** Lat., **bactérie** Fr. is.: Bakterium sınıfına mensup herhangi bir mikroorganizma; basit yapılı ve tek hücreli (hastalık yapabilen ancak çoğu yararlı olan) canlı; bakteri.

bacter-: Lat. bacteria'dan *bakteri*, *bakteriler* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

antimikrobiyal(1) **antimicrobialis** Lat., **antimicrobial** Fr. sf.: Mikropların gelişmesini önleyen; mikropları öldüren.

anti-: Yun. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

microbialis Lat., **microbial** Fr. sf.: 1) Mikropla ilgili. 2) Mikropların sebep olduğu, oluşturduğu. T. mikrobiyal.

mikrobion/ microbium Yun., **microbe** Fr. is.: Küçük canlı; mikrop.

micro-: Yun. mikros'tan *küçük*, *ufak* anlamına ön ek.

bio-: Yun. bios'tan *canlı*, *canlılık*; *hayat* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

anti-miyoklonik(1) **antimyoclonicus** Yun., **antimyoclonic** İng. sf.: Klonik kasılmaları önleyici.

anti-: Yun. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

myoclonicus Yun., **myoclonic** İng. sf.: Klonik kasılmalar gösteren; klonik kasılmalarla belirgin; miyoklonik.

myoclonus Yun., **myoclonus** İng. is.: Belli bir kasın veya kas grubunun klonik olarak kasılması; miyoklonüs.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

clonicus Yun., **clonic** İng. sf.: Kaslarda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin; klonik.

klonos Yun., **clonus** Lat., **clonus** İng. is.: Belli bir kas veya kas grubunda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin durum; klonüs.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antinevritik(1)

antineuriticus Yun., **antinévritique** Fr. sf.: Sinir iltihabını önleyen; sinir iltihabını tedavi eden (ilaç).

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

neuriticus Yun., **névritique** Fr.sf.: Sinir iltihabıyla ilgili; nevritik.

neuritis Yun., **névrite** Fr. is.: Sinir iltihabı; nevrit.

neuro-/ neur-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antinükleer(1)

antinuélaire Fr. sf.: Hücre çekirdeğine karşı.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

nuclearis Lat., **nucléaire** Fr. sf.: Nükleus ile ilgili; nükleus gösteren; nükleer.

nucleus Lat. is.: Hücre çekirdeği; nükleus. **nux** Lat. is.: Çekirdek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

antioksidant(1)

antioxydant Fr. sf., is.: 1) Oksitlenmeyi önleyici. 2) Oksitlenmeyi önleyici madde.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

oxydant Fr. is.: Oksitlenmeye sebep olan madde; oksitleyici madde; paslandırıcı; oksidant.

oxydum Lat., **oxide** Fr. is.: Bir elementin oksijenle oluşturduğu bileşik; oksit.

oxy-: Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.

antiparkinson(2)

antiparkinson: Parkinsona karşı; Parkinsonu önleyen.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

Parkinson: Sinirlerdeki harabiyet nedeniyle kasların görev yapamamasıyla sonuçlanan bir ileri yaş hastalığı; yaşlılarda görülen bir tür felç [İng. Dr. J. Parkinson (1755-1824)].

anti-parkinson(4) bk.antiparkinson.

antipiretik(2) **antipyreticus/ antipyreticum** Yun., **antipyrétique** Fr. sf., is.: 1) Ateş düşürücü. 2) Ateş düşürücü madde.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

pyreticus Yun., **pyrétique** Fr. sf.: 1) Ateş ile ilgili; ateşe bağlı. 2) Ateş gösteren; ateşli. T. piretik.

pyretos Yun., **pyrexie** Fr. is.: Vücut ısının normalin üstünde olması; ateş; pireksi.

pyreto-: Yun. pyretos'tan *ateş, yanma, yakma* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antiplatelet(1) **antiplatelet** İng. sf.: Trombosit'e karşı.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

platelet İng. is.: Pıhtılaşmaya yardımcı kan elemanı; trombosit.

antipsikotik(2) **antipsychoticum** Yun., **antipsychotique** Fr. is.: Psikozu önleyen veya tedavi eden ilaç.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

psychotique Fr. sf.: 1) Psikoz ile ilgili; psikoza bağlı. 2) Psikoz gösteren; psikoz ile belirgin. T. psikotik.

psychosis Yun., **psychose** Fr. is.: Ağır bir ruh hastalığı; psikoz.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antipsikotrop(1) **antipsychotrope** Fr. sf.: Beyin zarı üzerinde etki gösterene karşı.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

psychotrope Fr. sf.: Beyin üzerinde etki gösteren(ilâç); psikotrop.

psycho-: Yun. *psyche*'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

-troph: Yun. *trophein*' den *beslenme* anlamına son ek.

antiromatizmal(3) **antirhumatizmal** Fr. sf.: Romatizmayı önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

rhumatizmal Fr. sf.: Romatizma ile ilgili; romatizmal.

rheumatismus Yun., **rhumatisme** Fr. is.: (eklemden eklem) akan ağrılar; kas, eklem ağrılarıyla belirgin hastalık; romatizma.

rheu-: Yun. *rheuma, rheumatis*'ten *akım, akıntı* anlamına ön ek.

-ismus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

antiseptik(2) **antisepticus/ antisepticum** Yun., **antiseptique** Fr. sf., is.: Patojen mikroorganizmaları öldürücü; bunları öldüren ilâç.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

septicus Yun., **septique** Fr. sf.: 1) Sepsis ile ilgili. 2) Bakterilerle bulaşmış; mikrop lu. 3) Sepsisin sebep olduğu. T.septik.

sepsis Yun. is.: Bakteri ve bakteri toksinlerinin kana geçmesi sonucu oluşan ateş, titreme ile belirgin durum; kan zehirlenmesi.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

antispazmolitik(1) **antispasmodique** Fr. is.: Spazm çözücüye karşı verilen ilâç.

anti-: Yun. *karşı, karışt, zıt, ters* anlamına ön ek.

spasmolytique Fr. is.: Spazmı ortadan kaldıran; spazmolitik.

spasmolyse Fr. is.: Spazmın ortadan kalkması; spazmın çözülmesi; spazmoliz.

spasmo-: Yun. spasmos, Lat. spasmus'tan *spazm (ani kas kasılması); kasılma* anlamına ön ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici, tahrip edici.

antistreptokinaz(2) **antistreptokinase** İng. sf.: Streptokinaza karşı.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

streptokinase İng. is.: Hemolitik streptokoklar tarafından salgılanan -trombolitik etkiye sahip- bir enzim; streptokinaz.

strepto-: Yun. streptos'tan 1) *Bükük, kıvrılmış* anlamına ön ek. 2) *Streptokok* veya *streptokoklar* anlamına ön ek.

kinase İng. is.: Proenzim'i enzime dönüştüren madde; kinaz.

kine-: Yun. kinesis'ten *hareket* anlamına ön ek.

-az (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.

anti-trombosit(1) **antithrombocyte** Fr. sf.: Trombüs oluşumunu önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

thrombocytus Yun., **thrombocyte** Fr. is.: Kanda bulunan, pıhtı oluşmasında önemli rolü olan yassı küçük hücre (Eksikliğinde pıhtılaşma gecikir, artışında pıhtı (trombüs) oluşur.); trombosit.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.

antitüberküloz(2) **antituberculose** Fr. sf.: Vereme karşı; veremi önleyici.

anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

tuberculosis Lat., **tuberculose** Fr. is.: Mycobacterium tuberculosis'in sebep olduğu bulaşıcı hastalık; verem; tüberküloz.

tuberculum Lat., **tubercule** Fr. is.: 1) Kemik üzerindeki tümsek. 2) Deri üzerindeki yumru şeklindeki kabartı. 3) Tüberküloz basilinin meydana getirdiği yuvarlak küçük ur; urcuk. T. tüberkül.

tuber Lat., **tubaire** Fr. is.: Herhangi bir yüzey üzerindeki tümsek; yumru şeklindeki kabartı veya şişlik; tüber.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

antitüsif(1)

antitussivum Lat., **antitoussif** Fr. sf., is.: 1) Öksürüğü önleyen veya kesen. 2) Öksürük kesici ilaç; öksürük ilacı.

ant-/ anti-: Yun. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

tussivum Lat., **toussif** Fr. sf.: 1) Öksürükle ilgili. 2) Öksürüğe bağlı; öksürüğün sebep olduğu. T. tüsif. **tussis** Lat. is.: Öksürük.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

antitüssif(1)

bk.antitüsif.

anüri(3)

anuria Yun., **anurie** Fr. is.: İdrar çıkışı yokluğu; idrar kesilmesi.

an-: Yun. *yokluk*, *bulunmayış*, *eksiklik*; *değil*, *-sız* anlamına ön ek.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

anürik(1)

anuricus Yun., **anurique** Fr. sf.: 1) Anüri ile ilgili. 2) Anüri gösteren; anüri ile belirgin.

anuria Yun., **anurie** Fr. is.: İdrar çıkışı yokluğu; idrar kesilmesi; anüri.

an-: Yun. *yokluk*, *bulunmayış*, *eksiklik*; *değil*, *-sız* anlamına ön ek.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anyon(1)

Yun. **anion** Fr. is.: Negatif iyon.

aort(6)

aorta Yun., **aorte** Fr. is.: Kalbin sol ventrikülünden çıkan ana arter; vücudun en büyük atardamarı.

apandisit(2)**appendicite** Fr. is.: Apandisin iltihaplanması.**appendix** Lat., **appendice** Fr. is.: Kör bağırsağın ince bir parmak gibi olan son bölümü; apandis.**ad-:** Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.**ad-:** Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**ap-**).**pendere** Lat. f.: Sarkmak, asılmak; tartmak, değerlendirmek.**-it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.**apirojen(4)****apyrogen** Yun., **apyrogéne** Fr. is.: Ateş yükseltici madde yokluğu; ateş yapma etkisi olmayan.**a-:** Yun. *yokluk, bulunmayı, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.**pyrogen** Yun. sf., is.: 1) Ateş yapan; ateşlendiren. 2) Ateş yükseltici madde. T. pirojen.**pyro-:** Yun. pyr'den *ateş, yanma, yakma* anlamına ön ek.**-gen** (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.**aplastik anemi(1)****aplastic anemie** İng. is.: Kan yapma özelliği olan kemik iliği tembelliği sonucu alyuvar, akyuvar ve diğer kan hücrelerinin azalması ile belirgin ağır anemi şekli.**a-:** Yun. *yokluk, bulunmayı, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.**-plast:** Yun. plastos'tan *oluşma, oluşum; meydana getirme* anlamına son ek.**-icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.**anaemia** Yun., **anémie** Fr. is.: Kansızlık; anemi.**an-:** Yun. *yokluk, bulunmayı, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.**-emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

- apne(2)** **apnea** Yun., **apnée** Fr. is.: 1) Solunumun geçici olarak kesilmesi; geçici solunum durması. 2) Solunum yokluğu; soluksuzluk.
a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
-pnea: Yun. *pnoia*'dan *solunum* anlamına son ek.
- apse(2)** **abscessus** Lat., **abcés** Fr. is.: Herhangi bir organ veya dokuda oluşan içi cerahat dolu şişlik; çıban.
ab-: Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.
ab-: Lat. bu ön ek; *c, t* ile başlayan köklerin önünde **abs-**, *s* ile başlayanların bazılarında ise *a-* şeklinde gelir.
cedere Lat. f.: Ayrılmak, uzaklaşmak.
-sus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- arest(2)** **arrestus** Lat., **arrest** İng. is.: Herhangi bir organ veya oluşumda sürekli seyir gösteren hareketin veya faaliyetin durması.
ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.
ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür; *d* ünsüzü köklerin ilk ünsüzünü taklit eder ve “çift ünsüzler” ortaya çıkar (**ar-**).
restare Lat. f.: Kalmak, duraklamak, direnmek.
-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- aritmi(31)** **arhythmia** Yun., **arythmie** Fr. is.: Ritim bozukluğu; vücudun organları arasında bulunan çalışma düzeninin bozulması.
a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
rhythmos Yun., **rythme** Fr. is.: Düzen, ritim.
-ia (Fr. *-ie*, İng. *-y*, T. *-i*): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- aritmojenik(3)** **arhythmogenicus** Yun. **arhythmogénique** Fr. sf.: Ritim bozukluğu yaratıcı.

arhythmia Yun., **arythmie** Fr. is.: Ritim bozukluğu; vücudun organları arasında bulunan çalışma düzeninin bozulması; aritmi.

a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

rhythmos Yun., **rythme** Fr. is.: Ritim, düzen; ritim.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

artajji(1)

bk.artajji.

arter(19)

arteria Yun., **artère** Fr. is.: Atardamar.

aero-/ aer-: Yun. aer'den *hava; hava ile ilgili* anlamına ön ek.

tereo Yun. f.: İletmek, taşımak, nakletmek [Yun. "içinde hava dolaşan borucuk" olarak zannedildiğinden bu adı almıştır.].

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

arteriosklerozis(1)

arteriosclerosis Yun., **arterioseclérose** Fr. is.: Atardamar sertliği; arteriyoskleroz.

arteri-: Yun. arteria'dan *arter (atardamar)* anlamına ön ek.

sclerosis Yun., **sclérose** Fr. is.: Sertleşme, katılaşma; skleroz.

scler-: Yun. skleros'tan *sert, sertlik* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(st)* anlamına son ek.

arterial(1)

bk.arteryel.

arteriyel(11)

bk.arteryel.

arteriyovenöz(1)

arterioveineuse Fr. sf.: Arter ve venleri beraber ilgilendiren.

arteri-: Yun. arteria'dan *arter (atardamar)* anlamına ön ek.

venosus Lat., **veineux/ veineuse** Fr. sf.: 1) Vena (toplardamar) ile ilgili. 2) Damarlı. T. venöz.

veno-: Lat. vena'dan *ven* (toplardamar) anlamına ön ek.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

arteryal(1)

bk.arteryel.

arteryel(2)

arterialis Lat., **artérielle** Fr. sf.: Artere ait; arterle ilgili.

arteri-: Yun. arteria' dan *arter* (atardamar) anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

artralji(7)

arthralgia Yun., **arthralgie** Fr. is.: Eklem ağrısı.

arthr-: Yun. arthron'dan *eklem* anlamına ön ek.

-algia (Fr. -algie, T. -alji): Yun. algos, algia'dan *ağrı* anlamına son ek.

artrit(7)

arthritis Yun., **arthrite** Fr. is.: Eklem iltihabı.

arthr-: Yun. arthron'dan *eklem* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

ascariasis(1)

ascariasis Yun. is.: Bağırsakta Ascaris cinsi solucanların bulunuşu; bağırsak solucanı bulaşması.

Ascaris Yun. is.: Solucan şeklinde büyük parazit cinsi.

-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

asemptomatik(1)

asymptomaticus Yun., **asymptotique** Fr. is.: Hastalık belirtisinin olmayışı; belirti göstermeyen; belirtisiz.

a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

symptomaticus Yun., **symptotique** Fr. sf.: 1) Semptomlar (hastalık belirtisi) ile ilgili; belirtiye ait. 2) Hastalığın verdiği belirtiye yönelik; belirtiye hedef alan. T. semptomatik.

symptomatis Yun., **symptom** Fr. is.: Hastalık belirtisi; semptom.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

ptoma Yun. is.: Olgu, vaka, belirti.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

aseptik(1)

asepticus Yun., **aseptique** Fr. is.: Ortamda patojen mikroorganizmaların bulunmayışı; mikropsuz olma hâli.

a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

septicus Yun., **septique** Fr. sf.: 1) Sepsis ile ilgili. 2) Bakterilerle bulaşmış; mikroplu. 3) Sepsisin sebep olduğu. T. septik.

sepsis Yun. is.: Bakteri ve bakteri toksinlerinin kana geçmesi sonucu oluşan ateş, titreme ile belirgin durum; kan zehirlenmesi.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

asidoz(6)

acidose Fr. is.: Vücutta alkali yoğunluğu veya asit fazlalığı sebebiyle gelişen hastalık.

acidum Lat., **acide** Fr. is.: Bir tür kimyasal madde; asit.

-idum (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

asidüri(1)

acidurie Fr. is.: Asit nitelikte idrar çıkışı.

acidum Lat., **acide** Fr. is.: Bir tür kimyasal madde; asit.

-idum (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.

- uria** (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.
- aspirasyon(1)** **aspiratio** Lat., **aspiration** Fr. is.: Herhangi bir vücut boşluğunda toplanan sıvıyı, çekerek dışarı alma veya çekerek boşaltma.
- aspirer** Fr. f.: aspire etmek.
- ab-:** Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.
- ab-:** Lat. bu ön ek; *c, t* ile başlayan köklerin önünde *abs-, s* ile başlayanların bazılarında ise **a-** şeklinde gelir.
- spirare** Lat. f.: Solumak; nefes almak; esmek.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- aspirin(14)** **aspirinum** Lat., **aspirine** Fr. is.: Ağrı kesici, ateş düşürücü olarak kullanılan beyaz renkli hap; beyazlaştırılmış madde.
- aspris** Lat. sf.: Beyazlaştırılmış.
- inum** (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.
- asteni(9)** **asthenia** Yun., **asthénie** Fr. is.: 1) Vücudun canlılık ve zindeliğini kaybetmesi hâli; kuvvetsizlik. 2) Doğuştan bünye zayıflığı.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- sthen-:** Yun. sthenos'tan *güç, kuvvet, zindelik* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- asthmatik(3)** bk.astmatik.
- astım(16)** **asthma** Yun., **asthme** Fr. is.: Ağır nefes darlığı nöbetleriyle belirgin bir hastalık; nefes darlığı (Nefes borusunda spazm olur.).
- astma(1)** bk.astım.
- astmatik(1)** **asthmaticus** Yun., **asthmatique** Fr. sf.: 1) Astımla ilgili; nefes darlığına ait. 2) Nefes darlığı gösteren; astımlı.

- asthma/ asthmatis** Yun., **asthme** Fr. is.: Nefes darlığı; astım.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- ataksi(4)** **ataxia** Yun., **ataxie** Fr. is.: Vücut hareketlerinde düzensizlik.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- taxis:** Yun. taxis'ten *nizam, düzen; yönelim* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- atelektaz(1)** **atelectasis** Yun., **atélectasie** Fr. is.: Akciğerdeki hava yollarının tıkanmasıyla akciğerin büzüşerek küçülmesi; atelektazi.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- tele-/ telo-:** Yun. telos'tan *son, nihayet; uç nokta* anlamına ön ek.
- ektazi(ya)** (Yun., İng. -ectasia; Fr. -ectasie): Yun. ektasis'ten *genişlemesi* anlamına son ek.
- asis** (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- aterektomi(3)** **atherectomia** Yun., **athérectomie** Fr. is.: Yağ kistlerinin ameliyatla çıkarılması.
- atheroma** Yun., **athérome** Fr. is.: 1) Yağ kisti; lapa yumrusu. 2) Arter (atardamar)lerin iç duvarında yağ toplanması. T. aterom.
- athere** Yun. is.: Lapa, bulamaç.
- ektomi(a)** (Yun. -ectomy, Fr. -ectomie, İng. -ectomy): Yun. ektome'den *ameliyatla çıkarma* anlamına son ek.
- aterosklerotik(1)** **atheroscleroticus** Yun., **athérosclérotique** Fr. sf.: Ateroskleroz ile ilgili; ateroskleroaz'a ait.
- atherosclerosis** Yun., **athérosclérose** Fr. is.: Arter iç duvarında yağ plakları oluşmasıyla belirgin damar sertleşmesi; ateroskleroz.
- atheroma** Yun., **athérome** Fr. is.: 1) Yağ kisti; lapa yumrusu. 2) Arter (atardamar)lerin iç duvarında yağ toplanması. T. aterom.

athere Yun. is.: Lapa, bulamaç.

sclero-/ scler-: Yun. scleros'tan *sert*, *sertlik* anlamına ön ek.

sclerotomus Yun. is.: Sert kesit; sklerotom.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

ateroskleroz(3)

atherosclerosis Yun., **athérosclérose** Fr. is.: Arter (atardamar) iç duvarında yağ plakları oluşmasıyla belirgin damar sertleşmesi.

atheroma Yun., **athérome** Fr. is.: 1) Yağ kisti; lapa yumrusu. 2) Arter (atardamar)lerin iç duvarında yağ toplanması. T. aterom.

athere Yun. is.: Lapa, bulamaç.

sclerosis Yun., **sclérose** Fr. is.: Doku sertleşmesi; sertleşme, katılaşma; skleroz.

sclero-/ scler-: Yun. scleros'tan *sert*, *sertlik* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

athetosis(1)

athetosis Yun. is.: Ellerde ve el parmaklarında istem dışı hareketler görülmesi hâli (beyni ilgilendiren bir hastalığa bağlı).

atipik(3)

atypicus Yun., **atypique** Fr. sf.: Örnek dışı; alışılmamış.

a-: Yun. *yokluk*, *bulunmayış*, *eksiklik*; *değil*, *-sız* anlamına ön ek.

typicus Yun., **typique** Fr. sf.: Örnek olarak alınabilir; tipik.

-typ: Yun. typus, typto'dan *örnek* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

atoni(4)

atonia Yun., **atonie** Fr. is.: Tonüs kaybı; bir organ veya oluşumun normal gerginliğini kaybetmesi.

a-: Yun. *yokluk*, *bulunmayış*, *eksiklik*; *değil*, *-sız* anlamına ön ek.

-ton: Yun. tonos'tan *gerginlik* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

- atopik(3)** **atopicus** Yun., **atopique** Fr. sf.: Alerjik durum veya alerji yaratan etkenle ilgili.
- atopia** Yun., **atopie** Fr. is.: Bazı alerjenlere karşı -doğuştan veya sonradan- vücutta gelişen aşırı duyarlılık hâli; atopi.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- top-:** Yun. topos'tan *yer, bölge* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- atrial(1)** bk.atriyal.
- atrioventriküler(1)** bk.atriyoventriküler.
- atrium(1)** **atrium** Lat. is.: Kulakçık; kalbin sağ ve sol yarı bölümlerinin üst parçalarını oluşturan iki boşluktan her biri; (yürekte) odacık [Romalılarda evin en büyük odasında ateş yakılır. Duvarda pencere olmadığından duman tepedeki delikten çıkar. Bunun sonucunda duvarlar ve tavan isten simsiyah olur. Yürek kabarcıkları kadavra açıldığında kandan ötürü siyah olduğundan bu ismi almıştır.]. **ater** Lat. sf.: Loş, karanlık.
- ium:** Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.
- atriyal(1)** **atrialis** Lat., **atrial** İng. sf.: Atrium (kalp kulakçığı) ile ilgili.
- atrium** Lat. is.: Kulakçık; kalbin sağ ve sol yarı bölümlerinin üst parçalarını oluşturan iki boşluktan her biri; (yürekte) odacık.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- atriyal fibrilasyon(1)****atrial fibrillation** İng. is.: Kalbin atrium kasının titreşim şeklinde süratli ve düzensiz kasılması.
- atrialis** Lat., **atrial** İng. sf.: Atrium (kalp kulakçığı) ile ilgili.
- atrium** Lat. is.: Kulakçık; kalbin sağ ve sol yarı bölümlerinin üst parçalarını oluşturan iki boşluktan her biri; (yürekte) odacık.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

fibrillatio Lat.; **fibrillation** Fr., İng. is.: 1) Kas liflerinin titreşim şeklinde düzensiz kasılması. 2) Küçük lifler oluşması. 3) Küçük liflerden yapıllı olma durumu. T. fibrilasyon.

fibrilla Lat., **fibril** İng. is.: Ufak lif, lifçik; ince iplik; telcik; fibril.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

atriyoventriküler(4) **atrioventriculaire** Fr. sf.: Kalpte kulakçık ve karıncığa ait.

atrium Lat. is.: Kulakçık; kalbin sağ ve sol yarı bölümlerinin üst parçalarını oluşturan iki boşluktan her biri; (yürekte) odakçık.

ventricularis Lat., **ventriculaire** Fr. sf.: Ventrikül (karıncık) ile ilgili; ventriküler.

ventriculus Lat., **ventricule** Fr. is.: Küçük boşluk; (yürekte, beyinde) karıncık; ventrikül.

venter Lat., **ventre** Fr. is.: 1) Karın; batın. 2) Karın şeklinde dolgunluk gösteren kısım veya oluşum.

ventr-: Lat. *karın* anlamına ön ek.

-culus: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

atrofik(3)

atrophicus Yun., **atrophique** Fr. sf.: 1) Atrofi ile ilgili. 2) Atrofi ile belirgin; atrofi gösteren.

atrophia Yun., **atrophie** Fr. is.: 1) Beslenme yetersizliği sonucu bir organ ve oluşumun normal yapı ve görevini kaybetmesi. 2) Organ veya oluşumun hacimce küçülmesi. T. atrofi.

a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-troph: Yun. trophein'den *beslenme* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- atrofi(2)** **atrophia** Yun., **atrophie** Fr. is.: 1) Beslenme yetersizliği sonucu bir organ ve oluşumun normal yapı ve görevini kaybetmesi. 2) Organ veya oluşumun hacimce küçülmesi.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayı, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- troph:** Yun. *trophein*'den *beslenme* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- atropinik(1)** **atropinicus** Yun., **atropinique** Fr. sf.: Atropin ile ilgili; ona ait.
- atropinum** Lat., **atropine** Fr. is.: Güzelavratotu; boru çiçeğinin etkin maddesi; atropin.
- atropa** Lat. is.: Boru çiçeği.
- inum** (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- aura(4)** **aura** Lat., **aura** Fr. is.: Hastalık nöbetlerinin geleceğine dair kişinin hissettiği öncü belirti (özellikle epilepsi hastalığında).
- azotemi(6)** **azotémie** Fr. is.: Kanda azotlu birleşik bulunuşu; kan sidiklenimi.
- azote** Fr. is.: Havada beşte dört oranında bulunan renksiz, kokusu, tatsız basit bir gaz; nitrojen ; azot.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. *haima*'dan *kan* anlamına son ek.
- bakteri(8)** **bacterion** Yun., **bacterium** Lat., **bactérie** Fr. is.: Bakterium sınıfına mensup herhangi bir mikroorganizma; basit yapılı ve tek hücreli (hastalık yapabilen ancak çoğu yararlı olan) canlı.
- bacter-:** Lat. *bacteria*'dan *bakteri, bakteriler* anlamına ön ek.
- ium:** Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.
- bakterisid(1)** **bactericidus** Lat., **bactéricide** Fr. sf.: Bakteri öldürücü.

bacter-: Lat. *bacteria*'dan *bakteri*, *bakteriler* anlamına ön ek.

-cid/ -cide: Lat. *caedere*'den *öldürmek* anlamına son ek.

-idus (Fr. *-ide*, T. *-id/ -it*): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.

bakteriyel(15)

bacterialis Lat., **bactériel** Fr. sf.: Bakterilerle ilgili; bakterilerin sebep olduğu.

bacterion Yun., **bacterium** Lat., **bactérie** Fr. is.: Bakterium sınıfına mensup herhangi bir mikroorganizma; basit yapılı ve tek hücreli (hastalık yapabilen ancak çoğu yararlı olan) canlı; bakteri.

bacter-: Lat. *bacteria*'dan *bakteri*, *bakteriler* anlamına ön ek.

-alis (T. *-al*): Lat. sıfat türeten son ek.

bakteriyemi(1)

bacteriemia Lat., **bactériémie** Fr. is.: Kanda bakteri bulunuşu.

bacter-: Lat. *bacteria*'dan *bakteri*, *bakteriler* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. *-emia*; Fr. *-emie*): Yun. *haima*'dan *kan* anlamına son ek.

bakteriyolojik(3)

bactériologique Fr. sf.: Bakteriyoloji ile ilgili; bakteriyolojiye ait.

bactériologie Fr. is.: Bakterilerin yapısını ve özelliklerini konu alan bilim dalı; bakteriyoloji.

bacterio-: Lat. *bacteria*'dan *bakteri*, *bakteriler* anlamına ön ek.

-logia (Fr. *-logie*, T. *-loji*): Yun. *logos*, *logia*'dan *bilim*, *mantık*, *konuşma* anlamına son ek.

bakteriyostatik(1)

bacteriostaticus Yun., **bacteriostatique** Fr. sf.: Bakterilerin gelişmesini önleyen veya durduran.

bacteriostasis Yun., **bacteriostase/ bacteriostasie** Fr. is.: Bakterilerin gelişmesini önleme veya durdurma; bakteriyostaz.

bacterio-: Lat. *bacteria*'dan *bakteri*, *bakteriler* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

basilli dizanteri(1) **bacillary dysentery** İng. is.: Mikrobik bir bağırsak hastalığı olup karın ağrısı, kan ve mukus ihtiva eden ishale belirgin dizanteri.

bacillus Lat., **bacille** Fr. is.: 1) Çomak, çubuk şeklinde ince uzun bakteri. 2) *Bacillus* cinsi herhangi bir basil. T. basil.

dysentheria Yun., **dysenterie** Fr. is.: Bazı mikroplara bağlı olarak gelişen bozuk bağırsak hastalığı; kanlı basur; dizanteri.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

enter-: Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

basur(1) **bāsūr** Ar. is.: Kalın bağırsağın alt bölümünde ve anüste toplardamarların genişlemesiyle oluşan varis; hemoroit.

batın(3) **batn** Ar. is.: Karın; abdomen.

baz(5) **baseos** Yun., **basis** Lat. is.: 1) Temel, kaide, taban. 2) Bir bileşiğin ana maddesi, esas unsuru.

base Fr. is.: Asitle bileşerek tuz teşkil eden madde; alkali; baz.

-os: Yun. son ek.

bazal(2) **basalis** Lat. sf.: Temele veya esasa ait; kaideyle ilgili; bir oluşumun, üzerine oturduğu taban ile ilgili.

basal Fr. sf.: Baz ile ilgili; baza ait; bazal.

baseos Yun., **basis** Lat. is.: 1) Temel, kaide, taban. 2) Bir bileşiğin ana maddesi, esas unsuru. T. baz.

base Fr. is.: Asitle bileşerek tuz teşkil eden madde; alkali; baz.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

baziler(1)

basilaris Lat. sf.: Temel; kaideyle ilgili; tabanda bulunan.

baseos Yun., **basis** Lat. is.: 1) Temel, kaide, taban. 2) Bir bileşiğin ana maddesi, esas unsuru. T. baz.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

beriberi(1)

béribéri Fr. is.: B1 vitamini (thiamine) eksikliği nedeniyle oluşan el ve ayak sinirlerinde rahatsızlıkla belirgin hastalık.

beta(25)

beta Yun. is.: 1) Yunan alfabesinin ikinci harfi (β). 2) Radyoaktif maddeden çıkan bir cins ışın; beta ışınları. 3) Bileşiğin izomerlerini belirtmede kullanılan ön takılardan biri.

beta-adrenerjik(6)

Beta reseptörleri üzerinden etki eden adrenerjik madde.

beta Yun. is.: 1) Yunan alfabesinin ikinci harfi (β). 2) Radyoaktif maddeden çıkan bir cins ışın; beta ışınları. 3) Bileşiğin izomerlerini belirtmede kullanılan ön takılardan biri.

adrenergicus Lat., **adrenergic** İng. sf.: Adrenalin gibi etki gösteren; uçlarında adrenalin'e benzer madde açığa çıkan; adrenerjik.

adreno/ adren-: Lat. *böbrek üstü bezi* anlamına ön ek.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ren-: Lat. *böbrek* anlamına ön ek.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

betabloker(1)

Beta reseptörleri üzerinden bloke eden (madde).

beta Yun. is.: 1) Yunan alfabesinin ikinci harfi (β). 2) Radyoaktif maddeden çıkan bir cins ışın; beta ışınları. 3) Bileşiğin izomerlerini belirtmede kullanılan ön takılardan biri.

bloquer Fr. is.: Tıkayıcı; bloker.

beta-bloker(11)

bk.betabloker.

beta-blöker(4)	bk.betabloker.
β-blokör(15)	bk.betabloker.
beta hemolitik(1)	Beta hemoliz yapan; beta hemolize neden olan. beta Yun. is.: 1) Yunan alfabesinin ikinci harfi (β). 2) Radyoaktif maddeden çıkan bir cins ışın; beta ışınları. 3) Bileşiğin izomerlerini belirtmede kullanılan ön takılardan biri. hemolyticus Yun., hémolytique Fr. sf.: 1) Hemoliz ile ilgili. 2) Hemoliz ile belirgin. 3) Hemolize sebep olan; hemoliz yapıcı. T. hemolitik. hemolysis Yun., hémolyse Fr. is.: Alyuvar erimesi; alyuvarların eriyerek yapılarındaki hemoglobin'in açığa çıkması; hemoliz. hemo- (Fr. hémó-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. -liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den <i>erime, çözülme; azalma</i> anlamına son ek -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
β-hemolitik(1)	bk.beta hemolitik.
bifazik(3)	biphasique Fr. sf.: İki fazlı olan. biphasé Fr. is.: İki fazlı; bifaz. bi-: Lat. <i>iki, çift; ikili</i> anlamına ön ek. phasis Yun., phasé Fr. is.: Evre, safha; faz.
bilateral(1)	bilateralis Lat., bilatéral Fr. sf.: İki yönlü; çift taraflı; iki tarafla ilgili; iki yanda bulunan; vücudun iki tarafını tutan. bi-: Lat. <i>iki, çift; ikili</i> anlamına ön ek. lateralis Lat., latéral Fr. sf.: Yan; yanda; yan tarafla ilgili; lateral. -later: Lat. <i>latus, later</i>'den <i>yan; yan taraf</i> anlamına son ek. -alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

- biliyer siroz(1)** **biliary cirrhosis** İng. is.: Safra yolları hastalığı (taş, tümör, iltihap) nedeniyle gelişen sarılık, karaciğer ve dalak büyümesi ile belirgin siroz.
- biliaris** Lat., **biliare** Fr. sf.: Safraya ait; öd ile ilgili; biliyer.
- bili-:** Lat. bilis'ten *safra, öd* anlamına ön ek.
- aris** (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
- cirrhosis** Yun., **cirrhose** Fr. is.: Karaciğerin büyümesi veya körelmesi, sertleşip sarı renk alması vs. ile belirgin hastalık; siroz.
- cirrhos** Yun. is.: Kehribar; koyu sarı.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
- biyoyararlanım(1)** bk.biyoyararlanım.
- biyopsi(2)** **biopsia** Yun., **biopsie** Fr. is.: 1) Teşhis amacıyla dokudan küçük bir parça alma. 2) Mikroskopik muayene için alınan doku parçası.
- bio-:** Yun. bios'tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek.
- opsia:** Yun. opsis'ten *görme* anlamına son ek.
- biyosentez(1)** **biosynthesis** Yun., **biosynthése** Fr. is.: Canlı organizmada kimyasal olay sonucu herhangi bir bileşiğin oluşması.
- bio-:** Yun. bios'tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek.
- synthesis** Yun., **synthése** Fr. is.: 1) Çeşitli unsurları birleştirerek bütün hâline getirme. 2) Çeşitli maddelerin birleştirilmesiyle
- suni olarak- yeni bir bileşik oluşturma. T. sentez.
- syn-:** Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.
- thesis:** Yun. *yerleştirme, koyma; konu, düşünce* anlamına son ek.
- biyoyararlanım(1)** **bio-** Fr. + **yararlanım** T. is.: Canlıya sağladığı fayda.
- bio-:** Yun. bios'tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek.
- yararlanım** T. is.: Yararlanma, faydalanma durumu.

- blastomikoz(1)** **blastomycosis** Yun. is.: Blastomyces (tomurcuklanma şeklinde üreyen bir mantar) cinsi mantarların sebep olduğu hastalık.
- blasto-:** Yun. blastos, Lat. blastus' tan *tohum, tomurcuk; ana hücre* anlamına ön ek.
- mycosis** Yun. is.: Mantarların sebep olduğu bir hastalık; mikoz.
- myco-:** Yun. myces'ten *mantar* anlamına ön ek.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
- blok(15)** **bloc** Fr. f., is.: 1) Tıkamak; geçmesine engel olmak. 2) Tıkanma, engel. 3) Sinirsel uyarı iletiminin kesilmesi. 4) İlaçla sınırlı bir bölgenin duyarsız hâle getirilmesi; bölgesel his iptali.
- blok anestezi(1)** **block anesthesia** İng. is.: Sinir kökünün çevresine lokal anestetik zerkiyle sinirsel iletimin ortadan kaldırılması.
- bloc** Fr. f., is.: 1) Tıkamak; geçmesine engel olmak. 2) Tıkanma, engel. 3) Sinirsel uyarı iletiminin kesilmesi. 4) İlaçla sınırlı bir bölgenin duyarsız hâle getirilmesi; bölgesel his iptali. T. blok.
- anesthesia** Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma; anestezi.
- an-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- esthesia:** Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- blokaj(6)** **blocage** Fr. is.: Bloke etme işi; tıkama, tıkanma.
- bloke(2)** **bloquer** Fr. f.: 1) Bir şeyi bir araya toplamak. 2) Ortaya çıkmasını, kullanılmasını yasak etmek. T. bloke etmek.
- bloqué** Fr. sf.: Tıkama, tıkanmış; bloke.
- bloker(32)** **bloquer** Fr. is.: Tıkayıcı.

blokör(13)

bk.bloker.

blunted mental acuity(1) blunted mental acuity İng. is.: Mental duyu kaybı.

blunted İng. is.: Hissizlik.

blunt İng. sf.: Hissiz, duygusuz.

blunt İng. f.: Kesmek (iştah, arzu, kuvvet vs.)

mentalis Lat., **mental** İng. sf.: Zihin ile ilgili; akılla ilgili; mental.

ment-: Lat. mens, mentis'ten *akıl, zihin* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

acuity İng. is.: Keskinlik; görme, işitme, düşünce keskinliği.

acutus Lat., **acute** İng. sf.: (zihin ve duyular hakkında) sivri, keskin; zeki; akut.

bolus(9)

bolus Lat. is.: 1) Yuvarlak şekilli büyük kap; kap şeklinde büyük oluşum. 2) Birden alınacak ilaç miktarı (ağız, damak vs.den); hap.

bolüs(1)

bk.bolus.

brachial plexus(1)

brachial plexus: Boyun yan bölgesinden humerus (üst kol kemiği) başına doğru uzanan spinal sinirlerin ön damarlarından oluşan pleksus.

brachialis Lat.; **brachial** Fr., İng. sf.: Kol ile ilgili; kola ait; brakial.

brachi-: Yun., Lat. brachium'dan *kol* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

plexus Lat. is.: Sinir lifleri, toplardamar veya lenf damarlarının belli bir yerde ağ şeklinde toplanmasıyla meydana gelen oluşum; (sinirlerde, damarlarda) ağ; şebeke; pleksus.

plectere Lat. f.: Örmek, örgü (ağ) örmek.

-xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

- bradikardi(34)** **bradycardia** Yun., **bradycardie** Fr. is.: Kalpteki normal atım hızının yavaşlaması; kalp ritminin normalden yavaş oluşu.
- brady-:** Yun. bradys'ten *ağır, yavaş* anlamına ön ek.
- cardia-:** Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.
- brokospazm(1)** bk.bronkospazm.
- bronkodilatatör(1)** **bronchodilatator** İng., **bronchodilatateur** Fr. sf.,is.: 1) Bronş ve bronşiyolları genişletici. 1) Bronş ve bronşiyolları genişletici ilaç.
- broncho-:** Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.
- dilatator** Lat., **dilatator** İng., **dilatateur** Fr. is.: 1) Genişletici araç; darlık gösteren bir delik, kanal veya boşluğu genişletme amacıyla kullanılan buji. 2) Genişletici kas. T. dilatatör.
- dilatate** Lat., **dilater** Fr. f.: Genişletmek.
- di-:** Lat. *parçalanma, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.
- latus** Lat. sf.: Geniş, enli.
- tor** (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.
- bronkodilatör(1)** **bronchodilator** İng. is.: Bk.bronkodilatatör.
- bronkokonstriktif(1)****bronchoconstrictif** Fr. sf.: Bronkokonstriksiyon ile ilgili.
- bronchoconstrictio** Lat., **bronchoconstriction** Fr. is.: Bronş daralması; bronkokonstriksiyon.
- broncho-:** Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.
- constrictivus** Lat., **constrictif** Fr. sf.: Büzücü, sıkıştırıcı, daraltıcı; konstriktif.

constrictio Lat., **constriction** Fr. is.: 1) Büzülme, sıkışma, daralma. 2) Sıkışma hissi; daralma hissi. T. konstriksiyon.

constringere Lat. f.: Daraltmak, büzmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *g*, *f*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

stringere Lat. f.: Daraltmak, sıkıştırmak.

-ivus (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

bronkopnömoni(3) **bronchopneumonia** Yun., **bronchopneumonie** Fr. is.: Akciğer dokusunun bronşiyolları de içine alan iltihabı; bronşiyal pnömoni.

broncho-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu*; *bronş* (*soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları*) anlamına ön ek.

pneumonia Yun., **pneumonie** Fr. is.: Akciğer iltihabı; pnömoni.

pneumo-: 1) Yun. pneuma'dan *hava* veya *gaz* anlamına ön ek. 2) *Solunum* anlamına ön ek. 3) Yun. pneumon'dan *akciğer* veya *akciğerler* anlamına ön ek.

-ia (Fr. *-ie*, İng. *-y*, T. *-i*): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

bronkopulmoner(1) **bronchopulmonarius** Lat., **bronchopulmonaire** Fr. is.: Bronş ve akciğerlerle ilgili.

broncho-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu*; *bronş* (*soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları*) anlamına ön ek.

pulmonarius Lat., **pulmonaire** Fr. sf.: 1) Akciğer veya akciğerlerle ilgili. 2) Akciğeri veya akciğerleri tutan; akciğerlerde yerleşen. 3) Pulmoner arterle ilgili. T. pulmoner.

pulmon-: Lat. pulmo, pulmonis'ten *akciğer* anlamına ön ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

bronkospazm(16) **bronchospazme** Fr. is.: Bronşların -kasılma sonucu- geçici olarak daralması; bronş spazmı.

broncho-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.

-spasm: Yun. spao, spas' tan *spazm (ani kas kasılması); kasılma, büzülme* anlamına son ek.

bronş(2) **bronchus** Yun., Lat.; **bronche** Fr. is.: Soluk borusundan ayrılarak akciğere girip organda birkaç kola ayrılan ana dallardan her biri..

bronşektazi(2) **bronchectasie** Fr. is.: Bronş genişlemesi.

bronch-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.

-ektazi(ya) (Yun., İng. -ectasia; Fr. -ectasie): Yun. ektasis'ten *genişlemesi* anlamına son ek.

bronşiektazi(2) **bronchiectasie** Fr. is.: Bronş genişlemesi.

bronchi-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.

-ektazi(ya) (Yun., İng. -ectasia; Fr. -ectasie): Yun. ektasis'ten *genişlemesi* anlamına son ek.

bronşit(12) **bronchitis** Yun., **bronchite** Fr. is.: Bronş mukozasının iltihabı.

bronch-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

- bronşiyal(2)** **bronchialis** Lat., **bronchial** Fr. sf.: Bronşlar ve dalları ile ilgili.
- bronchi-:** Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- bronşiyal astım(1)** **bronchial asthma** İng. is.: Küçük bronşiyol (bronş'un dallarından her biri)lerin alerjik etkenlere karşı spazmı sonucu oluşan astım.
- bronchialis** Lat., **bronchial** Fr. sf.: Bronşlar ve dalları (bronşiyoller) ile ilgili; bronşiyal.
- bronchi-:** Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- asthma** Yun., **asthme** Fr. is.: Ağır nefes darlığı nöbetleriyle belirgin bir hastalık; nefes darlığı (Nefes borusunda spazm olur.).
- bronşiyal astma(1)** bk.bronşiyal astım.
- bronşiyolit(1)** **bronchiolite** Fr. is.: Bronşiyollerin iltihabı.
- bronchiolus** Lat., **bronchiole** Fr. is.: Bronş'tan ayrılan daha küçük dallardan her biri; bronşçuk; soluk borucuğu; bronşiyol.
- bronchi-:** Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.
- ole:** Yun. fizyolojik ve patolojik olgular için kullanılan son ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- bruselloz(1)** **brucellosis** Lat., **brucellose** Fr. is.: Brucella cinsi bakterilerin sebep olduğu bir hastalık.
- Brucella** Lat. is.: Bruselloz'un etkeni gram-negatif bakteri cinsi; Brusella.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

Burger hastalığı(1) **Buerger's disease** İng. is.: Kol veya bacak damarlarında iltihaplanma veya tıkanmaya uzanan pıhtı oluşmasıyla belirgin bir damar hastalığı.

büllöz(1) **bullosus** Lat., **bulleux/ bulleuse** Fr. sf.: 1) Büller (sulu kabarcık) ile ilgili; büllere ait. 2) Bül özelliği gösteren; büllere benzeyen.

bull Lat., **bulle** Fr. is.: İçinde sıvı bulunan deri kabarcığı; bül.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

bypass(1) **by-pass** İng. is.: 1) İki kan damarı arasında damar greftiyle suni geçit oluşturma. 2) Kanal şeklindeki iki organ veya oluşum arasında -ağız ağıza dikerek- geçit oluşturma. T. baypas.

by İng. e.: Çevresinden, yanından, yakınından; bay.

pass İng. f., is.: 1) Geçmek. 2) Geçit. T. pas.

candida(2) bk.kandida.

capillariasis(1) **capillariasis** Lat. is.: Kılcal kan damarı hastalığı.

capillaris Lat., **capillaire** Fr. is, sf.: 1) Kılcal kan damarı. 2) Kılcal lenf damarı. 3) Kılcal kan ve lenf damarıyla ilgili. 4) Kıl gibi ince; kıla benzeyen. T. kapiller.

capillus Lat. is.: Saç, kıl; kapillus.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

cheilitis(1) **cheilitis** Yun., **chéilite** Fr. is.: Dudak veya dudakların iltihabı.

cheilo-/ cheil- Yun. cheilos'tan *dudak* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

Cheyne-Stokes solunumu(1) **Cheyne-Stokes respiration** İng. is.: En çok kalp yetmezliği, kafa içi basıncının arttığı hâllerde görülebilen derece derece artıp azalan soluk alış-verişi ile belirgin bir solunum tipi.

class 1 antiaritmik(1) Ritim bozukluğunu düzenlemek için piyasaya çıkan ilk ürün.

classe Fr. is.: Sınıf; klas. **classe 1** Fr. is.: Birinci sınıf; klas 1 [İlaçlar üretilip piyasaya sürüldükten sonra firmaların ARGE çalışmaları sonucunda geliştirilmiş jenerasyonlarının geriye dönük olarak adlandırılmasında ilk üretilen gruba class 1 denir.].

antiarythmique Fr. sf.: Ritim bozukluğunu düzeltici; antiaritmik.

ant-/ anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

arythmique Fr. sf.: Aritmi ile belirgin; aritmik.

arhythmia Yun., **arythmie** Fr. is.: Ritim bozukluğu; çalışmada düzensizlik; aritmi.

a-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

rhythmos Yun., **rythme** Fr. is.: Ritim, düzen.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

coeliac hastalığı(1) **coeliac disease** İng. is.: Sindirim sistemi mukozasının iltihabı sebebiyle bağırsak absorpsiyonunun bozulması, yağlı ve köpüklü ishal ile belirgin hastalık.

converting(4) **converting** İng. sf.: Dönüştürücü; konverting.

convert İng. f.: Değiştirmek, çevirmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, g, f, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

vertere Lat. f.: Döndürmek, çevirmek.

Coombs testi(1)	Coombs's testi İng. is.: Kanda Rh antijenlerine karşı antikor oluşup oluşmadığını belirlemede uygulanan test [T. Coombs, İngiliz bilim adamı].
corpus(1)	corpus Lat. is.: 1) Gövde, beden. 2) Cisim, nesne, oluşum.
Crohn hastalığı(2)	Crohn's disease İng. is.: Genellikle ileum'un son kısmını tutan derin ülserler oluşmasıyla belirgin bir bağırsak hastalığı.
cruris(1)	cruris Lat. is.: Bacak; diz ve ayak bileği arasındaki kısım.
dansite(2)	densité Fr. is.: Birim ağırlıktaki madde miktarı; yoğunluk. densus Lat. sf.: Yoğun.
defekasyon(4)	defaecatio Lat., défécation Fr. is.: Bağırsaktaki dışkının dışarı atılması; dışkılama. defaecare Lat. f.: Temizlenmek; dışarı atmak. de- (Fr. de-/ dé-): Lat. <i>yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma</i> anlamına ön ek. faeces Lat. is.: Kalın bağırsaktan atılan katı madde; dışkı; feçes. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
defekt(1)	defectus Lat., defect İng. is.: 1) Eksiklik, kusur. 2) Şekil bozukluğu; bozukluk, sakatlık. de- (Fr. de-/ dé-): Lat. <i>yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma</i> anlamına ön ek. feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak. -tus : Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
degradasyon(2)	degradatio Lat., dégradation Fr. is.: 1) Yıkılma; bir bileşiğin daha basit parçalara ayrılması. 2) Bozulma; evrimde gerileme. dégrader Fr. f.: Zarar vermek; bozmak. de- (Fr. de-/ dé-): Lat. <i>yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma</i> anlamına ön ek.

grade Fr. is.: Kademe, aşama; rütbe.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

dehidratasyon(2) **dehydratatio** Lat., **déhydratation** Fr. is.: (vücutta) su kaybı; bir maddenin suyunu kaybetmesi.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

hydratatio Lat., **hydratation** Fr. is.: Bir maddenin kimyasal reaksiyon sonucu su ile birleşmesi; su alma. T. hidratasyon.

hydro- (T. hidro-): Yun. hydor'dan 1) *Su, sıvı* anlamına ön ek. 2) *Hidrojen* anlamına ön ek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

dehidra-tasyon(1) bk.dehidratasyon.

dehidrogenaz(1) **déhydrogénase** Fr. is.: Bir bileşikten hidrojen iyonlarının ayrılmasını kolaylaştıran enzim.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

hydrogenium Yun., **hydrogène** Fr. is.: Oksijenle birleşerek suyu oluşturan gaz; hidrojen.

hydro- (T. hidro-): Yun. hydor'dan 1) *Su, sıvı* anlamına ön ek. 2) *Hidrojen* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan *meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek.

-az (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.

dejenerasyon(1) **degeneratio** Lat., **dégénération** Fr. is.: 1) Organ veya dokunun yapı ve fonksiyon bakımından özelliğini kaybederek bozulması; bozulma. 2) Kişinin moral ve fizik yönden bozulması; soysuzlaşma. 3) Bir hayvan veya bitki türünün bozulması.

dégénérer Fr. f.: Yozlaşmak, soysuzlaşmak; dejenere olmak.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

generatio Yun., **génération** Fr. is.: Nesil; neslin artması, çoğalması; üreme; jenerasyon.

generare Lat. f.: Doğurmak; soy vermek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

dejeneratif(1)

degenerativus Lat., **dégénératif** Fr. sf.: 1) Dejenerasyon ile ilgili. 2) Dejenerasyona sebep olan.

degeneratio Lat., **dégénération** Fr. is.: 1) Organ veya dokunun yapı ve fonksiyon bakımından özelliğini kaybederek bozulması; bozulma. 2) Kişinin moral ve fizik yönden bozulması. 3) Bir hayvan veya bitki türünün bozulması. T. dejenerasyon.

dégénérer Fr. f.: Yozlaşmak, soysuzlaşmak; dejenere olmak.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

generare Lat. f.: Doğurmak; soy vermek.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

dekompanse(1)

décompenser Fr. f.: Yetmezleşmek; dekompanse etmek.

décompensé Fr. sf.: 1) Dekompanzasyonu olan. 2) Dekompanzasyon ile ilgili.

decompensatio Lat., **décompensation** Fr. is.: 1) Organın çalışmasındaki eksikliğin karşılanamaması; yetmezlik. 2) Kişide savunma mekanizmasındaki yetersizlik nedeniyle zihnî bozukluklar meydana gelmesi. T. dekompanzasyon.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

compenser Fr. f.: Telafi etmek; karşılamak; kompanse etmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde **com-**, *c*, *g*, *f*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

pendere Lat. f.: Sarkmak, asılmak; tartmak, değerlendirmek.

dekübitüs(1)

decubitus Lat. is.: 1) Uzun süre yatan hastalarda -yatakla temas olan kısımlarda- baskı sonucu oluşan yara; yatak yarası; dekübitüs ülseri. 2) Hastanın yatış şekli.

de- (Fr. *de-/ dé-*): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

cubare Lat. f.: Yatmak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

delirium(3)

bk.deliryum.

delirium tremens(4)

delirium tremens Lat. is.: Alkolik kimselerde sıkıntı hissi, terleme, halüsinasyonlar ve özellikle el parmakları, dil ve yüz kaslarında titremeyeyle belirgin olan psişik bozukluk hâli.

delirium Lat., **délire** Fr. is.: Beyin zedelenmelerinde, yüksek ateş esnasında vs. görülen zihnî bozukluk; delilik; bilinç kaybı.

delirare Lat. f.: Delirmek, çıldırmak.

-ium: Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.

tremere Lat. f.: Titremek, sarsılmak.

deliryum(3)

delirium Lat., **délire** Fr. is.: Beyin zedelenmelerinde, yüksek ateş esnasında vs. görülen zihnî bozukluk; delilik; bilinç kaybı.

delirare Lat. f.: Delirmek, çıldırmak.

-ium: Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.

- deltoid(1)** **deltoideus** Yun., **deltoïde** Fr. sf., is.: 1) Üçgen şeklinde; delta (Δ) harfi biçiminde. 2) Omuz kası. 3) Omuz kası ile ilgili.
- delta** Yun.is.: Yun. alfabesinin “D” harfi; üçgen şeklindeki bölge.
- oideus** (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos’tan *benzer, gibi* anlamına son ek.
- demans(1)** **dementia** Lat., **démance** Fr. is.: Zekânın tam olarak kaybı; bunama.
- de-** (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.
- ment:** Lat. mens, mentis’ten *akıl* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- dental(2)** **dentalis** Lat., **dental** Fr. sf.: Diş veya dişlerle ilgili.
- dento-/ dent-:** Lat. dens’ten *diş* anlamına ön ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- dentoalveolar(1)** **dentoalveolaris** Lat., **dentoalvéolaire** Fr. sf.: Diş ve alveol çukurları ile ilgili.
- dento-/ dent-:** Lat. dens’ten *diş* anlamına ön ek.
- alveolo-/ alveol-:** Lat. alveolus’tan *küçük kese, küçük boşluk* anlamına ön ek.
- aris** (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
- dentoalveolar(1)** bk.dentoalveolar.
- dependency(1)** **dependency** İng.is.: Herhangi bir şeye bağlı olma hâli; bağımlılık.
- deplezyon(2)** **depletio** Lat., **depletion** İng., **déplétion** Fr. is.: 1) Boşalma; tükenme; herhangi bir maddenin (kan, demir vs.) vücuttan kaybı. 2) Bitkinlik; bedence tükenme.
- deplete** İng. f.: 1) Boşaltmak; tüketmek. 2) Bitkinleştirmek.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

plere Lat. f.: Doldurmak; işlem yapmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

depozisyon(1)

depositio Lat., **déposition** Fr. is.: Bırakım; çöküntü.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

positio Lat., **position** Fr. is.: 1) Yer, durum; herhangi bir organ veya oluşumun yeri, durumu. 2) Vücudun duruş şekli. T.pozisyon.

ponere Lat. f.: Koymak, yerleştirmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

depresan(10)

depressant İng. sf., is.: 1) Herhangi bir organ veya sistemin çalışmasını azaltan. 2) Herhangi bir organ veya sistemin çalışma temposunu yavaşlatan ilaç; yatıştırıcı.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

depresif(3)

depressivus Lat., **dépressif** Fr. sf.: Güçten, kuvvetten düşürücü.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

depressan(2)

bk.depresan.

depressif(1)

bk.depresif.

- derive(1)** **derivatus/ derivatum** Lat., **dérivé** Fr. sf., is.: 1) Türemiş, çıkmış, yapılmış. 2) Bir şeyden elde edilmiş, türetilmiş madde. 3) Türev.
-atus/ -ata/ -atum (Fr. -e/ -é/ -ée): Lat. sıfatlarda biçimsel benzetme veya yapısal içerik anlatan son ek.
- dermatit(8)** **dermatitis** Yun., **dermatite** Fr. is.: Deri iltihabı.
dermat-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.
-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- dermatitis(2)** **dermatitis** Yun. is.: Bk. dermatit.
- dermatolojik(1)** Yun. **dermatologique** Fr. sf.: Dermatoloji ile ilgili.
dermatologia Yun., **dermatology** Fr. is.: Deri hastalıklarının tanı ve tedavisi ile ilgilenen tıp dalı; dermatoloji.
dermato-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.
-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.
- dermatomiyosit(1)** **dermatomyositis** Yun., **dermatomyosite** Fr. is.: Deri-kas iltihabı.
dermato-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.
my- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.
-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek. Ör.: tüberküloz.
-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- dermatoz(4)** **dermatosis** Yun., **dermatose** Fr. is.: Herhangi bir deri hastalığı.
dermat-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.
-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
- desensitizasyon(4)** **desensitisation** Lat., **désensitization** Fr. is.: 1) Hassasiyetin ortadan kaldırılması; duyarsızlaştırma. 2) Kişide gerilime sebep olan psikik komplekslerin ortadan kaldırılması.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

sensitisatio Lat., **sensitization** Fr. is.: 1) Vücutta antijen niteliğindeki madde (ilaç, çiçek tozu, bakteri vs.)ye karşı duyarlık oluşması. 2) Uyarıya karşı hassas hâle gelme veya getirilme; hassasiyet. T. sensitizasyon.

sensitize Fr. f.: Duyarlı hâle getirmek; hassaslaştırmak.

sentire Lat. f.: Algılamak, hissetmek, kavramak, duyumsamak.

-isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

detoksifikasyon(1) **detoxificatio** Lat., **détoxification** Fr. is.: Bk.detoksikasyon.

detoksikasyon(1) **detoxicatio** Lat., **détoxication** Fr. is.: Bir zehrin veya ilacın meydana getirdiği toksik etkileri azaltma veya ortadan kaldırma; zehirleri arıtma; zehirleri dışarı atma.

détoxiquer Fr. f.: Zehirsiz duruma getirmek.

de- (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

toxicatio Lat., **toxication** Fr. is.: Zehirlenme; toksikasyon.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-icatio/ -ficatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

developman(1) **développement** Fr. is.: Gelişme, büyüme.

dezenfeksiyon(1) **desinfectio** Lat., **désinfection** Fr. is.: Hastalık yapıcı mikroorganizmaların öldürülmesi; bulaşıcı etkenleri yok etme.

désinfecter Fr. f.: Hastalık yapıcı organizmaları yok etmek; dezenfekte etmek.

des (Fr. dés): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

infectio Lat., **infection** Fr. is.: 1) Hastalığın bulaşması; bulaşma.
2) Bulaşıcı hastalık. T. enfeksiyon.

inficere Lat., **infecter** Fr. f.: Bulaştırmak, zehirlemek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

dezenfektan(2)

desinfaciens Lat., **désinfectant** Fr. sf., is.: Mikropları öldürücü; dezenfekte edici. 2) Patojen mikroorganizmaları öldürücü madde.

des (Fr. dés): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

infaciens Lat., **infectant** Fr. sf.: Bulaştırıcı.

inficere Lat., **infecter** Fr. f.: Bulaştırmak, zehirlemek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

dezenfekte(2)

désinfecter Fr. f.: Hastalık yapıcı organizmaları yok etmek; dezenfekte etmek.

des (Fr. dés): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.

inficere Lat., **infecter** Fr. f.: Bulaştırmak, zehirlemek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

diabet(2)

bk.diyabet.

diabetes mellitus(12)bk.diyabetes mellitus.

diabetik(3)

bk.diyabetik.

diagnostik(2)	diagnosticus Yun., diagnostique Fr. sf.: 1) Teşhis ile ilgili. 2) Teşhise götüren; teşhise yardım eden. diagnosis Yun., diagnostic Fr. is.: Tanı, teşhis; (seçenekler) arasından tanıma. dia-: Yun., Lat. <i>ara, arasından; aralık; -den geçerek</i> anlamlarına ön ek. -gno: Yun. gnosis, gignoska'dan <i>tanıma, bilme</i> anlamına son ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
dializ(4)	bk.diyaliz.
diare(1)	bk.diyare.
diastolik(2)	bk.diyastolik.
diatezi(1)	bk.diyatez.
diebetes mellitus(1)	bk.diyabetes mellitus.
dietetik(1)	diaetetica Yun., diététique Fr. is.: Yiyecek ve içeceklerin insan sağlığı ve hastalıklarla ilgisini, çeşitli hastalıklarda uygulanacak gıda rejimlerini konu alan bilim dalı; perhiz bilimi; diyetetik. diaeta Yun., diète Fr. is.: Vücudun sağlığının korunabilmesi için uyulması gereken beslenme düzeni T. diyet. -tica (Fr. -ique, T. -ik): Yun. bilim, sanat, beceri alanı; rahatsızlık, yakınma belirten son ek.
difüz(1)	diffusus Lat., diffuse Fr. sf.: Yaygın. dif-: Lat. <i>parçalama, dağıtma, dağılma</i> anlamına ön ek. fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek. -sus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
digital(3)	bk.dijital.
digitalis(5)	bk.dijitalis.

- dijital(6)** **digitalis** Lat., **digital** Fr. sf.: 1) Parmaklar ile ilgili. 2) Parmağa veya parmak izine benzeyen. 3) Parmakla yapılan.
digi-: Lat. digitus'tan *parmak* (el veya ayak) anlamına ön ek.
-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- dijitalis(1)** **digitalis** Lat. is., sf.: 1) Yüksük otu. 2) Parmakla ilgili.
digi-: Lat. digitus'tan *parmak* (el veya ayak) anlamına ön ek.
-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- dikrot(1)** **dicrotus** Yun. sf.: İki vuruşlu.
di-: Yun. dis'ten *iki; ikili* anlamına ön ek.
krotos Yun. is.: Nabız, vurma.
- dilatasyon(3)** **dilatatio** Lat., **dilatation** Fr. is.: Genişleme.
dilater Fr. f.: Genişletmek, büyütme.
di-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.
latus Lat. sf.: Geniş, enli.
-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- dilatör(1)** **dilator** Lat., **dilator** İng. is.: 1) Genişletici araç; darlık gösteren bir delik, kanal veya boşluğu genişletmek için kullanılan buji. 2) Genişletici kas.
dilatare Lat., **dilate** İng. f.: Genişletmek, büyütme.
-or/ -tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.
- dilüe(5)** **dilutus** Lat., **dilué** Fr. sf.: Sulandırılmış; yoğunluğu azaltılmış.
diluer Fr. f.: Sulandırmak; dilüe etmek.
di-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.
luere Lat. f.: Yıkamak; su dökerek yıkamak.
-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

- dilüsyon(1)** **dilutio** Lat., **dilution** Fr. is.: 1) Su ilavesiyle bir eriyiğin yoğunluğunu azaltma; sulandırma. 2) Sulandırılmış eriyik.
- diluer** Fr. f.: Sulandırmak; dilüe etmek.
- di-**: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.
- luere** Lat. f.: Yıkamak; su dökerek yıkamak.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- disfaji(7)** **dysphagia** Yun., **dysphagie** Fr. is.: Yutma güçlüğü.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- phag** (T. -faji): Yun. phagein'den *yeme, yutma* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek. Ör.: aritmi.
- disfonksiyon(10)** **dysfunctio** Lat., **dysfonction** Fr. is.: Görev bozukluğu; bir organın çalışmasında görülen bozukluk, dengesizlik, yetersizlik.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- functio** Lat., **fonction** Fr. is.: İşlev, görev, çalışma; fonksiyon.
- fonctionner** Fr. f.: İşlemek, çalışmak.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- disfonksiyonel(1)** **dysfunctionalis** Lat., **dysfonctionnel** Fr. sf.: Organdaki görev bozukluğuna bağlı; organın çalışmasındaki bozuklukla ilgili.
- dysfunctio** Lat., **dysfonction** Fr. is.: Görev bozukluğu; organın çalışmasında görülen bozukluk, dengesizlik; disfonksiyon.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

functionalis Lat., **fonctionnel** Fr. sf.: 1) Organın göreviyle ilgili.
2) Grev bozukluğuna bağlı olarak gelişen. T. fonksiyonel.

functio Lat., **fonction** Fr. is.: İşlev, görev, çalışma; fonksiyon.

fonctionner Fr. f.: İşlemek, çalışmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

dishidrozo(1)

dyshidrosis Yun., **dyshidrose** Fr. is.: Terleme bozukluğu.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

hidrosis Yun., **hidrose** Fr. is.: 1) Terleme. 2) Aşırı terleme.

T. hidroz.

hydr-: Yun. hydor'dan 1) *Su, sıvı* anlamına ön ek. 2) *Hidrojen* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

diskinezi(9)

dyskinesia Yun., **dyscinésie** Fr. is.: İstemli hareketlerde güçlük çekme veya bu hareketler esnasında ağrı duyma; hareket zorluğu.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

kine-: Yun. kinesis'ten *hareket* anlamına ön ek.

-sia (Fr. -sie, T. -zi/ -si): *Hal, durum, vaziyet* anlamına son ek.

diskoid(2)

discoideus Yun., **discoide** Fr. sf.: Diske benzeyen; disk şeklinde.

disc-: Yun., Lat. discus'tan *her iki yüzü basık yuvarlak cisim veya oluşum; disk* anlamına ön ek.

-oideus/ -oidea/ -oideum (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

- diskrazi(5)** **dyscrasia** Yun., **dyscrasie** Fr. is.: Vücut sıvısının yapısal unsurları arasındaki dengenin bozukluğu ile belirgin durum.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- crasia** Yun., **crasie** Fr. is.: Normal yapı ve kıvam gösteriş hali; vücut sıvılarının, özellikle kanın, normal bileşimde oluşu; krazi.
- crasis** Yun. is.: Karışım.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- disleksi(1)** **dyslexia** Lat., **dyslexie** Fr. is.: Okuyup anlama yeteneğinin olmayışı; okumayı öğrenme güçlüğü.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- lexia** Lat. is.: Okuma. **lex** Lat. is.: Yasa, kanun.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- dismenore(3)** **dysmenorrhoea** Yun., **dysménorrehrée** Fr. is.: Âdetin sancılı oluşu; âdet güçlüğü.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- menorrhoea** Yun., **ménorrehrée** Fr. is.: 1) Âdetin süre ve miktar bakımından normal oluşu. 2) Aşırı âdet kanaması. T. menore.
- meno-/ men-:** Yun. *men* “ay” sözcüğünden *âdet kanaması* anlamına ön ek.
- rrhea:** Yun. *rheo*’dan *akma, akıntı* anlamına son ek.
- dispepsi(10)** **dyspepsia** Yun., **dyspepsie** Fr. is.: Sindirim yetersizliği, zorluğu.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

pepsis Yun. is.: Sindirme, hazmetme.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

dispne(15)

dyspn(o)ea Yun., **dyspnée** Fr.is.: Nefes darlığı; solunum güçlüğü.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

-pnoea/ -pnea: Yun. pnoia'dan *solunum* anlamına son ek.

dissekan(1)

dissecans Lat. sf.: Yaran, parçalayan.

dis-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.

secare Lat. f.: Kesmek; kesit almak.

disseksiyon(2)

dissectio Lat., **dissection** Fr. is.: Herhangi bir oluşum (organ, damar vs.)u etraf dokulardan ayırarak görülebilir hâle getirmek (kadavrada, ameliyatta); ayrıntılı kesi; kesip parçalara ayırma.

disséquer Fr. f.: Kesmek; kesit yapmak.

dis-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.

sectio Lat., **section** Fr. is.: 1) Kesme; kesit yapma. 2) Kesit yaparak oluşturulan yüzey; kesi, kesit. T. seksiyon.

secare Lat. f.: Kesmek; kesit almak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

disspermi(1)

dysspermia Yun., **dyssperme** Fr. is.: 1) Meni çıkışının ağırlı oluşu. 2) Meni'de spermatozoonların yetersiz veya kusurlu oluşu.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

sperm-: Yun. spermatos, sperma'dan 1) *Erkek cinsiyet hücresi veya hücreleri* anlamına ön ek.. 2) *Meni (er suyu)* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

- distal(1)** **distalis** Lat.; **distal** Fr., İng. sf.: Merkezden uzakta; ekstremiteler veya organların alt kısmı, başlangıçtan uzak olan kısmı.
- di-:** Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.
- stare** Lat. f.: Durmak, duraklamak.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- distansiyon(2)** **distensio** Lat., **distension** Fr. is.: Gerilme; şişme, şişkinlik.
- distendre** Fr. f.: Germek.
- dis-:** Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.
- tensio** Lat., **tension** Fr. is.: 1) Germe, gerilim, gerginlik. 2) Damar gerilimi; kan basıncı. T. tansiyon.
- tendere** Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.
- sio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- distile(1)** **destillatus** Lat., **distillé** Fr. sf.: Damıtık, damıtılmış.
- destillare** Lat. f.: Damıtmak, damlatmak.
- des** (Fr. de-/ dé-/ dés): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.
- stilla** Lat. is.: Damla.
- atus/ -ata/ -atum** (Fr. -é/ -ée):: Lat. sıfatlarda biçimsel benzetme veya yapısal içerik anlatan son ek.
- distoni(3)** **dystonia** Yun., **dystonie** Fr. is.: Kas tonüsünde bozukluk; gergi bozukluğu.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- ton:** Yun. tonos'tan *gerginlik* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

- distonik(1)** **dystonicus** Yun., **dystonique** Fr. sf.: 1) Tonüs bozukluğu ile ilgili. 2) Tonüs bozukluğu gösteren.
- dystonia** Yun., **dystonie** Fr. is.: Kas tonüsünde bozukluk; gergi bozukluğu; distoni.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- tonicus** Yun., **tonique** Fr. sf., is.: 1) Devamlı kasılma gösteren. 2) Tonüsü artırıcı ilaç. 3) Organları uyaran ve vücudu güçlendiren ilaç. T. tonik.
- tonos** Yun., **tonus** Lat. is.: 1) Kas veya organın gösterdiği normal gerginlik hali. 2) Dirilik, güç. T. tonüs.
- teinein** Yun. f.: Germek.
- ton:** Yun. tonos'tan *gerginlik* anlamına son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- distres(1)** **distress** İng. is.: Sıkıntı; güç durum; tehlike.
- di-** Fr. İng. *iki misli* anlamına ön ek.
- stress** İng. is.: Sıkıntı, bunalıtı; stres.
- disüri(2)** **dysuria** Yun., **dysurie** Fr. is.: Ağrılı idrar yapma; işeme güçlüğü.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- uria** (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.
- diüretik(1)** bk.diüretik.
- diüretik(73)** **diureticus/ diureticum** Yun., **diurétique** Fr. sf., is: 1) İdrar söktürücü; idrar çıkışını artırıcı. 2) İdrar söktürücü ilaç.
- diuresis** Yun., **diurése** Fr. is.: İdrar miktarının artışı; diürez.
- di-** Yun. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

ureticus Yun., **urétique** Fr. sf.: 1) İdrarla ilgili. 2) Böbreklerden idrar çıkışı ile ilgili. T. üretik.

ure-: Yun., Lat. 1) *Üre* anlamına ön ek. 2) *İdrar* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

diürez(3)

diuresis Yun., **diurése** Fr.is.: İdrar miktarının artışı; idrar artması.

di-: Yun. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

ure-: Yun., Lat. 1) *Üre* anlamına ön ek. 2) *İdrar* anlamına ön ek.

-sis: *Hâl, durum, vaziyet* anlamına son ek.

divertikülit(1)

diverticulitis Lat., **diverticulite** Fr. is.: Divertikül iltihabı.

diverticulum Lat., **diverticule** Fr. is.: İçer boş olan organların duvarında oluşan çıkmaz; değişik yön; sapak; kör kese; divertikül.

divertere Lat. f.: Sapmak, dağılmak.

di-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.

vertere Lat. f.: Döndürmek, çevirmek.

-culum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

diyabet(16)

diabetes Yun., **diabéte** Fr. is.: Şeker hastalığı.

dia-: Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

baino Yun. f.: Geçirmek.

-es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

diyabetes mellitus(1)diabetes mellitus Lat. is.: Şeker hastalığı.

diabetes Yun., **diabéte** Fr. is.: Şeker hastalığı; diyabet.

dia-: Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

baino Yun. f.: Geçirmek.

-es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

mellitus Lat. sf.: Ballı; bal gibi tatlı. **mell/ mellis** Lat. is.: Bal.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

diyabetik(11)

diabeticus Yun., **diabétique** Fr. sf., is.: 1) Şeker hastalığı ile ilgili. 2) Şeker hastası.

diabetes Yun., **diabète** Fr. is.: Şeker hastalığı; diyabet.

dia-: Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

baino Yun. f.: Geçirmek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

diyabetik retinopati(1) **diabetic retinopathy** İng. is.: Şeker hastalığına bağlı olarak gelişen retina değişiklikleri.

diabeticus Yun., **diabétique** Fr. sf., is.: 1) Şeker hastalığı ile ilgili. 2) Şeker hastası. T. diyabetik.

diabetes Yun., **diabète** Fr. is.: Şeker hastalığı; diyabet.

dia-: Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

baino Yun. f.: Geçirmek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

rétinopathie Fr. is.: Retinada beliren değişiklik; retinopati.

retino-: Lat. retina'dan *gözün iç, ağ tabakası* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- diyafram(1)** **diaphragma** Yun., **diaphragme** Fr. is.: Göğüs boşluğunu karın boşluğundan ayıran bölme; iki şeyi birbirinden ayıran ince zar.
- dia-:** Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.
- phragma** Yun., **phragme** Fr. is.: Set, bölme.
- phrago** Yun. f.: Set çekmek; çember koymak.
- gma:** Yun. eski terimlerde korunabilmiş olan son ek.
- dializ(22)** **dialysis** Yun., **dialyse** Fr. is.: Bir eriyikteki maddelerin yarı geçirgen zardan filtrasyon suretiyle ayrılması.
- dia-:** Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.
- liz(is)** (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek
- diyare(57)** **diarrh(o)ea** Yun., **diarrhée** Fr. is.: İshal.
- dia-:** Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.
- rrhea:** Yun. rheo'dan *akma, akıntı* anlamına son ek.
- diyastolik(1)** **diastolicus** Yun., **diastolique** Fr. sf.: 1) Diyastol ile ilgili. 2) Diyastol devresinde oluşan.
- diastole** Yun., **diastole** Fr. is.: Kalbin kanı vücuda pompalamak için kasılmasından sonra gevşemesi; kalbin genişleme devresi; diyastol.
- diastello** Yun. f.: Gevşetmek, genişletmek.
- dia-:** Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.
- stello** Yun. f.: Sevk etmek, mecbur etmek, tutmak.

- ole:** Yun. fizyolojik ve patolojik olgular için kullanılan son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- diyatez(3)** **diathesis** Yun., **diathése** Fr. is.: Kişinin belli bir hastalığa karşı doğuştan eğilim gösterme hâli; yatkınlık.
- dia-:** Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.
- thesis:** Yun. *yerleştirme, koyma; konu, düşünce* anlamına son ek.
- dizanteri(1)** **dysenteria** Yun., **dysenterie** Fr. is.: Bazı mikroplara bağlı olarak gelişen bozuk bağırsak hastalığı; kanlı basur.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- enter-:** Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- dizestezi(1)** **dysesthesia** Yun. is.: 1) Temas duyumunun zayıflaması. 2) Hafif bir temas sonucu deride oluşan ağırlı his veya iğnelenme hâli.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- esthesia:** Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.
- dizüri(1)** bk.disüri.
- dokümante(1)** **documentaire** Fr. is.: Belli bir konuyu gerçek ve olduğu gibi resimler veya şemalarla anlatan öğretici film; dokümanter.
- documentum** Lat., **document** Fr. is.: 1) Belge. 2) Delil, kanıt.
- T. doküman.
- docere** Lat. f.: Öğretmek; bilgi vermek.
- mentum/ -entum** (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.
- dozaj(1)** **dosage** Fr. is.: Alınacak ilacın miktarını tayin işi; doz ayarlaması.

	dosis Lat., dose Fr. is.: (ilaçlarda) kullanım ölçüsü, miktarı; doz.
draje (15)	dragée Fr. is.: Üzeri şekerle kaplı hap.
drenaj (2)	drainage Fr. is.: Herhangi bir vücut boşluğunda toplanan sıvı veya cerahatin yavaş yavaş boşalması veya boşaltılması. drain Fr. f.: 1) Dışarı çekmek; boşaltmak. 2) Sıvı veya cerahati boşaltma amacıyla boşluğa sevk edilen tüp veya fitil.
duodenal (5)	duodenalis Lat., duodénal Fr. sf.: Duodenum ile ilgili. duodenum Lat., duodénum Fr. is.: Onikiparmak bağırsağı; ince bağırsağın ilk kısmı; duodenum. duodecim Lat. sf.: On iki. duo Lat. sf.: On. -alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
duodenit (1)	duodenitis Lat., duodénite Fr. is.: Onikiparmak bağırsağı iltihabı. duodenum Lat., duodénum Fr. is.: Onikiparmak bağırsağı; ince bağırsağın ilk kısmı; duodenum. -it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. <i>iltihap</i> anlamına son ek.
duodenum (2)	duodenum Lat., duodénum Fr. is.: Onikiparmak bağırsağı; ince bağırsağın ilk kısmı. duodecim Lat. sf.: On iki. duo Lat. sf.: On.
düodenit (1)	bk.duodenit.
dyskinesia (1)	bk.diskinezi.
dyspnea (1)	bk.dispne.
efor (1)	effort Fr. is.: 1) Gayret. 2) Zihin ve bedenin enerjik hareketi; güç.
efüzyon (1)	effusio Lat., effusion Fr. is.: 1) Vücutta bir boşluk veya aralık içine sıvı akması. 2) Boşluk veya aralık içine akan veya sızan sıvı. ex-/ ef-/ e-: Lat. <i>içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran</i> anlamlarına ön ek.

ex-: Lat. bu ön ek; **f** ile başlayan köklerin önünde **ef-**, *m*, *n*, *r*, *j* ile başlayanlarda ise **e-** şeklinde gelir.

fusio Lat., **fusion** Fr. is.: Birleşme, kaynaşma; füzyon.

fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

egzema(2)

eczema Yun., **eczéma** Fr. is.: Birden ortaya çıkıp doku bozukluklarıyla belirginleşen kaşıntılı deri iltihabı; egzama.

ec- (T. ek-): Yun. *içten dışarı*, *dışarıda*, *dışında*; *sızma*, *çıkarma*, *ayırma* anlamlarına ön ek.

zeo Yun. f.: Kaynamak, fokurdamak, dışarı taşmak.

-ema (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.

ejakülasyon(2)

ejaculatio Lat., **éjaculation** Fr. is.: Aniden dışarı atma; fırlatma; fişkirtme; özellikle meni'nin -fişkırır şekilde- dışarı atılması.

ejaculare Lat. f.: Dışarı fişkirtmek.

ex-/ ef-/ e-: Lat. *içten dışarı*, *dışarıda*, *dışında*; *götüren*, *çıkaran* anlamlarına ön ek.

ex-: Lat. bu ön ek; **f** ile başlayan köklerin önünde **ef-**, *m*, *n*, *r*, *j* ile başlayanlarda ise **e-** şeklinde gelir.

jaculor/ iaculor Lat. f.: Fırlatmak, fişkirtmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

ejeksiyon(1)

ejectio Lat., **éjection** Fr. is.: 1) Dışarı atma; boşaltma; çıkartma. 2) Dışarı atılan madde.

ejecter Fr. f.: Dışarı atmak; fırlatmak.

ex-/ ef-/ e-: Lat. *içten dışarı*, *dışarıda*, *dışında*; *götüren*, *çıkaran* anlamlarına ön ek.

ex-: Lat. bu ön ek; f ile başlayan köklerin önünde ef-, *m*, *n*, *r*, *j* ile başlayanlarda ise **e-** şeklinde gelir.

jacere/ iacere Lat. f.: Uzanmak, bulunmak, varolmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

ejekülasyon(1)

bk.ejakülasyon.

ekarte(2)

écarter Fr. f.: Ortadan kaldırmak; ekarte etmek.

ekimoz(2)

ecchymosis Yun., **ecchymose** Fr. is.: Damar dışına kan sızması sonucu deri yüzeyinde oluşan morartı; kan oturması; bere, çürük.

ec- (T. ek-): Yun. *içten dışarı, dışarıda, dışında; sızma, çıkarma, ayırma* anlamlarına ön ek.

chymosis Yun., **chymose** Fr. is.: Sıvı yayılması.

chymus Yun., **chyme** Fr. is.: Mideden bağırsağa geçen ve midede kısmen sindirilmiş olan koyu sıvı; özsü; kimüs.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

eklampsi(2)

eclampsia Yun., **éclampsie** Fr. is.: Gebeliğin son aylarında gelişen ağır gebelik toksikozu.

ec- (T. ek-): Yun. *içten dışarı, dışarıda, dışında; sızma, çıkarma, ayırma* anlamlarına ön ek.

lampsis Yun. is.: Parlayış, parıltı.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

eksfoliyatif dermatit(3) dermatite exfoliative Fr. is.: Tüm vücut derisinin kızarması ve pul pul dökülmesiyle belirgin kronik hastalık; soyulgan deri.

dermatitis Yun., **dermatite** Fr. is.: Deri iltihabı; dermatit.

dermat-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

exfoliativus Lat., **exfoliative** Fr. sf.: 1) Pul pul veya ince tabakalar hâlinde dökülme gösteren. 2) Dökülmeye sebep olan.

T. eksfoliyatif.

exfoliatio Lat., **exfoliation** Fr. is.: (yapraksı) dökülme; eksfolyasyon.

ex-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.

foliatus Lat. sf.: Yapraklı, yapraksı.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

eksfoliyatif(1)

exfoliativus Lat., **exfoliative** Fr. sf.: 1) Pul pul veya ince tabakalar hâlinde dökülme gösteren. 2) Dökülmeye sebep olan.

exfoliatio Lat., **exfoliation** Fr. is.: (yapraksı) dökülme; eksfolyasyon.

ex-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.

foliatus Lat. sf.: Yapraklı, yapraksı.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

eksitasyon(5)

excitatio Lat., **excitation** Fr. is.: 1) Herhangi bir uyarıyla kişi veya organı uyarma. 2) Herhangi bir uyarıyla kişi veya organının uyarılması; atılma durumuna geçme.

exciter Fr. f.: Uyarmak; eksite etmek.

ex-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.

citare Lat. f.: Atılmak, fırlamak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

- eksojen(2)** **exogenus** Yun., **exogéne** Fr. sf.: Vücut dışından doğan; dış sebebe bağlı; dış kaynaklı.
- exo-:** Yun. ekso'dan *dış, dışa, dışta* anlamına ön ek.
- gen/ -genous** (Fr. -géne, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.
- ekspektorasyon(2)** **expectoratio** Lat., **expectoration** Fr. is.: 1) Balgam çıkarma; göğsün (akciğerin) temizlenmesi. 2) Balgam.
- expectorer** Fr. f.: Balgam çıkarmak.
- ex-:** Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.
- pectus/ pectoris** Lat. is.: Göğüs; göğsün ön duvarı; pektoris.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- ekstansiyon(1)** **extensio** Lat.; **extension** Fr., İng. is.: 1) İki parçanın -eklem aracılığıyla- bükülme durumundan ayrılarak düz duruma geçme hareketi. 2) Ağırlık asarak kol ve bacağı dışarıya çekme, uzatma.
- ex-:** Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.
- tensio** Lat., **tension** Fr. is.: 1) Germe, gerilim, gerginlik. 2) Damar gerilimi; kan basıncı. T. tansiyon.
- tendere** Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- ekstermite(1)** bk.ekstremité.
- ekstrakorporeal(8)** **extracorpor(e)alis** Lat., **extracorporeal** İng. sf.: Vücut dışında.
- extra-** (T. ekstra-): Lat. *dış, dışında, ötesinde; fazladan* anlamına ön ek.

corpor(e)alis Lat., **corporeal** İng. sf.: 1) Gövdeli; gövdesi olan. 2) Gövde, beden, cisim ile ilgili. T. korporal.

corpus Lat. is.: 1) Gövde, beden. 2) Cisim, nesne. T. korpus.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

ekstrapiramidal(6) **extrapyramidalis** Lat., **extrapyramidal** Fr. sf.: Piramidal yolların dışında olan.

extra- (T. ekstra-): Lat. *dış, dışında, ötesinde; fazladan* anlamına ön ek.

pyramidalis Lat., **pyramidal** Fr. sf.: 1) Organın piramit şekli gösteren kısmıyla ilgili. 2) Piramit şeklinde. T. piramidal.

Eski Mısır dili, **pyramis** Yun., **pyramide** Fr. is.: 1) Aynı taban üzerinde yükselen üç veya daha fazla yüzün aynı tepede birleşmesinden meydana gelen oluşum. 2) Organın az ya da çok piramit şekli gösteren kısmı veya bölümü. T. piramit.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

ekstrapiramidal(3) bk.ekstrapiramidal.

ekstrasistol(1) **extrasystole** Yun., **extrasystole** Fr. is.: Alışılmadık bir odaktan doğan uyarı ile normal sistol'den daha önce meydana gelen kalp kasılması.

extra- (T. ekstra-): Lat. *dış, dışında, ötesinde; fazladan* anlamına ön ek.

systole Yun., **systole** Fr. is.: Kalbin kanı vücuda pompalamak için kasılması; kalbin kasılma devresi; sistol.

systemello Yun. f.: Toplanmak, çekilmek, büzülme.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; s ile başlayan köklerin önünde **sy-** şeklinde gelir.

stello Yun. f.: Sevk etmek; mecbur etmek; tutmak.

ekstre(1)

-ole: Yun. fizyolojik ve patolojik olgular için kullanılan son ek.

extractum Lat., **extrait** Fr. is.: Çekip çıkarılmış öz; hülasa.

extraire Fr. f.: Çıkarmak.

ex-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.

trahere Lat. f.: Çekmek, sürüklemek, koparmak.

-tum: Lat. işlem sonucu elde edilen ürün için kullanılan son ek.

ekstremit(14)

extremitas Lat., **extrémité** Fr. is.: 1) Kol veya bacak. 2) Uzun şekil gösteren organ veya kemiğin uç kısmı.

extremus Lat., **extrême** Lat. sf.: Uç; en uçta; en sonda; ekstrem.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

eksüdatif erythema multiforme(1) eksüdatif erythema multiforme: Deride kızartı ile belirgin şiddetli alerjik reaksiyon. Bk. Stevens-Johnson sendromu.

ex(s)udativus Lat., **exsudatif** Fr. sf.: 1) Eksüdasyon ile ilgili. 2) Eksüdasyon gösteren. T. eksüdatif.

ex(s)udatio Lat., **exsudation** Fr. is.: Damar duvarlarından veya herhangi bir yüzeyden dışarıya iltihabi sıvı sızması; eksüdasyon.

ex(s)udatum Lat. is.: Eksüdasyon sonucu atılan sıvı; eksüda.

ex-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.

sudare Lat. f.: Sıvı süzmek; terlemek.

-tum: Lat. işlem sonucu elde edilen ürün için kullanılan son ek.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

erythema Yun., **erythema** İng., **érythème** Fr. is.: (deride) kızartı, kızarıklık; eritem.

erythros Yun. sf.: Kızıl, kırmızı.

-ema (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.

multiformis Lat., **multiforme** Fr. sf.: Çok şekilli; özellikle gelişiminin çeşitli devrelerinde farklı şekiller gösteren; multiform.

multi-: Lat. *çok, birçok* anlamına ön ek.

-formis (Fr. -forme, T. -form): Lat. forma'dan *şekil, biçim* anlamına son ek.

ekzantem(3)

exanthema Yun., **exanthème** Fr. is.: Deri üzerinde meydana gelen kızartı veya kabartı; deri döküntüsü.

ex- (T. ek-): Yun. *içten dışarı, dışarıda, dışında; sızma, çıkarma, ayırma* anlamlarına ön ek.

anthema Yun., **anthème** Fr. is.: Çiçeklenme; döküntü; deri üzerindeki küçük kızarıklık; kızarıklık lekelerden her biri; antem.

anthesis Yun. is.: Çiçek açma; döküntü.

-ema (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.

ekzema(2)

bk.egzema.

ekzematöz(1)

eczematosus Yun., **eczémateuse** Fr. sf.: 1) Egzama ile ilgili. 2) Egzama gösteren.

eczema/ eczematitis Yun., **eczéma** Fr. is.: Birden ortaya çıkıp doku bozukluklarıyla belirginleşen kaşıntılı deri iltihabı; egzama.

ec- (T. ek-): Yun. *içten dışarı, dışarıda, dışında; sızma, çıkarma, ayırma* anlamlarına ön ek.

zeo Yun. f.: Kaynamak, fokurdamak, dışarı taşmak.

-ema (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

- elektif(2)** **electivus** Lat., **électif** Fr. sf.: Arzuya bağlı; seçici.
- elektrokonvülsif(4)** **electroconvulsivus** Lat., **electroconvulsif** Fr. sf.: Elektrik akımıyla konvülsiyon oluşturan.
- electro-:** Yun. elektron'dan *elektrik, akım; elektrik niteliği* anlamına ön ek.
- convulsivus** Lat., **convulsif** Fr. sf.: 1) Konvülsiyon (çarpınma) ile ilgili. 2) Konvülsiyon gösteren; çarpınmalı. T. konvülsif.
- co-:** Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.
- co-:** Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *g*, *f*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.
- volvere** Lat. f.: Yuvarlamak, çevirmek; uçmak, yükselmek.
- ivus/ -iva/ -ivum** (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- elektrolit(1)** bk.elektrolit.
- elektrolit(22)** **électrolytus** Yun., **électrolyte** Fr. is.: Elektrikle iyonlarına ayrışılabilen, çözülebilen madde; bir solüsyon içinde iyonlarına ayrılabilen maddeler.
- electro-:** Yun. elektron' dan *elektrik, akım; elektrik niteliği* anlamına ön ek.
- lyt-:** Yun. lysis'ten *erime, çözülme* anlamına ön ek.
- eliminasyon(14)** **eliminatio** Lat., **élimination** Fr. is.: Atılma, uzaklaştırılma; özellikle metabolizma artıklarının (idrar, dışkı) vücuttan atılması.
- éliminer** Fr. f.: Elemek; dışarıda bırakmak; vücuttan atmak; elimine etmek.
- tio** (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

emboli(7)

embolia Yun., **embolié** Fr. is.: Yapı olarak kandan farklı olan kanda çözünmeyen, kan dolaşımıyla taşınarak bir damarı tıkayan pıhtı veya yabancı madde; embolüs nedeniyle damarın tıkanması.

embolus Yun. is.: Damarı tıkayarak dolaşıma engel olan pıhtı parçası veya yabancı madde (hava, yağ, bakteri kümesi); embolüs.

emballein Yun. f.: İçine atmak; koymak, sokmak.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bolia Yun. f.: Namluya mermi doldurma; tıpa koyma.

embolik(2)

embolicus Yun., **embolique** Fr. sf.: 1) Damarı tıkayan pıhtı ile ilgili. 2) Pıhtı sonucu damarın tıkanmasıyla ilgili.

embolia Yun., **embolié** Fr. is.: Yapı olarak kandan farklı olan kanda çözünmeyen, kan dolaşımıyla taşınarak bir damarı tıkayan pıhtı veya yabancı madde; embolüs nedeniyle damarın tıkanması; emboli.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bolia Yun. f.: Namluya mermi doldurma; tıpa koyma.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

embolizasyon(1)

embolisatio Lat., **embolization** Fr. is.: Kapanması gereken herhangi bir damarı veya damarları tıkama amacıyla dolaşıma bu işi gerçekleştirecek etkili bir madde enjekte etme.

embolia Yun., **embolié** Fr. is.: Yapı olarak kandan farklı olan kanda çözünmeyen, kan dolaşımıyla taşınarak bir damarı tıkayan pıhtı veya yabancı madde; embolüs nedeniyle damarın tıkanması; emboli.

emballein Yun. f.: İçine atmak, koymak, sokmak.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bolia Yun. f.: Namluya mermi doldurma; tıpa koyma.

-isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -sion/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

embolizm(7)

embolismus Lat., **embolisme** Fr. is.: Dolaşımla sürüklenen pıhtı parçası veya diğer bir yabancı madde ile damarın tıkanması.

embolia Yun., **embolié** Fr. is.: Yapı olarak kandan farklı olan kanda çözünmeyen, kan dolaşımıyla taşınarak bir damarı tıkayan pıhtı veya yabancı madde; embolüs nedeniyle damarın tıkanması; emboli.

emballein Yun. f.: İçine atmak, koymak, sokmak.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bolia Yun. f.: Namluya mermi doldurma; tıpa koyma.

-ismus (T. -ism/ -izm): Lat. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

embriyo(2)

embryo Yun., **embryon** Fr. is.: İmplantasyon (döllenen yumurtanın rahim duvarına tutunması)' dan ikinci gebelik ayı sonuna kadarki devre içinde bulunan gebelik mahsülü; döl.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bryo Yun. f.: Büyümek, serpmek. **bruein** Yun. f.: Büyümek.

embriyotoksik(2)

embryotoxicus Yun., **embryotoxique** Fr. sf.: Embriyo üzerinde toksik etkisi olan; embriyoyu zehirleyici.

embryo Yun., **embryon** Fr. is.: İmplantasyon (döllenen yumurtanın rahim duvarına tutunması)’ dan ikinci gebelik ayı sonuna kadarki devre içinde bulunan gebelik mahsülü; embriyo.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bryo Yun. f.: Büyümek, serpmek. **bruein** Yun. f.: Büyümek.

toxicus Yun., **toxique** Fr. sf.: 1) Zehirli. 2) Zehirli maddeye bağlı; toksin’in sebep olduğu. T. toksik.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

embriyotoksisite(1) **embryotoxicitas** Lat., **embryotoxicité** Fr. is.: Embriyo üzerindeki zehirlenme niteliği; embriyoyu zehirleyicilik.

embryo Yun., **embryon** Fr. is.: İmplantasyon (döllenen yumurtanın rahim duvarına tutunması)’ dan ikinci gebelik ayı sonuna kadarki devre içinde bulunan gebelik mahsülü; embriyo.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bryo Yun. f.: Büyümek, serpmek. **bruein** Yun. f.: Büyümek.

toxicitas Lat., **toxicité** Fr. is.: Herhangi bir maddenin zehir etkisi gösterme derecesi; zehirlenme niteliği; zehirlilik. T. toksisite.

toxico-/ toxi-/ tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

emesis(1) **emesis** Lat. is.: Kusma.

emetik(2) **emeticus/ emeticum** Yun., **émétique** Fr. sf., is.: 1) Kusmayı uyandırıcı; kusturucu. 2) Kusturucu ilaç.

emetos Yun., **emesis** Lat. is.: Kusma.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

emosyonel(1) **emotionalis** Lat., **émotionnel** Fr. sf.: 1) Duygulara dayanan. 2) Çabuk heyecanlanan. 3) Duygulandıran; heyecan veren.

emotio Lat., **émotion** Fr. is.: Heyecan; aşk, öfke gibi bir duygu.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

empotans(1) bk.impotans.

enamel(1) **enamelum** Lat., **enamel** İng. is.: Diş minesi.

endikasyon(21) **indicatio** Lat., **indication** Fr. is.: Hastalıkta uygun tedavi şeklini gösterme; (ilaçlarda, tedavide) iyi gelirlik; yararlılık.

indiquer Fr. f.: Göstermek, belirtmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

dicere Lat. f.: Söylemek, demek, anlatmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

endikasyon(ları)(75) **indication(s)** Fr. is.: (ilacın) kullanılacağı durumlar; kullanım alanı; endikasyonları.

endike(5) **indicans** Lat., **indiqué** Fr. sf.: İyi gelen; kullanımı önerilen.

indice Fr. is.: Belirti, ipucu; gösterge.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

dicere Lat. f.: Söylemek, demek, anlatmak.

endike(dir)(35) (ilacın kullanımına) iyi gelir; kullanımı önerilir.

endojen(7) **endogenus** Yun., **endogène** Fr. sf.: Vücut içinden doğan; iç sebebe bağlı; iç kaynaklı.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

-gen/ -genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

endokardit(4)

endocarditis Yun., **endocardite** Fr. is.: Endokart'ın iltihabı.

endocardium Yun., **endocard** Fr. is.: Kalbin iç yüzünü ve kalp kapakçıklarının üzerini örtren seröz zar; kalbin iç zarı; endokart.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

endokarditis(1)

bk.endokardit.

endokrin(2)

endocrinia Yun., **endocrine** Fr. sf., is.: 1) İç salgı yapan; salgısını kana ve lenfe akıtan. 2) Bezin kana veya lenfe karışan salgısı; iç salgı. 3) İç salgı veya iç salgı beziyle ilgili.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

crino/ krino Yun. f.: Salgılamak. **krinein** Yun. f.: Salgılamak.

endokrinolojik(1)

endocrinologique Fr. sf.: Endokrinoloji ile ilgili.

endocrinologie Fr. is.: İç salgı bilimi; endokrinoloji.

endocrinia Yun., **endocrine** Fr. sf., is.: 1) İç salgı yapan; salgısını kana ve lenfe akıtan. 2) Bezin kana veya lenfe karışan salgısı; iç salgı. 3) İç salgı veya iç salgı beziyle ilgili. T. endokrin.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

crino/ krino Yun. f.: Salgılamak. **krinein** Yun. f.: Salgılamak.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

endometriosis(1)

endometriosis Yun., **endométriose** Fr. is.: Endometrium dokusunun rahimdeki normal yeri dışında bir yerde bulunuşu.

endometrium Yun. is.: Uterus (rahim) boşluğunu çevreleyen tabaka; döllük iç zarı; uterus mukozası; endometriyum.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

metr-: Yun. metra'dan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.

-ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

endometrit(3)

endometritis Yun., **endométrite** Fr. is.: Endometriyum iltihabı.

endometrium Yun. is.: Uterus (rahim) boşluğunu çevreleyen tabaka; döllük iç zarı; uterus mukozası; endometriyum.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

metr-: Yun. metra'dan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

endometrium(1)

endometrium Yun. is.: Uterus (rahim) boşluğunu çevreleyen tabaka; döllük iç zarı; uterus mukozası; endometriyum.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

metr-: Yun. metra'dan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.

-ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

endomyometrit(1)

endomyometritis Yun., **endomyométrite** Fr. is.: Endometriyum (döllük iç zarı) ve miyometriyum (döllük orta kat kas tabakası)un birlikte iltihabı.

endo-: Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

metr-: Yun. metra'dan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

- endoservikal(1)** **endocervicalis** Lat., **endocervical** Fr., İng. sf.: 1) Serviks uteri'nin iç kısmıyla ilgili; servikal kanal döşeyen mukoza ile ilgili. 2) Serviks uteri'nin iç kısmında; servikal kanal içinde.
- endo-:** Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.
- cervicalis** Lat.; **cervical** Fr., İng. sf.: 1) Boyna ait; boyunla ilgili. 2) Rahmin boyun kısmı (serviks)na ait; onunla ilgili. T. servikal.
- cervix** Lat. is.: Boyun; herhangi bir organın boyna benzer parçası; özellikle rahmin vajina'ya açılan alt parçası; serviks.
- cervic-:** Lat. cervix'ten *boyun* veya *organın boyun kısmı* anlamına ön ek.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- endoskopi(1)** **endoscopia** Yun., **endoscopie** Fr. is.: Boşluk gösteren bir organ içinin ya da vücut boşluğunun -endoskop aracılığıyla- muayenesi.
- endoscope** Fr. is.: Herhangi bir organ veya vücut boşluğuna -muayene için- sokulan ucu ışıklı alet; endoskop.
- endo-:** Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.
- scopia** (Fr. -scopie): Yun. scopeo'dan *görmek, bakmak; muayene etmek* anlamına son ek.
- endoskopik(1)** **endoscopique** Fr. sf.: 1) Endoskopiyle ilgili. 2) Endoskopiye ait.
- endoscopia** Yun., **endoscopie** Fr. is.: Boşluk gösteren bir organ içinin ya da vücut boşluğunun -endoskop aracılığıyla- muayenesi; endoskopi.
- endoscope** Fr. is.: Herhangi bir organ veya vücut boşluğuna -muayene için- sokulan ucu ışıklı alet; endoskop.
- endo-:** Yun. endon'dan *iç, içinde* anlamına ön ek.
- scopia** (Fr. -scopie): Yun. scopeo'dan *görmek, bakmak; muayene etmek* anlamına son ek.

- endotrakeal(3)** **endotrachealis** Lat., **endotrachéal** Fr. zf., sf.: 1) Trakea (soluk borusu) içinde. 2) Trakea aracılığıyla yapılan; trakeadan geçirilen.
endo-: Yun. endon'dan iç, içinde anlamına ön ek.
trachealis Lat., **trachéal** Fr. sf.: Soluk borusu ile ilgili; trakeal.
trache-: Yun. *trakea* (soluk borusu) anlamına ön ek.
-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- endükleyici(1)** bk.indükleyici.
- enfarktüs(21)** **infarctus** Lat., **infarctus** Fr. is.: Dokuyu besleyen damarın pıhtı ile tıkanması sonucu o bölgenin ölümü; içten tıkanma.
in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
farcire Lat. f.: Tıka basa doldurmak.
-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- enfek-siyon(1)** bk.enfeksiyon.
- enfeksiyon(151)** **infectio** Lat., **infection** Fr. is.: 1) Bulaşma. 2) Bulaşıcı hastalık.
inficere Lat., **infecter** Fr. f.: Bulaştırmak, zehirlemek.
in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.
-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- enfeksiyöz(2)** **infectiosus** Lat., **infectieuse** Fr. sf.: 1) Bulaşıcı. 2) Enfeksiyon yapan; enfeksiyöz hastalık meydana getirici.
in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

enfeksiyöz mononükleoz(1) infectious mononucleosis İng. is.: Kanda tek çekirdekli lökosit sayısında artma, ateş, lenf bezlerinde büyüme ve ileri derecede halsizlikle belirgin virütik hastalık.

infectiosus Lat., **infectieuse** Fr. sf.: 1) Bulaşıcı. 2) Enfeksiyon yapan; enfeksiyöz hastalık meydana getirici. T. enfeksiyöz.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

mononucleosis Lat., **mononucleose** Fr. is.: Kanda tek çekirdekli lökosit sayısının aşırı artışı; mononükleoz.

mono-: Yun. monos'tan *bir, tek* anlamına ön ek.

nucle-: Lat. nucleus'tan *çekirdek* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

enfekte(2)

infectus Lat., **infekté** Fr. sf.: Bulaşmış.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

enfestasyon(5)

infestatio Lat., **infestation** Fr. is.: 1) Hayvansal parazitler (kurt, kene, bit vs.)in -hastalık oluşturmak üzere- insana geçmesi. 2) Hayvansal parazitlerle insanda meydana gelen hastalık.

in-: 1) Lat. *içinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

festare Lat. f.: Saldırmak, yormak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

enflamasyon(1)

inflammatio Lat., **inflammation** Fr. is.: Enfeksiyon veya harabiyet yaratıcı etkene karşı dokunun -kendini savunma amacıyla- gösterdiği reaksiyon; iltihaplanma; iltihap.

in-: 1) Lat. *içinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

flamma Lat. is.: Alev, ateş.

inflamare Lat. f.: İltihaplanmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

enflamatuar(1)

inflammatorius Lat., **inflammatoire** Fr. sf.: 1) İltihapla ilgili; iltihaba bağlı. 2) İltihap gösteren; iltihaplı.

in-: 1) Lat. *içinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

flamma Lat. is.: Alev, ateş.

inflamare Lat. f.: İltihaplanmak.

-orius/ -oria/ -orium (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.

enfüzyon(14)

infusio Lat., **infusion** Fr. is.: 1) Bitkisel maddenin etkili kısmını elde etmek için suda demlendirme veya kaynatma. 2) Özü çıkarılan maddenin eriyiği. 3) Sıvı maddeyi damar içine veya deri altına verme. 4) Damar veya deri altı yoluyla vücuda verilen sıvı.

in-: 1) Lat. *içinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

fusio Lat., **fusion** Fr. is.: Birleşme, kaynaşma; füzyon.

fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

enjeksiyon(83)

injectio Lat., **injection** Fr. is.: 1) Damar, doku, kanal veya boşluk içine -şırınga aracılığıyla- herhangi bir sıvıyı (ilaç vs.) verme. 2) Damar, doku, kanal veya boşluğa şırınga ile verilen sıvı.

injacere Lat., **injecter** Fr. f.: İğne ile vücuda sıvı akıtmak; şırınga etmek; enjekte etmek.

in-: 1) Lat. *içinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

jacere/iacere Lat. f.: Uzanmak, bulunmak; var olmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

enjektabl(1)

injectabilis Lat., **injectable** Fr. sf.: İğne verilmeye elverişli.

injectabile Lat. is.: Enjekte edilebilen ilaç; enjektabl.

injacere Lat., **injecter** Fr. f.: İğne ile vücuda sıvı akıtmak; şırınga etmek; enjekte etmek.

in-: 1) Lat. *içinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

jacere/iacere Lat. f.: Uzanmak, bulunmak, var olmak.

-bilis/ -bile (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.

enjekte(15)

injacere Lat., **injecter** Fr. f.: İğne ile vücuda sıvı akıtmak; şırınga etmek; enjekte etmek.

in-: 1) Lat. *içinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

jacere/iacere Lat. f.: Uzanmak, bulunmak, var olmak.

enjektör(1)

injector Lat., **injecteur** Fr. is.: Vücuda sıvı vermede kullanılan araç; şırınga.

injicere Lat., **injecter** Fr. f.: İğne ile vücuda sıvı akıtmak; şırınga etmek; enjekte etmek.

in-: 1) Lat. *içinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

jacere/iacere Lat. f.: Uzanmak, bulunmak, var olmak.

-tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

ensefalopati(4)

encephalopathia Yun., **encéphalopathie** Fr. is.: Beyin dokusu harabiyetiyle belirgin herhangi bir hastalık; beyin hastalığı.

encephalo-: Yun. encephalon'dan *beyin* anlamına ön ek.

en-: Yun. *iç*, *içte*, *içinde*; *sokma*, *doldurma* anlamına ön ek.

cephalo-: Yun. kephale, kephalos'tan *baş* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı)*, *duygu(su)*, *tedavi(si)* anlamına son ek.

entamoeba histolytica(1) Ağızda, diş çürükleri ve diş etleri çevresinde bulunan fakat hastalık yapıcı etkisi bulunmayan Entamoeba türü.

Entamoeba: Bazı türleri insan bağırsaklarında parazit olarak yaşayan bir amip cinsi. Bk. amipli dizanteri.

enterik(3)

entericus Yun., **entérique** Fr. sf.: Bağırsak veya bağırsaklarla ilgili.

enter-: Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

enterobiasis(1)

enterobiosis/ enterobiasis Yun. is.: Enterobiyus cinsi kurtların sebep olduğu enfeksiyon; kıl kurdu enfeksiyonu.

Enterobius: Nematoda sınıfı parazitlerin kıl kurtlarını içeren cinsi; Oxiyuris; Enterobiyus.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(st)* anlamına son ek.

- iasis** (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- enterobiozis(1)** bk.enterobiasis.
- enterokolit(2)** **enterocolitis** Yun., **enterocolite** Fr. is.: İnce ve kalın bağırsağın birlikte iltihabı.
- entero-:** Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.
- colo-:** Yun. *kolon* (*kalın bağırsak*) anlamına ön ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- enterotoksin(1)** **enterotoxine** Yun., **enterotoxinum** Lat., **enterotoxine** Fr. is., sf.: Staphylokok'larda bulunan, tüketilen gıda maddelerinde bulunması hâlinde, ishal veya kusmaya neden olan toksin; bağırsak üzerinde zehirli etkiye sahip.
- entero-:** Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.
- toxine** Yun., **toxinum** Lat., **toxine** Fr. is.: Zehirli madde; zehir.
- tox-:** Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.
- inum** (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal madde, ilaç adlarını ifade etmede -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.
- entoksikasyon(3)** bk.intoksikasyon.
- entolerans(1)** bk.intolerans.
- entubasyon(1)** bk.intübasyon.
- entübasyon(1)** bk.intübasyon.
- envolusyonel(1)** **involutionalis** Lat., **involutional** İng., **involutionnaire** Fr. sf.: 1) İnvölüsyonla ilgili. 2) İnvölüsyona bağlı. T. involüsyonel.
- involutio** Lat., **involution** Fr., İng. is.: 1) Hacim ve çalışma yeteneği yönünden normalin üstüne çıkmış bir organın tekrar eski haline dönmesi. 2) Kıvrılma; içe doğru büzülme. T. involüsyon.
- in-:** 1) Lat. *içinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

volvere Lat. f.: Yuvarlamak, çevirmek; uçmak, yükselmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

enzim(26)

enzyme Yun., **enzyme** Fr. is.: Canlı hücrelerce meydana getirilen ve vücuttaki kimyasal olaylarda katalizör görevi yapan madde.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

-zyme: Yun. *zyme*'den *maya* anlamına son ek.

enzimatik(1)

enzymatique Fr. sf.: 1) Enzim ile ilgili. 2) Enzimin sebep olduğu.

enzyme Yun., **enzyme** Fr. is.: Canlı hücrelerce meydana getirilen ve vücuttaki kimyasal olaylarda katalizör görevi yapan madde; enzim.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

-zyme: Yun. *zyme*'den *maya* anlamına son ek.

enzyme(3)

bk.enzim.

eozinofili(7)

eosinophilia Yun., **éosinophilie** Fr. is.: Kanda eozinofil lökosit sayısının ileri derecede artışı.

eosinophil Yun., **éosinophile** Fr. is.: 1) Eozinle kolayca boyanan herhangi bir hücre. 2) Eozinle kolayca boyanan lökosit cinsi; eozinofil lökosit. T. eozinofil.

eosin Yun. is.: Histoloji (doku bilim)de kullanılan ve hücrelerin stoplazmasını kırmızıya boyayan bir boya; kırmızı boya.

eosinum Yun. sf.: Şafak kıızı (renk).

-phil: Yun. *phileō, philos*'tan *sevmek* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

eozinofilik(1)

eosinophilicus Yun., **éosinophilique** Fr. sf.: Eozin ile kolayca boyanan; eozin'i kolayca alan.

eosinophil Yun., **éosinophile** Fr. is.: 1) Eozinle kolayca boyanan herhangi bir hücre. 2) Eozinle kolayca boyanan lökosit cinsi; eozinofil lökosit. T. eozinofil.

eosin Yun. is.: Histoloji (doku bilim)de kullanılan ve hücrelerin stoplazmasını kırmızıya boyayan bir boya; kırmızı boya.

eosinum Yun. sf.: Şafak kızılı (renk).

-phil: Yun. phileō, philos'tan *sevmek* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

epanşiman(1)

épanchement Fr. is.: Vücutta sıvı toplanması.

épancher Fr. f.: Akıtmak, boşaltmak.

epidemik(1)

epidemicus Yun., **épidémique** Fr. sf., is.: 1) Salgın gösteren. 2) Salgın hastalıklarla ilgili. 3) Salgın hastalık.

epidemia Yun., **épidémie** Fr. is.: Salgın; epidemi.

epi-: Yun. *üst, üstü, üstte, üstünde* anlamına ön ek.

demos Yun. is.: Halk.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

epidermal(4)

epidermalis Yun., **epidermal** İng. sf.: 1) Epidermis ile ilgili. 2) Epidermis'ten oluşmuş; epidermis'ten gelişmiş.

epidermis Yun., **epidermis** İng., **épiderme** Fr.: Üst deri; epidermis/ epiderm.

epi-: Yun. *üst, üstü, üstte, üstünde* anlamına ön ek.

derm-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

epidural(4)

epiduralis Lat. sf.: Dura mater üstü (üst veya dış kısım) oluşumlarına ait olan; dura materin üzerinde, dışında.

dura mater Lat. is.: Beyin ve omuriliği örten üç zardan en dıştaki zar.

	epi-: Yun. <i>üst, üstü, üstte, üstünde</i> anlamına ön ek.
	dura Lat. is.: Dura mater. durus Lat. sf.: Sert.
	-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
epidüral(1)	bk. epidural.
epifiz(1)	epiphysis Yun., épiphyse Fr. is.: Kemiğin uç kısmı.
	epi-: Yun. <i>üst, üstü, üstte, üstünde</i> anlamına ön ek.
	physis Yun. is.: Büyüme, gelişme.
epigastrik(2)	epigastricus Yun., epigastrique Fr. sf.: Epigastrium ile ilgili.
	epigastrium Yun. is.: Üst karın; mide üstü bölgesi.
	epi-: Yun. <i>üst, üstü, üstte, üstünde</i> anlamına ön ek.
	gastr-: Yun. gaster'den <i>mide</i> anlamına ön ek.
	-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
epilepsi(12)	epilepsia Yun., épilepsie Fr. is.: Sara hastalığı [yaşam gücünün üstüne çıkma; yaşam gücünün üzerinde çırpınma].
	epi-: Yun. <i>üst, üstü, üstte, üstünde</i> anlamına ön ek.
	lepis Yun. is.: Alma, tutma; hayata tutunma; yaşama sarılma.
	-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
epileptik(4)	epilepticus Yun., épileptique Fr. sf., is.: 1) Epilepsi ile ilgili. 2) Epilepsi nöbetleri gösteren kişi; epilepsili kimse.
	epilepsia Yun., épilepsie Fr. is.: Sara hastalığı; epilepsi.
	epi-: Yun. <i>üst, üstü, üstte, üstünde</i> anlamına ön ek.
	lepis Yun. is.: Alma, tutma; hayata tutunma; yaşama sarılma.
	-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
epileptikus(2)	bk.epileptik.
episod(1)	bk.epizod.

epistaksis(3)	epistaxis Yun. is.: Burun kanaması. epi-: Yun. <i>üst, üstü, üstte, üstünde</i> anlamına ön ek. stazo Yun. f.: Damlamak, damlatmak, sızmak. -taxis: Yun. taxis'ten <i>nizam, düzen; yönelim</i> anlamına son ek.
epizod(1)	Yun. épisode Fr. is.: 1) Hastalığın seyri esnasında beliren -hastalıkla ilişkisiz- diğer bir durum veya olay. 2) Hastalık nöbeti; kriz. T. epizot.
eradikasyon(3)	eradication Lat., éradication Fr. is.: Tamamen ortadan kaldırma. éradiquer Fr. f.: Kökünden sökmek. -tio/ -icatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
ereksiyon(1)	erectio Lat., érection Fr. is.: Kalkma, sertleşme, dikleşme; özellikle penis veya klitoris (kadında küçük dudakların üst birleşme yerindeki oluşum)in kanla dolarak sertleşip dikleşmesi. eregere Lat. f.: Dikleştirmek; dik tutmak. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
ergotism(2)	ergotisme Fr. is.: Mahmuzlu çavdarların neden olduğu hastalık; ergot zehirlenmesi. ergot Fr., İng. is.: Çavdar taneleri üzerinde gelişen bir mantardan elde edilen bir bileşik; mahmuz (İlaçlarda kullanılan bu bileşikten başta ergotamin olmak üzere çeşitli alkaloitler elde edilir.).
erisipel(1)	erysipelas Yun., érysipélé Fr. is.: Deride iltihaplı kızartı ile belirgin akut ateşli hastalık; yılancık. erythr-: Yun. erythros'tan <i>kızıl, kırmızı</i> anlamına ön ek. pell-/ pelli-: Yun., Lat. pella, pellis'ten <i>deri</i> anlamına ön ek. -as: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

eritem(5)	erythema Yun., érythème Fr. is.: (deride) kızartı, kızarıklık. erythr-: Yun. erythros'tan <i>kızıl, kırmızı</i> anlamına ön ek. -ema (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.
eritema(4)	erythema Yun., erythema İng. is.: Bk. eritem.
eritematosus(1)	bk.eritematöz.
eritematöz(4)	erythematosus Yun., érythémateuse Fr. sf.: 1) Eritem ile ilgili. 2) Eritem gösteren; eritemi olan. erythema/ erythematis Yun., érythème Fr. is.: (deride) kızartı, kızarıklık; eritem. -osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.
erozif(1)	erosivus Lat., érosif Fr. sf.: 1) Erozyon yapabilen; erozyona sebep olan. 2) Erozyona sebep olan herhangi bir madde. erosio Lat., érosion Fr. is.: 1) Belli bir yüzeydeki epitelin kaybı. 2) Dişin mine tabakasının kimyasal etkilerle aşınması. T. erozyon. -ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
eroziv(1)	erosivus Lat., erosive İng. sf.: Erozyon yapabilen. Bk. erozif.
erupsiyon(1)	bk.erupsiyon.
erüpsiyon(1)	eruptio Lat., eruption Fr. is.: 1) Deri üzerinde oluşan kızarıklık veya kabartı; kabarcık. 2) Açılma, patlama; derideki herhangi bir lezyonun patlaması. 3) Diş çıkması. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
erüpsyon(1)	bk.erupsiyon.
erythema(1)	bk.eritem.

- esansiyel(2)** **essentiel** Fr. sf.: 1) Zorunlu, gerekli. 2) Başlıca, temel; esasla ilgili. 3) Görünür bir sebebi olmayan (hastalık).
- esansiyel hipertansiyon(2)** **essantial hypertension** İng. is.: Belli bir sebebe bağlı olmayan yüksek kan basıncı.
- essentiel** Fr. sf.: 1) Zorunlu, gerekli. 2) Başlıca, temel; esasla ilgili. 3) Görünür bir sebebi olmayan (hastalık). T. esansiyel.
- hypertensio** Lat., **hypertension** Fr. is.: 1) Normalden yüksek olan kan basıncı; kan basıncı artışı; yüksek tansiyon. 2) Doku ve organa has normal gerginliğin artması; tonüs artımı.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, aşırı, fazla, çok* anlamına ön ek.
- tensio** Lat., **tension** Fr. is.: 1) Germe, gerilim, gerginlik. 2) Damar gerilimi; kan basıncı. T. tansiyon.
- tendere** Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.
- sio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- estrogen(7)** **estrogen** İng. is.: Bk. östrojen.
- etiolojik(2)** **étiologique** Fr. sf.: 1) Etiyoloji ile ilgili. 2) Hastalık sebebiyle ilgili. T.etiyolojik.
- etiologia** Yun., **étiologie** Fr. is.: 1) Hastalık sebeplerini arayıp inceleyen bilim dalı. 2) Hastalık sebebi. T. etiyojoloji.
- etio-**: Yun. *aitia*'dan *sebepler* anlamına ön ek.
- logia** (Fr. -logie, T. -loji): Yun. *logos*, *logia*'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.
- extrapiramidal(4)** bk.ekstrapiramidal.
- falakon(1)** bk.flakon.
- familial tremor(1)** **familial tremor** İng. is.: Çocukluk çağında başlayan, özellikle ellerde titreme ile belirgin kalıtsal hastalık.

familialis Lat., **familial** İng. sf.: Aynı ailenin bazı fertlerinde görülen, oluşan (hastalık vs.); ailevi; aileyle ilgili; familiyal.

familia Lat., **famiglia** İt. is.: Aile; familya.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

tremor Lat. is.: Titreme, sarsılma.

tremere Lat. f.: Titremek, sarsılmak.

-or (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

familiyal(1)

familialis Lat., **familial** İng. sf.: Aynı ailenin bazı fertlerinde görülen, oluşan (hastalık vs.); ailevi; aileyle ilgili.

familia Lat., **famiglia** İt. is.: Aile; familya.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

faranjit(3)

bk.farenjit.

farenfit(1)

bk.farenjit.

farenjit(7)

pharyngitis Yun., **pharyngite** Fr. is.: Farenks (yutak) iltihabı.

pharyng-: Yun. pharynx'ten *boğaz*, *yutak* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

farmakodinamik(3)

pharmacodynamicus Yun., **pharmacodynamique** Fr. is.: 1)

İlaçların etki gücü. 2) Hasta veya normal organizmalar üzerinde ilaçların etkisini inceleyen eczacılık dalı.

pharmacodynamie Fr. is.: Hasta veya normal organizmalar üzerinde ilaçların etkisini deneysel olarak inceleyen, araştıran bilim (İlacın vücuda ne yaptığıncı inceler.); farmakodinami.

pharmaco-: Yun. pharmacon'dan *ilaç*, *ilaçlar* anlamına ön ek.

-dynam: Yun. dynamos'tan *kuvvet*, *kudret* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

farmakokinetik(21) **pharmacocinétique** Fr. is.: İlaçların vücut üzerinde tedavi edici etkilerini konu alan bilim dalı (Vücudun ilaca ne yaptığını inceler.).

pharmaco-: Yun. pharmacon'dan *ilaç, ilaçlar* anlamına ön ek.

kine-: Yun. kinesis'ten *hareket* anlamına ön ek.

farmakoloji(1) **pharmacologia** Yun., **pharmacologie** Fr. is.: İlaçların yapıları, hazırlanışı, özellik ve etkilerini konu alan bilim dalı; ilaç bilimi.

pharmaco-: Yun. pharmacon'dan *ilaç, ilaçlar* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

farmakolojik(15) **pharmacologique** Fr. sf.: Farmakoloji ile ilgili.

pharmacologia Yun., **pharmacologie** Fr. is.: İlaçların yapıları, hazırlanışı, özellik ve etkilerini konu alan bilim dalı; farmakoloji.

pharmaco-: Yun. pharmacon'dan *ilaç, ilaçlar* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

farmako-terapötik(1) **pharmacotherapeuticus** Yun., **pharmacothérapeutique** Fr. sf.: Hastalığın gerekli ilaçlarla tedavisiyle ilgili; ilaçlarla tedaviye ait.

pharmaco-: Yun. pharmacon'dan *ilaç, ilaçlar* anlamına ön ek.

therapeuticus Yun., **thérapeutique** Fr. sf.: 1) Tedavi bilimiyle ilgili. 2) Tedavi edici; tedaviye ait; iyileştirici. T. terapötik.

therapeusis Yun. is.: Hastalıkların tedavisini konu alan tıp dalı; tedavi bilimi; terapötiks.

therap-: Yun. therapein'den *tedavi* anlamına ön ek.

eu- (T. ö-): Yun. *normal, uygun; iyi, sağlıklı* anlamlarına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

farmasötik(1) **pharmaceutique** Fr. sf.: 1) Eczacılık ile ilgili. 2) İlaçlar ile ilgili.

- pharmacia** Yun., **pharmacie** Fr. is.: Eczacılık; ilaçların dozajı, hazırlanışı vs. hususları konu alan bilim dalı; ilaç bilimi; farmasi.
- pharmaco-:** Yun. pharmacon'dan *ilaç, ilaçlar* anlamına ön ek.
- fasiyal(2)** bk.fasyal.
- fasyal(1)** **fascialis** Lat., **fascial** Fr. sf.: Fasya ile ilgili.
- fasci-:** Lat. fascia'dan *fasya (sargı, bant); kasların üzerini örten zar; kas zarı* anlamına ön ek.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- fatal(10)** **fatale** Fr. sf.: Ölümle sonuçlanan; öldürücü (hastalık vs.).
- fatalite(1)** **fatalité** Fr. is.. 1) Hastalığın öldürücü olma niteliği veya derecesi. 2) Ölüme götüren herhangi bir durum (hastalık vs.).
- fatale** Fr. sf.: Ölümle sonuçlanan; öldürücü (hastalık vs.); fatal.
- faz(1)** **phasis** Yun., **phase** Fr. is.: Evre, safha, devre; çeşitli evreler gösteren bir olayın bu evrelerinden her biri.
- fecal impaction(1)** **fecal impaction** İng. is.: Dışkının sertleşerek -kabızlığa uzanmak üzere- kalın bağırsakta uzun süre kalması; dışkı sertleşmesi.
- f(a)ecalis** Lat., **féc al** Fr. sf.: 1) Feçes (dışkı) ile ilgili. 2) Dışkıdan oluşan. 3) Dışkı yapısında.
- f(a)eces** Lat., **féces** Fr. is.: Bağırsak yoluyla dışarı atılan katı madde; dışkı; gaita; feçes.
- impactio** Lat., **impaction** İng. is.: Sıkışma; sıkışma sebebiyle birbirine geçme veya kaynaşma; kabızlık, peklik.
- in-:** Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
- in-:** Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.
- impact** İng. f.: Sıkıştırmak; hareketine mani olacak şekilde bastırmak; impekt.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

feçes(2) **f(a)eces** Lat., **féces** Fr. is.: Bağırsak yoluyla dışarı atılan katı madde; dışkı; gaita.

Fehling ayracı(1) **Fehling's Solution** İng. is.: Bir ortamda şeker mevcudiyetini saptamak ve mevcut şekerin miktarını tayin etmek için kullanılan bir bakır sülfat çözeltisi [Hermann Christian von Fehling, Alman kimyager, 1812-1885].

femoral(3) **femoralis** Lat., **fémoral** Fr. sf.: Femur (uyluk kemiği) ile ilgili; uyluk bölgesi ile ilgili.
femur Lat., **fémur** Fr. is.: 1) Kalça kemiği ile diz arasındaki uzun kemik; uyluk kemiği. 2) Uyluk bölgesi. T. femur.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

fenolik(1) **phenolicus** Yun., **phénolique** Fr. sf.: Fenol ile ilgili; fenol'a ait.
phenolum Yun., **phénol** Fr. is.: 1) Benzen çekirdeğine hidroksil gruplarının tutunmasından oluşan herhangi bir madde. 2) Kömür katranından damıtılarak elde edilen bir madde. T. fenol.

phainein Yun. f.: Parlamak.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.

fenomeni(1) **ph(a)enomenon** Yun., **phénoméne** Fr. is.: 1) Belli bir hastalığı işaret eden aşikâr belirti. 2) Belli özelliğe sahip olay; belirmesi belli bir duruma işaret eden alışılmışın dışındaki olay. T.fenomen.

ph(a)eno-: Yun. *görülebilin, görünür* anlamına ön ek.

-men: Lat. işlem sonucunu içeren yapı için kullanılan son ek.

feokromasitoma(1) bk.feokromositoma.

feokromastioma(1) bk.feokromositoma.

feokromositoma(5) **ph(a)eo****chromocytoma** Yun. is.: Böbrek üstü bezi medullası (organın iç kısmını oluşturan yumuşak doku bölgesi)ndaki kromafin hücrelerinden gelişen bir tümör.

chromaffin cell İng. is.: Krom tuzları ile boyandığı zaman protoplazmalarında kahverengi granül (tanecik)ler gösteren hücre; feokromosit. T. kromafin hücreleri.

chromaffinis Yun. sf.: Krom tuzlarının affinitesi olan; boya seven; kromafin.

ph(a)eo- Yun. *kahverengi* anlamına ön ek.

chromo- Yun. *chroma*'dan *renk* anlamına ön ek.

affinis Lat. is.: Kuvvetli bağlılık; yakın, ilgili.

ad- Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ad- Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**af-**).

finire Lat. f.: Sınırlamak, bitirmek.

cyto- Yun. *kytos*'tan *hücre* anlamına ön ek.

-om(a) (Yun., İng. *-oma*; Fr. *-ome*): Yun. *oma*, *onkoma*'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.

fertilite(4)

fertilitas Lat., **fertilité** Fr. is.: Erkekde dölleme, kadında dölleme yeteneği; evlat meydana getirme yeteneği.

fertilis Lat., **fertile** Fr. sf.: Dölleme veya dölleme yeteneğine sahip; verimli, üretken; üretme yeteneği olan; fertil.

fertus Lat. sf.: Verimli, bereketli.

-ilis/ -ile (Fr. *-ile*, T. *-il*): Lat. aidiyet ve eylem yeteneği belirten son ek.

-itas (Fr. *-ité*, İng. *-ity*, T. *-ite*): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

fetal(12)

f(o)etalis Lat., **fetal** İng. sf.: Fetüs ile ilgili; fetüse ait.

f(o)etus Lat. is.: Üçüncü gebelik ayı başından doğuma kadarki devre içinde bulunan gebelik ürününe verilen isim; fetüs.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

fetus(22)

bk.fetüs.

fetüs(10)

fetus Lat. is.: Üçüncü gebelik ayı başından doğuma kadarki devre içinde bulunan gebelik ürününe verilen isim.

finbrinolitik(1)

bk.fibrinolitik.

fizyolojik(1)

bk.fizyolojik.

fiber(1)

fibra Lat., **fiber** İng. is.: İplik şeklinde ince uzun oluşum; lif (sinir veya kas lifi).

fibrilasyon(4)

fibrillatio Lat.; **fibrillation** Fr., İng. is.: 1) Kas liflerinin titreşim şeklinde düzensiz kasılması. 2) Küçük lifler oluşması. 3) Küçük liflerden yapılmış olma durumu.

fibrilla Lat., **fibril** İng. is.: Ufak lif, lifçik; ince iplik; telcik; fibril.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

fibrin(1)

fibrinum Lat., **fibrine** Fr. is.: Fibrinojen'den oluşan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan protein yapısında lifsel bir madde.

fibr-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

fibrinojen(1)

fibrinogène Fr. is.: Pıhtılaşma sırasında fibrine dönüşen bir kan proteini.

fibrinum Lat., **fibrine** Fr. is.: Fibrinojen'den oluşan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan protein yapısında lifsel bir madde; fibrin.

fibr-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-gen/ -genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

fibrinolitik(1)

fibrinolyticus Yun., **fibrinolytique** Fr. sf.: Fibrini eritici.

fibrinum Lat., **fibrine** Fr. is.: Fibrinojen'den oluşan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan protein yapısında lifsel bir madde; fibrin.

fibr-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

fibrinoliz(1)

fibrinolysis Yun., **fibrinolyse** Fr. is.: Fibrinolizin etkisiyle fibrinin erimesi; pıhtının çözülmesi.

fibrinum Lat., **fibrine** Fr. is.: Fibrinojen'den oluşan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan protein yapısında lifsel bir madde; fibrin.

fibr-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek

fibrinolizis(1)

bk.fibrinolizis.

fibrokistik(1)

fibrocysticus Yun., **fibrokystique** Fr. sf.: 1) Fibrokistlerden oluşan. 2) Bağ dokusu artımı yanında kistik boşluklar gösteren.

fibrocyste Yun., **fibrokyste** Fr. sf.: 1) Kist ile ilgili. 2) Kistlerden oluşan. 3) Mesane veya safra kesesi ile ilgili. T. fibrokist.

fibro-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

cyst-: Yun. cystis, kystis'ten 1) *Kist* anlamına ön ek. 2) *İdrar kesesi* veya *safrâ kesesi* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

fibrotik(2)

fibroticus Yun., **fibrotic** İng. sf.: 1) Bağ dokusu artımı ile ilgili. 2) Bağ dokusu artımı gösteren.

fibrosis Yun. is.: Bağ dokusu artımı; bağ dokusu liflerinin aşırı artışı ile belirgin patolojik durum; fibröz dejenerasyon.

fibro-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

fibrozis(1)

fibrosis Yun., **fibrose** Fr. is.: Bağ dokusu artımı; bağ dokusu liflerinin aşırı artışıyla belirgin patolojik hâl; fibröz dejenerasyon.

fibro-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

fiks(1)

fixus Lat., **fixe** Fr. sf.: 1) Sabit, bağlanmış. 2) Tespit edilmiş; yapısı olduğu gibi korunmuş (histolojik numune hakkında).

fix İng., **fixer** Fr. f.: 1) Sabitleştirmek; oynamaz hâlde tespit etmek. 2) Mikroskopik muayene için ince kesit almayı kolaylaştırmak üzere dokuları parafin vs. içinde sertleştirmek.

figere Lat. f.: Sabitleştirmek, bağlamak.

-xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

filiform(1)

filiformis Lat., **filiforme** Fr. sf.: İpliksi; iplik veya lif şeklinde.

filum Lat. is.: İp, iplik; lif.

-formis (Fr. -forme, T. -form): Lat. forma'dan *şekil*, *biçim* anlamına son ek.

filtrasyon(1)

filtratio Lat., **filtration** Fr. is.: 1) Bir sıvıyı süzgeç aracılığıyla süzme; süzgeçten geçirme. 2) Bir sıvının süzgeçle süzülmesi.

filtrum Lat., **filtre** Fr. is.: Süzgeç; filtre.

filtrare Lat. f.: Süzmek; süzgeçten geçirmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

fitil(1)

fetîl Ar. is.: 1) Anüse konulan, donmuş yağ kıvamında ve koni biçiminde ilaç. 2) Derin yaraların tedavisinde, yara içine salınan steril gazlı bez şeridi.

fizyolojik(8)

physiologicus Yun., **physiologique** Fr. sf.: 1) Vücudun normal çalışması ile ilgili. 2) Fizyoloji ile ilgili; fizyolojiye ait.

physiologia Yun., **physiologie** Fr. is.: Vücudun, dolayısıyla organ ve sistemlerin görevlerini inceleyen tıp dalı; canlıların normal fonksiyonlarını inceleyen bilim; fizyoloji.

physio-: Yun. physis'ten *yaradılış, tabiat; fizyoloji* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

fizyoloji(1)

physiologia Yun., **physiologie** Fr. is.: Vücudun, dolayısıyla organ ve sistemlerin görevlerini inceleyen tıp dalı; canlıların normal fonksiyonlarını inceleyen bilim.

physio-: Yun. physis'ten *yaradılış, tabiat; fizyoloji* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

flakon(6)

flacon Fr. is.: 1) Kapalı şişe. 2) Şişe.

flatulans(2)

flatulentia Lat., **flatulence** Fr. is.: Mide ve bağırsaklarda aşırı gaz toplanması; gaz sebebiyle oluşan karın şişliği.

flatus Lat. is.: Mide ve bağırsaklarda toplanan gaz; gaz çıkarma.

flare Lat. f.: Esmek, üfleme.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

	-entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
flora(4)	flora Lat.: 1) Belli bir bölgede bulunan irili ufaklı bitkilerin tümü; bölgenin bitki örtüsü; bitki florası. 2) Bakteri florası.
flu(1)	flu İng. is.: Grip; influenza.
flushing(2)	flushing İng. is.: Ani kan hücumuyla kızarma; yüz kızarması.
folikül(4)	folliculus Lat., follicule Fr. is.: Küçük kese veya kese şeklinde oluşum; özellikle salgı yapan kese şeklinde küçük bez veya kese. follis Lat. is.: Kese, torba; fol. -culus : Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.
formül(1)	formula Lat., formule Fr. is.: 1) Belli bir ilacın hazırlanması için tavsiye edilen usul veya şekli; ilaç formülü. 2) Bir bileşikteki molekülün kimyasal yapısını gösteren şema; molekül formülü.
fort(3)	fortis Lat., fort Fr. sf.: 1) Güçlü, kuvvetli. 2) Sağlam, dayanıklı.
forte(3)	forte İng. is.: Güçlü yan.
fotofobi(1)	photophobia Yun., photophobie Fr. is.: 1) Işıktan korkma hastalığı; ışık korkusu. 2) Gözlerin ışığa karşı aşırı duyarlılığı. photo- : Yun. phos, photos'ten <i>ışık</i> anlamına ön ek. -phobia : Yun. phobia, phobos'tan <i>korkma, korku</i> anlamına ön ek.
fotosensitif(2)	photosensitivus Lat., photosensitif Fr. sf.: Işığa duyarlı, hassas. photo- : Yun. phos, photos'ten <i>ışık</i> anlamına ön ek. sensitivus Lat., sensitif Fr. sf.: 1) Uyarıyı alabilme yeteneği taşıyan; aldığı uyarıyı iletme yeteneği gösteren. 2) Uyarıya karşı aşırı hassas; aşırı duyarlı. T. sensitif. sentire Lat. f.: Algılamak, hissetmek, kavramak, duyumsamak. -ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

fotosensitivite(2) **photosensitivitas** Lat., **photosensitivité** Fr. is.: Işığa karşı duyarlılık, hassasiyet.

photo-: Yun. phos, photos'ten *ışık* anlamına ön ek.

sensitivitas Lat., **sensitivité** Fr. is.: Duyarlık, hassasiyet; sensitivite.

sensitivus Lat., **sensitif** Fr. sf.: 1) Uyarıyı alabilme yeteneği taşıyan; aldığı uyarıyı iletme yeteneği gösteren. 2) Uyarıya karşı aşırı hassas; aşırı duyarlı. T. sensitif.

sentire Lat. f.: Algılamak, hissetmek, kavramak, duyumsamak.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

fotosensitizasyon(1) **photosensitisatio** Lat., **photosensitization** Fr. is.: 1) Işığa karşı duyarlık; derinin ışığa karşı hassasiyet gösterişi hâli. 2) Herhangi bir şey (canlı, kimyasal madde vs.)i ışığa karşı duyarlı kılma.

photo-: Yun. phos, photos'ten *ışık* anlamına ön ek.

sensitisatio Lat., **sensitization** Fr. is.: 1) Vücutta antijen niteliğindeki madde (ilaç, çiçek tozu, bakteri vs.)ye karşı duyarlık oluşması. 2) Uyarıya karşı hassas hale gelme veya getirilme; hassasiyet. T. sensitizasyon.

sensitize Fr. f.: Duyarlı hale getirmek; hassaslaştırmak.

sentire Lat. f.: Algılamak, hissetmek, kavramak, duyumsamak.

-isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

fototoksisite(2) **phototoxicitas** Lat., **phototoxicité** Fr. is.: Uzun süre kuvvetli ışığa maruz kalış sonucu deride meydana gelen toksik reaksiyonlarla belirgin patolojik durum.

photo-: Yun. phos, photos'ten *ışık* anlamına ön ek.

toxicitas Lat., **toxicité** Fr. is.: Herhangi bir maddenin zehir etkisi gösterme derecesi; zehirleme niteliği; zehirlilik. T. toksisite.

toxico-/ toxi-/ tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

fötal(2) **f(o)etalis** Lat., **foetal** Fr. sf.: Bk. fetal.

fraksiyon(2) **fractio** Lat., **fraction** Fr. is.: Parça, bölüm; kırma, kırılma; bir bütünün ayrılabilen parçalarından her biri; kimyasal bileşiğin ayrılabilen unsurlarından her biri.

frangere Lat., **fracturer** Fr. f.: Kırma, parçalamak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

Fredrickson tip IIa(1)bk.primer hiperkolesterolemi.

Fredrickson tip IIb(1)bk.kombine hiperlipidemi.

Fredrickson tip III hiperlipidemi(1)bk.primer disbetalipoproteinemi.

Fredrickson tip IV hiperlipidemi(1)bk.hipertrigliseridemi.

frekans(2) **frequentia** Lat., **fréquence** Fr. is.: 1) Sıklık; oluş sayısı; (yürekte) atış sıklığı. 2) Ses, dalga vs. birim zamandaki titreşim sayısı.

fréquenter Fr. f.: Sık sık gitmek.

-entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

frijidite(1) **frigiditas** Lat., **frigidité** Fr. is.: Kadında cinsel soğukluk.

frigidus Lat., **frigide** Fr. sf.: Soğuk, serin; cinsel soğuk (kadın).

-itas (Fr. -ité, T. -ite): Lat. sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

fulminan(1) bk.fulminant.

fulminant(1) **fulminant** Lat., **fulminant** Fr. sf.: Aniden bütün şiddetiyle oluşan; aniden belirip hızla ilerleyen; süratle kötüleşen.

fulmino/ fulminare Lat. f.: Şimşek çakmak.

fulmen Lat. is.: Yıldırım.

- fungal(1)** **fungalis** Lat. sf.: 1) Mantarlarla ilgili. 2) Mantarların sebep olduğu. 3) Mantara benzeyen.
- fungus** Lat. is.: 1) Klorofilsiz bitkisel mikroorganizma (mantar, küf, maya vs.) veya klorofilsiz basit bitki; mantar. 2) Sünger veya mantar görünümünde kabarık deri lezyonu.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- furonkülozis(1)** bk.furonküloz.
- füronküloz(1)** **furunculosis** Lat., **furonculose** Fr. is.: Deri üzerinde çok sayıda füronkül oluşması; aynı anda birçok füronkülün oluşmasıyla belirgin durum; kan çıbanı hastalığı.
- furunculus** Lat., **furuncle** Fr. is.: Deride meydana gelen içi cerahat dolu ağrılı şişlik; çıban; şark çıbanı; kan çıbanı; füronkül.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.
- galaktore(4)** **galactorrhea** Yun. is.: 1) Emzirme devresinde aşırı süt salgılanması nedeniyle memelerden devamlı süt akması. 2) Emzirme devresi dışında memelerden zaman zaman süt gelişi.
- galacto-/ galact-:** Yun. galaktos'tan *süt* anlamına ön ek.
- rrhea:** Yun. rheo'dan *akma*, *akıntı* anlamına son ek.
- gama(1)** **gamma** Yun. is.: 1) Yunan alfabesinin üçüncü harfi (y). 2) Bir mikrogram'a eşit ağırlık birimi. 3) Bir bileşik serisinde üçüncüyü veya bir atom zincirinde üçüncü atomu gösteren simge.
- ganglia(1)** **ganglion** Yun., **ganglia** İng. is.: 1) Sinir hücrelerinin bir araya gelmesiyle teşekkül eden oluşum; sinir düğümü. 2) Lenf düğümü. 3) Tendon üzerinde meydana gelen içi sıvı dolu kistik oluşum.
- gangren(1)** **gangraina/ gangraena** Yun., **gangraena** Lat., **gangréne** Fr. is.: Doku ölümü; nekroz; kangren.
- gangros** Yun. sf.: Kurumuş, kurutulmuş.
- aena:** Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek.

- gasrointestinal(1)** bk.gastrointestinal.
- gastrik(24)** **gastricus** Yun., **gastrique** Fr. sf.: Mide ile ilgili.
gastr-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- gastrik lavaj(2)** **gastric lavage** İng. is.: Tüp yoluyla sıvı sevk ederek mideyi yıkama; mide lavajı.
gastricus Yun., **gastrique** Fr. sf.: Mide ile ilgili; gastrik.
gastr-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
lavage Fr. is.: Bir boşluğun içinden sıvı geçirerek yıkama; tüp aracılığıyla yıkayarak temizleme; lavaj.
laver Fr. f.: Yıkamak.
- gastrit(6)** **gastritis** Yun., **gastrite** Fr. is.: Mide mukozasının iltihabı.
gastr-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.
-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- gastritis(1)** **gastritis** Yun., **gastritis** İng. is.: Mide mukozasının iltihabı.
gastr-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.
-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- gastroduodenal(2)** **gastroduodenalis** Lat., **gastroduodénal** Fr. sf.: Mide ve duodenum ile ilgili; hem mide hem de duodenum'u ilgilendiren.
gastro-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.
duodenalis Lat., **duodénal** Fr. sf.: Duodenum ile ilgili; duodenal.
duodenum Lat., **duodénum** Fr. is.: Onikiparmak bağırsağı; ince bağırsağın ilk kısmı; duodenum.
duodecim Lat. sf.: On iki. **duo** Lat. sf.: On.
-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- gastroiniestinal(1)** bk.gastrointestinal.

gastrointestinal(72) **gastrointestinalis** Lat., **gastrointestinal** Fr. is.: Mide ve ince bağırsaklar ile ilgili.

gastro-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.

intestinalis Lat., **intestinal** Fr. sf.: Bağırsak ile ilgili; intestinal.

intestinum Lat., **intestin** Fr. is.: Bağırsak.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

gastrointestinal flora(1) Mide ve bağırsak lümeninde normalde mevcut olan bakterilerin tümü; bu bakterilerin oluşturduğu fizyolojik ortam.

gastrointestinalis Lat., **gastrointestinal** Fr. is.: Mide ve ince bağırsaklar ile ilgili; gastrointestinal.

gastro-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.

intestinalis Lat., **intestinal** Fr. sf.: Bağırsak ile ilgili; intestinal.

intestinum Lat., **intestin** Fr. is.: Bağırsak.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

flora Lat.: 1) Belli bir bölgede bulunan irili ufaklı bitkilerin tümü; bölgenin bitki örtüsü; bitki florası. 2) Bakteri florası.

gastro-intestinal(2) bk.gastrointestinal.

gastrolavaj(1) **gastrolavage** Fr. is.: Yemek borusundan mideye geçirilen tüp aracılığıyla organı yıkama; mide yıkama; mide lavajı.

gastro-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.

lavage Fr. is.: Bir boşluğun içinden sıvı geçirerek yıkama; tüp aracılığıyla yıkayarak temizleme; lavaj.

laver Fr. f.: Yıkamak.

gastroözofageal(1) **gastro(o)esophagealis** Lat., **gastrooesophageal** Fr. sf.: Mide ve yemek borusu ile ilgili.

gastro-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.

(o)esophagicus Yun., **(o)esophagealis** Lat., **oesophageal** Fr. sf.: Yemek borusuyla ilgili; özofageal.

(o)esophagus Yun., **oesophage** Fr. is.: Yemek borusu; özofagus.

eso-: Yun. eso'dan *içinde* anlamına ön ek.

-phag (Fr. -phagie, T. -faji): Yun. phagein'den *yeme, yutma* anlamına son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

geniş spektürlü antibiyotik(1) broad-spectrum antibiotic İng. is.: Etki alanı geniş antibiyotik.

spectrum Lat. is.:1) Herhangi bir antibiyotik veya antibakteriyel ilacın mikroplara karşı etki sahası; ilacın etki gösterdiği mikroorganizmaları içine alan saha. 2) (ilaçlarda) etki alanı.

T. spektrum.

spectare Lat. f.: Bakmak, seyretmek.

antibioticum Yun., **antibiotique** Fr. sf.: 1) Canlı organizma (mikrop)ların yaşam karşıtı. 2) Mikropların gelişimini durduran veya onları öldüren (ilaç). T. antibiyotik.

ant-/ anti-: Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

-biotic (Fr. -biotique, T.-biyotik): Yun. biotikos'tan *canlı organizmalara ait, canlı ile ilgili olan* anlamına son ek.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

genital(10)

genitalis Lat., **génital** Fr. sf.: 1) Üreme organları ile ilgili; cinsiyet organlarına ait. 2) Üreme ile ilgili.

genito-: Lat. genitalia'dan *üreme organları* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

genitoüriner(2)

genitourinarius Lat., **génitourinaire** Fr. sf.: Üreme ve boşaltım organları ile ilgili.

genito-: Lat. genitalia'dan *üreme organları* anlamına ön ek.

urinarius/ urinalis Lat., **urinaire** Fr. sf.: İdrarla ilgili; üriner.

urin-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan *idrar* anlamına ön ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

genito-üriner(1) bk.genitoüriner.

geriatri(1) **geriatria** Yun., **gériatrie** Fr. is.: Yaşlılık devresi, bu devredeki değişiklikler, yaşlılığa bağlı problem ve hastalıkların tedavisi ile ilgili tıp dalı; yaşlılık bilimi; geriatri.

gero-: Yun. geros'tan *yaşlı*, *yaşlılık* anlamına ön ek.

-iatria (T. -yatri): Yun. iatros (hekim)'tan *iyileştirme; tedavi etme yöntemi* anlamına son ek.

geriatrik(5) **geriatricus** Yun., **gériatrique** Fr. sf.: Yaşlının bakım ve tedavisi ile ilgili; yaşlılık bilimi ile ilgili; geriatrik.

geriatria Yun., **gériatrie** Fr. is.: Yaşlılık devresi, bu devredeki değişiklikler, yaşlılığa bağlı problem ve hastalıkların tedavisi ile ilgili tıp dalı; yaşlılık bilimi; geriatri.

gero-: Yun. geros'tan *yaşlı*, *yaşlılık* anlamına ön ek.

-iatria (T. -yatri): Yun. iatros (hekim)'tan *iyileştirme; tedavi etme yöntemi* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

Gilbert sendromu(1) **Gilbert's syndrome** İng. is.: Deri üzerinde pullanma gösteren pembemsi renkte oval papüllerle belirgin hastalık. Bk. Meulengracht's hastalığı.

gingivit(1) bk.jinjivit.

giyardiyaz(2) **giardiasis** Yun. is.: İnce bağırsaklarda yerleşen Giardia lamblia'nın meydana getirdiği bağırsak bozukluğu ve diyare nöbetleri ile belirgin hastalık.

Giardia Yun. is.: Bazı türleri insan bağırsağında hastalığa sebep olan kamçılı protozonların bir cinsi; Giyardia.

- iasis** (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- glandüler(1)** **glandularis** Lat., **glandulaire** Fr. sf.: 1) Bezle ilgili. 2) Bez yapısında; bez tabiatında.
- glandula** Lat., **glande** Fr. is.: Salgı bezi; bez.
- aris** (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
- glikozüri(1)** **glycosuria** Yun., **glycosurie** Fr. is.: İdrarda fazla miktarda şeker bulunuşu.
- glyc-**: Yun. glykys'ten *glikoz (şeker)*; *tatlı* anlamına ön ek.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.
- uria** (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.
- glisemik(3)** **glycémique** Fr. sf.: Kanda şeker bulunması ile ilgili.
- glycemia** Yun., **glycémie** Fr. is.: Kanda şeker seviyesinin normalin üstüne çıkması; glisemi.
- glyc-**: Yun. glykys'ten *glikoz (şeker)*; *tatlı* anlamına ön ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- glokom(19)** **glaucoma** Lat., **glaucome** Fr. is.: Göz içi basıncının artımıyla belirgin -körlüğe uzanan- göz hastalığı; karasu.
- glaucus** Lat. sf.: Gri yeşil; çam gibi yeşil; (dokunulmamış meyve gibi) dumanlı tabakayla kaplı.
- om(a)** (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.
- glomerulonefrit(2)** bk.glomerülonefrit.
- glomerüler(1)** **glomerularis** Lat., **glomerular** Fr. sf.: 1) Böbrek glomerülü ile ilgili. 2) Böbrek glomerüllerini tutan.

glomerulus Lat., **glomérule** Fr. is.: Yumak şeklinde oluşum; yumakçık; glomerül.

glomus Lat. is.: 1) Yumak, yığın, küme. 2) İnce kan damarlarının birbirine sarılmasından meydana gelen yumak şeklinde oluşum.

-ula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

glomerülonefrit(1) **glomerulonephritis** Lat., **glomérulonéphrite** Fr. is.: Özellikle glomerüllerde iltihap ve harabiyetle belirgin böbrek hastalığı.

glomerulus Lat., **glomérule** Fr. is.: Yumak şeklinde oluşum; yumakçık; glomerül.

glomus Lat. is.: 1) Yumak, yığın, küme. 2) İnce kan damarlarının birbirine sarılmasından meydana gelen yumak şeklinde oluşum.

-ula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

nephritis Yun., **néphrite** Fr. is.: Böbrek iltihabı; nefrit.

nephr-:Yun. nephros'tan *böbrek* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

glosit(1) **glossitis** Yun., **glossite** Fr. is.: Dil iltihabı.

gloss-: Yun. glossa'dan *dil* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

glossit(3) bk.glosit.

glottis(2) **glottis** Yun. is.: Larinks'te sesi meydana getiren kısım; ses organı; hançere; glotis.

gluteus(1) **glut(a)eus** Lat. is.: Kaba et; but.

gnathostomiasis(1) **gnathostomiasis** Yun. is.: Tatarcık sineğinin neden olduğu bir hastalık.

Gnathostoma Yun. is.: Bazı hastalık etkenlerini taşıyan

-sivrisineğe benzer- bir sinek; tatarcık.

gnatho-: Yun. gnathos'tan *çene* anlamına ön ek.

-stom: Yun. stoma, stomatos'tan *ağız* anlamına ön ek.

-iasis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

gonadotropik(2)

gonadotrop(h)icus Yun. sf.: 1) Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over) üzerine uyarıcı etkiye sahip; gonadları uyarıcı. 2) Gonadotrofizm ile ilgili; gonadotrofizm'e bağlı.

gonadotrophism Yun. is.: Vücudun iç salgı sisteminde cinsiyet bezlerinin hâkim rol oynamaması hâli; gonadotrofizm.

gonad Yun., **gonade** Fr. is.: Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over); gonad.

gon-: Yun. gone'den *tohum; cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.

-trop: Yun. trepo, trop'tan 1) *Uyarıya yönelen veya uzaklaşan* anlamına son ek. 2) *Uyarıcı, kamçılayıcı* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

gonadotropin(3)

gonadotrop(h)ine Yun. is.: Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over)ni uyarıcı hormon; gonadotropik hormon.

gonad Yun., **gonade** Fr. is.: Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over); gonad.

gon-: Yun. gone'den *tohum; cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.

-trop: Yun. trepo, trop'tan 1) *Uyarıya yönelen veya uzaklaşan* anlamına son ek. 2) *Uyarıcı, kamçılayıcı* anlamına son ek.

gonokok(1)

gonococcus Yun., **gonocoque** Fr. is.: Belsoğukluğu (gonorrhea)na sebep olan gram-negatif bakter.

gon-: Yun. gone'den *tohum; cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.

-cocc: Yun. kokkos'tan *yuvarlak bakteri; mikrop* anlamına son ek.

- gonokokkal(1)** **gonococcalis** Lat. sf.: 1) Gonokok'a ait; gonokok enfeksiyonuna ait. 2) Gonokokların sebep olduğu; gonokok enfeksiyonuna bağlı.
- gonococcus** Yun., **gonocoque** Fr. is.: Belsoğukluğu (gonorrhea)na sebep olan gram-negatif bakter; gonokok.
- gon-:** Yun. gone'den *tohum; cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.
- cocc:** Yun. kokkos'tan *yuvarlak bakteri; mikrop* anlamına son ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- gonore(5)** **gonorrh(o)ea** Yun., **gonorrhée** Fr. is.: Gonokokların sebep olduğu cinsel birleşmeyle geçen bulaşıcı hastalık; belsoğukluğu.
- gon-:** Yun. gone'den *tohum; cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.
- rrhea:** Yun. rheo'dan *akma, akıntı* anlamına son ek.
- grandmal(2)** **grandmal** Fr. sf.: Büyük hastalık.
- grandis** Lat., **grand** Fr.: *Büyük* anlamında olup bazı birleşik kelimelerde kullanılır. T. gran.
- mal** Fr. is.: Hastalık.
- granulama inguinale(1)granuloma inguinale:** Kasık bölgesinde görülen granülom.
- granuloma** Lat., **granulome** Fr. is.: 1) (deride) yumru şeklinde oluşum. 2) Vücutta, bir yabancı cisme, harabiyete veya enfeksiyona karşı savunma reaksiyonu esnasında bazı taneciklerin oluşturduğu doku; granülasyon dokusu. T. granülom.
- granulum** Lat., **granule** Fr. is.: Tanecik; granül.
- gran-:** Lat. granum'dan *tane, tanecik* anlamına ön ek.
- ulum** (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.
- om(a)** (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.
- inguinalis** Lat., **inguinal** Fr. sf.: Kasıkla ilgili; kasık bölgesine ait; inguinal.

inguen Lat. is.: Kasık.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

granülositopeni(1) **granulocytopenia** Lat., **granulocytopenie** Fr. is.: Kanda granülosit sayısının azalışı.

granulocytus Lat., **granulocyte** Fr. sf.: Tanecikli; granüllü lökosit (tanecikli akyuvar); granülosit.

granulum Lat., **granule** Fr. is.: Tanecik; granül.

gran-: Lat. granum'dan *tane*, *tanecik* anlamına ön ek.

-ulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

cyto-: Yun. kytos'tan *hücre* anlamına ön ek.

-penia: Yun. penomai'den *azlık*, *eksiklik* anlamına son ek.

gravidarum(1) **gravidarum** Lat. is.: Hamilelik.

gravidus Lat. sf., is.: Ağırlaşmış, yüklü; gebe kadın; hamile.

gravis Lat. sf., is.: Ağır; hamile.

-idus (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

greft(1) **graft** İng., **greffe** Fr. is.: 1) Birinden bir organ ya da parça alıp bir başkasına aşılama; doku yaması. 2) Aşılana parça. T. gref.

Guillain Berré sendromu(1) **Guillain Berré's syndrome** İng. is.: Ayak ve bacak kaslarından başlayarak kısa sürede göğse ve kollara yayılan ve çoğu kez ölümle sonuçlanan felç

gut(8) **goutte** Fr. is.: Kanda ürik asit seviyesinin yükselişi, iltihaplanma, nöbetler hâlinde gelen şiddetli eklem ağrıları ile belirgin kalıtsal nitelikte metabolik hastalık; damla hastalığı.

habis(3) **habîs** Ar. sf.: Öldürücü seyir gösteren; kötü tabiatlı (hastalık, ur).

hallüsinasyon(1)	bk.halüsinasyon.
halusinasyon(6)	bk.halüsinasyon.
halüsinasyon(8)	hallucinatio Lat., hallucination Fr. is.: Dışarıdan bir uyarı olmaksızın hayal gücündeki bozukluk nedeniyle beliren yalancı algılama; sanrı. halluciner Fr. f.: Halüsinasyon yaratmak; sanrıya düşmek. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
hematemez(2)	hematemesis Yun., hématémésé Fr. is.: Kan kusma. hemat- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. -emesis: Yun. emein'den <i>kusmak</i> anlamına son ek.
hematik(1)	hematicus Yun., hématique Fr. sf., is.: 1) Kanla ilgili. 2) Kanlı. 3) Kan üzerine etki gösteren; kansızlığı tedavide kullanılan ilaç. hemat- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
hematokrit(4)	hématocrite Fr. is.: 1) Alınan kan numunesinde, alyuvarları plazmada ayırmak suretiyle alyuvar hacminin plazma hacmine oranını hesaplamakta kullanılan alet. 2) Alyuvarların kan hacmine oranının yüzde (%) olarak ifadesi. hématie Fr. is.: Kan içinde bulunan alyuvar; eritrosit. hemato- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek.
hematoloji(1)	hematologia Yun., hématologie Fr. is.: Kan, kan yapıcı organlar ve kan hastalıkları ile ilgili tıp dalı; kan bilimi. hemato- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. -logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan <i>bilim, mantık, konuşma</i> anlamına son ek.
hematolojik(10)	hematologicus Yun., hématologique Fr. sf.: Kan bilimi ile ilgili.

hematologia Yun., **hématologie** Fr. is.: Kan, kan yapıcı organlar ve kan hastalıkları ile ilgili tıp dalı; kan bilimi; hematoloji.

hemato- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

log-: Yun. logos'tan *bilim, konuşma, düşünce* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hematom(1)

hematoma Yun., **hématome** Fr. is.: Dokuda kan toplanması nedeniyle oluşan şişlik.

hemat- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-om(a) (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.

hematopoetik(3)

hematopoieticus Yun., **hematopoétique** Fr. sf.: 1) Kan hücrelerinin oluşması ile ilgili; kan yapımına ait. 2) Kan hücrelerinin oluşmasını uyarıcı.

hematopoiesis Yun., **hematopoése/ hematopoiése** Fr. is.: Kan hücrelerinin oluşması; hematopoez.

hemato- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-poiez(is)/ -poez (Yun., Lat., İng. -poiesis; Fr. -poése): Yun. poiesis'ten *oluşma; meydana gelme* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hematopoez(2)

hematopoiesis Yun., **hematopoése/ hematopoiése** Fr. is.: Kan hücrelerinin oluşması.

hemato- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-poiez(is)/ -poez (Yun., Lat., İng. -poiesis; Fr. -poése): Yun. poiesis'ten *oluşma; meydana gelme* anlamına son ek.

hematopoietik(3)

hematopoiétique Fr. sf.: Bk. hematopoetik.

hematüri(4)

hematuria Yun., **hématurie** Fr. is.: İdrarın kanlı oluşu.

hemat- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

hemiplejik(1)

hemiplegicus Yun., **hémiplégique** Fr. sf.: Hemipleji ile ilgili.

hemiplegia Yun., **hémiplégie** Fr. is.: Yarı felç; hemipleji.

hemi-: Yun. *yarı, yarım* anlamına ön ek.

-plegia/ -pleg: Yun. plege'den *felç* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hemochron(1)

hemochromia Yun., **hémochrome** Fr. is.: Yapısında demir bulunan oksijen taşıyıcı pigment; hemokrom.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-chromia: Yun. chroma'dan *renk* anlamına ön ek.

hemodializ(2)

bk.hemodiyaliz.

hemodilüsyon(3)

hemodilutio Lat., **hémodilution** Fr. is.: Kanda -alyuvarlara oranla- plazma hacminin artması; kanın sulandırılması.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

dilutio Lat., **dilution** Fr. is.: 1) Su ilavesiyle bir eriyiğin yoğunluğunu azaltma; sulandırma. 2) Sulandırılmış eriyik.

T. dilüsyon.

diluer Fr. f.: Sulandırmak; dilüe etmek.

di-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.

luere Lat. f.: Yıkamak; su dökerek yıkamak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hemodinamik(6)

hemodynamicus Yun., **hémodynamique** Fr. is.: Kan dolaşımı ve bu dolaşımı etkileyen fiziksel faktörleri konu alan bilim dalı.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-dynam: Yun. dynamos'tan *kuvvet, kudret* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.

hemodiyaliz(27)

hemodialysis Yun., **hémodialyse** Fr. is.: Böbreğin vazife göremediği durumlarda dolaşımdaki kanı diyaliz aletinde geçirerek kanın temizlenmesi.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

dialysis Yun., **dialyse** Fr. is.: Bir eriyikteki maddelerin yarı geçirgen zardan filtrasyon suretiyle ayrılması; diyaliz.

dia-: Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

-liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek

hemofiltrasyon(5)

hemofiltratio Lat., **hémoiltration** Fr. is.: 1) Kanı filtre etme, süzme. 2) Kanın filtre edilmesi, süzülmesi. 3) Kan süzümü.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

filtratio Lat., **filtration** Fr. is.: 1) Bir sıvıyı süzgeç aracılığıyla süzme. 2) Bir sıvının süzgeçle süzülmesi. T. filtrasyon.

filtrum Lat., **filtre** Fr. is.: Süzgeç; filtre.

filtrare Lat. f.: Süzmek; süzgeçten geçirmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hemoglobın(6)

hemoglobin Yun., **héoglobine** Fr. is.: Alyuvarlarda bulunan - akciğerden oksijen götürüp ona karbondioksit getiren- demir ve globin bileşiğinden ibaret, kana rengini veren solunum pigmenti.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

globin Yun., **globine** Fr. is.: Hemoglobin'in yapısındaki protein; globin.

hemokromatozis(1)

hemochromatosis Yun. is.: Deri, karaciğer ve bazı organlarda aşırı demir birikimi ile belirgin doğuştan metabolizma bozukluğu (Deri tunç renginde olup karaciğer büyümüştür.).

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

chromatosis Yun. is.: Herhangi bir yüzeyde renk değişimine sebep olacak şekilde aşırı pigment toplanması; kromatöz.

chromato-: Yun. chroma'dan *renk* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

hemolitik(3)

hemolyticus Yun., **hémolytique** Fr. sf.: 1) Hemoliz ile ilgili. 2) Hemoliz ile belirgin. 3) Hemolize sebep olan; hemoliz yapıcı.

hemolysis Yun., **hémolyse** Fr. is.: Alyuvar erimesi; alyuvarların eriyerek yapılarındaki hemoglobin'in açığa çıkması; hemoliz.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hemolitik anemi(2)

hemolytic anemia İng. is.: Alyuvarların hemolizine bağlı olarak gelişen anemi.

hemolyticus Yun., **hémolytique** Fr. sf.: 1) Hemoliz ile ilgili. 2) Hemoliz ile belirgin. 3) Hemolize sebep olan. T. hemolitik.

hemolysis Yun., **hémolyse** Fr. is.: Alyuvar erimesi; alyuvarların eriyerek yapılarındaki hemoglobin'in açığa çıkması; hemoliz.

hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anaemia Yun., **anémie** Fr. is.: Kansızlık; anemi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

- hemoliz(1)** **hemolysis** Yun., **hémolyse** Fr. is.: Alyuvar erimesi; alyuvarların eriyerek yapılarındaki hemoglobin'in açığa çıkması.
- hemo-** (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.
- liz(is)** (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime*, *çözülme*; *azalma* anlamına son ek
- hemolize(1)** bk.hemoliz.
- hemolizis(1)** bk.hemoliz.
- hemoperfüzyon(1)** **hemoperfusio** Lat., **hémoperfusion** Fr. is.: Kanın eşit ve yeterli miktarda dokularda dağılması, dokuya geçmesi.
- hemo-** (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.
- perfusio** Lat., **perfusion** Fr. is.: 1) Bir sıvının içeriye akması; sıvının doku içine geçmesi. 2) Doku ve organları beslemek üzere vücuda damar yoluyla sıvı verilmesi. T. perfüzyon.
- per-:** Lat. *yoluyla*, *vasıtastyla* anlamına ön ek.
- fusio** Lat., **fusion** Fr. is.: Birleşme, kaynaşma; füzyon.
- fundere** Lat. f.: Dökmek, serpmek.
- sio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- hemoperikardiyum(1)** **hemopericardium** Yun. is.: Perikart içine kanama; kanama sebebiyle perikart içine kan toplanması.
- hemo-** (Fr. hémo-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.
- pericardium** Yun., **péricarde** Fr. is.: Kalbi kese şeklinde saran iki tabakadan ibaret zar; kalp dış zarı; perikart.
- peri-:** Yun. *çevresi*, *çevresinde*, *yakınında* anlamına ön ek.
- cardi-:** Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.
- ium:** Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

hemoptizi(2)	hemoptysis Yun., hémoptysie Fr. is.: Akciğerler veya solunum yollarından -ağız yoluyla- kan gelmesi; kan tükürme. hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. ptysis Yun., ptysie Fr. is.: Tükürme; ptizi.
hemoraji(8)	hemorrhagia Yun., hémorrhagie Fr. is.: Kan kaybı; kanama. hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. -rrhagia (Fr. -rrhagie, T. -raji): Yun. <i>aşırı akış; çatlama, yarılma</i> anlamına son ek.
hemorajik(8)	hemorrhagicus Yun., hémorrhagique Fr. sf.: 1) Kanama ile ilgili. 2) Kanama gösteren; kanamalı. hemorrhagia Yun., hémorrhagie Fr. is.: Kanama; hemoraji. hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. -rrhagia (Fr. -rrhagie, T. -raji): Yun. <i>aşırı akış; çatlama, yarılma</i> anlamına son ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
hemoroid(1)	hemorrhoides Yun., hémorroïde Fr. is.: Kalın bağırsağın alt bölümünde ve anüste toplardamarların genişlemesiyle oluşan varis; kanamalı rahatsızlık; basur; hemoroit. hemo- (Fr. hémo-): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına ön ek. -rrhea: Yun. rheo'dan <i>akma, akıntı</i> anlamına son ek. -oideus/ -oidea/ -oideum (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan <i>benzer, gibi</i> anlamına son ek. -es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.
hemorraji(1)	bk.hemoraji.
hemorrajik(1)	bk.hemorajik.
hemostatik(4)	hemostaticus/ hemostaticum Yun., hémostatique Fr. sf., is.: 1) Kanamayı durduran; kanı dindirici. 2) Kanamayı durdurucu ilaç.

hemostasis Yun., **hémotase/ hémotatie** Fr. is.: 1) Kanamayı durdurma. 2) Herhangi bir vücut bölgesinde seyreden kan akımının yavaşlaması. T. hemostatik.

hemo- (Fr. hémot-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hemostaz(8)

hemostasis Yun., **hémotase/ hémotatie** Fr. is.: 1) Kanamayı durdurma. 2) Herhangi bir vücut bölgesinde seyreden kan akımının yavaşlaması.

hemo- (Fr. hémot-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

hepatik(27)

hepaticus Yun., **hépatique** Fr. is.: Karaciğerle ilgili; ona ait.

hepat-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hepatit(10)

hepatitis Yun., **hépatite** Fr. is.: Karaciğer iltihabı; sarılık.

hepat-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

hepato-biliyer(1)

hepatobiliaris Lat., **hepatobiliaire** Fr. sf.: Karaciğer ve safra ile ilgili; karaciğer ve safraya ait.

hepato-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek.

bili-: Lat. bilis'ten *safra, öd* anlamına ön ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

hepatoselüler(1)

hepatocellularis Lat., **hepatocellulaire** Fr. sf.: 1) Karaciğer hücreleri ile ilgili. 2) Karaciğer hücrelerini tutan.

hepato-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek.

cellula Lat. is.: 1) Küçük hücre. 2) Küçük boşluk, bölüm veya aralık. T. selula.

cell-: Lat. cella'dan *hücre; oda, boşluk* anlamına ön ek.

-ula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

hepatotoksik(1)

hepatotoxicus Yun., **hepatotoxique** Fr. sf.: Karaciğer üzerinde toksik etki yapan; karaciğeri zehirleyici.

hepato-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek.

toxicus Yun., **toxique** Fr. sf.: 1) Zehirli. 2) Zehirli maddeye bağlı; toksin'in sebep olduğu. T. toksik.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hepatotoksisite(1)

hepatotoxicitas Lat., **hepatotoxicité** Fr. is.: Karaciğer üzerindeki zehirlenme niteliği; karaciğeri zehirleyicilik.

hepato-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek.

toxicitas Lat., **toxicité** Fr. is.: Herhangi bir maddenin zehir etkisi gösterme derecesi; zehirlenme niteliği; zehirlilik. T. toksisite.

toxico-/ toxi-/ tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

herbal(1)

herbalis Lat., **herbal** İng. sf., is.: 1) İlaç olarak kullanılan bitkiler ile ilgili; şifalı bitkilere ait. 2) Şifalı bitkiler hakkındaki kitap.

herba Lat. is.: Bitki, ot.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

herediter(1)

hereditarius Lat., **héréditaire** Fr. sf.: 1) Kalıtımla geçen; kalıtsal. 2) Gen tetkiki ile tespit edilmiş; genetik yoluyla belirlenmiş.

hereditas Lat., **hérédité** Fr. is.: Kalıtım; soya çekim; heredite.

heredo-: Lat. hereditas'ten *kalıtım; soya çekim* anlamına ön ek.

-arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

herediter optik sinir atrofisi(1) Bk. Leber hastalığı.

herpes(14) **herpes** Yun., **herpés** Fr. is.: Tırmanan deri döküntüsü; uçuk.

herpo Yun. f.: Tırmanmak.

-es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

herpes simplex(2) **herpes simplex:** “Herpes simplex” adlı virüsün sebep olduğu çeşitli deri ve mukoza bölgeleri üzerinde yaygın küçük veziküller oluşmasıyla belirgin akut enfeksiyon.

herpes zoster(1) **herpes zoster** Yun. is.: “Varicella-zoster” adlı virüsün sebep olduğu hissî sinirlerin seyri boyunca özellikle göğüs ve yüz derisinde ağrılı veziküller ve ateş ile belirgin enfeksiyöz hastalık.

herpes Yun., **herpés** Fr. is.: Tırmanan deri döküntüsü; uçuk.

herpo Yun. f.: Tırmanmak.

-es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

zoster Yun. is.: “Varicella-zoster” adlı virüsün sebep olduğu enfeksiyöz hastalık.

herpes gestationis(1) **herpes gestationis:** Gebelik uçuğu.

herpes Yun., **herpés** Fr. is.: Tırmanan deri döküntüsü; uçuk.

herpo Yun. f.: Tırmanmak.

-es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

gestatio Lat., **gestation** Fr., İng. is.: Gebelik.

gerere Lat. f.: Taşımak, getirmek, çıkarmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

herpetik(1)

herpeticus Yun., **herpétique** Fr. sf.: 1) Herpes (uçuk) ile ilgili. 2) Herpes'e benzeyen; herpes niteliğinde.

herpes Yun., **herpés** Fr. is.: Tırmanan deri döküntüsü; uçuk.

herpo Yun. f.: Tırmanmak.

-es: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

heterozigot(1)

heterozygotus Yun., **hétérozygote** Fr. is.: Gen çiftinde birbirinden farklı genler taşıyan kişi.

hetero- (Fr. hétéro-): Yun. heteros'tan *farklı, başka, diğer* anlamına ön ek.

zygota Yun., **zygote** Fr. is.: Erkek ve dişi cinsiyet hücrelerinin birleşmesinden oluşan hücre; döllenmiş yumurta; zigot.

zygo-: Yun. zygon'dan *boyunduruk; birbirine bağlı, bitişik* anlamına ön ek.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.

hidatik(6)

hydaticus Yun., **hydatique** Fr. sf.: 1) Hidatit kisti ile ilgili. 2) Hidatit kistlerden oluşmuş; hidatit kistler gösteren.

Yun. **hydatide** Fr. is.: Birçok memelinin ve insanın karaciğerinde gelişen ekinokok tenyasının larvası; hidatit kisti; hidatit.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.

hidrasyon(2)

hydratio Lat., **hydration** Fr., İng. is.: Bir maddenin kimyasal reaksiyon sonucu su ile birleşmesi.

hydrate İng. f.: Su ile karıştırmak; su ile karıştırarak bileşik meydana getirmek.

hydr- (T. hidro-): Yun. hydor'dan 1) *Su, sıvı* anlamına ön ek. 2) *Hidrojen* anlamına ön ek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hiperaktivite(2)

hyperactivitas Lat., **hyperactivité** Fr. is.: Aşırı hareket veya faaliyet gösterme hali; aşırı aktivite.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

activitas Lat., **activité** Fr. is.: Etkinlik; aktivite.

activer Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

hiperaldosteronizm(2) **hyperaldostéronisme** Fr. is.: Böbrek üstü bezinin aşırı aldosteron salgılaması.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

aldostéronisme Fr. is.: Aşırı aldosteron salgılanması sonucu oluşan hastalık; aldosteronizm.

aldostérone Fr. is.: Böbrek üstü bezi korteks (dış tabaka)inden salgılanan bir hormon; aldosteron.

hipereksitabilite(1)

hyperexcitabilitas Lat., **hyperexcitabilité** Fr. is.: Uyarılmanın aşırı artışı; aşırı uyarılma.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

excitabilitas Lat., **excitabilite** Fr. is.: Uyarıya tepki gösterme özelliği; uyarılma yeteneği; eksitabilite.

exciter Fr. f.: Uyarmak; eksite etmek.

ex-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.

citare Lat. f.: Atılmak, fırlamak.

-bilis/ -bile (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

hiperemi(1)

hyper(a)emia Yun., **hyperémie** Fr. is.: Aşırı kanlanma.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hiperfibrinolitik(3)

hyperfibrinolyticus Yun., **hyperfibrinolytique** Fr. is.: Fibrini eritici, çözücü maddenin aşırı artışı.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

fibrinolyticus Yun., **fibrinolytique** Fr. sf.: Fibrini eritici, çözücü; fibrinolitik.

fibrinum Lat., **fibrine** Fr. is.: Fibrinojen'den oluşan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan protein yapısında lifsel bir madde; fibrin.

fibr-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hiperfosfatemi(1) **hyperphosphatemia** Yun., **hyperphosphatemie** Fr. is.: Kandaki fosfat miktarının aşırı artışı.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

phosphatemia Yun., **phosphatemie** Fr. is.: Kanda fosfat miktarının artışı; fosfatemi.

phosphas Yun., **phosphate** Fr. is.: Fosforik asit tuzu; fosfat.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hiperglisemi(4) **hyperglycemia** Yun., **hyperglycémie** Fr. is.: Kanda glikoz miktarının aşırı artışı; kan şekerinin aşırı yükselişi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

glycemia Yun., **glycémie** Fr. is.: Kanda şeker seviyesinin normalin üstüne çıkması; glisemi.

glyc-: Yun. glykys'ten *glikoz (şeker); tatlı* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hiperglisemik(2) **hyperglycemicus** Yun., **hyperglycémique** Fr. sf.: Kan şekerinin aşırı artışı, yükselişi ile ilgili.

hyperglycemia Yun., **hyperglycémie** Fr. is.: Kanda glikoz miktarının aşırı artışı; kan şekerinin aşırı yükselişi; hiperglisemi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

glycemia Yun., **glycémie** Fr. is.: Kanda şeker seviyesinin normalin üstüne çıkması; glisemi.

glyc-: Yun. glykys'ten *glikoz (şeker); tatlı* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hiperkalemi(10)

hyperkaliemia Yun., **hyperkaliémie** Fr. is.: Kanda potasyum miktarının aşırı derecede artışı; kan potasyumunun yükselişi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

kaliemia Yun., **kaliémie** Fr. is.: Kanda potasyum bulunuşu; kalemi.

kalium Ar., **kalium** Lat. is.: Potasyum.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hiperkalsemi(5)

hypercalcemia Yun., **hypercalcémie** Fr. is.: Kanda kalsiyum miktarının aşırı derecede artışı.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

calcium Lat., **calcium** Fr. is.: Ca ile simgelenen özellikle kemik gelişimi için gerekli sarımtırak, beyaz bir element; kalsiyum.

calc-: Lat. calx, calcis'ten *kemik; topuk* anlamına ön ek.

-ium: Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hiperkoagülabilite(2)

hypercoagulabilitas Lat., **hypercoagulabilite** Fr. is.: Pıhtılaştırıcılığın aşırı artışı.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

coagulabilitas Lat., **coagulabilite** Fr. is.: Pıhtılaştırabilme yeteneği; pıhtılaştırıcılık; koagülabilite.

coagulare Lat., **coaguler** Fr. f.: Pıhtılaştırmak.

-bilis/ -bile (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

hiperkolesteremi(1) bk.hiperkolesterolemi.

hiperkolesterolemi(15) **hypercholesterolemia** Yun., **hypercholestérolémie** Fr. is.: Kanda aşırı kolesterol bulunuşu.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

cholesterol Yun., **choléstérol** Fr. is.: Besinler ile alınan, safra ve sterol'den oluşan yağlı madde; lipid; kolesterol.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

-sterol: Yun. stereos'tan katı, Yun. oleum'dan yağ kelimelerinin birleşiminden *yağ özelliği gösteren alkol* anlamına son ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -émie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hiperkolesterolemik(1) **hypercholesterolemicus** Yun., **hypercholestérolémique** Fr. sf.: Kanda aşırı kolesterol ihtiva eden.

hypercholesterolemia Yun., **hypercholestérolémie** Fr. is.: Kanda aşırı kolesterol bulunuşu; hiperkolesterolemi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

cholesterol Yun., **choléstérol** Fr. is.: Besinler ile alınan, safra ve sterol'den oluşan yağlı madde; lipid; kolesterol.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

-sterol: Yun. stereos'tan katı, Yun. oleum'dan yağ kelimelerinin birleşiminden *yağ özelliği gösteren alkol* anlamına son ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hiperlipemi(1) **hyperlipemia** Yun., **hyperlipémie** Fr. is.: Kanda aşırı miktarda yağ bulunuşu.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

lipemia Yun., **lipémie** Fr. is.: Kanda aşırı miktarda yağ bulunuşu; lipemi.

lip-: Yun. lipos'tan *yağ* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hiperlipidemi(4) **hyperlipoidemia** Yun. is.: Bk. hiperlipemi.

hiperpigmentasyon(1) **hyperpigmentatio** Lat., **hyperpigmentation** Fr., İng. is.: Deride ve dokuda aşırı pigment artımı; aşırı pigmentasyon.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

pigmentatio Lat., **pigmentation** Fr. is.: Pigment birikimi; pigment artışı nedeniyle deri veya dokuda meydana gelen renk koyuluğu veya renk değişikliği; pigmentasyon.

pigmentum Lat., **pigment** Fr. is.: 1) (histoloji ve botanikte) boya maddesi; boya. 2) Deri, organ ve oluşumlara rengini veren veya onlarda renk değişimine sebep olan madde. T. pigment.

pingere Lat. f.: Boyamak.

-mentum (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

- hiperplazi(8)** **hyperplasia** Yun., **hyperplasie** Fr. is.: Dokuda normal hücre sayısının aşırı artımı; doku veya organın hücre sayısındaki artış nedeniyle büyümesi.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.
- plasia**: Yun. *sayıca artma; çoğalma* anlamına son ek.
- hiperpne(1)** **hyperpn(o)ea** Yun. is.: Hızlı soluma.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.
- pnoea/ -pnea**: Yun. *pnoia*'dan *solunum* anlamına son ek.
- hiperprolaktinemi(1)** **hyperprolactinemia** Yun., **hyperprolactinemie** Fr. is.: Kanda prolaktin miktarının artması.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.
- prolactine** Fr. is.: Hipofiz ön lobundan salgılanan üç gelişim hormonundan biri; laktojenik hormon ; prolaktin.
- pro-**: Yun., Lat. *önce, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.
- lact-**: Lat. *lac, lactis*'ten *süt* anlamına ön ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. *haima*'dan *kan* anlamına son ek.
- hipersedasyon(1)** **hypersedatio** Lat., **hypersédation** Fr. is.: Aşırı sakinlik.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.
- sedatio** Lat., **sédation** Fr. is.: Sakinleştirme, yatıştırma; sedasyon.
- sedere** Lat. f.: Oturmak.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hipersensibilite(1) **hypersensibilitas** Lat., **hypersensibilité** Fr. is.: Aşırı duyarlık; herhangi bir uyarı, alerjen vs.e karşı aşırı duyarlık gösterme hâli.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

sensibilitas Lat., **sensibilité** Fr. is.: Hissetme yeteneği; duyarlık, hassasiyet; sensibilite.

sentire Lat. f.: Algılamak, hissetmek, kavramak, duyumsamak.

-bilis/ -bile (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

hipersensitivite(6) **hypersensitivitas** Lat., **hypersensitivité** Fr. sf.: Aşırı duyarlık; herhangi bir uyarı, alerjen vs.e karşı aşırı duyarlık gösterme hâli.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

sensitivitas Lat., **sensitivité** Fr. is.: Duyarlılık, hassasiyet; sensitivite.

sensitivus Lat., **sensitif** Fr. sf.: 1) Uyarıyı alabilme yeteneği taşıyan; aldığı uyarıyı iletme yeteneği gösteren. 2) Uyarıya karşı aşırı hassas; aşırı duyarlı. T. sensitif.

sentire Lat. f.: Algılamak, hissetmek, kavramak, duyumsamak.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

hiperstimülasyon(3) **hyperstimulatio** Lat., **hyperstimulation** Fr. is.: Aşırı uyarılma.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

stimulatio Lat., **stimulation** Fr. is.: 1) Uyarma. 2) Uyarılma hâli. T. stimülasyon.

stimular Fr. is.: Uyarmak; herhangi bir sistem veya organda ağırlaşmış çalışmayı hızlandırmak; stimüle etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hipertansif(14)

hypertensivus Lat., **hypertensif** Fr. sf., is.: 1) Yüksek kan basıncı gösteren. 2) Kan basıncını yükseltici. 3) Tansiyon yükseltici ilaç.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

tendere Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

hipertansiyon(61)

hypertensio Lat., **hypertension** Fr. is.: 1) Normalden yüksek olan kan basıncı; kan basıncı artışı; yüksek tansiyon. 2) Doku ve organa has normal gerginliğin artması; tonüs artımı.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

tensio Lat., **tension** Fr. is.: 1) Germe, gerilim, gerginlik. 2) Damar gerilimi; kan basıncı. T. tansiyon.

tendere Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hipertansiyon(1)

bk.hipertansiyon.

hipertermi(6)

hyperthermia Yun., **hyperthermie** Fr. is.: 1) Vücut ısısının aşırı yükselmesi. 2) Tedavi amacıyla vücut ısısının yükseltilmesi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

thermia Yun., **thermie** Fr. is.: Isı, sıcaklık; termi.

-therm: Yun. therme'den ısı, sıcaklık anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

hipertiroidi(2)

hyperthyroidia Yun., **hyperthyroïde** Fr. is.: Tiroit bezinin aşırı salgı meydana getirişi; aşırı tiroksin salgılanması nedeniyle oluşan patolojik durum.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

thyroideus Yun., **thyroïde** Fr. is., sf.: 1) Boynun ön tarafında yerleşmiş tiroksin adı verilen madde salgılayan kanalsız bez; tiroid bezi. 2) Kalkan şeklinde; kalkana benzeyen. T. tiroit.

thyr-: Yun. thyreos'tan *kalkan; tiroit bezi* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

hipertiroidizm(3)

hyperthyroidismus Yun., **hyperthyroidisme** Fr. is.: Tiroit bezinin aşırı salgı meydana getirişi; aşırı tiroksin salgılanması nedeniyle oluşan patolojik durum.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

thyroidismus Yun., **thyroidisme** Fr. is.: 1) Tiroit bezinden aşırı hormon salgılanması sonucu meydana gelen patolojik durum. 2) Tiroit bezinin ameliyatla çıkarılışı sonucu meydana gelen, tiroksin eksikliğine bağlı patolojik durum. T. tiroidizm.

thyroideus Yun., **thyroïde** Fr. is., sf.: 1) Boynun ön tarafında yerleşmiş tiroksin adı verilen madde salgılayan kanalsız bez; tiroid bezi. 2) Kalkan şeklinde; kalkana benzeyen. T. tiroit.

thyr-: Yun. thyreos'tan *kalkan; tiroit bezi* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

-ismus/ -smus/ -gmus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

hipertrigliseridemi(1) "Fredrickson tip IV hiperlipidemi" adıyla da tanımlanır.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

triglycéride Fr. is.: Kan lipidlerinden biri; serumda proteine bağlı olarak bulunan bir lipid; trigliserid.

tri-: Yun, Lat. *üç* anlamına ön ek.

glycéride Fr. is.: Gliserinin asit ile yaptığı bileşik; gliserin ester.

hipertrikoz(1)

hypertrichosis Yun., **hypertrichosis** İng. is.: Aşırı kıllanma.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

trichosis Yun., **trichosis** İng. is.: Saç ve kıl gelişiminde görülen herhangi bir bozukluk (az veya aşırı kıl çıkışı gibi); trikoz.

trich-: Yun. thrix, trichos'tan *kıl, saç* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(st)* anlamına son ek.

hipertrofi(4)

hypertrophia Yun., **hypertrophie** Fr. is.: Dokuyu oluşturan hücrelerin hacimce artışı; doku veya organın, hücrelerin hacimce artışına bağlı olarak aşırı büyümesi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

-troph: Yun. trophein'den *beslenme* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

- hipertrofik(4)** **hypertrophicus** Yun., **hypertrophique** Fr. sf.: 1) Hipertrofi ile ilgili. 2) Hipertrofi gösteren.
- hypertrophia** Yun., **hypertrophie** Fr. is.: Dokuyu oluşturan hücrelerin hacimce artışı; doku veya organın, hücrelerin hacimce artışına bağlı olarak aşırı büyümesi; hipertrofi.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.
- troph:** Yun. *trophein*'den *beslenme* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- hiperürisemi(3)** **hyperuricemia** Yun., **hyperuricemie** Fr. is.: Kandaki üre miktarının aşırı artışı.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.
- uricemia** Yun., **uricemie** Fr. is.: Kanda fazla miktarda ürik asit bulunuşu; ürikasitemi; ürisemi.
- uricus** Yun., **urique** Fr. sf.: İdrarla ilgili; ürik.
- ure-:** Yun., Lat. 1) *Üre* anlamına ön ek. 2) *İdrar* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- hiperventilasyon(2)** **hyperventilatio** Lat., **hyperventilation** Fr. is.: Akciğerlerde hava değişiminin hızlanması; aşırı havalandırma.
- hyper-** (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.
- ventilatio** Lat., **ventilation** Fr. is.: 1) Solunum yoluyla vücuda oksijen girişi. 2) Havalandırma. T. ventilasyon.

ventilare Lat., **ventiler** Fr. f.: Havalandırmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hipervitaminoz(4) **hypervitaminosis** Lat., **hypervitaminose** Fr. is.: Aşırı vitamin alınışı nedeniyle meydana gelen patolojik durum.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

vitaminum Lat., **vitamine** Fr. is.: Hayati amin maddesi; bir organik madde grubu; vitamin.

vit-: Lat. vita'dan *hayat* anlamına ön ek.

aminum Lat. is.: Amonyaktan elde edilen madde; amin.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

hipervolemi(1) **hypervolemia** Yun., **hypervolemie** Fr. is.: Dolaşan kan hacminin aşırı miktarda artışı.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

volumen Lat., **volume** Fr. is.: Hacim; volüm.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hipnotik(5) **hypnoticus/ hypnoticum** Yun., **hypnotique** Fr. sf., is.: 1) Hipnotizma ile ilgili. 2) Uyku getirici; uyutucu ilaç.

hypnotisma Yun., **hypnotisme** Fr. is.: 1) Telkinle meydana getirilen uykuya benzer durum; hipnoz. 2) Telkinle uyutma. 3) Hipnoz bilimi. T. hipnotizm/ hipnotizma.

hypno-: Yun. hypnos'tan *uyku* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.

hipoalbüminemi(1) **hypoalbuminemie** Fr. is.: Kanda albümin miktarının düşmesi.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

albuminum Lat., **albumine** Fr. is.: Hayvansal dokularda ve çeşitli besin maddelerinde bulunan beyaza yakın protein; albümin.

album Lat. sf.: Beyaz, ak.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hipofiz(2)

hypophysis Yun., **hypophyse** Fr. is.: Kafatası kemiği içinde bulunan bir iç salgı bezi.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

physis Yun. is.: Büyüme, gelişme.

hipofonksiyon(1)

hypofunctio Lat., **hypofonction** Fr. is.: Yetersiz çalışma; bir organın çalışmasında görülen işlevsel yetersizlik.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

functio Lat., **fonction** Fr. is.: İşlev, görev, çalışma; fonksiyon.

fonctionner Fr. f.: İşlemek, çalışmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hipofosfatemi(1)

hypophosphatemia Yun., **hypophosphatemie** Fr. is.: Kanda fosfat miktarının ileri derecede düşük oluşu.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

phosphatemia Yun., **phosphatemie** Fr. is.: Kanda fosfat miktarının artışı; fosfatemi.

phosphas Yun., **phosphate** Fr. is.: Fosforik asit tuzu; fosfat.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hipoglisemi(32)

hypoglycemia Yun., **hypoglycémie** Fr. is.: Kanda glikoz (şeker) miktarının ileri derecede azalışı; kan şekerinin aşırı düşüşü.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

glycemia Yun., **glycémie** Fr. is.: Kanda şeker seviyesinin normalin üstüne çıkması; glisemi.

glyc-: Yun. glykys'ten *glikoz (şeker); tatlı* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hipoglisemik(18)

hypoglycemicus Yun., **hypoglycémique** Fr. sf.: 1) Hipoglisemi ile ilgili; hipoglisemiye ait. 2) Kan şekeri düşen.

hypoglycemia Yun., **hypoglycémie** Fr. is.: Kanda glikoz (şeker) miktarının ileri derecede azalışı; hipoglisemi.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

glycemia Yun., **glycémie** Fr. is.: Kanda şeker seviyesinin normalin üstüne çıkması; glisemi.

glyc-: Yun. glykys'ten *glikoz (şeker); tatlı* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hipogonadizm(2)

hypogonadisme Fr. is.: Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over)nin yetersiz hormon salgılaması.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

gonadisme Fr. is.: Cinsiyet bezlerinin hormon salgılaması; gonadizm.

gonad Yun., **gonade** Fr. is.: Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over); gonad.

gon-: Yun. gone'den *tohum*; *cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.

hipogonadotropik(2)hypogonadotrop(h)icus Yun. sf.: Gonadotropik hormon miktarının azlığı.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

gonadotrop(h)icus Yun. sf.: 1) Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over) üzerine uyarıcı etkiye sahip; gonadları uyarıcı. 2) Gonadotrofizm ile ilgili; gonadotrofizm'e bağlı. T. gonadotropik.

gonadotrophism Yun. is.: Vücudun iç salgı sisteminde cinsiyet bezlerinin hâkim rol oynamaması hâli; gonadotrofizm.

gonad Yun., **gonade** Fr. is.: Cinsiyet bezleri (erkek testis, kadında over); gonad.

gon-: Yun. gone'den *tohum*; *cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.

-trop: Yun. trepo, trop'tan 1) *Uyarıya yönelen veya uzaklaşan* anlamına son ek. 2) *Uyarıcı, kamçılayıcı* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hipohidrozis(1) hypohydrosis Yun., **hypohidrose** Fr. is.: Çok az terleme.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

hidrosis Yun., **hidrose** Fr. is.: 1) Terleme. 2) Aşırı terleme.

T. hidroz.

hydro- (T. hidro-): Yun. hydor'dan 1) *Su, sıvı* anlamına ön ek. 2) *Hidrojen* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

hipokalemi(5) hypokaliemia Yun., **hypokaliémie** Fr.is.: Kanda potasyum miktarının ileri derecede azalışı; kanda potasyum azlığı.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

kaliemia Yun., **kaliémie** Fr.is.: Kanda potasyum bulunuşu; kalemi.

kalium Ar., **kalium** Lat. is.: Potasyum.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hipokalemik(2)

hypokaliemicus/ hypokaliemicum Yun., **hypokaliémique** Fr. sf., is.: 1) Kanda potasyum azlığı ile ilgili. 2) Kan potasyumunu azaltıcı ilaç.

hypokaliemia Yun., **hypokaliémie** Fr.is.: Kanda potasyum miktarının ileri derecede azalışı; hipokalemi.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

kaliemia Yun., **kaliémie** Fr.is.: Kanda potasyum bulunuşu; kalemi.

kalium Ar., **kalium** Lat. is.: Potasyum.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

hipokalsemi(3)

hypocalcemia Yun., **hypocalcémie** Fr. is.: Kanda kalsiyum miktarının aşırı derecede azalması.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

calcium Lat., **calcium** Fr. is.: Ca ile simgelenen özellikle kemik gelişimi için gerekli sarımtırak, beyaz bir element; kalsiyum.

calc-: Lat. calx, calcis'ten *kemik; topuk* anlamına ön ek.

-ium: Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

hipokalsemia(1)

bk.hipokalsemi.

- hipokloremik(1)** **hypochloremicus** Yun., **hypochloremique** Fr. sf.: 1) Kan klorürünün düşüşüyle belirgin. 2) Kan klorürü düşük.
- hypochloremia** Yun., **hypochloremie** Fr. is.: Kanda klorid (klorür) miktarının ileri derecede azalması; kloremi.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- chlor-:** Yun. chloros'tan *yeşil* anlamına ön ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- hipoksi(5)** **hypoxia** Yun., **hypoxie** Fr. is.: 1) Havada oksijen azlığı. 2) Organ ve dokularda oksijen azlığı.
- hyp-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- oxy-:** Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- hipomagnezemi(3)** **hypomagnesiemia** Yun., **hypomagnésiemie** Fr. is.: Kanda magnezyum seviyesinin düşük oluşu; kan magnezyumunun düşük oluşuna bağlı olarak nöbetler hâlinde gelişen bozukluk.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- magnesium** Lat., **magnésium** Fr. is.: Mg ile simgelenen mavimsi beyaz renkte maden; magnezyum.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- hipomani(2)** **hypomania** Yun., **hypomanie** Fr. is.: Hafif derecede mani.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- mania** (Fr. -manie, T. -mani): Yun. *psikiyatrik hastalık; fikir saplantısı; tutku* anlamına son ek.
- hipomania(1)** bk.hipomani.

- hipomenore(1)** **hypomenorrh(o)ea** Yun., **hypomenorrhée** Fr. is.: Âdet kanamasının süre ve miktar bakımından az oluşu.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- menorrh(o)ea** Yun., **menorrhée** Fr. is.: 1) Âdetin süre ve miktar bakımından normal oluşu. 2) Aşırı âdet kanaması. T. menore.
- meno-/ men-:** Yun. *men* “ay” sözcüğünden *âdet kanaması* anlamına ön ek.
- rrhea:** Yun. *rheo*’dan *akma, akıntı* anlamına son ek.
- hiponatremi(4)** **hyponatremia** Yun., **hyponatremie** Fr. is.: Kanda sodyum miktarının ileri derecede azalışı.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- natremia** Yun., **natremie** Fr. is.: Kanda sodyum bulunuşu; natremi.
- natrium** Lat. is.: Na ile simgelenen beyazımsı element; sodyum.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. *haima*’dan *kan* anlamına son ek.
- hiponatremik(1)** **hyponatremicus** Yun., **hyponatremique** Fr. sf.: 1) Hiponatremi ile ilgili. 2) Hiponatremiye ait.
- hyponatremia** Yun., **hyponatremie** Fr. is.: Kanda sodyum miktarının ileri derecede azalışı; hiponatremi.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- natremia** Yun., **natremie** Fr. is.: Kanda sodyum bulunuşu; natremi.
- natrium** Lat. is.: Na ile simgelenen beyazımsı element; sodyum.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. *haima*’dan *kan* anlamına son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- hipoperfüzyon(1)** **hypoperfusio** Lat., **hypoperfusion** Fr.is.: Dokuya az sıvı gitmesi.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

perfusio Lat., **perfusion** Fr. is.: 1) Bir sıvının içeriye akması; sıvının doku içine geçmesi. 2) Doku ve organları beslemek üzere vücuda damar yoluyla sıvı verilmesi. T. perfüzyon.

per-: Lat. *yoluyla, vasıtasıyla* anlamına ön ek.

fusio Lat., **fusion** Fr. is.: Birleşme, kaynaşma; füzyon.

fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hipopituitarizm(1) **hypopituitarisme** Fr. is.: Hipofiz ön lop hormonlarının yetersiz salgılanışı nedeniyle meydana gelen durum; hipofiz yetmezliği.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

pituitairisme Fr. is.: Hipofiz bezinin görev bozukluğu gösterişi; hipofizde görev bozukluğunun oluşturduğu patolojik durum; pituitarizm.

pituitarium Lat., **pituitaire** Fr. is., sf.: 1) Hipofiz bezi. 2) Hipofiz bezi ile ilgili; hipofiz bezine ait. 2) Balgam salgılayan. T. pituiter.

pituit-: Lat. pituita'dan *mukus salgı (balgam veya sümük)* anlamına ön ek.

-arium (T. -aryum/ -oryum): Lat. belirli bir mekanı, işlemi veya muhafaza yerini ifade eden son ek.

hipoplastik(1) **hypoplasticus** Yun., **hypoplastique** Fr. sf.: 1) Yetersiz gelişme ile ilgili. 2) Gelişme yetersizliği gösteren; tam gelişmemiş.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

-plast: Yun. plastos'tan *oluşma, oluşum; meydana getirme* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- hipoplazi(3)** **hypoplasia** Yun., **hypoplasie** Fr. is.: Doku veya organın yetersiz gelişmesi; gelişme yetersizliğiyle organın büyümemesi.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- plasia**: Yun. *plassein*'den *oluşma, oluşum, gelişim* anlamına son ek.
- hipoprotrombinemi(3)** **hypoprothrombinemia** Yun., **hypoprothrombinemie** Fr. is.: Kanda protrombin miktarının ileri derece azalması.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- prothrombine** Fr. is.: Kanda bulunan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan bir madde; trombin öncüsü madde; prothrombin.
- pro-**: Yun., Lat. *önce, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.
- thrombine** Fr. is.: Protrombin'den oluşan ve fibrinojen'i fibrin'e çevirmek suretiyle pıhtı oluşmasını sağlayan bir madde; trombin.
- thromb-**: Yun. *thrombos*'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. *haima*'dan *kan* anlamına son ek.
- hipotansif(13)** **hypotensivus** Lat., **hypotensif** Fr. sf., is.: 1) Düşük kan basıncı gösteren. 2) Kan basıncını düşürücü. 3) Düşük tansiyonlu kişi.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- tendere** Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.
- ivus/ -iva/ -ivum** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- hipotansiyon(87)** **hypotensio** Lat., **hypotension** Fr. is.: 1) Kan basıncının normalin altında oluşu; tansiyon düşüklüğü. 2) Doku veya organa has normal gerginliğin azalışı; tonüs eksikliği.
- hypo-** (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.
- tensio** Lat., **tension** Fr. is.: 1) Germe, gerilim, gerginlik. 2) Damar gerilimi; kan basıncı. T. tansiyon.

tendere Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

hipotiroidi(1)

hypothyroidia Yun., **hypothyroïde** Fr. is.: Tiroit bezinin yetersiz salgı meydana getirişi; tiroksin eksikliği nedeniyle oluşan patolojik durum; tiroid eksikliği.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

thyroideus Yun., **thyroïde** Fr. is., sf.: 1) Boynun ön tarafında yerleşmiş tiroksin adı verilen madde salgılayan kanalsız bez; tiroid bezi. 2) Kalkan şeklinde; kalkana benzeyen. T. tiroit.

thyr-: Yun. thyreos'tan *kalkan; tiroit bezi* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

hipotiroidizm(6)

hypothyroidismus Yun., **hypothyroidisme** Fr. is.: Tiroit bezinin yetersiz salgı meydana getirişi; tiroksin eksikliği nedeniyle oluşan patolojik durum; tiroid eksikliği.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

thyroidismus Yun., **thyroidisme** Fr. is.: 1) Tiroit bezinden aşırı hormon salgılanması sonucu meydana gelen patolojik durum. 2) Tiroit bezinin ameliyatla çıkarılışı sonucu meydana gelen, tiroksin eksikliğine bağlı patolojik durum. T. tiroidizm.

thyroideus Yun., **thyroïde** Fr. is., sf.: 1) Boynun ön tarafında yerleşmiş tiroksin adı verilen madde salgılayan kanalsız bez; tiroid bezi. 2) Kalkan şeklinde; kalkana benzeyen. T. tiroit.

thyr-: Yun. thyreos'tan *kalkan; tiroit bezi* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

-ismus/ -smus/ -gmus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

hipotiroizim(1)

bk.hipotirodizm.

hipovitaminoz(2)

hypovitaminosis Lat., **hypovitaminose** Fr. is.: Yetersiz vitamin alınışı nedeniyle oluşan patolojik durum; vitamin yetersizliği.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

vitaminum Lat., . **vitamine** Fr. is.: Hayati amin maddesi; bir organik madde grubu; vitamin.

vit-: Lat. *vita*'dan *hayat* anlamına ön ek.

aminum Lat. is.: Amonyaktan elde edilen madde; amin.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

hipovolemi(1)

hypovolemia Yun., **hypovolemie** Fr. is.: Dolaşan kan hacminin ileri derecede azalışı.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

volumen Lat., **volume** Fr. is.: Hacim; volüm.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. *haima*'dan *kan* anlamına son ek.

hipovolemik(1)

hypovolemicus Yun., **hypovolemique** Fr. sf., is.: 1) Kan hacmi düşük. 2) Kan hacminin azlığı ile ilgili. 3) Kan hacmi düşüklüğü.

hypovolemia Yun., **hypovolemie** Fr. is.: Dolaşan kan hacminin ileri derecede azalışı; hipovolemi.

hypo- (T. hipo-): Yun. *alt, altında, düşük, az* anlamına ön ek.

volumen Lat., **volume** Fr. is.: Hacim; volüm.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. *haima*'dan *kan* anlamına son ek.

- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- hirsutizm(1)** **hirsutismus** Lat., **hirsutisme** Fr. is.: 1) Deri üzerinde aşırı kıl oluşması; kıllanma. 2) (kadınlarda) erkek tipi kıllanma.
- hirsutus** Lat. sf.: Kıllı; kaba tüylü.
- ismus** (T. -ism/ -izm): Lat. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.
- homojen(2)** **homogeneous** Yun., **homogène** Fr. sf.: Birbirinin aynı unsurlarından oluşan; tümüyle aynı yapıda olan; aynı yaradılışlı.
- homo-:** Yun. homoios'tan *aynı, benzer, eş* anlamına ön ek.
- genous** (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.
- homolog(3)** **homologus** Yun., **homologue** Fr. is.: 1) Yapıları aynı görevleri farklı organlar. 2) Kromozom çiftleri oluşturan kromozomların her biri. 3) Yapı özellikleri bakımından birbirine benzeyen kimyasal maddeler.
- homo-:** Yun. homoios'tan *aynı, benzer, eş* anlamına ön ek.
- logo-/ log-:** Yun. logos'tan *konuşma, düşünce* anlamına ön ek.
- homozigot(3)** **homozygotus** Yun., **homozygote** Fr. is.: Gen çiftinde birbiriyle aynı genler taşıyan kişi.
- homo-:** Yun. homoios'tan *aynı, benzer, eş* anlamına ön ek.
- zygota** Yun., **zygote** Fr. is.: Erkek ve dişi cinsiyet hücrelerinin birleşmesinden oluşan hücre; döllenmiş yumurta; zigot.
- zygo-:** Yun. zygon'dan *boyunduruk; birbirine bağlı, bitişik* anlamına ön ek.
- cytus** (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.
- hormon(3)** Yun. **hormone** Fr. is.: İç salgı bezi tarafından salgılanan madde.

- hormonal(4)** **hormonal** Fr. sf.: 1) Hormon veya hormonlarla ilgili. 2) Hormon özelliği gösteren; hormon niteliğinde.
Yun. **hormone** Fr. is.: İç salgı bezi tarafından salgılanarak kana geçen madde; hormon.
- hospitalizasyon(3)** **hospitalizatio** Lat., **hospitalization** İng. is.: 1) Hastaneye yatırma. 2) Hastanın doğumunu takiben hastanede kaldığı süre.
hospitalize İng. f.: Hastaneye yatırmak.
Yun. **hospital** İng. is.: Hastane.
- Hymenoptera(1)** **Hymenoptera** Yun., **Hyménoptère** Fr. is.: Zarkanatlılar.
hymen Yun. is.: Kızlık zarı; himen.
pter(ygo)-: Yun. pterygium'dan *kanat* anlamına ön ek.
-era: Yun. sıfat veya isim kökenli kavramlarda benzerlik ifade eden son ek.
- intravenöz(1)** bk.intravenöz.
- idiopatik(1)** bk.idiyopatik.
- idiosinkratik(1)** bk.idiyosenkratik.
- idiosinkrazi(1)** **idiosyncrasia** Yun., **idiosyncrasie** Fr. is.: 1) Belli bir şeye (ilaç, gıda maddesi vs.)e karşı aşırı duyarlık gösterme hâli. 2) Kişiye özgü ruh ve davranış hâli; mizaç. T. idiyosenkrazi.
idio-: Yun. idios'tan *kendine özgü; bağımsız* anlamına ön ek.
syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.
crasis Yun. is.: Mizaç; karışım; krasis.
-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- idiyopatik(1)** **idiopathicus** Yun., **idiopathique** Fr. sf.: Belli bir bozukluğa veya hastalığa bağlı olmayan; sebebi bilinmeyen (bağımsız hastalık).
idiopathia Yun., **idiopathie** Fr. is.: Başka bir hastalığın sonucu olmayan ve oluş sebebi bilinmeyen bağımsız hastalık; idiyopati.

idio-: Yun. idios'tan *kendine özgü; bağımsız* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

idiyosenkratik(1) **idiosyncraticus** Yun., **idiosyncratique** Fr. sf.: 1) Aşırı duyarlılıkla ilgili. 2) Aşırı duyarlılık gösteren. 3) Mizaçla ilgili.

idiosyncrasia Yun., **idiosyncrasie** Fr. is.: 1) Belli bir şeye (ilaç, gıda maddesi vs.)e karşı aşırı duyarlılık gösterme hâli. 2) Kişiye özgü ruh ve davranış hâli; mizaç. T. idiyosenkrazi.

idio-: Yun. idios'tan *kendine özgü; bağımsız* anlamına ön ek.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

crasis Yun. is.: Mizaç; karışım; krasis.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

idyopatik(1) bk.idiyopatik.

ikter(2) **icterus** Yun., **ictère** Fr. is.: Sarılık (hastalık).

ileostomi(2) **ileostomia** Yun., **iléostomie** Fr. is.: İleum ile karın duvarı arasında ameliyatla geçit oluşturma.

ileo-: Lat. *ileum (ince bağırsağın son kısmı)* anlamına ön ek.

-stomi (Yun. -stomia, Fr. -stomie, İng. -stomy): *İki şey arasında ameliyatla geçit oluşturma* anlamına son ek.

ileus(2) **ileus** Lat., **iléus** Fr. is.: Bağırsak tıkanması, düğümlenmesi.

ile-: Lat. *ileum (ince bağırsağın son kısmı)* anlamına ön ek.

immatür(1) **immaturus** Lat., **immature** Fr. sf.: Yeterince gelişmemiş; toy.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

maturus Lat., **mature** Fr. sf.: Olgun, olgunlaşmış; matür.

imminens(1)

Lat. **imminence** Fr. is.: Olacağına dair tehdit durumu gösterme.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

minari Lat. f.: Tehdit etmek.

immün(1)

immunis Lat., **immune** İng. sf.: Belli bir hastalığa veya alerjik duruma dirençli; bağışıklık kazanmış; bağışık.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

munis Lat. sf.: Yardımsever; hizmete hazır.

immünolojik(1)

immunologique Fr. sf.: İmmünoloji ile ilgili; immünolojiye ait.

immunologie Fr. is.: Hastalık veya alerji oluşturan etkenlere karşı bağışıklığı konu alan bilim dalı; bağışıklık bilimi; immünoloji.

immunitas Lat., **immunité** Fr. is.: Bağışıklık; immünite.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

munis Lat. sf.: Yardımsever; hizmete hazır.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

immünosupresif(1)

immunosuppresivus Lat., **immunosuppressive** İng. sf.: Vücudun antijen'e karşı göstereceği tepkiyi önleyen; antikor oluşmasını önleyen; bağışıklık baskılayıcı.

immunitas Lat., **immunité** Fr. is.: Bağışıklık; immünite.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

munis Lat. sf.: Yardımsever; hizmete hazır.

suppresivus Lat., **suppressive** İng. sf.: Önleyici, bastırıcı, itici; supresif.

suppress İng. f.: Baskı altında tutmak; durdurmak, önlemek; supres.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

sub-: Lat. bu ön ekteki *b* harfi; *c*, *f*, *g*, *p*, *s* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**sup-**).

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

-ivus (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

impetigo(1)

impetigo Lat. is.: Stafilokok veya streptokokların sebep olduğu, yüzde hızla yayılan irinli döküntüler ile belirgin deri hastalığı.

impetus Lat. is.: Saldırı, hamle, hücum.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

petere Lat. f.: İstemek, arzulamak.

-go: Lat. renk ve şekil benzerliği ifade eden son ek.

impotans(7)

impotens Lat., **impotence** Fr. is.: 1) Güçsüzlük, kudretsizlik. 2) Erkeklerde cinsel gücün yetersizliği veya yokluğu; iktidarsızlık.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

potens Lat., **potence** Fr. sf.: Güçlü, kuvvetli, yetkili; potans.

impuls(1)

impulsus Lat., **impulse** İng. is.: 1) İtici güç; uyarı (dış uyarı veya iç organı faaliyete geçiren uyarı). 2) İç uyarı. 3) Uyarılma sonucu harekete geçirilen sinir veya kas lifinde oluşan elektriksel gerilim.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

pulsus Lat., **pulse** İng. is.: Nabız; atım, atılım.

inaktivasyon(1)

inactivation Fr. is.: 1) Hareketsizleştirme. 2) Etkisizleştirme; maddenin kendine has tesirini ortadan kaldırma.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

activation Fr. is.: 1) Harekete geçirme; hareketlendirme. 2) Uyarma (hücre bölünmesini, beyinin çalışmasını). T. aktivasyon.

activer Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

-tio (Fr., İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

inaktive(6)

inactivus Lat., **inactivé** Fr. sf.: 1) Hareketsiz, durgun. 2) Etkisiz.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

activus Lat., **activé** Fr. sf.: 1) Hareketli, etkin. 2) Etkili. T. aktif.

activer Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

indeks(3)

index Lat., **index** Fr. is.: 1) İşaret parmağı. 2) Bir olayın veya durumun varlığını gösteren delil, işaret. 3) Bir şeyin belli bir standart ile karşılaştırılması sonucu elde edilen oran; gösterge.

indüklenen(2)

Uyarılarak meydana getirilen; suni olarak başlatılan.

indükleyen(1)

Uyarılmayı sağlayan; endüksiyon sağlayıcı.

indükleyici(2)

Uyarılmayı sağlayan; endüksiyon sağlayıcı.

indüksiyon(5)

inductio Lat., **induction** Fr., İng. is.: 1) Herhangi bir olayı başlatma; belli bir etken yardımıyla herhangi bir olayın başlamasına sebep olma. 2) Elektrikle yüklü bir cismin diğer bir cisme teması sonucu o cisimde de elektrik akımı oluşması.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

ducere Lat. f.: Yöneltmek; sevk etmek; yol göstermek.

-tio (Fr., İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

inert(1)

Lat. **inerte** Fr., **inert** İng. sf.: 1) Hareketsiz, durgun. 2) Etkisiz, tesirsiz; kimyasal etkisi olmayan.

inertia Lat. is.: Hareket göstermeme hâli; hareket yokluğu; durgunluk; bir organın veya kasın işlemez hale gelmiş olması.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

eripere Lat. f.: Yok olmak; kaybolmak.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

infantil(1)

infantilis Lat.; **infantile** Fr., İng. sf.: 1) Bebeklik devresi ile ilgili. 2) Gelişmemiş, çocuk kalmış; bebeğe veya çocuğa benzer.

infans Lat., **infant** İng. is.: İki yaşına kadarki devre içinde olan bebek; çocuk; infant.

-ilis/ -ile (Fr. -ile, T. -il): Lat. aidiyet ve eylem yeteneği belirten son ek.

infantkolik(1)

infantcolic İng. is.: Çocuklarda karın ağrısı.

infans Lat., **infant** İng. is.: İki yaşına kadarki devre içinde olan bebek; çocuk; infant.

colicus Yun., **colique** Fr. is., sf.: 1) Ortasında boşluk veya geçit gösteren bir organda aniden meydana gelen kasılmanın sebep olduğu şiddetli ağrı. 2) Kolon ile ilgili; kolona ait. T. kolik.

col-: Yun. *kolon* (*kalın bağırsak*) anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

infant(1)

infans Lat., **infant** İng. is.: İki yaşına kadarki devre içinde olan bebek; çocuk.

infarktüs(20)

bk.enfarktüs.

enfeksiyon(1)

bk.enfeksiyon.

infertilite(3)

infertilitas Lat., **infertilité** Fr. is.: Çocuk sahibi olma yeteneğinin azlığı veya yokluğu (karı veya kocadaki kusur nedeniyle); kısırlık.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

fertilitas Lat., **fertilité** Fr. is.: Erkekde dölleme, kadında dölleme yeteneği; evlat meydana getirme yeteneği; fertilite.

fertilis Lat., **fertile** Fr. sf.: Dölleme veya dölleme yeteneğine sahip; verimli, üretken; üretme yeteneği olan; fertil.

fertus Lat. sf.: Verimli, bereketli.

-ilis/ -ile (Fr. -ile, T. -il): Lat. aidiyet ve eylem yeteneği belirten son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

infiltrasyon(2)

infiltratio Lat., **infiltration** Fr., İng. is.: 1) Herhangi bir maddenin doku içine sızması; doku yapısında birikimi. 2) Dokuya sızan veya dokuda toplanan madde.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

filtratio Lat., **filtration** Fr. is.: 1) Bir sıvıyı süzgeç aracılığıyla süzme; süzgeçten geçirme. 2) Bir sıvının süzgeçle süzülmesi.

T. filtrasyon.

filtrum Lat., **filtre** Fr. is.: Süzgeç; filtre.

filtrare Lat. f.: Süzmek; süzgeçten geçirmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

infunde(1)

bk.infünde.

infünde(1)

infunde: İçine dökünüz.

infundere Lat. f.: İçine sıvı dökmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek.

infüzyon(66)

bk.enfüzyon.

inhalasyon(3)

inhalatio Lat., **inhalation** Fr., İng. is.: 1) Soluk alma. 2) Buhar hâlindeki bir ilacı akciğerlere çekme. 3) Buharları solukla iç çekilmek suretiyle kullanılan madde (ilaç).

inhaler Fr. f.: 1) Nefes almak; havayı solukla akciğerlere çekmek.
2) İlaç niteliğindeki madde buharlarını solukla içeriye çekmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

halare Lat. f.: Nefes almak; solumak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

inhibe(15)

inhibere Lat., **inhiber** Fr. f.: Etkisizleştirmek; etkisini gidermek; önlemek, durdurmak; baskı altında tutmak. T. inhibe etmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

habere Lat. f.: Tutmak, yakalamak, durdurmak.

inhibisyon(1)

inhibitio Lat., **inhibition** Fr., İng. is.: 1) Önleme, durdurulma; baskı altında tutulma. 2) İçgüdüsel arzu ve eğilimlerin baskı altında tutulması; baskılama.

inhibere Lat., **inhiber** Fr. f.: Etkisizleştirmek; etkisini gidermek; önlemek, durdurmak; baskı altında tutmak. T. inhibe etmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

habere Lat. f.: Tutmak, yakalamak, durdurmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

inhibition(1)

bk.inhibisyon.

inhibitör(98)

inhibitor Lat., **inhibiteur** Fr. is.: 1) Uyarıldığı zaman ait olduğu organdaki faaliyeti önleyen veya durduran sinir. 2) Kimyasal reaksiyonu önleyen veya durduran madde; önleyici madde.

inhibere Lat., **inhiber** Fr. f.: Etkisizleştirmek; etkisini gidermek; önlemek, durdurmak; baskı altında tutmak. T. inhibe etmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

habere Lat. f.: Tutmak, yakalamak, durdurmak.

-tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

inhibitörler(3) bk.inhibitör.

inisiyal(1) **initialis** Lat., **initial** Fr. sf.: 1) Henüz başlangıçta olan; başlangıç hâlinde. 2) Başlangıç devresine ait. T. inisyal.

initium Lat. is.: Başlangıç.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

injeksiyon(3) bk.enjeksiyon.

inklizyonlu konjunktivit(1) **inclusion conjunctivitis** İng. is.: Enfekte sularda (yüzme havuzu suyu vs.) bulunan bir virüsün sebep olduğu konjunktivit.

inclusio Lat.; **inclusion** Fr., İng. is.: 1) Etrafı başka bir şey (kapsül, zar vs.) ile çevrilme; başka bir şey içine kapatılma. 2) Etrafı başka bir şeyle çevrilmiş herhangi bir madde. T. inklizyon.

includere Lat. f.: Kapalı olma.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

cludere Lat. f.: Kapatmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

conjunctivitis İng., **conjonctivite** Fr. is.: Konjunktiva iltihabı; konjunktivit.

conjunctiva Lat. is.: Göz kapaklarının iç yüzü ile göz küresinin ön kısmını örten zar şeklinde ince mukoza; konjunktiva.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *g*, *f*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

jungere Lat. f.: Bağlamak, birleştirmek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

inkontinans(1)

incontinentia Lat.; **incontinence** Fr., İng. is.: 1) Kişinin idrar veya abdestini tutamaması. 2) Kendini tutamama.

in-: Lat. 1) *İçinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

continentia Lat.; **continence** Fr., İng. is.: 1) Kişinin idrar veya abdestini kontrol altında tutması. 2) Kendini tutma. T. kontinans.

co-: Lat. *ile*, *beraber*, *birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *g*, *f*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

tenere Lat. f.: Tutmak, zaptetmek.

-antia/ -entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

inkübasyon(1)

incubatio Lat.; **incubation** Fr., İng. is.: 1) Hastalık etkeninin vücuda girişi ile hastalık belirtilerinin meydana çıkışı arasında patojen mikroorganizmanın vücutta gelişimi; kuluçka. 2) Mikropların kültür ortamında gelişmesi. 3) Canlı doku parçasının kültür ortamında geliştirilmesi. 4) Bebeğin kuvözde bakılması.

incubate İng., **incuber** Fr. f.: 1) Canlı organizma (yumurtadaki embriyo; doku parçası; bakteri vs.)yı gelişmesi için en uygun yere koymak; kuluçkaya yatırmak.

in-: Lat. 1) *İçinde*, *içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

cubare Lat. f.: Yatmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

inotrapik(1)

bk.inotropik.

inotrop(1)

inotropia Yun., **inotropie** Fr. is.: Kalp kasının, kasılma kuvvetini değiştirebilme yeteneği.

ino-: Yun. inos'tan *fibra; lif, iplik; kuvvet* anlamına ön ek.

-trop: Yun. trepo, trop'tan 1) *Uyarıya yönelen veya uzaklaşan* anlamına son ek. 2) *Uyarıcı, kamçılayıcı* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

inotropik(7)

inotropicus Yun., **inotropic** İng. sf.: Kasılma ile ilgili.

ino-: Yun. inos'tan *fibra; lif, iplik; kuvvet* anlamına ön ek.

-trop: Yun. trepo, trop'tan 1) *Uyarıya yönelen veya uzaklaşan* anlamına son ek. 2) *Uyarıcı, kamçılayıcı* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

insidans(24)

incidentia Lat., **incidence** Fr. is.: Oluş veya görülüş sıklığı; hastalığın görülüş oranı.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

cidere Lat. f.: Budamak, kırmak, kesmek.

-antia/ -entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

insomnia(1)

insomnia Lat., **insomnie** Fr., **insomnia** İng. is.: Arzuya rağmen uyuyamama; uyku yitimi; uykusuzluk.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

somnus Lat. is.: Uyku.

	-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
instilasyon(1)	instillatio Lat.; instillation Fr., İng. is.: Herhangi bir boşluk içine damla damla sıvı akıtma. instil İng., instiller Fr. f.: Damla damla akıtmak; instil. in-: Lat. 1) <i>İçinde, içine</i> anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek. stillatio Lat.; stillation Fr., İng.is.: Damlama; damla damla akma. stilla Lat. is.: Damla. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
instil(5)	instil İng., instiller Fr. f.: Damla damla akıtmak.
insulin(4)	insulinum Lat., insuline Fr. is.: Pankreas adacıklarından salgılanan, organizmada karbonhidrat metabolizmasını düzenleyen -eksikliğinde şeker hastalığının oluştuğu- hormon. insula Lat. is.: Ada, adacık. -inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.
insultus(1)	insultus Lat. is.: 1) İçten gelen darbe; inme. 2) Zarar, yarala(n)ma. 3) Hakaret. T. insult. in-: Lat. 1) <i>İçinde, içine</i> anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek. sultare Lat. f.: Hamle yapmak; hücum etmek; darbetmek. -tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
intrakraniyel(1)	bk.intrakraniyel.
intaruter(1)	bk.intrauter.

- intensif(2)** **intensivus** Lat., **intensif** Fr. sf.: 1) Şiddet veya etki bakımından gittikçe artma gösteren. 2) Yüksek ilaç dozları kullanılarak yapılan (tedavi).
- in-:** Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
- tendere** Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.
- ivus/ -iva/ -ivum** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- intensifikasyon(1)** **intensificatio** Lat., **intensification** Fr. is.: 1) Kuvvetlendirme; şiddetini artırma. 2) Kuvvetlenme, şiddetlenme.
- intensifier** Fr. f.: Yoğunlaştırmak, artırmak.
- in-:** Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
- tendere** Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.
- ivus/ -iva/ -ivum** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- icatio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- interkostal(2)** **intercostalis** Lat.; **intercostal** Fr., İng. sf.: Kaburga kemiği arasında olan; kaburgalar arasında bulunan.
- inter-:** Lat. *arası, arasında; birbiriyle* anlamına ön ek.
- costalis** Lat.; **costal** Fr., İng. sf.: Kaburga veya kaburgalar ile ilgili; kostal.
- costa** Lat. is.: Kaburga; kosta.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- intermenstrüel(1)** **intermenstrualis** Lat., **intermenstrüel** Fr. sf.: İki âdet arasında; âdetler arasında.
- inter-:** Lat. *arası, arasında; birbiriyle* anlamına ön ek.

menstrualis Lat., **menstruel** Fr. sf.: Âdet (aybaşı) ile ilgili; âdete ait; menstrüel.

menstruum Lat. is.: 1) Âdet esnasında uterus'tan gelen kan. 2) Aylık dönem; aybaşı. T. menstrum.

mensis Lat., **menses** Fr. is.: Takvim ayı; aybaşı.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

intermitan(2)

intermittentia Lat., **intermittent** Fr. sf.: Aralıklarla görülen; zaman zaman oluşan; aralıklı (ateş, nöbet vs. hakkında).

inter-: Lat. *arası, arasında; birbiriyle* anlamına ön ek.

mittere Lat. f.: Bırakmak, göndermek, sokmak.

-entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

intermittant(1)

bk.intermitan.

interstisyel(2)

interstitialis Lat., **interstitiel** Fr. sf.: 1) Doku veya organ yapısındaki küçük boşluk veya aralıklarla ilgili. 2) Doku veya organ yapıdaki küçük boşluk veya aralıklarda yerleşmiş.

interstitium Lat., **interstice** Fr. is.: Küçük boşluk; küçük aralık; organ veya dokunun yapısında görülen küçük boşluk veya aralıklardan her biri; interstis.

inter-: Lat. *arası, arasında; birbiriyle* anlamına ön ek.

sistere Lat. f.: Tesis etmek; dikmek.

-ium: Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

interstitial(1)

bk.interstisyel.

intertrigo(1)

intertrigo Lat. is.: Deri yüzlerinin birbirine sürtünmesiyle oluşan kızartı ve hafif iltihaplanmayla belirgin tahriş hâli.

inter-: Lat. *arası, arasında; birbiriyle* anlamına ön ek.

tri-: Yun, Lat. *üç* anlamına ön ek.

-go: Lat. renk ve şekil benzerliği ifade eden son ek.

intestinal(6)

intestinalis Lat., **intestinal** Fr., İng. sf.: Bağırsak ile ilgili.

intestinum Lat., **intestin** Fr., **intestine** İng. is.: Bağırsak.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

intestinal amebiyaz(1) **intestinal amebiasis** İng is.: Özellikle *Entamoeba histolytica*'nın sebep olduğu bağırsakta yaralar ve kanlı ishale belirgin dizanteri; amipli dizanteri.

intestinalis Lat., **intestinal** Fr., İng. sf.: Bağırsak ile ilgili; bağırsağa ait; intestinal.

intestinum Lat., **intestin** Fr., **intestine** İng. is.: Bağırsak.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

amebiasis Yun., **amibiase** Fr. is.: Ameba cinsi parazitlerin meydana getirdiği enfeksiyon; bulaşıcı amip hastalığı. Bk.amebiyaz.

ameba Yun., **ameba** İng., **amibe** Fr. is.: Ameba cinsi tek hücreli parazit; amip; ameba.

-iasis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

intoksikasyon(12)

intoxicatio Lat., **intoxication** Fr. is.: Zehirlenme.

intoxiquer Fr. f.: Zehirlemek.

in-: 1) Lat. *içinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

toxicatio Lat., **toxication** Fr. is.: Zehirlenme; toksikasyon.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek. Ör.: toksisite.

-icatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

- intolerans(1)** **intolerantia** Lat., **intolérance** Fr. is.: 1) Belli bir madde veya ilaca karşı tahammülsüzlük. 2) (ağrı vs.e karşı) tahammülsüzlük.
- in-:** 1) Lat. *içinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.
- tolerantia** Lat., **tolérance** Fr. is.: Yüksek dozdaki herhangi bir ilaca karşı vücudun gösterdiği dayanma gücü; tahammül; tolerans.
- tolérer** Fr. f.: 1) Bağışlamak, hoşgörmek. 2) Dayanmak, katlanmak; tolere etmek. 3) -e izin vermek.
- antia** (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
- intra(1)** **intra-:** Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.
- intraabdominal(6)** **intraabdominalis** Lat., **intraabdominal** Fr. sf.: Karın içi.
- intra-:** Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.
- abdominalis** Lat., **abdominal** Fr. sf.: Karın ile ilgili; abdominal.
- abdomen** Lat. is.: Karın.
- abdere** Lat. f.: Barındırmak, saklamak.
- men:** Lat. işlem sonucunu içeren yapı için kullanılan son ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- intra-abdominal(1)** bk.intraabdomianal.
- intraarteriyel(2)** **intraarterialis** Lat., **intraartériel** Fr. sf.: Arter içi; arter içinde.
- intra-:** Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.
- arterialis** Lat., **artérielle** Fr. sf.: Artere ait; arterle ilgili; arteryel.
- arteri-:** Yun. arteria' dan *arter (atardamar)* anlamına ön ek.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- intra-arteriyel(2)** bk.intraarteriyel.
- intrahepatik(1)** **intrahepaticus** Yun., **intrahépatique** Fr. sf.: Karaciğer içi.
- intra-:** Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

hepaticus Yun., **hépatique** Fr. is.: Karaciğerle ilgili; hepatik.

hepat-: Yun. hepar, heptos'tan *karaciğer* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

intrakardiyak(4) **intracardiacus** Yun., **intracardiaque** Fr. sf.: Kalp içi.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

cardiacus Yun., **cardiaque** Fr., **cardiac** İng. is., sf.: 1) Kalp ile ilgili. 2) Kalp hastası. 3) Kalp ilacı. 4) Midenin özofagusa açılan kısmıyla ilgili. T. kardiyak.

cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-acus (Fr. -aque, İng. -ac, T. -ak/ -ik/ -iyak): Yun. sıfatlarda kullanılan son ek.

intrakoroner(2) **intracoronarius** Lat., **intracoronaire** Fr. sf.: Koroner damar içi.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

coronarius Lat., **coronaire** Fr. sf.: Organı çepeçevre saran; taç şeklinde kuşatan (özellikle kalbi besleyen arterler). T. koroner.

korona Yun., **corona** Lat. is.: Taç, çelenk; taç veya çelenge benzeyen oluşum; korona.

cor Lat. is.: Kalp; kor.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

intrakraniyal(5) bk.intrakraniyel.

intrakraniyel(30) **intracranialis** Lat.; **intracranial** Fr., İng. sf.: Kafatası, beyin içi.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

cranialis Lat.; **cranial** Fr., İng. sf.: Kafatasıyla ilgili; kraniyel.

crani-: Yun. kranion, Lat. cranium'dan *kafatası* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

intrakranyal(1) bk.intrakraniyel.

intramusküler(2) bk.intramüsküler.

intramüsküler(11) **intramuscularis** Lat., **intramusculaire** Fr. sf.: Kas içi; kas içinde; kastan (kısaltması: İ.M.).

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

muscularis Lat., **musculaire** Fr. sf.: 1) Kas veya kaslar ile ilgili. 2) Kas dokusundan oluşmuş; kastan yapılı. T. müsküler.

musculus Lat., **muscule** Fr. is.: Kas, adale; muskul [küçük fare].

mus Lat. is.: Fare.

-culus: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

intranazal(1) **intranasalis** Lat., **intranasal** Fr. sf.: Burun içi; burun içinde.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

nasalis Lat., **nasal** Fr. sf.: Burunla ilgili; nazal.

nas-: Lat. nasus'tan *burun* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

intra-oküler(2) **intraocularis** Lat., **intraoculaire** Fr. sf.: Göz içi; göz içinde.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

ocularis Lat., **oculaire** Fr. sf., is.: 1) Gözle ilgili; göze ait. 2) Mikroskobun gözle bakılan üst ucu ile ilgili. T. oküler.

ocul-: Lat. oculus'tan *göz* anlamına ön ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

intrasellüler(1) **intracellularis** Lat., **intracellulaire** Fr. sf.: Hücre içi.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

cellularis Lat., **cellulaire** Fr. sf.: 1) Hücrelerle ilgili. 2) Hücrelerden yapılı; hücrelerden oluşmuş. 3) Yapısında küçük boşluk, bölüm veya aralık gösteren. T. selüler.

cellula Lat., **cellule** Fr. is.: 1) Küçük hücre. 2) Küçük boşluk, bölüm veya aralık. T. selula.

cell-: Lat. cella'dan *hücre; oda, boşluk* anlamına ön ek.

-ula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

intraspinal(1)

intraspinalis Lat.; **intraspinal** Fr., İng. sf.: 1) Omurga kanalı içi; omurga kanalı içinde. 2) Omurilik içinde.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

spinalis Lat.; **spinal** Fr., İng. sf.: 1) Kemik üzerindeki sivri çıkıntı ile ilgili. 2) Omurga ile ilgili. 3) Omurilikle ilgili. T. spinal.

spin-: Lat. spina'dan 1) *Dikenimsi çıkıntı* anlamına ön ek. 2) *Omurga* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

intratekal(1)

intrathecalis Lat., **intrathécal** Fr. sf.: 1) Kılıf içi; kılıf içinde. 2) Omurilik zarları içi; omurilik zarları içinde.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

thec-: Yun. theke, Lat. theca'dan *kabuk, kılıf, zar* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

intrauterin(1)

intrauterinus Lat., **intrautérin** Fr. sf.: Uterus içi; uterus içinde.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

uterinus Lat., **utérin** Fr. sf.: Rahim ile ilgili; uterin.

uter-: Lat. uterus'tan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.

-inus: Lat. canlı yaratıklara aidiyet belirten son ek.

intra-uter(3)

bk.intrauterin.

intravasküler(4)

intravascularis Lat., **intravasculaire** Fr. sf.: Damar içi.

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

vascularis Lat., **vasculiare** Fr. sf.: 1) Kan damarlarıyla ilgili. 2) Bol damar gösteren; damardan zengin. T. vasküler.

vasculum Lat. is.: Küçük damar; ince damar.

vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

intravenoz(2) bk.intravenöz.

intravenöz(62) **intravenosus** Lat., **intraveineuse** Fr. sf.: Ven içi; ven içinde (kısaltması: İ.V.).

intra-: Lat. *içi, içinde* anlamına ön ek.

venosus Lat., **veineux/ veineuse** Fr. sf.: 1) Vena (toplardamar) ile ilgili. 2) Damarlı. T. venöz.

veno-: Lat. vena'dan *ven (toplardamar)* anlamına ön ek.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

intrinsik(1) **intrinsicus** Lat., **intrinsic** İng., **intrinsèque** Fr. sf.: İç kaynaklı; vücudun veya organın kendi yapısından gelen.

intübasyon(1) **intubatio** Lat.; **intubation** Fr., İng. is.: 1) (kanal, boşluk vs.e) tüp sokma. 2) Hava yolunu açık tutmak için gırtlığa tüp geçirme.

intubate İng. f.: Boru sokmak (boğaz gibi nefes alma organına).

in-: 1) Lat. *içinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluğu ifade eden ön ek.

tubus/ tuba Lat. is.: Silindir şeklinde, ortası açık araç; boru, tüp.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

in vitro(4) **in vitro** Lat. e.: Cam içinde; deney tüpünde.

- in-:** Lat. *içinde, içine* anlamına ön ek.
- vitrum** Lat. is.: Cam; deney tüpü.
- in vivo**(3) **in vivo** Lat. e.: Canlı içinde; canlı vücudunda.
- in-:** Lat. *içinde, içine* anlamına ön ek.
- vivus** Lat. is.: Canlı; yaşayan canlı varlık; diri insan.
- iridektomi**(1) **iridectomy** Yun., **iridectomie** Fr., **iridectomy** İng. is.: Gözün iris tabakasının bir bölümünün ameliyatla çıkarılması.
- irid-:** Yun. iris, iridos'tan *iris (gözün daire şeklindeki -ortasında göz bebeğinin bulunduğu- renkli bölümü)* anlamına ön ek.
- ektomi(a)** (Yun. -ectomia, Fr. -ectomie, İng. -ectomy): Yun. ektome'den *ameliyatla çıkarma* anlamına son ek.
- irit**(1) **iritis** Lat., **irite** Fr. is.: Gözün iris tabakasının iltihabı.
- irid-:** Yun. iris, iridos'tan *iris (gözün daire şeklindeki -ortasında göz bebeğinin bulunduğu- renkli bölümü)* anlamına ön ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- iritabilite**(1) bk.irritabilite.
- iritabl**(1) **irritabilis** Lat., **irritable** Fr. sf.: 1) Uyarıya cevap verebilen. 2) Uyarıya karşı aşırı hassas; kolayca uyarılabilen. T. irritabl.
- irriter** Fr. f.: Uyarmak; tahrik etmek; tahriş etmek.
- in-:** Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
- in-:** Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-, b, m, p* önünde *im-, r* önünde **ir-** şeklinde gelir.
- ritare** Lat. f.: Uyarmak, kışkırtmak; tahrik etmek.
- bilis/ -bile** (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.
- iritan**(1) bk.irritan.

- iritasyon(9)** bk.irritasyon.
- irreversibl(3)** **irreversibilis** Lat., **irréversible** Fr. sf.: Geriye döndürülemez; tersine çevrilemez; değiştirilemez.
- in-:** Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
- in-:** Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde *im-*, *r* önünde **ir-** şeklinde gelir.
- reversibilis** Lat., **réversible** Fr. sf.: Geriye dönebilir; tersine çevrilebilir; eski hâline gelebilir; reversibl.
- re-** (Fr. *re-*, *ré-*): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
- versare** Lat. f.: Dönmek, eğilmek.
- bilis/ -bile** (Fr. *-able*, T. *-bil*): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.
- irritabilite(6)** **irritabilitas** Lat., **irritabilité** Fr. is.: 1) Uyarıya tepki gösterme kabiliyeti; uyarılabilme; uyarılabilirlik. 2) Aşırı uyarılabilirlik.
- irriter** Fr. f.: Uyarmak; tahrik etmek; tahriş etmek.
- in-:** Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.
- in-:** Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde *im-*, *r* önünde **ir-** şeklinde gelir.
- ritare** Lat. f.: Uyarmak, kışkırtmak; tahrik etmek.
- bilis/ -bile** (Fr. *-able*, T. *-bil*): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.
- itas** (Fr. *-ité*, İng. *-ity*, T. *-ite*): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
- irritan(1)** **irritans** Lat.; **irritant** Fr., İng. sf., is.: 1) Tahriş edici; özellikle deri veya mukozayı tahriş edici. 2) Tahriş edici madde; tahriş yapıcı etken. 3) Uyarıcı; kası veya siniri harekete sevk edici.

irriter Fr. f.: Uyarmak; tahrik etmek; tahriş etmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde *im-*, *r* önünde **ir-** şeklinde gelir.

ritare Lat. f.: Uyarmak, kışkırtmak; tahrik etmek.

irritasyon(7)

irritatio Lat.; **irritation** Fr., İng. is.: 1) Azdırma, tahriş. 2) Aşırı tepki.

irriter Fr. f.: Uyarmak; tahrik etmek; tahriş etmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde *im-*, *r* önünde **ir-** şeklinde gelir.

ritare Lat. f.: Uyarmak, kışkırtmak; tahrik etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

ischemic(1)

ischemic İng. is.: Bk. iskemik.

iskemi(9)

isch(a)emia Yun., **ischémie** Fr. is.: Belli bir bölgede kan akımının ani olarak kesilmesiyle oluşan geçici kansızlık; bölgesel anemi.

isch-: Yun. ischo'dan *durma, kesilme, önleme* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

iskemik(12)

isch(a)emicus Yun., **ischémique** Fr. sf.: 1) İskemi (bölgesel anemi) ile ilgili. 2) İskemi gösteren.

isch(a)emia Yun., **ischémie** Fr. is.: Belli bir bölgede kan akımının ani olarak kesilmesiyle oluşan geçici kansızlık; iskemi.

isch-: Yun. ischein'den *durma, kesilme, önleme* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

isthmus(1) **isthmus** Yun. is.: Herhangi bir organda iki geniş bölümü birleştiren dar kısım; istmus.

itrah(2) **itrâh** Ar. is.: Dışarı atma, dışarı çıkarma; itrah.

izoenzim(2) **isoenzyme** Yun., **isoenzyme** Fr. is.: Birbirinin izomeri olan enzim.

isomeres Yun., **isomére** Fr. is.: Bir elementin molekül sayı bakımından aynı, moleküllerdeki atomların dizilişleri bakımından farklı olan bileşiklerinden her biri; isomer.

iso-: Yun. isos'tan *eşit, aynı, benzer* anlamına ön ek.

enzyme Yun., **enzyme** Fr. is.: Canlı hücrelerce meydana getirilen ve vücuttaki kimyasal olaylarda katalizör görevi yapan madde.

en-: Yun. iç, içte, içinde; *sokma, doldurma* anlamına ön ek.

-zyme: Yun. zyme'den *maya* anlamına son ek.

izole(11) **isolé** Fr. sf.: Yalıtılmış.

izotonik(1) **isotonicus** Yun., **isotonique** Fr. sf.: 1) Aynı tonüse sahip (kas hakkında). 2) Eş yoğunluk (iki farklı eriyik hakkında).

isotonia Yun., **isotonie** Fr. is.: 1) İki şeyin tonüslerinin eşit oluşu. 2) Farklı iki eriyiğin ozmotik basınçlarının aynı oluşu. T. izotoni.

iso-: Yun. isos'tan *eşit, aynı, benzer* anlamına ön ek.

tonicus Yun., **tonique** Fr. sf., is.: 1) Devamlı kasılma gösteren. 2) Tonüsü artırıcı ilaç. 3) Organları uyaran ve vücudu güçlendiren ilaç. T. tonik.

-ton: Yun. tonos'tan *gerginlik* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- jeneralize(2)** **generalis** Lat., **généralisé** Fr. sf.: 1) Yaygın. 2) Bütün bir gövdeyi kaplayan (hastalık).
- generalize** İng., **généraliser** Fr. f.: 1) Yaymak; yaygın hâle getirmek. 2) Yayılmak (belli bir bölge veya organdan diğerlerine).
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- jinekoloji(1)** **gynecologia** Yun., **gynécologie** Fr. is.: Kadın üreme organlarının hastalıklarını konu alan tıp dalı; kadın hastalıkları bilimi.
- gyneco-/ gyne-/ gyn-:** Yun. ginaikos'tan *kadınla ilgili*, Yun. gyne'den *kadın* anlamına ön ek.
- logia** (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.
- jinekolojik(2)** **gynecologicus** Yun., **gynécologique** Fr. sf.: Jinekoloji ile ilgili; kadın hastalıklarına ait.
- gynecologia** Yun., **gynécologie** Fr. is.: Kadın üreme organlarının hastalıklarını konu alan tıp dalı; jinekoloji.
- gyneco-/ gyne-/ gyn-:** Yun. ginaikos'tan *kadınla ilgili*, Yun. gyne'den *kadın* anlamına ön ek.
- logia** (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- jinekomasti(6)** **gynecomastia** Yun., **gynécomastie** Fr. is.: Erkeklerde memelerin aşırı şekilde büyümesi hâli.
- gyne-:** Yun. ginaikos'tan *kadınla ilgili*, Yun. gyne'den *kadın* anlamına ön ek.
- co-:** Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.
- mast-:** Yun. mastos'tan *meme* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

jinekomastia(1)	bk.jinekomasti.
jinjivit(1)	gingivitis Lat., gingivite Fr. is.: Diş etlerinin iltihabı. gingiv- : Lat. gingiva'dan <i>diş eti</i> anlamına ön ek. -it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. <i>iltihap</i> anlamına son ek.
jügüler(1)	jugularis Lat., jugulaire Fr. sf.: Boyun ile ilgili. jugulum Lat. is.: Boyun veya boğaz. jug- : Lat. jugum'dan <i>iki parçayı birbirine bağlayan çöküntü veya kabartı; boyunduruk</i> anlamına ön ek. -ulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek. -aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
kalürezis(1)	kaliuresis Lat. is.: İdrarla aşırı miktarda potasyum atılışı. kalium Ar., kalium Lat. is.: Potasyum. ure- : Yun., Lat. 1) <i>Üre</i> anlamına ön ek. 2) <i>İdrar</i> anlamına ön ek. -sis : <i>Hal, durum, vaziyet</i> anlamına son ek.
kandida(1)	Candidius Lat., Candida Fr. is: Lif şeklinde ince uzantılar gösteren mantar cinsi. candidius Lat. sf.: Parlayan; parlak beyaz; kandidiyus. candere Lat. f.: Parlamak, parlatmak. -idus (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.
kandidias(1)	bk.kandidiyaz.
kandidiasis(1)	bk.kandidiyaz.
kandidiazis(1)	bk.kandidiyaz.
kandidiyaz(1)	candidiasis Lat., candidiase Fr. is.: Candida cinsi mantarların sebep olduğu enfeksiyon; pamukçuk.

Candidius Lat., **Candida** Fr. is: Lif şeklinde ince uzantılar gösteren mantar cinsi; Kandida.

candidius Lat. sf.: Parlayan; parlak beyaz; kandidiyus.

candere Lat. f.: Parlamak, parlatmak.

-idus (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.

-iasis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

kandidiyazis(4) bk.kandidiyaz.

kanül(1) **can(n)ula** Lat., İng.; **canule** Fr. is.: 1) Şırınga ucu; enjeksiyon. 2) Vücuttan sıvı çekmeğe mahsus tüp veya boru; borucuk.

canus Lat. is.: Grimsi beyaz; kanus.

-ula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

kapiller(1) **capillaris** Lat., **capillaire** Fr. is, sf.: 1) Kılcal kan damarı. 2) Kılcal lenf damarı. 3) Kılcal kan ve lenf damarıyla ilgili. 4) Kıl gibi ince; kıla benzeyen.

capillus Lat. is.: Saç, kıl; kapillus.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

kaptivasyon(1) **captivation** Fr. is.: Kendine bağlama; esir etme.

captivater Fr. f.: Kendine bağlamak; esir etmek.

kardiak(7) bk.kardiyak.

kardiovasküler(9) bk.kardiyovasküler.

kardiyak(24) **cardiacus** Yun., **cardiaque** Fr., **cardiac** İng. is., sf.: 1) Kalp ile ilgili. 2) Kalp hastası. 3) Kalbi kuvvetlendirici, çalışmasını düzenleyici ilaç. 4) Midenin özofagusa açılan kısmıyla ilgili.

cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-acus (Fr. -aque, İng. -ac, T. -ak/ -ik/ -iyak): Yun. sıfatlarda kullanılan son ek.

kardiyak pacemaker(1) **cardiac pacemaker** İng. is.: Sinoatrial nodül'ün dengesiz çalışması nedeniyle kalp atımlarının normal düzenini kaybettiği durumlarda atımları kontrol altına alan elektronik araç.

cardiacus Yun., **cardiaque** Fr., **cardiac** İng. is., sf.: 1) Kalp ile ilgili. 2) Kalp hastası. 3) Kalbi kuvvetlendirici, çalışmasını düzenleyici ilaç. 4) Midenin özofagusa açılan kısmıyla ilgili.

T. kardiyak.

cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-acus (Fr. -aque, İng. -ac, T. -ak/ -ik/ -iyak): Yun. sıfatlarda kullanılan son ek.

pacemaker İng. is.: 1) Kalpte atımların başlamasını uyaran otonom merkez; sinoatrial nodül. 2) Doğumun seyri esnasında uterusu kontraksiyon dalgalarının doğduğu otonom merkez.

pace İng. is., f.: 1) Adım. 2) Ağır ve düzenli adımlarla yürümek; belirli bir düzene sokmak.

maker İng. is.: Yapan şey veya kimse.

kardiyojenik(3) **cardiogenicus** Yun., **cardiogénique** Fr. sf.: Kalpten kaynaklanan.

cardio-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

kardiyomiyopati(3) **cardiomyopathia** Yun., **cardiomyopathie** Fr. is.: Kalp kasını tutan herhangi bir hastalık; miyokart (kalp kası) hastalığı.

cardio-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

myopathia Yun., **myopathie** Fr. is.: Kasları ilgilendiren herhangi bir hastalık veya bozukluk; miyopati.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

kardiyopati(1)

cardiopathia Yun., **cardiopathie** Fr. is.: Kalbe ait herhangi bir hastalık veya bozukluk; kalp hastalıklarının genel adı.

cardio-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

kardiyopulmoner(1) **cardiopulmonarius** Lat., **cardiopulmonaire** Fr. sf.: Kalp ve akciğerlerle ilgili.

cardio-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

pulmonarius Lat., **pulmonaire** Fr. sf.: 1) Akciğer veya akciğerlerle ilgili. 2) Akciğeri veya akciğerleri tutan; akciğerlerde yerleşen. 3) Pulmoner arterle ilgili. T. pulmoner.

pulmon-: Lat. pulmo, pulmonis'ten *akciğer* anlamına ön ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

kardiyopülmoner(1) bk.kardiyopulmoner.

kardiyovasküler(26) **cardiovascularis** Yun., **cardiovasculaire** Fr. sf.: Kalp ve kan damarları ile ilgili.

cardio-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

vascularis Lat., **vasculiare** Fr. sf.: 1) Kan damarlarıyla ilgili. 2) Bol damar gösteren; damardan zengin. T. vasküler.

vasculum Lat. is.: Küçük damar; ince damar.

vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

kardiyovasküler sistem(1) cardiovascular system İng. is.: Kalp ve kan damarlarının oluşturduğu sistem; dolaşım sistemi. Bk. kardiyovasküler.

kardiyo-vasküler(1) bk.kardiyovasküler.

karsinogenik(1) carcinogenicus Yun., **carcinogénique** Fr. sf.: Kansere sebep olan; kanser yapıcı.

carcino-: Yun. karkinos'tan *kanser* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

karsinogenisite(1) carcinogenicitas Lat., **carcinogenicity** İng. is.: Kanser oluşturabilme niteliği, yetisi.

carcino-: Yun. karkinos'tan *kanser* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

karsinom(7) carcinoma Yun., **carcinome** Fr. is.: Epitelyal hücrelerinden gelişen kötü huylu tümör.

carcin-: Yun. karkinos'tan *kanser* anlamına ön ek.

- om(a)** (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.
- kaşeksi(2)** **cachexia** Yun., **cachexie** Fr. is.: İleri derecede zayıflama.
- cac-:** Yun. kakos'tan *kötü, kusurlu; anormal* anlamına ön ek.
- hexis** Yun. is.: Durum, hâl.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- katabolik(1)** **catabolicus** Yun., **catabolique** Fr. sf.: Katabolizma ile ilgili.
- catabolismus** Yun., **catabolisme** Fr. is.: Vücuda giren büyük moleküllü maddelerin -gerekli enerjiyi temin için- daha küçük parçalara yıklması; katabolizma.
- cata-:** Yun. kata'dan *iniş, yıkılış, düşüş, gerileme, aşağı, altında* anlamına ön ek.
- ballein** Yun. f.: Atmak.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- katarakt(2)** **katarrhaktos** Yun., **cataracta** Lat., **cataracte** Fr. is.: Göz merceği veya mercek kapsülünün saydamlığını kaybederek donuklaşması; göze perde inmesi.
- cata-:** Yun. kata'dan *iniş, yıkılış, düşüş, gerileme, aşağı, altında* anlamına ön ek.
- ractes/ rrhaktos** Yun. sf.: Akan, dökülen, düşen.
- katartik(1)** **catharticus/ catharticum** Yun., **cathartique** Fr. sf., is.: 1) Bağırsak hareketlerini artırarak bağırsakları boşaltan; temizleyici. 2) Müshil ilacı.
- catharsis** Yun., **catharsis** Fr. is.: 1) Müshil aracılığıyla bağırsakların temizlenmesi. 2) Psikiyatride Freud'un tedavi metodu olan şuur altına inme yöntemi. T. katarsis.
- cathar-:** Yun. *temiz* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

kateter(5)

catheter Yun., **cathéter** Fr. is.: Vücutta herhangi bir boşluk veya kanala sevk etmek amacıyla kullanılan tüp şeklinde ortası açık madenî, lastik veya plastikten yapılma araç; sonda.

kathiemi Yun. f.: İçeri itmek; sokuşturmak.

-ter: Yun. beceri, ustalık gereci veya meslek erbabı için kullanılan son ek.

kateterizasyon(2)

catheterisatio Yun., **cathéterisation** Fr. is.: Kateter takma; idrar yolu, kalp, mide vs. boşluk gösteren bir organa kateter geçirme.

catheter Yun., **cathéter** Fr. is.: Vücutta herhangi bir boşluk veya kanala sevk etmek amacıyla kullanılan tüp şeklinde ortası açık madenî, lastik veya plastikten yapılma araç; sonda; kateter.

kathiemi Yun. f.: İçeri itmek; sokuşturmak.

-ter: Yun. beceri, ustalık gereci veya meslek erbabı için kullanılan son ek.

-isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

katyon(1)

cation Fr. is.: Pozitif elektrik yükü taşıyan iyon; pozitif iyon.

kavitasyon(1)

cavitasio Lat., **cavitation** Fr., İng. is.: Herhangi bir dokuda etrafı çevrili boşluk veya boşluklar oluşması; kovuklaşma.

cavitas Lat. is.: Boşluk, oyuk.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kernikterus(2)

kernicterus Lat., **kernikterus** Alm. is.: Yeni doğanda gelişen, beyinde aşırı bilirubin birikimiyle belirgin olan ağır sarılık.

kist(3)

cystis/ kystis Yun., **kyste** Fr. is.: 1) İçinde sıvı veya yarı sıvı madde bulunan etrafı çevrili -kese şeklindeki- oluşum. 2) Bazı tek hücrelilerin gelişim esnasında içinde bulundukları oluşum.

kistik(3)	cysticus Yun., kystique Fr. sf.: 1) Kist ile ilgili. 2) Kistlerden oluşan. 3) İdrar veya safra kesesi ile ilgili. cyst-: Yun. cystis, kystis'ten 1) <i>Kist</i> anlamına ön ek. 2) <i>İdrar kesesi</i> veya <i>safra kesesi</i> anlamına ön ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
kit(5)	kit İng. is.: Aygıt, araç.
kladikasyon(1)	claudicatio Lat., claudication Fr. is.: Topallama, aksama. claudere Lat., claudiquer Fr. f.: Topallamak, aksamak. -icatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
klerens(4)	bk.klirens.
klirens(35)	clearance İng. is.: Temizleme; temizlenme; bir maddenin böbrekler aracılığıyla kandan uzaklaştırılması. clear İng. f., sf.: 1) Temizlemek. 2) Berrak, temiz; açık, belli.
klonik(2)	clonicus Yun., clonic İng. sf.: Kaslarda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin; klonüs gösteren. klonos Yun., clonus Lat., clonus İng. is.: Belli bir kas veya kas grubunda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin durum; klonüs. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
koagülasyon(7)	coagulatio Lat., coagulation Fr. is.: 1) Pıhtılaşma. 2) Kanın pıhtılaşması. 3) Pıhtı. coagulare Lat., coaguler Fr. f.: Pıhtılaştırmak. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
koagülopati(1)	coagulopathie Fr. is.: Pıhtılaşma bozukluğu. coagulum Lat. is.: Pıhtı; koagulum.

cogere Lat. f.: Koyulaştırmak, pıhtılaştırmak.

-ulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı)*, *duygu(su)*, *tedavi(si)* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

kognitif(3)

cognitivus Lat., **cognitif** Fr. sf.: Anlama ve idrak yeteneği ile ilgili; tanımayla ilgili; bilişsel.

cognitio Lat., **cognition** Fr. is.: Anlama ve idrak yeteneği; tanıma yetisi; kognisyon.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

-gno: Yun. gnosis, gignoska'dan *tanuma, bilme* anlamına son ek.

-ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

kolaps(1)

bk.kollaps.

kolelitiaz(1)

cholelithiasis Yun., **cholélithiase** Fr. is.: Safra kesesi veya safra yollarında taş buluşu; safra taşı hastalığı.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

lith-: Yun. lithos'tan *taş* anlamına ön ek.

-iasis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

kolera(1)

cholera Yun., **choléra** Fr. is.: Kolera mikrobunun sebep olduğu sulu ishale sebep olan ağır, bulaşıcı bir bağırsak enfeksiyonu.

chol-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

-era: Yun. sıfat veya isim kökenli kavramlarda benzerlik ifade eden son ek.

kolesistit(1)

cholecystitis Yun., **cholécystite** Fr. is.: Safra kesesi iltihabı.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

cyst-: Yun. cystis, kystis'ten 1) *Kist* anlamına ön ek. 2) *İdrar kesesi* veya *safra kesesi* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

kolestatik(7)

cholestaticus Yun., **choléstatique** Fr. sf.: 1) Safra akımının kesilmesine bağlı. 2) Safra akımını azaltan veya durduran.

cholestasis Yun., **cholestasis** İng., **choléstase** Fr. is.: Safra akımının kesilmesi; karaciğerden safra gelişinin ileri derecede ağırlaşması veya tamamen durması; kolestaz.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

kolestaz(2)

cholestasis Yun., **cholestasis** İng., **choléstase** Fr. is.: Safra akımının kesilmesi; karaciğerden safra gelişinin ileri derecede ağırlaşması veya tamamen durması.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

kolestazis(2)

bk.kolestaz.

kolestomi(1)

cholecystotomia Yun., **cholécystotomie** Fr. is.: Kesit yaparak safra kesesini açma.

cholecystis Yun., **cholécyst** Fr. is.: Safra kesesi; kolesis.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

cysto-: Yun. cystis, kystis'ten 1) *Kist* anlamına ön ek. 2) *İdrar kesesi* veya *safra kesesi* anlamına ön ek.

-tomi(a) (Yun., İng. -tomia; Fr. -tomie): Yun. temnein'den *kesit yapma; kesme* anlamına son ek.

kolik(2)

colicus Yun., **colique** Fr. is., sf.: 1) Ortasında boşluk veya geçit gösteren bir organda aniden meydana gelen kasılmanın sebep olduğu şiddetli ağrı. 2) Kolon ile ilgili; kolona ait.

col-: Yun. *kolon (kalın bağırsak)* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

cholicus Yun., **cholique** Fr. sf.: Safrayla ilgili; safraya ait; kolik.

chol-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

kolinergic(1)

cholinergicus Yun., **cholinergique** Fr. sf.: Uçlarında asetilkolin açığa çıkan (parasempatetik sinirle ilgili); safra arıtıcı.

cholin Yun. is.: Organik baz; kolin.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

kolit(23)

colitis Lat., **colite** Fr. is.: Kolon (kalın bağırsak) iltihabı.

col-: Yun. *kolon (kalın bağırsak)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

kollagen hastalığı(1) **collagen disease** İng. is.: Yer yer fibrinoid nekroz bölgeleri ile belirgin bağ dokusu hastalığı; kollejenöz.

kollajen(1)

collegenous Yun., **collagen** İng. is.: Bağ dokusu liflerinin yapısını oluşturan esnek yapılı ana protein.

kolla Yun. is.: Zamk.

-genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

kollaps(3)

collapsus Lat., **collapse** İng. is.: 1) Dolaşım yetersizliğine bağlı olarak gelişen kan basıncında düşüş, ileri derecede bitkinlik ve bilinç kaybıyla belirgin durum. 2) Organın büzülerek küçülmesi.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, g, f, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

lapsus Lat. f.: Düşme.

kollateral sirkülasyon(1) collateral circulation İng. is.: Birbiriyle bağlantı temin eden damarlardaki dolaşım; kollateral dolaşım.

collateralis Lat., **collatéral** Fr. sf., is.: 1) İlave olunan; eklenen (damar vs.). 2) İkinci derecede olan. 3) Yan tarafla ilgili olan. 4) Küçük yan dal; damar veya sinirin yan dalı. T. kollateral.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, g, f, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

lateralis Lat., **latéral** Fr. sf.: Yan; yanda; yan tarafla ilgili; lateral.

-later: Lat. *latus*, *later*'den *yan*; *yan taraf* anlamına son ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

circulatio Lat., **circulation** Fr. is.: Dairesel akım seyri; deveren, dolaşım; sirkülasyon.

circulare Lat., **circuler** Fr. f.: Dolaşmak; daire çizmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kolon(3)

colon Yun., **colonne** Fr. is.: Kalın bağırsak.

kolonize(1)

colonize İng., **coloniser** Fr.f.: Sömürge kurmak; -e yerleş(tir)mek.

colony İng., **colonie** Fr. is.: Topluluk; küme; özellikle bakteri kültüründe, bir araya gelen mikroorganizmaların oluşturduğu küme; koloni.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

locus Lat is.: Yer.

kolorimetrik(1)

colorimétrique Fr. sf.: Kolorimetri ile ilgili; kolorimetriye ait.

colorimétri Fr. is.: Sıvıya renk veren madde (pigment) miktarının ölçülmesinde kullanılan özel alet; kolorimetri.

color Lat., **color** Fr. is.: Renk; kolor.

-metr: Yun. metron'dan *ölçme* anlamına son ek.

kolostomi(1)

colostomia Yun., **colostomie** Fr. is.: Karın duvarı ile kolon arasında ameliyatla geçit oluşturma.

colo-: Yun. *kolon (kalın bağırsak)* anlamına ön ek.

-stomi (Yun. -stomia, Fr. -stomie, İng. -stomy): *İki şey arasında ameliyatla geçit oluşturma* anlamına son ek.

koma(11)

coma Yun., **coma** Fr. is.: Şuurun tamamen kaybı ile birlikte görülen derin uyku hâli.

kombinasyon(15)

combinatio Lat., **combination** İng. is.: 1) Bir araya getirme; karıştırma, birleştirme. 2) Karışım, bileşim, bileşik.

combine İng. f.: Karıştırmak, birleştirmek; kombine etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kombine(34)

combine İng. f.: Karıştırmak, birleştirmek; kombine etmek.

kombine hiperlipidemi(1) "Fredrickson tip IIb" adıyla da tanımlanır.

combine İng. f.: Karıştırmak, birleştirmek; kombine etmek.

hyperlipemia Yun., **hyperlipémie** Fr. is.: Kanda aşırı miktarda yağ bulunuşu; hiperlipemi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

lipemia Yun., **lipémie** Fr. is.: Kanda aşırı miktarda yağ bulunuşu; lipemi.

lip-: Yun. lipos'tan yağ anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

kompartman(1)

compartimentum Lat., **compartment** Fr. is.: Küçük bölüm; bir saha içinde bölmelerle ayrılmış etrafı çevrili küçük boşluklardan her biri.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde **com-**, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

pars/ partis Lat., **partie** Fr. is.: Parça, kısım, bölüm; vücut, organ veya oluşumun sınırları belli herhangi bir parçası; *pars/ part*.

-mentum (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.

kompetisyon(1)

competitio Lat., **competition** İng., **compétition** Fr. is.: Yarışma.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde **com-**, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

petere Lat. f.: İstemek, arzulamak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kompleks(6)

complexus Lat., **complexe** Fr. sf., is.: 1) Karışık, karma. 2) Bileşik. 3) Şuur altında daima baskı altında tutulan ancak kişinin davranışlarını etkileyen fikir veya duygu. 4) Dalga kompleksi.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

plectere Lat. f.: Örmek; örgü (ağ) örmek.

-xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

komplikasyon(22) **complicatio** Lat., **complication** Fr. is.: 1) Bir hastalığın seyri sırasında oluşan ikinci bir hastalık; mevcut hastalığa eklenen başka hastalık veya bozukluk. 2) İlaçların doğurabileceği yan etki.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

plicare Lat. f.: Katlamak.

-icatio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

komplike(9) **complicatus** Lat., **comliqué** Fr. sf.: 1) Karmaşık yapı gösteren. 2) Üzerine diğer hastalık veya bozukluğun eklendiği (hastalık).

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

plicare Lat. f.: Katlamak.

-atus/ -ata/ -atum (Fr. *-é/ -ée*): Lat. sıfatlarda biçimsel benzetme veya yapısal içerik anlatan son ek.

komponent(4) **componentum** Lat., **component** İng. is.: Bir bileşiği veya karışımı oluşturan unsurlardan her biri; unsur, eleman.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde **com-**, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

onere Lat. f.: Koymak, yerleştirmek.

-entum (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.

kompresif(1)

compressivus Lat., **compressif** Fr. sf.: Sıkıştırıcı, bastırıcı.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde **com-**, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

kompresyon(2)

compressio Lat., **compression** Fr. is.: 1) Sıkıştırma; bir oluşum üzerine onu sıkıştıracak şekilde dışardan baskı yapma. 2) Sıkışma.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde **com-**, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde *con-*, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kondüksiyon(1)

conductio Lat., **conduction** Fr. is.: 1) Uyarının canlı dokuda sinir veya kas lifleriyle iletimi. 2) Herhangi bir enerjinin iletimi.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

ducere Lat. f.: Yöneltmek; sevk etmek; yol göstermek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

konfüzyon(27)

confusio Lat., **confusion** Fr. is.: Zihin karışıklığı.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

fusio Lat., **fusion** Fr. is.: Birleşme, kaynaşma; füzyon.

fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

konjenital(6)

congenitalis Lat., **congénital** Fr. sf.: Doğuştan; doğuştan var olan.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

genitalis Lat., **génital** Fr. sf.: 1) Üreme organları ile ilgili; cinsiyet organlarına ait. 2) Üreme ile ilgili.

genito-: Lat. *genitalia*'dan *üreme organları* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

konjestif(14)

congestivus Lat., **congestif** Fr. sf.: Kanlanmalı; kanlanmaya ait.

congestio Lat., **congestion** Fr. is.: Kanlanma; konjesyon.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

gerere Lat. f.: Taşımak, getirmek; harcamak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

konjestyon(1)

bk.konjesyon.

konjesyon(6)

congestio Lat., **congestion** Fr. is.: Kanlanma; kan toplanması.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

gerere Lat. f.: Taşımak, getirmek; harcamak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

konjonktival(1)

conjunctivalis Lat., **conjunctival** Fr. sf.: Konjunktiva ile ilgili.

conjunctiva Lat. is.: Göz kapaklarının iç yüzü ile göz küresinin ön yüzünü örten zar şeklinde ince mukoza; konjunktiva.

conjugare Lat. f.: Bağlamak, birleştirmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

jungere Lat. f.: Bağlamak, birleştirmek.

-iva (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

konjonktivit(3)

conjunctivitis Lat., **conjunctivite** Fr. sf.: Konjunktiva iltihabı.

conjunctiva Lat. is.: Göz kapaklarının iç yüzü ile göz küresinin ön yüzünü örten zar şeklinde ince mukoza; konjunktiva.

conjugare Lat. f.: Bağlamak, birleştirmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

jungere Lat. f.: Bağlamak, birleştirmek.

-iva (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

-it(is) (Yun., İng. *-itis*; Fr. *-ite*): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

konjuge(1)

conjugué Fr. sf.: Birleşik.

konjunktiva(1)

conjunctiva Lat. is.: Göz kapaklarının iç yüzü ile göz küresinin ön yüzünü örten zar şeklinde ince mukoza; konjunktiva.

conjugare Lat. f.: Bağlamak, birleştirmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

jungere Lat. f.: Bağlamak, birleştirmek.

-iva (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

konkomitan(4)

concomitans Lat., **concomitant** Fr., İng. sf.: Aynı anda olan; aynı zamanda oluşan; beraber bulunan; (bir şeyin) doğal sonucu olan.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

comitans Lat. sf.: Eşlik eden; yandaş; komitan.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

mittere Lat. f.: Bırakmak, göndermek, sokmak.

konsantrasyon(49) **concentratio** Lat., **concentration** Fr. is.: 1) Sıvının buharlaşarak yoğun hâle gelmesi; yoğunlaşma. 2) Zihnin belli bir konu üzerinde toplanması. 3) Eriyik içindeki eriyen madde miktarı.

concentré Fr. f.: 1) Yoğunlaşmak. 2) Zihni belli bir konu üzerinde toplanmak. T. konsantre olmak.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

centrum Lat. is.: Herhangi bir şeyin orta kısmı; merkez; sentrum.

-tio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

konsantre(3) **concentré** Fr. f.: 1) Yoğunlaşmak. 2) Zihni belli bir konu üzerinde toplanmak. T. konsantre olmak.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

centrum Lat. is.: Herhangi bir şeyin orta kısmı; merkez; sentrum.

konstipasyon(10) **constipatio** Lat., **constipation** Fr. is.: Kabızlık; bağırsak tembelliği.

constiper Fr. f.: Kabızlık yapmak.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

stipare Lat. f.: Tıkamak.

-tio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

konstriksiyon(1) **constrictio** Lat., **constriction** Fr. is.: 1) Büzülme, sıkışma, daralma. 2) Sıkışma hissi; daralma hissi.

constringere Lat. f.: Daraltmak, büzmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

stringere Lat. f.: Daraltmak, sıkıştırmak.

-tio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

konsültasyon(2) **consultatio** Lat., **consultation** Fr. is.: Hastanın durumu veya hastalığın teşhisi hakkında iki veya daha çok hekim arasındaki karşılıklı görüşme.

consulter Fr. f.: Danışmak, dinlemek; konsülte etmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

sultare Lat. f.: Hamle yapmak; hücum etmek.

-tio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kontakt(6) **contactus** Lat., **contact** Fr. is.: 1) Dokunma, temas, sürtünme. 2) Bulaşıcı hastalığa maruz kalmış kişi. T. kontak.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

-tact: Lat. *tactus*'tan *dokunma, temas* anlamına son ek.

kontakt dermatit(1) **contact dermatitis** İng. is.: Herhangi bir kimyasal madde veya alerjen ile temas sonucu oluşan dermatit.

contactus Lat., **contact** Fr. is.: 1) Dokunma, temas, sürtünme. 2) Bulaşıcı hastalığa maruz kalmış kişi. T. kontak.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

-tact: Lat. *tactus*'tan *dokunma, temas* anlamına son ek.

dermatitis Yun., **dermatite** Fr. is.: Deri iltihabı; dermatit.

dermat-: Yun. *derma*, *dermatos*'tan *deri* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. *-itis*; Fr. *-ite*): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

kontakt lens(1) **contact lens** İng. is.: Görme kusurunu düzeltme amacıyla kornea üzerine yerleştirilen plastik mercek; kontak mercek..

contactus Lat., **contact** Fr. is.: 1) Dokunma, temas, sürtünme. 2) Bulaşıcı hastalığa maruz kalmış kişi. T. kontak.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

-tact: Lat. *tactus*'tan *dokunma, temas* anlamına son ek.

lens Lat. "mercimek", **lens** İng. is.: 1) Mercek. 2) Göz merceği [biçim olarak mercimeğe benzediğinden].

kontendike(1) bk.kontrendike.

kontraendike(1) bk.kontrendike.

kontraktür(1) **contractura** Lat., **contracture** Fr. is.: Kasın devamlı kasılması.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

trahere Lat. f.: Çekmek, sürüklemek, koparmak.

-tura (T. -tür/ -sür/ -ür): Lat. bir eylem sonucu ortaya çıkan olguları belirtmede kullanılan son ek.

kontrasepsiyon(1) **contraceptio** Lat., **contraception** Fr. is.: Gebeliğin önlenmesi.

contra- (T. kontra-): Lat. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

capere Lat. f.: Kapmak, tutmak, yakalamak, almak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kontraseptif(9) **contraceptivus** Lat., **contraceptif** Fr. sf.: Gebeliği önleyici (ilaç veya araç).

contra- (T. kontra-): Lat. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

capere Lat. f.: Kapmak, tutmak, yakalamak, almak.

-ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

kontrast(2) Lat. **contraste** Fr. is.: Zıtlık; iki şey arasındaki fark veya ayrılık.

kontredike(1) bk.kontrendike.

kontregülasyon(1) **contregulatio** Lat., **contregulation** Fr. is.: Düzensizlik.

contra- (T. kontra-): Lat. *karşı*, *karşıt*, *zıt*, *ters* anlamına ön ek.

regulatio Lat., **régulation** Fr. is.: 1) Düzenleme; bir olayın seyir veya gelişimini kontrol altında tutma. 2) Vücudun değişen çevre şartlarına kendisini uydurması; adaptasyon. T. regülasyon.

regula Lat. is.: Düzen, nizam, kural.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar*, *yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri*; *geriye doğru* anlamına ön ek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kontrendikasyon(17) **contraindicatio** Lat., **contreindication** Fr. is.: Ters etki belirtisi; bir ilacın kullanılmasını, belli bir tedavi metodunun uygulanmasını sakıncalı kılan veya engelleyen durum.

contra- (T. kontra-): Lat. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

indicatio Lat., **indication** Fr. is.: Hastalıkta uygun tedavi şeklini gösterme; (ilaçlarda, tedavide) iyi gelirlik; yararlılık; endikasyon.

indiquer Fr. f.: Göstermek, belirtmek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

dicere Lat. f.: Söylemek, demek, anlatmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

kontrendikasyon(ları)(79)**contreindication**(s) Fr. is.: Ters etki belirtileri; bir ilacın

kullanılmasını, belli bir tedavi metodunun uygulanmasını sakıncalı kılan veya engelleyen durumlar; (ilacın) kullanılamayacağı durumlar; (ilacın) kullanım dışı alanı.

contra- (T. kontra-): Lat. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

indication(s) Fr. is.: (ilacın) kullanılacağı durumlar; kullanım alanı; endikasyonları. Bk. kontrendikasyon.

kontrendike(8)

contraindicans Lat., **contreindiqué** Fr. sf.: Bir ilacın kullanılmasına, belli bir tedavi metodunun uygulanmasına engel teşkil eden; kullanılması sakıncalı.

contraindicatio Lat., **contreindication** Fr. is.: Ters etki belirtisi; bir ilacın kullanılmasını, belli bir tedavi metodunun uygulanmasını engelleyen durum; kontraendikasyon.

contra- (T. kontra-): Lat. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.

indicans Lat., **indiqué** Fr. sf.: İyi gelen; kullanımı önerilen; endike.

indice Fr. is.: Belirti, ipucu; gösterge.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

dicere Lat. f.: Söylemek, demek, anlatmak.

kontrendike(dir)(50) Kullanılması sakıncalıdır; kullanımı önerilmez. Bk. kontrendike.

konvülsiyon(6) bk.konvülsiyon.

konvülsif(3) **convulsivus** Lat., **convulsif** Fr. sf.: 1) Konvülsiyon (çarpınma) ile ilgili. 2) Konvülsiyon gösteren; çarpınmalı.

convulsio Lat., **convulsion** Fr. is.: Çarpınma; konvülsiyon.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, g, f, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

volvere Lat. f.: Yuvarlamak, çevirmek; uçmak, yükselmek.

-ivus (Fr. *-ive/ -if*, T. *-iv/ -if*): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

konvülsiyon(12) **convulsio** Lat., **convulsion** Fr. is.: Çarpınma.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, g, f, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

volvere Lat. f.: Yuvarlamak, çevirmek; uçmak, yükselmek.

-sio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

konvülzif(1) bk.konvülsif.

konvülziyon(5) bk.konvülsiyon.

- korionik(1)** **chorionicus** Yun., **chorionique** Fr. sf.: Koryon ile ilgili.
- chorion** Yun. is.: Dış fetal (fetüs ile ilgili) zar; dölörtüsü; koriyon.
- chorio-/ chori-:** Yun. chorion'dan *embriyo kesesinin dış zarı; derinin tabakalarından her biri* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- koroner(34)** **coronarius** Lat., **coronaire** Fr. sf.: Organı çepeçevre saran; taç şeklinde kuşatan (kalbi besleyen arterler için kullanılan terim).
- korona** Yun., **corona** Lat. is.: Taç, çelenk; taç veya çelenge benzeyen oluşum; korona.
- cor** Lat. is.: Kalp; kor.
- arius/ -aria/ -arium** (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.
- koroner arterioskleroz(1)** **coronary arteriosclerosis** İng. is.: Kalbin koroner arterlerinde oluşan arteriyoskleroz.
- coronarius** Lat., **coronaire** Fr. sf.: Organı çepeçevre saran; taç şeklinde kuşatan (özellikle kalbi besleyen arterler). T. koroner.
- korona** Yun., **corona** Lat. is.: Taç, çelenk; taç veya çelenge benzeyen oluşum; korona.
- cor** Lat. is.: Kalp; kor.
- arius/ -aria/ -arium** (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.
- arteriosclerosis** Yun., **arterioseclérose** Fr. is.: Atardamar sertliği; arteriyoskleroz.
- arteri-:** Yun. arteria'dan *arter (atardamar)* anlamına ön ek.
- sclerosis** Yun., **sclérose** Fr. is.: Sertleşme, katılaşma; skleroz.
- sclero-/ scler-:** Yun. skleros'tan *sert, sertlik* anlamına ön ek.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(st)* anlamına son ek.

koroner sirkülasyon(1) **coronary circulation** İng. is.: Kalp kasını besleyen damarlardaki dolaşım; kollateral dolaşım.

coronarius Lat., **coronaire** Fr. sf.: Organı çepeçevre saran; taç şeklinde kuşatan (özellikle kalbi besleyen arterler). T. koroner.

korona Yun., **corona** Lat. is.: Taç, çelenk; taç veya çelenge benzeyen oluşum; korona.

cor Lat. is.: Kalp; kor.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

circulatio Lat., **circulation** Fr. is.: Dairesel akım seyri; deveran, dolaşım; sirkülasyon.

circulare Lat. f.: Dolaşmak; daire çizmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

korpulmonale(1) **cor pulmonale** Lat. is.: Akciğer dolaşımındaki bir engele bağlı olarak gelişen bir kalp hastalığı.

cor Lat. is.: Kalp; kor.

pulmonale Lat. sf.: Akciğer veya akciğerlerle ilgili; pulmonal.

pulmon-: Lat. pulmo, pulmonis'ten *akciğer* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

korpus kavernozum(1)**corpus cavernosum** Lat. is.: Kanla dolarak dikleşme özelliği gösteren bölüm (penis ve klitoris'in yapısını oluşturan parçalar).

corpus Lat. is.: 1) Organ veya oluşumun ana kısmı; gövde parçası. 2) İnsan vücudu; gövde. T. korpus.

cavernosus Lat., **caverneuse** Fr., **cavernous** İng. sf.: 1) Boşlukla ilgili. 2) Boşluklardan yapılı; çok sayıda boşluk içeren. 3) Ortasında boşluk bulunan. T. kaverno.

caverna Lat., **caverne** Fr., **cavern** İng. is.: Boşluk; organ veya kemik içindeki herhangi bir anatomik boşluk. T. kaverna.

cavus Lat. sf.: Boş; kavus.

-erna: Lat. işlevine bağlı bir mekanı veya yapıyı anlatan son ek.

-osus/ -osa/ -osum (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

korpus luteum(1) **corpus luteum** Lat. is.: Sarı cisim; yumurtalıkta ovulasyonu takiben, yırtılan folikül hücrelerinden meydana gelen yapı.

corpus Lat. is.: 1) Organ veya oluşumun ana kısmı; gövde parçası. 2) İnsan vücudu; gövde. T. korpus.

luteus Lat. sf.: Sarı; yumurta sarısı.

Korsakoff psikozu(1) **Korsakoff's psychosis** İng. is.: Kişide halüsinasyonlar, durmaksızın eski anıları tekrarlama vs. ile belirgin psikoz şekli [Sergei S. Korsakoff, Rus nörolog, 1854-1900].

kortikal(2) **corticalis** Lat., **cortical** Fr. sf.: Korteks ile ilgili; kortekse ait.

cortex Lat. is.: 1) Bir organın dış tabakası; kabuk. 2) Beyin zarı. T. korteks.

cortic-: Lat. cortex'ten *korteks*, *kabuk* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

kortikoid(1) **corticoid** İng. is.: Böbrek üstü bezi korteksinden salgılanan steroid yapıda hormonlara benzer etkide herhangi bir madde.

cortico-: Lat. cortex'ten *korteks*, *kabuk* anlamına ön ek.

-oid: *Benzer*, *gibi* anlamına son ek.

kortikosteroid(ler)(28) **corticosteroid**(s) İng. is.: Steroid yapıda olan ve böbrek üstü bezi korteksinden salgılanan bir grup hormon.

cortico-: Lat. cortex'ten *korteks*, *kabuk* anlamına ön ek.

steroidum Yun., **steroid(s)** İng., **stéroïde** Fr. is.: Doğal olarak bulunan, ve yapıları kolesterol'e benzeyen bir grup maddenin ortak ismi; katımsı madde; steroidler.

stereo-: Yun. stereos'tan *sert, katı, sağlam, dayanıklı; üç boyutlu* anlamlarına ön ek.

-oidum (T. -oid/ -oit): Yun. *benzer, gibi* anlamına son ek.

kreatinin klerensi(1) bk.kreatinin klirensi.

kreatinin klirensi(2) Birim zamanda kreatinin'den temizlenen plazma miktarı.

créatinine Fr. is.: Kreatin metabolizmasının son ürünü olarak idrarla atılan madde; kreatin'in yıkım ürünü; kreatinin.

créatine Fr. is.: Vücutta oluşan ve kanda belli bir seviye gösteren azotlu bir bileşik; kreatin.

creat-: Yun. kreas'tan *et* anlamına ön ek.

clearance İng. is.: Temizleme; temizlenme; bir maddenin böbrekler aracılığıyla kandan uzaklaştırılması; klirens.

clear İng. f., sf.: 1) Temizlemek. 2) Berrak, temiz; açık, belli.

kretinizm(1)

cretinismus Yun., **crétinisme** Fr. is.: Tiroit bezi salgılanmasındaki yetersizlik sebebiyle oluşan bedenî, cinsî ve zihnî gelişmede durmayla belirgin durum; kalkan bezi alıklığı.

crétin Fr. is.: Aptal, sersem; kretin.

-ismus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

kriptorkizm(2)

cryptorchismus Yun. is.: Testislerin skrotum'a inmeyişi hâli; kriptorşizm.

crypto-: Yun. kryptos'tan *gizli, örtülü* anlamına ön ek.

-orchi: Yun. orchis'ten *testis (erkek cinsiyet bezi)* anlamına ön ek.

-ismus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

- kristal(1)** **crystallum/ krystallon** Yun., **cristallus** Lat., **cristal** Fr. is.: Billur; sert yapıda şeffaf madde.
- kristalüri(6)** **crystalluria** Yun., **cristalurie** Fr. is.: İdrarda kristallerin bol miktarda bulunuşu.
- crystallum/ krystallon** Yun., **cristallus** Lat., **cristal** Fr. is.: Billur; sert yapıda şeffaf madde. T. kristal.
- uria** (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.
- kronik(63)** **chronicus** Yun., **chronique** Fr. sf.: Uzun süredir devam eden.
- chron-:** Yun. chronos'tan *zaman* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- kronik bronşit(2)** **chronic bronchitis** İng. is.: Bronş mukozasında titrek tüylü epitelin tahribiyle belirgin uzun süre devam eden bronşit.
- chronicus** Yun., **chronique** Fr. sf.: Uzun süredir devam eden; sürüp giden; kronik.
- chron-:** Yun. chronos'tan *zaman* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- bronchitis** Yun., **bronchite** Fr. is.: Bronş mukozasının iltihabı; bronşit.
- bronch-:** Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- kserostomi(1)** **xerostomia** Yun., **xérostomie** Fr. is.: Ağız kuruluğu.
- xero-:** Yun. xeros'tan *kuru* anlamına ön ek.
- stom:** Yun. stoma, stomatos'tan *ağız* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

kutanöz(3)	cutaneus Lat., cutaneous İng. sf.: Deri ile ilgili. cut-: Lat. cutis'ten <i>deri</i> anlamına ön ek. -aneus: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek.
kümülatif(2)	cumulativus Lat., cumulatif Fr. sf.: Birikim gösteren; kümeli. cumulus Lat. is.: Kabartı gösteren hücre kümesi; hücre yığını; kümülüs. cum Lat. is.: Dağ; yığın. cumulare Lat. f.: Yığmak, biriktirmek. -ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
kür(4)	cura Lat., cure Fr. is.: 1) İyi bakım ve ilaç tedavisi. 2) Hastalığı iyileştirmede uygulanan özel tedavi yöntemi. 3) İyileşme, şifa.
lak(3)	lac İng. is.: Reçineli sıvı; bu sıvı ile kaplı şey. lac Lat. is.: Süt.
lakrimasyon(1)	lacrimatio Lat., lacrimation Fr. is.: Gözyaşı salgılanması; gözyaşı akışı. lacri-: Lat. lacrima'dan <i>gözyaşı</i> anlamına ön ek. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
laksatif(8)	laxativus/ laxativum Lat., laxatif Fr. sf., is: 1) Bağırsak muhtevasını yumuşatıcı. 2) Bağırsak muhtevasını yumuşatıcı ilaç. laxare Lat. f.: Gevşe(t)mek, sakinleştirmek. -ivus/ -iva/ -ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
laktasyon(24)	lactatio Lat., lactation Fr., İng. is.: 1) Sütlenme; süt salgılanması (lohusalık döneminde). 2) Doğumu takiben memelerde süt meydana geldiği ve bebeğin emzirildiği devre; laktasyon devresi. 3) Emzirme. lactare Lat. f.: Süt vermek; süt salgılamak. lac Lat. is.: Süt; lak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

larengal(1)

laryngealis Lat., **laryngeal** İng. sf.: Larenks (gırtlak) ile ilgili.

laryng-: Yun. larynx, laryngis'ten *larenks (gırtlak)* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

larengotrakeit(1)

laryngotracheitis Yun., **laryngotrachéite** Fr. is.: Larenks ve trakea'nın beraber iltihabı.

laryngo-: Yun. larynx, laryngis'ten *larenks (gırtlak)* anlamına ön ek.

trache-: Yun. *trakea (soluk borusu)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

larenjit(3)

laryngitis Yun., **laryngite** Fr. is.: Larenks (gırtlak) iltihabı.

laryng-: Yun. larynx, laryngis'ten *larenks (gırtlak)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

larenks(1)

larynx Yun. is.: Soluk borusunun üst kısmında yerleşmiş -dıştan da çıkıntı şeklinde hissedilen- ses organı; gırtlak, hançere.

larinks(2)

bk.larenks.

latent(3)

latens Lat.; **latent** Fr., İng. sf.: Gizli; gizli seyreden (hastalık vs.).

lavaj(18)

lavage Fr. is.: Bir boşluğun içinden sıvı geçirerek yıkama; tüp aracılığıyla yıkayarak temizleme.

laver Fr. f.: Yıkamak.

lave(s)(1)

lavé(s) Fr. is.: Yıkanmış maden kömür(leri).

lavman(1)

lavement Fr. is.: Yıkama; rektum yoluyla kalın bağırsaklara sıvı sevk etme (dışkıyı yumuşatma veya hastayı bağırsakdan besleme).

laver Fr. f.: Yıkamak.

Leber hastalığı(1) **Leber's disease** İng. is.: Optik sinirin dejenerasyonuna bağlı olarak gelişen kalıtsal nitelikte görme bozuklukları ile belirgin durum; Leber'in optik atrofisi; herediter optik sinir atrofisi.

leber optik atrofisi(3) **Leber's optic atrophy** İng. is.: Bk. Leber hastalığı.

lenf(1) **lymph** Yun., **lymphe** Fr. is.: 1) Lenf damarlarında seyreden sarımsı-beyaz sıvı. 2) Lenfe benzeyen herhangi bir sıvı.

lenf sistemi(1) **lymphatic system** İng. is.: Lenf damarları, lenf düğümleri ve lenfoid dokudan yapılmış organları kapsayan sistem.

lenfadenopati(1) **lymphadenopathia** Yun., **lymphadénopathie** Fr. is.: Lenf düğümlerini tutan herhangi bir hastalık; lenf düğümü veya lenf düğümlerinin -herhangi bir sebeple- şişmesi ile belirgin durum.

lymph-: Yun. lymph'a dan *beyaz kan; lenf* anlamına ön ek.

adeno-: Yun. *bez; salgı bezi* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

lenfanjit(1) **lymphangitis** Yun., **lymphangite** Fr. is.: Lenf damarı veya lenf damarlarının iltihabı.

lymph-: Yun. lymph'a dan *beyaz kan; lenf* anlamına ön ek.

angio-: Yun. ang(e)ion'dan *damar* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

lenfatik(1) **lymphaticus** Yun., **lymphatique** Fr. sf., is.: 1) Lenfle ilgili. 2) Lenfatizme tutulmuş olan (kimse). 3) Lenf damarı.

lymphatisme Fr. is.: Vitamin azlığından veya lenf boğumlarının hacminin artmasından doğan, derinin aşırı beyazlığı, kasların yumuşaklığı, ayaklarda şişme vs. ile belirgin hastalık; lenfatizm.

lymph Yun., **lymphe** Fr. is.: 1) Lenf damarlarında seyreden sarımsı-beyaz sıvı. 2) Lenfe benzeyen herhangi bir sıvı. T. lenf.

- lymph-:** Yun. *lympa*'dan *beyaz kan*; *lenf* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- lens**(3) **lens** Lat. "mercimek", **lens** İng. is.: 1) Mercek. 2) Göz merceği [biçim olarak mercimeğe benzediğinden].
- letal**(2) **let(h)alis** Lat., **létal** Fr. sf.: Ölüme götüren; öldürücü.
letum Lat. is.: Ölüm.
-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- letarji**(2) **lethargia** Yun., **léthargie** Fr. is.: Şuur uyuşukluğunun eşlik ettiği hareketsizlik hâli; ölüm uykusu.
Lethe Yun. is.: Lete (yer altında ölü ruhları tecrit eden ırmak).
-argia (T. -arji): Yun. *dönüşümsüz gidişat* anlamına son ek.
- lezyon**(12) **laesio** Lat., **lésion** Fr. is.: Patolojik değişim gösteren doku bölgesi.
laedere Lat., **léser** Fr. f.: Yaralamak, berelenmek; leze olmak.
-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- libido**(3) **libido** Lat., **libido** Fr. is.: 1) Cinsel arzu. 2) Cinsel yaratıcı enerji.
libere Lat. f.: Hoşlanmak; zevk almak.
-ido: Lat. son ek.
- liken planus**(2) **lichen planus**: Özellikle kol ve bacak derileri üzerinde küçük kırmızımsı papüllerle belirgin sebebi bilinmeyen deri hastalığı.
lichen Yun. is.: Papüllerle belirgin kaşıntıverici deri hastalığı; liken.
planus Lat. sf.: Düz, yassı.
- likenifiye**(1) **liquenifier** Fr. f.: Sıvılaşma; likenifiye olmak.
- likit**(4) **liquidus** Lat., **liquide** Fr. sf.: Sıvı, akışkan (bu nitelikte madde).
liquor Lat., **liqueur** Fr. is.: 1) Sıvı. 2) Bir maddenin sıvı içindeki eriyiği. T. likör.

- idus** (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.
- limited(1)** **limitans** Lat., **limited** İng. sf.: Sınırlı, sınırlandırılmış; limitet.
- limes** Lat. is.: Sınır, hudut.
- lipid(7)** **lipidum** Lat., **lipide** Fr. is.: Yağ; canlı vücudunda oluşan yağ veya yağdan oluşmuş bileşik; lipit.
- lip-:** Yun. lipos'tan *yağ* anlamına ön ek.
- idum:** Lat. işlem sonucu elde edilen ürün için kullanılan son ek.
- lipodistrofi(1)** **lipodystrophia** Yun., **lipodystrophie** Fr. is.: Yağ metabolizmasının kusurlu oluşu; yağ metabolizması bozukluğu.
- lipo-:** Yun. lipos'tan *yağ* anlamına ön ek.
- dystrophia** Yun., **dystrophie** Fr. is.: 1) Beslenme bozukluğu; yetersiz veya kusurlu beslenme. 2) Yetersiz veya kusurlu beslenme sonucu gelişen hastalık. T. distrofi.
- dys-** (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.
- troph:** Yun. trophein'den *beslenme* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- lipoprotein(3)** **lipoproteinum** Yun., **lipoprotéine** Fr. is.: Lipit ve protein bileşimi yapı gösteren madde.
- lipo-:** Yun. lipos'tan *yağ* anlamına ön ek.
- proteinum** Yun., **protéine** Fr. is.: Doku hücrelerinin esas yapı unsurlarından birini teşkil eden, amino asitlerin birleşmesinden oluşmuş herhangi bir madde; ilk yapıcı madde; protein.
- proteuo** Yun. f.: Birinci gelmek; ilk olmak.
- inum** (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

- liyofilize(3)** **lyophilized** İng. sf.: Donduruluşunu takiben suyu alınmış.
- lyophilization** İng. is.: Serum, plazma vb. bir maddeyi, donduruluşunu takiben ihtiva ettiği suyu alarak kuru hâle getirme; liyofilizasyon.
- lyo-:** Yun. lysis'ten *erime*, *çözülme* anlamına ön ek.
- phil:** Yun. phileō, philos'tan *sevmek* anlamına ön ek.
- lisis(9)** **lysis** Yun. is.: 1) Hastalık belirtilerinin derece derece hafiflemesi. 2) Herhangi bir maddenin lizin (eritici) etkisiyle erimesi.
- lober(1)** **lobaris** Lat., **lobaire** Fr. sf.: 1) Lob ile ilgili. 2) Lop'ta yerleşmiş.
- lobus** Lat., **lobe** Fr. is.: Bir organın yuvarlak ve birbirinden oluk, yarık veya perde ile ayrılmış parçalarından her biri. T. lop.
- aris** (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
- lochia(1)** **lochia** Yun., Lat. is.: Lohusalık akıntısı; loşi.
- logopedik(1)** **logopedique** Fr. sf.: Logopedi ile ilgili; logopediye ait.
- logopedia** Yun., **logopedie** Fr. is.: Konuşma bozuklukları ve tedavileriyle ilgili bilim dalı; logopedi.
- logopathie** Fr., **logopathy** İng. is.: Konuşma bozukluğu.
- logo-:** Yun. logos'tan *bilim*, *konuşma*, *düşünce* anlamına ön ek.
- ped-:** 1) Yun. paedi'den *çocuk* anlamına ön ek. 2) Lat. pedis'ten *ayak* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- lokal(37)** **localis** Lat., **local** Fr. sf.: Bölgesel; sınırlı bir yerle ilgili olan.
- loc-:** Lat. locus'tan *yer* anlamına ön ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- lokal anestezi(1)** **local anesthesia** İng. is.: Belli bir sahaya lokal anestetik (anestezi meydana getiren ilaç) zerkiyle oluşturulan yerel anestezi.

localis Lat., **local** Fr. sf.: Bölgesel; sınırlı bir yerle ilgili; lokal.

loc-: Lat. locus'tan *yer* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

anesthesia Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma; anestezi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-esthesis: Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

lokal anestezi(1) **local anesthetic** İng. is.: Şuur kaybı olmaksızın belli bir bölgede sinir uçlarını uyuşturarak anestezi yapan ilaç.

localis Lat., **local** Fr. sf.: Bölgesel; sınırlı bir yerle ilgili; lokal.

loc-: Lat. locus'tan *yer, bölge* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

anesthésique Fr. sf.: Uyuşturucu (ilaç); anestezi.

anesthesia Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma; anestezi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-esthesis: Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.

lokalizasyon(1) **localisatio** Lat., **localisation** Fr. is.: 1) Vücut veya organ içindeki tümör vb. bir lezyonun yerini belirleme. 2) Belli bir yer veya bölge içinde kalma; belli bir bölge ile sınırlanma.

localiser Fr. f.: Belli bir yeri sınırlamak; çevreyi belli etmek.

localis Lat., **local** Fr. sf.: Bölgesel; sınırlı bir yerle ilgili; lokal.

loc-: Lat. locus'tan *yer, bölge* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

-isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

lokalize(1)

localiser Fr. f.: 1) Vücut veya organ içindeki tümör vb. bir lezyonun yerini belirlemek. 2) Belli bir yer veya bölge içinde kalmasını temin etmek; belli bir yerde toplamak.

localis Lat., **local** Fr. sf.: Bölgesel; sınırlı bir yerle ilgili; lokal.

loc-: Lat. locus'tan *yer, bölge* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

lombalji(1)

lumbalgia Lat., **lombalgie** Fr. is.: Bel ağrısı.

lumb-: Lat. lumbus'tan *bel* anlamına ön ek.

-algia (Fr. -algie, T. -alji): Yun. algos, algia'dan *ağrı* anlamına son ek.

lomber(1)

lumbaris Lat., **lombaire** Fr. sf.: Bk. lumbar.

lomber ponksiyon(1)ponksiyon lomber Fr. is.: Belden su alma.

lumbaris Lat., **lombaire** Fr. sf.: Bel ile ilgili; bele ait; lumbar.

lumb-: Lat. lumbus'tan *bel* anlamına ön ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

ponction Fr. is.: (içindeki sıvıyı almak için) delme, iğneyle su alma; ponksiyon.

lökopeni(20)

leucopenia Yun., **leucopénie** Fr. is.: Kandaki lökosit (akyuvar) sayısının azalışı.

leuco-: Yun. leukos'tan 1) *Beyaz* anlamına ön ek. 2) *Lökosit (akyuvar)* anlamına ön ek.

-penia: Yun. penomai'den *azlık, eksiklik* anlamına son ek.

lökosit(4)

leucocytus Yun., **leucocyte** Fr. is.: Beyaz kan hücresi; akyuvar.

leuco-: Yun. leukos'tan 1) *Beyaz* anlamına ön ek. 2) *Lökosit (akyuvar)* anlamına ön ek.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.

lösemi(1)

leuc(a)emia Yun., **leucémie** Fr. is.: Kanda ve kemik iliğinde atipi gösteren aşırı lökosit artımıyla belirgin hastalık; kan kanseri.

leuc-: Yun. leukos'tan 1) *Beyaz* anlamına ön ek. 2) *Lökosit (akyuvar)* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

lumbago(1)

lumbago Lat. is.: Bel ağrısı; bel tutulması.

lumb-: Lat. lumbus'tan *bel* anlamına ön ek.

-go: Lat. renk ve şekil benzerliği ifade eden son ek.

lumbar(1)

lumbaris Lat., **lumbar** İng. sf.: Bel ile ilgili; bele ait.

lumb-: Lat. lumbus'tan *bel* anlamına ön ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

lupus(5)

lupus Lat. is.: Ülserleşme eğilimi gösteren kronik deri hastalığı.

lymphogranuloma

venereum(1) lymphogranuloma venereum: Dış genital organlarda ülserleşme gösteren lezyonlar, kasık lenf bezlerinin şişip iltihaplanması ve ateş ile belirgin cinsel temas yoluyla geçen virütik hastalık (Özellikle tropikal bölgelerde görülür.).

lymphogranuloma Lat., **lymphogranulome** Fr. is.: 1) Lenf düğümlerinin -granülom şeklinde- şişlikler göstermesi hâli; lenf sistemi hastalığı. 2) Hodgkin hastalığı. T. lenfgranülom.

lympho-: Yun. lymph'a'dan *beyaz kan; lenf* anlamına ön ek.

granuloma Lat., **granulome** Fr. is.: 1) (deride) yumru şeklinde oluşum. 2) Vücutta, bir yabancı cisme, harabiyete veya enfeksiyona karşı savunma reaksiyonu esnasında bazı taneciklerin oluşturduğu doku; granülasyon dokusu. T. granülom.

granulum Lat., **granule** Fr. is.: Tanecik; granül.

gran-: Lat. granum'dan *tane*, *tanecik* anlamına ön ek.

-ulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

-om(a) (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.

venereum Lat. is.: Cinsel birleşme yoluyla geçen hastalık.

venus: Aşk tanrıçası; Venüs.

-eum: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek.

major(1) bk.majör.

majör(2) **major** Lat., **majeur** Fr. sf.: Daha büyük.

magnus Lat. sf.: Büyük.

makrovasküler(1) **macrovascularis** Lat., **macrovasculiare** Fr. sf.: Aşırı damarlanma gösteren.

macro-: Lat. makros'tan *büyük* anlamına ön ek.

vascularis Lat., **vasculiare** Fr. sf.: 1) Kan damarlarıyla ilgili. 2) Bol damar gösteren; damardan zengin. T. vasküler.

vasculum Lat. is.: Küçük damar; ince damar.

vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

maksiller(2) **maxillaris** Lat., **maxillaire** Fr. sf.: Üst çene kemiği ile ilgili.

maxilla Lat. is.: Üst çene kemiği; maksilla.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

- maksimal(2)** Lat. **maximale** Fr. sf.: En fazla, en büyük, en yüksek.
maximum Lat., **maximum** Fr. sf.: Bk. maksimal.
magnus Lat. sf.: Büyük.
- maksimal doz(2)** **maximal dose** İng. is.: Bir ilacın güvenle verilebilecek, dolayısıyla kişinin tolere edebileceği en yüksek miktarı.
Lat. **maximale** Fr. sf.: En fazla, en büyük, en yüksek; maksimal.
maximum Lat., **maximum** Fr. sf.: Bk. maksimal.
magnus Lat. sf.: Büyük.
dosis Lat., **dose** Fr. is.: (ilaçlarda) kullanım ölçüsü, miktarı; doz.
- makülopapüler(2)** **maculopapularis** Lat. sf.: Makül ve papülleri bir arada ihtiva eden; üzerinde makül ve papüller gösteren.
maculopapula Lat., **maculopapule** Fr. is.: 1) Hem makül hem papül nitelikleri gösteren deri lezyonu. 2) Makül üzerinde oluşmuş papül. T. makülopapül.
macula Lat., **macule** Fr. is.: Küçük leke; benek; (deride) etrafındaki bölgeye oranla renk farkı gösteren kısım; makül.
papula Lat., **papule** Fr. is.: Kabarcık; deri üzerinde meydana gelen küçük kabartı; papül.
-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
- maküloz(1)** **maculosus** Lat. sf.: Lekeli, benekli; çok lekeli, çok benekli.
macula Lat., **macule** Fr. is.: Küçük leke; benek; (deride) etrafındaki bölgeye oranla renk farkı gösteren kısım; makül.
-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.
- malabsorbsiyon(1)** **malabsorbtio** Lat., **malabsorbtion** İng. is.: Gıda maddelerinin bağırsaklardan kusurlu, yetersiz emilmesi; emilim bozukluğu.
mal-: Lat. malus'tan *bozuk, kötü, kusurlu* anlamına ön ek.

absorptio Lat., **absorbtion** İng. is.: 1) Bir maddenin diğer bir maddeyi içine çekmesi. 2) Gıdaların emilmesi. 3) İltihabın vücut tarafından emilmesi; iltihabın ortadan kaldırılması. T.absorbsiyon.

absorb İng. f.: Emmek; içine çekmek. T. absorbe etmek.

ab-: Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.

sorbere Lat. f.: Emmek; içine çekmek; soğurmak.

-tio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

malabsorpsiyeon(2) **malabsorbtiyo** Lat., **malabsorption** Fr. is.: Gıda maddelerinin bağırsaklardan kusurlu, yetersiz emilmesi; emilim bozukluğu.

mal-: Lat. *malus*'tan *bozuk, kötü, kusurlu* anlamına ön ek.

absorptio Lat., **absorption** Fr. is.: 1) Bir maddenin diğer bir maddeyi içine çekmesi. 2) Gıdaların emilmesi. 3) İltihabın vücut tarafından emilmesi; iltihabın ortadan kaldırılması. T.absorbsiyon.

absorber Fr. f.: Emmek; içine çekmek. T. absorbe etmek.

ab-: Lat. *-den uzak; ayırma, sıyırma, koparma* anlamına ön ek.

sorbere Lat. f.: Emmek; içine çekmek; soğurmak.

-tio (Fr. *-tion/ -sion*, İng. *-tion*, T. *-siyon/ -syon*): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

malformasyon(5) **malformatio** Lat., **malformation** Fr. is.: 1) Bir organ veya oluşumun doğuştan şekil bozukluğu göstermesi; kusurlu gelişim. 2) Kusurlu gelişim ile belirgin durum; anomali.

mal-: Lat. *malus*'tan *bozuk, kötü, kusurlu* anlamına ön ek.

formatio Lat., **formation** Fr. is.: 1) Şekil veya biçim verme. 2) Oluşma. 3) Belli bir şekil, biçim gösteren oluşum. T. formasyon.

forma Lat., **forme** Fr. is.: Şekil, biçim, görünüm; form.

formare Lat. f.: Biçimlendirmek; şekil vermek.

- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- malign(2)** bk.malin.
- malin(1)** **malignus** Lat., **malin/ maligne** Fr. sf.: Kötü huylu; tehlikeli (ur).
mal-: Lat. malus'tan *bozuk, kötü, kusurlu* anlamına ön ek.
- management(1)** **management** İng. is.: İdare; idare şekli; tedavi.
- mani(2)** **mania** Yun., **manie** Fr. is.: 1) Kişinin sevinç, güven ve her türlü etkinliklerinin normal olmayan bir biçimde artmasıyla belirgin ruh hastalığı. 2) Aşırı düşkünlük; tutku. 3) Fikir saplantısı.
- mania(1)** **mania** Yun. is.: Bk. mani.
- maxillary sinusitis(1)** **maxillary sinusitis** İng. is.: Üst çene kemiği içindeki boşluğun (Highmore boşluğu) iltihabı.
maxillaris Lat., **maxillaire** Fr. sf.: Üst çene kemiği ile ilgili.
maxilla Lat. is.: Üst çene kemiği; maksilla.
-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
sinusitis Lat., **sinusite** Fr. is.: Sinüs iltihabı; sinüzit.
sinus Lat., **sinus** Fr. is.: 1) Etrafı çevrili boşluk; oyuk. 2) Venöz damarların açıldığı -kan depolanmasıyla belirgin- boşluk; kan sinüsü. 3) Lenf damarlarının açıldığı lenf boşluğu. 4) Cerahat odağı ile bağlantılı geçit; cerahatin dışarı akıtığı kanal. T. sinüs.
-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- maserasyon(1)** **maceratio** Lat., **maceration** Fr. is.: 1) Sert bir cismin su içinde kalışı nedeniyle yumuşaması. 2) Uzun süre rahim içinde kalan ölü fetüs dokularında yumuşama, deride soyulma ile belirgin durum. 3) Alkol veya suyla bitkilerden bazı maddelerin çıkartılması.
macerare Lat. f.: Yumuşatmak; masere etmek.
-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

- massif(1)** **massivus** Lat., **massif** Fr. sf.: Ağır; çok fazla; bol (kanama vs. hakkında); masif.
- massa** Lat., **masse** Fr. is.: Birbirine bitişik veya yapışık taneciklerin oluşturduğu yığın; bu nitelikte cisim; kütle; mass.
- ivus** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- mastit(1)** **mastitis** Yun., **mastite** Fr. is.: Meme iltihabı.
- mast-:** Yun. mastos'tan *meme* anlamına ön ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- mastopati(1)** **mastopathia** Yun., **mastopathie** Fr. is.: Meme hastalığı.
- masto-:** Yun. mastos'tan *meme* anlamına ön ek.
- pati** (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı)*, *duygu(su)*, *tedavi(si)* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- mayi(1)** **mâyi'** Ar. is.: Sıvı.
- medikamentöz(1)** **medicamentosus** Lat., **médicamenteuse** Fr. sf.: İlaç niteliği taşıyan; ilaç yapımında kullanılan.
- medicamentum** Lat., **médicament** Fr. is.: Hastalığı tedavi amacıyla kullanılan madde; ilaç; medikament.
- medicina** Lat. is.: 1) Tıp, hekimlik. 2) İlaç.
- osus** (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.
- medikasyon(2)** **medicatio** Lat., **médication** Fr. is.: 1) İlaç verme. 2) İlaç.
- medicare** Lat. f.: İlaç vermek.
- tio** (Fr. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. eylem kökenli adlarda kullanılan son ek.
- megakolon(4)** **megacolon** Yun., **mégacolon** Fr. is.: Kolon genişlemesi.

mega-: Yun. megas'tan *büyük, iri* anlamına ön ek.

colon Yun., **colonne** Fr. is.: Kalın bağırsak; kolon.

megaloblastik(1) **megaloblasticus** Yun., **mégalo-blastique** Fr. sf.: Megaloblast gösteren; megaloblast ile ilgili olan.

megaloblastus Yun., **mégalo-blaste** Fr. is.: İri hacim gösteren çekirdekli genç eritrosit; megaloblast.

megalo-: Yun. megalos'tan *büyük, iri* anlamına ön ek.

-blast: Yun. *tohum; henüz olgunlaşmamış genç hücre; ana hücre* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

megaloblastik anemi(2) **megaloblastic anemia** İng. is.: Kanda ve kemik iliğinde iri çekirdekli genç eritrosit (megaloblast)lerin bulunuşu ile belirgin anemi.

megaloblasticus Yun., **mégalo-blastique** Fr. sf.: Megaloblast gösteren; megaloblast ile ilgili olan; megaloblastik.

megaloblastus Yun., **mégalo-blaste** Fr. is.: İri hacim gösteren çekirdekli genç eritrosit; megaloblast.

megalo-: Yun. megalos'tan *büyük, iri* anlamına ön ek.

-blast: Yun. *tohum; henüz olgunlaşmamış genç hücre; ana hücre* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

anaemia Yun., **anémie** Fr. is.: Kansızlık; anemi.

an-: Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

melana(1) bk.melena.

melena(1) **mel(a)ena** Yun., **méléna** Fr. is.: Kan karışması nedeniyle dışkının koyu siyah renkte çıkışı; siyah dışkı çıkarma.

	mela-: Yun. melas'tan <i>siyah</i> anlamına ön ek.
	-aena: Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek.
membran(8)	membrana Lat., membrane Fr. is.: Zar. membrum Lat. is.: Organ, uzuv. -ana: Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek.
menenjit(5)	meningitis Yun., méningite Fr. is.: Beyin ve omuriliği saran zarların iltihabı. mening-: Yun. meninges'ten <i>beyin ve omuriliği saran zarlar</i> anlamına ön ek. -it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. <i>iltihap</i> anlamına son ek.
menoraji(1)	menorrhagia Yun., ménorrhagie Fr. is.: Âdetin süre ve miktar bakımından fazla oluşu; (kadınlarda) aşırı âdet kanaması. meno-: Yun. men "ay" sözcüğünden <i>âdet kanaması</i> anlamına ön ek. -rrhagia (Fr. -rrhagie, T. -raji): Yun. <i>aşırı akış; çatlama, yarıлма</i> anlamına son ek.
menstrüasyon(2)	menstruatio Lat., menstruation Fr., İng. is.: Âdet; aybaşı. menstruum Lat. is.: 1) Âdet esnasında uterus'tan gelen kan. 2) Aylık dönem; aybaşı. mensis Lat., menses Fr. is.: Takvim ayı; aybaşı. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
menstrüel(2)	menstrualis Lat., menstruel Fr. sf.: Âdet (aybaşı) ile ilgili. menstruum Lat. is.: 1) Âdet esnasında uterus'tan gelen kan. 2) Aylık dönem; aybaşı. mensis Lat., menses Fr. is.: Takvim ayı; aybaşı. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

mental(9)	mentalis Lat.; mental Fr., İng. sf.: 1) Akıl ve düşünce ile ilgili; akılla dayanan. 2) Çeneyle ilgili. ment-: Lat. mens, mentis'ten <i>akıl, zihin</i>; Lat. mentum'dan <i>çene</i> anlamına ön ek. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
mesane(4)	mesâne Ar. is.: İdrar torbası.
mestriüasyon(1)	bk.menstrüasyon.
metabolik(14)	métabolique Fr. sf.: Metabolizma ile ilgili. metabolismus Yun., métabolisme Fr. is.: Vücuda giren gıda maddelerinin özümlenmesi ve özümlenen bir kısım maddelerin vücuda enerji kazandırmak üzere bazı doku ve organlarda tekrar yıkıma uğraması; değişim düzeni; metabolizma. metabole Yun. is.: Değişim. meta-: Yun. 1) <i>Değişme, dönüşme</i> anlamına ön ek. 2) <i>...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası</i> anlamına ön ek. boleo Yun. is.: Yerleştirme, halletme, düzleme. -ismus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.
metabolit(14)	métabolite Fr. is.: Herhangi bir maddenin doku ve organlarda yıkımı sonucu oluşan madde; yıkım ürünü; metabolizma artığı. metabole Yun. is.: Değişim. meta-: Yun. 1) <i>Değişme, dönüşme</i> anlamına ön ek. 2) <i>...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası</i> anlamına ön ek. boleo Yun. is.: Yerleştirme, halletme, düzleme.
metabolize(9)	metabolize İng. f.: Vücutta yararlanmak üzere kimyasal işlemlerle parçalamak; metabolize etmek. metabole Yun. is.: Değişim.

meta-: Yun. 1) *Değişme, dönüşme* anlamına ön ek. 2) *...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası* anlamına ön ek.

boleo Yun. is.: Yerleştirme, halletme, düzleme.

metabolizma(19) **metabolismus** Yun., **métabolisme** Fr. is.: Vücuda giren gıda maddelerinin özümlemesi ve özümlenen bir kısım maddelerin vücuda enerji kazandırmak üzere bazı doku ve organlarda tekrar yıkıma uğraması; değişim düzeni.

metabole Yun. is.: Değişim.

meta-: Yun. 1) *Değişme, dönüşme* anlamına ön ek. 2) *...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası* anlamına ön ek.

boleo Yun. is.: Yerleştirme, halletme, düzleme.

-ismus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

metastaz(1) **metastasis** Yun., **métastase** Fr. is.: 1) Kanser hücrelerinin vücudun bir kısmından diğer bir kısmına geçmesi. 2) Hastalığın bir organdan diğer bir organa geçmesi.

meta-: Yun. 1) *Değişme, dönüşme* anlamına ön ek. 2) *...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

meteorizm(1) **meteorismus** Yun., **météorisme** Fr. is.: Bağırsaklarda gaz birikimi sonucu karnın gerilmesi; gaz sebebiyle karnın şişmesi.

meteorizo Yun. f.: Havalanmak; havada yükselmek.

-ismus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

methemoglobin(5) **methemoglobinum** Yun., **methémoglobin** Fr. is.: Hemoglobin'deki ferröz demir'in ferrik demir'e oksidasyonu ile oluşan bileşik (kanda, bazı maddelerle zehirlenme sonucu oluşan).

met-: Yun. 1) *Değişme, dönüşme* anlamına ön ek. 2) *...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası* anlamına ön ek.

hemoglobin Yun., **hémoglobine** Fr. is.: Alyuvarlarda bulunan - akciğerden oksijen götürüp ona karbondioksit getiren- demir ve globin bileşiğinden ibaret, kana rengini veren solunum pigmenti; hemoglobin.

hemo- (Fr. hém-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

globin Yun., **globine** Fr. is.: Hemoglobin'in yapısındaki protein; globin.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

methemoglobinemi(4) **methemoglobinemia** Yun., **methémoglobinemi** Fr. is.: Kanda methemoglobin bulunuşu.

methemoglobinum Yun., **methémoglobin** Fr. is.: Hemoglobin'deki ferröz demir'in ferrik demir'e oksidasyonu ile oluşan bileşik (kanda, bazı maddelerle zehirlenme sonucu oluşan); değişmiş hemoglobin; methemoglobin.

met-: Yun. 1) *Değişme, dönüşme* anlamına ön ek. 2) *...dışı, ...ötesi, ...ötesinde, ...sonrası* anlamına ön ek.

hemoglobin Yun., **hémoglobine** Fr. is.: Alyuvarlarda bulunan - akciğerden oksijen götürüp ona karbondioksit getiren- demir ve globin bileşiğinden ibaret, kana rengini veren solunum pigmenti; hemoglobin.

hemo- (Fr. hém-): Yun. haima'dan *kan* anlamına ön ek.

globin Yun., **globine** Fr. is.: Hemoglobin'in yapısındaki protein; globin.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

methomoglinemi(1) bk.methemoglobinemi.

- metroraji(1)** **metrorrhagia** Yun., **métrorrhagie** Fr. is.: Âdet dışı görülen uterus (rahim) kanaması.
- metro-:** Yun. metra'dan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.
- rrhagia** (Fr. -rrhagie, T. -raji): Yun. *aşırı akış; çatlama, yarılma* anlamına son ek.
- Meulengracht's hastalığı(1)** **Meulengracht's disease** İng. is.: Deri üzerinde pullanma gösteren pembemsi renkte oval papüllerle belirgin hastalık. Bk. Gilbert sendromu.
- miçetom(1)** **mycetoma** Yun. is: Bazı mantar türlerinin ayakta meydana getirdiği yumru şeklinde kabartılarla belirgin mantar hastalığı.
- mycet-:** Yun. myces'ten *mantar* anlamına ön ek.
- om(a)** (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.
- midriyatik(1)** **mydriaticum** Yun., **mydriatique** Fr. is.: Midriyaz'a neden olan ilaç; pupilla (gözbebeği)yı genişletici ilaç.
- mydriasis** Yun., **mydriase** Fr. is.: Pupilla (gözbebeği) genişlemesi; midriyaz.
- my-** (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.
- iasis** (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- icum** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- midriyazis(2)** **mydriasis** Yun., **mydriase** Fr. is.: Pupilla (gözbebeği) genişlemesi; midriyaz.
- my-** (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.
- iasis** (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- migran(1)** bk.migren.

- migren(15)** **hemikraena** Yun., **hemicrania** Lat., **migraine** Fr. is.: Başın bir yarısında hissedilen ağrı; yarım baş ağrısı.
- hemi-:** Yun. *yarı*, *yarım* anlamına ön ek.
- crani-:** Yun. kranion, Lat. cranium'dan *kafatası* anlamına ön ek.
- aena:** Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek.
- mikobakteriyel(5)** **mycobacterialis** Lat., **mycobactériel** Fr. sf.: 1) Mikobakteri ilgili. 2) Mikobakteriye ait.
- mycobacterium** Yun. is.: Mycobacterium cinsi herhangi bir bakteri; mikobakteri.
- myco-:** Yun. myces'ten *mantar* anlamına ön ek.
- bacterialis** Lat., **bactériel** Fr. sf.: Bakterilerle ilgili; bakterilerin sebep olduğu; bakteriyel.
- bacterion** Yun., **bacterium** Lat., **bactérie** Fr. is.: Bakterium sınıfına mensup herhangi bir mikroorganizma; basit yapılı ve tek hücreli (hastalık yapabilen ancak çoğu yararlı olan) canlı; bakteri.
- bacter-:** Lat. bacteria'dan *bakteri*, *bakteriler* anlamına ön ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- mikolojik(1)** **mycologique** Fr. sf.: 1) Mikoloji ile ilgili. 2) Mikolojiye ait.
- mycologia** Yun., **mycologie** Fr. is.: Mantarlar, mantar hastalıkları ve tedavilerini konu alan tıp dalı; mikoloji.
- myco-:** Yun. myces'ten *mantar* anlamına ön ek.
- logia** (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim*, *mantık*, *konuşma* anlamına son ek.
- mikrobiyolojik(1)** **microbiologique** Fr. sf.: 1) Mikrobiyoloji ile ilgili. 2) Mikrobiyolojiye ait.
- microbiologia** Yun., **microbiologie** Fr. is.: Mikropları ve oluşturdıkları hastalıkları konu alan bilim dalı; mikrobiyoloji.
- micro-:** Yun. mikros'tan *küçük*, *ufak* anlamına ön ek.

biologia Yun., **biologie** Fr. is.: Bitki ve hayvanları, dolayısıyla tüm canlıları konu alan bilim dalı; biyoloji.

bio-: Yun. bios'tan *canlı, canlılık; hayat* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

mikroorganizma(13)Yun. **microorganisme** Fr. is.: Gözle görülemeyen küçük canlı.

micro-: Yun. mikros'tan *küçük, ufak* anlamına ön ek.

organismus Lat., **organisme** Fr. is.: 1) Canlı bir varlığı oluşturan organların bütünü, uzviyet. 2) Canlı varlık. T. organizma.

organon Yun., **organium** Lat., **organe** Fr. is.: Belli bir göreve sahip vücut parçası veya oluşum; uzuv; organ.

-ismus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

mikropellet(1) **mikropellet** İng. is.: Küçük pellet.

micro-: Yun. mikros'tan *küçük, ufak* anlamına ön ek.

pellet İng. is.: 1) Küçük hap veya granül şeklinde ilaç. 2) Derialtına implante edilerek kullanılan geç emilme niteliğine sahip steroid hormon (östrojen, testosteron vs.) preparatı.

mikroskopik(1) Yun. **microscopique** Fr. sf.: Mikroskop aracılığıyla görülebilen.

microscopa Yun., **microscope** Fr. is.: Gözle görülemeyen cisim ve maddeleri büyütürük görülmelerini sağlayan alet; mikroskop.

micro-: Yun. mikros'tan *küçük, ufak* anlamına ön ek.

-scopa (Fr. -scope): Yun. skopeo'dan *muayenede kullanılan alet* anlamına son ek.

mikrozomal(3) Endoplazmik reticulum parçacıklarına ait; onunla ilgili.

microsoma Yun. is.: Endoplazmik reticulum parçacıkları.

micro-: Yun. mikros'tan *küçük, ufak* anlamına ön ek.

soma Yun. is.: Vücut, beden.

miks(3)	bk.mikst.
miksiyon(1)	mictio Lat., miction Fr. is.: İdrarın çıkarılması; işeme. micturire Lat., micturate İng. f.: İdrar yapmak; işemek. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
mikst(1)	mixtus Lat., mixte Fr. sf.: Karışık, karma, karıştırılmış; mikst. mixtura Lat.; mixture Fr., İng. is.: Karışım, özellikle ilaç karışımı; karışık ilaç; mikstür. miscere Lat. f.: Karıştırmak. -tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
miktürisyon(1)	micturitio Lat., micturition İng. is.: Bk. miksiyon.
miliaria(1)	miliaria Lat., miliaire Fr. is.: Ter bezi kanallarının tıkanması sonucu toplanan terin deri yüzeyinde küçük veziküller (darı tanesi büyüklüğünde kabarcıklar) oluşturması ile belirgin durum. milium Lat. is.: Epidermis altında yağ bezleri salgısının toplanmasından oluşan sarımsı küçük kabarcık [darının eski adı]. -aria (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.
mineral(3)	mineralis Lat., minéral Fr. is.: Tabiatıta mevcut herhangi bir inorganik madde; inorganik bileşik.
minimal doz(1)	minimal dose İng. is.: İlacın kişide istenilen etkiyi meydana getiren en küçük miktarı. Lat. minimal Fr. sf.: En az; en küçük; en düşük. minimum Lat., minimum Fr. is.: Bk. minimal. minimus Lat., minime Fr. sf.: Bk. minimal. dosis Lat., dose Fr. is.: (ilaçlarda) kullanım ölçüsü, miktarı; doz.
minör(2)	minor Lat., mineur Fr. sf.: Daha küçük, daha ufak.

- mio(2)** **mio-** (T. miyo-): *Azalma* anlamına ön ek.
- miozis(1)** bk.miyozis.
- mitral(3)** **mitralis** Lat., **mitral** Fr. sf.: 1) Psikopos (papa) tacına benzer biçimde iki parça hâlinde olan. 2) Kalpte sol kulakçık ile sol karıncık arasında bulunan kapakla ilgili.
mitra Yun. is.. İki parçalı rahip başlığı; baş sargısı.
-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- mittelschmerz(1)** **mittelschmerz** Alm. is.: Bazı kadınlarda iki âdet arasında pelvis bölgesinde hissedilen ağrı; âdetler arası ağrı.
mittel Alm. sf.: Orta; iki ucun ortasında.
schmerz Alm. is.: 1) Ağrı, sancı. 2) Acı, dert, üzüntü.
- miyalji(8)** **myalgia** Yun., **myalgie** Fr. is.: Kas ağrısı.
my- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.
-algia (Fr. -algie, T. -alji): Yun. algos, algia'dan *ağrı* anlamına son ek.
- miyenterik pleksus(1)** **myenteric plexus** İng. is.: Yemek borus, mide ve bağırsakların kas tabakası içindeki otonom sinir liflerinden oluşmuş pleksus.
myentericus Yun., **myentérique** Fr. sf.: Bağırsağın kas tabakası ile ilgili; miyenterik.
my- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.
entericus Yun., **entérique** Fr. sf.: Bağırsak veya bağırsaklarla ilgili; enterik.
entero-/ enter-: Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
plexus Lat. is.: Sinir lifleri, toplardamar veya lenf damarlarının belli bir yerde ağ şeklinde toplanmasıyla meydana gelen oluşum; (sinirlerde, damarlarda) ağ; şebeke; pleksus.
plectere Lat. f.: Örmek, örgü (ağ) örmek.

-xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

miyocard(1)

bk.miyokard.

miyoglobinüri(1)

myoglobinuria Yun., **myoglobinurie** Fr. is.: İdrarda miyoglobin bulunuşu (Aşırı kas çalışması veya kas harabiyeti sonucu oluşur.).

myoglobin Yun., **myoglobine** Fr. is: Kas hücrelerinde bulunan - oksijen taşıyan- solunum pigmenti; kas hemoglobini; miyoglobin.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

globin Yun., **globine** Fr. is.: Hemoglobin'in yapısındaki protein; globin.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

miyokard(43)

myocardium Yun., **myocarde** Fr. is.: Kalp kası; miyokart.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

miyokardiyal(1)

myocardialis Lat., **myocardial** Fr. sf.: Kalp kası ile ilgili.

myocardium Yun., **myocarde** Fr. is.: Kalp kası; miyokart.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

-alis (T. -al): Lat. iyelik sıfatı türeten son ek.

miyoklonik(1)

myoclonicus Yun., **myoclonic** İng. sf.: Klonik kasılmalar gösteren; klonik kasılmalarla belirgin.

myoclonus Yun., **myoclonus** İng. is.: Belli bir kasın veya kas grubunun klonik olarak kasılması; miyoklonüs.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

clonicus Yun., **clonic** İng. sf.: Kaslarda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin; klonik.

klonos Yun., **clonus** Lat., **clonus** İng. is.: Belli bir kas veya kas grubunda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin durum; klonüs gösteren; klonüs.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

miyoklonus(3)

myoclonus Yun., **myoclonus** İng. is.: Belli bir kasın veya kas grubunun klonik olarak kasılması; miyoklonüs.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

clonicus Yun., **clonic** İng. sf.: Kaslarda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin; klonik.

klonos Yun., **clonus** Lat., **clonus** İng. is.: Belli bir kas veya kas grubunda birbirini izleyen istem dışı kasılma ve gevşeme hareketleriyle belirgin durum; klonüs.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

miyopati(29)

myopathia Yun., **myopathie** Fr. is.: Kasları ilgilendiren herhangi bir hastalık veya bozukluk.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

miyozis(3)

meiosis/ myosis Yun., **miosis** Lat. is.: Pupilla (gözbebeği)nin küçülmesi, daralması.

my- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

mio- (T. miyo-): *Azalma* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

mobilize(2)

mobiliser Fr. f.: Harekete geçirmek; mobilize etmek.

mobilis Lat., **mobile** Fr. sf.: Hareketli, devingen; mobil.

movere Lat. f.: Hareket etmek.

-bilis (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.

monilia(1)

Monilia Lat. is.: Bir mantar cinsi; Kandida.

monile Lat. is.: Gerdanlık.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

moniliazis(1)

bk.moniliyaz.

moniliyaz(1)

moniliasis Lat. is.: Monilia cinsi mantarların sebep olduğu mantar hastalığı; kandidiyaz.

Monilia Lat. is.: Bir mantar cinsi; Kandida.

monile Lat. is.: Gerdanlık.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

-asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

morbiditye(3)

morbidityas Lat., **morbidityé** Fr. is.: 1) Hastalanma oranı; hastalanma sıklığı. 2) Hastalık oranı.

morbidityus/ morbidityus Lat. is.: Hastalık.

-ityas (Fr. -ityé, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

morfidityin(3)

morfidityinum Lat., **morfidityine** Fr. is.: Afyondan elde edilen ve derin uyku veren önemli bir alkaloit [düşler dünyasına götüren].

	Morpheus Yun. is.: Morfey [düşlerin tanrısı].
	-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.
morfoloji(1)	morphologia Yun., morphologie Fr. is.: Canlı organizmaların yapı ve şekil özelliklerini inceleyen bilim dalı; yapı bilimi. morpho-: Yun. morphe'den 1) <i>Şekil, biçim</i> anlamına ön ek. 2) <i>Yapı</i> anlamına ön ek. -logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan <i>bilim, mantık, konuşma</i> anlamına son ek.
mortalite(3)	mortalitas Lat., mortalité Fr. is.: 1) Ölüm oranı, ölüm sıklığı. 2) Gelip geçici olma; fânilik. mortalis Lat. sf.: 1) Ölümcül. 2) Ölümlü, fani. T. mortal. mors/ mortis Lat., mort Fr. is.: Ölüm. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek. -itas (Fr. -ité, T. -ite): Lat. sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
motilite(4)	motilitas Lat., motilité Fr. is.: Hareket edebilme yeteneği; hareket gücü. motilis Lat. sf.: Hareket yeteneğine sahip; hareketli. mot-: Lat. motus'tan <i>hareket</i> anlamına ön ek. -ilis (Fr. -ile, T. -il): Lat. aidiyet ve eylem yeteneği belirten son ek. -itas (Fr. -ité, T. -ite): Lat. sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
motor(7)	motorius/ motorium Lat., moteur Fr. sf., is.: 1) Hareket meydana getiren; belli bir hareketi idare eden; özellikle merkezî sinir sisteminden aldığı uyarıyı kasa ileten (sinir). 2) Hareket meydana getiren herhangi bir alet. mot-: Lat. motus'tan <i>hareket</i> anlamına ön ek. -orius/ -oria/ -orium (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.

- motorik(1)** **motorique** Fr. sf.: Motor ile ilgili; motora ait.
- motorius/ motorium** Lat., **moteur** Fr. sf., is.: 1) Hareket meydana getiren; belli bir hareketi idare eden; özellikle merkezî sinir sisteminden aldığı uyarıyı kasa ileten (sinir). 2) Hareket meydana getiren herhangi bir alet.
- mot-:** Lat. motus'tan *hareket* anlamına ön ek.
- orius/ -oria/ -orium** (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.
- mukolitik(1)** **mucolyticus** Yun., **mucolytic** İng. is.: Mukusu eritici.
- muco-:** Yun. myksa'dan 1) *Mukus (yapışkan sıvı)* anlamına ön ek. 2) *Mukoza* anlamına ön ek.
- lytic** (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- mukoz(3)** **mucous** İng. is.: Bk. mukus.
- mukoza(17)** **mucosa** Lat. is.: Kanal veya boşluk gösteren organların iç yüzünü çevreleyen mukus salgılayıcı tabaka; sümük doku.
- mucus** Lat., **mucus** Fr. is.: Mukoza hücreleri tarafından salgılanan koyu kıvamda yapışkan salgı; sümük, balgam; mukus.
- osus/ -osa/ -osum** (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.
- mukus(2)** **mucus** Lat., **mucus** Fr. is.: Mukoza hücreleri tarafından salgılanan koyu kıvamda yapışkan salgı; sümük, balgam.
- multiforme(5)** **multiformis** Lat., **multiforme** Fr. sf.: Çok şekilli; özellikle gelişiminin çeşitli devrelerinde farklı şekiller gösteren; multiform.
- multi-:** Lat. *çok, birçok* anlamına ön ek.
- formis** (Fr. -forme, T. -form): Lat. forma'dan *şekil, biçim* anlamına son ek.

- multivitamin(2)** **multivitaminum** Lat., **multivitamine** Fr. is.: Çok vitaminli.
- multi-:** Lat. *çok, birçok* anlamına ön ek.
- vitaminum** Lat., **vitamine** Fr. is.: Hayati amin maddesi; bir organik madde grubu; vitamin.
- vit-:** Lat. *vita*'dan *hayat* anlamına ön ek.
- aminum** Lat. is.: Amonyaktan elde edilen madde; amin.
- inum** (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.
- muskuloskeletal(1)** **musculoskeletal** İng. sf.: Kaslar ve vücut iskeleti ile ilgili.
- musculus** Lat., **muscle** Fr. is.: Kas, adale; muskul [küçük fare].
- mus** Lat. is.: Fare.
- culus:** Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.
- skeletalis** Lat., **skeletal** İng. sf.: İskelet ile ilgili; iskelete ait.
- skeleton** Yun., **sceletum** Lat. is.: Vücudun, birbirine bağlı çeşitli kemiklerden oluşan iskelet kısmı; vücudun kemik çatısı; iskelet.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- mutad(15)** **mu'tâd** Ar. sf.: Güncel, alışlagelmiş, alışılan; mutat.
- mutajenik(1)** **mutagenicus** Yun., **mutagénique** Fr. sf.: Genetik değişimden kaynaklanan.
- mutare** Lat. f.: Değişmek, değiştirmek.
- gen** (Fr. -gène, T. -jen): Yun. *gennao*'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- mutajenisite(2)** **mutagenicitas** Yun., **mutagenicity** İng. is.: Genetik değişim meydana getirebilme niteliği.
- mutare** Lat. f.: Değişmek, değiştirmek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

mutajenite(1) bk.mutajenisite.

mükerrer(1) **mukerrer** Ar. sf.: Tekrarlanmış, yinelenmiş.

mükokütanöz(1) **mucocutaneous** İng. sf.: Mukoza ve deriyi ilgilendiren.

muco-: Yun. myksa'dan 1) *Mukus (yapışkan sıvı)* anlamına ön ek. 2) *Mukoza* anlamına ön ek.

cutaneus Lat., **cutaneous** İng. sf.: Deri ile ilgili; kütanöz.

cut-: Lat. cutis'ten *deri* anlamına ön ek.

-aneus: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek.

müköz(1) bk.mukus.

müşhil(1) **mushil** Ar. is.: Bağırsakları çalıştırıp, dışkı atımını sağlayan ilaç.

müterafık(1) **muterâfık** Ar. sf.: Beraber bulunan; karışık, karışmış, bir arada.

myastenia gravis(1) bk.myasthenia gravis.

myasthenia gravis(2) **myasthenia gravis** Lat. is.: Sinirsel uyarıların kasa gerektiği şekilde iletilememesi sonucu kaslarda çalışma gücünün ileri derecede azalması ile belirgin hastalık.

myasthenia Lat. is.: Kaslarda güç kaybı ile belirgin durum; kas zafiyeti; miyasteni.

my- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

asthenia Yun., **asthénie** Fr. is.: 1) Vücudun canlılık ve zindeliğini kaybetmesi; kuvvetsizlik. 2) Doğuştan bünye zayıflığı. T. asteni.

a-: Yun. yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız anlamına ön ek.

sthen-: Yun. sthenos'tan *güç, kuvvet, zindelik* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

gravis Lat. sf.: Ağır.

myelosüpresif(1) 1) Kemik iliğini baskılayıcı. 2) Miyelin tabakasını baskılayıcı.

myelo-: Yun. myelos'tan 1) *Omurilik* anlamına ön ek. 2) *Kemik iliği* anlamına ön ek. 3) *Miyelin tabakası* anlamına ön ek.

suppresivus Lat., **suppressive** İng. sf.: Önleyici, bastırıcı, itici; supresif.

suppress İng. f.: Baskı altında tutmak; durdurmak, önlemek; supres.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

sub-: Lat. bu ön ekteki *b* harfi; *c, f, g, p, s* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**sup-**).

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

myokard(6) bk.miyokard.

narkotik(5) **narcoticus/ narcoticum** Yun., **narcotique** Fr. sf., is.: 1) Şuuru uyuşturucu. 2) Şuuru uyuşturucu herhangi bir ilaç (morfin vs.).

narco-: Yun. narke'den *uyku hâli; uyuşukluk* anlamına ön ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

narkoz(1) **narcosis** Yun., **narcose** Fr. is.: İlaçla yapay olarak sağlanan şuur uyuşukluğu; tam şuur kaybı olmaksızın vücudun uyuşma hâli.

narc-: Yun. narke'den *uyku hâli; uyuşukluk* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(t)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

nazal(9)

nasalis Lat., **nasal** Fr. sf.: Burun ile ilgili.

nas-: Lat. nasus'tan *burun* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

nazogastrik(1)

nasogastricus Yun., **nasogastrique** Fr. sf.: Burun ve mide ile ilgili; burun ve mideye ait.

nas-: Lat. nasus'tan *burun* anlamına ön ek.

gastricus Yun., **gastrique** Fr. sf.: Mide ile ilgili; gastrik.

gastr-: Yun. gaster'den *mide* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

nazotrakeal(1)

nasotrachealis Lat., **nasotrachéal** Fr. sf.: Burun ve trakea ile ilgili; burun ve trakea'ya ait.

nas-: Lat. nasus'tan *burun* anlamına ön ek.

trachealis Lat., **trachéal** Fr. sf.: Soluk borusu ile ilgili; trakeal.

trachea-: Yun. *trakea (soluk borusu)* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

nefrit(4)

nephritis Yun., **néphrite** Fr. is.: Böbrek iltihabı.

nephr-: Yun. nephros'tan *böbrek* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

nefrotik sendrom(1)

nephrotic syndrome İng. is.: İdrarda bol albümin bulunuşu, kanda albümin seviyesinin düşüşü yanında lipid seviyesinin yükselişi ve vücutta yaygın ödemle belirgin sendrom.

nephroticus Yun., **nephrotique** Fr. sf.: 1) Nefroz ile ilgili. 2) Nefroz'a benzeyen. 3) Nefroz'a bağlı; nefroz'un sebep olduğu.

T. nefrotik.

nephrosis Yun., **néphrose** Fr. is.: Böbrek hastalığı; nefroz.

- nephr-:** Yun. nephros'tan *böbrek* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- nefrotoksisite(1)** **nephrotoxicitas** Lat., **nephrotoxicité** Fr. is.: Böbrekler üzerindeki zehirlenme niteliği; böbrekleri zehirleyicilik.
- nepthro-:** Yun. nephros'tan *böbrek* anlamına ön ek.
- toxicitas** Lat., **toxicité** Fr. is.: Herhangi bir maddenin zehir etkisi gösterme derecesi; zehirlenme niteliği; zehirlilik. T. toksisite.
- toxico-/ toxi-/ tox-:** Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.
- itas** (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
- nekatoriazis(1)** **necatoriazis:** Nekator cinsi parazitlerin sebep olduğu enfestasyon (hayvansal parazitlerle (kurt, kene, bit vs.) insanda meydana gelen hastalık); nekatoryazis.
- Necator:** Nematode parazitlerin bir cinsi; Nekator.
- iasis/ -asis** (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- nekrolisis(1)** bk.nekroliz.
- nekroliz(3)** **necrolysis** Yun., **nécrolyse** Fr. is.: Ölü dokunun erimesi.
- necro-:** Yun. necros'tan *ölü, ölüm; hayatını kaybetmiş olan doku* anlamına ön ek.
- liz(is)** (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek
- nekroz(5)** **necrosis** Yun., **nécrose** Fr. is.: Doku ölümü; dokusal kangren.
- necr-:** Yun. necros'tan *ölü, ölüm; hayatını kaybetmiş olan doku* anlamına ön ek.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
- neonat(1)** **neonatus** Lat. is.: Yeni doğmuş bebek.

neo-: Yun. neos'tan *yeni* anlamına ön ek.

natus Lat. is.: Doğum.

nasci Lat. f.: Doğmak, dünyaya gelmek, hayata başlamak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

neonatal(6)

neonatalis Lat., **néonatal** Fr. sf.: 1) Yeni doğan bebekle ilgili. 2) Doğumdan sonraki ilk ayı kapsayan devre ile ilgili.

neonatus Lat. is.: Yeni doğmuş bebek; neonat.

neo-: Yun. neos'tan *yeni* anlamına ön ek.

natalis Lat., **natal** Fr. sf.: 1) Doğumla ilgili. 2) Kalçalarla ilgili. T. natal.

natus Lat. is.: Doğum.

nasci Lat. f.: Doğmak, dünyaya gelmek, hayata başlamak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

neoplazma(2)

neoplasma Yun., **néoplasme** Fr. is.: 1) Yeni gelişen veya yeniden oluşan doku. 2) Ur, tümör.

neo-: Yun. neos'tan *yeni* anlamına ön ek.

plasma Yun., **plasma** Fr. is.: 1) Kanın sıvı kısmı; kan plazması. 2) Lenfin sıvı kısmı; lenf plazması. 3) Hücrenin stoplazması [Biçimlendiren sıvı] T. plazma.

plasso Yun. is.: Biçimlendirmek; şekil vermek.

-ma: Yun. eski terimlerde korunabilmiş olan son ek.

neural(1)

neuralis Yun., **neural** İng. sf.: Sinir veya sinirlerle ilgili; nevril.

neur-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

nevralji(4)

neuralgia Yun., **névralgie** Fr. is.: Sinirin seyri boyunca hissedilen ağrı; sinir ağrısı.

neur-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-algia (Fr. -algie, T. -alji): Yun. algos, algia'dan *ağrı* anlamına son ek.

nevrit(6)

neuritis Yun., **névrite** Fr. is.: Sinir iltihabı.

neur-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

nevroz(1)

neurosis Yun., **névrose** Fr. is.: Bir çeşit sinir hastalığı.

neur-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

nocardiosis(1)

nocardiosis/ nocardiasis Yun., **nocardiose** Fr. is.: Nocardia cinsi bakterilerin sebep olduğu enfeksiyon.

Nocardia: Gram pozitif bir bakteri cinsi.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

non-diyabetik(1)

nondiabétique Fr. sf.: Şeker hastalığı ile ilgili olmayan.

non-: Lat. nono'dan *değil*, *olmayan*, *tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

diabeticus Yun., **diabétique** Fr. sf., is.: 1) Şeker hastalığı ile ilgili. 2) Şeker hastası. T. diyabetik.

diabetes Yun., **diabète** Fr. is.: Şeker hastalığı; diyabet.

dia-: Yun., Lat. *ara*, *arasından*; *aralık*; *-den geçerek* anlamlarına ön ek.

baino Yun. f.: Geçirmek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- nongonokokal(1)** **nongonococcalis** Lat. sf.: Gonokaka bağı olmayan.
- non-:** Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.
- gonococcalis** Lat. sf.: 1) Gonokok'a ait; gonokok enfeksiyonuna ait. 2) Gonokokların sebep olduğu; gonokok enfeksiyonuna bağlı. T. gonokokal.
- gonococcus** Yun., **gonocoque** Fr. is.: Belsoğukluğu (gonorrhea)na sebep olan gram-negatif bakteri; gonokok.
- gon-:** Yun. gone'den *tohum; cinsiyet hücresi* anlamına ön ek.
- cocc:** Yun. kokkos'tan *yuvarlak bakteri; mikrop* anlamına son ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- non-kardiyojenik(1)** **noncardiogénique** Fr. sf.: Kalpten kaynaklanmayan.
- non-:** Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.
- cardiogenicus** Yun., **cardiogénique** Fr. sf.: Kalpten kaynaklanan; kardiyojenik.
- cardio-:** Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.
- gen** (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- non-ketotik(1)** **nonketoticus** Yun., **noncétotique** Fr. sf.: Ketoza ilgili olmayan.
- non-:** Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.
- ketoticus** Yun., **cétotique** Fr. sf.: Ketoza ile ilgili; ketotik.
- cétose** Fr. is.: Yapısında keten grubu bulunan bir şeker; ketoz.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- non-oligürik(1)** **nonoligurique** Fr. sf.: Oliguri ile ilgili olmayan.

non-: Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

oliguricus Yun., **oligurique** Fr. sf.: Günlük idrar miktarının azalması ile ilgili; idrar çıkışı azlığına bağlı; oligürik.

oliguria Yun., **oligurie** Fr. is.: Böbrek çalışmasındaki yetersizlik nedeniyle günlük idrar miktarının azalması, idrar azlığı; oligüri.

olig-: Yun. oligos'tan *yetersiz miktarda; az* anlamına ön ek.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

nonprodüktif(1)

nonproductivus Lat., **nonproductif** Fr. sf.: Doğurgan olmayan; verimsiz.

non-: Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

productivus Lat., **productif** Fr. sf.: Ürün veren; doğurgan, üretken, verimli; prodüktif.

productio Lat., **production** Fr. is.: 1) Meydana getirme; üretim. 2) Meydana getirilen veya üretilen şey; ürün. T. prodüksiyon.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

ducere Lat. f.: Yöneltmek, sevk etmek, yol göstermek.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

non-selektif(2)

nonselectivus Lat., **nonsélectif** Fr. sf.: Seçici olmayan.

non-: Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

selectivus Lat., **sélectif** Fr.sf.: Seçilmiş, ayrılmış; seçilen; selektif.

selectio Lat., **selection** Fr. is.: Seç(il)me, ayr(ıl)ma.

sélect Fr. f.: Seçmek, ayırmak.

se-: Lat. *ayırma, ayrılma* anlamına ön ek.

legere Lat. f.: Toplamak; bir araya getirmek.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

nonspesifik(2)

nonspecificus Lat., **nonspécifique** Fr. sf.: Belli bir özelliği bulunmayan; genel.

non-: Lat. nono'dan *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

specificus Lat., **spécifique** Fr. sf.: 1) Türe has; türle ilgili. 2) Belli hastalık üzerine etki gösteren (ilaç). 3) Belli mikroorganizma tarafından meydana getirilen; belli belirti ve özellikleri olan (hastalık). T. spesifik.

species Lat. is.: Tür; birbiriyle aynı özelliği gösteren canlı grubu.

figere Lat. f.: Sabitleştirmek, bağlamak.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

nonsteroid(3)

nonsteroidal İng sf.: Steroid olmayan.

non-: Lat. *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

steroidum Yun., **steroid(s)** İng., **stéroïde** Fr. is.: Doğal olarak bulunan, ve yapıları kolesterol'e benzeyen bir grup maddenin ortak ismi; katımsı madde; steroidler.

stereo-: Yun. stereos'tan *sert, katı, sağlam, dayanıklı; üç boyutlu* anlamlarına ön ek.

-oidum (T. -oid/ -oit): Yun. *benzer, gibi* anlamına son ek.

non-steroidal(1)

nonsteroidal İng sf.: Steroid ile ilgili olmayan.

non-: Lat. *değil, olmayan, tersi* gibi olumsuzluk ifade eden ön ek.

steroidum Yun., **steroid(s)** İng., **stéroïde** Fr. is.: Doğal olarak bulunan, ve yapıları kolesterol'e benzeyen bir grup maddenin ortak ismi; katımsı madde; steroidler.

stereo-: Yun. stereos'tan *sert, katı, sağlam, dayanıklı; üç boyutlu* anlamlarına ön ek.

-oidum (T. -oid/ -oit): Yun. *benzer, gibi* anlamına son ek.

normalizasyon(1) **normalisatio** Lat., **normalisation** Fr. is.: Olağan duruma getirme.

normalis Lat., **normal** Fr. sf.: Herhangi bir şekilde (yapı, görünüş, işlev vs.) anormallik göstermeyen; tabii; normal.

normaliser Fr. f.: Olağan duruma getirmek; normalleştirmek.

-tio/ -isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

normokalemik(1) **normokaliemicus** Yun., **normokaliémique** Fr. sf.: Normokalemi ile ilgili; normokalemiye ait.

normokaliemia Yun., **normokaliémie** Fr. is.: Kandaki potasyum miktarının normal sınırlar içinde oluşu; normokalemi.

normo-: *Tabii, normal* anlamına ön ek.

kaliemia Yun., **kaliémie** Fr. is.: Kanda potasyum bulunuşu; kalemi.

kalium Ar., **kalium** Lat. is.: Potasyum.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

nörit(4) bk.nevrit.

nöroalerjik(1) **neuroallergique** Fr. is.: Psişik etkenlerden kaynaklanan alerji.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

Yun. **allergique** Fr. sf.: Alerji ile ilgili; alerjik.

allergia Yun., **allergie** Fr. is.: Vücudun bazı alerjenlere karşı -doğuştan veya sonradan oluşan- aşırı hassasiyeti; alerji.

all-: Yun. allos'tan *başka, diğer* anlamına ön ek.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

nörodermatit(1) **neurodermatitis** Yun., **neurodermatite** Fr. is.: Psişik etkenlere bağlı olarak gelişen kaşıntılı kronik deri hastalığı.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

dermatitis Yun., **dermatite** Fr. is.: Deri iltihabı; dermatit.

dermat-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

nörodermatoz(1) **neurodermatosis** Yun., **neurodermatose** Fr. is.: Sinirsel veya psişik etkenlere bağlı olarak gelişen herhangi bir deri hastalığı.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

dermatosis Yun., **dermatose** Fr. is.: Herhangi bir deri hastalığı; dermatoz.

dermat-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

nöroleptik(11) **neurolepticum** Yun., **neuroleptique** Fr. is.: Sinir yatıştırıcı.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

leptis Yun. is.: Alma, tutma; hayata tutunma; yaşama sarılma.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

nörolojik(8) **neurologique** Fr. sf.: Nöroloji ile ilgili; nörolojiye ait.

neurologia Yun., **neurologie** Fr. is.: Sinir sistemi hastalıkları ve tedavilerini konu alan tıp dalı; nöroloji.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim*, *mantık*, *konusma* anlamına son ek.

nöromuskuler(1) bk.nöromüsküler.

- nöromusküler(1)** bk.nöromüsküler.
- nöromüsküler(2)** **neuromuscularis** Lat., **neuromusculaire** Fr. sf.: Sinir ve kasla ilgili; özellikle sinir ve kasın birlikte çalışması ile ilgili.
- neuro-:** Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.
- muscularis** Lat., **musculaire** Fr. sf.: 1) Kas veya kaslar ile ilgili. 2) Kas dokusundan oluşmuş; kastan yapı. T. müsküler.
- musculus** Lat., **muscle** Fr. is.: Kas, adale; muskul [küçük fare].
- mus** Lat. is.: Fare.
- culus:** Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.
- aris/ -are** (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
- nöron(1)** **neuronum** Yun., **neurone** Fr. is.: Sinir hücresi.
- neur-:** Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.
- onum** : Yun. yapı, şekil, birim belirtmede kullanılan son ek.
- nöropati(8)** **neuropathia** Yun., **neuropathie** Fr. is.: 1) Sinirsel kaynaklı hastalık, bozukluk. 2) Bünye olarak nevroza eğilim gösterme hâli.
- neuro-:** Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.
- pati** (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı)*, *duygu(su)*, *tedavi(si)* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- nöro-psikiyatik(1)** **neuropsychiatrique** Fr. sf.: Nöropsikiyatri ile ilgili.
- neuro-:** Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.
- psychiatrique** Fr. sf.: Akıl ve ruh hekimliğine ait; psikiyatrik.
- psychiatria** Yun., **psychiatrie** Fr. is.: Akıl ve ruh hastalıkları ve tedavilerini konu alan tıp dalı; akıl ve ruh hekimliği; psikiyatri.
- psych-:** Yun. psyche'den *akıl*, *zihin*; *ruh* anlamına ön ek.

-iatria (T. -yatri): Yun. iatros (hekim)'tan *iyileştirme; tedavi etme yöntemi* anlamına son ek.

nöro-psikiyatri(1) **neuropsychiatria** Yun., **neuropsychiatrie** Fr. is.: Gerek organik gerekse görevsel bozukluklarla belirgin sinir sistemi hastalıkları ve tedavilerini konu alan bilim dalı.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

psychiatria Yun., **psychiatrie** Fr. is.: Akıl ve ruh hastalıkları ve tedavilerini konu alan tıp dalı; akıl ve ruh hekimliği; psikiyatri.

psych-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

-iatria (T. -yatri): Yun. iatros (hekim)'tan *iyileştirme; tedavi etme yöntemi* anlamına son ek.

nörotik(2) **neuroticus** Yun., **neurotique** Fr. sf., is.: 1) Nevrozla ilgili. 2) Nevroz gösteren; nevrozla belirgin. 3) Nevrozlu kimse.

neurosis Yun., **névrose** Fr. is.: Sinir hastalığı; nevroz.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

nörotoksik(1) **neurotoxicus** Yun., **neurotoxique** Fr. sf.: Sinir hücreleri üzerine toksik etki gösteren; sinir hücrelerini tahrip eden.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

toxicus Yun., **toxique** Fr. sf.: 1) Zehirli. 2) Zehirli maddeye bağlı; toksin'in sebep olduğu. T. toksik.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

nörotoksikoz(1) **neurotoxicosis** Yun., **neurotoxique** Fr. is.: Siniri zehirleyicilik.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

toxicosis Yun., **toxique** Fr. is.: Toksik maddenin sebep olduğu patolojik durum; zehirlenme; toksikoz.

toxico-/ toxi-/ tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

nötralize(6)

neutraliser Fr. f.: 1) Eriyiğin asit veya alkali etkisini ortadan kaldırmak; nötralize etmek. 2) Etkisizleştirmek.

neutralis/ neutrus Lat., **neutre** Fr. sf.: Asit veya alkali özellik taşımayan; yansız, tarafsız; nötr.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

nötrofil(1)

neutrophile Fr. is.: 1) Sitoplazmasında kolayca boyanan akyuvar cinsi. 2) Nötral boyalarla kolayca boyanan herhangi bir hücre.

neutrus Lat., **neutre** Fr. sf.: Asit veya alkali özellik taşımayan; yansız, tarafsız; nötr.

-phil: Yun. *phileō*, *philos*'tan *sevmek* anlamına ön ek.

nötropeni(9)

neutropenia Lat., **neutropenie** Fr. is.: Kanda nötrofil lökositlerin ileri derecede azalması; granüloopeni.

neutrus Lat., **neutre** Fr. sf.: Asit veya alkali özellik taşımayan; yansız, tarafsız; nötr.

-penia: Yun. *penomai*'den *azlık*, *eksiklik* anlamına son ek.

nötropenik(1)

neutropenique Fr. sf.: Nötropeni ile ilgili; nötropeniye ait.

neutropenia Lat., **neutropenie** Fr. is.: Kanda nötrofil lökositlerin ileri derecede azalması; granüloopeni; nötropeni.

neutrus Lat., **neutre** Fr. sf.: Asit veya alkali özellik taşımayan; yansız, tarafsız; nötr.

-penia: Yun. *penomai*'den *azlık*, *eksiklik* anlamına son ek.

nutrisyonel(3)

nutritionalis Lat., **nutritionnel** Fr. sf.: Beslenme ile ilgili.

nutritio Lat., **nutrition** Fr. is.: 1) Beslenme. 2) Besin maddesi; besin, gıda. T. nutrisyon.

nutrire Lat. f.: Beslemek.

- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- nüks(8)** **nuks** Ar. is.: Bir durumun veya olayın yeniden ortaya çıkması.
- obliteratif(1)** **obliterativus** Lat., **obliteratif** Fr. sf.: Obliterasyonla ilgili; obliterasyon gösteren.
- obliteratio** Lat. **oblitération** Fr. is.: Tıkanma, kapanma; damar, bağırsak vs. boşluk gösteren oluşumun tıkanması; obliterasyon.
- oblitérer** Fr. f.: Tıkanmak.
- ob -:** Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek.
- litterare** Lat. f.: Çizmek, çiziktirmek.
- ivus** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- obliterativ(1)** bk.obliterated.
- obstetrik(2)** **obstétrique** Fr. sf., is.: 1) Doğum bilgisi ile ilgili. 2) Ebelik.
- obstetrix** Lat. is.: Doğurtan kadın; ebe.
- obstare** Lat. f.: Önünde ayakta durmak.
- ob -:** Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek.
- stare** Lat. f.: Durmak, duraklamak.
- trix** (T. -triks): Lat. dişil cinsten eylem öznesini gösteren son ek.
- obstruktif(2)** bk.obstrüktif.
- obstrüksiyon(3)** **obstructio** Lat., **obstruction** Fr. is.: 1) Tıkanma, kapanma. 2) Tıkama, kapama, engelleme. 3) Tıkanıklık, engel.
- obsidere** Lat. f.: Tıkanmak, kapanmak. **obstruer** Fr. f.: Tıkamak.
- ob -:** Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek.
- struere** Lat. f.: İnşa etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

obstrüktif(5)

obstructif Fr. sf.: Tıkayıcı, engelleyici.

obstructio Lat., **obstruction** Fr. is.: 1) Tıkanma, kapanma. 2) Tıkama, kapama, engelleme. 3) Tıkanıklık, engel. T.obstrüksiyon.

obsidere Lat. f.: Tıkanmak, kapanmak. **obstruer** Fr. f.: Tıkamak.

ob -: Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek.

struere Lat. f.: İnşa etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

odinofaji(1)

odynophagia Yun. is.: Ağrılı yutma.

odyno-: Yun. odyne'den *ağrı* anlamına ön ek.

-phag (T. -faj): Yun. phagein'den *yeme, yutma* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek. Ör.: aritmi.

odiogram(1)

Yun. **audiogramme** Fr. is.: Kulağın çeşitli seslere karşı hassasiyetini -audimetre aracılığıyla- ölçen grafik; işitme grafiği.

audio-: Yun. auditus'tan *işitme* anlamına ön ek.

-gram: Yun. gramma'dan *yazmak, kaydetmek* anlamına son ek.

oftalmaskopi(1)

ophthalmoscopia Yun., **ophthalmoscopie** Fr. is.: Göz dibinin oftalmoskop aracılığıyla muayenesi; oftalmoskopi.

ophthalmo-: Yun. ophthalmos'tan *göz* anlamına ön ek.

-scopia (Fr. -scopie): Yun. skopeo'dan *görmek, bakmak; muayene etmek* anlamına son ek.

ophthalmoscopum Yun., **ophthalmoscope** Fr. is.: Göz dibini muayenede kullanılan alet; oftalmoskop.

ophthalmo-: Yun. ophthalmos'tan *göz* anlamına ön ek.

-scopa (Fr. -scope): Yun. skopeo'dan *muayenede kullanılan alet* anlamına son ek.

oftalmik(8)

ophthalmicus Yun., **ophtalmique** Fr. sf.: Gözle ilgili.

ophthalm-: Yun. ophthalmos'tan *göz* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

okkulsiv(1)

occlusivus Lat., **occlusive** Fr. sf.: 1) Tıkayıcı, kapayıcı. 2) Kapalı.

occlusio Lat., **occlusion** Fr. İng. is.: 1) Tıkanma, kapanma; bir açıklık veya geçitin tıkanması. 2) Dişlerin -ağız kapandığında- muntazam şekilde üst üste oturması. T. oklüzyon.

ob -: Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek.

ob -: Lat. bu ön ek; **c** önünde **oc-**, **p** önünde **op-** şeklinde gelir.

cludere Lat. f.: Kapatmak, tıkmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

oklüzyon(16)

occlusio Lat., **occlusion** Fr. İng. is.: 1) Tıkanma, kapanma. 2) Dişlerin -ağız kapandığında- muntazam şekilde üst üste oturması.

ob -: Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek.

ob -: Lat. bu ön ek; **c** önünde **oc-**, **p** önünde **op-** şeklinde gelir.

cludere Lat. f.: Kapatmak, tıkmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

oksalüri(1)

oxalurie Fr. is.: İdrarda fazla miktarda herhangi bir oksalik asit tuzu (kalsiyum oksalat vs.) bulunuşu.

oxalatus Lat., **oxalate** Fr. is.: İdrar yolunda taş yapabilen kalsiyum oksalatın kısa biçimi; oksalik asit tuzu; oksalat.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

- oksidasyon(4)** **oxydatio** Lat., **oxydation** Fr. is.: Bir maddenin oksijen ile birleşmesi; oksitlenme, paslandırma, paslanma.
- oxydum** Lat., **oxyde** Fr. is.: Bir elementin oksijenle oluşturduğu bileşik; oksit.
- oxy-:** Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.
- dare** Lat. f.: İhsan etmek; başışlamak; neden olmak.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- oksidatif(1)** **oxydative** Fr. sf.: Oksidasyon gösteren; oksidasyonla ilgili.
- oxydatio** Lat., **oxydation** Fr. is.: Bir maddenin oksijen ile birleşmesi; oksitlenme, paslandırma, paslanma; oksidasyon.
- oxydum** Lat., **oxyde** Fr. is.: Bir elementin oksijenle oluşturduğu bileşik; oksit.
- oxy-:** Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.
- dare** Lat. f.: İhsan etmek; başışlamak; neden olmak.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- oksidaz(2)** **oxydase** Fr. is.: Oksitleyici enzim; solunum enzimlerinden biri.
- oxydum** Lat., **oxyde** Fr. is.: Bir elementin oksijenle oluşturduğu bileşik; oksit.
- oxy-:** Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.
- dare** Lat. f.: İhsan etmek; başışlamak; neden olmak.
- az** (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.
- oksijenasyon(1)** **oxygénation** Fr. is.: 1) Oksijen verme. 2) Oksijenlenme; bir maddenin oksijene doyması. 3) Oksijenli suyla yıkama.
- oxygenium** Yun., **oxygène** Fr. is.: Gaz hâlindeki renksiz ve kokusuz madde, oksijen.
- oxy-:** Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.

-gen/ -genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

oksitoksin(2)

oxytocin Yun., **oxytocine** Fr. is.: Hipofiz arka lobu tarafından salgılanan, doğumu kolaylaştıran hormon; oksitosin.

oxy-: Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.

-toc: Yun. tokos'tan *çocuk doğumu* anlamına son ek.

oksitosik(3)

oxytocicus/ oxytocicum Yun., **oxytocique** Fr. sf., is.: 1) Doğumu hızlandıran. 2) Doğumu hızlandıran herhangi bir ilaç.

oxy-: Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.

-toc: Yun. tokos'tan *çocuk doğumu* anlamına son ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

oksiyuriyazis(1)

oxyuriasis Yun. is.: Kıl kurtlarının bağırsakta meydana getirdiği enfestasyon (hayvansal parazitlerle (kurt, kene, bit vs.) insanda meydana gelen hastalık); kıl kurdu bulaşması; oksiyüraz.

Oxyuride: Oxyuris cinsi herhangi bir parazit; kıl kurdu; oksiyüri.

Oxyuris: Nematoda sınıfı parazitlerin kıl kurtlarını içeren cinsi.

oxy-: Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.

-ura (T. -tür/ -sür/ -ür): Lat. bir eylem sonucu ortaya çıkan olguları belirtmede kullanılan son ek.

-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

oksiyuriyazis-kıl kurdu enfeksiyonları(1)bk.enterobiasis.

okülojirik(1)

oculogyricus Yun., **oculogyrique** Fr. sf.: 1) İstemdışı göz hareketleri gösteren. 2) İstemdışı göz hareketlerine sebep olan.

oculogyria Yun., Lat.; **oculogyrie** Fr. is.: Gözün ön-arka ekseninde etrafında olabilecek hareketleri; okülojir.

oculo-: Lat. oculus'tan *göz* anlamına ön ek.

gyro-/ gyre-: Yun. gyros'tan *halka, daire; kıvrım* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

oligo(1)

oligo-: Yun. oligos'tan *yetersiz miktarda; az* anlamına ön ek.

oligohidramniyöz(1) oligohydramnios Yun. is.: Amnion sıvısı miktarının az oluşu.

oligo-: Yun. oligos'tan *yetersiz miktarda; az* anlamına ön ek.

hydramnios Yun. is.: Amnion sıvısı; hidramniyon.

hydr- (T. hidro-): Yun. hydor'dan 1) *Su, sıvı* anlamına ön ek. 2) *Hidrojen* anlamına ön ek.

amnion Yun. is.: İçinde embriyo ve fetüs'ün bulunduğu amnion sıvısı ile dolu boşluğu çeviren zar; döl zarı; amnion.

-os: Yun. son ek.

oligoüri(1)

bk.oligüri.

oliguri(1)

bk.oligüri.

oligüri(6)

oliguria Yun., **oligurie** Fr. is.: Böbrek çalışmasındaki yetersizlik nedeniyle günlük idrar miktarının azalması, idrar çıkışı azlığı.

olig-: Yun. oligos'tan *yetersiz miktarda; az* anlamına ön ek.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

opak(1)

opacus Lat., **opaque** Fr. sf.: 1) Saydam olmayan; donuk, mat. 2) Işığı ve X ışınlarını geçirmeyen.

ob -: Lat. *karşı, karşısında, engel; için, uğruna* anlamına son ek.

ob -: Lat. bu ön ek; *c* önünde *oc-*, *p* önünde *op-* şeklinde gelir.

-acus (Fr. -aque, İng. -ac, T. -ak/ -ik/ -iyak): Yun. sıfatlarda kullanılan son ek.

opsiyonel(1)	optionnel Fr. sf.: Seçmeye dayalı; isteğe bağlı. optio Lat., option Fr. is.: 1) Seçme; seçim yapma. 2) Seçilen şey; seçenek. T. opsiyon.
optik(5)	opticus Yun., optique Fr. sf.: 1) Görmeye ait. 2) Işın bilimine ait. ops/ optis Yun. is.: Görme. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
optimal(2)	optimalis Lat., optimal Fr. sf.: En uygun; en elverişli; en iyi (Uygun durum, şart, miktar vs.yi belirtir.). optimum Lat., optimum Fr. sf., is.: En uygun; en elverişli en iyi (Uygun durum, şart, miktar vs.yi belirtir.). 2) En iyi koşul. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
optimum(1)	optimum Lat., optimum Fr. sf., is.: En uygun; en elverişli en iyi (Uygun durum, şart, miktar vs.yi belirtir.). 2) En iyi koşul.
oral(97)	oralis Lat., oral Fr. sf.: 1) Ağızla ilgili. 2) Ağız yoluyla. or-: Yun. os, oris'ten <i>ağız</i> anlamına ön ek. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
oral doz(1)	oral dose İng. is.: Ağızdan verilecek ilaç miktarı. oralis Lat., oral Fr. sf.: 1) Ağızla ilgili. 2) Ağız yoluyla. T. oral. or-: Yun. os, oris'ten <i>ağız</i> anlamına ön ek. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek. dosis Lat., dose Fr. is.: (ilaçlarda) kullanım ölçüsü, miktarı; doz.
organik(13)	organikos Yun., organicus Lat, organique Fr. sf.: 1) Canlı; organlardan oluşmuş belli bir yapı gösteren. 2) Organizmadan doğan; yapısal (hastalık). 3) Hayvan veya bitki organizmasından elde edilen (madde). 4) Yapısında karbon ihtiva eden (bileşik). organo-: Yun. organon, Lat. organum'dan <i>organ</i> anlamına ön ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- organizma(7)** **organismus** Lat., **organisme** Fr. is.: 1) Canlı bir varlığı oluşturan organların bütünü, uzviyet. 2) Herhangi bir canlı varlık.
- organo-:** Yun. organon, Lat. organum'dan *organ* anlamına ön ek.
- ismus** (T. -izm/ -izm): Lat. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.
- organogenesis(1)** **organogenesis** Yun., **organogénèse** Fr. is.: Embriyonun gelişimi esnasında organların oluşması; organogenez
- organo-:** Yun. organon, Lat. organum'dan *organ* anlamına ön ek.
- genesis:** Yun. gennao'dan *meydana gelme, oluşma* anlamına son ek.
- orofarengeal(3)** **oropharyngeal:** Orofarenks (ağız-yutak) ile ilgili.
- oropharynx** Yun. is.: Farenks'in yumuşak damağın altında kalan kısmı; farenksin üç bölümünden biri; orofarenks (ağız-yutak).
- oro-:** Yun. os, oris'ten *ağız* anlamına ön ek.
- pharyng-:** Yun. pharynx'ten *boğaz, yutak* anlamına ön ek.
- ortostatik(1)** bk.ortostatik.
- ortopedik(1)** **orthopaedicus** Yun., **orthopédique** Fr. sf.: Ortopedi ile ilgili.
- orthopaedia** Yun., **orthopédie** Fr. is.: 1) Çocuklardaki vücut biçimsizliklerini düzelten veya önleyen hekimlik kolu. 2) Kemik, eklem ve kaslardan oluşan hareket sistemindeki bozuklukların tedavisini konu alan tıp dalı. T. ortopedi.
- ortho-:** Yun. orthos'tan *düz, dik; düzgün* anlamına ön ek.
- ped:** 1) *Çocuk* anlamına son ek. 2) *Ayak* anlamına son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- ortostatik(10)** **orthostaticus** Yun., **orthostatique** Fr. sf.: 1) Dik duruşla ilgili. 2) Ayakta durmaktan ileri gelen; ayakta duruşun sebep olduğu.
- ortho-:** Yun. orthos'tan *düz, dik, doğru; düzgün* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

oryantasyon(1)

orientatio Lat., **orientation** Fr. is.: 1) *Çevreye uyma ve alışma yeteneği*. 2) *Kişide zaman ve yer kavramının bulunuşu*.

oriens Lat. is.: Zaman ve yere uyum

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

osteomiyelit(5)

osteomyelitis Yun., **ostéomyélite** Fr. is.: Kemik iliği iltihabı.

osteo-: Yun. osteon'dan *kemik* anlamına ön ek.

myelitis Yun., **myélite** Fr. is.: 1) *Omurilik iltihabı*. 2) *Kemik iliği iltihabı*. T. miyelit.

myel-: Yun. myelos'tan 1) *Omurilik* anlamına ön ek. 2) *Kemik iliği* anlamına ön ek. 3) *Miyelin tabakası* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

osteoporoz(10)

osteoporosis Yun., **ostéoporse** Fr. is.: Kemik dokusunda

-kalsiyum kaybı sonucu- atrofi gelişmesiyle belirgin durum.

osteo-: Yun. osteon'dan *kemik* anlamına ön ek.

porosis Yun., **porose** Fr. is.: Küçük boşluklar oluşması; özellikle kemikte küçük boşluklar oluşması ile belirgin durum; poroz.

porus Lat., **pore** Fr. is.: 1) *Küçük delik; küçük açıklık; gözenek*. 2) *Küçük boşluk*. T.por.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

otitis media(3)

otitis media Lat. is.: Orta kulak iltihabı.

otitis Yun. is.: Kulak iltihabı; otit.

ot-: Yun. ous, otos'tan *kulak* anlamına ön ek.

- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- media** Lat. is.: Orta.
- ototoksik(1)** **ototoxicus** Yun., **ototoxique** Fr. is.: Kulakta toksik etki gösteren.
- oto-:** Yun. ous, otos'tan *kulak* anlamına ön ek.
- toxicus** Yun., **toxique** Fr. sf.: 1) Zehirli. 2) Zehirli maddeye bağlı; toksin'in sebep olduğu. T. toksik.
- tox-:** Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- ototoksisite(2)** **ototoxicité** Fr. is.: Ototoksik etki gösterme; kulağı zehirleyicilik.
- oto-:** Yun. ous, otos'tan *kulak* anlamına ön ek.
- toxicitas** Lat., **toxicité** Fr. is.: Herhangi bir maddenin zehir etkisi gösterme derecesi; zehirlenme niteliği; zehirlilik. T. toksisite.
- toxico-/ toxi-/ tox-:** Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.
- itas** (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
- over(1)** **ovarium** Lat., **ovaire** Fr. is.: Yumurtalık; ovarium.
- oon** Yun., **ovum** Lat. is.: Erkek cinsiyet hücresi ile birleşme yeteneği taşıyan olgun dişi cinsiyet hücresi; yumurta; ovum.
- arium** (T. -aryum/ -oryum): Lat. belirli bir mekanı, işlemi veya muhafaza yerini ifade eden son ek.
- ovulasyon(4)** bk.ovülasyon.
- ovül(10)** **ovulum** Lat., **ovule** Fr. is.: 1) Ovum; küçük ovum; yumurtacık. 2) Küçük kist. 3) Yumurta şeklindeki küçük oluşum; bu nitelikte belirgin vajina yoluyla kullanılan ilaç.
- oon** Yun., **ovum** Lat. is.: Erkek cinsiyet hücresi ile birleşme yeteneği taşıyan olgun dişi cinsiyet hücresi; yumurta; ovum.
- ulum** (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

- ovülasyon(2)** **ovulatio** Lat., **ovulation** Fr. is.: Yumurtlama.
- oon** Yun., **ovum** Lat. is.: Erkek cinsiyet hücresi ile birleşme yeteneği taşıyan olgun dişi cinsiyet hücresi; yumurta; ovum.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- ödem(37)** **oedema** Yun., **oedème** Fr. is.: Deri altı dokularında aşırı sıvı toplanması.
- öfori(2)** **euphoria** Yun., **euphorie** Fr. is.: Kendini aşırı zinde hissetmekten doğan belirgin haz; sağlık durumunu iyi görerek dışa yansıtma.
- eu-** (T. ö-): Yun. *normal, uygun; iyi, sağlıklı* anlamlarına ön ek.
- phoro** Yun. f.: Takınmak, giyinmek, verimli olmak.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- öforizan(1)** **euphorisant** Fr. sf., is.: 1) Öforiye sebep olan. 2) Öforiye sebep olan ilaç.
- euphoria** Yun., **euphorie** Fr. is.: Kendini aşırı zinde hissetmekten doğan haz; sağlık durumunu iyi görerek dışa yansıtma; öfori.
- eu-** (T. ö-): Yun. *normal, uygun; iyi, sağlıklı* anlamlarına ön ek.
- phoro** Yun. f.: Takınmak, giyinmek, verimli olmak.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- östrojen(1)** bk.östrojen.
- östrojen(3)** **estrogen** Yun., **oestrogène** Fr. is.: 1) Östrojenik etkiye sahip tabii veya sentetik olarak hazırlanan bir madde. 2) Kadınlık iç salgısı.
- estr-:** Yun. oistros, Lat. oestrus'tan *aşırı istek; kıızışma devresi* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

özofageal(8)

(o)esophagicus Yun., **(o)esophagealis** Lat., **oesophageal** Fr. sf.: Yemek borusuyla ilgili.

(o)esophagus Yun., **oesophage** Fr. is.: Yemek borusu; özofagus.

eso-: Yun. eso'dan *içinde* anlamına ön ek.

-phag (Fr. -phagie, T. -faji): Yun. phagein'den *yeme, yutma* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

özofagus(11)

(o)esophagus Yun., **oesophage** Fr. is.: Yemek borusu.

eso-: Yun. eso'dan *içinde* anlamına ön ek.

-phag (Fr. -phagie, T. -faji): Yun. phagein'den *yeme, yutma* anlamına son ek.

özofajit(5)

(o)esophagitis Yun., **oesophagite** Fr. is.: Yemek borusu iltihabı.

(o)esophagus Yun., **oesophage** Fr. is.: Yemek borusu; özofagus.

eso-: Yun. eso'dan *içinde* anlamına ön ek.

-phag (Fr. -phagie, T. -faji): Yun. phagein'den *yeme, yutma* anlamına son ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

pacemaker(2)

pacemaker İng. is.: 1) Kalpte atımların başlamasını uyaran otonom merkez; sinoatrial nodül. 2) Doğumun seyri esnasında uterusu kontraksiyon dalgalarının doğduğu otonom merkez.

pace İng. is., f.: 1) Adım. 2) Ağır ve düzenli adımlarla yürümek; belirli bir düzene sokmak.

maker İng. is.: Yapan şey veya kimse.

palpitasyon(8)

palpitatio Lat., **palpitation** Fr. is.: Çarpıntı; kalp atımlarının

-kişinin hissedeceği şekilde- hızlı ve kuvvetli oluşu.

palpitare Lat. f.: Çabuk hareket etmek.

palpiter Fr. f.: (kalp) atmak, çarpmak; çarpıntısı olmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

pankreatit(8)

pancreatitis Yun., **pancréatite** Fr. is.: Pankreas iltihabı.

pancreas Yun., **pancréas** Fr. is.: Midenin arkasında, duodenum ile dalak arasında uzanan salgı bezi; pankreas.

pan-: Yun. *tüm, bütün* anlamına ön ek.

creat-: Yun. *kreas'tan et* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

pansitopeni(2)

pancytopenia Yun., **pancytopénie** Fr. is.: Kanda her çeşit hücre (alyuvar, akyuvar ve trombosit)nin azalması.

pan-: Yun. *tüm, bütün* anlamına ön ek.

cyto-: Yun. *kytos'tan hücre* anlamına ön ek.

-penia: Yun. *penomai'den azlık, eksiklik* anlamına son ek.

paradoks(1)

paradoxus Yun., **paradoxe** Fr. is.: Aykırılık, zıtlık, tezat; çelişki.

para-: Yun. 1) *Yanında, yakınında* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

doxa Yun. is.: Fikir, düşünce; kavram, kural.

paradoksal(1)

paradox(ic)alis Yun., **paradoxal** Fr. sf.: Doğru olabilmesine rağmen görünüşte zıtlık gösteren; aykırı görünen; tezat oluşturan.

paradoxus Yun., **paradoxe** Fr. is.: Aykırılık, zıtlık, tezat; çelişki; kural, düşünce dışı; paradoks.

para-: Yun. 1) *Yanında, yakınında* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

doxa Yun. is.: Fikir, düşünce; kavram, kural.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

paradoksik(1)	paradoxique Fr. sf.: Bk. paradoksal.
paralitik ileus(3)	paralytic ileus İng. is.: Bağırsak duvarında tonüs kaybı, bağırsak hareketlerinde durma ile belirgin ileus; inmeli bağırsak tıkanması. paralyticus Yun., paralytique Fr. sf., is.: 1) Felçle ilgili. 2) Felce bağlı; felcin sebep olduğu. 3) Felçli kişi. T. paralitik. paralysis Yun., paralysie Fr. is.: Felç, inme; paralizisi. para-: Yun. 1) <i>Yakın, yanında, komşu</i> anlamına ön ek. 2) <i>Dışında, ötesinde</i> anlamına ön ek. 3) <i>Zıt, anormal</i> anlamına ön ek. -lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek. ileus Lat., iléus Fr. is.: Bağırsak tıkanması, düğümlenmesi; ileus. ile-: Lat. <i>ileum (ince bağırsağın son kısmı)</i> anlamına ön ek.
paralizi(1)	paralysis Yun., paralysie Fr. is.: Felç, inme. para-: Yun. 1) <i>Yakın, yanında, komşu</i> anlamına ön ek. 2) <i>Dışında, ötesinde</i> anlamına ön ek. 3) <i>Zıt, anormal</i> anlamına ön ek. -liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den <i>erime, çözülme; azalma</i> anlamına son ek
parametre(5)	parametrium Yun., paramètre Fr. is.: Uterus serviksi (dölyatağı çevresi)ni çevreleyen bağ dokusu. para-: Yun. 1) <i>Yakın, yanında, komşu</i> anlamına ön ek. 2) <i>Dışında, ötesinde</i> anlamına ön ek. 3) <i>Zıt, anormal</i> anlamına ön ek. metr-: Yun. metra'dan <i>uterus (rahim)</i> anlamına ön ek. -ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek. parameter Yun., paramètre Fr. is.: İstatistik ve teknik hesaplamalarda karakteristik sayısal değer; parametre.

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

-metr: Yun. metron'dan *ölçme* anlamına son ek.

paranoid şizofreni(1) paranoid schizophrenia İng. is.: Kişide çeşitli kuruntular, endişeler, halüsinasyonlar vs. ile belirgin şizofreni şekli.

paranoideus/ paranoideum Yun., **paranoïde** Fr. sf.: 1) Paranonyaya benzeyen. 2) Paranoyalı kişi. T. paranoid.

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

noeo Yun. f.: İdrak etmek; mantıklı düşünmek.

-oideus/ -oidea/ -oideum (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

schizophrenia Yun., **schizophrénie** Fr. is.: Buluş çağında veya onu takiben gençlik devresinde görülen zihnî melekelerde bozulma, gerçekten uzaklaşma ve kişilik yıkılması ile belirgin akıl hastalığı; erken bunama [akıl bölünmesi]; şizofreni.

schizo-: Yun. schistos'tan *bölünme, yarıma, parçalanma* anlamına ön ek.

-phren: Yun. phrene'den *akıl, zihin* anlamına ön ek

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

paranoya(1)

paranoia Yun., **paranoïa** Fr. is.: Sabit fikirler, abartılı gurur, hezeyanlar, yersiz şüphe ve korkularla belirgin ruh hastalığı.

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

noeo Yun. f.: İdrak etmek; mantıklı düşünmek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

parapleji(1)

paraplegia Yun., **paraplégie** Fr. is.: İki yanlı belden aşağı felç.

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

-plegia: Yun. *plege*'den *felç* anlamına son ek.

parasempatometik(2) parasymphomimeticus Yun., **parasympathomimétique**

Fr. sf.: Parasempatetik sinir sisteminin etkilerine benzer etki gösteren (ilaç).

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

sympathomimeticus Yun., **sympathomimétique** Fr. sf.: Sempatetik sinir sisteminin etkisine sahip; sempatetik sinir sisteminin uyarılmasından hasıl olan etkilere benzer etkiler gösteren ilaç. T. sempatometik.

sympathia Yun., **sympathie** Fr. is.: 1) Vücudun çeşitli organ veya kısımlarının birbirini etkileme durumu; vücuttaki bir organın -hastalık nedeniyle- düzensiz çalışması hâlinde diğer organ veya organlarda da aksama görülmesi. 2) Cana yakınlık. T. sempati.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

patho-: Yun. *pathos*'tan *normal dışı durum; hastalık* anlamına ön ek.

mimeticus Yun., **mimétique** Fr. sf.: Taklit edici; mimetik.

mimesis Yun. is.: Taklit etme; benzeme.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

paraservikal(1)

paracervical Fr., İng. sf.: 1) Boynun yanında, yakınında. 2) Serviks uteri'nin yakınında.

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

cervicalis Lat.; **cervical** Fr., İng. sf.: 1) Boyna ait; boyunla ilgili. 2) Rahmin boyun kısmı (serviks)na ait; onunla ilgili. T. servikal.

cervix Lat. is.: Boyun; herhangi bir organın boyna benzer parçası; özellikle rahmin vajina'ya açılan alt parçası; serviks.

cervic-: Lat. cervix'ten *boyun* veya *organın boyun kısmı* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

paratifo(1)

paratypho Yun. is.: Tifoju andıran, tifoya benzer bir hastalık.

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

-typho: Yun. typhos'tan *ateş ve dalgınlık ile karakterize tablo; tifo, tifüs* anlamına son ek.

paratiroid(1)

parathyroideus Yun., **parathyroïde** Fr. is., sf.: 1) Tiroit bezi arkasında bulunan dört küçük bezden her biri; paratiroid bezi. 2) Tiroit bezi yakınında; tiroit bezine bitişik. T. paratiroid.

para-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

thyroideus Yun., **thyroïde** Fr. is., sf.: 1) Boynun ön tarafında yerleşmiş tiroksin adı verilen madde salgılayan kanalsız bez; tiroid bezi. 2) Kalkan şeklinde; kalkana benzeyen. T. tiroit.

thyr-: Yun. thyreos'tan *kalkan; tiroit bezi* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

parenkima(1)

parenchyma Yun., **parenchyme** Fr. is.: Organın görev yapan unsurları; ana görevle ilgili hücrelerin oluşturduğu kısım.

par-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

en-: Yun. iç, içte, içinde; *sokma, doldurma* anlamına ön ek.

cheo Yun. f.: Dökmek, doldurmak.

-yma (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.

parenteral(12)

parenteralis Yun., **parentéral** Fr. sf.: Sindirim kanalı dışında herhangi bir yolla verilen; ağızdan başka bir yol (deri, kas veya damar yoluyla) ile alınan (ilaç) [Bağırsak dışında].

par-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

enter-: Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

parestezi(16)

parestesia Yun., **parésthésie** Fr. is.: Herhangi bir vücut bölgesinde -otonom sinir sistemindeki dengesizlikle- gelişen, geçici his yokluğunun eşlik ettiği uyuşma veya karıncalanma hâli.

par-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

-esthesis: Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

parezi(1)

paresis Yun., **parésie** Fr. is.: 1) Hafif, kısmi felç. 2) Sifiliz'in ileri devresinde beyin hasarına bağlı olarak gelişen yaygın felç.

paresis Yun. is.: Gevşeme, güçsüzleşme.

par-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

-esis (Fr. -sie, T. -zi/ -si): *Hal, durum, vaziyet* anlamına son ek.

Parkinson(13)

Parkinson: Sinirlerdeki harabiyet nedeniyle kasların görev yapamamasıyla sonuçlanan bir ileri yaş hastalığı; yaşlılarda görülen bir tür felç [İng. Dr. J. Parkinson (1755-1824)].

Parkinsonizm(2)

Parkinsonismus Lat. is.: Parkinson hastalığı.

Parkinson: Sinirlerdeki harabiyet nedeniyle kasların görev yapamamasıyla sonuçlanan bir ileri yaş hastalığı; yaşlılarda görülen bir tür felç [İng. Dr. J. Parkinson (1755-1824)].

-ismus (T. -ism/ -izm): Lat. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

paroksismal(1)

paroxysmalis Yun., **paroxysmal** İng. sf.: Aniden beliren şiddetli fakat geçici nöbetlerle kendini gösteren.

paroxysmus Yun., **paroxysm** İng., **paroxysme** Fr. is.: Aniden gelen şiddetli fakat geçici nitelik gösteren nöbet; paroksizm.

par-: Yun. 1) *Yakın, yanında, komşu* anlamına ön ek. 2) *Dışında, ötesinde* anlamına ön ek. 3) *Zıt, anormal* anlamına ön ek.

oxy-: Yun. oxys'ten *keskin, sivri, ekşi, asitli* anlamına ön ek.

-smus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

parsiyel(1)

partialis Lat., **partiel** Fr. sf.: Tam olmayan; bütünü kapsamayan; kısmi.

pars/ partis Lat., **partie** Fr. is.: Parça, kısım, bölüm; vücut, organ veya oluşumun sınırları belli herhangi bir parçası; pars/ part.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

partikül(1)

particula Lat., **particule** Fr. is.: Daha küçüğüne bölünemeyen en ufak parça; parçacık, tanecik.

pars/ partis Lat., **partie** Fr. is.: Parça, kısım, bölüm; vücut, organ veya oluşumun sınırları belli herhangi bir parçası; pars.

-cula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

patern(1)

paterne Fr. sf.: Söзде iyilik sever; baba gibi.

pater Fr. is.: Baba.

patient(s)(1)	patient(s) Fr., İng. is.: Hastalar; herhangi bir hastalık, rahatsızlık gösteren kişi(ler).
patojen(1)	Yun. pathogène Fr. is., sf.: Hastalık yapan herhangi bir madde veya organizma; hastalık oluşturan; hastalığa yol açan. patho-: Yun. pathos'tan <i>normal dışı durum; hastalık</i> anlamına ön ek. -gen/ -genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) <i>Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan</i> anlamına son ek. 2) <i>...den kaynaklanan</i> anlamına son ek.
patoloji(2)	pathologia Yun., pathologie Fr. is.: Hastalıkların doku ve organlarda meydana getirdiği yapısal ve görevsel değişiklikleri inceleyen tıp dalı; hastalıklar bilimi. patho-: Yun. pathos'tan <i>normal dışı durum; hastalık</i> anlamına ön ek. -logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan <i>bilim, mantık, konuşma</i> anlamına son ek.
pediatri(1)	paediatrica Yun., pédiatrie Fr. is.: Çocuk hastalıkları ve tedavilerini konu alan tıp dalı; çocuk hekimliği. ped-: 1) Yun. paedi'den <i>çocuk</i> anlamına ön ek. 2) Lat. pedis'ten <i>ayak</i> anlamına ön ek. -iatria (T. -yatri): Yun. iatros (hekim)'tan <i>iyileştirme; tedavi etme yöntemi</i> anlamına son ek.
pediatrik(8)	bk.pediyatrik.
pediculosis(1)	pediculosis Lat., pediculosis İng. is.: Bitlenme (baş veya deride). pediculus Lat. is.: 1) Pediculus cinsine mensup parazit; bit. 2) Küçük ayak; ayakçık; küçük uzantılar. T. pedikül. pedi-: 1) Yun. paedi'den <i>çocuk</i> anlamına ön ek. 2) Lat. pedis'ten <i>ayak</i> anlamına ön ek. -culus: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

pedis(3)

pedis Lat. is.: Ayak.

pediyatrik(5)

paediatricus Yun., **pédiatrique** Fr. sf.: 1) Çocuk hastalıkları ile ilgili. 2) Çocuk yaştakiler için. 3) Çocukluk yaşı ile ilgili.

paediatrica Yun., **pédiatrie** Fr. is.: Çocuk hastalıkları ve tedavilerini konu alan tıp dalı; çocuk hekimliği; pediatri.

ped-: 1) Yun. paedi'den *çocuk* anlamına ön ek. 2) Lat. pedis'ten *ayak* anlamına ön ek.

-iatria (T. -yatri): Yun. iatros (hekim)'tan *iyileştirme; tedavi etme yöntemi* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

pelvik(2)

pelvicus Lat., **pelvic** İng. sf.: Pelvisle ilgili; pelvise ait.

pelvis Lat. is.: Kalça kemiği; leğen kemiği [tekne, leğen, tas].

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

pelvik selülit(1)

pelvic cellulitis İng. is.: Serviks uteri (rahim boynu) çevresindeki bağ dokusunun iltihabı; parametre.

pelvicus Lat., **pelvic** İng. sf.: Pelvisle ilgili; pelvise ait; pelvik.

pelvis Lat. is.: Kalça kemiği; leğen kemiği [tekne, leğen, tas].

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

cellulitis Lat., **cellulite** Fr. is.: Bağ dokusu iltihabı; selülit.

cellula Lat., **cellule** Fr. is.: 1) Küçük hücre. 2) Küçük boşluk, bölüm veya aralık. T. selula.

cell-: Lat. cella'dan *hücre; oda, boşluk* anlamına ön ek.

-ula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

- pelvipéritonit(1)** **pelvipéritonitis** Lat., **pelvipéritonite** Fr. is.: Pelvis boşluğunu örten periton (karın zarı)un iltihabı.
- pelvis** Lat. is.: Kalça kemiği; leğen kemiği [tekne, leğen, tas].
- peritonitis** Yun., **péritonite** Fr. is.: Periton iltihabı; peritonit.
- peritoneum** Yun., **peritonaecum** Lat., **péritoine** Fr. is.: Karın boşluğunu çevreleyen ve bu boşluktaki organlar için örtü görevi gören zar; karın zarı; periton.
- periteinein** Yun. f.: Yaymak, örtmek.
- peri-:** Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.
- teino** Yun. f.: Germek, uzatmak.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- penil(1)** **penialis** Lat. sf.: Penisle ilgili; penise ait.
- penis** Lat. is.: Erkeklik organı.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- penis(1)** **penis** Lat. is.: Erkeklik organı.
- peptik(10)** **pepticus** Yun., **peptique** Fr. sf.: 1) Pepsin ile ilgili. 2) Sindirimle ilgili. 3) Sindirimi uyaran; sindirimi kolaylaştıran.
- peptein** Yun. f.: Sindirmek.
- pepsis** Yun., **pepsine** Fr. is.: Mide bezleri tarafından salgılanan proteinleri parçalayıcı özelliğe sahip bir enzim; pepsin.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- perforasyon(1)** **perforatio** Lat., **perforation** Fr. is.: 1) Delme, delinme. 2) Organ veya oluşum duvarında delinme sonucu meydana gelen delik.
- perforare** Lat., **perforer** Fr. f.: Delmek.
- per-:** Lat. *yoluyla, vasıtasıyla, aracılığıyla* anlamına ön ek.
- forare** Lat. f.: Delmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

perfüzyon(2)

perfusio Lat., **perfusion** Fr. is.: 1) Bir sıvının içeriye akması; sıvının doku içine geçmesi. 2) Doku ve organları beslemek üzere vücuda damar yoluyla sıvı verilmesi.

per-: Lat. *yoluyla, vasıtasıyla, aracılığıyla* anlamına ön ek.

fusio Lat., **fusion** Fr. is.: Birleşme, kaynaşma; füzyon.

fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

perianal(1)

perianalis Lat., **perianal** Fr. sf.: Anüs çevresinde; anüs'ü çevreleyen.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

analıs Lat., **anal** Fr. sf.: Anüs, makat ile ilgili; anal.

anus Lat., **anus** Fr. is.: Sindirim sisteminin sonunda bulunan ve dışkının atılmasına yarayan çıkış deliği; makat; anüs.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

periartrit(1)

periarthritis Yun., **periarthrite** Fr. is.: Eklem çevresindeki dokuların iltihabı.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

arthritis Yun., **arthrite** Fr. is.: Eklem iltihabı; artrit.

arthr-: Yun. arthron'dan *eklem* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

perifer(1)

peripheria Yun., **périphérie** Fr. is.: Herhangi bir cismin, merkezinden uzakta kalan kısmı; özellikle vücudun dış kısmı.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

-pher: Yun. phero, pherein'den *taşımak; üzerine yüklemek* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

periferal(18)

peripheralis Yun., **peripheral** İng. sf.: 1) Vücut yüzeyi ile ilgili; çevresel. 2) Vücudun yüzeyinde bulunan; çevrede yerleşmiş.

peripheria Yun., **périphérie** Fr. is.: Herhangi bir cismin, merkezinden uzakta kalan kısmı; perifer.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

-pher: Yun. phero, pherein'den *taşımak; üzerine yüklemek* anlamına son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

periferel(1)

bk.periferal.

periferik(37)

periphericus Yun., **périphérique** Fr. sf.: Bk. periferal.

peripheria Yun., **périphérie** Fr. is.: Herhangi bir cismin, merkezinden uzakta kalan kısmı; perifer.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

-pher: Yun. phero, pherein'den *taşımak; üzerine yüklemek* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

perikard(2)

bk.perikart.

perikardit(5)

pericarditis Yun., **péricardite** Fr. is.: Perikart iltihabı.

pericardium Yun., **péricarde** Fr. is.: Kalbi kese şeklinde saran iki tabakadan ibaret zar; kalp dış zarı; perikart.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.

-ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

- perikart(1)** **pericardium** Yun., **péricarde** Fr. is.: Kalbin üzerini saran zar.
peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.
cardi-: Yun. kardia'dan *kalp* anlamına ön ek.
-ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.
- perimetri(1)** **perimetrium** Yun., **périmetre** Fr. is.: Periton'un uterus'u örten kısmı; uterus'u dıştan örten tabaka; döllük dış zarı.
peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.
metr-: Yun. metra'dan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.
-ium: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.
perimeter Yun., **perimétrie** Fr. is.: Perimetre aracılığıyla görüş alanının sınırlarını belirleme; çevre ölçer; perimetri.
peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.
-metr: Yun. metron'dan *ölçme* anlamına son ek.
- perine(1)** **perineum** Yun., **périnée** Fr. is.: Anatomik olarak iki uyluk arasında gövdenin en alt kısmı; apış arası.
- periodontit(1)** **periodontitis** Yun. is.: Periodontium'un iltihabı.
periodontium Yun., **périodonte** Fr. is.: Dişi saran ve ona destek temin eden çevre doku ve oluşumların tümü; dişi saran yapılar.
peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.
odont-: Yun. odous, odontos'tan *diş* veya *dişler* anlamına ön ek.
-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- perioral(1)** **perioralis** Lat., **périoral** Fr. sf.: Ağız çevresinde; ağız çevreleyen.
peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.
oralis Lat., **oral** Fr. sf.: 1) Ağızla ilgili. 2) Ağız yoluyla. T. oral.
or-: Yun. os, oris'ten *ağız* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

periton(1)

peritoneum Yun., **peritoneum** Lat., **péritoine** Fr. is.: Karın boşluğunu çevreleyen ve bu boşluktaki organlar için örtü görevi gören zar; karın zarı.

periteinein Yun. f.: Yaymak, örtmek.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

teino Yun. f.: Germek, uzatmak

-eum: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

periton diyalizi(1)

peritoneal dialysis İng. is.: Karın duvarında yapılan küçük kesit aracılığıyla periton boşluğuna sevk edilen politen kanül'den sıvı vermeyi takiben sıvı çekme ve bu işlemi birkaç gün sürdürme.

peritonealis Yun., **péritoneal** Fr. sf.: Peritonla ilgili; peritona ait.

peritoneum Yun., **peritoneum** Lat., **péritoine** Fr. is.: Karın boşluğunu çevreleyen ve bu boşluktaki organlar için örtü görevi gören zar; karın zarı; periton.

periteinein Yun. f.: Yaymak, örtmek.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

teino Yun. f.: Germek, uzatmak.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

dialysis Yun., **dialyse** Fr. is.: Bir eriyikteki maddelerin yarı geçirgen zardan filtrasyon suretiyle ayrılması; diyaliz.

dia-: Yun., Lat. *ara, arasından; aralık; -den geçerek* anlamlarına ön ek.

-liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek

peritonal(1)

peritonealis Yun., **péritoneal** Fr. sf.: Peritonla ilgili; peritona ait.

peritoneum Yun., **peritoneum** Lat., **péritoine** Fr. is.: Karın boşluğunu çevreleyen ve bu boşluktaki organlar için örtü görevi gören zar; karın zarı; periton.

peritonein Yun. f.: Yaymak, örtmek.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

teino Yun. f.: Germek, uzatmak.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

peritoneal(5)

bk.peritonal.

peritonit(3)

peritonitis Yun., **péritonite** Fr. is.: Periton iltihabı; peritonit.

peritoneum Yun., **peritoneum** Lat., **péritoine** Fr. is.: Karın boşluğunu çevreleyen ve bu boşluktaki organlar için örtü görevi gören zar; karın zarı; periton.

peritonein Yun. f.: Yaymak, örtmek.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

teino Yun. f.: Germek, uzatmak.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

perkutan(1)

percutaneus Lat., **perkutan** Alm., **percutané** Fr. sf.: Deri yoluyla; deri aracılığıyla.

per-: Lat. *yoluyla, vasıtasıyla, aracılığıyla* anlamına ön ek.

cutaneus Lat., **kutan** Alm., **cutané** Fr. sf.: Deri ile ilgili; kutan.

cut-: Lat. cutis'ten *deri* anlamına ön ek.

-aneus: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek.

perkutane(1)

percutané Fr. sf.: Bk. perkutan.

perkütan(3)

bk.perkutan.

persistan(1)

persistens Lat., **persistant** Fr. sf.: Devamlı mevcut olan; kesilmeksizin devam eden; geçmeyen; inatçı (baş ağrısı gibi).

persistere Lat. f.: Durmak.

per-: Lat. *yoluyla, vasıtasıyla, aracılığıyla* anlamına ön ek.

sistere Lat. f.: Tesis etmek; dikmek.

peteşi(2)

petechia Lat., **pétéchie** Fr. is.: Deri altı kan damarlarından sızan kanın deri üzerinde meydana getirdiği nokta şeklinde morumsu kırmızı lekelerden her biri; nokta biçiminde deri kanamaları.

pigment(2)

pigmentum Lat., **pigment** Fr. is.: 1) (histoloji ve botanikte) boya maddesi; boya. 2) Deri, organ ve oluşumlara rengini veren veya onlarda renk değişimine sebep olan madde.

pingere Lat. f.: Çizmek, resmetmek, boyamak.

-mentum (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.

pigmentasyon(4)

pigmentatio Lat., **pigmentation** Fr. is.: Pigment birikimi; pigment artışı nedeniyle deri veya dokuda meydana gelen renk koyuluğu veya renk değişikliği.

pigmentum Lat., **pigment** Fr. is.: 1) (histoloji ve botanikte) boya maddesi; boya. 2) Deri, organ ve oluşumlara rengini veren veya onlarda renk değişimine sebep olan madde. T. pigment.

pingere Lat. f.: Boyamak.

-mentum (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

piyelit(1)

pyelitis Yun., **pyélite** Fr. is.: Böbrek pelvisinin iltihabı.

pyel-: Yun. pyelos'tan *böbrek pelvisi* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

piyelonefrit(3)

pyelonephritis Yun., **pyélonéphrite** Fr. is.: Böbrek ve böbrek pelvisinin bakterilerin etkisiyle oluşan iltihabı.

- pyelo-:** Yun. pyelos'tan *böbrek pelvisi* anlamına ön ek.
- nephritis** Yun., **néphrite** Fr. is.: Böbrek iltihabı; nefrit.
- nephr-:** Yun. nephros'tan *böbrek* anlamına ön ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- piyoderma(1)** **pyodermia** Yun. is.: Deride cerrahatlanma gösteren lezyonlarla belirgin herhangi bir durum; cerrahatli deri hastalığı.
- pyo-:** Yun. pyon'dan *cerahat, irin* anlamına ön ek.
- derm:** Yun. derma'dan *deri* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- placenta(3)** bk.plasenta.
- plasebo(29)** **placebo** Lat.is.: Hastanın arzusunu tatmin için verilen etkisiz ilaç.
- plasenta(9)** **placenta** Lat., **placenta** Fr. is.: Gebelik süresince anneden alınan gıda maddelerini fetüse iletmek suretiyle onun beslenmesini temin eden uterus iç duvarına tutunmuş yassı şekil gösteren oluşum.
- plasental(1)** **placentalis** Lat., **placental** İng. sf.: Plasenta ile ilgili; ona ait.
- placenta** Lat., **placenta** Fr. is.: Gebelik süresince anneden alınan gıda maddelerini fetüse iletmek suretiyle onun beslenmesini temin eden uterus iç duvarına tutunmuş yassı şekilli oluşum; plasenta.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- plasma(2)** bk.plazma.
- plaster(5)** **plaster** İng. is.: 1) Yara üzerine yapıştırılan, genellikle ilaçlı özel bant. 2) Vücutta hareketi önlemek için kullanılan madde.
- platelet(1)** **platelet** İng. is.: Pıhtılaşmaya yardımcı kan elemanı; trombosit.
- plazma(59)** **plasma** Yun., **plasma** Fr. is.: 1) Kanın sıvı kısmı; kan plazması. 2) Lenfin sıvı kısmı; lenf plazması. 3) Hücrenin stoplazması.
- plasso** Yun. is.: Biçimlendirmek; şekil vermek.

-ma: Yun. eski terimlerde korunabilmiş olan son ek.

plazmaforez(1)

plasmapheresis Yun., **plasmaphérese** Fr. is.: Damardan çekilen bol miktarda kanın santrifüj edilmesini takiben plazmadan ayrılan şekilli elemanların başka sıratlı izotonik bir eriyik içinde tekrar aynı kişiye enjekte edilmesi; plazmaferez.

plasma Yun., **plasma** Fr. is.: 1) Kanın sıvı kısmı; kan plazması. 2) Lenfin sıvı kısmı; lenf plazması. 3) Hücrenin stoplazması [Biçimlendiren sıvı] T. plazma.

plasso Yun. is.: Biçimlendirmek; şekil vermek.

-ma: Yun. eski terimlerde korunabilmiş olan son ek.

-pher: Yun. phero, pherein'den *taşımak; üzerine yüklemek* anlamına son ek.

-esis (Fr. -sie, T. -zi/ -si): *Hal, durum, vaziyet* anlamına son ek.

plazmin(1)

plasmine Fr. is.: Fibrini eritici enzim; fibrinolizin.

plevra(1)

pleura Yun., **plèvre** Fr. is.: Göğüs boşluğunu çevreleyen ve akciğerleri örten iki tabakadan oluşmuş seröz zar; göğüs zarı.

plörezi(1)

pleuritis Yun., **pleurésie** Fr. is.: Plevra iltihabı.

pleur-: Yun. pleura'dan 1) *Plevra (göğüs, akciğer zarı)* anlamına ön ek. 2) *Kaburga* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

pnömokok(2)

pneumococcus Yun., **pneumocoque** Fr. is.: Pnömoni (akciğer iltihabı)ye sebep olan bakteri.

pneumo-: 1) Yun. pneuma'dan *hava veya gaz* anlamına ön ek. 2) *Solunum* anlamına ön ek. 3) Yun. pneumon'dan *akciğer veya akciğerler* anlamına ön ek.

-cocc: Yun. kokkos'tan *yuvarlak bakteri; mikrop* anlamına son ek.

pnömoni(15)

pneumonia Yun., **pneumonie** Fr. is.: Akciğer iltihabı; zatürre.

pneumo-: 1) Yun. pneuma'dan *hava* veya *gaz* anlamına ön ek. 2) *Solunum* anlamına ön ek. 3) Yun. pneumon'dan *akciğer* veya *akciğerler* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

poliartrit(1)

polyarthritis Yun., **polyarthrite** Fr. is.: Çok sayıda eklemin aynı anda iltihaplanması; çoklu eklem iltihabı.

poly-: Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.

arthritis Yun., **arthrite** Fr. is.: Eklem iltihabı; artrit.

arthr-: Yun. arthron'dan *eklem* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

polimenore(1)

polymenorrhoea Yun., **polyménorrehrée** Fr. is.: Âdetler arası devrenin kısalması ile belirgin âdet bozukluğu; sık âdet görme.

poly-: Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.

menorrhoea Yun., **ménorrehrée** Fr. is.: 1) Âdetin süre ve miktar bakımından normal oluşu. 2) Aşırı âdet kanaması. T. minore.

meno-/ men-: Yun. men “ay” sözcüğünden *âdet kanaması* anlamına ön ek.

-rrhea: Yun. rheo'dan *akma, akıntı* anlamına son ek.

polimiyalji romatika(1) polymyalgia rheumatica: Genellikle orta ve ileri yaşlarda görülen, eklemlerde ve büyük kaslarda ağrı, hassasiyet ve sertlikle belirgin -sebebi bilinmeyen- hastalık.

polymyalgia Yun., **polymyalgie** Fr. is.: Birkaç kasta hissedilen ağrı; birçok kası tutan ağrı; polimiyalji.

poly-: Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.

myalgia Yun., **myalgie** Fr. is.: Kas ağrısı; miyalji.

my- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

-algia (Fr. -algie, T. -alji): Yun. algos, algia'dan *ağrı* anlamına son ek.

rheumaticus Yun. sf.: 1) Romatizma ile ilgili. 2) Romatizma gösteren, romatizmalı (kimse). T. romatika.

rheumatismus Yun., **rhumatisme** Fr. is.: (eklemden ekleme) akan ağrılar; kas, eklem ağrılarıyla belirgin hastalık; romatizma.

rheu-: Yun. rheuma, rheumatis'ten *akım, akıntı* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

polinevrit(2)

polyneuritis Yun., **polynévrite** Fr. is.: Birkaç sinirin bir arada iltihabı; çoklu sinir iltihabı.

poly-: Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.

neuritis Yun., **névrite** Fr. is.: Sinir iltihabı; nevrit.

neur-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

polinöropati(1)

polyneuropathia Yun., **polyneuropathie** Fr. is.: Birkaç siniri ilgilendiren herhangi bir hastalık veya bozukluk.

poly-: Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.

neuropathia Yun., **neuropathie** Fr. is.: 1) Sinirsel kaynaklı hastalık veya bozukluk. 2) Bünye olarak nevroza eğilim gösterme hâli. T. nöropati.

neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

polip(1)

polypus Yun., **polype** Fr. is.: Mukozadan gelişerek dışarıya doğru uzanan iyi huylu tümöral oluşum [çok ayaklı, çok uzantılı].

poly-: Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.

- pus** Yun. is.: Ayak.
- polisitemi(1)** **polycyt(h)(a)emia** Yun., **polycythémie** Fr. is.: Kanda eritrosit (alyuvar) sayısının aşırı artışı.
- poly-:** Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.
- cyt-:** Yun. kytos'tan *hücre* anlamına ön ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- poliüri(3)** **polyuria** Yun., **polyurie** Fr. is.: Aşırı miktarda idrar çıkışı.
- poly-:** Yun. polys'ten *çok sayıda; fazla, sık* anlamlarına ön ek.
- uria** (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.
- pomad(8)** **pomatum** Lat., **pommade** Fr. is.: Deriye sürülmek suretiyle kullanılan yağlı, kokulu, koyu kıvamlı ilaç; merhem; pomat.
- pomum** Lat. is.: Meyve ağacı; elma.
- atus/ -ata/ -atum** (Fr. -e/-é/ -ée): Lat. sıfatlarda biçimsel benzetme veya yapısal içerik anlatan son ek.
- porfirit(1)** Lat. **porphyrite** Fr. is.: Andazit bileşiminde bir çeşit püskürük taş.
- postkolesistektomi sendromu(1)** **postcholecystectomy syndrome** İng. is.: Safra kesesinin ameliyatla çıkarılışını takiben safra kesesiyle ilgili hastalık belirtilerinin devam etmesi ile belirgin durum.
- postcholécystectomie** Fr. sf.: Safra kesesi ameliyatı sonrası.
- post-:** Lat. poster'den *sonra, sonrası, sonunda* anlamlarına ön ek.
- cholecystectomy** Yun., **cholécystectomie** Fr. is.: Safra kesesinin ameliyatla çıkarılması; kolesistektomi.
- cholecystis** Yun., **cholécyst** Fr. is.: Safra kesesi; kolesis.
- chole-:** Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.
- cyst-:** Yun. cystis, kystis'ten 1) *Kist* anlamına ön ek. 2) *İdrar kesesi* veya *safra kesesi* anlamına ön ek.

-ektomi(a) (Yun. -ectomia, Fr. -ectomie, İng. -ectomy): Yun. ektome'den *ameliyatla çıkarma* anlamına son ek.

post-menopoz(1) **postménopause** Fr. sf.: Bk. postmenopozal.

postmenopozal(5) **postmenopausalis** Lat., **postménopausal** Fr. sf.: Menopoz sonu; menopoz sonrası ile ilgili.

post-: Lat. poster'den *sonra, sonrası, sonunda* anlamlarına ön ek.

menopause Yun., **ménopause** Fr. is.: Kadınlarda gebe kalma ve doğurma yeteneğinin sona ermesi; âdetten kesilme; menopoz.

meno-: Yun. men "ay" sözcüğünden *âdet kanaması* anlamına ön ek.

pausis Yun. is.: Ara, kesilme. **pause** Fr. is.: Durak, mola.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

postnatal(1) **postnatalis** Lat., **postnatal** Fr. sf.: Doğum sonu; doğum sonrası.

post-: Lat. poster'den *sonra, sonrası, sonunda* anlamlarına ön ek.

natalis Lat., **natal** Fr. sf.: 1) Doğumla ilgili. 2) Kalçalarla ilgili. T. natal.

natus Lat. is.: Doğum.

nasci Lat. f.: Doğmak, dünyaya gelmek, hayata başlamak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

post-natal(1) bk.postnatal.

postoperatif(5) **postoperativus** Lat., **postoperative** İng. sf.: Ameliyat sonu; ameliyat sonrası.

post-: Lat. poster'den *sonra, sonrası, sonunda* anlamlarına ön ek.

operativus Lat., **operative** İng. sf.: 1) Ameliyatla ilgili. 2) Ameliyatın sebep olduğu; ameliyata bağlı. T. operatif.

operatio Lat., **opération** Fr. is.: Ameliyat; operasyon.

operari Lat. f.: Ameliyat etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

postpartum(1)

postpartum Lat. sf.: Doğum sonu; doğum sonrası.

post-: Lat. poster'den *sonra, sonrası, sonunda* anlamlarına ön ek.

partus Lat. is.: Çocuk doğurma; doğum.

posttravmatik(1)

posttraumaticus Lat., **posttraumatique** Fr. sf.: 1) Travma sonrası ile ilgili. 2) Darp, kaza vs. sonrasına ait.

post-: Lat. poster'den *sonra, sonrası, sonunda* anlamlarına ön ek.

traumaticus Lat., **traumatique** Fr. sf.: 1) Travma ile ilgili. 2) Travmaya bağlı; travmanın sebep olduğu. T. travmatik.

trauma Yun., **trauma** Fr. is.: 1) Yaralanma. 2) Yara, bere. 3) Ruhsal sarsıntı. T. travma.

traumat-: Yun. trauma, traumatos'tan *travma* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

postural(12)

bk.postüral.

postüral(3)

posturalis Lat., **postural** İng. sf.: 1) Vücudun duruş şekli ile ilgili. 2) Duruş şeklinin sebep olduğu; duruş şekline bağlı.

postura Lat., **posture** İng. is.: Vücudun duruş şekli; postür.

ponere Lat. f.: Koymak, yerleştirmek.

-tura (T. -tür/ -sür/ -ür): Lat. bir eylem sonucu ortaya çıkan olguları belirtmede kullanılan son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

potans(1)

potens Lat., **potence** Fr. sf.: Güçlü, kuvvetli, yetkili.

potentia Lat. is.: 1) Güç, kuvvet, enerji. 2) Erkek cinsel kudret. 3) Bir ilacın istenen etkiyi meydana getirme gücü. T. potent.

-entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

potansiyalize(3)

bk.potansiyelize.

potansiyel(35)

potentialis Lat., **potentiel** Fr. sf., is.: 1) Herhangi bir faaliyet için hazır enerjiye sahip; gerektiğinde enerji gösterebilen; enerji taşıyan. 2) Etkisi sonradan görülen. 3) Elektrik gerilimi.

potentia Lat. is.: 1) Güç, kuvvet, enerji. 2) Erkek cinsel kudret. 3) Bir ilacın istenen etkiyi meydana getirme gücü. T. potent.

potens Lat., **potence** Fr. sf.: Güçlü, kuvvetli, yetkili; potans.

-entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

potansiyelize(1)

potentialisatio Lat., **potentielisation** Fr. is.: İki ilacın beraber kullanıldığı zaman -tek başlarına meydana getirdikleri etkiye oranla- daha geniş tesir göstermeleri hâli. T. potansiyelizasyon.

potentialis Lat., **potentiel** Fr. sf., is.: 1) Herhangi bir faaliyet için hazır enerjiye sahip; gerektiğinde enerji gösterebilen. 2) Etkisi sonradan görülen. 3) Elektrik gerilimi. T. potansiyel.

potentia Lat. is.: 1) Güç, kuvvet, enerji. 2) Erkek cinsel kudret. 3) Bir ilacın istenen etkiyi meydana getirme gücü. T. potent.

potens Lat., **potence** Fr. sf.: Güçlü, kuvvetli, yetkili; potans.

-entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

-isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

potens(1)

bk.potans.

potent(2)

potentia Lat. is.: 1) Güç, kuvvet, enerji. 2) Erkek cinsel kudret. 3) Bir ilacın istenen etkiyi meydana getirme gücü.

potens Lat., **potence** Fr. sf.: Güçlü, kuvvetli, yetkili; potans.

-entia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

pozoloji(3)

posologia Yun., **posologie** Fr. is.: 1) Tedavide kullanılan ilaçların çeşitli hastalıklarda uygulanacak dozlarını tespit eden tıp dalı; dozaj bilimi. 2) Hastanın durumuna göre kullanılacak ilaç miktarı.

poson Yun. is.: Toplam, yekün.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

predispozan(2)

pr(a)edisposans Lat., **prédisposant** Fr. sf.: Hastalığa karşı eğilimli kılan; önceden hazırlayan; yatkınlaştıran.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

disposer Fr. f.: Hazırlamak.

dis-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.

ponere Lat. f.: Koymak, yerleştirmek.

predispoze(2)

pr(a)edisposans Lat., **prédisposé** Fr. sf.: Bk. predispozan.

predispozisyon(1)

pr(a)edispositio Lat., **prédisposition** Fr. is.: Eğilim; belli bir hastalığa karşı kişi bünyesinin gösterdiği eğilim.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

dispositio Lat., **disposition** Fr. is.: 1) Eğilim; belli bir hastalık veya hastalık grubuna karşı kişisel eğilim gösterme hâli. 2) Bir sistemi oluşturan parçaların tertip şekli; düzen. T. dispozisyon.

disposer Fr. f.: Hazırlamak.

dis-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.

ponere Lat. f.: Koymak, yerleştirmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

predominant(1)

pr(a)edominantia Lat., **prédominant** Fr. sf.: Üstün, hâkim.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

dominantia Lat., **dominant** Fr. sf.: 1) Diğerine baskın; diğerinin kontrolü altında tutan. 2) Başat (genle ilgili). T. dominant.

dominus Lat. is.: Efendi, hükümdar, tanrı.

-antia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

preeklampsi(1)

prééclampsie Fr. is.: Gebeliğin son aylarında gelişen, kan basıncı yükselişi, proteinüri ve yaygın ödemle belirgin gebelik toksikozu.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

eclampsia Yun., **éclampsie** Fr. is.: Gebeliğin son aylarında gelişen ağır gebelik toksikozu; eklampsi.

ec- (T. ek-): Yun. *içten dışarı, dışarıda, dışında; sızma, çıkarma, ayırma* anlamlarına ön ek.

lampsis Yun. is.: Parlayış, parıltı.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

pre-eklampsi(1)

bk.preeklampsi.

preklinik(1)

pr(a)eclenicus Lat., **prépreclinique** Fr. sf.: 1) Hastalık belirtileri göstermeden önce. 2) Klinik öncesi tıp öğretimi ile ilgili.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

clenicus Yun., **clinique** Fr. is.: 1) Hastaların muayene, tetkik ve tedavi edildiği yer. 2) Vücut muayenesinde görülen hastalık belirtileri. T. klinik.

cline Yun. is.: Sedir, yatak; kline.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

prekoma(1)

pr(a)ecoma Lat., **précoma** Fr. sf.: Koma öncesi.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

coma Yun., **coma** Fr. is.: Şuurun tamamen kaybı ile birlikte görülen derin uyku hâli; koma.

prekordiyal(1)

pr(a)ecordialis Lat., **précordial** Fr. sf.: Göğüs duvarı üzerindeki kalbe uyan bölge ile ilgili; prekordium ile ilgili; prekordium'a ait.

pr(a)ecordium Lat. is.: Göğüs duvarı üzerindeki kalbe uyan bölge; prekordium.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, öniinde* anlamlarına ön ek.

cordiale Lat., **cordial** Fr. sf.: 1) Kalple ilgili. 2) Kalbi uyarıcı. 3)

Tatlandırılmış alkollü sıvı; bir çeşit likör. T. kordiyal.

cor/ cordis Yun. is.: Kalp.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

prekürsör(1)

pr(a)ecursor Lat., **precursor** İng. is.: Öncü; belli bir maddeyi oluşturacak öncü madde.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, öniinde* anlamlarına ön ek.

curare Lat. f.: Sağaltmak; tedavi etmek.

-sor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

prematür(1)

bk.prematüre.

prematüre(6)

prematurus Lat., **prématuré** Fr. sf., is.: 1) Erken oluşan; normal zamandan erken olan. 2) Erkek doğan bebek.

pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, öniinde* anlamlarına ön ek.

maturus Lat., **mature** Fr. sf.: Olgun, olgunlaşmış; matür.

premenstrüel sendrom(1) **premenstrual syndrome** İng. is.: Âdetten 7-10 gün önce başlayan, bazı şikâyetlerle belirgin durum; âdet öncesi gerginlik.

premenstrualis Lat., **prémenstruel** Fr. sf.: Âdetten önce; âdet öncesi; premenstrüel.

premenstruum Lat. is.: Âdetin başlamasından hemen önceki zaman aralığı; âdet öncesi devre; premenstrum.

pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

menstrualis Lat., **menstruel** Fr. sf.: Âdet (aybaşı) ile ilgili; menstrüel.

menstruum Lat. is.: 1) Âdet esnasında uterus'tan gelen kan. 2) Aylık dönem; aybaşı.

mensis Lat., **menses** Fr. is.: Takvim ayı; aybaşı.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

preoperatif(2)

pr(a)eoperativus Lat., **preoperative** İng. sf.: Ameliyattan önce; ameliyat öncesi.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

operativus Lat., **operative** İng. sf.: 1) Ameliyatla ilgili. 2) Ameliyatın sebep olduğu; ameliyata bağlı. T. operatif.

operatio Lat., **opération** Fr. is.: Ameliyat; operasyon.

operari Lat. f.: Ameliyat etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

preparat(37)

preparatum Lat., **präparat** Alm. is.: 1) Müstahzar (hazır ilaç). 2) Eczanede doktorun isteğine göre hazırlanmış ilaç.

pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

parare Lat. f.: Hazırlamak, donatmak.

-atum (Fr. -e/ -é/ -ée): Lat. sıfatlarda biçimsel benzetme veya yapısal içerik anlatan son ek.

preparet(1)

bk.preparat.

preperat(1)

bk.preparat.

presenkop(1)

présyncope Fr. sf.: Bayılma öncesi.

prae-/ pre- (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.

- syncope** Yun., **syncope** Fr. is.: Beynin kansız kalışı nedeniyle gelişen geçici şuur kaybı; bayılma hâli, baygınlık; senkop.
- presipite**(1) **presbytia** Yun., **presbytie** Fr. is.: Yaşlılarda -göz merceğinin esnekliğini kaybetmesi sonucu- yakındaki cisimleri net görememe ile belirgin görme bozukluğu; presbit.
- presby-**: Yun. *yaşlılık, ihtiyarlık* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- presör**(3) **pressor** Lat., **presseur** Fr. sf.: 1) Kan basıncını yükseltici (ilaç). 2) Büzücü.
- pressare** Lat., **presser** Fr.f.: Bastırmak, sıkıştırmak; pres yapmak.
- or** (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.
- pressör**(4) bk.presör.
- prevalans**(1) **praevalentia** Lat., **prévalence** Fr. is.: Toplumda aynı süre içinde belli bir hastalığa tutulanların sayısı; (hastalıklarda) yaygınlık.
- prae-/ pre-** (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.
- valentia** Lat., **valence** Fr. is.: Elementin birleşme değeri; elementin bağlama gücü [güç, sağlamlık, sağlık]; valans.
- valere** Lat. f.: Sağlıklı olmak; güçlü olmak.
- antia** (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
- prezervatif**(2) **pr(a)eservativum** Lat., **préservatif** Fr. is.: 1) Konserve şeklinde hazırlanan gıda maddesine bozulmasını önlemek için ilave edilen koruyucu madde. 2) Gebeliği önleme veya bulaşıcı hastalıklardan korunma amacıyla penis üzerine geçirilen ince kılıf; koruyucu.
- prae-/ pre-** (Fr. pré-): Lat. *önce, önde, önünde* anlamlarına ön ek.
- servare** Lat. f.: Kullanmak.

-ivum (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

priapizm(9)

priapismus Lat., **priapisme** Fr. is.: Cinsel uyarı olmaksızın penisin devamlı ve ağrılı şekilde ereksiyon gösterişi.

priapos Lat. is.: Erkeklik organı; penis [Yunan mitolojisindeki bereket tanrısı Priapos'un adından].

-ismus (T. -ism/ -izm): Lat. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

primer(8)

primarius Lat., **primaire** Fr., **primary** İng. sf.: 1) İlk, birinci, en baştaki, ilk sırada olan. 2) Ana, esas, asıl. 3) İlkel, iptidai.

primus Lat. sf.: Birinci.

-arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

primer disbetalipoproteinemi(1) “Fredrickson tip III hiperlipidemi” adıyla da tanımlanır.

primarius Lat., **primaire** Fr., **primary** İng. sf.: 1) İlk, birinci, en baştaki, ilk sırada olan. 2) Ana, esas, asıl. 3) İlkel. T. primer.

primus Lat. sf.: Birinci.

-arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

dysbetalipoproteinemia Yun. is.: Kanda bozuk betalipoprotein'in varlığı; disbetalipoprotein.

dys- (T. dis-): Yun. *bozuk, kötü, güç; ağırlı* gibi olumsuz anlam katan ön ek.

betalipoproteinemia Yun. is.: Betalipoprotein.

beta Yun. is.: 1) Yunan alfabesinin ikinci harfi (β). 2) Radyoaktif maddeden çıkan bir cins ışın; beta ışınları. 3) Bileşiğin izomerlerini belirtmede kullanılan ön takılardan biri.

lipo-: Yun. lipos'tan *yağ* anlamına ön ek.

proteinum Yun., **protéine** Fr. is.: Doku hücrelerinin esas yapı unsurlarından birini teşkil eden, amino asitlerin birleşmesinden oluşmuş herhangi bir madde; ilk yapıcı madde; protein..

proteuo Yun. f.: Birinci gelmek; ilk olmak.

proteuo-: Yun. protos'tan *en eski; ilk, birinci* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

primer hiperkolesterolemi(1) "Fredrickson tip IIa" adıyla da tanımlanır.

primarius Lat., **primaire** Fr., **primary** İng. sf.: 1) İlk, birinci, en baştaki, ilk sırada olan. 2) Ana, esas, asıl. 3) İlkel. T. primer.

primus Lat. sf.: Birinci.

-arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

hypercholesterolemia Yun., **hypercholestérolémie** Fr. is.: Kanda aşırı kolesterol bulunuşu; hiperkolesterolemi.

hyper- (T. hiper-): Yun. *haddinden fazla, üstünde, aşırı, çok* anlamına ön ek.

cholesterol Yun., **choléstérol** Fr. is.: Besinler ile alınan, safra ve sterol'den oluşan yağlı madde; lipid; kolesterol.

chole-: Yun. chole'den *safra, öd* anlamına ön ek.

-sterol: Yun. stereos'tan katı, Yun. oleum'dan yağ kelimelerinin birleşiminden *yağ özelliği gösteren alkol* anlamına son ek.

-emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.

profilaksi(8)

prophylaxis Yun., **prophylaxie** Fr. is.: Hastalığın önlenmesi, oluşmaması veya kişinin hastalıktan korunması amacıyla uygulanan tedavi ve çalışmaların tümü; önceden tedbir alma.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

phylaxis Yun., **phylaxie** Fr. is.: Vücudun -enfeksiyona karşı kendini korumada- antikor yapımı suretiyle gösterdiği faaliyet; enfeksiyona karşı bu faaliyetle belirgin vücut direnci; filaksi.

physis Yun. is.: Büyüme, gelişme.

laxus Lat. sf.: Gevşek. **laxare** Lat. f.: Gevşemek, sakinleşmek.

profilaksis(19)

prophylaxis Yun., **prophylaxis** İng. is.: Bk. profilaksi.

profilaktik(7)

prophylacticus/ prophylacticum Yun., **prophylactique** Fr. sf., is.: 1) Profilaksi ile ilgili. 2) Hastalıktan koruyucu; hastalığı önleyen veya kişiyi hastalıktan koruyucu ilaç.

prophylaxis Yun., **prophylaxie** Fr. is.: Hastalığın önlenmesi, oluşmaması veya kişinin hastalıktan korunması amacıyla uygulanan tedavi ve çalışmaların tümü; profilaksi.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

phylaxis Yun., **phylaxie** Fr. is.: Vücudun -enfeksiyona karşı kendini korumada- antikor yapımı suretiyle gösterdiği faaliyet; enfeksiyona karşı bu faaliyetle belirgin vücut direnci; filaksi.

physis Yun. is.: Büyüme, gelişme.

laxus Lat. sf.: Gevşek. **laxare** Lat. f.: Gevşemek, sakinleşmek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

progestagen(4)

progestogen: Progesteron etkisine sahip herhangi bir madde.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

gestagen: Progesteron etkisine sahip herhangi bir madde; özellikle bu etkiyi gösteren sentetik madde.

gerere Lat. f.: Taşımak, getirmek. **gestare** Lat. f.: Taşımak

-gen/ -genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

progesterone Yun. is.: Kadın cinsiyet hormonlarından biri; yumurtalıkta bulunan ve kadın vücudunun gelişimini sağlayan, özellikle gebeliğin devamını temin eden hormon; progesteron.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

gerere Lat. f.: Taşımak, getirmek. **gestare** Lat. f.: Taşımak

-one: Yun. fizyolojik ve patolojik olgular için kullanılan son ek.

progresif(1)

progressivus Yun., **progressif** Fr. sf.: 1) İlerleyici, zamanla ilerleyen, yayılan. 2) Yavaş yavaş artan.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

gradi Lat. f.: Adımlamak, yürümek.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

proktit(1)

proctitis Yun., **proctite** Fr. is.: Rektum iltihabı.

proct-: Yun. proktos'tan 1) *Rektum (kalın bağırsakların kolon ile aniüs arasındaki bölümü)* anlamına ön ek. 2) *Aniüs* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

prospektüs(1)

prospectus Lat., **prospectus** Fr. is.: İlaç kullanım kılavuzu.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

spectare Lat. f.: Bakmak, seyretmek.

prostat(19)

prostata Yun., **prostate** Fr. is.: Erkekte mesane boynu ve uretra'nın ilk bölümünü çepeçevre saran bez; prostat bezi.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

- prostatik(1)** **prostaticus/ prostaticum** Yun., **prostatique** Fr. sf., is.: 1) Prostat bezi ile ilgili. 2) Prostat hastası.
- pro-:** Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.
- stasis:** Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.
- icus/ -ica/ -icum** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- prostatit(1)** **prostatitis** Yun., **prostatite** Fr. is.: Prostat bezinin iltihabı.
- pro-:** Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.
- stasis:** Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- proteaz(2)** **protéase** Fr. is.: Proteinleri parçalayan herhangi bir enzim.
- proteuo** Yun. f.: Birinci gelmek; ilk olmak.
- proteuo-:** Yun. protos'tan *en eski; ilk* anlamına ön ek.
- az** (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.
- protein(22)** **proteinum** Yun., **protéine** Fr. is.: Doku hücrelerinin esas yapı unsurlarından birini teşkil eden, amino asitlerin birleşmesinden oluşmuş herhangi bir madde; ilk yapıcı madde; ana yapı taşı.
- proteuo** Yun. f.: Birinci gelmek; ilk olmak.
- proteuo-:** Yun. protos'tan *en eski; ilk, birinci* anlamına ön ek.
- inum** (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.
- proteinaz(2)** **protéinase** Fr. is.: Proteinleri parçalayan herhangi bir enzim.

proteinum Yun., **protéine** Fr. is.: Doku hücrelerinin esas yapı unsurlarından birini teşkil eden, amino asitlerin birleşmesinden oluşmuş herhangi bir madde; ilk yapıcı madde; protein.

proteuo Yun. f.: Birinci gelmek; ilk olmak.

proteuo-: Yun. protos'tan *en eski; ilk, birinci* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-az (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.

proteinüri(1)

proteinuria Yun., **proteinurie** Fr. is.: İdrarda protein bulunuşu.

proteinum Yun., **protéine** Fr. is.: Doku hücrelerinin esas yapı unsurlarından birini teşkil eden, amino asitlerin birleşmesinden oluşmuş herhangi bir madde; ilk yapıcı madde; protein.

proteuo Yun. f.: Birinci gelmek; ilk olmak.

proteuo-: Yun. protos'tan *en eski; ilk, birinci* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal maddeleri, ilaçları adlandırmada -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.

proteolitik(1)

proteolyticus Yun., **protéolytique** Fr. sf.: 1) Proteoliz ile ilgili. 2) Proteinleri parçalayıcı; proteinlerin parçalanmasını sağlayıcı.

proteolysis Yun., **protéolyse** Fr. is.: Proteinlerin enzim etkisiyle daha basit bileşiklere parçalanması; proteoliz.

proteuo-: Yun. protos'tan *en eski; ilk, birinci* anlamına ön ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

protozoal(1)

protozoalis Yun. sf.: 1) Protozoa türü mikroorganizmalarla ilgili. 2) Protozoa türü mikroorganizmaların sebep olduğu.

Protozoa Yun. is.: Tek hücreden oluşan hayvansal mikroorganizmaları içine alan canlı türü.

proto-: Yun. protos'tan *en eski; ilk, birinci* anlamına ön ek.

zoa Yun. is.: Hayvanlar, canlılar. **zoon** Yun. is.: Hayvan, canlı.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

protrombinopeni(1) prothrombinopenie Fr. is.: Kanda protrombin miktarının azlığı.

prothrombine Fr. is.: Kanda bulunan ve kanın pıhtılaşmasını sağlayan bir madde; trombin öncüsü madde; prothrombin.

pro-: Yun., Lat. *önce, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

thrombine Fr. is.: Protrombin'den oluşan ve fibrinojen'i fibrin'e çevirmek suretiyle pıhtı oluşmasını sağlayan bir madde; trombin.

thromb-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-penia: Yun. penomai'den *azlık, eksiklik* anlamına son ek.

pruritus(2) bk.prürit.

prürit(1) **pruritus** Lat. is.: Şiddetli kaşınma; kaşıntı.

prurire Lat. f.: Kaşınmak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

pseudo-parkinson(1)pseudo-parkinson: Parkinson gibi davranan; yalancı Parkinson.

pseudo-: Yun. pseudes'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek.

Parkinson: Sinirlerdeki harabiyet nedeniyle kasların görev yapamamasıyla sonuçlanan bir ileri yaş hastalığı; yaşlılarda görülen bir tür felç [İng. Dr. J. Parkinson (1755-1824)].

pseudo-parkinsonizm(1) pseudo-parkinsonism Lat. is.: Yalancı Parkinsonizm.

pseudo-: Yun. pseudes'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek.

Parkinsonismus Lat. is.: Parkinson hastalığı; Parkinsonizm.

Parkinson: Sinirlerdeki harabiyet nedeniyle kasların görev yapamamasıyla sonuçlanan bir ileri yaş hastalığı; yaşlılarda görülen bir tür felç [İng. Dr. J. Parkinson (1755-1824)].

-ismus (T. -ism/ -izm): Lat. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

psikoaktif(1)

psychoactif Fr. sf.: Zihni aktive edici.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

activus Lat., **actif** Fr. sf.: 1) Hareketli, etkin, aktif. 2) Etkili.

activer Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

psikofizyolojik(1)

psychophysiologicus Yun., **psychophysiologique** Fr. sf.: Psikofizyoloji ile ilgili; psikofizyolojiye ait.

psychophysiologia Yun., **psychophysiologie** Fr. is.: Zihnî olayların fizyolojisini, dolayısıyla zihnin çalışmasını konu alan fizyoloji dalı; psikofizyoloji.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

physiologicus Yun., **physiologique** Fr. sf.: 1) Vücudun normal çalışması ile ilgili. 2) Fizyoloji ile ilgili; ona ait. T. fizyolojik.

physiologia Yun., **physiologie** Fr. is.: Vücudun, dolayısıyla organ ve sistemlerin görevlerini inceleyen tıp dalı; canlıların normal fonksiyonlarını inceleyen bilim; fizyoloji.

physio-: Yun. physis'ten *yaradılış, tabiat; fizyoloji* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- psikojen(1)** **psychogéne** Fr. sf.: Ruhsal etkenlere bağlı; ruhsal.
psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.
-gen/ -genous (Fr. -géne, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.
- psikomotor(4)** **psychomoteur** Fr. sf.: Zihinde uyanan fikir, düşünce veya hayalin vücut kaslarında yarattığı istem dışı hareketlerle ilgili.
psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.
motorius/ motorium Lat., **moteur** Fr. sf., is.: 1) Hareket meydana getiren; belli bir hareketi idare eden; özellikle merkezî sinir sisteminden aldığı uyarıyı kasa ileten (sinir). 2) Hareket meydana getiren herhangi bir alet. T. motor.
mot-: Lat. motus'tan *hareket* anlamına ön ek.
-orius/ -oria/ -orium (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.
- psikonörotik(3)** **psychoneurotique** Fr. sf., is.: 1) Psikonevroz ile ilgili. 2) Psikonevroz gösteren kişi; psikonevrozlu.
psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.
neuroticus Yun., **neurotique** Fr. sf., is.: 1) Nevrozla ilgili. 2) Nevroz gösteren; nevrozla belirgin. 3) Nevrozlu kimse. T.nörotik.
neurosis Yun., **névrose** Fr. is.: Sinir hastalığı; nevroz.
neuro-: Yun. neuron'dan *sinir* anlamına ön ek.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- psiko-organik(1)** **psychoorganique** Fr. sf.: Canlının yapısından kaynaklanan ruhsal durum ile ilgili; bu duruma ait olan.
psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.
organikos Yun., **organicus** Lat, **organique** Fr. sf.: 1) Canlı; organlardan oluşmuş belli bir yapı gösteren. 2) Organizmadan

doğan; yapısal (hastalık). 3) Hayvan veya bitki organizmasından elde edilen. 4) Yapısında karbon ihtiva eden (bileşik). T. organik.

organo-: Yun. organon, Lat. organum'dan *organ* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

psikoreaktif(1)

psychoréactif Fr. sf.: Zihni harekete geçirici; zihni etkinleştirici.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

reactivus Lat., **réactif** Fr. sf.: Bir harekete, karşı hareket gösteren; bir harekete, karşı olarak meydana gelen; reaktif.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.

activus Lat., **actif** Fr. sf.: 1) Hareketli, etkin, aktif. 2) Etkili.

activer Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

psikosomatik(2)

psychosomaticus Yun., **psychosomatique** Fr. sf.: 1) Ruh ve beden arasındaki ilişki ile ilgili. 2) Zihnî ve ruhsal faktörlerin vücut işlevlerini etkilemesi ile beliren.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

somaticus Yun., **somatique** Fr. sf.: Vücutla ilgili; vücut yapısıyla ilgili; bedensel; somatik.

somat-: Yun. soma, somatos'tan 1) *Vücut, beden* anlamına ön ek. 2) *Gövde (kol ve bacaklar dışındaki vücut kısım)* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

psikoterapötik(1)

psychotherapeuticus Yun., **psychothérapeutique** Fr. sf.: Psikoterapi ile ilgili; psikoterapiye ait.

psychotherapia Yun. **psychothérapie** Fr. is.: Psikolojik hastalıklarda, hasta zihnini çeşitli yollar (telkin, gerçeği izah, ikna vs.) ile etkileyerek hastalığı tedavi etme; ruhi tedavi; psikoterapi.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

therapeuticus Yun., **thérapeutique** Fr. sf.: 1) Tedavi bilimiyle ilgili. 2) Tedavi edici; tedaviye ait; iyileştirici. T. terapötik.

therapeusis Yun. is.: Hastalıkların tedavisini konu alan tıp dalı; tedavi bilimi; terapötiks.

therap-: Yun. therapein'den *tedavi* anlamına ön ek.

eu- (T. ö-): Yun. *normal, uygun; iyi, sağlıklı* anlamlarına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

psikotrop(2)

psychotrope Fr. is.: Zihne etki eden ilaç; beyni etkileyen ilaç.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

-troph: Yun. trophein'den *beslenme* anlamına son ek.

psikoz(7)

psychosis Yun., **psychose** Fr. is.: Ağır bir ruh hastalığı.

psycho-: Yun. psyche'den *akıl, zihin; ruh* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

psoriasiform(1)

psoriasiformis Yun., **psoriasiforme** Fr. is.: Psoryazis (sedef hastalığı)e benzeyen; psoryazis'i andıran.

psoriasis Yun., **psoriasis** Fr. is.: Sedef hastalığı; psoryazis.

psora Yun. is.: 1) Sedef hastalığı. 2) Uyuz.

-iasis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

-formis (Fr. -forme, T. -form): Lat. forma'dan *şekil, biçim* anlamına son ek.

psoriasis(1)

psoriasis Yun., **psoriasis** Fr. is.: Sedef hastalığı; psoryazis.

psora Yun. is.: 1) Sedef hastalığı. 2) Uyuz.

-iasis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

psoriazis(2) bk.psoriasis.

psödo-alerjik(2) **pseudoallergique** Fr. sf.: Yalancı, sahte alerji oluşturan.

pseudo-: Yun. pseudes'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek.

Yun. **allergique** Fr. sf.: Alerji ile ilgili; alerjik.

allergia Yun., **allergie** Fr. is.: Vücudun bazı alerjenlere karşı

-doğuştan veya sonradan oluşan- aşırı hassasiyeti; alerji.

all-: Yun. allos'tan *başka, diğer* anlamına ön ek.

erg-: Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

psödomembranöz(15) **pseudomembranosus** Lat., **pseudomembranous** İng., **pseudomembraneux/ pseudomembraneuse** Fr. sf.: 1) Yalancı zarla ilgili. 2) Yalancı zar gösteren; yalancı zarla örtülü. 3) Yalancı zar niteliğinde; yalancı zara benzeyen.

pseudomembrane Lat. is.: Yalancı zar; psödomembran.

pseudo-: Yun. pseudes'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek.

membranous Lat., **membranous** İng., **membraneux/ membraneuse** Fr. sf.: 1) Zarla ilgili. 2) Zar yapısı gösteren; zar şeklinde; zara benzeyen. T. membranöz.

membrana Lat., **membrane** Fr. is.: Zar; membran.

membrum Lat. is.: Organ, uzuv.

-ana: Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

psödomembranöz enterokolit(1) pseudomembranous enterocolitis İng. is.: İnce bağırsak ve kolon mukozasında yüzeysel nekroz odakları ile belirgin şiddetli ishal ve kanlı dışkı ile seyreden akut enterokolit.

pseudomembranosus Lat., **pseudomembranous** İng., **pseudomembraneux/ pseudomembraneuse** Fr. sf.: 1) Yalancı zarla ilgili. 2) Yalancı zar gösteren; yalancı zarla örtülü. 3) Yalancı zar niteliğinde. T. psödomembranöz.

pseudomembrane Lat. is.: Yalancı zar; psödomembran.

pseudo-: Yun. pseudes'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek.

membranosus Lat., **membranous** İng., **membraneux/ membraneuse** Fr. sf.: 1) Zarla ilgili. 2) Zar yapısı gösteren; zar şeklinde; zara benzeyen. T. membranöz.

membrana Lat., **membrane** Fr. is.: Zar; membran.

membrum Lat. is.: Organ, uzuv.

-ana: Yun. hastalık belirtisi veya yayılma ifade eden son ek.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

enterocolitis Yun., **enterocolite** Fr. is.: İnce ve kalın bağırsağın birlikte iltihabı; enterokolit.

entero-/ enter-: Yun. enteron'dan *bağırsak* anlamına ön ek.

colo-: Yun. *kolon (kalın bağırsak)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

psödotrombositopeni(1) pseudothrombocytopenie Fr. is.: Yalancı trombositopeni.

pseudo-: Yun. pseudes'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek.

thrombocytopenia Yun., **thrombocytopenie** Fr. is.: Kanda trombosit sayısının ileri derecede azalışı; trombositopeni.

thrombocytus Yun., **thrombocyte** Fr. is.: Kanda bulunan, pıhtı oluşmasında önemli rolü olan yassı küçük hücre (Eksikliğinde pıhtılaşma gecikir, artışında pıhtı (trombüs) oluşur.); trombosit.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.

-penia: Yun. penomai'den *azlık, eksiklik* anlamına son ek.

psödotümör(1)

pseudotumor Lat., **pseudotumeur** Fr. is.: İltihaba bağlı -tümöre benzer- geçici şişlik; yalancı tümör.

pseudo-: Yun. pseudes'ten *yalancı, sahte, taklit* anlamına ön ek.

tumor Lat., **tumeur** Fr. is.: 1) Bir kısım hücrelerin hızla çoğalması sebebiyle oluşan doku kitlesi; ur. 2) Organ veya dokuda meydana gelen şişlik; şiş. T. tümör.

tumere Lat. f.: Şişmek, kabarmak.

-or (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

psöriazis(5)

bk.psoriasis.

puberte(4)

pubertas Lat., **puberté** Fr. is.: Ergenlik devresi.

pubes Lat. is.: Ergenlik.

pubis(1)

pubis Lat. is.: 1) Üç kısımdan oluşan kalça kemiğinin ön parçası; pubis kemiği. 2) Pubis kemikleri üzerindeki kıllarla örtülü kabarık bölge; pubis bölgesi.

pubes Lat. is.: Kasık kılları.

puerperal(1)

puerperalis Lat., **puerpéral** Fr. sf.: 1) Lohusalık ile ilgili; lohusalık devresi ile ilgili. 2) Lohusalık devresinde oluşan; doğumu takiben gelişen (sepsis, eklampsi vs.).

puerperium Lat. is.: Lohusalık.

puer Lat. is.: Çocuk.

per-: Lat. *sebebiyle, vasıtasıyla, aracılığıyla* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

pulmonar fibrozis(1) **pulmonary fibrosis** İng. is.: Akciğer dokusunun bağ dokusu artımına bağlı olarak sertleşmesi; pulmoner fibröz.

pulmonarius Lat., **pulmonaire** Fr. sf.: 1) Akciğer veya akciğerlerle ilgili. 2) Akciğeri veya akciğerleri tutan; akciğerlerde yerleşen. 3) Pulmoner arterle ilgili. T. pulmoner.

pulmon-: Lat. pulmo, pulmonis'ten *akciğer* anlamına ön ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

fibrosis Yun., **fibrose** Fr. is.: Bağ dokusu artımı; bağ dokusu liflerinin aşırı artışı ile belirgin patolojik durum; fibröz.

fibro-: Lat. fibra'dan *lif* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

pulmoner(14) **pulmonarius** Lat., **pulmonaire** Fr. sf.: 1) Akciğer veya akciğerlerle ilgili. 2) Akciğeri veya akciğerleri tutan; akciğerlerde yerleşen. 3) Pulmoner arterle ilgili.

pulmon-: Lat. pulmo, pulmonis'ten *akciğer* anlamına ön ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

pulmoner ödem(3) **pulmonary edema** İng. is.: Akciğerde kılcal damarlarda kan stazı, alveol ve bronşiyellerde su toplanişı ile belirgin, ağır solunum şikâyetlerinin eşlik ettiği durum (kalp hastalığına bağlı).

pulmonarius Lat., **pulmonaire** Fr. sf.: 1) Akciğer veya akciğerlerle ilgili. 2) Akciğeri veya akciğerleri tutan; akciğerlerde yerleşen. 3) Pulmoner arterle ilgili. T. pulmoner.

pulmon-: Lat. pulmo, pulmonis'ten *akciğer* anlamına ön ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

oedema Yun., **oed me** Fr. is.: Deri altı dokularında aşırı sıvı toplanması; ödem.

pump prime(1) **pump prime**: Ana pompa; kalp-akciğer makinesinin ana pompası.

pompe Fr. is.: Sıvı çekmeye mahsus alet; çekme aygıtı; pompa.

primarius Lat., **primaire** Fr., **primary** İng. sf.: 1) İlk, birinci, en baştaki, ilk sırada olan. 2) Ana, esas, asıl. 3) İlkel. T. primer.

primus Lat. sf.: Birinci.

-arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

pupilla(1) **pupilla** Lat. is.: İris'in ortasında yer alan delik; gözbebeği.

pupa Lat. is.: Bebek, kukla.

purpura(4) **purpura** Lat. is.: Kılcal damar duvarlarından kan sızmasına bağlı olarak deri ve mukozalarda yaygın kanama odakları görülmesiyle belirgin durum; cilt altı kanamalarla belirgin bir deri hastalığı.

purpurik(1) **purpuricus** Lat. sf.: 1) Purpura ile ilgili. 2) Purpura gösteren.

purpura Lat. is.: Cilt altı kanamalarla belirgin deri hastalığı.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

putental(1) **pudendalis** Lat. sf.: Kadın dış cinsiyet organları ile ilgili.

pudendum Lat. is.: Dış cinsiyet organları.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

püstül(1) **pustula** Lat., **pustule** Fr. is.: İrinli kabarcık; sivilce.

pus/ puris Lat., **pus** Fr. is.: İltihap sıvısı; irin, cerahat; p y.

-tula (T. -b l/ -k l/ - l): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

pyogenesm(1) İrinleşme.

pyog ne Fr. sf.: İrin yapan; irinleşmeye yol açan; piyojen.

pyo-: Yun. pyon'dan *cerahat, irin* anlamına ön ek.

-gen/ -genous (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

Q-fever(1)

Q-fever İng. is.: Coxiella burnetti tarafından meydana getirilen, insanlara, koyun ve inek sütünden geçen ateşli bir hastalık.

fever İng. is.: Ateş, sıcaklık.

Quincke'nin ödemi(1) Quincke's edema İng. is.: Mukozada lokalize şişme.

oedema Yun., **oedème** Fr. is.: Deri altı dokularında aşırı sıvı toplanması; ödem.

rabdomiyaliz(2)

bk.rabdomiyoliz.

rabdomiyoliz(10)

rhabdomyolysis Yun. is.: Rabdomiyom yıkımı, yok edilmesi.

rhabdomyoma Yun., **rhabdomyome** Fr. is.: Çizgili kas liflerinden gelişen iyi huylu tümör; (iyi huylu) çizgili kas uru; rabdomiyom.

rhabdo-: Yun. rhabdos'tan *çubuk, çubuk şeklinde; çizgili lif* anlamına ön ek.

myoma Yun., **myome** Fr. is.: Kas dokusunda gelişen iyi huylu tümör; (iyi huylu) kas uru; miyom.

myo- (T. miyo-): Yun. mys, myos'tan *kas* anlamına ön ek.

-liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek

radioimmunoassay(1)radioimmunoassay: Herhangi bir madde miktarını doğru

olarak belirlemede kullanılan hassas yöntem; radyoimmünoasey.

radio-: Lat. radius'tan *ışın, ışınlama* anlamına ön ek.

immunitas Lat., **immunité** Fr. is.: Bağışıklık; immünite.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

in-: Lat. bu ön ek; *l* ile başlayan köklerin önünde *il-*, *b*, *m*, *p* önünde **im-**, *r* önünde *ir-* şeklinde gelir.

munis Lat. sf.: Yardımsever; hizmete hazır.

assay: 1) İncelemek; tahlil etmek. 2) Herhangi bir maddenin seviyesini veya miktarını tesbit etme; tahlil. T. asey.

rad yokontrast(1) **radiocontraste** Fr. sf.: X ışınlarını geçirmeyen.

radio-: Lat. radius'tan *ışın*, *ışınlanma* anlamına ön ek.

Lat. **contraste** Fr. is.: Zıtlık; iki şey arasındaki fark veya ayrılık; kontrast.

rad yolojik(1) **radiologique** Fr. sf.: Radyoloji ile ilgili.

radiologia Yun., **radiologie** Fr. is.: X ışınları aracılığıyla hastalıkların teşhis ve tedavilerini, bu amaçla uygulanan teknikleri konu alan tıp dalı; röntgen uygulama işlemleri; röntgenoloji; ışın bilim; radyoloji.

radio-: Lat. radius'tan *ışın*, *ışınlanma* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim*, *mantık*, *konusma* anlamına son ek.

rad yoterapi(1) **radiothérapie** Fr. is.: Işın tedavisi.

radio-: Lat. radius'tan *ışın*, *ışınlanma* anlamına ön ek.

therapia Yun., **thérapie** Fr. is.: Tedavi; terapi.

therapeo Yun. f.: Tedavi etmek.

therap-: Yun. therapein'den *tedavi* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

randomize(1) **randomize** İng. f.: (istatistik) rastgele dağıtmak.

random İng. sf., is.: Rastgele; rastgele oluş.

raş(3) **rash** İng. is.: Deri üzerinde oluşan kırmızımtrak küçük kabartı.

Rauwolfia(1) **Rauwolfia:** Bir Hint bitkisi kökü (Hipertansiyon tedavisinde ve merkezi depresan olarak kullanılır.).

Raynaud hastalığı(1) **Raynaud's disease** İng. is.: Parmak arterlerindeki spazm sonucu el ve ayak parmaklarında nöbetler hâlinde gelişen siyanoz ile belirgin solma, büzülme ve kansızlığın en son aşamada da kangrenin görüldüğü sebebi bilinmeyen hastalık [Maurice Raynaud, Fransız hekim, 1834-1881].

Raynaud fenomeni(1) **Raynaud's phenomenon** İng. is.: Soğuğa maruz kalındığı zaman el ve ayak parmaklarında -arterlerdeki spazm sonucu-siyanoz gelişmesi [Maurice Raynaud, Fransız hekim, 1834-1881].

Raynaud sendrom(1) **Raynaud's syndrome** İng. is.: Bk. Raynaud hastalığı.

reaksiyon(149) **reactio** Lat., **réaction** Fr. is.: 1) Belli maddeler arasında seyreden kimyasal olay; tepkime. 2) Karşı koyma; karşılık verme; herhangi bir uyarıya karşı organizmanın gösterdiği tepki.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.

actio Lat., **action** Fr. is.: 1) Çalışma, faaliyet; vücudun veya herhangi bir organın faaliyeti. 2) Faaliyet sonucu meydana gelen iş; etki, tesir. T. aksiyon.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

reaktif(3) **reactivus** Lat., **réactif** Fr. sf.: Bir harekete, karşı hareket gösteren; herhangi bir harekete, karşı olarak meydana gelen.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.

activus Lat., **actif** Fr. sf.: 1) Hareketli, etkin, aktif. 2) Etkili.

activer Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

reanimasyon(3)

reanimatio Lat., **r  animation** Fr. is.: Canlandırma, diriltme; kalbi veya solunumu durmuş bir kimsenin tekrar canlandırılması.

re- (Fr. re-, r  -): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına   n ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına   n ek.

animatio Lat., **animation** Fr. is.: 1) Canlanma; canlı olma hâli. 2) Canlılık. T. animasyon.

anima Lat. is.: 1) Can, ruh; huy; i   kuvvet. 2) Jung tarafından, ki  şinin “  uuraltı i   dünyası” anlamına kullanılan bir terim.

-tio (Fr. -tion/ -sion,   ng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

rebound(3)

rebound   ng. is.: Geri tepme.

re- (Fr. re-, r  -): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına   n ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına   n ek.

bound   ng. is.: Sıçrayı  , fırlayı  .

receptor(1)

bk.reseptör.

redüksiyon(1)

reductio Lat., **r  duction** Fr. is.: 1) Bir organ veya olu  şumu normal yerine veya durumuna getirme (fitığı; kırık veya çıkık kemiği). 2) Hacimce küçültme; miktarca azaltma. 3) Bir maddenin yapısından oksijeni çıkarma; indirge(n)me.

r  duire Fr. f.: 1) Bir organ veya olu  şumu normal yerine veya durumuna getirmek. 2) Hacimce küçültmek; miktarca azaltmak. 3) Bir elementin yapısından oksijen çıkarmak; indirgemek.

re- (Fr. re-, r  -): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına   n ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına   n ek.

ducere Lat. f.: Yöneltmek, sevk etmek, yol göstermek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

redüktaz(8)

réductase Fr. is.: Herhangi bir kimyasal maddenin indirgenmesini kolaylaştırıcı enzim.

réduire Fr. f.: 1) Bir organ veya oluşumu normal yerine veya durumuna getirmek. 2) Hacimce küçültmek; miktarca azaltmak. 3) Bir elementin yapısından oksijen çıkarmak; indirgemek.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

ducere Lat. f.: Yöneltmek, sevk etmek, yol göstermek.

-az (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.

redükte(1)

reductus Lat., **réducte** Fr. sf.: İndirgenmiş.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

ducere Lat. f.: Yöneltmek, sevk etmek, yol göstermek.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

refle(1)

refluxus Lat., **refle** İng. sf.: Geriye doğru eğilmiş; bükülen.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

flectere Lat. f.: Bükmek, kıvrırmak.

-xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

refleks(5)

reflexus Lat., **réflexe** Fr. is.: Uyarıya karşı gelişen istem dışı hareket; geriye doğru bükülme; tepke.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

flectere Lat. f.: Bükmek, kıvrırmak.

-xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

reflu(1)	bk.reflü.
reflü(2)	refluxus Lat.; reflux Fr., İng. is.: Ters yönde akış; ileriye doğru seyreden sıvı akımının geriye yönelik seyir göstermesi. re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) <i>Tekrar, yeniden</i> anlamına ön ek. 2) <i>Geri, geriye doğru</i> anlamına ön ek. fluere Lat. f.: Akmak, damlamak, taşmak. -xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
refrakter(3)	refractarius Lat., réfractaire Fr. sf.: Tedaviye cevap vermeyen; tedaviye direnç gösteren. re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) <i>Tekrar, yeniden</i> anlamına ön ek. 2) <i>Geri, geriye doğru</i> anlamına ön ek. fractus Lat. sf.: Kırılmış. -arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.
regional(4)	regionalis Lat., régional Fr. sf.: Belli bir bölgeyle ilgili; belli bir bölgeyi içine alan; bölgesel. regio Lat., région Fr. is.: Bölge; saha; vücudun belli bir bölgesi. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
regülasyon(1)	regulatio Lat., régulation Fr. is.: 1) Düzenleme; bir olayın seyir veya gelişimini kontrol altında tutma. 2) Vücudun değişen çevre şartlarına kendisini uydurması; adaptasyon. 3) Kural, kanun. regula Lat. is.: Düzen, nizam, kural. re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) <i>Tekrar, yeniden</i> anlamına ön ek. 2) <i>Geri, geriye doğru</i> anlamına ön ek. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

- regürjitasyon(1)** **regurgitatio** Lat., **régurgitation** Fr. is.: Geri gelme; geri akma (Midedeki bir kısım gıda maddesinin -kusma olmadan- ağza gelişi veya kalp kapağındaki yetmezlik nedeniyle kanın geri akışı gibi).
régurgiter Fr. f.: (yenen yiyeceği) ağza getirmek.
re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
gerere Lat. f.: Taşımak, getirmek.
-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- rejeksiyon(1)** **rejectio** Lat., **rejection** İng. is.: 1) Aktarılan doku parçası parçası veya organın alıcı vücudu tarafından kabul edilmemesi. 2) Bazı hayvanlarda annenin yavrusu ile ilgilenmemesi hâli; reddetme.
reject İng. f.: Reddetmek, kabul etmemek, tanımamak.
re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
jacere/ iacere Lat. f.: Uzanmak, bulunmak, var olmak.
-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- reaksiyon(1)** bk.reaksiyon.
- rektal(1)** **rectalis** Lat., **rectal** Fr., İng. sf.: Rektum ile ilgili.
rect-: Lat. *rektum* (kalın bağırsakların kolon ile aniüs arasındaki bölümü) anlamına ön ek.
-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- relatif(1)** **relativus** Lat., **relatif** Fr. sf.: Göreceli, nispi; ilişkili, bağlantılı.
relatio Lat., **relation** Fr. is.: İlgi, ilişki, bağlantı.
re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
latus Lat. is.: Yan, taraf.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

ren(1)

ren Lat. is.: Böbrek.

renal(54)

renalis Lat., **rénal** Fr. sf.: Böbrekle ilgili.

ren-: Lat. ren'den *böbrek* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

renal-genitoüriner(1) **rénal-génitourinaire** Fr. sf.: Böbrek - üreme ve boşaltım organlarıyla ilgili.

renalis Lat., **rénal** Fr. sf.: Böbrekle ilgili; renal.

ren-: Lat. ren'den *böbrek* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

genitourinarius Lat., **génitourinaire** Fr. sf.: Üreme ve boşaltım organları ile ilgili; genitoüriner.

genito-: Lat. genitalia'dan *üreme organları* anlamına ön ek.

urinarius/ urinalis Lat., **urinaire** Fr. sf.: İdrarla ilgili; üriner.

urin-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan *idrar* anlamına ön ek.

-arius/ -aria/ -arium (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

renalürogenital sistem(1) **renalurogenital system** İng. is.: Böbrek, boşaltım ve üreme organlarının bir arada oluşturduğu sistem.

renalurogenitalis Lat., **rénalurogénital** Fr. sf.: Böbrek, boşaltım ve üreme organlarıyla ilgili; renalürogenital.

renalis Lat., **rénal** Fr. sf.: Böbrekle ilgili; renal.

ren-: Lat. ren'den *böbrek* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

urogenitalis Lat., **urogénital** Fr. sf.: Boşaltım ve üreme organlarıyla ilgili; ürogenital.

uro-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan 1) *İdrar* anlamına ön ek.
2) *Üriner sistem* anlamına ön ek.

genitalis Lat., **génital** Fr. sf.: 1) Üreme organları ile ilgili; cinsiyet organlarına ait. 2) Üreme ile ilgili. T. genital.

genito-: Lat. genitalia'dan *üreme organları* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

replasman(7)

replacement İng. is.: Değiştirme; bir şeyi çıkarıp yerine başka bir şey koyma; yerine koyma.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

placement İng. is.: Yerine koyma, yerleştirme; plasman.

place İng. is., f.: 1) Yer, mekân, mahal. 2) Koymak, yerleştirmek.

reprodüksiyon(1)

reproductio Lat., **reproduction** Fr. is.: 1) Çoğalma, üreme; yeniden üretim. 2) Eski bir izlenimin zihinde yeniden canlanması.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

productio Lat., **production** Fr. is.: 1) Meydana getirme; üretme. 2) Meydana getirilen veya üretilen şey; ürün. T. prodüksiyon.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

ducere Lat. f.: Yöneltmek, sevk etmek, yol göstermek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

reseptör(12)

receptor Lat., **récepteur** Fr. is.: 1) Hissi sinirin uyarları alan ucu; duyuları alan sinir. 2) Hücrede toksin vb. yabancı unsurlarla birleşme gücü taşıyan atom grubu.

recipere Lat. f.: Almak; kabul etmek.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

ceptor Lat., **cepteur** Fr. is.: 1) Dış uyarıyı alan hassas sinir ucu. 2) Enfeksiyon etkenine karşı gelişen ve onunla birleşme yeteneğine sahip bağışıklık cisimciği; antikor. T. septör.

ceps Lat. is.: Baş; başlangıç; seps.

-tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

respiratuar(2)

respiratorius Lat., **respiratoire** Fr. sf.: Solunum ile ilgili.

respiratio Lat., **respiration** Fr. is.: Soluk alıp verme; solunum; canlının oksijeni alıp karbondioksiti dışarı vermesi; respirasyon.

respirer Fr. f.: Solumak.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.

spirare Lat. f.. Solumak, nefes almak; esmek.

-orius (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.

rest-androjen(1)

rest-androgène Fr. is.: Rest hücrelerinden salınan androjen.

rest Lat. is.: 1) İstirahat; dinlenme. 2) Erişkin vücudunda embriyonik gelişim devresinden kalma doku hücreleri kümesi.

androjen Yun, **androgène** Fr. is.: Erkeklik özelliklerini oluşturan veya bu özelliklerin gelişimini uyaran herhangi bir madde; erlik iç salgısı; androjen.

andro- Yun. aner'den *adam, erkek*; andros'tan *adamin* anlamları yanında *erkekle ilgili; erkeğe has* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

restorasyon(1)

restauratio Lat., **restauration** Fr. is.: Onarılma; düzelme; normal hâline gelme.

restaurer Fr. f.: Restore etmek; yeniden canlandırmak.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.

struere Lat. f.: İnşa etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

resusitasyon(1)

resuscitatio Lat., **resuscitation** İng. is.: Canlandırma; diriltme; kalbi veya solunumu durmuş bir kimsenin tekrar canlandırılması.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

suscitatio Lat., **suscitation** İng. is.: Harekete yöneltme; tembih etme, uyarma; susitasyon.

suscitate İng. f.: Harekete yöneltmek; uyarmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

retansiyon(13)

retensio Lat., **rétension** Fr. is.: 1) Alıkonulma; geri(de) tutulma (akması gereken bir salgının bez veya kanalda tutulması; idrarın tutulması vs.) . 2) Hatırlama; hafızada tutma yeteneği.

retentare Lat. f.: Birikip kalma; geride birikme.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

tenere Lat. f.: Tutmak, zaptetmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

retan-siyon(1)

bk.retansiyon.

retinal(4)

retinalis Lat., **retinal** Fr. sf.: Retina ile ilgili.

retina Lat., **retiné** Fr. is.: Gözün iç tabakası; ağ tabakası; retina.

rete Lat. is.: Ağ.

-ina (Fr. -ine, T. -in): Lat. *meslek, sanat, ustalık eseri ürün, beceri* ifade eden son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

retinopati(5)

rétinopathie Fr. is.: Retina'da beliren herhangi bir değişiklik.

retino-: Lat. retina'dan *gözün iç, ağ tabakası* anlamına ön ek.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

retrograd(1)

retrogradus Lat., **rétrograde** Fr. sf.: Geriye yönelik; geriye giden; gerileme gösteren.

retro-: Lat. *arka, arkası, arkasında; geriye doğru* anlamına ön ek.

-grad: Lat. gradior'dan *derece; ilerleme, yürüme* anlamına son ek.

retroperiton(1)

retroperitoneum Lat., **rétropériton** Fr. is.: Periton (karın zarı) arkası; peritonun arkasında bulunan bölge veya organlar.

retro-: Lat. *arka, arkası, arkasında; geriye doğru* anlamına ön ek.

peritoneum Yun., **peritoneum** Lat., **péritoine** Fr. is.: Karın boşluğunu çevreleyen ve bu boşluktaki organlar için örtü görevi gören zar; karın zarı; periton.

periteinein Yun. f.: Yaymak, örtmek.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

teino Yun. f.: Germek, uzatmak

-eum: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

retroperitoneal(4)

retroperitonealis Lat., **rétropéritonéal** Fr. sf.: Periton (karın zarı) arkası ile ilgili; karın zarının arkasında bulunan.

retroperitoneum Lat., **rétropériton** Fr. is.: Periton arkası; peritonun arkasında bulunan bölge veya organlar; retroperiton.

retro-: Lat. *arka, arkası, arkasında; geriye doğru* anlamına ön ek.

peritoneum Yun., **peritoneum** Lat., **péritoine** Fr. is.: Karın boşluğunu çevreleyen ve bu boşluktaki organlar için örtü görevi gören zar; karın zarı; periton.

periteinein Yun. f.: Yaymak, örtmek.

peri-: Yun. *çevresi, çevresinde, yakınında* anlamına ön ek.

teino Yun. f.: Germek, uzatmak

-eum: Yun. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları adlandırmada kullanılan son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

retrosternal(2)

retrosternalis Lat., **retrosternal** Fr. zf., sf.: Sternum arkasında.

retro-: Lat. *arka, arkası, arkasında; geriye doğru* anlamına ön ek.

sternalis Lat., **sternal** Fr. sf.: Sternum ile ilgili; sternal.

stern-: Lat. sternum'dan *sternum* (göğüs kemiği) anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

revaskülarizasyon(5)revascularisatio Lat., **revascularisation** Fr. is.: Yeniden damarlanma.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

vascularisatio Lat., **vascularisation** Fr. is.: Yeni damarlar oluşması; damar artımı; damarlaşma; vaskülarizasyon.

vascularis Lat., **vasculiare** Fr. sf.: 1) Kan damarlarıyla ilgili. 2) Bol damar gösteren; damardan zengin. T. vasküler.

vasculum Lat. is.: Küçük damar; ince damar.

vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

- aris/ -are** (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.
- isatio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- reversibl(3)** **reversibilis** Lat., **réversible** Fr. sf.: Geriye dönebilir; tersine çevrilebilir; eski hâline gelebilir.
- reverser** Fr. f.: Tekrar dönmek; devretmek.
- re-** (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
- versare** Lat. f.: Dönmek, eğilmek.
- bilis/ -bile** (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.
- reversible(1)** **réversible** Fr. sf.: Bk. reversibl.
- rezerv(1)** **réserve** Fr. is.: İleride kullanılmak üzere vücutta -depo olarak saklanan herhangi bir madde; yedek madde.
- re-** (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
- servire** Lat., **servir** Fr. f.: Hizmet etmek; köle olmak.
- rezervuar(6)** **réservoir** Fr. is.: Depo olarak kullanılan yer; hazne; depo.
- réserve** Fr. is.: İleride kullanılmak üzere vücutta -depo olarak saklanan herhangi bir madde; yedek madde.
- re-** (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
- servire** Lat., **servir** Fr. f.: Hizmet etmek; köle olmak.
- reziduel(1)** **residualis** Lat., **résiduel** Fr. sf.: Arta kalan; geri kalan.
- residum** Lat., **résidue** Fr. is.: 1) Herhangi bir organ veya oluşumun ameliyatla çıkarıldıktan sonra geride kalan kısmı. 2) Sindirimi takiben bağırsaklarda kalan sindirilmemiş artık madde.
- res** Lat. is.: Şey, iş, dava; eser.

- idum** (Fr. -ide, T. -id/ -it): Lat. fiil veya isim kökünden türetilen sıfatlara gelerek işlem sonucu elde edilen niteliği belirten son ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- rezistans(1)** **resistentia** Lat., **résistance** Fr. is.: 1) Vücut direnci. 2) Bakterinin antibiyotiklerden etkilenmemesi hâli; bakteri direnci.
- résister** Fr. sf.: Dayanmak; dayanıklı olmak.
- re-** (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri; geriye doğru* anlamına ön ek.
- sistere** Lat. f.: Tesis etmek; dikmek.
- entia** (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
- ricketsia(1)** **Rickettsia**: İnsan ve hayvanlarda bazı hastalıklara sebep olan bakteri ile virüs arası nitelik gösteren mikroorganizmalar grubu [Howarr T. Ricketts, Amerikalı patolog, 1871-1960]; Riketsiya.
- rigor(1)** **rigor** Lat., **riguer** Fr., **rigor** İng. is.: 1) Sertlik, katılık. 2) Üşüme hissi ve titreme ile belirgin durum.
- rigidus** Lat., **rigid** Fr. sf.: Sert, katı; soğuk; rijit.
- or** (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.
- rijidite(1)** **rigiditas** Lat., **rigidité** Fr. is.: Sertlik, katılık.
- rigidus** Lat., **rigid** Fr. sf.: Sert, katı; soğuk; rijit.
- itas** (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
- rinit(7)** **rhinitis** Yun., **rhinite** Fr. is.: Burun mukozasının iltihabı; nezle.
- rhin-**: Yun. rhinos'ten *burun* anlamına ön ek.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- rinore(1)** **rhinorrhea** Yun. is.: Burun akıntısı.
- rhino-**: Yun. rhinos'ten *burun* anlamına ön ek.

	-rrhea: Yun. rheo'dan <i>akma</i> , <i>akıntı</i> anlamına son ek.
rozasea(1)	rosacea: Yüz derisinin kırmızımtrak renk alışı ve yer yer papül (kabarcık) ve püstüller oluşması ile belirgin kronik deri hastalığı. rosa Lat.; rosa Fr., İng. is.: 1) Gül. 2) Yılandık. T. roza.
ruber(1)	ruber Lat. is.: Kırmızı.
rüptür(2)	ruptura Lat., rupture Fr. is.: 1) Yırtık, yırtılma (adale vb. gibi herhangi bir organ veya oluşumda gerilmeye bağlı). 2) Fıtık. rumpere Lat. f.: Sökmek, koparmak, yırtmak. -tura (T. -tür/ -sür/ -ür): Lat. bir eylem sonucu ortaya çıkan olguları belirtmede kullanılan son ek.
safra(7)	safrâ Ar. is.: Karaciğerin salgıladığı yeşil, sarı renkte acı sıvı; öd.
salisilizm(1)	salicylism: Salisilik asit veya tuzlarının aşırı ve devamlı kullanımına bağlı olarak gelişen zehirlenme. salicylium Lat., salicylate Fr. is.: Söğüt ve kavak ağacı kabuklarından çıkartılan salisilik asit tuzu; salisilat. sal/ salis Lat. is.: Tuz. -ium: Lat. ilaçları, tıbbi bitkileri, anatomik yapıları, tedavi yöntemlerini, rahatsızlıkları adlandırmada kullanılan son ek.
Salmonella(2)	Salmonella: Bağırsakta enfeksiyona (paratifo, etten zehirlenme vb.) sebep olan gram-negatif bir bakteri cinsi [D.E. Salmon, Amerikalı bakteriyolog, 1850-1914].
santral(32)	centralis Lat., central Fr. sf.: 1) Merkezle ilgili. 2) Ortada bulunan; merkezde yerleşmiş. 3) Temel, esas. centr-: Yun. kentron, Lat. centrum'dan <i>orta kısım; merkez</i> anlamına ön ek. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

sara(1)	sar'a Ar. is.: Zaman zaman kendini kaybederek olduğu yere düşme, vücutta şiddetli çarpınmalar ve ağız köpürmesiyle ortaya çıkan bir sinir hastalığı.
Sarkopt(lar)(1)	Sarcopt(es) Fr. is.: Uyuz böcek(leri). sarcopte Fr. is.: Uyuz böceği; sarkopt.
saşe(1)	sachet Fr. is.: 1) Küçük kese, küçük torba. 2) İlaç keseciği; küçük ilaç paketi. saccus Lat., sac Fr. is.: Kese, torba; saş.
scabies(1)	scabies Lat. is.: Sarcoptes scabiei'nin sebep olduğu özellikle parmak araları, dış genital organlar ve kalçalar üzerinde görülen şiddetli kaşıntı ve tahrişlerle belirgin deri hastalığı; uyuz.
Seboreik dermatitis(1)	seborrhœic dermatitis İng. is.: Yağ bezlerinin aşırı salgılanmasına bağlı olarak gelişen alerjik nitelikte deri iltihabı. seborrhœicus Lat., séborrhéique Fr. sf.: 1) Sebore ile ilgili. 2) Sebore gösteren; sebore ile belirgin. 3) Sebore'ye benzeyen; sebore'yi andıran. T. seboreik. seborrhea Lat., séborrhée Fr. is.: Yağ bezlerinin aşırı salgı meydana getirişi; yağ bezlerinde salgı artışı; sebore. sebum Lat. is.: Yağ; yağ bezi salgısı. -rrhea : Yun. rheo'dan <i>akma</i> , <i>akıntı</i> anlamına son ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek. dermatitis Yun., dermatite Fr. is.: Deri iltihabı; dermatit. dermat- : Yun. derma, dermatos'tan <i>deri</i> anlamına ön ek. -it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. <i>iltihap</i> anlamına son ek.
sedasyon(5)	sedatio Lat., sédation Fr. is.: Sakinleştirme, yatıştırma. sedere Lat. f.: Oturmak. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

- sedatif(10)** **sedativus/ sedativum** Lat., **sédatif** Fr. sf., is.: 1) Sakinleştirici; sinir yatıştırıcı. 2) Sakinleştirici ilaç; sinir yatıştırıcı ilaç.
- sedere** Lat. f.: Oturmak.
- ivus/ -iva/ -ivum** (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
- sedimentasyon(1)** **sedimentatio** Lat., **sédimentasyon** Fr. is.: Bir sıvının ihtiva ettiği maddelerin dibe çökmesi; çökelme, tortulaşma; sedimantasyon.
- sedimentum** Lat., **sédiment** Fr. is.: Bir sıvının bekletilmesi veya santrifüj edilişi sonucu dibe çöken madde yığını; çökelti, tortu; sediman.
- sedere** Lat. f.: Oturmak.
- mentum** (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- segment(2)** **segmentum** Lat., **segment** Fr. is.: 1) Sınırları belli parça; bir bütünün bölümlere ayrılmış kısımlarından her biri. 2) Eklemlerle birbirine bağlanan benzer kısımlardan meydana gelen oluşumun iki eklem arasında kalan kısmı [kesilmiş parça]. T. segman.
- secare** Lat. f.: Kesmek; kesit almak.
- mentum** (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.
- sekel(4)** **sequela** Lat., **séquelle** Fr. is.: 1) Bir hastalık veya ameliyatın geçirilişini takiben geride bıraktığı bozukluk. 2) Kalıntı, iz.
- sekestran(1)** **sequestrans** Lat. sf.: Sekestrasyon oluşturan; buna sebep olan.
- sequestration** Lat., **séquestration** Fr. is.: 1) Sekestrum oluşması; hayatiyetini kaybetmiş kemik parçasının sağlam dokudan ayrılması. 2) Bulaşıcı hastalık taşıyan kimseyi çevreden ayırma; tecrit etme. T. sekestrasyon.

	sequestrum Lat., séquestre Fr. is.: Sağlam kemik dokusundan ayrılan fakat doku içinde kalmaya devam eden ölü kemik parçası; hayatiyetini kaybedip sağlam kemikten ayrılan kısım; sekestrum.
sekonder(5)	secundarius Lat., secondaire Fr. sf.: 1) İkincil; ikinci gelen. 2) Ana lezyona veya esas hastalığa bağlı olarak oluşan; yan (belirti). secundus Lat. sf.: İkinci; izleyen; bütün kısımları dönerek aynı tarafa toplanmış; sekundus. -arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.
sekresyon(9)	secretio Lat., sécrétion Fr. is.: 1) Salgı bezinin salgı meydana getirmesi; salgılama. 2) Salgı bezince salgılanan madde; salgı. secernere Lat., sécréter Fr. f.: Salgılamak. se-: Lat. <i>ayırma</i>, <i>ayrılma</i> anlamına ön ek. cernere Lat. f.: Salgılamak. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
seksüel(3)	sexualis Lat., sexuel Fr. sf.: Cinsiyetle ilgili; cinse ait olan; cinsel. sexus Lat., sexe Fr. is.: Erkek veya kadın olma hâli; cinsiyet, cins; cinsellik; seks. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
selektif(2)	selectivus Lat., sélectif Fr. sf.: Seçilmiş, ayrılmış; seçilen. selectio Lat., selection Fr. is.: Seç(il)me, ayr(ıl)ma. sélect Fr. f.: Seçmek, ayırmak. se-: Lat. <i>ayırma</i>, <i>ayrılma</i> anlamına ön ek. legere Lat. f.: Toplamak; bir araya getirmek. -ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
selim(6)	selîm Ar. sf.: Sonu iyi; tehlikesiz, iyicil (ur veya hastalık).

selülit(2)

cellulitis Lat., **cellulite** Fr. is.: Bağ dokusu iltihabı.

cellula Lat., **cellule** Fr. is.: 1) Küçük hücre. 2) Küçük boşluk, bölüm veya aralık. T. selula.

cell-: Lat. cella'dan *hücre; oda, boşluk* anlamına ön ek.

-ula (T. -bül/ -kül/ -ül): Lat. bir gereci, gelişen oluşum veya yapıyı ifade eden son ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

semi-sentetik(1)

semisyntheticus Lat., **semisynthétique** Fr. sf.: Yarı sentetik.

semi-: Lat. semis'ten *yarı, yarım, kısmen* anlamına ön ek.

syntheticus Lat., **synthétique** Fr. sf.: 1) Sentezle ilgili. 2) Sentez yoluyla oluşmuş; laboratuarda yapılmış; yapay, suni. T. sentetik.

synthesis Yun., **synthése** Fr. is.: 1) Çeşitli unsurları birleştirerek bütün hâline getirme. 2) Çeşitli maddelerin birleştirilmesiyle

-suni olarak- yeni bir bileşik oluşturma. T. sentez.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

-thesis: Yun. *yerleştirme, koyma; konu, düşünce* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

sempatik(1)

sympathicus Yun., **sympathique** Fr. sf.: 1) Sempatetik sinir sistemi veya sempatetik sinir lifleri ile ilgili. 2) Sempati ile ilgili.

sympathia Yun., **sympathie** Fr. is.: 1) Vücudun çeşitli organ veya kısımlarının birbirini etkileme durumu; vücuttaki bir organın

-hastalık nedeniyle- düzensiz çalışması hâlinde diğer organ veya organlarda da aksama görülmesi. 2) Cana yakınlık. T. sempati.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

-pati (Yun. -pathia, Fr. -pathie, İng. -pathy): Yun. pathos'tan *hastalık(ı), duygu(su), tedavi(si)* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

sempatomimetik(11) **sympathomimeticus** Yun., **sympathomimétique** Fr. sf.: Sempatetik sinir sisteminin etkisine sahip; sempatetik sinir sisteminin uyarılmasından hasıl olan etkilere benzer etkiler gösteren ilaç.

sympathia Yun., **sympathie** Fr. is.: 1) Vücudun çeşitli organ veya kısımlarının birbirini etkileme durumu; vücuttaki bir organın -hastalık nedeniyle- düzensiz çalışması hâlinde diğer organ veya organlarda da aksama görülmesi. 2) Cana yakınlık. T. sempati.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

patho-: Yun. pathos'tan *normal dışı durum; hastalık* anlamına ön ek.

mimeticus Yun., **mimétique** Fr. sf.: Taklit edici; mimetik.

mimesis Yun. is.: Taklit etme; benzeme.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

sempptom(4) **sympptoma** Yun., **sympptome** Fr. is.: Hastalığa teşhise götüren belirti, bulgu; hastalık belirtisi [beraber olgu].

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

ptoma Yun. is.: Olgu, vaka, belirti.

sempptom kompleksi(1) **sympptom-complex** İng. is.: Belli bir patolojik durumu veya hastalığı gösteren belirtiler dizisi; belli belirtilerin teşkil ettiği klinik gösteri; sendrom.

sympptoma Yun., **sympptome** Fr. is.: Hastalığa teşhise götüren belirti, bulgu; hastalık belirtisi; sempptom.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

ptoma Yun. is.: Olgu, vaka, belirti.

complexus Lat., **complexe** Fr. sf., is.: 1) Karışık, karma. 2) Bileşik. 3) Şuur altında daima baskı altında tutulan ancak kişinin davranışlarını etkileyen fikir. 4) Dalga kompleksi. T. kompleks.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

plectere Lat. f.: Örmek; örgü (ağ) örmek.

-xus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

sempmatik(143) **symptomaticus** Yun., **symptomatique** Fr. sf.: 1) Semptomlar (hastalık belirtisi) ile ilgili; belirtiyeye ait. 2) Hastalığın verdiği belirtiyeye yönelik; belirtiyeyi hedef alan.

symptomatis Yun., **symptom** Fr. is.: Hastalık belirtisi; semptom.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

ptoma Yun. is.: Olgu, vaka, belirti.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

sendrom(45) **syndroma** Yun., **syndrome** Fr. is.: Belirti; hastalık belirtisi.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *b, m, p* ile başlayan köklerin önünde **sym-** şeklinde gelir.

dromos Yun. is.: Yol, koşu.

dramein Yun. f.: Koşmak.

- om(a)** (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.
- senil(2)** **senilis** Lat., **sénil** Fr. sf.: 1) Yaşlılıkla ilgili; yaşlanma ile ilgili. 2) Yaşlılığın sebep olduğu; ihtiyarlığa bağlı. 3) Yaşlılıkta görülen.
senium Lat. is.: Yaşlılık, ihtiyarlık. **senex/ senil** Lat. sf.: Yaşlı.
-ilis (Fr. -ile, T.-il): Lat. aidiyet ve eylem yeteneği belirten son ek.
- senkop(19)** **syncope** Yun., **syncope** Fr. is.: Beynin kansız kalışı nedeniyle gelişen geçici şuur kaybı; bayılma hâli, baygınlık.
- senkopal(3)** **syncopalis** Yun., **syncopal** Fr. sf.: 1) Senkop ile ilgili. 2) Senkop gösteren; senkop ile belirgin. 3) Senkop'u andıran; ona benzeyen.
syncope Yun., **syncope** Fr. is.: Beynin kansız kalışı nedeniyle gelişen geçici şuur kaybı; bayılma hâli, baygınlık; senkop.
-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- sensitizasyon(3)** **sensitisation** Lat., **sensitization** Fr. is.: 1) Vücutta antijen niteliğindeki madde (ilaç, çiçek tozu, bakteri vs.)ye karşı duyarlık oluşması. 2) Uyarıya karşı hassas hâle gelme veya getirilme; hassasiyet.
sensitize Fr. f.: Duyarlı hâle getirmek; hassaslaştırmak.
sentire Lat. f.: Algılamak, hissetmek, kavramak, duyumsamak.
-isatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- sentataz(1)** **synthétase** Fr. is.: Sentez yaptıran enzim; sentetaz.
synthesis Yun., **synthése** Fr. is.: 1) Çeşitli unsurları birleştirerek bütün hâline getirme. 2) Çeşitli maddelerin birleştirilmesiyle -suni olarak- yeni bir bileşik oluşturma. T. sentez.
syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.
-thesis: Yun. *yerleştirme, koyma; konu, düşünce* anlamına son ek.
-az (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.

- sepsis(3)** **sepsis** Yun. is.: Bk.septisemi.
- septik(4)** **septicus** Yun., **septique** Fr. sf.: 1) Sepsis ile ilgili. 2) Bakterilerle bulaşmış; mikrop lu. 3) Sepsisin sebep olduğu; sepsise bağlı.
- sepsis** Yun. is.: Bakteri ve bakteri toksinlerinin kana geçmesi sonucu oluşan ateş, titreme ile belirgin durum; kan zehirlenmesi.
- icus/ -ica/ -icum** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- septisemi(5)** **septic(a)emia** Yun., **septicémie** Fr. is.: Bakteri ve bakteri toksinlerinin kana geçmesi sonucu oluşan ateş ve titreme ile belirgin durum; kan zehirlenmesi.
- septicus** Yun., **septique** Fr. sf.: 1) Sepsis ile ilgili. 2) Bakterilerle bulaşmış; mikrop lu. 3) Sepsisin sebep olduğu. T. septik.
- sepsis** Yun. is.: Bakteri ve bakteri toksinlerinin kana geçmesi sonucu oluşan ateş, titreme ile belirgin durum; kan zehirlenmesi.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- serebral(17)** **cerebralis** Lat., **cérébral** Fr. sf.: Beyin ile ilgili; beyne ait.
- cerebrum** Lat., **cerveau** Fr. is.: Merkezi sinir sisteminin ana parçasını oluşturan iki yarı küre ile onları köprü şeklinde birbirine bağlayan corpus callosum'dan ibaret bölüm; beyin; serebrum.
- cerebr-**: Lat. cerebrum'dan *beyin* anlamına ön ek.
- cereus** Lat. sf.: Balmumu gibi.
- brum**: Lat. nesnelerde benzerlik ifade eden son ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- serebral arteriyoskleroz(2)** **cerebral arteriosclerosis** İng. is.: Beyin arterlerinde oluşan arteriyoskleroz.
- cerebralis** Lat., **cérébral** Fr. sf.: Beyin ile ilgili; beyne ait; serebral.

cerebr-: Lat. cerebrum'dan *beyin* anlamına ön ek.

cereus Lat. sf.: Balmumu gibi.

-brum: Lat. nesnelerde benzerlik ifade eden son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

arteriosclerosis Yun., **arterioseclérose** Fr. is.: Atardamar sertliği; arteriyoskleroz.

arteri-: Yun. arteria'dan *arter (atardamar)* anlamına ön ek.

sclerosis Yun., **sclérose** Fr. is.: Sertleşme, katılaşma; skleroz.

sclero-/ scler-: Yun. skleros'tan *sert, sertlik* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

serebrovasküler(11) **cerebrovascularis** Lat., **cérébrovasculaire** Fr. sf.: Beyin kan damarları ile ilgili.

cerebro-: Lat. cerebrum'dan *beyin* anlamına ön ek.

vascularis Lat., **vasculaire** Fr. sf.: 1) Kan damarlarıyla ilgili. 2) Bol damar gösteren; damardan zengin. T. vasküler.

vasculum Lat. is.: Küçük damar; ince damar.

vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

serolojik(1) **sérologique** Fr. sf.: Seroloji ile ilgili; serum bilimine ait.

sérologie Fr. is.: Serumların özellik, etki ve reaksiyonlarını konu alan bilim dalı; serum bilimi; seroloji.

sero-: Lat. serum'dan *serum veya seruma benzer sıvı* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

serum(85) **serum** Lat., **sérum** Fr. is.: 1) Kanın şekilli elemanları dışında kalan sarımsı renkteki sıvı kısmı; kan serumu. 2) Belli bir hastalığa karşı pasif bağışıklık meydana getirmek üzere vücuda enjekte edilen serum; bağışık serum. 3) Seröz sıvı.

servikal(2) **cervicalis** Lat.; **cervical** Fr., İng. sf.: 1) Boyna ait; boyunla ilgili. 2) Rahmin boyun kısmı (serviks)na ait; uterus serviksi ile ilgili.

cervix Lat. is.: Boyun; herhangi bir organın boyna benzer parçası; özellikle rahmin vajina'ya açılan alt parçası; serviks.

cervic-: Lat. cervix'ten *boyun veya organın boyun kısmı* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

servikovajinit(1) **cervicovaginitis** Lat., **cervicovaginite** Fr. is.: Uterus serviksi (uterus'un boyun kısmı) ve vajina'nın beraber iltihabı.

cervico-: Lat. cervix'ten *boyun veya organın boyun kısmı* anlamına ön ek.

vaginitis Lat., **vaginite** Fr. is.: 1) Vajina (döl yolu) iltihabı. 2) Kılıf veya kapsülün iltihabı. T. vajinit.

vagin-: Lat. vagina'dan 1) *Vajina (döl yolu)* anlamına ön ek. 2) *Sarıcı tabaka (kılıf, kapsül)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

sezeryan(1) **c(a)esareanus** Lat., **césarienne** Fr. is.: Karın duvarı yoluyla uterus'a kesit yapılarak bebeğin doğurtulması; sezaryen.

caedere Lat. f.: Kesmek.

sifilis(3) **syphilis** Lat. is.: Cinsel birleşme ile geçen bulaşıcı hastalık; frengi; sifiliz.

signs(1) **signs** İng. is.: Belirtiler.

- sikloplejik(1)** **cycloplegicus/ cycloplegicum** Yun., **cycloplégique** Fr. sf., is.: 1) Kirpiksi kasların felci ile ilgili. 2) Sikloplejiye neden olan madde.
- cycloplegia** Yun., **cycloplégie** Fr. is.: Kirpiksi kasların felci (Gözde uyum gücü kaybolur.); siklopleji.
- cyclo-:** Yun. kyklos'tan 1) *Daire, çember* anlamına ön ek. 2) *Belli aralıklarla tekrarlayan; devresel* anlamına ön ek. 3) *Kirpiksi cisim* anlamına ön ek.
- plegia/ -pleg:** Yun. plege'den *felç* anlamına son ek.
- icus/ -ica/ -icum** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- siklus(9)** **cyclus/ kyklos** Yun. is.: Belli aralıklarla aynı şekilde tekrarlayan olaylar dizisi; bu olayları kapsayan devre; devir, dönüşüm.
- silindirüri(1)** **cylanduria** Yun., **cylindrurie** Fr. is.: İdrarda silindir bulunuşu.
- cylinder** Yun., **cylindrus** Lat., **cylindre** Fr. is.: 1) Silindir şeklindeki sert cisim veya oluşum. 2) İdrarda görülen silindir veya çubuk şeklinde artık madde; idrar silindiri. 3) Oksijen veya diğer herhangi bir gazın depo edildiği büyük tüp; gaz tüpü. T. silindir.
- uria** (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.
- simpatomimetik(1)** bk.sempatomimetik.
- simple(11)** **simple** İng. is.: 1) Tek maddeden oluşmuş; basit, sade. 2) İlaç olarak kullanılan ot veya bitki.
- sinerjik(1)** **synergicus** Yun., **synergique** Fr. sf.: Diğer bir şeyle aynı hedefe yönelik hareket, faaliyet veya etki gösteren; görevdeş.
- synergia** Yun., **synergie** Fr. is.: Bir şeyin, diğer bir şeyle aynı hedefe yönelik hareket, faaliyet veya etki göstermesi hâli; (ilaçlarda) ortak etki; sinerji.
- syn-:** Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.
- erg-:** Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.

- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- sinerjistik(2)** **synergisticus** Yun. sf.: Aynı veya benzer işi yapan. Bk. sinerjik.
- synergicus** Yun., **synergique** Fr. sf.: Diğer bir şeyle aynı hedefe yönelik hareket, faaliyet veya etki gösteren; görevdeş; sinerjik.
- synergia** Yun., **synergie** Fr. is.: Bir şeyin, diğer bir şeyle aynı hedefe yönelik hareket, faaliyet veya etki göstermesi hâli; (ilaçlarda) ortak etki; sinerji.
- syn-:** Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.
- erg-:** Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.
- ist:** Lat. ista, Yun. istes'ten herhangi bir işin mensubunu; işi yapmanı gösteren son ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- sinerjizm(1)** **synergism** Yun., **synergisme** Fr. is.: Bir şeyin, diğer bir şeyle aynı hedefe yönelik hareket, faaliyet veya etki göstermesi hâli; (ilaçlarda) ortak etki.
- synergia** Yun., **synergie** Fr. is.: Bir şeyin, diğer bir şeyle aynı hedefe yönelik hareket, faaliyet veya etki göstermesi hâli; (ilaçlarda) ortak etki; sinerji.
- syn-:** Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.
- erg-:** Yun. ergon'dan *çalışma, iş* anlamına ön ek.
- ismus/ -smus/ -gmus** (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.
- sino-atriyal(1)** **sinoatrialis** Lat. is.: Sinus venosus (embriyo kalbinde sağ karıncığın arkasındaki boşluk) ve kalp kulakçığı ile ilgili.
- sino-:** Lat. sinus'tan *boşluk* anlamına ön ek.
- atrialis** Lat., **atrial** İng. sf.: Atrium (kalp kulakçığı) ile ilgili.
- atrium** Lat. is.: Kulakçık; kalbin sağ ve sol yarı bölümlerinin üst parçalarını oluşturan iki boşluktan her biri; (yürekte) odakcık.

- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- sinus(1)** bk.sinüs.
- sinüs(9)** **sinus** Lat., **sinus** Fr. is.: 1) Etrafı çevrili boşluk; oyuk. 2) Venöz damarların açıldığı -kan depolanmasıyla belirgin- boşluk; kan sinüsü. 3) Lenf damarlarının açıldığı lenf boşluğu. 4) Cerahat odağı ile bağlantılı geçit; cerahatin dışarı akıtığı kanal.
- sinüzit(7)** **sinusitis** Lat., **sinusite** Fr. is.: Sinüs iltihabı.
- sinus** Lat., **sinus** Fr. is.: 1) Etrafı çevrili boşluk; oyuk. 2) Venöz damarların açıldığı -kan depolanmasıyla belirgin- boşluk; kan sinüsü. 3) Lenf damarlarının açıldığı lenf boşluğu. 4) Cerahat odağı ile bağlantılı geçit; cerahatin dışarı akıtığı kanal. T. sinüs.
- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- sirkülasyon(1)** **circulatio** Lat., **circulation** Fr. is.: Dairesel akım seyri; dolaşım.
- circulare** Lat., **circuler** Fr. f.: Dolaşmak; daire çizmek.
- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- sirküle(1)** **circulare** Lat., **circuler** Fr. f.: Dolaşmak; daire çizmek.
- siroz(2)** **cirrhosis** Yun., **cirrhose** Fr. is.: Karaciğerin büyümesi veya körelmesi, sertleşip sarı renk alması vs. ile belirgin hastalık; siroz.
- cirrhos** Yun. is.: Kehribar; koyu sarı.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.
- sistemik lupus eritematozus(2)** **systemic lupus erythematosus** İng. is.: Kılcal damarlarda patolojik değişiklikler, deri üzerinde yer yer kırmızı lekeler, merkezî sinir sistemi ve başta böbrekler olmak üzere çeşitli organlarda patolojik değişiklikler ve ateşle belirgin sebebi bilinmeyen kronik seyirli sistemik hastalık.
- systemicus** Yun., **systemique** Fr. sf.: Vücudu tümüyle tutan; tüm vücudu etkileyen (hastalık hakkında); sistemik.

systema Yun., **ystème** Fr. is.: 1) Belli bir amaca yönelik görev yapan organların oluşturduğu takım; bu nitelikte organ dizisi. 2) Öğreti. 3) Araştırma şekli; yöntem. T. sistem.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *s* ile başlayan köklerin önünde **sy-** şeklinde gelir.

steno-: Yun. *stenos*'tan *dar, ensiz; daralma* anlamına ön ek.

-ema (Fr. -éme, T. -em/ -im): Yun. hastalık, durum ve belirtilerin adlandırılmasında kullanılan son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

lupus Lat. is.: Ülserleşme eğilimi gösteren kronik deri hastalığı.

erythematosis Yun., **érythémateuse** Fr. sf.: 1) Eritem ile ilgili. 2) Eritem gösteren; eritemi olan. T. eritematöz.

erythema/ erythematis Yun., **érythème** Fr. is.: (deride) kızartı, kızarıklık; eritem.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

sistit(7)

cystitis Yun., **cystite** Fr. is.: İdrar kesesi (mesane) iltihabı.

cyst-: Yun. *cystis, kystis*'ten 1) *Kist* anlamına ön ek. 2) *İdrar kesesi* veya *safr kesesi* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

sistolik(6)

systolicus Yun., **systolique** Fr. sf.: 1) Sistol ile ilgili. 2) Sistol devresinde oluşan.

systole Yun., **systole** Fr. is.: Kalbin kanı vücuda pompalamak için kasılması; kalbin kasılma devresi; sistol.

systello Yun. f.: Toplanmak, çekilmek, büzülme.

syn-: Yun. *birlikte, beraber, bitişik* anlamına ön ek.

syn-: Yun. bu ön ek; *s* ile başlayan köklerin önünde **sy-** şeklinde gelir.

stello Yun. f.: Sevk etmek; mecbur etmek; tutmak.

-ole: Yun. fizyolojik ve patolojik olgular için kullanılan son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

sitostatik(2)

cytostaticus/ cytostaticum Yun., **cytostatique** Fr. sf., is.: 1) Hücre çoğalmasını önleyen 2) Hücre gelişimini durdurucu ilaç.

cyto-: Yun. kytos'tan *hücre* anlamına ön ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

-icus/ -ica/ -icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

sitotoksik(2)

cytotoxicus Yun., **cytotoxique** Fr. sf.: Hücreleri tahrip edici.

cyto-: Yun. kytos'tan *hücre* anlamına ön ek.

toxicus Yun., **toxique** Fr. sf.: 1) Zehirli. 2) Zehirli maddeye bağlı; toksin'in sebep olduğu. T. toksik.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

siyanoz(5)

cyanosis Yun., **cyanose** Fr. is.: Oksijen azlığı veya karbondioksit fazlalığı nedeniyle kanın yetersiz oksijenlenmesine veya bazı ilaçlar etkisiyle kanda hemoglobin oluşmasına bağlı olarak deri ve mukozaların mavimsi-mor renk almasıyla belirgin hâl; morarma.

cyan-: Yun. kyanos'tan *mavi; mavi renkli* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

- siyatik(2)** **ischiadicus** Yun., **sciaticus** Lat., **sciatique** Fr. sf.: 1) İschium (kalça kemiğinin yan-alt parçası) ile ilgili; ischium'a ait. 2) Siyatik sinir ile ilgili. 3) Siyatik sinirin ağrısına bağlı.
- ischias/ ischiadis** Yun., **sciatica** Lat. is.: Siyatik sinirin seyri boyunca sakrum bölgesi, kalça ve bacakta hissedilen ağrı ve uyuşma; siyatik sinir ağrısı.
- ischi-:** Yun. ischion/ ischium'dan *kalça, but; kalça kemiğinin yan-alt parçası* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- skleroderma(1)** **sclerodermia** Yun. is.: 1) Deri sertleşmesi. 2) Derideki yaygın sertleşmenin yanında çeşitli organlarda (akciğer, böbrek vs.) da ilerleyici seyir gösteren sertleşme ile belirgin sistemik hastalık.
- sclero-:** Yun. scleros'tan *sert, sertlik* anlamına ön ek.
- derm:** Yun. derma'dan *deri* anlamına son ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- skleroz(1)** **sclerosis** Yun., **sclérose** Fr. is.: Doku sertleşmesi; katılaşma.
- scler-:** Yun. sklerosis'tan *sert, sertlik* anlamına ön ek.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
- soliter(1)** **solitarius** Lat., **solitaire** Fr. sf., zf.: 1) Tek; bir tek. 2) Tek başına; başkalarından ayrı.
- solus** Lat. sf., zf.: Yalnız, tek; tek başına.
- arius** (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.
- solüsyon(26)** **solutio** Lat., **solution** Fr. is.: 1) Bir maddenin su veya diğer bir eritici içinde tamamen çözülmesiyle oluşan sıvı; çözelti, eriyik. 2) Çözülme, erime.
- solvere** Lat. f.: Gevşetmek, çözmek, suda eritmek.

- tio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- somnolans(6)** bk.somnolens.
- somnolens(1)** **somnolentia** Lat., **somnolence** Fr. is.: Uzun süre devam eden dalgınlık hâli; şuur uyuşukluğu ile belirgin uykulu hâl; uyuklama..
somnus Lat. is.: Uyku.
- entia** (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
- sonda(1)** **sonda** İt. is.: Vücudun içinde birikip dışarı atılamayan sıvıyı çekmek için kullanılan araç.
- spastik(2)** **spasticus** Lat., **spastique** Fr. sf.: 1) Spazm ile ilgili. 2) Spazm gösteren; spazmla belirgin. 3) Spazmın sebep olduğu; ona bağlı.
spasmos/ spasma Yun., **spasmus** Lat., **spasme** Fr. is.: Kas veya kas grubunda istem dışı gelişen geçici kasılma; ani kas kasılması; spazm.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- spastisite(1)** **spasticitas** Lat., **spasticité** Fr. is.: Kasta veya kaslarda tonüs artışı; kas sertliği [Katılaşma, sertleşme; katılık, sertlik].
spasticus Lat., **spastique** Fr. sf.: 1) Spazm ile ilgili. 2) Spazm gösteren; spazmla belirgin. 3) Spazmın sebep olduğu. T. spastik.
spasmos/ spasma Yun., **spasmus** Lat., **spasme** Fr. is.: Kas veya kas grubunda istem dışı gelişen geçici kasılma; ani kas kasılması; spazm.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- itas** (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
- spazm(7)** **spasmos/ spasma** Yun., **spasmus** Lat., **spasme** Fr. is.: Kas veya kas grubunda istem dışı gelişen geçici kasılma; ani kas kasılması.

spazmodik(1)	spasmodicus Lat., spasmodique Fr. sf.: 1) Spazm ile ilgili. 2) Spazm gösteren; spazmla belirgin. 3) Spazm'a benzeyen. spasmo-: Yun. spasmos, Lat. spasmus'tan <i>spazm (ani kasılması)</i>; <i>kasılma</i> anlamına ön ek. -oidum (T. -oid/ -oit): Yun. <i>benzer, gibi</i> anlamına son ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
spektrum(1)	spectrum Lat. is.:1) Herhangi bir antibiyotik veya antibakteriyel ilacın mikroplara karşı etki sahası; ilacın etki gösterdiği mikroorganizmaları içine alan saha. 2) (ilaçlarda) etki alanı. spectare Lat. f.: Bakmak, seyretmek.
sperm(1)	sperma Yun., sperme Fr. is.: 1) Erkek cinsiyet hücresi. 2) Meni.
spermatogenez(4)	spermatogenesis Yun., spermatogenése Fr. is.: Sperm oluşması. spermato-: Yun. spermatos, sperma'dan 1) <i>Erkek cinsiyet hücresi veya hücreleri</i> anlamına ön ek.. 2) <i>Meni (er suyu)</i> anlamına ön ek. -genesis: Yun. gennao'dan <i>meydana gelme, oluşma</i> anlamına son ek.
spesifik(25)	specificus Lat., spécifique Fr. sf.: 1) Türe has. 2) Belli hastalık üzerine etki gösteren (ilaç). 3) Belli mikroorganizma tarafından meydana getirilen; belli belirti ve özellikleri olan (hastalık). species Lat. is.: Tür; birbiriyle aynı özelliği gösteren canlı grubu. figere Lat. f.: Sabitleştirmek, bağlamak. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
spesitik(1)	bk.spesifik.
spinal(3)	spinalis Lat., spinal Fr., İng. sf.: 1) Kemik üzerindeki sivri çıkıntı ile ilgili. 2) Omurga ile ilgili. 3) Omurilikle ilgili. spin-: Lat. spina'dan 1) <i>Dikenimsi çıkıntı</i> anlamına ön ek. 2) <i>Omurga</i> anlamına ön ek. -alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

- spinal anestezi(1)** **spinal anesthesia** İng. is.: Vertebral kanalda subarachnoid aralığa anestetik zerki ile vücudun alt yarısında oluşturulan anestezi.
- spinalis** Lat.; **spinal** Fr., İng. sf.: 1) Kemik üzerindeki sivri çıkıntı ile ilgili. 2) Omurga ile ilgili. 3) Omurilikle ilgili. T. spinal.
- spin-:** Lat. spina'dan 1) *Dikenimsi çıkıntı* anlamına ön ek. 2) *Omurga* anlamına ön ek.
- alis/ -ale** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- anesthesia** Yun., **anesthésie** Fr. is.: Hissi ortadan kaldırma; cerrahi müdahale için ilaç vererek kişide ağrı ve acı hissini ortadan kaldırma; anestezi.
- an-:** Yun. *yokluk, bulunmayış, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- esthesia:** Yun. aisthesis'ten *duyu; duyu alma* anlamına ön ek.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- spiroket(1)** **spirochaeta** Lat., **spirochète** Fr. is.: Spirochaeta cinsi herhangi bir mikroorganizma.
- Spirochaeta** Lat. is.: Helezon şekli gösteren gram-negatif bir bakteri cinsi.
- spira** Yun. is.: Helezon. **chaite** Yun. is.: Kıl.
- splanknik(1)** **splanchnicus** Yun., **splanchnique** Fr. sf.: İç organlar, özellikle karın organları ile ilgili; karın organlarına ait.
- splanchn-:** Yun. splanchna'dan 1) *İç organ* veya *iç organlar* anlamına ön ek. 2) *Splanknik sinir* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- spontan(4)** **spontaneus** Lat., **spontané** Fr. sf.: Kendiliğinden oluşan; istem dışı meydana gelen.
- spontanne(1)** bk.spontan.

sprue (1)	sprue İng. is.: Tropikal memleketlerde görülen, mide ve bağırsak iltihabı sonucu şiddetli diyare, anemi, ağız mukozası ve dil üzerinde küçük iltihap odakları ve zayıflama ile belirgin hastalık.
stabil (11)	stabilis Lat., stabile Fr. sf.: 1) Sabit, hareketsiz; tespit edilmiş. 2) Herhangi bir etki ile bozulmayan; değişme göstermeyen. stare Lat. f.: Durmak, duraklamak. -bilis (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara <i>yapılabilirlik</i> anlamı katan son ek.
stabilite (2)	stabilitas Lat., stabilité Fr. is.: Dış etkilere karşı değişmeden kalabilme yeteneği; sabitlik. stabilis Lat., stabile Fr. sf.: 1) Sabit, hareketsiz; tespit edilmiş. 2) Herhangi bir etki ile bozulmayan; değişme göstermeyen. T. stabil. stare Lat. f.: Durmak, duraklamak. -bilis (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara <i>yapılabilirlik</i> anlamı katan son ek. -itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
stabilizasyon (1)	stabilisatio Lat., stabilisation Fr. is.: 1) Oynamaz hâle getirme; tesbit etme. 2) Değişme göstermeyecek nitelik kazandırma. stabiliser Fr. f.: Sağlamlaştırmak, sabit kılmak; stabilize etmek. stare Lat. f.: Durmak, duraklamak. -bilis (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara <i>yapılabilirlik</i> anlamı katan son ek. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
stabilize (7)	stabiliser Fr. f.: Sağlamlaştırmak, sabit kılmak; stabilize etmek.
status (2)	status Lat. is.: Vaziyet, durum, hâl; sabitlik, denge.

- staz(1)** **stasis** Yun., **stase** Fr. is.: Belli bir vücut bölgesinde kan veya lenf dolaşımının ileri derecede yavaşlaması veya durması.
stare Lat. f.: Durmak, duraklamak.
-sis: *Hâl, durum, vaziyet* anlamına son ek.
- steal effect(1)** **steal effect** İng. is.: Sinsi seyreden etki.
steal İng. f.: Gizlice yapmak; gizlice ve yavaş yavaş gitmek.
effectus Lat., **effect** İng. is.: Etki, tesir; efekt.
ex-/ ef-/ e-: Lat. *içten dışarı, dışarıda, dışında; götüren, çıkaran* anlamlarına ön ek.
ex-: Lat. bu ön ek; **f** ile başlayan köklerin önünde **ef-**, *m, n, r, j* ile başlayanlarda ise *e-* şeklinde gelir.
facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.
-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- stenoz(9)** **stenosis** Yun., **sténose** Fr. is.: Daralma, darlık; bir kanal veya deliğin daralması.
steno-: Yun. *stenos*'tan *dar, ensiz; daralma* anlamına ön ek.
-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
- steril(9)** **sterilis** Lat., **stérile** Fr. sf.: 1) Çocuk sahibi olma yeteneği bulunmayan; kısır, verimsiz. 2) Mikropsuz.
- sterilite(2)** **sterilitas** Lat., **stérilité** Fr. is.: 1) Çocuk sahibi olma yeteneğinin olmaması (erkek veya kadında); kısırlık. 2) Mikropsuz olma hâli.
sterilis Lat., **stérile** Fr. sf.: 1) Çocuk sahibi olma yeteneği bulunmayan; kısır, verimsiz. 2) Mikropsuz. T. steril.
-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
- sternotomi(1)** **sternotomie** Fr. is.: Sternum'a kesit yapma; sternum'u kesme.

sterno-: Lat. sternum'dan *sternum* (göğüs kemiği) anlamına ön ek.

-tomi(a) (Yun., İng. -tomia; Fr. -tomie): Yun. temnein'den *kesit yapma; kesme* anlamına son ek.

steroid(8)

steroidum Yun., **steroid** İng., **stéroïde** Fr. is.: Doğal olarak bulunan, ve yapıları kolesterol'e benzeyen bir grup maddenin ortak ismi; katımsı madde.

stereo-: Yun. stereos'tan *sert, katı, sağlam, dayanıklı; üç boyutlu* anlamlarına ön ek.

-oidum (T. -oid/ -oit): Yun. *benzer, gibi* anlamına son ek.

Stevens Johnson sendromu(2) bk.Stevens Johnson sendromu.

Stevens-Johnson sendromu(7) **Stevens-Johnson syndrome** İng. is.: Deride kızartı ile belirgin şiddetli alerjik reaksiyon [Albert M. Stevens, Amerikalı hekim, 1884-1945; Frank C. Johnson, Amerikalı hekim, 1894-1934] Bk. eksüdatif erythema multiforme.

stimulan(2)

bk.stimülan.

stimülan(2)

stimulans Lat., **stimulant** Fr. is.: 1) Uyaran, uyarıcı. 2) Belli bir sistemi veya organı uyarıcı ilaç.

stimulus Lat. is.: Uyarıcı etken; uyaran; stimülüs.

stimular Fr. is.: Uyarmak; herhangi bir sistem veya organda ağırlaşmış çalışmayı hızlandırmak; stimüle etmek.

stimülasyon(4)

stimulatio Lat., **stimulation** Fr. is.: 1) Uyarma. 2) Uyarılma hâli.

stimular Fr. is.: Uyarmak; herhangi bir sistem veya organda ağırlaşmış çalışmayı hızlandırmak; stimüle etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

stomatit(6)

stomatitis Yun., **stomatite** Fr. is.: Ağız iltihabı.

stomat-: Yun. stoma, stomatos'tan *ağız* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

streptokinaz(16) **streptokinase** İng. is.: Hemolitik streptokoklar tarafından salgılanan -trombolitik etkiye sahip- bir enzim.

strepto-: Yun. streptos'tan 1) *Bükük, kıvrılmış* anlamına ön ek. 2) *Streptokok* veya *streptokoklar* anlamına ön ek.

kinase İng. is.: Proenzim'i enzime dönüştüren madde; kinaz.

kine-: Yun. kinesis'ten *hareket* anlamına ön ek.

-az (Fr., İng. -ase): *Enzim* anlamına son ek.

streptokokal(2) **Streptococcalis** Lat. sf.: 1) Streptokok veya streptokoklarla ilgili. 2) Streptokokların sebep olduğu. 3) Streptokoka benzeyen.

Streptococcus Lat., **Streptocoque** Fr. is.: Zincir şeklinde diziliş gösteren gram-pozitif yuvarlak, hareketsiz bir bakteri cinsi (Kültür ortamında gösterdikleri hemolitik aktiviteye göre alfa hemolitik, beta hemolitik ve nonhemolitik olarak sınıflandırılırlar.); Streptokok.

strepto-: Yun. streptos'tan 1) *Bükük, kıvrılmış* anlamına ön ek. 2) *Streptokok* veya *streptokoklar* anlamına ön ek.

-cocc: Yun. kokkos'tan *yuvarlak bakteri; mikrop* anlamına son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

streptokoksik(3) **streptococcicus** Lat. sf.: Bk. streptokokal.

stria(2) **stria** Lat. is.: 1) Çizgi; deri veya herhangi bir oluşum üzerinde çizgi şeklinde uzanan iz. 2) Şerit veya bant şeklindeki oluşum.

subakut(5) **subacutus** Lat., **subacute** İng. sf.: Seyir ve şiddet bakımından akut ve kronik arası nitelik gösteren; akut devreyi geçirmiş fakat kronik nitelik kazanmamış (hastalık veya hastalık devresine ait).

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

acutus Lat., **acute** İng. sf.: 1) Keskin, hızlı. 2) Aniden şiddetli belirtilerle başlayan fakat kısa seyir izleyen (hastalık). T. akut.

ad-: Lat. *-e doğru; yanında, yakınında; yaklaşma* anlamına ön ek.

ad-: Lat. bu ön ekte bulunan *d* harfi; *c, f, g, p, t, r* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**ac-**).

cutere Lat. is.: Üzerine vurmak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

subaortik stenosis(1) **subaortic stenosis** İng. is.: Aort altı damarlarda oluşan daralma.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

aorticus Yun., **aortique** Fr. sf.: 1) Aort ile ilgili. 2) Sol ventrikülün aort'a açılan deliği ile ilgili. T. aortik.

aorta Yun., **aorte** Fr. is.: Kalbin sol ventrikülünden çıkan ana arter; vücudun en büyük atardamarı; aort.

-icus (Fr. *-ique*, İng. *-ic*, T. *-ik*): Yun. sıfat türeten son ek.

stenosis Yun., **sténose** Fr. is.: Daralma, darlık; bir kanal veya deliğin daralması; stenoz.

steno-: Yun. *stenos*'tan *dar, ensiz; daralma* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. *-osis*; Fr. *-ose*): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

subaraknoid(2) **subarachnoideus** Lat. sf.: Arachnoidea (araknoid) altında.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

arachnoidea Yun., **arachnoïde** Fr. is.: 1) Örümcek ağına benzer; örümcek ağı gibi ince ve narin. 2) Beyin ve omuriliği saran üç zardan ortadaki; örümceksi zar; arachnoidea. T. araknoid.

arachn-: Yun. *arachne*'den *örümcek* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. *-oïde*, T. *-oid/ -oit*): Yun. *eidos*'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

subinvolusyon(1) **subinvolutio** Lat.; **subinvolution** Fr., İng. is.: Bir organın normal üstü çalışma ve büyümesini takiben küçülüp eski hâline dönememesi; normal hacmini kazanmada gecikme göstermesi; yetersiz involüsyon.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

involutio Lat.; **involution** Fr., İng. is.: 1) Hacim ve çalışma yeteneği bakımından normalin üstüne çıkmış bir organın tekrar eski hâline dönmesi. 2) Kıvrılma; içe büzülme. T. involüsyon.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

volvere Lat. f.: Yuvarlamak, çevirmek; uçmak, yükselmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

subklavyan(1) **subclavius** Lat., **subclavian** İng. sf.: Klavikula altında bulunan.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

clavicula Lat. is.: Köprücük kemiği; klavikula.

clavis Lat. is.: Anahtar; kapı sürmesi.

-ius: Lat. son ek.

subkutan(12) **subcutaneus** Lat., **subcutané** Fr. sf.: 1) Deri altında bulunan. 2) Deri altından; deri altı yoluyla.

subcutis Lat. is.: Deri altı bölgesi.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

cutaneus Lat., **kutan** Alm., **cutané** Fr. sf.: Deri ile ilgili; kutan.

cut-: Lat. cutis'ten *deri* anlamına ön ek.

-aneus: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek.

subkütan(2)

bk.subkutan.

sublingual(3)

sublingualis Lat., **sublingual** İng. sf.: Dil altında.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

lingualis Lat., **lingual** İng. sf.: 1) Dille ilgili. 2) Dile benzeyen; dil şeklinde. T. lingual.

lingu-: Lat. lingua'dan *dil* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

substernal(1)

substernalis Lat.; **substernal** Fr., İng. sf.: Göğüs kemiği altında.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

sternalis Lat., **sternal** Fr. sf.: Sternum ile ilgili; sternal.

stern-: Lat. sternum'dan *sternum* (göğüs kemiği) anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

substitüsyon(1)

substitutio Lat., **substitution** Fr., İng. is.: 1) Yerine geçme. 2) Bileşikteki bir elementin diğer bir element ile yer değiştirmesi.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

substituere Lat. f.: İdame ettirmek; var olmak.

stiuere Lat. f.: Yerleştirmek, tamamlamak, var etmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

suplemantasyon(1)

bk.suplementasyon.

suplementasyon(1)

supplementatio Lat., **supplementation** İng. is.: İlave, ek.

supplementum Lat., **supplement** İng. is.: İlave, ek; supplement.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

sub-: Lat. bu ön ekteki *b* harfi; *c, f, g, p, s* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**sup-**).

plere Lat. f.: Doldurmak; işlem yapmak.

-mentum (T. -ment/ -man): Lat. bir eylemin alet veya ürününü tanımlayan son ek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

supraventriküler(1) **supraventricularis** Lat., **supraventriculaire** Fr. sf.: Ventrikül (karıncık)ün üstünde bulunan.

supra-: Lat. super, supra'dan *üstü, üstünde, yukarısında* anlamına ön ek.

ventricularis Lat., **ventriculaire** Fr. sf.: Ventrikül (karıncık) ile ilgili; ventriküler.

ventriculus Lat., **ventricule** Fr. is.: Küçük boşluk; (yürek, beyinde) karıncık; ventrikül.

venter Lat., **ventre** Fr. is.: 1) Karın; batin. 2) Karın şeklinde dolgunluk gösteren kısım veya oluşum.

ventr-: Lat. *karın* anlamına ön ek.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

supresyon(3) bk.süpresyon.

suspansiyon(1) bk.süspansiyon.

suş(3) **souche** Fr. is.: Kök, köken, kaynak; soy.

süperenfeksiyon(3) **superinfectio** Lat., **superinfection** Fr. is.: 1) Evvelce enfeksiyona sebep olan bir mikroorganizmanın vücutta yeniden enfeksiyon oluşturmaması. 2) Belli bir mikroorganizmanın sebep olduğu

enfeksiyonun tedavisi esnasında diğer mikroorganizmanın yeni enfeksiyon oluşturmaları [üst üste bulaşma].

super-: Lat. *üst, üstünde; normalin üstünde; aşırı* anlamına ön ek.

infectio Lat., **infection** Fr. is.: 1) Bulaşma. 2) Bulaşıcı hastalık.

T. enfeksiyon.

inficere Lat., **infecter** Fr. f.: Bulaştırmak, zehirlemek.

in-: Lat. 1) *İçinde, içine* anlamına ön ek. 2) Olumsuzluk ifade eden ön ek.

feci/ facere Lat. f.: Yapmak, yaratmak, oluşturmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

süpportif(1)

supportive İng. sf.: Destekleyici, yardımcı.

support İng. is., f.: 1) Destek; herhangi bir şeye destek görevi gören oluşum veya kısım; dayanak. 2) Desteklemek, dayanmak.

süpresyon(2)

suppressio Lat., **suppression** Fr. is.: 1) Organ işlevinin önlenmesi; özellikle herhangi bir bezin salgılama görevinin baskı altında tutulması; salgının durdurulması. 2) Bazı duygu ve düşüncelerin şuurlu olarak baskı altında tutulması.

suppress Fr. f.: Baskı altında tutmak; durdurmak; önlemek.

sub-: Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.

sub-: Lat. bu ön ekteki *b* harfi; *c, f, g, p, s* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**sup-**).

pressare Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

sürdozaj(1)

surdosage Fr. sf.: Aşırı doz ayarlaması.

- sur-** (Fr. sur-, T. sür-): Lat. *super-* ön eki yerine bazı kelimelere üstünlük göstererek eklenen ön ek.
- dosage** Fr. is.: Alınacak ilacın miktarını tayin işi; doz ayarlaması. T. dozaj.
- dosis** Lat., **dose** Fr. is.: (ilaçlarda) kullanım ölçüsü, miktarı; doz.
- sürrenal(1)** **surrenalis** Lat., **surrénal** Fr. sf.: Böbrek üstü; böbrek üstüne ait.
- sur-** (Fr. sur-, T. sür-): Lat. *super-* ön eki yerine bazı kelimelere üstünlük göstererek eklenen ön ek.
- renalis** Lat., **rénal** Fr. sf.: Böbrekle ilgili; renal.
- ren-:** Lat. ren'den *böbrek* anlamına ön ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- süspansiyon(5)** **suspensio** Lat., **suspension** Fr. is.: 1) Yerinden kaymış veya sarkmış bir organın diğer bir oluşuma dikişle tesbiti. 2) Herhangi bir şeyin geçici olarak durması veya kesilmesi. 3) Bir maddenin sıvı içinde erimeden küçük tanecikler hâlinde dağılması hâli. 4) Etkili bir maddenin uygun sıvı içinde erimeden küçük tanecikler hâlinde dağılmasından oluşan ilaç. 5) Hastayı omuzlarından çekerek askıya alma (Tedavi yöntemi olarak uygulanmaktadır.).
- suspendre** Fr. f.: Askıya almak; ertelemek.
- sub-:** Lat. 1) *Altı, altında, aşağısında* anlamına ön ek. 2) *Orta derecede; az çok; hemen hemen* anlamına ön ek.
- sub-:** Lat. bu ön ekteki *b* harfi; *c, f, g, p, s* ile başlayan köklerin önünde bu harflere dönüşür (**sus-**).
- pendere** Lat. f.: Sarkmak, asılmak; tartmak, değerlendirmek.
- sio** (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
- sütür(1)** **sutura** Lat., **suture** Fr. is.: 1) Kafa kemiklerini birbirinden ayıran saha; suture. 2) Dikiş ipliği. 3) Dikişle birleştirmek; dikmek. 4) (cerrahlıkta) kesit kenarlarını birleştiren dikiş.

suere Lat. f.: Dikiş dikmek.

-tura (T. -tür/ -sür/ -ür): Lat. bir eylem sonucu ortaya çıkan olguları belirtmede kullanılan son ek.

syndrome(1)

syndrome İng. is.: Bk. sendrom.

syntom(s)(1)

syntom(s) İng. is.: Semptom(lar). Bk. semptom.

şizofreni(1)

schizophrenia Yun., **schizophrénie** Fr. is.: Buluş çağında veya onu takiben gençlik devresinde görülen zihnî melekelerde bozulma, gerçekten uzaklaşma ve kişilik yıkılması ile belirgin akıl hastalığı; erken bunama [akıl bölünmesi].

schizo-: Yun. schistos'tan *bölünme, yarıma, parçalanma* anlamına ön ek.

-phren: Yun. phrene'den *akıl, zihin* anlamına ön ek

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

şizofrenik(1)

schizophrenicus Yun., **schizophrénique** Fr. sf., is.: 1) Şizofreni ile ilgili. 2) Şizofreni ile belirgin. 3) Şizofrenli kişi.

Yun. **schizophréne** Fr. is.: Şizofreniye tutulmuş kimse; şizofren.

schizophrenia Yun., **schizophrénie** Fr. is.: Buluş çağında veya onu takiben gençlik devresinde görülen zihnî melekelerde bozulma, gerçekten uzaklaşma ve kişilik yıkılması ile belirgin akıl hastalığı; erken bunama [akıl bölünmesi]; şizofreni.

schizo-: Yun. schistos'tan *bölünme, yarıma, parçalanma* anlamına ön ek.

-phren: Yun. phrene'den *akıl, zihin* anlamına ön ek

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.

- talasemi(1)** **thalassemia** Yun., **thalassémie** Fr. is.: Hemoglobin oluşmasında bozuklukla belirgin kalıtsal nitelik gösteren anemi; bir kansızlık türü; Akdeniz anemisi [Akdenize kıyısı olan yerlerde rastlanır.].
- thalass-:** Yun. *deniz* anlamına ön ek.
- emi(a)** (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan *kan* anlamına son ek.
- tardif(2)** **tardive** Fr. sf.: Gecikme gösteren; geç görülen; yavaş gelişen.
- tardiv(2)** bk.tardif.
- tardive(1)** bk.tardif.
- taşiaritmi(1)** **tachyarrythmia** Yun., **tachyarythmie** Fr. is.: Hızlı ve düzensiz kalp atımı ile belirgin ritim bozukluğu.
- tachy-:** Yun. tachys'ten *çabuk, hızlı* anlamına ön ek.
- arhythmia** Yun., **arythmie** Fr. is.: Ritim bozukluğu; vücudun organları arasında bulunan çalışma düzeninin bozulması; aritmi.
- a-:** Yun. *yokluk, bulunmayı, eksiklik; değil, -sız* anlamına ön ek.
- rhythmos** Yun., **rythme** Fr. is.: Ritim, düzen; ritim.
- ia** (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.
- taşikardi(24)** **tachycardia** Yun., **tachycardie** Fr. is.: Kalp ritminin normalden hızlı oluşu; hızlı kalp atımı; kalp çarpıntısı.
- tachy-:** Yun. tachys'ten *çabuk, hızlı* anlamına ön ek.
- cardia-/ cardio-/ cardi-:** Yun. kardias'tan *kalp* anlamına ön ek.
- taşikardik(2)** **tachycardicus** Yun., **tachycardique** Fr. sf.: 1) Taşikardi ile ilgili. 2) Taşikardi gösteren.
- tachycardia** Yun., **tachycardie** Fr. is.: Kalp ritminin normalden hızlı oluşu; hızlı kalp atımı; kalp çarpıntısı; taşikardi.
- tachy-:** Yun. tachys'ten *çabuk, hızlı* anlamına ön ek.
- cardia-/ cardio-/ cardi-:** Yun. kardias'tan *kalp* anlamına ön ek.

	-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
tedricen (3)	tedrîcen Ar. zf.: Azar azar, giderek, gittikçe.
tedrici (2)	tedrici Ar. sf.: Derece derece, yavaş yavaş olan; tedricî.
tendon (2)	tenon Yun., tendo Lat., tendon Fr. is.: Kasın kemiğe tutunmasını sağlayan, bağ dokusundan yapıllı şerit; kırıış. tendere Lat. f.: Germek, yaymak, sermek.
teniazis (1)	taeniasis Lat., téniasis Fr. is.: Taenia (tenya) cinsi herhangi bir parazitin bağırsaklarda bulunuşu; tenya hastalığı. Taenia Lat. is.: Tenya adı verilen bağırsak parazitlerini içine alan grup; Tenya. tainia Yun., taenia Lat., ténia Fr. is.: 1) Şerit şeklinde oluşum; düz şerit. 2) Taenia cinsine mensup bağırsak paraziti [bant, şerit]. T. tenya. -iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
terapotik (1)	bk.terapötik.
terapötik (29)	therapeuticus Yun., thérapeutique Fr. sf.: 1) Tedavi bilimiyle ilgili. 2) Tedavi edici; tedaviye ait; iyileştirici. therapeusis Yun. is.: Hastalıkların tedavisini konu alan tıp dalı; tedavi bilimi; terapötiks. therap-: Yun. therapein'den <i>tedavi</i> anlamına ön ek. eu- (T. ö-): Yun. <i>normal, uygun; iyi, sağlıklı</i> anlamlarına ön ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
teratojenik (8)	teratogenicus Yun., tératogénique Fr. sf.: Kusurlu organ veya doku oluşmasına sebep olan; fetüs'te malformasyon yaratan. terato-: Yun. teras, teratos'tan <i>anomali, ucube</i> anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

teratojenisite(1) **teratogenicitas** Lat., **teratoogénicité** Fr. is.: Kusurlu organ veya doku, anomali oluşturabilme niteliği, yetisi.

terato-: Yun. teras, teratos'tan *anomali, ucube* anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

terminal(1) **terminalis** Lat., **terminal** Fr. sf., is.: 1) Son veya uç kısımla ilgili. 2) Son veya uç kısımda bulunan. 3) Uç, son. 4) Kutup (elektrikte).

terminus Lat. is.: Bitiş, son.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

tersinir(1) **tersinir** T. is.: Bir olayın ortaya çıkma şartlarındaki sonsuz küçük bir değişikliğin etkisiyle herhangi bir anda yön değiştirebilen.

tetani(1) **tetania** Yun., **tétanie** Fr. is.: Zaman zaman nöbetler hâlinde gelen tonik nitelikte ağırlı kas kasılmaları ile belirgin klinik tablo.

tetan-: 1) *Tetanos* anlamına ön ek. 2) *Tetani* anlamına ön ek.

-ia (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Yun. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

tetanik(1) **tetanicus** Yun., **tétanique** Fr. sf., is.: 1) Tetanos ile ilgili. 2) Tetanos gösteren. 3) Tonik kas kasılmaları gösteren. 4) Kaslarda tonik kasılmalara sebep olan; bu niteliğe sahip bir etken (ilaç vs.).

tetan-: 1) *Tetanos* anlamına ön ek. 2) *Tetani* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

tetanoz(2)

tetanos Yun., **tétanos** Fr. is.: 1) Clostridium tetani'nin sebep olduğu kaslarda tonik kasılmalar, sertlik ve çene kilitlenmesi ile belirgin öldürücü akut enfeksiyöz hastalık; kazıklı humma. 2) Kasın -gevşemeksizin- devamlı kasılma gösterişi hâli. T. tetanos.

tetan-: 1) *Tetanos* anlamına ön ek. 2) *Tetani* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

tifo(1)

typhos Yun. is.: Bazı Rickettsia türlerinin sebep olduğu yüksek ateş, deride nokta şeklinde kırmızımtrak lekeler, baş ağrısı ve bitkinlikle belirgin akut bulaşıcı hastalık.

tinea(7)

tinea Lat. is.: Başta Microsporum ve Trichopyton olmak üzere bazı mantar cinslerinin sebep olduğu bulaşıcı deri hastalığı.

tinea corporis(2)

tinea corporis Lat. is.: Vücut derisinde görülen mantar hastalığı.

tinea Lat. is.: Başta Microsporum ve Trichopyton olmak üzere bazı mantar cinslerinin sebep olduğu bulaşıcı deri hastalığı.

corpus Lat. is.: 1) Gövde, beden. 2) Cisim, nesne, oluşum.

-orius (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.

tinea cruris(1)

tinea cruris Lat. is.: Uyluk, kasık ve perine derisinde görülen mantar hastalığı.

tinea Lat. is.: Başta Microsporum ve Trichopyton olmak üzere bazı mantar cinslerinin sebep olduğu bulaşıcı deri hastalığı.

cruris Lat. is.: Bacak; diz ve ayak bileği arasındaki kısım.

tinea cururis(1)

bk.tinea cruris.

tinea pedis(2)

tinea pedis Lat. is.: Ayakta, özellikle parmak aralarında görülen mantar hastalığı.

tinea Lat. is.: Başta Microsporum ve Trichopyton olmak üzere bazı mantar cinslerinin sebep olduğu bulaşıcı deri hastalığı.

pedis Lat. is.: Ayak.

tinea versicolor(1) **tinea versicolor** Lat. is.: Deride iltihaplanma olmaksızın pullanma ve -kepek tarzında- dökülme ile belirgin hastalık.

tinea Lat. is.: Başta Microsporum ve Trichopyton olmak üzere bazı mantar cinslerinin sebep olduğu bulaşıcı deri hastalığı.

versicolor Lat., **versicolo(u)r** İng., **versicolore** Fr. sf.: Farklı renkler gösteren; çok renkli.

versare Lat. f.: Dönmek, eğilmek.

color Lat. is.: Renk.

tinnitus(1) **tinnitus** Lat. is.: Kulak çınlaması.

tinnire Lat. f.: Çınlamak.

-tus: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.

tiroid(18) **thyroideus** Yun., **thyroïde** Fr. is., sf.: 1) Boynun ön tarafında yerleşmiş tiroksin adı verilen madde salgılayan kanalsız bez; tiroid bezi. 2) Kalkan şeklinde; kalkana benzeyen. T. tiroit.

thyr-: Yun. thyreos'tan *kalkan*; *tiroit bezi* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

tiroidektomi(1) **thyroïdectomie** Fr. is.: Troit bezinin ameliyatla çıkarılması.

thyroideus Yun., **thyroïde** Fr. is., sf.: 1) Boynun ön tarafında yerleşmiş tiroksin adı verilen madde salgılayan kanalsız bez; tiroid bezi. 2) Kalkan şeklinde; kalkana benzeyen. T. tiroit.

thyr-: Yun. thyreos'tan *kalkan*; *tiroit bezi* anlamına ön ek.

-oideus (Fr. -oïde, T. -oid/ -oit): Yun. eidos'tan *benzer, gibi* anlamına son ek.

-ektomi(a) (Yun. -ectomia, Fr. -ectomie, İng. -ectomy): Yun. ektome'den *ameliyatla çıkarma* anlamına son ek.

tirotoksikoz(3)	thyrotoxicosis Yun., thyrotoxicose Fr. is.: Tiroit bezinden aşırı hormon salgılanması sonucu bazı patolojik durumlar oluşması. thyro-: Yun. thyreos'tan <i>kalkan</i>; <i>tiroit bezi</i> anlamına ön ek. toxicosis Yun., toxicose Fr. is.: Toksik maddenin sebep olduğu patolojik durum; zehirlenme; toksikoz. toxico-/ toxi-/ tox-: Yun. <i>toksik madde</i>; <i>zehir</i> anlamına ön ek. -oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. <i>hastalık(ı)</i>, <i>durum(u)</i>, <i>artma(sı)</i> anlamına son ek.
titrasyon(3)	titratio Lat., titration İng. is.: Bir maddenin standart miyar ilavesiyle eriyik içindeki miktarının ölçülmesi. titrate İng. f.: Bir maddenin bulunduğu eriyik içindeki miktarını ölçmek, belirtmek; titre etmek. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
titre(6)	titrer Fr. f.: Bir maddenin bulunduğu eriyik içindeki miktarını ölçmek, belirtmek; titre etmek.
toksemi(2)	toxemia Yun., toxémie Fr. is.: Bakteri toksinlerinin kana geçmesi sonucu meydana gelen zehirlenme hâli. tox-: Yun. <i>toksik madde</i>; <i>zehir</i> anlamına ön ek. -emi(a) (Yun., İng. -emia; Fr. -emie): Yun. haima'dan <i>kan</i> anlamına son ek.
toksemia(1)	bk.toksemi.
toksosite(1)	bk.toksosite.
toksijenik(1)	toxigenicus Yun., toxigénique Fr. sf.: 1) Toksik nitelikte madde meydana getirici; zehir oluşturunca. 2) Toksik madde etkisiyle oluşan; toksin'in sebep olduğu. toxi-: Yun. <i>toksik madde</i>; <i>zehir</i> anlamına ön ek.

-gen (Fr. -gène, T. -jen): Yun. gennao'dan 1) *Meydana getirici veya sebep olucu etken; yapan, oluşturan* anlamına son ek. 2) *...den kaynaklanan* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

toksik(22)

toxicus Yun., **toxique** Fr. sf.: 1) Zehirli. 2) Zehirli maddeye bağlı; toksin'in sebep olduğu.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

toksik epidermal nekroliz(1) "Lyell sendromu" adıyla da tanımlanır.

toxicus Yun., **toxique** Fr. sf.: 1) Zehirli. 2) Zehirli maddeye bağlı; toksin'in sebep olduğu. T. toksik.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

epidermalis Yun., **epidermal** İng. sf.: 1) Epidermis ile ilgili. 2) Epidermis'ten oluşmuş; epidermis'ten gelişmiş.

epidermis Yun., **epidermis** İng., **épiderme** Fr.: Üst deri; epidermis/ epiderm.

epi-: Yun. *üst, üstü, üstte, üstünde* anlamına ön ek.

derm-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.

-alis/ -ale (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

necrolysis Yun., **nécrolyse** Fr. is.: Ölü dokunun erimesi; nekroliz.

necro-: Yun. necros'tan *ölü, ölüm; hayatını kaybetmiş olan doku* anlamına ön ek.

-liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime, çözülme; azalma* anlamına son ek

tok-sik(1)

bk.toksik.

toksikasyon(2)

toxicatio Lat., **toxication** Fr. is.: Zehirlenme.

tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek. Ör.: toksisite.

-icatio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

toksikolojik(1)

toxicologique Fr. sf.: Toksikoloji ile ilgili; toksikolojiye ait.

toxicologia Yun., **toxicologie** Fr. is.: Zehirler, onların organizmaya olan etkileri ve zehirlerin belirlenmesi ile uğraşan bilim dalı; zehirleri konu alan bilim dalı; toksikoloji.

toxico-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-logia (Fr. -logie, T. -loji): Yun. logos, logia'dan *bilim, mantık, konuşma* anlamına son ek.

toksin(2)

toxine Yun., **toxinum** Lat., **toxine** Fr. is.: Zehirli madde; zehir.

toxi-/ tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-inum (Fr. -ine, T. -in): Lat. kimyasal madde, ilaç adlarını ifade etmede -özellikle farmakolojide- sıkça kullanılan son ek.

toksisite(16)

toxicitas Lat., **toxicité** Fr. is.: Herhangi bir maddenin zehir etkisi gösterme derecesi; zehirleme niteliği; zehirlilik.

toxico-/ toxi-/ tox-: Yun. *toksik madde; zehir* anlamına ön ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

tolerabilite(5)

tolérabilité Fr. is.: Tolere edilebilme özelliği; dayanma gücü.

tolérable Fr. sf.: 1) Bağışlanabilir, hoşgörülebilir. 2) Katlanılabilir, dayanılabilir.

tolérer Fr. f.: 1) Bağışlamak, hoşgörmek. 2) Dayanmak, katlanmak; tolere etmek. 3) -e izin vermek.

-bilis/ -bile (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.

-itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.

tolerans(15)	tolerantia Lat., tolérance Fr. is.: Yüksek dozdaki herhangi bir ilaca karşı vücudun gösterdiği dayanma gücü; tahammül. tolérer Fr. f.: 1) Bağışlamak, hoşgörmek. 2) Dayanmak, katlanmak; tolere etmek. 3) -e izin vermek. -antia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
tolere(21)	tolérer Fr. f.: 1) Bağışlamak, hoşgörmek. 2) Dayanmak, katlanmak; tolere etmek. 3) -e izin vermek.
tonik(1)	tonicus Yun., tonique Fr. sf., is.: 1) Devamlı kasılma gösteren. 2) Tonüs artırıcı ilaç. 3) Organları uyarıp vücudu güçlendiren ilaç. tonos Yun., tonus Lat. is.: 1) Kas veya organın gösterdiği normal gerginlik hali. 2) Dirilik, güç. T. tonüs. teinein Yun. f.: Germek. -ton: Yun. tonos'tan <i>gerginlik</i> anlamına son ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
tonsilit(3)	tonsillitis Lat., tonsillitis İng. is.: Bademcik iltihabı. tonsilla Lat., tonsil İng. is.: 1) Bademcik. 2) Bademciğe benzer herhangi bir oluşum. T. tonsil. -it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. <i>iltihap</i> anlamına son ek.
tonsillit(1)	bk.tonsilit.
tonus(4)	bk.tonüs.
tonüs(1)	tonos Yun., tonus Lat. is.: 1) Kas veya organın gösterdiği normal gerginlik hali. 2) Dirilik, güç. teinein Yun. f.: Germek.
topikal(6)	topicalis Yun., topical İng. sf.: 1) Belli bir bölge ile ilgili; bölgesel, lokal. 2) Hastalığın olduğu yere uygulanan (ilaç). top-: Yun. topos'tan <i>yer, bölge</i> anlamına ön ek. -icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

toraks(1)

thorax Yun. is.: Göğüs; boyunla diyafram arasındaki vücut kısmı.

torsade de pointes(1) Ventriküler taşikardik kalp ritim bozukluğu.

torsades de pointes(2) bk.torsade de pointes.

torticollis(1)

bk.tortikolis.

tortikolis(1)

torticollis Lat. is.: Kas spazmı sonucu başın spazm gösteren tarafa doğru eğilmesi; eğri boyun.

tortus Lat. sf.: Burkulmuş, bükülmüş, çevrilmiş.

collis Lat. is.: Tepe; kolis.

collum Lat. is.: Boyun; baş ile gövde arasındaki kısım.

total(14)

total Fr. is.: Bütünsel, toplam.

trahom(1)

trakhoma Yun., **trachome** Fr. is.: Konjunktiva'da küçük tanecikler oluşması ile belirgin, virüsün sebep olduğu, bulaşıcı nitelik gösteren cerahatli ağır konjunktivit.

trakhos Yun. is.: Kaba, pürtüklü.

-om(a) (Yun., İng. -oma; Fr. -ome): Yun. oma, onkoma'dan *ur* anlamında; bazen de hastalık belirtilerinde kullanılan son ek.

trakea(1)

trachea Yun. is.: Soluk borusu.

trakeit(1)

tracheitis Lat., **trachéite** Fr. is.: Soluk borusu iltihabı.

trachea- Yun. *trakea (soluk borusu)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

trakeobronşit(1)

tracheobronchitis Yun., **tracheobronchite** Fr. is.: Soluk borusu ve bronşların beraber iltihabı.

tracheo- Yun. *trakea (soluk borusu)* anlamına ön ek.

bronchitis Yun., **bronchite** Fr. is.: Bronş mukozasının iltihabı; bronşit.

bronch-: Yun., Lat. bronchus'tan *soluk borusu; bronş (soluk borusunun akciğerlerde dallanmasıyla oluşan solunum yolları)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

transdermal(5)

transdermalis Lat. sf.: Deri yoluyla.

trans-: Lat. *aracılığıyla; içinden geçerek; ötesinde* anlamlarına ön ek.

derm-: Yun. derma, dermatos'tan *deri* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

transfüzyon(4)

transfusio Lat., **transfusion** Fr.is.: Kan nakli [başka yere dökme].

trans-: Lat. *aracılığıyla; içinden geçerek; ötesinde* anlamlarına ön ek.

fusio Lat., **fusion** Fr. is.: Birleşme, kaynaşma; füzyon.

fundere Lat. f.: Dökmek, serpmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

transluminal(2)

transluminalis Lat., **transluminal** İng. is.: Lümen aracılığıyla; translüminal.

trans-: Lat. *aracılığıyla; içinden geçerek; ötesinde* anlamlarına ön ek.

luminalis Lat. sf.: Lümen ile ilgili; lümen'e ait; lüminal [ışıklı].

lumen Lat. is.: Işıklık, aydınlık; lümen.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

transmural(1)

transmuralis Lat.; **transmural** Fr., İng. sf.: Duvardan geçerek; damarın veya boşluk gösteren organın duvarı aracılığıyla.

trans-: Lat. *aracılığıyla; içinden geçerek; ötesinde* anlamlarına ön ek.

muralis Lat.; **mural** Fr., İng. sf.: Organ duvarı ile ilgili; mural.

murus Lat., **mur** Fr. is.: Duvar.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

transplant(1)

transplant Fr. f., is.: 1) Doku veya organ aktarımı yapmak. 2) Nakledilen doku ve organ parçası.

trans- Lat. *aracılığıyla; içinden geçerek; ötesinde* anlamlarına ön ek.

plantare Lat., **planter** Fr. f.: (bitki) dikmek; plante etmek.

planta Lat., **plante** Fr. is.: Bitki.

transplantasyon(3)

transplantatio Lat., **transplantation** Fr. is.: Bir kimseden alınan doku parçası veya organın diğer bir kimseye veya aynı kimsenin bir yerinden alınan doku parçasının harabiyet gösteren diğer bir kısmına nakledilmesi; doku veya organ aktarımı.

transplantare Lat., **transplanter** Fr. f.: (organ, doku) nakletmek.

trans- Lat. *aracılığıyla; içinden geçerek; ötesinde* anlamlarına ön ek.

plantatio Lat., **plantation** Fr. is.: Dikme, dikim; plantasyon.

plantare Lat., **planter** Fr. f.: (bitki) dikmek; plante etmek.

planta Lat., **plante** Fr. is.: Bitki.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

travma(9)

trauma Yun., **trauma** Fr. is.: 1) Yaralanma. 2) Yara, bere. 3) Ruhsal sarsıntı.

travmatik(1)

traumaticus Lat., **traumatique** Fr. sf.: 1) Travma ile ilgili. 2) Travmaya bağlı; travmanın sebep olduğu.

trauma Yun., **trauma** Fr. is.: 1) Yaralanma. 2) Yara, bere. 3) Ruhsal sarsıntı. T. travma.

traumat- Yun. trauma, traumatos'tan *travma* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

- tremor(3)** **tremor** Lat. is.: Titreme, sarsılma.
tremere Lat. f.: Titremek, sarsılmak.
-or (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.
- trichinosis(1)** **trichinosis** Yun., **trichinose** Fr. is.: *Trichina spinalis* (trişin)'in sebep olduğu solucan hastalığı; trişin hastalığı; trişinoz (Trişin'e bulaşmış domuz etinin yenmesiyle gelişir.).
Trichina Yun., **Trichine** Fr. is.: Domuz, insan ve birçok memelinin ince bağırsağında yaşayan bir solucan; yuvarlak solucanların bir cinsi; Trişin.
-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.
- trichuriasis(1)** **trichuriasis** Yun., **trichuriasis** İng. is.: Bk. trichinosis.
Trichina Yun., **Trichina** İng. is.: Domuz, insan ve birçok memelinin ince bağırsağında yaşayan bir solucan; yuvarlak solucanların bir cinsi; Trişin.
-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.
- triglicerid(1)** **triglycéride** Fr. is.: Kan lipidlerinden biri; serumda proteine bağlı olarak bulunan bir lipid.
tri-: Yun, Lat. *üç* anlamına ön ek.
glycéride Fr. is.: Gliserinin asit ile yaptığı bileşik; gliserin ester.
- trikomonad(1)** **trichomonad:** *Trichomonas* cinsi herhangi bir parazit.
Trichomonas Fr. is.: Kamçılı protozoonların bir cinsi; trikomonas.
tricho-: Yun. *thrix*, *trichos*'tan *kıl*, *saç* anlamına ön ek.
monad: Tek hüceden oluşan canlı; protozoon.
mon-: Yun. *monos*'tan *bir*, *tek* anlamına ön ek.

Trikomonas vajinalis(1) **Trichomonas vaginalis**: Vajina'da köpüklü akıntı ve kaşıntının eşlik ettiği iltihaba sebep olan Trichomonas türü.

Trichomonas Fr. is.: Çeşitli türleri insan ve hayvanlarda parazit olarak bulunan, kamçılı protozoonların bir cinsi; Trikomonas.

tricho-: Yun. thrix, trichos'tan *kıl, saç* anlamına ön ek.

mon-: Yun. monos'tan *bir, tek* anlamına ön ek.

-as: Yun. bazı anatomik yapıları, hastalık ve semptomları ifade eden son ek.

vaginalis Lat., **vaginal** Fr. sf.: 1) Döl yolu ile ilgili. 2) Döl yolu aracılığıyla yapılan. 3) Kılıf veya kılıf şeklindeki oluşum ile ilgili. T. vajinal.

vagin-: Lat. vagina'dan 1) *Vajina* (döl yolu) anlamına ön ek. 2) *Sarıcı tabaka (kılıf, kapsül)* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

trikomoni yaz(3) **trichomoniasis** Yun., **trichomonase** Fr. is.: Trichomonas cinsi parazitlerin oluşturduğu enfeksiyon; trikomonaz.

Trichomonas Fr. is.: Çeşitli türleri insan ve hayvanlarda parazit olarak bulunan, kamçılı protozoonların bir cinsi; Trikomonas.

tricho-: Yun. thrix, trichos'tan *kıl, saç* anlamına ön ek.

mon-: Yun. monos'tan *bir, tek* anlamına ön ek.

-iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek.

trimester(16) **trimestris** Lat., **trimestre** Fr. is.: Üç aylık süre; üç ayda bir.

tri-: Yun, Lat. *üç* anlamına ön ek.

mensis Lat. is.: Ay.

first trimester İng. is.: Gebeliğin ilk üç ayı.

second trimester İng. is.: Gebeliğin ikinci üç ayı.

third trimester İng. is.: Gebeliğin son üç ayı

- trimestir(1)** bk.trimester.
- trimestr(1)** bk.trimester.
- trisiklik(11)** **tricyclicus** Yun., **tricyclique** Fr. is.: Üç halkalı.
- tri-:** Yun, Lat. *üç* anlamına ön ek.
- cyclo-/cycl-:** Yun. kyklos'tan 1) *Daire, çember* anlamına ön ek. 2) *Belli aralıklarla tekrarlayan; devresel* anlamına ön ek. 3) *Kirpiksi cisim* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- trisiklik antidepressan(1)** Üç halkalı depresyon önleyici ilaç.
- tricyclicus** Yun., **tricyclique** Fr. is.: Üç halkalı; trisiklik.
- tri-:** Yun, Lat. *üç* anlamına ön ek.
- cycl-:** Yun. kyklos'tan 1) *Daire, çember* anlamına ön ek. 2) *Belli aralıklarla tekrarlayan; devresel* anlamına ön ek. 3) *Kirpiksi cisim* anlamına ön ek.
- icus** (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.
- antidepressant** İng. sf., is.: 1) Depresyonu (ruhi çöküntüyü) önleyen; kişiye zindelik veren. 2) Depresyonu önleyen ilaç.
- T. antidepressan.
- anti-:** Yun. *karşı, karşıt, zıt, ters* anlamına ön ek.
- depressant** İng. sf., is.: 1) Herhangi bir organ veya sistemin çalışmasını azaltan. 2) Herhangi bir organ veya sistemin çalışma temposunu yavaşlatan ilaç; yatıştırıcı. T. depresan.
- de-** (Fr. de-/ dé-): Lat. *yitirme, kaybetme, yok olma; bozulma; ayrılma* anlamına ön ek.
- pressare** Lat. f.: Bastırmak, sıkıştırmak.
- trismus(1)** **trismus** Yun. is.: Çene kilitlenmesi; dişleri gıcırdatma.
- trizo** Yun. f.: Gıcırdatmak, çatırdatmak.

-smus (T. -izm/ -izma): Yun. süregelen hastalık, belirti veya alışkanlık belirten son ek.

trombin(11) **thrombine** Fr. is.: Protrombin'den oluşan ve fibrinojen'i fibrin'e çevirmek suretiyle pıhtı oluşmasını sağlayan bir madde.

thromb-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

tromboemboli(3) **thromboembolia** Yun., **thromboembolié** Fr. is.: Herhangi bir damardaki trombüs'ten kopan pıhtı parçasının başka bir bölge damarında tıkanmaya sebep olması.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

embolia Yun., **embolié** Fr. is.: Yapı olarak kandan farklı olan kanda çözünmeyen, kan dolaşımıyla taşınarak bir damarı tıkayan pıhtı veya yabancı madde; embolüs nedeniyle damarın tıkanması; emboli.

embolus Yun. is.: Damarı tıkayarak dolaşıma engel olan pıhtı parçası veya yabancı madde (hava, yağ, bakteri kümesi); embolüs.

emballein Yun. f.: İçine atmak; koymak, sokmak.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; **b, m, p, ph** ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bolia Yun. f.: Namluya mermi doldurma; tıpa koyma.

tromboembolik(3) **thromboembolicus** Yun., **thromboembolique** Fr. sf.: Damara tutunmuş trombüs'ten ayrılan parçanın kan dolaşımı ile başka bir bölge damarında tıkanıklık oluşturmasıyla belirgin.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

embolicus Yun., **embolique** Fr. sf.: 1) Damarı tıkayan pıhtı ile ilgili. 2) Pıhtı sonucu damarın tıkanmasıyla ilgili. T. embolik.

embolia Yun., **embolié** Fr. is.: Yapı olarak kandan farklı olan kanda çözünmeyen, kan dolaşımıyla taşınarak bir damarı tıkayan

pıhtı veya yabancı madde; embolüs nedeniyle damarın tıkanması; emboli.

en-: Yun. *iç, içte, içinde; sokma, doldurma* anlamına ön ek.

en-: Yun. bu ön ek; *b, m, p, ph* ile başlayan köklerin önünde **em-** şeklinde gelir.

bolia Yun. f.: Namluya mermi doldurma; tıpa koyma.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

trombo-embolizm(1) **thromboembolism** İng. is.: Bk. tromboemboli.

tromboflebitik(1) **thrombophlebiticus** Yun., **thrombophlébitique** Fr. sf.: Tromboflebit ile ilgili; tromboflebit'e ait.

thrombophlebitis Yun., **thrombophlébite** Fr. is.: Damar duvarına -sıkı şekilde- tutunmuş trombüs'ün eşlik ettiği ven (toplardamar) iltihabı; tromboflebit.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

phlebitis Yun., **phlébite** Fr. is.: Ven (toplardamar) iltihabı; flebit.

phleb-: Yun. phlebos, phleps'ten *ven (toplardamar)* anlamına ön ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. iyelik sıfatı türeten son ek.

trombolitik(13) **thrombolyticus** Yun., **thrombolytique** Fr. sf.: Trombüs'ü eritici.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-lytic (T. -litik): Yun. lytikos'tan 1) Lysis (erime) ile ilgili. 2) Lysin (eritici antikor) ile ilgili. 3) Eritici; tahrip edici.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

tromboliz(2) **thrombolysis** Yun., **thrombolyse** Fr. is.: Kan pıhtısının erimesi.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-liz(is) (Yun., İng. -lysis; Fr. -lyse): Yun. lyein'den *erime*, *çözülme*; *azalma* anlamına son ek

tromboplastin(3) **thromboplastine** Fr. is.: Pıhtılaşma faktörlerinden biri; protrombin'i trombin'e çeviren enzim niteliğindeki madde.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

plastine Fr. is.: Hücre çekirdeğinde ağ şekli gösteren iplikciklerin teşkil ettiği boya almayan oluşum; plastin.

tromboprofilaksi(2) **thromboprophylaxis** Yun., **thromboprophylaxie** Fr. is.: Trombüs oluşmasını önlemek için uygulanacak olan tedavi.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

prophylaxis Yun., **prophylaxie** Fr. is.: Hastalığın önlenmesi, oluşmaması veya kişinin hastalıktan korunması amacıyla uygulanan tedavi ve çalışmaların tümü; profilaksi.

pro-: Yun., Lat. *önce, öne, önde, öncü, önünde* anlamlarına ön ek.

phylaxis Yun., **phylaxie** Fr. is.: Vücudun -enfeksiyona karşı kendini korumada- antikor yapımı suretiyle gösterdiği faaliyet; enfeksiyona karşı bu faaliyetle belirgin vücut direnci; filaksi.

physis Yun. is.: Büyüme, gelişme.

laxus Lat. sf.: Gevşek. **laxare** Lat. f.: Gevşemek, sakinleşmek.

trombosit(22) **thrombocytus** Yun., **thrombocyte** Fr. is.: Kanda bulunan, pıhtı oluşmasında önemli rolü olan yassı küçük hücre (Eksikliğinde pıhtılaşma gecikir, artışında pıhtı (trombüs) oluşur.).

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.

trombositopeni(31) **thrombocytopenia** Yun., **thrombocytopenie** Fr. is.: Kanda trombosit sayısının ileri derecede azalışı; trombositopeni.

thrombocytus Yun., **thrombocyte** Fr. is.: Kanda bulunan, pıhtı oluşmasında önemli rolü olan yassı küçük hücre (Eksikliğinde pıhtılaşma gecikir, artışında pıhtı (trombüs) oluşur.); trombosit.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.

-penia: Yun. penomai'den *azlık, eksiklik* anlamına son ek.

trom-bositopeni(1) bk.trombositopeni.

trombositopenik purpura(2) thrombocytopenic purpura İng. is.: Kanda trombosit sayısının düşmesi ve kanama zamanının uzaması ile belirgin herhangi bir purpura şekli.

thrombocytopenicus Yun., **thrombocytopenique** Fr. sf.: 1) Trombositopeni ile ilgili. 2) Kanda trombositlerin azalmasına bağlı. T. trombositopenik.

thrombocytopenia Yun., **thrombocytopenie** Fr. is.: Kanda trombosit sayısının ileri derecede azalışı; trombositopeni.

thrombocytus Yun., **thrombocyte** Fr. is.: Kanda bulunan, pıhtı oluşmasında önemli rolü olan yassı küçük hücre (Eksikliğinde pıhtılaşma gecikir, artışında pıhtı (trombüs) oluşur.); trombosit.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-cytus (Fr. -cyte): Yun. kytos'tan *hücre* anlamına son ek.

-penia: Yun. penomai'den *azlık, eksiklik* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

purpura Lat. is.: Kılcal damar duvarlarından kan sızmasına bağlı olarak deri ve mukozalarda yaygın kanama odakları görülmesiyle belirgin durum; cilt altı kanamalarla belirgin bir deri hastalığı.

trombotik(3)

thromboticus Yun., **thrombotique** Fr. sf.: 1) Pıhtı oluşmasıyla ilgili. 2) Pıhtı oluşmasına sebep olucu.

thrombo-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

tromboz(21)

thrombosis Yun., **thrombose** Fr. is.: Damar içinde pıhtı oluşması; pıhtılaşma; damar içi kan pıhtılaşması.

thromb-: Yun. thrombos'tan *kan pıhtısı* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

tromosit(1)

bk.trombosit.

tuboovaryan(1)

tuboovarianus Lat., **tuboovarian** İng. sf.: Fallop tüpü ve ovaryum (yumurtalık) ile ilgili; bu oluşumlara ait olan.

tubo-: Lat. tubus'tan *fallop tüpü* anlamına ön ek.

ovarianus Lat., **ovarian** sf.: Yumurtalık ile ilgili; ovaryan.

ovarium Lat., **ovaire** Fr. is.: Yumurtalık; ovaryum, over.

oon Yun., **ovum** Lat. is.: Erkek cinsiyet hücresi ile birleşme yeteneği taşıyan olgun dişi cinsiyet hücresi; yumurta; ovum.

-arium (T. -aryum/ -oryum): Lat. belirli bir mekanı, işlemi veya muhafaza yerini ifade eden son ek.

-aneus: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek.

tubulus(1)

tubulus Lat. is.: Kanal şeklinde -ortası açık- küçük tüp; küçük ve ince kanal; borucuk, tüpçük.

tubus/ tuba Lat. is.: Silindir şeklinde, ortası açık araç; boru, tüp.

tüberkülostatik(ler)(1) **tuberculostaticum** Lat., **tuberculostatique** Fr. sf.: Tüberküloz basillerinin gelişimini durdurucu.

tuberculosis Lat., **tuberculose** Fr. is.: Mycobacterium tuberculosis' in sebep olduğu bulaşıcı hastalık; verem; tüberküloz.

tuberculum Lat., **tubercule** Fr. is.: 1) Kemik üzerindeki tümsek. 2) Deri üzerindeki yumru şeklindeki kabartı. 3) Tüberküloz basilinin meydana getirdiği yuvarlak küçük ur; urcuk. T. tüberkül.

tuber Lat., **tubaire** Fr. is.: Herhangi bir yüzey üzerindeki tümsek; yumru şeklindeki kabartı veya şişlik; tüber.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

-stasis: Yun. 1) *Akımın yavaşlaması veya durması* anlamına son ek. 2) *Üreme veya çoğalmanın önlenmesi veya durması* anlamına son ek. 3) *Duruş, konum; durma, duraklama* anlamına son ek.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

tüberküloz(7)

tuberculosis Lat., **tuberculose** Fr. is.: *Mycobacterium tuberculosis*'in sebep olduğu bulaşıcı hastalık; verem.

tuberculum Lat., **tubercule** Fr. is.: 1) Kemik üzerindeki tümsek. 2) Deri üzerindeki yumru şeklindeki kabartı. 3) Tüberküloz basilinin meydana getirdiği yuvarlak küçük ur; urcuk. T. tüberkül.

tuber Lat., **tubaire** Fr. is.: Herhangi bir yüzey üzerindeki tümsek; yumru şeklindeki kabartı veya şişlik; tüber.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.

tübüler(2)

tubularis Lat., **tubulaire** Fr. sf.: 1) Tüp ile ilgili. 2) Tüp biçiminde.

tubus/ tuba Lat., **tubule** Fr. is.: Silindir şeklinde, ortası açık araç; boru, tüp; tübül.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

tübüler nekroz(1)

tubular necrosis İng. is.: Kan kaybı, ağır enfeksiyon, toksikasyon vs. etkenler sebebiyle gelişen böbrek iskemisi'ne bağlı, tübüllerde dejeneratif değişikliklerle belirgin akut böbrek yetmezliği.

tubularis Lat., **tubulaire** Fr. sf.: 1) Tüp ile ilgili. 2) Tüp biçiminde. T. tübüler.

tubus/ tuba Lat., **tubule** Fr. is.: Silindir şeklinde, ortası açık araç; boru, tüp; tübül.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. iyelik sıfatı türeten son ek.

necrosis Yun., **nécrose** Fr. is.: Doku ölümü; dokusal kangren; nekroz.

necr-: Yun. necros'tan *ölü, ölüm; hayatını kaybetmiş olan doku* anlamına ön ek.

-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.

ultraviyole(1)

ultravioleaceus Lat., **ultraviolet** Fr. is.: Mor ötesi (ışınlar).

ultra-: Lat. *ötesi, ötesinde* anlamına ön ek.

violaceus Lat., **violet** Fr. sf.: Mor; mor renk [menekşe renkli].

viola Lat. is.: Menekşe.

-aceus: Lat. yapım malzemesini veya kaynağını belirten sıfatlar için kullanılan son ek.

unstabil(1)

unstable İng. sf.: 1) Dengesiz; kararsız (ruhsal durum hakkında). 2) Dış etkenler sebebiyle bozulan (eriyik hakkında).

un-: Olumsuzluk belirten ön ek.

stabilis Lat., **stabile** Fr. sf.: 1) Sabit, hareketsiz; tespit edilmiş. 2) Herhangi bir etki ile bozulmayan; değişme göstermeyen. T. stabil.

stare Lat. f.: Durmak, duraklamak.

-bilis (Fr. -able, T. -bil): Lat. fiil köklerine eklenerek sıfatlara *yapılabilirlik* anlamı katan son ek.

unstable(2)

bk.unstabil.

uptake(1)

uptake İng. is.: Bir doku veya organın belli bir maddeyi yapısına alma yeteneği; yapısına alma; tutma.

uterotonik(2)

uterotonicum Lat., **uterotonique** Fr. sf.: Uterus'a tonüs kazandıran; gevşek uterus kasını kasılmaya sevkeden.

utero-: Lat. uterus'tan *uterus (rahim)* anlamına ön ek.

tonicus Yun., **tonique** Fr. sf., is.: 1) Devamlı kasılma gösteren. 2) Tonüsü artırıcı ilaç. 3) Organları uyaran ve vücudu güçlendiren ilaç. T. tonik.

tonos Yun., **tonus** Lat. is.: 1) Kas veya organın gösterdiği normal gerginlik hali. 2) Dirilik, güç. T. tonüs.

teinein Yun. f.: Germek.

-ton: Yun. tonos'tan *gerginlik* anlamına son ek.

-icum (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

uterus(11)

uterus Lat. is.: Döl yatağı; rahim.

uveit(1)

bk.üveit.

ülser(39)

ulcus Lat., **ulcére** Fr. is.: Açık yara.

ülserasyon(3)

ulceratio Lat., **ulcération** Fr. is.: 1) Ülser oluşması. 2) Ülser.

ulcus Lat., **ulcére** Fr. is.: Açık yara; ülser.

ulcérer Fr. f.: 1) Ülser oluşturmak; ülser yapmak. 2) Ülserleşmek.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

ülseratif(7)

ulcerativus Lat., **ulcératif** Fr. sf.: 1) Ülserle ilgili. 2) Ülserle belirgin; ülser gösteren. 3) Ülsere sebep olan; ülser oluşturu.

ulcus Lat., **ulcére** Fr. is.: Açık yara; ülser.

ulcérer Fr. f.: 1) Ülser oluşturmak; ülser yapmak. 2) Ülserleşmek.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

üre(7)

urea Lat., **urée** Fr. is.: Proteinlerin yıkım ürünü olarak idrarda bulunan renksiz azotlu madde.

üretal(1)

urethralis Lat., **urétral** Fr. sf.: Üretra ile ilgili.

urethr-: Yun. urethra'dan *üretra* (*idrar yolu*) anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

- üretirit(4)** **urethritis** Yun., **urétérite** Fr. is.: Üretra iltihaplanması.
urethr-: Yun. urethra'dan *üretra (idrar yolu)* anlamına ön ek.
-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- ürük(7)** **uricus** Yun., **urique** Fr. sf.: İdrarla ilgili.
ure-: Yun., Lat. 1) *Üre* anlamına ön ek. 2) *İdrar* anlamına ön ek.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- ürükozürik(2)** **uricosuricus** Yun., **uricosurique** Fr. sf.: 1) Ürükozüri gösteren. 2) Ürükozüri'ye sebep olan. 3) İdrarla ürik asit çıkışını artırıcı ilaç.
uricosuria Yun., **uricosurie** Fr. is.: İdrarda fazla miktarda ürik asit bulunuşu; ürik asit işeme; ürükozüri.
uricus Yun., **urique** Fr. sf.: İdrarla ilgili; ürik.
ure-: Yun., Lat. 1) *Üre* anlamına ön ek. 2) *İdrar* anlamına ön ek.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı), durum(u), artma(sı)* anlamına son ek.
-uria (Fr. -urie, T. -üri): Yun. ouron'dan *idrar çıkışı* anlamına son ek.
-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.
- üriner(19)** **urinarius/ urinalis** Lat., **urinaire** Fr. sf.: İdrarla ilgili.
urin-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan *idrar* anlamına ön ek.
-arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.
- üriner retansiyon(1)** **retention of urine** İng. is.: İdrar edememe sebebiyle mesanede aşırı idrar toplanması; idrar retansiyonu.
urinarius Lat., **urinaire** Fr. sf.: İdrarla ilgili; üriner.
urin-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan *idrar* anlamına ön ek.

-arius (Fr. -aire, İng. -ary, T. -er): Lat. sıfatlarda ilişki ve benzerlik ifade eden son ek.

retensio Lat., **rétension** Fr. is.: 1) Alıkonulma; geri(de) tutulma (akması gereken bir salgının bez veya kanalda tutulması; idrarın tutulması vs.). 2) Hatırlama; hafızada tutma yetisi. T. retansiyon.

retentare Lat. f.: Birikip kalma; geride birikme.

re- (Fr. re-, ré-): Lat. 1) *Tekrar, yeniden* anlamına ön ek. 2) *Geri, geriye doğru* anlamına ön ek.

tenere Lat. f.: Tutmak, zaptetmek.

-sio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

ürogenital(9)

urogenitalis Lat., **urogénital** Fr. sf.: Boşaltım ve üreme organlarıyla ilgili.

uro-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan 1) *İdrar* anlamına ön ek. 2) *Üriner sistem* anlamına ön ek.

genitalis Lat., **génital** Fr. sf.: 1) Üreme organları ile ilgili; cinsiyet organlarına ait. 2) Üreme ile ilgili. T. genital.

genito-: Lat. genitalia'dan *üreme organları* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

ürolog(2)

urologue Fr. is.: Üroloji uzmanı.

uro-: Yun. ouron, uron; Lat. urina'dan 1) *İdrar* anlamına ön ek. 2) *Üriner sistem* anlamına ön ek.

log-: Yun. logos'tan *bilim, konuşma, düşünce* anlamına ön ek.

ürtiker(35)

urticaria Lat., **urticaire** Fr. is.: Şiddetli kaşıntı ve yanma hissinin eşlik ettiği alerjik deri hastalığı; ısırgan kabarcıkları; kurdeşen.

urtica Lat. is.: Isırgan otu; ürtika.

-ria (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek.

ürtikeryal(1)	urticarialis Lat., urticarial İng. sf.: Ürtiker gösteren; ürtiker'e ait. urticaria Lat., urticaire Fr. is.: Şiddetli kaşıntı ve yanma hissinin eşlik ettiği alerjik deri hastalığı; ısırgan kabarcıkları; ürtiker. urtica Lat. is.: Isırgan otu; ürtika. -ria (Fr. -ie, İng. -y, T. -i): Lat. hastalığı, semptomu veya herhangi bir durumu belirten son ek. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
üveit(2)	uveitis Lat., uvéite Fr. is.: (gözde) üve iltihabı. uvea Lat., uvéé Fr. is.: İrisin renkli katmanı; üve. uva Lat. is.: Üzüm, salkım. -it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. <i>iltihap</i> anlamına son ek.
vajinal(3)	bk.vajinal.
vaginalis(1)	bk.vajinalis.
vajen(3)	vagina Lat., vagin Fr. is.: 1) Vulva ile uterusu birleştiren kanal şeklindeki kadın cinsel birleşim organı; döl yolu. 2) Kılıf; kılıf veya kapsül şeklinde uzanan tabaka. T. vajina/ vajen.
vajinal(8)	vaginalis Lat., vaginal Fr. sf.: 1) Döl yolu ile ilgili. 2) Döl yolu aracılığıyla yapılan. 3) Kılıf veya kılıf şeklindeki oluşum ile ilgili. vagina Lat., vagin Fr. is.: 1) Vulva ile uterusu birleştiren kanal şeklindeki kadın cinsel birleşim organı; döl yolu. 2) Kılıf; kılıf veya kapsül şeklinde uzanan tabaka. T. vajina/ vajen. vagin-: Lat. vagina'dan 1) <i>Vajina (döl yolu)</i> anlamına ön ek. 2) <i>Sarıcı tabaka (kılıf, kapsül)</i> anlamına ön ek. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
vajinit(6)	vaginitis Lat., vaginite Fr. is.: 1) Vajina (döl yolu) iltihabı. 2) Kılıf veya kapsülün iltihabı. vagin-: Lat. vagina'dan 1) <i>Vajina (döl yolu)</i> anlamına ön ek. 2) <i>Sarıcı tabaka (kılıf, kapsül)</i> anlamına ön ek.

- it(is)** (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.
- vakum(1)** **vacuum** Lat. is.: Havası boşaltılmış bölge; boşluk.
- vaporizör(1)** **vaporisor** Lat., **vaporiseur** Fr. is.: Hastaya uçucu anestezi madde koklatılmasında kullanılan aygıt; buharlaştırıcı; püskürteç.
- vaporiser** Fr. f.: Buharlaştırmak, püskürtmek.
- vapor** Lat., **vapeur** Fr. is.: Buhar.
- sor** (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.
- varikoz(1)** **varicosis** Lat. sf.: Varisler gösteren; varislerle belirgin.
- varix** Lat., **varice** Fr. is.: Kıvrıntılar gösteren genişlemiş ven; toplardamar genişlemesi; varis. **varices** Lat. is.: Varisler.
- varic-:** Lat. varix'ten *varis* anlamına ön ek.
- oz(is)** (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek.
- varyant(4)** **varians** Lat., **variante** Fr. sf.: 1) Değişik. 2) Değişken.
- variatio** Lat., **variation** Fr. is.: 1) Değişme, değişkenlik, çeşitlilik; yapı veya şekil bakımından türe has özelliklerden sapma gösterme. 2) Yapı veya şekil bakımından türe has özelliklerden sapmış hayvan veya bitki. T. varyasyon.
- varietas** Lat., **variété** Fr. is.: Bk. varyasyon.
- varius** Lat., **varié** Fr. sf.: Değişken, çeşitli.
- vasküler(16)** **vascularis** Lat., **vasculiare** Fr. sf.: 1) Kan damarlarıyla ilgili. 2) Bol damar gösteren; damardan zengin.
- vasculum** Lat. is.: Küçük damar; ince damar.
- vas-:** Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.
- culum:** Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris/ -are (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

vaskülit(4)

vasculitis Lat., **vasculite** Fr. is.: Damar iltihabı; kan veya lenf damarı iltihabı.

vasculum Lat. is.: Küçük damar; ince damar.

vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-it(is) (Yun., İng. -itis; Fr. -ite): Yun. *iltihap* anlamına son ek.

vasodilator(1)

bk.vazodilatör.

vasodilatör(1)

bk.vazodilatör.

vasokonstriksiyon(2) bk.vazokonstriksiyon.

vasokonstriktör(1)

bk.vazokonstriktör.

vasokonstrüktör(1)

bk.vazokonstriktör.

vasopressör(1)

bk.vazopresör.

vasospasm(1)

bk.vazospazm.

vazektomi(1)

vasectomy Yun., **vasectomie** Fr. is.: Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)ın kısırlaştırma amacıyla ameliyatla çıkarılması.

vas-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-ektomi(a) (Yun. -ectomy, Fr. -ectomie, İng. -ectomy): Yun. ektome'den *ameliyatla çıkarma* anlamına son ek.

vazoaktif(2)

vasoactivus Lat., **vasoactif** Fr. sf.: Damar üzerine etkili.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

activus Lat., **actif** Fr. sf.: 1) Hareketli, etkin; aktif. 2) Etkili.

activer Fr. f.: 1) Hızlandırmak. 2) (bir hastalığı) etkinleştirmek, azdırmak. T. aktive etmek.

agere Lat. f.: Harekete geçmek; eylemde bulunmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

vazodilatasyon(9) **vasodilatatio** Lat., **vasodilatation** Fr. is.: Kan damarlarının genişlemesi.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

dilatatio Lat., **dilatation** Fr. is.: Genişleme; dilatasyon.

dilater Fr. f.: Genişletmek, büyütmek.

di-: Lat. *parçalama, dağıtma, dağılma* anlamına ön ek.

latus Lat. sf.: Geniş, enli.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

vazodilatatör(1) **vasodilatator** Lat., **vasodilatateur** Fr. is.: 1) Kan damarlarını genişletici sinir. 2) Kan damarlarını genişletici ilaç.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

dilatator Lat., **dilatateur** Fr. is.: 1) Genişletici araç; darlık gösteren bir delik, kanal veya boşluğu genişletmek için kullanılan buji. 2) Genişletici kas. T. dilatatör.

dilatare Lat., **dilater** Fr. f.: Genişletmek, büyütmek.

-or/ -tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

vazodilatör(1) **vasodilator** Lat., **vasodilator** İng. is.: 1) Kan damarlarını genişletici sinir. 2) Kan damarlarını genişletici ilaç.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

dilatator Lat., **dilator** İng. is.: 1) Genişletici araç; darlık gösteren bir delik, kanal veya boşluğu genişletmek için kullanılan buji. 2) Genişletici kas. T. dilatör.

dilatare Lat., **dilate** İng. f.: Genişletmek, büyütmek.

-or/ -tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

vazokonstriksiyon(6) **vasoconstrictio** Lat., **vasoconstriction** Fr. is.: Kan damarlarının daralması.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

constrictio Lat., **constriction** Fr. is.: 1) Büzülme, sıkışma, daralma. 2) Sıkışma hissi; daralma hissi. T. konstriksiyon.

constringere Lat. f.: Daraltmak, büzmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde *co-*, *b*, *m*, *p* önünde *com-*, *c*, *d*, *f*, *g*, *j*, *s*, *t*, *v* önünde **con-**, *l* önünde *col-*, *r* önünde *cor-* şeklinde gelir.

stringere Lat. f.: Daraltmak, sıkıştırmak.

-tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.

vazokonstriktif(1) **vasoconstrictivus** Lat., **vasoconstrictif** Fr. sf.: Vazokonstriksiyona sebep olan; vazokonstriksiyon ile ilgili.

vasoconstriction Fr. is.: Kan damarlarının daralması; vazokonstriksiyon.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

constrictivus Lat., **constrictif** Fr. sf.: Büzücü, sıkıştırıcı, daraltıcı; konstriktif.

constringere Lat. f.: Daraltmak, büzmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, g, f, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

stringere Lat. f.: Daraltmak, sıkıştırmak.

-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.

vazokonstriktör(5) **vasoconstrictor** Lat., **vasoconstricteur** Fr. is.: 1) Kan damarlarını daraltıcı sinir. 2) Kan damarlarını daraltıcı ilaç.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

constrictor Lat., **constricteur** Fr. sf.: Daraltıcı, sıkıştırıcı, büzücü; konstrüktör.

constringere Lat. f.: Daraltmak, büzmek.

co-: Lat. *ile, beraber, birlikte* anlamına ön ek.

co-: Lat. bu ön ek; *o* ile başlayan köklerin önünde **co-**, *b, m, p* önünde **com-**, *c, d, f, g, j, s, t, v* önünde **con-**, *l* önünde **col-**, *r* önünde **cor-** şeklinde gelir.

stringere Lat. f.: Daraltmak, sıkıştırmak.

-tor (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

vazokonstriksiyon(3)bk.vazokonstriksiyon.

vazokonstrüktör(3) bk.vazokonstriktör.

vazomotor(1) **vasomotorius** Lat., **vasomoteur** Fr. sf.: Damar duvarlarının tonüsünü idare eden; kan damarlarını genişleten veya daraltan.

vasomotorium Lat. is.: Damar tonüsünü idare eden sinirlerin oluşturduğu sistem; vazomotor sistem.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

motorius/ motorium Lat., **moteur** Fr. sf., is.: 1) Hareket meydana getiren; belli bir hareketi idare eden; özellikle merkezî sinir sisteminden aldığı uyarıyı kasa ileten (sinir). 2) Hareket meydana getiren herhangi bir alet. T. motor.

mot-: Lat. motus'tan *hareket* anlamına ön ek.

-orius/ -oria/ -orium (Fr. -or/-eur, T. -or/ -ör, -uar/ -uvar): Lat. iyelik eki olarak isim veya fiil köklü sıfatlara gelen son ek.

vazopresör(3) **vasopressor** Lat., **vasopresseur** Fr. is.: Damar duvarının kontraksiyona sevk ederek kan basıncını yükselten ilaç.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

pressor Lat., **presseur** Fr. sf.: 1) Kan basıncını yükseltici (ilaç). 2) Büzücü. T. presör.

pressare Lat., **presser** Fr.f.: Bastırmak, sıkıştırmak; pres yapmak.

-or (Fr. -eur, T. -or/ -ör): Lat. fiziki veya ruhsal durum ile eylemi gerçekleştiren gücün adlandırılmasında kullanılan son ek.

vazopressör(2) bk.vazopresör.

vazospastik(4) **vasospasticus** Lat., **vasospastique** Fr. sf.: Vazospazm ile ilgili.

vasospasmus Lat., **vasospasme** Fr. is.: Damar duvarında aniden oluşan kasılma; damar spazmı; vazospazm.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

spasticus Lat., **spastique** Fr. sf.: 1) Spazm ile ilgili. 2) Spazm gösteren; spazmla belirgin. 3) Spazmın sebep olduğu; ona bağlı. T. spastik.

-spasm: Yun. spao, spas'tan *spazm (ani kas kasılması); kasılma, büzülme* anlamına son ek.

-icus (Fr. -ique, İng. -ic, T. -ik): Yun. sıfat türeten son ek.

vazospazm(5)

vasospasmus Lat., **vasospasme** Fr. is.: Damar duvarında aniden oluşan kasılma; damar büzülmesi, spazmı.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

-spasm: Yun. spao, spas' tan *spazm (ani kas kasılması); kasılma, büzülme* anlamına son ek.

vazovagal(1)

vasovagalis Lat., **vasovagal** İng. sf.: Nervus vagus (kafatası siniri)un uyarılmasının sebep olduğu vasküler belirtilerle ilgili; damar ve vagus sinirlerine ait.

vaso-: Lat. 1) *Damar (kan veya lenf damarı)* anlamına ön ek. 2) *Kanal; herhangi bir salgıyı nakleden kanal* anlamına ön ek. 3) *Vas deferens (testisin boşaltıcı kanalı)* anlamına ön ek.

vagalis Lat., **vagal** İng. sf.: Nervus vagus (kafatası siniri) ile ilgili. T. vagal.

vagus Lat. is.: Nervus vagus; onuncu kafatası siniri.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

vegetatif(2)

vegetativus Lat., **végétatif** Fr. sf.: 1) İstem dışı çalışan. 2) Bilinçli olmaksızın -bitki gibi- yaşayan. 3) Gelişme ile ilgili.

vegetalis Lat., **végétal** Fr. sf.: Bitkiler ile ilgili; bitkisel.

	végéter Fr. f.: 1) (bitkiler için) büyümek. 2) Bitki gibi yaşamak.
	-ivus (Fr. -ive/ -if, T. -iv/ -if): Lat. fiil kökünden nitelik sıfatları türeten son ek.
ven(11)	vena Lat., veine Fr. is.: Toplardamar. T.ven/ vena.
veniçi(1)	Ven (toplardamar) içi. vena Lat., veine Fr. is.: Toplardamar. T.ven/ vena.
venoz(1)	bk.venöz.
venöz(10)	venosus Lat., veineux/ veineuse Fr. sf.: 1) Vena (toplardamar) ile ilgili. 2) Damarlı. vena Lat., veine Fr. is.: Toplardamar. T. ven/ vena. veno-: Lat. vena'dan <i>ven (toplardamar)</i> anlamına ön ek. -osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.
ventilasyon(2)	ventilatio Lat., ventilation Fr. is.: 1) Solunum yoluyla vücuda oksijen girişi. 2) Havalandırma. ventilare Lat., ventiler Fr. f.: Havalandırmak. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
ventrikuler(1)	bk.ventriküler.
ventrikül(3)	ventriculus Lat., ventricule Fr. is.: Küçük boşluk; (yürek, beyinde) karıncık. venter Lat., ventre Fr. is.: 1) Karın, batin. 2) Karın şeklinde dolgunluk gösteren kısım veya oluşum. ventr-: Lat. <i>karın</i> anlamına ön ek. -culus: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.
ventriküler(5)	ventricularis Lat., ventriculaire Fr. sf.: Ventrikül ile ilgili.

ventriculus Lat., **ventricule** Fr. is.: Küçük boşluk; (yürekte, beyinde) karıncık; ventrikül.

venter Lat., **ventre** Fr. is.: 1) Karın, batin. 2) Karın şeklinde dolgunluk gösteren kısım veya oluşum.

ventr-: Lat. *karın* anlamına ön ek.

-culus: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. sıfat türeten son ek.

vera(1)

vera Lat. is.: Gerçek, hakiki.

versicolor(2)

versicolor Lat., **versicolo(u)r** İng., **versicolore** Fr. sf.: Farklı renkler gösteren; çok renkli.

versare Lat. f.: Dönmek, eğilmek.

color Lat. is.: Renk.

vertebra(1)

vertebra Lat. is.: Omurgayı oluşturan -birbirine bağlı- otuz üç küçük kemikten her biri; omur.

vertere Lat. f.: Döndürmek, çevirmek.

-bra: Lat. herhangi bir eylem aracını ifade eden; anatomik yapıları adlandırılmasında kullanılan son ek.

vertebral(1)

vertebralis Lat. sf.: Omur ile ilgili.

vertebra Lat. is.: Omurgayı oluşturan -birbirine bağlı- otuz üç küçük kemikten her biri; omur.

vertere Lat. f.: Döndürmek, çevirmek.

-bra: Lat. herhangi bir eylem aracını ifade eden; anatomik yapıları adlandırılmasında kullanılan son ek.

vertebr-: Lat. vertebra'dan *omur* anlamına ön ek.

-alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.

vertigo(5)

vertigo Lat. is.: Baş dönmesi.

vertere Lat. f.: Döndürmek, çevirmek.

-go: Lat. renk ve şekil benzerliği ifade eden son ek.

vestibüler(1)

vestibularis Lat., **vestibulaire** Fr. sf.: Vestibül ile ilgili.

vestibulum Lat., **vestibule** Fr. is.: Giriş boşluğu; kanal şeklindeki organ ya da oluşumun giriş boşluğundaki genişlik; vestibül [giysi bırakılan giriş mekânı].

vestis Lat. is.: Giysi, elbise.

-bulum (T. -bül/ -kül): Lat. mekan, alet veya yapıların amacına yönelik adlandırılmasında kullanılan son ek.

-aris (T. -ar/ -er): Lat. iyelik sıfatı türeten son ek.

vezikülobüllöz(1)

vesiculobullosus Lat., **vésiculobulleuse** Fr. is.: Bül (sulu kabarcık) benzeri kesecik.

vesicula Lat., **vésicule** Fr. is.: 1) İçi sıvı dolu küçük deri kabarcığı. 2) Küçük kese; kesecik. T. vezikül.

vesiculo-: 1) *Kesecik* anlamına ön ek. 2) *Deride oluşan vezikül* anlamına ön ek.

vesica Lat. is.: Kese, torba; idrar kesesi.

-culum: Lat. küçültme eki olarak kullanılan son ek.

bullosus Lat., **bulleux/ bulleuse** Fr. sf.: 1) Büller (sulu kabarcık) ile ilgili; büllere ait. 2) Bül özelliği gösteren; büllere benzeyen.

T. büllöz.

bull Lat., **bulle** Fr. is.: İçinde sıvı bulunan deri kabarcığı; bül.

-osus (Fr. -ose, T. -oz/ -öz): Lat. isim köklü sıfatlarda zenginlik, çokluk, bolluk; yapım malzemesi ifade eden son ek.

vijilans(1)

vigilantia Lat., **vigilance** Fr. is.: Uyku tutmaması hâli; uyuyamama, uykusuzluk [uyanıklık].

vigil Lat. is.: Uyanık, dikkatli; gözü açık.

-antia (Fr., İng. -ance/-ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.

viral(3)	viralis Lat., viral Fr. sf.: 1) Virüsle ilgili. 2) Virüsün oluşturduğu. virus Lat., virus Fr. is.: 1) Bulaşıcı hastalıklara yol açan mikrop. 2) Mikroskopla görülebilen mikroorganizma. T. virüs. -alis (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
virilizasyon(1)	virilisatio Lat., virilisation Fr. is.: Kadında erkeğe has sekonder cinsiyet özellikleri (kıllanma vs.)nin oluşması; erkeksileşme. viriliser Fr. f.: Erkek görünümü vermek; erkekleştirmek. virilis Lat., viril Fr. sf.: 1) Erkek ile ilgili. 2) Erkek özellikleri taşıyan; erkeğe özgü; erkeksi. T. viril. vir Lat. is.: Erkek, adam. -ilis (Fr. -ile, T.-il): Lat. aidiyet ve eylem yeteneği belirten son ek. -tio (Fr. -tion/ -sion, İng. -tion, T. -siyon/ -syon): Lat. fiil kökünden türetilmiş isimlerde kullanılan son ek.
virulans(1)	virulentia Lat., virulence Fr. is.: 1) (virüs için) hastalık meydana getirme yeteneği. 2) (virüs için) zehirlilik derecesi. virus Lat., virus Fr. is.: 1) Bulaşıcı hastalıklara yol açan mikrop. 2) Mikroskopla görülebilen mikroorganizma. T. virüs. -entia (Fr., İng. -ance/ -ence; T. -ans): Lat. fiil kökenli somut oluşum veya sıfat kökenli soyut kavramları belirtir.
viskozite(1)	viscositas Lat., viscosité Fr. is.: Yapışkan nitelik gösterme hâli; yapışkanlık. viscosus/ viscidus Lat. is.: Yapışkan, zamlı. -itas (Fr. -ité, İng. -ity, T. -ite): Lat. genellikle sıfat kökenli nitelikleri belirten son ek.
vital(2)	vitalis Lat., vital Fr. sf.: 1) Hayatla ilgili; yaşamsal. 2) Hayat için gerekli; hayati. 3) Son derece önemli. vita Lat. is.: Hayat, yaşam; canlılık, dirilik. vit-: Lat. vita'dan <i>hayat</i> anlamına ön ek.

- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- vizüel**(1) **visualis** Lat., **visuel** Fr. sf.: Görme ile ilgili; görsel.
- visus** Lat. is.: Görme.
- videre** Lat. f.: Görmek.
- sus**: Lat. fiil veya sıfat köklü kavramlara gelen son ek.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- vokal**(1) **vocalis** Lat., **vocal** Fr. sf.: Sesle ilgili; sesli.
- vocare** Lat. f.: Seslenmek, çağırmak.
- alis** (T. -al): Lat. sıfat türeten son ek.
- volüm**(9) **volumen** Lat., **volume** Fr. is.: Hacim.
- volvere** Lat. f.: Yuvarlamak, çevirmek; uçmak, yükselmek.
- men**: Lat. işlem sonucunu içeren yapı için kullanılan son ek.
- vosokonstriksiyon**(1)bk.vazokonstriksiyon.
- vulvo**(1) **vulvo-/ vulv-**: Lat. *vulva* (dişilik organları) anlamına ön ek.
- vulva** Lat. is.: Kadın dış cinsiyet organlarının tümüne verilen ad.
- Wernicke hastalığı**(1) **Wernicke disease** İng. is.: Beyin boz cevherinin bazı bölgelerinde nekrotik değişikliklerin sebep olduğu, kişide zihnî bozukluklar, göz kaslarının felci sonucu gözlerde titreme ve görme bozuklukları, vs. ile belirgin hastalık.
- Wolf-Parkinson-White sendromu**(1) **Wolf-Parkinson-White syndrome** İng. is.: Elektrokardiyogramda PR aralığının kısalması ve QRS süresinin uzaması ile vasıflı değişiklik.
- yarı ömrü**(9) **yarı ömrü**: Bir maddenin yarısı kalıp diğer yarısı yok olana kadar geçen süre.
- yarılanma ömrü/ süresi**(6) bk.yarı ömrü.
- yarı-ömrü**(3) bk.yarı ömrü.

Zollinger-Ellison sendromu(3) **Zollinger-Ellison syndrome** İng. is.: Pankreas'ın Langerhans adacıklarında insülin salgılamayan hücreler (alfa ve delta hücreleri)den gelişen tümör; mide salgısının artışı ve asit fazlalığına bağlı yemek borusu, mide ve duodenumda ülser oluşmasıyla ve diyare ile belirgin hastalık [Robert Zollinger, Amerikalı cerrah; E. Ellison, Amerikalı hekim].

zona(1) **zona** Yun., Lat. is.: 1) Herhangi bir oluşumun etrafını kuşak şeklinde saran bölge; kuşak; halka. 2) Belli bir özelliğe sahip bölge. 3) Varicella-zoster adlı virüsün sebep olduğu enfeksiyöz hastalık.

2.3.4.8. Yazım Farklılıkları ve/ veya Yazım Yanlışlıkları

Burada, İKK'de geçen kelimelerin birden fazla şekilde yazılışları, yazım yanlışlıkları (dentoalveolar/ dentoalveolar) gösterilmektedir. Tekli yazım yanlışlıklarına ise sözlükte değinilmekle yetinilmiştir. Hazırlanan sözlükte yer alsın almasın İKK'de var olan yazım farklılıkları ve/ veya yanlışlıkları liste hâlinde verilmiştir. Örneğin *amebiozis*, *enterobiozis/ enterobiasis*, *nocardiosis*, *trichinosis/ trichuriasis* gibi kelimelerde iki farklı son ekin de kullanımına bağlı olarak yazım farklılıkları oluşmuştur (-oz(is) (Yun., Lat., İng. -osis; Fr. -ose): Yun. *hastalık(ı)*, *durum(u)*, *artma(sı)* anlamına son ek/ -iasis/ -asis (Fr. -iase, T. -az): Yun. kronik paraziter bulaşmalar, hastalıklar; bazı benzeşmeler için kullanılan son ek). Ayrıca kelimelerin geldiği dildeki yazım çeşitliliğine, yani aynı kelimenin iki ayrı yazımına bağlı olarak oluşan farklılıklar da görülür (antaset/ antiasit, bronkodilatator/ bronkodilatör, bronşektazi/ bronşiektazi, detoksifikasyon/ detoksikasyon, hematopoetik/ hematopoietik, hiperlipemi/ hiperlipidemi vs.). Kelimelerin bazılarında Türkçeye aktarıldıkları diller (Yun., Lat., Fr., İng.)e bağlı olarak yazım farklılıkları oluşmuştur. Bu kelimeler, o dilde okundukları (ambliyopiya T., amblyopis Yun.) veya yazıldıkları (uterus Lat., endometriosis Yun.) şekilde Türkçeye geçmiştir. Türkçede okunuşları aynı olmasına rağmen aktarıldıkları dillerde farklı kavramları karşılayan kelimeler de mevcuttur (kolik T., colicus Yun. colique Fr. “şiddetli ağrı, kolonla ilgili”; kolik T., cholicus Yun., cholique Fr. “safra ile ilgili” anlamlarında).

Tıp terimlerinin söylenişinde bazı kurallar vardır. Bu kurallara uyulduğunda terimler doğru okunur ve yazılır. Bazı bilim adamları eğitim gördükleri batı dillerinin etkisiyle bazen terimleri farklı telaffuz etmektedirler. Ülkemizde ise tıp terimlerinin telaffuz edilişi ve yazılışında Fransızcanın önemi büyüktür. Bunun nedeni tıp eğitiminin Fransızca ile yapılması ve ilk tıp ile ilgili eserlerin Fransızcadan çevrilmesidir.¹⁴² Tüm bu sebepler, İKK’de yazım farklılıkları oluşturmaktadır.

abse	apse	
absorbsiyon (İng.)	absorpsiyon (Fr.)	abzorbsiyon
Addison	Adisson	
adolesanlar	adolesans	
afarez	aferez	
aggregasyon	agregasyon	
akathisia	akatizi	
aktif	aktive	
albuminüri	albüminüri	
alerjen	allerjen	
alerji	allerji	
alerjik	allerjik	
allopurinol	allopürinol	
amebiozis (Yun.)	amebiyaz (Fr.)	
anafilaktoid	anafilaktoid	anafilaktoik
anafilaksi	anaflaksi	
anafilaksi reaksiyon	anafilaksik reaksiyon	anafilaktik reaksiyon
anafilaktik	anaflaksik	anaflaktik
anajezik	analjezik	

¹⁴² Erten, a.g.e., s. 70.

anfizem	amfizem	
angina	anjina	
angina pectoris	angina pektoris	
anginal	anjinal	
angiotensin	anjiotensin	anjiyotensin
anikor	antikor	
anjiografi	anjiyografi	
anjionörotik	anjiyonörotik	
anjioödem	anjiyoödem	
anjioplasti	anjiyoplasti	
anksiete	anksiyete	
anoreksi	anorexia	
antagonis	antagonist	
antiaritmik	anti-aritmik	
antiasid	anti-asit	antiasit
antibiotik	antibiyotik	
antidepresan	antidepressan	antidepressant
antidiabetik	antidiyabetik	
antiepileptik	anti-epileptik	
antienflamatuar	antienflamatuvar	antiinflamatuar antiinflamatuvar anti-inflamatuar
antihipertansif	anti-hipertansif	
antikoagulan	antikoagulan	
antikonvülsan	anti-konvülsan	antikonvülzan
antikonvülsif	antikonvülsiv	
antiparkinson	anti-parkinson	
antitüsif	antitüssif	

artalji	artralji		
arterioskleroz	arteriosklerozis	arteriyoskleroz	
arterial	arteriyel	arteryal	arteryel
asid	asit		
astmatik	astmatik		
astım	astma		
atrial	atriyal		
atrioventriküler	atriyoventriküler		
bacteriodies	bacteroides		
barbiturat	barbitürat	birbitürat	
benzodiazepin	benzodiyazepin		
betabloker	beta-bloker	beta-blöker	
bilirubin	billirubin	billirübin	
biyoyararlanım	biyoyararlanım		
bloker	blokör		
bolus	bolüs		
brokospazm	bronkospazm		
bronkodilatör (Fr., İng.)	bronkodilatör (İng.)		
bronşektazi (Fr.)	bronşiektazi (Fr.)		
bronşiyal astım	bronşiyal astma		
candida	kandida		
cıva	cıva		
coumarin	kumarin		
cruris	cururis		
cyanid	siyanür		
dehidratasyon	dehidra-tasyon		

delirium	deliryum	
dentoalveolar	dentoalyeolar	
depresan	depressan	
depresif	depressif	
depresyon	depressiyon	
dermatit (Fr.)	dermatitis (Yun.)	
detoksifikasyon	detoksikasyon	
diabet	diyabet	
diabetes mellitus	diebetes mellitus	diyabetes mellitus
diabetik	diyabetik	
dializ	diyaliz	
diare	diyare	
diastolik	diyastolik	
diazoksid	diazooksit	
diatez	diatezi	diyatez
digital	dijital	
digital (Fr.)	digitalis (Lat.)	
digitalis	dijitalis	
digoksin	dijoksin	
diskinezi	dyskinesia	
disopiramid	disopyramide	
dispne	dyspnea	
disüri	dizüri	
diuretik	diüretik	
duodenit	düodenit	
egzema	ekzema	

ejakülasyon	ejekülasyon	
eksfoliyatif	eksfolyatif	
ekstermite	ekstremite	
ekstrapiramidal	ekstrapramidal	extrapiramidal
elektrolik	elektrolit	
empotans	impotans	
endokardit	endokarditis	
endükleyici	indükleyici	
enfarktüs	infarktüs	
enfek-siyon	enfeksiyon	infeksiyon
enfüzyon	infüzyon	
enjeksiyon	injeksiyon	
enterobiasis (Yun.)	enterobiozis (Yun.)	
entoksikasyon	intoksikasyon	
entolerans	intolerans	
entubasyon	entübasyon	intübasyon
enzim	enzyme	
epidural	epidüral	
epileptik	epileptikus	
episod	epizod	
eritem (Fr.)	eritema (Yun., İng.)	erythema (Yun., İng.)
eritematosus	eritematozus	eritematöz
eritomisin	eritromisin	
erozif (Fr.)	eroziv (İng.)	
erupsiyon	erüpsiyon	erüpsyon
estrogen (Yun., İng.)	östrogen (Fr.)	östrojen (Fr.)

etinilestradiol	etinilöstradiol		
falakon	flakon		
familial	familiyal		
faranjit	farenfit	farenjit	
fasiyal	fasyal		
fenotiazin	fenotiyazin		
feokromasitoma	feokromastioma	feokromositoma	
fetal (İng.)	fötal (Lat., Fr.)		
fetus	fetüs		
finbrinolitik	fibrinolitik		
fibrinoliz	fibrinolizis		
fizyolojik	fizyolojik		
fulminan	fulminant		
furonkülozis (Lat.)	füronküloz (Fr.)		
gasrointestinal	gastroiniestinal	gastrointestinal	gastro-intestinal
gastrit (Fr.)	gastritis (Yun., İng.)		
genitoüriner	genito-üriner		
gingivit	jinjivit		
glomerulonefrit	glomerülonefrit		
glosit	glossit		
glikoz	glukoz	glükoz	
hallüsinasyon	halusinasyon	halüsinasyon	
hematopoetik (Fr.)	hematopoietik (Fr.)		
hemodializ	hemodiyaliz		
hemoliz	hemolize (Fr.)	hemolizis (Yun.)	
hemoraji	hemorrajı		

hemorajik	hemorrajik	
heparin	heparine	
hiperkolesteremi	hiperkolesterolemi	
hiperlipemi (Yun., Fr.)	hiperlipidemi (Yun.)	
hipertansiyon	hipertensiyon	
hipokalsemi (Fr.)	hipokalsemia (Yun.)	
hipomani (Fr.)	hipomania (Yun.)	
hipotiroidizm	hipotiroizim	
indometasin	indometazin	indomethazin
intravenöz	intravenöz	
idiopatik	idiyopatik	idyopatik
idiosinkratik	idiyosenkratik	
indometasin	indometazin	indomethazin
infunde	infünde	
infuzomat	infüzomat	
inhibitör	inhibitörieri	
inotropik	inotropik	
insulin	insülin	
intrakraniyal	intrakraniyel	intrakranyal
intaruter	intrauter	intra-uter
intermitan	intermittant	
interstisyel (Fr.)	interstitial (Lat.)	
intraabdominal	intra-abdominal	
intraarteriyel	intra-arteriyel	
intramusküler	intramüsküler	
intrauterin	intra-uter	

intravenoz (Lat.)	intravenöz (Fr.)			
inhibisyon	inhibition			
iritabilite	irritabilite			
iritasyon	irritasyon			
iritan	irritan			
ischemic (İng.)	iskemik (Fr.)			
jinekomasti (Fr.)	jinekomastia (Yun.)			
kandidias	kandidiasis	kandidiazis	kandidiyaz	kandidiyazis
kardiak	kardiyak			
kardiovasküler	kardiyovasküler		kardiyo-vasküler	
kardiyopulmoner	kardiyopülmoner			
klerens	klirens			
kloral hidrat	kloralhidrat			
kolaps	kollaps			
kolestaz (Fr.)	kolestazis (Yun., İng.)			
kollagen	kollajen			
konjestyon	konjesyon			
kontendike	kontraendike	kontredike		kontrendike
konvulsiyon	konvülsiyon		konvülziyon	
konvülsif	konvülzif			
kreatinin klerensi	kreatinin klirensi			
larenks	larinks			
levadopa	levedopa		levodopa	
lityum	lityum			
lomber (Fr.)	lumbar (İng.)			
major (Lat.)	majör (Fr.)			

malabsorbsiyon (İng.)	malabsorpsiyon (Fr.)	
malign (Fr.)	malin (Fr.)	
mani (Fr.)	mania (Yun.)	
melana(Yun.)	melena (Fr.)	
menstrüasyon	mestrüasyon	
methemoglobinemi	methomoglinemi	
metoclopramid	metoklopramid	metoklopramit
metrodinazol	metronidazol	
migran	migren	
miks	mikst	
miksiyon	miktürisyon	
miyocard	miyokard	myokard
miozis	miyozis	
moniliazis	moniliyaz	
monoamin oksidaz	mono amin oksidaz	
mukoz (İng.)	mukus (Lat., Fr.)	müköz
myastenia gravis	myasthenia gravis	
nekrolisis (Yun.)	nekroliz (Fr.)	
nevrit	nörit	
nöromuskuler	nöromusküler	nöromüsküler
obliteratif	obliterativ	
obstruktif	obstrüktif	
oligoüri	oliguri	oligüri
ortostatik	ortostatik	
ovulasyon	ovülasyon	
östrojen	östrojen	

pectoris	pektoris		
pediatrik	pediyatrik		
penicillin	penisilin		
perfuzor	perfüzor	perfüzör	petfüzör
periferal	periferel		
perikard	perikart		
peritonal	peritoneal		
perkutan (Alm.)	perkutane (Fr.)	perkütan	
piridoksin	pyridoxine		
placenta	plasenta		
plasma	plazma		
pleksus	plexus		
pneumoniae	pnömoni		
postnatal	post-natal		
postural	postüral		
potans	potens		
potansiyalize	potansiyelize		
preeklampsi	pre-eklampsi		
prematür	prematüre		
preparat	preparet	preperat	
presör	pressör		
profilaksi (Fr.)	profilaksis (Yun., İng.)		
pruritus	prürit		
psoriasis	psoriazis	psöriazis	
pulmonar	pulmoner		
rabdomiyaliz	rabdomiyoliz		

reaksiyon	reksiyon
receptor	reseptör
reflu	reflü
retansiyon	retan-siyon
reversibl	reversible
sempatomimetik	simpatomimetik
sendrom	syndrome
septom	syntoms
siklosporin	sik-losporin
sinus	sinüs
solüsyon	solüzyon
somnolans	somnolens
spektrum	spekturum
spesifik	spesitik
spontan	spontanne
Stafilokok	Stafilokok
stenosis	stenoz
Stevens Johnson sendromu	Stevens-Johnson sendromu
stimulan	stimulan
Streptococcus	Streptokok
subkutan	subkütan
sukralfat	sükralfat
sulfonilüre	sülfonilüre
suplemantasyon	suplementasyon
supresyon	süpresyon
suspansiyon	süspansiyon

tardif	tardiv	tardive	
terapotik	terapötik		
tinea cruris	tinea cururis		
toksemi (Fr.)	toksemia (Yun.)		
toksiste	toksiste		
toksik	tok-sik		
tonsilit	tonsillit		
tonus	tonüs		
torsade de pointes	torsades de pointes		
torticollis	tortikolis		
trimester	trimestir	trimestr	
trombosit	tromosit		
trombositopeni	trom-bositopeni		
unstabil	unstable		
urobilinojen	ürobilinojen		
uveit	üveit		
vaginal	vajinal		
vaginalis	vajinalis		
vasodilator (İng.)	vasodilatör	vazodilatatör (Fr.)	vazodilatör
vasokonstriksiyon	vazokonstriksiyon	vazokonstrüksiyon	vosokonstriksiyon
vasokonstriktör	vasokonstrüktör	vazokonstriktör	vazokonstrüktör
vasopressör	vazopresör	vazopressör	
vasospasm	vazospazm		
venoz	venöz		
ventrikuler	ventriküler		
yarı ömrü	yarı-ömrü		

2.3.4.9. Türkçenin Diğer Dillerle Karşılaştırılması

Latince ve Türkçe; dil aileleri, kelimelerin yapı ve kökenleri bakımından farklılık gösterirler. Latince, Hint-Avrupa dil ailesinden çekimli; Türkçe ise Ural-Altay dil ailesinden eklemeli bir dildir. Çekimli dillerde, tek ve çok heceli kökler ile bazı ekler bulunur. Yeni kelimeler yapılırken kökler değişime uğrayabilir. Çok sayıda ön ek ve son ek kullanılır. Kelimelerde cins ayrımı vardır (dişil, eril, nötr). Eklemeli dillerde, tek ve çok heceli kökler ile bazı ekler bulunur. Ancak yeni kelimeler yapılırken kökler değişmez. Türkçede ön ekler yoktur, çok sayıda son ek bulunur. Türkçe, sondan eklemeli bir dildir. Türkçede kelimelerin cins ayrımı bulunmaz.

İKK’de geçen diğer diller (Yun., Lat., Fr., İng., Alm., İt.), Hint-Avrupa dil ailesine mensup, aynı kaynaktan gelişmiş olan dillerdir. Dolayısıyla bu dillerde tıbbi terminolojinin anlaşılabilmesi alanın terminolojisine ilgi göstermekle gerçekleştirilebilir. Oysa Türkçe, Ural-Altay dil ailesine bağlı, farklı kaynaktan beslenen bir dildir. Bu dilde terminolojinin anlaşılabilmesi ise bu dil ailesinden gelen kelimelerin ancak ezberlenmesiyle mümkün olabilir. Ezberden kurtulup kavramları anlaşılabilir hâle getirmenin tek yolu; terminolojinin kendi dilimizde karşılığının bulunması, yani Türkçeleştirilmesiyle mümkün olabilir. Zaten bu terimleri öğrenip anlamaya çalışırken de bu yol takip edilmektedir.

Kavramların Latincelerini karşılayacak Türkçe karşılıklarını kullanmak, Latincenin varlığını tehdit etmez. Aksine Latincenin öğrenilmesini ve anlaşılabilmesini destekler. Anemi “kansızlık”, lösemi “kan kanseri” gibi kelimeler artık günümüzde ikili olarak yerleşmiştir. Doktorlar veya alanla ilgili bilimsel çalışma yapanlar Latincelerini kullanırken, halk yaygın olarak Türkçe kullanımını tercih etmekle beraber her iki kavramın da neyi karşıladığını rahatlıkla anlayabilmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. ANKET DEĞERLENDİRMESİ

Bu anket, “prospektüslerde kullanılan dilin anlaşılabilirliğini belirlemek” amacıyla hazırlanmıştır. Ankete, Erciyes Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 3.- 4. sınıf öğrencileri katılmıştır. Başlangıçta anketin 120 kişi üzerinde yapılması hedeflenmiş ancak 116 kişiye ulaşılabilmektedir. Ulaşılanların da 16 tanesi anketi doğru bir şekilde yanıtlamamış, bu nedenle anket 100 kişi üzerinden değerlendirilmek zorunda kalmıştır. Bu kişiler, 18-25 yaş aralığındadır ve bu kişilerin yaş ortalamaları 21.5’tur. Araştırma grubunun % 33’ü erkek, % 67’si kızdır. “Prospektüs” kavramını daha önce duymuş olanlar % 88, daha önce duymayanlar % 10, ilk defa anket sırasında duyduğunu söyleyenler % 2’dir. “Prospektüs” kelimesini duyduklarında % 56’sı kavramın neyi karşıladığını hemen bulabilirken, % 30’u bir müddet düşünmekte, % 14’ü ise kavramın neyi karşıladığını bulamamaktadır. “Prospektüs” kelimesini karşılayacak yeni bir kavramın gerekli olduğunu düşünenler % 93 iken, % 7’si yeni bir kavramın gerekmediğini ifade etmektedir. “Prospektüs” kelimesini karşılayacak yeni bir kavramın gerekliliğini ifade edenlerin % 30’u “ilaç tanıtım malı”, % 60’ı “ilaç kullanım kılavuzu”, % 3’ü ise “reçete” kavramlarını kullanmayı doğru bulmaktadır. Prospektüs okuyarak ilaça ilgili bilgi almayı ilk kez anketi doldururken deneyenler % 5 iken, katılımcıların % 95’i 7-20 yaş arasında, ortalama 12.5 yaşında denemişlerdir. İlk denemesinde bilgi alma amacına ulaşanlar % 18, ulaşamayanlar % 20, ulaşan ancak aldığı bilginin yetersiz olduğunu düşünenler % 62’dir. Bu ilk denemeden sonra prospektüsleri kullanmayı sürdürenler % 78, bir daha kullanmayanlar % 22’dir. Prospektüsleri kullanmayı sürdürenlerin kullanma gerekçeleri şu şekilde dağılım göstermektedir:

- İlacın doğru kullanımını sağlamak için : % 71
- İlacın içeriğini merak ettiği için : % 38
- İçerikteki bilgilerden yararlanabildiği için : % 28

- Eczacı tarafından verilen bilgileri yetersiz bulduğu için : % 12
- Yan etkilerini öğrenmek için : % 7
- İlacı daha iyi tanıyabilmek için : % 1
- İlacın dozunu doğru öğrenebilmek için : % 1
- İlacın endikasyonları (kullanılacağı durumları)nı öğrenmek için : % 1
- Hastalığı ve tedavisi hakkında bilgi almak için : % 1
- Emin olabilmek için : % 1

Prospektüsleri kullanmayı sürdürmeyenlerin bir daha kullanmama gerekçeleri şu şekilde dağılım göstermektedir:

- Ne anlatıldığını ne kadar uğraşırsa uğraşsın anlayamadığı için : % 17
- İçerikteki bilgilerden yararlanamadığı için : % 8
- İlacın eczacı tarafından tarif edildiği şekilde kullanılmasını yeterli bulduğu için: % 7
- Verilen bilgilerin ilaç kullanıcısıyla ilgili olmadığını düşündüğü için : % 1
- Prospektüslerdeki bilgileri, tıp tahsili yapanların anlayacakları düzeyde bulduğu için: % 1
- Anlamadığından tekrar bakma gereği duymadığı için : % 1

Ankete katılanların ilaç ve kullanımı hakkında en sağlıklı bilgiye, nereden kolaylıkla ulaşılabileceği konusundaki düşünceleri şu şekilde dağılım göstermektedir:

- Doktordan : % 52
- Eczacıdan : % 26
- Prospektüsten : % 16
- Doktordan + prospektüsten : % 2
- Doktordan + eczacıdan : % 1
- Eczacıdan + prospektüsten : % 1
- Doktordan + eczacıdan + prospektüsten : % 1

- İnternet üzerinden bir doktora danışarak : % 1
- Aynı ilacı kullanan çevredeki kullanıcılardan : % 0

Katılımcıların % 48'i prospektüslerin ilaçla ilgili bilgi verme amacına uygun olarak hazırlandığını düşünürken, % 52'si bu amaca hizmet etmediğini düşünmektedir. Amaca hizmet etmediğini düşünenlerin gerekçeleri şu şekilde dağılım göstermektedir:

- Dilinin ağır olması sebebiyle anlaşılamadığı için : % 50
- Başlıkları anlaşılamadığı için : % 15
- Puntolarının küçüklüğünden dolayı okunması zor olduğu için : % 8
- Terimler Latince bilmeyen insanlara ağır geldiği için : % 1
- Mesleki dil kullanıldığı için : % 1
- Düzensiz ve çok uzun cümleler kurulduğu için : % 1

Prospektüslerin dilini ağır bulma dereceleri şu şekilde dağılım göstermektedir:

Fazla ağır	: % 41	Orta ağırlıkta	: % 53
Az ağır	: % 4	Ağır bulmayanlar	: % 2

Ankete katılanlara sorulan diğer sorular ve cevapları şu şekilde dağılım göstermektedir:

	<u>Evet</u>	<u>Hayır</u>
1) Prospektüste yer alan başlıklar ilaçla ilgili aradığınız bilgiye ulaşmanıza yardımcı oluyor mu?	% 62	% 38
2) Prospektüslerde ilaçla ilgili resim ve şemaların yer almasının size kullanım kolaylığı sağladığını düşünüyor musunuz?	% 89	% 11
3) Prospektüslerin dilini anlamada zorluk çekiyor musunuz?	% 94	% 6
4) Prospektüslerin Türkçeleştirilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?	% 99	% 1
5) Türkçenin bu konuda yeterli olacağını düşünüyor musunuz?	% 97	% 3

SONUÇ

Prospektüslerin söz varlığı ve anlaşılabilirliğinin değerlendirilmesi esasına dayanan bu çalışmada; “prospektüs” kelimesinin kavram dünyamıza yabancı kalması sebebiyle “İlaç Kullanım Kılavuzu” ifadesiyle karşılanması gerektiği düşünülmüştür. Oysa teze başlanıldığında TDK’nin *Türkçe Sözlükünden* hareketle “İlaç Tanıtım alığı” kavramının “prospektüs” kavramını karşılamak için yeterli olacağı kanaatine varılmış ve teze bu ad verilmişti. Fakat çalışma sürecinde edinilen birikimle bizde, bu kavramın dile yerleşebilecek gerekli koşulları taşıdığı fakat yeterli koşulları taşımadığı yönünde bir intiba oluştu. Zira tıp terimlerini halkın kullandığı gündelik dile yaklaştırmak gerekliydi, fakat dilde bütüncüllüğün sağlanmasını temin etmek için bu hâliyle yeterli değildi. Bu nedenle hem tıp terimlerini halkın kullandığı gündelik dile yaklaştırmak hem de dilde bütüncüllüğü sağlamak adına “İlaç Kullanım Kılavuzu” ifadesi, tez boyunca kullanılmıştır. Yapılan anket çalışmasında da bu kavramın anket katılımcılarının % 60’ı tarafından benimsendiğı görülmüştür.

Tez için örneklenen İKK’deki kelime sayısı yaklaşık olarak 58.000’dir. Bunların da 12.139’u halk tarafından anlaşılması zor olan kelimeler olup bu rakamsal değ er, toplam kelime sayısının yaklaşık % 20’sine tekabül etmektedir. % 20’lik bu kısmın anlaşıl amaması demek; halkı, tedavinin en büyük parçası olarak kullanılan ilaçlar konusunda da doktorlara ve eczacılara bağımlı kılmak demektir. Yapılan anket çalışmasından elde edilen sonuçlar da bu düşünceyi destekler niteliktedir.

Halkın anlamakta zorlanacağı bu % 20’lik kısım çalışmada çeşitli gruplandır malarla ele alınıp incelenmiştir. Organizmalar 71, kimyasallar 2232, kısaltmalar 435, herhangi bir gruba dahil edilmeyenler 159 kez tekrarlanan kelimelerden oluşmaktadır. Bu gruplar toplamda 2897 kez geçen söz varlığını içermektedir. Sözlükte yer alan kelimeler ise 9242 kez geçmektedir. Halkın anlamakta zorlanacağı 12.139 kelimeyi içeren % 20’lik kısım şu şekilde dağılım gösterir: Organizmalar yaklaşık % 6, kimyasallar yaklaşık %

18, kısaltmalar yaklaşık % 3.6, herhangi bir gruba dahil edilmeyenler yaklaşık % 1.3; sözlük ise yaklaşık % 76'dır.

İKK'deki tıbbi terimlerin büyük çoğunluğu Latince ve Latinceleştirilmiş Grekçe kökenli isimlerden türetilmiştir. Az sayıda Latinceleştirilmiş Arapça kökenli terimlere de rastlanmıştır. Bunun dışında fazlaca Fransızca terim yer almaktadır. Ayrıca İngilizce, çok az sayıda da Arapça, Almanca ve İtalyanca sözcük mevcuttur.

İKK'de geçen diğer diller (Yun., Lat., Fr., İng., Alm., İt.)in, Hint-Avrupa dil ailesine mensup, aynı kaynaktan gelişmiş olduğu görülmüştür. Dolayısıyla bu dillerde tıbbi terminolojinin anlaşılabilmesi alanın terminolojisine ilgi göstermekle gerçekleştirilebilir. Oysa Türkçe, Ural-Altay dil ailesine bağlı, farklı kaynaktan beslenen bir dildir. Bu dilde terminolojinin anlaşılabilmesi ise bu dil ailesinden gelen kelimelerin ancak ezberlenmesiyle mümkün olabilir. Ezberden kurtulup kavramları anlaşılabilir hâle getirmenin tek yolu; terminolojinin kendi dilimizde karşılığının bulunması, yani Türkçeleştirilmesiyle mümkün olabilir. Yapılan sözlükteki etimolojik çalışmada da, terminolojiyi oluşturan parçaları ve fonksiyonlarını anlamamanın, kavramı anlamlandırmadaki en önemli faktör olduğu anlaşılmıştır. Zaten bu terimleri öğrenip anlamaya çalışırken de bu yol takip edilmektedir. Yani anlama dayalı karşılığı aranan kelime Türkçeye aktarılırken; öncelikle kelime parçalanmakta, her bir parçanın geldiği dildeki Türkçe karşılığı bulunmakta, kelime parçaları Türkçe hâliyle tekrar birleştirilip dilimizdeki karşılığına ulaşılmaktadır. Yapılan bu etimolojik çalışmada hatalar, eksiklikler veya yanlışlıklar olabilir. Çalışmanın bu kısmı, alanın uzmanları tarafından değerlendirilmeye muhtaçtır. Zaten bizim bu kısımda yapmaya çalıştığımız, kelimeyi oluşturan parçaların doğru olup olmadığından ziyade, kelime parçalarından hareketle kelimeye yaşanan anlama dayalı çözülmeye dikkat çekmekten ibarettir.

Kavramların Latincelerini karşılayacak Türkçe karşılıklarını kullanmak, Latincenin varlığını tehdit etmez. Aksine Latincenin öğrenilmesini ve anlaşılabilmesini destekler. Anemi "kansızlık", lösemi "kan kanseri" gibi kelimeler artık günümüzde ikili olarak yerleşmiştir. Doktorlar veya alanla ilgili bilimsel çalışma yapanlar Latincelerini kullanırken, halk yaygın olarak Türkçe kullanımını tercih etmekle beraber her iki kavramın da neyi karşıladığını rahatlıkla anlayabilmektedir.

Geçmişte dönem dönem farklı terimler dilimize hâkim olmuş, uzunca bir süre Arapça ve Farsçaya dayalı bir tıp terminolojisi kullanılmıştır. Batıya yönelimle birlikte başlarda

Fransızca sonrasında Latinceye dayalı terminoloji benimsenmiştir. Ancak bu süreçte Türkçe geri plana itilmiştir. Yakın tarihte dilde köklü bir değişim yaşamış ve bu sürece başarıyla uyum sağlamış bir halkın, kendi diline işlerlik kazandırmak konusunda yetersiz kalacağını düşünmek gerçeklikten uzak görülmektedir. Kaldı ki Latince bile büyük bir hızla gelişen tıp alanının terminolojisini karşılamakta yetersiz kalabilmektedir. Bu noktada ölü bir dil olan Latince, yeni kelime ve kavramlarla her geçen gün zenginleştirilirken; geniş bir kullanıcı kitlesi olan Türkçe, halkın bilgi edinme ihtiyacını karşılayacak kadar bile işlerlik kazandırılmaktan mahrum bırakılmıştır. Bu da olsa olsa dile yapılan bir haksızlıktır. Zira geçmişte, özellikle dil devriminden sonraki süreçte kurullar, terim kolları, bireysel çalışmalar, yapılan sözlük çalışmaları ile bu alanla ilgili gerekli alt yapı oluşturulmuştur. Öncelikle bu çalışmaları güncellemek gerekir. Geçmişte yapıldığı gibi kavramların birebir anlamsal karşıklarını Türkçeye aktarmak yerine, bunları kendi kavram dünyamıza uygun şekilde yeni kelime türeterek oluşturulmasının faydalı olacağı kanaatine varılmıştır.

İKK'deki terimlerin söylenişinde ve yazılışında, farklılıklar ve yanlışlıklarla karşılaşmıştır. Bunun çeşitli nedenleri olmakla birlikte en temel nedeni dil kullanıcısının benimsediği dil ekollerini (Fr., İng., Alm.) esas alarak konuşması ve yazmasıdır. Ayrıca yazım ve noktalama konusunda da bir birliktelik görülmemektedir. Hazırlanan sözlükten hareketle, ortak bir yazım ve noktalamanın geliştirilmesine ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan anketle de İKK'nin belli bir dil eğitimi almış halk tarafında dahi anlaşılamadığı, dilinin zor bulunduğu, Türkçeleştirilmesine ihtiyaç olduğu görülmüştür.

KAYNAKÇA

- Acıpayamlı, Orhan; “Türkiye Folklorunda Halk Hekimliğinin Morfolojik ve Fonksiyonel Yönden İncelenmesi”, Türk Halk Hekimliği Sempozyum Bildirileri (23-25 Kasım 1988), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1989, s. 1-8.
- Albek, Suzan; Tıp Öğrencileri İçin Fransızca, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yay., İstanbul 1982.
- Altıntaş, Ayten; “Eski Türk Tıbbına Bir Bakış”, Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları, CSA Global Publishing, İstanbul 2006, s. 5-9.
- Bayat, Ali Haydar; Tıp Tarihi, Sade Matbaa, İzmir 2003.
- Brunner, H.; Pharm N. TANKER; Mesleki Latince, Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yay., İkinci Baskı, Ankara 1988.
- Çankaya, Birsen; Işık Meriç; Murat Kıvanç ve Diğerleri; Fono Fransızca Büyük Sözlük, Fono Açık öğretim Kurumu Yay., İstanbul 2004.
- Danışmend, İsmail Hakkı; Fransızca-Türkçe Resimli Büyük Dil Kılavuzu, Kanaat Kitabevi, İstanbul.
- Ege, Rıdvan; Atatürk ve Cumhuriyet Dönemi Sağlık Hizmetleri (1923-1998), Türk Hava Kurumu Basımevi, Ankara 1998.
- Ergin, Muharrem; Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yay., İstanbul 1997.
- Erten, Asalet; Tıp Terminolojisi ve Tıp Metinleri Çevirisi, Seçkin Yay., Ankara 2003.
- Güler, Mustafa; Sağlık Terimleri Sözlüğü, Timaş Yay., İstanbul 1996.
- Güncel Türkçe Sözlük Çalışma Grubu; Türkçe Sözlük, TDK Yay., Ankara 2005.
- Güncel Türkçe Sözlük Çalışma Grubu; Yazım Kılavuzu, TDK Yay., Ankara 2005.
- Hatemi, Hüsrev; Ayten Altıntaş; Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları, CSA Global Publishing, İstanbul 2006.

- Hatemi, Hüsrev; Ayten Altıntaş; “Sunuş”, Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları, CSA Global Publishing, İstanbul 2006, s. vi-vii.
- Hatiboğlu, Tahir; Anatomi-Histoloji ve Embriyoloji Sözlüğü, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yay., Ankara 1981.
- Karol, Sevinç; Zekiye Suludere; Cevat Ayvalı; Biyoloji Terimleri Sözlüğü, TDK Yay., Ankara 2000.
- Kaya, Önal; “Eski Anadolu Türk Yazı Dili Dönemine Ait Bir Tıp Kitabı (Kitâb-ı Muhtasarât’tıb ve’l-Müfredât ve’l-Havas), IX. Türk Tıp Tarihi Kongresi Bildirileri XXIV. Gevher Nesibe Tıp Günleri (24-27 Mayıs 2006-Kayseri), Nobel Yay., Ankara 2006, s. 152-164.
- Kayaalp, S. Oğuz (editör); Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji, Hacettepe-Taş Yayınları, Ankara 2002.
- Kayaalp, S. Oğuz (editör); Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji, Hacettepe-Taş Yayınları, 11. Baskı, Ankara 2005.
- Kazancıgil, Aykut; Tıp Sözlüğü, Güven Kitabevi Yay., Ankara 1978.
- Kocatürk, Utkan; Açıklamalı Tıp Terimleri Sözlüğü, Sevinç Matbaası, Ankara 1986.
- Kuyucu, Yaşar; Tıp Terimlerinin Oluşması İle İlgili Genel Bilgiler ve Fonksiyonel Anatomi Terimleri Sözlüğü, Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum 1988.
- Mesut, Recep; Tıbbi Latince Gramer ve Sözlük, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul 2007.
- Mihçioğlu, Cemal; Türk Hekimlik Dili, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1993.
- Sarı, Nil; Ayten Altıntaş; İbrahim Başağaoğlu ve Diğerleri; Tıp Tarihi ve Tıp Etiği Ders Kitabı, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yay., İstanbul 2007.
- Redhouse, James William; Yeni Redhouse İngilizce-Türkçe Sözlük, Redhouse Yay., 9. Baskı, İstanbul 1972.

- Önen, Yaşar; Cemil Ziya Şanbey; Almanca-Türkçe Sözlük, II Cilt (A-N, O-Z), TDK Yay., Ankara 1993.
- Özön, Mustafa Nihat; Türkçe-Yabancı Kelimeler Sözlüğü, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1962.
- Saraç, Tahsin; Büyük Fransızca-Türkçe Sözlük, Adam Yay., İstanbul 1985.
- Sözlük Çalışma Grubu, Longman-Metro Büyük İngilizce-Türkçe-Türkçe Sözlüğü, Longman Group UK Limited ve Metro Yayın Pazarlama A.Ş., 1993.
- Tuğlacı, Pars; Büyük Türkçe-Fransızca Sözlük, İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Ş., İstanbul 1974.
- Türker, Sevinç; Gıda Sözlüğü, Güneş Kitabevi, Ankara 1988.
- Unat, Ekrem Kadri; Mustafa Samastı; “Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiye”, I. Türk Tıp Tarihi Kongresi (İstanbul, 17-19 Şubat 1988), Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara 1992, s. 113-126.
- Unat, Ekrem Kadri (düzenleyen ve yöneten); Türkçe Tıp Terimleri Toplantısı, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Atatürk Haftası (18-28 Mayıs 1981), İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yay., İstanbul 1982.
- Uzel, İlter; Kenan Süveren; Şerefeddin Sabuncuoğlu Mücerreb-nâme, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 1999.
- Ülker, Süreyya; Ülker Tıp Terimleri Sözlüğü, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1991.

EKLER

Ek-1**DEĞERLİ ARKADAŞLAR;**

Bu anket, Erciyes Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (3.- 4. sınıf) öğrencilerinin “prospektüslerde kullanılan dilin anlaşılabilirliği konusundaki düşüncelerini belirlemek” amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaca ulaşılabilmesi için anketin içtenlikle ve objektif olarak cevaplandırılması önemlidir. İsim yazmayınız. Lütfen bütün soruları cevaplayıp eksik bırakmayınız. Teşekkür ederiz.

1. Yaşınız:
2. Cinsiyetiniz: 1. Erkek 2. Kız
3. “Prospektüs” kavramını daha önce duydunuz mu?
 1. Evet 2. Hayır 3. İlk defa duyuyorum.
4. “Prospektüs” kelimesini duyduğunuzda kavramın neyi karşıladığını bulabiliyor musunuz?
 1. Evet, hemen buluyorum.
 2. Evet, ama bir müddet düşünmem gerekiyor.
 3. Hayır, kavramın neyi karşıladığını bulamıyorum.
5. “Prospektüs” kelimesini karşılayacak yeni bir kavramın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?
 1. Evet 2. Hayır
6. Cevabınız evetse, şu kavramlardan hangisinin daha uygun olacağını düşünüyorsunuz?
 1. İlaç Tanıtmağı 2. İlaç Kullanım Kılavuzu 3. Reçete
7. Prospektüs okuyarak ilaçla ilgili bilgi almayı ilk kez kaç yaşınızda denediniz?
 1. Yaşım idi. 2. Şimdi deniyorum.
8. Bu ilk denemenizde bilgi alma amacınıza ulaşabildiniz mi?
 1. Evet, ulaşabildim. 2. Hayır, ulaşamadım. 3. Ulaşabildim, ama yetersizdi.
9. Bu ilk prospektüs okuması sonrasında, her ihtiyaç duyduğunuzda prospektüse bakmayı sürdürdünüz mü?
 1. Evet 2. Hayır
10. Cevabınız evetse, neden? (Birden çok şık işaretleyebilirsiniz.)
 1. İlacın doğru kullanımını sağlamak için
 2. İçerikteki bilgilerden yararlanabildiğim için
 3. İlacın içeriğini merak ettiğim için
 4. Eczacı tarafından verilen bilgileri yeterli bulmadığım için
 5. Diğer

11. Cevabınız hayırsa, neden? (Birden çok şık işaretleyebilirsiniz.)
1. Ne anlatıldığını ne kadar uğraşırsam uğraşayım anlayamadığım için
 2. İçerikteki bilgilerden yararlanamadığım için
 3. Verilen bilgilerin ilaç kullanıcısıyla ilgili olmadığını düşündüğüm için
 4. İlacın eczacı tarafından tarif edildiği şekilde kullanılmasını yeterli bulduğum için
 5. Diğer
12. İlaç ve kullanımı hakkında en sağlıklı bilgiye, nereden kolaylıkla ulaşılacağını düşünüyorsunuz?
1. Doktordan
 2. Eczacıdan
 3. Prospektüsten
 4. Aynı ilacı kullanan çevredeki kullanıcılardan
 5. Diğer
13. Prospektüslerin ilaçla ilgili bilgi verme amacına uygun olarak hazırlandığını düşünüyor musunuz?
1. Evet
 2. Hayır
14. Cevabınız hayırsa, bunu neye bağlıyorsunuz? (Birden çok şık işaretleyebilirsiniz.)
1. Dilinin ağır olması sebebiyle anlaşılamamasına
 2. Başlıklarının anlaşılamamasına
 3. Puntolarının küçüklüğünden dolayı okunmasının zorluğuna
 4. Diğer
15. Prospektüste yer alan başlıklar ilaçla ilgili aradığınız bilgiye ulaşmanıza yardımcı oluyor mu?
1. Evet
 2. Hayır
16. Prospektüslerde ilaçla ilgili resim ve şemaların yer almasının size kullanım kolaylığı sağladığını düşünüyor musunuz?
1. Evet
 2. Hayır
17. Prospektüslerin dilini anlamada zorluk çekiyor musunuz?
1. Evet
 2. Hayır
18. Prospektüslerin dilini ne derecede ağır buluyorsunuz?
1. Ağır bulmuyorum.
 2. Az
 3. Orta
 4. Fazla
19. Prospektüslerin Türkçeleştirilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?
1. Evet
 2. Hayır
20. Türkçenin bu konuda yeterli olacağını düşünüyor musunuz?
1. Evet
 2. Hayır

Ek-2**TARANAN İLAÇLARIN LİSTESİ**

ANTİBİYOTİKLER (Bazı mantar (küf) ve bakterilerden elde edilen, keza sentetik olarak da hazırlanan mikroorganizmalar üzerinde öldürücü veya gelişimini durdurucu etkiye sahip maddeler.)

Penisilinler:

- İecilline
- Penadur
- Penos
- Alfaciline X Ampisilna
- Alfoxil X Amoksina
- Alfasid X Ampisid
- Augmentin * X Bioment •

Sefalosporinler:

- Maksifor X Sef
- Suprax
- Cefradur *
- Kefcid
- Cefatin X Oraceftin
- Serozil

Makrolitler:

- Erythrocin
- Rulid
- Klacid *
- Azitro
- Rovamycine
- Ketek

Linkozamidler:

- Klindan *

• * işaretiyle gösterilenler İKK için seçilen ilaçların adlarını içermektedir.

X işareti, muadil yani birbiriyle eş değerliği olan ilaçların adlarını içermektedir. İKK için ilaç listesi oluşturulurken, muadil ilaçlardan yalnızca birisi tercih edilmiştir.

- Linkumisin

Tetrasiklinler:

- Tetradox
- Tetra *
- Teramycine

Anfenikoller:

- Kemicetine *
- Urfamycine

Aminoglikozidler:

- Genta *
- Streptomycine
- Thiociline
- Tobrex

Metronidazol (Azobileşikleri):

- Nidazol *
- Bitiral

Florokinolonlar:

- Proxacin *
- Tarivid
- Cravid

Sulfonamidler:

- Azogantrivine
- Silverdin
- Bactrim *

ANTİFUNGALLER (Mantarlara karşı kullanılan ilaçlar)

- Ketural
- Mikostatin
- Canesten
- Fungucit *
- Dermotrosyd
- Mycospor
- Oceral
- Lamisil

- Exoderil

- Nibulen

TÜBERKÜLOZ VE DİĞER MİKOBAKTERİ İLAÇLARI (Mycobacterium cinsi herhangi bir bakteriye karşı kullanılan ilaçlar)

- İsovid

- Rifcap

- Miambutol *

- Pirazind

- Streptomycine

BAĞIRSAK VE ÜRİNER SİSTEM ANTİSEPTİKLERİ (Bağırsak ve boşaltım sistemi mikroplarını öldürücü ilaçlar)

- Piyeloseptil

- Diafury

- Furacin

- Purinol

- Azosilin *

ANTİPARAZİTERLER (Parazitlere karşı kullanılan ilaçlar)

- Kontil

- Vermazol *

- Helvipar

- Sitrax

EKTOPARAZİTERLER (Dış parazitlere karşı kullanılan ilaçlar)

- Kvellada

- Scabin *

ANTİVİRALLER (Virüslere karşı kullanılan ilaçlar)

- Zovirax *

ANTİSEPTİKLER, DEZENFEKTANLAR (Mikrop öldürücü olarak kullanılan ilaçlar)

- Tentürdiyot

- Batticon

- Aksil

- Zefiran

- Klorheks

- Mersol *

KALP- DAMAR SİSTEMİ İLAÇLARI

Diüretikler:

- Modulatic
- Triamferil
- Altactazide
- Regroton *
- Tenoretic
- Furidex
- Lasix

Alfa Blokerler:

- Minipress
- Doxra
- Hytrin *
- Xatral

Santral Etkili Sempolitikler:

- Alfamed
- Hyperium *

Ace İnhibitörleri:

- Kapril
- Konveril
- Sinopryl
- Cibadrex
- Monopril *
- Acvitel
- Coversyl
- Delix
- İnhibace
- Tarka

AT1 Reseptör Blokörleri:

- Cozaar
- Diovan
- Karvea

- Atacand *
- Pritor

Direkt Etkili Vazodilatörler:

- Adelphan *

Hipertansif Krizde Kullanılan İlaçlar:

- Nipruss *
- Arfonad

Ca Kanal Blokörleri:

- Nimotob
- Sefal
- Sibelium
- Adalat
- Baypress
- Syscor
- Norvasc *
- Plendil
- Lacipil
- Lercadip
- İsoptin
- Diltizem

Periferik Vazodilatörler:

- Papaverin *
- Trivastal
- Viagra
- Sermion
- Trental

Antianjinal İlaçlar:

- Nitroderm TTS
- Pellinganid
- İsoldil *
- Monoket

Antiaritmik İlaçlar:

- Aritmal

- Jetokain *
- Rytmonorm
- Cordarrone
- Talozin
- Mg sülfad
- Atropin
- Aludrin

Kalp Yetmezliği İlaçları:

- Digoxsin
- Doputrex
- Dilatrend *

B Adrenerjik Reseptör Blokörleri:

- Dideral
- Visken
- Timoptic
- Talozin
- Tensinor *
- Beloc Zok
- Prent

Hipolipidemik İlaçlar:

- Provachol
- Lescol
- Zocor *
- Lipitor
- Lopid
- Lipofen SR
- Marincap

Antikoagölan İlaçlar:

- Heparin Novo
- Fragmin *
- Clexane
- Fraxiparine

Oral Antikoagölanlar:

- Coumadin *

Koagülanlar:

- Protamin Sülfad (Heparin Antagonisti) *

Antitrombotik İlaçlar:

- Aspirin *
- Plavix
- Drisentin

Glikoprotein 2B3A Reseptör Antagonisti:

- Aggrastat *

FİBRİNOLİTİK İLAÇLAR (Fibrin çözücü olarak kullanılan ilaçlar)

- Streptase *
- Ürokinaze

ANTİFİBRİNOLİTİK İLAÇLAR (Fibrin oluşumunu önlemede kullanılan ilaçlar)

- Trasyol *
- Epsamin

SOLUNUM SİSTEMİ İLAÇLARI

Antitusifler:

- Tussifed
- Benical
- Levoprond
- Hydrillin
- Perebron *
- Forza
- Toclase
- Sinecod

Expektorantlar:

- Ambrol
- Brodil *

Mukolitikler:

- Asist *
- Mukotik
- Erdostin

Bronkodilatör İlaçlar:

- Adrenalin *
- Ventolin
- Bricanyl
- Serevent
- Foradil
- Efedrin
- Talotren
- Aminocardol
- Becloforte
- Flixotide
- Pulmicord
- Atrobend
- İntal
- Zaditen
- Singulair

SANTRAL SİNİR SİSTEMİ İLAÇLARI (Beyin-omurilik sistemi

rahatsızlıklarında kullanılan ilaçlar)

Santral Etkili Kas Gevşeticiler:

- Sirdalud
- Paraflex *
- Parafon
- Miyorel
- Dorsilon
- Dorsiflex
- Gamaflex
- Kuiflex
- Muscoril
- Cabral
- Lioresal

Hipnosedatif İlaçlar (Benzodiazepinler):

- Diazem *
- Librium

- Librax
- Tranko – Buskas
- Tranxilem
- Xanax
- Serepax

Hipnosedatif İlaçlar (Barbitüratlar ve diğerleri):

- Luminal
- Atarax *
- Vistaril
- Unisom
- Benadryl

Nöroleptik İlaçlar:

- Largactil *
- Plegicil
- Melleril
- Lidanil
- Prolixin
- Stilizan
- Clopiksol
- Norodol
- Leponex
- Zyprexa
- Risperdal
- Serroquel
- Dogmatil
- Nörofren
- Akineton
- Sormodren

Duygu, Durum Bozukluklarında Kullanılan İlaçlar (Antidepresanlar):

- Tofranil
- Anafranil
- İnsidon
- Laroxyl

- Ludiomil
- Desyrel *
- Tolbon
- Prozac
- Lustral
- Seroxat
- Faverin
- Cipran
- Cipralex
- Remeron
- Efexor
- Aurorix
- Lithuril
- Survector
- Stablon

Opioit Analjezikler:

- Morphine Hidroklorit
- Lomotil *
- Contramal
- Naloxon

Nonsteroid Antiinflamatuvar İlaçlar:

- Aspirin
- Dolphin
- Ben - Gay
- Algesal
- Panadol * X Parol X Minoset
- Panalgine
- Vermidon
- Novalgin
- Brufen
- Apranax
- Profenid
- Surgam

- Majezik
- Voltaren
- Relifex
- Endol
- Rantudil
- Ponstan
- Rheumon – Jel
- Felden
- Tilcotil
- Mobic X Melox
- Mesulid

Kilo Kaybettiren İlaçlar:

- Reductil *
- Xenical

Antiepileptik İlaçlar:

- Epdantoin
- Luminal
- Maliasin
- Tegretol
- Trileptal
- Rivotril
- Diazem
- Depakin
- Convulex
- Lamictal
- Neurontin
- Nootropil *

Parkinson ve Alzheimer İlaçları:

- Madopar
- Parlodel
- Akineton *
- Sormodren
- Aricept

- Exelon

OTONOM SİNİR SİSTEMİ İLAÇLARI (irade dışı çalışan sinir sistemi rahatsızlıklarında kullanılan ilaçlar)

Parasempolitik İlaçlar:

- Urispas
- Üropan
- Buscopan *
- Trankotrebuskas
- Librax
- Dicletel
- Epidosin

Parasempatomimetik İlaçlar:

- Pilosed *
- Mestinon

Sempatomimetik İlaçlar:

- Cafergot *
- Avmigran
- Xatran
- Hytrin
- Flomax
- Sandomigran

Ganglionları Etkileyen İlaçlar:

- Nicotinell TTS *

ENDOKRİN SİSTEM FARMAKOLOJİSİ (hormonal sistem rahatsızlıklarında kullanılan ilaçlar)

İnsulin İlaçları:

- İnsulatart
- NovaMix *
- Humulin
- Humalog X Lantus

Oral Antidiabetikler:

- Diabinese
- Glibe

- Glutril *
- Glucotrol XL
- Diamicron
- Amaryn
- Glukofen
- Starlix
- Novonorm
- Avandia
- Glucobay

Glikokortikoidler:

- Dekort
- Deltacortril
- Pregnot
- Celestone
- Flantadin
- Kenacort – A
- Ultralan
- Beklazon *
- Depo – Dilar
- Cutivate
- İmpetex
- Locacortane
- Ultralan
- Eumovate
- Dermovate
- Lidex
- Sicorten
- Volog
- Elecon
- Synachten

Tyroid İlaçları:

- Levotiron X Tefor *
- Propycil

Paratiroid İlaçlar (D Vitamini + Kalsiyum + Kalsitonin + Kalsitriol)

- Cal – D – Vita
- Alpha D 3
- Rucaltrol
- Miacalcic
- Fosamax *
- Actonel
- Didronat
- Zometa
- Calcidine

Androjenler, Anabolik Steroidler, Antiandrojenler:

- Virigen
- Sustanon
- Danasin
- Afro
- Primobolan *
- Androcur
- Diane 35

Estrojenler, Östrojenler, Projestinler ve Antaganistler:

- Ovestin
- Premarin
- Estraderm TTS
- Livial
- Colposeptine
- Progestan
- Proluton
- Farlutal
- Dupaston
- Gestanon
- Orgametril *
- Primolut N
- Di – Pro Oleosum
- Premelle

- Kliogest
- Cyclo – Progynova
- Clime
- Klomen
- Femara
- Evista

Kontraseptifler:

- Depo – Provera
- Mesygna
- Agen *

Hipofiz- Hipotalamus Hormonları ve Analogları:

- Humegon
- Pregnyl *
- Prolactin Ferring
- Suprecur
- Zoladex
- Somatostatin UCB
- Sandostatin
- Minirin
- Parlodel

Oksitosik İlaçlar:

- Synpitan
- Metiler *

OTOKOİDLER (Lokal Hormon İlaçları)

Histamin ve Antihistaminikler:

- Vasoserc
- Benadryl
- Dramamine
- Systral
- Unisom
- Avil
- Fenistil
- Tavegyl

- Atarax
- Postadoxine
- Sefal
- Semprex
- Allerset *
- Telfast
- Loritin
- İncidal
- Sipraktin
- Allergodil
- Ranitab
- Famodin
- Axid

Serotonin ve Antagonistler:

- Sandomigran
- Sipraktin
- İmigran
- Relpax
- Zomig *
- Zelman

VİTAMİNLER

B Vitaminleri:

- Benexol *
- Libavit B 6
- Bemiks

C Vitaminleri:

- Redoxon *

B+C Vitaminleri:

- Polivit C *

Multivitamin:

- Supradyn *

ANTİANEMİK İLAÇLAR (kansızlığa karşı kullanılan ilaçlar)

Demir Eksikliği Anemisi:

- Ferro Sanol
- Vi – Fer
- Ferro – Vital
- Tonoferrin
- Ferrum Hausmann *
- Jectofer

Megaloblastik Anemi ve Diğer Anemiler:

- Apikobal *
- Neurogriseovit
- Epargriseovit
- Folbiol
- Leucovorin – Teva
- Eprex

SİNDİRİM SİSTEMİ İLAÇLARI

Ülser İlaçları:

- Ulcuran
- Ranitab
- Famodin
- Axid
- Omepril *
- Lansor
- Panto
- Nexium
- Paried
- Mucaïne
- Magnesiecalcine
- Rennie
- Gaviscon
- Asidopan
- Antepsin
- Cytotec
- Helipak

Laksatifler Purgatifler:

- Magnesiecalcine
- Bekunis
- Alin *
- Ricilax
- Roha – Lax
- Duphalac
- Gliserin Supozituar

Diare (İshal) İlaçları:

- Lomotil Tablet
- Lopermid *

Antiemetik İlaçlar:

- Largactil
- Norodol *
- Stilizan
- Metpamid
- Motilium
- Zoftan
- Kytril
- Novoban
- Emedur

Gaz Gidericiler:

- Metsil *

Dijestanlar:

- Festal – N Draje
- Flaton *

Ek-3**TARANAN İLAÇLAR****AUGMENTIN™-BİD FİLM TABLET 625 mg (GLAXOSMITHKLINE)**

FORMÜLÜ: Her bir film tablet, 500 mg amoksisilin aktivitesine eşdeğer amoksisilin trihidrat ve 125 mg klavulanik asit aktivitesine eşdeğer potasyum klavulanat, boyar madde olarak titanyum dioksit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Amoksisilin/klavulanik asit, genel tıpta ve hastanede sık karşılaşılan bakteriyel patojenlere karşı kayda değer bir geniş etki spektrumuna sahip bir antibiyotik ajandır. Klavulanatın beta-laktamazları inhibe eden etkisi, amoksisilin spektrumunu, aralarında diğer beta-laktam antibiyotiklere dirençli birçok organizmanın da bulunduğu daha geniş bir bakteri grubunu içine alacak şekilde genişletir.

Antibiyotiği, patojen üzerindeki etkisini göstermesinden önce tahrip eden bakteriyel enzimler, birçok antibiyotiğe karşı direncin nedenidir. Augmentin'deki klavulanat, beta-laktamaz enzimlerini bloke ederek bu savunma mekanizmasına karşı önceden harekete geçer ve böylelikle organizmaları, vücutta rahatlıkla ulaşılabilen konsantrasyonlarda amoksisilin hızlı bakterisid etkisine duyarlı kılar. Klavulanatın kendinin de biraz antibakteriyel aktivitesi vardır, ancak amoksisilin ile birlikte hastanede ve genel tıpta yaygın kullanımı olan geniş spektrumlu bir antibiyotik ajan meydana getirir.

Augmentin'in her iki komponentinin farmakokinetik özellikleri birbirlerine yakın bir uyum gösterir. Her iki komponentin zirve serum düzeylerine, oral uygulamadan sonra yaklaşık 1 saat içinde ulaşılır. Gerek amoksisilin gerekse klavulanat, serum proteinlerine düşük oranda bağlanırlar ve yaklaşık %70'i serumda serbest halde kalır.

Bakteriyolojisi

Augmentin, aşağıdakilerin de dahil olduğu çok sayıda mikroorganizmaya karşı bakterisid etki gösterir.

Gram-pozitif

Aeroblar: *Enterococcus faecalis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Streptococcus pyogenes*, *Streptococcus viridans*, *Staphylococcus aureus**, koagülaz negatif

stafilokoklar* (*Staphylococcus epidermidis* dahil), *Corynebacterium* türleri, *Bacillus anthracis*, *Listeria monocytogenes*.

Anaeroblar: *Clostridium* türleri, Peptokok türleri, Peptostreptokoklar.

Gram-negatif

Aeroblar: *Haemophilus influenzae**, *Escherichia coli**, *Proteus mirabilis**, *Proteus vulgaris**, *Klebsiella* türleri*, *Moraxella catarrhalis**, *Salmonella* türleri*, *Shigella* türleri*, *Bordetella pertussis*, *Brucella* türleri, *Neisseria meningitidis*, *Neisseria gonorrhoeae**, *Vibrio cholerae*, *Pasteurella multocida*. (* ampisilin ve amoksisiline dirençli beta-laktamaz üreten suşlar dahil.)

Anaeroblar: *Bacteroides fragilis* dahil olmak üzere *Bacteroides* türleri.

ENDİKASYONLARI: AUGMENTIN-BID 625 mg Tablet, aşağıda yer alan enfeksiyonların hafif ve orta şiddette seyrettiği durumlarda kısa dönemli tedavide endikedir.

Üst Solunum Yolu Enfeksiyonları (KBB enfeksiyonları dahil): örn. tonsilit, sinüzit, otitis media.

Alt Solunum Yolu Enfeksiyonları: Ör. akut ve kronik bronşit, lobar ve bronkopnömoni.

Genitoüriner Sistem Enfeksiyonları: Ör. Sistit, üretrit, piyelonefrit.

Deri ve Yumuşak Doku Enfeksiyonları: örn. çıbanlar, abseler, selülit, yara enfeksiyonları.

Kemik ve Eklem Enfeksiyonları: örn. osteomyelit.

Dental Enfeksiyonlar: örn. dentoalveolar abseler.

KONTRENDİKASYONLARI:

- Penisiline aşırı duyarlılığı olanlarda kontrendikedir.
- Diğer beta-laktam antibiyotiklerle (öm. sefalosporinler) çapraz-duyarlılık ihtimaline dikkat edilmelidir.
- Önceden amoksisilin/klavulanik asit veya penisilin tedavisi ile birlikte sarılık/karaciğer fonksiyon bozukluğu öyküsü bulunanlarda kontrendikedir.

UYARILAR/ ÖNLEMLER: AUGMENTIN alan bazı hastalarda, karaciğer fonksiyon testlerinde değişiklikler gözlenmiştir. Bu değişikliklerin klinik anlamı kesin değildir, ancak AUGMENTIN karaciğer fonksiyon bozukluğu bulguları olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.

Nadiren, şiddetli olabilen, ancak genellikle geri-dönüşlü olan kolestatik sarılık bildirilmiştir. Belirtiler ve semptomlar, tedavinin kesilmesinden sonra 6 haftaya kadar belirgin olmayabilir.

Orta derecede veya şiddetli böbrek fonksiyon bozukluğu bulunan hastalarda AUGMENTIN dozajı, kullanım şekli ve doz bölümünde önerildiği şekilde ayarlanmalıdır.

Penisilin tedavisindeki hastalarda ciddi ve bazen fatal aşırı duyarlılık (anafilaktoid) reaksiyonları bildirilmiştir. Bu reaksiyonların penisilin aşırı duyarlılığı öyküsü bulunan bireylerde ortaya çıkması ihtimali daha büyüktür (Bkz. Kontrendikasyonlar).

Amoksisilin alan hastalarda, eritematöz raşlar glandüler ateşle ilişkilendirilmiştir. Uzun süreli kullanım, bazen duyarlı olmayan organizmaların aşırı çoğalmasıyla da sonuçlanabilir.

Hamilelerde Kullanımı: Oral ve parenteral yoldan uygulanan amoksisilin/klavulanik asit ile yapılan hayvan (fareler ve sıçanlar) üreme çalışmalarında herhangi bir teratojenik etki görülmemiştir. İnsanlarda, hamilelerde Augmentin kullanımı ile ilgili sınırlı deneyim vardır. Tüm ilaçlarda olduğu gibi, hekim tarafından zaruri görülmediği takdirde hamilelerde (özellikle ilk trimestrde) kullanımından kaçınılmalıdır.

Süt Verme Döneminde Kullanımı: Augmentin süt verme döneminde kullanılabilir. Anne sütüne eser miktarlarda salgılanıyor olması ile ilişkili olarak sensitizasyon riski dışında, bebek üzerinde herhangi bir zararlı etkisi yoktur.

YAN ETKİLER/ ADVERS ETKİLER: Yan etkiler, amoksisilin ile olduğu gibi, sık değildirler ve temelde hafif ve geçici niteliktedirler.

Diyare, hazımsızlık, bulantı, kusma, psödomembranöz kolit ve kandidiyazis bildirilmiştir. Bulanık, seyrek olmakla birlikte, daha çok daha yüksek dozlarla yapılan oral uygulamalarda görülür. Oral tedavi ile gastroiniestinal yan etkiler ortaya çıkarsa, Augmentin'i yemeklerin başlangıcında alarak bunlar azaltılabilir

Semi-sentetik penisilinlerle, hastalarda orta derecede AST ve/veya ALT yükselmeleri kaydedilmiştir, ancak bu bulguların anlamı bilinmemektedir. Augmentin ile nadiren hepatit ve kolestatik sarılık bildirilmiştir. Ancak bunlar şiddetli olabilir ve

aylarca sürebilir. Predominant olarak erişkin veya yaşlı hastalarda ve biraz daha sıkça erkeklerde ortaya çıktıkları bildirilmiştir.

Belirti ve semptomlar tedavi sırasında da ortaya çıkabilirse de, daha sık olarak tedavinin kesilmesinden sonra, 6 haftaya kadar olan bir gecikmeyle oldukları bildirilmektedir. Karaciğer olayları genellikle geri dönüşlüdür. Bununla birlikte, çok nadir durumlarda ölüm bildirilmiştir. Bunlar hemen her zaman, altta yatan ciddi hastalık ve konkomitan medikasyon bulunan vakalardır.

Bazen ürtikeryal ve eritematöz raşlar ortaya çıkabilir. Nadiren eritema multiforme, Stevens-Johnson sendromu, toksik epidermal nekroliz ve eksfoliyatif dermatit bildirilmiştir. Nadiren interstisyel nefrit ortaya çıkabilir.

Diğer antibiyotiklerde olduğu gibi 2 yaşın altındaki çocuklarda gastrointestinal yan etkilerin insidansı daha yüksek olabilir. Buna karşın klinik çalışmalarda, 2 yaşın altındaki çocukların yalnızca %4'ü tedaviyi bırakmıştır.

Diğer beta-laktamlarda olduğu gibi, nadiren geçici lökopeni, trombositopeni ve hemolitik anemi bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Augmentin alan bazı hastalarda kanama zamanı ve protrombin zamanının uzadığı bildirilmiştir. Augmentin, antikoagülan tedavi görmekte olan hastalarda dikkatle uygulanmalıdır. Diğer geniş spektrumlu antibiyotiklerde de olduğu gibi, Augmentin oral kontraseptiflerin etkinliğini azaltabilir ve hastalar bu konuda uyarılmalıdırlar.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Enfeksiyon Tedavisindeki Mutad Dozlar **Erişkinler ve 12 yaşın üzerindeki çocuklar**

Şiddetli enfeksiyonlarda günde iki kez bir AUGMENTIN-BID 625 mg tablet.

Tedavi durum gözden geçirilmeksizin 14 günden daha uzun süre sürdürülmemelidir.

Dental enfeksiyonlarda dozaj (örn. Dentoalveolar abse)

Erişkinler ve 12 yaşın üzerindeki çocuklar

5 gün süreyle günde iki kez bir Augmentin-BID 625 mg Tablet.

Augmentin-BID 625 mg Tablet 12 yaş ve altındaki çocuklarda önerilmektedir.

Renal Bozuklukta Dozaj

Erişkinler

AUGMENTIN BID 625mg tablet RENAL BOZUKLUKTA DOZAJ

Hafif bozukluk (kreatinin klirensi > 30mL/dakika)	Orta derece bozukluk (kreatinin klirensi 10-30mL/dakika)	Şiddetli bozukluk (kreatinin klirensi < 10mL/dakika)
Dozajda değişiklik yok (günde iki kez 1 625mg tablet veya 2 kez bir 1g tablet)	Günde iki kez 1 625mg tablet (1g tablet uygulanmamalıdır.)	24 saat 1 625mg tablettten fazla uygulanmamalı.

Hepatik Bozuklukta Dozaj

Dozlama dikkatle yapılmalı ve düzenli aralıklarla karaciğer fonksiyonları izlenmelidir.

Oral Uygulama

Tabletler bütün olarak, çiğnenmeden yutulmalıdır. Gerekirse tabletler ikiye kırılır ve çiğnenmeden yutulur. Potansiyel gastrointestinal intoleransı en aza indirmek için yemeklerin başlangıcında uygulanmalıdır. Augmentin yemeklerin başlangıcında alındığında, emilimi optimum olur.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Augmentin ile doz aşımı problemlerinin ortaya çıkması ihtimali düşüktür. Eğer ortaya çıkarsa, gastrointestinal semptomlar ve sıvı-elektrolit dengesi bozuklukları belirgin olabilir. Bunlar, su-elektrolit dengesine dikkat ederek semptomatik olarak tedavi edilebilir.

Augmentin, hemodiyalizle dolaşımdan uzaklaştırılabilir.

İKAZLAR: Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'ın altındaki oda sıcaklığında ve kuru bir yerde muhafaza ediniz. Ürünü nemden korumak için içindeki desikant kapsülü kullanım sonuna kadar çıkarmayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Her bir tablette, 500 mg amoksisilin aktivitesine eşdeğer amoksisilin trihidrat ve 125 mg klavulanik asit aktivitesine eşdeğer potasyum klavulanat içeren 10, 14 ve 20 tabletlik şişelerde.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ: Preparatın ayrıca; AUGMENTIN-BID 1000 mg Film Tablet (10, 14 ve 20 tablet)

AUGMENTIN-BID 400/57 Forte Oral Süspansiyon Hazırlamak İçin Kuru Toz (70 mL, 100 mL) AUGMENTIN-BID 200/28 Oral Süspansiyon Hazırlamak İçin Kuru Toz (70

mL, 100 mL) AUGMENTIN-BID 400/57 Forte Oral Süspansiyon Hazırlamak İçin Kuru Toz (pediyatrik kullanım için - 35 mL) AUGMENTIN İntravenöz 1,2 g

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 19.04.2002 – 199/46

RUHSAT SAHİBİ: GlaxSmithKline Services Unlimited lisansı ile GlaxSmithKline İlaçları Sanayi ve Ticaret A.Ş. 1. Levent – İstanbul.

ÜRETİM YERİ: Fako İlaçları A.Ş. Levent- İstanbul. Reçete ile satılır.

CEFRADUR® TABLET 1 g (ECZACIBAŞI)

FORMÜLÜ: Her tablet, 1 gram sefadroksil baz aktivitesine eşdeğer miktarda sefadroksil monohidrat içerir.

ENDİKASYONLARI: CEFRADUR, duyarlı mikroorganizmaların neden olduğu aşağıdaki enfeksiyonlarda kullanılır:

Solunum Yolu Enfeksiyonları: Tonsilit, sinüzit, farenjit, larenjit, otitis media, bronşit, bronşiektazi, pnömoni, akciğer apsesi, ampiyem, plörezi.

Deri ve Yumuşak Doku Enfeksiyonları: Lenfanjit, apseler, selülit, dekübitüs ülserleri, mastit, fönoküloz, erisipel.

Ürogenital Sistem Enfeksiyonları: Piyelonefrit, sistit, adneksit, endometrit.

Diğer Enfeksiyonlar: Osteomiyelit, septik artrit, sepsisemi, peritonit, puerperal sepsis.

KONTRENDİKASYONLARI: Sefalosporinlere karşı aşırı duyarlı olduğu bilinen kişilerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR/ ÖNLEMLER: Penisilinlere aşırı duyarlı oldukları bilinen hastalarda, CEFRADUR dikkatli kullanılmalıdır. Penisilinlerle sefalosporinler arasında kısmi çapraz-alerjenisite bulunduğunu gösteren bulgular vardır. CEFRADUR kullanımı sırasında alerjik bir reaksiyon görülürse, ilaç kesilmeli ve hasta gerekli ilaçlarla (presör aminler, kortikosteroidler ve/ya da antihistaminikler) ile tedavi edilmelidir.

Prematüre ve yenidoğanlarda dikkatli kullanılmalıdır. Böbrek işlevleri bozuk hastalarda dikkatli kullanılmalıdır. Gebelerde, kesin gerekli olmadıkça kullanılmamalıdır.

Sefalosporin ya da penisilin tedavisi gören hastalarda, Coombs testi hatalı pozitif sonuç verebilir. Sefadroksil kullanan hastalarda Benedict ve Fehling ayraçları ya da bakır sülfat ve Clinitest tabletleriyle idrarda glikoz arama testi yapıldığında, hatalı pozitif sonuç alınabilir. Buna karşılık, enzim ilkesine dayanan Clinistix testi kullanıldığında,

hatalı pozitif sonuç alınmaz.

Sefadroksilin uzun süreli kullanımı bu antibiyotiğe duyarlı olmayan mikroorganizmaların çoğalmasına yol açabilir.

YAN ETKİLER/ ADVERS ETKİLER: Diğer sefalosporin grubu ilaçlarda olduğu gibi, sefadroksil kullananlarda alerjik reaksiyonlar görülebilir. Seyrek olarak deri döküntüleri, kaşıntı, ürtiker ve anjiyonörotik ödem bildirilmiştir. Yine seyrek olarak bulantı, kusma, diyare, dispepsi, karın ağrısı, baş dönmesi, baş ağrısı ve vajinal moniliyaz görülebilir. Reversibl nötropeni, serum transaminazlarında hafif yükselme ve Stevens-Johnson Sendromu da seyrek olarak görülebilen yan etkilere aittir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Erişkinler ve 40 kg'ın üzerindeki çocuklar

İdrar yolu enfeksiyonları: Komplikasyonsuz alt idrar yolu enfeksiyonlarında (ör. sistit) günde 1-2 g tek doz ya da ikiye bölünerek verilir.

Diğer idrar yolu enfeksiyonlarında genellikle günde 2 g (tek doz ya da ikiye bölünerek uygulanır) yeterli tedavi sağlar.

Deri ve Yumuşak Doku Enfeksiyonları: Günde 1 g tek doz ya da ikiye bölünerek uygulanır.

Solunum Yolu Enfeksiyonları: Günde 1 g tek doz ya da ikiye bölünerek uygulanır. Streptokoksik farenjitte tedavi en az 10 gün sürdürülmelidir.

40 kg'ın altındaki erişkinler ve çocuklarda suspansiyon ve 500mg kapsül formu tercih edilmelidir.

Böbrek Yetmezliğinde Doz Kreatinin klirensinin dakikada 50 ml'den yukarı olduğu hastalarda doz değişikliği gerekmez. Kreatinin klirensinin dakikada 50 ml ve daha düşük olduğu durumlarda aşağıdaki azaltılmış dozaj çizelgesi kılavuz olarak kullanılabilir. Bu çizelge kreatinin klirensi hızına (ml/dak/1.73m²) göre hazırlanmıştır. Her hastanın kendi özelliklerine göre değerlendirilmesi gerekir.

Böbrek yetmezliği olan hastalarda ilk doz, böbrek işlevleri normal olan hastalarda kullanılacak doz kadardır (yukarıya bakınız). Sonraki dozlar aşağıdaki çizelgeye göre

verilir:

Kreatinin klirensi	Doz	Doz aralığı
0-10 mL/dakika/1.73m ²	500 mg-1000mg	36 saat
11-25 mL/dakika/1.73m ²	500 mg-1000mg	24 saat
26-50 ml7dakika/1.73m ²	500 mg-1000mg	12 saat

Çocuklarda bu çizelgede değişiklikler yapmak gerekebilir. Cefradur'un emilimi yiyeceklerden etkilenmediğinden, ilaç aç ya da tok karnına alınabilir.

Tedaviye, hastadaki belirtilerin ortadan kalkmasından ya da bakteriyel eradikasyon sağlanmasından sonra 48-72 saat daha devam edilmelidir.

A grubu β-hemolitik streptokokların neden olduğu enfeksiyonlarda, tedavi en az 10 gün sürdürülmelidir.

Kronik idrar yolu enfeksiyonlarında, yüksek dozlarla uzun süreli bir tedavi uygulanmalı ve hastalar klinik ve bakteriyolojik yönden izlenmelidir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Her tablette 1000 mg sefadroksil baz aktivitesine eşdeğer miktarda sefadroksil monohidrat içeren 7 tabletlik ambalajlarda.

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:
Cefradur 250 mg/5 mL 60 mL oral süspansiyon hazırlamak için toz:
 Hazırlanmış süspansiyonun her 5 mL'sinde (=1 ölçek) 250 mg sefadroksil aktivitesine eşdeğer miktarda sefadroksil monohidrat içeren şişelerde.

Cefradur 500 mg 14 kapsül: Her kapsülde 500 mg sefadroksil aktivitesine eşdeğer miktarda sefadroksil monohidrat içeren 14 kapsüllük ambalajlarda.

Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.
 Küçükkarıştıran 39780 Lüleburgaz

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 29.9.1988 146/17 Reçete ile satılır.

KLACID® FİLM TABLET 250 mg (ABBOTT)

FORMÜLÜ: Beher sarı renkte ve oval çekildeki film kaplama KLACID tabletinde, oral uygulama için 250 mg klaritromisin bulunur.

Formüldeki yardımcı maddeler: Sarı boya (kinolin sarısı) E104 "Aluminium Lake", sorbik asit, titanyum dioksit ve vanilya.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: KLACID (klaritromisin) bir semi-sentetik makrolid antibiotiktir. Kimyasal olarak, 6-0 metileritromisin'dir.

Klinik Farmakolojisi

Farmakokinetik: Klaritromisin, oral uygulamadan sonra, gastrointestinal yoldan hızla absorbe edilir. 250 mg'lık klaritromisin tabletlerin mutlak biyoyararlılığı yaklaşık %50'dir. Gıda alımı, klaritromisin absorpsiyonunun başlamasını ve de antimikrobiyel olarak aktif metaboliti 14-OH klaritromisinin oluşmasını çok az geciktirir. Dolayısıyla, KLACID tabletlerinin verilmesinde, gıda konusu bir sorun oluşturmaz.

Açlık durumundaki sağlıklı kişilerde, pik serum konsantrasyonlarına, oral uygulamadan sonra, 2 saat içinde ulaşılmıştır. Kararlı durumda pik serum klaritromisin konsantrasyonlarına 2-3 günde ulaşılmış ve her 12 saatte bir 250 mg doz uygulanması ile 1 mcg/ml'lik ve 12 saatte bir 500 mg doz uygulanması ile 2-3 mcg/ml'lik değerler elde edilmiştir.

Klaritromisinin eliminasyon yarı ömrü, her 12 saatte bir uygulanan 250 mg doz ile 3-4 saat iken, her 12 saatte bir uygulanan 500 mg doz ile 5-7 saate çıkmıştır. Her 12 saatte bir uygulanan 250 mg ve 500 mg klaritromisin tavsiye dozlarında klaritromisin farmakokinetiğinin lineer olmayışı hafiftir. Her 12 saatte bir 250 mg'lık bir doz ile, ana metaboliti 14-OH klaritromisin, yaklaşık 0.6 mcg/ml'lik kararlı durumda pik konsantrasyonunu verir ve eliminasyon yarı ömrü 5-6 saattir. Her 12 saatte bir 500 mg'lık bir doz ile, 14-OH klaritromisinin kararlı durumda pik konsantrasyonları, biraz daha yüksektir (1 mcg/ml'ye kadar) ve eliminasyon yarı ömrü yaklaşık 7 saattir. Her iki dozda da, bu metabolitin kararlı-durum konsantrasyonlarına genellikle 2-3 günde ulaşılır.

Her 12 saatte bir 250 mg'lık oral dozdan sonra, dozun yaklaşık %20'si değişmemiş ana ilaç klaritromisin olarak idrarla atılır. Her 12 saatte bir 500 mg'lık dozdan sonra,

klaritromisinin üriner atılımı biraz daha yüksektir; yaklaşık %30. Mamafih klaritromisinin renal klirensi doz miktarından bağımsız olup, normal glomerüler filtrasyon oranına yaklaşır. İdrarda bulunan ana metaboliti; her 12 saatte bir uygulanan 250 mg veya 500 mg dozun ilave %10-15'i için sorumlu olan, 14-OH klaritromisindir.

HIV enfeksiyonlu yetişkin hastalara her 12 saatte bir uygulanan 500 mg klaritromisin dozunu takiben gözlenen klaritromisin ve 14-OH klaritromisin kararlı durum konsantrasyonları, sağlıklı gönüllülerden elde edilene benzerdir.

Günde 3 defa 500 mg klaritromisin uygulandığında, klaritromisin plazma konsantrasyonları günde 2 defa uygulanan 500 mg doza nazaran artış gösterirler.

Klaritromisin aynı zamanda gastrik mukozaya da penetre olur. Klaritromisin omeprazolla birlikte uygulandığında gastrik mukus ve gastrik mukozadaki klaritromisin seviyeleri, klaritromisinin tek başına uygulandığındaki seviyelerden daha yüksektir.

Klaritromisinin bozuk hepatik fonksiyonlu kişilerdeki kararlı-durum konsantrasyonları normal kişilerdekinden farklı değildir. Mamafih bozuk hepatik fonksiyonlu kişilerdeki 14-OH klaritromisin konsantrasyonlar daha düşüktür. 14-OH klaritromisinin düşük derecede oluşumu, sağlıklı kişilerle mukayese edildiğinde bozuk hepatik fonksiyonlu kişilerdeki klaritromisinin renal klirensindeki artış ile, en azından kısmen denkleşmektedir.

Klaritromisin farmakokinetiği renal fonksiyonu bozuk kişilerde de değişikliğe uğramıştır. (Bkz. Uyarılar/ Önlemler ve Kullanım Şekli ve Doz).

Klaritromisin ve metaboliti 14-OH klaritromisin vücut dokularına ve sıvılarına kolayca dağılır. Serebrospinal sıvı penetrasyonu ile ilgili bilgi mevcut değildir. Yüksek intrasellüler konsantrasyonundan dolayı, doku konsantrasyonları serum konsantrasyonlarından daha yüksektir. Doku ve serum konsantrasyonlarından örnekler aşağıda gösterilmiştir:

KONSANTRASYON		
(Her 12 saatte bir 250 mg dozdan sonra)		
Doku Tipi	Doku (mcg/g)	Serum (mcg/ml)
Bademcik	1.6	0.8
Akciğer	8.8	1.7

Mikrobiyolojisi: Klaritromisin, duyarlı bakterilerin 50S ribozom alt ünitelerine bağlanarak antibakteriyel etkisini gösterir ve protein sentezini inhibe eder.

Klaritromisin *in vitro* olarak birçok aerob ve anaerob gram-pozitif ve gram-negatif organizmalara karşı etkilidir. Ayrıca, *Mycobacterium avium* kompleks (MAC) organizmalarına da etkilidir. *Helicobacter pylori*'ye karşı bakterisid etki gösterir. Klaritromisinin bu etkisi asid pH'a nazaran, nötr pH'da daha güçlüdür.

Ayrıca, 14-OH klaritromisin metaboliti de klinik açıdan anlamlı antimikrobiyel aktiviteye sahiptir. *Haemophilus influenzae*'ya karşı 14-OH klaritromisin, ana bileşiğe nazaran 2 kat daha etkilidir. Mamafih, *Mycobacterium avium* kompleks (MAC) izolatlarına karşı, 14-OH metaboliti klaritromisine nazaran 4-7 kat daha az etkilidir. *Mycobacterium avium* kompleksine karşı, bu etkinliğin klinik önemi bilinmemektedir.

Klaritromisinin aşağıdaki organizmaların suşlarına karşı, hem *in vitro* olarak, hem de klinik enfeksiyonlarda etkili olduğu tespit edilmiştir (Bkz.Endikasyonları).

Gram (+)aeroblar	Gram (-) aeroblar	Diğer aeroblar
<i>Staphylococcus aureus</i>	<i>Haemophilus influenzae</i>	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	<i>Moraxella (Branhamella) catarrhalis</i>	
<i>Streptococcus pyogenes</i>	<i>Helicobacter pylori</i>	

Mycobacterium 'lar

Mycobacterium avium ve *mycobacterium intracellulare*'den oluşan *Mycobacterium avium* kompleksi (MAC)

Mycobacterium kansasii *Mycobacterium chelonae* *Mycobacterium fortuitum*

Beta-laktamaz üretiminin klaritromisinin aktivitesi üzerine bir etkisi yoktur.

NOT: Metisilin-rezistan ve oksasilin-rezistan stafilokokların çoğu suşları klaritromisine dirençlidir.

Klaritromisinin, aşağıdaki organizmaların çoğu suşlarına karşı *in-vitro* olarak etkili olduğu gösterilmekle beraber klinik açıdan önemi bilinmemektedir.

Gram-pozitif aeroblar	Gram-negatif aeroblar	Diğer aeroblar
<i>Listeria monocytogenes</i>	<i>Bordetella pertussis</i>	<i>Chlamydia trachomatis</i>
<i>Streptococcus agalactiae</i>	<i>Campylobacter jejuni</i>	
<i>Streptococci</i> (Grup C, F, G)	<i>Legionella pneumophila</i>	
Viridans grubu <i>streptococci</i>	<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	
<i>Pasteurella multocida</i>		

Gram-pozitif anaeroblar	Gram-negatif anaeroblar
<i>Clostridium perfringens</i>	<i>Bacteroides melaninogenicus</i>
<i>Peptococcus niger</i>	
<i>Propionibacterium acnes</i>	

ENDİKASYONLARI: KLACID (klaritromisin) aşağıdaki durumlarda belirtilen mikroorganizmaların duyarlı suşlarının sebep olduğu, hafiften orta dereceye kadar enfeksiyonların tedavisinde endikedir:

Üst Solunum Yolu Enfeksiyonları: *Streptococcus pyogenes*'m sebep olduğu faranjit/tonsilit; *Streptococcus pneumoniae*'nin sebep olduğu akut maksiller sinüzit.

Alt Solunum Yolu Enfeksiyonları: *Haemophilus influenzae*, *Moraxella catarrhalis* veya *Streptococcus pneumoniae*'nin sebep olduğu kronik bronşitin akut bakteriyel alevlenmeleri; *Mycoplasma pneumoniae* veya *Streptococcus pneumoniae*'nin sebep olduğu pnömoni; *Staphylococcus aureus* veya *Streptococcus pyogenes*'e bağlı komplike olmayan deri ve yumuşak doku enfeksiyonlarında.

Abseler genellikle cerrahi drenaj gerektirir.

Klaritromisin, *Mycobacterium avium* veya *Mycobacterium intracellulare*'ye bağlı yaygın veya lokal mikobakteriyel enfeksiyonların ve *Mycobacterium chelonae*, *Mycobacterium fortuitum* ve *Mycobacterium kansasii*'ye bağlı lokal enfeksiyonların tedavisinde endikedir.

Klaritromisin, asid supresyon varlığında *H. pylori* eradikasyonu için endikedir: bu durum duodenal ülserin tekrarlanması azaltır.

KONTRENDİKASYONLARI: Klaritromisin, makrolid antibiotiklere karşı aşırı hassaslığı olan hastalarda kontrendikedir.

Klaritromisin, daha önceden mevcut kardiyak anormalliklere (aritmî, bradikardi, QT aralığı genişlemesi, iskemik kalp hastalığı, konjestif kalp yetmezliği gibi veya elektrolit dengesizliğine sahip, terfenadin tedavisi gören hastalarda kontrendikedir (Bkz İlaç Etkileşmeleri).

UYARILAR / ÖNLEMLER: KLARİTROMİSİN DİĞER ALTERNATİF TEDAVİLERDEN HİÇBİRİNİN UYGUN OLMADIĞI KLİNİK DURUMLAR HARİÇ, HAMİLELERDE KULLANILMAMALIDIR. EĞER BU İLAÇ ALIMI ESNASINDA HAMİLELİK OLUŞURSA HASTA, FETUSUN UĞRAYACAĞI POTANSİYEL ZARARLAR KONUSUNDA BİLGİLENDİRİLMELİDİR. TAVSİYE EDİLEN MAKSİMUM İNSAN DOZLARI İLE TEDAVİ EDİLEN İNSANLARDAN ELDE EDİLEN SERUM SEVİYELERİNİN 2-17 KATI PLAZMA SEVİYELERİNİ OLUŞTURAN DOZLAR UYGULANAN MAYMUN, SIÇAN, FARE VE TAVŞANLARDA, KLARİTROMİSİNİN HAMİLELİK ÜRÜNÜNDE VE/VEYA EMBRİYO-FETAL DEVELOPMANINDA ADVERS ETKİLERİ TESPİT EDİLMİŞTİR [Bkz. Hamilelik].

Makrolidler dahil olmak üzere hemen hemen bütün antibakteriyel ajanlarla psödomembranöz kolit rapor edilmiştir ve hafiften yaşamı tehdit ediciye kadar çeşitli derecelerde olabilir. Dolayısıyla antibakteriyel ajanların uygulanmasından önce, diyareli hastalarda bu teşhisin değerlendirmeye alınması önemlidir.

Antibakteriyel ajanlarla tedavi, kalın bağırsağın normal florasını değiştirir ve *clostridium*'ların aşırı üremesine sebep olabilir. Çalışmalar, *clostridium difficile*'in ürettiği bir toksinin "antibiotiğe bağlı kolit" in başlıca nedeni olduğunu göstermiştir.

Psödomembranöz kolitin teşhisi konulduktan sonra, terapötik ölçümler başlatılmalıdır. Psödomembranöz kolitin hafif vakaları, genellikle sadece ilacın kesilmesine yanıt verirler. Orta ve ciddi durumlarda sıvı ve elektrolit tedavisi, protein suplementasyonu ve *Clostridium difficile*'e karşı etkili bir antibakteriyel ilaç ile tedavi düşünülmelidir.

Klaritromisin başlıca karaciğer ve böbrekle atılır. Klaritromisin normal renal fonksiyonlu hepatik bozukluğu olan hastalarda doz ayarlaması yapılmadan

uygulanabilir. Mamafih, birlikte hepatik bozukluğu olsun veya olmasın şiddetli renal bozukluk varlığında, dozun azaltılması veya doz aralarının açılması, uygun olabilir.

Klaritromisin ile linkomisin ve klindamisinde olduğu gibi diğer makrolid antibiotiklerle çapraz rezistans olasılığı da düşünülmelidir.

Hamilelerde Kullanım: Hamile kadınlarda yeterli ve iyi kontrollü çalışmalar yapılmamıştır. Klaritromisin, hamilelik esnasında sadece potansiyel yararı, fetusun maruz kalacağı potansiyel riskten daha önemliyse, kullanılmalıdır. (Bkz.Uyarılar).

Emziren Kadınlar: Klaritromisinin insan sütü ile atılıp atılmadığı bilinmemektedir. Birçok ilaç anne sütü ile atıldığı için, emziren bir kadına klaritromisin veriliken dikkatli olunmalıdır.

Geriatrik Kullanım: Şiddetli renal bozukluğu olan yaşlı hastalarda, doz ayarı düşünülmelidir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Klinik çalışmalarda gözlenen yan etkilerin çoğunluğu hafif ve geçici türde olup, klasik makrolidlere göre gastrointestinal yan etkilere daha az rastlanmaktadır. İlaça bağlı yan etkilerden dolayı tedaviyi bırakan hastalar %3'den daha azdır. Gözlenen yan etkilerin çoğunluğu gastrointestinal sistemle alakalı olup, diyare, kusma, abdominal ağrı, dispepsi ve bulantıdır. Diğer yan etkiler baş ağrısı, tad değişikliği ve karaciğer enzimlerindeki geçici artışları içerir.

Diğer makrolidlerle olduğu gibi, klaritromisin ile seyrek olarak; karaciğer enzimlerinde artış ve sarılıkla veya sarılıksız seyreden hepatoselüler ve/veya kolestatik hepatik disfonksiyon rapor edilmiştir, Bu hepatik disfonksiyon şiddetli olabilir ve genellikle tersinirdir (reversible). Çok çok nadir durumlarda, fatal sonuçlanan hepatik yetmezlik rapor edilmiştir ve genellikle altta yatan ciddi hastalıklarla ve/veya aynı anda kullanılan ilaçlarla alakalıdır.

Klaritromisin ve omeprazol'ün birlikte uygulandığı klinik çalışmalarda, dilde geçici renk değişikliği görülmüştür.

Oral olarak uygulanan klaritromisin ile ürtiker ve orta derecede deri erüpsyonundan, anafaksi ve Stevens-Johnson Sendromu'na kadar uzanan alerjik reaksiyonlar

oluşturmuştur. Oral klaritromisin ile endişe, baş dönmesi, uykusuzluk, kötü rüyalar, konfüzyon, halüsinasyonlar ve psikoza kadar uzanan geçici santral sinir sistemi yan etkileri rapor edilmiştir ama; sebep ve etki bağlantısı belirtilmemiştir.

QT aralığı genişlemesi olan kişilerde eritromisin, ventriküler taşikardi dahil ventriküler aritmi ve "torsade de pointes" ile nadiren alakalıdır.

Klaritromisin tedavisi ile glosit, stomatit ve oral monilia rapor edilmiştir.

Bağışıklık Sistemi Bozulmuş Hastalardaki Advers Etkiler: Mikobakteriyel enfeksiyonlar için uzun süre klaritromisinin yüksek dozları ile tedavi edilen bağışıklık sistemi bozuk hastalarda, olasılıkla klaritromisin uygulamasıyla alakalı advers etkileri HIV hastalığının veya seyir eden hastalığın altta yatan belirtilerinden ayırt etmek genellikle zordur.

Laboratuvar Bulgularında Değişiklikler: Klinik açıdan önemli olabilecek laboratuvar bulgularındaki değişimler şunlardır:

Hepatik: Yükselmiş SGPT (ALT) < %1, SGOT (AST) < %1, GGT < %1, alkalinfosfataz < %1, LDH < %1 ve total bilirubin < %1.

Hematoloji: Azalmış lökosit sayısı < %1 ve yüksek protrombin zamanı %1.

Renal: Yüksek BUN %4 ve yüksek serum kreatinin < %1.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Klinik çalışmalar, teofilin ve karbamazepin'in klaritromisinle birlikte uygulanması sonucunda, kanda bu ilaçların seviyelerinde orta derecede ama istatistiki olarak anlamlı ($P \leq 0.05$) bir artış olduğunu göstermiştir.

Diğer makrolid antibiotiklerle olduğu gibi, hastalarda sitokrom P450 sistemi ile metabolize edilen (örneğin warfarin, ergot alkaloidleri, triazolam, midazolam ve siklosporin) ilaçlarla birlikte klaritromisin kullanılması, bu diğer ilaçların serum seviyelerindeki artış ile alakalı olabilir.

Klaritromisin ve dijoksini birlikte kullanan hastalarda yükselmiş dijoksin serum konsantrasyonları rapor edilmiştir. Serum dijoksin seviyelerinin kontrol edilmesi düşünülmelidir.

Makrolidlerin terfenadin metabolizmasına etki ettikleri rapor edilmiştir. Bu etki kardiyak aritmilerle alakalı olarak, terfenadin seviyelerinde artıştır. Astemizole ve diğer makrolidlerin birlikte uygulanmasıyla benzer etkiler görülmüştür.

HIV-enfeksiyonlu yetişkinlere sürekli olarak oral klaritromisin ve zidovudine uygulanması, zidovudine'nin kararlı-durum seviyelerinde düşüşe sebep olabilir. Çocuklarda böyle bir reaksiyon rapor edilmemiştir.

Birlikte uygulandıklarında, klaritromisinin veya omeprazolun plazma konsantrasyonlarında artış olabilirse de, doz ayarlamasına gerek yoktur.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: KLACID (klaritromisin), tabletleri aç veya tok karnına verilebilir.

YETİŞKİNLER İÇİN DOZ REHBERİ:

ENFEKSİYON	12 saatte bir doz	normal süre (gün)
Üst Solunum Yolu Enfeksiyonları	250-500 mg	10-14
Faranjit/Tonsillit	250 mg	10
Akut maksiller sinüzit	500 mg	14
Alt Solunum Yolu Enfeksiyonları	250-500 mg	7-14
Aşağıdaki suşlara bağlı kronik bronşitin akut alevlenmelerinde;		
<i>S. pneumoniae</i>	250 mg	7-14
<i>M. catarrhalis</i>	250 mg	7-14
<i>H. influenzae</i>	500 mg	7-14
Aşağıdakilere bağlı pnömoni'de;		
<i>S. pneumoniae</i>	250 mg	7-14
<i>M. pneumoniae</i>	250 mg	7-14
Komplike olmayan deri ve yumuşak doku enfeksiyonları	250 mg	7-14

Mikobakteriyel Enfeksiyonlar: Mikobakteriyel enfeksiyonlu yetişkin hastalarda önerilen başlangıç dozu günde 2 defa 500 mg'dır.

Eğer 3 ila 4 hafta içinde klinik veya bakteriyolojik yanıt elde edilmezse doz günde 2 defa 1000 mg'a çıkartılabilir. Yaygın MAC enfeksiyonlarının tedavisine, klinik ve mikrobiyolojik yarar sağlanıncaya kadar devam edilmelidir. Klaritromisin diğer antimikobakteriyel ilaçlarla kombinasyon halinde uygulanmalıdır.

Tüberküloz olmayan mikobakteriyel enfeksiyonların tedavisi doktorun kararına göre devam etmelidir.

Duodenal Ülserle Alakalı H, pylori Eradikasyonu: Tavsiye edilen klaritromisin dozu, asit sekresyonunu önleyici bir ajanla kombirasyon halinde 14 gün süreyle günde 3 defa 500 mg'dır. Asit sekresyonunu önleyici ajan, örneğin omeprazole 28 gün boyunca günde 40 mg verilmelidir.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Klaritromisinin aşırı miktarlarda alımı, gastrointestinal semptomlar verebilir. Aşırı doza eşlik eden allerjik reaksiyonlar, absorbe edilmemiş ilacın uygun eliminasyonu ve destekleyici tedavi ile kontrol altına alınmalıdır. Diğer makrolidlerle olduğu gibi klaritromisinin plazma seviyeleri hemodializ veya peritoneal dializden etkilenmez.

SAKLAMA KOŞULLARI: Oda ısısında ve kutusunda muhafaza ediniz. Işıktan koruyunuz.

Kullanmadan önce prospektüsü okuyunuz.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: KLACID (klaritromisin) 250 mg Tablet; alüminyum blister ambalajda ve bir kutuda 14 tablet olmak üzere satışa sunulmuştur.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ: KLACID 125 mg / 5 ml SÜSPANSİYON 1750 mg klaritromisin içeren granüller olarak 70 ml'lik şişede 5 ml'lik ölçekle sunulmuştur.

KLACID 250 mg / 5 ml SÜSPANSİYON 2500 mg klaritromisin içeren granüller olarak 50 ml'lik şişede 5 ml'lik ölçekle sunulmuştur.

KLACID 500 mg TABLET alüminyum blister ambalajda ve bir kutuda 14 tablet olarak sunulmuştur.

Abbott Laboratories / ABD Lisansı ile üretilmiştir.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: Abbott Laboratuvarları İth. İhr. ve Tic. A.Ş. Altunizade / İstanbul

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: Abbott Laboratuvarları için FAKO İlaçları A.Ş. Levent / İSTANBUL'da imal edilmiştir.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 14.10.1992 - 162/10 Reçete ile satılır.

KLİNDAN KAPSÜL 150 mg (BİLİM)

FORMÜLÜ: Her kapsül 150 mg klindamisine eşdeğer klindamisin hidroklorür içerir. Boyar madde olarak; Eritrosin (E 127), İndigotin (E 132), Titanyum dioksit (E 171) bulunur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikleri

Klindamisin linkomisinin de yer aldığı linkozamidler sınıfından bir antibiyotiktir.

Klindamisin duyarlı bakterilerde 50 S ribozomal alt ünitelerine bağlanarak peptid zincirleri sentezini inhibe eder ve bakteriyostatik etki gösterir.

Klindamisin, aşağıdaki mikroorganizmalara karşı in vitro aktivite gösterir:

- Aerob gram pozitif koklar: *Penisilinaz üreten ve üretmeyen Staphylococcus aureus, Staphylococcus epidermidis, Streptococcus türleri (S.faecalis hariç), Pneumococcus türleri.*
- Anaerob gram negatif basiller: *Bacteroides türleri, Fusobacterium türleri.*
- Anaerob gram pozitif spor oluşturmeyen basiller: *Propionibacterium, Eubacterium, Actinomyces türleri.*
- Anaerob ve mikroaerofilik gram pozitif koklar: *Peptococcus türleri, Peptostreptococcus türleri, Mikroaerofilik streptokoklar.*

Clostridia türleri klindamisine anaerobların çoğundan daha dirençlidir. *Clostridium perfringens* türlerinin çoğu duyarlıdır, ancak *Clostridium sporogenes* ve *Clostridium tertium* gibi diğer türler genellikle klindamisine dirençlidir. Bu nedenle tedavi duyarlılık testleriyle yönlendirilmelidir.

Klindamisin ve linkomisin arasında çapraz direnç ve klindamisin ile eritromisin arasında antagonizma gösterilmiştir.

Farmakokinetik özellikleri

Klindamisin ağız yoluyla uygulamadan sonra hızla absorbe olur. 45 dakika içinde ortalama 2,50 mcg/mL'lik bir konsantrasyona ulaşır. 3. saatte 1,51 mcg/mL ve 6. saatte 0,70 mcg/mL'lik konsantrasyonlar elde edilir. Ağız yoluyla alınan dozun emilimi tama yakındır (%90) ve besinlerle birlikte uygulanması serum konsantrasyonlarında önemli bir değişikliğe neden olmaz. Serum seviyeleri uniformdur ve kişiden kişiye değişmez.

14 güne kadar tekrarlayan dozlarda klindamisin HCl uygulamasıyla yapılan serum seviyesi çalışmalarında ilacın birikimine veya metabolizmasının değiştiğine dair bir bulguya rastlanmamıştır.

Böbrek fonksiyonlarında belirgin azalma olan hastalarda klindamisin yarı ömrü hafifçe uzar. Hemodiyaliz ve peritoneal diyaliz klindamisin serumdan uzaklaştırılması için etkili yöntemler değildir.

Serumdaki klindamisin konsantrasyonu artan dozla birlikte doğrusal bir artış gösterir. Önerilen dozlarda uygulamadan sonra en az altı saat süreyle duyarlı mikroorganizmaların MİK değerlerinin üzerinde bir serum seviyesi elde edilir. Klindamisin vücut sıvı ve dokularına (kemikler de dahil olmak üzere) iyi dağılır. Ortalama biyolojik yarı ömrü 2,4 saattir. Değişmemiş ilacın yaklaşık %10'u idrarla ve %3,6'sı feçesle atılır. İlacın geri kalanı biyolojik olarak inaktif metabolitler halinde atılır.

14 gün süreyle 2 grama varan dozlarda uygulanan klindamisin sağlıklı gönüllülerce iyi tolere edildiği görülmüştür. Ancak yüksek doz uygulamalarında gastrointestinal yan etki insidansı artar.

Klindamisin, beyin-omurilik sıvısında, meninkslerin enflamasyonu halinde bile, anlamlı bir seviyeye ulaşmaz.

Klindamisin fosfatın veniçi uygulamasıyla yaşlı gönüllülerde (61-79 yaşları arası) ve genç yetişkinlerde (18-39 yaşları arası) yapılan farmakokinetik çalışmalar, tek başına yaşın ilacın farmakokinetiğini değiştirmedini göstermiştir (klirens, eliminasyon yarı ömrü, dağılım hacmi ve serum konsantrasyon eğrisi altında kalan alan). Klindamisin ağız yoluyla uygulamasından sonra eliminasyon yarı ömrünün genç yetişkinlerde 3,2 saatken (2,1-4,2 saat), yaşlılarda artarak yaklaşık 4,0 saate (3,4-5,1 saat) çıktığı görülmüştür. Bununla beraber, emilim oranı yaşla birlikte değişmemektedir ve normal karaciğer fonksiyonları ve normal (yaşa göre) böbrek fonksiyonları olan yaşlılarda doz ayarlaması gerekmemektedir.

ENDİKASYONLARI: Klindamisin duyarlı anaerob mikroorganizmaların neden olduğu şiddetli enfeksiyonların tedavisinde kullanılır.

Klindan ayrıca, streptokokların, pnömokokların ve stafilokokların duyarlı suşlarının neden olduğu enfeksiyonların tedavisinde kullanılır. Klindan, penisiline alerjisi olanlarda ya da penisilin kullanımının uygun olmadığı hastalarda kullanılabilir.

Anaeroblar: Ampiyem, anaerobik pnömoni ve akciğer absesi gibi şiddetli solunum sistemi enfeksiyonları; şiddetli deri ve yumuşak doku enfeksiyonları; sepsisemi; peritonit ve intraabdominal abse (tipik olarak gastrointestinal florada bulunan anaerobik mikroorganizmalar nedeniyle gelişirler) gibi intra-abdominal enfeksiyonlar; endometrit, nongonokokal tüp-yumurtalık abseleri, pelvik selülit ve postoperatif vajinal kaf enfeksiyonu gibi jinekolojik enfeksiyonlar.

Streptokoklar: Şiddetli solunum yolu, deri ve yumuşak doku enfeksiyonları.

Stafilokoklar: Şiddetli solunum yolu, deri ve yumuşak doku enfeksiyonları.

Pnömokoklar: Şiddetli solunum sistemi enfeksiyonları.

KONTRENDİKASYONLARI: Klindan; klindamisin ya da linkomisin içeren preparatlara ve preparatın bileşiminde bulunan herhangi bir maddeye karşı aşırı duyarlık gösteren hastalarda kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Klindamisin de dahil olmak üzere hemen bütün antibakteriyel ajanların kullanımıyla nadiren psödomembranöz kolit gelişimi bildirilmiştir. Psödomembranöz kolit hafif bir klinik tablo şeklinde ya da hayatı tehdit eden bir enfeksiyon olarak ortaya çıkabilir. Bu nedenle antibiyotik kullanımının ardından diyare nedeniyle başvuran hastalarda bu hastalığı ekarte etmek önemlidir.

Antibiyotik tedavisi normal barsak florasını bozar ve *Clostridia* türlerinin aşırı çoğalmasına neden olabilir. Yapılan çalışmalar *Clostridium difficile* tarafından üretilen bir toksinin antibiyotikle ilişkili diyarenin en önemli nedeni olduğunu göstermiştir.

Psödomembranöz kolit tanısı konduktan sonra uygun tedaviye başlanmalıdır. Hastalığın hafif formları genellikle ilacın kesilmesiyle geriler. Orta veya şiddetli vakalarda ise sıvı elektrolit ve protein suplemantasyonu ve bunlara ek olarak *C. difficile*'e karşı etkili bir antibiyotik kullanımına başlanmalıdır.

Deneyimler enfeksiyonla birlikte şiddetli bir hastalığı olan yaşlıların diyareyi daha zayıf

tolere edebileceğini göstermiştir. Bu hastalarda klindamisin kullanımında barsak hareketlerinin sıklığındaki değişiklikler dikkatle izlenmelidir.

Klindamisin HCl, başta kolit olmak üzere, gastrointestinal hastalık hikayesi olan kişilerde dikkatle kullanılmalıdır.

Diğer ilaçlara ve alerjenlere aşırı duyarlılık hikayesi dikkatle sorgulanmalıdır. Atopik kişilere dikkatle önerilmelidir. Ağır anafilaktik reaksiyonlar adrenalın ile acil tedavi gerektirir. Gerekğinde oksijen ve damar içi kortikosteroid tedavisi de uygulanabilir.

Klindamisin HCl tedavisi nadiren, başta mayalar olmak üzere, duyarlı olmayan mikroorganizmaların aşırı üremesine neden olabilir. Eğer süperenfeksiyon ortaya çıkarsa, klinik durumun gerektirdiği uygun tedaviye başlanmalıdır.

Böbrek hastalığı olanlarda klindamisinin doz ayarlamasını yapmak gerekmeyebilir. Orta veya şiddetli karaciğer hastalığı olanlarda klindamisinin yarı ömrünün uzadığı bulunmuştur. Bununla beraber, yapılan çalışmalar 8 saat arayla uygulama yapıldığında, nadiren birikim olduğunu göstermiştir. Bu nedenle, karaciğer hastalığı olan hastalarda da doz ayarlaması gerekmeyebilir. Ancak şiddetli karaciğer hastalığı olan hastaların tedavisinde karaciğer enzimleri düzenli olarak kontrol edilmelidir.

Uzun süreli tedavilerde periyodik böbrek ve karaciğer testleri ve kan sayımı yapılmalıdır.

Klindan, beyin-omurilik sıvısına yeterli miktarda geçmediği için menenjitte kullanılmamalıdır.

Yaşlı hastalarda kullanım: 65 yaş ve üzerindeki hastaların ilaca yanıtlarının daha genç hastalardan farklı olup olmadığını değerlendiren klinik çalışmalara yeterli sayıda hasta dahil edilmemiştir. Bununla beraber, bildirilen diğer klinik deneyimler birçok antibiyotığın kullanımıyla gelişebilen antibiyotiğe bağlı kolit ve diyarenin yaşlı hastalarda (> 60 yaş) daha sık ortaya çıktığını ve daha şiddetli seyredebileceğini göstermiştir. Bu hastalar diyare gelişimi yönünden dikkatle izlenmelidir.

Klindamisin ile yapılan farmakokinetik çalışmalar, ağız yoluyla veya veniçi uygulamadan sonra genç denekler ile normal karaciğer fonksiyonları ve normal (yaşa

göre) böbrek fonksiyonları olan yaşlı denekler arasında klinik olarak önemli bir fark olmadığını göstermiştir.

Gebelikte kullanımı

Gebelik kategorisi: B. Gebelikte kullanım emniyeti tayin edilmemiştir.

Emziren annelerde kullanımı Anne sütünde 0.7-3.8 mcg/ml oranında bulunabilir. Tedavi sırasında emzirme kesilmelidir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Klindamisin kullanımıyla ilişkili olarak aşağıdaki yan etkiler bildirilmiştir:

Gastrointestinal: Karın ağrısı, psödomembranöz kolit, özofajit, bulantı, kusma ve diyare görülebilir. Psödomembranöz kolit semptomları antibakteriyel tedavi sırasında veya sonrasında ortaya çıkabilir.

Aşırı duyarlık reaksiyonları: Jeneralize makülopapüler deri döküntüleri en sık rapor edilen advers reaksiyonlardır. Tedavi sırasında vezikülobüllöz deri döküntüleri ve ürtiker bildirilmiştir. Çok nadiren bazıları Stevens-Johnson sendromuna benzeyen eritema multiforme vakaları ve birkaç anafilaktik reaksiyon vakası rapor edilmiştir.

Deri ve mukus membranlar: Kaşıntı, vajinit ve nadiren ekfoliyatif dermatit görülmüştür.

Karaciğer: Karaciğer fonksiyon testlerinde değişiklik ve sarılık gözlenmiştir.

Böbrek: Klindamisin ile böbrek hasarı arasında direkt bir ilişki saptanmamış olmasına rağmen, nadiren azotemi, oligüri ve/veya proteinüri ile seyreden böbrek fonksiyon bozukluğu görülmüştür.

Hematopoetik: Geçici nötropeni (lökopeni) ve eozinofili bildirilmiştir. Agranülositoz ve trombositopeni rapor edilmiştir. Bunların klindamisin tedavisi ile ilişkisiyle ilgili olarak direkt bir etiyolojik ilişki saptanmamıştır.

Muskuloskeletal: Nadiren poliartrit bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELER: Klindamisin'in nöromusküler blok yapıcı ajanların etkisini artıracak nöromusküler blok yapıcı özelliği olduğu gösterilmiştir. Bu nedenle, bu tür ilaçlarla bir arada kullanıldığında dikkat edilmelidir.

Klindamisin ve eritomisin arasında antagonizma bulunduğu *in vitro* olarak gösterilmiştir. Olası klinik anlamı nedeniyle, bu iki ilaç birlikte kullanılmamalıdır.

Ayrıca klindamisin ve linkomisin arasında çapraz direnç görülebilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Erişkinlerde

Çeşitli enfeksiyonlarda: 6 saatte bir 150-300 mg (1-2 kapsül).

Daha şiddetli enfeksiyonlarda 6 saatte bir 300-450 mg (2-3 kapsül).

Anaerob bakterilerin neden olduğu şiddetli enfeksiyonlarda Klindan Ampul kullanımı tercih edilir. Bununla beraber; bu enfeksiyonların tedavisine Klindan Kapsül ile devam edilebilir.

β -hemolitik streptokokların neden olduğu enfeksiyonlarda tedaviye en az 10 gün süreyle devam edilmelidir.

DOZ AŞIMI: Klindamisin kandan diyaliz veya periton diyalizi yoluyla uzaklaştırılmaz.

Doz aşımı durumunda spesifik tedavi yoktur. Semptomatik tedavi uygulanır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında, oda sıcaklığında saklayınız.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 16 kapsüllük blister ambalajda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Klindan 300 mg ampul. Klindan 600 mg ampul.

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 07.09.1988 - 146/6

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: BİLİM İLAÇ SAN. VE TİC.T A.Ş. 34398
Maslak/İSTANBUL. REÇETE İLE SATILIR.

TETRA KAPSÜL 250 mg (MUSTAFA NEVZAT)

FORMÜLÜ: Her kapsülde 250 mg tetrasiklin HCl bulunmaktadır. Kapsül boyar madde olarak tartrazin ve titanyum dioksit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Tetrasiklin HCl bakteriostatik etkili bir ajandır; bu etkisini mikroorganizmaların protein sentezini inhibe ederek gösterir. Tetrasiklin, penisilin ve streptomisinden çok daha geniş bir spektruma sahiptir. Bir çok gram (+) ve gram (-) mikroorganizmaya karşı etkilidir. Tetrasiklin gastrointestinal sistemden kolaylıkla absorbe edilir ve değişik oranlarda kan proteinlerine bağlanır; kısa sürede elde edilen kan konsantrasyonları 6-8 saat süreyle etkili düzeyde kalır. Tetrasiklin karaciğer ve safra içinde konsantre olur ve biyolojik yönden aktif bir şekilde idrar ve feçesle itrah edilir; kan-beyin bariyerini kolaylıkla geçen tetrasiklin beyin-omurilik sıvısı içinde istenen düzeyde bulunur.

ENDİKASYONLARI: TETRA kapsül,

- *Haemophilus ducreyi*
- *Pasteurella pestis*
- *Pasteurella tularensis*
- *Bartonella bacilliformis*
- *Bacteroides sp.* gibi gram (-) mikroorganizmalar ile *ricketsia*, *spiroket*, *mycoplasma pneumoniae*'nin oluşturduğu enfeksiyonlar ve *lymphogranuloma venereum* ile *granuloma inguinale*'nin tedavilerinde kullanılır.

Bakteriyolojik testlerden olumlu sonuçlar alındığında,

- *Escherichia coli*
- *Haemophilus influenzae*
- *Klebsiella sp.*
- *Shigella sp.*
- *Enterobacter aerogenes* gibi gram (-) mikroorganizmalar ile
- *Staphylococcus aureus*
- *Streptokoklar* ve *Staphylococcus pneumoniae*

gibi gram (+) mikroorganizmaların neden olduğu pnömoni, bronkopnömoni,

bronşit, bronşiyolit, farenjit, larengotrakeit, tonsilit, septik boğaz iltihapları, sinüzit, orta kulak iltihabı ve mikst bakteriyel enfeksiyonların tedavilerinde kullanılabilir.

TETRA kapsül, *Chlamydia trachomatis*'in neden olduğu komplikasyonsuz üretral, endoservikal ve rektal enfeksiyonlar; intestinal amebiozis; ağır seyreden akne, trahom tedavilerinde kullanılır. İnklizyonlu konjonktivit tedavisinde oral ve topikal maddeler ile birlikte uygulanabilir.

KONTRENDİKASYONLARI: TETRA kapsül, tetrasiklin grubu ilaçlara aşırı duyarlı hastalarda kullanılmamalıdır.

TETRASİKLİN DİŞLERDE KALICI RENK BOZUKLUĞUNA (SARI, GRİ,KAHVERENGİ) NEDEN OLABİLECEĞİNDEN HAMİLELİĞİN SON YARISI İLE DİŞ GELİŞİMİNİ TAMAMLAMAMIŞ 8 YAŞINDAN KÜÇÜK ÇOCUKLARDA KULLANILMAMALIDIR.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Bazı hastalarda enamel hipoplazisi de izlenmiştir; bu nedenlerle diğer antibiyotiklerin kullanılmadığı durumlarda ve dikkatle uygulanmalıdır. Böbrek fonksiyonları bozuk hastalarda oral ya da parenteral normal dozlar bile ilacın organizmada birikimine ve hepatotoksisteye neden olabilir; bu nedenle düşük doz uygulanmalı ve uzun süreli tedavilerde serum tetrasiklin konsantrasyonları ölçülmelidir.

Tetrasiklin uygulanan hastalarda fotosensitiviteye bağlı aşırı güneş yanıkları izlenebilir; hastaların direkt güneş ya da ultraviyole ışığından sakınmaları belirtilmeli ve görülebilecek ilk eritem belirtilerinde tedavi kesilmelidir.

Antikoagülan ilaçlarla tedavi gören hastalarda, trombositopeni nedeniyle antikoagülan ilaç dozunda bir azaltma gerekebilir.

Tetrasiklin kullanımı süresince SGOT, SGPT, serum alkalın fosfataz, serum amilaz ve bilirubin düzeyleri ile antianabolik etkisine bağlı olarak BUN'da yükselme izlenebilir. Böbrek fonksiyonu çok bozuk hastalarda azotemi, hiperfosfatemi ve asidoz oluşabilir. Hayvanlarda yapılan deneyler tetrasiklinin plasentaya geçtiğini kanıtlamaktadır; fetus dokusunda bulunabileceğinden gelişmeyi engelleyerek özellikle iskelet sisteminde toksik etkisi olabilir. Tetrasiklin anne sütünde de bulunmaktadır.

Aluminyum tuzları, magnezyum içeren laksatifler ve sodyum bikarbonat

tetrasiklinin absorpsiyonunu engellediğinden birlikte kullanımı sakıncalıdır.

Gastrointestinal yan etkileri önlemek için bol miktarda sıvı ile alınmalıdır.

Geniş spekturumlu antibiyotikler ile tedavi süresinde gastrointestinal sistemde ve ağız mukozasında bazı fungal, özellikle moniliasis enfeksiyonları ve antibiyotiklere dirençli stafilokok enfeksiyonları oluşabilir. Bir süper enfeksiyon görüldüğünde tedavi kesilmeli ve gerekli girişimde bulunulmalıdır. Orofarengeal bölgede oluşabilecek bozuklukları önlemek için TETRA kapsül ile birlikte B-kompleks vitaminlerinin verilmesi önerilmektedir.

Tetrasiklin kalsiyum tuzları ve fenitoin ile etkileşir; penisilinin bakterisid etkisini bozabileceğinden birlikte kullanılmamalıdır.

Beta hemolitik streptokokların neden olduğu enfeksiyonlarda en az on günlük bir tedavi uygulanmalı, uzun süreli tedavilerde gerekli sistemik, hematopoetik, hepatik ve renal testlerin periyodik olarak yapılması önerilir.

Tetrasiklin-kalsiyum kompleksi herhangi bir kemik gelişim dokusunda tutularak kemik gelişiminin yavaşlamasına neden olurlar ve diğer kemiklerin gelişmesini geciktirirler. Tedavi sırasında bu hususun da dikkate alınması gereklidir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Gastrointestinal: Anoreksi, bulantı, kusma, diyare, glossit, disfaji, enterokolit, anogenital bölgede enflamasyon.

Deri: Makülopapüler döküntü ve eritematosus.

Kan: Hemolitik anemi, trombositopeni, nötropeni, eozinofili.

Aşırı duyarlılık reaksiyonları: Ürtiker, anjionörotik ödem, anafilaksi, anafilaktoid purpura, perikardit, sistemik lupus eritematosus alevlenmeleri.

Renal: BUN değerlerinde artışlar.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: TETRA kapsülün günlük dozu hasta ve hastalığın durumuna, şiddetine ve alınan cevaba göre değişiklik gösterebilir. Genellikle kullanılan günlük doz; Erişkinlerde 1 g

Çocuklarda 25 mg/kg

4 eşit doza bölünerek 6 saatte bir uygulanır.

Doktor önerisine göre bu miktarlar iki katına çıkarılabilir.

Hastalık belirtileri kaybolduktan ve ateş normale döndükten sonra tedaviye 24 - 48 saat devam edilmelidir. Streptokoksik enfeksiyonlarda tedavi en az 10 gün sürmelidir.

SAKLAMA KOŞULLARI: Çocukların ulaşamayacağı bir yerde, oda ısısında ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: TETRA kapsül 250 mg, 16 kapsüllük blister ambalajda, prospektüsü ile birlikte kutuda.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: Mustafa Nevzat İlaç Sanayii A.Ş.
Gayrettepe/İstanbul

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 06.02.1962 - 62/88

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: Mustafa Nevzat İlaç Sanayii A.Ş.
Mecidiyeköy/İSTANBUL. Reçeteli olarak satılır.

KEMİCETİNE (DEVA) OVÜL

FORMÜLÜ: Beher Ovül 0.250 g Kloramfenikol levojir ihtiva eder.

ÖZELLİKLERİ: Kadın genital organlarının enfeksiyöz hastalıklarının tedavisi, antibiyotiklerin kullanılmaya başlanmasından sonra radikal değişikliğe uğramıştır. Bunların lokal uygulanmaları sayesinde daha açık ve çabuk antibakteriyel bir etki elde edilebilmektedir. Bütün antibiyotikler arasında polivalan antibakteriyel etkisi, stabil ve derine absorpsiyon yeteneğinin iyi oluşu yönünden kloramfenikol'ü belirtmek gerekir. Kloramfenikol'ün bu özelliklerinden yararlanarak Carlo Erba Laboratuvarları KEMİCETİNE'in (Sentetik kloramfenikol levojir) aşağıda bahsedilen kadın hastalıklarında özellikle endike olan Ovül şeklinde hazırlanmış bulunmaktadır.

ENDİKASYONLARI: Vajinal flora virulansının aktivasyona uğraması halleri, vajinitler, trikomonas vajinalis, vulvo vajinitler, servikovajinitler. Gerektiği ve hastalığın icap ettirdiği hallerde (adneksit, pelviperitonit) topikal tedavi KEMİCETİNE Kapsülle yapılan genel bir tedavi ile birleştirilebilir.

KONTRENDİKASYONLARI: Toksik bir reaksiyon ile beraber olsun veya olmasın geçmişlerinde ilaca karşı aşırı hassasiyeti olan şahıslarda kloramfenikol kullanılmamalıdır. Alalade soğuk algınlığında ve profilaktik maksatlarla kloramfenikol kullanılması tavsiye edilmez. Yeni doğanlarda, prematürelerde ve süt çocuklarında Ovül kullanılmaz.

UYARILAR/ ÖNLEMLER: Kloramfenikol ile tedavi esnasında lüzumlu hematik kontroller yapılır ve ilaca atfedilecek bir anormal bulgu halinde tedavi durdurulur. Kemik iliği fonksiyonunu bozabilecek ilaçlarla birlikte kullanılmamalıdır. Böbrek veya karaciğer fonksiyon bozukluğu olanlarda hamilelerde kloramfenikol dozu ve tedavi süresi dikkatle ayarlanmalıdır. Mümkün olduğu kadar kloramfenikol ile yapılacak mükerrer tedavilerden sakınmalıdır.

YAN ETKİLER/ ADVERS ETKİLER: Uzun süreli tedavilerde hipersensibilitesi olan şahıslarda reversibl ve irreversibl kan diskrazileri (aplastik anemi, hipoplastik anemi, trombositopeni, granülositopeni) görüleceği düşünülerek sık sık kan kontrolü yaptırılmalıdır. Nadiren bulantı, kusma, stomatit ve diyare şikayetleri olabilir. Ciltte maküloz döküntü, ürtiker gibi aşırı duyarlılığa bağlı reaksiyonlar görülebilir. Nörotoksik reaksiyonlar (baş ağrıları, hafif konfüzyon ve delirium) görülebilir. Tedavi sonunda periferik ve optik nevritlere rastlanabilir. Bu reaksiyonlar görüldüğünde tedavi derhal durdurulmalıdır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Kemicetine Ovül: Endikasyonlarının birçoğunda hergün veya gün aşırı 0.250 g'lık bir Ovül, gece yatarken uygulanır, uygulamalara on gün süreyle devam olunur.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız. Işıktan koruyunuz.

TİCARİ ŞEKLİ: Herbiri 0.250 g Kloramfenikol levojir ihtiva eden 6 Ovül'lük kutularda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Kemicetine Kapsül

Kemicetine Süspansiyon

Kemicetine Oftalmik Pomat

Kemicetine Süksinat

ÇOCUKLARIN ULAŞAMAYACAKLARI VE GÖREMEYECEKLERİ YERLERDE VE AMBALAJINDA SAKLAYINIZ.

HEKİME DANIŞMADAN KULLANILMAMALIDIR.

REÇETE İLE SATILIR.

RUHSAT TARİH VE NO: 15.3.1961 - 59/ 91

RUHSAT SAHİBİ: CARLO ERBA İlaç San. ve Tic. A.Ş. TOPKAPI/ İSTANBUL

İMAL YERİ: DEVA HOLDİNG A.Ş. 4.Levent/ İSTANBUL

GENTA®PEDIATRİK AMPUL 20mg (İ.E. ULAGAY) Steril - Apirojen

FORMÜLÜ: Her bir ampul (1 mL); 20 mg gentamisine eşdeğer gentamisin sülfat, 1.8 mg Nipagin M, 0.2 mg Nipazol M, 3.2 mg sodyum metabisülfat, 0.1 mg sodyum edetat ve enjeksiyonluk su q.s. 1 mL.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikler

Gentamisin *Micromonospora purpurea*'dan elde edilen, duyarlı bakterilerde protein sentezini inhibe ederek gelişmelerini önleyen bakterisid etkili, geniş spektrumlu bir aminoglikozit antibiyotığıdır. Gentamisin Gram-negatif ve Gram-pozitif bakterilere, başta *E. coli* olmak üzere koliform bakterilere, *Pseudomonas aeruginosa*, indol pozitif ve negatif *Proteus* suşlarına, *Enterobacter-Serratia-Klebsiella* türü penisiline duyarlı mikroorganizmalar ile dirençli *Staphylococcus aureus*, *S. Albus* ve *Neisseria* türlerine etkilidir.

Shigella ve *Salmonella* grubuna in vitro etkilidir. *Clostridium* ve bazı streptokok türleri gibi anaerobik mikroorganizmalara etkisizdir.

Gentamisine direnç güç gelişir. Gentamisinin, diğer aminoglikozit antibiyotiklere dirençli bakterilere etkin olduğu gösterilmiştir. Gentamisinin akut LD50 değeri sıçanlarda 68-75 mg/kg'dır.

Farmakokinetik özellikler

Gentamisin barsaktan çok az, adaleden ise süratle emilir. intramüsküler enjeksiyondan sonra 30-60 dakikada en yüksek kan düzeyine erişir. Ortalama plazma yarı-ömrü 3 saattir. 150 µg/mL bir dozdan 4-6 saat sonra plazma düzeyi 2 µg/mL'den yüksek bulunmuştur. Gentamisinin serumda µg/mL kan düzeyi kg başına mg olarak uygulanan dozun genellikle 4-6 katıdır. Parenteral kullanıldığında doku ve sıvılara yüksek oranda geçer. Meninksler iltihaplı ise gentamisin omurilik sıvısına serum düzeyinin 1/2-1/3'ü oranında geçer. Gentamisin değişmeden idrarla yüksek oranda atılır. İlk dozun %40'ı idrara geçer. Uygulamaya devam edildiğinde bu miktar gittikçe artar ve nihayet

kullanılan dozun hemen hemen tamamı idrarla her gün atılır. İdrar miktarına bağlı olarak 1 ml idrarda serum düzeyinin 50-100 katı gibi çok yüksek yoğunluklara erişir. Bundan dolayı idrar yolu enfeksiyonlarında Genta 20 büyük değer taşır.

ENDİKASYONLARI: Genta® 20 mg Ampul; hafif enfeksiyonlardan ziyade yukarıda sözü edilen bakterilerin yol açtığı ağır enfeksiyonlarda; diğer antibiyotiklere dirençli ve özellikle Gram-negatif bakterilerin yol açtığı sepsisemi, bakteriyemi, sistit, piyelit, üretrit, prostatit gibi idrar yolu enfeksiyonlarında; deri ve yumuşak doku enfeksiyonlarında; osteomyelit, enfekte yanık, pnömoni, bronkopnömoni gibi solunum yolları ile ağız, boğaz ve kulak enfeksiyonlarında; menenjitte; gonokok enfeksiyonlarında; yeni doğmuşların sepsislerinde *Pseudomonas aeruginosa*'nın oluşturduğu hayatı tehdit eden enfeksiyonlarda karbenisilin ile birlikte kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Genta® 20mg Ampul, gentamisin ve diğer aminoglikozit antibiyotiklere duyarlılığı bilinen kişilerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Ototoksisite ve nefrotoksisite artabileceğinden gentamisin diğer aminoglikozit antibiyotikleri, kapreomisin, sisplatin, merkaptomisin, genel anestezikler ve furosemid, etakrinik asit gibi güçlü diüretikler ile birlikte kullanılmamalıdır. Sitratlanmış kanla massif transfüzyondan kaçınılmalı, solunum depresyonuna yol açabileceğinden nöromusküler blokaj yapan ilaçlar ile birlikte kullanılmamalıdır.

Kulak çınlaması, baş dönmesi görülünce ilaç derhal kesilmelidir. Böbrek yetmezliği olanlarda atılım azalacağından dikkatle kullanılmalı, enjeksiyon araları uzatılmalıdır.

Yüksek doz veya 10 günü geçen uygulamalarda hastada odiogram, vestibüler ve böbrek testleri yapılması uygundur. Ayrıca duyarlı kişilerde ürtiker, bulantı, kusma, geçici albüminüri ve serumda üre azotunun, transaminazların ve alkali fosfatazın arttığı bildirilmiştir.

Bunun yanı sıra uygulama sırasında serum bilirubin, LDH değeri artabilir, kalsiyum ve sodyum yoğunlukları azalabilir.

Hamilelerde ve emziren annelerde kullanımı Hamilelik kategorisi: D.

Hamilelik ve emzirme döneminde kullanılmaması önerilir. Anne sütüne geçebileceği unutulmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Gentamisin'in diğ er aminoglikozit antibiyotikler gibi ototoksik etkisine bağı lı olarak sersemlik, baş dönmesi, kulak çı nlaması ve uğ uldaması, nadir olarak da sağı rlık meydana getirebileceğı bildirilmiştir. Ototoksisite tedavi süresine ve kan yoğunluğ una bağı lı olduğ undan gentamisin ile tedavi süresi 7-10 günü geçmemeli ve serum düzeyi 12µg/ml' nin altında tutulmalıdır.

Uzun süreli ve önerilenden daha yüksek dozlarla gentamisin ile tedavi edilen hastalarda; idrarda silindir, hücre ve protein varlığı ya da BUN, NPN, serum kreatinin veya oligürinin artması gibi renal yan etkiler bildirilmiştir.

Gentamisin ile bildirilen diğ er yan etkiler; solunum depresyonu, uyuşukluk, konfüzyon, depresyon, göz bozukluğ u, iştah azalması, kilo kaybı, hipotansiyon; kızarıklık, kaşı ntı, ürtiker, yaygın yanma hissi, larenks ödemi, anafilaktik reaksiyon, ateş ve baş ağ rısı; bulantı, kusma, salgı azalması ve ağı z iltihabı; purpura, serebral psödotümör, akut organik beyin sendromu, pulmonar fibrozis, eklem ağ rısı, geçici karaciğ er büyümesi ve dalak büyümesi.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞ ÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Genta® 20 mg Ampul genellikle intramüsküler kullanılır. Özel durumlarda intravenöz uygulanabilir. Doktor tarafından baş ka şekilde önerilmediğı takdirde;

Çocuklarda günlük doz 5-7 mg/kg'dır. Hesap edilen günlük miktar eş it parçalara bölünerek olguya göre 8 ya da 12 saat ara ile intramüsküler yolla uygulanır. Buna göre;

Yeni doğmuşlarda: 12 saatte bir 2.5 mg/kg

Bebeklerde: 8 saatte bir 2.5 mg/kg

Uygulama sırasında gentamisinin yarılanma ömrü göz önünde tutulmalıdır. Yarılanma ömrü;

Prematüre bebeklerde (1.5 kg'ın altında): 11.5 saat

Prematüre bebeklerde (1.5-2 kg): 8 saat

Prematüre bebeklerde (2 kg'ın üstünde): 5 saat

Bebeklerde (1 hafta-6 ay): 3-3.5 saat

İntramüsküler enjeksiyonun olanaksız olduğ u durumlarda ve ağır yanıklarda

intravenöz uygulanabilir. Günde 1 mg/kg üzerinden hesap edilen miktar izotonik sodyum klorür ya da %5 dekstroz çözeltisi içinde 1 mg/kg (%0.1) yoğunluğu geçmemek üzere 1 - 2 saat içinde infüzyon şeklinde damara uygulanır.

Gentamisin intratekal uygulanmamalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Herhangi bir doz aşımı ya da toksik reaksiyonda, hemodiyaliz gentamisini kandan uzaklaştırmada yardımcı olabilir. Peritoneal diyaliz ile gentamisinin kandan uzaklaştırma oranı hemodiyalize göre oldukça azdır. Yeni doğan bebeklerde kan değiştirme de göz önünde tutulmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında oda sıcaklığında saklayınız.

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: 20 mg 1 mL, 1 ampullük ambalajlarda, prospektüsü ile birlikte

PIYASADA BULUNAN DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Genta® 40 mg Ampul Genta® 80 mg Ampul Genta® Steril Göz/Kulak Damlası

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI:16.04.1985-135/87

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: İ.E.ULAGAY İLAÇ SANAYİİ T.A.Ş.
Topkapı-İSTANBUL. Reçete ile satılır.

NİDAZOL® FİLM TABLET 250 mg (İ.E. ULAGAY)

FORMÜLÜ: Her bir film tablet 250 mg metronidazol ve boyar madde olarak titandioksit ve sarı demir oksit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikler

Metronidazol bir nitroimidazol türevi olup anaerob protozoonlara ve anaerob bakterilere karşı etkilidir. Anaerob protozoon veya bakteri hücrelerine difüze olan metronidazol, bu hücrelerin redoks potansiyeline sahip proteinleri tarafından ara metabolitlere dönüştürülür. Bu ara metabolitler hücre DNA'sına bağlanarak DNA sentezini inhibe eder ve hücrenin ölümüne neden olur.

Metronidazol; *Trichomonas vaginalis*, *Giardia lamblia*, *Entamoeba histolytica*,

Balantidium coli, *Blastocystis hominis* gibi protozoonlara etkilidir. Ayrıca Bacteroides ve Fusobacterium türleri gibi anaerob gram-negatif çomaklara; Clostridium ve Eubacterium türleri gibi anaerob gram-pozitif çomaklara; Peptococcus ve Peptostreptococcus türleri gibi anaerob gram-pozitif koklara bakterisit etkilidir. Keza *Gardnerella vaginalis* ve Camphylobacter türleri gibi fakültatif anaeroblara ve spiroketlere karşı da etkilidir.

Farmakokinetik Özellikler

Oral verilişini takiben derhal ve tam olarak (%100) emilir. 1-2 saat içinde plazma pik konsantrasyonuna ulaşır ve yarı ömrü 8-10 saattir. Plazma konsantrasyonu verilen doz ile orantılıdır. Plazma proteinlerine %10 oranında bağlanır. Vücut sıvı ve dokularına iyi nüfuz eder; kemik, pelvik dokular, safra, tükürük, seminal sıvı, süt, plasenta, abseler, ampiyem sıvısı ve orta kulak sıvısında terapötik seviyelere ulaşır. Başlıca karaciğerde metabolize olur ve ana metabolitler yan zincirlerin oksidasyon ve glukuronidasyonu ile meydana gelir. Verilen dozun %60-80 kadarı metronidazol ve metabolitleri halinde idrarla atılır. Feçesle atılım oranı ise %6-15 arasındadır. Karaciğer yetmezliğinde metronidazolün plazma klerensi azalır.

ENDİKASYONLARI: Nidazol, protozoal enfeksiyonların (trikomoniyaz, giyardiya, amebiyaz ve balantidiya) tedavisinde, anaerob bakteriyel enfeksiyonların profilaksisi ve tedavisinde kullanılır. Ayrıca bakteriyel vaginosis (nonspesifik vajinit), akut nekrotizan ülseratif gingivit (Vincent enfeksiyonu), periodontit ve psödomembranöz kolitler gibi spesifik bakteriyel enfeksiyonlarda da NİDAZOL kullanılır.

Amebiyazda (akut intestinal amebiyaz-amipli dizanteri ve amebik karaciğer absesi) ve bütün Entamoeba histolytica enfeksiyonlarında amebisit etki gösterir. Ancak amebik karaciğer absesinin metronidazol ile tedavisi, iltihabın drenaja ya da aspirasyona olan ihtiyacını ortadan kaldırmaz.

NİDAZOL, anaerob bakterilerin (Bacteroides, Clostridium, Peptococcus ve Streptococcus türleri gibi) neden olduğu aşağıdaki durumlarda da endikedir:

İntraabdominal enfeksiyonlar: Peritonit, intraabdominal abse, karaciğer absesi

Jinekolojik enfeksiyonlar: Endometrit, endometriyometrit, tuboovaryan abse ve cerrahi

girişim sonrası vaginal enfeksiyonlar

Kemik ve eklem enfeksiyonları (Yardımcı tedavi olarak)

Merkezi sinir sistemi enfeksiyonları: Menenjit ve beyin absesi

Alt solunum yolu enfeksiyonları: Pnömoni, amfizem ve akciğer absesi, endokardit ve bakteriyel septisemi

Cilt ve cilt yapısı enfeksiyonları

Diğer enfeksiyonlar

- Hepatik ensefalopati (Metronidazol, neomisinle mukayese edilebilir etkiye sahiptir)
- Crohn hastalığı (Metronidazol, perineye ait belirtilerin iyileştirilmesinde başarılı bulunmuştur)
- Antibiyotiğe bağlı psödomembranöz kolit (Vankomisin kadar etkilidir)

KONTRENDİKASYONLARI: Metronidazol veya diğer nitroimidazol türevlerine aşırı duyarlılığı olanlarda ve hamileliğin ilk üç ayında kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Düşük dozda ve kısa süre kullanıldığında periferik nöropati ve konvülsif nöbetler enderdir. Yüksek dozda ve uzun süre kullanan hastalar dikkatle izlenmelidir.

Anormal nörolojik belirtiler görülmesi halinde yarar-zarar değerlendirilmesine göre tedavinin kesilmesi veya devamına karar verilmelidir. Merkezi sinir sistemi hastalığı olanlara metronidazol ihtiyatla verilmelidir.

Metronidazolla tedavi sırasında bilinen veya teşhis edilmemiş kandidiyaz vak'aları daha belirgin hale geldiğinden, antifungal bir ilaçla tedavi gerekebilir.

NİDAZOL bir nitroimidazol olduğu için, halen veya geçmişte bir kan bozukluğu olan hastalara verilirken dikkatli olunmalıdır. Tedavi sırasında hafif lökopeni görüldüğü bildirilmiştir, ancak ilaca atfedilen kalıcı bir hematolojik anormallik gözlenmemiştir.

Metronidazol ile tedavi edilen hastaların yaklaşık %12'sinde gastrointestinal sistemle ilgili istenmeyen reaksiyonların geliştiği rapor edilmektedir. Bu tip yan etkiler, genellikle tedavi sırasında vücut ilaca kendini adapte ederken kaybolmaktadır. Ancak, bu tip yan etkiler eğer tedavi sırasında kaybolmaz, devamlılık gösterir ya da tahammül edilemez olur ise hekim tarafından hastanın ve hastalığın özel durumuna

göre değerlendirme yapılarak tedavinin devamına ya da kesilmesine karar verilir.

Gastrointestinal yan etkiler görülmesi halinde ya da tedavinin başlangıcından itibaren gastrointestinal yan etkileri en aza indirmek için ilaç yemeklerle veya muhtelif gıdalarla birlikte alınmalıdır.

Trikomoniyaz tedavisinde enfeksiyonun nüksünü önlemek için eşlerin herbirinin metronidazol ile aynı zamanda tedavi edilmeleri ve prezervatifsiz cinsel temastan kaçınmaları önerilir.

Yenidoğanların metronidazolü eliminasyon kapasiteleri düşüktür.

Ağır karaciğer hastalığı olanlarda metronidazolün metabolizması yavaşladığından metronidazol ve metabolitleri vücutta birikebilir. Tavsiye edilen mutad dozların altında dozlamaya gidilmeli ve hasta yakından izlenmelidir. Metronidazolün biriken metabolitleri diyalizle süratle uzaklaştırılabildiğinden anürik hastalarda metronidazol dozunun özellikle azaltılmaması önerilir.

Hamilelerde ve emziren annelerde kullanımı Hamilelik kategorisi: B.

Metrodinazol plasentayı geçip hızla fetal dolaşıma girer. İnsan dozlarının 5 katı dozlarda hayvanlarda fertilitede azalma veya fetusa zararlı bir etki tespit edilmemiştir. Ancak, bu konuda hamile kadınlarda yapılmış çalışmalar olmadığından, gerekmedikçe hamilelerde kesinlikle kullanılmamalıdır.

Sütle, plazmadakine benzer konsantrasyonlarda salgılanır ve burada yarı ömrü 9-10 saattir. Emziren annelerde emniyeti kesinleşmemiştir. Bu nedenle emziren anneler bu ilacı aldıkları süre ve ilacın kesilmesini izleyen 24-48 saat boyunca emzirmeyi kesmelidirler.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Metronidazole tahammül iyidir. Ancak baş ağrısı, gastrointestinal irritasyon ve metalik tat yaygındır. Seyrek olarak uyuşukluk, döküntüler ve koyu renkli idrar görülebilir. Kullanım süresine ve doza bağlı olarak aşağıdaki yan etkiler görülebilir:

Merkezi sinir sistemi: Periferik nöropati (ekstremitelerde parestezi veya uyuşukluk), baş ağrısı, uykusuzluk, depresyon, baş dönmesi, koordinasyon bozukluğu (uyumsuzluk), konfüzyon, ataksi, irritabilite, yüksek dozda veya uzun süre

kullanıldığında toksik ensefalopati

Gastrointestinal sistem: Bulantı, iştahsızlık, ender olarak kusma, diyare, epigastrik sıkıntı, abdominal kramplar, kabızlık, proktit, keskin ve hoş olmayan metalik tat, glossit, stomatit (Kandidaların birden aşırı çoğalması ile ilgili olabilir)

Hematoloji: Reversibl nötropeni (lökopeni)

Renal-genitoüriner: Disüri, sistit, poliüri, idrar tutamama, pelvik basınç hissi, koyu kırmızı-kahverengi idrar (pigment metronidazolün bir metabolitidir, klinik önemi yoktur)

Aşırı duyarlılık: Ürtiker, eritematöz kızartılar, ateş basması, nazal konjesyon, ağız kuruluğu, ateş

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Metronidazol, warfarin ve kumarin grubu oral antikoagülanların etkisini artırır. Fenobarbital, fenitoin gibi mikrozomal karaciğer enzimlerini indükleyen ilaçlar metronidazolün eliminasyonunu artırır ve düşük plazma seviyelerine neden olurlar.

Simetidin gibi mikrozomal karaciğer enzim aktivitesini azaltan ilaçlar metronidazolün plazma yarı ömrünü uzatabilirler.

NİDAZOL ile tedavi sırasında ve tedaviden sonra bir gün süre ile alkol alınmamalıdır. Disülfırama karşı görülenlere benzer reaksiyonlar (karın ağrısı, kusma, ateş basması ve baş ağrısı) görülür. Disülfiramla aynı anda kullanılmamalıdır.

SGOT ve SGPT için yapılan kimyasal analizleri etkileyebilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Gastrointestinal irritasyonu azaltmak için yemeklerle birlikte alınmalıdır.

Trikomoniyaz 1 günlük tedavi: 2 g metronidazol bir defada veya iki eşit doza bölünerek (aynı gün içinde 2 defa 1 g) uygulanır.

7 günlük tedavi: Günde 3 defa 250 mg 7 gün süreyle uygulanır.

7 günlük tedavi ile, 1 günlük tedaviye göre daha hızlı iyileşme sağlanır, ancak 1

günlük tedavi ile daha iyi uyum sağlanır.

Zorunlu olarak hamilelerde ikinci veya üçüncü trimesterde kullanılma durumunda, yüksek serum düzeyi fetüsü etkileyeceğinden 7 günlük doz tedavisi uygulanmalıdır. Tedavinin tekrarı gerektiğinde kürler arasının 4-6 hafta olması, uygun laboratuvar testleri ile trikomonadların varlığının saptanması ve tedaviden önce ve sonra lökosit sayımı yapılması önerilir.

Giyardiyaz Günde 1 defa 2 g 3 gün süreyle veya günde 3 defa 250-500 mg 5-7 gün süreyle uygulanır.

Amebiyaz Akut intestinal amebiyazda (akut amipli dizanteri) günde 3 defa 750 mg; amebik karaciğer absesinde günde 500-750 mg 5-10 gün süreyle uygulanır.

Çocuklarda günde toplam 35-50 mg/kg üçe bölünmüş dozlar halinde 10 gün süreyle uygulanır.

Balantidiyaz Günde 3 defa 750 mg 5-6 gün süreyle uygulanır.

Anaerob bakteriyel enfeksiyonlar Günde toplam 4 g'ı aşmamak üzere her 6 saatte bir 7.5 mg/kg 7 gün veya daha uzun süreyle uygulanır. Çok şiddetli anaerob enfeksiyonlarda genellikle metronidazol tedavisi intravenöz olarak başlatılır ve bunu doktorun arzusuna göre oral tedavi izler.

Operasyon (özellikle abdominal veya jinekolojik operasyon) sonrası anaerobik enfeksiyonların önlenmesi için metronidazol, anaerobik enfeksiyonların tedavisi için kullanılan dozlarda oral veya İV yolla uygulanabilir. Cerrahi müdahaleden önceki 24 saat içinde her 8 saatte bir, 2 adet NİDAZOL 250 Film Tablet (500 mg) verilebilir. Operasyon sonrasında oral yol ile uygulama mümkün oluncaya kadar İV infüzyon ile metronidazol verilebilir. Oral kullanım mümkün hale gelince her 8 saatte bir, 2 adet NİDAZOL 250 Film Tablet (500 mg) ile devam edilebilir.

Enflamatuar barsak hastalığı Günde 4 defa 500 mg

Antibiyotik nedenli psödomembranöz kolit veya ishal Günde 3-4 defa 500 mg

Gardnerella vaginalis'e bağlı vajinit Günde 2 defa 500 mg 7 gün süreyle uygulanır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: 15 g'a kadar tek oral dozların intihar amacıyla veya kazara alındığı bildirilmiştir. Bulantı, kusma ve ataksi gibi belirtiler görülmüştür.

NİDAZOL ile zehirlenmede kullanılabilecek özel bir antidot yoktur. Semptomatik destekleyici tedavi uygulanır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında oda sıcaklığında saklayınız.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: 20 tabletlik blister ambalajlarda

PİYASADA BULUNAN DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

NİDAZOL 500 mg Film Tablet

NİDAZOL 50 mg/5 mL Süspansiyon

NİDAZOL 200 mg/5 mL Süspansiyon

NİDAZOL %0.5 IV Solüsyon

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 06.09.1994 - 170/84

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: İ.E.ULAGAY İLAÇ SANAYİİ TÜRK A.Ş. Topkapı – İSTANBUL. Reçete ile satılır.

PROXACİN® FİLM TABLET 500 mg(FAKO)

FORMÜLÜ: Proxacin 500 mg Film Tablet; her bir film tablette 500 mg siprofloksasin'e eşdeğer siprofloksasin hidroklorür monohidrat ve boyar madde olarak titanyum dioksit, Dye Blue F.D.C. No.2 içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Siprofloksasin, 4-fluorokinolon türevi sentetik, geniş spektrumlu bir antibakteriyel ilaçtır. Oral uygulamayı takiben gastrointestinal sistemden hızla absorbe edilir.

Biyoyararlanımı yaklaşık %70'dir. Serum konsantrasyonları, uygulanan doz ile orantılı olarak artar. 250 mg, 500 mg ve 750 mg siprofloksasin tek doz olarak oral yoldan uygulandığında sırasıyla; 1.2, 2.4 ve 4.3 mcg/mL serum zirve konsantrasyonları elde edilir. Serum zirve konsantrasyonlarına oral uygulamayı takiben 1-2 saat içinde ulaşılır. Siprofloksasin yemeklerle birlikte verilirse, ilacın absorpsiyonu gecikebilir, ancak emilen miktar değişmez. Serum proteinlerine %20-40 oranında bağlanmaktadır. Siprofloksasin vücutta yaygın olarak dağılır. Erkek ve kadınlarda genital organlardaki (prostat dahil) doku konsantrasyonları genellikle serum konsantrasyonlarını aşar.

Siprofloksasin; tükürük, burun salgıları ve bronşiyal salgılar, balgam, bül sıvısı, lenf, periton sıvısı, safra ve prostat sıvılarında aktif şekilde bulunur. Siprofloksasin ayrıca

akciğer, deri, yağ dokusu, kas, kıkırdak ve kemik dokusunda da saptanmıştır. Beyin omurilik sıvısı (BOS)'a geçer; ancak BOS konsantrasyonları genellikle serum zirve konsantrasyonlarının %10'u kadardır.

Böbrek fonksiyonları normal olan kişilerde siprofloksasinin serum eliminasyon yarı ömrü yaklaşık 4 saattir. Oral olarak uygulanan dozun yaklaşık %40-50 kadarı değişmeden idrarla atılır. 250 mg'lık bir oral dozu takiben ilk iki saat içinde idrardaki siprofloksasin konsantrasyonları genellikle 200 mcg/mL'yi aşar ve uygulamadan 8-12 saat sonra yaklaşık 30 mcg/mL düzeyinde bulunur. Siprofloksasinin üriner itrahi uygulamadan 24 saat sonra tamamlanır. Oral uygulamayı takiben, siprofloksasinin safradaki konsantrasyonları serum konsantrasyonlarından birkaç kat fazla olmasına rağmen, verilen dozun sadece çok az bir bölümü safra ile itrah edilir. İdrarda, değişmemiş ilaca göre antibakteriyel aktivitesi daha düşük dört metabolit saptanmıştır. Bu metabolitler oral siprofloksasin dozunun yaklaşık %15'ini oluştururlar.

Mikrobiyolojisi: Siprofloksasin, in vitro olarak çok sayıda Gram-negatif ve Gram-pozitif bakteriye karşı etkilidir. Bakterisid etkisini, bakteri DNA'sının sentezi için gerekli olan DNA-giraz enzimi ile etkileşerek gösterir.

Siprofloksasinin, klinikte ve in vitro olarak aşağıda sayılan mikroorganizmalara etkili olduğu gösterilmiştir:

Gram-pozitif Bakteriler: Staphylococcus aureus (metisiline duyarlı), Streptococcus epidermidis, Staphylococcus haemolyticus, Staphylococcus hominis, Staphylococcus saprophyticus, Streptococcus pneumoniae, Streptococcus pyogenes ve Enterococcus faecalis (birçok suş orta derecede duyarlıdır).

Gram-negatif Bakteriler: Escherichia coli, Haemophilus ducreyi, Haemophilus influenzae, Haemophilus parainfluenzae, Klebsiella pneumoniae, Klebsiella oxytoca, Legionella pneumophila, Moraxella catarrhalis, Morganella morganii, Neisseria gonorrhoeae, Neisseria meningitidis, Pasteurella multocida, Proteus mirabilis, Proteus vulgaris, Providencia rettgeri, Providencia stuartii, Pseudomonas aeruginosa, Salmonella enteritidis, Salmonella typhi, Serratia marcescens, Shigella flexneri, Shigella sonnei, Vibrio cholerae, Vibrio parahaemolyticus, Vibrio vulnificus, Yersinia enterocolitica, Acinetobacter iwoffii, Aeromonas caviae, Aeromonas

hydrophila, Brucella melitensis, Campylobacter coli, Campylobacter jejuni, Citrobacter diversus, Citrobacter freundii, Edwardsiella tarda ve Enterobacter cloacae. Ayrıca Mycobacterium tuberculosis ve Chlamydia trachomatis de siprofloksasine orta derecede duyarlıdır.

Siprofloksasin; penisilin, sefalosporin veya aminoglikozidler gibi diğer antibakteriyel ilaçlara dirençli olan bakterilere de etki gösterebilir. İn vitro çalışmalarda; beta-laktamlar, aminoglikozidler, klindamisin veya metronidazol gibi antibakteriyel ilaçlarla kombine edildiğinde sıklıkla aditif etki gösterdiği gözlenmiştir. Siprofloksasin bir beta-laktam antibiyotik ile kombine edildiğinde özellikle sinerjik etki görüldüğü bildirilmiştir, antagonizm ise nadiren gözlenmiştir.

ENDİKASYONLARI: Proxacin (siprofloksasin) film tablet; siprofloksasine duyarlı mikroorganizmaların etken oldukları solunum yolları, üriner sistem, cilt ve yumuşak doku, kemik ve eklem gastrointestinal sistem, genital organ enfeksiyonları (gonore dahil), intraabdominal enfeksiyonlar ile septiseminin tedavisinde endikedir. Ayrıca immünosupresif tedavi gören veya nötropenik hastalardaki enfeksiyonların tedavi ya da profilaksisinde de kullanılmaktadır.

KONTRENDİKASYONLARI: Siprofloksasin veya kinolon grubu antimikrobiyallere karşı hipersensitivite öyküsünün bulunduğu hastalarda kullanılması kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Siprofloksasin kullanan hastalarda konvülsiyonlar bildirilmiştir. Kinolonlar santral sinir sistemi stimülasyonuna neden olarak titreme, huzursuzluk, sersemlik hissi, konfüzyon ve halüsinasyonlara yol açabilir. Tüm kinolonlar gibi siprofloksasin de ağır serebral arteriyoskleroz ve epilepsi gibi bilinen veya kuşku edilen santral sinir sistemi hastalığı olanlarda veya konvülsiyon eğilimi yaratan diğer durumların söz konusu olduğu vakalarda dikkatle uygulanmalıdır. Siprofloksasinin sifilis tedavisinde etkinliği gösterilmemiştir. Gonore tedavisinde kısa süreli olarak yüksek dozda antimikrobiyal ajanların kullanılması, inkübasyon dönemindeki sifilis semptomlarını maskeleyebilir veya geciktirebilir. Tüm gonoreli hastalara teşhis döneminde sifilis için serolojik test uygulanmalıdır.

Kinolonlarla tedavi edilen hastalarda, bazen ilk dozu takiben, ciddi ve ara sıra

fatal hipersensitivite (anaflaktik) reaksiyonları bildirilmiştir. Hipersensitivite reaksiyonları görüldüğünde siprofloksasin derhal kesilmeli ve uygun tedavilere geçilmelidir. Siprofloksasin dahil olmak üzere hemen tüm antibakteriyel ajanlarla değişik şiddette psödomembranoz kolit vakaları bildirilmiştir. Bu nedenle antibakteriyel ajan kullanılırken diyare görülen hastalarda bu durum gözönüne alınmalıdır.

Diğer geniş spektrumlu antibakteriyeller gibi siprofloksasinin de uzun süre kullanılması, duyarlı olmayan organizmaların aşırı çoğalması ve süperenfeksiyon ile sonuçlanabilir. Siprofloksasin kullanan hastalar kristalüri riski nedeniyle iyi hidrate edilmeli ve idrarın alkalen hale gelmesi engellenmelidir.

Kinolon grubu ilaçlardan bazılarını kullanan hastaların doğrudan güneş ışığına maruz kalmaları halinde ağır güneş yanığı reaksiyonu ile ortaya çıkan orta şiddette veya şiddetli fototoksiste gözlenmiştir. Bu nedenle aşırı güneş ışığından uzak durulmalı ve fototoksiste görüldüğünde tedavi sonlandırılmalıdır.

Siprofloksasin ile uzun süreli tedavilerde, diğer potent ilaçlarda olduğu gibi renal, hepatik, hematopoietik sistem gibi organ sistemlerinin periyodik kontrolleri yapılmalıdır.

Hamile Kadınlarda Kullanımı: Siprofloksasin ile hamile kadınlarda yapılmış yeterli ve iyi kontrollü çalışmalar bulunmadığından; anneye sağlaması beklenen yararları fetus üzerine olası riskleri ile birlikte değerlendirilmelidir.

Emziren Annelerde Kullanımı: Siprofloksasin anne sütüne geçer. Siprofloksasin kullanan annelerin bebeklerindeki ciddi yan etki riski nedeniyle emzirmeye ara verilmeli veya ilaç kesilmelidir.

Çocuklarda Kullanımı: Çocuklarda ve kemik gelişimini tamamlamamış gençlerde etkinliği ve güvenilirliği kanıtlanmamıştır.

Yaşlılarda Kullanımı: Renal fonksiyon bozukluğu olan yaşlı hastalarda dozajın azaltılması gereklidir (Bkz.Kullanım Şekli ve Doz).

Böbrek Yetmezliğinde Kullanımı: Ağır renal fonksiyon bozukluğu olan hastalarda, dozajın azaltılması gereklidir (Bkz.Kullanım Sekli ve Doz).

Karaciğer Yetmezliğinde Kullanımı: Hepatik fonksiyon bozukluğu olan hastalarda dozajın azaltılması gerekir.

Araç ve Makina Kullanımına Etkisi: Siprofloksasin; santral sinir sistemi

stimülasyonu sonucunda titreme, baş dönmesi ve sersemlik hissine neden olabilir. Bu ilacı kullanan hastaların otomobil veya makina kullanmadan ya da mental dikkat ve koordinasyon gerektiren faaliyetlerde bulunmadan önce bu konuda bilgilendirilmeleri gerekir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Proxacin (siprofloksasin) film tablet, genellikle iyi tolere edilir. Siprofloksasin tedavisi sırasında, ilaca bağlı veya ilaca bağlı olmaksızın, en sık görülen yan etkiler; bulantı, kusma, diyare, karın ağrısı, baş ağrısı, yorgunluk hissi ve cilt döküntüleridir. Yan etkilerin çoğunun hafif veya orta şiddette olduğu bildirilmiştir. Siprofloksasin ile tedavi edilen hastalarda %1'den daha düşük oranda görülen yan etkiler şunlardır:

Kardiyovasküler Sistem: Palpitasyon, angina pectoris, hipertansiyon.

Santral Sinir Sistemi: Baş dönmesi, sersemlik, uykusuzluk, halüsinasyonlar, irritabilite, tremor, konvülsiyonlar, uyuşukluk, güçsüzlük.

Gastrointestinal Sistem: Oral kandidiyazis, disfaji, kolestatik sarılık.

Kas-İskelet Sistemi: Sırt ve eklem ağrıları, tutukluk.

Renal/Ürogenital Sistem: Poliüri, idrar retansiyonu, vajinit.

Solunum Sistemi: Dispne, burun kanaması, hemoptizi.

Cilt/Aşırı Duyarlılık Reaksiyonları: Kaşıntı, ürtiker, fotosensitivite, anjioödem, yüz boyun, dudak konjunktiva veya ellerde ödem, kandidiyazis, hiperpigmentasyon
Ürtikerden anafilaksiye kadar çeşitli alerjik reaksiyonlar bildirilmiştir.

Özel Duyular: Bulanık görme, kulak çınlaması, tat bozuklukları.

İlaçla ilişkisi bilinmeyen bazı laboratuvar testi değişiklikleri ise şunlardır: ALT (SGPT), AST (SOT), alkalen fosfataz, serum kreatinin ve BUN düzeylerinde yükselmeler. Ayrıca kristalüri, silindirüri ve hematüri bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ:

Teofilin: Diğer bazı kinolonlarla olduğu gibi siprofloksasinin de teofilin ile birlikte uygulanması; teofilinin serum eliminasyon yarı ömrünü uzatarak, plazma teofilin düzeylerini yükseltir ve hastada teofiline bağlı istenmeyen etkilerin gelişme riskini artırabilir. Birlikte uygulamanın zorunlu olduğu durumlarda teofilinin plazma

düzeyleri dikkatle izlenmeli ve buna göre uygun doz ayarlaması yapılmalıdır.

Kafein: Siprofloksasin dahil olmak üzere bazı kinolonların kafein metabolizmasını etkiledikleri gösterilmiştir. Sonuçta kafeinin klirensi azalabilir veya serum yarı-ömrü uzayabilir.

Fenitoin: Siprofloksasin ile fenitoini birlikte kullanan bazı hastalarda serum fenitoin düzey değişiklikleri (artma veya azalma) bildirilmiştir.

Gliburid: Sulfonilüre grubundan bir antidiabetik olan gliburid ile siprofloksasinin birlikte kullanılması nadiren ağır hipoglisemi ile sonuçlanabilir.

Siklosporin: Siprofloksasin veya bazı kinolonların siklosporin ile birlikte kullanılması, serum kreatininde geçici yükselmelere neden olabilir.

Oral Antikoagülanlar: Kinolonların bir oral antikoagülan olan varfarin veya türevlerinin etkilerini artırdıkları bildirilmiştir. Söz konusu ilaçların birlikte kullanılmaları halinde protrombin zamanı veya diğer koagülasyon testleri dikkatle izlenmelidir.

Probenesid: Probenesid, siprofloksasinin renal tübüler sekresyonunu engelleyerek serum siprofloksasin düzeyinde artışa neden olur.

Diğer: Magnezyum, alüminyum veya kalsiyum içeren antiasitlerle; sukralfat veya demir gibi iki ve üç değerli katyonlarla birlikte uygulanması halinde siprofloksasinin absorpsiyonu etkilenecek serum ve idrarda istenilenden daha düşük siprofloksasin düzeyleri oluşabilmektedir. Benzeri bir etki, çinko içeren multivitaminlerle de oluşabileceğinden, birlikte kullanılmaları önerilmemektedir.

Diyetle alınan kalsiyum, siprofloksasin absorpsiyonunu bozmaz.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Proxacin (siprofloksasin) film tablet yemeklerden önce veya sonra uygulanabilir. ancak yemeklerden iki saat sonra uygulanması tavsiye edilmektedir.

Doktor tarafından başka şekilde önerilmediği takdirde mutad dozları aşağıdaki gibidir: Üriner sistem enfeksiyonu olan hastalarda 12 saat arayla 250 mg, orta derecede duyarlı bakterilerin neden olduğu komplike üriner enfeksiyonlarda 12 saat arayla 500 mg

uygulanabilir. Komplike olmayan gonore 250 mg'lık tek dozla tedavi edilebilir. Diğer tüm enfeksiyonlarda 12 saat arayla 500 mg kullanılabilir. Özellikle ciddi enfeksiyonlar (örneğin kistik fibrozisli hastaların tekrarlayan enfeksiyon atakları, ağır intraabdominal enfeksiyonlar, osteomyelit ve eklem enfeksiyon, arı streptokoksik pnömoni) ve orta derecede duyarlı bakterilerle gelişmiş enfeksiyonlarda doz 12 saat arayla 750 mg'a yükseltilebilir.

Tedavi süresi enfeksiyonun şiddetine göre değişir. Genelde siprofloksasin tedavisi enfeksiyon belirtileri kaybolduktan sonra en az iki gün daha sürdürülmelidir. Şiddetli ve komplike enfeksiyonlarda daha uzun süre gerekmele birlikte mutad tedavi süresi 7-14 gündür. Kemik ve eklem enfeksiyonları için 4-6 hafta veya daha uzun süreli tedavi gerekebilir. Enfeksiyöz diyare 5-7 günde tedavi edilebilir. Dozaj, enfeksiyonun niteliği ve şiddeti, etken olan organizmanın duyarlılığı, hastanın savunma mekanizmalarının durumu ve renal fonksiyona göre belirlenmelidir. Böbrek fonksiyonları azalmış hastalarda dozaj, kreatinin klirensine göre ayarlanmalıdır. Kreatinin klirensinin 50 ml/dakikanın üzerinde bulunduğu hastalarda dozajın azaltılmasına gerek yoktur.

Kreatinin klirensi 30-50 ml/dakika arasında olan hastalarda Proxacin (siprofloksasin) film tablet 12 saat arayla 250-500 mg olarak uygulanır. Kreatinin klirensi 5-29 ml/dakika arasında olan hastalarda ise 18 saat arayla 50-500 mg uygulanır. Hemodiyaliz veya peritoneal diyaliz tedavisinde Proxacin (siprofloksasin) film tablet dozu 24 saat arayla ve doz diyaliz sonrasında uygulanmak üzere 250-500 mg'dır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Aşırı doz alındığında, gastrik lavaj yapılarak veya kusturularak mide boşaltılmalıdır. Destekleyici tedavi başlatılmalı ve hasta yakından takip edilmelidir. Kristalüri Riskini minimuma indirmek için uygun hidrasyon sürdürülmelidir. Hemodiyaliz veya peritoneal diyaliz ile ancak çok az miktarda (<%10) siprofloksasinin eliminasyonu sağlanabilir.

İKAZLAR: Doktora danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında, kuru bir yerde ve ışıktan koruyarak muhafaza ediniz.

TİCARİ ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: Proxacin 500 mg Film Tablet; her bir film tablette 500 mg siprofloksasin'e eşdeğer siprofloksasin hidroklorür monohidrat içeren 14 film tabletlik ambalajlardadır.

RUHSAT TARİHİ ve NUMARASI: 08.01.1999 -189/87 Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Fako İlaçları A.Ş., Levent - İstanbul

BACTRİM® TABLET (ROCHE) Sülfametoksazol + Trimetoprim

Geniş Spektrumlu antibakteriyel

FORMÜLÜ: Bir tablet 400 mg sülfametoksazol (SMZ) ve 80 mg trimetoprim (TM) içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Bactrim mikroorganizmada folinik asit biyosentezinin birbirini izleyen safhalarını katalize eden iki enzimi sinerjik olarak bloke eden iki aktif bileşen içerir. Etken maddelerin tek başlarına bakteriyostatik oldukları konsantrasyonlarda, ikisi bir arada bulunduğu bu mekanizma in vitro bakterisid bir etkiye dönüşür. Üstelik Bactrim bu aktif bileşenlerden birine dirençli olan organizmalara karşı da etkilidir. Bactrim'in bu iki yönlü (dual) etkisi nedeniyle, yaygın direnç gelişme riski çok azalmıştır. Bactrim'in antibakteriyel etki alanı çok çeşitli gram pozitif ve gram negatif organizmaları kapsamına alır.

Genellikle duyarlı organizmalar (MIC ≤80 mg/l)

Koklar: *Staphylococcus aureus* (metisiline duyarlı ve metisiline dirençli), *Staphylococcus spp.* (koagülaz negatif), *Enterococcus faecalis*, beta-hemolitik olmayan streptokoklar (daha ayrıntılı sınıflandırılmamış), *Streptococcus pneumoniae* (penisiline duyarlı, penisiline dirençli), *Branhamella catarrhalis*.

Gram negatif suşlar: *Haemophilus influenzae* (beta-laktamaz pozitif, beta-laktamaz negatif), *Haemophilus parainfluenzae*, *Haemophilus ducreyi*, *E. coli*, *Citrobacter spp.*, *Citrobacter freundii*, *Klebsiella pneumoniae*, *Klebsiella oxytoca*, diğer *Klebsiella spp.*, *Enterobacter cloacae*, *Enterobacter aerogenes*, *Hafnia alvei*, *Serratia marcescens*, *Serratia liquefaciens*, diğer *Serratia spp.*, *Proteus mirabilis*, *Proteus vulgaris*, *Morganella morganii*, *Providencia rettgeri*; diğer *Providencia spp.*, *Salmonella typhi*, *Enteritis-Salmonella*, *Shigella spp.*, *Yersinia enterocolitica*, diğer *Yersinia spp.*, *Vibrio cholerae*.

Çeşitli gram negatif suşlar: *Neisseria gonorrhoeae*, *Neisseria meningitis*, *Cedecea spp.*, *Ed-wardsiella tarda*, *Kluyvera spp.*, *Acinetobacter lwoffii*, *Acinetobacter anitratus* (başlıca *A. baumannii*), *Aeromonas hydrophila*, *Alcaligenes faecalis*, *Pseudomonas cepacia*. Klinik tecrübelerine dayanarak aşağıdaki organizmalar duyarlı olarak sınıflandırılmalıdır: *Brucella*, *Chlamydia trachomatis*, *Nocardia asteroides*, *Pneumocystis carinii*. Kısmen duyarlı organizmalar (MIC = 80-160 mg/l) *Xanthomonas maltophilia* (önceki adı *Pseudomonas maltophilia*)

Dirençli organizmalar (MIC >160 mg/l): *Mycoplasma spp.*, *Mycobacterium tuberculosis*, *Treponema pallidum*. Kısmen duyarlı patojenlerin neden olduğu enfeksiyonlara karşı herhangi bir direncin olup olmadığını saptamak amacıyla bir duyarlılık testi önerilir. Bactrim'e karşı duyarlılık, Klinik Laboratuvar Standartları Milli Komitesi (NCCLS) tarafından önerilen disk difüzyon veya dilüsyon testleri gibi standart metotlar kullanılarak saptanabilir. Aşağıdaki duyarlılık kriterleri NCCLS tarafından önerilmiştir:

	Disk difüzyon testi*, inhibisyon bölgesinin çapı (mm)	Dilüsyon testi**, TM	MIC (µg/ml) SMZ
Duyarlı	≥ 16	≤ 2	≤ 38
Orta derecede duyarlı	11-15	4	76
Dirençli	≤ 10	≥ 8	≥ 152

*Disk: 1.25 µg TM ve 23.75 µg SMZ içerir. **TM ve SMZ 1:20 oranındadır.

Farmakokinetik TM ve SMZ'ün farmakokinetik özellikleri çok benzerdir.

Absorpsiyon: Oral uygulamayı takiben TM ve SMZ çok çabuk ve tamama yakını mide-barsak kanalında emilir. 160 mg TM + 800 mg SMZ'den oluşan tek bir dozdan sonra plazmadaki mak-simum konsantrasyonlar 1-4 saat sonra, TM için 1.5-3 (µg/ml ve SMZ için 40-80 µg/ml olmaktadır. Eğer uygulama her 12 saatte bir tekrarlanırsa konsantrasyon bu düzeyde stabilize olur.

Dağılım: TM'in dağılım hacmi yaklaşık 130 litre ve SMZ'ün ise 20 litredir. Yukarıdaki konsantrasyonlarda TM %42-46, SMZ ise %66 oranında plazma proteinlerine bağlanırlar. Hayvanlarda ve insanlarda yapılan çalışmalar Bactrim'in dokuya difüzyonunun iyi olduğunu göstermiştir. Kandan dokulararası sıvıya ve diğer damar dışı vücut sıvılarına bol miktarda TM ve daha az miktarda SMZ geçişi olur.

Bactrim'in mevcut kombinasyonunda bulunan TM ve SMZ miktarları, plazmada birçok patojenin MIC değerlerinin üzerinde konsantrasyonlara ulaşır. İnsanlarda, TM ve SMZ plasentada, göbek kordonu kanında, amnion sıvısında ve fetus dokularında (karaciğer, akciğer) bulunmuştur. Genelde anne kanına oranla, fetusta TM düşük, SMZ ise benzer konsantrasyonlara ulaşır. İki madde de anne sütüne geçer.

Metabolizma: TM dozunun yaklaşık %50-70'i ve SMZ dozunun %10-30'u değişmeden atılır. Başlıca TM metabolitleri 1- ve 3- oksitleri ile 3'- ve 4'-hidroksi türevleridir; bazı metabolitler aktiftir. SMZ karaciğerde metabolize olur, çoğunlukla N4-asetilasyonu ile ve nadiren de glukuronit birleşmesi ile; metabo-litler etkisizdir.

Eliminasyon: Bu iki bileşenin yarı ömürleri bir-birine çok yakındır (TM için ortalama 10 saat ve SMZ için 11 saattir) ve metabolitleri de, hemen hemen tamamen böbrekler tarafından glomerül filtrasyon ve tübüler sekresyon yoluyla elimine edilirler. Etken maddelerin idrardaki konsantrasyonları kandaki konsantrasyona oranla daha yüksektir.

Değişik klinik tablolar: Yaşlı ve ciddi böbrek fonksiyon bozuklukları olan hastalarda maddelerin yarılanma ömürleri artar, bu da doz ayarlaması gerektirir.

ENDİKASYONLARI: Solunum yolu enfeksiyonları: Akut ve kronik bronşit, bronşiektazi, pnömoni (*Pneumocystis carinii* pnömonisi dahil); farenjit, sinüzit, otitis media.

İdrar yolu enfeksiyonları: Akut ve kronik sistitler, piyelonefrit, üretrit, prostatit. Gonokokkal üretrit de dahil, her iki cinsten rastlanan *genital enfeksiyonlar*.

Gastrointestinal sistem enfeksiyonları: Tifo, ateşli paratifo ve inatçı taşıyıcıların tedavisinde; basilli dizanteri, kolera (sıvı ve elektrolit tedavisine ek olarak).

Deri ve yumuşak doku enfeksiyonları: Piyoderma, furonkülozis, abse ve enfekte yaralar.

Diğer bakteriyel enfeksiyonlar: Akut ve kronik osteomyelit, akut bruselloz. Nocardiosis, miçetom (gerçek mantarlarla oluşmamışsa), Güney Amerika blastomikozu. Yolculuk ishallerinde ve Q-fever (endokarditis) vakalarında endikedir

KONTRENDİKASYONLARI: Bactrim belirgin karaciğer parenkima hasarı olan hastalarda kontrendikedir. Eğer plazma konsantrasyon tayinleri tekrarlanarak yapılamıyorsa ağır böbrek yetersizliği olan hastalarda da kontrendikedir. Bactrim yaşamlarının ilk 6 haftası sırasında prematüre ve yeni doğanlara verilmemelidir. Trimetoprim, sülfonamidler veya ilacın içerdiği diğer yardımcı maddelerden herhangi birine karşı aşırı duyarlılığı olduğu bilinen hastalarda Bactrim kullanımı kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Yaşlı hastalarda veya komplike olabilecek durumlar varsa ağır yan etkilerin riski artar; böyle durumlar arasında bozulmuş böbrek ve/veya karaciğer fonksiyonu, birlikte başka ilaçların kullanılması (bu da tedavinin dozu ve süresi ile ilgilidir) sayılabilir. Nadiren de olsa, kan diskrazileri, eksüdatif erythema multiforme (Stevens-Johnson sendromu), toksik epidermal nekroliz (Lyell sendromu) gibi ağır reaksiyonlar ve fulminant karaciğer nekrozu gibi yan etkilere bağlı ölüm bildirilmiştir. İstenmeyen reaksiyonların riskini en aza indirebilmek için, Bactrim ile tedavi süresi mümkün olduğunca kısa tutulmalıdır, bu özellikle yaşlı hastalar için önemlidir. Böbrek hasarı durumunda doz, Özel Doz Talimatları ile uygun olacak şekilde ayarlanmalıdır. Eğer Bactrim ile uzun bir süre tedavi yapılıyorsa, düzenli kan sayımları gerekir. Eğer herhangi bir şekilde kan elemanının sayısında anlamlı bir azalma saptanıyorsa, Bactrim kesilmelidir. İstisnai durumların dışında, Bactrim ciddi hematolojik rahatsızlıkları olan hastalara veril-memelidir. Bileşim bazen lösemi tedavisi için sitostatik ajan alan hastalara da verilmiş ve kemik iliği veya periferik kan üzerine hiçbir ters etki görülmemiştir. Hemoliz olasılığı nedeniyle, Bactrim kesinlikle gerekli olmadıkça G6PD yetersizliği olan hastalara verilmemelidir veya verilecekse minimal dozlar uygulanmalıdır. Deri döküntüsü veya diğer herhangi bir ciddi ters reaksiyonun ilk belirtisinde tedavi derhal kesilmelidir. Yaşlı hastalarda veya mevcut folik asit yetersizliği veya böbrek yetmezliği olan hastalarda folik asit yetersizliğine bağlı hematolojik değişiklikler olabilir. Bunlar folinik asit tedavisi ile düzelirler. Bactrim ile uzun dönem tedavi gören hastalar (özellikle böbrek yetmezliği olan hastalar) idrar değerleri ve böbrek fonksiyonu yönünden düzenli olarak izlenmelidirler. Tedavi sırasında kristalüriyi önlemek açısından yeterli sıvı alınmasına özen gösterilmelidir. Duyarlı kişilerde aşırı duyarlılık reaksiyonları gelişebilir.

Gebelik ve Emzirme Döneminde Kullanımı Hayvan deneylerinde, çok yüksek

dozlardaki kotrimoksazol fetusta folik asit antagonizmasına bağılı tipik fetus malformasyonlarına neden olmuştur. Gebe kadınlar üzerinde yapılan çalışmaların raporlarında ve malformasyonlar ile ilgili literatür incelemelerinde, Bactrim'in insanlar üzerinde herhangi bir teratojenik risk taşımadığı görülmüştür. TM ve SMZ plasentaya geçtikleri ve folik asit metabolizmasına karıştığı için, Bactrim ancak fetusa potansiyel faydası olduğu doğrulanırsa gebelik sırasında kullanılmalıdır. Bactrim ile tedavi gören gebe kadınlara günde 5 mg ile 10 mg arasında folik asit verilmesi önerilmektedir. Gebeliğin son devresinde, yeni doğanlarda kernikterus riski açısından Bactrim'in kullanılmasından kaçınılmalıdır.

Emzirme: TM ve SMZ anne sütüne geçer. Bactrim'in anne sütüyle beslenen bebeklerdeki miktarı düşük olduğu halde, bebeğe vereceği risk (kernikterus, aşırı duyarlılık) anneye sağlayacağı terapötik yarara karşı tartılarak karar verilmelidir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Aşağıdaki etkiler bildirilmiştir (sıklık sırasıyla):

Gastrointestinal yan etkiler: Bulantı (kusma ile veya kusma olmadan), stomatit, diyare, nadiren hepatit ve birkaç psödomembranöz enterokolit vakası. Bactrim ile tedavi sırasında akut pankreatit görülen hastalar bildirilmiştir. Bunların birçoğu aralarında AIDS hastaları da bulunan ileri derecede tedavi gören ağır vakalardır. Serum transaminaz ve bilirubini yükseltir, karın ağrısı ve anoreksi görülebilir.

İlaça bağılı deri döküntüleri: Bunlar genellikle hafiftir ve tedavinin kesilmesinden sonra hemen düzelirler. Diğer birçok ilaç gibi Bactrim de bazı vakalarda ışığa karşı duyarlılık, erythema multiforme, Stevens-Johnson sendromu ve tok-sik epidermal nekroliz (Lyell sendromu) ile ilgili bulunmuştur. Renal yetmezliği ve yetersizliği (örn: interstisyel nefrit) gibi çok nadir vakalar ve kristalüri bildirilmiştir. Sülfonamidler, Bactrim dahil, özellikle kardiyak ödemli hastalarda idrar artışına neden olabilir. Gözlenen hematolojik değişikliklerin çoğu hafif ve asemptomatiktir ve tedavinin kesilmesiyle düzelmiştir. En çok görülen değişiklikler lökopeni, nötropeni ve trom-bositopenidir. Çok nadiren agranülositoz, megaloblastik anemi, pansitopeni de olabilir. Bu bileşiğe aşırı duyarlılığı olan hastalarda alerjik reaksiyonlar görülebilir. Ateş ve anjiyonörotik ödem nadiren bildirilmiştir. Çok nadir olarak, eozinofilik pulmoner infiltrasyon veya alerjik alveolit vakası bildirilmiştir.

Tedavi sırasında, öksürük veya nefes darlığı gibi semptomlar ortaya çıkar veya beklenmedik bir şekilde kötüleşirse, hasta yeniden değerlendirilmeli ve Bactrim tedavisinin kesilmesi düşünülmelidir. Nadiren aseptik menenjit veya menenjit benzeri semptomlar, baş ağrısı, kulak çınlaması ve çok nadiren de Bactrim ile tedavi sonucu hastalarda halüsinasyonlar ve baş dönmesi bildirilmiştir. Bactrim ile *Pneumocystis carinii* pnömonisi için tedavi gören AIDS hastalarında vücutta kızarıklık, lökopeni, transaminaz değerlerinde artış gibi yan etkilerin ortaya çıkmaları AIDS olmayan hastalara göre daha fazla olarak bildirilmiştir. *Pneumocystis carinii* pnömonisi vakalarında olduğu gibi yüksek doz trimetoprim kullanılan hastaların önemli bir bölümünde, serum potasyum konsantrasyonunda ilerleyici fakat geri dönüşümlü artışlarla karşılaşılabilir. Trimetoprim, altta yatan bir potasyum metabolizması bozukluğu veya böbrek yetmezliği bulunan ya da birlikte hiperkalemiye neden olduğu bilinen bir ilaç verilmekte olan hastalarda, önerilen dozlarda uygulanan tedaviyle bile hiperkalemiye neden olabilmektedir. Söz konusu vakalarda serum potasyumunun yakından izlenmesi şarttır. Kotrimoksazol tedavisi gören non-diyabetik hastalarda nadiren ve genellikle tedaviye başladıktan birkaç gün sonra ortaya çıkan bir hipoglisemi ile karşılaşılabilir. Böbrek fonksiyon bozukluğu, karaciğer hastalığı, beslenme bozukluğu vakaları ve yüksek doz kotrimoksazol kullanılan hastalar özellikle risk altındadır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

Laboratuvar Testlerine Etkisi Bactrim, özellikle de trimetoprim komponenti, protein olarak bak-teriyel dihidrofolat redüktaz kullanılan "yarışmalı protein bağlanma tekniği" (CBPA) ile yapılan serum metotreksat tayinini etkileyebilir. Ancak metotreksatın radyoimmunoassay (RIA) ile ölçümünde böyle bir etkileşme oluşmaz. Trimetoprim ve sülfametoksazol aynı şekilde kreatinin için yapılan Jaffe alkalen pikrat reaksiyonu tayinini de etkileyebilir ve değerlerin normalden yaklaşık %10 kadar daha yüksek çıkmasına neden olur.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Aynı zamanda başta tiazidler olmak üzere, belirli diüretikler alan yaşlı hastalarda purpura ile birlikte trombositopeni insidansında bir artış gözlenmiştir. Varfarin tipi antikoagülan kullanan hastalarda, Bactrim'in, protrombin zamanını uzatabildiği bildirilmiştir. Böyle vakalarda pıhtılaşma süresi yeniden değerlendirilmelidir. Bactrim fenitoinin karaciğerde metabolize oluşunu

engelleyebilir. Bactrim'in normal klinik dozlarda verilmesinden sonra fenitoin yarı ömründe %39'luk bir artış ve metabolik klirens hızında %27'lik bir azalma gözlenmiştir. Eğer iki ilaç aynı zamanda veriliyorsa, muhtemel bir aşırı fenitoin etkisine karşı dikkatli olmak gerekir. Sülfonamidler, metotreksatı plazma proteinlerine bağlanma yer-lerinden ayırabilir ve böylece serbest metotreksat konsantrasyonlarını artırır. Bactrim hipoglisemik ilaçların dozlarını da etkileyebilir. Sıtma profilaksisi için haftada 25 mg'dan fazla primetamin alan hastalar aynı zamanda Bactrim kullandıklarında megaloblastik anemi geliştiğine ait bildiriler vardır. Böbrek transplantasyonundan sonra kotrimoksazol (TM-SMZ) ve sik-losporin verilen hastalarda geçici böbrek fonksiyon bozukluğu gözlenmiştir. Bu kombine etki muhtemelen trimetoprim bileşenine bağlanmaktadır. İndometasin alan hastaların SMZ kan seviyelerinde artma görülebilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde

Yetişkinler ve 12 yaşından büyük çocuklar için

Standart doz: Sabah 2 tablet, akşam 2 tablet

Minimum doz ve uzun süreli tedavi (14 günden uzun): Sabah 1 tablet, akşam 1 tablet

Yükleme dozu (özellikle ağır vakalar için): Sabah 3 forte tablet, akşam 3 forte tablet

Bactrim yemeklerden sonra, yeterli miktarda sıvı ile alınmalıdır.

Tedavi süresi: Şiddetli enfeksiyonlarda, Bactrim'e oral olarak en az 5 gün veya hastalık belirtilerinin yok olmasından 2 gün sonraya kadar devam edilmelidir.

Özel Doz Talimatları

Gonore için doz: Sabah ve akşam 5 tablet; akut komplike olmayan idrar yolu enfeksiyonu olan kadınlar için tek doz olarak 2-3 forte tablet önerilir. Tabletler mümkünse akşam yemeğinden sonra veya yatmadan biraz önce alınmalıdır; *Pneumocystis carinii* pnömonisi olan hastalarda önerilen doz 20 mg/kg TM ve 100 mg/kg SMZ'ün 24 saatlik dozlarının 6 saatte bir eşit dozlar halinde 14 gün boyunca verilmesidir. Böbrek fonksiyonu bozulmuş olan hastalar için doz:

Kreatinin klirensi	Önerilen doz
30 ml/dak'nın üzerinde	Standart doz

15-30 ml/dak	Standart dozun yarısı
15 ml/dak'dan az	Bactrim kullanılması tavsiye edilmez.

DOZ AŞIMI: Şiddetli doz aşımında bulantı, kusma, diyare, baş ağrısı, baş dönmesi, bilince ait bozukluklar ve ciddi durumlarda kristalüri, hematüri ve anüri görülebilir. Kronik yüksek doz kullanımında, trombositopeni veya lökopeni olarak kemik iliği yıkımı ve folinik asit yetersizliğinden dolayı diğer kan diskrazileri oluşabilir.

Semptomlara bağlı olarak, aşağıda belirtilen *tedavi önlemleri* uygulanabilir: gastrolavaj, kusturma, diürez yoluyla böbreklerden atılımın başlatılması (idrar alkalinizasyonu ile SMZ eliminasyonu artar), hemodiyaliz, (periton diyalizi etkili değildir), kan tablosunu ve elektrolitleri izlemek. Eğer belirgin kan diskrazisi veya sarılık oluşursa, bu tür komplikasyonlar için spesifik tedavi uygulanmalıdır. Kalsiyum folinat, intramüsküler olarak 3-6 mg'lık dozlar halinde 5-7 gün, TM'in hematopoez üzerindeki etkilerini önlemek için verilebilir.

SAKLAMA KOŞULU: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ ŞEKLİ: Bactrim tablet, 30 adet, blisterde

DiĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Bactrim 400/80 mg i.v. enjektabl çözelti içeren ampul, 5 ml, 1 adet

Bactrim süspansiyon, 100 ml, şişede

Bactrim forte tablet, 20 adet, blisterde

RUHSAT SAHİBİNİN İSİM VE ADRESİ: F.Hoffmann-La Roche Ltd, Basel, İsviçre lisansı ile Roche Müstahzarları Sanayi Anonim Şirketi, Levent, İstanbul

ÜRETİM YERİ: Roche Müstahzarları Sanayi Anonim Şirketi, Gebze, Kocaeli

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 20.6.1970 -105/15

Onay tarihi:21.10.2005 Reçete ile satılır.

FUNGUCİT POMAD (SANDOZ)

FORMÜLÜ: Suda eriyen bir baz içinde %2 Mikonazol nitrat içerir.

Koruyucu: Propilen glikol **Koku verici:** Lavanta esansı

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikleri

Mikonazol nitrat bir sentetik antifungal ajan olup aşağıdaki patojenlere karşı etkilidir: *Trichophyton rubrum*, *Trichophyton mentagrophytes*, *Epidermophyton*

floccosum, Candida albicans, Malassezia furfur.

Mikonazol, stratum korneum tabakasından kolayca penetre olur ve uygulamayı takiben 4 günden daha uzun süre orada kalır. %1'inden daha azı absorbe olur, kana geçer.

ENDİKASYONLARI: *Trichophyton rubrum, Trichophyton mentagrophytes* ve *Epidermophyton floccosum*'un yol açtıkları Tinea pedis (Atlet Ayağı), Tinea cruris ve Tinea corporis'in tedavisinde topikal olarak, kutanöz kandidiazis, Tinea versicolor tedavisinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI:

Fungucit pomadın bilinen bir kontrendikasyonu yoktur.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Aşırı duyarlılık ya da kimyasal iritasyon düşündüren herhangi bir reaksiyon ortaya çıktığında ilaç kullanılmamalıdır. Fungucit Pomad yalnız haricen kullanılabilir. Pomadın göze kaçmamasına dikkat edilmelidir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Fungucit Pomad kullanımı sırasında ciltte nadir olarak iritasyon, maserasyon ve alerjik kontakt dermatit ortaya çıkabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Doktor tarafından başka bir şekilde önerilmediği takdirde;

Tinea pedis, Tinea cruris, Tinea corporis ve kutanöz kandidiasis vakalarında günde 2 kez (sabah ve akşam), Tinea versicolor da ise günde 1 kez yeterli miktarda pomad lezyon yerine iyice yedirilerek sürülür. Hastaların çoğunda 2-3 gün içinde semptomlar kaybolur ve tedavi başladıktan kısa süre sonra klinik iyileşme görülebilir. Ancak nüks olasılığını azaltmak için Candida enfeksiyonları, Tinea cruris ve Tinea corporis 2 hafta, Tinea pedis ise bir hafta süreyle tedavi edilmelidir. 1 aylık tedaviye rağmen hastada klinik iyileşme görülüyorsa tanı yeniden gözden geçirilmelidir.

Tinea versicolor hastalarında genellikle tedaviye başladıktan 2 hafta sonra klinik ve mikolojik iyileşme sağlanır.

Fungucit Pomad suda eriyen özel bir baz ile hazırlanmıştır, cildi ve çamaşırları

boyamaz.

SAKLAMA KOŞULARI:

30°C'nin altında oda sıcaklığında, ışıktan koruyarak saklayınız.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 30 gr'lık tüplerde

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 11.09.1991 - 156/77

RUHSAT SAHİBİ: Sandoz İlaç San. ve Tic. A.Ş. Gebze Plastikçiler Organize Sanayi Bölgesi, Atatürk Bulvarı 9. Cadde, No:1 Gebze / Kocaeli

ÜRETİM YERİ: Sandoz İlaç San. ve Tic. A.Ş. Aydınlı Yolu Tavşantepe Mevki No: 1, Pendik / İstanbul. Reçete ile satılır.

MİAMBUTOL TABLET 500 mg (KOÇAK)

FORMÜLÜ: Beher tablel; Ethambutol Hidroklorid 500 mg ihtiva eder.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Ethambutol. M. Tuberculosis de dahil olmak üzere Mycobacterium türleri üzerine etkili olan bir oral kemoterapötik ajandır. Mycobacterilerin bir veya daha fazla metabolitlerini inhibe ederek, hücre metabolizmasını bozar, çoğalmalarını durdurur ve bakteri hücrelerinin ölümüne neden olur.

Ethambutol ile diğer antitüberküloz ilaçlar arasında çapraz rezistans yoktur. Ethambutol, tüberküloz tedavisinde tek başına kullanıldığında rezistans gelişebileceğinden, diğer antitüberküloz ajanlar ile birlikte kullanılmalıdır.

Farmakokinetik Özellikleri Oral dozun yaklaşık %80'i absorbe olur. 25 mg/kg tek bir oral dozu takiben 2-4 saat sonra serumda 2-5 mcg/ml'lik bir pik düzeyi elde edilir. 24 saat sonra serum seviyesi tespit edilemeyecek düzeylere düşer. Alınan dozun yaklaşık %50'si 24 saat içinde değişmeden idrar ile itrah edilir. Kısmen de karaciğerde metabolize olur. Ethambutol akciğer, böbrek, eritrosit gibi birçok dokuya dağılır. Meninks inflamasyonu varsa serebrospinal sıvıya da geçer. Plasenta bariyerini geçtiği ve anne sütüyle itrah edildiği bildirilmiştir.

ENDİKASYONLARI: Miambutol Pulmoner tüberküloz tedavisinde endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI:

Miambutol'e aşırı duyarlılığı olanlarda ve optik nöritli hastalarda kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Miambutol'ün itrah yolu böbreklerle olduğundan, böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda doz azaltılmalı ve ilacın serum konsantrasyonu saptanarak doz ayarlanmalıdır. Miambutol, görme üzerinde istenmeyen etkilere neden olabileceğinden hastaların komple göz muayenesi (oftalmaskopi, perimetri, renk testi gibi) yapılmalıdır. Özellikle görme bozukluğu olan hastalarda çok dikkatli kullanılmalı ve periyodik olarak göz muayeneleri tekrarlanmalıdır. Optik nörit bulguları saptanan hastalarda ilaç hemen kesilmelidir. Uzun süreli tedavilerde periyodik olarak renal, hepatik ve hematopoetik sistem kontrolleri yapılmalıdır.

Hamilelerde Kullanımı: Teratojenik etkisi saptanmamıştır. Buna rağmen muhtemel yarar ve zararları göz önünde tutularak, ancak çok gerekli ise kullanılmalıdır.

Emzirme: Süte geçer. Bu nedenle bu husus göz önünde bulundurulmalıdır.

Çocuklarda: 13 yaşın altındaki çocuklarda güvenirliliği tam olarak bilinmediğinden kullanılmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Oftalmik: Doz ve tedavi süresine bağlı olarak, optik nörit gelişebilir ve görme keskinliğinde azalma, bulanık görme, renk körlüğü gibi belirtiler ortaya çıkabilir. Bu etki genellikle ilacın kesilmesiyle düzelir. Nadiren düzelme 1 yıl veya daha uzun zaman alabilir, bazen de kalıcı olabilir. Düzelme olduktan sonra hasta yeniden ilaca başlayabilir ve görme bozukluğu tekrarlanmaz. Görme keskinliğindeki bozukluk tek taraflı veya iki taraflı olabilir. Hastalara tedavi başlamadan önce ve tedavi sırasında periyodik göz muayeneleri yapılmalı bu muayeneler 15 mg/kg/gün dozundan yüksek dozlarda tedavi görenlerde ayda bir kez, tekrarlanmalıdır.

Allerjik: Anafilaksi reaksiyonları; Dermatit, kaşıntı

Gastrointestinal: İştahsızlık bulantı kusma karın ağrısı

M.S.S.: Ateş, halsizlik, baş ağrısı, mental konfüzyon halusinasyon nadiren periferik nörit.

Metabolik: Ürik asit yükselmesi karaciğer fonksiyonlarında geçici bozulmalar

Diğer: Toksik epidermal nekrolisis trombositopeni eklem ağrısı

Ethambutol diğer antitüberküloz ilaçlar ile birlikte kullanıldığından bu belirtilerin diğer ilaçlara bağlı olabileceği de unutulmamalıdır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Alüminyum tuzları ile birlikte alınması, absorpsiyonunu azaltabileceğinden; ilacın etkinliği azalabilir. Bu nedenle birlikte kullanılmamalıdır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Miambutol Tüberküloz tedavisinde tek başına kullanılmamalı, mutlaka diğer antitüberküloz ilaçlarla kombine kullanılmalıdır. Günlük dozun tamamı bir kerede alınmalıdır. Absorpsiyonu gıdalarla birlikte alındığında pek etkilenmediğinden tok karına kullanılabilir.

İlk kez tüberküloz tedavisi yapılan hastalar; 15 mg/kg/gün, tek doz,

Daha önce tüberküloz tedavisi yapılan hastalar; 25 mg/kg/gün, tek doz 60 gün; sonra doz 15 mg/kg/gün'e düşürülerek tedaviye devam edilir.

Çocuklarda kullanımı: 13 yaşından küçük çocuklarda kullanımı tavsiye edilmez.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER: Aşırı doz için önerilen spesifik bir tedavi yoktur. Gastrik lavaj ve zorlu diürez uygulanabilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altında ve kuru bir yerde muhafaza ediniz.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Beher tablette 500 mg Ethambutol HCl ihtiva eden 25, 50 ve 500 tabletlik cam şişelerde.

RUHSAT SAHİBİ VE ADRESİ: Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş., Bağlarbaşı Gazi Cad. No: 64-66, Üsküdar/İstanbul 0.216 4925708 0.216 3347888

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 04.06.1985 - 136/5 Reçete ile satılır.

İMAL YERİ: Koçak İlaç Sanayi A.Ş., Organize Sanayi Bölgesi, Çerkezköy/Tekirdağ

AZOSİLİN® TABLET (FAKO)

FORMÜLÜ: Azosilin, Tablet, her bir tablette 500 mg ampisiline eşdeğer ampisilin trihidrat ve 50 mg piridyuma (fenazopiridin) eşdeğer fenazopiridin hidroklorür içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Ampisilin mide asidine dayanıklıdır ve gastrointestinal kanaldan iyi bir şekilde absorbe edilir. Ampisilin vücut doku ve

sıvılarının çoğuna kolaylıkla yayılır. Beyin ve beyin-omurilik sıvısına geçebilmesi ancak meninksler iltihaplı olduğunda mümkündür. Ampisilin büyük oranda değişmeden böbreklerle atıldığı için idrardaki konsantrasyonu yüksektir. Probenesid ampisilin tubuler sekresyonunu inhibe ederek atılımını geciktirir. Ampisilin safraya geçer ve safrada serum konsantrasyonundan daha yüksek konsantrasyonda bulunur. Ampisilin proteine bağlanma oranı düşük olup, yaklaşık %20 kadardır Piridyum idrarla atılır. Üriner sistem mukozası üzerine yüzeysel analjezik etki gösterir.

Mikrobiyolojisi

İn vitro çalışmalarda aşağıdaki bakterilerin ampisiline duyarlı olduğu belirlenmiştir.

Gram-pozitif mikroorganizmalar: Alfa ve beta hemolitik streptokoklar, Streptococcus pneumoniae, penisilinaz salgılamayan stafilokoklar, Clostridium türleri, Bacillus anthracis, Lysteria monocytogenes, enterokok suşlarının çoğu.

Gram-negatif mikroorganizmalar: H.influenzae, N.gonorrhoeae, N.meningitidis, Proteus mirabilis, Salmonella, Shigella ve E.coli'nin birçok suşu.

Ampisilin penisilinaza dayanıklı değildir. Bu nedenle penisilinaz üreten bakterilere, özellikle penicillin-G'ye rezistan stafilokoklara etkin değildir. Pseudomonas'ın tüm suşları ile Klebsiella ve Enterobacter suşlarının çoğu ampisiline dirençlidir.

ENDİKASYONLARI: Azosilin, ampisiline duyarlı mikroorganizmaların etken olduğu alt üriner sistem enfeksiyonlarında endikedir. Piridyum, enfeksiyon nedeni ile alt üriner sistem mukozasının irritasyonuna bağlı sık idrara çıkma, ağrı ve yanma gibi belirtilerin semptomatik tedavisini sağlar.

KONTRENDİKASYONLARI: Penisilin ve piridyuma alerjisi olanlarda, hepatitli ve böbrek yetersizliği olan hastalarda kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Uzun süreli tedavide tüm güçlü ilaçlarda olduğu gibi hematopoietik sistem, böbrek ve karaciğer fonksiyonları belirli aralıklarla izlenmelidir.

Hekim önerisi olmadan 12 yaş altı çocuklarda kullanılmamalıdır. Kullanımı sırasında idrarı turuncu-kırmızı renge boyayabilir.

Tedavi sırasında bakteriyel patojenler (enterobacter, pseudomonas) ve mantarlarla (candida) süperenfeksiyon ihtimali unutulmamalıdır. Böyle bir durumda ilaç kesilmeli

ve uygun tedaviye başlanmalıdır.

Gebelikte kullanımı: Ampisilin ve piridyumun gebelikte güvenilirliği henüz kesinlik kazanmamıştır.

Emziren annelerde kullanımı: Ampisilin süte geçer. Emziren annelerde kullanıldığında bu özelliği unutulmamalıdır. Piridyumun süte geçip geçmediği ise bilinmemektedir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

İlaça bağlı olarak bulantı, kusma, diyare, ciltte kızarıklık, alerjik deri döküntüleri, abdominal şikayetler ve anjiyonörotik ödem görülebilir.

Diğer penisilinlerde olduğu gibi aşırı duyarlılığa bağlı reaksiyonlar; penisiline aşırı duyarlılık durumlarında veya alerji, astım, saman nezlesi veya ürtikeri olanlarda daha sık görülür. Aşırı duyarlılık reaksiyonları, ürtiker ve deri döküntüleri şeklindedir. Çok nadir olarak ekfoliyatif dermatit ve eritema multiforme de görülmüştür. Anafilaktik reaksiyonlarda antihistaminiklerin yanında gerekirse sistemik kortikosteroidler ve/veya pressör aminler uygulanabilir.

Kan ve lenf sistemi: Penisilin tedavisi sırasında anemi, trombositopeni, trombositopenik purpura, eozinofili, lökopeni ve agranülositoz bildirilmiştir. İlacın kesilmesiyle bu belirtiler düzelir.

Etkeni bir virüs olan enfeksiyöz mononükleozlu hastalarda ampisilin uygulanması ile yüksek oranda deri döküntüsü gelişebileceği bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: Eş zamanlı uygulandıklarında ampisilin ile etkileşen ilaçlar; allopurinol, kloramfenikol-eritromisin-sulfonamid-tetrasiklin gibi bakteriyostatik ilaçlar, oral kontraseptifler, probenesid'dir. İdrarda glukozun, enzimatik glukoz oksidasyonuna dayanan testler ile araştırılması uygundur.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor tarafından başka bir şekilde önerilmediği takdirde; mutad doz; yetişkinlerde ve okul çocuklarında günde 3 kez 2'şer tablet, takiben 3 kez 1'er tablettir. İnatçı ve ciddi enfeksiyonlarda daha yüksek dozlar uygulanabilir. Üriner sistem enfeksiyonlarında piridyum antibakteriyel bir ilaçla kombine uygulandığında tedavi süresi 2 günü geçmemelidir. Çünkü, AZOSİLİN ile 2

günü aşan tedavilerin daha sonra tek başına uygulanacak ampisilin tedavisine göre daha yararlı olduğuna dair yeterli kanıt yoktur.

DOZ AŞIMI: Piridyumun doz aşımında: methemoglobinemi, hemolitik anemi, deri pigmentasyonu, böbrek ve karaciğer bozukluğu meydana gelebilir, arasıra karaciğer yetmezliği veya geçici, non-oligürik akut böbrek yetmezliği de görülebilir. Glukoz-6-fosfat dehidrogenaz eksikliği olan hastalar hemolize eğilimlidir.

Piridyumun akut doz aşımında hastanın midesi gastrik lavaj veya kusturarak hızla boşaltılmalıdır. Semptomatik ve destekleyici tedavi verilmelidir. İntravenöz 1-2 mg/kg'a metilen mavisi veya oral 100-200 mg askorbik asit methemoglobinemide gerileme ve siyanozun kaybolmasını sağlayacaktır.

İnfanlarda piridyum doz aşımında, kan transfüzyonları başarılı olmuştur. Pirimidin kaynaklı akut renal yetmezlikte sıvı ve elektrolit dengesinin korunması için peritoneal diyaliz yararlı olabilir.

İKAZLAR: Doktora danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'in altındaki oda sıcaklığında ve kuru bir yerde muhafaza ediniz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: Azosilin Tablet, her bir tablette 500 mg ampisilin'e eşdeğer ampisilin trihidrat ve 50 mg piridyum'a eşdeğer fenazopiridin hidroklorür içeren 12 ve 30 tabletlik alüminyum tüplerdedir.

RUHSAT TARİH ve NUMARASI: 06.09.1972 - 110/75 Reçete ile satılır.

RUHSATSAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: FAKO İLAÇLARI A.Ş. Levent – İstanbul.

VERMAZOL® ÇİĞNEME TABLETİ 100 mg (İ.E. ULAGAY)

FORMÜLÜ: Beher çiğneme tableti, 100 mg mebendazol yanısıra sodyum sakkarin, frambuaz esansı ve Ponceau 4R (boyar madde) içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Mebendazol geniş spektrumlu, sentetik bir anthelmentiktir. Doruk plazma konsantrasyonuna 2-5 saatte ulaşan mebendazolün üç gün süreyle günde iki kez 100 mg kullanımını takiben plazma seviyesi 0.03 µg/ml'yi

geçmez. Tüm metabolitleri anthelmentik etkiye sahip değildir. Etki mekanizması tam olarak bilinmemekle birlikte parazitlerin sindirim sisteminde dejeneratif değişikliklere yol açarak glukoz ve diğer düşük molekül ağırlıklı besinlerin parazit tarafından alımını irreversibl olarak inhibe ettiği kabul edilmektedir.

Gastrointestinal kanaldan çok az emilir ve karaciğerde metabolize olarak ilk geçiş etkisine uğrar. Değişmemiş mebendazol ve metabolitleri halinde daha çok safrayla ve çok az idrarla atılır. Proteinlere yüksek oranda (%90-95) bağlanır. Yarı ömrü karaciğer fonksiyonu normal olan kişilerde 2.5-5.5 saattir. Karaciğer fonksiyonu yetersiz olanlarda plazma konsantrasyonları artabilir. Bu gibi kişilerde yüksek plazma seviyelerini düşürmek ve toksisite gelişimini önlemek için doz azaltılması gerekebilir.

Parazitin immobilizasyonu ve ölümü yavaştır ve bunların gastrointestinal kanaldan tamamen atılımı tedaviden 3 gün sonrasına kadar olabilir.

Önceden mevcut bir diyare, gastrointestinal geçiş zamanı, enfestasyon derecesi ve helment tipleri gibi etkenlere bağlı olarak etkinliği değişir.

ENDİKASYONLARI: Vermazol, tek veya miks enfestasyonlarda, *Enterobius vermicularis* (oxyuris-kıl kurdu), *Trichuris trichiura* (kamçı kurdu), *Ascaris lumbricoides* (solucan), *Ancylostoma duodenale* (kancalı kurt), *Necator americanus* (Amerikan kancalı kurdu), *Capillaria philippinensis*, *Gnathostoma spinigerum*, *Echinococcus multilocularis*, *E. granulosus* ve *Trichinella spiralis* tedavisinde endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI: Vermazol, ilaca aşırı duyarlılığı olanlarda, ülseratif kolitte ve karaciğer fonksiyon bozukluğu olanlarda kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Enfestasyonun tekrar oluşması ve yayılmasını önlemek için temizliğin önemi hastalara bildirilmelidir. Enterobiozis (oksiyuriyazis-kıl kurdu enfeksiyonları) aile bireyleri arasında kolay yayılabilir. Bu nedenle hasta ile yakın temasta olan bütün aile bireylerinin hepsine aynı Vermazol tedavisi uygulanmalıdır. Tuvalet ve lavabolar her gün dezenfekte edilmeli, tüm çamaşırlar, yatak çarşafı, gece elbiseleri ve havlular her gün yıkanmalıdır.

Tedavinin etkisiyle hareketsiz hale geçen veya ölen parazitlerin atılımı sırasında bazen bulantı, karın ağrısı ve diyare görülebilir. Çok ender olarak yüksek derecedeki

enfestasyonlarda barsakta kısmi veya tam ileus meydana gelebilir.

Hidatik kistte olduğu gibi yüksek doz mebendazol alan hastalar yakın gözetim altında tutulmalıdır.

Hamilelikte Kullanımı: Hamilelik esnasında Vermazol alan kadınlar, özellikle ilk üç ayda fetusa olan potansiyel zarardan haberdar edilmelidirler. Hamilelerde Vermazol sadece potansiyel yararın fetus için potansiyel zarardan yüksek bulunduğu durumlarda kullanılmalıdır.

Emziren Annelerde Kullanımı: İlaç absorpsiyonu çok düşük olmakla birlikte mebendazolün insan sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. Bu nedenle emziren bir anneye verilirken dikkatli olunmalıdır.

Pediyatrik Kullanımı: İki yaşın altındaki çocuklarda ilacın geniş kapsamlı bir çalışması yapılmamıştır; bu nedenle, bu yaştaki çocukların tedavisinde yarar/zarar oranı göz önünde tutulmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Mebendazolün mide-barsak kanalından emilimi çok düşük olduğundan terapötik dozlarda kaydadeğer bir yan etki beklenmez. Ancak tedavi sırasında enfestasyon ve solucan atılımı ile ilgili olarak geçici abdominal ağrı, diyare, bulantı ve kusma gibi şikayetler görülebilir. Ancak hidatik kist nedeniyle yüksek dozlu tedavilerde alerjik reaksiyonlar, karaciğer enzimi değerlerinde artış, lökopeni ve alopesi bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Hidatik kist tedavisi için yüksek doz mebendazol alan hastalara aynı zamanda karbamazepin ve fenitoin verildiği takdirde mebendazol plazma konsantrasyonları azalabilir ve yeterli terapötik cevap alınamayabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Vermazol Çiğneme Tableti ile tedaviye başlamadan önce, tedavi esnasında veya sonrasında hiçbir özel hazırlık (örn. diyet kısıtlaması veya birlikte müshil veya lavman kullanılması) gerekmez.

Hidatik kist için kullanımında Vermazol Tablet tercihan yemek sırasında alınmalıdır.

Vermazol Tablet çiğnenebilir veya kırılıp besinlerle karıştırılabilir.

Doz, erişkinlerde ve çocuklarda aynıdır.

Doktor tarafından başka şekilde önerilmediği takdirde;

Ascariasis, trichuriasis, nekatoriasis veya ankilostomiasis'de: 3 gün, günde 2 kez,

sabah ve akşam 1 tablet (100 mg) yeterlidir. Gerekirse 2 ila 3 hafta sonra ikinci bir kür uygulanabilir.

Capillariasis'de: 20-30 gün süreyle günde 2 kez 2 tablet (200 mg)

Enterobiasis (oksiyuriyazis)'de: Günde 1 kez 1 tablet (100 mg). Gerekirse 2-3 hafta sonra tekrarlanabilir.

Gnathostomiasis'de: 6 gün süreyle her 3 saatte 2 tablet (200 mg)

Barsak solucanlarında: 3 gün, günde 2 kez sabah ve akşam 1 tablet (100 mg)

Trichinosis'de: 3 gün, günde 3 kez 200-400 mg, daha sonra 10 gün, günde 3 kez 400-500 mg

Teniazis: 3-6 gün için günde 2 defa 100-300mg

Echinococcus multilocularis ve E. granulosus'un neden olduğu hidatik kistlerde:

Genellikle 3 ila 6 ay süresince günde 3 kez 15-20 mg/kg vücut ağırlığı

Yüksek dozların gerek duyulduğu dokuya yerleşmiş organizmaların neden olduğu enfeksiyonların tedavisinde doz ayarlaması hastanın vücut ağırlığına göre yapılmalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:

Yanlışlıkla aşırı doz alımı halinde birkaç saat devam eden mide-barsak şikayetleri ortaya çıkabilir. Hasta kusturulmalı ve barsakları temizlenmelidir. Destekleyici tedavi gerekebilir. Hemodiyaliz, mebendazolün plazma seviyelerini etkilememektedir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında oda sıcaklığında saklayınız.

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

6 ve 30 çiğneme tabletlik blister ambalajlarda

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 05.02.1988 - 143/92

RUHSATSAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: İ.E. ULAGAY İLAÇ SANAYİİ TÜRK A.Ş.

Topkapı-İSTANBUL. Reçete ile satılır.

SCABİN LİKİT (*ABDİ İBRAHİM*)

FORMÜLÜ: 100 gram Likit; Benzil Benzoat 12 g Vazelin Likit 88 g içerir.

ENDİKASYONLARI: Uyuz (scabies) ve bit (pediculosis) tedavisinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Bileşimindeki maddelerden birine karşı önceden oluşmuş aşırı duyarlılık hallerinde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Benzil benzoat göz ve mukoz membranlar için iritan özelliği bulunan bir maddedir. Bu nedenle yüz, göz ve mukoz membranlara temas ettirilmemelidir.

YAN ETKİLER/ ADVERS ETKİLER:

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Yanlışlıkla veya bir başka nedenle oral olarak alınması halinde MSS stimülasyonu ile konvülsiyonlar ortaya çıkabilir. Bu gibi zehirlenme durumlarında emetik ilaçlar kullanılmalı veya gastrik lavaj yapılmalı, ayrıca gerekirse antikonvülzanlar verilmelidir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Uyuz tedavisi: Hasta önce bol sabunlu su ile yıkanır. Skabin Likit boyundan itibaren tüm vücuda pamukla sürülür. Özellikle parmak araları, kadınlarda meme altı ve derinin büküm yerleri fazla bastırılmadan ovulmalıdır. İlacın uygulanmasından sonra 5-10 dakika çamaşır giyilmeden beklenir ve daha sonra banyodan önce çıkarılan giysiler, yeniden bulaşmayı önlemek ve giysiler üzerindeki sarkoptların imhasını sağlamak amacıyla yeniden giyilir.

Uygulamadan 24 saat sonra sıcak veya ılık su ile banyo yapılır. Banyo yapma olanağının bulunmadığı durumlarda ilaç, günde bir defa olmak ve ilk iki gün çamaşırlar değiştirilmemek koşuluyla üç gün süreyle uygulanır.

Bit tedavisi: Üç gün süreyle saçlı deriye (baş, pubis vb.) ve kaşınan bölgelere Scabin Likit uygulanır. Bu uygulama süresince saçlar sık tarakla taranmalı, ilacın deriye nüfuz etmesi sağlanmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: Oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 125 cc'lik şişelerde.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Scabin Fort Likit.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 25.07.1961 - 59/76

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: İbrahim Hayri Barut Vereseşi.

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş. Vefa-

İSTANBUL Reçete ile satılır.

ZOVIRAX™ TABLET 200 mg (GLAXO WELLCOME)

FORMÜLÜ: Beher mavi kalkan şeklinde tablet (bir yüzünde ZOVIRAX diğer yüzünde ise bir üçgen ile kodlanmıştır) 200 mg asiklovir içerir.

Yardımcı maddeler: Laktoz, FD ve C mavi no:2.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Etki Mekanizması: Asiklovir Herpes simplex virüs (HSV) tip 1 ve 2, Varisella zoster virüs (VZV), Epstein Barr virüs (EBV) ve Sitomegalovirus (CMV) dahil insan herpes virüslerine karşı *in vitro* ve *in vivo* inhibitör etkisi olan sentetik bir purin nükleosid analogudur. Asiklovir hücre kültüründe en yüksek antiviral etkililiği HSV-1'e karşı gösterir, bunu (azalan bir etkinlik sırasıyla) HSV-2, VZV, EBV ve CMV izler. Asiklovirin HSV-1, HSV-2, VZV, EBV ve CMV'ye karşı inhibitör etkisi yüksek seçicilik gösterir. Enfekte olmamış ve normal hücrelerin timidin kinaz (TK) enzimi asikloviri bir substrat olarak etkili kullanmaz. Bu nedenle asiklovirin memeli konak hücrelerine karşı toksisitesi düşüktür; oysa HSV, VZV ve EBV'nin kodladığı TK asikloviri bir nükleosid analogu olan asiklovir monofosfata çevirir ve daha sonra hücresel enzimler bunu difosfat ve trifosfata dönüştürürler. Asiklovir trifosfat virüsün DNA polimerazını etkileyerek virüs DNA'sına girer, zincirin sonlanmasını sağlayarak virüs DNA replikasyonunu inhibe eder. Ciddi immün yetersizliği olanlarda uzun ve tekrarlayan asiklovir tedavisi, sürdürülen asiklovir tedavisine cevap vermeyebilen sensitivitesi azalmış virüs suşlarının oluşmasına yol açabilir. Sensitivitesi azalmış olan klinik izolatların çoğunda göreceli olarak viral TK yoktur, ancak bazı suşlarda viral TK ve DNA polimerazın farklı olduğu da saptanmıştır. HSV izolatlarının *in vitro* asiklovire maruz kalması da daha az sensitiv suşların oluşmasına sebep olabilir. HSV izolatlarının *in vitro* sensitivitesi ile asiklovir tedavisine cevap arasındaki ilişki henüz açıklık kazanmamıştır.

Farmakokinetik: Asiklovir barsaktan sadece kısmen emilir. Dört saatte bir 200 mg'lık doz uygulanmasını takiben ortalama kararlı durum zirve plazma konsantrasyonu (C^{max}) 3.1 μ mol (0.7 μ g/ml) ve eşdeğer en düşük plazma düzeyleri (C^{ss} min) 1.8 μ mol (0.4 μ g/ml) bulunmuştur. Dört saatte bir 400 mg ve 800 mg'lık doz uygulanmasından sonra bulunan değerler C^{ss} max 5.3 μ mol (1.2 μ g/ml) ve 8 μ mol

(1.8 µg/ml) ve eşdeğer C^{ss} min 2.7 µmol (0.6 µg/ml) ve 4 µmol (0.9 µmg/ml)'dir. Intravenöz asiklovir ile yapılan çalışmalar erişkinlerde terminal plazma ömrünün yaklaşık 2.9 saat olduğunu göstermektedir. İlacın çoğu değişime uğramadan böbreklerden atılır. Asiklovirin böbrek klirensi, kreatinin klirensinden daha yüksektir; bu, ilacın böbrekler yolu ile atılmasında glomerül filtrasyonuna ek olarak tübüler sekresyonun da katkıda bulunduğunu gösterir. Asiklovirin tek önemli metaboliti olan 9-karboksimetoksi-metilguanin idrarda saptanan ilacın %10-15'ini oluşturur. Asiklovir 1g probenesidden beş saat sonra verildiğinde terminal yarı ömrü ve plazma konsantrasyonu-zaman eğrisi altında kalan alan sırasıyla %18 ve %40 artar. Erişkinlerde 2.5 mg/kg, 5 mg/kg ve 10 mg/kg'lık dozların 1 saatlik enfüzyonunu takiben ortalama C^{ss} max düzeyleri sırasıyla 22.7 µmol (5.1 µg/ml), 43.6 µmol (9.8 µg/ml) ve 92 µmol (20.7 µg/ml)'dür. 7 saat sonra ulaşılan C^{ss} min düzeyleri sırasıyla 2.2 µmol (0.5 µg/ml) 3.1 µmol (0.7µg/ml) ve 10.2 µmol (2.3 µg/ml)'dir. 1 yaşın üzerindeki çocuklarda 5 mg/kg'lık dozun yerine 250 mg/m² ve 10 mg/kg'lık dozun yerine 500mg/m²'lik dozlar uygulandığında benzer ortalama C^{ss} max ve C^{ss} min düzeyleri gözlenmiştir. 8 saatte bir 1 saatlik enfüzyon ile 10 mg/kg'lık dozlarla tedavi edilen yenidoğanlarda ve küçük bebeklerde (0-3 aylık) C^{ss} max 61.2 µmol (13.8 µg/ml) ve C^{ss} min 10.1 µmol (2.3 µg/ml) olarak bulunmuştur. Yaşlılarda artan yaşla kreatinin klirensinde görülen azalmaya bağlı olarak total vücut klirensi de düşer, ancak terminal plazma ömründe çok az bir değişim olur. Kronik böbrek yetersizliği olan hastalarda ortalama terminal yarı ömür 19.5 saat olarak saptanmıştır. Hemodiyaliz sırasında ortalama asiklovir yarı ömrü 5.7 saattir. Plazma asiklovir düzeyleri diyaliz sırasında %60 oranında düşmüştür. Beyin omurilik sıvısı (BOS) düzeyleri plazma düzeylerinin yaklaşık %50'sidir. Plazma proteinlerine bağlanma göreceli olarak düşük (%9-%33 arası) olup, bağlanma bölgesinden ayırma ile ilgili ilaç etkileşimleri beklenmez.

ENDİKASYONLARI: ZOVIRAX tablet ilk ve tekrarlayan genital herpes de dahil olmak üzere derinin ve mukoz membranların Herpes simplex enfeksiyonlarının tedavisinde endikedir. ZOVIRAX tablet bağışıklık sistemi normal hastalarda tekrarlayıcı Herpes simplex enfeksiyonlarının supresyonu (nükslerin önlenmesi) için endikedir. ZOVIRAX tablet, bağışıklığı yetersiz hastalarda Herpes simplex enfeksiyonlarının profilaksisi için endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI:

ZOVIRAX tablet asiklovire aşırı duyarlı olduğu bilinen hastalarda kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Tüm hastalar özellikle aktif lezyonları mevcut olduğunda, potansiyel olarak virüs bulaştırmalarının önlenmesi konusunda uyarılmalıdır.

Mutajenisite: Geniş kapsamlı *in vitro* ve *in vivo* mutajenisite testlerinin sonuçları asiklovirin insan için genetik risk taşımadığını göstermektedir.

Karsinojenisite: Asiklovir fare ve sıçanlarda yapılan uzun süreli araştırmalarda karsinojenik bulunmamıştır.

Fertilite üzerine etkileri: Köpeklerde ve sıçanlarda, sadece tedavi dozlarının çok üzerindeki asiklovir dozlarında, genel bir zehirlenmeye bağlı olarak, spermatogenez üzerinde çoğunlukla geri dönüşümlü olan yan etkilerin görüldüğü bildirilmiştir. Farelerde yapılan iki nesil süreli çalışmalarda oral verilen asiklovirin fertilite üzerinde herhangi bir etkisi görülmemiştir. ZOVIRAX tabletin kadın fertilitesi üzerindeki etkilerine ilişkin deneyim yoktur. ZOVIRAX tabletin erkeklerde sperm sayısı, morfolojisi ve hareketliliği üzerinde hiçbir belirgin etkisinin olmadığı gösterilmiştir.

Teratojenisite: Asiklovirin, uluslararası kabul gören standatt testlerde sistemik olarak kullanılması, tavşanlarda, sıçanlarda ve farelerde embriyotoksik ve teratojenik etkiler oluşturmamıştır. Sıçanlarda, standart olmayan bir testte, sadece annede zehirlenmeye yol açacak kadar yüksek subkutan dozları takiben fetal anomaliler gözlemlenmiştir. Bu bulguların klinik ile bağlantısı şüphelidir.

Gebelik ve Emzirme Döneminde Kullanımı: Asiklovirin, gebelikte uygulanması ile ilgili sınırlı veri mevcuttur. ZOVIRAX tablet, gebelikte ancak elde edilecek yararların bilinmeyen muhtemel risklerden daha fazla olduğuna inanılan durumlarda kullanılmalıdır. 200 mg ZOVIRAX'ın günde 5 kez oral uygulanmasını takiben asiklovir anne sütünde tekabül eden plazma düzeylerinin 0.6-4.1 katı konsantrasyonlarda saptanmıştır. Bu düzeyler anne sütü ile beslenen bebeklerin 0.3 mg/kg/gün'e kadar asiklovir dozuna maruz kalmaları ihtimalini gösterir. Bu nedenle emziren anneye ZOVIRAX uygulanırken dikkatli olunması önerilir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

ZOVIRAX tablet kullanan birkaç hastada ilacın kesilmesi ile geçen deri döküntüleri bildirilmiştir. ZOVIRAX tablet kullanan bazı hastalarda bulantı, kusma, ishal ve karın ağrsı gibi gastrointestinal etkiler bildirilmiştir. Yapılan çift-kör, plasebo

kontrollü çalışmalarda plasebo ve asiklovir kullananlar arasında gastrointestinal sistem yakınmaları insidansında bir farklılığa rastlanmamıştır. Çok nadir olarak, geri dönüşümlü, baş dönmesi, konfüzyon, halüsinasyonlar ve somnolens gibi nörolojik reaksiyonlar, genellikle böbrek işlev bozukluğu veya diğer predispozan faktörleri olan hastalarda bildirilmiştir. Saç dökülmesinde hızlanma da nadiren bildirilmiş ise de bu tip dökülme çok çeşitli hastalıklar ve ilaçlarla bağlantılı olabileceğinden asiklovir ile ilişkisi açık değildir. ZOVIRAX'ın oral formlarını kullanan hastalarda ender olarak bildirilen diğer yan etkiler şunlardır: Bilirubin ve karaciğer enzimlerinde orta derecede ve geçici yükselmeler, kan üre ve kreatinin düzeylerinde hafif yükselmeler, hematolojik değerlerde hafif azalmalar, baş ağrısı ve halsizlik.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Probenesid, sistemik olarak uygulanan asiklovirin, ortalama yarılanma süresini ve plazma konsantrasyon-zaman eğrisinin altında kalan alanı arttırır. Böbrek fizyolojisini etkileyen diğer ilaçlar potansiyel olarak asiklovirin farmakokinetiğini etkileyebilir. Ancak, klinik deneyimde, asiklovirle etkileşime giren başka herhangi bir ilaç belirlenmemiştir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

(Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde)

Erişkinlerde Herpes simplex'in tedavisi: Herpes simplex enfeksiyonlarının tedavisi için günde 5 kez 200 mg ZOVIRAX, ortalama 4 saatlik aralarla, gece dozu atlanarak, alınmalıdır. Tedaviye 5 gün devam edilmelidir, ancak ciddi inisiyal enfeksiyonlarda sürenin uzatılması gerekebilir. Bağışıklık sistemi ciddi şekilde baskılanmış olgularda (örn. kemik iliği nakli sonrası) ya da barsaktan emilim bozukluğu olan hastalarda doz iki misline 400 mg'a çıkarılabilir, ya da alternatif olarak intravenöz uygulamaya geçilebilir. Tedaviye enfeksiyon başladıktan sonra en kısa zamanda başlamak gerekir. Tekrarlayan ataklar için bu dönem tercihen prodrom dönemi ya da lezyonların ilk ortaya çıktığı dönemdir.

Erişkinlerde Herpes simplex'in Baskılanması (supresyonu): Bağışıklık sistemi normal hastalarda Herpes simplex enfeksiyonunun baskılanması için 200 mg'lık ZOVIRAX yaklaşık 6 saatlik aralarla günde 4 kez alınmalıdır. Bir çok hastada günde iki kez, yaklaşık 12 saatte bir, alınan 400 mg'lık dozlar yeterli olmuştur. Dozun azaltılarak,

200 mg ZOVIRAX'ın günde 3 kez 8 saatlik aralarla alınması, hatta günde 2 kez 12 saatlik aralarla alınması da yeterli olabilir. Bazı hastalar günlük toplam 800 mg ZOVIRAX kullanımına rağmen enfeksiyonla karşılaşabilirler. Hastalığın doğal seyrindeki olası değişiklikleri gözleyebilmek amacı ile periyodik olarak 6-12 ayda bir tedaviye ara verilmelidir.

Erişkinlerde Herpes simplex Profilaksisi: Bağışıklığı baskılanmış hastalarda Herpes simplex enfeksiyonlarının profilaksisi için 200 mg ZOVIRAX günde 4 kez, yaklaşık 6 saatte bir uygulanmalıdır. Bağışıklığı ciddi şekilde baskılanmış olgularda (örn. kemik iliği nakli sonrası) ya da barsaktan emilim bozukluğu olan hastalarda doz iki misline, 400 mg'a, çıkarılabilir; ya da alternatif olarak intravenöz uygulamaya geçilebilir. Profilaktik tedavinin süresi riskli dönemin süresine göre belirlenir.

Çocuklar: Herpes simplex enfeksiyonlarının tedavisi için ve bağışıklığı baskılanmışlarda Herpes simplex enfeksiyonlarının profilaksisi için; 2 yaşın üzerindeki çocuklara yetişkin dozu, 2 yaşın altındaki çocuklara da yetişkin dozunun yarısı uygulanmalıdır. Bağışıklığı sağlam çocuklarda Herpes simplex enfeksiyonlarının baskılanması ya da Herpes zoster enfeksiyonlarının tedavisi hakkında spesifik veriler yoktur.

Yaşlılar: Yaşlılarda total asiklovir klirensi kreatinin klirensine paralel olarak düşer. Yüksek dozda oral ZOVIRAX kullanan yaşlı hastalarda yeterli hidrasyon mutlaka sağlanmalıdır. Böbrek işlevi bozuk yaşlı hastalarda dozun azaltılmasına özellikle dikkat edilmelidir.

Böbrek İşlev Bozukluğu: Böbrek işlevi bozuk hastalarda Herpes simplex enfeksiyonlarının tedavi ve profilaksisinde; önerilen oral dozlar, asiklovirin intravenöz enfüzyon şeklinde verilmesi ile güvenli olduğu saptanmış dozların üzerinde birikmeye yol açmaz. Ancak böbrek işlevi ciddi şekilde bozulmuş olan hastalarda (kreatinin klirensi dakikada 10 ml'nin altında), dozun günde 2 kez, yaklaşık 12 saatte bir, 200 mg olarak düzenlenmesi önerilir.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Belirtiler: Asiklovir gastrointestinal sistemden kısmen emilir. Genelde 5 g'a kadarlık bir dozun bir kerede alınmasının ciddi toksik etkilere yol açması beklenmez. Daha yüksek dozların oral alınmasının sonuçlarına ilişkin bilgi bulunmamaktadır. 80 mg/kg'a kadar dozların intravenöz olarak tek

seferde yanlılıkla verilmesi herhangi bir istenmeyen etkiye yol açmamıştır.

Tedavi: 5 g'ın üzerinde asiklovirin ağız yolu ile bir seferde alınması hastanın yakın takibini gerektirir. Asiklovir hemodiyalize uygundur.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altında ve kuru bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Zovirax 200 mg tablet, 25 adet, blisterde.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Zovirax 400 mg tablet, 70 adet, blisterde, Zovirax 800 mg tablet, 20 adet, blisterde, Zovirax göz merhemi, 4.5 g, alüminyum tüpte, Zovirax krem, 2 g, alüminyum tüpte, Zovirax I.V. flakon, 250 mg, 5 adet, Zovirax 200 mg süspansiyon/5ml, 125 ml, şişede.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ:

The Wellcome Foundation Ltd. İngiltere lisansı ile Glaxo Wellcome İlaçları Sanayi A.Ş., Yıldız Posta Cad. No:52/8 Esentepe – İstanbul

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 15.09.1995 - 175/16

ÜRETİM YERİ ADI VE ADRESİ: Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş., Himmet Sok. No:10 Beyazıt - İstanbul'da üretilmiştir. Reçete ile satılır.

MERSOL ANTİSEPTİK ÇÖZELTİ (MERKEZ LABORATUARI)

KULLANIM KILAVUZU

BİRİM FORMÜLÜ: %2 (a/h) merkürokrom (2-7 dibromo - 4- hidroksi merkürifluoresein), etil alkol ve aseton içerir.

TIBBİ ÖZELLİKLERİ:

Bakteriyostatik tesiri yüksek Tentürdiyot yerine kullanılan bir çözeltidir. Etken maddesi yüksek tesirli organik bir cıva bileşiği olan merbromin, bakterilere etkili, dokulara karşı toksik veya tahriş edici etkisi yoktur. Ciltte yanma hissi oluşturmaz.

ÖNERİLEN KULLANIM YERİ:

Ciltteki yaralarda, kesiklerde, sıyrıklarda ve ameliyat sahalarının dezenfeksiyonunda cildi yakmaksızın ve tahriş etmeksizin antiseptik olarak kullanılır. Rengi ameliyat sahasını göstermesi bakımından tercih edilir.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR:

Organik materyallerle ve iyotlu dezenfektanlarla birlikte kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

- Kullanmadan önce kullanma talimatını dikkatlice okuyunuz.
- Kullanmakta olduğunuz ilaç var ise, muhakkak doktorunuza ve eczacınıza bildiriniz.

Sadece haricen ve sulandırılmadan kullanılır.

Aşırı merkürokrom absorpsiyonuna neden olabileceği için ileri derecede yanık veya derinin herhangi bir yolla tahrip olduğu geniş alanlarına uygulanmasından kaçınılmalıdır.

Göze tatbik edilmemelidir. Kaza sonucu içildiği takdirde zehirlenmeye sebep olur. Bu durumda bol su içirilip seyrelme yapıldıktan sonra derhal doktora başvurulmalıdır.

Cıvalı bileşiklere karşı alerjisi olanlarda kullanılmamalıdır.

- Son kullanma tarihi etiket üzerinde yer almaktadır. Son kullanma tarihinden sonra kullanmayınız.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Merkürokroma duyarlı kişilerde alerjik reaksiyonlar görülebilir. Kullanma talimatında yer almayan herhangi bir istenmeyen etki ile karşılaştığınızda doktorunuza ve eczacınıza başvurunuz.

İstenmeyen bir etki görüldüğü zaman Sağlık Bakanlığı Türkiye Farmakovijilans Merkezi (TÜFAM)'ne (tufam@saglik.gov.tr) bildiriniz.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ VE DİĞER ETKİLEŞİMLER:

Organik materyallerle ve iyotlu dezenfektanlarla kullanılmaz

KULLANIM ŞEKLİ: Doktor tarafından başka bir şekilde belirtilmedikçe Mersol Çözelti sulandırılmadan olduğu gibi deriye sürülerek kuruması beklenir.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ:

Mersol Antiseptik Çözeltisi 30 ve 500 ml'lik ve 50 ml'ik ambalajlarda bulunur..

SAKLAMA KOŞULLARI:

25°C'nin altındaki oda sıcaklığında, ağzı sıkıca kapatılarak ve ışıktan korunarak, çocukların göremeyeceği ve erişemeyeceği yerlerde ve ambalajında saklayınız.

İZİN SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Merkez Laboratuvarı İlaç Sanayii ve Tic. A.Ş.

Web: www.merkezlab.com Tel: 0216 48441666

İZİN TARİHİ VE NUMARASI: 22.12.2004 - 2003/53 Kullanma talimatı en son güncelleme tarihi: 30.03.2006 SADECE ECZANELERDE SATILIR.

REGROTON® TABLET (NOVARTIS)

FORMÜLÜ: Bir tablet 50 mg klortalidon ve 0.25 mg rezerpin içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikleri

Regroton, etki yerleri farklı ve karşılıklı olarak birbirlerini tamamlayıcı antihipertansif etkileri olan iki antihipertansif ilacın bir kombinasyonudur. Her iki madde de uzun süreli etki meydana getirirler.

Klortalidon Klortalidon uzun etki süreli, benzotiyadiazin (tiyazid) ile ilişkili bir diüretiktir. Tiyazid ve tiyazid benzeri diüretikler öncelikle distal renal tübül üzerine (erken kıvrımlı kısım) etkilidir. NaCl- geri emilimini engelleyerek ve Ca⁺⁺ geri emilimini artırarak etki ederler.

Tiyazidin yol açtığı diürez başlangıçta plazma hacminde, kardiyak verimde ve sistemik kan basıncında düşmelere yol açar. Renin-anjiyotensin-aldesteron sistemi muhtemelen aktif hale gelebilir.

Hipertansif bireylerde, klortalidon yükselmiş kan basıncını hafifçe azaltır. Devamlı verildiğinde hipotansif etki muhtemelen periferik dirençteki düşmeye bağlı olarak devam eder; kardiyak verim tedavi öncesi değerlere döner, plazma hacmi biraz azalır ve plazma renin aktivitesi yükselebilir.

Kronik kullanımda, günde 12.5 ve 50 mg dozları arasında klortalidonun antihipertansif etkisi doza bağımlıdır. Dozun 50 mg'ın üzerine çıkartılması metabolik komplikasyonları artırır ve ender olarak terapötik fayda sağlar.

Diğer diüretiklerde de olduğu gibi, klortalidon monoterapi olarak verildiğinde, hafif-orta şiddette hipertansiyonu olan hastaların yaklaşık yarısında kan basıncı kontrolü sağlanır. Genel olarak, primer tedavi olarak verilen diüretiklere yaşlıların ve zencilerin özellikle iyi yanıt verdiği bulunmuştur. Ek olarak, yaşlı kadınlarda kemik kaybı da azalmıştır.

Rezerpin dahil diğer antihipertansiflerle yapılan kombine tedavi, kan basıncını düşürücü etkileri güçlendirir. Monoterapiye uygun bir yanıt vermeyen hastaların büyük bir

kısımında kan basıncında daha da fazla düşüş böylece elde edilebilir.

Rezerpin Rezerpin postgangliyonik sempatik sinir uçlarındaki ve merkezi sinir sistemindeki katekolamin depolarını boşaltır. Depoların boşalmasından sonra nispeten uzun bir süre katekolamin depolanamaz. Katekolamin boşalması sempatik sinir sisteminin uç tabakalarında uyarı iletiminin önlenmesi ile sonuçlanır, bu da sempatik tonüsde bir azalmaya yol açar, fakat parasempatik sinir sisteminin aktivitesinde hiçbir bozulma olmaz. Böylece rezerpin merkezi sinir sisteminin aracılığı ile bir sedatif etki yaparken yükselmiş kan basıncını ve kalp hızını azaltır.

Rezerpin aynı zamanda merkezi ve periferik nöronlardaki serotonin, dopamin, nöropeptid ve adrenalin dahil diğer transmitter ve ko-transmitter'lerin tükenmesine de neden olur. Bu etkiler de ilacın farmakolojik ve antihipertansif etkilerine katkıda bulunabilir.

Farmakokinetik özellikleri

Emilim ve plazma konsantrasyonları

Klortalidon Oral 50 mg'lık klortalidon dozunun biyoyararlanımı yaklaşık %64'tür, doruk kan konsantrasyonlarına 8-12 saat sonra ulaşılır. 25 ve 50 mg'lık dozlar için C_{max} değerleri sırasıyla 1.5 mg/mL (4.4 mmol/L) ve 3.2 mg/mL (9.4 mmol/L)'dir. Tekrarlanan 50 mg'lık günlük dozlarla, 24 saatlik doz aralıklarının sonunda ölçülmüş 7.2 mg/mL'lik (21.2 mmol/L) ortalama kararlı durum kan konsantrasyonlarına 1-2 haftadan sonra ulaşılır.

Böbrek fonksiyonu normal olan kişilerde, 12.5 mg gibi az miktarda klortalidon verilmesinden sonra diürez oluşturulur. Sonuç olarak gerçekleşen, sodyum ve klorun idrardan atılımındaki artış ve idrar potasyumundaki daha az belirgin artış doza bağımlıdır ve hem normal hem de ödemli hastalarda olabilir. Diüretik etki, 2-3 saat sonra ortaya çıkar, 4-24 saat sonra en yüksek düzeyine ulaşır ve 2-3 gün devam edebilir.

Rezerpin

Rezerpin oral uygulamadan sonra hızla emilir. Plazmada ölçülebilir konsantrasyonlar 30 dakika sonra ortaya çıkar. Mutlak sistemik biyoyararlanım yaklaşık %50'dir.

Rezerpinin oral olarak verilmesinden sonra antihipertansif etki yavaş ortaya çıkar, maksimum yanıt ancak 2-3 hafta sonra elde edilebilir ve uzun bir süre boyunca devam eder.

Dağılım

Klortalidon

Eritrositlerde aşırı birikim ve plazma proteinlerine bağlanma nedeniyle, klortalidonun kanda sadece küçük bir fraksiyonu serbesttir. Eritrositlerdeki karbonik anhidraza büyük oranda yüksek afiniteli bağlanma nedeniyle, 50 mg dozlarıyla tedavi sırasında kararlı durumda klortalidonun tüm kandaki toplam miktarının sadece %1.4'lük kısmı plazmada bulunmuştur. *In vitro* koşullarda, klortalidonun plazma proteinlerine bağlanması yaklaşık %76'dır ve majör bağlanma proteini ise albümindir.

Klortalidon plasenta bariyerini aşar ve anne sütüne geçer. Doğumdan önce ve sonra günde 50 mg klortalidon ile tedavi edilen annelerde, fetal tam kandaki klortalidon seviyeleri anne kanında bulunanın yaklaşık %15'idir. Amniyotik sıvı ve anne sütündeki klortalidon konsantrasyonları aynı andaki anne kanı düzeyinin yaklaşık %4'üdür.

Rezerpin

Rezerpinin ortalama nispi dağılım hacmi 9.1 ± 2.7 L/kg'dır. İnsan plazmasında, rezerpinin %96'dan fazlası proteinlere (albümin ve lipoproteinlere) bağlanır.

Metabolizma

Klortalidon

Metabolizma ve hepatik yolla safraya atılım eliminasyon için minör bir yol oluşturur. 120 saat içerisinde dozun yaklaşık %70'i idrar ve feçes ile çoğu değişmeden atılır.

Rezerpin

Rezerpin kısmen gastrointestinal sistemde, kısmen de karaciğerde metabolize edilir; ana metabolizma ürünleri metil rezerpat ve trimethoksibenzoik asittir.

Eliminasyon

Klortalidon Klortalidon tam kan ve plazmadan ortalama 50 saatlik bir eliminasyon yarı ömrü ile elimine edilir. Kronik uygulamadan sonra eliminasyon yarı ömründe değişiklik olmaz. Klortalidonun emilen dozunun büyük bir kısmı, ortalama renal

plazma klirensi 60 mL/dak. olacak şekilde böbrekler tarafından atılır.

Rezerpin Oral uygulamadan sonra, rezerpin ve metabolitleri yarı ömür değerleri sırasıyla 4.5 ve 271 saat olacak şekilde plazmadan bifazik olarak elimine edilir. Ana madde rezerpinin ortalama eliminasyon yarı ömrü 33 saattir. Ortalama total plazma klirensi 245 mL/dak.'dır. Oral uygulamadan sonraki ilk 96 saat içerisinde, dozun %8'i başlıca metabolitler şeklinde idrarla ve %62'si başlıca değişmemiş rezerpin şeklinde feçesle atılır.

Özel hasta grupları

Yaşlı hastalar ve böbrek yetmezliği olan hastalar

Yaşlı hastalarda, emilim aynı olmasına rağmen klortalidonun eliminasyonu sağlıklı genç erişkinlerdekinden daha yavaştır (aynca bkz. Kullanım şekli ve dozu). Böbrek fonksiyon bozukluğu klortalidonun farmakokinetiğini değiştirmez; ilacın kan veya plazmadan eliminasyonunda hız sınırlayıcı olmasının en muhtemel faktörü ilacın eritrositlerdeki karbonik anhidraza olan afinitesidir. Böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda klortalidon için hiçbir doz ayarlaması gerekmez. Rezerpin böbrek yetmezliği olan hastalardan daha yavaş atılır, fakat bu artış feçes atılımı ile telafi edilir. Dolayısıyla kümülatif etkilerin olmaması için, Regroton'un dozajı veya doz aralıkları terapötik ihtiyaçlar ve tolere edilebilirlik ile uyumlu bir biçimde ayarlanmalıdır.

ENDİKASYONLARI: Hipertansiyon

KONTRENDİKASYONLARI: Ayrıca aşağıdaki, ayrı ayrı bileşenlerle ilgili durumlardan herhangi birisinin varlığı:

Rezerpin ve ilişkili maddelere, klortalidon veya diğer sülfonamid türevlerine veya bileşimindeki yardımcı maddelerin herhangi birine aşırı duyarlılık.

Klortalidon Anüri, ciddi böbrek yetmezliği (kreatinin klirensi 30 mL/dak.'nın altında) ve ciddi karaciğer yetmezliği. Refrakter hipokalemi veya artmış potasyum kaybı, hiponatremi, hiperkalsemi ve semptomatik hiperüriseminin (gut hikayesi veya ürik asit taşı) bulunduğu durumlar. Gebelik sırasında hipertansiyon.

Rezerpin Belirgin depresyon veya depresif hastalık hikayesi, Parkinson hastalığı, epilepsi ve elektrokonvülsif tedavi. Feokromositoma, beraberinde veya yakın zamanda

MAO inhibitörleri ile tedavi. Akut peptik ülser ve ülseratif kolit.

UYARILAR/ÖNLEMLER: Eğer depresyon bulguları ortaya çıkarsa, intihar riski olduğundan Regroton hemen kesilmelidir. Rezerpin tarafından başlatılan, özellikle de yüksek doz alan hastalardaki depresyon intihara sebep olacak kadar ciddi olabilir ve ilaç kesildikten sonra birkaç ay devam edebilir.

Regroton karaciğer fonksiyon bozukluğu veya ilerleyici karaciğer hastalığı olan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır, çünkü tiyazid diüretiklerinin neden olduğu sıvı elektrolit dengesindeki küçük değişiklikler, özellikle de karaciğer sirozu olan hastalarda hepatik koma gelişimini hızlandırabilir. Regroton böbrek hastalığı olanlarda da dikkatle kullanılmalıdır. Tiyazidler böyle hastalarda azotemiye çabuklaştırabilir ve ilacın tekrarlayan uygulamalarında kümülatif etki olabilir (bkz. Kontrendikasyonları).

Tüm antihipertansifler gibi Regroton da koroner ve/veya serebral aterosklerozdan yakınan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır. Kan akımının bozulması ihtimalinden dolayı, kan basıncındaki herhangi bir ani düşüşten kaçınılmalıdır.

Aşağıdaki özel önlemler her bir bileşen için, dolayısıyla da Regroton için geçerlidir.

Klortalidon

Elektrolitler Tiyazid diüretikleri ile tedavi hipokalemi, hipomagnezemi, hiperkalsemi ve hiponatremi gibi elektrolit bozuklukları ile ilişkili olmuştur. Ayrıca hipokalemi kalbi duyarlılaştırabilir veya digitalin toksik etkilerine tepkisini artırabilir.

Tüm tiyazid diüretikleri gibi, klortalidonun başlattığı kalürezis doza bağımlıdır ve miktarı kişiden kişiye değişkenlik gösterir. 25-50 mg/gün ile serum potasyum konsantrasyonlarındaki düşme ortalama 0.5 mmol/L'dir. Kronik tedavide, serum potasyum konsantrasyonları tedavinin başlangıcında ve daha sonra 3-4. haftalarda izlenmelidir. Daha sonra, eğer ek faktörler tarafından potasyum dengesi bozulmamış ise (kusma, ishal, böbrek fonksiyonunda değişiklik gibi) her 4-6 ayda bir kontroller yapılmalıdır.

Eğer gerekli ise, klortalidon oral ek potasyum veya potasyum tutucu bir diüretikle (örneğin triamteren) kombine edilebilir. Kombine tedavi verildiğinde, serum potasyumu izlenmelidir. Hipokalemiye klinik bulgular eşlik ediyorsa (örneğin kas güçsüzlüğü, parezi ve ECG değişiklikleri) klortalidon kesilmelidir.

Aynı zamanda ACE inhibitörleri de alan hastalarda klortalidon ve bir potasyum tuzu içeren veya bir potasyum tutucu diüretikten oluşan ilaçlarla kombine tedaviden kaçınılmalıdır.

Serum elektrolitlerinin izlenmesi özellikle yaşlılarda, karaciğer sirozuna bağlı asiti olan hastalarda ve nefrotik sendroma bağlı ödemi olan hastalarda özellikle önemlidir. Son bahsedilen durumda, klortalidon sadece sıvı kaybına ait hiçbir bulgusu olmayan normokalemik hastalarda, sıkı kontrol altında kullanılmalıdır.

Metabolik etkiler Klortalidon serum ürik asit düzeyini yükseltebilir, fakat kronik tedavi sırasında gut atakları ender olarak gözlenmiştir.

Glukoz toleransı ters olarak etkilenebilirse de tedavi sırasında çok ender olarak diabetes mellitus görülebilir.

Tiyazid ve tiyazid benzeri diüretiklerle uzun dönem tedavi sırasında hastalarda total kolesterol, trigliseridler veya düşük dansiteli lipoprotein kolesterolün plazma konsantrasyonlarında düşük ve kısmen geri dönüşümlü artışlar bildirilmiştir.

Klortalidon belirgin diabetes mellitus olan hastaların veya hiperkolesterolemi için tedavi alan kişilerin (diyet veya kombine) uzun dönem tedavisinde ilk seçilecek ilaç olarak kullanılmamalıdır.

Diğer etkiler ACE inhibitörlerinin antihipertansif etkisi plazma renin aktivitesini arttıran ajanlar (diüretikler) tarafından daha da güçlendirilmektedir. Diüretiğin dozunun azaltılması veya 2-3 gün için kesilmesi ve/veya ACE inhibitörü tedavisine düşük bir dozla başlanması önerilmektedir.

Rezerpin Rezerpin gastrointestinal motilite ve sekresyonu artırdığı için peptik ülser hikayesi, eroziv gastriti veya safra kesesi taşı olan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır. Kalp yetmezliği, yeni geçirilmiş miyokard enfarktüsü, sinüs bradikardisi veya kalpte iletim bozuklukları olan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır

Rezerpin elektrokonvülsif tedavi verilmeden en az 7 gün önce kesilmelidir (merkezi etkili ilaçlarla olası etkileşimler için bkz.İlaç Etkileşimleri ve Diğer Etkileşimler).

Rezerpinin preoperatif kesilmesi dolaşım bozukluğu olmayacağını garanti etmez.

Anestezi hastanın ilacı aldığını bilmesi ve bunu genel olarak tedavide dikkate alması önemlidir, çünkü rauwolfia preparatları alan hastalarda hipotansiyon olmuştur. Antikolinergik ve adrenerjik ilaçlar (örneğin metaraminol, noradrenalin gibi) istenmeyen vago-sirkulator etkileri tedavi etmek için kullanılmıştır.

Gebelik Döneminde Kullanımı

Aşağıdaki nedenlerden dolayı Regroton gebelik sırasında kontrendikedir:

Rezerpin ve klortalidon plasentayı geçer. Rezerpin doğumdan önce verildiğinde yeni doğan bebekte uyuşukluk, nazal mukozada şişlik ve anoreksi oluşturabilir. Klortalidon diğer diüretikler gibi plasental hipoperfüzyona neden olabilir. Tiyazid ve tiyazidle ilişkili diüretikler fetal dolaşıma girebilir ve elektrolit bozukluklarına neden olabilirler. Tiyazid ve ilişkili diüretiklerle birlikte neonatal trombositopeni rapor edilmiştir.

Emzirme Döneminde Kullanımı

Klortalidon ve rezerpin anne sütüne geçer. Güvenlik ile ilgili nedenlerden dolayı, emziren annelerde kullanılmamalıdır.

Araç ve makine kullanma yeteneği üzerine etkileri

Regroton özellikle tedavi başlangıcında hastanın reaksiyonlarını bozabilir. Diğer antihipertansiflerde olduğu gibi, hastalar eğer araç veya makine kullanıyorlarsa bu tip reaksiyonlar hakkında uyarılmalıdırlar.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Özellikle ayrı ayrı bileşenlere bağlanabilen, aşağıdaki istenmeyen etkiler gözlenebilir.

Sıklık ölçeği: çok ender olarak < %0.01; ender olarak³³ %0.01-<%0.1; seyrek olarak

³³ %0.1-<%1; yaygın olarak³ %1-<%10; sık sık ³ %10

Klortalidon

Elektrolit bozuklukları ve metabolik bozukluklar: Sık sık özellikle yüksek dozlarda, hipokalemi, hiperürisemi ve kan lipidlerinde yükselme; yaygın olarak hiponatremi, hipomagnezemi ve hiperglisemi; ender olarak hiperkalsemi, glikozüri,

diabetik metabolik durumda kötüleşme ve gut; çok ender olarak hipokloremik alkaloz.

Deri: Yaygın olarak ürtiker ve diğer cilt döküntüsü tipleri; ender olarak fotosensitizasyon.

Karaciğer: Ender olarak intrahepatik kolestaz veya sarılık.

Kardiovasküler sistem: Yaygın olarak alkol, anestezikler veya sedatifler tarafından şiddetlendirilebilen postural hipotansiyon; ender olarak kardiyak aritmiler.

Merkezi sinir sistemi: Yaygın olarak sersemlik; ender olarak parestezi, baş ağrısı.

Gastrointestinal sistem : Yaygın olarak iştah kaybı ve minör gastrointestinal rahatsızlık; ender olarak hafif bulantı ve kusma, gastrik ağrı, kabızlık ve ishal; çok ender olarak pankreatit.

Kan: Ender olarak trombositopeni, lökopeni, agranülositoz ve eozinofili.

Diğer: Yaygın olarak impotans; ender olarak görme bozuklukları; çok ender olarak idiosinkratik pulmoner ödem (respiratuar bozukluklar). Allerjik interstitial nefrit ve vaskülit.

Rezerpin

Gastrointestinal sistem : Yaygın olarak ishal, ağız kuruluğu, artmış gastrik asit sekresyonu, artmış tükürük sekresyonu; ender: kusma, bulantı, iştah artışı, peptik ülser; çok ender olarak gastrointestinal kanama.

Kardiovasküler sistem: Yaygın olarak sinüs bradikardisi, ödem; ender olarak kardiyak aritmiler, anjina pectorisi düşündüren semptomlar, postural rahatsızlıklar, hipotansiyon, sıcak basmaları; çok ender olarak bilinç kaybı, kalp yetmezliği, serebrovasküler bozukluklar.

Solunum sistemi: Yaygın olarak nazal mukozada şişme, dispne; çok ender olarak epistaksis.

Merkezi sinir sistemi: Yaygın olarak sersemlik, depresyon, sinirlilik, kabuslar, yorgunluk; ender olarak ekstrapramidal semptomlar (Parkinsonizm dahil), baş ağrısı, anksiyete durumları, konsantrasyon bozukluğu, baygınlık, konfüzyon; çok ender olarak serebral ödem.

Ürogenital sistem: Ender olarak potans ve ejakülasyon bozuklukları; çok ender olarak disüri, glomerulonefrit.

Endokrin sistem/metabolizma: Yaygın olarak kilo artışı; ender olarak artmış prolaktin sekresyonu, galaktore, jinekomasti; çok ender olarak memelerde şişme.

Duyu organları: Yaygın olarak görme bulanıklığı, konjonktival hiperemi, lakrimasyon; çok ender olarak duyma bozukluğu.

Diğer organ sistemleri : Ender olarak egzema, kaşıntı, azalmış libido; çok ender olarak purpura, anemi, trombositopeni.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Regroton'un guanethidin, metildopa, bb-blokerler, vazodilatörler, kalsiyum antagonistleri, ACE inhibitörleri gibi diğer antihipertansiflerle birlikte verilmesi antihipertansif etkiyi güçlendirir. Ayrıca, her bir bileşenle ilgili olarak aşağıdaki etkileşimler olabilir:

Klortalidon Diüretikler kan lityum düzeylerini yükselttiği için, lityum tedavisi altında olan ve aynı zamanda klortalidon alan hastalarda lityum düzeyleri izlenmelidir. Lityum poliüriye neden olduğunda diüretikler paradoksik bir antidiüretik etki yapabilir.

Diüretikler kürar türevlerinin etkilerini güçlendirir.

Klortalidonun hipokalemik etkisi kortikosteroidler, ACTH, b2-agonistler, amfoterisin ve karbenoksolon tarafından artırılabilir.

İnsülin ve oral antidiabetik ajanların dozlarının yeniden ayarlanması gerekli olabilir.

Berberinde belirli non-steroidal antienflamatuvar ilaçların verilmesi (indomethazin gibi) diüretiklerin diüretik ve antihipertansif etkilerini zayıflatabilir ve eğilimi olan hastalarda böbrek fonksiyonunda bozulmaya ait çok ender raporlar bulunmaktadır.

Tiyazidin neden olduğu hipokalemi veya hipomagnezemi digitalin neden olduğu kardiyak aritmilerin oluşmasını kolaylaştırabilir (bkz.Uyarılar/Önlemler).

Birlikte tiyazid diüretiklerinin verilmesi allopürinde karşı aşırı duyarlılık reaksiyonlarının sıklığını, amantadinin neden olduğu istenmeyen etkilerin riskini artırabilir, diazoksidin hiperglisemik etkisini güçlendirebilir, sitotoksik ajanların (siklofosamid, metotreksat gibi) renal atılımını azaltabilir ve bunların myelosüpresif etkilerini artırabilir.

Tiyazid tipi diüretiklerin biyoyararlanımı antikolinerjik ajanlarla (atropin,

biperiden gibi) artırılabilir, bunun da gastrointestinal motilitede ve mide boşalma hızındaki azalmaya bağlı olduğu açıktır.

Tiyazid diüretiklerinin emilimi anyon değiştirme reçinelerinin varlığında bozulur. Farmakolojik etkide bir azalma beklenebilir.

Tiyazid diüretiklerinin D vitamini veya kalsiyum tuzları ile birlikte verilmesi serum kalsiyumundaki artışı daha da güçlendirebilir.

Siklosporin ile birlikte tedavi hiperürisemi ve gut tipi komplikasyonların riskini artırabilir.

Rezerpin Rezerpin tedavisine başlamadan en az 14 gün önce MAO inhibitörleri kesilmelidir, rezerpin ile tedaviyi takiben MAO inhibitörleri verilecekse de aynı şey geçerlidir, çünkü aksi taktirde ciddi etkileşimler olabilir (hiperaktivite, hipertansif kriz gibi). (Bkz.Kontrendikasyonları)

Rezerpinin antiaritmik ajanlar ve digital ile birlikte kullanılması sinüs bradikardisine yol açabilir.

Rezerpin alkol, genel anestetikler, bazı antihistaminikler, barbitüratlar ve trisiklik antidepresanların merkezi depresan etkilerini güçlendirir. Rezerpin levodopanın etkisini zayıflatır. Aynı anda trisiklik antidepresanların kullanılması rezerpinin antihipertansif etkisini azaltabilir.

Rezerpin elektif cerrahi girişimden birkaç gün önce kesilmelidir, çünkü anestetik madde ile birlikte verildiğinde kan basıncında bir düşmeye sebep olabilir (bkz.Uyarılar/Önlemler).

Rezerpin adrenalin veya diğer sempatomimetik maddelerin etkisini güçlendirebilir (özellikle antitüsifler, burun damlaları ve göz damlaları ile ilgili olarak dikkatli olmak gerekir).

Rezerpin idrardaki 17-ketosteroidler ve 17-hidroksi-ketosteroidler için yapılan kolorimetrik testleri etkiler; olduğundan çok daha düşük değerler elde edilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Regroton'un dozu kişiye göre ayarlanmalıdır. Doktor tarafından başka şekilde

tavsiye edilmediği takdirde tedaviye günde yarım tablet ile başlanılmalıdır. Eğer gerekirse, 2-3 hafta sonra doz bir tablete yükseltilebilir, bu da genellikle yeterli olur. İlaç sıvı ile birlikte yemek saatlerinde, tercihen sabahları alınmalıdır.

Yaşlı hastalar ve böbrek bozukluğu olan hastalar Regroton'un standart dozu böbrek fonksiyonu normal olan hastalar için önerilmektedir. Yaşlı hastalarda ve/veya hafif böbrek yetmezliği olan hastalarda (bkz. Farmakokinetik özellikleri). doz ve doz aralıkları terapötik ihtiyaçlar ve tolere edilebilirlik ile uyumlu bir biçimde, dikkatlice ayarlanmalıdır. Klortalidon da dahil olmak üzere, tiyazid ve tiyazid grubu diüretikler, kreatinin klirensi 30 mL/dak.'nın altına indiğinde diüretik etkilerini kaybederler.

Çocuklar Bu ilaç kombinasyonu çocuklarda kullanılmamalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Belirtiler ve semptomlar

Regroton'un aşırı dozuna bağlı zehirlenmelerde aşağıdaki belirtiler ve semptomlar görülebilir: baş ağrısı, sersemlik, uyku hali, bilinç bozukluğu, koma, ekstrapramidal bozukluklar, konvülsiyonlar, parestezi ve uzamış miozis. Bulantı, kusma ve ishal de olabilir. Hipotansiyon ve kardiyak aritmiler de (özellikle sinüs bradikardisi) gözlenmiştir. Solunum depresyonu, elektrolit bozuklukları, kas güçsüzlüğü ve spazmlar (özellikle baldır adalelerinde) ve oligoüri de başlayabilir.

Tedavi

Eğer hastanın bilinci yerinde ise, kusturulur veya gastrik lavaj yapılır ve aktif kömür verilir. Postural hipotansiyon durumunda, hasta uygun bir pozisyona getirilir, bir plazma genişletici verilir ve elektrolitlerin replasmanı sağlanır; eğer gerekli ise dikkatli bir biçimde vazoaaktif maddelere başvurulur. Eğer ciddi bradikardi varsa atropin, diyare olursa da bir antikolinergik ajan verilir. Epilepsi veya konvülsiyonlarla mücadele etmek için antikonvülsanlar verilir (örneğin yavaşça i.v olarak diazepam). Ciddi solunum depresyonu durumunda suni solunum yaptırılır. Rezerpinin uzamış etkileri olduğu için hastalar 72 saat boyunca yakın gözlem altında tutulmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25 °C nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız. Nemden ve ışıktan koruyunuz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Regroton tablet, 20 tablet içeren blister ambalajda.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Novartis Sağlık, Gıda ve Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. 80640 4.Levent - İstanbul, Novartis Pharma AG, Basel - İsviçre lisansı ile üretilmiştir.

RUHSAT TARİH ve NUMARASI: 18.04.1977 - 125/65

Reçete ile satılır. Orijinal prospektüs: 18.9.1996

HYTRIN 5 mg Tablet

FORMÜLÜ: Beher Hytrin 5 mg tablet; 5 mg terazosine eşdeğer terazosin hidroklorür içerir. Tabletteki boyar maddeler: FD&C sarı boya no.6 Aluminium Lake ve FD&C mavi boya no.2 Aluminium Lake %12'dir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Hytrin (terazosin hidroklorür) selektif alfa-1 adrenoseptör blokeri olup, kinazolin türevidir.

KLİNİK FARMAKOLOJİSİ: Farmakodinamik

Selim Prostat Hiperplazisi (SPH): Selim Prostat Hiperplazisi ile ilgili semptomlar mesane çıkışının obstrüksiyonu ile ilgilidir. Bu iki önemli unsurdan oluşur: Statik unsur ve dinamik unsur, Statik unsur prostat ebadındaki bir artışın sonucudur. Zamanla, prostat büyümeye devam eder. Mamafih, klinik çalışmalar prostat ebadının SPH semptomlarının derecesi veya üriner obstrüksiyonun derecesi ile bağlantılı olmadığını göstermiştir. Dinamik unsur, prostat ve mesane çıkışındaki düz kas tonüsündeki artışın fonksiyonu olup, mesane çıkışının konstriksiyonuna sebep olur. Düz kas tonüsü, prostat, prostat kapsülü ve mesane boynunda bulunan alfa-1-adrenoseptörlerin sempatik sinir stimülasyonu ile uyarılır. Terazosin uygulamasını takiben semptomlarda azalma ve idrar akış hızında düzelme, mesane boynu ve prostattaki alfa-1-adrenoseptörlerin blokajı ile oluşan düz kas gevşemesi ile alakalıdır. Mesane bünyesinde göreceli olarak daha az alfa-1-adrenoseptörlerin bulunduğundan, terazosin mesane çıkışı obstrüksiyonunu mesane kontraktilesini etkilemeden azaltmaya muktedirdir. Klinik çalışmalarda, SPH'li hastalarda terazosinin ürodinamiği ve semptomatolojiyi iyileştirdiği görülmüştür.

Hipertansiyon: Terazosinin vazodilatör hipotansif etkisi esas olarak alfa-1-adrenoseptörlerin blokajı ile oluşur gibi görünmektedir. Terazosin oral uygulamayı takiben kan basıncını 15 dakika içinde tedricen düşürür.

Terazosin, diastolik ve sistolik kan basıncını hem yatar hem dik durumda düşürür. Bu etkisini en çok diastolik kan basıncı üzerinde gösterir. Bu değişiklikler genelde refleks

taşikardiye neden olmaz. Plazma doruk konsantrasyonlarına (doz verildikten sonraki ilk birkaç saatte) eşlik eden daha büyük kan basıncı etkileri, terazosinin 24 saatteki etkilerinden daha büyük ölçüde pozisyona bağlı (dik durumda daha büyük) gibi görünmektedir. Dik durumda iken doz verildikten sonraki ilk birkaç saat içinde kalp atım hızı da dakikada 6-10 atım daha fazladır.

Terazosin tedavisi esnasında hastalarda kilo almaya bir eğilim vardır. Plasebo kontrollü monoterapi çalışmalarında terazosin alan erkek ve kadın hastalar sırasıyla 0.77 ve 1 kg alırken, plasebo grubunun sırasıyla ortalama 0.09 ve 0.54 kg vermesi istatistiksel olarak anlamlıdır.

Kontrollü klinik çalışmalar sırasında, terazosin kullanan hastaların lipid profillerinde iyileşme görüldü. Terazosin monoterapisi alan hastalarda total kolesterol ile düşük yoğunluklu ve çok düşük yoğunluklu lipoprotein fraksiyonları bakımından plaseboya kıyasla küçük fakat istatistiksel olarak anlamlı bir azalma vardır. Yüksek yoğunluklu lipoproteinler ve trigliseridler ve HDL/LDL kolesterol oranı bakımından plaseboya kıyasla hiçbir anlamlı değişiklik gözlenmedi.

Uzun süreli (6 ay veya daha fazla) terazosin kullanılması glukoz, ürik asit, kreatinin, BUN, karaciğer fonksiyon testleri ve elektrolitleri içeren laboratuvar ölçülerinde klinik açıdan önemli bir değişiklik göstermemiştir. Terazosin uygulanmasını izleyen klinik laboratuvar verilerinin incelenmesi hematokrit, hemoglobin, akyuvar, total protein ve albumindeki azalmalara bağlı hemodilüsyon olasılığını düşündürmüştür. Hematokrit ve total proteindeki düşmeler alfa blokajı ile gözlenmiş ve hemodilüsyona bağlanmıştır.

Farmakokinetik

Çözeltiyle göreceli olarak, terazosin hidroklorür insanlarda hemen tümüyle emilir. Gıdanın, terazosinin kapsül formülünün biyoyararlılığı üzerine etkisi ya hiç yoktur veya çok azdır. Terazosinin karaciğerdeki ilk geçiş metabolizmasına maksimum derecede girdiği ve dolaşımdaki dozun hemen tamamının ana ilaç şeklinde olduğu gösterilmiştir. Plazma düzeyleri doz verildikten yaklaşık bir saat sonra doruğa çıkar ve yaklaşık 12 saatlik bir yarılanma ömrü ile azalmaya başlar. İlaç plazma proteinlerine ileri derecede bağlanır ve bağlanma klinik olarak gözlenen konsantrasyon sınırlarının üzerinde sabittir. Oral uygulanan bir dozun, ana ilaç olarak, yaklaşık %10'u idrarla %20'si feçesle atılır.

Kalanı metabolitler olarak elimine olur. Genel olarak verilen dozun yaklaşık %40'ı idrarla , yaklaşık %60'ı feçesle atılır.

Terazosinin farmakokinetiği, böbrek fonksiyonundan bağımsız gibi görünmektedir. Bu durum, böbrek fonksiyonu bozuk olan hastalar için doz rejiminin ayarlanması gereksinimi ortadan kaldırır.

ENDİKASYONLARI: Hytrin (terazosin hidroklorür) semptomatik selim prostat hiperplazisinin tedavisinde endikedir. Hytrin ile tedavi edildiğinde, üriner akışta artış ve SPH semptomlarında iyileşme görülür. Hytrin'in ameliyat insidansı, akut üriner obstrüksiyonu ve SPH'in diğer komplikasyonları üzerine uzun dönem etkileri henüz tayin edilmemiştir.

Hytrin tabletleri ayrıca hipertansiyon tedavisinde de endikedir. Hytrin tabletleri tek başına veya diüretikler veya beta-adrenerjik bloker ajanlar gibi diğer antihipertansif ajanlarla birlikte kullanılabilir.

KONTRENDİKASYONLARI: Hytrin tabletleri, terazosin hidroklorüre aşırı duyarlı olan hastalarda kontrendikedir.

UYARILAR/ ÖNLEMLER: Senkop ve “ilk-doz etkisi”: Hytrin tabletleri, alfa-adrenerjik blokaj yapan diğer ajanlar gibi tedavinin ilk dozunu veya ilk birkaç dozunu takiben, kan basıncında belirgin düşüşe özellikle postural hipotansiyon ve senkopa neden olabilir. Tedavi bir kaç günden daha fazla kesilirse ve sonra tekrar başlanırsa, benzer bir etki beklenebilir. Alfa adrenerjik blokaj yapan diğer ajanlarla da dozun hızlı arttırılmasıyla veya diğer antihipertansif ilaçların ilavesiyle senkop bildirilmiştir. Bazen senkop epizodundan önce kalp atım hızının dakikada 120-160 vuruş olduğu bir supraventriküler taşikardi atağı görülebilirse de senkopun aşırı postural hipotansif bir etkiye bağlı olduğu düşünülmektedir. İlaveten, postural hipotansiyon semptomlarına, hemodilüsyon katkısının olasılığı da düşünülmelidir.

Senkop veya aşırı hipotansiyon olasılığını azaltmak için tedavi her zaman, Hytrin Tablet'in yatarken verilen 1 mg'lık dozu ile başlatılmalıdır. Başlangıç tedavisi olarak 2 mg, 5 mg, 10 mg'lik tabletler endike değildir. Doz bundan sonra “Doz ve Uygulama” bölümündeki önerilere göre yavaş yavaş arttırılmalı ve ilave antihipertansif ajanlar dikkatle eklenmelidir. Hasta tedavinin başlangıcı sırasında

oluşabilecek senkop sonucunda yaralanmaya neden olabilecek durumlardan sakınması konusunda uyarılmalıdır.

Çoğul dozlar kullanıldığında senkop (mutlaka başlangıç dozuna eşlik etmeyen) bildirilmiştir. Selim prostat hiperplazisi olan hastalarda da senkop bildirilmiştir.

Eğer senkop oluşursa, hasta yatar pozisyona getirilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır. Hytrin Tabletleri'nin ortostatik etkisinin, kronik kullanımda bile doz verildikten kısa süre sonra daha fazla olduğunu gösteren bulgular vardır. Tedavinin ilk 7 günü risk daha fazladır, ama bütün zaman aralıklarında söz konusudur.

Geçmişinde miktürisyon senkopu olan hastalara alfa-bloker verilmemelidir.

Prostat Kanseri: Prostat kanseri ve SPH aynı semptomları verebilir. Bu 2 hastalık sıklıkla aynı anda mevcut olabilir. Dolayısıyla, SPH olduğu düşünülen hastalar Hytrin tedavisine başlamadan önce, prostatik karsinom açısından kontrol edilmelidir.

Ortostatik Hipotansiyon: Senkop Hytrin tabletlerinin en şiddetli ortostatik yan etkisi olduğu halde, kan basıncının düşmesine bağlı olan başdönmesi, sersemlik ve çarpıntı gibi semptomlar çok daha yaygındır. Selim Prostat Hiperplazili hastalarda baş dönmesi, hipotansiyon, postural hipotansiyon, senkop ve vertigo görülmüştür. Bu tür olayların potansiyel sorun oluşturduğu mesleklerde çalışan hastaların tedavisinde özellikle dikkatli olunmalıdır.

Hastalar özellikle tedavinin başlangıcında senkopal ve ortostatik semptomlar olasılığına karşı uyarılmalı; ilk dozdan sonra, doz arttırılmasından sonra ve bırakılmış bir tedaviye yeniden başlanılmasından sonra, 12 saat için araba kullanmaktan ve dikkat gerektiren görevlerden kaçınılmalıdır. Bu hastalar, tedavinin başlangıcı sırasında senkop oluşabileceğinden, olası yaralanmalardan sakınmaları konusunda uyarılmalıdırlar. Kan basıncının düşmesine bağlı semptomlar ortaya çıktığında her ne kadar bu semptomlar her zaman ortostatik değilse de, hastalara oturmaları veya sırtüstü yatmaları ve oturur veya yatar durumdan doğrulurken dikkatli olmaları öğütlenmelidir. Başdönmesi, sersemlik veya çarpıntılar rahatsızlık verici ise doz ayarlanmasının yapılabilmesi için, bunlar hekime bildirilmelidir. Hastalara Hytrin Tablet'le uyku hali veya somnolans ortaya çıkabileceği de söylenmelidir. Bunlar araba veya ağır makineleri kullananların dikkatli olmasını gerektirir.

Laboratuvar Testleri: Kontrollü klinik çalışmalarda hematokrit, hemoglobin, beyaz kan hücreleri, total protein ve albümin değerlerinde ufak ama istatistiksel olarak önemli (anlamlı) düşüşler olmuştur. Bu laboratuvar bulguları, hemodilüsyon olasılığını düşündürür. Hytrin ile 24 aylık tedavide, prostat spesifik antijen (PSA) seviyelerinde, önemli bir değişiklik olmamıştır.

Hamilelikte Kullanım: Hamilelerde yapılmış yeterli ve iyi kontrollü çalışmalar yoktur ve Hytrin'in gebelikteki güvenilirliği bilinmemektedir. Potansiyel yararları anne ve fetusa karşı oluşabilecek risklerden üstün çıktığı durumlar dışında HYTRIN hamilelikte önerilmez.

Emziren Anneler: Terazosinin anne sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. Birçok ilaç anne sütüne geçtiğinden emziren annelere terazosin verilirken dikkatli olunmalıdır.

Pediyatrik Kullanım: Çocuklarda güvenlik ve etkinlik çalışmaları yapılmamıştır.

ADVERS ETKİLER/ YAN ETKİLER: Selim Prostat Hiperplazisi (SPH): Klinik çalışmalarda selim prostat hiperplazisi tedavisinde rastlanan yan etkiler şunlardır: **Genel olarak vücut:** Asteni, flu sendromu, baş ağrısı; **Kardiyovasküler Sistem:** Hipertansiyon, palpitasyonlar, postural hipotansiyon, senkop; **Sindirim Sistemi:** Bulantı; **Metabolik ve Nutrisyonel Bozukluklar:** Periferik ödem, kilo artışı; **Sinir Sistemi:** Baş dönmesi, somnolans, vertigo; **Solunum Sistemi:** Dispne, nazal konjesyon, rinit; **Özel Duyular:** Görme bulanıklığı/ dokunma duyusunun zayıflaması; **Ürogenital Sistem:** İmpotans, idrar yolu enfeksiyonu.

Pazarlama sonrası deneyimleri: Trombositopeni, atriyal fibrilasyon ve ayrıca priapizm rapor edilmiştir; ama sebep ve etki ilişkisi açıklanmamıştır.

Hipertansiyon: Klinik çalışmalarda hipertansiyon tedavisinde rastlanan yan etkiler şunlardır: **Genel olarak vücut:** Asteni, bel ağrısı, baş ağrısı; **Kardiyovasküler Sistem:** Palpitasyonlar, postural hipotansiyon, taşikardi; **Sindirim Sistemi:** Bulantı; **Metabolik ve Nutrisyonel Bozukluklar:** Ödem, periferik ödem, kilo alma; **Kas İskelet Sistemi:** Kol-bacak ağrıları; **Sinir Sistemi:** Depresyon, baş dönmesi, libido azalması, sinirlilik, parestezi, somnolans; **Solunum Sistemi:** Dispne, nazal konjesyon, sinüzit; **Özel Duyular:** Görme bulanıklığı; **Ürogenital Sistem:** İmpotans

Genel olarak vücut: Göğüs ağrısı, fasiyal ödem, ateş, karın ağrısı, omuz ağrısı;

Kardiyovasküler Sistem: Aritmi, vazodilatasyon; **Sindirim Sistemi:** Konstipasyon, diyare, ağız kuruluğu, dispepsi, şişkinlik, kusma; **Metabolik ve Nutrisyonel Bozukluklar:** Gut; **Kas İskelet Sistemi:** Artalji, artrit, eklem rahatsızlıkları, miyalji; **Sinir Sistemi:** Anksiyete, insomnia; **Solunum Sistemi:** Bronşit, soğuk algınlığı semptomları, epistaksis, influenza semptomları, şiddetli öksürük, farenjit, rinit; **Deri:** Prürit, döküntü, terleme; **Özel Duyular:** Görme bozukluğu, konjunktivit, kulak çınlaması; **Ürogenital Sistem:** Sık idrara çıkma, özellikle post-menopoz dönemindeki kadınlarda bildirilen üriner inkontinans, idrar yolları enfeksiyonu.

Hastalarda Hytrin Tablet kullanımını takiben nadir olarak anafaksi dahil alerjik reaksiyonlar görülebileceği rapor edilmiştir. Trombositopeni, atriyal fibrilasyon ve ayrıca priapizm rapor edilmiştir; ama sebep ve etki ilişkisi açıklanmamıştır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: **Selim-Prostat Hiperplazisi (SPH):** ACE veya diüretiklerle birlikte terazosin tedavisi uygulanan SPH'li hastalarda başdönmesi veya başdönmesi ile alakalı diğer yan etkilerin yüzdesi; çift-kör plasebo kontrollü çalışmalardaki terazosin kullanan hastalarinkinden daha yüksek görünmektedir.

Hipertansiyon: Hipertansiyonlu hastalarda, terazosin diüretiklere ve birçok beta-adrenerjik blokerlere ilave edilmiştir; hiçbir beklenmeyen etkileşim görülmemiştir. Belirgin hipotansiyon olasılığından kaçınmak için terazosin diğer antihipertansif ilaçlarla (örn. kalsiyum antagonistleri) birlikte kullanılırken özen gösterilmelidir. Bir diüetik veya diğer bir hipertansif ajanı ilave ederken dozun azaltılması veya yeniden titre edilmesi gerekli olabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Eğer Hytrin tedavisinde birkaç gün ara verilirse, tedaviye tekrar başlangıç dozu kullanılarak başlanmalıdır.

Selim Prostat Hiperplazisi

Başlangıç Dozu: Tüm hastalar için başlangıç dozu yatarken alınan 1 mg'dır ve başlangıç dozu olarak bu doz aşılmamalıdır. Şiddetli hipotansif etki olasılığını en aza indirmek için bu başlangıç doz rejimi kesinlikle izlenmelidir.

Sonraki Dozlar: Semptomların ve/veya idrar akış hızlarının istenilen şekilde iyileşmesini sağlamak için doz günde bir defa 2 mg, 5 mg veya 10 mg'a basamak basamak arttırılabilir. Günde 1 defa ila 10 mg doz klinik yanıt için genellikle gereklidir. Dolayısıyla günde 10 mg ile en az 4-6 hafta, yararlı bir yanıt için gerekli olabilir. Bazı

hastalar uygun titrasyona rağmen klinik yanıt vermeyebilirler. Her ne kadar bazı hastalar 20 mg günlük doza yanıt verseler de, hasta sayısı bu doz hakkında kesin sonuç çıkarmak için yeterli değildir. Günde 20 mg'a yanıt vermeyen veya bu dozun yetersiz olduğu hastalarda, daha yüksek doz kullanımını destekleyecek yeterli veri yoktur.

Diğer İlaçlarla Kullanımı: Hytrin tabletleri diğer antihipertansif ajanlarla birlikte özellikle kalsiyum kanal blokeri verapamil ile kullanıldığında, önemli hipotansiyon olasılığından sakınmak için, dikkat gösterilmelidir. Hytrin tabletle birlikte diğer antihipertansif ilaçlar kullanıldığında, doz azaltılması ve birinin yeniden titrasyonu gerekli olabilir (Bkz. Uyarılar/ Önlemler).

Hipertansiyon: Hytrin dozu ve doz aralığı (12-24 saat) her hastanın kan basıncına göre ayarlanmalıdır. Aşağıdaki bilgiler uygulamaya rehberlik edebilir.

Başlangıç Dozu: Tüm hastalar için başlangıç dozu yatarken 1 mg'dır ve başlangıç dozu olarak bu doz kesinlikle aşılmamalıdır. Şiddetli hipotansif etki olasılığını en aza indirmek için bu başlangıç doz rejimi kesinlikle izlenmelidir.

Sonraki Dozlar: İstenen kan basıncı yanıtını elde etmek için doz yavaş yavaş arttırılabilir. Genel olarak önerilen doz günde 1 kez verilen 1-5 mg arasındadır, bununla birlikte bazı hastalar günde 20 mg gibi yüksek dozlardan yarar görebilirler. 20 mg'ın üzerindeki dozların kan basıncında daha fazla bir etki yapamadığı görülmüş ve 40 mg'ın üzerindeki dozlar araştırılmamıştır. Doz aralığı süresince kontrolün sürdürüldüğünden emin olmak için kan basıncı doz aralığının sonunda izlenmelidir. Maksimum ve minimum yanıtların benzer olduğunu görmek ve aşırı hipotansif etkiler sonucunda oluşabilecek başdönmesi ve palpasyonlar gibi semptomları değerlendirmek için doz verildikten 2-3 saat sonra kan basıncını ölçmek yardımcı olabilir. Eğer terazosin uygulanmasına birkaç gün ara verilirse, tedaviye başlangıç dozunu kullanarak başlanmalıdır. Klinik çalışmalarda başlangıç dozu dışında doz sabahları verilmiştir.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER: Hytrin'in yüksek dozları hipotansiyona yol açarsa, kardiyovasküler sistemin desteklenmesi birincil önem taşır. Kan basıncının restorasyonu ve kalp atım hızının normalleştirilmesi hastayı sırtüstü yatar durumda tutarak sağlanabilir. Bu önlem yetersiz kalırsa, şok, öncelikle volüm arttırıcılarla tedavi edilmelidir. Gerekirse, takiben vazopressörler kullanılmalıdır ve böbrek fonksiyonu izlenerek gerektiği gibi desteklenmelidir. Laboratuar verileri Hytrin'in proteinlere ileri derecede bağlandığını göstermektedir, bu nedenle diyaliz yararlı olmayabilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'ın altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Hytrin 5 mg Tablet, blister ambalajda, bir kutuda, krem renkte 14 tablet ve 30 tablet olarak iki ayrı ambalaj şeklinde satışa sunulmuştur.

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKLİ: Hytrin BP Tedaviye Başlama Paketi, bir kutuda 10 adet 2 mg'lık tablet ve 11 adet 5 mg'lık tablet olarak mevcuttur. Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

Kullanmadan önce prospektüsü okuyunuz. Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ: Abbott Laboratuvarları İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti. Ekinciler Cad. Hedef Plaza Kat 6 Kavacık-Beykoz 34810 İSTANBUL

RUHSAT TARİHİ: 12.-02.1996

ÜRETİM YERİ: Abbott S.p.A. Campoverde di Aprilia (LT) İtalya'da üretilmiştir. Bu prospektüs Sağlık Bakanlığı tarafından 20.07.2001 tarihinde onaylanmıştır.

HYPERIUM® TABLET 1 mg (LES LABORATOIRES SERVIER - FRANSA)
SERVIER

FORMÜL: Beher tablette 1 mg rilmenidin dihidrojenofosfat bulunmaktadır.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: FARMAKODİNAMİK ÖZELLİKLERİ

Antihipertansif özellikli bir okzazolin olan Rilmenidin 1 mg, gerek meduller gerekse periferel vazomotor yapılar üzerinde etkilidir. İmidazolin reseptörlerine, serebral alfa-2-adrenerjik reseptörlerden daha fazla afinite göstermesi nedeniyle alfa-2 agonistlerden ayrılır.

Rilmenidin 1 mg, genetik olarak hipertansif sıçanlarda, doza bağımlı olarak antihipertansif etki gösterir. Alfa-2 agonistleri ile görülen merkezi nörofarmakolojik etkiler, hayvanlarda sadece antihipertansif etki dozlarının üzerindeki dozlarda görülür. Özellikle sedatif etki daha az belirgindir.

Antihipertansif aktivite ve nörofarmakolojik etkilerin ayrışımı insanlar üzerinde yapılan çalışmalar ile de doğrulanmıştır.

Rilmenidin 1 mg'ın sistolik ve diyastolik kan basıncı üzerindeki hem ayakta hem yatar durumda antihipertansif etkinliği doza bağımlıdır. Plasebo ve referans ürünlerle mukayeseli olarak yapılan çift-kör çalışmalar ile tedavi dozlarında (günde tek doz 1

mg veya 2 seferde toplam 2 mg) Rilmenidin'in hafif ve orta derecede hipertansiyonda etkili olduğu ortaya konmuştur. Bu etki 24 saat boyunca ve egzersiz sırasında devam etmektedir. Bu sonuçlar tolerans geliştirmeksizin, uzun dönemde teyit edilmiştir.

Plasebo kontrollü çift-kör çalışmalarda günde 1 mg doz ile Rilmenidin'in dikkat testlerini etkilemediği gösterilmiştir. Yan etki (uyku hali, ağız kuruluğu, kabızlık) insidansının plasebo ile görülenlerden farklı olmadığı ortaya konmuştur.

Eşdeğer antihipertansif dozda uygulanan referans alfa-2 agonistine karşı yapılan çalışmalarda da günde 2 mg dozunda Rilmenidin ile yan etki insidansı ve bu etkilerin şiddetinin anlamlı derecede düşük olduğu gösterilmiştir.

Rilmenidin 1 mg, normal tedavi dozlarında kardiyak fonksiyonları değiştirmemekte, tuz ve su retansiyonuna neden olmamakta, metabolik dengeyi bozmamaktadır:

- Rilmenidin alımından sonra antihipertansif etkinlik 24 saat sürmekte, kalp debisi değişmeksizin toplam periferik direnç azalmaktadır. Kontraktilite ve kalp elektrofizyolojisi belirtileri etkilenmemektedir.
- Rilmenidin postüral hipotansiyona sebep olmamakta (özellikle yaşlılarda) ve egzersiz sırasında kalp hızındaki fizyolojik artışı ile etkileşmemektedir.
- Rilmenidin, renal kan akımını, glomerüler filtrasyonu veya filtrasyon fraksiyonunu değiştirmemekte, böbrek fonksiyonlarını etkilememektedir.
- Rilmenidin glükoz metabolizmasını (insüline bağlı olan veya olmayan diyabet hastaları dahil) korumakta ve lipid metabolizmasını etkilememektedir.

FARMAKOKİNETİK ÖZELLİKLERİ

Oral yoldan alındığında emilimi hızlıdır. Tek doz 1 mg Rilmenidin alımdan sonra maksimum plazma konsantrasyonu olan 3.5 ng/ml'ye, 1.5-2 saatte ulaşılır. İlacın mutlak biyoyararlanımı, hepatik ilk-geçiş etkisi olmadığından %100'e yakındır.

Plazma proteinlerine %10'dan az oranda bağlanır, dağılma hacmi 5 l/kg'dır.

Rilmenidin çok zayıf metabolize olur. İdrarda eser miktarda bulunan metabolitler oksazolin halkasının hidrolizi veya oksidasyonundan kaynaklanmaktadır. Bu metabolitlerin alfa-2 agonist aktivitesi yoktur.

Esas olarak böbrekler yoluyla elimine edilir. Alınan dozun %65'i değişmeden idrarla elimine olur. Eliminasyon yarı ömrü 8 saattir.

Tekrar eden uygulamada Hyperium, plazmada kararlı konsantrasyona 3 günde ulaşır ve 10 günden daha uzun süre bu düzeyin korunduğu gösterilmiştir.

Hipertansiyon hastalarında uzun süreli tedavide (2 senelik süreyle 1 mg'lık dozda) plazma konsantrasyonunun sabit düzeylerde seyrettiği gösterilmiştir.

Yaşlı hastalarda; 70 yaş ve üzerindeki hastalarda yapılan farmakokinetik çalışmalar, ilacın atılım yarı-ömrünün 12 saat olduğunu göstermiştir.

Karaciğer yetmezliği olan hastalarda atılım yarı-ömrü 11 saattir.

Atılımın esas olarak böbrek yoluyla olması nedeniyle, böbrek yetmezliğinin derecesi ile orantılı olarak atılımda bir yavaşlama görülmüştür. Ciddi böbrek yetmezliği olan hastalarda (kreatinin klirensi 15 ml/dak'dan düşük) ilacın atılım yarı ömrü yaklaşık 35 saattir.

ENDİKASYONLARI: Arteryal hipertansiyon.

KONTRENDİKASYONLARI: Aşağıdaki vakalarda bu ilaç KESİNLİKLE KULLANILMAMALIDIR:

- Şiddetli depresyon
- Şiddetli böbrek yetersizliği (kreatinin klirensi < 15 ml/dak)
- Sultoprid ile kombine olarak

Bu ilacın GENEL OLARAK KULLANILMAMASI gereken vakalar:

- Alkol ile birlikte
- Kalp yetmezliğinde kullanılan beta-blokörler (bisoprolol, karvedilol, metoprolol) ile birlikte
- Gebelikte ve emzirmede

UYARILAR / ÖNLEMLER:

- Tedavi ani olarak kesilmemeli, doz yavaş yavaş azaltılmalıdır.
- Yakın geçmişinde inme, miyokard infarktüsü hikayesi olan hastalarda tıbbi

gözetim altında uygulanmalıdır.

- Elde yeterli çalışma ve veri olmadığından çocuklarda kullanılmamalıdır.

GEBELİK VE EMZİRMEDE KULLANIMI GEBELİK KATEGORİSİ: X.

- Hamilelerde kullanımından kaçınılmalıdır.
- Rilmenidin 1 mg anne sütüne geçer; dolayısıyla emzirenlerde kullanılmamalıdır.

Araç ve makine kullananlarda Normal tedavi dozları (1-2 mg) geçildiğinde veya dikkati azaltıcı etkileri bilinen diğer bazı ilaçlarla beraber kullanıldığında, araç, makine vs. kullanan kişilerin muhtemel bir uyku hali durumuna karşı uyarılmaları gerekmektedir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Bildirilen yan etkiler, normal tedavi dozlarında nadir, hafif ve geçicidir: Asteni, çarpıntı, uykusuzluk, uyku hali, eforda yorgunluk, abdominal ağrı, ağız kuruluğu, diyare, deri döküntüleri, çok daha nadir olarak ekstremitelerin soğuk olması, postüral hipotansiyon, seksüel şikayetler, anksiyete, depresyon, pruritus, ödem, kramp, konstipasyon, sıcak basması gibi belirtiler bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Kontraendike kombinasyonlar

- Sultoprid

Ventrikül aritmi riskini artırır. Özellikle torsades de pointes (ventriküler taşikardik kalp ritm bozukluğu).

Tavsiye edilmeyen kombinasyonlar

- Alkol

Alkol kullanımı ilacın sedatif etkisini artırır. Dikkat bozukluğu araç ve makine kullanmayı tehlikeli hale getirilebilir. Alkollü içecekler ve alkol içeren ilaçlar kullanılmamalıdır.

- Kalp yetmezliğinde kullanılan beta-blokörler ile (bisoprolol, carvedilol, metoprolol)
- Sempatik tonusun merkezi redüksiyonu ve merkezi etkili antihipertansif ajanların vasodilatör etkisi beta blokör ve vazodilatörlerle tedavi gören kalp yetmezliği olan hastalarda tehlikeli olabilir.

- Hyperium 1 mg'ın etkisi kısmen antagonize olacağından MAO inhibitörleri ve trisiklik antidepresanlar ile birlikte kullanılması tavsiye edilmemektedir.

Kullanımında tedbir gerektiren kombinasyonlar

- Baklofen
- Beta-blokörler

"Torsades de pointes" hastalığına neden olan ilaçlar

Sınıf I a antiaritmik ajanlar (kinidin, hidrokinidin, disopiramid)

Sınıf III antiaritmik ajanlar (amiodaron, dofetilid, ibutilid, sotalol)

Bazı nöroleptikler: Fenotiyazinler (klorpromazin, levomepromazin, tiyoridazin), benzamidler (amisulprid, sulpirid, tiyaprid), butirofenonlar (droperidol, haloperidol), diğer nöroleptikler (pimozid)

Diğer ilaçlar: Bepridil, sisaprid, difemanil, eritromisin IV, halofantrin, mizolastin, moksifloksasin, pentamidin, spiramisin IV, vinsamin IV.

Dikkate alınması gereken kombinasyonlar

- Alfa-blokörler
- Amifostin
- Kortikosteroidler, tetrakosastid (sistemik yol) (Addison hastalığında replasman terapi olarak kullanılan hidrokortizon)
- Nöroleptikler, imipramin antidepresanlar
- Diğer SSS depresanları: morfin türevleri (analjezikler, antitüssif ajanlar ve replasman tedavileri), benzodiyazepinler, anksiyolitikler, hipnotikler, nöroleptikler, sedatif H₁ histamin antagonistleri, sedatif antidepresanlar (amitriptilin, doksepin, mianserin, mirtazapin, trimipramin), diğer merkezi etkili antihipertansif ajanlar, talidomid, pizotifen, indoramin.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor başka şekilde tavsiye etmedikçe önerilen doz sabah alınmak üzere günde 1 mg'dır (1 tablet). Bir ay zarfında yeterli yanıt alınamazsa , günlük doz bir sabah, bir akşam alınmak üzere (yemeklerden önce) 2 mg'a çıkarılabilir.

Yaşlı hastalarda ve diyabetiklerde doz ayarlamasına gerek yoktur.

Kreatinin klirensi 15 ml/dak'ın altına düşmedikçe böbrek yetmezliği olan hastalarda da doz ayarlamasına gerek yoktur.

DOZ AŞIMI: Bugüne dek hiçbir doz aşımı vakası bildirilmemiş olmakla beraber teorik olarak aşırı doz alımlarında görülecek semptomlar, hipotansiyon ve vijilans bozuklukları olacaktır. Bu durumda derhal gastrik lavajı takiben, semptomimetik ilaçlar uygulanmalıdır. Rilmenidin 1 mg. zayıf oranda diyalize olur.

SAKLAMA KOŞULLARI:

Ambalajında, kuru yerde 30°C'nin altında, oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Hyperium 1 mg. Her biri 1 mg rilmenidin içeren 30 tabletlik blister ambalajlarla piyasaya arz edilmiştir.

RUHSAT SAHİBİ: SERVIER İLAÇ VE ARAŞTIRMA A.Ş. Beybi Giz Kule, Meydan sok. No: 28 K:22-23 34398 Maslak/İSTANBUL

Tel: 0 212 329 14 00 Faks: 0 212 290 20 30

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 18.08.1995 - 97/54

ÜRETİM YERİ: LES LABORATOIRES SERVIER INDUSTRIE 45520 Gidy-FRANSA

AMBALAJLANDIĞI YER:

ABDİ İBRAHİM İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş. Hadımköy/İSTANBUL

MÜSECCEL İSİM SAHİBİ: Les Laboratoires Servier-FRANSA

Prospektüs onay tarihi: 19.02.2007 Reçete ile satılır.

DOKTORA DANIŞMADAN KULLANMAYINIZ.

ÇOCUKLARIN ULAŞAMAYACAKLARI YERLERDE VE AMBALAJINDA SAKLAYINIZ.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

MONOPRIL TABLET 10 mg (BRISTOL-MYERS SQUIBB)

FORMÜLÜ: MONOPRIL Tablet 10 mg fosinopril sodyum içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik

Prodrog bir ester olan fosinopril, esterazlar tarafından farmakolojik olarak aktif formu fosinoprilata hidroliz edilir. Fosinoprilat, anjiotensin dönüştürücü enzimin (ACE) spesifik kompetitif bir inhibitördür ve yapısındaki fosfinat grubu ile anjiotensin dönüştürücü enzimin aktif yerine spesifik bağlanarak anjiotensin I'in

vazokonstriktör madde anjiotensin II'ye dönüşümünü engeller. Anjiotensin II'nin azalması vazopressör aktiviteyi ve aldosteron salınımını düşürür. Bu etki sodyum ve sıvı kaybıyla birlikte serum potasyumunda küçük bir artışla sonuçlanabilir (ortalama =0.1 mEq/L).

MONOPRIL, aynı zamanda kuvvetli bir vazodepresör peptid olan ve muhtemelen antihipertansif etkisi bulunan bradikininin bradikinez enzimi tarafından parçalanmasını da engeller. ACE inhibisyonunun, kuvvetli bir vazodepresör peptid olan bradikininin degradasyonu ile etkileşmesi, antihipertansif etkiye katkıda bulunabilir. Fosinopril, renin düzeyi düşük hipertansiyonlu hastalarda da etkilidir.

Kalp yetersizliği olan hastalarda, MONOPRIL'in yararlı etkilerinin primer olarak renin-anjiotensin-aldosteron sisteminin supresyonu ile ortaya çıktığı düşünülmektedir; anjiotensin dönüştürücü enzimin inhibisyonu hem önyükte hem de artyükte düşmelere yol açar.

Fosinoprilin 10-40 mg'lık tek oral dozlarını takiben serum ACE aktivitesinin %90'ından fazlası 2-12 saat arasında inhibe olur. 24 saatte 10, 20 ve 40 mg'lık dozlarda serum ACE aktivitesi sırasıyla %85, %93 ve %93 oranında inhibe edilir.

Hipertansiyon: MONOPRIL, kan basıncını bir saat içinde düşürür. Kan basıncındaki en yüksek düşüşlere dozdan 2-6 saat sonra ulaşılır ve antihipertansif etki 24 saat boyunca devam eder. Kan basıncı hem ayakta hem de yatarken aynı oranda düşer. Ortostatik etkiler ve taşikardi ender olarak, ancak tuz ve volüm azalması olan hastalarda görülebilir. Kan basıncındaki düşme progresif olabilir ve maksimal terapötik etkiye ulaşmak için birkaç haftalık tedavi gerekebilir. Fosinopril ve tiyazid-tipi diüretiklerin kan basıncını düşürücü etkisi aditifdir.

MONOPRIL'in etkinliği yaş, cinsiyet ya da vücut ağırlığından etkilenmez. Fosinoprilin aniden bırakılması hipertansiyonun tekrarı ile sonuçlanmaz.

Kalp Yetersizliği: Diüretik ve/veya digoksin tedavisi gören kalp yetersizliği hastalarında, MONOPRIL'in başlangıç dozu, pulmoner kapiler kan basıncını (önyük), ortalama arteriyel kan basıncını ve sistemik vasküler direnci (artyük) akut olarak düşürmüştür. MONOPRIL 10 hafta süre günde tek doz uygulandığında pozitif hemodinamik etkisini 24 saat boyunca korur. Ayrıca, sol ventriküler dolum

basıncındaki düşmeye rağmen kalp atım hızı bazale göre azalır ve atım hacmi indeksi artar. Taşifilaksi görülmez. MONOPRIL kalp hastalığı semptomlarını kontrol etmek için ayrıca diüretik alma gereksinimini azaltır. Kalp hastalığının ciddiyeti azalır, dispne ve yorgunluk gibi semptomlar düzelir.

Farmakokinetik

MONOPRIL, oral uygulamayı takiben %30-40 oranında emilir. Gastrointestinal kanaldan emilimi yiyeceklerden etkilenmez. Fosinopril, başlıca karaciğerde esterazlar tarafından aktif formu fosinoprilata hidroliz edilir. Karaciğer yetersizliği olan hastalarda fosinoprilata dönüşme hızı biraz yavaşlayabilir; ancak dönüşen miktar aynıdır. Fosinoprilat maksimum plazma konsantrasyonuna yaklaşık 3 saatte ulaşır, bu süre uygulanan dozdan bağımsızdır. Tek ve birden fazla oral dozu takiben farmakokinetik parametreleri (örn. C_{max} , AUC) uygulanan dozla doğrudan ilişkilidir,

Fosinoprilat, serum proteinlerine yüksek oranda ($\geq 95\%$) bağlanır ama kanın hücresel bileşenlerine bağlanması ihmal edilebilir düzeydedir. Hayvanlardaki çalışmalar fosinopril ve fosinoprilatın kan-beyin engelini geçmediğini göstermektedir ama fosinoprilat gebe hayvanlarda plazentayı geçmektedir. Radyoaktif olarak işaretlenmiş fosinopril'in oral uygulanmasını takiben, plazmada %75 aktif fosinoprilat, %20-30 fosinoprilatın glukuronid konjugatı ve %1-5 oranında da fosinoprilatın p-hidroksi metaboliti saptanmıştır. P-hidroksi metaboliti, en az fosinoprilat kadar güçlü bir ACE inhibitörüdür.

İntravenöz uygulamayı takiben, fosinoprilat karaciğer ve böbrekler tarafından yaklaşık olarak eşit oranlarda elimine edilir. Yinelenen dozlarda fosinopril alan renal ve hepatik fonksiyonu normal olan hipertansif hastalarda, fosinoprilatın akümüülasyon için efektif $t_{1/2}$ süresi ortalama 11.5 saattir. Kalp yetersizliği olan hastalarda efektif $t_{1/2}$ 14 saattir.

Fosinopril iyi diyalize olmaz. Hemodiyaliz ve periton diyaliziyle fosinoprilat klirensi sırasıyla üre klirensinin %2'si ve %7'sidir.

Renal yetersizliği olan hastalar (kreatinin klirensi <80 mL/dak/1.73m²): Fosinoprilatın toplam vücut klirensi normal renal fonksiyonu olan hastaların yaklaşık yarısı iken absorpsiyon, biyoyararlanım ve proteine-bağlanmada belirgin bir değişiklik

olmamaktadır. Fosinoprilat klirensi renal yetersizliğin derecesine bağılı olarak belirgin bir fark göstermez; azalan renal eliminasyon, artan hepatobiliyer eliminasyonla dengelenir. Terminal dönem renal yetmezlik (kreatinin klirensi <10 mL/dak./ 1.73m^2) dahil çeşitli derecelerde renal yetersizliği olan hastalarda plazma AUC düzeylerindeki ılımlı bir artış (normallerin iki katından daha az) gözlemlenmiştir.

Hepatik yetersizliği olan hastalarda (alkolik veya biliyer siroz): Fosinoprilin hidrolizinin derecesinde belirgin bir azalma olmamasına karşın hidrolizin hızı yavaşlayabilir; fosinoprilat zahiri toplam vücut klirensi hepatic fonksiyonu normal olan kişilerin yaklaşık yarısı kadardır.

ENDİKASYONLARI: Hipertansiyon: MONOPRIL hipertansiyon tedavisinde endikedir. Tek başına, ya da tiyazid diüretikler gibi başka bir antihipertansif ajan ile kombine kullanılabilir.

Kalp Yetersizliği: MONOPRIL kalp yetersizliği tedavisinde bir diüretikle kombine kullanılır. Bu hastalarda fosinopril, semptomları geçirir ve egzersiz toleransını artırır, kalp hastalığının ciddiyetini azaltır ve kalp yetersizliğinden dolayı hastaneye kaldırılma oranını düşürür.

KONTRENDİKASYONLARI: MONOPRIL, bileşimindeki maddelere veya diğer anjiotensin dönüştürücü enzim inhibitörlerine karşı aşırı duyarlılarda kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Baş ve Boyunda Anjiyoödem: Fosinopril dahil ACE inhibitör tedavisi gören hastalarda ekstremitelerde, yüzde, dudaklarda, müköz membranlarda, dilde, glottisde veya larinkste anjiyoödem görülmüştür. Anjiyoödem dil, glottis veya larinkste olduğu takdirde hava yolu obstrüksiyonu meydana gelebilir ve fatal olabilir. Acil tedavi için derhal 1:1000 epinefrin solüsyonu subkutan olarak uygulanmalıdır ama tedavi bununla sınırlı değildir. Yüz, ağız mukozası, dudaklar ve ekstremitelerle sınırlı şişme çoğunlukla fosinoprilin kesilmesiyle düzelir; bazı olgularda tıbbi tedavi gerekir.

İntestinal Anjiyoödem: İntestinal anjiyoödem ACE inhibitörleriyle tedavi edilen hastalarda nadiren bildirilmiştir. Bu hastalar (bulantı yada kusmayla birlikte olan veya olmayan) abdominal ağrıyla başvurmuştur; bazı olgularda öncesinde fasyal anjiyoödem öyküsü yoktur ve C -1 esteraz düzeyleri normaldir. Anjiyoödem tanısı

abdominal BT taraması veya ultrason dahil prosedürler sonucunda veya cerrahide konulmuştur. Semptomlar ACE inhibitörünün kesilmesinden sonra ortadan kalkmıştır. İntestinal anjiyoödem abdominal ağrıyla gelen ACE inhibitörü alan hastaların ayırıcı tanısına dahil edilmelidir.

Desensitizasyon sırasındaki anafilaktoid reaksiyonlar: ACE inhibitörü enalapril alırken Hymenoptera zehiri ile desensitizasyon tedavisi uygulanan iki hastada yaşamı tehdit eden anafilaktoid reaksiyonlar meydana gelmiştir. Aynı hastalarda, ACE inhibitörü geçici olarak kesildiğinde bu reaksiyonlar görülmemiş ama kasdı olmayarak yeniden zehire maruz kaldıklarında reaksiyonlar yeniden görülmüştür. Bu nedenle, ACE ile tedavi edilen hastalarda bu tür desensitizasyon prosedürleri uygulanırken dikkatli olunmalıdır.

Yüksek-akımlı diyaliz/lipoprotein aferezi membranı teması sırasında anafilaktoik reaksiyonlar: ACE inhibitörleriyle tedavi edilirken yüksek-akımlı diyaliz membranlarıyla hemodiyaliz uygulanan hastalarda anafilaktoid reaksiyonlar bildirilmiştir. Dekstran sulfat absorpsiyonuyla düşük-dansiteli lipoprotein aferezi uygulanan hastalarda da anafilaktoid reaksiyonlar bildirilmiştir. Bu hastalarda, değişik tipte bir diyaliz membranı veya değişik bir ilaç sınıfı kullanılması dikkate alınmalıdır.

Nötropeni/Agranülositoz: ACE inhibitörlerinin agranülositoz ve kemik iliği depresyonuna yol açtığına dair raporlar çok azdır; bu gibi vakalar daha ziyade böbrek yetersizliği olan, ve özellikle aynı zamanda sistemik lupus eritematozus ya da skleroderma gibi kollajen vasküler hastalığı olan hastalarda görülmüştür. Bu hastalarda lökosit sayısı izlenmelidir.

Hipotansiyon: MONOPRIL komplike olmayan hipertansiyon vakalarında ender olarak hipotansiyona sebep olmuştur. Diğer ACE inhibitörlerinde olduğu gibi, yoğun diüretik tedavisi gören ve/veya tuz/volüm eksikliği olan, ya da diyalize giren hastalarda semptomatik hipotansiyon görülme olasılığı daha yüksektir. Fosinopril tedavisine başlamadan önce volüm ve/veya tuz eksikliği düzeltilmelidir. Tuz ve/veya volüm replasmanından sonra dozlar günlük çıkmadan verilebildiğinden geçici hipotansif yanıt bir kontrendikasyon değildir.

Konjestif kalp yetersizliği ve/veya böbrek yetersizliği olan hastalarda ACE inhibitör tedavisi aşırı hipotansiyona neden olabilir. Bu durumda oligüri ve/veya azotemi, ender olarak ta akut böbrek yetersizliği görülebilir. Bu gibi hastalarda, MONOPRIL tedavisi sıkı tıbbi denetim altında başlatılmalıdır; hastalar tedavinin ilk iki haftası boyunca ve fosinopril ya da diüretik dozunun her artırılışında yakından izlenmelidir. Diüretiklerle yoğun olarak tedavi edilen veya hiponatremik olan kan basıncı normal yada düşük olan hastalarda diüretik dozunun düşürölmesi dikkate alınmalıdır.

Hipotansiyon tek başına fosinopril tedavisini kesmek için bir sebep değildir. Kalp yetmezliğinde MONOPRIL tedavisine başlanmasıyla sistemik kan basıncında bir miktar düşme olması sık ve arzu edilen bir gözlemdir. Erken tedavi döneminde bu düşmenin derecesi en büyüktür; bu etki bir iki hafta içinde stabilize olur ve genellikle terapötik etkinlikte bir düşme olmadan tedavi öncesi düzeylere geri döner.

Fetal/Neonatal Morbidite ve Mortalite: İkinci ve üçüncü trimesterlerde gebelikte kullanıldığında, ACE inhibitörleri gelişmekte olan fetüste hasara ve hatta ölüme neden olabilir. Dünya literatüründe birkaç düzine olgu bildirilmiştir. Gebelik saptandığında, MONOPRIL olabildiğince çabuk kesilmelidir.

Karaciğer Yetersizliği: Nadiren, ACE inhibitörleri kolestatik sarılıkla başlayan ve fulminan hepatik nekroz ve (bazen) ölüme ilerleyen bir sendromla birliktedir. Bu sendromun mekanizması anlaşılmış değildir. ACE tedavisi görmekteyken sarılık olan ya da karaciğer enzimleri dikkati çekecek kadar yükselen hastalar ACE inhibitörünü bırakmalı ve uygun tıbbi takibe başlamalıdır.

Karaciğer fonksiyon bozukluğu olan hastalarda fosinoprilin plazma düzeyleri yükselebilir. Alkolik veya biliyer sirozu olan hastalarda yapılan bir çalışmada, fosinoprilatin zahiri toplam vücut klirensi azalmış ve plazma AUC yaklaşık olarak iki katına çıkmıştır

Böbrek Fonksiyonu Yetersizliği: Bir ya da her iki böbrekte renal arter stenozu olan hipertansif hastalarda, ACE inhibitör tedavisi sırasında kan üre azotu ve serum kreatinini artabilir. Bu artışlar çoğunlukla tedavinin kesilmesiyle birlikte geri dönüşlüdür. Bu hastalarda, tedavinin ilk birkaç haftasında böbrek fonksiyonları izlenmelidir.

Görünürde önceden mevcut bir renal vasküler hastalığı olmayan bazı hipertansif hastalarda fosinopril bir diüretikle birlikte verildiğinde çoğunlukla minör veya geçici olan kan üre azotu ve serum kreatinin artışları gelişir. Bu etki önceden mevcut renal bozukluğu olan hastalarda daha olasıdır. MONOPRIL dozajının azaltılması gerekebilir.

Renal fonksiyonu renin-anjiyotensin-aldosteron sisteminin aktivitesine bağlı olabilen şiddetli konjestif kalp yetersizliği hastalarında bir ACE inhibitörüyle tedavi oligüri ve/veya progresif azotemi ve nadiren akut renal yetersizlik ve/veya ölümle bağlantılı olabilir.

Hiperkalemi: Fosinopril dahil, ACE inhibitörü tedavisi gören bazı hastalarda serum potasyum seviyelerinde artışlar gözlemlenmiştir. Risk taşıyan hastalar daha ziyade böbrek yetersizliği, diabetes mellitus gibi rahatsızlıkları olan ve aynı zamanda potasyum tutucu diüretikler, potasyum takviyesi, potasyum içeren tuz yerine geçen maddeler ya da serum potasyumunun artması durumunda alınabilecek olan diğer ilaçları (örn., heparin) alan hastalardır.

Öksürük: Fosinopril dahil ACE inhibitörlerinin kullanımıyla öksürük bildirilmiştir. Karakteristik olarak öksürük nonproduktif ve persistan olup tedavinin kesilmesiyle ortadan kalkar. ACE inhibitörüyle-indüklenen öksürük öksürüğün ayırıcı tanısında göz önüne alınmalıdır.

Ameliyat/Anestezi: Ameliyata alınan ya da tansiyon düşüren ajanlarla anestezi altında olan hastalarda fosinopril tansiyonu daha da düşürebilir.

Hamilelik ve Emzirme Döneminde Kullanımı Gebelik kategorisi: C ve D.

Hamileliğin ikinci ve üçüncü trimesterlerinde ACE inhibitörlerinin kullanımı fetal ve neonatal hasar ve ölümle birlikte. Bu advers etkiler, ilk trimesterle sınırlı intaruterin ACE maruziyetiyle ilgili görünmemektedir. Hamilelik saptandığında, MONOPRIL olabildiğince çabuk kesilmelidir. (Bakınız UYARILAR: Fetal/Neonatal Morbidite ve Mortalite.) Fosinopril anne sütünde saptanabilir. Emzirilen bebeklerde MONOPRIL'e bağlı ciddi advers reaksiyon potansiyeli nedeniyle, MONOPRIL 'in annenin tedavisindeki önemi hesaba katılarak emzirmenin yada ilacın kesilmesi kararı verilmelidir.

Yaşlılarda Kullanımı Klinik çalışmalarda fosinopril alan hastalar arasında, yaşlı

hastalar (65 yaş ve üzeri) ile daha genç hastalar arasında etkinlik ve güvenlik açısından çok fazla farklar meydana gelmemiştir; gene de bazı yaşlıların daha hassas olduklarını unutmamak gerekir.

Çocuklarda Kullanımı: Çocuklarda güvenliliği ve etkisi belirlenmemiştir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

MONOPRIL'e bağlı yan etkiler genellikle hafif ve geçicidir.

İlaçla olası nedensel ilişkisine bakılmaksızın bildirilen yan etkiler şunlardır: Yorgunluk, güçsüzlük, ateş, terleme, göğüs ağrısı, ödem, viral enfeksiyon, ağrı, kalpte ritm bozuklukları/palpitasyon, hipotansiyon, kalp durması, angina/miyokard enfarktüsü, serebrovasküler olay, hipertansif kriz, taşikardi, yüz kızarması, periferik vasküler hastalık, ortostatik hipotansiyon ve senkop, döküntü, kaşıntı, dermatit, ürtiker, ekimoz, bulantı/kusma, diyare, abdominal ağrı, mide yanması, gastrointestinal kanama, pankreatit, hepatit, dilde şişme, disfaji, oral lezyonlar, abdominal distansiyon, iştah/kilo değişimi, konstipasyon, gaz, ağız kuruluğu, lenfadenopati, kas-iskelet ağrısı, miyalji, baş ağrısı, gut, artrit, baş dönmesi, duygudurum değişikliği, parestezi, uyku bozukluğu, denge bozukluğu, bellek bozukluğu, sersemlik, konfüzyon, öksürük, sinüs anormallliği, üst solunum yolu enfeksiyonu, rinit, faranjit, dispne, bronkospazm, pnömoni, pulmoner konjesyon, larenjit/ses kısıklığı, epistaksis, göz bozuklukları, tat değişimleri, görme bozuklukları, tinnitus, kulak ağrısı, anormal idrara çıkma, seksüel disfonksiyon, renal yetersizlik, prostat bozukluğu

Fosinopril ile tedavi edilen iki hastada öksürük, bronkospazm ve eozinofiliden oluşan bir semptom kompleksi gözlemlenmiştir.

Laboratuvar Testi Anormallikleri: Hiperkalemi, lökopeni, nötropeni, eozinofili, ve Karaciğer fonksiyon testlerinin serum düzeylerinde artış (transaminazlar, LDH, alkali fosfataz ve bilirubin).

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Antasitler: Antasitler (örn. alüminyum hidroksit, magnezyum hidroksit, ve simetikon)

MONOPRIL absorpsiyonunu bozabilir. Bu nedenle, eğer bu ajanların konkomitan

olarak uygulanması endike ise, dozlama arasında 2 saat süre olmalıdır.

Lityum: Lityumla konkomitan olarak ACE inhibitörleri alan hastalarda serum lityum düzeylerinde artış ve lityum toksisitesi riskinde artış bildirilmiştir. MONOPRIL ve lityum birlikte kullanıldığında dikkatli olunmalıdır ve serum lityum düzeylerinin sık sık izlenmesi önerilir.

Endojen Prostaglandin Sentezi İnhibitörleri: İndometasinin özellikle düşük renin hipertansiyonu olan olgularda başka ACE inhibitörlerinin antihipertansif etkisinin düşürebileceği bildirilmiştir. Başka nonsteroid anti-inflamatuar ajanların (örn., aspirin) benzer etkileri olabilir.

Diüretikler: Diüretik alan hastalar ve özellikle diüretik tedavisine yakın zamanda başlanmış olanlar ve aynı zamanda tuz kısıtlaması veya diyaliz uygulananlarda bazen MONOPRIL'in başlangıç dozunun alınmasından sonra çoğunlukla ilk saat içinde presipite olan bir kan basıncı düşmesi meydana gelebilir.

Potasyum takviyeleri ve potasyum-tutucu diüretikler: Potasyum-tutucu diüretikler (spironolakton, amilorid, triamteren, ve diğerleri) veya potasyum takviyeleri hiperkalemi riskini arttırabilir. Bu nedenle, eğer MONOPRIL ve bu gibi ajanların konkomitan kullanımı endike ise bunlar dikkatle verilmeli ve hastanın serum potasyumu sık sık izlenmelidir.

Diğer Ajanlarla: Bağlı olmayan fosinoprilin biyoyararlanımı aspirin, klortalidon, simetidin, digoksin, hidroklorotiyazid, metoklopramid, nifedipin, propranolol, propantelin, veya warfarin ile birlikte kullanımıyla değişmemektedir.

Diüretik kullanan, ciddi tuz kısıtlaması veya diyalizde olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.

Laboratuvar Test Etkileşimleri Fosinopril, Digi-Tab RIA Kit gibi organik kömür absorpsiyon metodu ile yapılan serum digoksin düzeyi ölçümlerinin hatalı olarak düşük çıkmasına neden olabilir. Bu durumda, Coat A-Count RIA Kit gibi antikor kaplı-tüp metoduna dayanan diğer kitler kullanılabilir. Paratiroid fonksiyon testleri yapılmadan bir kaç gün önce MONOPRIL tedavisi kesilmelidir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Hipertansiyon: Tedaviden önce, hastanın daha önce kullandığı antihipertansif

ilaçlar, kan basıncı düzeyi, tuz ve/veya sıvı kısıtlamaları ve diğer klinik şartları hakkında bilgi edinmek yararlıdır. Mümkünse, hasta MONOPRIL'e başlamadan bir kaç gün önce daha önce kullandığı antihipertansif ilacı kesmelidir.

Doktor tarafından başka türlü tavsiye edilmediği takdirde, MONOPRIL'in başlangıç dozu günde bir defa 10 mg'dır. Tedavi kan basıncındaki değişikliklere göre ayarlanmalıdır. Genel doz günde bir defa 10-40 mg'dır. Kan basıncı MONOPRIL ile yeterince kontrol altına alınamadığında, bir diüretik ilavesi yapılabilir.

Diüretik tedavisi gören hastaya MONOPRIL uygulanacağı zaman, tedavi tıbbi denetim altında başlatılmalı ve ilk birkaç saat kan basıncı stabil oluncaya kadar dikkatle izlenmelidir. Hipotansiyonu engellemek için, MONOPRIL'e başlamadan iki ya da üç gün önce diüretik tedavisi kesilmelidir.

Kalp Yetersizliği: MONOPRIL'in tavsiye edilen başlangıç dozu günde bir defa 10 mg'dır. Tedaviye başlarken hasta yakından izlenmelidir. Eğer MONOPRIL'in başlangıç dozu iyi tolere edilirse, klinik cevaba göre doz her hafta artırılarak günde tek doz 40 mg' a kadar yükseltilebilir. Başlangıç dozundan sonra görülen tansiyon düşüklüğü dikkatle tedavi edilirse doz ayarlaması yapılması gerekmez. MONOPRIL bir diüretik ile beraber kullanılmalıdır.

Böbrek veya Karaciğer Yetersizliği olan Hipertansif ve Kalp Yetersizliği olan Hastalar: Fosinoprilat her iki yoldanda atıldığı için böbrek ya da karaciğer yetersizliği olan hastalarda doz ayarlaması yapmak genelde gereksizdir.

DOZ AŞIMI: MONOPRIL'in doz aşımı durumunda uygulanacak tedavi ile ilgili özel bilgi yoktur; tedavi semptomatik ve destekleyici olmalıdır. MONOPRIL tedavisi kesilmeli ve hasta yakından izlenmelidir. Önerilen yöntemler kusturma ve/veya mide yıkanması, hipotansiyonun düzeltilmesidir. Fosinopril hemodiyaliz veya peritoneal diyaliz ile vücuttan çok az uzaklaştırılabilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 15-30°C arasında kuru bir yerde saklanmalıdır. Nemden korunmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Monopril 10 mg Tablet: 28 tabletlik blister ambalajlarda.

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Monopril 20 mg Tablet: 20 tabletlik blister ambalajda.

RUHSAT SAHİBİ: Bristol-Myers Squibb Co., Princeton, New Jersey, USA lisansı ile Bristol-Myers Squibb İlaçları Inc. İstanbul Şubesi, Maslak-İstanbul

ÜRETİM YERİ: Novartis Ürünleri, 34912, Kurtköy/İstanbul

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 02.01.1996 - 176/75

Prospektüs Onay Tarihi: 14 Temmuz 2006 Reçete ile satılır.

ATACAND® TABLET 4 mg (ASTRAZENECA AB - İSVEÇ) ASTRAZENECA

FORMÜLÜ: Her tablette Kandesartan sileksetil 4 mg

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikler

Anjiyotensin II, renin-anjiyotensin-aldesteron sisteminin en önemli vazoaktif hormonudur ve hipertansiyon, kalp yetersizliği ve diğer kardiyovasküler bozuklukların fizyopatolojisinde önemli bir rol oynar. Aynı zamanda uç organ hasarı ve hipertrofinin patogeneğinde de önemli bir rolü vardır. Anjiyotensin II'nin vazokonstriksiyon, aldosteron salınımının uyarılması, tuz ve su dengesinin düzenlenmesi ve hücre büyümesinin uyarılması gibi temel fizyolojik etkileri tip I reseptörü (AT₁) aracılığıyla olur.

Kandesartan sileksetil oral kullanıma uygun bir ön ilaçtır. Gastro-intestinal kanaldan emilimi sırasında ester hidrolizi sonucu hızla, aktif formu olan kandesartan'a dönüşür. Kandesartan, AT₁ reseptörlerine selektif olarak sıkı bağlanan ve yavaş ayrılan, bir anjiyotensin II reseptör antagonistidir. Agonist aktivitesi yoktur.

Kandesartan, anjiyotensin I'i anjiyotensin II'ye çeviren ve bradikininini parçalayan ADE"i (anjiyotensin dönüştürücü enzim) inhibe etmez. Bradikinin, P maddesi ve ADE üzerine etkisi yoktur. ADE inhibitörleri ile kandesartan'ın karşılaştırıldığı kontrollü klinik deneylerde, öksürük, kandesartan sileksetil alan hastalarda daha az görülmüştür. Kandesartan, diğer hormon reseptörlerine veya kardiyovasküler regülasyonda önemli olduğu bilinen iyon kanallarına bağlanmaz veya bloke etmez. Anjiyotensin II (AT₁) reseptörleri antagonizması, plazma renin düzeylerinde, anjiyotensin I ve anjiyotensin II düzeylerinde doza bağlı artışlara ve plazma aldosteron konsantrasyonunda da düşüşe

sebepler olur.

Hipertansiyon Kandesartan, hipertansiyon tedavisinde, arteriyel kan basıncında uzun etkili ve doza bağlı bir düşüş sağlayarak etki gösterir. Antihipertansif etkisi, kalp hızında refleks artışa neden olmadan sistemik periferik direnci azaltmasına bağlıdır. İlk doza bağlı ağır hipotansiyon ya da tedavinin kesilmesinden sonra rebound etki görülmesi ile ilgili bulgular yoktur.

Tek doz kullanımı takiben, antihipertansif etki genellikle 2 saat içinde başlar. İlaç herhangi bir dozda devamlı kullanıldığında, kan basıncındaki düşüşün büyük bir kısmı genellikle 4 hafta içinde elde edilir ve uzun süreli tedavi ile kan basıncındaki bu seviye idame ettirilir. Kandesartan sileksetil'in günde tek doz kullanımı, kan basıncında 24 saat boyunca etkili ve düzgün bir azalmaya neden olur, doz aralıklarında çukur ve tepe etkileri arasındaki fark çok azdır. Kandesartan sileksetil, hidroklorotiyazid ile birlikte kullanıldığında aditif antihipertansif etki ortaya çıkar. Kandesartan, hidroklorotiyazid ya da amlodipin ile birlikte kullanıldığında iyi tolere edilmiştir.

Kandesartan yaş ve cinsiyete bağlı olmaksızın bütün hastalarda aynı etkiyi gösterir. Kandesartan, renal vasküler direnci ve filtrasyon fraksiyonunu azaltırken böbreğin kan akımını artırır, glomerüler filtrasyon hızını ya artırır ya da hiç etki göstermez. Tip II *diabetes mellitus* ve mikroalbuminüri olan hipertansiyon hastalarında yapılan 3 aylık bir klinik çalışmada, kandesartan sileksetil, üriner albumin atılımını (albumin/kreatinin oranı ortalama %30, %95 güvenlik aralığı %15-42) azaltmıştır. Halen, kandesartan'ın diyabetik nefropatinin ilerlemesi üzerine etkisine ilişkin veri yoktur. Tip II *diabetes mellitus*'lu hipertansif hastalarda kandesartan sileksetil'in 8 - 16 mg dozları ile 12 haftalık tedavi sonrası kan glikozu veya lipid profiline olumsuz etki görülmemiştir.

Kalp yetersizliği "Candesartan in Heart Failure-Assessment of Reduction in Mortality and Morbidity-CHARM programında görüldüğü gibi kandesartan sileksetil ile tedavi, mortalite ve Kalp yetersizliğine bağlı hospitalizasyonu azaltır ve sol ventrikül sistolik fonksiyonu bozulmuş olan hastalarda semptomlarda düzelme sağlar.

Kandesartan'ın kardiyovasküler mortalite ve kronik Kalp yetersizliği nedeniyle

hospitalizasyon üzerindeki yararlı etkileri yaş, cinsiyet ve kombine tedaviden bağımsız olarak tüm hastalarda aynıdır. Kandesartan ayrıca, beta reseptör blokeri ve ADE inhibitörünü aynı anda kullanan hastalarda da etkilidir ve bu etki hastanın ADE inhibitörünü kılavuzlarda önerilen dozlarda ya da farklı dozda alması halinde de elde edilmektedir.

Kronik kalp yetersizliği ve sol ventriküler sistolik fonksiyonu bozulmuş hastalarda (sol ventriküler ejeksiyon fraksiyonu, SVEF %40) kandesartan sistemik vasküler direnci ve pulmoner kapiller tıkalı basıncı azaltır, plazma renin aktivitesini ve anjiotensin II konsantrasyonunu yükseltir ve aldosteron düzeylerini düşürür.

Farmakokinetik Özellikler

Emilim ve dağılım Oral uygulandıktan sonra, kandesartan sileksetil ilacın aktif formu olan kandesartan'a dönüşür. Oral kandesartan sileksetil solüsyonunun alınmasından sonra kandesartan'ın mutlak biyoyararlanımı yaklaşık %40'tır. Aynı oral solüsyon ile karşılaştırılan tablet formunun bağıl biyoyararlanımı, yaklaşık %34'dür. Dolayısıyla tabletin mutlak biyoyararlanımı %14'dür. Tablet alınmasından sonra en yüksek serum konsantrasyonuna (C_{max}) 3-4 saatte ulaşılır. Terapötik doz aralığında, kandesartan'ın serum konsantrasyonu, ilacın dozu artırıldığında doğrusal olarak artar. Kandesartan'ın farmakokinetik özelliklerinde cinsiyete bağlı farklılıklar gözlenmemiştir. Kandesartan'ın serum konsantrasyonu-zaman eğrisi altındaki alan (EAA) gıda alımından belirgin olarak etkilenmez.

Kandesartan yüksek oranda plazma proteinlerine bağlanır (%99'dan daha fazla). Kandesartanın plazma dağılım hacmi 0.1 L/kg'dır.

Metabolizma ve atılım Kandesartan esas olarak idrar ve safra yoluyla değişmeden atılır, çok küçük bir kısmı karaciğerde metabolize edildikten sonra atılır. Kandesartan'ın terminal yarılanma süresi yaklaşık 9 saattir. Tekrarlanan dozlardan sonra birikme özelliği göstermez.

Kandesartan'ın toplam plazma klerensi yaklaşık 0.37 mL/dak/kg, renal klerensi ise yaklaşık 0.19 mL/dak/kg'dır. Kandesartan'ın renal eliminasyonu, hem glomerüler filtrasyon hem de aktif tübüler sekresyon ile gerçekleşir. C^{14} işaretli kandesartan sileksetil'in oral uygulanmasından sonra idrarla dozun yaklaşık %26'sı kandesartan ve %7'si inaktif metabolit olarak, feçesde yaklaşık %56'sı kandesartan ve %10'u inaktif

metabolit olarak atılır.

Özel hasta gruplarında farmakokinetik özellikler Yaşlılarda (65 yaşın üzeri) kandesartan'ın C_{max} ve EAA değerleri gençlerle karşılaştırıldığında sırasıyla %50 ve %80 oranında yüksek bulunmuştur. Buna rağmen, Atacand® kullanıldıktan sonra yaşlılarda ve gençlerde kan basıncı üzerine olan etki ve istenmeyen etki aynıdır.

Hafif ve orta derecede böbrek yetersizliği olan hastalarda kandesartan'ın C_{max} ve EAA değerlerinde tekrarlanan dozlar sırasında, sırasıyla yaklaşık %50 ve %70 artış gözlenmiştir, fakat böbrek fonksiyonları normal olanlarla karşılaştırıldığında $t_{1/2}$ değerlerinde bir değişiklik olmamıştır. Ağır böbrek yetersizliği olan hastalarda benzer değişiklikler sırasıyla yaklaşık %50 ve %110'dur. Kandesartan'ın $t_{1/2}$ 'si ağır böbrek yetersizliği olanlarda yaklaşık iki kata çıkmaktadır. Hemodiyalizde olan hastaların farmakokinetiği, ağır böbrek yetersizliği olanlar ile benzerdir.

Hafif ve orta derecede karaciğer yetersizliği olan hastalarda kandesartan'ın EAA değerinde yaklaşık %23 artış olmuştur.

ENDİKASYONLARI: Esansiyel hipertansiyon.

Kalp yetersizliği ve sol ventrikül sistolik fonksiyon yetmezliği (sol ventriküler ejeksiyon fraksiyonu %40) olan hastalarda ADE inhibitörlerine ek tedavi olarak veya ADE inhibitörlerinin tolere edilemediği hastaların tedavisinde.

KONTRENDİKASYONLARI:

Atacand®'ın içerdiği maddelerden herhangi birisine karşı aşırı duyarlılığı olanlarda Gebelik ve emzirme döneminde

Ağır karaciğer yetersizliği ve / veya kolestazisde kontrendikedir.

UYARILAR/ ÖNLEMLER:

Böbrek Yetersizliği Renin-anjiyotensin-aldosteron sistemini inhibe eden diğer ilaçlarla olduğu gibi, Atacand ile tedavi edilen duyarlılığı yüksek hastalarda renal fonksiyon değişiklikleri beklenebilir.

Atacand®, böbrek yetersizliği olan hipertansif hastalarda kullanıldığında, serum potasyum ve kreatinin düzeyleri, düzenli olarak ölçülmelidir. Çok ağır ya da son aşamada böbrek yetersizliği olan hastalarda (kreatinin klerensi <15mL/dak.) kullanımına ilişkin deneyim sınırlıdır. Bu hastalarda, kan basıncı yakından izlenerek

Atacand® dozu dikkatle titre edilmelidir.

Kalp yetersizliği hastalarının değerlendirilmesi için özellikle 75 yaşı üzerindeki ve böbrek yetersizliği olan hastalarda, böbrek fonksiyonları düzenli olarak incelenmelidir. Atacand® dozu titre edilirken serum kreatinin ve potasyum düzeylerinin izlenmesi önerilmektedir. Kalp yetersizliğindeki klinik çalışmalar serum kreatinin düzeyi $>265 \mu\text{mol/L}$ ($>3 \text{ mg/dL}$) olan hastaları kapsamamaktadır.

Kalp yetersizliğinde ADE inhibitörleri ile birlikte kullanım:

Advers olay riski, özellikle renal fonksiyon yetmezliği ve hiperkalemi, kandesartan, ADE inhibitörleri ile birlikte kullanıldığında artabilir. Bu tip hastalar düzenli ve dikkatli izlenmelidir.

Hemodiyaliz Diyaliz sırasında, plazma hacmin düşmesi ve renin-anjiyotensin-aldosteron sisteminin aktive edilmesi sonucu kan basıncı, AT₁-reseptör blokajına karşı özellikle hassas olabilir. Bu nedenle, hemodiyaliz hastalarında kan basıncı yakından izlenerek Atacand® dozu dikkatle titre edilmelidir.

Renal arter stenozu ADE inhibitörleri gibi, renin-anjiyotensin- aldosteron sistemine etki eden diğer ilaçlar, bilateral veya tek taraflı renal arter stenozu olan hastalarda, kan üre miktarını ve serum kreatinin düzeyini artırabilir. Aynı etki, anjiyotensin II reseptör antagonistleri ile de görülebilir.

Böbrek transplantasyonu Kısa süre önce böbrek transplantasyonu yapılmış hastalara Atacand® verilmesi ile ilgili hiçbir deneyim yoktur.

Hipotansiyon Kalp yetersizliği hastaları Atacand® ile tedavi edilirken hipotansiyon gelişebilir. Renin-anjiyotensin-aldosteron sistemine etki eden diğer ilaçlarda olduğu gibi, yüksek doz diüretik kullanan intravasküler sıvı kaybı olan hipertansif hastalarda da hipotansiyon görülebilir. Tedaviye başlarken dikkatli olunmalı ve hipovolemi düzeltilmelidir.

Anestezi ve cerrahi

Renin-anjiyotensin sisteminin bloke olmasından ötürü anjiyotensin II antagonistleri ile tedavi edilen hastalara uygulanan cerrahi müdahale ve anestezi sırasında hipotansiyon ortaya çıkabilir. Çok nadir olarak hipotansiyon, intravenöz sıvı ve/veya vazopresör ilaçların kullanılmasını gerektirecek kadar ağır olabilir.

Aort ve mitral kapak stenozu (Obstrüktif hipertrofik kardiyomiyopati)

Diğer vazodilatörlerle olduğu gibi, hemodinamik aort ya da mitral kapak stenozu olan ya da obstrüktif hipertrofik kardiyomiyopatili hastalarda, Atacand® çok dikkatli kullanılmalıdır.

Primer hiperaldosteronizm

Primer hiperaldosteronizmi olan hastalar, renin-anjiyotensin-aldosteron sistemi üzerinden etki gösteren antihipertansif ilaçlara genellikle yanıt vermezler. Bu nedenle, bu hastalarda Atacand® kullanımı önerilmemektedir.

Hiperkalemi

Renin-anjiyotensin-aldosteron sistemini etkileyen diğer ilaçlarla olan deneyimlere göre Atacand®'ın potasyum tutucu diüretiklerle, potasyum preparatları ile, potasyum içeren yapay tuzlarla ya da potasyum düzeylerini artırıcı diğer ilaçlarla (örn.heparin) birlikte kullanımı, hipertansif hastalarda serum potasyum düzeylerini artırabilir.

Atacand® ile tedavi edilen kalp yetersizliği hastalarında hiperkalemi görülebilir.

Atacand® ile tedavi edilen kalp yetersizliği hastalarında, özellikle ADE inhibitörleri ve spironolakton gibi potasyum tutucu diüretiklerle birlikte kullanıldığında serum potasyum düzeylerinin düzenli olarak izlenmesi önerilmektedir.

Genel Böbrek fonksiyonları ve vasküler tonüsü, renin-anjiyotensin-aldosteron sistemi aktivitesine bağlı olan hastalarda, (örn.ağır konjestif kalp yetersizliği ya da renal arter stenozunu da kapsayan renal hastalıklar) bu sistemi etkileyen diğer ilaçlarla tedavi akut hipotansiyon, azotemi, oliguri ya da nadiren akut böbrek yetersizliği ile bağlantılıdır. Anjiyotensin II reseptör antagonistleri ile benzer etkilerin görülme olasılığı dışlanamaz. Her antihipertansif ajan ile olduğu gibi, iskemik kardiyopatisi ya da iskemik serebrovasküler hastalığı olanlarda, aşırı kan basıncı düşmesi, miyokard enfarktüsü ya da inmeye neden olabilir.

Galaktoz intoleransı, Lapp Laktaz eksikliği veya glukoz-galaktoz malabsorbsiyonuna bağlı nadir herediter problemleri olan hastalar Atacand® kullanmamalıdır.

Gebelik ve Laktasyonda Kullanımı

Gebelikte kullanımı

Gebelik kategorisi : C (birinci trimester) ve D (ikinci ve üçüncü trimester)

Atacand®'ın gebe kadınlarda kullanımıyla ilgili bilgiler çok sınırlıdır. Bu bilgiler, ilk

trimesterde kullanıldığında fetüsa olası risklerini değerlendirmek için yeterli değildir. İnsanlarda, renin-anjiyotensin-aldosteron sisteminin gelişmesine bağlı olan fötal böbrek perfüzyonu ikinci trimesterde başlar. Dolayısıyla ikinci ya da üçüncü trimesterde Atacand® kullanılması fetüste riski artırır. Renin-anjiyotensin-sistemi üzerine doğrudan etki eden ilaçlar, gebeliğin ikinci ya da üçüncü trimesterinde kullanıldığında fötal ve neonatal hasara (hipotansiyon, renal fonksiyon bozukluğu, oligüri ve/veya anüri, oligohidramniyöz, kafatasında hipoplazi, intra-uterin büyüme geriliği) ve ölüme yol açabilirler. Ayrıca, akciğer hipoplazisi, fasiyal bozukluklar, kol ve bacaklarda kontraktür vakaları bildirilmiştir.

Yukarıdaki bilgiye dayanarak, Atacand® gebelik sırasında kullanılmamalıdır. Tedavi sırasında gebelik tespit edilirse tedaviye devam edilmemelidir.

Laktasyonda kullanımı Kandesartan'ın anne sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. Emziren farelerde kandesartan'ın süte geçtiği gözlenmiştir. Anne sütü alan bebeklerdeki advers etki potansiyelinden dolayı Atacand® kullanımının gerekli olduğu durumlarda emzirmeye son verilmelidir.

Araç ve Makine Kullanmaya Etkisi Atacand®'ın araç kullanımı üzerine etkisi ile ilgili çalışmalar bulunmamaktadır, ancak farmakodinamik özelliklerine göre araç kullanımı üzerine etkisi olması beklenmez. Tedavi sırasında araç ya da makine kullanırken baş dönmesi ya da yorgunluk hali olabileceği akılda tutulmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Hipertansiyon tedavisinde Kontrollü klinik çalışmalarda istenmeyen etkilerin hafif ve geçici olduğu ve plasebo ile kıyaslanabilir olduğu görülmüştür. Yan etkilerin görülme sıklığının doz ve yaşla bir ilişkisi yoktur. Kandesartan sileksetil'in yan etkilerine bağlı olarak tedaviyi bırakma oranları (%2.4), plasebo (%2.6) ile benzerdir.

Klinik çalışmalardan elde edilmiş toplam verilerin analizinde, kandesartan ile sık görülen (>1/100) advers olaylar aşağıda gösterilmiştir. Bu advers olaylar, plasebodan en az %1 oranında daha fazla sıklıkta görülmesi esasına göre listelenmiştir.

Sinir sistemi Sersemlik/baş dönmesi, baş ağrısı

Kas-iskelet sistemi, bağ dokusu ve kemik Sırt ağrısı

Enfeksiyonlar ve enfestasyonlar Solunum enfeksiyonu

Laboratuvar Bulguları Genelde Atacand®'in rutin laboratuvar bulguları üzerine klinik açıdan önemli etkisi yoktur. Renin-anjiyotensin-aldesteron sisteminin diğer inhibitörleri gibi, hemoglobin düzeyinde küçük oranda azalma görülmüştür. Kreatinin, üre veya potasyum seviyesinde artma ve sodyum düzeyinde azalma gözlenmiştir. Atacand® kullanımı sırasında yan etki olarak bildirilen S-ALAT (S-GPT) artışı (%1.3) plaseboya (%0.5) oranla biraz daha sık görülmüştür. Atacand® kullanan hastalarda laboratuvar değişikliklerinin rutin takibi gerekmez. Ancak, böbrek yetmezliği olan hastalarda serum potasyum ve kreatinin düzeyleri düzenli olarak izlenmelidir.

Kalp yetersizliği tedavisinde Kalp yetersizliği hastalarında görülen advers etkiler, ilacın farmakolojik etkileri ve hastaların sağlık durumu ile tutarlılık gösterir. Atacand®'in 32 mg dozunun (n= 3.803) plasebo (n= 3.796) ile karşılaştırıldığı CHARM klinik çalışmasında, kandesartan sileksetil verilen grupta hastaların %21'i, plasebo verilen grupta ise %16.1'i advers etkilerden dolayı tedaviyi bırakmışlardır.

Sık görülen (1/100, < 1/10) advers etkiler aşağıda gösterilmiştir:

Vasküler bozukluklar Hipotansiyon

Metabolizma ve beslenme Hiperkalemi

Böbrek ve üriner sistem Böbrek yetersizliği

Laboratuvar bulguları Kreatinin, üre ve potasyum düzeylerinde yükselme. Serum kreatinin ve potasyum düzeylerinin düzenli olarak izlenmesi önerilmektedir.

Pazarlama sonrası Pazarlama sonrası deneyimlerde aşağıdaki yan etkiler nadir olarak (< 1/10.000) bildirilmiştir :

Kan ve lenfatik sistem Lökopeni, nötropeni ve agranülositoz

Metabolizma ve beslenme Hiperkalemi, hiponatremi

Santral sinir sistemi Sersemlik, baş ağrısı

Gastrointestinal sistem Bulantı

Hepato-biliyer sistem Karaciğer enzimlerinde artma, anormal hepatik fonksiyon veya hepatit

Deri ve subkütan doku Anjiyoödem, döküntü, ürtiker, kaşıntı

Kas-iskelet sistemi, bağ dokusu ve kemik Sırt ağrısı, artralji, miyalji

Üriner sistem Renal bozukluk, yatkın hastalarda renal yetersizlik

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ VE DİĞER ETKİLEŞİMLER: Diğer ilaçlarla birlikte kullanıldığında klinik olarak önemli bir ilaç etkileşimi belirlenmemiştir.

Klinik farmakokinetik çalışmaların yapıldığı ilaçlar hidroklorotiyazid, varfarin, digoksin, oral kontraseptifler (örneğin; etinilöstradiol/levonorgestrel), glibenklamid, nifedipin ve enalaprilidir.

Kandesartan'ın çok küçük bir kısmı karaciğerde metabolize (CYP2C9 ile) edildikten sonra atılır. Yapılan etkileşim çalışmalarına göre kandesartan'ın CYP2C9 ve CYP3A4'e bir etkisi yoktur, fakat diğer sitokrom P450 izoenzimlerine etkisi şu anda bilinmemektedir.

Atacand®'ın antihipertansif etkisi diğer antihipertansiflerle artırılabilir.

Renin-anjiyotensin-aldosteron sistemini etkileyen diğer ilaçlarla edinilen deneyimlere dayanarak, potasyum tutucu diüretikler, potasyum preparatları, potasyum içeren yapay tuzlar ya da potasyum düzeyini artıran ilaçlar (heparin gibi) ile Atacand®'ın birlikte kullanılması serum potasyum düzeyini artırabilir.

ADE inhibitörleri ile lityumun birlikte kullanımında, serum lityum konsantrasyonlarında ve toksisitede geri dönüşümlü artış bildirilmiştir. Benzer etki anjiyotensin II reseptör antagonistleri ile de görülebilir, bu nedenle lityum ile birlikte kullanıldığında serum lityum düzeyleri dikkatlice izlenmelidir.

Diğer antihipertansiflerle olduğu gibi, kandesartan'ın antihipertansif etkisi, indometasin gibi steroid olmayan antienflamatuarlarla (NSAID) azalabilir.

Yemeklerle birlikte alınması kandesartan'ın biyoyararlanımını etkilemez.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Hipertansiyon

Doz Atacand®'ın önerilen başlangıç dozu ve normal idame dozu günde bir defada 8 mg'dır. En yüksek doz günde bir defada 16 mg'dır.

Tedavi, istenen kan basıncı yanıtına göre ayarlanmalıdır. Antihipertansif etkinin büyük bir kısmı, tedavinin başlamasından sonraki 4 hafta içinde elde edilir.

Yaşlılarda kullanım Yaşlılarda, başlangıç dozunun ayarlanması gerekmez.

İntravasküler sıvı kaybı olan hastalarda kullanım İntravasküler sıvı kaybı

olasılığı olan hastalar gibi hipotansiyon riski taşıyan hastalarda başlangıç dozu olarak 4 mg önerilmektedir.

Böbrek yetersizliğinde kullanım Hemodiyaliz hastaları da dahil böbrek yetersizliği olan hastalarda önerilen başlangıç dozu günde bir defada 4 mg'dır. Doz hastanın yanıtına göre ayarlanmalıdır. Çok ağır ya da son aşamada böbrek yetersizliği olan hastalarda (kreatinin klerensi < 15 mL/dakika) Atacand® kullanımı ile ilgili klinik deneyimler sınırlıdır.

Karaciğer yetersizliğinde kullanımı Hafif - orta derecede karaciğer yetersizliği olan hastalarda önerilen başlangıç dozu günde bir defada 2 mg'dır. Doz hastanın yanıtına göre ayarlanabilir. Ağır karaciğer yetersizliği olan hastalarda kullanımına ilişkin deneyim yoktur.

Kombine tedavi Atacand® ile tedaviye hidroklorotiyazid gibi tiazid grubu bir diüretik eklenmesi antihipertansif etkiyi artırır.

Kalp yetersizliği

Doz Atacand®'ın önerilen başlangıç dozu günde bir defada 4 mg'dır. Hedeflenen 32 mg'lık günlük doza ya da tolere edilebilen en yüksek doza ulaşılması, en az 2 haftalık aralıklarla dozun iki katına çıkarılması ile gerçekleştirilir.

Özel hasta grupları Yaşlı hastalarda veya intravasküler sıvı kaybı, böbrek yetmezliği ya da hafif-orta derecede karaciğer yetersizliği olan hastalarda başlangıç dozunun ayarlanması gerekmez.

Kombine tedavi Atacand®, genellikle kalp yetersizliği tedavisinde kullanılan ADE inhibitörleri, beta reseptör blokerleri, diüretikler ve digitalis preparatları gibi başka bir tedavi ile kombine edilebilir veya bu tedaviler kombinasyon şeklinde uygulanabilir.

Uygulama Atacand® günde tek doz olarak uygulanmalıdır. Aç ya da tok karna alınabilir.

Çocuklar ve adolesanlarda kullanımı Atacand®'ın çocuklar ve adolesanlar (18 yaş altı) üzerindeki güvenilirliği ve etkinliği belirlenmemiştir.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER:

Semptomlar Farmakolojik özellikler göz önüne alındığında, doz aşımının temel bulgusu semptomatik hipotansiyon ve baş dönmesi olabilir. Doz aşımına ilişkin bireysel vaka raporlarında (672 mg'a kadar kandesartan sileksetil) hastanın durumunun düzelmesi sorunsuz olmuştur.

Tedavi Semptomatik hipotansiyon geliştiğinde, semptomatik tedavi uygulanmalı ve

hastanın yaşamsal bulguları gözlenmelidir. Hasta ayakları yukarıda olacak şekilde yatırılmalıdır. Bu yeterli olmazsa, infüzyon yoluyla serum fizyolojik gibi bir solüsyon uygulanarak plazma hacmi artırılmalıdır. Bu önlemlerin de yetersiz olduğu durumlarda semptomimetik ilaçlar uygulanabilir. Kandesartan hemodiyaliz ile uzaklaştırılmaz.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Her tablette 4 mg kandesartan sileksetil içeren 28 tabletlik blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Atacand® 8 mg Tablet : Her tablette 8 mg kandesartan sileksetil içeren 28 tabletlik blister ambalajda

Atacand® 16 mg Tablet : Her tablette 16 mg kandesartan sileksetil içeren 28 tabletlik blister ambalajda

Atacand® Plus 16 mg/12.5 mg Tablet: Her tablette 16 mg kandesartan sileksetil ve 12,5 mg hidroklorotiyazid içeren 28 tabletlik blister ambalajda.

RUHSAT SAHİBİ: AstraZeneca İlaç San.ve Tic.Ltd.Şti. Büyükdere Cad.Yapı Kredi Plaza B Blok Kat 4, Levent -İstanbul tarafından ithal edilmiştir.

ÜRETİM YERİ: Takeda Chemical Industries Ltd. Lisansı ile AstraZeneca AB, İsveç

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 12.11.2001 - 111/17 Reçete ile satılır.

ADELPHAN TABLET (NOVARTIS)

FORMÜLÜ: Bir tablet 0.1 mg rezerpin, 10 mg dihidralazin sülfat ve diğer yardımcı maddeler yanında kırmızı demir oksit, sarı demir oksit içermektedir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Adelphan farklı şekilde etki gösteren, birbirinin kan basıncını düşürücü etkisini tamamlayan iki aktif maddeden oluşur.

Rezerpin: Rezerpin post-gangliyonik sempatik sinir uçlarındaki ve santral sinir sistemindeki katekolamin depolarını boşaltır. Depoların boşalmasından sonra nispeten uzun süre katekolamin depolanamaz. Neticede parasempatik sinir sistemi etkilenmeden sempatik tonus azalır. Bu şekilde artmış olan kan basıncı düşer, aynı zamanda kalp atım hızı azalır ve santral sinir sistemi üzerine sedatif etkisi görülür. Genellikle maksimum cevaba ancak 2-3 hafta sonra ulaşılır.

Dihidralazin: Dihidralazin kan damarlarındaki (esas olarak arteriollerdeki) kas dokusunu doğrudan etkileyerek periferik vazodilatasyona yol açar ve bu sayede artmış

olan kan basıncını düşürür. Dihidralazinin diğer bir özelliği de beyin ve böbreklerdeki vasküler rezistansı azaltmasıdır. Uzun süreli tedavi sırasında böbrekte kan akışı yeterli düzeyde devam eder. Dihidralazin gerek ayakta gerekse yatar durumda belirgin herhangi bir postural hipotansiyon belirtisine neden olmaksızın kan basıncını düşürür.

Farmakokinetik

Rezerpin: Rezerpin ağızdan alındığında hızla emilir ve biyoyararlanımı yaklaşık %50'dir. 30 dakika sonra plazmada ölçülebilen konsantrasyonlara ulaşır. Rezerpinin plazma proteinlerine bağlanma oranı %96'dır. Ağızdan alındıktan sonra hızla metabolize olur. Rezerpin ve metabolitlerinin plazmadan eliminasyonu bifazik şekil gösterir ve sırasıyla eliminasyon yarı ömrü 4.5 ve 271 saattir. İlacın ağızdan alınmasından sonraki ilk 96 saat içinde, dozun %8 i idrarla (başlıca metabolitleri şeklinde), %62'si feçes ile (başlıca rezerpin şeklinde) atılır. Rezerpin plasenta bariyerini aşar ve ayrıca anne sütüne de geçer. Rezerpinin böbrek yetersizliğinde azalan idrarla atılımı, feçesle atılan miktarın artmasıyla dengelenir ve bu nedenle birikme görülmez.

Dihidralazin: Dihidralazin oral yoldan hızla emilir. Eliminasyon yarı ömrü ortalama 4-5 saattir. Plazmadaki dihidralazinin yaklaşık %10-15 i hidralazine metabolize olur. Bugüne kadar yapılan çalışmalar, asetilatör durumun dihidralazin ile bağlanmada klinik açıdan önemli bir rol oynamadığını göstermiştir. Dihidralazinin metabolizması sırasında asetilasyona uğrayıp uğramadığı henüz bilinmemektedir.

ENDİKASYONLARI: Hipertansiyon.

KONTRENDİKASYONLARI: Adelphan'ın aktif maddelerinden birine veya bunların türevlerine karşı aşırı duyarlı olanlarda kontendikedir.

Rezerpin: Açık depresyon, Parkinson hastalığı, epilepsi ve elektrokonvülsif tedavi. Feokromositoma, MAO inhibitörleriyle birlikte tedavi. Rezerpin ile tedaviye başlamadan en az 14 gün önce MAO inhibitörleri ile tedavi kesilmelidir. Akut peptik ülser, ülseratif kolit.

Dihidralazin: Ciddi taşikardi.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Kalp yetmezliği bulunan, yeni miyokard enfarktüsü geçirmiş, koroner ve/veya serebral arteriyoskleroza olan hastalara Adelphan çok dikkatli bir şekilde uygulanmalıdır. Kan basıncında ani düşüşlerden kaçınılmalıdır. Böbrek fonksiyon bozukluğunda (kreatinin klirensi < 30 ml/dak veya serum kreatinin

düzeyi $> 2.5 \text{ mg}/100 \text{ ml} = 221 \text{ mikromol/L}$) dozlar arası süre, kümülatif etki riskinden dolayı uzatılmalıdır. Adelphan ile tedavi hastanın reaksiyonlarını azaltabilir (araba kullanma gibi).

Rezerpin: Gastrit veya duodenal ülser geçirmiş hastalarda, akut erozif gastriti veya safrakesesi taşı olanlarda ve ayrıca kalp iletim bozukluğu veya sinüs bradikardisi olan ve depresyon geçirmiş hastalarda önlem alınmalıdır. Elektrokonvülsif tedaviden 7 gün önce rezerpin tedavisi kesilmelidir. Ayrıca elektif operasyonlardan birkaç gün önce de rezerpin kesilmelidir, aksi takdirde anestezi sırasında kan basıncında düşme görülebilir. Acil ameliyata alınacak hastalarda aşırı bradikardiyi önlemek için ameliyat öncesi yeterli dozda atropin uygulanmalıdır.

Dihidralazin: Karaciğer fonksiyonu bozuk olanlarda aktif madde birikiminden sakınmak için doz azaltılabilir veya dozlar arası süre uzatılabilir. Dihidralazin ile tedavi sırasında çok ender olguda pozitif antinökleer-antikor bulgularıyla birlikte lupus eritematöz benzeri sendrom gelişebilir. Eğer artralji görülürse (bazen ateş ve deri döküntüsü ile birlikte) ilaç derhal kesilmelidir. Bakteriyel test sistemlerinde dihidralazin mutajenik potansiyel gösterir. Bununla birlikte diğer bir kaç teste (*in vivo* çalışmalar dahil) bu tip mutajenite belirtisi görülmemiştir. Bu ilacın birçok ülkede uzun yıllar kullanılmasıyla edinilen deneyime göre, dihidralazinin kanserle ilişkisini gösterir herhangi bir bulgu ortaya çıkmamıştır.

Hamilelik ve Emzirme

Hamilelik sırasında, özellikle ilk 3 ayda Adelphan sadece zorunlu nedenlerle kullanılmalıdır. Doğumdan kısa bir süre önce Adelphan kullanımı, yeni doğan bebeklerde letarji, nazal konjesyon ve anoreksiye neden olabilir. Bu nedenle hesaplanan doğum tarihinden önceki son 3 ay içinde ilaç kullanılmamalıdır.

Adelphan'ın bileşimindeki aktif maddeler anne sütüne geçtiğinden ilaç kullanmak ile bebeği emzirmek arasında seçim yapılmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Adelphan'ın içindeki aktif maddeler düşük dozlarda bulunduğundan, önerilen dozlara uyulduğu takdirde yan etkiler düşük oranda görülür. Adelphan bazen yorgunluk, sersemlik, baş dönmesi, baş ağrısı ve uyku bozukluğuna neden olabilir. Depresyon ve anksiyete durumları görülebilir. Mide bulantısı, kusma ve diyare gibi gastrointestinal rahatsızlıklar ortaya çıkabilir. Ayrıca nazal konjesyon, sıcak basması, purpura, sodyum ve su retansiyonu bildirilmiştir.

Yüksek dozlarda postüral hipotansiyona neden olabilir. Ayrıca spesifik olarak aktif maddelere atfedilebilen yan etkiler aşağıda bildirildiği gibidir.

Rezerpin: Görmede bulanıklık, ağız kuruluğu, peptik ülser, ödem, potens ve ejakülasyonu etkileyen bozukluklar, galaktore, jinekomasti, yüksek dozlarda kardiyak aritmi ve parkinsonizm.

Dihidralazin: Taşikardi, palpasyon, anjinal semptomlar. Bazen viral hepatite benzer şekilde karaciğer harabiyeti. Çok ender olarak deride döküntüler, kan sayımında değişiklikler (anemi, lökopeni, trombositopeni), periferik nevrit ve glomerülonefrit görülmüştür.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Diğer antihipertansif ilaçlarla (guanetidin, metildopa, beta-blokerler, vazodilatörler, kalsiyum antagonistleri ve ACE inhibitörleri gibi) birlikte kullanıldığında Adelphan'ın antihipertansif etkisi artar.

Alkolün, anajeziklerin, antihistaminiklerin ve psikoaktif ilaçların (trisiklik antidepresanlar) santral depresan etkilerini artırır.

Adelphan, adrenalin veya sempatomimetik özellik gösteren diğer maddelerin etkisini artırabilir (Örneğin öksürük kesiciler veya burun ve göz damlaları dikkatle kullanılmalıdır).

Ayrıca Adelphan'ın bileşimindeki aktif maddelerin her birine bağlı olarak aşağıdaki etkileşimler görülebilir.

Rezerpin: MAO inhibitörleri; (Bkz. Kontrendikasyonlar).

Rezerpinin anti-aritmik ilaçlar ve dijitalis ile birlikte kullanılması sinüs bradikardisine yol açabilir. Rezerpin levodopanın etkisini azaltır.

Dihidralazin: Diazoksid alınmasından kısa bir süre önce veya sonra dihidralazin kullanılması belirgin hipotansiyona neden olabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

Adelphan dozu hastaya göre ayarlanmalıdır. Tedaviye mümkün olan en düşük dozda başlanır ve doz hastanın cevabına göre yavaşça artırılabilir. Günlük doz 5 tableti (0.5 mg rezerpin, 50 mg dihidralazin) geçmemelidir.

Hekim başka bir şekilde önermediği takdirde aşağıdaki dozlarda kullanılır:

Ortalama günde 1-3 tablet yeterlidir. Günlük ilaç dozu, 2-3 defada alınmalıdır. İdame tedavisi için yeterli cevap alınan en küçük doz uygulanmalıdır. İlaç, yemek esnasında bir miktar sıvı ile alınmalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:

Belirti ve semptomlar: Adelphan'ın aşırı dozuna bağlı zehirlenmede oluşan belirti ve semptomlar şunlardır; baş ağrısı, baş dönmesi, uyku hali, bilincin bozulması, koma, ekstrapiramidal bozukluklar, konvülsiyonlar, pareteziler ve uzun süreli miyozis. Mide bulantısı, kusma ve diyare görülebilir. Taşikardi ve hipotansiyon sonucu dolaşım kolapsi ve ayrıca birkaç olguda angina pectoris ve kardiyak aritmi ile birlikte miyokard iskemisi bildirilmiştir. Ayrıca solunum depresyonu ve oligüri de görülebilir.

Tedavi: Hasta kusturulmalı veya gastrik lavaj uygulanmalı ve aktif kömür verilmelidir. Postüral hipotansiyon görüldüğünde, hasta uygun bir pozisyonda tutulup plazma hacim artırıcıları uygulanır ve elektrolit replasmanı sağlanır. Eğer gerekli ise vazoaaktif maddeler dikkatle verilir (Bkz. İlaç Etkileşimleri ve Diğer Etkileşimler). Diyare olursa antikolinergik bir ilaç verilir. Epilepsi veya konvülsiyonları engellemek için antikonvülsanlar (örneğin; yavaşça i.v. diazepam) uygulanır. Ağır solunum depresyonlarında, suni solunum uygulanmalıdır. Rezerpinin etkisi uzun sürdüğünden hasta 72 saat gözetim altında tutulmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI:

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

Kutu üzerindeki son kullanma tarihinden sonra kullanmayınız.

Işık, ısı ve nemden koruyunuz. Oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

50 tabletlik blister ambalajda.

CIBA-GEIGY S.A. Bale (İsviçre) lisansı altında üretilmiştir.

RUHSAT SAHİBİ, ÜRETİM VE SATIŞ YERİ: CIBA-GEIGY İlaç ve Kimya

Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. P.K. 245 - 80693 Beşiktaş-İstanbul

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 02.01.1973 - 114/67 Reçete ile satılır.

NİPRUSS® AMPUL (SCHWARZ PHARMA AG - ALMANYA)

ADEKA ANTİHİPERTANSİF

FORMÜLÜ:

Her bir kuru madde ampulünde : SODYUM PENTASİYANO NİTROSİLFERRAT

(II) susuz, liyofilize 52.75 mg ($\cong$ 60 mg. Nitroprussid Sodyum)

Her bir çözücü ampulünde :

Sodyum sitrat 45 mg

Enjeksiyonluk su ile tamamlanır 5 ml

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

NİPRUSS, arterlerin ve venlerin vazodilasyonu sonucu, düz damar kaslarının tonusunu azaltarak periferik direnci düşürür. Endirekt etkisi ile de, sol ventriküldeki yükselmiş dolma basıncının düşmesi ile sol ventrikül yükünü azaltır.

ENDİKASYONLARI:

- Sebebi ne olursa olsun, her türlü yüksek kan basıncı krizlerinde,
- Habis ve tedaviye dirençli hipertansiyonlarda,
- Miyokard enfarktüsünün hipertansif formlarında,
- Ameliyat esnasında kontrollü hipotansiyon sağlanmasında, NİPRUSS kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI:

- Aort isthmusunun stenozu,
- Leber optik atrofi,
- Tütünden ileri gelen görme bozukluğu (ambliyopiya)
- Vitamin B-12 eksikliği
- Metabolik asidoz,
- Hipotiroidi, durumlarında NİPRUSS kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: V. Schulz (Therapiewoche 30, 7890/1980-7) de yayımlanan son neticelerine göre, insanda siyanür için maksimum detoksikasyon şimdiye kadar kabul edilenden %10 daha aşağıdır.

Kullanım tarifindeki "Özel Talimat" altındaki verilerimiz aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir, 2 mg NNP/kg/dakika'lık doz akımında siyanür birikimi hesap edilmelidir. Total doz 0.5 mg NNP/Kg vücut ağırlığında toksik sınıra girilir

Verilen değerler aşıldığında, siyanür intoksikasyonuna mani olmak için derhal bir Sodyum Tiyosulfat İnfüzyonu gereklidir. Emniyeti sağlamak için aynı zamandaki Sodyum Tiyosulfat İnfüzyonu, "TİYOSULFAT DOZU" altında verilen doz oranlarını devamlı olarak kullanmalıdır. İnfüzyon çözeltisi hazırlandıktan sonra 12 saat dayanıklıdır. Ampuller Sodyum Sitrat ampulleri ile birlikte verilmelidir. Çözülme işlemi tamamlandıktan sonra hastaya mutlaka glukoz çözeltisi içinde enfüzyon olarak uygulanmalıdır. Anestezi bölümü personelin teknik hususlarda ve madde hakkında gerekli bilgilere sahip olmaları lazımdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: NİPRUSS infüzyonu esnasında halsizlik, baş dönmesi, kusma ve taşikardi görülebilir. Vakaların çoğunda bu yan etkiler, kan basıncının hızlı düşüşü nedeni ile ortaya çıkabilir. İnfüzyonun kesilmesi veya azalması ile kaybolurlar. Çok az vakada bir dirence tanık olunmaktadır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Vazodilatörler, antihipertonikler ve narkotikler sinerjik olarak kan basıncını düşürücü etki yaparlar.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: NİPRUSS İnfüzyonu kural olarak yavaş yapılmalıdır. Hipotansif etkisi hemen ortaya çıkar ve biyolojik yarılanma ömrü az olduğundan kısa zamanda ortadan kalkar. Kişilerin gösterdikleri reaksiyonlar değişik olabilir. Bu nedenle, ayarlama safhasında kesin bir titrasyon ve eğer, intra-arteriyel kan basıncı ölçümleri yapılmıyorsa, bir-iki dakikada bir Riva-Rocci yöntemi ile kan basıncı ölçümleri yapılmalıdır. Ani kan basıncı düşüşlerinden her zaman kaçınılmalıdır. İnfüzyon sonuna doğru, infüzyon hızı yavaş yavaş azaltılır.

PERFUZOR kullanıldığı takdirde, kuru-madde ampulünün içeriği, 3 ml Sodyum sitrat çözeltisinde çözüldükten sonra 50 ml lik petfüzör enjektörüne çekilir, %5 lik

Glukoz çözeltisi ile 50 ml ye tamamlanır. Çalkalandıktan sonra, ışıktan koruyan alüminyum kağıt ile sarılır. İnfüzyon başlangıç hızı 1 ml/saat tır. 3 ila 5 dakikalık aralıklarla infüzyon hızı, istenilen kan basıncı seviyesine erişinceye kadar bir misli arttırılır. Ortalama infüzyon hızı 1- 6 mg/Kg/dakika olabilir. Çocuklar ve gençler için yüksek, yaşlı hastalar için düşük dozlar gereklidir. İNFUZOMAT kullanımında kurumadde ampulünün içeriği, 3 ml. Sodyum Sitrat çözeltisinde çözündükten sonra 250 ml. ve 500 ml lik %5 lik Glukoz çözeltisine enjekte edilir. Ameliyat esnasında kontrollu hipotansiyon sağlanmasında 250 ml ye seyreltme tavsiye olunur. Dozun hesaplanması Doz Tablosu'ndan yapılır. Tabloda ml/saat olarak verilen infüzyon hızları 250 ml'lik glukozdaki seyreltmede 5 ile, 500 ml lik seyreltmede ise 10 ile çarpılır.

Uzun süren infüzyonlarda sıvı yükselmesinden ötürü Perfüzör tercih edilir. Ameliyatlardaki kontrollu hipotansiyon sağlanmasında, toplam miktarın 1.0 -1.5 mg/Kg ı aşmaması tavsiye edilir. Hipertansiyon krizleri gibi bir kaç gün süre ile infüzyonu gerektiren durumlarda, yukarıda belirtilen maksimal NİPRUSS dozları aşılabılır. NİPRUSS'un siyanür toksikasyonunu önlemek için aynı zamanda ve devamlı bir şekilde Sodyum Tiyosulfat infüzyonunun uygulanması tavsiye edilir. İnfüzyon aynı venden yapılabilir, ancak ayrı bir set kullanılmalıdır. Çünkü, Sodyum Tiyosulfat ve NİPRUSS'un aynı şişedeki karışımı çözeltinin stabilitesini etkileyebilir. Pratikte %10 luk sodyum Tiyosulfat, (mesela, S-hydril, Laves) çözeltisinin ikinci bir perfüzör iğnesine çekilmesi ve NİPRUSS Sodyum tiyosulfatın 1:10 oranında infunde edilmesi tavsiye edilir.

Tiyosülfat Dozu Perfüzör için örnek :

NİPRUSS 1-10 ml/saat= Sodyum Tiyosulfat 1 ml/saat

NİPRUSS 11-20 ml/saat= Sodyum Tiyosulfat 2 ml/saat

NİPRUSS 21-30 ml/saat= Sodyum Tiyosulfat 3 ml/saat

NİPRUSS 31-40 ml/saat= Sodyum Tiyosulfat 4 ml/saat

Birkaç gün süren NİPRUSS infüzyonlarında özellikle sınırlı böbrek fonksiyonları olan hastalarda, tiyosiyanat seviyesi tespit edilmelidir. Bu,10 mg/100 ml'yi aşmamalıdır. (Schulz, V. Akute und Subakute Toxizität von Natriumnitroprussid, intensivmed,16, 320-325 (1979))

İnfüzyon çözeltisinin set sisteminde veya periferik venlerde birikmesini önlemek

için en emin yol ayrı bir ven kateteri kullanmaktır. Bilhassa PERFÜZÖR ve İNFUZOMAT infüzyon modellerinin amaca uygun oldukları anlaşılmıştır.

İNFÜZYON ÇÖZELTİSİNİN HAZIRLANMASI:

Liyofilize edilmiş kuru-madde (kahverengi ampulün içeriği 60 mg Sodyum Nitroprussid = NNP) 3 ml Sodyum-Sitrat Çözeltisinde (renksiz ampul 5 ml. Sodyum Sitrat Çöztisi ihtiva eder) çözülür. Bu, %2 lik ana-çözelti kırmızı-kahverengindedir, ve hiç bir zaman doğrudan doğruya enjekte edilmez. Sonraki seyreltme işlemi sadece %5 lik Glukoz çözeltisi ile yapılır.

NİPRUSS içeren infüzyon çözeltisi kullanılmadan hemen önce taze hazırlanmalıdır ve kutusunun içindeki alüminyum folyo ile ışıktan korunmalıdır.

Hazırlanan infüzyon çözeltisi 12 saat dayanıklıdır. İnfüzyon çözeltisi hafif sarımtırak renktedir, koyu renkli çözeltiler kullanılmamalıdır. Hazır infüzyon çözeltisine başka hiç bir ilaç ilave edilmemelidir.

PERFÜZÖR KULLANIMINDA DOZ TABLOSU: 1 adet kuru-madde ampulünün içeriği 50 ml ye çözülür⁺

*İnfüzomat kullanımda infüzyon hızı ml/saat olarak

(1 ampul 250 ml'ye seyreltilmiş ise) ila, veya (1 ampul 500 ml'seyreltilmiş ise) 10 ile çarpılarak elde edilir.

KONTROLLÜ KAN BASINCI DÜŞMESİNDE NİPRUSS: NİPRUSS molekülü kuvvetli bir toksik madde olan "siyanür" ihtiva eder. Bu, kanda serbest duruma geçer ve verilen maksimal dozlara riayet edildiğinde "Rhodanase" enzimi ile 100 kere daha az toksik olan tiyosiyanaata çevrilir. Aynı andaki yeterli miktardaki Tyosuffat (Bkz. Tiyosulfat Dozu) infüzyonu ile "cyanid" (siyanür) zehirlenmesi önlenir. Siyanür zehirlenmelerinde hemen etki gösteren antidot, 4-Dimetilamino-fenol Hidroklorid (4-DMAP Köhler-Chemie), 3- 4 mg/Kg i.v. (Methemoglobin yapımcı) ve daha sonra 10 gram Sodyum tiyosülfat infünde edilir. NİPRUSS'un infüzyonu sırasında monitör ile EKG ve önemli hemodinamik parametrelerin takibi gereklidir. Operasyon şartlarında kan basıncının intra arteriyel kanülle ölçülmesi en iyisidir. Bir kaç gün devam eden infüzyonda Riva-Rocci usulü ile kan basıncı ölçülmesi yeterlidir.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER - ÖZEL ANTİDOT:

Bununla ilgili bilgiler için, KONTROLLÜ KAN BASINCI DÜŞMESİNDE-NİPRUSS başlıklı bölüme bakınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: NİPRUSS ışıktan korunmalıdır.

Son kullanma tarihinden sonra ilaç kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Her biri, 5 iç ambalaj (Kutu) içeren karton dış kutu içerisinde ve her bir iç kutu içerisinde; 5 ml renkli ampulde liyofilize kuru madde, 5 ml beyaz ampulde çözücü ampul, plastik seperatörde, ışıktan koruyucu alüminyum folyo ile kullanma talimatını içeren prospektüs ile beraber.

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: Kuru Madde imalcisi

SCHWARZ PHARMA A.G. Alfred Nobel Strasse 10 40789 Monheim - Almanya
Lisansı ile

İTHALCİSİ - RUHSAT SAHİBİ VE ÇÖZÜCÜ AMPUL İMAL YERİ:

ADEKA İLAÇ VE KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİ VE TİCARET ANONİM
ŞİRKETİ 55020 – SAMSUN

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 01.08.1989 - 88/64 Reçete ile satılır.

NORVASC® TABLET 5 mg (PFIZER)

FORMÜLÜ: NORVASC, 5 mg aktif amlodipin baza eşdeğer amlodipin besilat ihtiva eden beyaz tabletler halinde bulunur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Amlodipin, bir kalsiyum iyon akışı inhibitörüdür (Yavaş kanal blokeri veya kalsiyum iyon antagonisti). Kalp kasında ve damar düz kaslarında kalsiyum iyonunun hücre membranından geçerek hücre içine girişini inhibe eder.

Amlodipinin antihipertansif etki mekanizması vasküler düz kaslar üzerindeki direkt gevşetici etkiye bağlıdır. Amlodipinin angina pectoris'i giderici etkisinin kat'i mekanizması tam olarak belirlenmemiştir ama amlodipin total iskemik yükü aşağıdaki iki etki ile azaltmaktadır:

⁺ Bu bölümde yer alan bir tablo sayfadan çıkarılmıştır.

1. Amlodipin periferik arteriyolları dilate ederek kalbin karşı karşıya olduğu total periferik rezistansı (afterload) azaltır. Kalp atım hızı stabil kaldığından, kalbin yükünün hafifletilmesi, miyokard enerji tüketimini ve oksijen gereksinimini azaltır.
2. Amlodipinin etki mekanizması muhtemelen, hem normal hem de iskemik bölgelerdeki ana koroner arterlerin ve koroner arteriyolların dilate olmasıyla da alakalıdır. Bu dilatasyon koroner arter spazmı olan hastalarda (Prinzmetal veya varyant angina) miyokarda oksijen ulaşımını arttırmaktadır.

Terapötik dozların oral uygulanmasından sonra, amlodipin iyi absorbe olur ve doz sonrası 6.-12. saatler arasında doruk kan seviyeleri oluşturur. Mutlak biyoyararlanım %64 - 80 arasında hesaplanmıştır. Dağılım hacmi takriben 21 l/kg'dır. Terminal plazma eliminasyon yarı ömrü yaklaşık 35 - 50 saattir ve günde tek doz tavsiyesi ile tutarlıdır. Kararlı hal (steady state) plazma seviyelerine birbirini takip eden dozlarla 7 - 8 gün sonra erişilir. Amlodipin karaciğerde yoğun bir şekilde metabolize olarak inaktif metabolitlere dönüşür ki ana ilacın %10 u ile metabolitlerinin %60'ı idrarla atılır. Gıda alınması, amlodipin absorpsiyonunu etkilemez.

In vitro çalışmalar dolaşımdaki amlodipinin yaklaşık %97.5'inin plazma proteinlerine bağlı olduğunu göstermiştir.

Hipertansiyonlu hastalarda günde tek doz, yatar vaziyette veya ayakta ölçülen kan basıncında 24 saatlik süre boyunca klinik olarak anlamlı azalmalar meydana getirir. Etkisinin yavaş başlaması nedeniyle, amlodipin kullanımında akut hipotansiyon görülmez.

Anginalı hastalarda amlodipinin günde tek doz uygulanması, toplam egzersiz zamanını, angina başlangıcı için geçen zamanı, 1 mm ST segmenti çökme görülmesi için geçen zamanı artırır, ve hem angina atak sıklığını hem de nitrogliserin tablet tüketimini azaltır.

Amlodipin ile metabolik advers etkiler veya plazma lipidlerinde değişiklik meydana gelmemiştir ve astımlı, diyabetli, gutlu hastalarda kullanıma uygundur.

NYHA Sınıf II - IV kalp yetmezliği hastalarında yapılan hemodinamik ve egzersize dayalı kontrollü klinik çalışmalar amlodipinin; egzersiz toleransı, sol ventrikül

ejeksiyon fraksiyonu ölçümleri ve klinik semptomatoloji ile belirlenebilen bir klinik bozulmaya yol açmadığını göstermiştir.

Digoksin, diüretik ve ACE inhibitörleri alan NYHA Sınıf III - IV kalp yetmezliği olan hastaların değerlendirilmesi için düzenlenmiş plasebo kontrollü bir çalışma (PRAISE), amlodipinin kalp yetmezliği olan hastalarda kombine mortalite ve morbiditede veya yalnızca mortalite riskinde bir artışa yol açmadığını göstermiştir.

Yaşlılarda kullanım

Amlodipinin zirve plazma konsantrasyonlarına ulaşma zamanı yaşlılarda ve gençlerde benzerdir. Yaşlılarda amlodipin klirensi; eğri altı alanı (AUC) ve eliminasyon yarı ömründe artmayla sonuçlanacak şekilde azalma eğilimi gösterir. Konjestif kalp yetmezliği olan hastalarda eğri altı alanı (AUC) ve eliminasyon yarı ömründeki artış, çalışılan hasta yaş grubu için beklenildiği gibi olmuştur.

ENDİKASYONLARI: NORVASC, hipertansiyon tedavisinde endikedir ve hastaların çoğunluğunda kan basıncının kontrolünde tek ilaç olarak kullanılabilir. Tek bir antihipertansif ajanla yeterince kontrol altında tutulamayan hastalar, NORVASC ilavesinden yarar sağlayabilirler. NORVASC tiazid diüretikleri, alfa blokerler, beta adrenoreseptör bloker ajanlar veya anjiotensin dönüştürücü enzim inhibitörleri ile kombine olarak kullanılmıştır.

NORVASC, koroner damarlarda gerek yerleşmiş bir daralmaya (stabil angina), gerek vazospazma / vazokonstriksiyona (varyant veya Prinzmetal anginası) bağlı myokard iskemisinde endikedir. NORVASC, klinik tablonun muhtemel bir vazospastik / vazokonstriktif komponenti düşündüğü ama vazospazm/vazokonstriksiyonun kanıtlanamadığı durumlarda kullanılabilir. NORVASC, tek başına monoterapi olarak veya nitratlara ve/veya yeterli doz beta blokerlere cevap vermeyen anginalı hastalarda diğer antianginal ilaçlarla kombinasyon halinde kullanılabilir.

KONTRENDİKASYONLARI:

Amlodipin, dihidropridinlere, amlodipine ve ilacın bileşiminde bulunan herhangi bir maddeye hassasiyeti olduğu bilinen hastalarda kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Genel Amlodipinin vazodilatör etkisinin başlaması tedricidir. Bu sebeple amlodipinin oral kullanımından sonra nadir akut hipotansiyon vakaları bildirilmiştir. Amlodipin, özellikle ciddi aort stenozu bulunan hastalarda diğer periferik vazodilatörler gibi dikkatli kullanılmalıdır.

Beta blokerlerin kesilmesi Amlodipin bir beta bloker değildir. Bu sebeple beta blokerlerin kullanımının birden kesilmesi durumunda ortaya çıkabilecek tehlikelere karşı hiçbir koruma sağlamaz. Böyle bir kesilme durumunda beta bloker dozu tedricen azaltılmalıdır.

Karaciğer fonksiyon bozukluğu olan hastalarda kullanım Tüm diğer kalsiyum kanal antagonistlerinde olduğu gibi, amlodipinin yarı ömrü karaciğer fonksiyonları bozulmuş hastalarda uzamaktadır ve dozaj tavsiyeleri tespit edilmemiştir. İlaç bu hastalarda ihtiyatla uygulanmalıdır.

Hamilelikte ve emzirme döneminde kullanım Amlodipinin insanlarda hamilelik veya laktasyon dönemindeki emniyeti saptanmamıştır. Amlodipin, hayvan üreme deneylerinde, insanlara tavsiye edilen maksimum dozun 50 misli doz seviyesinde sıçanlarda doğumu geciktirme ve doğum travayını uzatma dışında toksisite göstermemiştir. Buna göre hamilelerde kullanımı ancak daha emin bir tedavi alternatifi bulunmadığı ve hastalığın kendisinin anne ve fetus için daha büyük risk taşıdığı hallerde tavsiye edilebilir.

Çocuklarda kullanım Amlodipinin çocuklardaki güvenilirliği ve etkinliği kanıtlanmamıştır.

Araç ve Makine Kullanmaya Etkisi Amlodipin ile mevcut olan klinik deneyime göre, amlodipinin hastanın araç ve makine kullanma kabiliyetini bozması muhtemel değildir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Amlodipin iyi tolere edilir. Hipertansiyonlu veya anginalı hastalarda yapılan plasebo kontrollü klinik araştırmalarda en sık görülen yan etkiler: baş ağrısı, ödem, yorgunluk, uyku basması, bulantı, karın ağrısı, yüzde kızarma, çarpıntı ve baş dönmesi olmuştur. Bu klinik çalışmalarda amlodipine bağlı klinik olarak anlamlı laboratuvar test anomali paterni gözlenmemiştir.

Ticari kullanımı sırasında daha az görülen yan etkiler, alopesi, barsak hareketlerinde

değişiklik, artralji, asteni, sırt ağrısı, dispepsi, dispne, dişeti hiperplazisi, jinekomasti, hiperglisemi, impotans, üriner frekansta artma, lökopeni, kırıklık hali, duygusal değişiklikler, ağız kuruluğu, kas krampları, miyalji, periferik nöropati, pankreatit, terlemede artış, senkop, trombositopeni, vaskülit ve görmede bulanıklıktır. Pek çok vakada, nedensel ilişki belirsizdir.

Nadiren kaşıntı, döküntü, anjiyoödem ve eritema multiformeyi de içeren alerjik reaksiyonlar görülebilir.

Çok seyrek olarak hepatit, sarılık ve karaciğer enzim yükselmeleri bildirilmiştir (çoğunlukla kolestazis ile uyumlu). Amlodipin kullanımı sırasında hospitalizasyon gerektirecek şiddette bazı vakalar rapor edilmiştir. Çoğu kez nedensel ilişki belli değildir.

Diğer kalsiyum kanal blokerleri ile olduğu gibi, nadiren miyokard infarktüsü, aritmi (ventriküler taşikardi ve atrial fibrilasyon dahil) ve göğüs ağrısı bildirilmiştir ki bu, altta yatan hastalığın doğal seyrinden ayırt edilemez.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: Amlodipin, tiazid diüretikleri, alfa blokerler, beta blokerler, anjiotensin - dönüştürücü (converting) enzim inhibitörleri, uzun etkili nitratlar, dil altı nitrogliserin, nonsteroid antiinflamatuvar ilaçlar, antibiyotikler ve oral hipoglisemik ilaçlarla birlikte emniyetle kullanılmıştır.

Spesifik çalışmalar, amlodipinin digoksin ile beraber uygulanmasında normal gönüllülerde digoksin renal klirensini veya digoksin serum seviyelerini değiştirmedeğini; birlikte verilen simetidin amlodipin farmakokinetiğini değiştirmedeğini göstermiştir.

İnsan plazması ile yapılan çalışmalara ait in vitro veriler, amlodipinin test edilen ilaçların (digoksin, fenitoin, warfarin veya indometasin) proteine bağlanmaları üzerine etkisi olmadığını göstermiştir.

Sağlıklı gönüllü erkeklerde amlodipinin warfarin ile birlikte verilmesi, warfarinin protrombin cevap zamanı üzerine etkisini anlamlı olarak değiştirmemiştir.

Siklosporin ile yapılan farmakokinetik çalışmalar, amlodipinin, siklosporin

farmakokinetiğini anlamlı olarak değiştirmedini göstermiştir.

KULLANMA ŞEKLİ VE DOZU: Hipertansiyon ve angina için mutad başlangıç dozu günde bir defa 5 mg NORVASC'dır ve hastanın kişisel cevabına bağlı olarak, doz maksimum 10 mg'a artırılabilir.

NORVASC ile beraberce tiazid diüretiklerin, beta blokerlerin ve anjiotensin - dönüştürücü enzim inhibitörlerinin kullanıldığı hallerde NORVASC dozunun ayarlanması gerekmez.

Yaşlılarda kullanım

Amlodipin, yaşlı veya genç hastalarda benzer dozlarda kullanıldığında eşit şekilde iyi tolere edilmiştir. Dolayısıyla yaşlılarda normal doz uygulamaları tavsiye edilmektedir.

Karaciğer fonksiyon bozukluğu olan hastalarda kullanım

Uyarılar ve Önlemler bölümüne bakınız.

Böbrek yetmezliğinde kullanım

Amlodipin bu hastalarda normal dozlarda kullanılabilir. Amlodipin plazma konsantrasyon değişiklikleri, renal bozukluğun derecesi ile ilişkili değildir. Amlodipin dialize edilemez.

DOZ AŞIMI: İnsanlarda kasıtlı doz aşımı deneyimleri kısıtlıdır. Bazı durumlarda midenin yıkanması yararlı olabilir. Mevcut veriler, yüksek miktarlardaki sürdozajın aşırı bir periferik vazodilatasyona ve buna bağlı belirgin ve muhtemelen uzun süreli sistemik bir hipotansiyona yol açacağını düşündürmektedir. Amlodipin aşırı dozuna bağlı klinik olarak anlamlı hipotansiyonda kalp ve solunum fonksiyonlarının sık izlenmesi, ekstremitelerin yükseğe kaldırılması, sirküle eden sıvı hacmi ve atılan idrar hacminin kontrolü dahil olmak üzere aktif kardiyovasküler destek gerekir. Vasküler tonus ve kan basıncını düzeltmek için, kullanımına ait bir kontrendikasyon bulunmaması şartıyla bir vazokonstriktör yararlı olabilir. Intravenöz kalsiyum glukonat kalsiyum kanal blokajı etkilerini gidermede faydalı olabilir. Amlodipin yüksek oranda proteine bağlı olduğu için dializ muhtemelen yararlı olmayacaktır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

NORVASC 5 mg Tablet, 20 tablet ve 30 tablet içeren blister ambalajlarda bulunur.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

NORVASC 10 mg Tablet, 20 tablet içeren blister ambalajlarda bulunur.

NORVASC 10 mg Tablet, 30 tablet içeren blister ambalajlarda bulunur.

HEKİME DANIŞMADAN KULLANILMAMALIDIR.

ÇOCUKLARIN ULAŞAMAYACAKLARI YERLERDE VE AMBALAJINDA SAKLAYINIZ.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 05.09.1991 - 156/92

RUHSAT SAHİBİ: PFIZER İLAÇLARI Ltd.Şti. tarafından PFIZER INC.

Şirketinin müsaadesiyle Ortaköy-İSTANBUL'da imal edilmiştir. Reçete ile satılır.

(Uluslararası ürün Dökümanı:01.05.2000)(Prostektüs Onay Tarihi:21.08.2000)

PAPAVERİN HCl AMPUL 40 mg/2 ml (BİOFARMA) Steril, Apirojen

FORMÜLÜ: Her 2 ml.lik ampulde:

Papaverin Hidroklorür	40.00 g
Disodyum EDTA	0.45 mg
Kalsiyum karbonat	0.12 mg
Enjeksiyonluk su k.m	2.00 mL ihtiva eder.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Papaverin bir opium alkaloididir. Fosfodiesteraz enzimini inhibe ederek düz kasları doğrudan gevşetir. Bu şekilde damarların, gastrointestinal, üriner ve bilier sistemlerin düz kaslarında rölaksan ve antispazmodik etki gösterir. Papaverin dolaşım sisteminde vazodilatasyon sağlar, refleks vazospazmı kaldırır .Vasküler yetmezlikte (tromboz ve emboli) kollateral sirkülasyona imkan verir. Papaverin karaciğerde metabolize olur ve idrarla atılır.Yarılanma ömrü 0 . 5 - 2 saattir.

ENDİKASYONLARI:

- Akut vazospastik hastalıklarda (Hipertansif ensefalopati, preeklampsi, toksemi)
- Raynaud Sendromu
- Burger Hastalığı

Bu endikasyon alanları dışında hekim tarafından seçilmiş vakalarda refleks vazospazmı çözmek ve kollateral sirkülasyonu açmak için diğer tedavilere yardımcı terapötik

ajan olarak kullanılabilir.

KONTRENDİKASYONLARI:

- Glokomlu hastalarda ve atriyoventriküler blokta i. v .kullanılmaz.
- Ağır myokard yetmezliğinde kullanılmaz (Yüksek dozlar tabloyu ağırlaştırır).
- Papaverine duyarlı kişilerde kullanılmaz.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Papaverin i.v. enjeksiyonu 1-2 dakika sürecektir şekilde yavaş olarak yapılmalıdır.Hızlı enjeksiyon atriyoventriküler kondüksiyonda depresyona veya apneye yol açabilir.

Atriyoventriküler blok varsa damar içi enjeksiyonlar kontrendikedir.

Akut myokard enfarktüsü veya serebral iskemi varsa papaverin dikkatle kullanılmalıdır. Papaverinin sistemik dolaşımdaki vazodilatasyon etkisi myokarda veya beyine giden kanın daha da azalmasına neden olabilir (steal effect).

Enjeksiyon sırasında iğnenin damar içinde olmasına özen gösterilmelidir. Damar dışına sızan ilaç irritasyon ve tromboza neden olabilir .

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

- Papaverin dilatör etkisinden dolayı yüzde kızarıklık; başağrısı, terleme, uyuklama, hipotansiyon, başdönmesi, bulantı, kabızlık ve İştahsızlık gibi yan etkilerle,
- Nadiren hepatik sarılık (gözde ve ciltte), görme bulanıklığı ve çift görme, tromboz (enjeksiyon yerinde) gibi yan etkilere de neden olabilir .

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Fiziksel : Papaverin ampul Ringer laktat dahil başka ilaçlarla karıştırılırsa çökme görülür, miks enjeksiyon yapılmamalıdır.

Farmakolojik: Levodopa'nın etkisini azaltabilir. Nikotin'in terapötik etkisini antagonize eder.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Vazospazm tedavisinde yardımcı terapötik ajan olarak ; Papaverin intravenöz, intramüsküler, intraarteriyel olarak verilebilir.

İntravenöz ve intramüsküler yolla mutad doz büyükler için 30-120 mg arasında olup gerektiğinde doz 3 saat aralarla tekrarlanabilir.

İntravenöz enjeksiyonlar en az 1-2 dakikada yavaş olarak yapılmalıdır. Hızlı enjeksiyon sinus aritmisine veya apneye neden olabilir. Atriyovenriküler blok varsa intravenöz yol kullanılmamalıdır.

İntraarteriyel enjeksiyonlar bu teknikte uzmanlaşmış hekimler tarafından yapılmalıdır. Bu yolla verilecek mutad doz 40 mg olup enjeksiyon en az 1-2 dakika sürecek şekilde yavaşça yapılmalıdır.

Pediyatrik hastalar için mutad doz, intramüsküler veya intravenöz yolla verilmek üzere 1.5 mg/kg'dır .Bu doz günde en fazla total 4 doz olacak şekilde tekrarlanabilir (Günde maksimum 6 mg/kg uygulanabilir).

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:

Toksisitesi ve toleransı yok denecek kadar azdır .Akut toksisitede ;

- Hemodializ faydalı olabilir.
- Solunum ve dolaşım desteklenir.

SAKLAMA KOŞULLARI: Çocukların ulaşamayacakları yerlerde, ambalajında ve 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız. Işıktan koruyunuz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Papaverin HCl BİOFARMA 40 mg/2 ml, 10 ve 100 ampüllük kutularda

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Papaverin HCl BİOFARMA 50 mg/2 ml, 10 ve 100 ampüllük kutularda

Papaverin HCl BİOFARMA 60 mg/2 ml, 10 ve 100 ampüllük kutularda

RUHSATSAHİBİ VE ÜRETİM YERİ:

BİOFARMA İLAÇ SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Samandıra/İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 16.06.1998 - 187/57 Reçete ile satılır.

İSORDİL TABLET 10 mg (FAKO)

FORMÜLÜ: İsoldil Tablet 10 mg; her bir tablette, 10 mi izosorbid dinitrat ve yardımcı madde olarak şeker içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

İsoldil'in temel farmakolojik etkisi, damar düz kasını gevşeterek arterlerde ve özellikle

venlerde vazodilatasyon sağlamaktır. Büyük venler de dahil postkapiller damarların dilatasyonu ile kan periferde göllenir. Bunun sonucunda venöz dönüş azalır ve sol ventrikül diyastol sonu basıncında düşme sağlanır (preload). Arteriyollerin gevşemesi ile de sistemik vasküler direnç azalır ve kan basıncı düşer (afterload).

İsordil'in angina pectorisi iyileştirici etkisinin mekanizması tam olarak bilinmemektedir. Miyokardın oksijen tüketimi ve oksijen gereksinimi İsordil'in arteriyel ve venöz sistem üzerine ola etkileri ile azaltılır ve daha iyi bir arz-talep oranı sağlanır. Büyük epikardiyal koroner arterler de İsordil ile dilate olur, ancak bu durumun anginanın iyileşmesindeki rolü kesinlik kazanmamıştır.

Tedavi edici dozlarda İsordil sistolik, diyastolik ve ortalama kan basıncını özellikle ayakta duran hastalarda azaltabilir. Etkili koroner perfüzyon genellikle korunur. Sistemik kan basıncı azalması refleks taşikardiye sebep olabilir ve miyokardın oksijen ihtiyacı bu durumdan olumsuz etkilenir. Akut angina pectoris atağı sırasında oluşan sol ventrikül diyastol sonu basıncı artışının ve pulmoner kapiller "wedge" basıncı artışının İsordil ile azaltılabildiği hemodinamik çalışmalarla gösterilmiştir.

İsordil enzimatik denitrasyon ile izosorbid-2-mononitrat ve izosorbid-5-mononitrat adlı ara ürünlere metabolize olur. Her iki metabolitin de biyolojik aktivitesi olmakla birlikte başlıca metabolit olan 5-monohitrat'da bu aktivite daha belirgindir. İsordil esas olarak karaciğerde metabolize olur.

ENDİKASYONLARI: İsordil 10 mg oral tablet angina pectoris ataklarının önlenmesinde endikedir. Kontrollü klinik çalışmalarda egzersiz sırasında çekilen EKG ile İsordil'in angina pectorisli hastalarda egzersize toleransı artırdığı ancak miyokard iskemisinin artmasına sebep olmadığı gösterilmiştir. Sublingual tabletin, angina pectoris atağının oluşmasına sebep olması muhtemel durumlardan birkaç dakika önce alınması ile akut profilaksi sağlanır. Etkileri daha uzun sürede başladığı için oral tabletin akut profilakside kullanılması uygun değildir. Kontrollü klinik çalışmalarda sublingual İsordil tabletin angina pectorisin akut ataklarını hafiflettiği gösterilmiştir. İzosorbid dinitrat (tek başına veya kardiyak glikozid ve diüretiklerle veya hidralazin ile birlikte) refrakter konjestif kalp yetmezliğinde ve diğer düşük kardiyak debi durumlarının tedavisinde uygulanmış ve etkili olmuştur.

KONTRENDİKASYONLARI: İzosorbid dinitrat nitratlara aşırı duyarlılığı veya idiosinkrazisi olan hastalarda kontrendikedir.

UYARILAR/ÖNLEMLER: Akut miyokard enfarktüsünün ilk günlerinde yararlılığı tam olarak tespit edilmemiştir. Enfarktüsün erken döneminde organik nitrat tedavisi seçildiği takdirde hipotansiyonun zararlı etkileri gözönüne alınmalı ve hemodinamik izleme ile sık klinik değerlendirme ihmal edilmemelidir.

İzosorbid dinitrat ile çok düşük dozlarda dahi ciddi ortostatik hipotansiyon görülebilir. Bu nedenle diüretik tedavisine bağlı olarak kon volümü azalmış olan veya sistolik kan basıncı 90 mmHg'nın altında olan hastalarda ilaç uygulanırken dikkatle olunmalıdır. Nitratlarla oluşan hipotansiyon ile birlikte paradoks bradikardi ve angina pectoris ağrısının artması görülebilir.

Hipertrofik kardiyomiyopati sonucu oluşan angina, nitrat tedavisi ile şiddetlenebilir. İlaça tolerans ve diğer nitrat ve nitritlere çapraz tolerans oluşabilir. Kalsiyum antagonistleri ile organik nitratların birlikte kullanılması halinde belirgin semptomatik ortostatik hipotansiyon olduğu bildirilmiştir. Böyle durumlarda her iki ilacın dozlarının ayarlanması gereklidir.

Klinikte, laboratuvarında izole dokularda ve mesleki olarak nitrogliserine maruz kalanlarda yapılan çalışmalarda izosorbid dinitrat veya nitrogliserin'in vasküler ve antianginal etkilerine tolerans gelişebildiği gösterilmiştir. Önerilen dozda izosorbid dinitrat kullanan angina pectorisli hastalarda toleransın önemi henüz belli değildir.

Anginalı hastalarda yapılan klinik çalışmalarda nitratlarla tedavinin kesilmesinden sonra anginal atakların daha kolay oluşabildiği ve hemodinamik etkilerde rebound oluşabildiği görülmüştür. Bu gözlemlerin rutin klinik kullanımdaki önemi henüz bilinmemektedir. Ancak izosorbid dinitrat ile tedavinin sonlandırılmasında ilacın ani olarak değil, yavaş yavaş azaltılarak kesilmesi uygun olur.

Hastalar için bilgi: İzosorbid dinitrat ile tedavinin başlangıcında baş ağrısı oluşabilir. Bilinen ilaçların kullanılması veya dozun azaltılması ile geçebilen baş ağrısı zaten 1-2 hafta içinde kendiliğinden kaybolur.

İlaçlarla etkileşim: Nitratların hipotansif etkilerine duyarlı olan şahıslarda alkol ile bu duyarlılık artar. İzosorbid dinitrat doğrudan damar düz kasını etkiler bu nedenle

son ortak yolu damar düz kası olan diğer ajanların etkisi azalır ya da artar.

Gebelikte kullanımı: Gebe kadınlarda kontrollü çalışmalar yapılmamıştır. İzosorbid dinitrat sadece muhtemel zararlarının göze alınabileceği durumlarda gebelere uygulanabilir.

Süt verme döneminde kullanımı: İlacın süte geçip geçmediği bilinmemektedir. İlaçların çoğu süte geçtiğinden emziren annelere uygulanması durumunda dikkatli olunmalıdır.

Pediyatrik yaş grubunda kullanımı: Çocukluk çağında etkinlik ve güvenilirliği henüz kesinlik kazanmamıştır.

YAN ETKİLER/ADVERS ETKİLER: Baş ağrısı ve hipotansiyon doza bağlıdır. Yaklaşık %25 sıklıkla rastlanan bazen ciddi ve inatçı olabilen baş ağrısı yanında ateş basmaları da oluşabilir.

Postural hipotansiyon nedeni ile oluşan serebral iskemi sonucu geçici başdönmesi ve yorgunluk atakları gibi belirtiler oluşabilir.

Bazen normal tedavi dozlarında bile nitratların hipotansif etkilerine duyarlı kişilerde ciddi yan etkiler (bulantı, kusma, kabızlık, huzursuzluk, solukluk, terleme ve kollaps, nadir olarak döküntü ve ekfoliyatif dermatit) oluşabilir. Bulantı ve kusma çok nadirdir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:

Semptomlar: Kan basıncında ani düşme; inatçı ve şiddetli baş ağrısı, baş dönmesi, çarpıntı; görme bozuklukları, deride kızarıklık ve terleme (daha sonra soğuma ve siyanoz), bulantı ve kusma (kolikle birlikte bazen kanlı diyare), senkop, siyanoz ve anoksi ile methemoglobinemi, önce hiperpne, sonra dispne ve yavaş solunum, nabızda yavaşlama (dikrot ve intermitan), kalp bloğu; konvülsiyonlar ateş ile birlikte kafa içi basınç artması, paralizi koma ve klonik konvülziyonlar hatta dolaşım kollapsı sonucu ölüm görülebilir.

Aşırı doza bağlı semptomların ilacın hangi miktarda alınması ile ortaya çıktığı ve hayatı tehdit edici miktarı bilinmemektedir. İzosorbid dinitrat ile sıçanlarda akut oral

LD₅₀ yaklaşık 1100 mg/kg olarak bulunmuştur. Hayvan deneylerinde toksik semptomları ortaya çıkaran doz insanda tedavide uygulanan dozun 500 katıdır.

İlacın diyaliz edilebilir olup olmadığı bilinmemektedir.

Tedavi: Gastrik lavaj uygulanmaktadır, ancak etkili olduğu kanıtlanmamıştır. Hasta şok pozisyonunda yatırılmalı ve ekstremitelerine pasif hareketler yaptırılarak venöz dönüşü yardımcı olunmalıdır. Gerekli olduğu takdirde oksijen ve yapay solunum sağlanmalıdır.

Methemoglobinemi mevcutsa metilen mavisinin %1'lik solüsyonu 1-2 mg/kg olarak intravenöz uygulanmalıdır.

Methemoglobin: Organik nitratların mutad dozlarda uygulanması ile methemoglobinemi nadir olarak bildirilmiştir. Methemoglobin oluşması doza bağlıdır ve genetik olarak methemoglobin oluşmasına eğilimli kişilerde mutad dozlarda uygulanan organik nitratlarla dahi zararlı konsantrasyonlarda methemoglobin oluşabilir.

Aşırı doza bağlı oluşan hipotansiyonda epinefrin uygulanması etkili değildir ve epinefrin ve benzeri ilaçlar kontrendikedir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Kronik stabil angina tedavisinde başlangıç dozu 5-20 mg'lık oral uygulamadır. İdame tedavisinde 6 saatte bir 10-40 mg oral uygulama önerilir.

Kalp yetmezliği tedavisinde; İsoldil 3-4 saatte bir 5-10 mg sublingual veya 4 saatte bir 20-40 mg oral uygulanır.

Gastroözofageal reflusu olmayan yaygın özofagus spazmlı sınırlı sayıda hastada günde 4 kez 10-30 mg İsoldil oral uygulanmıştır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında ve kuru bir yerde muhafaza ediniz.

İKAZLAR: Doktora danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: İsoldil 10 mg Tablet; her

bir tablette, 10 mg izosorbid dinitrat içeren 50 tabletlik alüminyum tüplerdedir.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Preparatın ayrıca; İSORDİL 5 mg Sublingual Tablet İsimli formu da mevcuttur.

RUHSATSAHİBİ VE ÜRETİM YERİ:

Ayerst Laboratories Inc. – U. S. A lisansı ile FAKO İlaçları A. Ş. Levent- İstanbul

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 6.9.1972– 110/76 Reçete ile satılır.

JETOKAİN® AMPUL (ADEKA) LOKAL ANESTEZİK

FORMÜLÜ:

Lidokain hidroklorid	20 mg/ml
Epinefrin baz	0.0125 mg/ml
Sodyum metabisülfid	1 mg/ml
Sodyum klorid	4.5 mg/ml

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Lidokain HCl etki süresi orta derecede olan amid türü bir lokal anesteziktir. Lokal olarak uygulandığında Lidokain Hidroklorid oldukça çabuk absorpsiyona uğrar. Karaciğerde alkil grubunu kaybederek Monoetilglisin ve Ksilidid maddelerine dönüşür. Son ürün önemli bir anestezi ve toksik etkiye sahiptir. Ksilidid yan maddesinin yaklaşık %75'i başka bir metabolik olan 4-Hidroksi-2-6-Dimetilanilin şeklinde dışarı atılır.

Lidokain Hidroklorid kimi kez vazodilatasyon oluşturabildiğinden vasküler absorpsiyonu yavaşlatmak ve anestezi etki süresini uzatmak için JETOKAİN AMPUL çözeltisinde Lidokain Hidroklorid maddesi yanına Epinefrin katılmıştır.

ENDİKASYONLARI:

- infiltrasyon teknikleri ile (örneğin perkütane enjeksiyon ile) regional ve lokal anestezi oluşturmada,
- Periferik sinir blokları teknikleri ile (örneğin brachial plexus), interkostal ve santral neural teknikleri ile (örneğin lumbal ve kaudal epidural blok ile) intravenöz regional anestezi oluşturmada, JETOKAİN AMPUL kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI:

Amid türü lokal anesteziyelere karşı aşırı duyarlılığı olduğu bilinen hastalarda,

Amid türü lokal anestezikler karaciğer tarafından metabolize olduklarından, karaciğer rahatsızlığı olan kişilerde, diabetlilerde, kardiovasküler bozukluğu olanlarda dikkatlice kullanılmalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: JETOKAİN AMPUL, Lidokain Hidroklorid etken maddesi yanında antioksidant olarak Sodyum Metabisülfid maddesini de içermektedir. Bu nedenle kimi duyarlı kişilerde, anafilaksi ve hayatı tehdit edici veya az ciddi astmatik olguları içeren allerjik tür reaksiyonlara neden olabilir. Sülfid duyarlılığının genel nüfustaki yaygınlığı bilinmemekle beraber, düşük uolma olasılığı vardır. Bu tür duyarlı astmatiklerden çok, astmatik olmayan kişilerde daha sık görülmektedir.

ÇOCUKLAR, GEBELER, EMZİKLİLER VE ÖZEL DURUMLAR İÇİN UYARILAR: İnsanlarda uygulanan normal dozun 6 ila 7 katı kadarı farelere verildiğinde lidokain Hidroklorid'in fetus üzerinde bir zararı gözlenmemiştir. Bununla birlikte gebe kadınlar üzerinde iyi düzenlenmiş ve denetlenmiş yeterli çalışmalar yapılmıştır. Hayvanlar üzerindeki üreme çalışmaları, insanlardaki yanıtları daima önceden saptayacak şekilde değildir. Öncelikle gebeliğin ilk devrelerinde, organogenesis'te; çocuk bekleyen kadınlara lokal anestezik uygulamadan önce bu durum göz önüne alınarak dikkatli davranılmalıdır.

Lokal anestezikler placentadan çabuk geçerler. Epidural, paraservikal, putental veya kodal blok anestezisi için kullanıldıklarında, değişik ölçülerde, annede, fetusta ve neonatal'de toksisiteye neden olabilirler. Toksisite potansiyeli ilacın uygulama süresine, miktarına ve ilacın veriliş tekniğine bağlıdır. Burada oluşacak advers reaksiyonlar santral sinir sistemi, periferel vasküler tonus ve kafa fonksiyonundaki değişiklikler ile ilgilidir.

Lidokain Hidrokloridin insan sütü ile dışa boşaltılıp boşaltılmadığı bilinmemektedir. Bir çok ilaçların insan sütü ile dışa boşattıldığı göz önüne alınarak süt vermekte olan annelere bu ilaç uygulandığında dikkatli davranılmalıdır.

Pediatride, fiziksel durum, vücut ağırlığı ve yaşa göre çocuk dozları azaltılmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Sistemik reaksiyonlar diğeramid türü lokal anesteziklerde olduğu gibidir. Genellikle dozun aşırı olmasından dolayı plasma düzeyinin yükselmesinden, hızlı absorpsiyondan, aşırı duyarlıktan, hastanın o bölgesinin

azalan toleransından ileri gelebilir. Ciddi advers reaksiyonlar genellikle sistemik yapıdadır. En çok rastlanan türler, zihinsel karışıklık, geçici baş dönmesi, uyuşukluk, kulak çınlaması, bulanık veya çift görme, kusma, sıcaklık veya soğukluk hissi, kaslarda kendiliğinden ritmik kasılmalar, titreme, konvulsiyon, bilinçsizlik, solunum depressiyonu ve solunum durmasıdır.

Lidokain alınışını izleyen uyuşukluk genellikle ilacın yüksek kan düzeyinin ilk belirtisidir ve hızlı absorpsiyonun bir belirtisi olarak ortaya çıkar.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Mono Amin Oksidaz inhibitörleri veya trisiklik antidepressant ilaç alan hastalarda ciddi ve uzun süren hipertansiyon yapabilir. Fenotiazin ve Butirrofonon'lar Epinefrin'in pressör etkisini azaltabilirler veya tersine dönüştürebilirler. Bu türden ilaçlarla birlikte kullanılmasından sakınılmalıdır. Eğer birlikte tedavi gerekiyorsa, hasta dikkatle monitörden izlenmelidir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Yetişkinlerde (Lidokain HCl)

Terminal anestezielerde 1 ml ampul çözeltisi (20 mg)

Regional anestezielerde 1.5 ila 2 ml ampul çözeltisi (30-40 mg)

Cerrahi müdahalelerde 3 ila 5 ampul çözeltisi (64-100 mg)

Çocuklarda (6-12 yaş): Yetişkin dozunun yarısı

Total Maksimum Doz: Vücut ağırlığının üzerinden 3 mg/kg etken madde (lidokain Hidroklorid)

Önerilen bu dozlar bir çok rutin süreçler için gerekli anestezi miktarına birer örnek oluşturur. Kullanılacak olan ampul çözeltisi mililitre hacmi cerrahi sürecin türü ve alanı, istenen anestezinin derinliği ve süresi, gereken kas gevşemesinin derecesi ile hastanın fiziksel durumu gibi bir çok etkenlere bağlıdır. Her durumda, istenen sonucu verebilecek olan en ufak doz uygulanmalıdır. Çocuklar, güçsüz hastalar, kalp ve/veya böbrek rahatsızlığı olan hastalarda bu dozlar azaltılmalıdır.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER - ÖZEL ANTİDOT:

Lokal anesteziyelerden ileri gelen akut tehlikeler, genellikle lokal anesteziyelerin terapötik amaçla kullanımı sırasında yüksek plazma düzeyi oluşması ile ilgilidir veya lokal anestezi çözeltisinin dikkatsizce subaraknoid enjeksiyonu sonucudur.

İlaç çözeltisinin subaraknoid enjeksiyonuna bağlı ortaya çıkan yetersiz ventilasyonda veya solunum durmasında, derhal pozitif hava basıncı sağlayabilecek bir maske yardımı ile akciğerdeki solunum kanallarının çalışması sağlanmalıdır. Bu sağlandıktan sonra, dolaşımın yeterli olup olmadığı değerlendirilir.

Konvülsiyonları tedavi eden ilaçlar intravenöz yolla verildikleri zaman, dolaşımı bastırdıkları unutulmamalıdır. Hastanın kardiovasküler ve hayati solunum belirtileri sürekli monitör ile izlenir. Yeterli solunum dayanakları sağlanmasına rağmen, konvülsiyonlar yine devam ederse ve dolaşım durumu elverirse, çok kısa etkili barbiturat, (örneğin Thiopental veya Thiamylal) veya Benzodiazepin (örneğin Diazepam) küçük ölçüde intravenöz yolla verilir.

Eğer derhal tedaviye girililmemişse, konvülsiyonlar ve kardiovasküler depresyonlar hipoksi, asidoz, bradikardi, aritmi ve kalp durması ile sonuçlanabilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: Işıktan saklı tutunuz.

Oda sıcaklığında (16-25°C) de saklayınız. **Donmaktan koruyunuz.**

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

DIKKAT: 16 °C'nin altında kristallenme olabilir. 25°C'nin üzerinde ise, vazokonstriktör dayanıklılığı önemli ölçüde azalabilir.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 2 ml x 20 ampul karton kutularda.

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: ADEKA İLAÇ VE KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ 55020 SAMSUN

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 28.09.1965 - 77/64 Reçete ile satılır.

DİLATREND TABLET 6.25 mg (ROCHE S.p.A. - İTALYA) ROCHE

Karvedilol Tablet α ve β adrenerjik reseptör blokörü

FORMÜLÜ: Bir tablet 6.25 mg karvedilol içerir.

Boyar maddeler: Demir oksit sarı **Diğer maddeler:** Laktoz, sukroz

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikler

Karvedilol, α_1 , β_1 ve β_2 adrenerjik reseptör blokajı özelliği olan bir adrenerjik reseptör blokörüdür. Karvedilolün organ koruyucu etkileri olduğu gösterilmiştir. Karvedilol etkili bir antioksidandır ve reaktif oksijen radikallerini ortadan kaldırır. Karvedilol rasemiktir ve hem R(+), hem S(-) izomerlerinin α_1 adrenerjik reseptör blokajı ve antioksidan özellikleri vardır. Karvedilolün insan damar düz kas hücreleri üzerine antiproliferatif etkisi vardır.

Yürütülen klinik çalışmalarda kronik karvedilol tedavisi süresince çeşitli parametrelerle ölçülerek oksidatif strese bir azalma olduğu gösterilmiştir.

β -adrenerjik reseptör blokaj özelliği, β_1 ve β_2 adrenoseptörleri için non-selektif olup karvedilolün S(-) enantiomeriyle ilişkilidir. Karvedilolün intrinsik sempatomimetik aktivitesi yoktur ve propranolol gibi membranı stabilize edici özelliklere sahiptir. Karvedilol, renin salıverilmesini azaltan β -blokör etkisiyle renin-anjiyotensin-aldosteron sistemini baskılar; dolayısıyla sıvı retansiyonu nadir görülür.

Karvedilol, selektif α_1 blokajı etkisine bağlı olarak periferik damar direncini azaltır.

Karvedilol bir α_1 adrenoreseptör agonisti olan fenilefrinin neden olduğu kan basıncındaki artışı azaltırken anjiyotensin II'nin neden olduğu artışı azaltmaz.

Karvedilolün lipid profili üzerine olumsuz etkisi yoktur. Yüksek yoğunluklu lipoproteinlerle düşük yoğunluklu lipoproteinler arasındaki oran (HDL/LDL) korunur.

Etkinlik *Klinik çalışmalarda elde edilen sonuçlara göre:*

Hipertansiyon Karvedilol hipertansif hastalarda β -blokör etkisi ile birlikte α_1 aracılığıyla gerçekleşen vazodilatör etkisiyle kan basıncını düşürür. β -blokör ajanlarla gözlemlendiği gibi, kan basıncında sağlanan düşüş, birlikte gözlenen total periferik direnç artışı eşlik etmez. Kalp hızı hafifçe düşer. Hipertansiyon hastalarında renal kan akımı ve renal fonksiyon korunur. Karvedilolün atım hacmini koruduğu ve total periferik direnci azalttığı gösterilmiştir. Böbrek, iskelet kası, önkol, bacak, deri, beyin veya karotid arterler dahil olmak üzere belirli organ ve damar yataklarına gelen kan miktarı karvedilol tarafından olumsuz etkilenmez. Ekstremitelerde

soğukluk ve fiziksel aktivite sırasında erken yorgunluk görülme sıklığı azalmıştır. Karvedilolün hipertansiyon üzerindeki uzun süreli etkisi çift kör kontrollü çalışmalarda gösterilmiştir.

Koroner Kalp Hastalığı Koroner kalp hastalığı olanlarda karvedilol, uzun süreli tedavi boyunca kalıcı anti-iskemik (total egzersiz zamanında, 1 mm ST segment depresyonuna kadar olan sürede ve anjinaya kadar olan sürede iyileşme) ve anti-anjinal etkiler göstermiştir. Akut hemodinamik çalışmalar karvedilolün anlamlı ölçüde miyokard oksijen ihtiyacını ve sempatik aşırı aktiviteyi azalttığını göstermiştir. Ayrıca karvedilol miyokard ön yük (pulmoner arter basıncı ve pulmoner kapiller wedge basıncı) ve ard yükü (total periferik direnç) azaltır.

Kronik Kalp Yetmezliği Karvedilol tüm nedenlere bağlı mortaliteyi ve kardiovasküler nedenli hastane tedavisi ihtiyacını anlamlı oranda azaltır. Karvedilol ayrıca ejeksiyon fraksiyonunu artırır. İskemik ya da iskemik kökenli olmayan kronik kalp yetmezliği hastalarının semptomlarını iyileştirir. Karvedilolün bu etkisi doza bağımlıdır.

Farmakokinetik özellikler

Emilim Oral uygulama sonrasında, karvedilol hızla emilir. Sağlıklı gönüllülerde yaklaşık 1 saat sonra maksimum plazma konsantrasyonuna ulaşılır. İnsanlarda karvedilolün mutlak biyoyararlanımı yaklaşık %25'tir.

Dağılım Karvedilol yüksek oranda lipofilik bir bileşiktir; yaklaşık %98-99'u plazma proteinlerine bağlanır. Dağılım hacmi yaklaşık 2 L/kg'dır.

Metabolizma Karvedilolün büyük kısmı, temel olarak safrayla elimine edilen çeşitli metabolitlere dönüşür. Oral uygulamadan sonra ilk-geçiş etkisi ortalama %60-75 civarındadır. Karvedilol büyük ölçüde karaciğerde metabolize olur ve temel reaksiyonlardan biri glukuronidasyondur. Fenol halkasının demetilasyon ve hidroksilasyonu ile b-reseptör blokörü aktivitesine sahip 3 metabolit ortaya çıkar. Klinik öncesi çalışmalara göre, 4'-hidroksifenol metaboliti karvedilolden 13 kat daha güçlü β -blokör etkiye sahiptir. Karvedilolle karşılaştırıldığında üç aktif metaboliti zayıf vazodilatör aktivite gösterir. İnsanda üç aktif metabolitin konsantrasyonları ana maddeden 10 kat daha düşüktür. Karvedilolün hidroksi-karbazol metabolitlerinden ikisi karvedilolden 30-80 kat daha güçlü olan aşırı potent antioksidanlardır.

Eliminasyon Karvedilolün ortalama eliminasyon yarı-ömrü yaklaşık 6 saattir. Plazma klerensi yaklaşık 500-700 ml/dak'dır. Ana atılım yolu feçesledir. Eliminasyon daha çok

safrayoluyla olur. Küçük bir bölümü böbrekler yoluyla değişik metabolitler biçiminde elimine edilir.

Özel gruplarda farmakokinetik

Böbrek bozukluğu olan hastalar: Karvedilol ile kronik tedavi sırasında otoregülatör kan akımı korunur ve glomerüler filtrasyon değişmez.

Hipertansiyon ve böbrek yetmezliği olan hastalarda, plazma seviyesi-zaman eğrisi altındaki alan, eliminasyon yarı ömrü ve maksimum plazma konsantrasyonu önemli derecede değişmez. Değişmemiş haldeki ilacın renal atılımı renal yetersizlik hastalarında azalır; ancak farmakokinetik parametrelerdeki değişiklikler fazla değildir.

Yapılan açık çalışmalar karvedilolün renal hipertansiyon hastalarında etkili bir ajan olduğunu göstermiştir. Aynı etkinlik, kronik böbrek bozukluğu olan veya hemodiyaliz altındaki veya renal transplantasyon sonrası hastalar için de geçerlidir. Karvedilol kan basıncında gerek diyaliz günlerinde gerekse diyaliz olmayan günlerde kademeli bir düşüşe yol açar ve kan basıncını düşürme etkisi renal fonksiyonları normal olan hastalarda gözlenenle karşılaştırılabilir düzeydedir. Karvedilol, muhtemelen plazma proteinlerine yüksek derecede bağlanması nedeniyle diyaliz membranını geçemediğinden diyaliz sırasında elimine olmaz.

Hemodiyaliz uygulanan hastalar üzerinde gerçekleştirilen karşılaştırmalı çalışmalardan elde edilen sonuçlara dayanarak karvedilolün kalsiyum kanalı blokörlerinden daha etkili olduğu ve daha iyi tolere edildiği sonucuna varılmıştır.

Karaciğer yetmezliği olan hastalar: Karaciğer sirozu hastalarında, ilacın sistemik yararlanımı ilk geçiş etkisindeki azalmadan dolayı %80'e kadar bir artış göstermiştir. Bu yüzden, karvedilol klinik olarak belirgin karaciğer yetmezliği olan hastalarda kontrendikedir (*Bkz. Kontrendikasyonlar*).

Geriatrik kullanım: Karvedilolün hipertansif hastalardaki farmakokinetiği yaştan etkilenmez. Yaşlı hipertansif hastalarda yapılan bir çalışma advers olay profilinde bir fark olmadığını göstermiştir. Koroner kalp hastalığı olan yaşlı hastaların katıldığı bir başka çalışma bildirilen advers olaylarda bir fark göstermemiştir.

Pediyatrik kullanım: 18 yaş altı kişilerde farmakokinetiği hakkında veri sınırlıdır.

Diyabetik hastalar: İnsüline bağımlı olmayan diyabetli hipertansiyon hastalarında karvedilolün açlık veya post-prandiyal kan glukoz konsantrasyonu, glikollenmiş hemoglobin A1 veya antidiyabetik ajanların doz değişimi ihtiyacı üzerinde bir etkisi görülmemiştir.

İnsüline bağımlı olmayan diyabet hastalarında karvedilolün glukoz tolerans testi üzerinde istatistiksel açıdan önemli bir etkisi olmamıştır. İnsülin duyarlılığı azalmış (Sendrom X) olan hipertansif, diyabetik olmayan hastalarda, karvedilol insülin duyarlılığını iyileştirmiştir. Aynı sonuçlar insüline bağımlı olmayan diyabetli hipertansiyon hastalarında da bulunmuştur.

ENDİKASYONLARI: Hipertansiyon Karvedilol, öncelikle esansiyel hipertansiyon tedavisinde endikedir. Tek başına ya da diğer antihipertansif ajanlarla (kalsiyum kanal blokörleri ve diüretikler; özellikle tiazid diüretiklerle) birlikte kullanılabilir.

Koroner kalp hastalığı Karvedilolün, koroner kalp hastalığında klinik etkinliği kanıtlanmıştır. Sessiz miyokard iskemisi ve unstabil (kararsız) anjinası olan hastalarda güvenilirliği ve etkinliği gösterilmiştir.

Kronik kalp yetmezliği Karvedilol, iskemik ya da iskemik kökenli olmayan stabil, hafif, orta ve ağır kronik kalp yetmezliği tedavisinde endikedir. Anjiyotensin Dönüştürücü Enzim (ADE)(ACE, Anjiyotensin Converting Enzyme) inhibitörleri, diüretikler ve opsiyonel olarak dijitallerle (standart tedavi) birlikte karvedilol; kronik kalp yetmezliği tedavisinde morbidite ve mortaliteyi azaltırken aynı zamanda hastalık ilerleyişini de geciktirir.

Karvedilol standart terapiye ek olarak kullanılabileceği gibi dijital, hidralazin ve nitrat tedavisi görmeyen hastalarda da kullanılabilir.

KONTRENDİKASYONLARI: Karvedilol aşağıdaki hastalarda kullanılmamalıdır:

- Karvedilol veya ilacın içerdiği diğer yardımcı bileşenlere aşırı duyarlılık
- Stabil olmayan/dekompanse kalp yetmezliği
- Klinik olarak belirgin karaciğer disfonksiyonu,

Diğer β - blokörlerle olduğu gibi, karvedilol şu hastalarda kullanılmamalıdır:

- 2. ve 3. derece AV bloğu (kalıcı pacemaker yerleştirilmediyse)
- Ağır bradikardi (<50 atım/dakika),
- Hasta sinüs sendromu (sino-atriyal blok dahil)
- Ağır hipotansiyon (sistolik kan basıncı <85 mmHg),
- Kardiyojenik şok,
- Bronkospazm ya da astım öyküsü olan hastalar

UYARILAR / ÖNLEMLER: Kronik konjestif kalp yetmezliği: Konjestif kalp yetmezliği olan hastalarda, karvedilolün doz artırımı sırasında kalp yetmezliğinde kötüleşme ya da sıvı retansiyonu görülebilir. Bu durumda, diüretikler artırılmalı, klinik denge oluşuncaya kadar karvedilol dozu artırılmamalıdır. Bazen karvedilol dozunu azaltmak ya da nadir olarak ilacın kullanımını geçici olarak durdurmak da gerekebilir. Bu tür dönemler, karvedilolün sonradan başarıyla uygulanmasını engellemez. Her iki ilacın da AV iletiyi yavaşlatması nedeniyle, karvedilol dijital glikozidleri ile kombine olarak kullanıldığında dikkat edilmelidir.

Konjestif kalp yetmezliğinde böbrek fonksiyonu: Konjestif kalp yetmezliği ile birlikte düşük kan basıncı (sistolik KB <100 mm Hg), iskemik kalp hastalığı ve yaygın damar hastalığı ve/veya altta yatan böbrek yetmezliği olan hastalarda karvedilol tedavisiyle renal fonksiyonlarda geri dönüşlü kötüleşme saptanmıştır.

Kronik obstrüktif akciğer hastalığı: Bronkospazm gözlenen kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH) bulunan ve oral ya da inhalasyon yolu ile ilaç almayan hastalarda karvedilol ancak potansiyel yarar potansiyel riskten daha fazlaysa kullanılmalıdır. Bronkospazm eğilimi olan hastalarda, solunum yolundaki olası bir direnç artışı nedeniyle solunum distresi gözlenebilir. Karvedilole başlangıç aşamasında ve doz artırımı sırasında hastalar yakından izlenmeli ve tedavi sırasında bronkospazm görülürse karvedilol dozu azaltılmalıdır.

Diyabet: Akut hipogliseminin erken belirti ve semptomlarının maskelenebilmesi ya da azalabilmesi nedeniyle diabetes mellitus hastalarında karvedilol kullanımında dikkatli olunmalıdır. Kronik kalp yetmezliği bulunan diyabetli

hastalarda, karvedilol kullanımı kan glukozunun kontrolünü güçleştirebilir. İlacın β -blokör özellikleri nedeniyle latent diabetes mellitus belirginleşebilir, belirgin diyabet kötüleşebilir ve kan glukoz regülasyonu inhibe olabilir.

Periferik damar hastalığı: β -blokörler arteriyel yetmezlik semptomlarını hızlandırabileceği ya da şiddetlendirebileceğinden, periferik damar hastalığı olanlarda karvedilol dikkatli kullanılmalıdır.

Raynaud fenomeni: Periferik dolaşım bozukluğu olan hastalarda semptomlar şiddetlenebileceğinden karvedilol dikkatli kullanılmalıdır.

Tirotoksikoz: β -blokör özelliği olan diğer ajanlarda olduğu gibi karvedilol de tirotoksikoz semptomlarını gizleyebilir.

Anestezi ve genel cerrahi: Genel cerrahi uygulanan hastalarda, karvedilol ve anestezi ilaçların sinerjistik negatif inotropik etkileri nedeniyle dikkatli olunmalıdır.

Bradikardi: Karvedilol bradikardiye neden olabilir. Nabız dakikada 55 atımın altına düşerse karvedilol dozu azaltılmalıdır.

Aşırıduyarlılık: β -blokörlerin alerjenlere duyarlılığı ve anafilaktik reaksiyonların derecesini artırabilmesi nedeniyle ciddi aşırıduyarlılık reaksiyonu öyküsü olan ve desensitizasyon (duyarsızlaştırma) tedavisi uygulanan hastalarda karvedilol dikkatle kullanılmalıdır.

Psoriasis: β -blokörle tedaviye bağlı psoriasis öyküsü olan hastalarda karvedilol ancak yarar-risk tablosu dikkate alınarak kullanılmalıdır.

Kalsiyum kanal blokörleriyle birlikte kullanım: Verapamil ya da diltiazem türü kalsiyum kanal blokörleriyle veya diğer antiaritmik ilaçlarla birlikte karvedilol tedavisi uygulanan hastalarda, EKG ve kan basıncının dikkatle izlenmesi gerekir

Feokromositoma: Feokromositomalı hastalarda, β -blokör kullanılmadan önce bir α -blokör uygulamasına başlanmalıdır. Karvedilol hem α -blokör, hem β -blokör farmakolojik aktivite göstermesine rağmen, bu koşullarda kullanımıyla ilgili deneyim yoktur. Bu nedenle, feokromositomadan kuşku edilen hastalarda karvedilol uygulamasında dikkatli olunmalıdır.

Prinzmetal varyant anjina: Prinzmetal varyant anjinası bulunan hastalarda non-

selektif β -blokör aktivite göğüs ağrısına neden olabilir. Karvedilolün α -blokör aktivitesi bu tür semptomları önleyebilse de, böyle hastalarda karvedilol kullanımıyla ilgili klinik deneyim yoktur. Yine de, Prinzmetal varyant anjinasından şüphelenilen hastalarda karvedilol dikkatle kullanılmalıdır.

Kontakt lens: Kontakt lens kullananlar gözyaşında azalma riskini gözönünde bulundurmalıdır.

Kesilme sendromu: Özellikle iskemik kalp hastalığı olanlarda, karvedilol tedavisi birdenbire kesilmemelidir. Bu hastalarda karvedilolün kesilmesi aşamalı olmalıdır

(2 haftalık süre içinde).

ARAÇ VE MAKİNE KULLANIMI ÜZERİNE ETKİSİ: Karvedilolün hastaların araç ya da makine kullanma becerisi üzerine etkisi konusunda hiçbir çalışma yapılmamıştır. Kişiden kişiye değişiklik gösteren reaksiyonlar (başdönmesi, yorgunluk) nedeniyle araç ve makine kullanma ya da yardımsız çalışma yeteneği bozulabilir. Bu durum özellikle tedavinin başlangıcı, doz artımı sonrası, ilaç değişimi ve birlikte alkol kullanıldığı zamanlar için geçerlidir.

GEBELİK VE EMZİRME DÖNEMİNDE KULLANIMI:

Gebelik: Gebelikte kullanım kategorisi **C**'dir. 2. ve 3. trimestirde **D**'dir. β -blokörler plasentanın perfüzyonunu azaltarak intrauterin fetal ölüm veya immatür ya da prematür doğumlara yol açabilir. Ek olarak, fetus ve yenidoğanda istenmeyen etkiler (özellikle hipoglisemi ve bradikardi) görülebilir. Yenidoğanda postnatal dönemde kardiyak ve pulmoner komplikasyon riski artabilir. Karvedilolün gebe kadınlarda kullanımıyla ilgili yeterli deneyim yoktur. Karvedilol gebelik sırasında, ancak potansiyel yarar potansiyel riskten fazla ise kullanılmalıdır.

Emzirme: Karvedilolün insanlarda anne sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. Bu nedenle karvedilol uygulanması sırasında emzirme tavsiye edilmez.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Yan Etki Sıklığı

Yan etki görülme sıklığı $\geq$ %10 ise çok sık,

Yan etki görülme sıklığı $\geq$ %1 ve $<$ %10 ise sık,

Yan etki görülme sıklığı $\geq$ %0.1 ve $<$ %1 ise seyrek olarak,

Yan etki görülme sıklığı $\geq$ %0.01 ve $<$ %0.1 ise nadir,

Yan etki görülme sıklığı $< \%0.01$ ise çok nadir olarak tanımlanır ve izole olguları da içerir. Yan etkilerin sıklığı baş dönmesi dışında doza bağımlı değildir.

Konjestif kalp yetmezliğinde istenmeyen etkiler Konjestif kalp yetmezliği olan hastalarla yapılan klinik çalışmalarda karvedilol grubunda en sık görülen ve sıklığı plasebo alan hastalarda görülene eşit olmayan yan etkiler aşağıda tanımlanmıştır:

Merkezi sinir sistemi

Çok sık: Özellikle tedavinin başlangıcında bazen hafif derecede baş dönmesi, baş ağrısı ve yorgunluk görülebilir. Asteni (yorgunluk dahil) de çok sık görülür.

Kardiyovasküler sistem

Sık: Bradikardi, postural hipotansiyon, hipotansiyon, ödem (genel, periferik, bağımlı ve genital ödem, bacaklarda ödem, hipervolemi ve sıvı yükünde artış)

Seyrek olarak: Senkop (presenkopu da içerir), AV-blok ve doz artırımını sırasında kalp yetmezliği

Gastrointestinal sistem Sıklıkla, mide bulantısı, diyare ve kusma.

Hematoloji Nadiren trombositopeni, izole olgularda lökopeni bildirilmiştir.

Metabolizma Sıklıkla, vücut ağırlığında artış ve hiperkolesterolemi. Diabetes mellitus'u olan hastalarda hiperglisemi, hipoglisemi ve kan glukozu kontrolünde kötüleşme de sık görülür (*Bkz. Uyarılar/Önlemler*).

Diğer Sıklıkla, görme bozuklukları, nadiren difüz damar hastalığı ve/veya böbrek fonksiyonlarında bozukluk olan hastalarda böbrek yetmezliği ve böbrek işlev anomalileri (*Bkz. Uyarılar/Önlemler*).

Pazarlama sonrası deneyim Kadınlarda, izole olgularda, ilaç tedavisinin kesilmesiyle sona eren, idrar kaçırma vakaları bildirilmiştir.

Hipertansiyon ve uzun süreli koroner kalp hastalığı tedavisinde istenmeyen etkiler Hipertansiyon ve anjina pectorisde karvedilol kullanımıyla ilişkili advers olay profili, konjestif kalp yetmezliğinde gözlenenle uyumludur, ancak bu hasta grubunda advers olay insidansı daha düşüktür.

Hipertansiyon ve koroner kalp hastalığı olan hastalarla yürütülen klinik çalışmalarda belirtilen yan etkiler:

Merkezi Sinir Sistemi

Özellikle tedavinin başlangıcında sıklıkla hafif derecede baş dönmesi, baş ağrısı ve yorgunluk görülebilir, seyrek olarak depresif ruh hali, uyku bozuklukları, parestezi.

Kardiyovasküler Sistem Özellikle tedavinin başlangıcında sıklıkla bradikardi, postural

hipotansiyon ve nadiren senkop, seyrek olarak periferik dolaşımda bozukluklar (ekstremitelerde soğukluk, Periferik Damar Hastalığı, intermitan kladikasyon ve Raynaud fenomeni hastalarında semptomların şiddetlenmesi), AV blok, anjina pectoris, kalp yetmezliği ve periferik ödem semptomları

Solunum sistemi

Predispoze hastalarda sıklıkla astım ve dispne, nadiren burun tıkanması.

Gastrointestinal Sistem

Mide bulantısı, abdominal ağrı, diyare, seyrek olarak kabızlık ve kusma

Deri Seyrek olarak deri reaksiyonları (örneğin nadiren alerjik ekzantem, dermatit, ürtiker, kaşıntı)

Kan kimyası ve hematoloji İzole olgularda ALT, AST ve gama - GT'a yükselmeler, trombositopeni ve lökopeni gözlenmiştir.

Diğer Sıklıkla ekstermitelerde ağrı, göz yaşında azalma ve gözde iritasyon, seyrek olarak cinsel impotans ve görme bozukluğu, nadiren ağız kuruluğu ve işeme bozukluğu, izole olgularda alerjik reaksiyonlar bildirilmiştir.

Pazarlama sonrası deneyim Kadınlarda, izole olgularda, ilaç tedavisinin kesilmesiyle sona eren, idrar kaçırma vakaları bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: (Bkz. Uyarılar/Önlemler)

Farmakokinetik etkileşmeler:

Digoksin: Digoksin ve karvedilolün birlikte uygulanmasında digoksinin konsantrasyonları %15 kadar artar. Hem karvedilol hem de kalp glikozidleri AV iletimini yavaşlatır. Karvedilole başlandığında, doz ayarlandığında ya da tedavi kesildiğinde digoksin düzeylerinin daha dikkatle izlenmesi önerilir.

İnsülin ve oral hipoglisemikler: β -blokör etkili ilaçlar insülin ve oral hipoglisemiklerin kan şekerini düşürücü etkisini artırabilirler. Hipoglisemi belirtileri maskelenebilir veya azalabilir (özellikle taşikardi). Bu nedenle insülin ya da oral hipoglisemik kullanan hastaların kan glikozunun düzenli olarak izlenmesi önerilir.

Karaciğer metabolizması indükleyici ve inhibitörleri: Rifampisin karvedilol plazma konsantrasyonlarını yaklaşık %70 azaltır. Simetidin EAA'ı yaklaşık %30 artırır

fakat maksimum konsantrasyon (Cmaks)'da değişikliğe yol açmaz.

Rifampisin gibi karma fonksiyonlu oksidaz indükleyici alan hastalarda karvedilolün serum düzeyleri azalabileceğinden ve simetidin gibi karma fonksiyonlu inhibitörleri alanların serum düzeyleri artabileceğinden bu hastalar dikkatle izlenmelidir.

Simetidin'in karvedilol düzeyleri üzerindeki etkisi düşük olduğundan herhangi bir klinik etkileşme olasılığı minimumdur.

Katekolamin-depleksiyonuna neden olan ilaçlar: β -blokör özellikleri olan ilaçlarla birlikte katekolamin depleksiyonuna neden olan bir ilaç (ör.rezerpin ve/veya monoamin oksidaz inhibitörleri) alan hastalar hipotansiyon ve/veya şiddetli bradikardi belirtileri açısından yakından izlenmelidir.

Siklosporin: Kronik vasküler rejeksiyon görülen 21 böbrek transplant hastası üzerinde karvedilol tedavisi sonrası ortalama siklosporin konsantrasyonlarında hafif artışlar gözlenmiştir. Hastaların yaklaşık %30'unda, siklosporin konsantrasyonlarını terapötik aralıkta tutmak amacıyla siklosporin dozunun azaltılması gerekirken diğer hastalarda herhangi bir ayarlama gerekmemiştir. Ortalamada, bu hastalarda siklosporinin dozu yaklaşık %20 azaltılmıştır. Gereken doz ayarlamasının kişiden kişiye geniş ölçüde değişkenlik göstermesi nedeniyle, siklosporin konsantrasyonlarının karvedilol tedavisine başlanmasından sonra yakından izlenmesi ve siklosporin dozunun uygun şekilde ayarlanması önerilir

Verapamil, diltiazem ve diğer antiaritmikler: Karvedilolle kombinasyon halinde AV iletim bozuklukları riskini artırabilirler(*Bkz Uyarılar/Önlemler*).

Farmakodinamik etkileşmeler:

Klonidin: Klonidin'in β -blokör ilaçlarla birlikte uygulanması kan basıncını ve kalp atım hızını düşürücü etkilerini potansiyalize edebilir.Klonidin'in β -blokör ilaçlarla birlikte uygulandığı tedavi sonlandırılmak istendiğinde, β -blokör ajan önce kesilmelidir. Klonidin tedavisi birkaç gün sonra doz kademeli olarak düşürülerek kesilebilir.

Kalsiyum kanal blokörleri: (*Bkz.Uyarılar/Önlemler*) Karvedilol ve diltiazem birlikte oral yolla uygulandığında izole olgularda ileti bozukluğu (nadiren hemodinamik denge bozukluğu ile birlikte) gözlenmiştir. β -blokör aktivitesi olan diğer ilaçlarda olduğu gibi, verapamil ya da diltiazem türü kalsiyum kanal blokörleri oral yoldan

karvedilolle birlikte uygulandığında, EKG ve kan basıncı dikkatle izlenmelidir.

β -blokör aktivitesi olan diğer ajanlarda olduğu gibi karvedilol, birlikte uygulanan antihipertansif etkili (örn. α_1 reseptör antagonistleri), ya da advers etki profilinin bir parçası da hipotansiyon olan ilaçların etkisini güçlendirebilir.

Anestezi sırasında karvedilol ve anestezi ilaçlarının sinerjistik negatif inotropik ve hipotansif etkilerine çok dikkat edilmesi gerekir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Tedavi Süresi Karvedilol tedavisi uzun süreli bir terapi.

Tedavi birdenbire kesilmemeli ve haftalar içinde gittikçe azaltılarak kesilmelidir. Bu durum özellikle aynı zamanda koroner arter hastalığı olan hastalar için önemlidir.

Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde;

Esansiyel Hipertansiyon Tedavinin başlangıcında ilk 2 gün için önerilen doz günde bir kez 12.5 mg'dır. Bundan sonrası için önerilen doz günde bir kez 25 mg'dır. Gerekirse doz, en az 2 haftalık aralıklarla artırılarak günde bir kez ya da ikiye bölünerek günlük maksimum doz olan 50 mg'a çıkarılabilir.

Koroner Kalp Hastalığı Tedavinin başlangıcında ilk 2 gün için önerilen doz günde iki kez 12.5 mg'dır. Bundan sonrası için önerilen doz günde iki kez 25 mg'dır. Gerekirse doz, en az 2 haftalık aralıklarla artırılarak günlük maksimum doz olan 100 mg'a çıkarılabilir (günde iki kez).

Semptomatik, stabil, kronik kalp yetmezliği:

Dozaj kişiye göre ayarlanmalı ve dozun artırılması sırasında bir doktor tarafından yakından izlenmelidir. Dijital, diüretik ve Anjiyotensin Dönüştürücü Enzim (ADE) (ACE, Angiotensin Converting Enzyme) inhibitörleri kullanan hastalarda karvedilol tedavisine başlamadan önce bu ilaçların dozları stabilize edilmelidir.

Tedavi başlangıcında önerilen doz, 2 hafta boyunca günde iki kez 3.125 mg'dır. Bu doz tolere ediliyorsa doz, en az iki haftalık aralıklarla önce günde iki kez 6.25 mg, sonra günde iki kez 12.5 mg ve sonra da günde iki kez 25 mg'a çıkarılabilir. Doz hastanın tolere edebildiği en yüksek düzeye kadar artırılmalıdır.

Hafif, orta ya da ağır kronik kalp yetmezliği olan 85 kilogramın altındaki hastalarda önerilen maksimum doz günde iki kez 25 mg'dır. Hafif ya da orta şiddette kalp yetmezliği olan 85 kilogramın üzerindeki hastalarda önerilen maksimum doz ise günde

iki kez 50 mg'dır

Her doz artırımından önce hasta, ağırlaşan kalp yetmezliği ya da vazodilatasyon semptomları açısından bir doktor tarafından değerlendirilmelidir. Kalp yetmezliğinde geçici kötüleşme veya sıvı retansiyonu diüretik dozu artırılarak tedavi edilmelidir; nadiren karvedilolün dozunu azaltmak ya da geçici olarak karvedilol tedavisini durdurmak gerekebilir. Karvedilol tedavisine bir haftadan uzun bir süre ara verilmişse, tedaviye günde iki kez daha düşük dozla başlanması ve yukarıda belirtilen doz artırımının uygulanması önerilir. Karvedilol tedavisine iki haftadan uzun bir süre ara verilmişse, tedaviye günde iki kez 3.125 mg ile başlanması ve yukarıda belirtilen doz artırımının uygulanması önerilir.

Vazodilatasyon semptomlarının tedavisinde başlangıç olarak diüretiklerin dozu azaltılmalıdır.

Semptomlar devam ederse, Anjiyotensin Dönüştürücü Enzim (ADE) (ACE, Angiotensin Converting Enzyme) inhibitörü (eğer kullanılıyorsa) dozu düşürülebilir, bunun devamında da gerekirse karvedilol dozu azaltılabilir. Bu şartlar altında, ağırlaşan kalp yetmezliği ya da vazodilatasyon semptomları stabilize oluncaya kadar karvedilol dozu artırılmamalıdır.

Özel doz talimatları

Böbrek yetmezliği

Değişik derecelerde böbrek disfonksiyonu (böbrek yetmezliği dahil) olan hastalarla ilgili mevcut farmakokinetik verilere göre, orta ve ağır şiddette böbrek yetmezliği olan hastalarda karvedilol doz şemasında değişiklik önerilmez.

Karaciğer yetmezliği Karvedilol karaciğer disfonksiyonu klinik olarak belirgin olan hastalarda kontrendikedir (*Bkz. Kontrendikasyonlar*).

Yaşlılar Doz ayarlamasını destekleyecek veri mevcut değildir.

Kullanım talimatı Tabletler yeterli miktarda sıvı ile yutulmalıdır.

DOZ AŞIMI:

İntoksikasyon semptomları Doz aşımı durumunda ağır hipotansiyon, bradikardi, kalp yetmezliği, kardiyojenik şok ve kalp durması görülebilir. Ayrıca solunum problemleri, bronkospazm, kusma, bilinç bozukluğu ve jeneralize nöbetler de görülebilir.

İntoksikasyon tedavisi: Genel prosedürlerin yanısıra, gerekirse yoğun bakım şartlarında, yaşamsal parametreler izlenmeli ve düzeltilmelidir. Aşağıdaki destekleyici tedaviler de uygulanabilir:

Hasta yatar pozisyonunda olmalıdır.

Atropin: 0.5-2 mg i.v. (aşırı bradikardi için)

Glukagon: başlangıçta 1-10 mg i.v., sonra uzun süreli infüzyon olarak 2-5 mg/saat (kardiyovasküler fonksiyonu desteklemek amacıyla).

Vücut ağırlığına ve etkilerine bağlı olarak kullanılabilecek sempatomimetikler: dobutamin, izoprenalin, orsiprenalin ya da adrenalin. Pozitif inotropik etki gerekiyorsa, milrinon gibi fosfodiesteraz inhibitörleri kullanılması düşünülmelidir.

İntoksikasyon profilinde periferik vazodilatasyon öne çıkıyorsa, dolaşım koşulları sürekli izlenerek norfenefrin ya da noradrenalin verilebilir.

İlaça dirençli bradikardi durumunda "pacemaker" uygulanmalıdır.

Bronkospazm tedavisi: Bronkospazm durumunda, β -sempatomimetikler (aerosol veya i.v.) ya da aminofilin i.v. verilmelidir.

Nöbet tedavisi: Nöbetlerde, diazepam ya da klonazepamın yavaş i.v. enjeksiyonu önerilir.

Önemli Not: Şok semptomları görülen ağır intoksikasyonda, yeterince uzun bir süre destekleyici tedaviye devam edilmelidir, çünkü karvedilolün eliminasyon yarı-ömrünün uzaması ve daha derin kompartmanlardan yeniden dağılımı beklenebilir. Destekleyici/andidot tedavisinin süresi aşırı dozun şiddetine bağlıdır. Hastanın durumu stabilize olana kadar destekleyici tedavi sürdürülmelidir.

SAKLAMA KOŞULU:

30°C'nin altındaki oda sıcaklığında, ışıktan ve nemden koruyarak saklayınız.

TİCARİ ŞEKLİ: Dilatrend Roche 6.25 mg tablet, 30 adet, blisterde

DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Dilatrend Roche 12.5 mg tablet, 30 adet, blisterde

Dilatrend Roche 25 mg tablet, 30 adet, blisterde

RUHSAT SAHİBİNİN İSİM VE ADRESİ:

Roche Müstahzarları Sanayi Anonim Şirketi, Mecidiyeköy, İstanbul

ÜRETİM YERİ: F. Hoffmann-La Roche Ltd., Basel, İsviçre lisansı ile Roche S.p.A., Segrate (MI), İtalya

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 21.11.2002 - 113/26 Reçete ile satılır.

Onay Tarihi: 26.06.2006

TENSİNOR TABLET 50 mg (*ABDİİBRAHİM*)

FORMÜLÜ: Beher Tablet; Atenolol 50 mg.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikler

Atenolol, selektif bir beta-1 adrenerjik reseptör blokeridir; kalpte beta adrenerjik reseptörler üzerine etkilidir. Selektivite dozun artmasıyla azalmaktadır. İntrensek sempatomimetik ve membran stabilizan etkileri yoktur.

Diğer beta-blokerler gibi, hipertansiyon tedavisindeki etki mekanizması tam bilinmemektedir. Anjinalı hastaların semptomlarını muhtemelen kardiyak hızı ve kontraktiletiyi düşürerek azaltmakta veya geçirmektedir.

Farmakokinetik Özellikler

Oral doz sonrası atenolol'ün absorpsiyonu sürekli, ancak tam değildir (yaklaşık %40-50). Pik plazma konsantrasyonlarına oral dozdan 2-4 saat sonra ulaşmaktadır. Atenolol kan düzeyleri tutarlıdır ve çok az değişkenlik gösterir. Karaciğerde önemli bir metabolizma söz konusu değildir ve absorbe olan miktarın %90'ından fazlası değişmeden sistemik dolaşıma ulaşmaktadır. Plazma yarı ömrü yaklaşık 6 saattir, fakat böbreğin önemli bir atılım yolu olması nedeniyle, şiddetli renal yetmezlikte bu süre uzayabilir. Yağda çözünürlüğü az olduğu için dokulara nüfuzu azdır ve beyin dokusunda düşük konsantrasyonda bulunmaktadır. Plazma proteinine çok az bağlanır (yaklaşık %3).

Tensinor günlük tek doz uygulamasından sonra en az 24 saat etkilidir. Bu doz kolaylığı hastanın tedaviye uyumunu arttırmaktadır.

ENDİKASYONLARI:

1. Hipertansiyonun kontrolü
2. Anjina pektoris tedavisi

3. Kardiak aritmilerin kontrolü
4. Miyokard infarktüsünün tedavisi

KONTRENDİKASYONLARI:

Tensinor, aşağıdaki durumların herhangi birine sahip hastalarda kullanılmamalıdır : İkinci veya üçüncü derece kalp bloğu; bradikardi; içerdiği maddeye karşı bilinen aşırı duyarlılık, hipotansiyon; metabolik asidoz; ağır periferik dolaşım bozuklukları; hasta sinüs sendromu; tedavi edilmemiş feokromastioma; kardiyojenik şok.

Diğer beta blokerler gibi negatif inotropik etkilidir ve bundan dolayı kontrol edilmemiş kalp yetmezliğinde kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Kardiyak rezervi zayıf olan hastalarda özellikle dikkatli olunmalıdır. Kontrol altına alınmamış kalp yetmezliğinde beta-blokerlerden kaçınılmalıdır. Bununla birlikte, kalp yetmezliği bulguları kontrol altına alınan hastalarda kullanılabilir. Tensinor'un farmakolojik etkilerinden biri kalp hızını yavaşlatmasıdır. Nadiren kalp hızının azalmasına bağlı semptomlara yol açarsa, doz azaltılabilir.

Tensinor astmalı hastalarda havayolu direncinin artmasına neden olabilir. Tensinor beta-1 selektif bir beta blokerdir ve bu hastalarda azami dikkat sarfedilmek kaydıyla kullanılması düşünülebilir.

İskemik kalp hastalarında, diğer beta-blokerlerde olduğu gibi tedavi hemen kesilmemelidir.

Ciddi periferik arteriyel dolaşım bozukluklarında kontrendike olması yanında, Tensinor daha az ciddi periferik arteriyel dolaşım bozukluklarını da şiddetlendirebilir.

Özgeçmişinde çeşitli allerjenlere karşı anafilaksik reaksiyon öyküsü olanlarda, aynı allerjenlere tekrar maruz kalındığında daha şiddetli reaksiyonlar ortaya çıkabilir. Bu gibi hastalar, allerjik reaksiyonların tedavisinde adrenalinin her zamanki dozlarına cevap göstermeyebilirler.

İletim zamanına negatif etkisinden dolayı Tensinor birinci derece kalp bloğu olan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır.

Tensinor tirotoksikozun belirtilerini maskeleyebilir.

Prinzmetal anginalı hastalarda alfa reseptör aracılığıyla oluşan koroner arter vazokonstriksiyonuna karşı gelinmemesine bağlı olarak Tensinor angina ataklarının sayısını ve süresini arttırabilir.

Gebelik

Gebelik kategorisi D'dir. Tensinor plasentayı geçer ve kordon kanında bulunur. Gebelikte ilk 3 ayda Tensinor'un kullanımıyla ilgili hiç bir araştırma yapılmamıştır ve fetüsün zarar görebileceği ihtimali her zaman var kabul edilmelidir. Tensinor gebeliğin son üç ayında hipertansiyon tedavisi için yakın kontrol altında kullanılmıştır. Gebe kadınlara, hafif ile orta derecede hipertansiyonun tedavisinde Tensinor uygulanmasının, intra-uterin büyüme gecikmesine yol açtığı gözlenmiştir. Doğum sırasında veya emzirme sırasında Tensinor alan annelerin bebeklerinde hipoglisemi ve bradikardi riski olabilir. Gebe olan veya gebelik potansiyeli olan kadınlarda özellikle ilke ve ikinci ayda Tensinor kullanımından beklenen yarar muhtemel risk karşısında değerlendirilmelidir.

Laktasyon Tensinor anne sütüne önemli ölçüde geçmektedir. Emziren kadınlara Tensinor verilirken dikkatli olunmalıdır.

Araç ve Makina Kullanımı Üzerine Etkisi Tensinor, hastaların araç ve makina kullanma yeteneklerini etkilememektedir. Bununla birlikte nadiren başdönmesi ve yorgunluk yapabileceği gözönüne alınmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Tensinor iyi tolere edilir. Klinik çalışmalarda bildirilen yan etkiler genellikle farmakolojik etkilerle bağlantılıdır.

Aşağıdaki istenmeyen olaylar rapor edilmiştir:

Kardiyovasküler: Bradikardi; kol ve bacaklarda soğuma; nadir olarak kalp yetmezliğinde kötüleşme.

SSS: Konfüzyon; başağrısı; kabuslar; psikoz; halusinasyonlar ve diğer beta blokerlerle görülen uyku bozuklukları.

Deri ile ilgili: Alopesi; göz kuruması; psoriasiform cilt reaksiyonları; psoriasisin şiddetlenmesi; deri döküntüleri.

Nörolojik: Parestezi.

Solunum: Astım şikayetleri hikayesi olan veya astımlı hastalarda bronkospazm oluşabilir.

Özel Duyular: Görme bozuklukları.

Gastrointestinal sistem: Gastrointestinal bozukluklar.

Genel: Halsizlik; transaminaz düzeylerinde artış.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Özellikle ventrikül fonksiyonu bozulmuş ve/veya SA yada AV ileti bozukluğu olan hastalarda beta-blokerlerle Verapamil, Diltiazem gibi negatif inotropik etkili kalsiyum kanal blokerlerinin kombine kullanımı negatif inotropik etkinin artmasına yol açabilir. Bunun sonucunda ciddi hipotansiyon, bradikardi ve kardiyak yetmezlik gelişebilir. Beta-bloker yada kalsiyum kanal blokeri intravenöz uygulanacaksa uygulama diğerinin uygulanmasından 48 saat sonrasına kadar yapılmamalıdır. Dihidropiridin grubu kalsiyum kanal blokerleri örneğin Nifedipin ile birlikte kullanımı hipotansiyon riskini arttırabilir ve kardiyak yetersizlik olan hastalarda kalp yetmezliği gelişebilir.

Digitalis glikozidleri beta-blokerlerle birlikte atrioventriküler iletim zamanını arttırabilir.

Beta blokerler, klonidin'in kesilmesini müteakip görülen rebound hipertansiyonu şiddetlendirebilir. İki ilaç beraber uygulandığı takdirde beta bloker, klonidin'in kesilmesinden bir kaç gün önce kesilmelidir. Klonidin yerine beta bloker tedavisi uygulanacaksa, beta bloker verilmesine klonidin uygulatmasının durdurulmasından birkaç gün sonra başlanılmalıdır.

Sempatomitik ajanlar, örneğin adrenalin, ile birlikte kullanım beta blokerleri etkisizleştirebilir. Prostaglandin sentetazı inhibe eden ilaçlar (örneğin ibuprofen, indometasin) ile birlikte kullanım beta blokerlerin hipotansif etkilerini azaltabilir.

Anestezi: Tensinor ile birlikte anestezi ajanları kullanılırken, dikkatli olunmalıdır. Anesteziye bilgi verilmeli ve mümkün olan en az negatif inotrop etkili anestezi seçilmelidir. Beta blokerlerin anestezi ilaçlarla birlikte kullanımı reflex taşikardinin azalması ve hipotansiyon riskinin artması ile sonlanabilir. Miyokard depresyonu yapan anestezi ajanlarından kaçınılmalıdır.

Tensinor diüretiklerle, diğer antihipertansif ajanlarla ve anjina tedavisinde kullanılan ilaçlarla geçimlidir.

Disopyramide gibi class 1 antiaritmik ilaçlarla birlikte beta-bloker reçetelerken dikkatli olunmalıdır.

Prostaglandin sentetaz inhibitörlerinin ((örneğin İbuprofen, indometazin) birlikte kullanımı beta-blokerlerinin hipotansif etkilerini azaltabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Erişkinler

Hipertansiyon Hastaların çoğu, günde tek doz olarak verilen 50-100 mg.'lık doza cevap vermektedir. İlacın tam etkisi tedavi başlatıldıktan sonra 1-2 hafta içinde ortaya çıkar. Tensinor diğer antihipertansif ajanlarla kombine kullanıldığında, kan basıncında daha fazla bir düşme elde edilebilir.

Anjina Pektoris

Anjina pektoris hastalarının çoğu günde tek doz veya bölünmüş dozlar halinde verilen 100 mg. dozuna cevap göstermektedir. Dozun artırılması ile ek yarar sağlanmaz.

Kardiak Aritmiler Kontrol altına alınmış aritmide uygun idame dozu günde tek doz olarak verilen 50-100 mg'dır.

Miyokard İnfarktüsü Miyokard infarktüsünün uzun dönemli profilaksisinde günde 100 mg oral doz önerilmektedir.

Yaşlılar Doz, özellikle renal fonksiyon bozukluğu olan hastalarda azaltılabilir.

Renal Yetmezlik Tensinor böbrek yoluyla atıldığından, böbrek fonksiyonlarının çok bozuk olduğu vakalarda dozaj ayarlanmalıdır. Kreatinin klirensi 35 ml./dak./1.73 m²'den yüksek olduğu müddetçe, vücutta önemli bir Tensinor birikimi olmaz (Normal değerler 100-150 ml./dk./1.73 m²). Kreatinin klirensi 15-35 ml./dak./1.73 m² (300-600 mcmmol/litre serum kreatinine eşdeğer) olan hastalarda günlük oral doz 50 mg. olmalıdır.

Kreatinin klirensi <15 ml./dak./1.73 m² (<600 mcmmol./lt. serum kreatinine eşdeğer) olan hastalarda günlük oral doz 25 mg. olmalıdır.

Hemodiyaliz uygulanan hastalara her diyalizden sonra oral olarak 50 mg. verilmelidir. Ancak, kan basıncında belirgin düşmeler olabileceğinden tedavi hastanede sürdürülmelidir.

Çocuklar Tensinor çocuklarda yeterince denenmediğinden kullanılmamalıdır.

DOZ AŞIMI: Bradikardi, hipotansiyon, akut kalp yetmezliği ve bronkospazm, doz aşımına bağlı semptomlar arasındadır.

Genel tedavi yaklaşımı: Yoğun bakım ünitesinde yakın takip; gastrik lavaj; gastrointestinal kanalda kalan ilacın absorpsiyonunu engellemek için laksatif veya aktif karbon; hipotansiyon ve şok'un tedavisi için plazma veya plazma benzerlerinin kullanımı. Hemodiyaliz veya hemoperfüzyon düşünülebilir.

Aşırı bradikardi, intravenöz uygulanan 1-2 mg. atropinle ve/veya kardiyak pacemaker ile giderilebilir. Gerekli olduğu takdirde, bunun ardından intravenöz bolus şeklinde 10 mg. glukagon uygulanabilir. İhtiyaç olursa cevaba göre bu doz tekrarlanabilir veya 1-10 mg./saat dozuyla intravenöz glukagon infüzyonu uygulanabilir. Glukagona cevap alınamıyorsa veya glukagon mevcut değilse, intravenöz infüzyonla 2.5-10 mikrogram/kg./dakika dozunda dobutamin gibi bir beta-adrenoseptör stimülan verilebilir. Dobutamide, pozitif inotropik etkisi nedeniyle hipotansiyon ve akut kardiyak yetmezliğin tedavisinde de kullanılabilir. Fakat, bazen daha yüksek doz gerekebilir. Çok fazla aşırı doz alınımı varsa, bu dozlar betablokerlerin kardiyak etkisini düzeltmede yetersiz olabilir. Bu nedenle, hastanın klinik durumuna göre gerekli cevabın alınması için gerekli olan miktarda dobutamine dozu arttırılmalıdır.

Brokospazm genellikle bronkodilatatörlerle geri döndürülebilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında oda sıcaklığında, ışık ve nemden uzak saklanmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

28 Tabletlik blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Tensinor 100 mg. Tablet.

RUHSAT SAHİBİNİN İSİM VE ADRESİ: ASTRAZENECA UK Ltd. lisansı ile ABDİ İBRAHİM İLAÇ SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Zincirlikuyu/İstanbul

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI:02.08.1993 - 165/54 Reçete ile satılır.

ÜRETİM YERİ VE ADRESİ:ABDİ İBRAHİM İLAÇ SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Hadımköy/İstanbul

ZOCOR® FİLM TABLET 10 mg (MERCK SHARP&DOHME)

FORMÜLÜ: ZOCOR®, herfilm tablette 10 mg simvastatin içerir. Ayrıca, yardımcı madde olarak butillenmiş hidroksianisol, askorbik asit, titanyum dioksit, sarı demir oksit ve kırmızı demir oksit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikler

ZOCOR (simvastatin, MSD), *Aspergillus terreus*'un bir fermentasyon ürününden sentetik olarak türetilen kolesterol düşürücü bir ajandır.

İnaktif bir lakton olan ZOCOR, oral alımdan sonra, beta-hidroksiasit formuna hidrolize olur. Bu, temel bir metabolittir ve kolesterol biyosentezinde, erken ve hız-sınırlayıcı basamağı katalizleyen enzim olan 3-hidroksi-3-metilglutaril-koenzim A (HMG-CoA)-redüktaz enziminin inhibitörüdür. Klinik çalışmalar ZOCOR'un, diyetin tek başına yeterli olmadığı ve yüksek kolesterolün problem olduğu, heterozigot ailesel ve ailesel olmayan hiperkolesterolemide, ve kombine hiperlipidemide, plazmada total kolesterol (total-C), düşük dansiteli lipoprotein kolesterolü (LDL-C), trigliseridler (TG) ve çok düşük dansiteli lipoprotein kolesterol (VLDL-C) konsantrasyonlarını azaltmada ve yüksek dansiteli lipoprotein kolesterol (HDL-C) düzeylerini artırmada ileri derecede etkili olduğunu göstermiştir. Belirgin yanıt 2 hafta içinde alınmaktadır ve maksimum etki 4 - 6 hafta içinde oluşmaktadır. Tedavi sürdükçe yanıt alınır. Tedavi kesildiğinde, kolesterol ve lipid düzeyleri tedavi öncesinde saptanan değerlere döner.

Simvastatinin aktif formu, HMG-CoA'nın mevalonata dönüşmesini katalizleyen enzim olan HMG-CoA redüktazın spesifik bir inhibitörüdür. HMG-CoA'nın mevalonata dönüşmesi kolesterol biyosentezinde erken bir basamak olduğundan, ZOCOR ile tedavinin, potansiyel olarak toksik sterollerin birikimine yol açması beklenmemektedir. Ek olarak, HMG-CoA vücutta birçok biyosentetik sürece katılan asetil-CoA'ya kolayca geri metabolize olmaktadır.

Simvastatin oral uygulamadan sonra karaciğere yüksek bir seçicilik gösterir ve hedef-olmayan dokulara oranla karaciğerde daha yüksek konsantrasyonlara ulaşır. Simvastatin, esas etki yeri olan karaciğerde büyük ölçüde "ilk geçiş" metabolizmasına uğrar ve sonuçta safrayla atılır. İnsanda, simvastatinin aktif şeklinin, sistemik dolaşımda bulunan miktarları, oral dozun %5'inden az olarak bulunmuştur. Bunun

%95'i plazma proteinlerine bağlıdır.

Klinik Çalışmalar İskandinav Simvastatin Sağkalım Çalışmasında (4S), ortalama 5.4 yıl süresince ZOCOR ile tedavinin total mortalite üzerine etkisi, koroner kalp hastalığı ve başlangıç total-C düzeyi 212-309 mg/dL (5.5-8.0 mmol/L) olan 4,444 hastada değerlendirilmiştir. Bu çok-merkezli, randomize, çift-kör, plasebo-kontrollü çalışmada ZOCOR, ölüm riskini %30, KKH ölümünü %42 ve hastane onaylı fatal olmayan miyokard infarktüsünü %37 azaltmıştır. ZOCOR, miyokard revaskülarizasyon işlemlerine (koroner arter bypass grefti veya perkutan transluminal koroner anjiyoplasti) uğrama riskini %37 azaltmıştır. Diabetes mellitusu olan hastalarda majör koroner olay riski %55 oranında azalmıştır. Ayrıca ZOCOR, fatal ve fatal olmayan serebrovasküler olay (inme ve geçici iskemik atak) riskini %28 oranında anlamlı derecede azaltmıştır.

Kalp Koruma Çalışmasında (HPS), diyabet nedeniyle koroner kalp hastalığı riski, inme öyküsü olan veya diğer serebrovasküler hastalığı, periferik damar hastalığı olan veya KKH olan hiperlipidemisi olan veya olmayan 20,536 hastada, ortalama 5.3 yıl süresince değerlendirilmiştir. Başlangıçta, hastaların %33'ünün LDL seviyeleri 116 mg/dL'nin altındaydı; %25'i 116 mg/dL-135 mg/dL düzeyi arasındaydı; ve %42'sinin 135 mg/dL düzeyinin üzerindeydi.

Bu çok-merkezli, randomize, çift-kör, plasebo-kontrollü çalışmada, günde 40 mg ZOCOR plaseboyla karşılaştırıldığında KKH ölümlerindeki azalmaya (%18) bağlı olarak total mortalite riski %12 azalmıştır. Ayrıca, ZOCOR majör koroner olayların (fatal olmayan MI veya KKH ölümlerini içeren bir bileşik son nokta) riskini %27 azaltmıştır. ZOCOR koroner revaskülarizasyon işlemlerine (koroner arter bypass grefti veya perkutan transluminal koroner anjiyoplastiyi içeren) ve periferik ve diğer koroner olmayan revaskülarizasyon işlemlerine uğrama gereksinimini sırasıyla %31 ve %14 azaltmıştır. ZOCOR inme riskini %25 azaltmıştır. Ayrıca ZOCOR, angina pectorisin hospitalizasyon riskini %17 azaltmıştır. KKH olan veya olmayan diyabetli hastalarda ve periferik veya serebrovasküler hastalığı olan hastalarda, majör koroner olayların ve majör vasküler olayların (majör koroner olayların, inme veya revaskülarizasyon işlemlerini içeren bileşik son nokta) riskleri %25 azalmıştır. Ek olarak, diyabetli hastaların alt grubunda ZOCOR, periferik revaskülarizasyon işlemleri (cerrahi veya anjiyoplasti), alt ekstremite amputasyonları veya bacak ülserlerini içeren

makrovasküler komplikasyonların gelişme riskini %20 azaltmıştır. Majör koroner olayların ve majör vasküler olayların her ikisinin de ZOCOR ile azaltılan riski kanıtlanmıştır ve hastaların yaş, cinsiyet, başlangıç LDL-C, HDL-C, TG, apolipoprotein A-I veya apolipoprotein düzeylerine, hipertansiyonu olup olmadığına, kreatinin düzeylerinin giriş limitinin 2.3 mg/dL'ye kadar olmasına, kardiyovasküler tedavisi (ör., aspirin, beta-bloker, anjiyotensin dönüştürücü enzim (ADE) inhibitörleri veya kalsiyum kanal blokörleri) alıp almadığına, sigara içimi, alkol alınması veya obeziteye bakılmaksızın tutarlıydı. 5 yıl süresince, plasebo grubundaki hastaların %32'si bir statin (çalışma protokolünün dışında) almaktaydı, bu nedenle gözlemlenen risk azalmaları simvastatinin gerçek etkisinin altındadır.

Kantitatif koroner anjiyografi kullanılarak 404 hastada yapılan çok-merkezli, plasebo-kontrollü bir klinik çalışmada ZOCOR koroner aterosklerozun ilerlemesini yavaşlatmış ve yeni lezyonların ve yeni total oklüzyonların her ikisinin de gelişmesini azaltmıştır. Koroner aterosklerotik lezyonları standart tedavi alan hastalarda dört yıl sonra kötüleşir.

Hipertrigliseridemili (Fredrickson tip IV hiperlipidemi) toplam 147 hastayı içeren 2 çalışmanın altgrup analizleri ZOCOR'un 20-80 mg/gün dozlarında TG'i %21-39 oranında (plasebo ile %11-13 oranında), LDL-C'yi %23-35 oranında (plasebo ile %1-3 oranında), non-HDL-C'yi %26-43 oranında (plasebo ile %1-3 oranında) azalttığını ve HDL-C'yi %9-14 oranında (plasebo ile: %3) yükselttiğini göstermiştir.

Disbetalipoproteinemili (Fredrickson tip III hiperlipidemi) 7 hastanın başka bir alt-grup analizinde, ZOCOR 80 mg/gün dozunda orta-dansiteli lipoproteinleri (ODL) de içeren LDL-C'yi %50 (plasebo %8) ve VLDL-C + ODL'yi %59 (plasebo %4) düşürmüştür.

Farmakokinetik Özellikler

Simvastatin, *in vivo* olarak kolayca, çok güçlü bir HMG-CoA redüktaz inhibitörü olan beta-hidroksiaside, L-654,969, dönüşen inaktif bir laktondur.

¹⁴C-işaretli simvastatin ile yapılan bir pozisyon çalışmasında, 100 mg (20 µCi) ilaç kapsül olarak (5 x 20 mg) uygulandıktan sonra kan, idrar ve feçes toplanmıştır. Radyoaktivitenin %13'ü idrarda ve %60'ı feçeste tesbit edilmiştir. Bu ikincisi,

safrayla atılana eşdeğer olan emilen ilacı ve aynı zamanda emilmeyen ilacı temsil etmektedir. Dozun %0.5'inden azı idrarda HMG-CoA redüktaz inhibitörleri olarak bulunmuştur. Plazmada, inhibitörler (aktif ve total inhibitörler), total radyoaktivitenin AUC'sinin (eğri altındaki alan) %14 ve 28'ini oluşturur, bu varolan kimyasal türlerin çoğunluğunun inaktif veya zayıf inhibitörler olduğunu gösterir.

Hem simvastatin hem de L-654,969 plazma proteinlerine bağlanır (%95). Köpek modeline benzer biçimde, simvastatin iyi emilir (%85) ve karaciğerde CYP3A4 aracılığıyla metabolize olur; ilk geçişte eliminasyona uğrar, sonuçta ilaç ekivalanları safrayla atılır. Sonuç olarak, aktif ilaç genel dolaşımda düşük oranda bulunur.

Simvastatinin tek ve çoklu dozlarının farmakokinetik çalışmaları çoklu dozdan sonra ilacın birikmediğini göstermiştir. Yukarıdaki farmakokinetik çalışmaların tümünde, inhibitörlerin maksimum plazma konsantrasyonu dozdan 1.3 - 2.4 saat sonra görüldü. Ağır renal yetmezliği olan (kreatinin klerensi < 30 mg/dak) hastalardaki bir çalışmada, bir HMG-CoA redüktaz inhibitörünün tek bir dozundan sonra total inhibitörlerin plazma konsantrasyonları sağlıklı gönüllülerdekinin yaklaşık iki katıydı

ENDİKASYONLAR:

KORONER KALP HASTALIĞI (KKH) RİSKİ YÜKSEK OLAN VEYA KKH OLAN HASTALAR Diyabeti, inme öyküsü veya diğer serebrovasküler hastalığı, periferik damar hastalığı olan kişiler gibi koroner kalp hastalığı (hiperlipidemisi olan veya olmayan) riski yüksek olan veya KKH olan hastalarda, ZOCOR:

- KKH ölümlerini azaltarak total ölüm riskini azaltmada;
- Majör vasküler olayların (fatal olmayan miyokard infarktüsü, KKH'ya bağlı ölüm, inme veya revaskülarizasyon işlemlerinin bir bileşimi) riskini azaltmada;
- Majör koroner olayların (fatal olmayan miyokard infarktüsü veya KKH'ya bağlı ölümün bir bileşimi) riskini azaltmada;
- İnme riskini azaltmada;
- Koroner revaskülarizasyon işlemlerine (koroner arter bypass grefti ve perkutan transluminal koroner anjiyoplastiyi içeren) gereksinim riskini azaltmada;
- Periferik ve diğer koroner olmayan revaskülarizasyon işlemlerine gereksinim riskini azaltmada;

- Angina pectoris için hospitalizasyon riskini azaltmada endikedir.

Diyabeti olan hastalarda, ZOCOR periferik makrovasküler komplikasyonların (periferik revaskülarizasyon işlemleri, alt ekstremitte amputasyonları veya bacak ülserlerinin bir karışımı) gelişme riskini azaltır.

Koroner kalp hastalığı olan hiperkolesterolemik hastalarda, ZOCOR yeni lezyonların ve yeni total oklüzyonların gelişimini azaltmayı içeren koroner aterosklerozun ilerlemesini yavaşlatır.

HİPERLİPİDEMİ

- ZOCOR, diyetle ek olarak, heterozigot ailesel hiperkolesterolemi dahil primer hiperkolesterolemide (Fredrickson tip IIa), ya da kombine (miks) hiperlipidemide (Fredrickson tip IIb) dahil olmak üzere primer hiperkolesteremide, yükselmiş total-C, LDL-C, TG ve apolipoprotein B (apo B) düzeylerini düşürmek, ve HDL-C'yi yükseltmek için, diyet ve diğer farmakolojik olmayan girişimler yetersiz kaldığı zaman endikedir. ZOCOR, LDL - kolesterol /HDL - kolesterol oranını ve total kolesterol / HDL-kolesterol oranını düşürür.
- ZOCOR, hipertrigliseridemili (Fredrickson tip IV hiperlipidemi) hastaların tedavisinde endikedir.
- ZOCOR, primer disbetalipoproteinemili (Fredrickson tip III hiperlipidemi) hastaların tedavisinde endikedir.
- ZOCOR, homozigot ailesel hiperkolesterolemili hastaların tedavisinde, yükselmiş total kolesterolü, LDL-C'yi ve apo B'yi düşürmek için, diyet ve diyet dışındaki girişimlere ek olarak etkilidir.

KONTRENDİKASYONLAR:

- Bu ürünün içinde bulunan herhangi bir bileşene karşı aşırı duyarlılığı olanlarda,
- Aktif karaciğer hastalığı veya serum transaminazlarında kalıcı ve açıklanamayan yükselmelerin bulunduğu kişilerde kontrendikedir.
- Gebelik ve emzirme (bkz.Gebelikte ve Emziren Annelerde Kullanım).

UYARILAR/ÖNLEMLER: Miyopati/Rabdomiyoliz

Simvastatin, diğer HMG-CoA redüktaz inhibitörleri gibi, nadiren miyopatiye neden

olur, bu durum kas ağrısı ya da zayıflığı ve normalin 10X üst sınırı üzerinde kreatin kinaz (CK) düzeyleri şeklinde kendini gösterir. Çok ender, miyoglobülinin yanı sıra akut böbrek yetersizliği ile birlikte veya akut böbrek yetersizliği olmaksızın görülen rabdomiyoliz olgusu bildirilmiştir. Plazmada HMG-CoA redüktaz inhibitör aktivitesinin yüksek düzeyleri ile miyopati riski yükselir.

- **Miyopati/rabdomiyaliz riski aşağıdakilerin simvastatin ile birlikte kullanımıyla yükselir:**
- **CYP3A4'ün potent inhibitörleri:** Özellikle simvastatinin yüksek dozları ile siklosporin, itakonazol, ketokonazol, eritromisin, klaritromisin, HIV proteaz inhibitörleri veya nefazodon (bkz; İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ, *CYP3A4 Etkileşimleri*; FARMAKOKİNETİK ÖZELLİKLER)
- **Tek başlarına kullanıldıklarında miyopatiye yol açabilen lipid-düşürücü ajanlar:** Özellikle simvastatinin yüksek dozları ile gemfibrozil, diğer fibratlar veya niasinin lipid-düşürücü dozları (≥ 1 g/gün) (bkz; İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ, *Tek başlarına kullanıldıklarında miyopatiye yol açabilen lipid-düşürücü ajanlarla Etkileşimler*; FARMAKOKİNETİK ÖZELLİKLER)
- **Diğer ilaçlar:** Simvastatinin yüksek dozları ile amiodaron veya verapamil, fakat diğer kalsiyum kanal blokerleriyle etkileşmez (bkz; İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ, *Diğer İlaç Etkileşimleri*). Devam eden bir klinik çalışmada, 80 mg simvastatin ve amiodaron kullanan hastaların %6'sında miyopati rapor edilmiştir. Klinik çalışmalarda simvastatin ile kalsiyum kanal blokerlerinin birlikte kullanımı önemlidir ve yukarıda etkileştiği belirtilen ilaçların her birinden daha geniştir. Bu oranı hesaplamak mümkündür: klinik çalışmalarda simvastatin ile birlikte verapamil alan 635 hastanın 4'ünde miyopati görülmüştür (%0.63). Karşılaştırılırsa, aynı çalışmada simvastatin ile birlikte diltiazem alan 2,343 hastanın 2'sinde (%0.085) ve amlodipin alan 1,046 hastanın 12'inde (%0.096) görülmüştür. Simvastatin alan hastalarda miyopati oranı 21,224 hastada 13 (%0.061) hastadır.
- Miyopati/rabdomiyoliz riski doza bağlıdır. Hastaların dikkatlice monitörize

edildiği ve bazı etkileşen ilaçların dışarda bırakıldığı klinik çalışmalarda, insidans yaklaşık 20 mg'da %0.03, 40 mg'da %0.08 ve 80 mg'da %0.4 olmuştur.

Sonuç olarak:

1. Simvastatin ile birlikte itrakonazol, ketokonazol, eritromisin, klaritromisin, HIV proteaz inhibitörleri veya nefazodon kullanımından kaçınılmalıdır. İtrakonazol, ketokonazol, eritromisin veya klaritromisin kullanımından kaçınılamıyorsa, tedavi süresi boyunca simvastatin ile tedaviye ara verilmelidir. Terapötik dozlarda CYP3A4 üzerinde güçlü inhibitör etkisi olduğu bilinen diğer ilaçlarla birlikte kullanımından, kombine tedavinin yararları, artan riskten daha fazla olmadıkça kaçınılmalıdır.
2. Siklosporin, gemfibrozil, diğer fibratlar ve lipid-düşürücü dozlarda (≥ 1 g/ gün) niasinle birlikte tedavide, simvastatin dozu 10 mg/günü aşmamalıdır. Simvastatinin diğer fibratlar veya niasinle birlikte kullanımından, lipid düzeylerindeki ilave değişikliğin yararı kombine tedavinin artan riskinden daha fazla olmadıkça kaçınılmalıdır. Bu ilaçların simvastatine ilavesi LDL-C'de çok küçük ilave azalma sağlar, fakat TG'de ilave azalma ve HDL-C'de ilave artış sağlanabilir. Küçük, kısa-dönemli klinik çalışmalarda, dikkatli monitörizasyonla fibratlar veya niasinin düşük dozlarda simvastatinle kombinasyonunda miyopati görülmemiştir.
3. Amiodaron veya verapamil ile birlikte simvastatin alan hastalarda doz günde 20 mg'ı aşmamalıdır. Amiodaron veya verapamil ile birlikte günde 20 mg'dan daha yüksek dozlarda simvastatinin kullanımından, klinik yarar artan miyopati riskinden daha fazla olmadıkça kaçınılmalıdır.
4. Simvastatin ile tedaviye başlayan veya simvastatin dozu yükseltilen tüm hastalara miyopati riski bildirilmelidir ve açıklanamayan kas ağrısı, duyarlılığı ve güçsüzlüğünü zaman kaybetmeden bildirmeleri anlatılmalıdır. Eğer miyopati tanısı koyulursa ya da şüphelenilirse, simvastatin tedavisi kesilmelidir. Bu semptomların bulunması ve normalin üst sınırının 10 katı üzerinde bir CK düzeyi miyopatiye işaret eder.

Çoğu olguda, ilaç kesildiğinde kas semptomları ve CK yükselmesi ortadan kalkar. Simvastatin ile tedaviye başlanması veya dozu artırılması düşünülen hastalarda periyodik CK analizleri yapılabilir, ancak bu tür gözlemin miyopatiyi önleme garantisi yoktur.

5. Simvastatinle tedavi görürken rabdomiyoliz gelişen hastaların çoğunda karmaşık tıbbi öykü bulunmuştur. Bazılarında uzun süredir devam eden diabetes mellitusa bağlı böbrek yetersizliği bulunabilir. Bu tip hastalarda, daha sıkı gözlem gerekir. Simvastatinle tedavi önemli operasyonlardan bir kaç gün önce ve herhangi bir önemli medikal veya cerrahi durum oluştuğunda geçici olarak kesilebilir

HEPATİK ETKİLER Klinik çalışmalarda, simvastatin alan az sayıda erişkin hastada serum transaminazlarında sürekli yükselmeler (normalin üst sınırının 3 katından daha fazla) görülmüştür. Tedaviye ara verildiğinde ya da sonlandırıldığında bu hastalarda, transaminaz düzeyleri genellikle, yavaş yavaş tedavi öncesi düzeylere iner. Serum transaminazlarındaki bu yükselmeler, sarılık veya başka klinik semptom veya bulgularla ilişkili değildir. Aşırı duyarlılık belirtileri yoktur. Fazla miktarda alkol tüketen ve/veya simvastatin ile tedavi öncesinde bazı hastaların anormal karaciğer fonksiyon testleri (KFT) vardı.

4S çalışmasında, birden fazla transaminazı normalin 3 katından daha fazla yükselen hasta sayısı, simvastatin ve plasebo grupları (14 [%0.7] - 12 [%0.6]) için birbirinden anlamlı derecede farklı değildi. SGPT'nin (ALT) normalin üç katına tek olarak yükselme sıklığı, çalışmanın ilk yılında simvastatin grupta (20'ye 8, $p=0.023$) anlamlı olarak yüksekti, fakat diğer yıllarda değildi. Yükselmiş transaminaz düzeyleri simvastatin grupta 8 ($n=2,221$), plasebo grupta 5 ($n=2,223$) hastanın tedaviye devam etmemesi ile sonuçlanmıştır. 4S'de, başlangıçta normal KFT'si olan 1986 simvastatin hastasının sadece 8'inde (%0.4) ardışık KFT normalin 3 katına yükselmesi gelişmiştir ve/veya 5.4 yıl olan çalışma süresince transaminaz yükselmelerine bağlı olarak devam etmemiştir. Bu çalışmada 20 mg simvastatin dozu ile başlayan tüm hastaların %37'si 40 mg'a titre edilmiştir.

1,105 hastada yapılan 2 kontrollü klinik çalışmada, ilaca bağlı olduğu düşünülen 6 ay kalıcı hepatik transaminaz yükselmelerinin oranı 40 mg ve 80 mg'da sırasıyla %0.7 ve %1.8'dir.

20,536 hastanın ZOCOR 40 mg/gün veya plasebo almak için randomize edildiği HPS çalışmasında, transaminaz yükselmelerinin (tekrar edilen testlerle onaylanmış normal sınırın 3 katı) oranı ZOCOR ile tedavi edilen hastalarda %0.21 (n=21) ve plasebo ile tedavi edilenlerde %0.09'dur (n=9).

Tüm hastalarda tedaviye başlamadan önce ve başladıktan sonra da tedavinin ilk yılında, veya son doz yükseltiminden sonraki 1 yıl içinde, periyodik olarak (örn., 6 ayda bir), karaciğer fonksiyon testlerinin yapılması önerilmektedir. Günde 80 mg doz alan hastalarda, ek olarak 3. ayda kontrol tekrarlanmalıdır. Serum transaminaz düzeylerinde yükselme gözlenen hastalar özellikle izlenmeli ve bu hastalarda ölçümler hemen tekrarlanmalı ve daha sık aralıklarla yapılmalıdır. Eğer transaminaz düzeyleri yükselme belirtileri gösteriyorsa, özellikle de normalin üst sınırının üç katına yükselip bu durumu koruyorsa, ilaç kesilmelidir.

Fazla miktarda alkol tüketen ve/veya geçmişinde karaciğer hastalığı öyküsü bulunan hastalarda ilaç dikkatle kullanılmalıdır. Aktif karaciğer hastalığı ve açıklanamayan transaminaz yükselmeleri simvastatin kullanımının kontrendikasyonlarıdır.

Diğer lipid düşürücü ajanlarda olduğu gibi, simvastatin tedavisi sırasında da serum transaminazlarında orta derecede yükselmeler (normalin üst sınırının üç katından daha az) bildirilmiştir. Bu değişimler simvastatin tedavisine başlanmasından kısa süre sonra görülür, genellikle geçicidir, herhangi bir semptomla birlikte değildir ve tedaviye ara verilmesi gerekmez.

OFTALMİK DEĞERLENDİRMELER: Herhangi bir ilaç tedavisinin söz konusu olmadığı durumda, zamanla, yaşlanmaya bağlı olarak lens opaklığı prevalansında bir artış beklenir. Klinik çalışmalardan elde edilen uzun dönemli veriler simvastatinin lens üzerinde istenmeyen bir etkiye neden olduğunu göstermemektedir.

Gebelikte Kullanım

ZOCOR gebelik sırasında kontrendikedir. **Gebelik kategorisi X'dir.**

Gebe kadınlarda güvenilirlik saptanmamıştır. Gebe kadınlarda simvastatin ile kontrollü klinik çalışmalar yapılmamıştır. Uterusta HMG-CoA redüktaz inhibitörlerine maruz kalan çocuklarda konjenital anormali nadir olarak bildirilmiştir. Ancak gebeliğin ilk trimesterinde ZOCOR veya başka HMG-CoA redüktaz inhibitörüne maruz kalmış

olan yaklaşık 200 izlenen olayda, konjenital anomali görülme sıklığı genel popülasyondakine benzerdi. Bu sayı konjenital anomalilerde normal insidanstan 2.5 kat veya daha fazla artışı dışlamak için istatistiksel olarak yeterliydi.

Her ne kadar, ZOCOR veya diğer benzer HMG-CoA redüktaz inhibitörü alan ebeveynlerin çocuklarında konjenital anomali insidansının, genel popülasyondan farklılaştığına dair bir kanıt yoksa da, annenin ZOCOR ile tedavisi, kolesterol biyosentezinin bir prekürsörü olan mevalonatın fetal seviyelerini azaltabilir. Ateroskleroz kronik bir süreçtir ve genellikle gebelik sırasında lipid düşürücü ilaçların kesilmesi, primer hiperkolesterolemi ile ilişkili uzun dönemli riskler üzerine önemsiz etki oluşturacaktır. Bu nedenlerden ötürü, ZOCOR gebe olan, gebe kalmaya çalışan veya gebelik kuşkusu olan kadınlarda kullanılmamalıdır. ZOCOR ile tedaviye gebelik süresince veya kadının gebe olmadığı saptanana değin ara verilmelidir.

Emziren Annelerde Kullanım Simvastatin ya da metabolitlerinin anne sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. Birçok ilacın anne sütüne geçerek ve ciddi yan etki potansiyeli oluşturabileceği gözönüne alınarak, ZOCOR alan kadınlar bebeklerini emzirmemelidir (bkz.KONTRENDİKASYONLAR).

Çocuklarda Kullanım Çocuklardaki güvenilirlik ve etkinlik henüz kanıtlanmamıştır. ZOCOR henüz pediatrik kullanım için önerilmemektedir.

Yaşlılarda Kullanım Kontrollü klinik çalışmalarda simvastatin alan 65 yaşın üzerindeki hastalarda etkinlik, total ve LDL kolesterol düzeylerindeki azalma olarak değerlendirildiğinde, genel popülasyondakine benzemektedir ve klinik ya da laboratuvar istenmeyen bulguların sıklığında belirgin bir artış yoktur.

YAN ETKİLER/İSTENMEYEN ETKİLER:

ZOCOR genellikle iyi tolere edilir; görülen yan etkilerin çoğu hafif ve geçici karakterdedir. ZOCOR ile ilişkili olduğu düşünülen yan etkiler nedeniyle kontrollü klinik çalışmalardan ayrılan hastaların oranı %2'den daha azdır.

Pazara verilmeden önce yapılan kontrollü klinik çalışmalarda, %1 ya da daha sık görülen belki, olasılıkla veya kesinlikle ilaca bağlı istenmeyen etkiler: abdominal ağrı, konstipasyon, dispepsi ve flatulansdır. Hastaların %0.5 - 0.9'unda görülen diğer yan etkiler asteni ve baş ağrısıdır. Miyopati nadiren bildirilmiştir.

HPS (Kalp Koruma Çalışması) çalışmasına katılan 20,536 hasta, ortalama 5.3 yılın

üzerinde, günde 40 mg ZOCOR (n=10,269) veya plasebo (n=10,267) ile tedavi edilen hastaların güvenilirlik profilleri benzerdi. Bu büyük çalışmada, sadece ciddi yan etkiler ve yan etkiye bağlı çalışmaya devam etmeme kaydedilmiştir. Yan etkiye bağlı devam etmeme plaseboya benzerdi (ZOCOR ile tedavi edilen hastalarda %4.2, plaseboyla tedavi edilen hastalarda %4.3 ile benzerdi). ZOCOR ile tedavi edilen hastalarda miyopati oranı < %0.1'dir.

4,444 hastanın katıldığı, 20-40 mg/gün ZOCOR (n=2,221) veya plasebo (n=2,223) ile tedavi edilen 4S çalışmasında, güvenilirlik ve tolerabilite profilleri çalışmanın 5.4 yılı üzerinde tedavi grupları arasında benzerdir.

Kullanım sırasında veya kontrol grubu olmayan klinik çalışmalarda bildirilen diğer yan etkiler: Bulantı, diyare, döküntü, dispepsi, kaşıntı, alopesi, baş dönmesi, kas krampları miyalji, pankreatit, parestezi, periferik nöropati, jinekomasti, kusma ve anemi, anksiete, depresyon, katarakt, empotans, pankreatit, böbrek yetemzliği. Nadiren rabdomiyoliz, Stevens-Johnson sendromu ve hepatit/sarılık bildirilmiştir. Ayrıca nadiren, anjiyoödem, lupus benzeri sendrom, polimiyalji romatika, dermatomiyosit, vaskülit, trombositopeni, tiroid disfonksiyonu, toksik epidermal nekroliz, eozinofili, sedimentasyon yükselmesi, anafilaksi, artrit, artralji, ürtiker, ışığa duyarlılık, ateş, flushing, dispne ve kırıklık, üst solunum yolu enfeksiyonu gibi bulgulardan bazılarını içeren bir belirgin aşırı duyarlılık sendromu da bildirilmiştir.

LABORATUVAR TEST BULGULARI: Seyrek olarak serum transaminaz düzeylerinde belirgin ve kalıcı artışlar bildirilmiştir. Alkalen fosfataz ve y-glutamil transpeptidaz yükselmeleri de bildirilmiştir. Karaciğer fonksiyon testlerindeki anormallikler genellikle hafif ve geçicidir. İskelet kaslarından kaynaklanan serum kreatin kinaz düzeylerinde artış bildirilmiştir (bkz.UYARILAR/ ÖNLEMLER).

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: CYP3A4 Etkileşimi Simvastatin CYP3A4 ile metabolize olur, fakat CYP3A4 inhibitör etkisi yoktur; dolayısıyla, CYP3A4 ile metabolize olan diğer ilaçların plazma düzeylerini etkilemesi beklenmez. CYP3A4'ün güçlü inhibitörleri (aşağıda) simvastatin eliminasyonunu azaltarak miyopati riskini yükseltirler.

Bakınız UYARILAR/ÖNLEMLER, Miyopati/Rabdomiyoliz ve FARMAKOKİNETİK ÖZELLİKLER.

- İtrakonazol
- Ketokonazol
- Eritromisin
- Klaritromisin
- HIV proteaz inhibitörleri
- Nefazodon
- Siklosporin

Tek başına verildiğinde miyopatiye yol açabilen lipid-düşürücü ilaçlarla etkileşim CYP3A4'ün güçlü inhibitörleri olmayan fakat tek başına verildiklerinde miyopati neden olabilen aşağıdaki lipid-düşürücü ilaçlarla da, miyopati riski artar.

- Bakınız UYARILAR/ÖNLEMLER, Miyopati/Rabdomiyoliz
- Gemfibrozil
- Diğer fibratlar,
- Niasin (nikotinik asit) (≥ 1 g /gün)

Diğer ilaç etkileşimleri

Amiodaron veya Verapamil: Amiodaron veya kalsiyum kanal blokörlerinden sadece verapamil (bkz. UYARILAR/ÖNLEMLER. *Miyopati/Rabdomiyoliz*) ile simvastatin ile birlikte kullanımı miyopati/rabdomiyaliz riskini artırır.

Greyfurt suyu CYP3A4'ü inhibe eden bir veya daha fazla komponent içermektedir ve CYP3A4 ile metabolize olan ilaçların plazma düzeylerini yükseltebilir. Ortalama bir tüketimin (günde 250 mL'lik bir bardak) etkisi çok azdır (konsantrasyon-zaman eğrisi altındaki alanla ölçülen aktif plazma HMG-CoA redüktaz inhibitör aktivitesinde %13 oranında artış) ve klinikte etkisi olmaz. Ancak, fazla miktarlarda içilirse, (günde 1 litrenin üzerinde), simvastatin tedavisi sırasında HMG-CoA redüktaz inhibitör aktivitesinin plazma düzeyleri anlamlı olarak artabilir, dolayısıyla, bundan kaçınılmalıdır (bkz. UYARILAR/ÖNLEMLER. *Miyopati/Rabdomiyoliz*).

KUMARİN TÜREVLERİ:

Biri normal gönüllülerde ve diğeri hiperkolesterolemi hastalarda yapılan iki klinik

çalışmada, simvastatinin 20-40 mg/gün dozu, kumarin antikoagülanların etkilerinde bir miktar artış sağlamıştır: Uluslararası Normalizasyon Oranlarına (UNO) göre raporlanan protrombin zamanı, başlangıçtaki 1.7-1.8'den gönüllülerde ve hastalarda sırasıyla 2.6-3.4'e yükselmiştir. Kumarin antikoagülanları kullanan hastalarda, simvastatin tedavisine başlamadan önce ve tedavinin erken dönemlerinde protrombin zamanı yeterli sıklıkta ölçülerek protrombin zamanında anlamlı bir değişim olup olmadığı kontrol edilmelidir. Stabil bir protrombin zamanı oluştuğunda, protrombin zamanı, kumarin antikoagülanları kullanan hastalara önerilen aralıklarla kontrol edilebilir. Simvastatin dozu değiştirildiğinde veya kesildiğinde aynı işlem tekrarlanabilir. Antikoagülan kullanmayan hastalarda, simvastatin tedavisi ile ilgili kanama veya protrombin zamanında değişiklik görülmemiştir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: ZOCOR için doz dağılımı akşamları tek doz olarak verilen 5-80 mg/gün'dür. Eğer doz ayarlaması gerekirse, 4 haftadan daha az aralıklarla yapılmamalı ve en çok 80 mg/gün'e kadar yükseltilmelidir.

KORONER KALP HASTALIĞI (KKH) RİSKİ YÜKSEK OLAN VEYA KKH OLAN HASTALAR

Diyabeti, inme öyküsü veya diğer serebrovasküler hastalığı, periferik damar hastalığı olan kişiler gibi KKH (hiperlipidemisi olan veya olmayan) riski yüksek olan veya KKH olan hastalarda, ZOCOR'un genel başlangıç dozu akşamları tek doz olarak verilen 40 mg/gün'dür. İlaç tedavisine, diyet ve egzersizle aynı zamanda başlanabilir.

HİPERLİPİDEMİLİ HASTALAR (YUKARIDAKİ RİSK KATEGORİSİNDE BULUNMAYANLAR)

Hasta, ZOCOR tedavisine başlamadan önce standart bir kolesterol düşürücü diyetle alınmalı ve bu diyeti ZOCOR tedavisi süresince sürdürmelidir.

Genellikle, başlangıç dozu, akşam tek doz olarak verilen 20 mg/gün'dür. LDL-C'de büyük bir azalma (%45'den fazla) gerektiren hastalar, akşam tek doz olarak verilen 40 mg/gün ile başlayabilir. Hafif - orta derecede hiperkolesterolemisi olan hastalar ZOCOR'un 10 mg'lik başlangıç dozu ile tedavi edilebilir. Eğer doz ayarlaması gerekiyorsa, yukarıda belirtilen şekilde yapılmalıdır.

HOMOZİGOT FAMILİYAL HİPERKOLESTEROLEMİLİ HASTALAR

Kontrollü bir klinik çalışmanın sonuçlarına dayanarak homozigot ailesel

hiperkolesterolemisi olan hastalara önerilen ZOCOR dozu, ya akşamları 40 mg/gün ya da 80 mg/gün ki bu günde 3 doza bölünmüş olarak, 20 mg, 20 mg ve akşamları 40 mg'dır. Bu tip hastalarda ZOCOR, diğer lipid düşürücü tedavilere ek olarak ya da bunların uygun olmadığı durumlarda kullanılmalıdır (ör., LDL afarez).

KOMBİNE TEDAVİ

ZOCOR tek başına ya da safra asit sekestranlarıyla birlikte etkili olmaktadır.

ZOCOR ile birlikte siklosporin, gemfibrozil, diğer fibratlar ya da lipid-düşürücü dozlarda (≥ 1 g/gün) niasin kullanan hastalarda, ZOCOR dozu 10 mg/gün'ü aşmamalıdır. ZOCOR ile birlikte amiodaron veya verapamil kullanan hastalarda, ZOCOR dozu 20 mg/gün'ü aşmamalıdır (bkz. UYARILAR/ÖNLEMLER, *Miyopati/Rabdomiyoliz* ve İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ).

BÖBREK YETERSİZLİĞİNDE DOZ

Simvastatin anlamlı bir renal atılıma uğramadığından, orta derecede renal yetersizliği olan hastalarda doz ayarlaması gerekli değildir.

Ağır renal yetersizliği olan hastalarda (kreatinin klirensi <30 ml/dak), 10 mg/gün'ün üzerindeki dozlar dikkatle ele alınmalı ve gerekli olduğuna karar verilirse dikkatle uygulanmalıdır (bkz. Farmakokinetik Özellikler).

DOZ AŞIMI: Bildirilen birkaç dozaşımı olgusunda, hiçbir hastada spesifik bir semptom oluşmamış ve tüm hastalar sekel kalmadan iyileşmiştir. Alınan maksimum doz 450 mg'dır. Genel önlemler alınmalıdır.

İKAZLAR: Hekime danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ SUNUM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: Her tablette 10 mg simvastatin içeren 28 film tabletlik blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZ ŞEKİLLERİ:

Zocor 20 mg film tablet ve Zocor Fort 40 mg film tablet

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 26.08.1993 - 165/73 Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: Merck & Co Inc, Whitehouse Station, N.J., U.S.A., lisansı ile Merck Sharp Dohme İlaçları Ltd. Şti. İstinye-İSTANBUL

ÜRETİM YERİ ADI VE ADRESİ: Fako İlaçları A.Ş. Levent-İSTANBUL

FRAGMIN® 10.000 IU/ml, 1 ml AMPUL

(VETTER PHARMA FERTIGUNG GmbH - ALMANYA) PHARMACIA

FORMÜLÜ: 1 mililitre enjeksiyon solüsyonunda;

Dalteparin sodyum 10.000 IU

Sodyum klorür q.s

Enjeksiyonluk su 1 ml 'ye tamamlayacak şekilde içerir.

Dalteparin sodyum'un etkinliği; 1. Uluslararası Düşük Molekül Ağırlıklı Heparin Standartlarına göre, 1 uluslararası anti-Xa ünitesi (IU) olarak ifade edilir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Dalteparin antitrombotik özellikleri olan düşük molekül ağırlıklı bir heparindir. Etkisini antitrombinin, Faktör Xa ve trombini inhibe edici etkisini arttırarak gösterir. Dalteparin seçici bir şekilde koagülaz Faktör Xa'nın inhibisyonunu güçlendirirken, pıhtılaşma zamanını (örneğin; aktive parsiyel tromboplastin zamanını - APTZ) hafifçe etkiler.

Farmakodinamik

FRAGMİN®'in sağlıklı kişilere tek doz 10000 anti-Faktör Xa IU dozlarına kadar veya 12 saat ara ile 2 kez 5000 IU cilt altı uygulanması; trombosit agregasyonunda, fibrinolizde veya protrombin zamanı (PZ), trombin zamanı (TZ) ve APTZ gibi yaygın olarak kullanılan pıhtılaşma testlerinde belirgin bir değişiklik oluşturmamıştır. FRAGMİN®'in günde iki kez 5000 IU dozlarının abdominal operasyona girecek olan hastalara birbirini takip eden 7 gün süresince cilt altı uygulanması, APTZ, trombosit faktör 4 (TF4) veya lipoprotein lipaz üzerinde belirgin bir etki göstermemiştir.

Farmakokinetik

Cilt altına tek doz uygulanan 2500, 5000 ve 10000 IU dozlarını takiben, ortalama doruk plazma düzeyleri sırasıyla $0,19 \pm 0,04$, $0,41 \pm 0,07$ ve $0,82 \pm 0,10$ IU/mL

olmuştur. Bu konsantrasyonlara, uygulama yapılan kişilerin çoğunda 4 saat içinde ulaşılmıştır. Sağlıklı gönüllülerde anti-Faktör Xa aktivitesi olarak ölçülen mutlak biyoyararlanım, 87 ± 6 olarak bulunmuştur. Dozun 2500'den 10000 IU'ye yükseltilmesi, anti-Faktör Xa eğri altında kalan alanında (EAA) yaklaşık 1/3 oranında artış ile sonuçlanmıştır. Doruk anti-Faktör Xa aktivitesi aynı doz aralığında, doz ile az-çok doğrusal olan bir artış gösterir. Günde iki kez 100 IU/kg dozunun 7 gün süreyle cilt altı uygulanmasından sonra, anti-Faktör Xa aktivitesinin farkedilebilir bir birikimi gözlenmemiştir.

Dalteparin anti-Faktör Xa aktivitesinin dağılım hacmi 40 ila 60 mL/kg'dır. Dalteparin anti-Faktör Xa aktivitesinin ortalama plazma klirensi, normal gönüllülerde tek doz 30 ve 120 anti-Faktör Xa IU/kg dozunda intravenöz bolus uygulamadan sonra sırasıyla $24,6 \pm 5,4$ ve $15,6 \pm 2,4$ mL/saat/kg'dır. Bu değere ilişkin ortalama dağılım yarı-ömürleri sırasıyla $1,47 \pm 0,3$ ve $2,5 \pm 0,3$ saattir.

İntravenöz 40 ve 60 IU/kg dozlarının uygulanmasından sonra, ortalama terminal yarı-ömür sırasıyla $2,1 \pm 0,3$ ve $2,3 \pm 0,4$ saattir. Daha uzun görünen (3 ila 5 saat) terminal yarı ömürler cilt altı uygulamadan sonra, muhtemelen geçikmiş emilim nedeniyle gözlenmiştir. Hemodiyaliz gerektiren kronik böbrek yetersizliği olan hastalarda, anti-Faktör Xa aktivitesinin ortalama terminal yarı-ömürü, tek doz intravenöz 5000 IU FRAGMİN® uygulanmasından sonra $5,7 \pm 2,0$ saat, yani, sağlıklı gönüllülerde gözlenen değerlerden belirgin derecede yüksek bulunmuştur.

Bu nedenle, bu hastalarda ilacın daha yüksek değerlerde birikimi beklenebilir

ENDİKASYONLARI: FRAGMİN®:

- Akut derin ven trombozu tedavisinde;
- Akciğer embolisinin tedavisinde;
- Akut veya kronik böbrek yetersizliği ile ilişkili olarak, hemodiyaliz ve hemofiltrasyon sırasında ekstrakorporeal sistemdeki pıhtılaşmanın önlenmesinde;
- Kararsız angina ve Q dalgasız miyokard enfarktüsünde;
- Cerrahi ile bağlantılı tromboprofilaksiste;
- Tromboembolik risk taşıyan genel cerrahi hastalarında ;
- Kalça replasman ameliyatlarında;
- Medikal tedavi gören ve hastalıkları nedeniyle hareketleri kısıtlanmış olan

hastalarda DVT profilaksisinde;

- Venöz tromboemboli geçirmiş kanserli hastaların venöz tromboemboli tedavisinde ve uzun dönem profilaksisinde

KONTRENDİKASYONLARI: FRAGMİN®'e heparine ve diğer düşük molekül ağırlıklı heparinlere aşırı duyarlılığı olduğu bilinen hastalarda, aktif ve büyük kanaması olan hastalarda ve trombositopeni ile birlikte, in vitro olarak, FRAGMİN® varlığında anti-trombosit antikor testi pozitif sonuçlanan hastalarda kontrendikedir.

Stabil olmayan anjina veya Q-dalgasız miyokard enfarktüsü nedeniyle FRAGMİN® uygulanan hastalara, regional anestezi uygulanacaksa FRAGMİN uygulaması kesilmelidir. Çünkü FRAGMİN®'in stabil olmayan anjina veya Q-dalgasız miyokard enfarktüsü için önerilen dozları ile kanama riski artabilir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: FRAGMİN® intramüsküler olarak uygulanmamalıdır.

FRAGMİN® ve heparin veya diğer düşük molekül ağırlıklı heparinler eşit ünitelerde değiştirilerek, birbirlerinin yerine uygulanamaz.

FRAGMİN® heparine bağlı trombositopeni öyküsü olan hastalara çok dikkatli uygulanmalıdır.

FRAGMİN® diğer antikoagulanlarda olduğu gibi, şiddetli ve kontrol edilemeyen hipertansiyon, bakteriyel endokardit, konjenital veya edinilmiş kanama rahatsızlığı, gibi kanama açısından risk altında olan hastalarda çok dikkatli kullanılmalıdır.

Düşük molekül ağırlıklı heparinler ve heparinoidlerin kullanımı, spinal anestezi sırasında spinal kanala iğne ile girilmesi sonucunda ortaya çıkabilecek ve kalıcı felçlere yol açabilecek spinal veya epidural kanamalara yol açabilir.

Merkezi sinir sistemi, göz,ve kulak ile ilgili travmalar ve bunların cerrahi girişimlerinde dikkatle kullanılmalıdır.

Diğer antikoagulanlarda olduğu gibi, kanama, FRAGMİN® tedavisi sırasında da herhangi bir bölgede görülebilir. Hematokrit değerinde veya kan basıncında beklenmedik bir düşme, kanama bölgesi için bir araştırma yapılmasına yönlendirmelidir.

Trombositopeni, hangi şiddette olursa olsun, yakından izlenmelidir. Heparin nedenli trombositopeni, FRAGMİN® uygulaması sırasında da görülebilir. Bu komplikasyonun görülme sıklığı henüz bilinmemektedir.

FRAGMİN® kanama diyatezi, trombositopeni veya trombosit defektleri, şiddetli karaciğer ya da böbrek yetersizliği, hipertansif ya da diyabetik retinopatisi ve yakın geçmişte gastrointestinal kanama öyküsü olan hastalara dikkatle uygulanmalıdır.

Dalteparin profilaksisine rağmen bir tromboembolik olay görülürse, FRAGMİN® tedavisi sonlandırılmalı ve uygun tedaviye başlanmalıdır.

Laboratuvar testleri Periyodik olarak, trombosit sayımını da içeren tam kan sayımı ve dışkıda gizli kan testlerinin yapılması, FRAGMİN® tedavisi süresince önerilmektedir. Pıhtılaşma zamanı (örneğin; APTZ) testleri ile özel bir izleme gerekli değildir.

Gebelik ve laktasyonda kullanımı

Gebe kadınlar üzerinde yapılmış yeterli ve iyi kontrollü çalışma mevcut değildir. Bu ilaç gebelik süresince, kesin olarak gerekirse, uygulanabilir.

Dalteparinin insan sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. Çoğu ilacın insan sütüne geçtiği bilindiğinden, FRAGMİN® , emziren annelere dikkatle uygulanmalıdır.

Çocuklarda kullanım Çocuk hastalardaki etkinlik ve güvenilirliği saptanmamıştır.

Yaşlılarda kullanım

Etkinlik açısından yaşlı hastalar ile genç hastalar arasında genel olarak bir fark gözlenmemiştir. Bazı çalışmalar kanama riskinin yaş ile arttığını göstermiştir. Ancak, yayınlanmış raporlar ve bugüne kadar edinilen gözlemsel deneyim, yaşlı ve genç hastalar arasında güvenilirlik açısından bir fark olmadığını göstermiştir. Doz araları için ve birlikte kullanılan ilaçlar (özellikle anti-trombositler ilaçlar) açısından, özellikle vücut ağırlığı düşük (45 kg'den az) ve bunlar arasında böbrek fonksiyonlarında azalma olduğu bilinen hastalar için özel bir dikkat gösterilmesi önerilir.

Geçimlilik FRAGMİN® özel geçimlilik verileri desteklemedikçe, diğer enjeksiyon veya enfüzyonlar ile karıştırılarak uygulanmamalıdır.

Araç ve Makine Kullanmaya Etkisi

FRAGMİN®'in taşıt araçları ve makine kullanmaya bir etkisi olması beklenmez.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: FRAGMİN® tedavisi sırasında hemorajik komplikasyonların görülme sıklığı düşüktür. En sık bildirilen yan etki, enjeksiyon yerinde hematoma oluşumudur. Kanama sıklığı, dozun yükselmesiyle artış gösterebilir. Ancak, malign hastalığı olan ve abdominal operasyon geçiren hastalarda FRAGMİN® 2500 IU veya düşük doz heparin ile; FRAGMİN® 5000 IU kıyaslandığında, kanama sıklığı açısından anlamlı bir artış gözlenmemiştir.

Allerjik reaksiyonlar (kaşıntı, döküntü, ateş, enjeksiyon yeri reaksiyonları, büllöz döküntüler) ve cilt nekrozu nadiren görülür. Az sayıda anafilaktik reaksiyon olgusu bildirilmiştir.

Transaminazlarda (AST, ALT) hafif ya da orta derecede geçici yükselmeler görülebilir.

Dalteparin sodyum ile tedavi sırasında görülebilen orta şiddetli trombositopeni genellikle geri dönüşümlüdür.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: Asetil salisilik asit, nonsteroid antienflamatuar ilaçlar, vitamin K antagonistleri ve dekstran gibi hemostazı etkileyen ilaçlarla birlikte kullanılması dalteparin sodyum'un antikoagülan etkisini daha da artırabilir.

Antihistaminikler, dijital glikozitler, tetrasiklinler ve askorbik asitle birlikte kullanıldığında antikoagülan etki azalır.

Özellikle kontrendike olduğu belirtilmedikçe, unstable koroner damar hastalığı (örneğin unstable angina ve Q-dalgasız miyokard enfarktüsü) olan hastalara düşük doz asetilsalisilik asit oral yoldan verilmelidir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZAJ:

Hemodiyaliz ve hemofiltrasyonda koagülasyona karşı

Kanama riski olmayan kronik böbrek yetersizliği olan hastalarda

Kısa süreli (4 saate kadar) hemodiyaliz ve hemofiltrasyon: Aşağıdaki dozaj şeması uygulanabilir veya tek doz 5.000 IU intravenöz bolus tarzında uygulanır.

Uzun süreli (4 saati aşan) hemodiyaliz ve hemofiltrasyon: 30-40 IU/kg intravenöz bolus şeklinde verilir. Daha sonra 10-15 IU/kg/saat dozunda intravenöz infüzyon

şeklinde uygulanır.

Hem uzun ve hem de kısa süreli hemodiyaliz ve hemofiltrasyon sırasında plazma anti-Xa seviyeleri 0,5-1,0 IU/ml arasında olmalıdır.

Yüksek kanama riski taşıyan akut böbrek yetersizliği olan hastalar

5-10 IU/kg intravenöz bolus enjeksiyon şeklinde uygulanır. Tedavi daha sonra 4-5 IU/kg/saat dozunda intravenöz infüzyon şeklinde sürdürülür.

Plazma anti-Xa seviyeleri 0,2-0,4 IU/ml arasında olmalıdır.

Akut derin ven trombozu tedavisinde Günde bir kez uygulama

Cilt altı uygulama yolu ile verilen FRAGMİN, 200 IU/kg vücut ağırlığı oranında verilir. FRAGMİN® nin (anti-XA) plazma aktivitesinin izlenmesi gerekli değildir. Maksimum tek doz, vücut ağırlığı 90 kg dan fazla olan hastalarda gereken miktar olan 18000 IU'yu geçmemelidir.

Günde iki kez uygulama

Komplike trombotik hastalığı olan ve artmış hemoraji riski olan hastalarda günde iki kez cilt altı uygulama ile 100 IU/kg olacak şekilde kullanılabilir. Plazma aktivitesinin izlenmesi genellikle gerekli değildir, ancak gerektiğinde FRAGMİN® aktivitesi anti Xa'ya ilişkin fonksiyonel yöntem ile takip edilebilir. Uygulama sonrası maksimum plazma seviyesine 3-4 saat sonra ulaşılır. Anti-Xa tayini için kan örnekleri bu sırada alınmalıdır. Günde iki kez uygulamada önerilen plazma düzeyleri 0.5 ve 1.0 anti-Xa/ml arasındadır.

Kural olarak Vit K antagonistleri tedaviyle eş zamanlı olarak alınır. FRAGMİN® tedavisine, protrombin kompleks faktörlerinin düzeyleri (Faktör II,VII,IX,ve X) terapötik bir seviyeye inene kadar devam edilmelidir. Genellikle en az 5 günlük bir kombine tedavi gereklidir.

Pulmoner Emboli Tedavisi

FRAGMİN®, derin ven trombozu tedavisine ilişkin uygulamalara göre günde bir veya iki kez cilt altı uygulama ile verilir. Günde iki kez uygulamada doz; 100-120 IU/kg/12saat olacak şekilde verilir. Doz seçimi ve uygulama derin ven trombozunun şiddetine ve olası hemoraji risk faktörlerini dikkate alarak yapılmalıdır.

Plazma aktivitesi izlenmesi genellikle gerekli değildir.

Kararsız angina ve Q-dalgasız miyokard enfarktüsü

Kararsız anjina ve Q-dalgasız miyokard enfarktüsü olan hastalarda FRAGMİN®'in önerilen dozu, cilt altına 12 saatte bir uygulanan 120 IU/kg'dir. Doz, 10000 IU/12saat'i aşmamalıdır. Tedavi, hasta klinik olarak stabilize olana kadar sürdürülmelidir. Uygulama süresi genellikle 5-8 gündür. Kontrendike olmadıkça, 75-165 mg/gün dozunda, asetilsalisilik asit birlikte kullanılmalıdır.

Revaskülarizasyon(CABG, PTCA) uygulanacak hastalara operasyon gününe kadar FRAGMİN® verilir. Günde iki kez 120 IU/kg dozu ile sağlanan stabilizasyon sonrası idame dozu olarak 5000 IU günde iki kez (kadın<80 kg, Erkek<70 kg) veya 7500 IU günde iki kez (kadın 80 kg, Erkek 70 kg) uygulanır. Toplam tedavi süresi 45 günü geçmemelidir.

Cerrahi ile birlikte tromboprofilaksi

Tromboembolik komplikasyon riski bulunan genel cerrahi girişimleri;

Cerrahi girişimden 1-2 saat önce cilt altına 2500 IU uygulanır. Hasta mobilize oluncaya kadar, genellikle 5 ila 7 gün veya daha uzun süre, her sabah cilt altına 2500 IU uygulanır.

İlave risk faktörleri ile birlikte olabilen genel cerrahi ve kalça eklemi cerrahi girişimleri;

Cerrahi girişimden önceki akşam cilt altına 5000 IU uygulanır ve izleyen akşamlarda tedavi 5000 IU ile sürdürülür. Tedaviye hasta mobilize oluncaya kadar, genellikle 5 ila 7 gün veya operasyon sonrasında 35 güne kadar kadar devam edilir.

Alternatif olarak; operasyondan 1-2 saat önce 2500 IU cilt altına uygulanır. Tedavi 8-12 saat sonra 2500 IU ve izleyen günlerde her sabah 5000 IU cilt altına uygulama şeklinde sürdürülür.

Medikal tedavi gören ve hastalıkları nedeniyle hareketleri kısıtlanmış olan hastalarda DVT profilaksisinde

Tıbbi tedavi gören ve akut hastalıkları sırasında hareketlerinde şiddetli kısıtlamaları

olan hastalar için FRAGMİN®'in önerilen dozu, cilt altına günde tek doz uygulanan 5000 IU'dir. Genellikle uygulama süresi 12 - 14 gündür.

Venöz tromboemboli geçirmiş kanserli hastaların VTE tedavisinde ve uzun dönem profilaksisinde Kullanım şekli 1. ve 30. günler arasında 200 IU/kg cilt altı enjeksiyonu şeklinde; 2. ayın başlangıcından 6. ay sonuna kadar yaklaşık 150 IU/kg cilt altı enjeksiyonu şeklinde uygulanır. 2-6 ay arasında doz hastanın kilosuna göre aşağıdaki tablodaki gibi ayarlanmalıdır.

Vücut ağırlığı (kg)	Dalteparin sodyum doz (IU)
56 kg altı	7500 IU
57-68 kg arası	10000 IU
69-82 kg arası	12500 IU
83-98 kg arası	15000 IU
99 kg üstü	18000 IU

Uygulama FRAGMİN® cilt altına enjekte edilerek uygulanır. İntramüsküler olarak uygulanmamalıdır.

Cilt altı enjeksiyon tekniği Hasta oturur ya da yatar konumda olmalıdır. FRAGMİN® derin cilt altı enjeksiyonu ile uygulanır. FRAGMİN® göbek çevresine, uyluğun ve kalçanın üst-dış kısmına uygulanabilir. Enjeksiyon yeri hergün değiştirilmelidir. Göbek çevresi veya uyluğa enjeksiyon yaparken baş parmak ve işaret parmağı ile bir deri katı kaldırılır ve enjeksiyon bu bölgeye yapılır. Tüm iğne uzunluğunun, deriye 45-90 derecelik bir açı ile sokulması gerekir.

Bütün parenteral ilaçlar, uygulanmadan önce, solüsyon ve şişesinin elverdiği ölçüde, partikül veya renk değişikliği açısından görsel olarak incelen

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:FRAGMİN®'in aşırı dozda uygulanması hemorajik komplikasyonlara yol açabilir. Bu komplikasyonlar protamin sülfatın %1'lik solüsyonunun yavaş intravenöz enjeksiyonu ile genellikle durdurulabilir. Protamin dozu, uygulanan her 100 anti-Xa IU FRAGMİN® için 1 mg'dır. Eğer APTZ süresi ilk enfüzyondan 2 - 4 saat sonra da uzun bulunursa, protamin sülfatın her 100 anti-Xa IU FRAGMİN® için 0,5 mg'lık ikinci bir enfüzyonu uygulanabilir. Uygulanan ek protamin dozlarına karşın APTZ değerleri, bilinen heparinin uygulanmasını takiben genellikle görülen sürelerden daha uzun kalabilir. Tüm olgularda anti-Faktör Xa aktivitesi hiçbir zaman tümüyle nötralize edilemez (yaklaşık %60 - %75).

Protamin sülfatın doz aşımından kaçınmak için özellikle dikkat edilmelidir. Ek bilgi için protamin sülfat kullanım bilgilerine bakınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altında oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

FRAGMİN 10.000 IU/ml , 1ml Ampul X 10 adet

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

FRAGMİN 2.500 IU/0,2ml TEK DOZ ENJEKTÖR X 10 adet

FRAGMİN 5.000 IU/0,2ml TEK DOZ ENJEKTÖR X 10 adet

FRAGMİN 2.500 IU/ml 4 ml AMPUL X 10 adetlik ambalajlarda

RUHSAT SAHİBİ VE İTHAL EDEN: Pharmacia Sağlık Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Ayazpaşa / İstanbul

ÜRETİM YERİ: Vetter Pharma Fertigung GmbH/Almanya

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 18.12.1997 - 103/36

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

Reçete ile satılır. **Prospektüs Onay Tarihi:** 22/10/2004

COUMADİN® TABLET 5 mg (ECZACIBAŞI)

FORMÜLÜ: Her tablette, 5 mg varfarin sodyum bulunur.

Boyar Madde: FD&C Yellow No: 5, FD&C Red No: 3, Ponceau 4R

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Farmakodinamik özellikleri Varfarin, 4-hidroksikumarin yapısında, oral yoldan etkili, protrombinopenik bir antikoagülandır. Trombo-embolik belirtilerle seyreden çeşitli hastalıklarda, kanın pıhtılaşma mekanizmasında rolü olan Faktör VII, IX, X ve H'nin karaciğerdeki sentezini önleyerek etkisini gösterir. Bu sentezi önleme derecesi uygulanan doza bağlıdır.

Antikoagülan ilaçların trombus üzerinde doğrudan etkileri olmadığı gibi, iskemik doku harabiyetini de geri döndüremezler. Tromboz oluşuktan sonra, antikoagülan tedavisi pıhtılaşmanın yayılmasını önlemek için yapılır ve böylelikle

sekonder bir trombo-embolik komplikasyon önlenmiş olur.

Farmakokinetik özellikleri Emilim: Varfarin, ağız yolundan alındıktan sonra tama yakın emilir ve 1-9 saatte maksimal plazma konsantrasyonlarına ulaşır.

Dağılım: Varfarinin yaklaşık %97'si plazma proteinlerine bağlanır. Varfarin, genellikle 36-72 saat içinde hipoprotrombinemi meydana getirir. Etkisi 4-5 gün devam eder. Böylelikle düz ve uzun süreli bir cevap eğrisi gösterir.

Metabolizma: Oral antikoagülanların insanlardaki biyotransformasyonu hakkında çok az şey bilinmektedir.

Atılım: Oral antikoagülanların metabolitleri idrarla dışarı atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Venoz trombozun profilaksi ve tedavisinde,
- Embolik olaylarla seyreden atrium fibrilasyonlarında,
- Pulmoner embolinin profilaksi ve tedavisinde
- Koroner tıkanıklığın yardımcı tedavisinde.

KONTRENDİKASYONLARI: Antikoagülasyon, kanama riskinin muhtemel klinik yarardan fazla olduğu durumlarda kontrendikedir. Örneğin;

Gebelik Coumadin, gebelikte kontrendikedir. Kanama eğilimleri ve kan diskrazileri

Aşağıdaki bölgelerde uygulanan ameliyatlar

- Santral sinir sistemi
- Göz
- Büyük, açık doku alanlarına yol açan travma cerrahisi

Aşağıdaki bölgelerde ya da hastalıklarda aktif ülserasyon ya da kanamalarla birlikte bulunabilen kanama eğilimleri

- Mide-barsak kanalı, ürogenital sistem yada solunum yolları
- Serebrovasküler kanamalar
- Anevrizmalar (serebral anevrizma, dissekan aort anevrizması)
- Perikardit ya da perikart epanşimanları
- Subakut bakteriyel endokardit.

Abortus imminens, pre-eklampsia ve eklampsia

Diğerleri: Kanamanın kontrol edilemediği lomber ponksiyon, geniş bölgesel lomber

blok anestezisi ve habis hipertansiyon durumları.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Varfarin sodyumun kanda yarılanma süresi 2.5 gündür. Bu nedenle günlük idame dozlarında doz birikimi ve etki artışı görülebilir. Uygulanan doz, protrombin zamanına ve diğer uygun koagülasyon testleriyle yapılan periyodik saptamalara göre ayarlanmalıdır. Kanın pıhtılaşma ve kanama zamanlarının tayini, tek başına tedavinin kontrolü için yeterli değildir. Heparin "tek-dönemli" protrombin zamanını uzatır. Bu nedenle heparin ve Coumadin'in birlikte verildiği durumlarda, intravenöz son heparin dozundan 5 saat sonra ve subkutan son heparin dozundan 24 saat sonra protrombin zamanı tayin edilmelidir. Aşağıdaki durumlarda, antikoagülan tedavi riski, tedavisiz bırakılmış tromboz ya da emboli riskinden daha fazla olabilir. Bu nedenle antikoagülan uygulamanı ihtiyatla konacak klinik değerlendirmeye bağlıdır. Örneğin;

Emzirme dönemleri Ağır ve orta şiddetteki karaciğer ve böbrek yetmezlikleri

Enfeksiyon hastalıkları ve barsaktaki bakteri florasının bozulduğu durumlar: Sprue hastalığı, antibiyotik tedavileri.

Geniş bir alanda açık yaraya neden alan durumlar: Ameliyat, travma

Devamlı konmuş sondalar

Ağır ve orta derecedeki hipertansiyon

Tedavi sırasında belirli aralıklarla kanda protrombin zamanı tayin edilmelidir. Seyahat, diyetle değişiklik, çevrede değişiklik, bedensel durumda değişiklik, ilaç kullanımı gibi etkenler hastanın antikoagülanlara verdiği yanıtı değiştirebilir. Bu nedenle, hasta, hastaneden taburcu edildikten sonra ve her yeni ilaç kullanımında protrombin zamanı tayinleriyle antikoagülan tedavinin gidişi saptanmalıdır.

Aşağıdaki etkenler kanda protrombin zamanının artmasına neden olabilirler:

Endojen etkenler Karsinom, kollagen hastalık, konjestif kalp yetmezliği, diyare, ateş, karaciğer bozuklukları, hipertiroidizm, K vitamini eksikliği.

Eksojen etkenler Alkol*, allopürinol, aminosalisilik asit, anabolizan steroidler, antibiyotikler*, bromelainler, kloral hidrat*, klorpropamid, kimotripsin, simetidin, çinkofen, klofibrat, aşırı dozda Coumadin, dekstran, dekstrotiroksin, diazooksit, diuretikler*, disülfiram, etakrinik asit, fenoprofen, glukagon, ibuprofen, indometasin, inhalasyon anestezikleri, mefenamik asit, metildopa, metilfenidat,

metronidazol, MAO inhibitörleri, nalidiksik asit, naproksen, oksalinik asit, oksifenbutazon, pirazonlar, fenilbutazon, feniramidol, fenitoin*, kinidin, kinin, salisilatlar, sülfonamidler, sulindak, tiroid ilaçları, tolbutamid, triklofos sodyum, trimetoprim/sülfametoksazol kombinasyonları.

Aşağıdaki etkenler, kanda protrombin zamanının kısalmasına neden olabilirler:

Endojen etkenler

Ödem, kumarin tedavisine karşı irsi direnç, hiperlipemi, hipotiroidizm.

Eksojen etkenler Adrenokortikal steroidler, alkol*, anti-asit preparatlar, antihistaminikler, barbituratlar, karbamazepin, kloralhidrat*, klordiazepoksit, kolestiramin*, yetersiz dozda Coumadin, yüksek K vitaminli diyet*, diüretikler*, etklorvinol, glutetimid, griseofulvin, haloperidol, mebroamat, oral kontraseptifler, paraldehid, primidon, rifampin.

*Protrombin zamanında bazen artma, bazen azalma olduğu bildirilmiştir.

Gebelik ve Emzirme Döneminde Kullanım Gebelik Kategorisi X.

Coumadin, gebelikte kontrendikedir. Çünkü plasentayı geçerek fetüste fatal hemoraji yapabilir. Ayrıca, gebelikleri sırasında varfarin tedavisi gören kadınlardan doğan çocuklarda malformasyon olabileceğini gösteren klinik çalışmalar vardır. Doğum yapabilecek her kadının antikoagülan tedavisi sırasında dikkatli olması önemlidir. Eğer hasta bu ilaçla tedavi görüyorken hamile kalırsa, fetus üzerindeki etkisi anlatılmalı ve hamileliğe son verilmelidir.

Emzirme dönemleri: Kumarin türü ilaçlar anne sütüne geçerek süt çocuğunda protrombin eksikliğine bağlı durumlara neden olabilir.

Araç ve makine kullanımı üzerine etkisi

Araç ve makine kullanmaya bilinen bir etkisi yoktur.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Organ ya da dokularda kanamalar, priapizm ve çok seyrek olarak ürtiker, aşırı duyarlılık reaksiyonları, karın krampları ve deri nekrozları bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ VE DİĞER ETKİLEŞİMLER:

Kumarinler, yukarıda bildirilen ilaç etkileşimlerine ek olarak, bazı ilaçların da

etkisini değiştirebilirler. Hipoglisemik ilaçlar (klorpropamid, tolbutamid) ve antikonvülzanlar (fenitoin, fenobarbital) metabolizmaların değişmesi ya da vücuttan atılmalarının gecikmesi nedeniyle vücutta birikebilirler.

KULLANIM şEKLİ VE DOZU: Dozaj ve Laboratuvar Kontrolleri

Antikoagölan tedavinin amacı, koagölasyon mekanizmasına engel olmak ve böylelikle tromboz oluşumunu ya da yaygınlaşmasını önlemektir.

Tedavi sırasında hastada spontan kanamalara yol amayacak doz sınırları içinde kalmak gerekir.

Coumadin'in uygulanımı ve dozajı, hastanın ilaca olan duyarlılığına göre değişir. Kanda protrombin zamanının tayini bu duyarlılığın en iyi göstergesidir. Kandaki protrombin zamanı, K vitaminine bağımlı Faktör VII ve II'nin azalmasını yansıtır. Kumarin türü antikoagölanlar hem bu faktörleri, hem de Faktör IX'u etkilerler.

Kan protrombin zamanı, Coumadin tedavisine başlandıktan sonra kanda protrombin zamanı her gün tayin edilmeli ve protrombin zamanı terapötik sınırlar içinde stabilize oluncaya kadar, bu tayinler her gün tekrarlanmalıdır. Protrombin zamanı terapötik sınırlar içinde stabilize olduktan sonra, protrombin zamanı tayinleri 1-4 haftalık aralıklarla yapılabilir. Terapötik antikoagölasyonu sağlayan protrombin zamanları, normal protrombin zamanının 1.5-2.5 katıdır. Örneğin, kontrol protrombin zamanı 12 saniyeyse, 18-30 saniye arasındaki protrombin zamanları terapötik antikoagölasyon sınırlarıdır.

Tedavinin Başlatılması İlk doz olarak günde 10-15 mg Coumadin verilir. Protrombin zamanı cevabına göre bu doz (genellikle 2-3 gün sonra) yeniden düzenlenir. Tedavinin başlatılması sırasında yükleme dozu uygulamamanın nedeni, Faktör II, IX ve X'daki azalmanın yükleme dozuyla hızlandırılmamasındandır.

Başlangıç dozunun yüksek olmasından kaçınmakla, protrombin zamanındaki ani artışlar önlenmiş olur.

İdame Dozu Hastaların çoğunda günde 2-10 mg'lık idame dozları yeterlidir.

Tedavi süresi Genel olarak tromboz ve emboli tehlikesi ortadan kalkıncaya kadar tedaviye devam edilir.

Coumadin Kullanan Hastalarda Diş Müdahaleleri ve Ameliyatlar

Hastayı tedavi etmekte olan hekim ile diş hekimi ve cerrah arasındaki yakın işbirliği

esastır. Müdahale sırasında antikoagülan tedavinin bırakılması trombo-embolizm tehlikesini artırabilir. Antikoagülan tedaviye tam dozda devam edilmesi halinde ise ameliyat bölgesinde kanamalar olabilir. Eğer daha önce ve ameliyat sırasında ya da ameliyattan hemen sonra antikoagülan tedavisi yapılması gerekiyorsa, Coumadin dozunun, kontrol düzeyinin 1.5-2.5 katı fazlasında olabilecek bir protrombin zamanına göre ayarlanması gerekir. Ameliyat bölgesinde gerektiğinde lokal hemostazı sağlayacak, absorbe olabilir, hemostatik preparatlar ve sütürler uygulanmalıdır.

Coumadin ve Heparinin Birlikte Kullanımı Coumadin'in ilk dozu ile etkili bir protrombin uzaması arasında belirli bir zaman geçmesi gerektiğinde, acil durumlarda Coumadin ile birlikte sodyum heparin uygulamasıyla tedaviye başlanabilir. Heparin, protrombin zamanının uzamasına yol açtığından, protrombin zamanı tayinlerinin müteakip heparin dozundan hemen önce (intravenöz heparin uygulanımından en az 5 saat, subkütan heparin uygulanımından en az 24 saat sonra) yapılmalıdır.

DOZ AŞIMI:

Kanama ile birlikte olan ya da olmayan protrombinopenide (hipoprotrombinemide) Coumadin tedavisinin durdurulması ve gerekli görülüyorsa, oral ya da parenteral K vitamini uygulanımı ile durum hızla kontrol altına alınabilir. Mikroskopik hematüri, aşırı adet kanamaları, melena, peteşiler ya da traş sırasındaki kesiklerin fazla kanaması, güvenilirlik sınırını aşmış hipoprotrombineminin erken işaretidir.

Hafif kanama ile ya da kanamasız olarak seyreden aşırı hipoprotrombinemi durumlarında Coumadin'in bir ya da birden fazla dozlarının bırakılması ve gerekiyorsa, oral yoldan 2.5-10 mg'lık K vitamin dozlarının verilmesiyle sorun kolayca çözülebilir. Hafif kanama devam ediyor ya da aşık bir kanamaya dönüşüyorsa, parenteral yoldan 5-25 mg dozunda K vitamini verilmeli, K vitaminine yeterli cevap alınamıyorsa, taze tam kan transfüzyonları yapılmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır.

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların göremeyeceği ve erişemeyeceği yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Her tablette 5 mg varfarin sodyum içeren 28 tabletlik blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Coumadin 10 mg tablet: Her tablette 10 mg varfarin sodyum içeren 28 tabletlik blister ambalajlarda

RUHSAT SAHİBİ: Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. Büyükdere Caddesi, Ali Kaya Sokak No: 7, 34370 Levent İstanbul

ÜRETİM YERİ: Eczacıbaşı Sağlık Ürünleri A.Ş. Küçükkarıştıran 39780 Lüleburgaz

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 10.12.1968 - 96/75

Prospektüs onay tarihi: 11.09.2006 Reçete ile satılır.

PROTAMİN ICN® AMPUL 5000 IU/5 ml (ONKO)

5000 IU/5 ml IV Kullanım için Enjeksiyonluk Solüsyon İçeren Ampul

FORMÜLÜ: Her 5 ml'lik Protamin ampulün 1 ml'si 1000 I.U. heparini nötralize eden protamin hidroklorür içerir. **Yardımcı maddeler:** 4 mg metil paraben, 0.5 mg propil paraben, 41 mg sodyum klorür, pH ayarı (PH=7) için yeterli miktarda sodyum hidroksit veya hidroklorik asit, distile su.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Protaminler yüksek oranda arginin içeren düşük moleküler proteinlerdir. Çeşitli somon türlerinin testislerinden elde edilirler. Protaminler heparinle birleşerek antikoagülan etkinliği olmayan inaktif kompleksler oluştururlar. Tek başına verildiğinde protaminin kendisi antikoagülan etkinlik gösterebilir.

Farmakokinetik Protamin plazmada enzim etkisi ile inaktive edilir. Hayvanlarda i.v. uygulamayı takiben, en yüksek konsantrasyonu içeren organlar karaciğer ve böbrektir. Protamin başlıca böbrek yoluyla, daha az miktarda ise karaciğer ve safra yoluyla atılır. Heparin ile inaktif bir kompleks oluşturur, bunun yarı ömrü hayvanlarda 24 dakika olarak saptanmıştır.

ENDİKASYONLARI: İntravenöz veya subkutan heparin uygulamasından sonra görülen ciddi hemoraji vakalarında heparini inaktive etmek. Ekstrakorporeal dolaşım ve hemodiyalizden sonra heparini inaktive etmek.

KONTRENDİKASYONLARI:

Protamin hidroklorür veya ilacın içerdiği diğer yardımcı maddelerden herhangi birine karşı aşırı duyarlılığı olduğu bilinen hastalarda Protamin kullanımı kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Duyarlı kişilerde aşırı duyarlılık reaksiyonları gelişebilir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Protamin verildikten sonra kan basıncında bir düşme olabilir. Nadir vakalarda şoka benzeyen durumlar şeklinde reaksiyonlar görülmüştür. Bu tip reaksiyonlar için predispozan faktörler, balık alerjisi, vazektomi, protamin çinko insülinle veya heparini inaktive etmek için protaminle tedavidir. Protamine karşı alerjik reaksiyon olasılığı varsa, bir test dozu uygulanmalı, uygun bazal antialerjik tedavi yapılmalı ve protamin uygulamadan önce şoku tedavi edecek ilaçlar mevcut olmalıdır. Diğer protamin tuzlarının aksine protamin hidroklorür ile (Protamin) "heparin rebound etkisi" (yani ekstrakorporeal dolaşımdan sonra heparin-protamin kompleksi atılmadan önce heparinin inaktivasyonunun azalması) görülmemiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ:

Protamin heparinle bir kompleks oluşturur ve böylece heparinin etkinliğini nötralize eder. Çökelti oluşabileceğinden, Protamin diğer farmasötik ajanlarla, özellikle antibiyotikler ve radyokontrast ilaçlarla kanştırılmamalıdır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde:

Protamin, heparini nötralize etmek için kullanılır ve çok yavaş olarak i.v. enjeksiyon şeklinde verilmelidir. Gereken Protamin miktarı kanda dolaşan heparin miktarına bağlıdır, yani verilmiş olan Lique mine dozuna ve enjeksiyondan sonra geçen zamana bağlıdır. Eğer heparin düzeyi bilinmiyorsa, yavaş i.v. enjeksiyon olarak 1 ml'den daha fazla başlangıç dozu verilmemesi önerilmektedir. *Protamin fazlalığından kaçınmak için Protamin yalnızca trombin zamanında düzelme görülen süre boyunca verilmelidir.* Genel bir kural olarak, heparin ile oluşan hemorajiyi tedavi etme gereği olan nadir vakalarda, Protamin dozu verilen son heparin dozunun (I.U. olarak) %50'si olmalıdır.

Eğer heparin intravenöz olarak verilmişse yavaş i.v. enjeksiyon olarak Protamin tam doz verilmelidir. Ekstrakorporeal dolaşımdan sonra heparini inaktive etmek için gereken doza bağlı olarak Protamin kullanılabilir. Bu doz, kan pıhtılaşma testlerini (trombin zamanı, aktive kısmi tromboplastin zamanı) tekrarlayarak saptanır. Protamin kumarin tipi antikoagülanların etkisini nötralize etmez.⁺

⁺ Bu bölümde yer alan ilaca ait şekilli kullanım talimatı sayfadan çıkarılmıştır.

Mavi nokta yukarıda bulunacak şekilde tutulur. Ampulün baş kısmı ok yönünde aşağıya doğru çekilir. Testere kullanılmasına gerek yoktur.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Protaminin intrinsik antikoagülan etkisi olduğu için, Protamin'in aşırı dozu kanamaya neden olabilir. Böyle kanamalar, trombin zamanı normale dönene kadar kontrollü olarak heparin verilmesiyle durdurulabilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Protamin ICN 5000 IU, 5 ml IV Kullanım için enjeksiyonluk su içeren ampul, 1 adet.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: Onko Ecza San. Ve Tic. Ltd. Şti. Koşuyolu Cad. No:102 81020 Kadıköy / İstanbul

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: Mefar İlaç Sanayi A. Ş. Kartal, İstanbul ICN Puerto Rico Inc, ABD lisansı ile Türkiye'de üretilmiştir

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 04.03.2002 – 199/47 Reçete ile satılır.

ASPIRİN® TABLET (BAYER) Antipiretik, Analjezik, Antiromatizmal, Antiagregan

FORMÜLÜ: Her tablet 500 mg asetilsalisilik asit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Farmakodinamik özellikleri Asetilsalisilik asit, analjezik, antipiretik, antiinflamatuvar ve antiagregan etkilere sahiptir. Tanımlanan etki mekanizması, siklooksijenazın inhibe edilmesi ve dolayısıyla prostanooidlerden prostaglandin E2, prostaglandin 12'nin ve tromboksan A2'nin inhibisyonu şeklindedir. Siklooksijenaz enziminin inhibisyonu plateletlerde geri dönüşümsüzdür.

Farmakokinetik özellikleri Oral uygulamayı takiben, asetilsalisilik hızla ve tamamen absorbe olur. İlacın, formuna göre, alınmasından 0.3-2 saat sonra doruk plazma düzeylerine (toplam salisilat) ulaşılır. Asetilsalisilik asit emilimi sırasında ve emiliminden sonra , ana metaboliti olan salisilik asite dönüşür. Asetilsalisilik asidin asetil grubu, gastrointestinal mukozadan geçişi sırasında hidrolitik olarak ayrılmaya başlar; ancak, bu işlem esas itibariyle karaciğerde meydana gelir. Salisilik asit, %66-98 oranlarında plazma proteinlerine bağlanır. Salisilik asidin metabolizması karaciğer enzimlerinin kapasitesi ile sınırlı olduğundan, eliminasyon kinetiği doza-bağımlıdır.

Eliminasyon yarı-ömrü, düşük dozlardan sonra 2-3 saat ile; genel analjezik dozlarından sonra yaklaşık 12 saat arasında değişkenlik gösterir. Salisilik asit ve metabolitleri, esas olarak böbrekler yoluyla vücuttan atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Baş ağrısı, diş ağrısı, sırt ağrısı, adet sancısı, nevralji, kas ağrısı, eklem ağrısı gibi hafif ve orta dereceli ağrıların,
- 15 yaştan üstünde grip ve soğuk algınlığı gibi durumlarda görülen ağrı ve ateşin, 15 yaştan altında grip ve suçiçeği dışında yüksek ateşle seyreden enfeksiyonlarda görülen ağrı ve ateşin giderilmesinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI:

Aspirin, aşağıda belirtilen durumlarda kullanılmamalıdır:

- Aktif peptik ülser
- Hemorajik diyatez
- Asetilsalisilik aside, diğer salisilatlar veya ilacın herhangi bir bileşenine karşı aşırı duyarlılık
- Salisilatlar veya diğer non-steroidal antiinflamatuvar ilaçlar başta olmak üzere benzer etkili diğer ilaçlar tarafından indüklenen astım geçmişi
- 15 mg/hafta veya daha yüksek dozda metotreksat ile kombine kullanım
- Hamileliğin son trimesteri (Hamilelik Kategorisi D)

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Antiinflamatuvar veya antiromatizmal ilaçlara ve diğer allerjenlere karşı aşırı-duyarlılık, beraberinde antikoagulan (örneğin kumarin türevleri veya -düşük dozda heparin tedavisi hariç- heparin) kullanılması durumunda, ciddi karaciğer veya böbrek hasarı varlığında, gastrointestinal hastalık öyküsü olan hastalarda sadece risk- yarar oranının ciddi bir şekilde düşünülmesinden sonra kullanılabilir.

ÇOCUKLARDA VE ADOLESANLARDA YÜKSEK ATEŞLE SEYREDEN ENFEKSİYONLARDA SUÇİÇEĞİ VE GRİP EKARTE EDİLENE KADAR, REYE SENDROMU KONUSUNDA HEKİME DANIŞILMADAN KULLANILMAMALIDIR.

Non-steroidal analjeziklerle tedavi sırasında, bronşiyal astım, kronik bronkokonstriktif (obstruktif) solunum yolu hastalığı, saman nezlesi veya burun

mukozasında şişme (nazal polip) olan hastalarda, diğer hastalardan, daha sık olarak astım atakları, deri veya mukozada lokalize şişme (Quincke'nin ödemi) veya ürtiker ortaya çıkabilir.

Asetilsalisilik asit, kortikosteroidler veya alkolle beraber alındığında gastrointestinal kanama riskini artırabilir.

Trombosit agregasyonu üzerindeki inhibitör etkisi nedeniyle, ameliyat sırasında veya ameliyattan sonra (diş çekimi gibi küçük operasyonlar dahil) kanama eğiliminde artışa yol açabilir.

Düşük dozlarda, ürik asit atılımını azaltır. Bu durum, ürik asit atılımının azalmaya meyilli olduğu hastalarda gutu tetikleyebilir.

Gebelik ve laktasyonda kullanım

Salisilatlar, hamileliğin son trimesterinde kullanılmamalıdır (Hamilelik kategorisi D).

Salisilatlar, hamileliğin birinci ve ikinci trimesterinde, emzirme sırasında sadece risk-yarar oranının ciddi bir şekilde düşünülmesinden sonra kullanılabilir (Hamilelik kategorisi C).

Salisilatlar anne sütüne az miktarda geçer. Sürekli olmayan salisilat kullanımından sonra çocukta istenmeyen etkilerin ortaya çıkması çok uzak bir ihtimal olduğundan, emzirmenin kesilmesi gerekmez. Ancak yüksek dozlarda (> 300mg/gün) düzenli kullanım durumunda, yeni doğan çocukta yeterli detoksifikasyon sağlanamayacağından, emzirmeye devam edilmemelidir.

Araç ve makina kullanımına etkisi: Yoktur.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Asetilsalisilik asidin yan etkilerinin çoğu doza bağlıdır ve düşük dozlarda nadiren ortaya çıkar. Diğer yan etkileri, idiyosenkratiktir, allerji ya da bireysel duyarlılıkla ilişkilidir. Asetilsalisilik için bildirilen yan etkiler aşağıda sıralanmıştır.

Gastrointestinal sistem ile ilgili yan etkiler Karnın üst kısmında ağrı, mide yanması, bulantı, kusma.

Demir eksikliği anemisine yol açabilen açık (hematemez, melana) ya da gizli

gastrointestinal kanama. Bu tip bir kanama daha çok yüksek dozlarda ortaya çıkar.

Gastroduodenal ülser ve perforasyon.

İzole vakalarda karaciğer fonksiyon bozuklukları (Transaminaz seviyelerinde artış).

Santral sinir sistemi ile ilgili yan etkiler

Genellikle doz aşımı belirtisi olarak baş dönmesi ve kulak çınlaması.

Hematolojik yan etkiler

Trombosit agregasyonu üzerindeki etkisi nedeniyle, kanama riskinde artış ile ilişkili olabilir.

Aşırı duyarlılık reaksiyonları

Ürtiker, cilt reaksiyonları, anafilaktik reaksiyonlar, astım, Quincke ödemi.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ VE DİĞER ETKİLEŞİMLER:

Kontredike etkileşimler

15 mg/hafta yada daha yüksek dozda Metotreksat: 15 mg/hafta ya da daha yüksek dozda metotreksat ile aynı anda kullanılmamalıdır. Çünkü bu şekildeki bir kombinasyonda, metotreksatın hematolojik toksisitesi artar.

Kullanım önlemleri gerektiren kombinasyonlar

15 mg/hafta ya da daha yüksek dozda metotreksat: Metotreksatı plazma proteinlerine bağlanma yerinden uzaklaştırması sonucu, metotreksatın hematolojik toksisitesinde artışa yol açabilir.

Antikoagülanlar, örn: Kumarin, heparin: Trombosit fonksiyonunu inhibe etmesine ve oral antikoagülanları plazma proteinlerine bağlanma yerinden uzaklaştırmasına bağlı olarak, kanama riskini artırabilir.

Diğer non-steroidal antiinflamatuar ilaçlar ile birlikte yüksek dozda

(≥ 3g/gün) salisilatlar

Sinerjizm sonucu, ülser ve gastrointestinal kanama riski artabilir.

Benzbromaron, probenesid gibi ürikozürük ilaçlar: Renal tübüler ürik asit eliminasyonu için kompetisyon nedeniyle, ürikozürük ilaçların etkisi azalabilir.

Digoksin: Digoksinin renal atılımındaki azalmaya bağlı olarak, plazma konsantrasyonu yükselebilir.

Antidiyabetikler, örn: İnsülin, sülfonilüre grubu oral antidiyabetikler: Yüksek asetilsalisilik asit dozları, asetilsalisilik asidin hipoglisemik etkisi ve sülfonilüre grubu oral antidiyabetiklerin (tolazamid, tolbutamid) plazma proteinine bağlanma yerinden uzaklaştırılması ile hipoglisemik etkiyi arttırabilir. Bu etki yeni

sülfonilüreler (gliburid, glipizid, glimeprid) için anlamlı gözükmemektedir.

Trombolitikler/ Diğer antiplatelet ajanlar, örn: Tiklopidin, klopidoğrel, dipiridamol: Kanama riski artabilir.

Diüretikler veya anjiotensin dönüştürücü enzim (ACE) inhibitörleri ile 3g/gün veya daha yüksek dozda asetilsalisilik asit kombinasyonu: Renal prostaglandin sentezindeki azalmaya bağlı olarak, glomerüler filtrasyon azalır. Antihipertansif etki azalabilir.

Sistemik glukokortikoidler (Adisson hastalığında yer değiştirme tedavisinde kullanılan hidrokortizon hariç): Kortikosteroid tedavisi sırasında kan salisilat seviyelerinde azalma ve kortikosteroid tedavisinden sonra salisilat doz aşımı riski ortaya çıkabilir.

Valproik asit: Valproik asidi proteine bağlanma yerinden uzaklaştırarak valproik asit toksisitesinde artışa yol açabilir.

Alkol: Asetilsalisilik asit ve alkolün additif etkileri nedeniyle gastrointestinal mukoza hasarında artış ve kanama süresinde uzama olabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Hekim tarafından başka şekilde tavsiye edilmemişse :

Erişkinlerde günde 3 defa 1-2 tablet, tercihen yemeklerden sonra çiğnenmeden bir miktar sıvı ile yutulur. Romatizmal hastalıklarda, doz hekim tavsiyesi ile günde 4 defa 2 tablete çıkarılabilir.

9-15 yaş grubunda günde 2 veya 3 defa 1 tablet verilebilir. 7-9 yaş grubunda günde 3 defa 1/2 tablet. 7 yaşından küçük çocuklarda bunlar için uygun olan "Aspirin 100 çocuklar için" preparatını kullanınız.

DOZ AŞIMI: Kazara yüksek doz alındığında, derhal bir hekime başvurulmalıdır. Herhangi bir bulgu veya belirti görülme de acil tıbbi bakım yetişkinler için de çocuklar için olduğu kadar önemlidir.

Merkezi sinir sistemi bozuklukları (salisilizm) ile kendini gösteren kronik doz aşımı ve esas özelliği asit-baz dengesinin ciddi bozukluğu olan akut entoksikasyon arasında fark vardır.

Kronik doz aşımı Uzun süre yüksek dozda kullanımı ile baş dönmesi, kulak çınlaması,

terleme, bulantı, kusma, konfüzyon, hiperventilasyon, hipertermi ve dehidratasyon gibi belirtileri görülebilir. Bu bulgular tedavi dozunun azaltılması veya kesilmesi ile genellikle kaybolur.

Akut doz aşımı Akut intoksikasyonda asit-baz dengesi ve elektrolit dengesi bozuklukları (örneğin potasyum kaybı), hipoglisemi, deri döküntüleri ve gastrointestinal kanamaya ek olarak, hiperventilasyonu, kulak çınlaması, mide bulantısı, kusma, görme ve duyma bozukluğu, baş ağrısı, sersemlik ve konfüzyon görülebilir. Ciddi akut zehirlenmelerde, deliryum, tremor, nefes darlığı, terleme, dokularda su kaybı, hipertermi ve koma meydana gelebilir. Fatal intoksikasyonlarda fatalite çoğunlukla solunum yetmezliği ile oluşur.

Doz aşımının tedavisi Asetilsalisilik asit ile meydana gelen akut zehirlenmeleri tedavi etmede kullanılan yöntemler, zehirlenmenin derecesine, evresine ve klinik belirtilerine bağlıdır. Etken maddenin absorpsiyonunu azaltmak için atılımın hızlandırılması, su ve elektrolit dengesinin, bozulmuş vücut sıcaklığının ve solunumun takip edilmesi gibi genel önlemler alınabilir. Akut intoksikasyonda, %5'lik sodyum bikarbonat solüsyonu ile gastrik lavaj yapılır. Ciddi intoksikasyonlarda kuvvetli alkali diürez (örn: i.v.sodyum bikarbonat ile) sağlanmalıdır. Bazı ciddi durumlarda hemodiyaliz gerekli olabilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25 °C nin altındaki oda sıcaklığında ve kuru bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ: 20 tabletlik blister ambalajlarda.

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Aspirin 100 Çocuklar için tablet: 20 tabletlik blister ambalajlarda.

Bayer AG, Almanya lisansı ile üretilmiştir.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: Bayer Türk Kimya San.Ltd.Şti.,İstanbul

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 05.12.1990– 154/58

ÜRETİM YERİ: Bayer İlaç Fabrikaları A.Ş. İstanbul Reçeteli ve reçetesiz satılır.

AGGRASTAT® İNFÜZYON İÇİN KONSANTRE SOLÜSYON 50 mL

(BEN VENUE LABORATOIRES - A.B.D.) MERCK SHARP & DOHME

FORMÜLÜ: Her mL'de 0.25 mg tirofiban eşdeğer miktarda tirofiban hidroklorür monohidrat, 0.16 mg sitrik asit, 2.7mg sodyum sitrat dihidrat ve 8 mg sodyum klorür bulunur.

PH 5.5-6.5 arasında değişir; pH ayarı için hidroklorik asit ve/veya sodyum hidroksit kullanılır.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Farmakolojisi AGGRASTAT, trombosit agregasyonunda rol oynayan , önemli trombosit yüzey reseptörü GP IIb/IIIa'ya bağlanan fibrinojenin reversibl antagonistidir. Intravenöz olarak uygulandığında, AGGRASTAT *ex-vivo* trombosit agregasyonunu, doza ve konsantrasyona bağlı olarak inhibe eder. Önerildiği şekilde uygulandığı zaman, 30 dakikalık infüzyonun sonunda %90'dan fazla inhibisyon sağlanır. AGGRASTAT infüzyonunun kesilmesini takiben trombositlerin agregasyonu eski durumuna döner.

Farmakokinetiği Tirofibanın yarı ömrü yaklaşık 2 saattir. Plazmadan, büyük ölçüde böbreklerden dışarı atılarak temizlenir, verilen dozun yaklaşık %65'i idrara ve %25'i feçese, çoğunlukla değişmemiş tirofiban olarak geçer. Metabolizmasının kısıtlı olduğu görülmektedir.

Tirofiban plazma proteinlerine yüksek oranda bağlanmaz, ve 0.01 - 25 mcg/mL sınırları içinde , proteinlere bağlanma konsantrasyona dayanmaktadır. İnsan plazmasında serbest bölüm %35'dir. Dağılımın kararlı durum hacmi 22- 42 litre arasındadır.

Sağlıklı kişilerde, tirofibanın plazma klirensi 213 - 314 mL/dakika arasındadır. Renal klirens, plazma klirensinin %39 -69'udur. Önerilen, yükleme infüzyonunu takiben idame infüzyonu , infüzyon sırasındaki kararlı durum konsantrasyonuna benzer bir pik tirofiban plazma konsantrasyonu oluşturur. Koroner arter hastalığı olan hastalarda, tirofibanın plazma klirensi, 152 - 267 mL/dakika arasındadır; renal klirens, plazma klirensinin %39'una tekabül eder.

Özel popülasyon

Cinsiyet Koroner arter hastalığı olanlarda tirofibanın plazma klirensi erkek ve kadında aynıdır.

Yaşlılar Koroner arter hastalığı olan yaşlılarda (>65) tirofibanın plazma

klirensi, gençlere (1/4 65 yaş) göre %19 -26 daha düşüktür.

İrk Farklı ırklar arasında plazma klirensi değişiklikleri saptanmamıştır.

Karaciğer Yetmezliği Hafif ve orta dereceli karaciğer yetmezliği olan hastalarda, tirofibanın plazma klirensi sağlıklı gönüllülerin klirensinden anlamlı olarak farklı değildir.

Böbrek Yetmezliği Tirofibanın plazma klirensi, kreatinin klirensi < 30 mL/dakika olan hastalarda anlamlı olarak azalmıştır (>%50) (DOZAJ VE UYGULAMA ŞEKLİ'ne bakınız). Hemodiyaliz ile tirofiban giderilebilir.

Farmakodinamiği AGGRASTAT, *ex vivo* adenosin fosfat (ADP) ile indüklenen trombosit agregasyonunu inhibe etme yeteneğiyle, trombosit işlevini inhibe etmektedir ve koroner arter hastalığı olan kişilerde ve sağlıklı kişilerde kanama süresini uzatır. İnhibisyonun zamanı, ilacın plazma konsantrasyon profiliyle paralel gider. 0.10 mcg/kg/dakika AGGRASTAT infüzyonunun kesilmesiyle *ex vivo* trombosit agregasyonu, koroner arter hastalığı olan hastaların yaklaşık %90'unda, 4-8 saat içinde bazal değere geri döner. Bu tedaviye heparinin eklenmesi , hasta yüzdesini (trombosit agregasyonu inhibisyonu > %70) anlamlı olarak değiştirmez, ama ortalama kanama süresini uzattığı gibi, kanama süresi 30 dakikanın üzerinde olan hasta sayısını da artırır.

Stabil olmayan anginalı hastalarda, AGGRASTAT'ın iki basamaklı intravenöz infüzyonu (30 dakika 0.4 mcg/kg/dakika yükleme infüzyonu, sonra heparin ve aspirin varlığında 48 saate kadar 0.1 mcg/kg/dakika), *ex vivo* ADP ile indüklenen trombosit agregasyonunda yaklaşık %90 inhibisyon sağlar, yükleme infüzyonu sırasında kanama zamanını 2.9 katı uzatır. İdame infüzyonu sırasında inhibisyon devam eder.

Klinik Çalışmalar Akut Koroner Sendromlu (stabil olmayan angina / non- Q dalgası miyokard enfarktüsü) hastaların tedavisinde AGGRASTAT'ın yararını ve güvenilirliğini incelemek için üç büyük klinik çalışma yapılmıştır. Akut Koroner Sendrom , elektrokardiyografideki (EKG) iskemik ST-T dalga değişiklikleri veya kardiyak enzimlerdeki yükselme ile ilişkili, dinlenme sırasında ya da hafif yorulma ile meydana gelen kardiyak iskemi belirtilerinin tekrarlaması ve uzun sürmesiyle (10 dakika) karakterizedir.

Bu tanıma "stabil olmayan angina" ve " Q dalgası oluşturmeyen miyokard enfarktüsü "

girer, ancak Q dalgalarıyla ilişkili ya da geçici olmayan ST- segmenti yükselmesiyle ilişkili miyokard enfarktüsü bu tanıma girmez. Üç çalışma, AGGRASTAT'ı tek başına, benzer hasta grubunda anjiyoplastiden önce ve sonra (endike ise) (PRISM-PLUS) benzer hasta grubunda heparinle karşılaştırmalı olarak (PRISM), ve aterektomi ya da perkütan transluminal koroner anjiyoplasti (PTCA) geçiren hastalarda heparine ek olarak (RESTORE) incelendi.

PRISM PLUS (Platelet Receptor Inhibition for Ischemic Syndrome Management- Patients Limited By Unstable Signs and Symptoms - İskemik sendrom tedavisinde trombosit reseptörü inhibisyonu- Stabil olmayan belirti ve semptomlarla kısıtlı hastalar)

Çok merkezli, randomize, paralel , çift kör PRISM - PLUS çalışmasında, heparinle birlikte AGGRASTAT kullanımı (s=773) tek heparinle (s=797) karşılaştırıldı. Bu çalışmaya katılan hastalarda, çalışmaya girmeden ve tedaviye başlanmadan önceki 12 saat içinde dokümanite edilmiş stabil olmayan angina/ Q-dalgası oluşturmeyan miyokard enfarktüsü vardı. Stabil olmayan angina / Q dalgası oluşturmeyan miyokard enfarktüsü olan tüm hastalarda kardiyak iskemi EKG ile ya da yükselmiş kardiyak enzimleriyle dokümanite edilmişti. Tıbben tedavi gören ya da daha sonra revaskülarizasyon işlemlerine tabi tutulmuş hastalar incelendi. Grupta ortalama yaş 63'dü. Hastaların %32'si kadındı ve yaklaşık grubun yarısında Q dalgası oluşturmeyan miyokard enfarktüsü belirlendi. Antikoagülasyona kontrendikasyon durumu , dekompanse kalp yetmezliği, trombosit sayımı $< 150.000/\text{mm}^3$, ve kreatinin $>2.5 \text{ mg/dL}$ olanlar hariç tutuldu. Bu çalışmada hastalara ya AGGRASTAT ve heparin ya da yalnız heparin verildi. AGGRASTAT , 30 dakika, $0.4 \text{ mcg/kg/dakika}$ yükleme dozu ve sonra $0.10 \text{ mcg/kg/dakika}$ idame dozunda verildi ve buna ek heparin 5000 ünite bolus ve bunu takiben, kontrolün yaklaşık iki katı aktive kısmi tromboplastin zamanını (aPTT) sürdürebilmek için 1,000 ünite/ saat infüzyon şeklinde uygulandı. Tek heparin 5,000 ünite bolus, sonra kontrolün yaklaşık iki katı aPTT 'yi sürdürmek için saatte 1,000 ünite şeklinde uygulandı. Kontrendike olmadığı sürece tüm hastalara aynı zamanda aspirin verildi. Çalışma ilacı tedavisiyle tüm hastalar 48 saatlik tıbbi stabilizasyona tabi oldular, ve 96 saatten önce de anjiyografiye tabi tutuldular (eğer endikeyse, anjiyoplasti /aterektomi yapıldı, işlemten sonra 12-24 saat süreyle AGGRASTAT ve heparine devam edildi). Bazı hastalara, tedavi kesildikten

sonra koroner arter bypass grefti yapıldı (CABG). AGGRASTAT ve heparin 108 saate kadar sürdürülebildi. Hastalar ortalama 71.3 saat AGGRASTAT aldı . Üçüncü bir grup hasta ilk başta, önce heparin verilmeden AGGRASTAT aldı (randomize). Fakat bu grupta, mortalite (interim kontrolde) diğer iki gruba göre yüksek bulununca çalışmanın bu kolu durduruldu.

Ancak heparin ve tek tirofibanın doğrudan karşılaştırılması PRISM çalışmasında daha fazla mortalite ortaya koymamıştır.

Çalışmanın primer son noktası, AGGRASTAT ve heparine başladıktan sonra 7. günde bileşik refrakter iske mi, yeni miyokard enfarktüsü ve ölümdü. Primer son noktada, genel bileşkede risk azalması %32 oldu. Bu bileşkenin her bir bölümü ayrıca incelendi. Bunların toplamı bileşkeden daha fazla sayıda bulundu çünkü bir hastada birden fazla karşılaşılabiliyordu, örn. yeni bir miyokard enfarktüsünden sonra ölüm. Miyokard enfarktüsünde %47 risk azalması ve refrakter iskemide %30 risk azalması oldu. Souçlar Tablo l'de görölmektedir.

Tablo 1: Kardiyak iskemik olaylar (7 gün)

Son nokta	AGGRASTAT + Heparin (s=773)	Heparin (s=797)	Risk azalması	p- değeri
Bileşik son nokta	%12.9	%17.9	%32	0.004
Bileşenler				
Miyokard Enfarktüsü ve ölüm	%4.9	%8.3	%43	0.006
Miyokard enfarktüsü	%3.9	%7.0	%47	0.006
Ölüm	%1.9	%1.9	-	-
Refrakter iske mi	%9.3	%12.7	%30	0.023

7 günde sağlanan yarar zaman içinde devam etmiştir. 30 . günde bileşik son nokta %22 azaldı (p= 0.029) ve bileşenlerden miyokard infarktüsü ve ölümd e %30 azalma vardı (p=0.027). 6. Ayda bileşik son nokta riski %19 azaldı (p= 0.024).

PRISM-PLUS alt gruplarda kesin sonuçlar verecek şekilde tasarlanmıştır.

PRISM-PLUS çalışmasında 65 yaşın üzerindeki l erde ve altındakilerde, genç yaşlı, kadın erkek, tutarlı tedavi meydana gelmiştir. Tedavinin ırklar arası nasıl farklılık gösterdiğini belirleyemeyecek kadar az sayıda beyaz olmayan ırk çalışmaya katıldı.

PRISM-PLUS çalışmasında, çalışmanın ilk 30 günü içerisinde, hastaların yaklaşık %90'ını koroner anjiyografi geçirmişti; %30'u ise, koroner anjiyoplasti/aterektomi geçirdi. Bu hastaların çoğunluğu bu işlemler yapılırken de ilaca devam ettiler. Anjiyoplasti/aterektomiden sonra 12 -24 saat süreyle (ortalama 15 saat) AGGRASTAT devam edildi. 30 . günde AGGRASTAT'ın etkisi, PTCA ya da CABG olan ve olmayan alt hasta gruplarında , işlemden önce ve sonra farklılık göstermedi.

PRISM-PLUS alt çalışmasında , tek heparine nazaran, AGGRASTAT ve heparinin birlikte verildiği hastalarda 48-96 saat sonra anjiyografik olarak saptanan trombüsün şiddeti anlamlı olarak daha azdı. Ek olarak, etkilenmiş koroner arterde kan akımı anlamlı olarak düzelmişti.

PRISM (İskemik Sendrom Tedavisinde Trombosit Reseptörü İnhibisyonu)

PRISM çalışmasında, stabil olmayan anjinalı/ Q-dalgası oluşturmeyen miyokard enfarktüsülü hastaların ilaçla tedavisinde tek AGGRASTAT ile Heparin, aktif kontrollü, paralel, çift kör, randomize bir çalışmayla karşılaştırıldı; her iki gruptaki hasta sayısı 1616 idi. Bu çalışmada hasta göğsünde ağrı hissetmeye başladığı ilk 24 saat içinde ilaca başlandı. Hastaların ortalama yaşı 62'ydi; bunların %32'si kadındı ve %25'inde Q-dalgası oluşturmeyen miyokard enfarktüsü vardır. Yüzde otuzunda kardiyak iskemi, EKG ile belirlenmemişti. Çalışmadan çıkarma kriterleri PRISM-PLUS çalışmasındaki gibiydi. Çalışmanın sonlandırılma noktası, 48 saat AGGRASTAT infüzyonu yapıldıktan sonra, refrakter iskemi, miyokard enfarktüsü veya ölümdü. Sonuçlar Tablo 2'de görülmektedir. **Tablo 2**

Bileşik Sonlanma Noktası	AGGRASTAT (n= 1616)	Heparin (n=1616)	Risk Azalması	p- değeri
2 Gün	%3.8	%5.6	%33	0.015
7 Gün	%10.3	%11.3	%10	0.33
30 Gün	%15.9	%17.1	%8	0.34

PRISM çalışmasında, AGGRASTAT tedavisinin 7. ve 30. günlerinde mortalite üzerinde istenmeyen etkisi olmadı.

Bu sonuç PRISM-PLUS çalışmasıyla çelişmektedir, çünkü, PRISM- PLUS çalışmasının bir kolunda, heparin olmadan tek başına verilen AGGRASTAT (n = 345) ara analizde, Veri Güvenliği Kontrol Komitesi tarafından durduruldu, bunun nedeni 7. günde mortalite artışıydı. Bu iki çalışmanın (PRISM ve PRISM-PLUS) verilerinin toplu

analizi, tek başına verilen AGGRASTAT'ın mortalite üzerine etkisinin, tek heparinle karşılaştırılabilir düzeyde olduğunu göstermiştir.

RESTORE (Randomize Tirofiban- Sonuç ve Restenozis Üzerinde Yararlılık Çalışması)

RESTORE çalışması (n=2141) randomize, kontrollü bir çalışmadır, AGGRASTAT ve plasebo, heparine eklenerek karşılaştırılmıştır. Bu çalışmada, PTCA ya da aterektomi geçiren stabil olmayan anginalı ve akut miyokard enfarktüsü hastalara 72 saat içinde ilaçlar uygulanmıştır. Katılanların yaş ortalaması 59'du; bunların %27'si kadındı. Hastaların üçte ikisi stabil olmayan angina için anjiyoplasti oldu , kalanlar miyokard enfarktüsü ile ilgiliydi. Anjiyoplastiye izin vermeyen anatomik yapı, antikoagülasyona kontrendikasyon, trombosit sayımı $< 150,000/\text{mm}^3$ ve kreatinin $> 2.0 \text{ mg/dl}$ olanlar çalışma harici tutuldu. Heparinle AGGRASTAT anjiyoplasti/aterektomiden hemen önce 10 mcg/kg bolus (3 dakika içinde) dozunda başlatıldı. Bunu 0.15 mcg/kg/dakikalık infüzyon izledi, infüzyonun yanı sıra heparin bolus yapıldı (70 kg'ın altındaki hastalar 10,000 U veya 150U/kg). AGGRASTAT'ın infüzyon dozu , PRISM-PLUS çalışmasında kullanılan dozdan %50 daha fazlaydı. AGGRASTAT toplam 36 saat uygulandı. Genel olarak, anjiyoplasti /aterektomi tamamlandıktan sonra heparin uygulanmasına son verilecekti; heparine devam edilmesinin nedenleri: Kusurlu sonuç

(örn. Büyük yırtık, intraluminal dolum hatası, rezidüel stenoz $> \%40$), büyük trombüs yükü, işlem boyunca dinlenme anjinasının devam etmesi, işlem sırasında ani kapanma veya çok aktif arter ya da yan dal oklüzyonu. Primer sonlanma noktası, tüm ölümler, fatal olmayan miyokard enfarktüsü ve 30. günde tüm tekrar edilen revaskülerizasyon işlemi. Sonuçlar için Tablo 3'e bakınız. RESTORE çalışmasının alt çalışmasında , anjiyoplastiyi takiben yaklaşık 6 ayın sonunda, koroner arter restenozunun şiddeti üzerinde AGGRASTAT'ın anlamlı bir etkisi olmadığı anlaşıldı.

Tablo 3: Kardiyak iskemik Olaylar

Bileşik Sonlanma Noktası	AGGRASTAT (n= 1071)	Plasebo (N= 1070)	Risk Azalması	p-değeri
2 Gün	%5.4	%8.7	%38	0.004
7 Gün	%7.6	%0.4	%28	0.023
30 Gün	%10.3	%12.2	%17	0.17

ENDİKASYONLARI: AGGRASTAT, heparinle kombine olarak, tıbbi tedaviyle

iyileştirilebilecekler, PTCA ya da aterektomi geçirmekte olan hastalarda, akut koroner sendromun tedavisinde endikedir. AGGRASTAT'ın kombine sonlanma noktası olan, ölüm, yeni miyokard enfarktüsü ya da refrakter iskemi/kardiyak işlemlerin tekrarlanma oranını düşürdüğü kanıtlanmıştır (*Klinik Çalışmalar* Bölümüne bakınız).

KONTRENDİKASYONLARI: AGGRASTAT aşağıdaki durumlarda kontrendikedir:

- İlacın bileşimindeki bir maddeye aşırı duyarlılık olduğunun bilinmesi
- Aktif iç kanama ya da son 30 gün içinde kanama diatezi hikayesi
- İntrakraniyal kanama, intrakranyal neoplazma, arteriyovenöz malformasyon ya da anevrizma
- Daha önce AGGRASTAT kullanımına bağlı trombositopeni hikayesi
- Son 30 gün içinde inme hikayesi ya da herhangi bir hemorajik inme hikayesi
- Bir önceki ay içinde büyük cerrahi girişim ya da ağır fiziksel travma
- Aort disseksiyonunu gösteren hikaye, bulgu ve semptomlar
- Şiddetli hipertansiyon (sistolik kan basıncı > 180 mmHg ve/veya diastolik kan basıncı >110 mmHg)
- Başka bir parenteral GP IIb/IIIa inhibitörünün birlikte kullanımı
- Akut perikardit

UYARILAR / ÖNLEMLER:

AGGRASTAT tedavisi ile en sık karşılaşılan komplikasyon kanamadır. AGGRASTAT uygulanımı, kanamada artış ile ilişkilidir, bunlar, TIMI tarafından geliştirilen kriterlere göre hem büyük hem küçük kanamalardır. AGGRASTAT'a ilişkin çoğu büyük kanama kardiyak kateterizasyon için arteriyel giriş yerinde meydana gelmektedir. Fatal kanama bildirilmiştir (Bakınız YAN ETKİLER /İSTENMEYEN ETKİLER).

Kronik hemodiyaliz hastalarında, hemorajik retinopatili hastalarda ve trombosit sayısı 150, 000/ mm³'ün altında olanlarda AGGRASTAT dikkatle kullanılmalıdır.

AGGRASTAT trombosit agregasyonunu inhibe ettiği için, hemostazı etkileyen diğer ilaçlarla birlikte kullanılırken tedbirli olunmalıdır. Trombolitik ajanlarla birlikte kullanım güvenliği kanıtlanmamıştır.

AGGRASTAT ile tedavi sırasında, hastalar potansiyel kanama için kontrol edilmelidir. Basınçla kanama durdurulamazsa, AGGRASTAT ve heparin infüzyonu durdurulmalıdır.

Kanama Önlemleri

Perkütan Koroner Müdahale- Femoral arter giriş yerinin bakımı:

AGGRASTAT ile tedavi kanama oranında artışla ilişkilidir, bu artış özellikle femoral kılıf plasmanı için arter girişi bölgesinde olmaktadır. Damara giriş teşebüsü sırasında tedbirli olunmalı, sadece femoral arterin ön duvarının delinmesine dikkat edilmelidir. Kılıfı çekmeden önce, 3-4 saat süreyle heparin kesilmeli ve aktive edilmiş pıhtılaşma süresinin (ACT) 180 saniyenin altında olduğu veya aPTT'nin 45 saniyenin altında olduğu dokümente edilmiş olmalıdır. Standart kompresif teknikleri kullanılarak kılıfların çıkarılmasından sonra düzgün hemostazı elde etmek için tedbir alınmalı ve hasta yakından izlenmelidir. Vasküler kılıf yerindeyken, hastalar tam bir yatak istirahatinde olmalıdır; yatağın başı 30 °yüksekte tutulmalı, ve etkilenmiş olan uzuv düz pozisyonda olmalıdır. Kılıf hemostazı hastaneden taburcu edilmeden en az 4 saat önce sağlanmış olmalıdır.

Vasküler ve Diğer Travmaları En Aza İndirmek: Diğer arteriyel ve venöz girişimler, epidüral işlemler, intramüsküler enjeksiyonlar ve üriner kateter, nazotrakeal intübasyon, nazogastrik tüp uygulanması en aza indirgenmelidir. İntravenöz giriş sağlanırken, bastırılamayacak bölgelerden kaçınılmalıdır (subklavyan ya da jugüler damarlar).

Laboratuvar Kontrolü: Tedaviye başlamadan önce, trombosit sayımı, hemoglobin ve hematokrit kontrol edilmelidir, daha sonra yükleme infüzyonundan sonra 6 saat içinde ve daha sonra tedavi boyunca en az her gün bu kontroller yapılmalıdır. Önceden GP IIb/IIIa reseptör antagonisti alan hastalarda daha önce trombosit sayımı yapılması düşünülebilir. Eğer hastanın tromositleri $90,000 /mm^3$ 'ün altındaysa, psödotrombositopeniyi elemek için, ek trombosit sayımı yapılmalıdır. Eğer trombositopeni varlığı belirlenirse, AGGRASTAT ve heparine son verilmelidir ve bu durum uygun biçimde kontrol ve tedavi edilmelidir.

Ek olarak, aktive olmuş kısmi tromboplastin süresi (aPTT) tedaviden önce tayin edilmeli ve heparinin antikoagülan etkileri, aPTT tayinlerinin tekrarı ile dikkatle kontrol edilmeli ve doz uygun olarak düzenlenmelidir (Bakınız DOZAJ VE KULLANIŞ ŞEKLİ).

GPIIb/IIIa gibi hemostazı etkileyen diğer preparatlarla birlikte heparin uygulanırken

kısmen hayati tehlike oluşturabilecek kanamalar görülebilmektedir. Fraksiyonlarına ayrılmamış heparini kontrol etmek için, heparin infüzyonundan 6 saat sonra aPTT kontrol edilmelidir; heparin aPTT'yi kontrol değerinin 2 katında tutacak şekilde uygulanmalıdır.

Ağır Renal Yetmezlik Klinik çalışmalarda ağır renal yetmezliği olan hastaların (kreatinin klirensi < 30 mL/dakika) AGGRASTAT plazma klirensi azalmıştır. Bu hastalarda AGGRASTAT'ın dozu azaltılmalıdır (Bkz. KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU).

Gebelik Gebelik kategorisi B

Tirofibanın gebe sıçan ve tavşanlarda plasentayı geçtiği gösterilmiştir. 5 mg /kg/gün intravenöz dozlara kadar dozlarda (vücut yüzey alanı baz alınarak karşılaştırıldığında, tavşan ve sıçana verilen tavsiye edilen maksimum günlük insan dozunun sırası ile 13-5 katıdır) tirofiban HCI çalışmalarda, fetüs zarar görmedi. Ancak gebe kadınlarda, yeterli kontrollü klinik çalışma yoktur. Her zaman hayvanlarda yapılan üreme çalışmaları insanlardaki etkiyi göstermeyebilir, bu nedenle açıkça gerekmedikçe bu ilaç gebelik sırasında kullanılmamalıdır.

Emziren Anneler Tirofibanın anne sütüne geçip geçmediği bilinmemektedir. Ancak, sıçan sütünde önemli miktarlarda tirofiban olduğu gösterilmiştir. Çoğu ilaç anne sütüne geçtiği için ve süt emen bebekte potansiyel yan etkiler nedeniyle, annenin ilaca olan ihtiyacına göre, ya emzirmeye son vermeli ya da ilaç kesilmelidir.

Pediyatrik Kullanım

AGGRASTAT'ın pediyatrik hastalarda (< 18 yaş) güvenliği ve etkisi belirlenmemiştir.

Yaşlılarda Kullanım

AGGRASTAT ile yapılan klinik çalışmalarda toplam hastaların %42.8'i 65 yaş , %11.7'si ise 75 yaş ve üzerindeydi. AGGRASTAT'ın yaşlılardaki yararı, gençlerdekiyle (<65 yaş) benzer bulunmuştur. AGGRASTAT ile beraber heparin alan ya da yalnız heparin alan yaşlılarda kanama komplikasyonları gençlere oranla daha yüksek insidans gösterdi, ama tek heparinle tedavi olanlara göre heparin ile AGGRASTAT'ı birlikte alan hastalarda kanama riski vakası yaşa bakmaksızın aynı bulundu.

Kanama dışındaki yan etkilerin genel insidansı gençlere göre yaşlılarda daha fazla bulundu ancak, bu tek heparin içinde AGGRASTAT artı heparin için de geçerliydi.

Yaşlılarda doz ayarlamasına gerek yoktur.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Klinik çalışmalarda 1946 hasta, AGGRASTAT ve heparin kombinasyonunu aldı ve 2002 hasta yalnız AGGRASTAT kullandı. Maruz kalma süresi 116 saate kadardı. Nüfusun %43'ü 65 yaş üzerindeydi ve yaklaşık %30'u kadındı.

KANAMA

Heparin ve aspirinle beraber tedavi sırasında AGGRASTAT ile en sık bildirilen yan etki kanamaydı (araştırmacılar tarafından sızıntı ya da hafif kanama şeklinde beyan edilmiştir). PRISM -PLUS ve RESTORE çalışmalarında TIMI kriterlerine göre değerlendirilen büyük ve küçük kanama insidansları aşağıda gösterilmiştir.

	PRISM -PLUS* (UAP/ Q-dalgası oluşturmayan MI çalışması)		RESTORE* (Anjiyoplasti/Aterektomi Çalışması)	
Kanama	AGGRASTAT**+ Heparin (n=773)	Heparin*** (n=797)	AGGRASTAT ⁺ + Heparin (n=	Heparin ⁺⁺ (n = 1070)
Büyük kanama [‡] (TIMI Kriterleri)	1.4(11)	0.8 (6)	2.2 (24)	1.6(17)
Küçük kanama (TIMI Kriterleri)	10.5 (81)	8.0 (64)	12.0 (129)	6.3 (67)
Transfüzyonlar	4.0 (31)	2.8 (22)	4.3 (46)	2.5 (27)

- *Kontrendike olmadıkça aspirin alan hastalar
- ** 0.4 mcg /kg/dakika yükleme infüzyonu; 0.10 mcg/kg/dakika idame infüzyonu
- *** 5000 U bolus, bunu takiben 1000 U/saat, APTT'yi yaklaşık kontrolün 2 katında idame ettirecek şekilde idame ettirilecek şekilde titre edilir.
- ⁺ 10 mcg /kg bolus, bunu takiben 0.15 mcg/kg/dakika infüzyon
- ⁺⁺ 70 kg'nin altındakiler için 10,000 U bolus ya da 150 U/kg İşlem sırasında ACT'yi 300 - 400 saniye sınırları içinde tutmak için gerekli uygulama yapılır.

- ‡ Hemoglobin düşüşü >50 g/L, bölgesi belli ya da değil, intrakraniyal kanama ya da kardiyak tampon
- Bilinen bir bölgeden kanama spontan büyük kanama, hematemez veya hemoptizi ile > 90 g/L Hemoglobin düşüşü

PRISM-PLUS çalışmasında AGGRASTAT ile heparin ve tek heparin kontrol gruplarında intrakraniyal kanama vakası bildirilmedi. RESTORE çalışmasında ise ,ntrakraniyal kanama insidansı AGGRASTAT artı heparin grubunda %0.1'di, kontrol grubunda (heparin alanlar) ise %0.3'dü.

PRISM-PLUS çalışmasında , heparinle kombine AGGRASTAT için bildirilen retroperitoneal kanama insidansı %0.0, heparin kontrol grubunda ise %0.1'dir. RESTORE çalışmasında, heparinle kombine AGGRASTAT grubundaki retroperitoneal kanama insidansı %0.6 ve heparin kontrol grubunda %0.3'dü. PRISM-PLUS çalışmasında heparinle kombine AGGRASTAT için TIMI büyük gastrointestinal ve genitoüriner kanama insidansı, sırasıyla, %0.1'i ve %0.1'i. RESTORE çalışmasında ise heparinle kombine AGGRASTAT grubunda insidans, sırasıyla, %0.2 ve %0.0'dı.

PRISM-PLUS çalışmasında perkütan işlemlere tabi hastalarda TIMI büyük kanama insidansı oranları aşağıda görülmektedir.

	AGGRASTAT + Heparin		Heparin	
	n	%	n	%
İşlem öncesi	2/773	0.3	1/797	0.1
Sonra	9/697	1.3	5/708	0.7
PTCA'yı takiben	6/239	2.5	5/236	2.2
Anjiyografi				

PRISM- PLUS ve RESTORE çalışmalarında AGGRASTAT'ın kesildiği gün CABG geçiren hastalarda TIMI büyük kanama insidansı oranları (bazı vakalarda gerçek kanama yerine muhtemelen hemodilüsyonu yansıtmaktaydı) aşağıda görülmektedir.

	AGGRASTAT+Heparin		Heparin	
	n	%	n	%
PRISM-PLUS	5/29	17.2	11/31	35.4
RESTORE	3/12	25.0	6/16	37.5

Tek heparin ya da heparin artı AGGRASTAT alan kadın hastalar ve yaşlı

hastalarda genç hastalara ve erkek hastalara göre kanama komplikasyonu insidansı daha yüksekti. Heparin artı AGGRASTAT alan hastalarda kanama riski artışı, tek heparine göre yaşa ve cinsiyete bakmaksızın aynı bulundu. Bu nüfusta herhangi bir doz ayarlaması gerekmemektedir.

KANAMA DIŞINDAKİLER %1'den daha fazla sıklıkta ve kontrol grubuna göre sayısal olarak daha yüksek, ve ilaçla ilişkisine bakılmaksızın kanama dışındaki yan etkiler aşağıda görülmektedir.

	AGGRASTAT +Heparin (n= 1953) %	Heparin (n = 1887) %
Tüm vücut		
Ödem/şişlik	2	1
Ağrı, pelvik		5
Reaksiyon, vazovagal	2	1
Kardiyovasküler sistem		
Bradikardi	4	3
Disseksiyon, koroner arter	5	4
Kas-iskelet sistemi		
Bacak ağrısı		
Sinir sistemi		
Ağrı, bacak	3	2
Sinir sistemi/Psikiyatrik		
Baş dönmesi	3	2
Deri ve Deri ekleri		
Terleme	2	1

AGGRASTAT heparinle beraber uygulanırken , %1'den daha fazla görülen kanama dışı yan etkiler (en azından tedaviye bağlı olması muhtemel), bulantı, ateş, baş ağrısıdır; bunlar heparin grubunda benzer oranda bildirilmiştir.

Klinik çalışmalarda, yan etkiler farklı ırktan hastalarda, hipertansiyonu olan veya olmayan, diabetes mellitusu olan ya da olmayan, hiperkolesterolemisi olan ya da olmayan hastalarda genellikle benzerdi.

Kanama dışı yan etkiler kadın hastalarda (erkeklerle göre) ve yaşlı hastalarda (gençlere göre) daha yüksekti . Bununla birlikte, kanama dışı yan etkilerin bu hastalardaki insidansı, AGGRASTAT artı heparin ve heparin gruplarında karşılaştırılabilir düzeydeydi.

Allerjik Reaksiyonlar /Tekrar Uygulama Klinik çalışma taban verilerinde hiçbir

hastada , tirofiban infüzyonunu durdurmayı gerektirecek anafilaksi ve/veya ürtiker gelişmediği halde, pazarlama sonrasında anafilaksi bildirilmiştir (Bakınız *Pazarlama sonrası Deneyim, Aşırıduyarlık Bölümü*). Tirofibana karşı antikor gelişimi hakkında bilgi bulunmamaktadır.

Laboratuvar Bulguları Heparinle birlikte AGGRASTAT alan hastalarda en sık gözlenen yan etki kanamayla ilişkilidir. AGGRASTAT alan grupta, hemoglobinin azalması %2.1 ve hematokrit azalması %2.2 olmuştur, heparin grubunda ise sırasıyla %3.1 ve %2.6 olmuştur.

İdrar ve feçeste kan bulunması AGGRASTAT grubunda sırasıyla %10.7 ve %18.3 olmuştur, heparin grubunda ise sırasıyla bu oranlar %7.8 ve %12.2'dir.

AGGRASTAT artı heparin alan gruptaki hastaların trombosit sayısında azalma görülmesi, kontrol grubuna göre daha olasıdır. Bu azalmalar AGGRASTAT'ın kesilmesinden sonra normale dönmektedir.

Trombosit sayısı 90, 000 /mm³'ün altına düştüğü hasta yüzdesi %1.5'dir, tek heparin alanlarda ise, %0.6'dır. Trombositleri 50, 000/mm³'ün altına düşen hasta yüzdesi %0.3'dür, heparin grubunda ise bu oran %0.1'dir. Trombositopeni hikayesi olmayan hastalarda, GP IIb/IIIa reseptör antagonisti tekrar uygulandığında trombosit düşüşleri gözlenmiştir.

Pazarlama Sonrası Deneyim

Aşağıdaki ek yan etkiler, pazarlama sonrası deneyim sonucu rapor edilmiştir. *Kanama:* İntrakraniyal kanama, retroperitoneal kanama, hemoperikardiyum, pulmoner (alveolar) kanama, spinal -epidural kanama. Fatal kanamalar da bildirilmiştir. *Tüm vücut:* Üşüme, düşük ateş ve kanama komplikasyonlarıyla ilişkili trombosit sayısında akut ve/veya şiddetli azalma, *Aşırı duyarlılık:* Şiddetli allerjik reaksiyonlar, anafilaktik reaksiyonlar dahil. Bildirilen vakalar, tirofiban infüzyonunun ilk gününde, başlangıç tedavisi sırasında ve tirofibanın tekrar uygulanımı sırasında meydana gelmiştir. Ağır trombositopeniye ilişkin bazı vakalar bildirilmiştir (< 10,000 /mm³).

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: AGGRASTAT aspirin ve heparin karşısında denendi. Heparin ve aspirinle birlikte AGGRASTAT kullanımı , heparin ve aspirinin tek kullanımına nazaran kanamada artışa yol açmıştır (Bakınız YAN ETKİLER).

Hemostazı etkileyen başka ilaçlarla (örn. Varfarin) beraber AGGRASTAT kullanırken tedbirli olunmalıdır. AGGRASTAT'ın trombolitik ilaçlarla birlikte kullanımı hakkında bilgi mevcut değildir (Bakınız UYARILAR/ ÖNLEMLER).

PRISM çalışmasında, bir grup hastada (n=762), aşağıdaki ilaçlardan birini alan hastalarda tirofibanın plazma klirensi, bu ilaçları almayan hastalarinkiyle karşılaştırıldı. Bu ilaçların birlikte kullanımının, tirofibanın plazma klirensi üzerinde klinik bakımdan anlamlı bir etkisi olmadı: Asebutolol, asetaminofen, alprazolam, amlodipin, aspirin preparatları, atenolol, bromazepam, kaptopril, diazepam, digoksin, diltiazem, dokusat sodyum, enalapril, furosemid, gliburid, heparin, insulin, izosorbid, lorazepam, lovastatin, metoklopramid, metoprolol, morfin, nifedipin, nitrat preparatları, oksazepam, potasyum klorür, propranolol, ranitidin, simvastatin, sükralfat, temazepam. AGGRASTAT ile birlikte levotiroksin ve omeprazol alan hastaların AGGRASTAT klirensi daha yüksekti. Bunun klinik önemi bilinmemektedir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

AGGRASTAT Enjeksiyonu kullanılmadan önce sulandırılmalıdır.

Aspirin ve Heparin ile Birlikte Kullanım

Klinik çalışmalarda hastalara heparin ve kontrendike olmadıkça aspirin birlikte uygulandı. AGGRASTAT ve heparin aynı intravenöz kateterden uygulanabilir.

Önlemler AGGRASTAT steril ekipman ve teknik kullanılarak intravenöz yoldan uygulamaya mahsustur. Torbadab şırınga ile solüsyonu doğrudan çekmeyiniz ve başka ilaçları ilave etmeyiniz. Seri bağlantılarda plastik kapları kullanmayınız. Bu tür kullanım hava embolisine neden olabilir (eğer ilk kпта solüsyon kalmadıysa hava çekilebilir). Yarım kalmış solüsyonlar atılmalıdır.

Kullanış Talimatı Kullanmadan önce AGGRASTAT Enjektabl (250 mcg/mL) , 50 mcg /mL'e seyreltilmelidir. Bunun için aşağıdaki metodu kullanınız:

250 mL'lik steril %0.9 'luk Serum fizyolojik ya da %5'lik Dekstroz şişesinden 50 mL dışarı çekiniz ve 50 g/mL konsantrasyonuna ulaşmak için bunun yerine 50 mL AGGRASTAT (50 mL'lik 1 falakon) ekleyiniz. Uygulamadan önce iyice çalkalayınız.

AGGRASTAT , dopamin, lidokain, potasyum klorür ve famotidin ile aynı intravenöz hattan uygulanabilir.

Önerilen Doz Çoğu hastalarda, AGGRASTAT , 30 dakika için 0.4 mcg/kg/dakika

başlangıç hızında intravenöz yoldan uygulanır, sonra 0.1 mcg/kg/dakika doz ile devam edilir.

Ağır böbrek yetmezliği olan hastalara (kreatinin klirensi < 30 mL/dakika) infüzyonun yarısı uygulanmalıdır (Bakınız, *Ağır Böbrek Yetmezliği, KLİNİK FARMAKOLOJİ, Farmakokinetik, Özel Nüfus ve Böbrek Yetmezliği* Bölümleri).

Aşağıdaki tablo ağırlığa göre dozun ayarlanmasında kılavuz olarak hazırlanmıştır.

Hastanın Ağırlığı (Kg)	Çoğu Hastalar		Şiddetli Böbrek Yetmezliği	
	30 dakika Yükleme İnfüzyon Hızı (mL/saat)	İdame İnfüzyonu Hızı (mL/saat)	30 dakikaYükleme İnfüzyon Hızı (mL/saat)	İdame İnfüzyonu Hızı (mL/saat)
30 -37	16	4	8	2
38 -45	20	5	10	3
46 -54	24	6	12	3
55 - 62	28	7	14	4
63 - 70	32	8	16	4
71 -79	36	9	18	5
80 -87	40	10	20	5
88- 95	44	11	22	6
96 -104	48	12	24	6
105 -112	52	13	26	7
113 -120	56	14	28	7
121 -128	60	15	30	8
129 - 137	64	16	32	8
138 -145	68	17	34	9
146 -153	72	18	36	9

Yaşlılarda ve kadın hastalarda dozun ayarlanmasına gerek yoktur. İnfüzyon, anjiyografi boyunca ve anjiyoplastiden ya da aterektomiden sonra 12 - 24 saat sürdürülmelidir.

PRISM-PLUS çalışmasında AGGRASTAT heparinle birlikte 48 saatten 108 saate kadar uygulanmıştır.

DOZ AŞIMI: Klinik çalışmalarda AGGRASTAT ile kasıtsız doz aşımı olmuştur, bolus uygulamada önerilen dozun 5 katı ve yükleme infüzyonunda önerilenin 2 katı verilmiştir. Kazara, 0.15 mcg/kg/ dakika idame infüzyon hızının 9.8 katı dozlara kadar doz aşımı olmuştur.

Doz aşımının en sık görülen yan etkisi kanamadır, bunlar küçük mükokütanöz kanamalar ve kardiyak kateterizasyon bölgelerindeki küçük kanamalardır.

AGGRASTAT'ın doz aşımında hastanın klinik durumuna göre tedavi uygulanmalı ve ilaç infüzyonu duruma göre ya kesilmeli ya da uygun bir şekilde dozu azaltılmalıdır. AGGRASTAT hemodiyaliz ile giderilebilir.

SAKLANMASI: 15- 30°C arasında saklayınız. Dondurmayınız, Işıktan koruyunuz.

İKAZLAR: Çocukların ulaşamayacakları yerde saklayınız.

Hekime danışmadan kullanmayınız.

Beklenmeyen bir etki görüldüğünde doktorunuza başvurunuz.

TİCARİ SUNUM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ:

50 mL'lik Konsantre Solüsyon içeren ambalajlarda.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 29.09.1999 - 106/63 Reçete ile satılır.

Merck & Co., Inc, Whitehouse Station, N.J.,U.S.A. lisansı ile

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ:

Merck Sharp Dohme İlaçları Ltd. Şti. İstinye, İstanbul

ÜRETİM YERİ: Ben Venue Laboratoires 300 Northfield Road Bedford , Ohio /ABD

STREPTASE® LİYOFİLİZE TOZ İÇEREN FLAKON 750.000 I.U.

(ZLB BEHRING GmbH - ALMANYA) FARMA-TEK

Aktif madde: Stabilize edilmiş saf streptokinaz

KALİTATİF VE KANTİTATİF BİLEŞİMİ:

Streptase Lancefield grup C betahemolitik streptokoklara ait kültür filtratlarından elde edilen yüksek seviyede saflaştırılmış streptokinazdır.

Aktif maddeler Her Streptase 750.000 flakonu etken madde olarak 750.000 IU streptokinaza eşdeğer 139 ila 182 mg arasında toz içermektedir.

İçerdiği diğer maddeler İnsan albumini, sodyum-L-glutamat monohidrat, polijelin

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikleri

Streptokinaz, Lancefield C grubu beta-hemolitik streptokokların kültür filtratlarından elde edilen, ileri derecede saflaştırılmış bir streptokinaz türevidir. Endojen fibrinolitik sistemin aktivasyonu streptokinazın plazminojene bağlanması ile başlatılır. Oluşan kompleksler aktivatör özellikleri kontrol ederler ve plazminojenin

proteolitik ve fibrinolitik plazmine dönüşümünü hızlandırırlar. İntra-venöz veya intra-arteriyel uygulamadan ve serbest antistreptokinaz-antikorların nötralizasyonundan sonra, streptokinaz fibrinolitik sistemin aktivasyonu için sistemik veya lokal olarak hemen uygulanır.

Farmakokinetik Özellikleri

Streptokinaz ve anti-streptokinaz-antikorların arasındaki yüksek derecedeki afinite ve hızlı reaksiyona bağlı olarak düşük miktardaki streptokinaz 18 dakikalık bir yarılanma ömrü ile kandan elimine edilir. Aktivatör formasyonuna bağlı olan streptokinazın eliminasyon yarılanma ömrü 80 dakikadır. Streptokinazın büyük bir bölümü peptidlerine ayrılır ve böbrekler tarafından elimine edilir.

Terapötik endikasyonlar

Sistemik uygulama Süregelen ST segment yükselmesi veya yeni gelişmiş sol dal bloğu ile birlikte görülen, 12 saatten daha eski olmayan akut transmural miyokard enfarktüsü.

Derin ven trombozu. (14 günden daha eski olmayan)

Akut şiddetli pulmoner embolizm.

Periferel arterlerin akut ve subakut trombozları.

Kronik tıkalıcı arteriyel hastalıklar (6 haftadan daha eski olmayan)

Merkezi retinal arter veya venlerin oklüzyonu. (6-8 saatten daha eski olmayan arteriyel oklüzyonlar, 10 günden daha eski olmayan venöz oklüzyonlar)

Lokal Uygulama Akut miyokard infarktüsünde koroner damarların tekrar açılması için; akut, subakut ve kronik trombozlarda; periferel arterlerlerdeki embolizmlerde.

Not: Aşağıdaki hastalıklara sahip hastalar, tedavinin başarılı olması beklenemeyeceğinden tedaviden çıkarılmalıdır:

Sistemik uygulama

Derin ven trombozu: 14 günden daha eski. Miyokard infarktüsü: 12 saatten daha eski.

Merkezi retinal damarların oklüzyonları; 6 ila 8 saatten daha eski arteriyel oklüzyonlar ve 10 günden daha eski venöz oklüzyonlar.

Lokal uygulama Miyokard infarktüsü: 12 saatten daha eski.

Kronik arteriyel tıkalıcı hastalıklar: 6 haftadan daha eski embolik oklüzyonlar.

KONTRENDİKASYONLAR: Streptase preparata karşı şiddetli alerjik reaksiyonlar

var olması durumunda kullanılmamalıdır. Trombolitik tedavi sırasında kanama riski arttığından, aşağıdaki durumlarda Streptase verilmemelidir:

- var olan ya da yakın zamanlı iç kanamalar.
- kanın pıhtılaşabilme yeteneğinin azalmış olduğu tüm durumlar. Özellikle de spontan fibrinoliz ve yaygın pıhtılaşma bozuklukları.
- yakın zamanda meydana gelen kardiyovasküler insultus, intrakraniyel ya da intraspinal cerrahi.
- intrakraniyel neoplazma.
- yakın zamanda meydana gelmiş olan kafa travması.
- kanama riski taşıyan bilinen bir tümör.
- akut pankreatit.
- sistolik ölçümlerin 200 mm Hg'nin ve/veya diyastolik ölçümlerin 100 mm Hg'nin üzerine çıktığı kontrol edilemeyen nitelikte hipertansiyon ya da Derece III/IV hipertansif retinal değişiklikler.

Ayrıca uygulanan dozun volümüne bağlı olarak lokal uygulama ile sistemik bir etkinin ortaya çıkması da mümkündür. Bu nedenden dolayı, yukarıda sıralanan kontrendikasyonlar lokal uygulama sırasında da göz önünde bulundurulmalıdır.

Gebelik ve laktasyon Fetüs risk altına girebileceğinden Streptase sadece riskler dikkatli şekilde incelenip değerlendirildikten sonra gebelere verilmelidir. Gebeliğin ilk 18 haftasında streptokinaz kullanımı hayati sağlık durumları ile sınırlı olmalıdır.

Streptase'nin laktasyonda kullanımı üzerine bilgi mevcut değildir.

Kullanıma ilişkin özel uyarılar ve özel önlemler Kişiyeye özel risk/fayda değerlendirilmesi Aşağıdaki gibi durumlarda beklenen faydalarla karşılaştırılarak terapinin riskleri, özellikle de kanamaya ilişkin riskler değerlendirilmelidir:

- yakın zamanda meydana gelmiş olan şiddetli gastrointestinal kanama.
- yakın zamanda geçirilmiş büyük cerrahi operasyonlar (cerrahi girişimin büyüklüğüne bağlı olarak operasyondan sonraki 6'ncı ila 10'uncu gün).
- kişinin yakın zamanda travma geçirmiş olması ve kişiye kardiyopulmoner resusitasyon uygulanmış olması.
- yakın zamanda organ biyopsisi yapılmış olması, basınç uygulanamayan damarlarda yaralanma (delinme) meydana gelmiş olması, intramusküler

injeksiyonlar ya da entübasyon yapılmış olması.

- kişinin yakın zamanda doğum ya da düşük yapmış olması.
- kişide ürogenital sistem hastalığı bulunması ve mevcut ya da potansiyel bir kanama kaynağı varlığı (mesane kateteri).
- septik trombotik hastalık.
- şiddetli aterosklerotik damar dejenerasyonu, serebrovasküler hastalık, şiddetli diyabetes mellitus, ve diyabetik/hemorajik retinopati şüphesi varlığı.
- kavitasyonlu pulmoner hastalıklar (örneğin açık tüberküloz) ya da şiddetli bronşit.
- ağır karaciğer ya da böbrek hasarları.
- mitral kapak kusurları ya da atriyal fibrilasyon.
- endokardit ya da perikardit; yanlış şekilde akut miyokard infarktüsü tanısı konan ve Streptase ile tedavi edilen izole perikardit vakalarında tamponadla sonuçlanabilen perikard efüzyonları gelişmiştir.

Ayrıca uygulanan dozun volümüne bağlı olarak lokal uygulama ile de sistemik bir etkinin ortaya çıkması mümkündür. Bu nedenden dolayı yapılması planlanan lokal uygulamalarda da bu risk/fayda değerlendirmesi yapılmalıdır.

Antistreptokinaz antikorları Antistreptokinaz antikorları nedeni ile direnç meydana gelmesi ihtimali yüksek olduğundan, Streptase, streptokinaz ya da streptokinaz içeren ürünlerle yapılan ilk tedaviden sonra 5 günden daha uzun bir süre uygulanırsa etkili olmayabilir (özellikle de 5 günle 12 ay arasında).

Aynı şekilde yakın zamanda streptokokal farenjit, akut romatizmal ateş ve akut glomerulonefrit gibi streptokokal enfeksiyonlar geçirmiş olan hastalarda ilacın etkisi düşük olabilir.

İnfüzyon hızı ve kortikosteroid profilaksisi Tedavinin başlangıcında ender olarak kan basıncında düşüş, taşikardi ya da bradikardi (bazı özel vakalarda şoka varan durumlar) görülebilir. Bu nedenden dolayı, tedavinin başlangıcında infüzyon yavaş yapılmalıdır.

Ayrıca profilaktik olarak kortikosteroidler verilebilir (örneğin Streptase tedavisine başlanmadan 10 dakika önce 100 ila 200 mg metilprednizolon).

Daha önceden heparin ya da coumarin türevleri ile tedavi yapılmış olması

Eğer hasta önceden beri heparin tedavisi almaktaysa, bu trombolitik terapiye başlanmadan önce protamin sülfat uygulaması ile nötralize edilmelidir.

Trombin süresi, trombolitik terapiye başlanmadan önceki normal kontrol değerinin iki mislinden daha uzun olmamalıdır. Daha önce coumarin türevleri ile tedavi edilmiş olan hastalarda streptokinaz infüzyonuna başlanmadan önce INR oranı (Uluslararası Normalleştirilmiş Oran) 1.7'den düşük olmalıdır (yaklaşık protrombin indeksi en az %50).

Arteriyel delme İntravenöz tedavi sırasında herhangi bir arterin delinmesi gerektiğinde, üst ekstremitelerin damarları tercih edilir. Delindikten sonra en az 30 dakika boyunca damara baskı uygulanmalı ve delme işlemi yapılan bölge kanamaya dair bulgu varlığı için sık sık kontrol edilmelidir.

İstenmeyen etkiler Tedavi sırasında, özellikle de bu prospektüste yer almayan reaksiyonlarla karşılaşsanız, lütfen doktorunuzu ya da eczacınızı bu konuda bilgilendirin.

Kanamalar Meydana gelen kanamalar genel olarak iğne delikleri ile sınırlıdır. Bu gibi bir durumda terapinin normalden daha erken şekilde sona erdirilmesi gerekli değildir.

Gastrointestinal ve karaciğer kanamaları dahil şiddetli kanamalar, dalak rüptürü, ürogenital kanamalar, komplikasyonları ile birlikte (ayrıca ölüme neden olabilen) ender intrakraniyel kanama vakaları ya da retroperitoneal kanamalar gözlemlenmiştir.

Akut miyokard infarktüsünün trombolitik tedavisi sırasında, miyokardiyal rüptür dahil, perikard içine bireysel vakalarda kanama meydana gelebilir. Şiddetli hemorajik komplikasyonlar meydana geldiğinde Streptase terapisi kesilir bir proteinaz inhibitörü (örneğin aprotinin) ile aşağıdaki dozaj ile tedavi uygulanır:

Başlangıçta 500.000 KIU uygulanır, eğer gerekli ise 1 milyon KIU'ya çıkılabilir ve bunu takiben kanama durana kadar intravenöz yolla saat başına 50.000 KIU uygulanır. İlave olarak tedavinin sentetik antifibrinolitiklerle (koagülasyon gelişmesine yardımcı olan maddeler) kombine edilmesi önerilir. Gerekli olduğu durumlarda koagülasyon faktörleri verilmelidir.

Alerjik reaksiyonlar Hemen ortaya çıkan reaksiyonlar: Döküntü, yüz kızarması ve ürtikerin yanı sıra dispne ve bronkospazmla birlikte alerjik-anafilaktik ve anafilaktoid reaksiyonlar meydana gelebilir.

Yaygın bir ekzantem çoğunlukla intravenöz yolla verilen kortikosteroidlerle başarılı bir şekilde tedavi edilebilir.

Geç reaksiyonlar: Bireysel vakalarda serum hastalığı, artrit, vaskülit, nefrit ve nöroalerjik semptomlar (polinöropati, örneğin Guillain Barré sendromu) streptokinaz uygulaması ile eş zamanlı olarak geliştiği bildirilmiştir.

Bir alerjik/anafilaktik reaksiyon meydana geldiğinde Streptase derhal kesilmelidir (örneğin infüzyon durdurularak) ve uygun bir tedaviye başlanmalıdır. Şok tedavisine ilişkin mevcut tıbbi standartlara uyulmalıdır. Semptomlar geçtikten sonra tedaviye homolog fibrinolitiklerle (örneğin ürokinaz, t-PA) devam edilebilir. Hafif ve iyi bir şekilde kontrol altına alınabilir nitelikteki reaksiyonlarda Streptase tedavisine devam edilmesi doğru olabilir.

Gerekli olduğunda ilave tedavi şu şekilde verilmelidir:

Hafif reaksiyonlar: kortikosteroid ve antihistaminik verin.

Ağır ya da yaşamı tehdit eder nitelikteki reaksiyonlarda (örneğin anafilaktik şok) reaksiyonun ciddiyetine bağlı olarak aşağıdaki uygulamaları yerine getirin:

Derhal intravenöz yolla yavaş şekilde adrenalin enjeksiyonu yapın,

- Buna ilave olarak intravenöz yolla yavaş şekilde yüksek dozlarda kortikosteroid verin.
- Gerekli olduğu durumlarda volüm değişimi yapın ve oksijen verin.

Embolizmler Derin ven trombozu olan hastalarda pulmoner embolizm meydana gelmesi riski, streptokinaz tedavisi sırasında sadece heparinle yapılan tedavi sırasında olandan daha yüksek değildir. Eğer streptokinaz tedavisi sırasında akut ya da yineleyen pulmoner embolizm tabloları gelişirse, embolinin lizisini sağlamak için streptokinaz tedavisi kürü planlandığı ilk şekliyle devam ettirilmelidir.

Periferik arterlerdeki lokal lizis sırasında distal embolizasyon kapsam dışında bırakılamaz. Trombolitik terapi ile eşzamanlı olarak birkaç kolesterol embolizmi

vakası tarif edilmiştir.

Diğer reaksiyonlar Terapinin başlangıcında ender olarak kan basıncında düşme, taşikardi ya da bradikardi (bireysel vakalarda şoka varan tablolar) görülür (ayrıca "Kullanıma ilişkin özel uyarılar ve özel önlemler" bölümündeki "infüzyon hızı ve kortikosteroid profilaksisi" bölümüne bakınız).

Terapi esnasında baş ağrısı, sırt ağrısı, gastrointestinal şikayetler, kas ağrısı, titreme ve/veya ateş ve asteni/kırıklık meydana gelebilir. Ateş, ateş düşürücü ilaçlara hemen ve uzun süreli olarak cevap verir. Serum transaminaz (karaciğer fonksiyon testleri değerleri) düzeylerinde ve bilirubin düzeyinde bireysel vakalarda geçici yükselmeler meydana gelebilir.

Birkaç vakada geniş miyokard infarktüsü olan hastalarda intrakoroner trombolitik terapi uygulamasının ardından non-kardiyojenik pulmoner ödem geliştiği gözlemlenmiştir.

Bireysel vakalarda akut miyokard infarktüsü için yapılan trombolitik terapi esnasında ritim bozuklukları, sürekli angina pectoris ve kardiyak ve pulmoner areste varabilecek düzeylerde kalp yetmezliği meydana gelebilir. Bununla birlikte miyokard infarktüsü geçirip streptokinazla tedavi edilen hastalarda ventriküler fibrilasyon nedeni ile kardiyak arrest gelişmesi durumunun geleneksel yolla tedavi edilen hastalarda görülene kıyasla daha ender bir durum olduğu kanıtlanabilir.

Trombolitik terapi altında ve kardiyovasküler hipoksi ve serebral kanama ile eşzamanlı olarak bireysel serebral konvülsiyon vakaları bildirilmiştir

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

DİĞER TIBBİ ÜRÜNLERLE OLAN ETKİLEŞİMLER VE DİĞER ETKİLEŞİM TÜRLERİ: Antikoagülanlarla (pıhtılaşmayı inhibe eden ilaçlar) ya da trombosit üretimi veya fonksiyonu üzerinde etki gösteren maddelerle (örneğin trombositlerin kümeleşmesini inhibe eden ajanlar, dekstranlar) aynı anda yapılan ya da daha önce yapılmış olan tedaviler kanama riskini arttırabilir.

Streptokinazla uzun süreli sistemik tedaviye başlamadan önce, trombosit üretimi ya da fonksiyonu üzerinde etki gösteren ilaçların etkilerinin geçmesi beklenmelidir.

Ayrıca "kullanıma ilişkin özel uyarılar ve özel önlemler" bölümüne bakınız.

Asetilsalisilik asit ve streptokinazın şüpheli miyokard infarktüsü olan hastaların beklenen yaşam süreleri üzerinde olumlu ve ortak bir güçlendirici etkide bulundukları gözlemlenmiştir. Asetilsalisilik asit uygulamasına streptokinaz terapisinden önce başlanmalı ve bir ay devam edilmelidir.

Uyumsuzluklar Bilinen bir uyumsuzluk mevcut değildir. Hazırlanan solüsyonun daha fazla sulandırılması için özel infüzyon solüsyonları tavsiye edilir. Ayrıca "Kullanım şekli ve dozu" bölümündeki "Kullanım şekli" bölümüne de bakınız.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Dozaj

Not Trombolitik terapi gerekli olduğunda ve streptokinazlara karşı oluşmuş antikorların konsantrasyonu yüksek olduğunda veya yakın zamanda streptokinaz terapisi yapılmış olduğunda (5 günden daha uzun süre ve 1 yıldan daha yakın bir zamanda) homolog fibrinolitikler (örneğin ürokinaz ya da t-PA) kullanılabilir (ayrıca "Kontrendikasyonlar" ve "Kullanıma ilişkin özel uyarılar ve özel önlemler" bölümlerine de bakınız).

Sistemik uygulama Kısa dönemli trombolizde periferik venöz ve arteriyel damarlarında oklüzyonlar bulunan yetişkinlere 30 dakikada 250.000 IU Streptase verilir ve bunu takiben 6 saatten uzun bir süre boyunca saat başına 1.5 Mio IU'lık bir idame dozu uygulanır.

6 saatlik Streptase infüzyonu terapötik lizisin başarısına bağlı olarak bir sonraki gün tekrar uygulanabilir. Bununla birlikte, ilk tedaviyi takiben 5 günden fazla süre geçtikten sonra tedavi hiçbir surette tekrar edilmemelidir. Akut miyokard infarktüsünde uygulanan kısa dönemli lizis tedavisinde 1,5 Mio IU Streptase 60 dakikalık bir süre içinde uygulanır.

Periferik oklüzyonların tedavisinde kısa dönemli lizise bir alternatif olarak uzun dönemli lizis uygulanması düşünülebilir. Streptase 250.000 IU'lık bir başlangıç dozuyla 30 dakika içinde verildikten sonra saat başına 100.000IU'lık bir idame dozuna geçilir. Terapinin uzunluğu damar oklüzyonunun büyüklüğüne ve yerine bağlıdır. Periferik damar oklüzyonunda maksimum tedavi süresi 5 gündür. Merkezi retinal damarlarda meydana gelen trombozlarda, arteriyel oklüzyonlarda uygulanacak olan lizis

terapisinin süresi 24 saatle, venöz oklüzyonlarda ise bu süre maksimum 72 saatle sınırlı tutulmalıdır. Geniş trombotik oklüzyonlar nedeni ile trombolize devam edilmesi endikasyonu doğduğunda yaklaşık bir günlük bir ara boyunca hasta izlenmeli ve bunu takiben homolog bir trombolitik uygulanmalıdır.

Lokal uygulama Akut miyokard infarktüsünde hastalara intrakoronar bir bolüs haline ortalama 20.000 IU Streptase verilir ve bunu 30 ila 90 dakika içinde verilen 2.000 ila 4.000 IU'lık bir idame dozu izler.

Akut, subakut ve kronik periferel trombozları ve embolizmleri bulunan hastalara 3 ila 5 dakikalık aralarla 1.000 ila 2.000 IU Streptase uygulanır. Uygulamanın süresi damar tıkanıklığının uzunluğuna ve lokalizasyonuna bağlıdır ve 3 saate kadar olan sürelerle toplamda maksimum 120.000 IU'lık bir Streptase dozu uygulanabilir.

Perkütan transluminal anjioplasti (mekanik damar genişletme işlemi) gerekli olduğu durumlarda aynı anda yapılabilir.

Yeni doğanlarda, bebeklerde ve çocuklarda uygulanması gereken doz

Çocuklarda Streptase terapisine ilişkin yeterli deneyim mevcut değildir.

Tedavinin kontrolü

Sistemik uygulama 6 saatlik kısa dönemli lizis yapıldığında trombin zamanı (TT) ya da parsiyel tromboplastin zamanı (aPTT) sırasıyla iki katından daha düşük bir seviyeye veya normal kontrol değerinin 1.5 katına ulaştığında Streptase infüzyonu ile birlikte ya da infüzyonu takiben heparin verilmelidir. Yeniden tromboz oluşmasına karşı yeterli korumanın sağlanması için TT ve aPTT değerleri sırasıyla normal değerlerin 2 ila 4 katına ve 1.5 ila 2.5 katına çıkmalıdır. Streptase infüzyonu tekrarlanmadığı takdirde oral antikoagülan uygulaması ile eşzamanlı olarak heparin terapisi başlanır (takip tedavisi bölümüne bakınız).

Uzun dönemli lizis trombin süresi ile kontrol edilir. Koagülasyona karşı yeterli bir koruma düzeyi olarak kabul edilen trombin süresindeki 2 ila 4 katlık bir uzama hedeflenmelidir. Dolayısıyla tedavinin 16'ncı saatinden itibaren eşzamanlı olarak heparin uygulamak gerekli olabilir. 16 saatten sonra trombin süresi hala normal kontrol değerinin 4 katından daha uzun ise, trombin zamanı azalana kadar Streptase'nin idame dozu birkaç saat boyunca iki katına çıkarılmalıdır.

Lokal uygulama Kateterden kaynaklanan trombozlara karşı koruma sağlaması için anjiyografilerden (damarların kontrast madde verilerek röntgeninin çekilmesi) önce - eğer gerekli görülürse- genellikle heparin verilir. Tedavinin başarısı anjiyografiyle belirlenebilir. 15 dakika ya da daha uzun bir süre boyunca yeterli kan akımının sağlanması durumunda terapi başarılı olarak kabul edilir ve sona erdirilebilir.

Takip tedavisi Streptokinaz tedavisinin her küründen sonra tekrar tromboz gelişmesine karşı korunma sağlamak için antikoagülanlarla ya da trombositlerin kümeleşmesini inhibe eden ajanlarla bir takip tedavisi oluşturulabilir. Heparin tedavisinde özellikle yüksek bir kanama riski mevcut olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Heparin terapisi ayrı olarak trombin süresiyle ya da aPTT ile kontrol edilir. Trombin süresinde 2 ila 4 kat, aPTT'de ise 1,5 ila 2,5 uzama olması hedeflenir.

Uzun süreli profilaksi için oral antikoagülanlar (örneğin coumarin türevleri) ya da trombositlerin kümeleşmesini inhibe eden ajanlar uygulanabilir

DOZ AŞIMI: Bilinmemektedir.

Kullanım Şekli Streptase intravenöz ya da intra-arteriyel yolla uygulanır.

Streptase beyaz bir liyofilizat şeklinde sunulur. Serum fizyolojikle karıştırıldığında renksiz, berrak ila mat arasında değişen bir solüsyon elde edilir. Flakonun içeriğinin sıvı ile hızlı bir şekilde ve tamamen karışmasını sağlamak için 5 ml serum fizyolojik vakumlu flakon içine enjekte edilmeli ve kalan vakum iğne şırıngadan kısa bir süre boyunca gevşetilerek ortadan kaldırılmalıdır. Bir infüzyon pompası ile uygulanması için sulandırıcı olarak serum fizyolojik, Ringer laktat solüsyonu, %5'lik glükoz ya da laevuloz solüsyonu kullanılabilir. Özellikle uzun süreler boyunca iyi düzeyde stabilite sağlanması gerekli olduğunda solüsyonu daha fazla inceltmek için sulandırıcı olarak polijelin (Haemaccel®) kullanılması önerilir.

Uygulama süresi Uygulama süresi damar oklüzyonunun özelliğine ve büyüklüğüne bağlıdır ve endikasyona göre farklılık gösterir (Terapötik endikasyonlar ve Doz bölümlerine bakınız).

Saklama ve stabilite Streptase 2 ila 25°C arasında saklanmalıdır. Streptase kutu ve şişe üzerindeki son kullanma tarihinden sonra kesinlikle kullanılmamalıdır.

Streptase serum fizyolojikle karıştırıldıktan sonra 24 saat boyunca etkinliğini

kaybetmeden 2 ile 8°C arasında saklanabilir.

Çocukların ulaşamayacağı bir yerde saklayın!

FARMASÖTİK FORMU VE SUNUM ŞEKLİ:

Farmasötik formu Serum fizyolojikle karıştırıldıktan sonra intravenöz ya da intra-arteriyel yolla uygulanabilen toz.

Sunum Şekilleri Kuru madde halinde Streptase 750.000

750.000 IU içeren 1 flakon

Farmako-terapötik grup Streptokinaz (Fibrinolitikler) ATC-kodu: BO1A DO1

İlave bilgiler

Diğer satış şekilleri Streptase 1.500.000 IU

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI:10.01.2002 - 111/61

İTHAL RUHSAT SAHİBİ: Farma-Tek İlaç San. Ve Tic. Ltd. Şti. Kısıklı Cad. Oymacı Sok. No :16 A Blok Altunizade-İstanbul

İMAL YERİ: ZLB Behring GmbH Emil-von-Behring-Straße 76, 35041 Marburg Almanya **Son revizyon tarihi:** 11.11.2004 Reçete ile satılır.

TRASYLOL® AMPUL/FLAKON (BAYER AG - ALMANYA)

BAYER Proteinaz İnhibitörü

FORMÜLÜ: **Trasylol 100.000 KIU ampul** : Bir ampul, 5 ml steril izotonik (%0.9 NaCl) çözelti içinde 100,000 KIU'ye eşdeğer 14 mg Aprotinin (sığır akciğerinden elde edilen polivalan proteinaz inhibitörü) içerir.

Trasylol 500.000 KIU flakon: Bir flakon, 50 ml steril izotonik (%0.9 NaCl) çözelti içinde 500.000 KIU'ye eşdeğer 70 mg Aprotinin içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Aprotinin sığır akciğerinden elde edilen doğal bir polipeptiddir. Reversibl stokiyometrik enzim inhibitör kompleksleri oluşturarak insan tripsini, plazmini, plazma kallikreini ve doku kallikreini üzerinde inhibitör etki yapar.

Aprotinin sadece serbest enzim moleküllerine bağlanmakla kalmaz. Enzim bir üçüncü maddeyle bağlı olsa bile, aktif merkeze ulaşabilindiği sürece aprotinin de enzime bağlanır. Bu şekilde aprotinin hem serbest plazmini hem de streptokinazla trombolitik tedavi sırasında oluşan plazmin-streptokinaz kompleksini inhibe eder.

Hastalarda saatte 250.000 KIU dozunda 24 saatlik i.v. enfüzyondan sonra 40-50 KIU/ml sabit plazma konsantrasyonları elde edilir. Bu da yaklaşık 1 mikromol/l'ye tekabül eder ve plazmadaki alfa-2 antiplazminin normal konsantrasyonuna eşittir.

Serum yarılanma ömrü yaklaşık 2 saattir.

Aprotinin renal proksimal tubülüs epitel hücrelerine ve daha az oranda olmak üzere, alkalen aprotinin molekülünün asit glikoproteinlere affinitesine bağlı olarak, kıkırdak dokusuna bağlanır. Aprotinin böbreklerdeki lizozomal aktiviteyle daha kısa peptidlere veya aminoasitlere metabolize olur. 1 milyon KIU dozunda bir uygulamadan sonra bile idrarda değişmeden atılan aprotinin görülmez. Hayvan deneylerinde renal damarların bağlanması aprotinin plazma konsantrasyonundaki düşüşü hayli geciktirir.

ENDİKASYONLARI: Proteolitik enzimlerin (tripsin, plazmin ve plazma ile doku kallikreini gibi) inhibisyonunun endike olduğu hastalıkların profilaksi ve tedavisinde

- Hiperfibrinolitik hemoraji
- Posttravmatik ve postoperatif gelişen hiperfibrinolitik hemorajide, örn. obstetrik ve jinekolojide veya ekstrakorporeal dolaşımda.

KONTRENDİKASYONLARI: Aprotinine karşı aşırı duyarlılık.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Allerjik diyatezi veya ilaçlara allerjisi olanlarda özel dikkat gerekir; önceden antihistaminik verilme endikasyonu olabilir.

Tüketim koagülopatisinin aşırı fibrin depozisyonu döneminde, inhibitör tedaviye alternatif olarak terapötik fibrinolizis göz önüne alınmalıdır.

Gebelikte kullanımı : Hayvan deneylerinde teratojenik yada embriyotoksik bir etki görülmemiştir. Ancak gebelikte ilaç kullanımına ilişkin genel kurallara uygun olarak, gebeliğin ilk üç ayında kullanılmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Trasyolol tatbiki, son derece nadir olarak (<%0.1) anafilaktik veya aşırı hassasiyet reaksiyonlarına sebep olabilir. Bu risk birçok defalar aprotinin uygulanan hastalarda daha yüksek görünse de, ilk kullanım sırasında da psödo-allerjik reaksiyon oluşabilir. Anafilaktik ve anafilaktoid reaksiyonların eritem ve ürtiker gibi muhtemel deri reaksiyonlarının dışındaki belirtileri filiform nabız, solukluk veya siyanoz, dispne, terleme, palpasyon, bulantı ve

tam şok tablosu halinde olabilir.

Enjeksiyon veya enfüzyon esnasında aşırı hassasiyet reaksiyonu ortaya çıktığı takdirde tatbik derhal kesilmelidir. İ.V. 0.05-0.1 mg adrenalin (gerekirse tekrarlanır), i.v. yüksek doz kortikosteroid (ör. prednisolon 250-1000 mg) ve volüm substitüsyonu gibi acil tedavi gerekebilir.

Tekrarlanan Trasyolol enjeksiyonlarından sonra nadir vakalarda lokal tromboflebitik reaksiyonlar görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Streptokinaz aktivitesi üzerinde doza bağımlı inhibitör etkisi vardır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmemiş ise :

Hiperfibrinolitik hemorajide Başlangıçta 500.000 KIU (70 mg Aprotinine eşdeğer) Trasyolol yavaş i.v. enjeksiyon olarak (5 ml/dak) veya kısa i.v. enfüzyon (maksimum 5 ml/dak) şeklinde verilir. Müteakiben, kanama duruncaya dek her 4 saatte bir 200.000 KIU (28 mg Aprotinine eşdeğer) yavaş intravenöz tatbik edilir. Obstetrikteki hemostatik bozukluklarda başlangıçta 1.000.000 KIU (140 mg Aprotinine eşdeğer), müteakiben kanama tamamen duruncaya kadar saatte bir 200.000 KIU (28 mg Aprotinine eşdeğer) uygulanır.

Çocuklar için dozaj Çocuklara vücut ağırlıklarına göre ve genellikle vücut ağırlığının her kg'ı başına günde 20,000 KIU (2.8 mg Aprotinine eşdeğer) verilir.

Ekstrakorporeal dolaşımlı kardiyovasküler cerrahide 2 milyon KIU'lık (280 mg Aprotinine eşdeğer) yükleme dozu yavaş intravenöz enjeksiyon veya 15-20 dakikada i.v. enfüzyon şeklinde, anestezinin başlatılmasından sonra ve sternotomiden önce uygulanmalıdır. Allerjik yada psödo-allerjik reaksiyon ihtimaline karşı 5 ml'lik (50.000 KIU) test dozu geriye kalan yükleme dozundan birkaç dakika önce uygulanmalıdır. Test dozunun başarıyla verilmesinden sonra 2 milyon KIU kalp-akciğer makinesinin ana pompasına (pump prime) eklenmelidir.

Başlangıçtaki bolus enfüzyonu takiben hasta yoğun bakım ünitesine gelinceye kadar

saatte 500.000 KIU'lık (70 mg Aprotinine eşdeğer) sürekli enfüzyona geçilir.

Uygulama Trasyolol yalnızca hasta yatar vaziyette iken yavaş (maksimum 5 ml/dak) intravenöz enjeksiyon veya kısa i.v. enfüzyon tarzında verilmelidir.

Ekstrakorporeal dolaşımında kullanıma ilişkin ek bilgi Trasyolol'ün heparinize kana ilave edilmesi tüm kanın (Hemochron veya benzeri yüzey aktivasyon metodları ile tayin edilen) pıhtılaşma zamanını uzatır. Yüksek doz Trasyolol tedavisi altında uzayan aktive edilmiş pıhtılaşma zamanı (ACT) mevcut heparin düzeylerinin doğru olarak saptanmamasına yol açar.

Uzayan ekstrakorporeal dolaşım hallerinde sonraki heparin enfüzyonu, eğer hasta yüksek doz Trasyol almış ve ACT sınırdaysa (Örn. 480 saniyenin altında) uygulanmalıdır.

Böyle vakalarda heparini nötralize edecek protamin miktarının saptanmasında ölçülen ACT'den ziyade verilen total heparin miktarı esas alınmalıdır.

Ampul veya flakon muhtevası bulanıksa kullanılmamalıdır. Açılan ampul ve flakonlar hemen kullanılmalıdır.

Prensip olarak Trasyolol'ün diğer ilaçlarla geçimsiz olduğu varsayılmalıdır. Karışık enfüzyonlar içinde (özellikle β -laktam antibiyotiklerle) Trasyolol uygulanmasından kaçınılmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

5 ml steril izotonik çözelti içinde, 100.000 KIU içeren 2 ampulluk kutularda.

50 ml steril izotonik çözelti içinde, 500.000 KIU içeren flakonda

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 5 ml steril izotonik çözelti içinde, 100.000 KIU içeren 2 ampulluk kutularda. 5.12.1990 - 154/30

50 ml steril izotonik çözelti içinde, 500.000 KIU içeren flakonda.

5.12.1990 - 154/31

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ:

Bayer Türk Kimya San. Ltd. Şti. Şişli – İstanbul

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: Bayer Türk Kimya San. Ltd. Şti. adına Bayer AG, Almanya'da üretilmiş ve Bayer İlaç fabrikalarında ambalajlanmıştır.

25°C'nin altında saklayınız. Reçete ile satılır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

PEREBRON® ŞURUP (ÇINAY)

FORMÜLÜ: 5 ml şurupta etkin madde oksolamin fosfat 50 mg (35,5 mg oksolamin baz); yardımcı olarak metil paraben, ponso 4R, frambuaz esansı ve şeker bulunur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikleri

Perebron Şurup'un etkin maddesi oksolamin, antiinflamatuvur etkide bir ajandır.

Öksürük, genellikle solunum yolları mukozasının inflamasyonu ve tahrişi sonucu ortaya çıkan bir belirtidir. Öksürüğü semptomatik olarak kesmekle esas tedavi yapılmış olmaz.

Oksolamin, solunum yolları mukozasının inflamasyonu ile birlikte ona bağlı ateş, ağrı ve spastik irritasyonu ortadan kaldırır; mukolitik etkisi ile sekresyonları sulandırır; sonuç olarak öksürüğü sebebi ile birlikte tedavi eder.

Etkisinin periferik olmasından dolayı oksolamin, merkezi öksürük kesicilere has yan etkilere (kabızlık, solunum depresyonu, baş dönmesi, sersemlik, alışkanlık) sebep olmaz; siliyer hareketleri inhibe etmez.

Tolerans çok iyidir ve tedavi marjı geniştir; tedavi dozundan çok yüksek dozlarda dahi yan etkilere ve toksik reaksiyonlara sebep olmaz.

Farmakokinetik özellikleri Oral yoldan verilen oksolamin, hızlı bir şekilde metabolize edilir; idrar ve dışkı yolu ile 24 saat içinde tam olarak atılır.

ENDİKASYONLARI: Solunum yollarının öksürükle birlikte olan veya olmayan farenjit, larenjit, trakeit, bronşit, bronşektazi, boğmaca gibi rahatsızlıkları ile soğuk algınlığına bağlı öksürüklerin tedavisi.

KONTRENDİKASYONLARI: Perebron Şurup'un içindeki maddelerden birine karşı önceden aşırı hassasiyet gösterdiği bilinen kişilerde kullanılmaz.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Perebron Şurup, özellikle midesi hassas olanlarda yemekten sonra verilmelidir.

Şurubun eşit miktarda su ile karıştırılması ile yan etkiler genellikle önlenabilir.

2 yaşından küçük çocuklarda halüsinasyonlara neden olduğu bildirilmiştir. Bu nedenle,

bu yaş grubunda kullanılmamalıdır.

GEBELİKTE KULLANIMI:

Gebelik kategorisi, B'dir. Perebron kullanımına ilişkin bir kontrendikasyon belirlenmemiş olsa bile, gebelerde, yalnızca doktor gözetimi altında kullanılmalıdır.

ARAÇ VE MAKİNE KULLANMA YETENEĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ:

Perebron Şurup kullanımı, araç ve makine kullanma yeteneğini etkilemez

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Hafif lokal anestezi etkisi sebebiyle ağız mukozasında geçici his azalmasına sebep olabilir.

Ender olarak özellikle hassas bebeklerde aç karnına verilince bulantı, kusma, bağırsak hareketlerinde artmaya sebep olabilir. Şurubun eşit miktarda su ile karıştırılması ve yemekten biraz sonra verilmesi ile bu durum genellikle önlenabilir.

Çok ender olarak aşırı hassasiyeti olanlarda ürtiker görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Antikoagülan ilaçlarla tedavi görenler, Perebron Şurup kullanmadan önce doktora danışmalıdır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Hekim başka bir şekilde tavsiye etmediği takdirde ortalama olarak;

2 yaşından büyük çocuklarda: 5 ml'lik 1-2 ölçek,

Yetişkinlerde: 5 ml'lik 3 ölçek,

4 saat ara ile yemekten sonra, gereğinde eşit miktarda su ile sulandırılarak verilir.

KULLANIMA İLİŞKİN UYARILAR Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:

Literatürde 600 mg alan 3,5 yaşındaki çocukta görülen baş dönmesi ve renk solgunluğunun tedavisiz iyileştiği; 1300 mg alan 16 aylık çocukta görülen baş dönmesi, kusma ve ajitasyonun sedatif ve analeptik tatbiki ile arızasız iyileştiği bildirilmiştir.

Antidotu yoktur. Erkense mide boşaltılır, semptomatik ve eliminasyonu çabuklaştırıcı tedavi uygulanır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında, çocukların

ulaşamayacağı bir yerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Perebron şurup; 120 ml şurup içeren cam şişelerde, 5 ml'lik lęeđi ile birlikte.

RUHSAT SAHİBİNİN İSİM VE ADRESİ: A.C.R. ANGELINI F. Roma - İTALYA lisansı ile; ÇINAY KİMYA SANAYİ ve TİC. A.ř. P.K. 638 34115 Sirkeci – İSTANBUL

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 22.12.1982 – 131/85

ÜRETİM YERİ VE ADRESİ: SANTA FARMA İLAÇ SANAYİİ A.ř. P.K. 262 34361 şişli – İSTANBUL REÇETE İLE SATILIR.

BRODİL şURUP 150 ml (SANOVEL)

FORMÜLÜ: (5 cc şurup için) Efedrin HCl 6.666 mg
 Guaifenesin 100.000 mg

Yardımcı maddeler: Gliserin, sorbitol (%70), sodyum sakkarin, sodyum siklamat, vanilin, metil paraben, propil paraben, ponceau 4R, alkol, kiraz ve ahududu aromaları.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Brodil formülünde sempatomimetik etkili bir bronkodilatör madde olan Efedrin HCl ile ekspektoran etkiye sahip Guaifenesin'i bir arada içermektedir.

Efedrin HCl, bronşlardaki beta reseptörlerinin stimölasyonu neticesinde astma, bronşit, amfizem veya bronşektazi gibi hastalıklarda bronş düz adalesini gevşetmek suretiyle gösterdiği bronkodilatör etkiyle hastaların daha rahat nefes almalarını sağlar. Ayrıca solunum yolları konjestiyonunu giderir.

BRODİL, iğerdiği ekspektoran etkili Guaifenesin ile solunum yollarındaki mukoza salgısını artırmak suretiyle birikmiş balgamı sulandırıp yapışkanlığı azaltarak dışarıya atılmasını kolaylaştırır. Böylece kuru ve nonproduktif bir öksürük yerini daha nadir ve daha produktif bir öksürüğe bırakmakta, göğüsteki rahatsızlık hissi kaybolmaktadır.

BRODİL, öksürükten dolayı irrite olmuş farenks mukozasını kaplayarak hafif lokal anestezik etkiyle yumuştır ve kapiller kanamalara engel olur.

Ayrıca bronkospazmın ortadan kalkmasıyla akciğerlerin oksijen tutma kapasitesi de normal hale gelir.

ENDİKASYONLARI: Hafif ve orta dereceli bronşiyal astma, allerjik astma, kronik bronşit, ameliyat sonrası bronkospazm, amfizem, korpulmonale gibi bronş dilatasyonu ve ekspektorasyona ihtiyaç duyulan solunum yolu rahatsızlıklarındaki öksürük ile sigara içenlerin tahriş öksürüklerinin giderilmesinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: İçerdiği etken maddeler veya yardımcı maddelerden herhangi birine aşırı duyarlılığı bilinen vak'alarda kontrendikedir.

Ağır hipertansiyon ve ciddi koroner arter hastalığı olanlar tarafından kullanılmamalıdır.

Gebelerde ve emzirenlerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Prostat hipertrofisi ve kardiyovasküler sorunları olan hastalarda tıbbi gözlem altında uygulanmalıdır. Bu vak'alarda doz ayarlaması gerekebilir.

Uyuma zorluğu bulunan kimseler gece kullanmaktan sakınmalıdırlar. PBI testlerinden evvel preparatın kullanımı kesilmelidir. Aksi halde test sonuçları yanlış çıkabilir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Yüksek dozda alındığında kusma, bulantı, diyare, baş ağrısı, sancılı idrara çıkma, sinirlilik, uyuyamama, deri döküntüsü görülebilir. Dozu azaltıldığında bu durumlar ortadan kalkar.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: MAO inhibitörleri ile kullanılmamalıdır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Doktor tarafından başka şekilde önerilmediği takdirde;

Yetişkinlerde: Yemeklerden sonra günde 3-4 defa 15 cc

6 yaşından büyük çocuklarda: Günde 3 defa 10 cc

6 yaşından küçük çocuklarda: Doktor tarafından başka bir tavsiyede bulunulmamışsa günde 3 defa 5 cc.

AŞIRI DOZ VE TEDAVİSİ: Yan etkilerin şiddetli biçimde ortaya çıktığı doz aşımı durumlarında tedavi derhal kesilerek doktora danışılmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Şurup 150 ml'lik renkli şişelerde

Doktora danışılmadan kullanılmamalıdır.

Kullanmadan önce prospektüsü okuyunuz.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 2.2.1994 - 167/90

RUHSATSAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: SANOVEL İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş.

Kazım Orbay Cad. No: 98 Şişli / İstanbul REÇETE İLE SATILIR.

ASİST KAPSÜL (*HÜSNÜ ARSAN*)

FORMÜLÜ: Bir kapsülde; Asetilsistein 200 mg

Kapsül boyar madde: Titanyum dioksit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Asetilsistein doğal bir amino asit olan L-sistein'in N-asetillenmiş türevine verilen isimdir. Asetilsistein mukolitik bir ajandır.

Asetilsistein sahip olduğu sülfidril grubu ile mukus glikoproteini içindeki disülfid bağlarını kopararak mukoid ve mukopürülan sekresyonlar üzerine mukolitik etki gösterir. Bu etki en iyi pH 6-8 arasında görülmektedir. Dokularda özellikle akciğer dokusunda yüksek konsantrasyonda bulunur. Solunum yollarında toplanan balgamin yoğunluğunu ve yapışkanlığını azaltır, su gibi akıcı hale getirir. Bronşial sekresyonların atılımını ve solunumu kolaylaştırarak akciğer fonksiyonlarının düzenlenmesine yardımcı olur .

Asetilsistein proteinleri depolimerize etmez, fibrin ve diğer canlı dokular üzerine etkisi yoktur. DNA üzerine etkisizdir. Asetilsistein antioksidan bir maddedir.

Asetilsistein akciğer ve karaciğerde glutatyon sentezine sistein vericisi olarak katılır ve glutatyon sentezini artırır. Asetilsistein ve glutatyon özellikle akciğerde enfeksiyonlar esnasında nötrofillerin oluşturduğu, sigara dumanı ve diğer zararlı maddelerin solunmasıyla ortaya çıkan serbest oksijen radikallerini bağlar ve muhtemel hücre hasarını önleyerek koruyucu bir etki gösterir.

Asetilsistein'in parasetamol (asetaminofen) zehirlenmelerinde karaciğer harabiyetini

azaltıcı etkisi vardır. Normalde parasetamol karaciğerde metabolize edilirken az bir bölümü sitokrom P450 enzim sistemi ile reaktif bir ara metabolite dönüşür. Bu ara metabolitte glutatyon ile konjuge edilerek idrarla atılır. Parasetamol yüksek dozda alınırse reaktif ara metabolitin oluşumu artar ve glutatyonun azalmasıyla ara metabolitin inaktivasyonu azalır. Bu durumda uygulanan asetilsistein karaciğer hücrelerinde glutatyonu normal düzeylere getirerek ve reaktif metabolite bağlanarak olası karaciğer hücre hasarını önler.

Asetilsistein gastrointestinal kanaldan iyi emilir. Bir kısmı karaciğerde ilk geçişte metabolize olduğundan biyoyararlanımı düşüktür. Plazma proteinlerine bağlanma oranı %50'dir. Özellikle akciğer dokusuna iyi penetre olur. Uygulanan dozun %48'i akciğer dokusunda bulunur.

Eliminasyon yarı ömrü 6.25 saattir. Atılımı asetilsistein ve metabolitleri şeklinde böbrekler yoluyla olur.

ENDİKASYONLARI: Asetilsistein yoğun kıvamlı balgamin atılması, azaltılması, ekspektorasyonun kolaylaştırılması gereken aşağıdaki durumlarda kullanılır;

- Akut ve kronik bronkopulmoner hastalıklar (Örneğin; pnömoni, bronşit, amfizem, trakeobronşit, kronik astmatik bronşit, tüberküloz, bronşektazi, akciğerin primer amiloidozu)
- Mukus tıkaçı nedeniyle oluşmuş atelettaz
- Kardiovasküler ve pulmoner toraks cerrahisine bağlı olan pulmoner komplikasyonlar
- Enfeksiyona bağlı veya sigaranın ve solunumla alınan diğer kimyasal ajanların akciğerde meydana getirdiği oksidatif hasarın önlenmesinde
- Yüksek doz parasetamol alımına bağlı olarak ortaya çıkan karaciğer yetmezliğinin önlenmesinde.

KONTRENDİKASYONLARI:

Asetilsistein'e aşırı duyarlı olduğu bilinen kişilerde kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Gastroduodenal ülser durumlarında, ayrıca Asetilsistein'in verilmesinden sonra bronşiyal sekresyonda belirgin bir artış olabilir. Bu durumda eğer öksürük refleksi/öksürük yeterli değilse hava yolunun açık tutulmasına dikkat etmelidir.

Asetilsistein'in anne sütüne ve fetüse geçip geçmemesiyle ilgili yeterli derecede veri olmadığından hamilelerde ve emziren annelerde zorunlu nedenler olmadıkça kullanılmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Kusma ve bulantı tipinde gastrointestinal bozukluklar, stomatit ve rinore (burun akıntısı), ürtiker, baş ağrısı, kulak çınlaması, nadiren alerjik deri reaksiyonları oluşturabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Asetilsistein ile ilaç etkileşimi çok nadirdir.

Glutasyon; Glutamik asit, glisin ve sistein'den oluşan bir tripeptittir. Redükte glutasyon organizmada oksijen radikallerinin ve çeşitli toksik maddelerin detoksifiye edilmesinde görev alır. Asetilsistein yapısındaki sisteini glutasyonun yapısına verebilir ve sentezini arttırabilir.

Parasetamol; Asetilsistein Glutasyonun yapısına girerek parasetamolün reaktif metabolitlerini konjuge eder. Bu şekilde direk parasetamol ile etkileşmeden reaktif metabolitin oluşturabileceği olası karaciğer hücre hasarını önler.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: • Mukolitik olarak

7 yaşından büyük ve erişkinlerde: Günde 3 kez (sabah, öğle, akşam) 1 kapsül veya akşam yatarken tek doz 600 mg (3 kapsül).

- Parasetamol zehirlenmesinde

Yükleme dozu 140 mg/kg. İdame dozu 4 saatte bir 70 mg/kg (17 doz)

Çocuklarda: Asist şurup tercih edilmelidir.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:

Spesifik antidotu mevcut değildir. Destek ve semptomatik tedavi yapılır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°altında, oda ısısında saklayınız.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

30 kapsüllük blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Asist %4, 150 ml şurup hazırlamak için 60 g granül.

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 23.01.1995 - 172/58

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ

HÜSNÜ ARSAN İLAÇLARI A.Ş. 80670 Maslak-İSTANBUL

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: BİLİM İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş. 80670 Maslak-İSTANBUL Reçete ile satılır.

ADRENALİN BİOFARMA AMPUL 0.25 mg/1 ml(BİOFARMA) Steril, Apirojen

FORMÜLÜ: Her 1 ml'lik ampul ; Adrenalin 0.25 mg

Yardımcı Maddeler

Sodyum Klorür 8.0 mg

Sodyum Metabisülfid 1.0 mg

Enjeksiyonluk su k.m 1.0 ml ihtiva eder.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikler

Adrenalin, hem alfa hem beta adrenerjik reseptörler üzerinde agonist etki gösteren ve endojen olarak adrenal medullada sentezi yapılan bir katekolamindir. Adrenalin fizyolojik duruma ve kandaki konsantrasyonuna göre aşağıdaki farmakodinamik etkileri gösterir :

Kalp Stimülasyonu : Atım sayısını, kalp debisini, kalp kontraksiyonunu, oksijen gereksinimini ve purkinje sisteminde kondüksiyon hızını artırır, otomatisite ve ektopik vuruş eğilimini yükseltir (Pozitif inotrop, kronotrop ve dromotrop tesir).

Damar Sistemi : Arteriel ve prekapiller sfinkterlerin kontraksiyonu kan basıncını yükseltir. Deri, mukoza ve splanknik damar sistemlerinde vazokonstriksiyon yapar. Histamin etkisini antagonize eder. Akut alerjik ve anafilaktik reaksiyonlarda histamin etkisiyle genişlemiş kapillerlerde konstriksiyon yaparak artmış olan kapiller permeabilityi azaltır. Plazmanın kapiller dışına sızmasını durdurur. Kan hacmini artırır, kan basıncını yükseltir.

Diğer etkiler : Gastrointestinal düz kasları, bronş düz kaslarını, uterus düz kaslarını (özellikle gebelerde) ve mesanedeki detrusor kaslarını gevşetir.

Kan şekerini yükseltir, glukojenolizi hızlandırır, insülin salgısını inhibe eder. İnfüzyon şeklinde verildiğinde doza ve verme hızına göre şu etkiler görülür ;

Dakikada < 0.01 mcg/kg dozda : Kan damarlarında dilatasyon, kan basıncında düşme.

Dakikada 0.04-0.1 mcg/kg dozda : Kalp atım sayısında, debisinde ve atım hacminde artma; periferik vasküler rezistansta azalma.

Dakikada > 0.2 mcg/kg dozda : Vazokonstrüksiyon ve total periferik rezistansta artma.

Dakikada > 0.3 mcg/kg dozda : Renal kan akımında, gastrointestinal motilitede, pilor tonusunda ve splanknik kan akımında azalma.

Farmakokinetik Özellikler

Adrenalin intramüsküler ve subkutan enjeksiyondan sonra çabuk absorbe olur. Lokal vazokonstrüksiyonun önlenmesi için enjeksiyon yerine masaj yapılmalıdır. İntravenöz yolla verilen Adrenalin'in etkisi derhal görülür ve bu etki 1-2 dakika sürer. Subkutan yolla etkisi 5-10 dakikada görülür ve 5-10 dakika kadar sürer.

Sistemik dolaşıma giren Adrenalin difüzyon, karaciğerde enzimatik yıkım (katekol-O-metiltransferaz (COMT) ve monoamin oksidaz (MAO) tarafından) ve adrenerjik sinir uçlarından geri alımla metabolize olur. Dolaşımdaki Adrenalin'in yarı ömrü 1 dakikadır. Metanefrin ve normetanefrin türevi şeklinde idrarla atılır. Adrenalin plasentadan geçerek fetal sirkülasyona girer.

ENDİKASYONLARI:

Kalp Durması ve Kardiyopülmoner Reanimasyon : Suni solunum, açık veya kapalı kalp kompresyonu fayda vermezse damardan sodyum bikarbonat verildikten sonra Adrenalin intravenöz, intrakardiyak veya endotrakeal yolla verilebilir.

Anafilaktik Şok ve Akut Alerjik Reaksiyonlar : Anjiyoödem, ilaç ve serum reaksiyonları, böcek sokmaları ve diğer allerjenlere karşı histaminin fizyolojik antagonisti olarak kullanılır. Şok varsa deri altından verilmez. Ayrıca şoktaki hastaya i.v. olarak H₁ reseptör antagonisti (klorfeniramin) de verilmelidir.

- Akut astım ataklarında ve bronkospazmda subkutan olarak,

- Deri ve mukozalarda kapiller (yüzeysel) kanamaları durdurmak için solüsyon şeklinde lokal olarak,
- Lokal anesteziklerin etki süresini uzatmak için vazokonstriktör olarak ilave edilir (Diş hekimleri tarafından).

KONTRENDİKASYONLARI:

Hipertansiyon, koroner yetmezliği, feokromasitoma, subaortik stenosis, hipovolemik şok (anafilaktik şok hariç), organik kalp hastalıkları, aritmiler, kalp dilatasyonu, organik beyin hasarı, serebrovasküler hastalıklar, dar açılı glokomda, genel anestezide siklopropan veya halojenli hidrokarbon türevi anestezik alanlarda, Adrenalin'e karşı aşırı duyarlılığı olanlarda; lokal anesteziklere karıştırıldığında parmaklar, kulak, burunda ve genital bölgelerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Hipertansiyon, hipertiroidi, asidoz, hipoksi, diabet, kardiyovasküler hastalıklarda; kronik astım ve anfizem hastalarında, geriatrik ve psikonörotik hastalarda ve serebral arterioskleroziste dikkatle kullanılmalıdır.

2 yaşından küçük çocuklarda kullanılmaz.

Adrenalin doğum sırasında kullanılmamalıdır. Aksi takdirde doğumun 2. devresinin uzamasına neden olabilir.

Araç ve Makine Kullanmaya Etkisi Adrenalin vücutta kısa sürede metabolize olur ve farmakodinamik etkileri ancak ilacın sürekli verilmesiyle sürdürülebilir. Adrenalin verilen hastaların organ fonksiyonları normal fizyolojik düzeylere dönmedikçe araç ve makine kullanmaları önerilmez.

Gebelikte Kullanımı : Gebelik kategorisi C'dir.

Hamile kadınlarda yapılmış kontrollü araştırmalar mevcut değildir. Adrenalin gebelikte ancak umulan faydaları fetus için potansiyel riskten üstünse kullanılmalıdır.

Emzirme Döneminde Kullanımı : Adrenalin'in emzirme döneminde emniyetle kullanılıp kullanılamayacağı konusunda araştırma yapılmamıştır. Emziren annelerde dikkatle kullanılmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Kardiyovasküler : Taşikardi (parenteral), güçlü kalp atışı, yüz kızarması

(flushing), hipertansiyon, yüzün solması, göğüs ağrısı, miyokard oksijen tüketiminde artış, kalp aritmileri, ani ölüm, angina pectoris, vazokonstriksiyon.

Santral Sinir Sistemi : Sinirlilik, anksiyete, huzursuzluk, baş ağrısı, baş dönmesi, başta hafiflik, uykusuzluk.

Gastrointestinal : Bulantı, kusma, ağız kuruluğu, boğazda kuruluk,

Ürogenital : Mesane çıkışında tıkanıklık olan hastalarda akut üriner retansiyon.

Nöromusküler/Kemik sistemi : Kuvvetsizlik, titreme

Göz : Dar açılı glokom belirmesi veya ağırlaşması, gözde geçici batma ve yanma duyuları, göz ağrısı, alerjik gözkapağı reaksiyonu, gözde irritasyon

Renal : Renal ve splanknik kan akımında azalma.

Solunum Sistemi : Hırıltılı soluma, dispne

Diğer : Terlemede artma.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: Trisiklik antidepressanlar, maprotilin, levodopa, metildopa, MAO inhibitörleri, bretilyum, klonidin, dopeksamin, entakapon, doksapram, oksitoksin, sodyum levotiroksin, klorfeniramin ve difenhidramin Adrenalin etkisini potansiyalize ederek aritmilere ve ağır hipertansiyona neden olabilir. Digitalis glikozidleri ve civalı diüretikler Adrenalin'in aritmojenik etkisini arttırabilirler. Ergo alkaloidleri veya oksitoksin vasokonstrüktör etkiyi arttırabilir.

Doğum sırasında Adrenalin veya Adrenalinli lokal anestezikler kullanılmışsa vazopresin, ergonovin, metilergonovin gibi uterotonikler şiddetli hipertansif krizlere ve postpartum devrede beyin kanamasına neden olabilirler.

Beta-adrenerjik blokörler (propranolol) Adrenalin'in bronkodilatör etkisini antagonize eder.

Alfa-adrenerjik blokörler, prazosin, terazosin, haloperidol, loxapin, fenotiazin ve tioksantinler Adrenalin'in vazokonstrüktör etkisini antagonize edebilir.

Halojenli hidrokarbon bileşiminde genel anestezikler ve siklopropan myokardı duyarlı kılarak Adrenalin'in aritmojenik etkisini arttırır.

Sempatomimetik ilaçlar ve fosfodiesteraz inhibitörleri aritmojenik etkiyi arttırır.

Beta-adrenerjik antagonistler Adrenalin'in inotropik etkisini azaltır.

Adrenalin alkali solüsyonlarda (sodyum bikarbonat, furosemid) inaktif olur. Droperidolun neden olduğu hipotansiyon tedavisi için kullanılmamalıdır. Kan basıncı daha da düşer.

Herbal ilaçlardan ephedra ve kafein içeren maddeler Adrenalin'in etkisini şiddetlendirebilir. Adrenalin plazmada C vitamini ve intrasellüler potasyum ve magnezyum konsantrasyonlarını düşürür.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZAJ: Uygulama Yolları

Adrenalin 1 mg/ml ampul tercihen subkutan olarak enjekte edilir. Kas içine de yapılabilir ancak gluteus kasları kullanılmamalıdır (Bu bölge derisinde anaerob mikroorganizmalar kolonize olabilir ve Adrenalin'in vazokonstriktör etkisi hipoksiye neden olarak *Clostridium welchii* enfeksiyonunun oluşmasını hızlandırabilir).

Acil durumlarda Adrenalin 1 mg/ml ampul dilüe edilerek çok yavaş intravenöz enjeksiyon şeklinde verilebilir. Kalp durması halinde dilüe Adrenalin solüsyonu intrakardiyak enjeksiyon veya endotrakeal instilasyonla verilebilir. Kalbe enjekte edildiğinde kalp masajı da uygulanmalıdır. Bu şekilde ilacın koroner sirkülasyona katılması sağlanır. Adrenalin aerosol, vaporizör, IPPB cihazına oral inhalasyon şeklinde verilebilir.

Bu amaçla kullanılan Adrenalin solüsyonları daha konsantre olup bunları sistemik olarak enjekte etmekten kaçınılmalıdır. Adrenalin 1 mg/ml ampul dilüe edilerek lokal olarak deri, mukoza ve doku yüzeylerine uygulanabilir. Bunun için ıslak pansuman veya sprey şekilleri kullanılır.

Adrenalin dozu Adrenalin tuzları içindeki Adrenalin miktarı ile ifade edilir.

Bronkospazm ve Hipersensitivite Reaksiyonları Durumlarında Dozaj
Büyüklerde Akut anafilaksi, ağır astım ve alerjik reaksiyonlarda büyükler için mutad başlangıç dozu 0.1-0.5 mg (0.1-0.5 ml) Adrenalin olup, subkutan veya intramüsküler yolla verilir. Alerji nedeni deri altına veya kas içine yapılan bir ilaç ise, absorpsiyonu geciktirmek ve azaltmak için Adrenalin enjeksiyonu aynı yerlere yapılabilir. Adrenalin'in başlangıç dozları küçük olmalıdır, gerekirse bunlar artırılabilir. Ancak bir defada verilen doz 1 mg'ı geçmemelidir.

Anafilaktik şokta subkutan dozlar 10-15 dakikalık aralıklarla tekrarlanabilir. Ağır

astım krizlerinde ise subkutan dozlar hastanın cevabına göre 20 dakika ile 4 saat aralıklarla tekrarlanabilir.

Kronik obstrüktif akciğer hastalığında 0.3 mg (0.3 ml) Adrenalin 20 dakika ara ile 3 kez verilir ve her 2 saatte bir bu şema tekrarlanabilir.

Ağır anafilaktik şokta ilacın dolaşıma girmesini sağlamak için intravenöz yol kullanılmalıdır. Bunun için 0.1-0.2 mg (0.1 - 0.2 ml) Adrenalin 8-10 kısım enjeksiyonluk su ile dilüe edilir. Ve yavaş olarak intravenöz enjeksiyonla verilir. Gerekiyorsa bu her 5-15 dakikada bir tekrarlanabilir.

Çocuklarda Ağır astım ve anafilaksi vakalarında çocuklara subkutan olarak 0.01 mg/kg (0.01 ml/kg) veya 0.3 mg/m² (0.3 ml/m²) Adrenalin yapılır. Bir defalık pediatrik doz 0.5 mg (0.5 ml)'ı geçmemelidir. Hastanın durumuna ve alınan cevaba göre dozlar 20 dakika ile 4 saatlik aralıklarla tekrarlanabilir.

Kalp Durması Durumunda Dozaj

Büyüklerde kalp reanimasyonu için 0.5-1 mg (0.5-1 ml) Adrenalin dilüe edilerek i.v. veya intrakardiyak yolla enjekte edilir. Kalp masajını engellemek için i.v. yol tercih edilir. 1-2 mg (1-2 ml) Adrenalin 10 ml steril distile suya katılarak endotrakeal tüp aracılığıyla trakeaya instile edilir ya da ilk i.v. enjeksiyondan sonra 0.3 mg (0.3 ml) Adrenalin subkutan olarak yapılır veya i.v. infüzyon şeklinde 1-4 mcg/dk hızıyla verilir. Çocuklarda 0.005-0.01 mg/kg Adrenalin intrakardiyak olarak enjekte edilir veya 0.01 mg/kg Adrenalin i.v. olarak verilir. Bu amaçla 1:10.000 konsantrasyonda hazır ampul kullanılmalıdır. Bu şekilde dilüsyon hatalarından kaçınılmış olunur.

Diğer Uygulama Şekilleri ve Dozajları Lokal hemostatik olarak 1:50.000 (%0.002) - 1:1.000 (%0.1) konsantrasyonunda Adrenalin solüsyonları ıslak pansuman veya spreyl şeklinde deri, mukoza ve doku yüzeylerine uygulanır.

Adrenalin lokal anestetik solüsyonlarına 1:500.000 - 1:50.000 oranında katılır. En sık kullanılan konsantrasyon 1:200.000'dir.

DOZ AŞIMI: Adrenalin'in vazopresör etkileri fentolamin veya trimetafan kamsilat ile azaltılabilir. Aritmilere karşı propranolol gibi beta-blokörler kullanılır.

SAKLAMA KOŞULLARI: Çocukların ulaşamayacakları yerlerde, ambalajında ve 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız. Işıktan koruyunuz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ:

Adrenalin Biofarma 0.25 mg/1 ml, 10 ve 100 Ampullük kutularda

PİYASADA RUHSATLI DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Adrenalin Biofarma 0.5 mg/1 ml, 10 ve 100 Ampullük kutularda

Adrenalin Biofarma 1 mg/1 ml, 10 ve 100 Ampullük kutularda

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ:

Biofarma İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. Samandıra – İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 03.03.1998 - 186/51

PROSPEKTÜS ONAY TARİHİ : 26.09.2005 Reçete ile satılır.

PARAFLEX TABLET (GÜREL)**FORMÜLÜ:**

Her tablet; 250 mg klorzoksazon, boyar madde red ponceau 4R ve tartrazin içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikleri

Klorzoksazon, iskelet adalesinin ağrılı durumları için merkezi etkili adale gevşetici bir ajandır. Hayvan denemeleri ve insanlarda yapılan çalışmalardan elde edilen bilgiler, klorzoksazonun çeşitli sebeplerle ortaya çıkan adale spazmlarının gelişimi ve devamında rolü olan multisinaptik refleks kavislerini, başlıca omurilik ve beynin subkortikal bölgesinde engellediğini göstermiştir. Bu engellemenin sonucu; iskelet adalesi spazmının azalması ile birlikte, ağrının azalması ve tutulmuş adalelerin hareket yeteneğinin artmasıdır.

Farmakokinetik özellikleri

Klorzoksazon, ağızdan alındıktan yarım saat sonra kanda tespit edilir ve kişilerin çoğunda 1-2 saatte zirve seviyeye ulaşır; çabuk metabolize olur ve başlıca glukuronid şeklinde idrarla atılır. %1'den azı da 24 saat içinde değişmeden idrarla atılır.

ENDİKASYONLARI: Paraflex Tablet, iskelet adalesindeki ağrı ve spazmla birlikte olan rahatsızlığı iyileştirmek için fizik tedavi, istirahat ve diğer yöntemlere yardımcı olarak kullanılır: lumbago, tortikolis, servikal sendrom, iltihabi veya travmatik adale, tendon ve eklem rahatsızlıkları ve ortopedik işlemler (ekstansiyon, yerine koyma v.s.) esnasında.

KONTRENDİKASYONLARI: Klorzoksazon, bu ilaca tahammülsüzlüğü veya hassasiyeti bilinenlerde kullanılmaz.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Hassas kişilerde alerjik reaksiyona sebep olabilir.

Klorzoksazona alerjisi bilinen veya ilaçlara alerji hikayesi olan hastalarda ihtiyatlı kullanılmalıdır. Eğer kızarma, ürtiker veya cilt kaşınması gibi hassasiyet reaksiyonları görülürse ilaç kesilmelidir. Karaciğer fonksiyon bozukluğunu telkin eden herhangi bir semptom görülürse ilaç kesilmelidir.

Paraflex Tablet kullanımı sersemlik yapabilir ve alkol veya diğer merkezi sinir sistemi depresanlarının birlikte kullanımı sersemliği artırabilir.

GEBELİKTE VE LAKTASYON DÖNEMİNDE KULLANIMI

Gebelik kategorisi, Cdir. Klorzoksazonun gebelerde ve süt veren annelerde emniyeti ispatlanmadığından kullanılması tavsiye edilmez.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Bazı hastalarda gastrointestinal bozukluklar, sersemlik, baş dönmesi, başta boşluk hissi, kırıklık veya aşırı uyarılma olabilir. Nadiren gastrointestinal kanama, alerjik tip cilt döküntüleri, peteşi veya ekimozlar tedavi esnasında ortaya çıkabilir.

Anjiyonörotik ödem ve anafilaktik reaksiyon oldukça nadirdir.

İlacın böbreklerde tahribat yapacağına dair delil yoktur. Nadiren idrar renginde, klorzoksazonun fenolik metabolitine bağlı bozulma olabilir; bu bulgunun bilinen klinik anlamı yoktur.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Alkol ve/veya Merkezi Sinir Sistemi (MSS) depresanı ilaçlarla birlikte kullanıldığında klorzoksazon, MSS depresyonuna bağlı sersemliği artırabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Yetişkinlerdeki doz, genellikle 3-4 defa 1-2 tablettir. Gerekirse doz, 3-4 defa 3 tablete çıkarılabilir. İyileşme görülünce doz azaltılabilir.

Çocuklarda yaş ve ağırlığa göre doz ayarlanmalıdır. 12 yaş ve daha büyük çocuklarda, günde 3 veya 4 defa 1/2 tablettir. Çocuklara verirken tabletler kırılabilir veya uygun bir gıda ile karıştırılabilir.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Semptomlar: Aşırı dozda başlangıçta bulantı, kusma veya ishale birlikte sersemlik, baş dönmesi, başta boşluk hissi veya baş ağrısı görülebilir. Sonra kırıklık veya tembelliği takiben belirgin adale tonusu kaybı istemli hareketleri imkansızlaştırır. Derin tendon refleksleri azalır veya kaybolur. Duyular ve periferik his kaybı yoktur. Hızlı, düzensiz, interkostal ve substernal çekilme ile birlikte solunum depresyonu ortaya çıkabilir. Kan basıncı düşer; fakat, şok görülmemiştir.

Tedavi: Hasta kusturulur veya midesi yıkanır ve sonra aktif kömür verilir. Sonraki tedavi tamamiyle destekleyicidir: Solunum depresyonu varsa oksijen ve suni solunum, hipotansiyon varsa dekstran, plazma veya norepinefrin gibi vazopressörler tatbik edilir. Kolinerjik ilaçlar veya analeptikler faydasızdır ve kullanılmamalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında, ambalajı içinde ve çocukların ulaşamayacağı bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Paraflex Tablet; 20 tabletlik blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ: Parafon Tablet; 20 tabletlik blister ambalajlarda.

RUHSAT SAHİBİNİN İSİM VE ADRESİ: Cilag A.G. - İsviçre lisansı ile, GÜREL İLAÇ TİCARET A.Ş. P.K. 301 34115 Sirkeci – İSTANBUL

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 25.11.1982- 131/78 Reçete ile satılır.

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: SANTA FARMA İLAÇ SANAYİİ A.Ş. P.K. 262 34361 Şişli – İSTANBUL Prospektüsün son güncellenme tarihi: 02.11.2005

DİAZEM® AMPUL İ.M. / İ.V. 10 mg (DEVA) Steril - Apirojen

FORMÜLÜ: Her 2 ml'lik ampul ; 10 mg Diazepam (7-kloro-1,3-dihidro-1-metil-5-fenil-2H-1,4-benzodiazepin-2-on)

Diğerleri : Propilen glikol 828 mg, Etil alkol 170.8 mg, Sodyum benzoat 96

mg, Benzoik asid 3.7 mg, Benzil alkol 31.4 mg, Apirojen bidistile su q.s. 2 ml ihtiva eder.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

a) Farmakolojik Mekanizması: Diazepam santral sinir sisteminde spesifik benzodiazepin reseptörleriyle etkileşerek GABA'nın çeşitli sinapslardaki pre- ve post-sinaptik inhibisyonunu maksimize ederek etki ortaya koyar. 5-HT ve NA-erjik nöronlardaki inhibisyonun anksiyolitik ve sedatif etkilerden sorumlu olabileceğini gösteren çeşitli çalışmalar mevcuttur. Kortikal benzodiazepin reseptörlerinin ise antikonvülzan etkilerden sorumlu olabileceği ileri sürülmektedir.

b) Farmakokinetik : Diazepamın eliminasyon yarı ömrü oldukça uzundur. Karaciğerde biyotransformasyona uğrayarak N-desmetil diazepam, temazepam ve oksazepam gibi aktif metabolitlere dönüşür. Diazepamın eliminasyon yarı ömrü 20-70 saat, N-desmetil diazepamın 30-200 saat, temazepamın 10-20 saat ve oksazepamın 5-15 saat olduğu düşünülürse ilacın kronik kullanımında kısa sürede kümülasyona uğrayacağı gözönüne alınmalıdır. Artık etki bırakabileceğinden iyi bir hipnotik sayılmaz.

ENDİKASYONLARI: Nörotik anksiyetenin kısa süreli semptomatik tedavisinde, akut alkol yoksunluğunda ortaya çıkan ajitasyon, tremor, delirium tremens ve halüsinasyonlarda, iskelet kaslarının lokal patolojiye bağlı refleks spazmlarında, yukarı motor nöronlara bağlı spastisitelerde (serebral felç ve paraplejiler) athetosisde, stiff-man sendromunda, familial, senil ve esansiyel tremorlarda kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Preparatın bileşiminde yer alan maddelerin herhangi birisine aşırı duyarlılığı olanlarda kontrendikedir.

Akut alkol intoksikasyonu, mental depresyon, (benzodiazepinler tek başına kullanıldıklarında depresyonu arttırırlar) myasthenia gravis, dar açılı glokom, psikozlar. **2 yaşından küçüklerde kullanılmaz.**

UYARILAR / ÖNLEMLER: DİKKAT BAĞIMLILIK YAPABİLİR.

"Alkollü içkilerle kullanmaktan sakınız, uyuklamaya neden

olabilir."

a) Çapraz Hassasiyet : Benzodiazepinlerden birine karşı hassasiyet mevcutsa diazepam için de söz konusudur.

b) Genel Uyarılar : İlaç bağımlılığına predispozisyonu olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.

Preparatın bileşiminde tartrazin yer aldığından allerjik reaksiyonlar oluşturabilir. Epileptik hastalarda diazepamın ani kesilmesi grandmal nöbetlerinin sıklık ve şiddetini arttırabilir. Karaciğer ve böbrek fonksiyon bozukluğu olanlarda dikkatle kullanılmalıdır. Hipoalbuminemide sedatif etkiler artabilir. Kronik obstrüktif pulmoner rahatsızlığı olanlarda solunum güçlüğü arttırabilirler. Diğer antikonvülzan ilaçlarda olduğu gibi diazepam; konvülf rahatsızlıklarda ek tedavi olarak kullanıldığında, konvülsiyon sıklığı veya grandmal nöbetlerinin artması hallerinde, standart antikonvülzan ilaç dozunun arttırılmasını gerektirebilir.

c) Hamilelik : Diazepam rahatlıkla plasentaya geçer. Hamileliğin ilk üç ayında kullanımı ile konjenital malformasyon riski artar. Bu yüzden hamilelik süresince risk/yarar oranı dikkatli değerlendirilmelidir. Bu arada benzodiazepin kullanımına nadir olarak acil ihtiyaç duyulduğundan, hamilelik süresinde genel olarak diazepam kullanımından kaçınmak gerekir.

d) Emziren Kadınlarda : Diazepam ve N-desmetildiazepam anne sütüne rahatlıkla geçtiğinden, emziren kadınların bu dönemde bu ilacı kullanmaktan kaçınmaları gerekir.

e) Pediatrik ve Geriatrik Kullanımı : Özellikle küçük hastalar ve yaşlı hastalar benzodiazepinlerin santral sinir sisteminde oluşturdukları etkilere karşı daha fazla hassastırlar. Yeni doğanlarda uzun süreli santral sinir sistemi depresyonu oluşturur.

f) Fiziksel ve Psikolojik Bağımlılık : Diazepam'ın ani kesilmelerinde, birbitürat ve alkol gibi maddelerin ani kesilmelerine benzer şekilde konvülzyonlar, tremor, karın ve kas krampları, kusma ve terleme gibi belirtiler görülebilir. Bu nedenle her türlü uzun süreli tedavide ilaç yavaş yavaş azaltılmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

a) Sıklıkla görülenler : Uyuklama, halsizlik, bitkinlik.

b) Daha az sıklıkla Görülenler : Mental konfüzyon, mental depresyon, bulanık görme veya diğer vizüel değişiklikler, konstipasyon, baş dönmesi ve baş ağrısı, kusma ve bulantı, konuşurken dilin dolaşması, nadir olarak nötropeni, halüsinasyonlar, uykuya dalmada güçlük, eksitasyon, sinirlilik veya irritabilite gibi paradoksal reaksiyonlar, deri döküntüleri ve kaşınma, sarılık belirtileri görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ:

Antiasidler ile birlikte kullanım absorbsiyon süresini uzatır.

Karbamazepin; her iki ilacın da serum seviyelerini düşürebilir, etkileri azalır.

Simetidin ; Diazepamın mikrozomal oksidasyonunu inhibe eder. Etki şiddetlenir.

Diğer Santral Sinir Sistemi Depresanları ile etkileşebilir. Etki şiddetlenir

İzoniazid ; Birlikte kullanım ile diazepamın eliminasyonu azalabilir.

Rifampin ; Diazepamın eliminasyonunu arttırabilir.

Alkol ile birlikte kullanılması uyuklamaya yol açabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

Doz hastaya göre en iyi sonuç alınacak şekilde ayarlanmalıdır. Tedaviye genellikle semptomları kontrol altına alabilecek en düşük dozla başlanır.

Erişkinlere

Orta Derecede Psikonörotik Reaksiyonlarda : Sadece gerginlik-anksiete ile veya depresif belirtiler, ajitasyon, huzursuzluk ve psikofizyolojik rahatsızlıklarla kendini gösteren durumlarda 2-5 mg İ.M. veya İ.V. olarak verilir ve bu doz gerekirse 3-4 saatte bir tekrar edilir.

İleri Derecede Psikonörotik Reaksiyonlarda : Depressif belirtiler ile birlikte veya tek başına görülen anksiete, endişe ve ajitasyon hallerinde İ.M. veya İ.V. olarak 5-10 mg verilir. Bu doz gerekirse 3-4 saatte bir tekrar edilir.

Alkol Abstinansı Sendromunda : Akut ajitasyon, tremor, delirium tremens ve halusasyonların önlenmesinde ve tablo teşekkül ettikten sonra semptomların giderilmesinde İ.M. veya İ.V. yoldan 10 mg olarak verilir. Bu doz gerekirse 3-4 saatte bir tekrarlanabilir.

Adale Spazmlarını Gidermek İçin : Önce 5-10 mg İ.M. veya İ.V. olarak verilir ve bu doz, gerekirse 3-4 saatte bir tekrar edilebilir. Tetanozda daha yüksek dozlar gerekebilir.

Endoskopik İşlemlerden Önce : Prosedürden hemen önce İ.V. yoldan çok yavaş olarak, arzu edilen sedasyon sağlanana kadar verilir. Genellikle 10 mg yeterli olur ancak birlikte narkotik ilaçlar kullanılmıyorsa bu doz 20 mg'a kadar arttırılabilir. İ.V. uygulamanın mümkün olmadığı hallerde endoskopiden 30 dakika önce İ.M. yoldan 5-10 mg olarak verilmelidir.

Birlikte narkotiklerin kullanılması halinde bu ilaçların dozu en az 1/3 oranında azaltılmalıdır.

Status Epileptikus ve Nükseden Ağır Konvülsif Nöbetlerde : İ.V. uygulama tercih edilir ancak bu mümkün değilse İ.M. yoldan da tatbik edilebilir. İ.V. uygulama çok yavaş olarak yapılmalıdır. Başlangıçta 5-10 mg verilir. Bu doz gereğinde 10-15 dakikada bir tekrarlanabilir ancak verilen toplam doz 30 mg'ı aşmamalıdır. Gereğinde tedavi 2-3 saatte bir tekrarlanabilir ancak Diazepam'ın aktif metabolitlerinin organizmada mevcut olabileceği göz önünde tutulmalıdır. Kardiyovasküler rahatsızlıkları ve kronik akciğer hastalıkları olanlarda çok dikkatli davranılmalıdır.

Preoperatif Medikasyonda : Cerrahi müdahalelerden önce endişe ve akut stres mevcutsa, ameliyattan 30 dakika önce İ.M. veya İ.V. olarak 5-15 mg verilir.

Çocuklara

Tetanozda

2-5 yaş arasındaki çocuklara : İ.M. veya İ.V. (3 dakikalık bir sürede verilmelidir) olarak 1-2 mg verilir. Bu doz 3-4 saatte bir tekrarlanabilir.

5 yaşından büyük çocuklara : İ.V. (3 dakikalık bir sürede verilmelidir) olarak 5-10 mg verilir. Bu doz 3-4 saatte bir tekrarlanabilir.

Status Epileptikus ve Nükseden Ağır Konvülsif Nöbetlerde

2-5 yaş arasındaki çocuklara : İ.V. (çok yavaş olarak) yoldan her 2-5 dakikada bir 0.2-0.5 mg verilir. Toplam doz 5 mg'ı aşmamalıdır.

5 yaşından büyük çocuklara : İ.V. (çok yavaş olarak) yoldan her 2-5 dakikada bir, 1 mg olarak verilir. Toplam doz 10 mg'ı aşmamalıdır. Gereğinde tedavi 2-4 saatte bir tekrarlanır.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER:

a) Belirtiler : Yüksek dozda uyuklama, mental konfüzyon, ayakta duramama, konuşmada güçlük, bradikardi, solunum zayıflaması, aşırı halsizlik görülebilir.

b) Tedbirler : Hasta bilinçli ise emesis mekanik olarak veya emetiklerle sağlanır. Hasta bilinçsiz ise gastrik lavaj yapılabilir. Solunum, nabız ve kan basıncı gözlenmelidir. Serum uygulanabilir. Hipotansiyon İ.V. norepinefrin veya metaraminolle kontrol altına alınabilir. Eksitasyon olursa barbitüratlar kullanılmamalıdır. Dializin pek bir önemi yoktur.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında, ışıktan koruyarak saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 2 ml'lik 10 ampul ihtiva eden kutularda.

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

DİAZEM Kapsül 2 mg. DİAZEM Kapsül 5 mg. DİAZEM Kapsül 10 mg.

ÇOCUKLARIN ULAŞAMAYACAKLARI YERLERDE VE AMBALAJINDA SAKLAYINIZ.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 06.11.1972 - 113/ 27

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: DEVA HOLDİNG A.Ş. İlaç Fabrikası
Gültepe Kavşağı No : 199 4.Levent - İSTANBUL Tel : 264 64 60 Reçete ile satılır.

ATARAX® FİLM TABLET 25 mg (UCB PHARMA)

FORMÜLÜ: Her bir film tablette;

25 mg hidroksizin hidroklorür ve boyar madde olarak titanyum dioksit bulunur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Piperazin türevi bir antihistaminik olan hidroksizin, kimyasal yapı olarak fenotiyazinler, rezerpin, meproamat veya benzodiazepinlerden farklıdır. Merkez Sinir Sisteminde (MSS) kortikal depresyona yol açmaz. Deneysel ve klinik çalışmalar hidroksizinin ataraktik etkisi sayesinde retiküler formasyon ve limbik sistem gibi bazı subkortikal yapıların aktivitesini baskıladığını ortaya koymuştur. Bu sayede anksiyete hissini giderir ve strese karşı oluşan emosyonel ve somatik cevabı azaltır. Sağlıklı deneklerde anksiyolitik sedatif profili EEG çekimleri ile gösterilmiş olup, hastalardaki anksiyolitik etkileri çeşitli

klasik psikometrik testlerle kanıtlanmıştır. Yapılan çalışmalarda hafıza üzerinde olumsuz bir etkisi görülmemiştir. Anksiyete hastalarında 4 haftalık tedaviyi takiben herhangi bir kesilme belirtisi veya semptomu görülmemiştir. Diğer minör trankilizanların ve özellikle benzodiazepinlerin aksine, insan ve hayvanlarda bağımlılığa yol açmamaktadır. İskelet kasları üzerindeki gevşetici etkisi deneysel çalışmalarla gösterilmiştir. Bronkodilatör aktivitesi ile antihistaminik ve analjezik etkileri de deneysel ve klinik olarak kanıtlanmıştır. Farmakolojik ve klinik çalışmalar, hidroksizinin terapötik dozlarda gastrik sekresyonu veya asiditeyi artırmadığını ve çoğu vakada hafif antisekretuar aktivitesi olduğunu göstermektedir. Solunum depresyonuna yol açmadığından akut veya kronik solunum güçlüğü çekenler için herhangi bir risk taşımaz. Ayrıca astmatik kişilerde teofilin ve b2 -agonistlerin muhtemel gastro-intestinal yan etkilerine karşı koruyucu etkisi vardır. Hidroksizinin antiemetik etkisi de olduğu çeşitli klinik çalışmalarda gösterilmiştir. İntradermal histaminin oluşturduğu kaşıntı, kabarıklık ve kızarıklık cevabını en az 24 saat süreyle ve güçlü bir şekilde azaltan hidroksizin, kutanöz ve sistemik anafilaksiyi de güçlü bir şekilde inhibe etmektedir. Hidroksizin mide-barsak kanalından hızlı bir emilimden sonra, karaciğerde tamamen metabolize olur ve büyük oranda fekal yolla atılır. Kan-beyin ve plasenta bariyerlerini geçebilir. Oral yolla alındıktan sonra maksimum plazma düzeyine 2 saatte ulaşır. Antihistaminik etkisi oral yolla alındıktan 1 saat sonra başlar. Sedatif etkisi şurup formunda 5-10 dakika, tablet formunda 30-45 dakikada başlar. Yarı ömrü çocuklarda 7 saat, erişkinlerde 20 saat ve yaşlılarda 29 saattir.

ENDİKASYONLARI:

- Anksiyete bozukluklarının semptomatik tedavisi ve Yaygın Anksiyete Bozukluğu;
- Kronik ürtiker, atopik veya kontakt dermatozlarda;
- Genel anesteziden önce ve sonra sedatif olarak.

KONTRENDİKASYONLARI: Hidroksizine karşı aşırı duyarlılığı olanlarda ve intermittant akut porfiride kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Hidroksizin konvülsiyon potansiyeli yüksek hastalarda dikkatle kullanılmalıdır. Potansiyel antikolinergik etkileri nedeniyle dar açılı glokom, üriner retansiyon

riski olan prostat hipertrofileri, paralitik ileus ve myastenia gravis olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır. Allerji test sonuçlarını etkilemesini önlemek için tedavi 5 gün önceden sonlandırılmış olmalıdır. Motorlu taşıt ve dikkat isteyen araç kullananlar almamalıdır. Renal fonksiyon bozukluklarında dikkatli olunmalıdır.

GEBELERDE / EMZİRENLERDE KULLANIM:

Doktor tarafından fetus için yarar/zarar oranı dikkate alınarak kullanılması önerilmedikçe, hidroksizin gebelik sırasında kullanılmamalıdır.

Doğum sırasında kullanılması önerilmez.

Süte geçip geçmediği belli olmadığından, süt veren annelerde kullanılması önerilmez.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Bildirilen yan etkiler genellikle hafif ve geçici karakterde olup, doz azaltılması ile veya birkaç günlük tedaviden sonra ortadan kaybolur. Yan etkiler genellikle nadir görülüp, en sık olanları uyuşukluk ve ağız kuruluğudur. Bulantı, kusma, terleme, hipotansiyon, sersemlik hissi, hipersensitivite ve baş ağrısı nadiren bildirilmiştir. Antikolinerjik etkilerine bağlı olarak yaşlılarda üriner retansiyon, konstipasyon, akomodasyon bozuklukları ve mental konfüzyon görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Narkotik ve narkotik olmayan analjezikler, barbitüratlar, trankilizan ve hipnotikler gibi MSS depresanları veya alkol ile birlikte kullanıldığında hidroksizinin potansiyelize edici etkisi göz önünde bulundurulmalı ve bireysel doz ayarlaması yapılmalıdır. Monoamin oksidaz inhibitörleri veya antikolinerjik etkinliği bilinen ilaçlarla birlikte kullanımından kaçınılmalıdır. Hidroksizin fenitoinin antikonvülsan etkinliğini ve adrenalinin presör (büzücü) etkisini azaltır. Hidroksizinin atropin, belladonna alkaloidleri, dijitaler, hipotansif ilaçlar veya H₂ reseptör antagonistleri ile etkileşimi yoktur.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Anksiyete bozukluklarının semptomatik tedavisi ve Yaygın Anksiyete Bozukluğunda

Erişkinlerde ve 12 yaşın üzerindeki çocuklarda; 50 - 100 mg/gün toplam doz üçe bölünerek alınır (Örn: 1/2 - 1/2 - 1 tablet). Şiddetli vakalarda 300 mg/gün'e kadar yükseltilebilir.

Kronik ürtiker, atopik veya kontakt dermatozlarda

Erişkinlerde ve 12 yaşın üzerindeki çocuklarda; yatmadan önce 25 mg (1 tablet) ile başlanır. Devamında günde 3-4 defa 25 mg'a kadar yükseltilebilir.

6-12 yaş arası çocuklarda; başlangıç dozu bir defa 25 mg'dır. Günlük toplam dozun yükseltilmesi gereken durumlarda, bölünmüş dozlar halinde 50-100 mg'a (2-4 tablet) kadar yükseltilebilir.

Genel anesteziye önce ve sonra sedatif olarak

Erişkinlerde ve 12 yaşın üzerindeki çocuklarda; 50-100 mg,

6-12 yaş arası çocuklarda; 1 mg/kg alınır.

Hastanın tedaviye yanıtına göre doz ayarlaması yapılmalıdır.

Yaşlılarda ve karaciğer bozukluğu olan hastalarda önerilen dozun yarısı ile başlanmalıdır. Erişkinlerdeki maksimum doz 200 mg'ı, toplam günlük doz 400 mg'ı geçmemelidir.

DOZ AŞIMI: Doz aşımında ilk belirti hipersedasyondur. Bu durumlarda hastayı kusturmak, mide lavajı yapmak gerekir. Ağır durumlarda hastanın yakından izlenmesi, reanimasyon ve destekleyici bakım önerilir. Hipotansiyon görüldüğünde intravenöz sıvılar, levarterenol veya metaraminol uygulanmalıdır. Adrenalinin presör etkisi hidroksizin tarafından giderildiğinden adrenalin kullanılmamalıdır. MSS üzerine depresan etkilerini ortadan kaldırabilmek için kafein ve sodyum benzoat enjeksiyonu uygulanabilir. Aktif kömür ile hemodiyaliz yarar sağlayabilir. Spesifik bir antidotu yoktur.

Doktora danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'ın altındaki oda sıcaklığında ve kuru bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: ATARAX 25 mg Film Tablet, 30 tabletlik blister ambalajlardadır.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ: Atarax (2 mg/ml) Şurup 200 ml.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: UCB S.A. Pharmaceutical Sector Braine-l'Alleud / BELÇİKA lisansı ile UCB Pharma A.Ş. Cemil Topuzlu Cad. İş Bankası Blokları D Blok, Daire: 7 - 81030 Kadıköy / İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 05.03.1997 - 181/92

ÜRETİM YERİ ADI VE ADRESİ: PharmaVision San. ve Tic. A.Ş. Davutpaşa Caddesi No: 145- 34020 Topkapı / İstanbul Reçete ile satılır.

LARGACTİL® 100 mg KAPLANMIŞ TABLET (ECZACIBAŞI)

FORMÜLÜ: Her tablette

Klorpromazin [kloro-3-(dimetil-amino-3propil)-10-fenotiazin(klorhidrat 100 mg şeklinde)] **Boyar madde:** Sunset yellow

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Largactil, vagolitik, sempatikolitik, sedatif ve anti-emetik özellikleri olan nöroleptik bir preparattır.

ENDİKASYONLARI: Nöro-Psikiyatride

- **Akut psikozlar:** Ajitasyon durumları, hipomani ve maniler, delirium nöbetleri, konfüzyonlu sendromlar.
- **Kronik psikozlar:** Şizofrenik durumlar, özellikle paranoid şizofreniler, kronik delirium durumları.
- Büyüklerde ve çocuklarda saldırganlık durumları
- Senil demans sırasındaki eksitasyon durumları

Genel Tıpta

- Çeşitli hastalıklar sırasında görülebilen anksiyete ve ajitasyon durumları
- Bulantı ve kusmalar, kaşıntılı dermatozlar, infantil nörotoksikozlar.

Cerrahide

- Hastanın anesteziye hazırlanması; potansiyalize anestezi
- Şok durumlarının önlenme ve tedavisi

Doğumda

- Doğum analjezisi
- Eklampsi

KONTRENDİKASYONLARI: Barbitürat ve alkol komaları, dar açı glokomu, prostat hipertrofisine bağlı olabilecek idrar tutulmaları.

Dikkat Edilecek Hususlar Hastada hipertermi görüldüğünde Largactil tedavisine son verilmelidir. Hipertermi, nöroleptik ilaçlarla tedavi sırasında bildirilen malin sendromu (solukluk, hipertermi, vejetatif sistem bozuklukları) bir belirtisi olabilir.

UYARILAR /ÖNLEMLER: Özellikle tedavinin başlangıcında görülen somnolans hali dolayısıyla makine veya otomobil kullanan şahısların dikkatli olması gerekir. Tedavi sırasında alkollü içki kullanılmamalıdır.

Epileptik hastalarda epilepsi eşiğinin azalabilmesi nedeniyle, bu hastalar yakın hekim denetiminde bulunmalıdır.

Nöroleptik ilaç almaları gereken parkinsonlu hastalarda Largactil ihtiyatla kullanılmalıdır.

Ayrıca aşağıdaki durumlarda tedavinin ihtiyatla uygulanması gerekir :

- Yaşlı hastalarda: Bu tür hastalar tedaviye aşırı duyarlı olabilirler (sedasyon ve hipotansiyon ihtimali).
- Ağır kardiyovasküler bozukluklarda: Hemodinamik değişimler, özellikle hipotansiyon olması ihtimali göz önünde bulundurulmalıdır.
- Böbrek ve karaciğer yetmezliklerinde hastanın yetmezlik durumu kanda ilaç birikimine yol açabilir.
- Uzun süreli tedavilerde belirli aralıklarla göz ve kan muayeneleri yapılmalıdır.

Gebelik ve Emzirme Dönemleri Gebelik ve emzirme dönemlerinde, preparatın yarar / risk orantısı göz önünde tutulmadan kullanılmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Nörolojik Yan Etkiler

- Sedasyon ya da uyuklama
- Diskinezi halleri
- Erken diskinezi durumları (spazmodik torticollis, okülojirik krizler, trismus) antikonilerjik etkili parkinson ilaçlarıyla yatıştır.
- Ekstrapramidal sendromlar, antikolinerjik etkili parkinson ilaçlarıyla kısmen yatıştır.
- Bütün nöroleptik uzun süreli ilaç tedavilerinde görülebilen tardif diskinezi antikolinerjik etkili parkinson ilaçlarından etkilenmez.

Vejetatif Yan Etkiler

- Ortostatik hipotansiyon

- Ağız kuruluğu, kabızlık, göz uyumu bozuklukları ve idrar tutulması gibi atropinik yan etkiler

Endokrin ve Metabolik Yan Etkiler

- İmpotans, frijidite
- Amenore, galaktore, jinekomasti, hiperprolaktinemi

Diğer Yan Etkiler

- Deri pigmentasyonları
- Gözün ön segmentinde pigment çöküntüleri
- Çok seyrek olarak lökopeni ve agranülositoz. Uzun tedavilerde 3-4 ayda bir kan formülü kontrol edilmelidir.
- Nadir durumlarda ikter olduğu bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ:

Klorpromazin diğer antikolinergik ilaçlarla birlikte kullanıldığında, yan etki artışına (ağız kuruluğu, idrar tutulması v.b.) yol açabilir. Oral antikoagülanların etkisini azaltabilir. Alfa- adrenerjik blokaj yapabilir. Epilepsi eşiğini azaltabilir. Anti-konvülsan ilaçlar kullanan hastalarda her iki ilacın plazma düzeyi artabilir.

Largactil ile birlikte kullanıldıklarında anti-hipertansif ilaçların ve santral sinir sistemi depresyonu yapıcı ilaçların (hipnotikler, trankilizanlar, anestetikler, analjezikler) etkisi artabilir.

Alkollü içecekler, levodopa ve lityum tuzlarıyla birlikte kullanılmamalıdır.

LABORATUVAR TESTLERİYLE GEÇİMSİZLİK:

Fenotiazin kullanımı sırasında etkilenebilen laboratuvar testleri şunlardır:

EKG sonuçları (Q ve T dalgalarında değişim yapabilir)

Gonadorelin testi (fenotiazinler kandaki prolaktin yoğunluğunu artırarak gonadoreline alınan cevabı azaltabilirler.)

İdrarda immünolojik gebelik testleri (yalancı pozitif ya da negatif sonuçlar verebilir).

Metirapon testi (ACTH salgısını azaltabilir).

İdrarda bilirubin testi (yalancı pozitif sonuç verebilir.)

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.**KULLANIM ŞEKLİ VE DOZAJ:** • Ağız yolu**Büyükler:** Günlük doz 25-150 mg'dir. Günde 2-3 defada alınır

Etkili doz bulununcaya kadar doz artımı tedricen yapılır.

Ortalama doz günde 50-75 mg arasındadır. Bu pozoloji özellikle nöro-psikiyatik durumlarda aşılabilir.

• Çocuklar

5 yaştan aşağı: Günde kilo başına 1 mg. Günlük doz 2-3 defada verilir.**5 yaştan yukarı:** Büyükler için öğütlenen dozun üçte biri ya da yarısı verilir.**AŞIRI DOZ ALIMI: Belirtiler:** Uyuklama hali ve komaya doğru gelişen santral sinir sistemi belirtileri, hipotansiyon ve ekstrapiramidal belirtiler.**Tedavi:** Uzmanlaşmış yoğun bakım ünitelerinde semptomatik destekleyici tedavi uygulanır. Erken dönemde mide yıkanması yararlıdır. Hastanın kusturulmasına çalışılmamalıdır. Ekstrapiramidal belirtiler antiparkinson ilaçlar ve barbitüratlarla tedavi edilebilir. Stimulan ilaç verilmesi gerekiyorsa, amfetamin ya da kafein-sodyum benzoat tercih edilir. Hipotansiyon oluşuyorsa, standart dolaşım şoku tedavisi uygulanır. Vazokonstriktör ilaç verilmesi isteniyorsa noradrenalin veya fenilefrin hidroklorür kullanılabilir:**Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.****Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.****TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:**

100 mg klorpromazin ihtiva eden 30 tabletlik ambalajlarda

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Largactil 25 mg 5 ml 10 ampul.

RUHSAT SAHİBİ: Aventis Pharma S.A. lisansı ile Eczacıbaşı İlaç Ticaret A.Ş. Büyükdere Caddesi Ecza Sokak No. 6, Safer Han Kat 3 Levent 34394 – İstanbul**ÜRETİM YERİ:**

Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. Küçükkarıştıran 39780 Lüleburgaz

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 25.7.1990 - 153/24 Reçete ile satılır.**DESYREL TABLET 50 mg (ÇINAY)**

FORMÜLÜ: Bir tablet, 50 mg trazodon HCl; ayrıca, gün batışı sarısı lak içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Trazodon, anksiyolitik etkiye sahip kuvvetli bir antidepressandır. Kimyasal yapısı ve farmakolojik profili, bilinen trisiklik, tetrasiklik, diğer antidepressan ve psikotrop ilaçlardan farklı bir triazolopiridin derivesidir. Etki mekanizması tam olarak bilinmemekle beraber antidepressan etkisi; beyinde serotonerjik sisteme yaptığı selektif etkiye ve noradrenalin uptake'ine anlamlı bir etkisi olmamasına rağmen beta adrenoseptör hassasiyetini azaltmasına bağlanmaktadır.

Trazodonun en belirgin özelliği, depresyonun patojenik faktörlerinden biri olarak ileri sürülen "Nahoş denemelerin emosyonel entegrasyonundan sorumlu mekanizmanın sonradan ortaya çıkan veya esastan kusurlu oluşuna bağlı dengesizliği"ni selektif şekilde etkileyerek gidermesidir. Bu özelliği nedeniyle ağrı ve gerginliğin arttığı durumlarda da faydalı olmaktadır. Trazodon, beyin sinaptozomlarında ve trombositlerde serotonin (5-HT) uptake'ini engeller. Vasküler seviyede yaptığı antiserotonin etki serebrovasküler iskemilerde faydalı olmasını açıklayabilir.

Araştırmalar, trazodonun beyin aminlerine etkisi yönünden trisiklik antidepressanlara ve MAO inhibitörlerine benzemediğini ve ayrıca merkezi sinir sistemini uyarak etki yapmadığını ortaya koymuştur.

Antikolinerjik etkinliği olmadığı ve buna bağlı yan etkileri bulunmadığı için idrar problemi ve glokomu olan hastalarda kullanılabilir.

Trisiklik antidepressanların kardiyotoksik oluşlarının sebebi olarak düşünülen katekolaminleri kuvvetlendirici anlamlı etkisi de yoktur.

Trazodon tedavisine bağlı anlamlı EKG değişiklikleri veya kardiyovasküler etkiler bildirilmemiştir. Klinik araştırmalara göre tedavinin ilk haftasında DESYREL'e cevap veren semptomlar şunlardır: uykusuzluk, intihar fikirleri, sıkıntı, somatik belirtiler ve hipokondri. Optimal antidepressif etki, iki hafta içinde görülür.

Trazodon HCl, ağızdan alındıktan sonra çabuk ve tama yakın emilir. Yemek, emilimi yavaşlatır; toplam emilen miktarı (AUC) hafif artırır; plazma zirve konsantrasyonunu düşürür. Plazma zirve konsantrasyonuna aç karnına 1 saat, tok karnına 2 saat sonra ulaşılır. Herhangi bir dokuda selektif lokalizasyon göstermeksizin bütün vücuda

dağılır. Hayvanlarda plasentaya geçer, insanda dozun yaklaşık %10'unun süte geçtiği ve bebeğin dozun yaklaşık %0,1'ini aldığı bildirilmiştir. Yarı ömrü ilk fazda 3-6, terminal dönemde 5-9 saattir. Karaciğerde yaygın şekilde metabolize olur. Alındıktan sonra 24 saat içinde %70'i idrar, %30'u safra yolu ile çoğu metabolit şeklinde, %1'i ise değişmeden tamamen atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Anksiyete ile birlikte olan veya olmayan muhtelif tipte depresyonlar (Endojen, envolusyonel, organik, nörotik, psikoreaktif, atipik sekonder v.s.); psikosomatik bozukluklar.
- Yaşlıların emosyonel affektif bozuklukları ve organik beyin sendromları.

KONTRENDİKASYONLARI: Trazodona aşırı hassasiyeti olanlarda ve miyokard enfarktüsünün başlangıç iyileşme safhalarında kullanılmamaktadır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Antidepresan ilaçlar, çocuklarda ve adolesanlarda intihar eğilimini artırmaktadır.

İntihar fikirlerinin depresyon iyice düzelinceye kadar devam edeceği göz önünde tutulmalı, hastaya fazla ilaç yazılmamalı ve kontrol altında bulundurulmalıdır.

Hastalar, makine ve vasıta kullanma gibi tehlikeli işleri yapmak için gerekli zihni ve fiziki yeteneklerinin ilacın etkisiyle azalabileceğinden haberdar olmalıdır.

Hastalar, sebepsiz veya olağandan uzun süreli penis ereksiyonu (priapizm) olduğu takdirde, ilacı kesip hemen doktora başvurmaları konusunda uyarılmalıdır. 24 saatten uzun süren vakalarda ürolog ile konsültasyon zorunludur (bkz.Yan etkiler; Aşırı doz ve tedavisi).

Önceden kalp hastalığı olanlarda, DESYREL, aritmiye sebep olabileceğinden bu gibi hastalar yakından izlenmelidir.

Ateş, boğaz ağrısı ve diğer enfeksiyon belirtisi görülenlerde akyuvar ve mutlak nötrofil sayısı kontrol edilmeli ve düşükse ilaç kesilmelidir.

ÇOCUKLARDA: 18 yaşından küçüklerde etki ve emniyeti konusunda yeterli çalışma yoktur.

GEBELERDE: Ancak beklenen fayda fetusa muhtemel tehlikeden önemli bulunursa kullanılmalıdır.

EMZİRENLERDE: Hayvanlarda süte geçtiği bilindiğinden dikkatli olunmalıdır

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: DESYREL'in ağız kuruluğu, görme bulanıklığı, bağırsak hareketlerinde bozulma, idrar akımında gecikme, göz içi basıncı artması gibi antikolinerjik yan etkileri, mevcut trisiklik antidepressan ilaçlarınkine oranla çok daha hafif ve seyrek; plasebo tedavisi görenlerden anlamlı farklılık göstermez.

Kardiyovasküler etkiler dahil olmak üzere diğer yan etkiler de trisiklik antidepressanlardan daha seyrek. İstenmeyen etkiler, genellikle günde 300 mg'dan yüksek dozlarda ve tedavinin ilk birkaç haftasında görülmekte, zamanla dozun azaltılması veya tarifenin değiştirilmesiyle önlenilmekte ve oldukça nadiren tedavinin kesilmesini gerektirmektedir.

Sinir sistemiyle ilişkili yan etkiler, sık olarak tedavinin ilk haftasında görülür ve özellikle uyku hali şeklinde olur. Diğerleri arasında baş ağrısı, baş dönmesi, sersemlik, yorgunluk, asteni, konsantrasyon güçlüğü, sinirlilik, öfke, uykusuzluk, konfüzyon, oryantasyon bozukluğu, hafıza zaafiyeti sayılabilir. Eksitasyon, ajitasyon, hipomani, tonik-klonik nöbetler, kabus, tremor, parestezi, akatizi nadiren bildirilmiştir.

Sindirim sistemiyle ilişkili yan etkiler; ishal, bulantı, kusma, ağızda kötü tat, mide ve karında sıkıntı hissidir.

Kardiyovasküler yan etkiler arasında hipotansiyon, hipertansiyon, ortostatik hipotansiyon, taşikardi, çarpıntı, nefes darlığı, senkop ve uzun süreli tedavilerde bradikardi sayılabilir.

Seksüel sistemle ilişkili olarak libido azalması ve retrograd ejakülasyon bildirilmiştir.

Ayrıca cilt döküntüsü, kaşıntı, kilo alma veya verme, kulak çınlaması, ödem, nazal konjesyon, konuşma güçlüğü, aritmi ve lökopeni nadiren görülebilir.

Trazodon HCI (DESYREL) ile tedavi sırasında yaklaşık 9000'de 1 erkek hastada priapizm bildirilmiş ve bu advers etki trazodonun alfa adrenolitik etkisine bağlanmıştır (bkz. Uyarılar; Aşırı doz ve tedavisi). İlaç kesilince priapizmin %48,3

hastada kendiliğinden, %15,6 hastada tıbbi tedavi ile, %26.4 hastada cerrahi tedavi ile düzeldiği açıklanmış, %11,2 hastada sonuç bildirilmemiştir. Ayrıca hastaların yarısından fazlasının **DESYREL** ile birlikte alkol, uyuşturucu, psikotrop veya diğer ilaçları kullandıkları saptanmıştır. Priapizmin diğer sebeplerle genel insidansı, 20-40 binde bir olarak bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ VE DİĞER ETKİLEŞİMLER: Alkol, diğer psikotrop ve merkezi sinir sistemi depressanları ile hipotansif ajanların etkisini artırabileceği hesaba katılmalıdır.

MAO inhibitörleri ile etkileşmesi bilinmediğinden katekolamin uptake'ine ve tyramine cevaba etkisi olmamasına rağmen birlikte kullanılmaması ve MAO inhibitörü tedavisi kısa süre önce kesilenlerde DESYREL tedavisine az dozla başlanıp yavaş bir şekilde artırılması uygundur.

ECT tedavisi ile birlikte kullanılmamalıdır.

Serum digoksin ve fenitoin konsantrasyonunu artırıcı etkisi hesaba katılmalıdır.

Genel anesteziklerle etkileşimi konusu az bilindiğinden cerrahi müdahalelerden önce DESYREL tedavisinin kesilmesi uygundur.

Yemekle birlikte alınması, zirve plazma konsantrasyonunu düşürdüğünden (bkz. Farmakolojik özellikleri) buna bağlı baş dönmesi, sersemlik gibi yan etkileri azaltır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: DESYREL, günde 2-3 defaya bölünmüş dozlar halinde, tercihen yemeklerden sonra alınmalıdır. Sedatif etki yönünden günlük dozun önemli bölümü veya tamamı yatarken verilebilir.

Başlangıç dozu, genellikle 50-150 mg arasındadır. Doz; hastalığın ciddiyetine, hastanın genel durumuna, yaşına ve kilosuna göre yavaş bir şekilde artırılır.

Endojen depresyonlarda ve ciddi depresyonlarda; günde 300-600 mg,

Psikojen ve orta derecede ciddi depresyonlarda; günde 150-300 mg,

Hafif anksiyeteli depresyon, psikosomatik bozukluk ve geriatri; günde 100-150 mg'dır. Semptomatik iyileşme, ilk haftada; optimal antidepresan etki ise ikinci haftada görülür. Ortalama idame dozu, 200 mg'dır. Hastalığın tabiatına göre tedaviye

bir süre (endojen depresyonlarda aylarca) devam edilir. Tedavi, dozun yavaşça azaltılmasıyla kesilmelidir.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:

Aşırı doz, bildirilen yan ve istenmeyen etkilerin sıklık ve şiddetini artırır. 7,5 ve 9,2 g alan iki hastada yalnız uyku hali ve letarji olmuş ve sekelsiz iyileşmişlerdir. Ancak, alkol ve diğer merkezi sinir sistemi depressanları ile aşırı dozda alındığında ölüm bildirilmiştir. Böyle durumlarda hastaların yatırılması, midelerinin boşaltılması, semptomatik ve destekleyici tedavilerin uygulanması gerekir.

Priapizm görülenlerde ilk 24 saatte tıbbi tedaviler denenebilir. Örneğin; uzman ve tekniği iyi bilen bir hekim tarafından adrenerjik uyarının hayati fonksiyonlara muhtemel yan etkilerini devamlı izleme imkanı olan bir merkezde her iki korpus kavernozumdan sırayla yaklaşık 20 ml kan alınarak yerine aynı miktar alfa adrenerjik ilaç içeren solüsyon (1 mcg/ml noradrenalin) verilmesinin iyileşmeyi sağladığı bildirilmiştir.

24 saatten uzun süren priapizm vakalarında tıbbi tedaviler denenmeden ürolog ile konsültasyon zorunludur.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında, ambalajı içinde ve çocukların ulaşamayacağı bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

DESYREL 50 mg Tablet; 30 tabletlik blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

DESYREL 100 mg Tablet; 30 tabletlik blister ambalajlarda.

RUHSAT SAHİBİ: A.C.R. Angelini F.Roma (İTALYA) lisansı ile, ÇINAY KİMYA SAN. ve TİC. A.Ş. P.K. 638 34115 Sirkeci – İSTANBUL

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 15.05.1987 - 142/6

ÜRETİM YERİ: SANTA FARMA İLAÇ SANAYİİ A.Ş. P.K. 262 34361 Şişli - İSTANBUL Reçete ile satılır.

LOMOTİL TABLET (ALİ RAİF)

FORMÜLÜ: 1 tablet; 2.5mg Difenoksilat Hidroklorür, 0.025mg Atropin sülfat, şeker ve sorbitol içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Difenoksilat HCl, analjezik aktivitesi hiç ya

da çok az olan bir pethidin türevidir. İntestinal motiliteyi azaltıcı etkiye sahiptir.

Oral yoldan alınan difenoksilat HCl, gastrointestinal kanaldan iyi emilir.

2.5mg Difenoksilat HCl, oral alınımından 2 saat sonra 163 ng/ml'lik plazma pik düzeylerine erişir. Difenoksilat HCl'ün plazma yarı ömrü 12-14 saattir. Büyük çoğunluğu karaciğerde hızla difenoksilik aside metabolize olur. Difenoksilik asidin de antidiyareik etkisi vardır.

ENDİKASYONLARI: Lomotil, akut ve kronik ishallerin semptomatik tedavisinde kullanılır. Ayrıca, kolostomili veya ileostomili hastalarda dışkılama sıklığını azaltmak ve dışkının sıvı içeriğini azaltmak için kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Solunum depresyonu, özellikle siyanoz olduğunda, bronşiyal astımlılarda, kalp ve karaciğer yetmezliği olanlarda, baş yaralanmalarından sonra, akut alkolizmde ve intakraniyel basıncın arttığı durumlarda kontrendikedir.

Lomotil, psödomembranöz enterokolitte ve enterotoksin üreten bakterilerin (salmonella, shigella) sebep olduğu diyarelerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Dikkat : Bağımlılık yapabilir.

Yüksek dozlarda alındığında; şiddetli solunum depresyonu ve komaya sebep olabilir. Özellikle küçüklerde, atropin nedeniyle hassasiyet (taşikardi, hipertermi, üriner retan-siyon, deride kuruma ve kızarma) ve zehirlenme belirtileri yapabilir. Şiddetli dehidra-tasyon ve elektrolit dengesizliği olduğunda; uygun bir düzeltici tedaviden önce veril-memelidir. Alkol ile birlikte kullanılmamalıdır.

DİKKAT : Tavsiye edilen dozlar aşılmamalı, uzun süreli kullanılmamalıdır. Yaşlılarda ve düşkünlerde atipik etkiler olabilir, derhal doz düşürülmeli, belirgin bir durum görülüyorsa, doz ona göre verilmelidir.

Gebelik ve Laktasyonda Kullanım : Lomotil, gebelik esnasında ancak beklenen fayda / risk oranı hesaplanarak kullanılmalıdır. Süt emziren annelere verilmemelidir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Tavsiye edilen dozlarda; solunum düzensizliği, bulantı, kusma, dış etlerinde şişme, abdominal gerilim, paralitık ileus, toksik megakolon, baş ağrısı, uykusuzluk, baş dönmesi, rahatsızlık, öfori, depresyon,

ekstremitelerde uyuşukluk ve deri reaksiyonları görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: MAO inhibitörü alan hastalara verilmemelidir. Anestezik, sedatif, hipnotik ve fenotiazin derivativesi ilaçlarla beraber alındığında etkilerini artıracağından çok ihtiyatlı kullanılmalıdır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

Erişkinlerde; başlangıç dozu günde 4 kez (6 saatte bir) alınan 2 tablettir.

Çocuklarda : 4 yaştan altındaki çocuklarda kullanılmamalıdır.

4-8 yaş : günde 3 defa 1 tablet

9-12 yaş : günde 4 defa 1 tablet

13-16 yaş : günde 3 defa 2 tablet

İlk diyare semptomları kontrol altına alınınca, doz ayarlaması yapılmalıdır. Akut diyare semptomlarında 48 saat içinde klinik bir iyileşme gözlemlenmez ise, Lomotil'e devam edilmemelidir.

DOZ AŞIMI: Kazaen fazla miktarda ilaç alınmış ise; solunum depresyonu ile beraber narkoz ve atropin zehirlenmesi veya her ikisi de oluşabileceğinden, semptomları beklemeden mide lavajı ve 24 saatlik müşahade tavsiye edilir.

Solunum depresyonu oluşmuş ise, morfin toksikasyonundaki gibi spesifik antidotu Nalorfin HBr 5-10 mg veya bulunamaz ise Nalokson HCl 400 µg I.V. olarak yapılır ve

15 dakika içerisinde açılma olmaz ise suni solunum yapılmalı, gerekirse enjeksiyon tekrarlanmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 20 tabletlik blister ambalajlarda satışa sunulmuştur.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ: Lomotil Likit

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 25.10.1966 - 83/85

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: Ali Raif İlaç San. A.Ş. İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Haseyad II.Kısım No:228, 34670 İkitelli -İstanbul Searle lisansı ile üretilmiştir. Hekime danışmadan kullanılmamalıdır. Reçete ile satılır.

PANADOL FİLM TABLET (STERLING HEALTH-SB - İNGİLTERE)

SMITHKLINE BEECHAM

FORMÜLÜ: PANADOL FİLM TABLET, beher tablette 500 mg parasetamol, ayrıca potasyum sorbat içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Parasetamol, bir ağrı giderici ve ateş düşürücüdür. Ağrı giderici etkisini ağrı eşiğini yükselterek, ateş düşürücü etkisini ise merkezi sinir sistemindeki ısı-regülasyon merkezini etkileyerek gösterir.

Parasetamol mide barsak kanalından süratle ve tama yakın olarak absorbe olur. Uygulamadan 1/2 ila 1 saat sonra zirve kan konsantrasyonları elde edilir. Ağrı kesici etkisi yaklaşık 15-20 dakikada başlar ve 3-4 saat kadar devam eder. Plazma yarı-ömrü 2-2.5 saattir. Plazma proteinlerine düşük oranda bağlanır. Vücut sıvılarına hızla dağılır. Karaciğerde metabolize olan parasetamol, inaktif metabolitler halinde idrarla itrah edilir.

ENDİKASYONLARI: PANADOL FİLM TABLET, baş ağrısı, bel ağrısı, romatizmal ağrılar ve kas ağrıları, nevralji, diş ağrısı ve adet ağrılarında analjezik, soğuk algınlığında ve gripte ise analjezik ve antipiretik olarak kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: PANADOL FİLM TABLET, içerdiği maddelerden herhangi birine karşı aşırı duyarlılığı olduğu bilinen hastalarda kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Kalp/akciğer hastalığı veya anemisi olanlarda dikkatle verilmelidir. Hamileler veya süt vermekte olan kadınlar, herhangi bir ilaçta olduğu gibi, bu ürünü kullanmadan önce de bir hekime danışmalıdırlar.

Hekim tarafından başka şekilde önerilmemişse, ağrı için 10 günden, ateş için ise 3 günden fazla kullanılmamalıdır.

Ağır böbrek veya karaciğer fonksiyon bozukluğu olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Hematolojik reaksiyonlar bildirilmiş

olmasına karşın parasetamolün yan etkileri genellikle hafiftir. Bazen deride raş ve başka allerjik reaksiyonlar bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Barbitüratlar ve diğer antikonvülsanlar, kloramfenikol, desipramin, doksorubisin, mide boşalma süresini etkileyen ilaçlar ve uzun süreli tedavilerde antikoagülan ilaçlarla etkileşme olasılığı vardır. Alkol parasetamolün hepatotoksik etkisini artırır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: PANADOL FİLM TABLET, erişkinlerde ve 12 yaşın üzerindeki çocuklarda uygundur. Bir doktorun önerisiyle olmadıkça 12 yaşından küçük çocuklara verilmemelidir. Mutad dozu 2 tablettir ve bu doz günde 4 kereye kadar yinelenabilir.

Eğer gerekirse doz her 4 saatte bir yinelenabilir, ancak 24 saatte 4 dozdan daha fazla verilmemelidir.

Belirtilen dozdan fazla uygulanmamalıdır. Daha fazla alındığı takdirde hemen bir hekime danışılmalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Aşırı dozda parasetamol almış hastaların ilk 3 gün normal görünebileceği ve karaciğer hasarının kendisini bundan sonra gösterebileceği akılda bulundurulmalıdır. Parasetamol ile doz aşımının ortaya çıkardığı karaciğer değişiklikleri, karaciğer hücrelerinde çok reaktif bir ara metabolitin birikmesinin sonucudur.

Aşırı dozun alınmasından sonra hemen tedavi uygulanmalıdır. 4 saatten daha kısa bir süre önce 7.5 g veya daha fazla parasetamol almış hastalarda gastrik lavaj yapılmalıdır. Eğer plazma parasetamol düzeyleri belirli sınırların üstüne çıkarsa, aşırı dozun alınmasından sonraki 10-12 saat içinde spesitik antidotlar (intravenöz yoldan N-asetil sistein veya oral yoldan I-metyonin) uygulanarak karaciğer korunabilir.

İKAZLAR: Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

SAKLAMA KOŞULLARI:Oda sıcaklığında ve kuru bir yerde saklayarak muhafaza

ediniz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: PANADOL FİLM TABLET, beher tablette 500 mg parasetamol içeren 24 ve 96 tabletlik PVC blister ambalajlardadır.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 14.06.1999 - 191/84

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: STERLING HEALTH-SB İNGİLTERE

RUHSAT SAHİBİ VE SATIŞ YERİ: STERLING HEALTH-SB İNGİLTERE lisansı ile SMITHKLINE BEECHAM İLAÇ SAN. TİC. A.Ş. Reçete ile satılır.

REDUCTİL KAPSÜL 10 mg (KNOLL PHARMACEUTICALS - İNGİLTERE) ABBOTT

FORMÜLÜ: 8.37 mg sibutramin serbest bazına tekabül eden 10 mg sibutramin hidroklorür monohidrat

Boyar maddeler: İndigo karmin, siyah demir oksid, titanyum dioksid, kinolin sarısı

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Sibutramin bir serotonin (5-HT) ve noradrenalin re-uptake inhibitörüdür (SNRI) ve in vivo etkisini sekonder ve primer amin metabolitleri ile gösterir. Hayvan modellerinde sibutramin yemek sonrası tokluk cevabını arttırarak kalori alımını azaltan ve istirahat metabolizma hızını yükselterek enerji sarfını arttıran "dual etki" mekanizmasıyla kilo alımını güçlü bir şekilde azaltır.

Farmakokinetik Özellikleri

Sibutramin tamamen emilir ve yoğun bir ilk geçiş metabolizmasına uğrar. 20 mg'lık tek oral dozdan sonra pik plazma düzeylerine 1.2 saatte ulaşılır ve ana maddenin yarılanma ömrü, 1.1 saattir. Farmakolojik aktif metabolitleri 1 ve 2 Tmax'a 3 saatte ulaşır ve eliminasyon yarılanma ömründe doza bağlı değişiklik olmaksızın ve plazma konsantrasyonunda doza bağlı yükselmeyle, kinetiğin lineer olduğu gösterilmiştir. Mükerrer uygulamada metabolit 1 ve 2 yaklaşık iki kat akümülyasyonla dört gün içinde kararlı durum konsantrasyonuna ulaşırlar. Sibutramin ve metabolitlerin farmakokinetiği obez kişilerde normal vücut ağırlığı olanlardan farklı değildir ve kadın ve erkeklerde farmakokinetik önemli oranda değişmez. Yaşlılarda

gözlenen farmakokinetik profil gençlerdekinden farklı değildir. Sibutramin, metabolit 1 ve 2 sırasıyla yaklaşık %97, %94 oranında plazma proteinlerine bağlanırlar. Sibutramin ve aktif metabolitlerinin eliminasyonunun ana yolu metabolizmadır. Metabolitler öncelikle idrarla atılır, idrar feçes oranı 10:1'dir.

ENDİKASYONLARI: Reductil® 10 mg, vücut kitle indeksi (VKİ) 30 kg/m² ve üstünde olan hastalarda veya VKİ 27 kg/m² üstünde olup, tek başına uygulanan uygun rejimle sonuç alınamamış ve obeziteye bağlı diğer risk faktörleri de taşıyan hastalarda diyetin yanında destekleyici tedavi olarak endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI:

- Sibutramin hidroklorid monohidrata ve ürünün içeriğindeki diğer bir maddeye karşı bilinen aşırı duyarlılık.
- Anorexia nervosa veya bulimia nervosa gibi bir major beslenme bozukluğu mevcudiyeti veya hikayesi.
- Bilinen veya şüphe edilen gebelik veya süt verme dönemi.
- Monoamin oksidaz inhibitörleri, santral etkili ilaçlar veya diğer santral etkili kilo kaybettirici ajanların uygulanması.
- Kontrol altına alınamamış hipertansiyon.
- Ağır karaciğer yetmezliği.
- Ağır böbrek yetmezliği.
- Koroner kalp hastalığı, kalp yetmezliği, aritmi veya serebrovasküler hastalık (inme veya TIA) mevcudiyeti veya hikâyesi.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

- Reductil® 10 mg tedavisi altındaki hastaların kan basınçlarının ve kalp hızlarının düzenli kontrolü ve sürekli olarak klinik açıdan anlamlı ve yüksek bulunan hastalarda tedavinin kesilmesi önerilir.
- Hipertansiyonu kontrol altına alınmış hastalarda da Reductil® 10 mg dikkatli kullanılmalıdır.
- Renal yoldan yalnız inaktive olmuş madde atılmakla birlikte, Reductil® 10 mg hafiften orta dereceye kadar böbrek yetmezliğinde dikkatli kullanılmalıdır.
- Reductil®, hafiften orta dereceye kadar hepatik yetmezliği olan hastalarda araştırılmış ve klinik advers etki görülmeksizin biyoyararlanımının %24 oranında

arttığı bulunmuştur. Bununla birlikte Reductil® 10 mg'ın hafiften orta dereceye kadar karaciğer yetmezliği olanlarda dikkatli kullanılması önerilir.

- Reductil® 10 mg epileptik hastalara dikkatle verilmelidir.
- Gebe kalma olasılığı olan kadınlar Reductil® 10 mg alırken uygun kontrasepsiyon uygulamalıdır.
- Reductil® 10 mg midriyazise neden olabileceğinden dar açılı glokomlu hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.

Gebelik ve laktasyonda kullanımı

Gebelikte Kullanım: Hayvanlarda yapılan reproduksiyon çalışmaları sibutraminin teratojenik olmadığını göstermiş olmakla beraber insanda gebelikte güvenilirliği çalışmalarla henüz kanıtlanmamış olduğundan, sibutramin gebelikte kullanılmamalıdır.

Laktasyonda Kullanım: Sibutraminin anne sütüne geçip geçmediği henüz bilinmemektedir ve bu nedenle laktasyonda kullanımı kontrendikedir.

Araç ve makina kullanmaya etkisi Sibutramin sağlıklı gönüllülerde psikomotor ve kognitif yetiyi etkilememesine rağmen, santral etkili ilaçların karar verme, düşünme ve motorik yetileri etkileyebildiği bilinmektedir. Bu nedenle hastalar araç ve makine kullanma yetilerinin sibutramin uygulanırken etkilenebileceği konusunda uyarılmalıdırlar.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Advers etkilerin büyük bir çoğunluğu tedavinin erken dönemlerinde (ilk 4 hafta) görülmüştür, sıklık ve şiddetleri zaman içinde azalmıştır. Genel olarak ciddi yan etki görülmemiştir, yan etkiler tedavinin kesilmesini gerektirmemiştir ve geri dönüşümlüdür.

Obez hastalarda yapılan plasebo-kontrollü çalışmalarda, aşağıdaki yan etkilere rastlanmıştır.

Baş ağrısı, taşikardi, vazodilatasyon (sıcak basması), iştah kaybı, kabızlık, iştah artması, bulantı, hemoroid şikayetlerinin artması, ağız kuruluğu, uykusuzluk, baş dönmesi, parestezi, terleme, tat duyusunda değişiklik, dispepsi, kırıklık hali, rinit.

Çok nadir gözlenen yoksunluk semptomları arasında baş ağrısı ve iştah açılması vardır. Tedavi kesildikten sonra bir yoksunluk sendromu geliştiğine ilişkin bir bulguya

rastlanmamıştır. Plasebo kontrollü çalışmalarda tedavinin kesilmesine neden olan advers etki oranı sibutraminle plaseboya göre %0.5 daha fazlaydı. Bu advers etkiler şunlardı: Hipertansiyon (%0.8) uykusuzluk (%0.8), depresyon (%0.7) ve baş dönmesi (%0.6). İstirahat sistolik ve diastolik kan basıncındaki ortalama artışlar 1-3 mm Hg aralığındadır. Ortalama nabız hızında ise 3-5 vuru/dakika artışlar bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Cytochrome P 450 (3A4) inhibitörü ketokonazolün veya eritromisinin sibutraminle birlikte uygulanması plazma konsantrasyonlarını sırasıyla %23 ve %10 oranında arttırmış ve kalp hızında hafif bir artış bildirilmiştir. Sibutraminin simetidinle birlikte uygulanmasında ise plazma konsantrasyonu anlamlı olarak değişmemiştir

Bu nedenle sibutraminin CYP3A4 enzim aktivitesini etkileyen ilaçlarla birlikte uygulanmasında dikkat gereklidir.

CYP3A4 inhibitörleri arasında ketokonazol, eritromisin, troleandomisin ve siklosporin sayılabilir. indükleyiciler olarak ise rifampisin, makrolid antibiyotikleri, fenitoin, karbamazepin, fenobarbital ve deksametazon sayılabilir. Sibutraminin diğer santral etkili ilaçlarla birlikte kullanımı sistematik bir araştırmaya tabi tutulmamıştır, bu nedenle önerilmez.

Sibutramin oral kontraseptiflerin etkenliğini etkilemez.

Sibutramin alkolle birlikte kullanıldığında tek dozlarda kognitif ve psikomotor performans üzerine bir etki görülmemiştir. Bununla birlikte, sibutraminin aşırı dozda alkolle beraber uygulanması önerilmez.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Tedavinin obezite terapisi konusunda deneyimli bir hekim tarafından başlatılması önerilir. Bu ajanla tedaviye başlamadan önce obezitenin sekonder nedenlerden kaynaklanmadığından emin olmak gereklidir. Obezite kontrolü geniş kapsamlı bir yaklaşım gerektirir ve diyetetik, medikal ve psikoterapötik yöntemleri içermelidir.

Yetişkinler: Sabahları kahvaltı ile birlikte veya aç karnına 1 Reductil® 10 mg kapsülü günde tek doz olarak alırlar.

Yaşlı Hastalar: Reductil® 10 mg'ın etkenliği ve tolerabilitesi ancak az sayıda yaşlı hastada araştırıldığından, Reductil® 10 mg'ın yaşlılarda (65 yaşın üzerinde) uygulamasında, dozlama önerileri değişmemekle birlikte, dikkat gerekir.

Çocuklar: Reductil® 10 mg ile çocuklarda (18 yaşın altında) araştırmalar henüz tamamlanmamış olduğundan, bu yaş grubunda uygulanması önerilmez.

Tedavi Süresi:

Tedaviye ilk üç ay içinde tedavi öncesi kilosunun %5 veya daha fazlasını kaybederek başarılı yanıt vermiş olan hastalarda, tedavi 1 yıla kadar sürdürülebilir.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Sibutramin ile aşırı doz deneyimleri kısıtlıdır. Spesifik bir tedavi önerilmez ve spesifik bir antidot yoktur.

Tedavi, solunum yollarının açılması, kardiyak ve vital semptomların izlenmesi ve genel semptomatik ve destekleyici önlemler gibi genel aşırı doz tedavisinde alınan önlemleri içermelidir. aktif karbon erken dönemde verilebilirse, sibutramin absorpsiyonu geciktirilebilir, gastrik lavaj yararlı olabilir. Kan basıncı ve kalp hızı yüksek hastalarda çok temkinli olarak beta-bloker uygulaması endike olabilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: Kuru bir yerde, 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Reductil® 10 mg 28 kapsüllük blister ambalajlarda

Hekime danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ:

ABBOTT Laboratories, ABD lisansı ile, ABBOTT Laboratuvarları İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti. Ekinciler Cad. Hedef Plaza Kat: 6 Kavacık - Beykoz 81640 İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 05.10.2001 - 111/5

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ:Knoll Pharmaceuticals Nottingham – İngiltere **Ambalaj Yeri:** Abbott Laboratuvarları için, Hoechst Marion Roussel Sanayi ve Ticaret A.Ş. Topkapı/İstanbul'da ambalajlanmıştır.

HASTA BİLGİLENDİRME FORMU: Sağlığınız için birkaç dakika...

Bu ilacı kullanmadan önce hasta bilgilendirme formunu dikkatlice okuyunuz.

Bu formu saklayınız, tekrar okumak için size gerekebilir.

Eğer başka sorunlarınız varsa lütfen doktorunuza danışınız.

Bu ilaç kişisel olarak reçetelenmiştir, başka kişisel vermeyiniz, tavsiye etmeyiniz, onlara zarar verebilirsiniz.

Obezite (Şişmanlık) Nedir? Obezite vücutta sağlığı bozacak düzeyde yağ depolanmasıdır. Bugün tanı için en sık kullanılan yöntem

Vücut Kitle İndeksi (VKİ)'nin hesaplamasıdır.

VKİ formülü aşağıdaki gibidir:

$VKİ = \text{Vücut ağırlığı (kg)} / \text{Boy uzunluğunun karesi (m}^2\text{)}$

Kolay anlaşılması açısından bir örnek verelim; 70 kg ağırlığındaki ve 1.70 m boyundaki bir kişinin VKİ'nin hesabı şöyle olacaktır: $VKİ = 70 \text{ kg} / (1.70 \text{ m}) = 24.22 \text{ kg/m}^2$

VKİ (kg /m2)	Tanım
< 20	Zayıf
20-25	Normal
25-30	Kilolu
30-40	Şişman
>40	Aşırı şişman

Aşırı yağın vücutta dağılımı önemlidir. Kalça çevresinde biriken yağ (kadın tipi şişmanlık, armut tipi şişmanlık) karın çevresinde biriken yağ (erkek tipi şişmanlık, elma tipi şişmanlık) kadar tehlikeli değildir. Karın çevresinde biriken yağ metabolik hastalıklara, kalp-damar hastalıklarına ve kansere neden olabilir.

Obezitenin Nedenleri Nelerdir? Bugün obezitenin nedenini çok yemek ile açıklamak mümkün değildir. Kilo alınmasına yol açan birçok neden vardır:

- Yaş
- Hareket azlığı
- Genetik Yatkınlık
- Dengesiz beslenme
- Stres
- Sosyal çevre v.s.

Tedavide Ne Hedeflenmelidir? Kilo vermede hedef hızlı kilo verme değil kalıcı kilo verme olmalıdır. %5-10 kalıcı kilo kaybı, yüksek tansiyon, şeker hastalığı, solunum zorluğu, çabuk yorulma, aşırı terleme, eklem ağrıları, gut, kalp krizi, inme, damar hastalıkları gibi sağlık risklerinde çok önemli oranda azalma sağlar.

Sağlıklı Kilo Kontrolü Programı: Kilo vermek ancak kombine bir program ile mümkündür. Bu program sağlıklı beslenmeyi, egzersizi, hayat tarzı değişikliklerini ve ilacı içerir.

Bu programda doktorunuz ve ekibi tarafından size önerilen beslenme ve egzersiz programı hayat tarzınızı değiştirmenize katkıda bulunacaktır.

Reductil 10 mg kapsül

Reductil'in etken maddesi nedir? Reductil 10 mg, 10 mg sibutramin hidroklorid monohidrat içerir.

Boyar maddeler: İndigo karmin, siyah demir oksit, titanyum dioksit, kinolin sarısı

Reductil nasıl etki eder? Sağlıklı Kilo Kontrolü Programı'nın bir parçası olan Reductil çift etkili bir ilaçtır. Birinci etkisi, her öğünde tokluk hissinizin çabuk oluşmasını sağlamak, buna bağlı olarak alacağınız enerji miktarını azaltmaktır. Reductil'in ikinci etkisi istirahat metabolizma hızınızı yükselterek harcayacağınız enerji miktarını arttırmaktır.

Reductil'i hangi durumda kullanmalısınız? Reductil'i eğer VKİ'niz 30 kg/ m²'nin üzerinde ve diyabet, kan yağlarında bozukluk, eklem hastalıkları, solunum zorluğu gibi obezitenin yol açtığı bir hastalığınız varsa kullanmalısınız.

Reductil'i hangi durumlarda kullanmamalısınız? Reductil'i

- bu ilaca allerjiniz varsa,
- hamile iseniz, süt veriyorsanız,
- merkezi sinir sistemine etki eden bir ilaç kullanıyorsanız,
- kontrol altına alınamamış yüksek tansiyonunuz,
- ağır karaciğer ya da böbrek yetmezliğiniz,
- koroner kalp hastalığınız, kalp yetmezliğiniz, kalp ritminizde bozukluk varsa,
- felç geçirdiyseniz kesinlikle kullanmamalısınız
- 18 yaşından küçükseniz bu ilacı kullanmamalısınız

Reductil kullanımında nelere dikkat etmelisiniz?

- kontrol altına alınamamış yüksek tansiyonunuz.
- ağır olmayan böbrek ya da karaciğer yetmezliğiniz
- sara hastalığınız,
- göz tansiyonunuz varsa,

- 65 yaşın üzerinde iseniz Reductil'i dikkatli kullanmalısınız.
- İlacınızın günlük dozunu almayı unuttuğunuzu fark ettiğinizde eğer 12 saati geçmemişse o günkü dozunuzu alınız, eğer 12 saati geçmişse bir sonraki günden itibaren ilacınıza devam ediniz.
- Beklenmeyen bir etki g r ld ğinde doktorunuza danışınız
- Reductil tedavisi sırasında gebelikten korunmanız gerekmektedir.
- Lütfen ilacınızı çocukların ulaşamayacakları yerlerde, ambalajında ve 25 C'nin altında saklayınız.

Reductil kullanımına bağlı olarak aşağıdaki yan etkiler görülebilir:

- Baş ağrısı
- taşikardi
- vazodilatasyon (sıcaklık basması)
- iştah kaybı
- kabızlık
- iştah artması
- bulantı
- basur şikayetlerinin artması
- ağız kuruluğu
- uykusuzluk
- baş dönmesi
- uyuşukluk hissi
- terleme
- tat duyusunda değişiklik
- hazımsızlık
- kırıklık hali
- burun akıntısı

Eğer şikayetleriniz ilk dört haftada düzelmezse ya da daha kötüleşirse doktorunuza başvurunuz.

Reductil'i nasıl kullanmalısınız?

Reductil'i günde bir kez, tercihen sabahları aç karnına yarım bardak su ile almalısınız.

Reductil'in kalıcı kilo kaybı sağlaması için lütfen doktorunuzun öngördüğü süre boyunca ve doktorunuzun önerdiği miktarda ilacınızı kullanmaya devam ediniz.

Önerilen, kısa süreli ilaç tedavisi değil, diet, egzersiz, yaşam stili değişiklikleri ve ilacı içeren sağlıklı kilo kontrolü programının doktorunuzun önerdiği süre boyunca uygulanmasıdır.

Amacımız çok hızlı kilo kaybetmek değil, yavaş ve kalıcı kilo kaybı sağlamak olmalıdır

NOOTROPİL® FİLM TABLET 800 m (UCB PHARMA)

FORMÜLÜ: Her bir film tablette; 800 mg pirasetam ve yardımcı madde olarak Opaspray K1 bulunur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikleri

Pirasetam, temel etki mekanizması hücre ya da organa özgü olmayan nootropik bir ajandır. Fosfolipidlerin polar uçlarına, doza bağımlı olarak bağlanarak; zardaki proteinlerin üç boyutlu yapılarını sürdürmelerini, onarmalarını ya da temel fonksiyonlarını artırmalarını sağlar, böylelikle daha iyi bir membran stabilitesi sağlar.

Pirasetam öğrenme, hafıza, dikkat ve uyanıklık gibi kognitif süreçlerde rolü olan fonksiyonları doğrudan etkileyen bir etken maddedir. Pirasetam etkisini şu şekilde göstermektedir:

Nöronal Etkiler: Hipoksi, intoksikasyonlar ve elektrokonvülsif tedavi gibi çeşitli serebral harabiyetlerden sonra, kognitif yetenekleri korur ve onarır. Beyin fonksiyonları azalmış hastalara pirasetamın akut veya kronik uygulaması, dikkat artışı ve kognitif fonksiyonların düzelmesini gösteren belirgin EEG değişikliklerine sebep olur (alfa aktivitesinde artış).

Hemoreolojik Etkiler: Mikrosirkülasyonun düzeltilmesiyle birlikte görülmektedir. Pirasetamın hemoreolojik etkinliği şu şekilde ortaya çıkmaktadır:

1. Trombosit aggregasyonunun azaltılması
2. Özellikle eritrositlerin olmak üzere, kan hücrelerinin membran deformabilitesini attırarak kanın viskozitesinin azaltılması
3. Vazospazmın ortadan kaldırılması

Farmakokinetik Özellikleri

Pirasetamın farmakokinetik profili doğrusal ve süreden bağımsızdır; geniş doz aralığında denekler arasındaki değişkenlik düşüktür. Bu durum, pirasetamın yüksek

absorpsiyon, yüksek çözünürlük ve minimum metabolize olma özellikleriyle uyumludur. Pirasetamın plazma yarılanma ömrü 5 saattir. Erişkin gönüllülerde ve hastalarda aynı olan bu süre, yaşlılarda (böbrek klerensinin bozulmasına bağlı olarak) ve böbrek bozukluğu olan deneklerde artar. Sabit durumdaki plazma konsantrasyonlarına, doz uygulamasının üçüncü gününde ulaşılır.

Emilimi: Oral uygulamadan sonra hızla ve büyük ölçüde absorbe olur. Besinler absorpsiyon miktarını etkilemez.

Dağılımı: Oral formlarının biyoyararlanımı %100'e yakındır. Pirasetam plazma proteinlerine bağlanmaz. Dağılım hacmi yaklaşık 0.6 l/kg'dır ve kan-beyin engelini geçer. Yağ dokuları dışında tüm dokulara yayılır; plasenta engelini geçer ve eritrosit membranlarına penetre olur.

Metabolizması: İnsan vücudunda metabolize olduğu bilinmemektedir.

Eliminasyonu: İV ya da oral uygulamalardan sonra, pirasetamın plazma yarılanma ömrü erişkinlerde yaklaşık 5 saattir ve glomerüler filtrasyonla vücuttan atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Yaşlılardaki hafıza, dikkat, konsantrasyon azalması gibi kognitif bozuklukların tedavisi.(Alzheimer Hastalığı dışındaki Psiko-organik sendromlar);
- Vazomotor veya ruhsal kaynaklı baş dönmeleri dışında, vertigo ve denge bozuklukları;
- Kortikal kaynaklı miyoklonus tedavisi;
- Çocuklarda, logopedikler gibi uygun önlemlerle kombine olarak disleksi tedavisi

KONTRENDİKASYONLARI: Pirasetam veya diğer pirrolidon türevlerine ya da içerdiği yardımcı maddelerden herhangi birine karşı aşırı duyarlı olanlarda; serebral hemorajisi olan hastalarda ve Son-Evre Böbrek Hastalığı olanlarda kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Pirasetamın trombosit agregasyonu üzerindeki etkisi nedeniyle, hemostaz, büyük cerrahi girişim ya da şiddetli hemoraji gibi altta yatan bozukluğu olan hastalarda dikkatli olunması önerilmektedir.

Pirasetam böbrekler yoluyla vücuttan atıldığından, böbrek yetmezliği vakalarında dikkatli olunmalıdır. Günlük doz, bireylerin böbrek fonksiyonuna göre, aşağıdaki

tabloda belirtilen şekilde düzenlenmelidir. Bu doz tablosunu kullanmak için, hastanın kreatinin klerensinin (CLcr), ml/dak. olarak hesaplanması gerekir. CLcr; aşağıdaki formül kullanılarak, serum kreatinin (mg/dl) tayininden, ml/dak. olarak hesaplanabilir:

$$[140 - \text{yaş (yıl)}] \times \text{ağırlık (kg)}$$

$$\text{CLCR} = \dots\dots\dots (\times 0.85 \text{ kadınlar için})$$

$$72 \times \text{serum kreatinin (mg/ dl)}$$

Grup	Kreatinin klerensi (ml/dak.)	Pozoloji
Normal	> 80	Genel günlük doz, 2 - 4 defada
Hafif	50-79	Genel günlük dozun 2/3'ü, 2 ya da 3 defada
Orta	30-49	Genel günlük dozun 1/3'ü, 2 defada
Şiddetli	< 30	Genel günlük dozun 1/6'sı, 1 defada
Son-Evre Böbrek Hastalığı	-	Kontrendikedir

Tek başına karaciğer bozukluğu olan hastalarda dozun ayarlanması gerekli değildir. Böbrek fonksiyonu bozulmuş olan yaşlı hastalarda doz ayarlaması önerilmektedir. Yaşlı hastaların uzun süreli tedavisinde, gerektiğinde doz ayarlaması yapabilmek için kreatinin klerensi düzenli olarak değerlendirilmelidir. Miyoklonuslu hastalarda tedavinin birden kesilmesi, ani nükse ya da çekilme nöbetlerine yol açabileceğinden, bu durumdan kaçınılmalıdır.

İlaçla birlikte gözlenen istenmeyen etkiler göz önünde bulundurulduğunda, motorlu taşıt ve dikkat gerektiren araç kullanımı üzerinde bir etki göstermesi olasıdır ve dikkate alınmalıdır.

Gebelerde / Emzirenlerde Kullanım Gebelik kategorisi "B" olarak tespit edilmiştir. Araştırmalar; gebelik, embriyo/fetus gelişimi, doğum ya da post-natal gelişim açılarından doğrudan ya da dolaylı bir zararlı etki göstermemiştir. Gebe kadınlarda pirasetam kullanımıyla ilgili yeterli veri yoktur. Kesin olarak gerekmedikçe, gebelik sırasında kullanılmamalıdır. Pirasetam insan sütüne geçer; dolayısıyla emzirme sırasında kullanımından kaçınılmalı ya da tedavi uygulanırken emzirmeye ara verilmelidir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Tedavi sırasında en sık karşılaşılan yan etkiler, sinirlilik, irritabilite, uykusuzluk, tremor, depresyon ve sersemlik hissidir. Bunlar doza bağımlı olup, genç hastalarda (%1 - 2), yaşlılara göre (%6 - 9) daha az sıklıkta görülür. Kontrollü çalışmalarda %2'den daha düşük oranda yan etki görülmüştür. Bunlarla çoğunlukla, yaşlı hastalarda ve 2,4 g/gün'lük dozun üzerinde karşılaşılmıştır ve vakaların çoğunda doz azaltımıyla ortadan kalkmışlardır. Bildirilen diğer istenmeyen reaksiyonlar arasında; vertigo, karın ağrısı, diyare, bulantı, kusma, anafilaktoid reaksiyon, aşırı duyarlılık, ataksi, denge bozukluğu, epilepsinin şiddetlenmesi, baş ağrısı, ajitasyon, anksiyete, konfüzyon, hallüsinasyon, anjiyonörotik ödem, dermatit, kaşıntı ve ürtiker bulunmaktadır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ ve DİĞER ETKİLEŞMELER:

NOOTROPİL'in bilinen hiç bir ilaçla geçimsizliği yoktur. İlaç etkileşmesinin bildirildiği bir tek vakada, pirasetam ve Tiroid Ekstrelerinin (T3 - T4) birlikte verilmesinden sonra, konfüzyon, irritabilite ve uyku bozukluğu gözlenmiştir. Karbamazepin, fenitoin, fenobarbiton ve sodyum valproat gibi antiepileptik ilaçlarla hiçbir etkileşim bildirilmemiştir. Eşzamanlı alkol kullanımı, pirasetam serum düzeyleri üzerinde hiç bir etki göstermemiş, pirasetam da alkol düzeylerini değiştirmemiştir.

Şiddetli tekrarlayan venöz trombozu olan hastalarla ilgili yayınlanmış tek-kör bir çalışmada 9.6 g/gün dozundaki pirasetamın, INR'yi 2.5'ten 3.5'e yükseltmek için gerekli asenokumarol dozunu değiştirmedeği görülmüştür. Ancak tek başına asenokumarol kullanımı ile karşılaştırıldığında, 9.6 g/gün dozunda eklenen pirasetamın, trombosit agregasyonunu; β -tromboglobulin salınımını; fibrinojen düzeylerini; kan ve plazma viskozitesini belirgin olarak düşürdüğü görülmüştür.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Akut vakalarda İV form tercih edilmeli; idame tedavisinde ve kronik patolojilerde oral yol seçilmelidir. Tedavi süresi hastanın klinik durumuna göre değişir. Yüksek dozlu parenteral kullanımda, normal olarak birkaç gün sonra düzelme görülür; kronik tedavilerde ise, optimal etkiye genellikle 6-12 hafta sonra ulaşılır. Günlük tedavi iki-dört eşit doz halinde yapılmalıdır.

ENDİKASYON	DOZ	
	Başlangıç Dozu	İdame Dozu

Psiko-Organik Sendromlar	4.8 g/gün	2.4 g/gün
Vertigo		2.4 - 4.8 g/gün
Öğrenme Güçlüğü		3.2 g/gün (iki eşit dozda)
Kortikal Kaynaklı Miyoklonus	7.2 g/gün	Maksimum 24 g'a kadar, her üç ya da dört günde, 4.8 g/gün'lük artışlarla

Tedavide uygulanan diğer anti-miyoklonik ilaçlar aynı dozda verilmeli; elde edilen klinik yarara göre, söz konusu ilaçların dozu mümkünse azaltılmalıdır. Pirasetam tedavisi başlatıldıktan sonra, ilk serebral hastalık süresince tedavi devam ettirilmelidir. Akut nöbetleri olan hastalarda, zaman içinde kendiliğinden iyileşme görülebilir; dolayısıyla her altı ayda bir, ilaç tedavisini azaltmak ya da durdurmak için girişimde bulunulmalıdır. Bunu yaparken ani nöks ya da çekilme nöbetlerini önlemek için, pirasetam dozu her iki günde bir (Lance-Adams sendromunda her üç ya da dört günde bir) 1.2 g azaltılmalıdır.

DOZ AŞIMI: Akut ve anlamlı oranda doz aşımında, mide gastrik lavajla boşaltılabilir ya da hasta kusturulabilir. Pirasetamın aşırı dozda alınması durumunda spesifik bir antidotu yoktur. Doz aşımında uygulanacak tedavi semptomatik olmalıdır ve gerekirse hemodiyaliz uygulanabilir.

Doktora danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'ın altındaki oda sıcaklığında ve kuru bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ:

NOOTROPİL 800 mg Film Tablet, 30 film tabletlik blister ambalajlardadır.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

NOOTROPİL Şurup %20 (200 ml), NOOTROPİL 1 g / 5 ml Ampul (12 Ampul).

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 28.2.1992 - 159/42

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: UCB S.A. Pharmaceutical Sector Braine-l'Alleud / BELÇİKA lisansı ile UCB Pharma A.Ş. Cemil Topuzlu Caddesi, İş Bankası Blokları, D Blok, Kat: 4 Daire: 7 34726 Kadıköy / İSTANBUL

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: BİLİM İlaç San. ve Tic. A.Ş. Ayazağa Köyü Yolu, 80670 Maslak / İSTANBUL Reçete ile satılır.

AKİNETON TABLET 2 mg (ABBOTT)

FORMÜLÜ: 1 Akineton Tablet 2 mg biperidenhidroklorür içerir. Akineton Tablet'in bileşiminde boyar madde yoktur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Akineton santral etkileri ön planda olan bir anti-kolinerjiktir. Parkinson sendromlarında ve medikamentöz nedenli ekstrapiramidal semptomlarda terapötik etkisini muskarin reseptörlerine (öncelikle M1) kompetitif bağlanarak gösterir.

Akineton oral uygulamadan sonra çabuk rezorbe olur ve 1,5 saat içinde maksimal plazma düzeylerine erişilir. Sistemik biyoyararlılık %33+/-5'dir. Akineton gerek böbrek (yakl. %35), gerekse karaciğer (yakl. %65) üzerinden atılır. Tek doz 4 mg biperidenhidroklorid uygulamasından sonra plazma eliminasyon yarı-ömrü genç gönüllülerde 11 ila 21.3 saat, yaşlı hastalarda ise 23.8 ila 36.6 saat arasında bulunmuştur. Steady-state'te yarılanma ömürleri hafif uzamaktadır.

ENDİKASYONLARI:

- Parkinson Sendromu, özellikle rigor ve tremor semptomları,
- Nöroleptik ve benzer etki gösteren ilaçların neden olduğu ekstrapiramidal semptomlar; örn.; erken diskinezi, akatizi

KONTRENDİKASYONLARI: Sadece tardif diskinezi olan hastalarda kontrendikedir. Mutlak kontrendikasyonları biperidene karşı aşırı duyarlılık, tedavi görmeyen dar açılı glokom, mide-barsak kanalının mekanik stenozları, megakolon ve ileus'tur. Relatif kontrendike olduğu durumlar, idrar retansiyonu ile birlikte prostat adenomu ve tehlikeli taşikardi oluşturabilen hastalıklardır.

UYARILAR/ÖNLEMLER: İlacı kullanan hastalarda düzenli biyokimyasal hematolojik takip gerekir. Yan etkilere daha çok tedavi başlangıcında ve dozun hızla artırıldığında rastlanır. Vital bir komplikasyon durumu dışında, kontregülasyon reaksiyon oluşabileceğinden, ilaç aniden kesilmemelidir. Özellikle vasküler veya dejeneratif tipte organik beyin değişiklikleri olan yaşlı hastalarda Akineton'un terapötik dozlarında dahi artmış duyarlılık görülebilir.

Akineton gibi santral etkili antikolinergiklerin hayvan deneylerinde serebral atak eğilimini arttırabildiği öforizan etkisinden dolayı kötüye kullanım ve bağımlılık gelişmesi riski vardır.

Gebelerde ve emziren kadınlarda kullanılmamalıdır. Epileptik veya aritmisi olan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır. Yakın tarihte myokard enfarktüsü geçiren hastalarda kalp hızı kontrol edilebiliyorsa kullanılır. Periferik etkileri nedeniyle otomobil ve motorlu araç kullanma yetisi azalabilir.

İntra-oküler basınç düzenli aralıklarla kontrol edilmelidir.

YAN ETKİLER/ADVERS ETKİLER: Yorgunluk, baş dönmesi, sersemlik ve özellikle aşırı dozlarda huzursuzluk, ajitasyon, anksiyete, konfüzyon, öfori, seyrek olarak hafıza bulanıklığı ve çok seyrek olarak deliryum ve halusinasyon, baş ağrısı ve uykusuzluk gibi santral sinir sistemi etkileri görülebilir. Diskinezi, ataksi, kas seyirmesi ve konuşma bozukluğu nadiren gözlenmiştir.

Santral sinir sistemi stimülasyonu serebral skleroz durumunda daha sık görülebilir ve doz azaltılması gerekebilir.

Periferik yan etkiler, ağız kuruluğu, nadiren tükrük bezlerinin şişmesi, akomodasyon bozukluğu, fotofobi ile birlikte midriyazis, hipohidrozis, konstipasyon, mide şikayetleri, bulantı, taşikardi ve çok nadir olarak bradikardi olarak ortaya çıkabilir.

Seyrek olarak, özellikle prostat hipertrofisi olan hastalarda (doz azaltılmalıdır!), miksiyon şikayetleri ve daha da seyrek olarak idrar retansiyonu (antidot: carbachol (Doryl)) görülebilir.

Dar açılı glokom gözlenebilir. İntra-oküler basınç düzenli aralıklarla kontrol edilmelidir. Hipersensitivite ve bir kaç vakada allerjik reaksiyon bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Akineton diğer antikolinergik, antipsikotrop ilaçlarla, antihistaminiklerle, antiparkinson preparatlarıyla ve antispazmolitiklerle birlikte uygulandığında santral ve periferik yan etkilerin artması mümkündür. Kinidinle birlikte uygulanırsa, antikolinergik kardiovasküler etkiler (özellikle AV düğüm iletisine) artabilir.

Levodopa ile birlikte uygulanırsa, diskinezi şiddetlenebilir. Nöroleptik nedenli tardiv diskinezi Akineton'la şiddetlenebilir. Buna rağmen tardiv diskinezi varlığında Parkinson semptomları bazen o kadar şiddetli olur ki, antikolinerjik tedavi mutlaka gerekebilir.

Antikolinerjikler petidinin SSS yan etkilerini arttırabilir.

Akineton'la tedavi sırasında alkolün etkisi artabilir.

Metoclopramid ve gastro-intestinal sistemde benzer etkili maddelerin etkisi Akineton'la antagonize edilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Akineton tedavisine, etki ve yan etkiyi izleyerek, düşük dozlardan başlamalıdır. Yaşlı hastalarda, özellikle organik beyin hastalığı olanlarda ve serebral atak eğilimi olanlarda dozlama dikkatle yapılmalıdır.

Pediyatrik kullanımda Akineton'la deneyim kısıtlıdır ve ilaca bağlı distoni (örn.: nöroleptik veya metoclopramid ve benzer ilaçlar) vakalarında kısa süreli uygulamaya dayanmaktadır.

Parkinson Sendromu Günde 2 defa 1/2 tablet (1 mg) ile başlanır, günde 1 tablet (2 mg) arttırılarak bireysel yeterli idame dozu saptanır. Bu genellikle günde 3-4 kez 1/2-1 tablettir (3-16 mg). Günlük maksimal doz 8 tablettir (16 mg).

Günlük doz eşit aralıklarla güne yayılmalıdır.

Medikamentöz nedenli ve diğer ekstrapiramidal hareket bozuklukları

Semptomların ağırlığına bağlı olarak yetişkinler, nöroleptik ilaçla birlikte günde 1 ila 4 kez 1/2-2 tablet (1-4 mg) alırlar.

Çocuklarda kullanılmaz.

Diğer ekstrapiramidal hareket bozukluklarında oral antikolinerjik tedavi, 1 tablet (2 mg) başlangıç dozunu haftalık aralıklarla tolere edilen idame dozuna kadar arttırarak ayarlanır. Bu doz, diğer endikasyonlardaki maksimal dozu aşabilir.

Akineton tabletler tercihen yemek sırasında veya yemekten sonra bir miktar mayı ile alınmalıdır. Hemen öğün sonrasında alınırsa gastrointestinal yan etki daha az görülür. Tedavinin süresi, hastalığın türüne ve seyrine bağlıdır. Akineton tedavisi birden değil, tedricen kesilmelidir.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER VE ÖZEL ANTİDOT

Vücut ısısında yükselme, aritmi, üriner retansiyon. Entoksikasyon belirtilerinde atropin zehirlenmesinde olduğu gibi, eksitasyon, konfüzyon, hafıza kaybı, paranoya, halusinasyonlar, respiratuar ve kardiyak depresyon meydana gelir. Periferik antikolinergik semptomları (genişlemiş, yavaş reaksiyon veren pupillalar, kuru mukoza, yüz kızarıklığı, frekans yükselmesi, barsak ve mesane atonisi, özellikle çocuklarda eteş yükselmesi) ve santral sinir sistemi (ajitasyon, deliryum, sersemlik, şuur bulanıklığı ve/veya halusinasyon) belirtileridir. Ağır zehirlenme vakalarında dolaşım ve solunum felci olabilir.

Antidot: Physostigmin salisilat (1 mg subkutan) (En fazla 4 mg)

Ek olarak kalp-dolaşım ve solunum fonksiyonlarının desteklenmesi ve mesane sondası takılması, gerekirse vücudun soğutulması için önlemler önerilir.

Santral sinir sistemi uyarımı gözlenirse, küçük dozlardan diazepam, kardiyak stimulan olarak dobutamin kullanılabilir. Ayrıca genel ve destekleyici tedavi ile birlikte gastrik lavaj da gereklidir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız ve ışıktan koruyunuz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Akineton® 2mg Tablet 100 tabletlik blister ambalajda

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Akineton® Ampul 1 ml'lik 5 adet ampul ihtiva eden kutu

Hekim kontrolünde kullanılması zorunludur.

Uzun süre kullanıldığında alışkanlık yapabilir.

Çocukların ulaşamayacağı yerlerde ve ambalajında saklayınız.

RUHSAT SAHİBİ:

ABBOTT Laboratories, ABD lisansı ile, ABBOTT Laboratuvarları İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti. Ekinciler Cad. Hedef Plaza Kat: 6 Kavacık - Beykoz 81640 İSTANBUL

RUHSAT TARİH ve NUMARASI: 05.10.2001 - 198/15

ÜRETİM YERİ: Abbott Laboratuvarları için, Hoechst Marion Roussel Sanayi ve

Ticaret A.Ş. Topkapı/İstanbul'da üretilmiştir. Reçete ile satılır.

BUSCOPAN® PLUS FİLM KAPLI TABLET (ECZACIBAŞI)

FORMÜLÜ: Her tablette,

Hiyosin-N-butilbromür 10 mg

Parasetamol 500 mg bulunur. **Boyar madde:** Titanyum dioksit.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Hiyosin-N-butilbromür

Buscopan Plus'ın içerdği spazmolitik bir ilaç olan hiyosin-N-butilbromür, bitkilerde bulunan skopolaminin yarı sentetik bir türevidir. Dört amonyum bileşeni olan hiyosin-N-butilbromür'ün periferik antikolinerjik etkisi vardır. Bu etki ganglion iletiminin inhibisyonuna ve parasempatolitik etkiye bağlıdır.

Hiyosin-N-butilbromür'ün, gastro-intestinal, safra ve üriner sistem kanallarının düz kasları üzerinde spazmolitik etkisi vardır. Uterus kasları üzerinde de benzer bir etki hem hayvan deneylerinde hem de in vitro olarak insan uterus doku örneklerinde görülmüştür. Parasetamolün analjezik özellikleri bu etkiyi artırır. Antispazmodik ve analjezik özellikleri kombine edilmiş olduğundan, hiyosin-N-butilbromür özellikle karındaki lümenli organların paroksizmal ağrılarının tedavisi için uygun bir preparattır.

Dört amonyum içeren bir bileşik olan hiyosin-N-butilbromür, oldukça polardır ve böylece oral (%8) ve rektal (%3) kullanımdan sonra kısmen emilir. Sistemik yararlanımı %1'den daha az bulunmuştur.

Ölçülebilir kan düzeylerinin oldukça düşük olmasına karşın radyoaktif işaretli hiyosin-N-butilbromür ve metabolitleri, gastrointestinal kanal, safra kesesi, safra kanalları, karaciğer ve böbrekler gibi etkili olduğu bölgelerde oldukça yüksek konsantrasyonlarda bulunur.

Hiyosin-N-butilbromür kan-beyin bariyerini geçemez ve plazma proteinlerine bağlanması düşüktür.

İntra venöz uygulamayı takiben, total klirensi 1.2 L/dakika'dır ve klirensin yaklaşık yarısı böbrekler yoluyla. İdrarda görülen temel metabolitleri, muskarinik reseptörlere oldukça zayıf olarak bağlanmış şekilde bulunur.

Parasetamol: Oral uygulandıktan sonra parasetamol'ün tamamına yakın bir bölümü ince barsaktan hızla emilir ve yaklaşık 0.5 ile 2 saat içinde en yüksek plazma konsantrasyonuna ulaşır. İlaç hızla ve eşit olarak dokulara dağılır. %65 ve %89 arasındaki mutlak yararlanım oranları ilk geçiş etkisini gösterir. Rektal uygulamadan sonra en yüksek plazma konsantrasyonlarına 1.5 ile 3 saat arasında ulaşır. Mutlak yararlanım %30-40 arasındadır.

Parasetamol, karaciğerde, tamamı 24 saat içinde idrarla atılan, inaktif glukronik (yaklaşık %60) ve sülfürik asit (yaklaşık %35) bileşiklerine dönüşür. Alınan dozun %5'den azı değişmeden atılır.

Terapötik dozlarda plazma yarılanma süresi 1.5 - 3 saat arasındadır. Çocuklarda yarılanma süresi uzar ve sülfat konjugasyonu ile metabolize olur. Kronik karaciğer hastalığında da, parasetamolün plazma yarılanma süresi uzar. Terapötik dozlarda plazma proteinlerine bağlanması düşüktür.

Buscopan-Plus: Sağlıklı gönüllülerde Buscopan-plus'ın üç değişik formülasyonunda (tablet, süpozituar, oral solüsyon) hiyosin-N-butilbromür ve parasetamolün biyoyararlanımı ile ilgili bir çalışma yapılmıştır. Bu iki bileşiğin biyoyararlanımı, daha önce yapılan bir çalışmada ayrı ayrı gösterilmiş biyoyararlanımları ile mukayese edilmiş ve kombine uygulamanın biyoyararlanım üzerinde belirgin bir etkisi gözlenememiştir.

ENDİKASYONLARI: Mide ve barsak hastalıklarındaki paroksizmal ağrılar, safra ve üriner sistem kanalları ve kadın genital organlarındaki işlev bozuklukları (örn. dismenore) ve spastik ağrıda endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI: Buscopan Plus Tablet, aşağıdaki durumlarda kullanılmamalıdır:

- Bileşiminde bulunan hiyosin-N-butilbromür, parasetamol veya diğer maddelere karşı aşırı duyarlılık reaksiyonu gösteren kişiler,
- Megakolon,
- Myasthenia gravis.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Buscopan Plus Tablet, aşağıdaki durumlarda dikkatli kullanılmalıdır:

- Karaciğer işlev bozukluğu (örn. kronik alkol alımı ya da hepatite bağlı),
- Böbrek işlev bozukluğu,
- Gilbert sendromu (Meulengracht's hastalığı).

Dar açılı glokom, intestinal veya iiriner kanal obstrüksiyonu ve taşiaritmi gelişme riski bulunan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır.

Bu tür vakalarda Buscopan Plus tablet sadece tıbbi gözetim altında kullanılmalı ve gerekirse doz azaltılmalı ya da dozlar daha seyrek verilmelidir.

Gebelik ve Emzirme: Uzun deneyimler sonucunda gebelik sırasında zararlı etkiler olduğuna dair deliller gözlenmemiştir. Gebelik sırasında, özellikle ilk üç ayda, ilaç kullanımı ile ilgili genel uyarılar dikkate alınmalıdır. Hiyosin-N-butylbromürün emziren kadınlarda kullanılmasının güvenilir bir uygulama olup olmadığı henüz gösterilmemiştir.

Parasetamol anne sütüne geçerse de, terapötik dozlarda kullanıldığında bebek üzerinde bir etkisi görülmemiştir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Buscopan Plus tablet tedavisi sırasında, ender olarak deri kızarıklığı oluşabilir. Daha ender olarak, ekzantem biçiminde alerjik reaksiyonlar; çok daha ender vakalardaysa, alerjik trombositopeni ya da lökopeni görülebilir. Parasetamole bağlı olarak, agranülositoz ya da pansitopeni gelişebilir.

Bazı vakalarda, parasetamole karşı oluşan aşırı duyarlılığa bağlı olarak Quincke ödemi, dispne, terleme, bulantı, kan basıncında düşme ve hatta şok bildirilmiştir. Nadir vakalarda daha önce bronş astması veya alerji hikayesi bulunan predispoze astım hastalarında bronkospazm görülebilir. Hiyosin-N-butylbromüre bağlı kserostomi (ağız kuruluğu), dishidroz, taşikardi ve muhtemel idrar retansiyonu gibi antikolinerjik yan etkiler görülebilirse de bu etkiler genellikle hafiftir ve kendiliğinden geçer.

Çok nadir olarak, hiyosin-N-butylbromüre bağlı, özellikle deri reaksiyonları gibi aşırı duyarlılık reaksiyonları bildirilmiştir,

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Buscopan Plus, trisiklik antidepresanlar, antihistaminikler, kinidin, amantadin ve dizopramidin antikolinerjik etkilerini artırır.

Metoklopramid gibi dopamin antagonistleriyle beraber kullanıldığında her iki ilacın gastrointestinal kanal üzerindeki etkileri azalır.

Buscopan Plus, beta-adrenerjik ilaçların taşikardik etkilerini artırır.

Parasetamolün normalde güvenilir olan dozları, bazı hipnotik ve anti-epileptikler (örn. glutetimid, fenobarbital, fenitoin, karbamazepin) ya da rifampisin gibi enzim indüksiyonuna yol açan ilaçlarla birlikte alındığında, karaciğer hasarına neden olabilir. Aynı durum, alkol alımı için de geçerlidir.

Propantelin gibi ilaçlarla mide boşalmasının yavaşlatıldığı durumlarda, parasetamolün emilim hızının azalması sonucu etkinin başlaması gecikir.

Metoklopramid gibi ilaçların uygulanmasından sonra mide boşalmasının hızlandığı durumlar, emilim hızında artışa neden olur.

Kloramfenikol ile kombine edildiğinde, kloramfenikolün yarılanma süresi artabileceğinden, toksisite görülme riski artar.

Parasetamol ile varfarin arasındaki etkileşimlerin klinik yansımaları, kumarin türevlerinde olduğu gibi henüz değerlendirilmemiştir. Bu nedenle, oral antikoagülan tedavisi gören hastalara uzun süre parasetamol verilmesi düşünüüyorsa, hasta yakından izlenmelidir.

Parasetamol ve AZT (zidovudin)'in birlikte kullanımı lökosit sayısında azalmaya yol açabilir. Bu nedenle, Buscopan Plus ve AZT, doktor tavsiyesi olmadan, birlikte kullanılmamalıdır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

Hekim tarafından başka türlü bir kullanım önerilmediğinde,

Erişkinlerde: Günde 3 kez 1-2 tablet uygulanır.

Günlük toplam doz 6 tableti geçmemelidir.

10 yaşın üzerindeki çocuklarda Buscopan Plus tablet gerektiğinde kullanılabilir.

Film kaplı tabletler, 10 yaşın altındaki çocuklarda kullanılmaya uygun değildir.

Buscopan Plus, bir hekimin onayı olmadan uzun süre ya da yüksek dozlarda kullanılmamalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Belirtiler

Hiyosin-N-butilbromür Hiyosin-N-butilbromür ile insanlarda akut doz alımına bağlı intoksikasyon belirtileri konusunda elde veri yoktur. Aşırı doz alımı durumunda idrar retansiyonu, ağız kuruluğu, ciltte kızarıklık, gastrointestinal motilitede azalma, geçici görme bozuklukları, ortostatik hipotansiyon ve Cheyne-Stokes solunumu gibi antikolinerjik semptomlar oluşabilir.

Parasetamol Çok yüksek dozda parasetamol alımından 24-48 saat sonra toksisite belirtileri ortaya çıkar. Karaciğer hücre nekrozuna bağlı karaciğer fonksiyon bozukluğu ve ölümcül sonuçlanabilen hepatik koma gelişebilir. Bu duruma bağlı olmaksızın tübüler nekroz nedeniyle böbrek lezyonları tarif edilmiştir.

Parasetamol zehirlenmelerine bağlı semptomlar bir kaç evrede gelişir. Birinci evrede (İinci gün), bulantı, kusma, terleme, uykusuzluk ve genel hastalık hali gibi belirtiler vardır. İkinci evre belirtilerde geçici bir düzelme gözlenirse de üçüncü veya dördüncü günde transaminaz değerlerinde belirgin bir artış, sarılık, pıhtılaşma bozuklukları, hipoglisemi ve hepatik komaya doğru bir gidiş vardır.

Tedavi Oral yoldan alınan ilaçlarla zehirlenme durumlarında, ilk 6 saat içinde aktif kömür ile mide yıkanır. Zehirlenmeden sonraki ilk 8-12 saat içinde asetilsistein'in i.v uygulanması ile parasetamolün sitotoksik metabolitleri bağlanabilir.

Kural olarak, asetilsistein gecikmeden uygulanmalıdır. Parasetamolün plazma konsantrasyonunun belirlenmesi önerilir.

Parasetamolün plazma konsantrasyonu diyaliz ile azaltılabilir.

Hiyosin-N-butilbromür'e bağlı doz aşımı semptomları parasempatomimetiklere cevap verir. Glokomu olan hastalara lokal olarak pilokarpin verilebilir. Gerekğinde neostigmin (0.5-2.5 mg i.m veya i.v) gibi parasempatomimetikler uygulanabilir. Kardiyovasküler komplikasyonlar genel tedavi prensiplerine uygun olarak tedavi edilmelidir. Solunum felci gelişen durumlarda, entubasyon ve suni solunum uygulanmalıdır. İdrar retansiyonu gelişen durumlarda hastaya idrar sondası takılması gerekebilir.

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C altında, ışıktan uzak bir yerde saklanmalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:20 ve 50 film kaplı tablet içeren ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Buscopan ampul	1 mL'lik 6 ampul bulunan ambalajlarda
Buscopan Likit	100 mL'lik ambalajlarda
Buscopan draje	20 drajelik ambalajlarda

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Boehringer Ingelheim lisansı ile Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. Büyükdere Cad. 185 Levent-İstanbul

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 10.02.1986 - 138/5 Reçete ile satılır.

PİLOSED OFTALMİK ÇÖZELTİ %2 (BİLİM)

FORMÜLÜ: Her ml'de;

Pilokarpin hidroklorür	20.0 mg
Benzalkonyum hidroklorür	0.1 mg
Borik asit	5 mg
EDTA disodyum	0.5 mg
Polivinil pirolidon	10.0 mg
Hidroklorik asit/Sodyum hidroksit	k.m.
Distile su	k.m. 1.0 ml

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Pilosed, %2 steril pilokarpin hidroklorür çözeltisidir. Pilokarpin gözdeki kolinerjik reseptörleri direkt olarak stimüle eden parasempatikomimetik bir ajandır. İrisin sfinkter kasını ve siliyer kası kontrakte ederek miyozis ve akomodasyon spazmı yapar. Göz içi basıncını aköz hümörün geri emilimini arttırarak düşürür. Aynı zamanda aköz hümörün salgılanmasını da inhibe eder.

Miyotik etkisi 10-30 dakika içinde başlar ve 4-8 saat sürer. Göz içi basıncında azalma ise 75 dakika içinde maksimuma ulaşır ve 4-14 saat sürer.

ENDİKASYONLARI: Pilosed %2 oftalmik çözelti, basit kronik (açık açılı) glokom, akut (kapalı açılı) glokom, iridektomiye bağlı kapalı açılı glokom, sekonder

glokom (üveite bağlı olanlar hariç), midriyatik ve sikloplejiklerin etkilerini ortadan kaldırma amacıyla kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: İlacın içeriğinde bulunan maddelere karşı aşırı duyarlılığı bulunanlarda, akut üveit ve irit gibi miyozis istenmeyen durumlarda Pilosed %2 oftalmik çözelti kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

- Pilosed %2 oftalmik çözelti lokal olarak kullanılır, enjekte edilmez.
- Astımlılarda kullanırken dikkatli olunmalıdır.
- Özellikle kataraktı olan yaşlılarda Pilokarpin'in oluşturduğu miyozis nedeniyle karanlığa adaptasyonda güçlük görülebilir.

Hamilelerde kullanımı: Hamilelerde yapılmış yeterli çalışma olmadığından, mutlak endikasyon bulunmadıkça hamilelerde kullanımı önerilmemektedir.

Süt veren annelerde kullanımı: Anne sütüne geçip geçmediği bilinmediğinden ötürü emziren annelerde dikkatle kullanılmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Gözde ağrı, görme bozukluğu, gözlerde irritasyon ve baş ağrısı yapabilir. Nadiren, terleme, tremor, bulantı, kusma, ağızda sulanma görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ:

Pilosed %2 oftalmik çözeltinin diğer ilaçlar ile etkileşimi bulunmamaktadır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Kronik glokomda, dört ila altı saatte bir 1-3 damla önerilir. Akut glokomda, cerrahi müdahaleden önce göz içi basıncını düşürme amacıyla, 3-4 kez 10 dakikada bir damlatılır ve eğer gerekirse daha uzun aralar ile devam edilir.

Damlalık göze değdirilmemeli ve ucuna dokunulmamalıdır. Preparatın tatbikinden önce ellerinizi yıkayınız. Damlatıldıktan sonra göz bir süre kapalı tutulmalıdır.

DOZ AŞIMI: Pilosed %2 oftalmik çözeltinin göze uygulanmasını takiben sistemik reaksiyonlar nadirdir. Spesifik antidotu atropindir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altında oda sıcaklığında, **çocukların**

ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

Açılıncaya kadar sterildir. Açıldıktan sonra 15 gün içinde tüketilmelidir.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:Damlalıklı plastik şişelerde 5 ml'lik solüsyon

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK ŞEKİLLERİ:

Pilosed %1 steril göz damlası Pilosed %4 steril göz damlası

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 10.05.1988 -144/90

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: BİLİM İLAÇ SAN. VE TİC.

A.Ş. 80670 Maslak / İSTANBUL Reçete ile satılır.

CAFERGOT® TABLE (NOVARTIS)

FORMÜLÜ: Bir tablet 1 mg ergotamin tartarat ve 100 mg kafein içerir.

Yardımcı maddeler: Demir oksid (sarı)

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLER: Ergotamin gerilmiş ekstrakraniyal arterler üzerindeki özel vazotonik etkisi ile auralı veya aurasız migren ataklarını tedavi eder. Kafein ergotaminin barsaklardan absorpsiyonunu hızlandırır ve artırır.

Farmakokinetik özellikleri Tritium'la işaretlenmiş ergotamin çalışmaları, gastrointestinal sistemden oral dozun %62'sinin absorbe olduğunu göstermiştir. Maksimum plazma düzeylerine, alımından yaklaşık 2 saat sonra ulaşılır. Ergotamin büyük oranda karaciğerde metabolize olur. Değişmemiş haldeki ilacın tam biyoyararlanımı oral yoldan verildiğinde yaklaşık %2, rektal yoldan verildiğinde ise yaklaşık %5'dir. İlacın terapötik etkinliğinin, kısmen aktif metabolitlerine bağlı olduğu düşünülmektedir. Protein bağlanma oranı %98'dir. Ana ilaç ve metabolitleri başlıca safra yoluyla atılır. Plazma eliminasyonu bifaziktir, yarılanma süreleri 2.7 ve 21 saattir.

Kafein hızla ve hemen hemen tamamen absorbe olur, büyük oranda metabolize olur. Metabolitler vücuttan başlıca idrar ile atılır. Plazma eliminasyon yarılanma süresi yaklaşık 3.5 saat, proteine bağlanma miktarı %35'dir.

ENDİKASYONLARI: Auralı ve aurasız akut migren atakları.

KONTRENDİKASYONLARI: İlacın içerdği komponentlerden herhangi birine karşı aşırı duyarlılık, yetersiz periferik sirkülasyon, obliteratif vasküler hastalık, koroner kalp hastalığı, ağır hipertansiyon, renal veya hepatik yetmezlik, septik durumlar, gebelik, emzirme.

UYARILAR / ÖNLEMLER: El veya ayak parmaklarında karıncalanma gibi semptomlar ortaya çıkarsa ilaç alımı kesilmeli ve hemen hekime danışılmalıdır.

Not: Cafergot akut migren ataklarının tedavisi için tasarlanmıştır. Bu ilaçlar koruyucu (aralıklı) tedavi için kullanılmalıdır ve uzun bir süre boyunca sık alınmamalıdır.

Cafergot ile uzun süre aralıksız tedavi esnasında ilaca bağımlı baş ağrısı oluşumu bildirilmiştir. Genellikle önerilen yüksek doz veya önerilen dozda uzun yıllar kullanımı esnasında ergotamin içeren fitiller yüzünden bir soliter rektal veya anal ülser oluşumuna ait nadir vakalar bildirilmiştir.

Gebelik ve emzirme döneminde kullanımı Cafergot tablet ergotaminin oksitosik ve vazokonstriktör etkileri yüzünden gebelikte kontrendikedir.

Ergotamin anne sütüne salgılanmaktadır ve bebekte kusma, ishal, zayıf nabız ve düzensiz kan basıncı semptomları oluşturabilir. Bundan dolayı Cafergot emziren annelerde kontrendikedir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Migrenle ilişkili olmayan bulantı ve kusma. Ekstremitelerde parestezi, ağrı ve halsizlik veya periferik vazokonstriksiyon gibi yan etkiler hassas kişilerde veya uzun süreli tedavilerden sonra ortaya çıkabilir.

Ergotamin içeren preparatların yüksek dozda uzun süreli kullanımı özellikle plevra ve retroperitonda olmak üzere fibrotik değişikliklerin oluşumuna neden olabilir.

Kalp kapakçıklarının fibrotik değişikliklerine dair de vakalar bildirilmiştir. Ergotamin, vazokonstriktör özellikleri yüzünden, koroner arter hastalığı öyküsü olmayan hastalarda bile göğüs ağrısı, miyokard iskemisi veya seyrek vakalarda enfarktüse neden olabilir.

“BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.”

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Troleandomisin, eritromisin veya josamisin gibi makrolid antibiyotiklerle birlikte kullanılması plazmada ergotaminin konsantrasyonunun yükselmesine neden olabilir ve

bu da istenmeyen bir periferik vazokonstriksiyona yol açabilir.

Ergotamin ve propranolölü birlikte kullanan hastaların küçük bir bölümünde vazospastik reaksiyonlar rapor edilmiştir. Ergotamin, sumatriptan ve nikotin (örneğin sigara) içeren vazokonstriktör ajanların beraber kullanımı vazokonstriksiyon riskini artırabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor tarafından başka şekilde önerilmediği takdirde; Cafergot migren ataklarının ilk semptomlarında alınmalıdır.

Yetişkinlerde: Cafergot ilk kez kullanılıyorsa başlangıç dozu olarak 2 tablet önerilir. Yarım saat içinde etki görülmediği takdirde bir tablet daha alınmalıdır. Gerekirse her yarım saatte bir tablet alınmalıdır (aşağıda belirtilen günlük doz aşılmamalıdır). Daha sonraki kullanımlarda başlangıç dozu, daha önceki atakları önlemek için kullanılan doza bağlı olarak, 3 tablete çıkarılabilir. Ağrı kesilmediği takdirde 1 tablet daha alınabilir. Gerekirse 1/2 saatte bir tablet azami günlük doz aşılmadan alınabilir.

Çocuklar (6-12 yaş) Başlangıç dozu 1 tabletdir. Bir atağın seyri sırasında eğer gerekirse 1 tabletlük ilave dozlar sadece iki kez verilebilir.

Aşağıdaki sınırlamalar dikkate alınmalıdır Eğer tamamlayıcı antimigren tedavi gerekirse, herhangi bir ergotamin içeren preparat, intranazal veya parenteral dihidroergotamin veya sumatriptan kullanımından kaçınılmalıdır.

Atak başına veya günlük azami doz

Yetişkinler: 6 mg ergotamin tartarat = 6 tablet

Çocuklar: 3 mg ergotamin tartarat = 3 tablet

Haftalık azami doz

Yetişkinler: 10 mg ergotamin tartarat = 10 tablet

Çocuklar: 5 mg ergotamin tartarat = 5 tablet

DOZ AŞIMI: Semptomlar: Bulantı, kusma, uyku hali, konfüzyon, taşikardi, baş dönmesi, ekstremitelerde iskemiye bağlı uyuşma, karıncalanma ve ağrı, solunum depresyonu, koma.

Tedavi: Oral ilaç alınması durumunda aktif kömür uygulanması önerilir. Çok yakın bir zamanda oral alım durumunda mide lavajı yapılabilir. Tedavi semptomatik olmalıdır. Şiddetli vazospastik reaksiyon durumunda, nitroprussid, fentolamin veya dihidralazin gibi bir periferik vazodilatörün i.v. uygulanması, etkilenen sahaya bölgesel sıcak uygulanması ve doku hasarını önlemek için lokal bakım önerilir. Koroner konstriksiyon durumunda nitroglicerine gibi uygun bir tedavi başlatılmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız. Işıktan koruyunuz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Cafergot 20 tablet, blisterde

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Novartis Sağlık, Gıda ve Tanım Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. 80640 4.Levent-İSTANBUL

Novartis Pharma AG., Basel, İsviçre lisansı ile üretilmiştir.

RUHSAT TARİH ve NUMARASI: 29.07.1997 - 183/24 Reçete ile satılır.
Orijinal prospektüs: 15.12.1995

NICOTINELL® TTS 10 TRANSDERMAL TEDAVİ SİSTEMİ

(NOVARTIS CONSUMER HEALTH S.A. - ALMANYA) NOVARTIS

Transdermal Tedavi Sistemi Sigarayı bırakmaya yardımcı

FORMÜLÜ: 10 cm²'lik her bir Transdermal Tedavi Sistemi (Nicotinell TTS 10) 17.5 mg nikotin içerir.

ÖZELLİKLERİ: Nicotinell TTS yuvarlak, yassı, matriks tipi, zedelenmemiş deriye uygulanmasını takiben devamlı nikotin salıverecek şekilde düzenlenmiş bir transdermal tedavi sistemidir. Nikotin difüzyon ile deriye nüfuz eder ve böylece sistemik dolaşıma doğrudan katılır.

Aşağıda gösterilen üç şekli mevcuttur.

	Nicotinell TTS 10 cm²	Nicotinell TTS 20 cm²	Nicotinell TTS 30 cm²
Nikotin içeriği (mg)	17.5	35	52.5
İlaç serbestleştirilen alanı (cm ²)	10	20	30
Basılı kodlar (arka filmde)	CWC	FEF	EME

Difüzyon için konsantrasyonu sürekli kılmak amacıyla Nicotinell TTS 24 saatte salıverilen gerçek miktardan daha fazla nikotin içermektedir. Nicotinell TTS 0.7 mg/cm²/24 saat nikotin salıvermektedir. Bu yüzden verilen ortalama günlük dozu, büyük ölçüde sistemin alanının büyüklüğü belirler.

Aşağıdaki şema Nicotinell TTS'in yapısını göstermektedir.⁺

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Nikotin başlıca periferik ve merkezi sinir sisteminde bulunan nikotinik tipteki kolinerjik reseptörler üzerine etki eder.

Nikotinin insanlardaki etkileri doz, verilme hızı, hakim olan otonomik ton, bireysel varyasyon ve daha önce nikotine maruz kalma (tolerans) ya bağlı olarak karmaşıktır.

Nikotinin kardiyovasküler etkileri merkezi ve periferik sempatik sinir sisteminin uyarılmasına bağlıdır. Örneğin sigara içimi sırasında erişilen nikotin konsantrasyonları kalp atım hızında artışa, sistolik ve diastolik basınçta artışlara ve deride vazokonstriksiyona neden olur

Nikotinin bazı etkilerine kısmi ve tam tolerans hızla gelişir.

Farmakokinetik Nikotin deriden kolayca emilerek sistemik dolaşıma geçer.

Sigarayı bırakmaya çalışan (transdermal tedavi sistemi ile sigara bırakma tedavisindeki kişiler) sağlıklı içicilerde tek Nicotinell TTS uygulanmasından sonra emilim profilinde başlangıçtaki 1-2 saat gecikmeyi takiben plazma konsantrasyonlarında ilerleyen bir yükselme görülür; plato değerlerine uygulamadan 8-10 saat sonra erişilir.

Sistem çıkartıldıktan sonra plazma konsantrasyonları, etken maddenin intravenöz infüzyonundan sonra görülen 2 saatlik eliminasyon yarı ömründen beklenene göre daha yavaş azalır. Dolaşıma ulaşan nikotinin toplam miktarının %10'u Nicotinell TTS (30 cm²) çıkartıldıktan sonra deriden serbest bırakılır. Plazma konsantrasyonu-zaman eğrisi altındaki alan (AUC 0 - 24 saat) Nicotinell TTS tarafından serbest bırakılan doz (bu ise sistemin alanına bağlıdır) ile orantılı olarak değişir.

İntravenöz infüzyon ile mukayese edildiğinde Nicotinell TTS'den salınan nikotinin

⁺ Bu bölümde yer alan bir şema sayfadan çıkarılmıştır.

%76.8'i sistemik dolaşımında bulunur.

20 ve 30 cm² Nicotinell TTS'in mükerrer olarak uygulanmaları ile kararlı hal minimum ve maksimum plazma konsantrasyonları 20 cm² için 7.1 ng/ml ve 12.0 ng/ml; 30 cm² için 10.3 ng/ml ve 17.7 ng/ml'dir. Bu plazma konsantrasyonları orta derecede sigara içimi sırasında gözlenen konsantrasyon alanındadır.

Nikotin vücutta, dağılma hacmi ~180 lt olmak üzere, geniş ölçüde dağılır. Kan-beyin engelini, plasentayı geçer ve sütte de bulunur. Nikotinin plazma proteinlerine bağlanması ihmal edilebilir düzeydedir, %5'den azdır.

Nikotinin total plazma klirensi 0.92-2.43 lt/dak'dır. Başlıca hepatik metabolizma ile elimine edilir ve primer metabolitleri kotinin ve nikotin-1'-N-oksittir.

Kotinin geniş ölçüde, ileri derecede metabolize edilir. Nikotinin ancak küçük bir kısmı değişmemiş halde böbrekler yoluyla atılır.

Sigara, kapsül veya sakız şeklindeki nikotin preparatlarından nikotinin biyoyararlanımı, dağılımı, metabolizmasında önemli derecede kişisel farklılıklar vardır.

Esas metabolitlerin hiçbirinin farmakolojik etkisi yoktur. Değişmemiş nikotinin böbreklerden atılması, alkali şartlar altında ihmal edilebilir düzeyde olmak üzere, pH'ya bağımlıdır

ENDİKASYONLARI: Nikotin bağımlılığının tedavisi, sigara bırakmaya yardımcı.

KONTRENDİKASYONLARI: Nicotinell TTS sigara içmeyenlerde, çocuklarda veya arasıra sigara içenlerde kullanılmamalıdır

(Uyarılar/önlemler bölümüne bakınız). Nicofinell TTS hamile ve emziren annelerde kullanılmamalıdır

(Gebelik ve Emzirme bölümüne bakınız).

Diğer kontrendikasyonlar; akut miyocard enfarktüsü, stabil olmayan veya kötüleşen angina pectoris, şiddetli kardiyak aritmiler, yeni geçirilmiş serebrovasküler kaza, plaster tedavisini güçleştirebilecek deri hastalıkları ve nikotine veya tedavi sisteminin bileşenlerine karşı bilinen aşırı duyarlıktır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Nikotin zehirli bir maddedir ve hızlı emildiği takdirde

mg dozları öldürücü olabilir. Nikotin aşırı dozuna ait belirtiler görülürse Nicotinell TTS kullanımına son verilmelidir.

Tedavi sırasında erişkin sigara içicilerinin tolere ettikleri dozlar, çocuklarda şiddetli zehirlenme belirtileri meydana getirebilir ve öldürücü olabilir. Kullanmadan önce ve sonra Nicotinell TTS önemli miktarda nikotin içerir.

Hastaya Nicotinell TTS kullanırken kesinlikle hiç sigara içmemesi ısrarla anlatılmalıdır. Nicotinell TTS kullanırken sigara içmeye devam ettiği takdirde, kardiyovasküler etkiler dahil, sigara içmeye bağlı istenmeyen etkilerin artabileceği hastalara bildirilmelidir.

Nikotinin farmakolojik etkileri ışığında ve bu vakalarda deneyim olmadığından;

- Hipertansiyon
- Tıkalı periferik arter hastalığı
- Diabetes mellitus
- Stabil angina pectoris
- Renal veya hepatik yetmezlik
- Kalp yetmezliği
- Serebrovasküler hastalık
- Hipertiroidizm
- Peptik ülser gibi vakalarda Nicotinell TTS ancak riskleri ve yararları dikkatle hesap edilerek kullanılmalıdır. Şiddetli inatçı deri reaksiyonları halinde tedavinin kesilmesi önerilebilir.

Alerjik reaksiyonlar: Klinik çalışmalarda transdermal nikotin kullanan az sayıda hastada kontakt sensitizasyon bildirilmiştir. Nikotine kontakt sensitizasyon gelişen hastalar, nikotin içeren diğer preparatlar ile temasta veya sigara içiminde şiddetli reaksiyon görülebileceği hakkında uyarılmalıdırlar.

Gebelik ve Emzirmede Kullanımı Sigara içmenin insanlarda gebelikte istenmeyen etkileri vardır ve tek başına nikotinin hayvanlarda gebelikte ters etkileri olduğu bilinmektedir. Nicotinell TTS hamile kadınlarda ve süt veren annelerde kontrendikedir.

Araç Sürme ve Makine Kullanma Yeteneğine Etkileri Nicotinell TTS tavsiye edildiği gibi kullanıldığında, araç sürme veya makine kullanma için risk minimaldir.ü

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Prensip olarak Nicotinell TTS sigara içimiyle verilen nikotin ile ilişkili olanlara benzer ters reaksiyonlara neden olabilir. Nicotinell TTS'in ana olarak istenmeyen etkisi uygulama yerindeki deri reaksiyonudur.

Deri reaksiyonları plasterin uygulandığı yerde eritem veya kaşıntıdan ibarettir. Uygulama yerinde ödem, yanma hissi, su toplaması, döküntü veya çimdiklenme hissi gibi reaksiyonlar bildirilmiştir. Çok ender olarak ürtiker, anjionörotik ödem ve dispne bildirilmiştir.

Klinik bir çalışmada en çok bildirilen semptomlar aşağıdadır:

	Nicotinell TTS (N=401) %	Plasebo (N=391) %
Uygulama yerinde reaksiyon	34.9	17.6
Baş ağrısı	29.7	29.2
Soğuk algınlığı ve nezle benzeri semptomlar	12.0	8.4
Dismenore	6.6*	8.8*
Uykusuzluk	6.5	5.4
Bulantı	6.2	4.6
Kas ağrısı	6.0	4.1
Sersemlik	6.0	5.9

*Kadın deneklerin %'si

Nicotinell TTS ile nedensel ilişkisine bakılmaksızın görülme sıklığı < %6 olmak üzere aşağıdaki istenmeyen etkiler de bildirilmiştir:

Görülme sıklığı ³%2 ve plasebodan daha fazla (en az %0.5): Karın ağrısı, dispepsi, alerji, motor disfonksiyon, öksürme, anormal rüya görme, artrit.

Görülme sıklığı ³%2 ve plaseboya benzer veya daha az: Anksiyete, duygusal değişkenlik, iritabilite, kabızlık, diyare, diş ağrısı, eklem ağrısı, sırt ağrısı, farenjit, rinit, sinüzit, üst solunum yolları semptomları.

Görülme sıklığı %1-2: Uyku hali, azalmış konsantrasyon, kusma, göğüs ağrısı, halsizlik, ağrı, kan basıncı değişiklikleri, bronşit, döküntü, herpetik döküntü, kulak ağrısı.

Görölme sıklığı ≤ 1 : Sıcak basması, lokal ödem, kilo artışı, ekstrasistoller, hipertansiyon, palpasyon, gastrik ülser, ağız kuruluğu, gaz, jnivit, disfaji, anormal dışkı, tiroid bozuklukları, lenf bezi hassasiyeti, tat alma bozukluğu, anormal görüş, dispne, sistit, parestezi, hafıza zayıflığı, kas seğirmesi, konfüzyon, ajitasyon, iştah artması, bacak krampları, migren, kaşıntı, terleme artışı, ürtiker, akne.

Daha önceki klinik çalışmalarda da benzer bir profil gözlenmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

Nicotinell TTS ve diğer ilaçlar arasında etkileşimler hakkında bilgi bulunmamaktadır.

Sigara içiminin enzim indüksiyonu yoluyla antipirin, kafein, estrojenler, demetildiazepam, imipramin, lidokain, oksazepam, pentazosin, fenasetin, teofilin ve verfarin gibi ilaçların metabolizmasını artırdığı düşünülmektedir. Sigaranın bırakılması bu ilaçların konsantrasyonlarının yükselmesine yol açabilir.

Nikotin, propoksifenin analjezik etkinliğini, furosemidin diüretik etkisini, propranololün farmakolojik etkilerini ve H₂-antagonistlerinin ülseri iyileştirici etkilerini azaltır. Sigara içimi ve nikotin dolaşımdaki kortizol ve katekolaminlerin düzeylerini artırabilir. Nifedipin, adrenerjik agonistler ve adrenerjik bloke edici ilaçların dozajlarını ayarlamak gerekebilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: DİKKAT! DOKTOR TAVSİYESİ VE KONTROLÜ ALTINDA KULLANILMALIDIR.

Nicotinell TTS ile tedavi sırasında hiç sigara içilmemelidir.

Doktor başka türlü tavsiye etmediği takdirde aşağıdaki şekilde kullanılır.

Günde 20'den fazla sigara içenler için tedaviye günde bir defa Nicotinell TTS 30 cm² ile başlanması tavsiye edilir. Gövde veya üst kolun tüysüz derisine uygulanır. 20 taneden az sigara içenler Nicotinell TTS 20 cm² ile başlamalıdır. 3-4 haftalık tedavi periyotlarında kullanarak kademeli bir şekilde nikotin tedavisini bırakmak için 30 cm², 20 cm², 10 cm² boyutları bulunmaktadır. Sigarayı bırakma sağlanamıyorsa veya bırakma semptomları görülüyorsa, dozu sürdürerek veya artırarak kişisel cevaba göre boyutu ayarlanır.

Dozaj transdermal sistemin kesilmesi suretiyle ayarlanamaz. Toplam 3 aydan uzun tedavi süreleri ve 30 cm²'nin üstündeki dozlar değerlendirilmemiştir.

Nicotinell TTS çocuklara dayanıklı (çocuklar için güvenli) bir saşe içindedir. Metalik arka tabakanın çıkartılmasını takiben Nicotinell TTS derhal gövde veya üst kolun tüysüz, kuru, temiz bir bölgesine, zedelenmemiş cilde uygulanmalıdır.

Sistem el ayası ile 10-20 saniye tutulmalıdır. Her gün uygulama için başka bir yer seçilmelidir. Aynı alana uygulama, birkaç gün geçtikten sonra yapılmalıdır.

Kullanımdan sonra plaster hala nikotin içermektedir. Bu nedenle plaster deriden çıkartıldıktan sonra hemen sıkıca ortasından, yapışkan tarafları birbirine doğru olmak üzere katlanmalı ve hiçbir şekilde çocukların eline geçmeyecek şekilde dikkatle atılmalıdır.

18 yaşından küçüklerde emniyet ve etkinliği saptanmamıştır. 65 yaşından büyüklerde Nicotinell TTS'in kullanımı ile ilgili deneyim sınırlıdır.

Suistimal ve Bağımlılık Nicotinell TTS sigarayı bırakmak için, sigara nikotinini telafi eden bir yardımcı olarak kullanılır. Transdermal nikotinin etkisinin yavaş olması, kan konsantrasyonlarında düşük dalgalanmalar, kanda yüksek nikotin konsantrasyonları sağlayamaması ve seyrek kullanılması (günde bir defa) nedeniyle suistimal potansiyeli çok düşüktür. Ayrıca tedavi şemasında Nicotinell TTS'in kademeli olarak kesilmesi söz konusudur ve tedaviden sonra bağımlılık riski minimumdur. Nicotinell TTS'in aniden kesilmesinin etkilerinin mukayese edilebilir nikotin konsantrasyonlarında sigara bırakma ile gözlenenlere benzer olması beklenir. Kişiler tedavi süresi boyunca sigarayı bırakmaları için teşvik edilmelidirler.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Nikotinin toksisitesi sigara içmenin toksisitesiyle doğrudan karşılaştırılmaz, çünkü tütün dumanı ilave toksik maddeler (örneğin karbon monoksit ve katran) içermektedir.

Kronik içiciler, tolerans gelişimi nedeniyle, sigara içmeyenler için daha toksik olabilecek nikotin dozlarına dayanabilirler.

Bir kaç Nicotinell TTS plasterinin uygulanması ciddi doz aşımına yol açabilir. Nikotine deriden temastan sonra daha yavaş emilim, toksik etkilere karşı tolerans gelişmesini

sağlar.

Nicotinell TTS'in çiğnenmesi ve yutulması halinde, sistemden nikotinin yavaş salıverilmesi ve ilk geçiş metabolizması nedeniyle, nikotinin sistemik dolaşıma hızlı geçmesi beklenmez.

Akut toksik etkiler: Doz aşımının belirti ve semptomları akut nikotin zehirlenmesindekilere benzer olacaktır. Sigara içmeyenlerde bunlar solgunluk, terleme, bulantı, tükürük salgısı, kusma, karın krampları, diyare, baş ağrısı, sersemlik; işitme ve görme bozuklukları, tremor, mental konfüzyon, kas zayıflığı, konvülsiyonlar, aşırı takatsızlık, nörolojik reaksiyon yokluğu ve solunum yetmezliğidir. Letal dozlar konvülsiyonlara neden olur ve periferel veya merkezi solunum felci veya daha seyrek olarak kalp yetmezliği sonucunda ölüm olur. Sigara içmeyen erişkinlerde akut letal oral doz 60 mg'dır.

Tedavi: Hasta doz aşımı belirtileri gösteriyorsa Nicotinell TTS derhal çıkartılmalıdır. Deri su ile yıkanıp kurulanabilir (sabun kullanılmamalıdır). Deri, sistemin çıkartılmasından sonra, muhtemelen derideki nikotin deposu nedeniyle, birkaç saat kan dolaşımına nikotin göndermeye devam edecektir.

Akut nikotin zehirlenmesi için diğer tedavi önlemleri; solunum felci halinde suni solunum, normal vücut ısısının sürdürülmesi, hipotansiyon ve kardiyovasküler kollaps için tedavidir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Nicotinell TTS 10; 17.5 mg nikotin içeren 10 cm² büyüklüğünde 7 sistem.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Nicotinell TTS 20; 35.0 mg nikotin içeren 20 cm² büyüklüğünde 7 sistem,

Nicotinell TTS 30; 52.5 mg nikotin içeren 30 cm² büyüklüğünde 7 sistem.

Novartis Consumer Health S.A. Nyon, İsviçre için Novartis Consumer Health Münih, Almanya'da üretilmiştir.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: Novartis Sağlık, Gıda ve Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. 80640, 4. Levent-İstanbul

RUHSAT TARİH ve NUMARASI: 10.04.1995 -96/74 Reçete ile satılır.

NOVOMIX® 30 FLEXPEN® 3 ml, 100 U/ml**(NOVO-NORDISK - DANİMARKA)NOVO-NORDISK**

NovoMix® 30 FlexPen® insülin aspart (hızlı etkili insan insülin analogu) ve insülin aspart protaminin (orta etkili insan insülin analogu) bifazik süspansiyonunu içeren kullanıma hazır dolu enjeksiyon kalemidir.

NovoMix 30 FlexPen 3 ml NovoFine® S iğne uçları ile kullanılacak şekilde tasarlanmış tek doz artışı kullanıma hazır dolu enjeksiyon kalemidir.

Farmasötik şekli NovoMix 30 FlexPen %30 çözünür insülin aspart ve %70 insülin aspart protamin kristalinin beyaz renkli süspansiyonunu içeren kullanıma hazır dolu enjeksiyon kalemidir.

FORMÜLÜ: Etkin madde 30/70 oranında çözünür insülin aspart* / insülin aspart protamin kristalleri*, 100U/ml

**Saccharomyces cerevisiae*'de rekombinant DNA teknolojisi ile üretilmiştir.

1 ünite insülin aspart 6 nmol, 0.035 mg tuzsuz anhidr insülin aspart'a eşdeğerdir.

Diğer maddeler

Mannitol	36.4 mg
Fenol	1.50 mg
Metakrezol	1.72 mg
Çinko klorür	19.6 pg
Sodyum klorür	0.58 mg
Disodyum fosfat dihidrat	1.25 mg
Protamin sülfat	0.33 mg
Sodyum hidroksit	2.2 mg
Hidroklorik asit	1.7 mg
Enjeksiyonluk su	1 ml'ye tamamlayacak kadar içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikleri

NovoMix 30 FlexPen insülin aspart (hızlı etkili insan insülin analogu) ve insülin aspart protaminin (orta etkili insan insülin analogu) bifazik süspansiyonudur.

İnsülinin kan şekerini düşürücü etkisi, kas ve yağ hücrelerindeki reseptörlere bağlanarak glukozun hücre içine girişini kolaylaştıracak molekülleri harekete geçirmesi ile ortaya çıkar ve eş zamanlı olarak karaciğerden glukoz açığa çıkmasını da inhibe eder.

NovoMix 30 FlexPen %30 çözünür insülin aspart içeren bir bifazik insülinidir. Çözünür insan insülinine göre etki başlangıcı hızlıdır, bu nedenle yemeğe yakın bir zamanda (yemeğin ilk 0-10 dakikası içinde) verilebilir. Kristal fazı (%70) etki profili insan NPH insülinine benzeyen insülin aspart protaminden oluşmaktadır.

Farmakokinetik özellikleri NovoMix 30 FlexPen'in deri altı enjeksiyonunu takiben yaklaşık olarak etki başlangıcı 10-20 dakikadır. Maksimum etki, enjeksiyondan sonra 1-4 saat içinde elde edilir. Etki süresi 24 saate kadar uzamaktadır.

Molar bazda insülin aspart regüler insüline eşdeğer etkinliktedir.

Çözünür insan insülini ile kıyaslandığı zaman, insülin aspartta B28 pozisyonundaki aspartik asit ile prolin amino asidinin yer değiştirmesi NovoMix 30'un çözünür parçasındaki hekzamer oluşturma eğilimini azaltmaktadır. NovoMix 30'un çözünür fazı olan insülin aspart, total insülinin %30'unu oluşturmaktadır. İnsülin aspart, deri altı dokusundan bifazik insan insülinin çözünür insülin komponentinden daha hızlı emilir. Geri kalan %70'lik kısmı kristal form olan insülin aspart protaminden oluşur. İnsülin aspart protamin insan NPH insülinine benzer uzamış emilim profiline sahiptir.

NovoMix 30 ile elde edilen maksimum serum insülin konsantrasyonu bifazik insan insülini 30 ile elde edilenden yaklaşık %50 daha fazladır. Maksimum konsantrasyona erişmek için gereken süre bifazik insan insülini 30'un, yaklaşık, yarısı kadardır. Sağlıklı gönüllülerde 140 ± 32 pmol/l'lik ortalama maksimum serum konsantrasyonuna 0.20 U/kg (vücut ağırlığı) deri altı doz uygulamasından yaklaşık 60 dakika sonra ulaşılır. Protamine bağlı fraksiyonunun emilim hızını gösteren NovoMix 30'un yarılanma ömrü ($t_{1/2}$) yaklaşık 8-9 saattir. Serum insülin düzeyleri, deri altına uygulanan dozdan 15-18 saat sonra başlangıç seviyesine döner. Tip 2 diyabetli hastalarda, maksimum konsantrasyona deri altı uygulamadan 95 dakika sonra erişilir. Doz yapıldıktan en az 14 saat sonrasına kadar 0'ın üzerinde konsantrasyonlar ölçülmüştür.

NovoMix 30 FlexPen'in farmakokinetik özellikleri yaşlılarda, çocuklarda veya böbrek ya da karaciğer yetmezliği olan hastalarda araştırılmamıştır.

ENDİKASYONLARI: Diabetes Mellitus hastalarının tedavisi.

NovoMix 30, tek başına metformin tedavisi ile yeterli glisemik kontrolün

sağlanamadığı tip 2 diyabetli hastalarda metformin kombinasyonu ile kullanımda endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI:

- Hipoglisemi
- İnsülin aspart veya içindeki maddelerden herhangi birisine aşırı duyarlılık durumları

UYARILAR / ÖNLEMLER: Yetersiz dozlarda kullanımı veya tedaviye ara verilmesi, özellikle insüline bağımlı diyabette ölümcül potansiyele sahip hiperglisemiye ve ketoasidoza ve diyabetik ketoasidoza yol açabilir.

İntensif insülin tedavisi gibi tedavilerle kan glukoz kontrolü sağlanmış olan hastalarda, alışılmış hipoglisemi uyarıcı semptomlarında değişiklik olabileceğinden hastalar bu konuda bilgilendirilmelidir.

NovoMix 30 FlexPen yemeklerle birlikte kullanılmalıdır. Bu nedenle gıda absorpsiyonunun gecikmesine neden olabilecek birlikte başka bir hastalık bulunması veya ilaç kullanılması durumunda ilacın etkisinin çabuk başlayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Eşlik eden başka hastalık; özellikle enfeksiyon hastalıkları genellikle hastanın insülin gereksinimini artırır.

Hastalar değişik tipte insülinlere transfer edildiğinde, hipogliseminin erken uyarıcı semptomları önceki insülinle tecrübe edilene göre değişebilir veya daha az belirgin hale gelebilir.

Hastaların yeni bir çeşit veya marka insüline transfer edilmesi sıkı bir medikal gözetim altında yapılmalıdır. Dozaj, marka, çeşit, tür (hayvan, insan, insan insülin analogu) ve/veya üretim metodundaki değişiklikler doz değişikliklerine neden olabilir. NovoMix 30 FlexPen kullanan hastaların daha önce kullandıkları insülin dozunda değişiklik yapmaları gerekebilir. Doz ayarlaması gerektiğinde, bu bazen ilk dozda bazen de ilk birkaç hafta veya ay içinde yapılabilir.

Öğün atlanması veya planlanmamış ağır fiziksel egzersizler hipoglisemiye neden olabilir. NovoMix 30, bifazik insan insülinine göre enjeksiyondan 6 saat sonrasına kadar

daha güçlü hipoglisemik etkiye sahip olabilir. Bu durum bireyin insülin dozunun ve/veya gıda alımının ayarlanması ile dengelenebilir.

Hastaların genel diyetlerinde değişiklik veya fiziksel aktivitelerinde artış olursa, dozun da ayarlanması gerekebilir.

İnsülin süspansiyonları insülin infüzyon pompalarında kullanılmamalıdır.

Araç ve makine kullanmaya etkisi Hastanın konsantre olma ve reaksiyon gösterme becerisi hipoglisemiye bağlı olarak bozulabilir. Bu durum bu becerilerin özel önem gösterdiği koşullarda risk oluşturabilir (örn. araba sürme veya makine kullanma).

Hastalar araba sürme esnasında hipoglisemiye girmemeleri için gerekli önlemleri almaları konusunda uyarılmalıdır. Bu durum özellikle hipogliseminin uyarıcı semptomlarını az olarak farkedenden veya hiç farketmeyen kişiler için ya da sık sık hipoglisemi atağı geçiren hastalar için önemlidir. Bu durumlarda araba kullanımı önerilmeyebilir.

Gebelik ve Laktasyonda Kullanımı Gebelik kategorisi: C.

İnsülin aspartın gebelikte kullanımı ile ilgili klinik deneyimler sınırlıdır.

Araştırmalarda embriyotoksisite ve teratojenite açısından insülin aspart ve insan insülini arasında herhangi bir fark görülmemiştir.

Diyabetli gebe kadınların gebelikleri süresince ve gebelik sonlandıktan sonra kan glukozunun yoğun şekilde takip edilmesi ve kontrolü önerilmektedir. İnsülin gereksinimi genellikle gebeliğin ilk trimesterinde azalmakta ve ikinci ve üçüncü trimesterde giderek artmaktadır. Doğumdan sonra insülin gereksinimi hızla gebelik öncesi düzeylere geri döner.

Laktasyon döneminde NovoMix 30 FlexPen tedavisinde herhangi bir kısıtlama yoktur.

Emziren annelerin insülin kullanmasının bebek için hiçbir riski yoktur. Bununla birlikte NovoMix 30 FlexPen dozunun ayarlanması gerekebilir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: NovoMix 30 kullanımı sırasında görülen advers ilaç reaksiyonları genellikle doza bağımlıdır ve insülinin farmakolojik etkilerinden dolayı görülür. Diğer insülinlerde de olduğu gibi hipoglisemi en sık görülen istenmeyen etkidir. Hipoglisemi, insülin dozu insülin ihtiyacına göre çok

yüksekse oluşabilir. Ciddi hipoglisemi durumunda şuur kaybı ve/veya konvülzyon oluşabilir ve beyin fonksiyonlarında geçici veya kalıcı hasarla hatta ölümle sonuçlanabilir. Klinik çalışmalarda ve pazarda kullanımı sırasında, hipoglisemi sıklığı hasta popülasyonuna ve doza bağlı olarak değiştiğinden spesifik bir sıklık söylenememektedir. Klinik çalışmalar sırasında, insülin aspart ile tedavi edilen hastalarla insan insülini ile tedavi edilenler karşılaştırıldığında hipogliseminin genel oranları arasında bir fark yoktur.

Klinik çalışmalarda görülen ve insülin asparta bağlı olarak değerlendirilen advers ilaç reaksiyonları aşağıda sıralanmıştır. Sıklıklar, sık olmayarak ($>1/1000$, $<1/100$) ve nadir ($>1/10000$, $<1/1000$) olarak tanımlanmıştır. İzole spontan vakalar çok nadir olarak ($<1/10000$) sunulmuştur.

İmmün sistem bozuklukları Çok nadir-Anafilaktik yanıtlar

Sık olmayarak-Ürtiker, döküntü, erupsiyonlar

Yaygın aşırı duyarlılığın semptomları yaygın deri döküntüsü, kaşıntı, terleme, gastro-intestinal bozukluk, anjiyonörotik ödem, solumada zorluk, çarpıntı, kan basıncında düşme olabilir. Yaygın aşırı duyarlılık reaksiyonları potansiyel olarak yaşamı tehdit edicidir.

Sinir sistemi bozuklukları Nadir-Periferik nöropati

Kan glukoz kontrolündeki hızlı iyileşme, genellikle geri dönüşümlü olan akut ağrılı nöropati adı verilen duruma neden olabilir.

Göz bozuklukları Sık olmayarak-Kırılma bozuklukları

Kırılma anomalileri insülin tedavisinin başlaması ile oluşabilir. Bu semptomlar genellikle geçici özelliktedir.

Sık olmayarak-Diyabetik retinopati

Uzun dönem iyi glisemik kontrol diyabetik retinopati gelişim riskini azaltır. Ancak, glisemik kontroldeki ani iyileşmeye yol açan, insülin tedavisinin intensifikasyonu, diyabetik retinopatide geçici kötüleşmeye neden olabilir.

Deri ve deri altı dokusu bozuklukları Sık olmayarak-Lipodistrofi

Aynı bölge içinde enjeksiyonların farklı yerlere yapılmamasına bağlı olarak

enjeksiyon bölgesinde lipodistrofi oluşabilir.

Sık olmayarak-Lokal aşırı duyarlılık

İnsülin tedavisi sırasında, lokal aşırı duyarlılık reaksiyonları (enjeksiyon bölgesinde kızarıklık, şişme ve kaşıntı) oluşabilir. Bu reaksiyonlar genellikle geçicidir ve normalde, tedavi devam ederken kaybolur.

Genel rahatsızlıklar ve uygulama bölgesi reaksiyonları Nadir- Ödem

Ödem, insülin tedavisinin başlaması ile oluşabilir. Bu semptomlar, genellikle geçicidir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ VE DİĞER ETKİLEŞİMLER:

Bazı ilaçların glukoz metabolizması ile etkileşime girdiği bilinmektedir. Aşağıdaki maddeler hastanın insülin ihtiyacını azaltabilir:

Oral hipoglisemik ajanlar (OHA), oktreotide, monoamin oksidaz inhibitörleri (MAOI), non-selektif beta adrenerjik blokörler, anjiyotensin dönüştürücü enzim (ADE) inhibitörleri, salisilatlar, alkol, anabolik steroidler ve sülfonamidler.

Aşağıdaki maddeler hastanın insülin ihtiyacını artırabilir

Oral kontraseptifler, tiyazidler, glukokortikoidler, tiroid hormonları, semptomimetikler ve danazol.

Beta blokörler hipoglisemi semptomlarını maskeleyebilirler.

Alkol insülinin hipoglisemik etkisini artırıp, süresini uzatabilir.

Reçete edilmemiş başka bir ilaç almanız durumunda doktorunuzu bilgilendiriniz.

Geçimsizlik NovoMix 30 FlexPen infüzyon sıvılarına eklenmemelidir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

NovoMix 30 FlexPen'in dozu bireye özgüdür ve hastanın gereksinimlerine göre belirlenir. NovoMix 30 FlexPen bifazik insan insülinine göre daha hızlı etki başlangıcına sahiptir ve genellikle yemekten hemen önce verilmelidir. Gerekğinde NovoMix 30 FlexPen, yemekten hemen sonra verilebilir.

Bireyin günlük insülin gereksinimi genellikle 0.5 ve 1.0 U/kg/gün arasındadır ve bu gereksinim tamamen veya kısmen NovoMix 30 FlexPen ile karşılanabilir. Günlük insülin gereksinimi, insülin direnci olan hastalarda (mesela obesiteye bağlı olarak) daha fazla ve

reziduel endojen insülin üretimi olan hastalarda daha düşük olabilir.

NovoMix 30 FlexPen karın duvarına veya uyluk bölgelerine deri altına enjekte edilerek uygulanır. Eğer uygun ise deltoid veya kalça bölgeleri kullanılabilir. Enjeksiyonlar, aynı bölge içinde olmak koşuluyla, farklı yerlere yapılmalıdır. Bütün insülinlerde olduğu gibi etki süresi doza, enjeksiyon bölgesine, kan akımına, ısı ve fiziksel aktivitenin derecesine bağlı olarak değişiklik gösterecektir. NovoMix 30'un emilimi üzerinde, değişik enjeksiyon bölgelerinin etkisi araştırılmamıştır.

Tip 2 diyabetli hastalarda, NovoMix 30, tek başına metformin tedavisi ile kan glukozunun yeterli kontrol edilemediği durumlarda metformin kombinasyonu ile veya tek başına kullanılabilir. Metformin kombinasyonu ile kullanımında, NovoMix 30'un başlangıç dozu 0.2 U/kg/gün'dür ve kan glukoz yanıtları esas alınarak hastaların bireysel ihtiyaçlarına göre ayarlanmalıdır.

Böbrek veya karaciğer yetmezliği durumlarında hastanın insülin ihtiyacı azalabilir.

18 yaşın altındaki çocuklarda ve adolesanlarda NovoMix 30 ile hiçbir çalışma yapılmamıştır.

NovoMix 30 FlexPen hiçbir zaman intravenöz yoldan kullanılmamalıdır.

DOZ AŞIMI: İnsülin için spesifik olarak bir doz aşımı tanımlanamaz, ancak, hastanın ihtiyacına göre çok yüksek dozlarda verilirse birbirini takip eden evreler sonucunda hipoglisemi gelişebilir:

- Hafif hipoglisemi atakları oral yoldan glukoz veya şekerli gıdalar alınarak tedavi edilebilir. Bu nedenle diyabetli hastaların beraberlerinde sürekli şekerli gıdalar bulundurmaları önerilmektedir.
- Hastanın bilincini kaybettiği şiddetli hipoglisemi atakları, eğitimli bir kişi tarafından kas içi veya deri altı (0.5 - 1 mg) glukagon veya profesyonel sağlık çalışanı tarafından intravenöz yoldan glukoz verilerek tedavi edilebilir. Glukagon enjeksiyonuna 10 -15 dakika içinde yanıt alınmazsa, intravenöz olarak glukoz da verilmelidir. Hipoglisemik atağın tekrarının önlenmesi amacıyla hastanın bilinci yerine geldiğinde oral yolla karbonhidrat verilmesi önerilmektedir.

SAKLAMA KOŞULLARI: Kullanılmayan NovoMix 30 FlexPen buzdolabında, 2-8°C'de dondurucu kısmın uzağında saklanmalıdır. Dondurmayınız.

Kullanılmaya başlanmış veya yedek olarak taşınan NovoMix 30 FlexPen buzdolabında saklanmamalıdır. Kullanılmaya başlanmış veya yedek olarak taşınan NovoMix 30 FlexPen uygun sıcaklıkta (30°C'ı aşmayan) 4 haftaya kadar saklanabilir. 4 hafta içinde bitmeyen NovoMix 30 FlexPen atılmalıdır.

Çalkalandıktan sonra homojen olarak beyaz ve bulanık görünmeyen NovoMix 30 FlexPen'i kullanmayınız. Işıktan korumak için, kullanılmayan NovoMix 30 FlexPen'in kapağını kapalı tutunuz.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

Etiket ve kutusunda belirtilen son kullanma tarihinden sonra kullanmayınız. Preparatın raf ömrü 2-8°C'de saklandığında 2 yıldır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Karton kutunun içinde 5 adet NovoMix 30 FlexPen bulunur. Çok dozlu, kullanıma hazır dolu enjeksiyon kalemi.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ: NovoMix® 30 Penfill® 3 ml, 100 U/ml

RUHSAT SAHİBİNİN İSMİ VE ADRESİ: Novo Nordisk Sağlık Ürünleri Tic.Ltd.Şti. Nispetiye Cad. Akmerkez E3 Blok Kat 7 34335 Etiler -İstanbul Türkiye

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 24.12.2002 - 113/42

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: Novo Nordisk A/S DK-2880 Bagsvaerd Danimarka Reçete ile satılır.

NovoMix® 30 FlexPen®'in Kullanılışı NovoMix 30 FlexPen 1 ünitelik doz aralıklarıyla, 1 ile 60 ünite arasında istenen dozda insülin enjeksiyonu sağlayan, kullanıma hazır dolu enjeksiyon kalemidir.

FlexPen kullanıma hazır dolu enjeksiyon enjeksiyon kalemi, NovoFine S iğne uçlarıyla kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Kullandığınız iğne kutusunda, kısa kapağı ifade eden S işaretinin olduğundan emin olunuz. FlexPen'inizin kaybolması ya da hasar görmesi ihtimalini göz önünde bulundurarak yanınızda mutlaka yedek FlexPen

taşıyınız.⁺

NovoMix 30 FlexPen'i kullanmaya başlamadan önce kullanma talimatını dikkatle okuyunuz.

Başlangıç NovoMix 30 FlexPen'in uygun insülini içerdiğini kontrol ediniz. Kapağını çıkarınız. İnsülin oda sıcaklığına ulaştığında karıştırılması daha kolaydır.

Her enjeksiyondan önce Karıştırma işlemini yapabilmek için rezervuar içinde en az 12 ünite insülin kalmalıdır. Eğer 12 üniteden daha az insülin kalmışsa, bu NovoMix 30 FlexPen'i kullanmayınız.

Kullanımdan önce NovoMix 30 FlexPen'i iki eliniz arasında 10 kez yuvarlayınız - kalemin yere paralel olması önemlidir (Şekil A). Daha sonra kalemi 1-2 arasında (Şekil A1) yukarı aşağı doğru 10 kez sallayınız, böylece rezervuar içinde bulunan cam topun bir uçtan diğerine hareketini sağlamış olursunuz. Yuvarlama ve sallama işlemi kalem içindeki süspansiyon homojen olarak beyaz ve bulanık hal alıncaya kadar tekrarlanmalıdır.

Her enjeksiyondan önce NovoMix 30 FlexPen'i 1 ve 2. pozisyonlar arasında 10 kez aşağı yukarı doğru sallayınız, böylece rezervuar içinde bulunan cam topun bir uçtan diğerine hareketini sağlamış olursunuz. Sallama işlemi FlexPen içindeki süspansiyon homojen olarak beyaz ve bulanık hal alıncaya kadar tekrarlanmalıdır.

Karıştırma işlemi tamamlandıktan sonra enjeksiyon hemen yapılmalıdır.

Alkolle lastik tıpayı dezenfekte ediniz.

NovoFine S iğne ucunun koruyucu başlığını çıkarınız.

NovoMix 30 FlexPen'e çevirerek monte ediniz (Şekil B).

Dış ve iç koruyucu kapakları çıkarınız (Şekil C). Dış koruyucu kapağı atmayınız.⁺

NovoMix® 30 FlexPen®'in her enjeksiyon öncesi hazırlanması

Normal kullanım sırasında iğne ve rezervuar içinde az miktarda hava toplanabilir.

Hava enjeksiyonundan kaçınmak ve uygun dozda enjeksiyon yapmak için:

Doz seçiciden 2 üniteyi ayarlayınız (Şekil D).

NovoMix 30 FlexPen'i iğne ucu yukarı bakacak şekilde dik tutunuz ve rezervuara parmaklarınızla yavaşça fiske vurunuz.(Şekil E)

⁺ Bu bölümde yer alan bir şema sayfadan çıkarılmıştır.

⁺ Bu bölümde yer alan bir şema sayfadan çıkarılmıştır.

İğneyi yukarı doğru tutmaya devam ederken, basma düğmesini ilk konumuna gelecek şekilde sonuna kadar basınız. Doz seçici sıfıra dönecektir.

İğne ucunda bir damla insülin belirmelidir. Eğer belirmezse; iğne ucunu değiştiriniz ve bu işlemi 6 defadan fazla tekrarlamayınız. İğne ucunda hala bir damla insülin belirmezse, enjeksiyon sistemi hasarlı olabilir, kullanmayınız. +

Dozun ayarlanması Doz seçicinin sıfır konumunda olmasına dikkat ediniz.

Enjekte etmeniz gereken insülin dozunu çevirerek seçiniz (Şekil F)

Doz seçiciyi yukarı veya aşağı çevirerek dozu yükseltebilir veya azaltabilirsiniz. Doz seçiciyi geriye doğru hareket ettirirken itme düğmesine basmamaya özen gösteriniz, çünkü dışarıya insülin çıkabilir. Rezervuarda bulunan insülinde daha fazla dozda insülin ayarlanamaz. +

Enjeksiyon İğneyi derinize batırınız (Şekil G). Doktorunuzun tavsiye ettiği enjeksiyon tekniğini kullanınız.

İtme düğmesine sonuna kadar basarak seçtiğiniz insülin dozunun tamamını veriniz (Şekil H). Enjeksiyon sırasında sadece itme düğmesine basınız.

Enjeksiyondan sonra iğne ucu en az 6 saniye süreyle derinin altında tutulmalıdır. İğne deriden tamamen çıkarılıncaya kadar itme düğmesini basılı olarak tutunuz. Böylece dozun tamamını enjekte edebilirsiniz. +

İğne ucunun çıkarılması İğne dış koruyucu kapağını yerine takınız ve iğneyi çevirerek çıkarınız (Şekil I). Dikkatlice atınız. Her enjeksiyon için yeni bir iğne ucu kullanınız.

İğnelerin başkalarına zarar vermemesi ve kullanılan iğnelerin risk taşıması tehlikesine karşı sağlık görevlileri, hastanın yakınları ve diğer bakım görevlileri genel önlemlerle ilgili talimatları dikkatlice uygulamalıdır. Kullandığınız ve içinde insülin biten NovoMix 30 FlexPen'i ucunda iğne ucu olmadan dikkatli bir şekilde atınız. +

Bakım NovoMix 30 FlexPen doğru ve güvenli olarak çalışacak şekilde tasarlanmıştır.

Dikkatli bir şekilde taşınmalıdır. Düşerse, kırılırsa veya hasar görürse, dışarıya insülin

+ Bu bölümde yer alan bir şema sayfadan çıkarılmıştır.

+ Bu bölümde yer alan bir şema sayfadan çıkarılmıştır.

+ Bu bölümde yer alan bir şema sayfadan çıkarılmıştır.

sızma tehlikesi vardır.

NovoMix 30 FlexPen'in dış kısmı alkol ile nemlendirilmiş pamukla silinerek temizlenebilir. Kalem alkol veya suya batırmayınız ve yağlamayınız. Aksi takdirde çalışma mekanizması hasar görebilir. NovoMix 30 FlexPen'i tekrar doldurmayınız.

GLUTRIL® TABLET (ONKO)

FORMÜLÜ: Bir tablet 25 mg glibornurid içerir. Bir tablette 268 mg karbonhidrat (4.5 kJ) bulunur. **Yardımcı maddeler:** Laktoz

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Glutril sülfonilüre grubundan güçlü bir oral antidiyabetiktir. Pankreasın beta-hücrelerinde endojen insülin salınımını stimüle etmek suretiyle etki sağlar. Bu yüzden yalnızca ileri yaşlarda başlayan diyabetlerde (Tip II) etkili olup, insüline bağımlı juvenil (Tip I) diyabetlerde endike değildir. Glutril mikroorganizmalara karşı etkili değildir.

Farmakokinetik

Glutril gastrointestinal sistem tarafından absorbe edilir, ortalama biyoyararlılığı %91'dir. 50 mg'lık tek dozun oral uygulamasından sonra, 2-4 saat içinde 2 (µg/ml pik plazma seviyelerine erişilir. Glutril'in terapötik etkili serum konsantrasyonu 1-2 µg/ml veya daha azdır. Glutril'in proteine bağlanma oranı %90'ın üzerindedir.

İlaç hızla ve tamamiyle yıkıma uğrar. Terapötik aktivitesi olmayan metabolitler, böbrekler (üçte ikisi) ve safra aracılığıyla dışkı ile (üçte biri) atılır. Glutril'in ortalama eliminasyon yarı ömrü 8 saattir. Etki süresi 24 saattir.

Ağır böbrek yetmezliği vakalarında yarılanma ömrü 30 saate kadar çıkabilir. Böyle durumlarda atılım büyük oranda dışkıyla gerçekleşir. Karaciğer bozukluğunun ilacın atılımı üzerindeki etkisi hakkında herhangi bir bulgu yoktur.

ENDİKASYONLARI: Glutril ileri yaşlarda ortaya çıkan veya Tip II diyabetlerde, hastanın insüline bağımlı olmadığı kilo kaybetme ve diyetin ya da her ikisinin yeterli olmadığı hallerde endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI: Glutril ağır böbrek yetmezliğinde, karaciğer yetmezliğinde, sülfonilüre türevlerine karşı hassasiyeti olan kişilerde ve gebelikte kontrendikedir. Ayrıca belirgin asidoz, ciddi yanıklar, diyabetik koma ve prekoma, insüline bağımlı (Tip I) ketoz diyabetler (hafif non-ketotik formlardaki profilaktik

uygulamalar dahil), ketoasidoz, belirgin ketoz, ciddi ameliyatlar ve ciddi travmalarda tiroid veya adrenal fonksiyonların ağır bozukluklarında kontrendikedir. Glibornurid veya ilacın içerdiği diğer yardımcı maddelerden herhangi birine karşı aşırı duyarlılığı olduğu bilinen hastalarda Glutril kullanımı kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Glutril başlıca karaciğerde metabolize olduğundan, karaciğer fonksiyon bozukluğu olan hastalarda doz ayarlaması yapılmalıdır. Tüm antidiyabetik ilaçlarda olduğu gibi hepatik disfonksiyonlu hastalarda hipoglisemi riskini önlemek için doz ayarlaması gereken uygun bir tedbirdir. Glutril ile tedavi uzun sürelidir. Bu yüzden, diğer bütün antidiyabetik ilaçlarla olduğu gibi, Glutril ile tedavide de hasta düzenli tıbbi kontrol altında tutulmalıdır. Böylelikle diyetlerdeki değişikliklere, fiziksel aktivitelere veya başka hastalıkların ortaya çıkması durumlarına göre dozun yeniden ayarlanması mümkün olabilir. Hasta tedaviye cevap vermiyorsa, vakit kaybetmeden insüline geçilmelidir. Tip I diyabetlerde, ketoasidoz belirtilerinde ve gebelikte insülin tercih edilmelidir. Duyarlı kişilerde aşırı duyarlılık reaksiyonları gelişebilir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Tavsiye edilen dozlarda Glutril çok iyi tolere edilir. Ancak, doza veya diyetlerine uymayan hastalarda, böbrek yetmezliğinde, ya da yaşlılarda uzun süreli hipoglisemi vakaları bildirilmiştir. İlk belirtiler acıkma, terleme, bulantı ve konfüzyonlardır. Böyle vakalarda hasta suda çözülmüş ufak bir miktar şeker almalı ve vakit geçirmeden hekime danışmalıdır. Glutril kullanan hastalarda deri reaksiyonları, bulantı ve kusma gibi gastrointestinal bozukluklara pek nadir rastlanır, kan platelet sayımlarında geçici bir azalma olabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ:

Sülfonilürelerin etkisini artıran ilaçlar (Hipoglisemi)

MAO inhibitörleri, sülfonamidler, analjezik ve antiromatizmal ilaçlar (salisilatlar, allopurinol, lipid seviyelerini düşüren ilaçlar (klofibrat)), tüberkülostatikler, siklofosfamid, alkol, guanetidin, beta-blokerler, probenesid (ters etkiye neden olabilir), kumarinikler, perheksilin, kloramfenikol.

Sülfonilürelerin etkisini azaltan ilaçlar (Hiperglisemi)

Kortikosteroidler, diüretikler (asetazolamid, furosemid, metalazon, klortalidon, tiazin grubu), epinefrin, tiroid hormonları (ters bir etkiye neden olabilir) oral kontraseptifler, nikotinik asit, barbitüratlar, fenitoin. Glutril'in enzim endükleyici etkisi olmadığından diğer ilaçların veya alkollü içkilerin degradasyonuna karışmaz (antabus etkisi yoktur). Diğer ilaçların Glutril'in aktivitesi üzerinde klinik olarak belirgin etkileri görülmemiştir. Tip II diyabetlilerin sıklıkla kullandıkları fenilbutazon, naproksen, fenprokumon gibi ilaçlar tedavi dozlarındaki Glutril ile ters etki yaratmazlar. Sülfafenazol ile etkileşimi klinik olarak geçersizdir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde;

Glutril dozu her hastanın metabolik durumuna göre ayarlanmalıdır. Genellikle takip edilen doz şeması aşağıdadır:

Başlangıç tedavisi (daha önceden oral antidiyabetiklerle tedavi edilmemiş hastalar için): Tedaviye günde 1/2 tabletle başlanır, yeterli olmadığı takdirde ağır ağır günde 1-2 tablete çıkılır. Bazı hastalarda daha da yüksek bir doz gerektiğinde sabahları 2 tablet, kalanı akşam alınarak günde 2 veya 3 tablete kadar çıkabilir. Genel olarak daha yüksek dozlar daha iyi sonuçlar vermediğinden, maksimum günlük doz 3 tableti geçmemelidir.

İlaç değiştirme (oral antidiyabetiklerle tedavi görmekte olan hastalar için): Glutril dozunu tayinde daha önceden kullanılmakta olan antidiyabetik ilaç esas alınmalıdır. 25 mg Glutril 1000 mg tolbutamid, 500 mg karbutamid, 250 mg klorpropamid, 5 mg glipizid veya 5 mg glibenklamide eşdeğerdir. Obez olan diyabetik hastalarda insülin Glutril'e geçişte, metabolizma kontrolleri sonucunda ayarlanmalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Aşırı insülin sekresyonundan dolayı doz aşımı hipoglisemiye yol açabilir. Hipoglisemik episodlar açlık hissi, terleme veya titreme, bulantı, bradikardi, yorgunluk, mental duyu kaybı (blunted mental acuity) veya konfüzyonlarla belirir. Ciddi hipoglisemi, bilinç kaybı, nöbetler ve diğer merkezi sinir sistemi bozuklukları ile oluşabilir.

Tedavi: Hipoglisemik koma için seyreltik glikoz solüsyonları (örneğin: %10'luk) intravenöz enfüzyon şeklinde, semptomlar giderilene kadar veya kandaki glikoz normale

dönene kadar verilmelidir. Alternatif olarak glukagon enjeksiyonu önerilebilir. Hipoglisemik semptomlar klinik iyileşmeden sonra da tekrarlayabildiğinden, sürekli izleme 24 saat yapılmalıdır. Hafif doz aşımında, geçici olarak, hipoglisemik ajanlar geri çekilmeli veya dozları azaltılmalıdır. Hastalara şeker vermek, tercihen bir sıvıda çözünmüş olarak, derhal müdahale için uygundur.

SAKLAMA KOSULLARI: 25°C'nin altında saklayınız, nemden koruyunuz.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Glutril tablet, 50 ve 100 adet, blisterde.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: ICN Puerto Rico Inc, A.B.D. lisansı ile Onko Ecza San. Ve Tic. Şti., Koşuyolu Cad. No:102 Kadıköy-İstanbul

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 27.03.2002 - 199/78

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: Roche Müstahzarları Sanayi Anonim Şirketi, Levent, İstanbul, Türkiye'de üretilmiştir. Reçete ile satılır.

BEKLAZON KREM (*BİLİM*)

FORMÜLÜ: Beklometazon dipropionat %0.025 Koruyucu : Klorkrezol

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Beklometazon dipropionat yerel tedavilerde kullanılmak amacıyla geliştirilmiş bir kortikosteroid esteridir.

Potent gruba dahil, kuvvetli bir topikal kortikosteroid preparatıdır. İngiltere'de yürütülmüş olan çok yaygın klinik çalışmalar, Beklometazon dipropionatın %0.025 konsantrasyonda başka steroidlere cevap vermemiş olan egzema, dermatitis ve psoriasis vakalarında bile etkili olduğunu göstermiştir.

Beklometazon dipropionatın çok önemli bir özelliği betametazon ve flüosinolon 16-17 asetonid gibi kortikosteroidlerin formüllerinde yer alan flora bağlı steroid rozasea, perioral dermatitis ve steroid aknesi gibi can sıkıcı komplikasyonlara yol açmamasıdır.

ENDİKASYONLARI: Beklazon Krem; Psöriazis, (yaygın plak psöriazisi hariç) çeşitli kontakt dermatitler, her çeşit ekzematöz lezyonlar, seboreik dermatitis, ilaç erüpsiyonları, çocuk ekzemaları, ışınlama ve fiziksel etkenlere bağlı dermatitisler, nörodermatozlar, liken ruber planus, ürtiker, intertrigo, lupus eritematozusda kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Beklazon göze uygulanmamalıdır. Ürünün

içeriğindeki maddelerden her hangi birine karşı aşırı duyarlılığı olanlarda kullanılmamalıdır. Rozasea, akne vulgaris ve perioral dermatitte uygulama yapılmamalıdır. Herpes simpleks ve su çiçeği gibi primer kutanöz viral enfeksiyonlarda, kandidiyazis ve tinea gibi mantar enfeksiyonlarında, impetigo gibi bakteriyel enfeksiyonlarda ve mayaların neden olduğu primer ya da sekonder enfeksiyonlarda kontrendikedir. Varikoz ülserler ve diğer staz ülserlerinde, perianal ve genital kaşıntıda ve 1 yaşın altındaki çocuklarda kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Beklazon Krem sızıntılı lezyonlarda; Beklazon Pomad kuru, likenifiye ve kronik lezyonlar ve kapalı tedavilerde; Beklazon Losyon derinin nemli olduğu alanlarda ve kıllı bölgelerde kullanılır.

Hekimin tavsiye ettiği endikasyonlar dışında kullanılmamalıdır.

Bazı dirençli lezyonlarda, lezyon geçirgen olmayan bir materyal ile örtülerek Beklazon Krem'in etkisi artırılabilir. Diz ve dirsek gibi kesimlerde yer alan hipertrofik liken planus, kronik diskoid lupus eritematozus ve psöriazis gibi hastalıklarda kapatma tedavisinin büyük yararı vardır.

Çok güçlü kortikosteroid preparatları ile yapılan uzun süreli ve yoğun tedaviler, özellikle kapalı tedavi uygulandığında veya cilt kıvrımları da dahil olduğunda, ciltte incelleme, stria ve yüzeysel damarlarda genişleme gibi lokal atrofik değişikliklere neden olabilir.

Uzun dönem kortikosteroid tedavisi uygulandığında, vücudun diğer bölgelerinden farklı olarak, yüz bölgesinde atrofik değişikliklerin ortaya çıkma olasılığı daha fazladır. Psöriazis, diskoid lupus eritematozus ve şiddetli egzema gibi hastalıkların tedavisinde bu nokta akılda tutulmalıdır. Eğer göz kapağına uygulama yapılırsa; glokoma neden olabileceğinden, etken maddenin gözle temas etmediğinden emin olmak gereklidir.

Diğer topikal kortikosteroidlerle olduğu gibi, yüksek miktarda ve uzun süre kullanım ya da geniş alanlara yapılan uygulamalar, sistemik emilim nedeniyle yan etkilere neden olabilir. Bu durum özellikle bebek ve çocuklarda ve kapalı tedavi sırasında ortaya çıkma eğilimindedir. Bebeklerde çocuk bezi kapalı tedavi etkisi yapılabilir.

Uzun süre kullanım sırasında deriden ilaç emilimi söz konusu olabileceğinden, hekim

tavsiyesi olmadan 15 günden fazla kullanılmamalıdır.

Çocuklarda ve yüze yapılan uygulamalarda tedavi 5 günden uzun sürmemeli ve kapatma tedavisi uygulanmamalıdır.

Kortikosteroidlerle tedavi sırasında gelişen enfeksiyonlar için uygun antibiyoterapiye başlanmalıdır. Enfeksiyonda yayılma gözlenirse, kortikosteroid tedavisi sonlandırılmalı ve sistemik antibiyoterapiye başlanmalıdır.

Diabetes mellitus, peptik ülser, osteoporoz, psikoz eğilimi, böbrek yetmezliği, konjestif kalp yetmezliği veya hipertansiyonu olan yaşlı hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.

Gebelerde kullanım: İnsanda hamilelikte kullanım emniyeti hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. Yapılan hayvan deneylerinde topikal uygulanan kortikosteroidlerin yarı damak ve intra-uterin gelişme geriliği gibi fetal gelişim bozukluklarına neden olabildiği gösterilmiştir. Bu nedenle hamilelerde mutlak gerekmedikçe kullanılmamalıdır.

Laktasyonda kullanım: Süt veren anneler tarafından ise dikkatle kullanılmalıdır. Özellikle göğüs bölgesine uygulanmamalıdır.

TIBBİ ZARURET DIŞINDA GEREKMEDİKÇE HAMİLELERDE KULLANILMAMALIDIR.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Topikal kortikosteroid kullanımıyla pigmentasyon bozuklukları ve hipertrikoz bildirilmiştir. Uygulama yerinde yanma, irritasyon, kuruluk, deri atrofisi, stria ve miliaria görülebilir.

Nadir olarak, psöriazisde kortikosteroidlerle tedavinin (veya tedaviden sonra kortikosteroidin kesilmesinin) hastalığın püstüler formunun gelişimini harekete geçirdiği düşünülmektedir.

Beklazon genellikle iyi tolere edilmektedir. Eğer aşırı duyarlılık semptomları ortaya çıkarsa, uygulamaya son verilmelidir.

Semptomlarda şiddetlenme gözlenebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Beklazon Krem hasta alanın üzerine ince bir tabaka halinde yaygın bir şekilde sürülür ve iyice ovulur. Başlangıçta, günde iki kez uygulama yapılmalıdır, ancak iyileşme görüldüğünde uygulamalar arasındaki zaman genişletilir ve ilaç azaltılarak kesilir.

İki ila dört hafta sonra hala iyileşme gözlenmezse, tanının tekrar değerlendirilmesi veya hastanın bir üst kuruluşa havale edilmesi gerekebilir.

HARİCEN KULLANILIR.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altında, oda sıcaklığında saklayınız

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 30 g'lık tüp.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ SEKİLLERİ:

Beklazon Pomad, 30 g'lık tüplerde bulunur.

Beklazon Losyon, 50 mL'lik plastik şişelerde bulunur.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 08.03.1986 - 138/63 Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: BİLİM İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş. 80670 Maslak/İSTANBUL Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

TEFOR DUOTAB TABLET (ORGANON)

FORMÜLÜ: Beher tablette L. Tiroksin sodyum 0.1 mg

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: TEFOR DUOTAB, doğal tiroid tozunun aktivitesine sahip, sentetik olarak hazırlanmış bir madde olan levotiroksin içerir.

TEFOR DUOTAB'ın, dozu ağırlık ölçüsüyle belirtildiğinden terapötik farklılık beklenmemelidir.

Oral uygulama sonrası, TEFOR DUOTAB, süratle gastro-intestinal yoldan emilerek, tam bir fizyolojik tiroid yerine koyma tedavisi sağlar.

Tabletler derin çentiklidir, böylece tedavi tek tabletle hastanın kişisel gereksinmesine göre ayarlanabilir.

ENDİKASYONLARI: TEFOR DUOTAB, çeşitli etiyolojik kökenli hipotiroidizm vakalarında, tiroidektomi sonrası postoperatif olarak yerine koyma tedavisini, tiroid kanserinde bastırıcı tedaviyi oluşturur. Subakut timiditis'in iyileşme fazında görülen

geçici hipotiroidizm vakaları dikkatle izlenmelidir.

KONTRENDİKASYONLARI: Bilinen kontrendikasyonu yoktur.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

- Hipopituitarizm'e bağlı hipotiroidizm vakalarında, sürrenal yetmezlik de bulunabilir. İlaça başlamadan önce, sürrenal yetmezlik uygun kortikosteroid tedaviyle düzeltilmelidir.
- Kardiyovasküler hastalık ve/veya ciddi ve uzun süreli hipotiroizim vakalarında başlangıç dozunun seçimi ve herhangi bir doz artırımını büyük bir dikkatle yapılmalıdır Çok yüksek bir başlangıç dozu veya dozun çok süratli arttırımı, özellikle yaşlı hastalarda anginal şikayetlerin oluşumu veya ağırlaşmasına, aritmilere, miyokard infarktüsüne, kardiyak yetmezlik veya kan basıncının ani yükselmesine neden olabilir.
- Tüm tiroid preparatlarında olduğu gibi TEFOR DUOTAB, tiroid fonksiyon testleri ve çeşitli diğer laboratuvar analizlerinin sonuçlarını etkiler.
- Tiroid preparatlarıyla zehirlenmelerin ciddi sonuçlara yol açabileceği nedeniyle TEFOR DUOTAB, çocukların erişemeyecekleri yerde saklanmalıdır.
- Diabetes mellitus'ta glukoz toleransını azaltabilir.
- Malabsorpsiyonda (coeliac hastalığında olduğu gibi) doz ayarlanması gereklidir.

Gebelik ve emzirme esasında uygulama Güncel bilgiler ışığında, bu ilaç, fetus'a zarar verme riskini taşımaksızın, gebelikte kullanılabilir. Gebelik esnasında tiroid hormonlarının plazma proteinlerine bağlanması arttığından, terapötik etkenlik azalır.

Doktor, hipotiroidizm semptomlarının gebelikte yeniden belirebileceği konusunda dikkatli olmalı ve böyle bir durumda, dozu arttırılmalıdır.

Tiroksinin laktasyon üzerine kesin etkisi bilinmemektedir. Tiroksin, anne sütüyle az miktarda itrah edilmekle birlikte, terapötik dozlarda bebek üzerinde etkili olmayacağı görüşü hakimdir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Dozun çok süratli arttırılması, iştahta ve menstrüel periodda değişiklikler, göğüs ağrısı, diare, tremor, baş ağrısı, irritabilite, huzursuzluk, taşikardi ve kardiyak aritmiler, sıcağa karşı aşırı hassasiyet, uykusuzluk, aşırı terleme, kusma kilo kaybı gibi hipertiroidizm

belirtilerine yol açabilir. Bu durumlarda gerekirse tedavi birkaç gün süreyle kesilebilir ve ardından tedaviye daha düşük dozlarla yeniden başlanır

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER:

- Kolestiramin, levotiroksin'in emilimini azalttığından bu iki ilacın alınışları arasında en az 4 saatlik bir zaman tanınmalıdır.
- Diabetes mellitus vakalarında, TEFOR DUOTAB, insulin ya da oral hipoglisemik ilaçların gereksinmesini arttırabilir. Bu durumda, insulin ya da oral hipoglisemik ilacın dozu ayarlanmadığında, TEFOR DUOTAB dozunun azaltılması hipoglisemiye neden olabilir.
- Tiroid preparatları antikoagülanların aktivitesini arttırabileceğinden, TEFOR DUOTAB tedavisi esnasında uygulanacak antikoagülanların dozu, ilgili laboratuvar incelemeleri sonucu, ayarlanmalıdır.
- TEFOR DUOTAB tedavisi esnasında uygulanan digitalis preparatlarının etkisi azaltılabilir.
- Estrojenler, tiroksin bağlayıcı globulinlerin serum düzeylerini yükseltebilir.
- Tiroid hormon tedavisi gören hastalarda, ketamin, belirgin hipertansiyon ve taşikardiye neden olabilir.
- Fenobarbital (teorik olarak) levotiroksin'in hepatik degradasyonunu artırabilir.
- Fenitoin levotiroksin'in serum proteinlerine bağlanmasını azalttığından TEFOR DUOTAB tedavisi esnasında intravenoz uygulanmamalıdır.
- Tiroid preparatlarının semptomimetik aminler ya da trisiklik antidepresanlarla bir arada uygulanması, gerek tiroid preparatlarının gerekse semptomimetik aminler ve trisiklik antidepresanların etkilerini arttırabileceğinden, bu ilaçlardan bir ya da birkaçının dozunun azaltılması gerekebilir.
- T4'ün periferde T3'e dönüşümünü kısmen ya da tamamen inhibe edici ilaçlar, beta-blokerler yüksek dozda propiltiourasil, bazı X-ışınları kontrast maddeleri ve deksametazon gibi TEFOR DUOTAB'ın terapötik etkisini azaltabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Günlük Ievotiroksin dozu sabah kahvaltısında tek bir oral doz olarak alınır.

Hipotiroidizm'e uygulanacak dozaj kişiye bağlıdır ve klinik etkileri uyarınca ayarlanır.

TEFOR DUOTAB tedavisine düşük dozlarla başlayıp, gerekli arttırım giderek yapılmalıdır. Başlangıçta, günde 0.05-0.1 mg levotiroksin (¹/2-1 tablet TEFOR DUOTAB) verilir ve çoğu vakada, bu uygulamanın gerçek terapötik etkisi 3-4 hafta boyunca değerlendirilemez. Günlük doz, her iki haftada bir gerekli doza erişene ve hipofonksiyon semptomları kaybolana değin, 0.05 mg'lık eklerle arttırılır. İdame dozu genellikle günde 0.1-0.2 mg'dır.

Kretinizm vakalarının çoğunda daha düşük dozlar gerekir. İleri derecede tiroid yetmezliği vakalarında daha yüksek dozlar uygulanmalıdır.

Günde 0.05 mg Ievotiroksin'in altındaki dozların gerekmesi hallerinde, gün aşırı yarım tablet TEFOR DUOTAB alınabilir. **Çocuklarda dozaj**

Yaş	Günlük Doz (mcg)	Doz(mcg)/kg vücut ağırlığı
6 aydan küçük	25-50	8-10
6-12 ay	50-75	6-8
1-5 yaş	75-100	5-6
6-12 yaş	100-150	4-5
>12yaş	150-200	2-3

DOZ AŞIMI: Aşırı doz fazlalığı, tiroid fırtınasını andıran belirtilere yol açar. Bu durumda, mide boşaltılır ve plazmaforez'in yanısıra gerekli destek tedavi uygulanır. Teşhis edilememiş sürrenal yetmezliğin tedavisi de bu kapsamda düşünülmelidir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'yi geçmeyen ısıda, ışık ve rutubetten uzakta saklanmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Karton kutuda 100 tabletlik şişede.

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: N.V. ORGANON-HOLLANDA lisansı ile ORGANON İLAÇLARI A.Ş. Okmeydanı, Boruçiçeği Sk. No: 13 80270 ŞİŞLİ/İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 04.09.1985 - 136/48 Reçete ile satılır.

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ: SANTA-FARMA İLAÇ SAN. A.Ş. Sofalı Çeşme Cad. No: 72-74 Edirnekapı/İSTANBUL

FOSAMAX® 10 mg TABLET (MERCK SHARP & DOHME)

FORMÜLÜ: Her tablet 10 mg alendronik aside eşdeğer miktarda alendronat

monosodyum trihidrat içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLER:

Bifosfonatlar kemikte bulunan hidroksiapatite bağlanan sentetik pirofosfat analoglarıdır. FOSAMAX (alendronat sodyum, MSD) osteoklast aracılı kemik rezorpsiyonunun güçlü spesifik inhibitörü olarak rol oynayan bir bifosfonattır.

Emilim Alendronatın ortalama oral biyoyararlanımı 5 mg'dan 70 mg'a kadar olan doz aralığında, bir gecelik açlıktan sonra ve standart bir kahvaltıdan iki saat önce alındığında, intravenöz (IV) referans doza oranla kadınlarda %0.64 olmuştur. Erkeklerdeki oral biyoyararlanım (%0.6) kadınlardakiyle benzer bulunmuştur. Standart bir kahvaltıdan bir ya da yarım saat önce alendronat alınması biyoyararlanımı benzer şekilde azaltır (yaklaşık %40). Osteoporoz çalışmalarında FOSAMAX günün ilk yiyecek ya da içeceğinden en az otuz dakika önce alındığında etkin olmuştur. Alendronat standart bir kahvaltı ile birlikte veya sonraki 2 saat içinde alındığında biyoyararlanım çok düşüktür, kahve ya da portakal suyuyla alındığında biyoyararlanım yaklaşık %60 azalır.

Dağılım İnsanlarda kemik dışında ortalama kararlı durum dağılım hacmi en az 28 L'dir. İnsan plazmasındaki proteinlere bağlanma oranı yaklaşık %78'dir.

Metabolizma İnsanda ya da hayvanda alendronatın metabolize olduğunu gösteren hiç bir kanıt yoktur.

Eliminasyon [14 C] alendronatın tek IV dozundan sonra radyoaktivitenin yaklaşık %50'si 72 saat içinde idrarla atılır, feçeste ya çok az bulunmuş ya da hiç bulunmamıştır. İnsanlarda terminal yarı ömrünün 10 yılı aştığı hesaplanmıştır ve bu, iskeletten alendronatın serbestleştiğini ortaya koymaktadır.

Klinik bilgi bulunmadığı halde hayvanlarda gösterildiği gibi, böbrek fonksiyon bozukluğu olanlarda alendronatın böbreklerden eliminasyonu azalabilir.

Postmenopozal kadınlarda osteoporoz Osteoporoz, kırık riskinin artmasına yol açan düşük kemik kütlesiyle karakterizedir. Hem kadın hem de erkeklerde oluşur ancak, daha çok kadınlarda menopozdan sonra, kemik döngüsünün arttığı ve kemik rezorpsiyon hızının kemik oluşum hızını aştığı dönemde daha sık görülür. Bu değişiklikler 50 yaşın üzerindeki kadınların anlamlı bir oranında progresif kemik kaybına ve osteoporoza yol açar. Bunun sonucunda, kalça, omur, el bileği kırıkları ortaya çıkar. 50 - 90 yaş arasındaki kadınlarda kalça kırığı riski 50 kat, omur kırığı riski ise 15 - 30 kat artar. 50 yaşındaki kadınların yaklaşık %40'ının osteoporoza bağlı olarak bir veya birden

fazla omur, kalça ya da el bileği kırığıyla karşılaştığı tahmin edilmektedir.

Alendronatın günlük oral dozları (altı hafta süreyle 5, 20, 40 mg) postmenopozal kadınlarda kemik rezorpsiyonunun doza bağlı inhibisyonunu gösteren biyokimyasal değişiklikler oluşturmuştur. Bunlar, idrardaki kalsiyumun ve kemikteki kollajen yıkımının idrardaki markırlarında (hidroksipirolin, deoksipiridinolin, ve tip I kollajenin çapraz bağlı N- telopeptidleri) oluşan azalmadır. Bu biyokimyasal değişiklikler, alendronat ile tedavinin kesilmesini izleyen 3 hafta gibi erken bir sürede başlangıç değerlerine geri döndü, ve alendronatın iskelette uzun süre tutulmasına karşın tedavinin kesilmesinden 7 ay sonra plaseboda farklı değildi.

Erkeklerde osteoporoz Postmenopozal kadınlara göre, erkekte osteoporoza daha az rastlanmasına karşın erkeklerin anlamlı bir oranında osteoporoza bağlı kırıklar oluşmaktadır. Vertebral deformite prevalansı kadında ve erkekte benzer oranlardadır. Osteoporozlu erkeklerin FOSAMAX (10 mg/ gün) ile 2 yıl süreyle tedavisi, tip I kollajenin çapraz bağlı N-telopeptidlerini yaklaşık %60 ve kemiğe spesifik alkali fosfatazi yaklaşık %40 oranında azaltmıştır.

ENDİKASYONLAR:

- FOSAMAX, kalça ve vertebra kırıkları (vertebral kompresyon kırıkları) dahil olmak üzere kırıkların önlenmesi için postmenopozal osteoporozlu kadınlarda endikedir.
- FOSAMAX kırıkların önlenmesi için, erkeklerdeki osteoporozun tedavisinde endikedir.

KONTRENDİKASYONLAR:

- Özofagus darlığı ve akalazya gibi özofageal boşalmayı geciktiren özofagus anormallikleri.
- En az 30 dakika dik oturamamak ya da ayakta duramamak.
- Bu ürünün bileşimindeki herhangi bir maddeye karşı aşırı duyarlılık.
- Hipokalsemi (UYARILAR/ÖNLEMLER Bölümüne bakınız).

UYARILAR / ÖNLEMLER: FOSAMAX diğer bifosfonatlar gibi, üst gastrointestinal mukozada lokal iritasyona neden olabilir.

FOSAMAX ile tedavi edilen hastalarda, özofajit, özofagus ülserleri ve özofagus erozyonları ve bunları nadiren izleyen özofagus darlığı gibi istenmeyen olaylar

bildirilmiştir. Bazı olgularda bu olaylar ağırdı ve hastanın hospitalizasyonunu gerektirdi. Dolayısıyla, hekimler olası bir özofageal reaksiyonu düşündürebilecek semptom ve bulgular açısından dikkatli olmalıdır ve hastalara disfaji, odinofaji , retrosternal ağrı veya yeni ya da kötüleşen mide yanması halinde ilacı kesip hekime başvurmaları öğütlenmelidir. Ciddi özofageal istenmeyen olay riski, FOSAMAX aldıktan sonra uzanan ve/veya ilacı bir bardak suyla yutmayan ya da özofagus iritasyonunu düşündüren semptomları oluşuktan sonra ilacı almaya devam eden hastalarda daha fazla görülmektedir. Dolayısıyla hastanın ilacı nasıl kullanacağını hastaya anlatılması ve anlamasının sağlanması çok önemlidir (KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ Bölümüne bakınız).

Kapsamlı klinik çalışmalarda risk artışı gözlenmemekle birlikte, ender olarak (pazara sunulduktan sonra) mide ve duodenum ülserleri bildirilmiştir; bunların bazıları şiddetli ve komplikasyonludur. Bununla birlikte nedensel ilişki kurulamamıştır.

FOSAMAX'ın üst gastrointestinal mukoza üzerindeki olası iritan etkileri ve altta yatan bir hastalığın kötüleşme potansiyeli nedeniyle, disfaji, özofageal hastalıklar, gastrit, duodenit ya da ülser gibi aktif üst gastrointestinal sorunları olan hastalarda kullanırken dikkatli olunmalıdır.

Mideye geçişi kolaylaştırmak ve böylece potansiyel özofagus iritasyonunu azaltmak için FOSAMAX'ı bir bardak dolusu suyla almaları ve en az 30 dakika boyunca, günün ilk yiyeceğine kadar yatmamaları veya uzanmamaları hastalara söylenmelidir. Hastalar potansiyel orofarengeal ülser riski nedeniyle tabletleri çiğnememeli ve emmemelidir. Hastalara gece yatarken ve sabah yataktan kalkmadan FOSAMAX'ı almamaları özellikle bildirilmelidir. Bu talimatlara uyulmadığı takdirde özofageal problem riskinin artabileceği hastalara anlatılmalıdır. Özofagus hastalığı semptomları (yutma sırasında ağrı ya da güçlük, retrosternal ağrı, yeni ya da kötüleşen mide yanması) geliştiren hastaların ilacı hemen kesip, hekime başvurmaları öğütlenmelidir.

Haftada bir kez alınan FOSAMAX dozunu atlayan hastaların, hatırladıkları günün sabahı bir tablet almaları bildirilmelidir. Hastalar aynı gün içinde iki tablet almamalıdır, tercih ettikleri güne göre düzenlenmiş orijinal programa göre, haftada bir kez 1 tablet almaya devam etmelidirler. FOSAMAX kreatinin klirensi <35 mL/dk olan hastalara önerilmez (KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ Bölümüne bakınız).

FOSAMAX ile tedaviye başlamadan önce hipokalsemi durumu düzeltilmelidir. Diğer mineral metabolizması bozuklukları da (D vitamini eksikliği gibi) etkin biçimde tedavi edilmelidir.

Gebelikte Kullanım FOSAMAX gebelerde çalışılmamıştır ve onlara verilmemelidir.

Emziren Annelerde Kullanım

FOSAMAX emziren annelerde çalışılmamıştır ve onlara verilmemelidir.

Pediyatrik Kullanım FOSAMAX çocuklarda çalışılmamıştır ve onlara verilmemelidir.

Yaşlılarda Kullanım Klinik çalışmalarda FOSAMAX'ın etkinlik ve güvenilirlik profillerinde yaşla ilgili bir farklılık görülmemiştir.

YAN ETKİLER / İSTENMEYEN ETKİLER: FOSAMAX klinik çalışmalarda genellikle iyi tolere edilmiştir. Beş yıla kadar devam eden çalışmalarda ortaya çıkan yan etkiler hafif olmuş ve tedavinin kesilmesini gerektirmemiştir.

Postmenopozal osteoporoz tedavisi FOSAMAX 10 mg/gün ile tedavi olan hastaların %1 ya da daha fazlasında, ilaca belki, olası ya da kesin olarak bağlı olduğu araştırmacılar tarafından bildirilen ve plasebo alanlara göre daha fazla insidanda ortaya çıkan üst gastrointestinal istenmeyen olaylar: Abdominal ağrı (FOSAMAX %6.6, plasebo %4.8), dispepsi (%3.6, %3.5), özofageal ülser (%1.5, %0), disfaji %0) ve abdominal distansiyon (%1, %0.8).

Nadiren döküntü ve eritem oluşmuştur.

Buna ek olarak bildirilen istenmeyen olaylar: Kas- iskelet ağrısı (kemik, kas ya da eklem), kabızlık, diyare, karında gaz yakınması, baş ağrısı, bulantı, kusma, kas krampları, gastrit, gastrik ülser, duodenum ülseri, asit regürjitasyonu, orofarengeal ülserasyon, özofageal darlık nadiren deri döküntüsü, uveit, ürtiker ve anjiyoödem içeren aşırı duyarlılık reaksiyonları.

Östrojen /hormon replasman tedavisiyle birlikte kullanım FOSAMAX 10 mg (günde bir kez) ve östrojen ± progestin kombine tedavisinin güvenilirliği ve tolerabilite profili, her bir tedavininki ile tutarlıydı.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: Birlikte alındığında, kalsiyum, antasitler ve diğer oral ilaçlar FOSAMAX'ın emilimini etkileyebilir. Dolayısıyla, FOSAMAX'tan sonra başka ilaç almadan önce, en az yarım saat beklenmelidir.

Klinik acıdan anlamı olan başka ilaç etkileşimi bildirilmemiştir.

HRT (östrojen+ progestin) ile birlikte FOSAMAX kullanımı, bir veya iki yıllık iki klinik çalışmada, postmenopozal osteoporozlu kadınlarda değerlendirilmiştir. FOSAMAX ve HRT'nin birlikte kullanımı, her birinin tek başına kullanımına göre, kemik kütlesinde daha fazla artışa yol açmış ve aynı zamanda kemik döngüsünde azalma daha fazla olmuştur. Bu çalışmalarda, kombinasyonun güvenilirlik ve tolerabilite profili, her bir ilacınkiyle tutarlı bulunmuştur.

Spesifik etkileşim çalışmaları yapılmamıştır. FOSAMAX erkeklerde ve postmenopozal osteoporozlu kadınlarda yapılan osteoporoz çalışmalarında, sık reçetelenen çok sayıda ilaçla birlikte klinik olarak istenmeyen bir etkileşim olmaksızın kullanılmıştır.

Klinik çalışmalarda üst gastrointestinal istenmeyen olayların insidansı, günde 10 mg'dan daha yüksek dozda FOSAMAX ve aspirin içeren ilaçlar alanlarda artmıştır. Bununla birlikte, haftada bir 35 mg veya 70 mg FOSAMAX ile yapılan çalışmalarda bu durum gözlenmemiştir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: FOSAMAX, günün ilk yiyecek, içecek ve ilacından en az yarım saat önce sadece suyla alınmalıdır. Diğer içecekler (maden suyu dahil), yemekler ve bazı ilaçlar FOSAMAX'ın emilimini azaltır (İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ Bölümüne bakınız).

Mideye geçişi kolaylaştırmak ve potansiyel özofagus iritasyonunu azaltmak için, hasta FOSAMAX'ı, sabah yataktan kalkınca bir bardak dolusu suyla almalı ve en az 30 dakika ve günün ilk öğününden önce uzanmamalıdır.

FOSAMAX gece yatarken veya sabah yataktan kalkmadan alınmamalıdır. Bu talimatlara uyulmazsa özofageal istenmeyen olay riski artabilir. Besinle alımları yetersizse hastalar kalsiyum ve D vitamini almalıdırlar.

Yaşlılarda veya hafif-orta derecede böbrek yetersizliği olan hastalarda doz ayarlaması gerekmez (kreatinin klirensi 35- 60 mL/ dk). Daha ağır böbrek yetersizliği olan hastalarda (kreatinin klirensi < 35 mL) deneyim olmadığı için FOSAMAX önerilmez.

Postmenopozal kadınlarda osteoporoz tedavisi Önerilen doz , haftada bir kez 70

mg'lık bir tablet ya da günde bir kez 10 mg'lık bir tablettir.

Erkeklerde osteoporoz tedavisi Önerilen doz haftada bir kez 70 mg'lık bir tablet ya da günde bir kez 10 mg'lık bir tablettir.

DOZAŞIMI: FOSAMAX ile doz aşımının tedavisiyle ilgili mevcut spesifik bir bilgi yoktur. Doz aşımına bağlı olarak hipokalsemi, hipofosfatemi ve mide bulantısı, mide yanması, özofajit, gastrit veya ülser gibi üst gastrointestinal sisteme ait istenmeyen olaylar görülebilir. Alendronatı bağlamak için süt veya antasit verilmelidir. Özofagus iritasyonu nedeniyle hasta kusturulmamalı ve dik tutulmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.Ü

İKAZLAR: Hekime danışmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ SUNUM ŞEKLİ VE AMBALAJ İÇERİĞİ: 28 tabletlik ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKLİ:

FOSAMAX 70 mg Tablet

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 14.01.1997 - 181/27

Merck &Co., Inc, Whitehouse Station, N.J., U.S.A., lisansı ile,

RUHSAT SAHİBİ: Merck Sharp Dohme İlaçları Ltd. Şti. Esentepe- İstanbul

ÜRETİM YERİ: FAKO İlaçları A.Ş. Levent- İstanbul Reçete ile satılır.

PRIMOBOLAN DEPOT AMPUL

(*SCHERING AG – ALMANYA*) *SCHERING ALMAN* Steril

FORMÜLÜ: 1 ml Primobolan Depot, yağlı eriyik içerisinde 100 mg Metenolon enantat içerir. **Yardımcı maddeler** enjeksiyonluk hint yağı 522.0 mg

benzil benzoat 405.4 mg

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Farmakodinamik Özellikleri Primobolan Depot içindeki aktif bileşen olan metenolon enantat, anabolik etkisi geniş bir doz profilinde androgenik etkisinin önüne geçen steroid hormon metenolonun esteridir.

Primobolan Depot endojen protein yapımını artırır, hastanın genel durumunu iyileştirir, aktiviteyi stimüle eder ve iştah açar. Yapısal faktörlere bağlı olmayan düşük kilolu kişilerin vücut ağırlığında bir artış olmaktadır.

Primobolan depot ampul enjeksiyonu protein yapımında, azot atılımının azalması ile

saptanan ve iki haftadan daha fazla süren artmaya neden olur.

Ayrıca androgen-anabolik steroid hormonlar hematopoez üzerine stimulan etki gösterirler. Bu etkilerin eritropoietin formasyonunun stimülasyonu ve kemik iliğindeki proliferatif süreçlerin üzerinde bir etki sonucu gerçekleştiği kabul edilmektedir.

Farmakokinetik Özellikleri Metenolon enantat intramusküler uygulama sonrasında tamamen biyoyararlıdır. Depot'tan yavaşca salınımına uğrayarak metenolon ve enantik aside ayrışır. Metenolon ve metabolitlerinin yaklaşık 250 ng/ml olan maksimal plazma konsantrasyonlarına enjeksiyon sonrasındaki 6-11 gün içerisinde ulaşılır ve nihayetinde plazma seviyeleri yavaşca azalır.

Steroid ester tamamen hidrolize olur ve ortaya çıkan metenolon hızla metabolize olur. Metabolitleri böbrek (%80) ve safra (%20) yoluyla itrah edilir.

Metenolon enantat'ın mutlak biyoyararlılığı %100'dür.

ENDİKASYONLARI: Hastanın genel durumunu düzeltmek amacıyla yüksek protein yapımı gerektiren hastalıklar ve durumlar; iyileşme süreçlerini desteklemek ya da katabolik süreçlerin zararlarını önlemek amacıyla, örneğin nekahat, postoperatif tedavi, eritici hastalıklar, kaşeksi, ışın ve sitostatik tedavisi, kadında ilerlemiş meme ve genital kanserleri, hematopoez bozuklukları, uzun süreli kortikoid tedavisi, osteoporoz, yaşlılıkta protein eksikliği durumları ve kronik karaciğer hastalıkları.

Anabolik steroidler, sağlıklı şahıslarda kas gelişmesini ya da fiziksel gücü artırmak için uygun değildir.

KONTRENDİKASYONLARI: Gebelik, prostat karsinomu, geçirilmiş ya da mevcut karaciğer tümörleri, aktif madde ya da bileşenlerine karşı aşırı duyarlılık.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Primobolan Depot'nun siklusun ilk günlerinde uygulanması halinde, siklusu düzensiz olan kadınların, adet tarihinde bazen gecikmeler olabilir.

İlerleyici meme-ve genital karsinomlu kadınlarda, hormon uygulaması sırasında bir hiperkalsemi oluşursa, tedavi kesilmelidir.

Primobolan Depot'un içerdiğine benzer hormonal maddelerin kullanımı sonucu nadir

olgularda iyi huylu, ileri derecede nadir olgularda da ciddi intraabdominal kanamalara sebep olabilecek habis karaciğer tümörleri gözlemlenmiştir. Eğer şiddetli üst batın yakınmaları, karaciğer büyümesi veya batın içi kanama belirtileri ortaya çıkarsa, ayırıcı tanıda bir karaciğer tümörü de göz önüne alınmalıdır.

Büyümesini tamamlamamış hastalarda, virilizasyon belirtilerinden ve kemiklerin erken olgunlaşmasından kaçınmak amacıyla, tedavi aralar verilerek uygulanmalıdır (bkz: "Kullanım şekil ve dozu").

Erkeklerde, ihtiyaten düzenli prostat kontrolleri tavsiye edilir.

Karaciğer fonksiyon testleri düzenli izlenmelidir. Karaciğer fonksiyon parametrelerinde klinik olarak anlamlı bir artış ya da kolestaz Primobolan'ın kesilmesini gerektirir.

Gebelik ve Laktasyon Primobolan'ın gebelik sırasında uygulanması kontrendikedir.

Metenolonun ve metabolitlerinin anne sütüne geçişi araştırılmamıştır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Androjen impulslara aşırı duyarlı olan kadın hastalarda -ki bu önceden saptanamaz- nadir hallerde rest-androjen etkiye bağlı arzu edilmeyen sonuçlar ortaya çıkabilir. Örneğin, akne, hirsutizm, ses değişiklikleri. Bu nedenle kadın hastalarda, anabolizan tedavisi endikasyonu özenle konulmalıdır. Sözü edilen yan etkilerin oluşma olasılığı, yüksek doz ve uzun süreli uygulamada artar.

Başlangıçta tedavinin kesilmesiyle, bu semptomlar genellikle kaybolurlar. Ses değişikliklerinin ilk işaretinde (sesin çabuk yorulması, ses kısıklığı) tedaviye son verilmelidir. Buna rağmen bu tür hastalarda özel nedenler yüzünden tedavinin sürdürülmesi gerekirse, irreversibl bir ses kalınlaşması ortaya çıkabilir. Meslekleri şarkı ya da konuşma olan kadın hastalar, tedavi başlamadan önce bu hususta uyarılmalıdırlar.

Çok nadirolguda sarılık ve karaciğer fonksiyon testi anomalileri bildirilmiştir.

Edinilen tecrübeleregöre, yağlı çözeltilerin enjeksiyonu sırasında yada hemen enjeksiyonu takiben nadir olgularda ortaya çıkan kısa süreli reaksiyonları (öksürük, solunum zorluğu) çok yavaş yapılan bir enjeksiyon ile önlemek mümkündür.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Oral antidiabetik ya da insulin gereksinimi değişebilir.

KULLANIM ŞEKİL VE DOZU:

Primobolan Depot, tüm diğer yağlı eriyikler gibi intramusküler enjekte edilmelidir. Enjeksiyonlar çok yavaş yapılmalıdır (Bkz: 'yan etkiler').

Yetişkinler 2 haftada bir 1 ampul Primobolan Depot i.m.; iyi bir terapötik cevaptan sonra, 3-4 haftada 1 ampul ile devam edilir.

Çok ince ve yapısal olarak düşük kilolu kadınlarda, 2-3 haftada bir i.m. uygulanan 1/2 ampul Primobolan Depot'luk (50 mg) doz aşılmamalıdır.

Çabuk ve intensif bir anabolik etki sağlamak için, ileri derecede ya da akut protein eksikliği durumlarında (şiddetli kaşeksi, yüksek dozda glukokortikoid tedavisi, büyük protein kaybı ile müterafık operasyon ve travmalardan sonra) başlangıç dozları yükseltilebilir ya da enjeksiyon araları kısaltılabilir.

Başlangıçta 2 ampul Primobolan Depot i.m., sonra haftada 1 ampul Primobolan-Depot i.m. İdame tedavisi için enjeksiyon araları daha sonra 2-4 haftaya çıkarılır.

Bazı özel endikasyonlarda, örneğin kadınların ilerlemiş meme ya da genital karsinomlarında, 1-2 haftada bir 1 ampul Primobolan-Depot i.m. ya da 2-3 haftada bir 2 ampul Primobolan-Depot i.m. ile sürekli tedavi uygulanır.

15-18 yaş arasında, 50 kg'ın üzerinde gençler

2 haftada bir 1/2 ampul Primobolan-Depot (50 mg) i.m.

Büyümesini tamamlamamış hastalarda (puberte sonlanmadan önce), 4 haftalık bir tedaviden sonra, 4-6 haftalık bir ara verilmelidir (Bkz: 'Uyarılar/önlemler').

SAKLAMA KOŞULU: 30°C'nin altında oda sıcaklığında ve ışıktan korunarak saklanmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ: Primobolan Depot, 100 mg'lık 1 ampul

Schering AG Almanya tarafından imal edilmiştir.

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 18.12.1998 -105/24 Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ:Schering Alman İlaç ve Ecza Tic.Ltd.Şti. 34668 Üsküdar-İstanbul

ORGAMETRİL TABLET (ORGANON) Tablet, Oral uygulama

FORMÜLÜ: Her tablet 5 mg linestrenol içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Orgametril doğal progesteron hormonunun çeşitli aktivitelerini gösteren sentetik progestagen, linestrenol'un bir oral preparatıdır.

ORGAMETRİL'in endometriumda kuvvetli progestatif etkisi vardır. Ayrıca, ilaç, kesintisiz hergün alındığı sürece ovülasyon ve menstrüasyonu bastırır.

ORGAMETRİL belirgin progestagenik etki gerektiren durumlarda kullanılabilir.

ENDİKASYONLARI:

ENDİKASYONLAR (ORGAMETRİL TABLET)	DOZAJ
Yalnızca progesteron eksikliğinin görüldüğü vak'alarda kullanmak içindir. Progesteron yetersizliği bulunmayan vak'alarda ise kontrendikedir.	
Oligo ve hipomenore	Siklusun 16'ıncı gününden 25'inci gününe kadar her gün 1 tablet
Polimenore	Siklusun 16'ıncı gününden 25'inci gününe kadar her gün 1 tablet. Bu tedavi 2-3 siklus boyunca tekrarlanmalıdır.
Menoraji ve metroraji Disfonksiyonel kanamalar	<u>Hafif şikayetleri olan hastalarda</u> 10 gün boyunca 2 tablet. Genellikle bu tedavi süresinden sonra, kanama birkaç gün içinde kesilir. Bunu izleyen üç siklus boyunca her siklusun 16'ıncı gününden 25'inci gününe kadar günde 1 tabletle tedavi tekrarlanır. <u>Ağır şikayetleri olan hastalarda</u> 10 gün süre ile günde 2 tablet ve bunu izleyen 3 ay boyunca, kesintisiz günde 1 tablet.

Dismenore, Premenstrüel sendrom	Siklusun 5'inci (veya 16'ıncı) gününden 25'inci gününe kadar günde 1 tablet.
Ovülasyon süpresyonu, Ovülasyon sancısı (Mittelschmerz) ve/veya kanama	Siklusun 5'inci gününden 25'inci gününe kadar her günde 1 tablet.
Menstrüasyon süpresyonu veya geciktirilmesi	Tedaviye siklusun 5'inci günü başlanmalı ve istenildiği kadar devam edilmelidir. Tedaviye rağmen ara kanaması olmuşsa, doz 3-5 gün boyunca 2 veya 3 tablete çıkarılmalıdır. Menstrüel siklusun ileri döneminde menstrüasyonu isteyen kadınlarda uygulanan 14 günlük bir tedavi, yaklaşık 10 günlük bir gecikme sağlar. Bu vak'alarda böyle bir tedavi menstrüasyondan bir hafta öncesine kadar uygulanabilir.
Fibrokistik mastopati	En az 3-4 ay boyunca siklusun 5'inci gününden 25'inci gününe kadar bir tablet.
Endometriosis	En az 6 ay boyunca günde 1 tablet.
Endometrium karsinomu ve/veya metastazların tedavisi	Uzun bir dönem günde 6-10 tablet.
Belli primer ve sekonder amenore vak'aları	Tedaviye bir estrojenle, örneğin günde 0.05 mg oral etinilestradiol ile başlanmalıdır. Bu tedavi 25 gün boyunca sürdürülmelidir. Buna ilaveten, siklusun 16'ıncı gününden 25'inci gününe kadar, günde 1 tablet ORGAMETRİL verilir. Tedavi kesildikten sonra 3-5 gün içinde çekilme kanaması oluşur. İkinci siklus için çekilme kanamasının 5'inci gününden

	25'inci gününe kadar yine bir estrogen (0.05 mg etinilestradiol) uygulaması yanısıra 16'ıncı günden 25'inci güne kadar günde 1 tablet ORGAMETRİL verilerek tedavi sürdürülür. Bu tedavi en az bir siklus daha tekrar edilmelidir.

UYGULAMA: ORGAMETRİL tabletleri oral yolla, biraz su ile alınmalıdır.

KONTRENDİKASYONLARI:

- Gebelik
- Ağır karaciğer hastalığı veya geçirilmiş böyle bir hastalıktan sonra karaciğer fonksiyon testlerinin normale dönmemiş olması, kolestatik sarılık, özgeçmişte gebelik sarılığı veya steroid kullanımına bağlı sarılık, Rotor sendromu ve Dubin-Johnson sendromu.
- Tanı konmamış vaginal kanama.
- Özgeçmişte, gebelik sırasında ya da steroid kullanımına bağlı ağır pruritus veya herpes gestationis.

Gebelikte ve Meme Emzirenlerde Kullanım

Bu ilaç gebelik sırasında kontrendikedir.

Emziren kadınlarda kullanıldığı takdirde; ilacın belirgin zarar oluşturması hakkında yeterli bilgi yoktur.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Karaciğer fonksiyon test sonuçları anormalleşirse tedavi sonlandırılmalıdır.

Özellikle özgeçmişlerinde kloazma gravidarum olan kadınlarda estrogen ve/veya progestenonlu ilaç kullanımı sırasında bazen kloazma belirebilir. Kloazmaya eğilimli kadınlar bu ilacı kullanırken güneş ışınlarından kaçınmalıdır.

Steroid kullanımı bazı laboratuvar tetkiklerinin sonuçlarını etkileyebilir. Progestagenlerle yapılan uzun süreli tedaviler sırasında, periodik tıbbi muayene önerilir.

Aşağıdaki durumlarda hastalar dikkatle izlenmelidir: Tromboembolik bozukluklar, estrogeni progestagen içeren oral kontraseptif kullananlarda bazı kardiyovasküler bozuklukların risk oranında hafif bir yükselme bildirilmiştir. Ayrıca

latent veya belirgin kalp yetersizliği, renal bozukluk epilepsi, migren, hipertansiyon (ya da özgeçmişlerinde bu durumları tanımlayanların) dikkatle izlenmeleri önerilir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Aşağıdaki yan etkiler progestagen tedavisiyle ilişkili olabilir:

Genito-üriner yol: intermenstrüel kanama, ilaç sonrası amenore; servikal salgı değişiklikleri, baz; vaginal enfeksiyonlar, ör. kandidias.

Meme: Duyarlık artışı.

Gastrointestinal Sistem: Bulantı, kusma, kolelitiaz, kolestatik sarılık.

Deri: Kiloazma, döküntü.

Merkezi Sinir Sistemi: Baş ağrısı, migren, ruh hali değişiklikleri.

Çeşitli: Sıvı retansiyonu, glukoz toleransının azalması, vücut ağırlığı değişiklikleri.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Linestrenol antikonvülsivler, barbitüratlar ve rifampisin ile bir arada kullanıldığında etkisinde bir azalma görülebilir.

Estrojen ve/veya progestagen içeren preparatlar glukoz toleransını azaltabilir ve diabetiklerde insülin ve antidiabetik ilaçların gereksinimini artırır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Linestrenol'un toksisitesi çok azdır. Bu nedenle Orgametril ile, örneğin küçük yaştaki çocukların birkaç tablet birarada almalarıyla toksik semptomlar beklenmez. Bu durumda oluşabilecek semptomlar bulantı ve kusmadır. Spesifik bir tedavi muhtemelen gerekmez, gerek duyulduğunda semptomatik tedavi uygulanabilir.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 30 tabletlik şişeler

NOT: Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

Başvurularda ambalaj seri numarasının bildirilmesi rica olunur.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

DÜŞÜK TEHDİDİ VE GEBELİKTE KULLANILMASI SAKINCALIDIR

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ:

ORGANON İLAÇLARI A.Ş. PK. 432 Sirkeci-İST.

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ:

SANTA FARMA İLAÇ SANAYİİ A.Ş. EDİRNEKAPI – İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 11.02.1976 - 123/4 Reçete ile satılır.

AGEN® VAJİNAL OVÜL (EMBİL)**FORMÜLÜ:** Her vajinal ovülde: 230 mg Nonoksinol 9

100 mg Polisakkarid yapıda polisülfürik asit esteri (S.A.E.P)

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikleri

Agen® içerdiği aktif maddenin biyolojik etkisi ile gebeliği önler. Bu antihyaluronidaz (hyaluronidazı bloke eden) özelliğine dayanmaktadır.

Agen®, döllenmenin ferment mekanizmasına birkaç yönden etki gösterir:

1. Spermin enerji metabolizmasını bozup, hareket yeteneğini ortadan kaldırır.
2. Spermin uterusu girmesine engel olur.
3. Spermilerin yumurta ile temasını önleyerek döllenmeye engel olur.

Farmakokinetik Özellikleri Intravajinal yoldan uygulandığında nonoksinol-9'un vajinal mukozadan emildiği, değişmeden veya metaboliti (nonilfenol) şeklinde idrarla atıldığı hayvan deneylerinde gösterilmiştir.

ENDİKASYONLAR: Gebelikten korunma gerektiğinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: İçindeki maddelere karşı hassasiyetinin olduğu bilinenlerde ve gebelerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Ovül uygulandıktan sonra altı saat geçmeden vajen içi (hazne) yıkanmamalıdır. Çok kısa sürede ve birbiri ardışına olsa bile her cinsel birleşme için yeni bir ovül kullanılması gerekmektedir.

Prezervatif ya da diyafram ile birlikte kullanıldığında gebelikten koruyucu etkisi artar. Çocuklarda ve gebelerde kullanılmamalıdır.

GEBELER, EMZİRENLER İÇİN UYARILAR

Gebelik risk kategorisi C'dir. Gebelerde kullanılmamalıdır. Emzirenlerde kullanımı ile zararlı etkisi olup olmadığı kesin değildir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Vajinal ya da penil iritasyon ile rahatsızlık hissi, vajinal akıntı, vajinal kuruluk, vajinal yanma ve dizüri görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Vajen (hazne) içine uygulanır.

Cinsel ilişkiden önce, bir ovül, koruyucusundan çıkarıldıktan sonra, sırt üstü yatar

pozisyonda vajen derinliğine itilerek uygulanır. Koruyucu etkisi, uygulandıktan yaklaşık onbeş dakika sonra başlar ve yaklaşık bir saat süreyle devam eder.

Ovüllerin yeterince etkili olabilmesi için, çok kısa sürede ve birbiri ardısıra olsa bile, her cinsel birleşme için yeni bir ovül kullanılmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: Ovüller 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır. Buzdolabına konmamalıdır. Ovüller güneş ve aşırı sıcaklıktan korunmalıdır. Sıcaktan yumuşayan ovüller koruyucusu ile birlikte soğuk suya sokularak sertleştirilebilir.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 12 ovüllük kutularda satılır.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİCİ FİRMA: Dr. Herbrand KG Almanya lisansı ile EMBİL İlaç Sanayii Ltd. Şti. Bomonti Birahane Sok. No. 40 Şişli-İSTANBUL

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 26.12.1966 - 84/68 Reçetesiz satılır.

PREGNYL AMPUL 500 İÜ (ORGANON) Steril.

FORMÜLÜ: Liyofilize ampul:

Korionik gonadotropin	500	İ.Ü.
Monosodyum fosfat	0.25	mg
Disodyum fosfat	0.25	mg
Mannitol	5.0	mg
CMC sodyum	0.05	mg
Eritici ampul		
Serum fizyolojik	1	ml

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: PREGNYL, gebe kadın idrarından saflaştırılarak elde edilmiş bir insan korionik gonadotropini preparatıdır. hLH'a (insan luteinleştirici hormon ya da diğer adıyla interstisyel hücre stimüle edici hormon) benzer bir biyolojik etkiyle gonadlarda steroidogenezi uyarır. Erkeklerde, testosteron yapımını, kadında, östrojenler ve özellikle ovulasyondan sonra progesteron

salgısını uyarır. Bazı belli vakalarda, bu preparat, menotropin (ör. Humegon) ile birlikte kullanılır. hCG insan kaynaklı olduğundan antikor oluşması beklenmez.

ENDİKASYONLARI: Erkek

- Hipogonadotropik hipogonadizm.
- Spermatogenez bozukluğuna bağlı sterilit.
- Yetersiz hipofiz gonadotropik fonksiyonuna bağlı puberte gecikmesi.
- Bir anatomik engele bağlı olmayan kriptorkizm.

Kadında

- İnfertilitede folikül bozukluğu ya da anovulasyona bağlı ovulasyon indüksiyonu.
- Kontrollü hiperstimülasyon işlemlerinde folikülleri, fonksiyona hazırlama.

KONTRENDİKASYONLARI: • Prostat karsinomu ya da erkekteki meme kanseri gibi androjene bağımlı tümör varlığı ya da şüphesi.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Erkek

- Hastaların hCG ile tedavisi androjen yapımını artırır.

Bu nedenle

- hCG, puberte öncesi dönemdeki erkek çocuklarına dikkatle uygulanmalı, erken epifiz kapanması ya da erken cinsel gelişmeye neden olmamalıdır.
- Latent ya da belirgin kalp yetmezliği, böbrek disfonksiyonu, hipertansiyon, epilepsi, migren vakaları (ya da özgeçmişinde bu durumları tanımlayanlar) izlenmelidir; yüksek hCG dozlarının uygulanmasından sonra tuz ve sıvı tutulması izlenmiştir.

Kadında

- Anovulatuvar infertilite tedavisinde overlerin hMG preparatıyla uyarılması, östrojen düzeylerini aşırı derecede yükseltebilir. Bu vakalarda, çoğul ovulasyon ya da over hiperstimülasyonu sendromu riskinden ötür, hCG uygulanmamalıdır.
- Gonadotropin preparatlarıyla ovulasyon indüksiyonu sonrası gerçekleşen gebeliklerde, düşük ve çoğul gebelik riskleri artar.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Seyrek olarak deri döküntüleri bildirilmiştir. Bazen, erkeklerde yüksek dozların uygulanmasından sonra vücutta su ve tuz tutulması görülmüştür. Bu olay,

aşırı androjen yapımının bir sonucu olarak kabul edilmektedir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: Bildirilen etkileşimi yoktur.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Eriticinin liyofilize maddeye eklenmesinden sonra elde edilen PREGNYL eriyiği, kas içine enjekte edilir.

Farklı endikasyonlar için dozaj şu şekildedir

Endikasyonlar		Dozaj
Erkek:		
Hipogonadotropik hipogonadizm		Haftada 2-3 kez 1000-2000 İÜ
Asıl şikayet sterilite ise (spermatogenez bozukluğu)		En az 3 ay süreyle, hergün ya da haftada 2-3 kez menotropin ile birlikte (75 İ.Ü. hFSH+75 İ.Ü. hLH).
Spermatogenez sağlandığında, iyileştirme bazı durumlarda yalnızca hCG ile gerçekleştirilebilir. Bunun gibi, idiopatik disspermi vakaları da gonadotropinlere pozitif cevap vermiştir.		
Yetersiz hipofiz gonadotropik fonksiyonuna bağlı puberte gecikmesi		En az 6 ay süreyle, haftada 2-3 kez 1500 İ. Ü.
Bir anatomik engele bağlı olmayan kriptorkizm.		6 yaşın altında: 6 hafta süreyle, haftada 2 kez 500-1000 İ.Ü.
		6 yaşın üstünde: 6 hafta süreyle, haftada 2 kez 1500 İ.Ü. Gerekirse bu tedavi tekrarlanabilir.
Kadında:		
İnfertilitede folikül bozukluğu ya da anovulasyona bağlı ovulasyon indüksiyonu ve kontrollü hiperstimülasyon işlemlerinde foliküleri fonksiyona hazırlama		Genellikle bir menotropin preparatı (ör Humegon) ardından 5000-10000 İ.Ü.lik bir enjeksiyon. Corpus luteum yetmezliğini önlemek için takibeden 9 gün içerisinde 5000İ.Ü.'yi geçmeyecek şekilde tekrarlayan 3 enjeksiyon yapılır.

DOZ AŞIMI: İnsan korionik gonadotropininin toksisitesi çok düşüktür. Bilinen akut parenteral aşırı doz semptomu yoktur.

SAKLAMA KOSULLARI: 2-15°C'de, ışıktan uzakta saklanmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Karton kutuda 3 ampul liyofilize madde ve 3 ampul 1 ml eritici

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

PREGNYL 1500 İÜ PREGNYL 5000 İÜ

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ: N.V. ORGANON-Oss-HOLLANDA
lisansı ile ORGANON İLAÇLARI A.Ş. P.K. 432, 34434 Sirkeci / İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 11.02.1976 - 123/26 Reçete ile satılır.

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ:

SANTA FARMA İLAÇ SANAYİİ A.Ş. P.K.16, 34250 Edirnekapı / İSTANBUL

METİLER® DRAJE (ADEKA)

ORAL YOLLA KULLANILAN OKSİTOSİK VE UTEROTONİK BİR PREPARAT

FORMÜLÜ: Her bir drajede; Metilergobasin(= Metilergonovin) maleat 0.125 mg

Boyar Madde: Kinolin sarısı (E 104), Orange RGL (E 110)

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

METİLER DRAJE'nin içerdiği Metilergobasin, diğer isimleri ile Metilergonovin veya Metilergometrin, etken maddesi antiserotonin bir madde olup merkezi sinir sistemi üzerine etki yapar ve düz kasları doğrudan doğruya uyarır. Alfa-adrenerjik blokaj etki göstermez. Klinik etkisi düz kasları uyarmasının bir sonucudur. Placental bölgede kanayan damarın bulunduğu uterus çeperlerinin kasılması kanamayı durdurur. Uterusun oksitosik etkiye duyarlılığı gebeliğin sonuna doğru daha büyür. Absorpsiyonu oral yolla alındıktan sonra tam ve çabuktur. Karaciğerde büyük ölçüde bir ilk geçiş ile metabolize olmaktadır. Yarılanma süresi 30 dakika ila 2 saat arasındadır. Uterus kasılmasında etki 6 ila 15 dakika arasında başlar ve etki süresi yaklaşık 3 saat sürer. Maddenin %5'inden azı böbrek yolu ile atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Uterus atonisinde veya subinvolusyonuna bağlı düşük sonrası, doğum sonrası uterus kanamasının önlenme ve tedavisinde,
- Tamamlanmamış düşükte, uterus içeriğinin dışa atılımını çabuklaştırmakta, lochia retensiyonunda,
- Aşırı adet-dışı kanamalarda ve sezeryan ameliyatlarda, Metiler draje kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI:

- Hipertansiyonda, toksemia'da, gebelik süresinde, aşırı duyarlılıkta, obliterativ vasküler hastalıklarda, böbrek ve karaciğer hastalıklarında,
- Doğumu oluşturmak için veya tehlikeli spontanne düşükte

METILER DRAJE kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Diğer Ergot alkaloidlerine tolerans göstermeyen kişiler bu ilaca da göstermezler.

Bu ilacı kullandığınız sürece, aşırı sigara içmekten sakınınız.

ÇOCUKLAR, GEBELER, EMZİKLİLER, YAŞLILAR VE ÖZEL DURUMLAR İÇİN UYARILAR

Gebelerde: Metilergobasin gebelik süresince kontrendikedir. Uterusta azalan kan akışı sonucu fetus oksijensiz kalabilir, uterusta tetanik kasılmalar oluşabilir, fetusun hayatı tehlikeye girebilir. Bu ilaç Placentanın gelişinden önce verilmemelidir. Gelişten önce verilen yüksek bir Metilergobasin dozu, Uterus tetanisi sonucu bebekte bir kısım sorunlar, hipoksi, kafa içi hemoraji ortaya çıkarır ve placenta kaptivasyonuna neden olur. Uterusun aşırı kasılması ikiz gebeliğin hatalı tanısına yol açar.

Emzikli Annelerde: İnsanlarda emzirme ile ilgili bir sorun olduğu bildirilmemiştir. Bununla birlikte, Ergot alkaloidleri anne sütü ile salgılandıklarından, Metilergobasin için de bir risk göz önüne alınmalıdır. Bu ilacın laktasyonu inhibe ettiği de bildirilmemiştir. Doğum sonrasında derhal sonra prolaktin salgılanması ile Metilergobasin karışıklık yapabilir. Yalnız, uzun süre kullanmada laktasyonda azalma veya gecikme olabilir.

Yaşlılarda: Geriatrik özellikleri konusunda bilgi veren yayınlar yapılmamıştır.

Çocuklarda: Yeni-doğanlarda metilergobasin'in eliminasyonu uzayabilir Neonatlara Metilergobasin'in dikkatsizce verilmesi solunum depresyonu, miyoklonik hareketler, purpurik semptomlar, orta-derecede sarılık, ve ciddi periferik vasokonstriksiyonlar yapmıştır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Göğüste ağrı, ciddi ve ani baş ağrısı, deride kaşıntı, kollarda bacaklarda veya sırtta ağrı, soluk el ve ayak, ayaklarda halsizlik, soluk alışın kısılması ender gözlenir. Kramp, kusma, bulantı özellikle intravenöz uygulamada olur. Konfüzyon, ishal, başdönmesi, kulaklarda çınlama, normal-dışı terleme, palpasyon, solunum darlığı (dyspnea) daha az olarak ortaya çıkabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: METİLER DRAJE'nin ilaç etkileşmesi önem sırası ile aşağıda verildiği gibidir. Etkileşim mekanizması parantez içinde gösterilmiştir.

Ergot Alkaloidleri, diğer vasokonstriktörler, Lokal anesteziklerde bu maddeleri içeren ilaçlar.

Vasopressörler: (Birlikte kullanımı vasokonstriksiyonu artırır; bunun için doz ayarı yapılması zorunludur. Simpatomimetik pressör aminlerin pressör etkisi muhtemel ciddi hipertansiyon ile ve serebral kan damarlarının kopması sonucu yükselebilirler.)

Sigara içilmesi: Aşırı sigara içilmesi vasokonstriksiyonu arttırabilir.

Diagnostik etkileşim: Fizyolojik bakımdan serum prolaktin konsantrasyonları azalabilir.

Medikal Problemler: Aşağıda belirtilen medikal problemlerin mevcut olduğu durumlarda METİLER DRAJE kullanılması dikkatle incelenmelidir. (Nedenler parantez içinde gösterilmiştir)

Koroner-arterial hastalıklar (Vasospasm angina veya miyokard infarktüsü yapabilir).
Hepatik fonksiyon bozukluğu (Ergot zehirlenmesinde bozuk metabolizma oluşabilir).
Hipertansiyon, ciddi ve doğum toksemisi içeren hipertansiyon (Tehlikeli duruma yönelebilir) Okkulsiv periferel vasküler hastalıklar (Tehlikeli duruma yönelebilir).
Renal fonksiyon bozukluğu, sepsis (Metilergobasin etkilerine karşı muhtemel bir duyarlılık artışı).

Hastayı Monitöre Bağlama: Aşağıdaki durumlarda hastanın bir monitöre bağlanması özellikle önemlidir. (Kimi hastalarda duruma bağlı olarak başka testler de gerekebilir.)

- Kan basıncının tayini
- Nabız oranının tayini
- Uterus'un yanıtı

(Parenteral, özellikle intravenöz uygulamadan sonra belirli sıklıklarla, güçlü ve ciddi bir sonuç elde etmek gerekir).

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde;

Genel Yetişkin Dozu: Oral yolla her 6 ila 12 saatte 0.2 ila 0.4 mg etken madde (2 ila 4 draje). Günde iki ila dört kez verilir. İlaç alınımına uterus atonisi ve uterus kanama tehlikesi geçinceye kadar devam edilir. Genelde oral yolla bu ilacın alınışı, başlangıçta alınmış olan parenteral bir dozu izler. İlaç bir miktar su ile tok karına alınır.

Dikkat! Belirtilen dozları ve kullanma süresini aşmayınız.

Hipokalsemia nedeni ile METİLER DRAJE 'ye yanıt vermeyen hastalarda, (önceden digitalis almamış olmak koşulu ile) Kalsiyum tuzlarının intravenöz uygulanması, oksitosik eylemi yenileyebilir. Eğer Ergotism belirtileri ortaya çıkarsa METİLER DRAJE verilmesi derhal kesilmelidir.

DOZ AŞIMI HALİNDE ALINACAK TEDBİLER - ÖZEL ANTİDOT:

Aşırı doz alınışında, "Ergotism" denen bir olguyu meydana getirebilir ki, bu olgunun başlıca belirtileri şunlardır.

Ekstremitelerde soğukluk hissi ve uyuşmayı içeren, kan damarlarının büzülmesinden ileri gelen düşük dolaşım, kulak çınlaması, göğüste ağrı, parmaklarda gangren görülür. Bunun dışında ayrıca hiperkoagülabilite de olabilmektedir.

Kusma, diyare, baş ağrısı, titreme, yüz kaslarında kasılma ve konvulsiyonları içeren sinir sislemi bozukluğu görülebilir. İlk önlem olarak, bol musluk suyu, süt veya "aktif kömür" verildikten sonra, gastrik lavaj ve kusma ile alınan ilacın uzaklaştırılmasına çalışılır.

Antidot olarak intravenöz damlatma yolu ile "Tolazoline'gibi vasodilatörler verilir. Nabız ve kan basıncı monitöre bağlanarak antidot verililişinin hızı denetlenir. Genel önlem olarak konvulsiyonlar tedavi edilir. "Heparine" verilerek kanın hiperkoagülabilitesi denetlenir ve kan akış süresi normalin üç katı bir düzeyde tutulur.

SAKLAMA KOŞULLARI: Işıktan saklı tutunuz.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

Oda Sıcaklığında (15-30°C) ve rutubetsiz yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Normal ambalaj 25 draje, blisterde, karton kutuda

Klinik ambalaj 500 veya 1000 draje, blisterde, şişede

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLER:

METİLER AMPUL, 0.2 mg/ml x 3 ampul, plastik yuvalarda, karton kutuda

METİLER DAMLA 0.25 mg/ml 10 ml damlalıklı cam şişede, karton kutuda

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: ADEKA İLAÇ VE KİMYASAL
ÜRÜNLER SANAYİ VE TİCARET A.Ş. 55020- SAMSUN

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 31.10.1972 - 112/89 Reçete ile satılır.

ALLERSET FİLM TABLET 10 mg (SANTA FARMA)

FORMÜLÜ: Beher film tablette 10 mg Setirizin dihidroklorür, ayrıca boyar madde titandioksit bulunur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Allerset'in etken maddesi Setirizin belirgin antikolinergik ve antiserotoninerjik olmayan selektif histamin H₁ reseptör antagonistidir. Farmakolojik aktif dozlarında etkin sedasyon ve davranış değişikliklerine sebep olmaması kan-beyin engelini aşmaması ile açıklanabilir. Ancak yüksek dozlarda veya şahsa bağlı hafif sedasyon görülebilir.

İnsanda Setirizin'in farmakolojik olarak eksojen histamine bağlı belirgin bazı etkileri inhibe edecek güçte olduğu gösterilmiştir. Bu etki çabuk kendini gösterir. Setirizin aynı zamanda 48/80 gibi bir histamin liberatörünün in vivo koşullarda açığa çıkardığı endojen histaminin etkilerini de inhibe eder. Ayrıca vazoaktif intestinal polipeptid (VIP)'in ve P maddesinin (allerjik reaksiyonlarda rol oynadığı bilinen polipeptidler) başlattığı deri reaksiyonunu da önler. Setirizin astmatik kimselerin histamine karşı gösterdiği bronş hiperaktivitesini belirgin bir ölçüde azaltır. Aynı şekilde spesifik allerjenlerin başlattığı allerjik reaksiyonu da hafifletir. Bütün bu etkiler, ne psikometrik testlerle objektif bir şekilde saptanabilecek, ne de elektroensefalografi yardımı ile nicelendirilebilecek bir santral etki görülmeksizin elde edilir. 10 mg'lık tek bir doz Setirizin alındıktan 30-60 dakika sonra kanda 0,3 mcg/ml'lik bir doruk seviye elde edilir. Plazmadaki yarılanma ömrü 11 saat kadardır. Emilimi çok düzenlidir, yemekten etkilenmez. Renal klirensi dakikada 30 ml ve yarısının itrah edildiği zaman da yaklaşık 9 saat civarındadır. Setirizin plazma proteinlerine kuvvetle bağlanır.

ENDİKASYONLARI:

- Saman nezlesi (mevsimlere bağlı allerjik rinit ve konjonktivit)

- Kronik allerjik rinit
- Allerjik kaşıntılar
- İdiyopatik ürtiker

KONTRENDİKASYONLARI: Bileşiminde bulunan maddelerden birine karşı aşırı duyarlılığı olan kimselere Allerset verilmemelidir.

UYARILAR/ÖNLEMLER:

Taşıt ve tehlikeli makineler kullanılacaksa verilen dozlardan fazlası alınmamalıdır. Uyuşukluk yapabileceği düşünülerek tedbirli olunmalıdır. Böbrek yetmezliği olan hastalarda uygulanacak doz günde yarım tablete indirilmelidir.

GEBELİK ve EMZİRME:

Hayvanlarda yapılan teratojenik çalışmalarda herhangi bir advers etkiye rastlanmamıştır. Buna rağmen gebelik esnasında ve emzirme devresinde ihtiyatlı davranmalı ve Allerset doktor tarafından zorunlu görülmedikçe kullanılmamalıdır.

12 yaşından küçük çocuklarda yapılmış yeterli klinik çalışma olmadığından doktor zorunlu görmedikçe kullanılmamalıdır.

YAN ETKİLER/ADVERS ETKİLER: Psikomotor fonksiyonlarla ilgili objektif testlerde setirizin'le rastlanan sedasyon sıklığının plasebodaki kadar olduğu anlaşılmıştır. Nadir olarak aşırı duyarlılık, baş ağrısı, uykulu hal, ajitasyon, ağız kuruluğu ve gastrointestinal bozukluk gibi hafif ve geçici yan etkiler bildirilmiştir. Arzu edilirse günlük doz sabah ve akşam 5'er mg olarak iki ayrı dozda alınabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ ve DİĞER ETKİLEŞMELER: Bu güne kadar diğer ilaçlarla etkileşimi bildirilmemiştir. Diazepam ve Cimetidin ile etkileşim belirtisine rastlanmamıştır. Diğer antihistaminiklerde olduğu gibi alkolle birlikte kullanılmamalı; birlikte sedatif kullanıldığı zaman dikkatli davranılmalıdır.

Antihistaminikler pozitif cilt testi sonuçlarını etkileyebileceğinden cilt testi yapılmadan birkaç gün önce Allerset kesilmelidir.

KULLANIM ŞEKLİ ve DOZU: Doktor başka türlü tavsiye etmediği takdirde 12 yaşından büyük çocuklar ve yetişkinlerde günde tek doz 10 mg Allerset tablet yeterlidir. Alınış zamanının yemekle ilişkisi yoktur. Tedavi süresi hastalığın tabiatına ve yerine göre doktor tarafından belirlenir. Saman nezlesinde genellikle 3-6 haftalık

bir tedavi yeterlidir.

AŞIRI DOZ ve TEDAVİSİ: Tek doz halinde 50 mg Allerset uygulandığı zaman görülen uyukulu hal doz aşımının bir belirtisi olabilir. Çok yüksek miktarda bir doz aşımı söz konusu ise, diğer takviye önlemleri ile birlikte mide yıkanmalıdır. Halen Setirizin'in özel bir antidotu yoktur.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30 °C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

Hekime danışmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların erişemeyecekleri bir yerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ ve AMBALAJ MUHTEVASI:

Allerset 10 mg film tablet; 10, 20, ve 30 film tabletlik blister ambalajlarda.

PİYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Allerset Oral Damla; 20 ml damlalıklı şişelerde.

Allerset Şurup; 200 ml. Şişe ve 5 ml ölçek.

RUHSAT SAHİBİ ve ÜRETİM YERİ:

SANTA FARMA İLAÇ SANAYİİ A.Ş. P.K.262 80222 Şişli – İSTANBUL

RUHSAT TARİHİ ve NUMARASI: 16.2.1995 - 172/75 Reçete ile satılır.

ZOMİG 2.5 mg film tablet

FORMÜL: Her bir film tablet etken madde 2.5 mg zolmitriptan ve yardımcı maddeler laktoz, titanyum dioksit ve sarı demir oksit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik Özellikleri

Prelinik çalışmalarda zolmitriptanın, vasküler insan rekombinant 5HT 1B VE 5HT 1D reseptör alt-tiplerinin selektif agonisti olduğu gösterilmiştir. Zolmitriptan, yüksek affiniteli bir 5HT 1B/1D reseptör agonistidir ve ılımlı bir 5HT 1A reseptör affinitesine sahiptir. Radyoligand bağlama çalışmalarının sonuçlarına göre zolmitriptan 5HT 2-, 5HT 3-, 5HT 4, alpha 1, alpha 2 veya beta 1-adrenerjik; H1-, H2-histaminik; müskaridik, dopaminerjik1, veya dopaminerjik2 reseptörlerine anlamlı bir affiniteye veya farmakolojik aktiviteye sahip değildir.

5HT 1D reseptörü predominant olarak, trigeminal sinirin hem periferik hem de merkezi sinapslarına presinaptik olarak yerleşmiştir. Prelinik çalışmalar zolmitriptan'ın bu bölgelerin her ikisinde de etkili olabileceğini göstermiştir.

Farmakokinetik Özellikleri

İnsanlarda ağız yoluyla alınan zolmitriptan, hızla ve iyi bir şekilde (dozun en az %64'ü) emilir. Asıl bileşiğin ortalama mutlak biyoyararlanım oranı yaklaşık %40'tır. Yine bir 5HT 1B/1D agonisti olan ve hayvan modellerinde zolmitriptanın 2-6 katı daha güçlü olduğu gösterilen aktif bir metaboliti de vardır (183C91, N-desmetil metabolit).

Sağlıklı deneklere 2.5-50 mg arasında değişen bir tek doz olarak verilen zolmitriptanın ve aktif metaboliti olan 183C91'in AUC ve Cmax değeri, dozla orantılıdır. Emilim hızlı olup Cmax değerlerinin %75'i bir saat içerisinde elde edilir ve plazma düzeyleri, sonraki 4-6 saat boyunca devam ettirilir. Gastrointestinal kanalda besinlerin varlığı, zolmitriptan emilimini etkilemez. Çoğul-doz kullanımında birikim olduğunu gösteren hiçbir kanıt yoktur.

Zolmitriptan vücuttan daha çok, karaciğerde biyotransformasyon geçirerek oluşan metabolitlerinin böbrekler yoluyla atılması şeklinde uzaklaştırılır. Zolmitriptanın başlıca 3 metaboliti vardır; İndol asetik asit (plazmadaki ve idrardaki ana metabolit), N-oksit ve N-desmetil analogları. Bunlardan N-desmetil metabolit (183C91) aktiftir, diğerleri değildir. Plazmadaki 183C91 konsantrasyonları, asıl ilacın yaklaşık yarısı olduğundan bu metabolitin, "Zomig" in terapötik etkisine katkıda bulunması beklenir. Bir oral dozun %60'tan fazlası, öncelikle indol asetik asit metaboliti olarak idrarla; %30 kadarı ise daha çok değişikliğe uğramamış asıl ilaç olarak dışkıyla vücuttan uzaklaştırılır.

Karaciğer hastalığının zolmitriptan'ın farmakokinetiği üzerindeki etkisini değerlendirmek için yapılan çalışmada, sağlıklı gönüllülerle orta veya ileri derecede karaciğer bozukluğu olan hastalar karşılaştırıldığında orta dereceli karaciğer bozukluğu olan hastaların AUC ve Cmax değerleri sırasıyla %94 ve %50 ve ileri derecede karaciğer bozukluğu olan hastaların ise %226 ve %47 arttığı gösterilmiştir.

Aktif metaboliti de dahil metabolitlerde azalma görülür. 183C91 metabolitinin AUC ve Cmax değerleri orta dereceli karaciğer bozukluğu olan hastalarda sırasıyla %33 ve %44 ve ileri derecede karaciğer bozukluğu olanlarda ise %82 ve %90 azalmıştır.

Zolmitriptan'ın plazma yarı ömrü ($T_{1/2}$) sağlıklı gönüllülerde 4.7 saat, orta derecede karaciğer bozukluğu olan hastalarda 7.3 saat ve ileri derecede karaciğer bozukluğu olanlarda ise 12 saattir. Buna karşılık 183C91 metabolitinin plazma yarı ömrü ($T_{1/2}$)

sırasıyla 5.7 saat, 7.5 saat ve 7.8 saattir.

İntravenöz kullanımdan sonraki ortalama total plazma klirensi 10 ml/dakika/kg kadardır ve bunun üçte biri renal klirensir. Renal klirensin glomerüler filtrasyon hızından yüksek olması, renal tübüler sekresyon oluştuğunu akla getirmektedir. İntravenöz dozdan sonraki dağılım hacmi, 2.4 litre/kg'dır. Plazma proteinlerine bağlanma oranı düşüktür (yaklaşık %25). Zolmitriptanın ortalama eliminasyon yarı-ömrü 2.5-3 saat kadardır. Metabolitlerin yarı-ömrünün de buna yakın olması, bunların eliminasyonlarının oluşum hızlarıyla sınırlandığını akla getirmektedir.

Zolmitriptanın ve metabolitlerinin renal klirensi, orta-ileri derecede böbrek bozukluğu vakalarında sağlıklı deneklerdekinin 1/7-1/8'i kadardır ama asıl bileşiğin ve aktif metabolitinin bu hastalardaki AUC değerleri yalnızca hafif bir yükselme gösterir (sırasıyla %16 ve %35); yarı-ömür de 1 saat uzayarak 3-3.5 saate çıkar. Bu parametreler, sağlıklı gönüllülerde görülen sınırlar içerisinde kalmaktadır.

Zolmitriptanın ileri yaşta, sağlıklı insanlardaki farmakokinetiği, sağlıklı genç gönüllülerdekine benzer bulunmuştur.

ENDİKASYONLARI: “Zomig”, auralı veya aurasız migren ataklarının akut tedavisinde endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI: Zomig aşağıdaki durumlarda kontrendikedir;

- Ürünün bileşiminde bulunan maddelerden herhangi birine karşı bilinen aşırı duyarlılığı olanlarda,
- Kan basıncı kontrol altında olmayan hipertansiyon vakalarında,
- İskemik kalp hastalığında,
- Koroner spazm/prinzmetal angina vakalarında,

UYARILAR VE ÖNLEMLER: “Zomig” yalnızca, migren teşhisi açıkça konulmuş olan hastalarda kullanılmalı ve önemli olabilecek diğer nörolojik durumların bulunmadığına dikkat edilmelidir. “Zomig”in hemiplejik veya baziler migren tedavisinde kullanımıyla ilgili herhangi bir veri mevcut değildir.

“Zomig”, semptomatik Wolf-Parkinson-White sendromu vakalarına veya kalpteki aksesuar uyaran iletimi yollarına eşlik eden aritmileri olan hastalara verilmemelidir.

Çok nadir durumlarda bu sınıftan olan bileşikler (5HT 1B/1D agonistleri) koroner vazospazm ve miyokard enfarktüsü ile ilgili olabilir.

İskemik kalp hastalığı riski olan hastalara Zomig de dahil bu sınıftan bileşiklerle tedaviye başlamadan önce kardiyovasküler değerlendirme yapılması önerilir (Bkz.Kontren.)

Diğer 5HT 1B/1D agonistleri gibi zolmitriptan kullanılmasından sonra da prekordiyal bölge üzerinde atipik duyular bildirilmiştir. Fakat klinik çalışmalarda bu his, aritmilere veya EKG'deki iskemik değişikliklere eşlik etmemiştir.

“Zomig” kan basıncını (ileri yaştakilerde daha da belirgin olmak üzere) hafif ve geçici bir şekilde yükseltebilir. Ancak klinik çalışma programında bu, herhangi bir klinik sekel ile bağlantılı bulunmamıştır.

Gebelik Gebe kadınlarda “Zomig” yalnızca, annede elde edilecek faydaların, fetusun karşı karşıya kalabileceği risklerden açıkça daha fazla olması durumunda kullanılmalıdır. Gebe kadınlarda yapılmış herhangi bir çalışma yoktur.

Laktasyon Zolmitriptan'ın insanlarda anne sütüne geçişi konusunda herhangi bir veri mevcut olmadığından “Zomig”ın bebeğini emziren kadınlarda kullanılması sırasında dikkatli olmak gerekir.

Araç ve Makina Kullanmaya Etkisi 20 miligrama kadar çıkan “Zomig” dozları, psikomotor test performansını anlamlı şekilde bozmamıştır. “Zomig”kullanımının, hastaların araç ya da makine kullanma yeteneğini bozma olasılığı yoktur. Ancak somnolans görülebileceği dikkate alınmalıdır.

YAN ETKİLER/ ADVERS ETKİLER: “Zomig” iyi tolere edilir. Yan etkiler genelde hafif /orta şiddettedir, geçicidir, ciddi değildir ve ilave tedavi uygulanmaksızın kendiliğinden düzelir. Olası yan etkilerin, dozun alınmasını izleyen 4 saat içerisinde görülme eğilimi vardır ve bunlar, tekrarlanan dozlardan sonra sıklaşmaz.

Çok nadir vakalarda diğer 5HT 1B/1D agonistleri ile olduğu gibi angina pectoris ve miyokard enfarktüsü rapor edilmiştir.

En çok aşağıdaki yan etkiler bildirilmiştir:

Bulantı, göz kararması, somnolans, sıcaklık hissi, asteni, ağız kuruması

Duyu anormallikleri veya bozuklukları bildirilmiştir; boğazda, boyunda, ekstremitelerde ve göğüste (EKG’de iskemik değişikliklerin eşlik etmediği) ağırlık, daralma, ağrı ya da baskı hissi ortaya çıkabilir; kas ağrıları, kaslarda dermansızlık, parestezi ve dizestezi görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELERİ: Beta blokerler, oral dihidroergotamin, pizotifen gibi migren profilaksisi ilaçlarının birlikte kullanılmasının, “Zomig”in etkinliğinde değişiklik yaptığını veya istenmeyen etkilere yol açtığını gösteren hiçbir kanıt yoktur.

Parasetamol, metoklopramid ve ergotamin gibi akut semptomların tedavisi amacıyla kullanılan ilaçlar, “Zomig” farmakokinetiği ve tolerabilitesi üzerinde etkisizdir. “Zomig” tedavisini izleyen 12 saat içerisinde diğer 5HT 1B/1D agonistleri alınmamalıdır.

Spesifik bir MAO-A inhibitörü olan moklobemid alınmasından sonra zolmitriptan’ın AUC değerinde %26 yükselme görülmüş, aktif metabolitin AUC değeri ise 3 kat artmıştır. Bu nedenle, bir MAO-A inhibitörünün alınmasından sonraki 24 saat içerisinde kullanılacak “Zomig” miktarı, 7.5 mg’ı aşmamalıdır.

Genel bir P450 inhibitörü olan simetidin uygulamasını takiben zolmitriptan’ın yarı ömrü %44 ve AUC değeri %48 artar. Buna ilave olarak aktif metaboliti (183C91) N-desmetil yarı ömrü ve AUC değeri iki katına çıkar. Simetidin kullanan hastalarda 24 saatte maksimum 5 mg Zomig kullanılması önerilir. Bütün etkileşim profili baz olarak alındığında sitokrom P450 izoenzim CYP1A2 inhibitörleri ile etkileşim gözardı edilemez. Bundan dolayı bu tip bileşiklerden fluvoksamin ve kinolon grubu antibiyotikler (siprofloksasin gibi) ile de aynı şekilde doz azaltılması önerilir.

Fluoksetin zolmitriptan’ın farmakokinetik parametrelerini etkilemez. Spesifik serotonin geri alım inhibitörleri olan fluoksetin, sertraline, paroksetin ve sitalopram’ın terapötik dozları, CYP1A2’yi inhibe etmez.

Sağlıklı küçük bir gönüllü grubunda zolmitriptan, ergotaminle birlikte kullanıldığında farmakokinetik etkileşim görülmemiştir. “Zomig”in ergotamin/kafein ile birlikte

verilmesi, iyi tolere edilmiş ve yan etkilerde ya da kan basıncı değişikliklerinde, “Zomig”in tek başına kullanılmasına kıyasla herhangi bir artışla sonuçlanmamıştır.

Bir MAO-B inhibitörü olan selegilin ve bir selektif serotonin geri-alım inhibitörü (SSRI) olan fluoksetin, zolmitriptanının farmakokinetik parametreleri üzerinde etkili olmamıştır.

Rifampisin uygulamasını takiben zolmitriptan veya onun aktif metabolitinin farmakokinetiği ile ilgili klinik herhangi bir değişiklik gözlenmemiştir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Bir migren atağının tedavisinde önerilen “Zomig”dozu 2.5 mg’dır.

Eğer semptomlar devam eder veya 24 saat içerisinde tekrarlırsa, alınacak ikinci bir dozun etkili olduğu gösterilmiştir. İkinci bir doz gerekiyorsa bu, başlangıç dozundan en az 2 saat geçtikten sonra alınmalıdır.

Eğer hasta 2.5 mg’lık dozlardan tatmin edici bir fayda görmüyorsa, daha sonraki ataklar 5 mg’lık “Zomig”in dozlarıyla tedavi edilebilir.

Dozun alınmasını izleyen 1 saat içerisinde anlamlı bir etki görülür.

Migren atağı sırasında alındığı zaman da aynı derecede etkili olan “Zomig” tabletlerin, migren atağı başladıktan sonra mümkün olan en kısa zamanda alınması önerilir.

Tekrarlayan ataklar karşısında 24 saat içerisinde alınacak total “Zomig” miktarı 15 miligramı aşmamalıdır.

“Zomig” migren profilaksisinde kullanılmaz.

Çocuklarda kullanım “Zomig”in pediatrik hastalardaki ilaç emniyeti ve etkinliği saptanmış değildir.

65 yaş üzerindeki hastalarda kullanım “Zomig”in yaşı 65’in üzerinde olan hastalardaki ilaç emniyet ve etkinliği, sistematik olarak değerlendirilmiş değildir.

Karaciğer yetmezliği olan hastalar Karaciğer yetmezliği olan hastalarda metabolizma azalır (Farmakokinetik Özelliklere bkz.). Bundan dolayı orta veya ciddi karaciğer yetmezliği olan hastalarda, 24 saatte önerilen maksimum doz 5 mg’dır.

Böbrek yetmezliği olan hastalar Doz ayarlanmasına ihtiyaç yoktur. (Farmakokinetik Özelliklere bkz.).

DOZ AŞIMI: 50 miligramlık bir tek oral doz alan gönüllülerde genellikle sedasyon görülmüştür. Zolmitriptan tabletlerin eliminasyon yarı-ömrü 2.5-3 saat olduğundan aşırı doz alan hastalar, en az 15 saat boyunca veya semptomlar ve belirtiler devam ettiği sürece izlenmelidir.

Zolmitriptanın spesifik bir antidotu yoktur. Şiddetli intoksikasyon durumunda yoğun bakım önlemlerinin alınması ve bu arada açık bir hava yolu sağlanması ve devam ettirilmesi, yeterli oksijenasyon ve ventilasyon sağlanması, kardiyovasküler sistemin izlenmesi ve desteklenmesi önerilir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'ın altındaki oda sıcaklığında saklanmalıdır.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Zomig 2.5 mg film tablet 3 tabletlik blister ambalajda.

RUHSAT SAHİBİ: AstraZeneca İlaç San. ve Tic. Ltd. Şti. Levent-İstanbul

RUHSAT TARİHİ: 26.10.2000

İMAL YERİ: AstraZeneca Limited İngiltere için IPR Pharmaceuticals Porto Riko'da imal edilmiştir. Reçete ile satılır.

BENEXOL® LAK TABLET (ROCHE) Antaljik, antinevritik

FORMÜLÜ: Bir lak tablet 250 mg B1 vitamini ve 250 mg B6 vitamini içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: B1 vitamini (tiamin) ve B6 vitamininin (piridoksin) insan metabolizmasında önemli rolleri vardır. Tiamin, karbonhidrat ve glikoz metabolizmasında önemli rol oynar. Karbonhidratların lipidlere dönüşümünde etkisi saptanmıştır; bununla birlikte iç ve dış glandüler sistemin sekresyonunu düzenler. Piridoksin ise protein ve amino asit metabolizmasında koenzim olarak etki gösterir. Amino asit metabolizması ile karbonhidrat, yağ asitleri ve enerji metabolizması (Krebs siklusu) arasında önemli bir bağlantı kurar. Doku, karaciğer, sinir sistemi ve deri metabolizmalarında düzenleyici rol oynar. Tiamin ve piridoksin sinir dokusu ve diğer dokuların metabolizmasında antinevritik ve detoksifiyan olarak, kalp yetmezliklerinde, fonksiyonel kalp hastalıklarının tedavisinde de kullanılır.

ENDİKASYONLARI: Nevrit, polinevrit, diyabetik nöropati, gebelik nevriti.

Artrit, periartrit, siyatik, lombalji, artralji, miyalji, kramplar ve romatizmal ağrılar gibi diğer ağrılı durumlar.

İdyopatik ve yaşlılığa bağlı tremor.

Wernicke hastalığı, Korsakoff psikozu, delirium tremens.

Gebe kadınlardaki aşırı kusmalar, radyoterapi sırasında baş ağrısı, iştahsızlık, bulantı ve kusmalar, ameliyat sonrası kusmaları.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Herhangi bir yan etkisi ve kontrendikasyonunun olmamasına rağmen çok yüksek dozlarda kullanılmaması gerektiği göz önünde bulundurulmalı ve B grubu vitaminlere duyarlı kimselerde kullanılmamalıdır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Benexol, tek başına levodopa tedavisi gören parkinson hastalarına önerilmez. İçeriğindeki B6 vitamini levodopanin yıkımını hızlandırarak etkisini azaltır, ancak levodopanin bir periferik dekarboksilaz inhibitörü ile (örneğin: levodopa + benserazid kombinasyonu) birlikte verilmesi halinde etkileşim oluşmaz.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde;

Profilaksi: Günde 1 lak tablet **Tedavi:** Günde 2-3 lak tablet

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Benexol lak tablet, 50 adet, şişede

RUHSATSAHİBİ VE ÜRETİM YERİ:

Roche Müstahzarları Sanayi Anonim Şirketi, Levent, İstanbul

Roche Consumer Health (Worldwide) S.A., Cenevre, İsviçre lisansı altında Türkiye'de üretilmiştir.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 26.1.1963 - 66/74 Reçete ile satılır.

REDOXON® ÇİGNEME TABLETİ (BAYER) C vitamini

FORMÜLÜ: Bir çiğneme tableti 500 mg C vitamini (askorbik asit) içerir.

Yardımcı maddeler: Sorbitol, aspartam, passion meyve aroması, şeftali aroması.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikler

C vitamini suda çözünen önemli bir vitamin ve antioksidandır. Organizmanın düşük C vitamini stoklama kapasitesi dikkate alındığında, yeterli miktarların düzenli olarak alınması insanlar için çok önemlidir. C vitamininin vücutta birçok işlevi

bulunmaktadır:

Antioksidan: Çeşitli etmenler, lipid peroksidlenmesi yoluyla hücre membranlarının hasarına yol açabilecek serbest radikalleri inaktif hale getirerek hücreyi korur.

Kolajen Üretimi: C vitamini, prolinden hidroksiprolin üretiminde anahtar bir rol oynar ve bu değişim, fonksiyonel olarak aktif kolajen oluşumu için gereklidir. Eksikliğinde; kolajen oluşumundaki bozukluklara bağlı olarak yara iyileşmesinde gecikme, kemik büyümesinde düzensizlikler, damar fragilitesi ve diş oluşumunda bozukluklar oluşur.

Karnitin sentezi: Mitokondriye yağ asidi transportunda ve dolayısıyla enerji üretiminde önemli bir madde olan karnitin biyosentezi için, yeterli miktarda C vitamini gereklidir. C vitamini eksikliğinde, karnitin sentezinin azalmasına bağlı kas güçsüzlüğü görülebilir.

Kolesterol yüksekliği: Yetersiz miktarda C vitamini alımı ile birlikte kolesterol düzeyinin yükseldiği gözlenmiştir. Ek C vitamini alımı ile kolesterolün safra asitlerine dönüşümü artarak, kolesterol miktarının normale dönüşebildiğine dair bulgular vardır.

Kortizon sentezi: C vitamini, kortizon sentezini hızlandırarak organizmanın strese karşı daha güçlü yanıt sergilemesine yol açar.

Katarakt: C vitamini, serbest radikalleri inaktive ederek katarakt oluşum riskini anlamlı şekilde azaltır.

Bağışıklık sistemi: C vitamininin lökosit hareketliliğini artırdığı gösterilmiştir. Yeterli C vitamini düzeyi, normal bağışıklık sistemi işlevleri için vazgeçilmezdir.

Demir emilimi: C vitamini, yiyeceklerden demir emilimini artırdığından, besinlerden alınan demir miktarını artırır ve demir eksikliği anemisine karşı koruyucu bir etki gösterir.

Aşağıdaki tabloda, sağlıklı bireylerin "günlük ihtiyacı karşılamak üzere gereksinim duydukları minimum miktarlar -"RDI (Recommended daily intakes)"- ve "günlük maksimum müsaade edilebilecek toplam miktarlar (Üst limit)" belirtilmiştir.

	3 yaşına kadar	4-6 yaş	7-10 yaş	Erişkin kadın	Erişkin erkek	Gebelik dönemi	Emzirme dönemi
C vitamini (Askorbik asit) (mg)	15 400* (1-3 yaş)	25 650*	25-45 650- 1200*	45-75 1200- 2000*	45-90 1200- 2000*	80-85 1800- 2000*	115-120 1800- 2000*

* ve koyu renk; üst limiti ifade etmektedir.

Zehirlenme belirtilerinin görülebileceği miktar C vitamini için bildirilmemiştir ve müstahzarın herhangi bir birim dozlamı ile zehirlenme belirtisi görülmemektedir.

Farmakokinetik özellikler

Emilim: C vitamini, ağırlıklı olarak ince barsağın üst kısmında, sodyuma bağımlı aktif transport mekanizması yoluyla emilir. C vitamini yüksek konsantrasyonlarda bulunduğunda, emilim pasif difüzyon yoluyla olur.

Dağılım: Askorbik asidin plazma proteinlerine bağlanma oranı yaklaşık olarak %24'tür. Serum konsantrasyonları normal olarak 10 mg/L'dir (60 µmol/L). 6 mg/L'nin (35 µmol/L) altındaki konsantrasyonlar, C vitamini alımının her zaman yeterli düzeylerde olmadığını gösterir.

4 mg/L'nin (20 µmol/L) altındaki konsantrasyonlar ise, vitamin alımının yetersiz olduğunu gösterir. Klinik skorbütte ise; serum konsantrasyonları 2 mg/L'nin (10µmol/L) altındadır.

Metabolizma: C vitamini, dehidroaskorbik asit üzerinden kısmen oksalik aside metabolize edilir. Ancak; aşırı miktarlarda alındığında, C vitamini büyük oranda değişmemiş biçimde idrar ve dışkıyla atılır. Askorbik-asit-2-sülfat da bir metabolit olarak idrarda bulunur.

Atılım: Fizyolojik vücut depoları yaklaşık olarak 1500 mg'dır. Askorbik asidin atılım yarı-ömrü; verilme şekli, verilen miktar ve emilim hızı ile ilişkilidir. Yaklaşık 50 mg'lık oral bir C vitamini dozundan sonra, yarı-ömrü yaklaşık 14 gün; 1 g'lık bir dozun verilmesinden sonra ise yaklaşık olarak 13 saattir. İntravenöz yolla 500 mg sodyum

askorbat verilmesinden sonra, yarı-ömrü yaklaşık olarak 6 saattir. 1-2 g/gün'den daha düşük miktarlarda C vitamini alındığında, ana atılım yolu böbreklerdir. 3 g'ı aşan dozlarda ise, artan miktarlar değişmemiş biçimde dışkı ile atılır.

ENDİKASYONLARI: C vitamini eksikliğinin tedavisinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Asidüri veya normal idrar pH'sı ve oksalüri ile birlikte görülen böbrek taşı vakalarına C vitamini verilmemelidir. Redoxon, içerdiği maddelerin herhangi birine karşı aşırı duyarlılığı olduğu bilinen kişilerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Aspartam içerdiğinden, fenilketonürlü hastalarda kullanılmamalıdır.

Tanı yöntemleri üzerindeki etkileri: Diyabetik hastalarda C vitamini kullanımı, idrarda glikoz tayini testlerinde yanlış sonuçların elde edilmesine neden olabilir. Ancak kan şekeri düzeyleri üzerinde herhangi bir etkisi yoktur. Bu nedenle, bu tür testlerin yapılmasından birkaç gün önce C vitamini kullanımı kesilmelidir.

Gebelik ve Emzirme Döneminde Kullanımı

Gebelik kategorisi: A. Gebelikte herhangi bir riske tanık olunmamıştır. Bu nedenle, Redoxon gebelik ve emzirme döneminde kullanılabilir.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: C vitamininin tolere edilebilme seviyesi çok yüksektir ve bu nedenle fizyolojik dozların çok üzerindeki dozlarda, herhangi bir belirti ortaya çıkmaksızın tolere edilir. Yüksek dozların nadiren diüretik ve/veya diyare yapan bir etkisi olabilir. Güncel veriler, uzun süre yüksek dozlarda C vitamini kullanımının, oksalat kristali oluşumuna yol açmadığını göstermektedir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Oral kontraseptifler, serüloplazmin düzeyindeki bir yükselmeye bağlı olarak, oksidasyonla C vitamini düzeyini büyük bir olasılıkla düşürür. Kortikosteroidler oksidasyonu artırır. Kalsitonin, C vitamininin kullanılma sıklığını artırır. Salisilatlar barsak duvarından aktif transportu azaltır. Tetrasiklin, hücre içi metabolizmasını ve böbrek tubuluslarından geri emilimini inhibe eder. Asetilsalisilik asit, barbitüratlar ve tetrasiklin, C vitamininin idrar yoluyla atılımını artırır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor tarafından başka şekilde tavsiye

edilmediği takdirde;

Günde 1 veya 2 tablet çiğnenerek alınır. Bu dozlarda uzun süre güvenle kullanılabilir.

SAKLAMA KOŞULU: Tüpü iyice kapalı olarak 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız, nemden koruyunuz.

TİCARİ ŞEKLİ: Redoxon çiğneme tableti, 10 ve 20 tabletlik ambalajda

DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ: Redoxon ampul, 5 mL, 5 adet

Redoxon efervesan tablet, 10 ve 20 tabletlik ambalajda

RUHSAT SAHİBİNİN İSİM VE ADRESİ:

Bayer Consumer Care AG, İsviçre lisansı ile BayerTürk Kimya San. Ltd. Şti., İstanbul

ÜRETİM YERİ: Roche Müstahzarları San. A.Ş., Gebze, Kocaeli

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 19.12.2006 - 210/24 Reçetesiz satılır.

Prospektüs onay tarihi:21.12.2006

POLİVİT C FİLM TABLET (ABDİ İBRAHİM)

FORMÜLÜ: Bir film tablet etken madde olarak ;

Vitamin B1	15 mg
Vitamin B2	15 mg
Vitamin B6	10 mg
Vitamin B12	0.01 mg
Vitamin C	300 mg
Kalsiyum Pantotenat	25 mg
Nikotinamid	50 mg
D-Biotin	0.05 mg
Folik asit	1.50 mg

Boyar madde olarak sarı demir oksit, kırmızı demir oksit ve titan dioksit içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

B Grubu Vitaminler: Suda çözünen B grubu vitaminler normal protein, yağ ve karbonhidrat metabolizması için gerekli katalizörler olarak kabul edilir. Vitamin B1 karbonhidrat metabolizması için gerekli bir ko-enzimdir. Vitamin B2 besinlerden sağlanan enerjinin kullanımı için gereklidir. Vitamin B6 öncelikle amino asit

metabolizmasında rol oynar; karbonhidrat ve yağ metabolizmasında da görevleri vardır. Ayrıca hemoglobin oluşumu için de gereklidir.

Nikotinamid: Suda çözünen bu B-grubu vitamin; organizmada "nikotinamid adenin dinukleotid" (NAD) ve "nikotinamid adenin dinukleotid fosfat" (NADP)'a dönüşerek, solunum fonksiyonundaki elektron transfer reaksiyonlarında ko-enzim olarak rol oynar.

Kalsiyum pantotenat: Karbonhidrat, yağ ve protein metabolizmasında gereklidir.

C Vitamini: Vitamin C suda çözünür. Bir çok enzimatik reaksiyonlar ve hücre içi oksido-redüksiyon olaylarında aktivatör olarak rol oynar. Böylece normal kas gücünün oluşumu ; kollajen doku ile intersellüler madde sentezi ve hücre içi serbest radikallerin etkisiz hale getirilmesinde yardımcı olur.

Folik asit: RNA-DNA; amino asit ve lipid sentezinde rol oynar. Hücrelerin bölünme, yenilenme hızı için gereklidir. Bu nedenle kemik iliğindeki normoblastlar, lökositler ve trombositler ana hücreleri ile sindirim kanalı mukozasındaki epitel hücreleri için lazımdır. Eksikliğinde makroistik hipokrom anemi (pernisyöz anemi) gelişir.

Biotin: Çeşitli koenzimlerin karbonsiklasyonunun yapan, biotin, içeren karboksilazların sentezi için gereklidir.

ENDİKASYONLARI:

B kompleks ve C hipovitaminozunun gizli veya belirgin olduğu durumlarda, Metabolik faaliyetlerin arttığı dönemlerde, hamilelik, laktasyon, ameliyat sonrası nekahat devresi, ülseratif kolit, diyare gibi gastrointestinal bozukluklarda,

Bu amaçla;

Ağız boşluğu hastalıkları: Stomatit'in çeşitli derecedeki safhaları, glossit ve cheilitis'lerde

Mide-barsak hastalıkları: Kolit, ülseratif kolit, çeşitli sebeplere bağlı diyare ve diğer gastrointestinal bozukluklarda.

Karaciğer hastalıkları: Profilaktik olarak ve ikter, epidemik hepatit'te.

Cilt hastalıkları: Dermatit, nörodermatit, ekzema, akne cilt kuruluğu gibi çeşitli sebeplere bağlı dermatozlarda,

Sinir hastalıkları: Nevrit ve nevraljilerde, zona, siyatik, enfeksiyöz veya ilaçlara bağlı nörolojik bozukluklarda,

Göz hastalıkları: Konjonktivit gibi diğer rahatsızlıkların korunma ve tedavisinde, Genel olarak ; halsizlik, iştahsızlık, zayıflama durumlarında, diyabetli hastalarda veya

çeşitli diyetlere tabi hastalarda meydana gelebilecek hipovitaminozda, kronik alkolizmde, antibiyotik kullanılan durumlarda, kimyevi maddelere bağlı hastalıklarda ve gebelik kusmalarında, endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI: Bileşimindeki maddelerden herhangi birine karşı önceden oluşmuş aşırı duyarlılık durumlarında kontrendikedir.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Yüksek dozlarda alındığında hipervitaminaza yol açabileceği unutulmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Aşırı dozlarda, uzun süre kullanımı halinde hipervitaminaza bağlı yan etkiler görülebilir. Allerjik deri döküntüleri, mukoza ülserasyonları ve Nikotinamid'e bağlı olarak, nadiren görülebilen sıcaklık hissi, baygınlık hissi gibi yan etkiler ortaya çıkabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: B6 vitamini, Erlich reaktifi ile Urobilinojen tayininde yanlış sonuç verebilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Profilaksi : Günde 1 tablet
Tedavi : Günde 2-3 tablet

SAKLAMA KOŞULLARI: Oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 30 film tabletlik blister ambalajda.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 25.07.1961 - 59/64

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ:

İbrahim Hayri Barut Vereseşi, Belma, Nesrin ve Nezh Barut.

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ:

Abdi İbrahim İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. Vefa / İstanbul Reçete ile satılır.

SUPRADYN® DRAJE (BAYER) Multivitamin ve mineral kombinasyonu

FORMÜLÜ: Bir draje

12 Vitamin

A vitamini	3333 I.U.
B1 vitamini	20 mg

B2 vitamini	5 mg
Kalsiyum D-pantotenat	11.6 mg
B6 vitamini	10 mg
B12 vitamini	5 mcg
C vitamini	150 mg
D3 vitamini	500 I.U.
E vitamini	10 I.U.
D-biotin (H vitamini)	250 mcg
Nikotinamid	50 mg
Folik asit	1 mg

5 Mineral

Demir	10 mg
Fosfor	23.8 mg
Kalsiyum	51.3 mg
Magnezyum	21.2 mg
Mangan	0.5 mg

3 Oligo-element

Bakır	1 mg
Çinko	0.5 mg
Molibden	0.1 mg içerir.

Diğer maddeler: Şeker, laktoz, demir oksit siyah, demir oksit kırmızı, demir oksit sarı, titanyum dioksit.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Farmakodinamik özellikler

Supradyn, 8 mineral ve oligo element ile kombine edilmiş 12 vitamin içeren bir multivitamin preparatıdır. Folik asit ve yağda eriyenlerin dışındaki vitaminler, ABD Ulusal Araştırma Konseyi tarafından bildirilen "Önerilen Günlük Alım Miktarları"na uygunluk göstermektedir

Vitaminler, besinlerde yer alması gereken temel maddeler olup, karbonhidrat, enerji, lipid, nükleik asit ve protein metabolizması için olduğu kadar, aminoasitler, kolajen, nörotransmitter ve benzer maddelerin sentezi için de vazgeçilmezdir. Temel metabolik reaksiyonlarda

oynadıkları rolün yanı sıra, vitaminler, metabolik olayların düzenlenmesi ve koordinasyonunda da görev alırlar. Vitaminler ayrıca kemik gelişimi, yara iyileşmesi, damar bütünlüğünün korunması, mikrozomal ilaç metabolizması ve detoksifikasyonu, bağışıklık fonksiyonları, vücudun gelişmesi ve farklılaşması gibi işlevler için de gereklidir. Akut vitamin eksikliğinin bilinen sonuçlarının dışında, yeterli vitamin alımının hastalıkları önlemeye, fiziksel ve ruhsal olarak sağlıklı bir yaşam sürdürmeye yönelik etkisini gösteren veriler artmaktadır.

Vitamin eksikliği pek çok durumda karşımıza çıkabilir: Fizyolojik durum (büyüme, gebelik, emzirme, yaşlılık, nekahat, antibiyotikler ve kemoterapötiklerle tedavi) veya yaşam şekline (fiziksel güç harcama, alkol ve benzeri maddelerin tüketimi, duman veya diğer çevre kirletici maddelere maruz kalma) bağlı gereksinim artışı veya yetersiz alım (kilo vermek amacıyla uygulanan düşük kalorili diyetler ve dengesiz beslenme, yaşlılık, hastalıklar, gastrointestinal bozukluklar). Yukarıda belirtilen durumlarda ortaya çıkan vitamin eksiklikleri çok nadir olarak, tek bir vitamini ilgilendirir. Ayrıca, mineral ve eser elementlerin alımı da sıklıkla olumsuz yönde etkilenmektedir.

Mineral ve eser elementler, fonksiyonel önemlerinin yanı sıra, vitaminlerin varlığını gerektiren birçok işlev ve yapı için de yaşamsal öneme sahiptir. Supradyn, genel vitamin eksikliğinin önlenmesi ve tedavisine yönelik olarak hazırlanmış eksiksiz bir multivitamin ve mineral kombinasyonudur.

Aşağıdaki tabloda, sağlıklı bireylerin "günlük ihtiyacını karşılamak üzere gereksinim duydukları minimum miktarlar -RDI (Recommended Daily Intakes)" ve "günlük maksimum müsaade edilebilecek toplam miktarlar (üst limit)" belirtilmiştir.

	Erişkin kadın	Erişkin erkek	Gebelik dönemi	Emzirme dönemi
A vitamini (µg)	600-700 1700-3000*	600-900 1700-3000*	750-770 2800-3000*	1200-1300 2800-3000*
B1 vitamini (mg)	0,9-1,1 -	0,9-1,2 -	1,4 -	1,4 -
B2 vitamini (mg)	0,9-1,1 -	0,9-1,3 -	1,4 -	1,6 -
B6 vitamini (mg)	1-1,5 60-100*	1-1,7 60-100*	1,9 80-100*	2 80-100*
B12 vitamini (µg)	1,8-2,4 -	1,8-2,4 -	2,6 -	2,8 -

C vitamini (mg)	45-75 1200-2000*	45-90 1200-2000*	80-85 1800-2000*	115-120 1800-2000*
D vitamini (µg)	5-15 50*	5-15 50*	5 50*	5 50*
E vitamini (mg)	11-15 600-1000*	11-15 600-1000*	15 800-1000*	19 800-1000*
Biotin (µg)	20-30 -	20-30 -	30 -	35 -
Folik asit (µg)	300-400 600-1000*	300-400 600-1000*	600 800-1000*	500 800-1000*
Nikotinamid (mg)	12-14 20-35	12-16 20-35	18 30-35*	17 30-35*
Pantotenik asit (mg)	4-5 -	4-5 -	6 -	7 -
Kalsiyum (mg)	1000-1300 2500*	1000-1300 2500*	1000-1300 2500*	1000-1300 2500*
Magnezyum (mg)	240-360 350*	240-420 350*	350-400 350*	310-360 350*
Fosfor (mg)	700-1250 3000-4000*	700-1250 3000-4000*	700-1250 3500*	700-1250 4000*
Demir (mg)	8-18 40-45*	8-11 40-45*	27 45*	9-10 45*
Mangan (mg)	1,6-1,8 6-11*	1,9-2,3 6-11*	2 9-11*	2,6 9-11*
Bakır (µg)	700-900 5000-10000*	700-900 5000-10000*	1000 8000-10000*	1300 8000-10000*
Çinko (mg)	8-9 23-40*	8-11 23-40*	11-12 34-40*	12-13 34-40*
Molibden (µg)	34-45 1100-2000*	34-45 1100-2000*	50 1700-2000*	50 1700-2000*

* ve koyu renk; üst limiti ifade etmektedir.

- Üst limit tespit edilememiştir.

Müstahzarın herhangi birim dozlamı ile zehirlenme belirtisi görülmemektedir.

Farmakokinetik Özellikler

B kompleks vitaminleri ve C vitamini: B vitaminleri gastrointestinal sistemden kolayca absorbe olur; ancak malabsorpsiyon sendromu durumunda emilim bozulabilir. B6 vitamini, karaciğerde 4-piridoksik aside parçalanır ve bu metabolit idrar yoluyla

atılır. B12 vitamini, %90 oranında karaciğerde, bir kısmı ise böbreklerde depolanır, proteinlere yüksek oranda bağlanır ve hepatik yolla biyotransformasyona uğrayarak, safra yoluyla atılır. C vitamininin gastrointestinal absorpsiyonu kolaydır. Düşük oranda proteinlere bağlanır. Hepatik yolla biyotransformasyona uğrar ve başlıca böbreklerden elimine olur.

A vitamini: A vitamini, gastrointestinal sistemden kolayca absorbe olur. Dolaşımdaki A vitamininin %5'inden azı, kandaki lipoproteinlere bağlanır. Başlıca karaciğerde, az miktarı ise böbrek ve akciğerde depolanmaktadır. Biyotransformasyonu hepatik yolla, eliminasyonu fekal veya renal yolla gerçekleşir.

E vitamini: %50-80 oranında gastrointestinal sistemden absorbe olur. Kandaki betalipoproteinlere bağlanır. Özellikle yağ dokusu olmak üzere, tüm vücut dokularında depolanır. Hepatik yolla biyotransformasyona uğrar, safra veya renal yolla elimine edilir.

D vitamini: İnce bağırsaktan hızlıca absorbe olur ve spesifik alfa globulinlere bağlanır. Başlıca karaciğerde depolanır. Kolekalsiferolün metabolik aktivasyonu, başta karaciğer ve sonra böbrekler olmak üzere 2 basamakta gerçekleşmektedir. Safra yolu veya renal yolla elimine edilir.

ENDİKASYONLARI:

- Önemli bir cerrahi müdahale öncesi ve sonrası
- Ağır yanıklar
- Uzun süreli hastalıklar ve nekahat dönemleri
- Gastrointestinal bozukluklara bağlı absorpsiyon sorunları
- Kronik alkolizm gibi vücut direncinin azaldığı ve vitamin ihtiyacının arttığı durumlarda kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: İçerdiği maddelerin bir veya birkaçına karşı hassasiyetin olması, A ve D hipervitaminozu, hiperkalsemi, retinoid tedavisi.

Gebelik ve Emzirme Döneminde Kullanımı

Gebelik kategorisi: A. Gebelik ve emzirme dönemlerinde, önerilen dozlarda Supradyn kullanımına karşı bir görüş bulunmamaktadır.

Araç ve makine kullanımı üzerine etkisi

Araç ve makine kullanımı üzerine bilinen olumsuz bir etkisi yoktur.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Supradyn, tek başına levodopa tedavisi gören parkinson hastalarına önerilmez. İçeriğindeki B6 vitamini levodopanin yıkımını hızlandırarak etkisini azaltır, ancak levodopanin bir periferik dekarboksilaz inhibitörü ile (örneğin: levodopa + benserazid kombinasyonu) birlikte verilmesi halinde etkileşim oluşmaz.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde;

Adolesans çağından itibaren günde 1 draje. Drajeler çiğnenmeden bir miktar sıvı ile alınmalıdır.

DOZ AŞIMI:

Supradyn'in içerdiği besinsel dozlardaki veya önerilen günlük alım miktarlarına uygunluk gösteren vitamin ve mineraller için doz aşımı riski bulunmamaktadır.

SAKLAMA KOŞULU: 25°C'nin altındaki oda sıcaklığında ve kuru yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ: Supradyn draje, 30 adet, blisterde

RUHSAT SAHİBİ:

Bayer Consumer Care AG, İsviçre lisansı ile BayerTürk Kimya San. Ltd. Şti. İstanbul

ÜRETİM YERİ: Roche Müstahzarları Sanayi A.Ş. Gebze, Kocaeli

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 14.12.2006 - 210/04 Reçetesiz satılır.

Prospektüs onay tarihi: 15.12.2006

FERRUM HAUSMANN FORT FİLM TABLET (*ABDİ İBRAHİM*)

FORMÜLÜ: Bir film tablet 100 mg Elementer Demir'e eşdeğer Demir III Hidroksit Polimaltoz Kompleksi ve 0.350 mg Folik asit (etkin maddeler), Opadry OY-S-36413 Maroon (boyar madde) içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Ferrum Hausmann Fort Film Tablet 100 mg elementer demire eşdeğer demir hidroksit polimaltoz kompleksi ve 0.350 mg folik asit içermektedir. Bu kombinasyon özellikle gebelik ve laktasyon döneminde demir eksikliğinin tedavi ve profilaksisi için geliştirilmiştir.

Ferrum Hausmann Fort Film Tablet'in ağız yoluyla alınmasından sonra hızla emilen demir hemoglobin ve myoglobin sentezinde kullanılır ya da demir depolarına nakledilir. Böylece demir yetersizliği belirtileri ortadan kalkar.

Ferrum Hausmann Fort Film Tablet, iki değerlikli iyonize demirtuzu preparatları ile görülen diş boyanması ve ağızda metalik tad gibi istenmeyen etkilere neden olmaz.

ENDİKASYONLARI: Özellikle hamilelik ve laktasyon dönemindeki demir ve folik asit desteği olmak üzere değişik kökenli tüm demir eksiklikleri ile demir eksikliği anemisinin tedavi ve profilaksisinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Demir yüklenmesi (hemokromatozis, kronik hemolizis), demire karşı aşırı duyarlılık, demir kullanımı bozukluğu (kurşun anemisi, sidero-akrestik anemi), talasemi durumlarında kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Mide ülseri bulunan hastalara dikkatle verilmelidir. Oral demir preparatlarının kullanımı sırasında dışkının rengi koyulaşabilir, bu durum normal olup, herhangi bir önlem gerektirmez. Dışkıda gizli kan aranması sırasında yanılığa neden olmaz. Bu nedenle bu inceleme sırasında tedavinin kesilmesine gerek yoktur.

Gebelik kategorisi A'dır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Gastrointestinal yan etkiler görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: İki değerlikli demir içeren preparatların gıdalarla ve bazı ilaçlarla (tetrasiklin vd.) birlikte alınması halinde ortaya çıkan etkileşimlerin Ferrum Hausmann Fort Film Tablet'in bileşimindeki demir-hidroksit polimaltoz kompleksi ile gözlenmediği bildirilmiştir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Ferrum Hausmann Fort Film Tablet yemeklerle birlikte veya yemeklerden sonra alınmalıdır. Normal dozu günde 1 film tablettir. Hekimin gerekli gördüğü durumlarda günde iki defa 1 tablet alınabilir. Hekimin önereceği süre kadar kullanılmalıdır. Demir eksikliği belirtilerinin ortadan kalkmasından sonra depoların dolması için en az bir ay daha kullanılmalıdır.

DOZ AŞIMI: Aşırı miktarda alınması akut demir zehirlenmesine neden olabilir. Zehirlenme halinde Desferroksamin veya Kalsiyum Disodyum EDTA kullanılır. Desferroksamin teratojenik etkiye sahiptir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ ŞEKLİ: 30 film tabletlik blister ambalajlarda.

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Ferrum Damla. Ferrum Şurup. Ferrum Ampul.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 29.09.1986 - 140/19 Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: Lab. Hausmann St. Gallen-İsviçre lisansı ile,
ABDİ İBRAHİM İLAÇ SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Hadımköy / İstanbul

APIKOBAL FİLM TABLET (SANTA FARMA)

FORMÜL:

1 film tablette; Vitamin B1 250 mg, Vitamin B6 250 mg, Vitamin B12 1 mg bulunur.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

APIKOBAL'in bileşiminde bulunan vitaminlerin vücut metabolizması ve organların fonksiyonlarında önemli fizyolojik rolleri vardır. Vücutta gereksinimlerinin artması (Gebelik, emzirme, aşırı fiziki aktivite); yeterli miktarda alınmaması (Yetersiz veya yanlış beslenme, açlık); emilim bozuklukları (Gastrointestinal hastalık veya ameliyatlar); bazı hastalık ve durumlar (Hipertiroidi, diyabet, üremi, karaciğer fonksiyon bozuklukları, kronik alkolizm, sürekli kusmalar, kalp yetmezliği, yaşlılık); bazı ilaçların uzun süreli kullanılması (INH, pirazinamid, hidralazin, sikloserin, penisilamin, aminoglikozidli antibiyotikler, antikonvülzan ve kontraseptivler) vücutta B1, B6 ve B12 vitaminlerinin yetersizliğine yol açabilir.

Belirgin yetersizlik tablosu ortaya çıkmadan önce iştahsızlık, kuvvetsizlik, bedeni ve zihni çabuk yorulma, unutkanlık, sinirlilik, çarpıntı, epigastrik huzursuzluk, uzuvlarda ağrı ve parestezi gibi genel semptomlar görülür.

Vitamin B1 yetersizliği, sinir sistemi, sindirim sistemi, kardiyovasküler sistem ve cilt bozuklukları ile birlikte olan Beriberi ve Wernicke-Korsakoff sendromuna; vitamin B6 yetersizliği, sinir sistemi, cilt, mukus membranlar ve hematopoietik sistemle ilgili semptomlara; vitamin B12 yetersizliği, megaloblastik anemi ve miyelin dejenerasyonuna bağlı nörolojik belirtilerin ortaya çıkmasına sebep olabilir.

Vitamin B1, ağızdan alındıktan sonra hemen emilir ve bütün vücuda dağılır. Kullanılmayan kısmı vücutta birikmez, idrarla atılır.

Vitamin B6, ağızdan alındıktan sonra hemen emilir, kısmen piridoksala dönüşerek karaciğerde bir kısmı depolanır ve kalanı değişmeden veya piridoksik asit şeklinde idrarla atılır.

Vitamin B12, intrinsik faktöre bağlanarak aktif transportla emilir, bu faktörün eksikliğinde pasif difüzyonla Emilimi ancak ortamda yüksek konsantrasyonda bulunmasıyla (Yaklaşık 1000 mcg) mümkündür. Karaciğerde depolanır; safra ile ve oldukça az bir kısmı idrarla atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Vitamin B1, B6 ve B12 yetersizliği için risk faktörü bulunan (bkz.Farmakolojik özellikler) ve/veya zihni ve bedeni çabuk yorulma, unutkanlık, sinirlilik, iştahsızlık, kuvvetsizlik, kol ve bacaklarda parestezi ve ağrı, titreme, çarpıntı, epigastrik huzursuzluk, kabızlık gibi genel prelinik şikayetleri olan hastalarda.
- Beriberi, Wernicke-Korsakoff sendromu ve Delirium tremens'te.
- Alkolik ve diyabetik nöropatiler, nevrit, polinevrit, nevralji, zona, miyalji, artralji, kramp, tremor ve tekrarlayan kusmalarda.

KONTRENDİKASYONLARI:

Bileşimindeki maddelerden birine aşırı hassasiyeti görülenlerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR/ÖNLEMLER:

Bu vitaminlerin yetersizliğine sebep olabilecek risk faktörü olan ve/veya yetersizliğe bağlı genel belirtileri gösteren hastalara hemen APIKOBAL verilmesi ile ciddi ve bazen sekel bırakabilen klinik sendromların ortaya çıkması engellenebilir.

Tavsiye edilen dozların üstünde ve uzun süre kullanılması, B6 hipervitaminozuna yol açabilir. Vitamin B6, levodopa antagonisti olduğundan yalnız levodopa ile tedavi edilen parkinsonlu hastalara verilmemelidir (bkz.Etkileşimler).

Tam teşhis edilmemiş anemisi olanlarda vitamin B12'nin polisitemi vera ve folat eksikliği olan megaloblastik anemiyi maskeleyebileceği hatırlanmalıdır. Herediter optik sinir atrofi (Leber hastalığı) olanlarda vitamin B12'nin atrofiyi süratlendirdiği bildirildiğinden kullanılmamalıdır.

Vitamin yetersizliği tedavi edilirken yetersizlik sebeplerine yönelik tedavi ve eksikliği tespit edilen diğer vitamin ve maddelerin birlikte verilmesi ihmal edilmemelidir.

Gebelik esnasında yüksek doz piridoksin kullanılmasının yeni doğanlarda görülen "Pyridoxine-dependency" epilepsi nöbetlerinde rolü olduğu sanıldığından dikkatli

olunmalı ve bu bebeklerin nöbetlerinin piridoksin verilerek tedavi edildiği hatırlanmalıdır.

YAN ETKİLER/ADVERS ETKİLER:

Nadir olarak allerjik aşırı hassasiyet reaksiyonu bildirilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ VE DİĞER ETKİLEŞMELER: İlaç etkileşimleri

- Günde 5 mg'dan yüksek dozda vitamin B6, birlikte kullanılan levodopanın terapötik etkisini ortadan kaldırır. Levodopa karbidopa ile birlikte kullanılırsa bu etkileşim olmaz.
- Bir ay süre ile kullanılan günde 200 mg vitamin B6, fenobarbital ve fenitoinin serum konsantrasyonlarını %50 oranında düşürür.
- Vitamin B12 absorpsiyonu, ağızdan verilen aminoglikozid antibiyotikler, kolşisin, uzun salınlı potasyum, amino salisilik asit, antikonvülzanlar ve askorbik asit ile azalır.
- Birlikte verilen kloramfenikol vitamin B12'nin hematopoiyetik cevabını antagonize edebilir.

Laboratuvar etkileşimler Vitamin B1 ve vitamin B6, idrarda Erlich ayırıcı ile ürobilinojen testinde ve vitamin B1 fosfotungstat metodu ile idrarda ürik asit tayininde yanlış pozitif cevaba sebep olur.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor başka şekilde tavsiye etmediği takdirde;

- Profilaktik olarak günde 1 tablet,
- Tedavide günde 2-4 tablet şeklinde kullanılır.

Semptomlar hafifleyince doz azaltılır. Semptomlar kaybolunca yetersizlik sebepleri de ortadan kalkmışsa tedavi kesilir; devam ediyorsa profilaktik doz uygulanır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Akut doz aşımı durumunda hasta izlenmeli, gerekirse semptomatik ve destekleyici tedavi uygulanmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25° C'nin altındaki oda sıcaklığında, ambalajı içinde ve çocukların erişemeyeceği bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

Apikobal Film Tablet; 30 ve 50 film tabletlik blister ambalajlarda.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ:

SANTA FARMA İLAÇ SANAYİİ A.Ş. P.K. 262 80222 Şişli – İSTANBUL
RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 22/11/1973 117/40 Reçetesiz satılır.

OMEPROL® MİKROPELLET KAPSÜL 20 mg (SANDOZ)

FORMÜLÜ: Her kapsülde Omeprazol 20 mg

Kapsül bileşimi Boyar maddeler: Kırmızı demir oksit, titanyum dioksit

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Omeprazol (Omeprazol) Kapsül, mide paryetal hücrelerinde, proton pompası görevi gören $H^+ / K^+ - ATP$ az'ı inhibe ederek gastrik asit sekresyonunu çok spesifik bir yolla azaltır. Omeprazol, absorpsiyonu takiben hemen hemen tamamen metabolize olur. Çoğu idrarla olmak üzere hızla elimine edilir. Eliminasyon yarılanma ömrü 0.5-1.5 saat kadardır. Plazma proteinlerine yüksek oranda (%95) bağlanır.

ENDİKASYONLARI:

Gastrik ülser, duodenal ülser, reflü özofajit, Zollinger-Ellison sendromu ve H_2 antagonistleri ile tedaviye yanıt vermeyen inatçı ülser vakalarının tedavisinde kullanılır.

KONTRENDİKASYONLARI: Omeprazole karşı aşırı duyarlılığı olanlarda kullanılmaz. Hamilelikte, laktasyon dönemlerinde kullanımı önerilmez.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Omeprazol Kapsül, malign gastrik tümör ihtimali bulunan gastrik ülserli hastalarda semptomları maskeleyip, hastalığın teşhisini geciktirebileceğinden kullanılmamalıdır.

Omeprazol kullanan hastalarda serum alanin aminotransferazın geçici olarak yükseldiği rapor edilmiştir. Ancak bu değişikliğin klinik önemi bilinmemektedir. Omeprazolle tedavi sırasında karaciğer enzimleri ölçülmelidir. Uzun süre idame tedavisi gereken karaciğer yetmezliği olan hastalarda doz azaltılması önerilmektedir.

Uzun süreli omeprazol tedavisi sırasında gastrik biyopsi yapılan hastalarda nadiren atrofik gastritis gözlenmiştir. Çocuklarda kullanılmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Abdominal kolik, baş dönmesi, parestezi, halsizlik, ağız kuruluğu, mide bulantısı, baş ağrısı, diyareye neden olabilir. Çok ender olarak deri kızarıklıkları ortaya çıkabilir. Bu yan etkiler genellikle hafif ve geçicidir. Flatulans, uyku hali, artralji, kas zayıflığı, miyalji, bulanık görme, periferik ödem,

jinekomasti, tat alma duyusunda azalma, lökopeni, trombositopeni, ajitasyon ve depresyon rapor edilmiştir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Omepröl Kapsül ile birlikte fenitoin veya diazepam kullanıldığı takdirde bu ilaçların vücuttan atılmaları azalacağından dozlarının yeniden ayarlanması gerekebilir. Varfarin ile etkileşebilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor tarafından başka bir şekilde önerilmediği takdirde; Omepröl Kapsül yemeklerden önce ve tercihen sabah alınmalıdır.

Gastrik ülser ve reflü özofajitlerde: Omepröl kapsül günde 1 defa 20 mg (1 kapsül) dozda alınır. Tedavi süresi 4 haftadır.

Uzun süre kullanımında güvenilirliği belirlenmemiştir. Peptik ülser tedavisinde nüksü önlemek amacıyla uzun süreli olarak kullanılması sakıncalıdır.

Günde 20 mg ile tedaviye cevap vermeyen hastalarda ve H₂ reseptör antagonistleri ile tedaviye cevap vermeyen hastalarda günde tek doz olarak 40 mg (2 kapsül) gibi daha yüksek bir doz verilebilir.

Duodenal ülserde: Günde 1 defa 20 mg (1 kapsül) dozda alınır. Hastaların çoğunda ülser 2 hafta içinde iyileşir. Gerekirse 2 haftalık bir tedavi daha uygulanabilir.

Zollinger-Ellison Sendromu: Başlangıçta günde 1 defa 60 mg (3 kapsül) Omepröl alınır. Doz hastanın durumuna göre ayarlanır. Zollinger-Ellison sendromunda 180 mg'a varan günlük bir doz bölünmüş dozlar şeklinde verilebilir.

AŞIRI DOZ VE TEDAVİSİ: Spesifik bir antidotu yoktur. Proteinlere çok yüksek oranda bağlandığından diyaliz ile kandan uzaklaştırılmaz. Aşırı doz durumunda semptomatik ve destekleyici tedavi yapılmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altında oda sıcaklığında kuru bir yerde saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: 14 kapsüllük şişelerde.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 11.09.1991 - 156/50 Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Sandoz İlaç San. ve Tic. A.Ş. Gebze Plastikçiler Organize Sanayi Bölgesi Atatürk Bulvarı 9. Cad. No:1, Gebze/Kocaeli

ALİN® TABLET (BİOFARMA)

FORMÜLÜ: Bir tablette; Fenolftalein 50 mg

Boyar maddeler: İndigotin ve Ponsa 4R

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Fenolftalein, stimülan laksatifler sınıfından olup irritasyon yapmadan fizyolojik bir stimülasyonla barsakları harekete geçirip boşalmayı sağlayan bir maddedir. Alınan doza göre laksatif veya katartik (pürgatif, müshil) etki gösterir. Fenolftalein tatsız, kokusuz ve stabil bir maddedir. Suda erimez ve mideden erimeden geçer. Barsakta alkali ortamda ve safra tuzlarının etkisi ile eriyerek etkisini gösterir. Bu etkiyi kısmen intramüral motor sinir pleksusunu stimule ederek kısmen de mukoza refleksi yoluyla meydana getirdiği kabul edilmektedir. Ancak ilacın barsak lumeninde net sıvı ve elektrolit birikimi meydana getirdiği de gösterilmiştir. Fenolftalein verilmesinden sonra kolon mukozasında cAMP konsantrasyonu artmaktadır. Bu da hücre permeabilitesini değiştirir ve barsakta iyon sekresyonu olur ve bu da laksatif tesir meydana getirir. Fenolftalein primer olarak kolon üzerinde etki eder. Ancak refleks yoluyla ince barsağı da harekete geçirir. Oral olarak alındıktan 6-8 saat sonra laksatif (pürgatif) etki görülür. Verilen Fenolftalein'in %15'i absorbe olur ve daha sonra enterohepatik sirkülasyona girer. İlaç karaciğerde metabolize olur ve idrarla vücuttan atılır ve süte geçer. Vücutta organlar üzerinde farmakolojik etkisi yoktur.

ENDİKASYONLARI:

Laksatif olarak fonksiyonel kabızlığın (konstipasyon) kısa süreli tedavisi.

KONTRENDİKASYONLARI: Fenolftalein veya formülde yer alan herhangi bir maddeye karşı hassasiyeti olan kişilerde kullanılmamalıdır.

Apandisit veya apandisit belirtileri, teşhis edilmemiş rektal kanama, barsak tıkanması, dışkı sertleşmesi (fecal impaction), kolestomi ve ileostomi hallerinde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

1. Genel olarak laksatifler kesin endikasyon olmadıkça kullanılmamalıdır. Konstipasyon için en iyi tedavi iyi rejim (yüksek fiberli besinler), bol sıvı alımı, defekasyon refleksini dikkatle takip etmek ve egzersizdir. Bunlara rağmen konstipasyon olursa önce sebep araştırılmalıdır.
2. Genel olarak laksatifler önemli bir endikasyon olmadıkça 8-10 yaşın altındaki çocuklarda kullanılmamalıdır.
3. Stimülan laksatifler alışma yapabilir. Uzun süre alınmaları laksatiflere bağımlılık ve normal barsak fonksiyonunun kaybına yol açabilir. Kronik kullanıma bağlı "katartik kolon" denilen tablo oluşabilir. Bunda miyenterik plexus hasarı, kolon motilitesi bozulması, atoni ve dilatasyon görülebilir.
4. Fenolftalein feçes veya idrarı alkali ise kırmızı veya pembe renge boyar. Bu daha çok bitkisel besinlerle beslenenlerde görülür ve yanlışlıkla kanama zannedilebilir.
5. Gebe ve emzirenlerde ancak doktor tavsiyesi ile kullanılmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Fenolftalein'in kullanılan dozlarda organlar üzerinde toksisitesi yoktur. Ancak allerjik deri döküntüleri, özellikle fiks eritem görülebilir. Bazen bunlar deride pigmentasyon bırakabilir. Stevens Johnson sendromu ve trombositopenik purpura yaptığı bildirilmiştir.

Epitel hücrelerinde zedelenmeye neden olabilir. Sıvı ve elektrolit eksikliğine yol açabilir. Karın ağrısı, diyare, bulantı, kusma, hafif kramplar görülebilir. Uzun süreli kullanımda alışkanlık yapabilir, bu takdirde barsağın normal fonksiyonu kaybolur, elektrolit bozuklukları, malabsorpsiyon, ağırlık kaybı oluşur. Albuminüri ve hematüri rapor edilmiştir. Solunum ve kalp sıkıntısına neden olabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ: Fenolftalein barsak yoluyla potasyum kaybını arttırdığından potasyumlu preparatların, Spironolakton ve Triamteren gibi potasyum tutucu diüretiklerin etkisini azaltabilir.

Diğer diüretikler ve kortikosteroidlerin sebep olduğu potasyum kayıplarını ise artırabilir.

DİAGNOSTİK TEST ETKİLEŞİMLERİ: Fenolftalein Fenolsülfonftalein (PSP) testinde bu maddenin atılma hızını olduğundan yüksek gösterebilir. Ayrıca alkali

idrar pembe veya turuncu renge boyanabilir. Fenolftalein kullananlarda kanda glukoz konsantrasyon yüksek ve serum potasyum konsantrasyonu düşük çıkabilir.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Fenolftalein'in mutad oral laksatif dozu büyüklerde günde 1-4 tablettir. 6 yaşından büyük çocuklarda mutad doz 1/2-1 tablettir. İlaç yemeklerden 2 saat önce veya sonra 1/2 bardak su ile alınmalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDBİRLERİ: Doz aşımı hallerinde Fenolftalein'in absorpsiyonunu azaltmak için aktif karbon ve hint yağı verilir. Entoksikasyon belirtileri mevcutsa genel semptomatik ve süpportif tedavi yapılmalıdır.

SAKLAMA KOŞULLARI: Çocukların ulaşamayacakları yerlerde, ambalajında ve 30°C'nin altındaki oda sıcaklığında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI: Alin 20 Tablet blister ambalajda

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: BİOFARMA İLAÇ SANAYİ ve TİCARET A.Ş. Samandıra/İSTANBUL

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 24.05.1968 - 89/70 Reçete ile satılır.

LOPERMİD TABLET (SABA)

FORMÜL: Her tablet 2 mg. Loperamid HCl, içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

LOPERMİD barsak motilitesini yavaşlatmak ve barsak kasları üzerine doğrudan doğruya tesir ederek peristaltik hareketleri inhibe etmek suretiyle etki gösterir. Bunun sonucu olarak barsak içeriğinin geçiş süresi uzar, günlük feçes miktarı azalır, feçesin kıvamı artar. Sıvı ve elektrolit kaybının önüne geçilir.

LOPERMİD tablet'in alınmasından sonra, etken madde en yüksek plazma düzeyine 2.5-4 saat sonra erişir ve %97 oranında plazma proteinlerine bağlanır.

Ortalama yarı ömrü 10.8 saat olup, vücuttan idrarla ve daha yüksek oranda feçesle atılır.

ENDİKASYONLARI: LOPERMİD akut nonspesifik ve iltihabi barsak hastalıkları ile ilgili kronik diyarelerin semptomatik tedavisinde endikedir.

KONTRENDİKASYONLARI: LOPERMİD, etken maddesi olan Loperamide aşırı duyarlı kişilerde kontrendikedir. Barsak mukozasında yerleşen toksijenik E.coli, Salmonella, Shigella gibi mikroorganizmaların neden oldukları enfeksiyonlarla birlikte seyreden akut diyarede ve geniş spektrumlu antibiyotiklerin (cephalosporinler, lincomycin yada penicillinler gibi) neden oldukları psödomembranöz kolitte kullanılmaz.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Diyarede vücut, sıvı ve elektrolit kaybına uğrar, bu nedenle, LOPERMİD tedavisi başladığı zaman, uygulanmakta olan sıvı ve elektrolit tedavisi kesilmemelidir. Barsak hareketlerini azaltan ilaçlar, ülseratif koliti olan kişilerde toksik megakolona yol açabilirler. Bu nedenle, bu gibi hastalarda abdominal gerginlik yada beklenmeyen bazı semptomlar gelişirse LOPERMİD tedavisi kesilir.

LOPERMİD kabızlık meydana gelmesinin istenmediği durumlarda, dehidratasyonda ve karaciğer yetmezliklerinde dikkatle kullanılmalıdır. Özellikle küçük çocuklarda, alınan yanıtın değişkenliği nedeniyle azami dikkat gösterilmelidir.

Akut diyarede, 48 saat içinde yanıt alınmazsa LOPERMİD tedavisi sürdürülmemelidir.

LOPERMİD verilen hastanın ishali birkaç gün içinde durmaz yada hastanın ateşi yükselirse doktora haber verilmelidir.

Önerilen doz aşılmamalıdır. Halsizlik veya baş dönmesi yapabileceğinden araç kullanan veya dikkat gerektiren işlerde çalışan hastalar bu konuda uyarılmalıdır.

Hamilelerde ve emziren annelerde henüz yeterli klinik araştırması yapılmamış olması nedeniyle kullanılması tavsiye edilmez.

LOPERMİD 5 yaşından küçük çocuklarda kullanılmamalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: LOPERMİD'in etkilerini, diyarede zaten görülen belirtiler nedeniyle saptamak pek kolay olmaz. Ancak görülen yan etkiler çok ciddi değildir. Ve daha çok kronik diyare tedavisinde ortaya çıkar. En önemli yan etkisi aşırı duyarlılık reaksiyonları (deri döküntüleri dahil) olup meydana gelme sıklığına göre şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Karın ağrısı, şişkinlik ve rahatsızlık
- Bulantı, kusma, baş dönmesi
- Kabızlık

- Yorgunluk hissi
- Uyuşukluk ve sersemlik hali
- Ağız kuruluğu

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:

Akut diyarede : Yetişkinlerde iki tablet (4 mg) ile başlanır ve her sulu defekasyondan sonra 1 tablet (2 mg) verilir. Günlük doz 16 mg'ı geçmemelidir. Genellikle ilk 48 saat içinde tedaviye klinik cevap alınır.

Akut diyareli çocuklarda : Diyare tedavisinin genellikle mümkün olduğu kadar diyet ile yapılması istenir.

LOPERMİD uygulaması zorunlu ise aşağıdaki pozolojiye uyulması tavsiye edilir. Tedavinin ilk 24 saatinde başlangıç dozu olarak :

- 5-8 yaş (20-30 kg) arası çocuklarda, günde 2 kez 1 tablet (2mg) verilir. Günlük doz 2 tablet (4 mg)'ı geçmemelidir.
- 8-12 yaş (30 kg'dan ağır) arasındaki çocuklara, günde 3 kez 1 tablet (2 mg) verilir. Günlük doz 3 tablet (6 mg)'ı geçmemelidir.

Tedavinin ikinci ve daha sonraki günlerinde eğer ishal devam ediyorsa, LOPERMİD yalnız her sulu defekasyondan sonra, vücut ağırlığının her kg'ı için 0.1 mg. hesap edilerek verilir. idame tedavisinde günlük doz başlangıç tedavisinde uygulanan dozun yarısını aşmamalıdır. İlk 48 saat içinde iyileşme görülmezse LOPERMİD tedavisi durdurulmalıdır.

Kronik diyarede : Sadece yetişkinlerde tedaviye 2 tablet (4mg) ile başlanır. Ve her sulu defekasyondan sonra 1 tablet (2 mg) verilir. Günlük doz 16 mg.'ı geçmemelidir. Tedaviye bu dozlarla, semptomlar kontrol altına alınıncaya kadar devam edilir, ve daha sonra hastanın durumuna göre doz azaltılır.

Ortalama idame dozu 2-4 tablet (4-8 mg)/gün olup tek yada bölünmüş dozlarda alınabilir. Eğer 10 gün içinde alınan 16 mg'lık dozlarla iyileşme görülmezse, ilacın yeniden verilmeye devam edilmesiyle semptomların artık kaybolmayacağı anlaşılmalıdır.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Hayvanlarda yapılan farmakolojik ve toksikolojik deneyler, insanlarda yüksek doz zehirlenmelerinin kabızlık, santral

depresyon ve gastrointestinal tahriş gibi belirtilere yol açacağını göstermiştir. Fazla miktarda LOPERMİD alınmasından hemen sonra hastaya aktif kömür bulamacı içirilmesi etken maddenin kana geçmesini çok yüksek oranda önler. Hasta, yüksek dozda LOPERMİD aldıktan hemen sonra kusarsa, 100 gram aktif kömür bulamaç haline getirilir ve hastaya içirilir. Eğer hastanın kusturulması mümkün olmazsa, mide yıkanır ve aynı miktarda aktif kömür sonda ile verilir. Yüksek doz zehirlenmelerinde hasta en az 24 saat santral depresyon belirtilerinin izlenebilmesi amacıyla, kontrol altında bulundurulur. Çocukların bu etkilere karşı daha duyarlı oldukları unutulmamalıdır. Depresyon hali gelişirse naloksan uygulanabilir ve hastanın ilaca yanıtı 24 saat izlenir.

SAKLAMA KOŞULLARI:

25°C'nin altında oda sıcaklığında ve kuru yerde muhafaza ediniz.

Hekime danışılmadan kullanılmamalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

20 Tablet ihtiva eden blister ambalajlarda.

RUHSAT SAHİBİ VE ADRESİ:

Saba İlaç San. ve Tic. A.Ş. Beşiktaş, Yıldız cad. no:55/1 İstanbul

RUHSAT TARİH VE NO: 20.11.1987 - 143/46

ÜRETİM YERİ VE ADRESİ: Toprak İlaç ve Kimyevi Mad. San. ve Tic. A.Ş.

PK 155 54060 SAKARYA Reçete ile satılır.

NORODOL® TABLET 5 mg (ALİ RAİF)

FORMÜLÜ: Her tablet; 5 mg Haloperidol (boya; Ponceau 4R) içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Haloperidol, fenotiazin grubu içermez. Özellikle şizofreni ve manisi olan hastalarda uyku vermeden teskin eden bir etkisi vardır. Haloperidol, santral dopamin 2 reseptörlerini, daha az olmak üzere dopamin 1 reseptörlerini bağlayarak, antipsikotik etki gösterir. Oral alındıktan 2-6 saat sonra terapötik plazma seviyelerine ulaşır. Alınan dozun %60-70'i absorbsiyona uğrar. %90 oranında proteinlere bağlanır. Eliminasyon yarılanma ömrü 13-35 saat arasında değişir. Karaciğerde metabolizasyona uğrar. Beş gün içinde %40'ı idrar, %15'i feçes yolu ile atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Akut ve kronik şizofreni
- Mania ve hipomania
- Organik psikozlar
- Psikolojik ajitasyon
- Çocuklarda şiddetli hipereksitabilite ve aşırı hiperaktivite
- Motor tikler ve vokal utterances of Gilles de la Tourette sendromu
- Anksiyete nevrozu ve gerilim durumları
- Depresyon durumlarının anksiyete ile birlikte görülen karışık nevrozları

KONTRENDİKASYONLARI:

Ciddi kardiyovasküler hastalığı olanlarda, alkoliklerde, parkinson hastalığında, glokom, hipertiroidi, karaciğer ve böbrek yetmezliği, idrar zorluğu, solunum yetersizliği, ciddi toksik santral sinir sistemi depresyonları veya koma durumlarında ve Haloperidol'e karşı hassasiyeti olan hastalarda kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER:

Norodol'un uyku verici özelliği az olmasına rağmen alkol dahil santral sinir sistemi depresanlarının etkisini artırır. Bazal gangliada gizli lezyonları olması ihtimali olan arteriosklerozlu hastalara Norodol dikkatle verilmelidir. Norodol'un makina veya motorlu araç kullanmak gibi dikkat isteyen tehlikeli işlerde gerekli olan mental ve/veya fiziksel kabiliyeti azaltacağı konusunda hastalar uyarılmalıdır.

Bütün trankilizanlarda olduğu gibi Norodol de, psikolojik depresyonun ön planda olduğu hallerde bir antidepresanla kombine olarak kullanılmalıdır. Hamilelikte kullanımı gerektiği takdirde tedavinin getireceği faydalar, anne ve bebeğin karşılaşması muhtemel olan tehlikelere karşı tartılmalıdır. Özellikle gebeliğin ilk üç ayında kullanılması tavsiye edilmez.

Süt veren annelerin Norodol kullanması gerektiği takdirde, bebeğin beslenmesi için başka bir yol seçilmesi önerilmelidir.

Haloperidol'un çocuklar üzerindeki extrapiramidal yan etkileri gözönüne alınarak 3 yaşından küçük çocuklara verilmesi tavsiye edilmez.

Epilepsi vakalarında Norodol kullanıldığında, Norodol'un antikonvülsif etkisi olmadığından, antikonvülsif tedaviye devam edilmelidir. Çocuklar, zayıf ve yaşlı hastalar haloperidol'e karşı daha hassas olabilirler ve başlangıç dozunun ayarlanması

gerekebilir. Böyle hastalar için maksimum doz ve idame dozu genellikle düşüktür

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: Nörolojik etkiler, özellikle extrapiramidal sendromlar en çok görülenlerdir. Endokrinolojik, dermatolojik, gastrointestinal, solunumla ilgili, kardiovasküler ve fotosensitif deri reaksiyonları da rapor edilmiştir. Fotosensitif deri reaksiyonlarının az görülmesi halinde tedaviye devam edilebilir. Yüksek dozajlı tedavilerin başlangıcında; extrapiramidal yan etkiler, distonik reaksiyonlar ve huzursuzluk (akathisia) şeklinde görülür. Larengal spazm meydana getiren distoni, amilo-barbitone veya enjeksiyon şeklinde verilen anti-Parkinson ilaçlarla kontrol altına alınabilir.

Akathisia ise en iyi şekilde dozajın azaltılması ve oral olarak anti-Parkinson ilaçların uygulanması ile tedavi edilir. Tedavinin daha geç safhalarında bir pseudo-parkinson rijidite sendromu meydana gelebilir. Bu da anti-Parkinson ilaçlarla tedavi edilir. Yüksek dozlu tedavinin başlangıcında anti-Parkinson ilaçlar kullanılırsa, distoni ve pseudo-parkinsonizm tehlikeleri azalır.

Diğer bütün antipsikotiklerde olduğu gibi Norodol ile de tardive dyskinesia görülebilir. Bu, bazı hastalarda, özellikle yaşlılarda uzun süren tedavi sırasında veya ilacı bıraktıktan sonra görülür.

Diğer bütün antipsikotikler gibi Norodol de serum prolaktin seviyesini artırabileceğinden galaktore, amenore, jinekomastia ve impotans görülebilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

İLAÇ ETKİLEŞMELERİ: Norodol; amfetamin, antikoagülan, kumarin veya indandione türevleri, antikonvülsanlar, barbitüratlar, antidiskinetikler, antihistaminikler, beta-adrenerjik blokerler, santral sinir sistemi depresanları, dopamin, efedrin, epinefrin, levodopa ile birlikte kullanılmamalıdır. Lityum tuzlarının Norodol ile birlikte yüksek dozda kullanılması halinde hasta dikkatle gözlenmelidir, ensefalopati sendromu ortaya çıkabilir. Bu sendromun ilk belirtileri görülen hastalarda Norodol tedavisi derhal durdurulmalıdır. Haloperidol ve lityumun sürekli beraber kullanımı sonucu, birkaç hastada irreversibl beyin harabiyeti gözlenmiştir. Yüksek dozda Norodol, metildopa'nın etkisini artırır.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ:

Dozaj seviyesi şartlara ve kişinin tedaviye gösterdiği cevaba göre günde 1mg ile 200mg arasında olabilir. Dozaj, klinikteki yararlılığa göre ölçülmeli, daha sonra etkili olan en düşük doza indirgenmelidir. Kontrollü klinik deneylerde, yüksek dozların uzun süre emniyetle kullanıldığı gösterilmiştir.

Yetişkinler : Genellikle tedaviye günde 10-15mg'lık dozla başlanır ve memnun edici bir kontrol sağlanıncaya kadar doz artırılır. Maksimum düzelme sağlandığında doz, tedrici olarak azaltılarak etkili olan en düşük doz idame doza ulaşır ki, bu da bir çok hasta için günde 1-10mg arasındadır.

Çocuklar : İdame doz; vücut ağırlığının her kg'ı başına günde 0.05mg'dır. Bu da vücut ağırlığının her 4 kg'ı için sabah 1 akşam 1 damla likite eşdeğerdir. Kontrol, acil olmadığı takdirde tedaviye yarı dozla başlayıp idame doza doğru yükseltilebilir. Norodol, 3 yaşından küçük çocuklar için tavsiye edilmez.

DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ: Doz aşımı, farmakolojik etkilerin ve yan etkilerin abartılı bir şekilde ortaya çıkması ile kendini gösterir. Hastada solunum yetersizliği ve hipotansiyonla birlikte şok hali görülür. Semptomatik tedavi uygulanır. Gastrik lavaj yapılmalı ve hemen arkasından aktif kömür verilmelidir. Hasta, açık havaya çıkarılmalı, gerekirse suni solunum uygulanmalıdır. Hipotansiyona karşı intravenöz solüsyonlar ve norepinefrin gibi bir vazopresör verilmelidir. Epinefrin, hipotansiyona yol açabileceği için, doz aşımında kullanılmaz. Ciddi extrapiramidal reaksiyonları önlemek için benzotropin veya difenhidramin verilmelidir.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında oda ısısında saklayınız.

Çocukların ulaşamayacağı yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ ve AMBALAJ MUHTEVASI: Norodol 5mg oral tablet; 50 tabletlik blister ambalajlarda

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK ŞEKİLLERİ:

Norodol 20mg oral tablet 20 tabletlik blister ambalajlarda

Norodol 10mg oral tablet 20 tabletlik blister ambalajlarda

Norodol 5mg ampul 1cc x 5 Ampullük ambalajlarda

Norodol 2mg oral damla 10ml ve 20ml'lik ambalajlarda

Hekime danışmadan kullanılmamalıdır.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 1.12.1988 - 146/30 Reçete ile satılır.

RUHSAT SAHİBİ VE ÜRETİM YERİ: Ali Raif İlaç San. A.Ş. İkitelli Organize San. Bölgesi Haseyad II.Kısım No:228, 34670 İkitelli-İSTANBUL Tel: 0212 549 25 42

METSİL ÇİGNEME TABLETİ (HÜSNÜ ARSAN)

FORMÜLÜ: Her tablet;

Simetikon 40 mg (Tatlandırıcı: Sakkaroz; Aroma verici: Mentol) içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ:

Metsil Tablet aktive edilmiş dimetikon olup, köpük giderici etkisi vardır. Bu etki sayesinde Metsil Tablet mide-barsak kanalında gaz habbeciklerini dağıtarak ve muküsle örtülü gaz habbeciklerini önleyerek şişkinliği giderir.

Metsil Tablet mide ile barsakta gaz habbeciklerinin yüzeysel gerilimlerini değiştirerek onların bir araya gelmesini sağlar. Bu suretle gaz serbestleşir ve geçirti ya da yellenme ile kolaylıkla dışarı atılır.

ENDİKASYONLARI: Erişkinlerde: Metsil Tablet sindirim kanalında aşırı gazın yarattığı ağrı durumlarını dindirmek kullanılır. METSİL Tablet gaz tutulmasının sorun yaratabileceği durumlarda (Hava yutulması, fonksiyonel dispepsi, postoperatif gaz gerginliği, peptik ülser, spastik ya da iritabl kolon, divertikülit, postkolesistektomi sendromu, kronik kolesistit) karın içi röntgen çekimlerinde (safra kesesi, barsak, böbrek gibi) mide-barsak kanalındaki gaz habbeciklerini gidererek yardımcı tedavi ajanı olarak antifatülan etki gösterir.

KONTRENDİKASYONLARI: METSİL Tablet'in aktif maddesi olan simetikonun inert bir madde olması nedeniyle, bilinen kontrendikasyonu yoktur.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Çocuklarda infantkolik tedavisinde güvenilirliği hakkında kısıtlı bilgi olması nedeniyle kullanılması tavsiye edilmez.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER: METSİL Tablet'in yan etkisine rastlanmamıştır.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZ: Metsil Tablet günde 4 kez, yemeklerden sonra ve yatarken, bir veya iki tablet alınır. Gerektiğinde günde 12 tablete ya da hekimin

tavsiyesiyle daha yüksek miktarlara çıkılabilir.

TABLETLER İYİCE ÇİĞNENMELİDİR.

SAKLAMA KOŞULLARI: 30°C'nin altında, oda sıcaklığında saklayınız.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

25, 50 ve 100 Tabletlik blister ambalaj

PIYASADA MEVCUT DİĞER FARMASÖTİK DOZAJ ŞEKİLLERİ:

Metsil Fort Çiğneme Tablet 80 mg, 20-50 tablet

Metsil Süspansiyon (40mg/5 ml) 150 ml. Metsil Damla 30 ml

Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

RUHSAT TARİH VE NUMARASI: 06.07.1998- 187/75

RUHSAT SAHİBİ ADI VE ADRESİ:

HÜSNÜ ARSAN İLAÇLARI A.Ş. 80670 Maslak-İSTANBUL

ÜRETİM YERİ İSİM VE ADRESİ:

BİLİM İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş. 80670 Maslak-İSTANBUL Reçetesiz satılır.

FLATON ENTERİK KAPLI DRAJE (*BİLİM*)

FORMÜLÜ: Her enterik kaplı draje:

Pankreatin	175 mg
(3150 Amilaz, 1050 Lipaz, 210 Proteaz F. I. P. üniteleri)	
Hemisellüloz	50 mg
Sığır safra ekstresi	25 mg
Simetikon	50 mg

Kaplama maddesi olarak: Titandioksit ve şeker içerir.

FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLERİ: Pankreatin, proteaz, lipaz ve amilaz aktivitelerini içeren enzim preparatıdır. Lipaz, alınan besinlerdeki lipidlerin, Proteaz proteinlerin, Amilaz ise karbonhidratların parçalanmasında rol oynamaktadır. Oral uygulama sonrası, mide asit ve pepsin salgıları tarafından etkilenmeden duodenuma geçebilmesi ve duodenumda dağılması için drajeler enterik kaplanmıştır.

Hemisellüloz, bitkisel besinlerde bulunan sellülozun sindirilmesini sağlamaktadır. Sellüloz, suda çözünmeyen, b bağlarıyla birbirine bağlanmış b-D-glükopiranoz

birimlerinden oluşan uzun zincirlerin çapraz hidrojen bağlarıyla sağlamlaştırılması ile oluşmuş; insanlarda aradaki b bağlarını parçalayan enzimin olmaması nedeniyle sindirilemeyen bir karbonhidrattır.

Safra asitleri ve safra tuzları (safra ekstresi), lipofilik steroid nukleus ve yan zincirlerinde hidrofilik asidik grup içerdiklerinden yüzey aktif maddelerdir. Safra tuzları, yağları emülsifiye ederek ve pankreatik lipazı aktive ederek, yağların sindiriminde temel rol oynar. Ayrıca, barsaktan nötral yağların, uzun zincirli yağ asitlerinin, kolesterolün ve yağda çözünen vitaminlerin (A, D, E, K) emilimi içinde gereklidir.

Simetikon, aktive edilmiş dimetikon olup, köpük giderici etkisi vardır. Bu etki sayesinde mide, barsak kanalında gaz ve mukus habbeciklerinin yüzey gerilimini değiştirerek, birleşmelerini sağlar. Bu şekilde, gaz serbestleşir ve doğal yollardan atılır.

ENDİKASYONLARI:

- Kronik pankreatit, safra kesesi ve karaciğer hastalıklarından ileri gelen sindirim bozuklukları,
- Mide-barsak hastalıkları ve ameliyatlarından sonra ortaya çıkan, meteorizm ve sindirim bozuklukları,
- Çiğneme güçlüğü olan, yaşlı ve protezli kimselerde görülen sindirim yetersizlikleri ve bozuklukları,
- Yemek sonrası şişkinlik ve geğirmelere yol açan gaz şikayetleri ve sindirim yetersizlikleri,
- Batının radyolojik muayeneye hazırlanmasında barsak gazlarının giderilmesi amacıyla kullanılmaktadır.

KONTRENDİKASYONLARI:

Bileşimindeki maddelere karşı aşırı duyarlılığı olan kimselerde kullanılmamalıdır.

UYARILAR / ÖNLEMLER: Karaciğer yetmezliklerinde, billirubin düzeyi yüksek karaciğer hastalıklarında, safra yolu tıkanıklıklarında ve ileuslarda kullanılmamalıdır. Drageler çiğnenmeden yutulmalıdır.

YAN ETKİLER / ADVERS ETKİLER:

Fazla miktarda alındığında bulantı ve ishal yapabilir.

BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ.

KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU: Doktor tarafından başka türlü önerilmediği takdirde; Yemeklerle beraber 1-2 enterik kaplı draje çiğnenmeden yutulur.

Röntgen muayenesinden ve ameliyatlardan iki gün önce her yemekten sonra 2'şer enterik kaplı draje alınır.

SAKLAMA KOŞULLARI: 25°C'nin altında, oda sıcaklığında saklanmalıdır.

Çocukların ulaşamayacakları yerlerde ve ambalajında saklayınız.

TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ VE AMBALAJ MUHTEVASI:

30-60 drajelik blister ambalajlarda Doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

RUHSAT TARİHİ VE NUMARASI: 14.03.1989 - 147/83

RUHSAT SAHİBİ VE İMAL YERİ: BİLİM İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş. 80670 Maslak - İSTANBUL Prospektüs Onay Tarihi: 06.11.2001 REÇETE İLE SATILIR.

ÖZ GEÇMİŞ

1983 yılında Ankara’da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ankara M.E.Vakfı Batıkent İlköğretim Okulunda; hazırlık ve lise 1. sınıfı Ankara Kayabayazıtöğlü Lisesinde, 2. ve 3. sınıfı Kayseri Kocasinan Sümer Lisesinde tamamladı. 2002 yılında Erciyes Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü kazandı. 2006 yılında bu bölümden mezun oldu. Aynı yıl Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Dili Bilim Dalı’nda yüksek lisans yapmaya başladı. Hâlen aynı üniversite ve enstitüde yüksek lisans yapmaktadır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres : Yeni Mah. 14. Cad. Hicret Apt. 123/ 1 Kocasinan/ KAYSERİ
Tel : 0352 337 39 12
Email : paradigmXL@hotmail.com